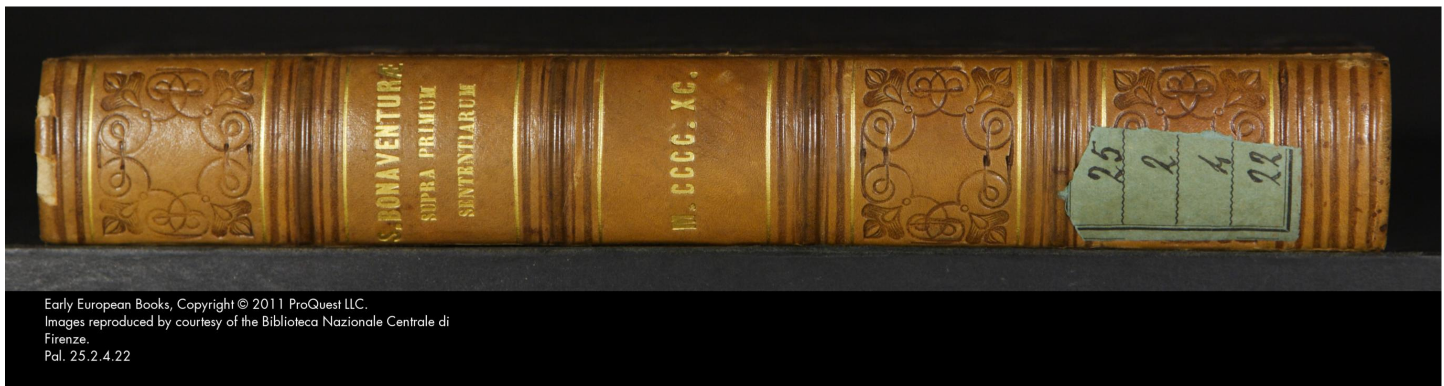


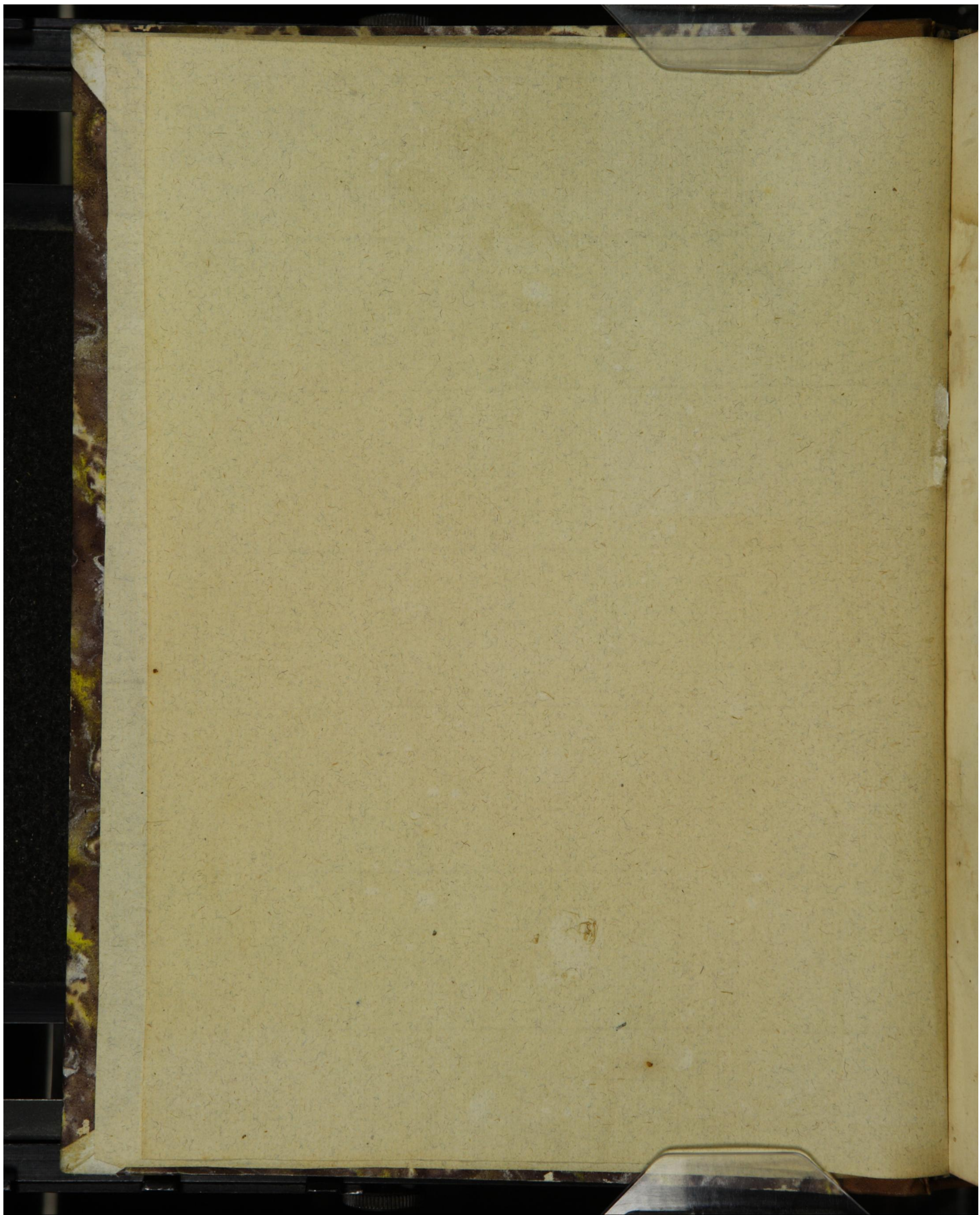

S. BONAVENTURA
SUPRA PRIMUM
SENTENTIARUM
M. CCCC. XC.
25
2
4
22

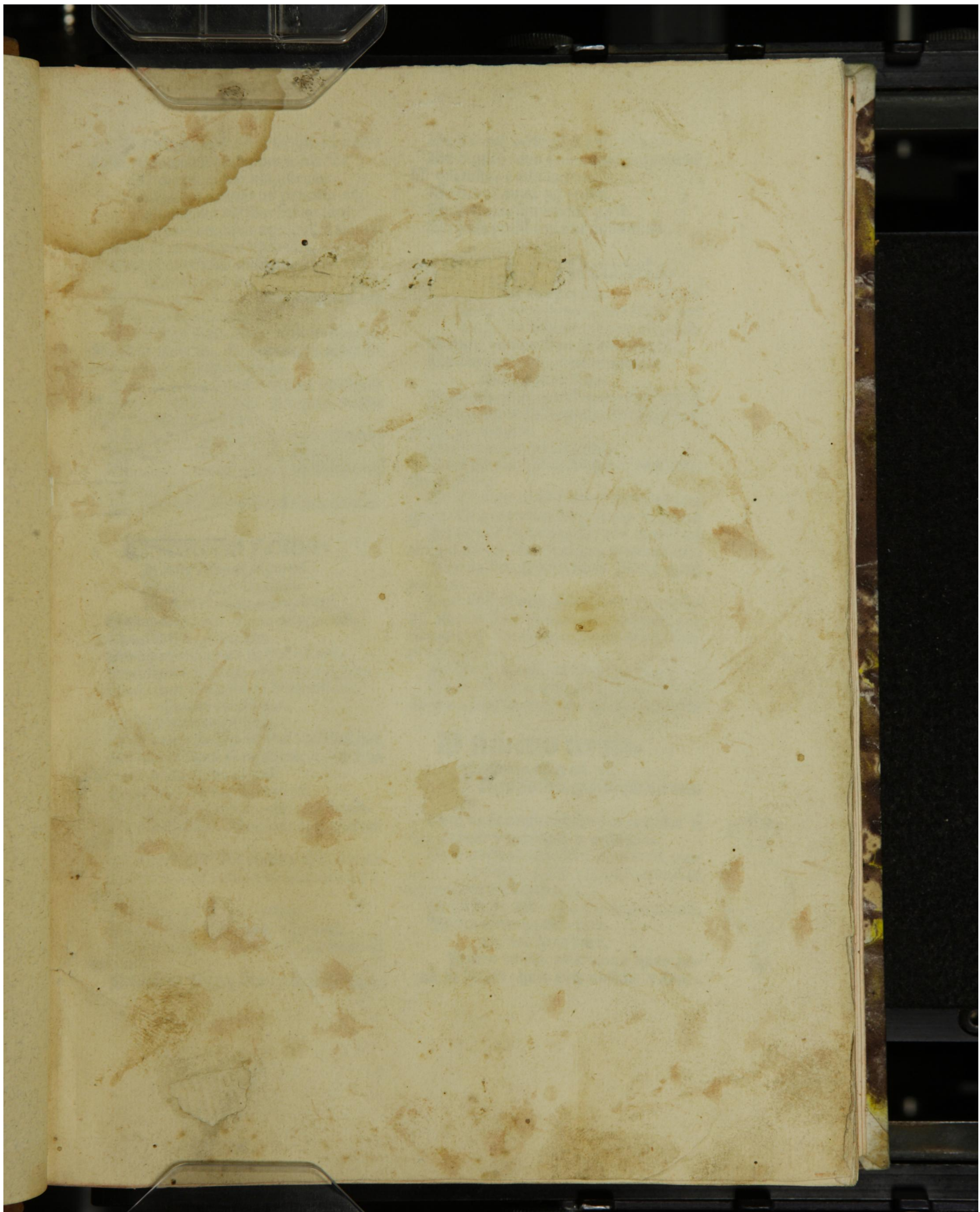


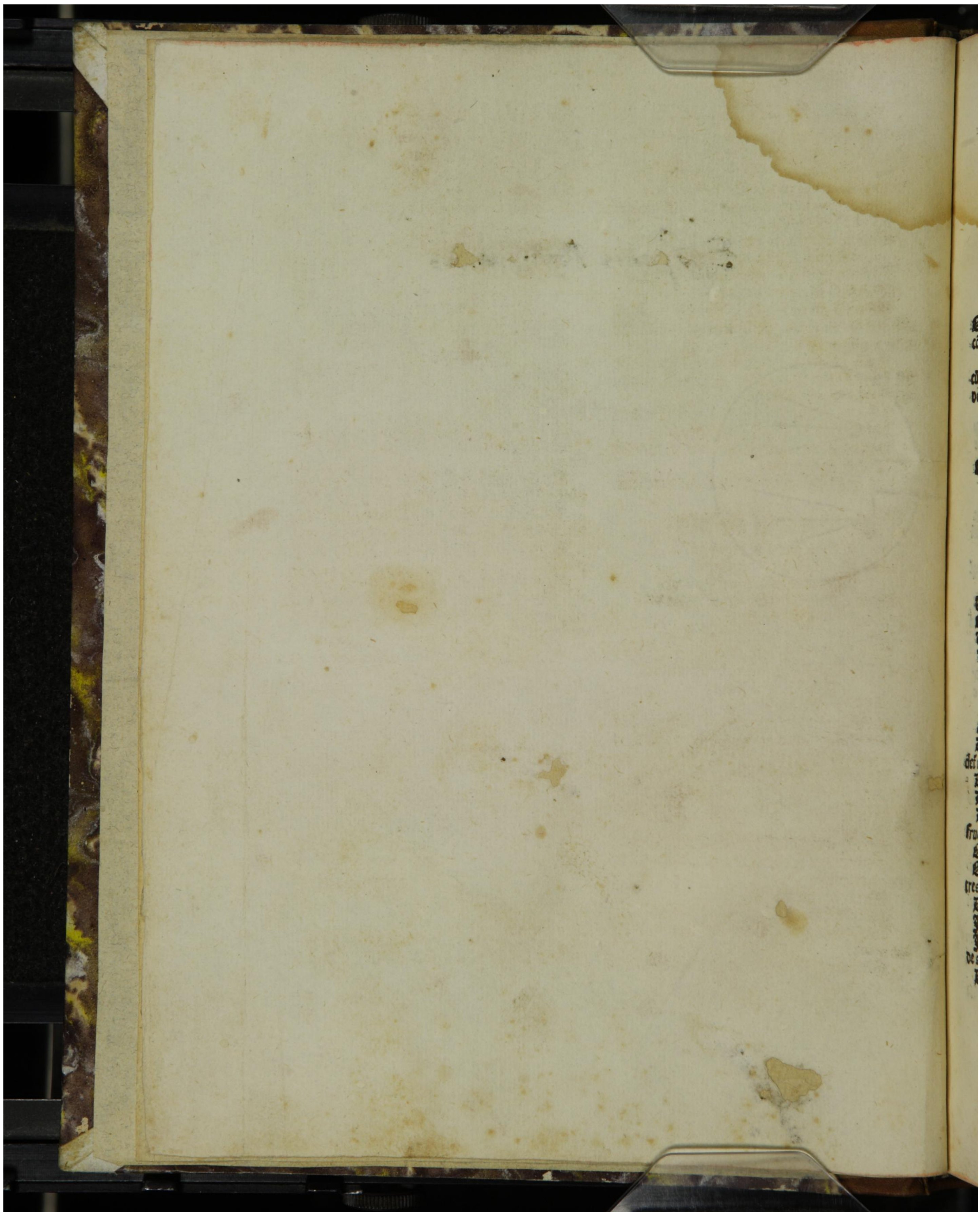



S B









Incipiunt tituli qõnũ seraphici docto
ris sci Bonauẽture sup p̃mum sniarũ:

Qõnes plogi sup magistrum.
Upiẽtes aliquis de penuria ꝛc̃.
Qid sit mã vel sbm huius libri.
Quis sit modus agẽdi vl' cã formal'
Que sit cã finalis in libro isto.
Que sit cã efficiẽs eiusdem.
Qõnes circa lr̃am plogi.
Et p̃mo de h̃ qd dicit p̃sumpsimus. Cum
p̃sumptio sit peccatum ꝛc̃.
Itẽ de h̃ qd dicit. zelus domus domini.
Quid sit iste zelus. Et q̃re magis accendit
cõtra aiales q̃ȝ cõtra supbos.
Item de hoc qd dicit ṽitati nõ intellecte
cũ ṽitas sit intellectualis. Et qꝛ nã magis
deficit intellectu q̃ȝ sensu.
Itẽ quõ itelligat qd dicit ṽitati offendẽti
Itẽ de hoc ꝯtra veritatẽ bellant.
Itẽ de hoc. testimonijs i eternũ fundasti
Cũ sciẽtia destruetur.
Itẽ quid vult dicere liberũ correctorem.

Distinctio prima.

Eteris ac noue legis ꝛc̃.
Quid sit vti p eẽntiam.
Utrũ oi creato contingat vti.
Utrum solo bono creato ꝯtingat vti.
Quid sit frui p eẽntiam.
Utrũ bono increato sit fruendum.
Utrũ fruendũ sit ipso solo bono icreato.
An ẽt hoie ꝛ ṽtutibus ꝛ beatitudine.
Qõnes circa lr̃am.
Et p̃mo de hoc qd dicit.
Usus veterꝝ sacrõꝝ nõ erat i iustificãdo ꝛ
De hoc oẽ signũ ẽ res aliqua. ꝛ fm h̃ vi
det mala diuisio i res ꝛ signũ.
De hoc nõ ois res signum est.
De h̃ primo de rebus postea de signis.
De ista diuisiõe. Reꝝ alie sunt quibus
fruend est.
Qd sit ꝯueniẽs. Qd supflua. Qd dinuta
Quare tres res ꝛ nõ tres fruitiões. sicut ꝛ
tres articuli.
De h̃ ois qui fruitur vtitur.
Itẽ que spẽs sit ponẽda in homine.
Itẽ q̃re mag̃r. dr̃ de hoie te fruar i dño q̃ȝ
de asino.
De solõne Aug. q soluit p h̃ qd dr̃ i dño.

De h̃ si eni nõ fruit nec vtitur deo.
De h̃ qm̃ bonus ẽ boni sumus: quare nõ
silr̃ qm̃ iustus ẽ iusti sumus.
De h̃. vt. s. amet pp seip̃m.
Utrũ ṽtutes sint amãde pp se.
Utrũ aia possit frui sine omni ṽtute.

Distinctio secunda.

Oc itaqȝ ṽa ꝛ pia fide. ratem.
Utrꝝ i d̃o sit ponẽ nẽ siue eẽntie vni
Utrꝝ i d̃o sit ponẽ p̃sonaꝝ plr̃itatem.
Utrum i diuinis sit ponẽ infinitatem.
Utrũ in diuinis sit ponẽ trinitatem.
Qõnes circa lr̃am.
Et p̃mo de h̃ purgatissimis mẽtibꝰ cernit
Utrũ acies mẽtis in diuina luce figat etiã
purgata ꝛ mũdata.
De h̃ deus nomẽ est nature.
De h̃ ego sum q sum. Utrꝝ sit nomẽ e ẽn
tie vel p̃sone.
Utrũ ymago cũ dr̃ faciamꝰ hoiez ad ima
ginẽ ꝛ silr̃itudinẽ nr̃am stet p eẽntia vl' p̃sona
Itẽ de ṽbo hylarij q silr̃itudo alteriꝰ ad
alterꝝ n̄ pmittit diuersitatẽ duobꝰ admisceri.
Item de hoc q dicit. Noie ꝯsortij nihil
ponitur.
Item de h̃ cũ dicit. In p̃ncipio creauit d̃s
ꝛc̃. Quare h̃ nomẽ d̃s magis supponit p̃so
nã patris q̃ȝ filij. Et quot modis initit i scri
ptura trinitas.
Itẽ q̃re dr̃ dauid. maximus pphaꝝ.
Itẽ de his ṽbis. Dñs possedit me. Et or
dinata. ꝛ ꝯcepta. videt eni ip̃rop̃a circa dia

D stinctio tertia.

Postolus nãqȝ ait. ꝛc̃.
Utrũ d̃s sit cognoscibilis a creatu
ra.
Utrũ d̃s sit cognoscibilis p creaturã. ꝛ q̃
sit dr̃ia inter ymaginem ꝛ vestigium.
Utrũ modus cognoscẽdi p creaturã con
ueniat oi homini quãtũ ad oẽm statum. s. in
nocẽtie. nature lapse ꝛ glorie.
Quid sit de deo cognoscibile p creaturã.
Utrum p̃sonaꝝ pluralitas.
Qõnes circa lr̃am.
Primo de .iiij. rationibus quas po
nit in littera; quia non videtur valere.



r de oria eaꝝ: r quō distinguūtur.
Item de hoc q. Ex ꝑpetuitate intelligit ꝯditor eternus.
Item q ex magnitudine intelligitur ops.
Item de hoc oia q̄ arte diuina ꝯdita sunt vtrum sit in ipsis reflexio. r de distinctiōe eorum. s. modi. spēi r ordinis r alioꝝ.
Item de h q appriat vitatē filio r ordinē spūi sancto.

Diuisio.

Unc ad eam ꝑueniamus rc.
Utrum rō ymaginis attendatur ꝑenes memoriam intelligētiam r voluntatem.
De cōparatiōe istaꝝ trium ad obiectum.
De cōparatione ipsaꝝ ad aiaʒ vel sbam.
Quō sumant mens r noticia: r amor i assignatione ymaginis. vtrū penes potentias vel habitus.
Utrum i ipsis sit ordo siue origo. equalitas r substātialitas.
Utrum hec trinitas ymaginis ducat i cognitionē trinitatis necessario.
Questiones circa lrām.
Primo de hoc ymago dei ꝑmanet
Item de hoc q memoria intelligētia r voluntas. dicuntur ad aliquid. Et quare mens dr ad se magis q̄ʒ alie.
Item quare tres ꝑsone non sunt vni⁹ dei sicut vnius eēntie. de h q mens nostra maxima ex parte ē dissilis.
De hoc q si duo dij eēnt aut vterqʒ eēt i sufficiens: aut alter suꝑflueret.
De hoc qui intellexit deū nō eē fatuum. itellexit eum hrē sapientiā genitam.

Distictio quarta.

Ic oritur questio. rc.
Utrum hec locutio sit cōcedenda in diuinis. Deus genuit deuʒ.
Utrum vnitas essentie admittat hāc locutōʒ. De⁹ genuit aliū deū vel ē ali⁹ a deo.
Utrum possim⁹ dicere plures deos r h loquēdo grāmatice.
Utrum h nomen de⁹ supponat ꝑ eēntia vel persona.
Questiōes circa lrām.
Et p̄ de h. Deū de deo. lumē de luie. rc.
Itē de q̄daʒ solōne mgri. q̄ soluit interimēdo ꝯclusionem.

Item de h q dicit. de⁹ pr̄ eē ꝯstructio ap positiua vel imediata.
Itē de h vn⁹ de⁹ est tres persone.
Itē de h q dicit vnū solū deū eē trinitatē
Itē de h q dicit satꝫ ē xpiano credē reruʒ creataꝝ cām eē bonitatē creatoris.
Item de hoc pr̄ genuit alium a se.
Item de hoc pr̄ vt hrēt filiū n̄ minuit se.
Quid dicat magr̄ ꝑpe genui aliū vl alteꝝ

Distinctio quinta.

Ost hec querit. Utrū ꝯcedendū sit.
Utrū sba vel eēntia generet.
Utrū aliquis generet de substātia.
Utrum eēntia vel sba generetur.
Utrū ꝑ gnātionē cōicet sba: vel essentia.
Questiones circa lrām.
Primo de rōnib⁹ magri. quibus ꝑbat q eēntia nō generet: q2 si eēntia gnāret ꝑ relatiuo poneret. Et q2 eadē res gigneret seipaʒ Et q2 gignēs gignēti cā ē vt sit: r vt de⁹ sit.
Itē de opione Joachim ꝯ magrm.
De h nihil hʒ fili⁹ nisi qđ nascēdo accepit
Itē quō itelligit q filius nō refertur nisi ad prem cū referat ad spūm sanctū.
Itē de h q dicit nām suā vt ita dicā. seqt deus cū in dinis n̄ sit prius r posterius.
Item de hoc. ds genuit filiuʒ semel.
Item vbi dicit filij charitatis sue. vtrum charitas stet ibi eēntialiter: vel notiōalr.
Item de h. fili⁹ ē de sba pr̄is homousion.
Itē quare i dinis accipit pr̄ poti⁹ q̄ʒ mater
Item de h q dicit q fili⁹ r spūs. s. nō ē de nihilo. r silr pr̄. cū tn̄ non sit de aliquo.

Distinctio sexta.

Reterea queri solet. rc.
Utrū gnō filij sit ꝫ ꝯditionē necitatꝫ
Utrum sit ꝫm rōnem voluntatis.
Utrum sit ꝫm rōnem exemplaritatis.
Questiones circa lrām.
Item de Rn̄sione Aug. q nec volunta te nec necessitate.
Item de hoc q dicit. Uerbum dei eē dei filium. nā non voluntate.
Item quare Aug. commēdat quandam rn̄sionē que tamē non soluit. Et quō sit soluēdum aut deus genuit volēs aut nolēs.
Item de solutione magistri q dicit q scia dei est de mal. r q2 non, vr̄ soluere.

Item vtrum cōsilium sit in deo.

Distinctio septima.

Hic solet queri a quibusdaȝ ⁊c̄.

Utrū posse gnāre in diuinis. dicat qd vel ad aliquid.

Utrū pr̄ cōicet filio pōm gnāndi. ⁊ vtrum ī filio sit potentia generandi.

Utrū posse gnāre ⁊ creare sit vnum soluȝ posse vel plura.

Utꝝ posse generari. ⁊ posse creari sit posse vniuocū.

Questiōes circa lr̄am. ⸌tētie.

Utꝝ posse gnāri sit aliqđ posse s̄bȝ die po

Utrū gnō filij sit aliquid de oībus.

Utrū eē patrem sit aliquid vel nihil.

Quare sequit̄. Si spūs. s. potuit eē filius potuit mutari.

Querit̄ si potētia ē nō eēntia. quare gnā⸌ue. re potētie ē nō eēntie.

Qūo itelligit̄ aliq̄ pō gnāndi actie ꝉ passi

Qūo itelligit̄ ꝙ filiꝰ hȝ pōm q̄ pōt eē filiꝰ

Distinctio viii.

Hunc de vitate ⁊ ꝓꝑetate ⁊c̄.

Utrū vitas sit ꝓꝑetas diuini esse.

Utrū sit ita eiꝰ ꝓꝑetas ī summo. ꝙ ñ possit cogitari nō esse.

Utrum īmutabilitaſ sit in deo.

Utrum imutabilitaſ sit dei ꝓꝑetaſ an etiā creature ꝯueniat ⁊ qūo.

vtrum ī deo sit summa simplicitas.

vtrum simplicitas sit dei ꝓꝑetas.

vtrū anima rōnalis sit in toto corpore. ita ꝙ non in qualibet parte.

vtrum ds̄ sit in aliquo gnē determinato.

Qōnes circa lr̄am.

Qūo diuina eēntia ē distinguibilis.

Qūo p vitatem simplicitatem immutabilitatē distinguit̄ ds̄ a creatura.

Qūo eē dr̄ ō ds̄ ⁊ creatura ƀȝ magꝭ ⁊ minꝰ

An eēntia habeat preteritū ⁊ futurum.

Qūo itelligit̄ ꝙ eē nr̄ȝ ꝓpat̄ die eēntie ñ sē

Qūo dr̄ de deo est. fuit ⁊ erit.

Qūo itelligit̄ eē nō ē deo accidēs

Qūo intelligit̄ īmortalitas dicta de deo.

Que dr̄ia sit int̄ vicissitudinē ⁊ obūbratōȝ

Distinctio. nona.

Hunc ad distinctionē ⁊c̄.

Utrū gnātio sit ponēda ī diuinis

Utrū gnō in diuinis sit ꝑsonaruȝ distinctiua.

Utrū gnō in diuinis sit eterna.

Utrū gnō in diuinis sit terminata.

Qōnes circa litteram.

Qūo itelligit̄ ñ ē aliud pr̄ aliud filiꝰ ſȝ aliꝰ

De triplici dr̄ia noīum significantiū s̄baȝ in dis rōnē eiꝰ qđ dic̄. Coet̄ne sr̄ tres ꝑsone.

De. iiij. rōnibus quas adducit mgr̄ ad oñdendū filiū coeternum patri.

Prima ē p cōꝑationem ad splendorem.

Scđa q: filiꝰ est dei sapiētia. q: sic fuisset sine sapientia.

Tertia p auctōitatē Jsa. añ me ñ ē ⁊c̄.

Q: sic nō eēt ordo ī dis q: sr̄ relatiua ⁊ sic sil̄ nā. q: si prio fuit ds̄ ⁊ postea pr̄ mutatꝰ est

Que sit necessitas vocis spūalis angeloꝝ ⁊ quis modus loquēdi ⁊ audiendi.

Quare diuus semp dicatur natus.

Jtē de ƀ. Ego hodie genui te. qđ pōt itelligi de die quo ex matre natus est.

Quomodo generatio filij assimilatur verbo mentis. Splendori: ⁊ generationi viuētis ex viuente. ⁊ de dr̄ia splendoris radij ⁊ luminis. Et quare filiꝰ dr̄ lux.

Quomodo intelligit̄ qđ natus est ex viuo perfectuȝ ē sine nouitate.

Qūo itelligit̄ natitas filij ñ ex deriuatōe.

Qūo pr̄ dicitur auctor filij.

Quare sequitur: si pater nō generauit ab eterno: nō est eternus.

Qūo intelligit̄. si qđ ē nascit̄ seipsum mutat nascēdo. cū dei filiꝰ prius erat. Et ꝙ natus est de virgine: nō tamen mutatus.

Distinctio x

Hunc post filij eternitatem. ⁊c̄.

Utrum necesse sit ponere in diuinis personam procedentem per modum liberalitatis.

Utrum in dis necc̄io sit ponere personā ꝓcedentē p modū amoris. Et quare nō accipitur vna persona ƀm actū irascibilis. ⁊ p modum aliarum affectionū aīe vt gaudij ⁊ spei Et quare nō p modum alioꝝ habituū vt intellectus ⁊ sapiētie sicut p modum amoris.

vtrum necesse sit ponere in diuinis ꝑsonā ꝓcedētem p modum mutue charitatis.

vtrū amor siue charitas sit ppriuz spūs.s.
vtrum sit ponere pprie q spiritus sanct[9] sit nexus.
vtrum spūs.s. sit pprie spūs. Et quō accipit spūs in diuinis.
Questiones circa lraz.
Si charitas: amor: dilectio differunt. & quō differunt.
Quō intelligit q verbum dei pprie dicitur sapientia: & quomodo differenter patri & spūs.s. appropriatur
vtrū pr & filius diligāt nos spū scō.
Quid dicat p hoc nomē vnitas cuz dicor spūs sanctus ē vnitas amborum.
Quō distiguūt vnitas. scitas. & charitas
Quō intelligitur q pr & filius eētia sua nō participatione sunt seruantes vnitatem spiritus.
quō spūs.s. dr cōe ambobus.s.pri & filio.

Distinctio .xi

Jc dicēdū est spm scm esse &c.
Utrum.s.s. pcedat a patre & filio i fecūditate volūtatis vel i aliq alio.
Questiones circa lraz.
Que dicūtur.iiij.pricipalia cōcilia.
De expōne quā mgr facit sup illud q docuerit vel aliud pdicauerit. & exponit. i.priuz vel 2rio modo.
Quare nō ē aliud spm.s.eē filij & a filio.
Quō itelligit non sine meo & patris arbitrio.

Distinctio xij.

Tē querit cū spūs.s. pcedat &c.
Utrum spūs scūs prius pcedat a patre q3 a filio.
vtrum spūs scūs plenius pcedat a patre q3 a filio.
vtr9 spūs.s. pcedat a patre mediāte filio.
vtrum pcessio filij por sit sm modū intelligēdi pcessiōe spūs sci.
Qōnes circa lram.
De argumēto heretici: aut iā nato filio: aut nō nato: quare neutra est 2cedenda.
Quō intelligit q pr qcqd dedit filio gignēdo dedit: cū dederit ei spirationē & eētiā
Quō intelligit spūs.s. ppe de pre pcedē.
vtrū p. dicat auctoritatem vel subauctoritatē. cū dr spūs.s.ē vel pcedit ex pre p filiuz.

Distinctio xiij

Ost hec 2siderandū &c.
Utrū in dis sit ponere pcessionē
vtrū pcessio spūs.s. sit generatio.
vrū spūs.s. debeat dici ingenitus.
Qōnes circa lram.
De rōne Aug. Si spūs.s. diceret: fili[9]. diceret filius ambo2: q: vr oppositum cuz sit filio: gnō in creaturis:
Quō intelligit q pcedat quomodo dat[9] vel donū.
Solutio argumēti heretici. q spūs.s. esset ds adoptiue: cū nō sit ds nascēdo.
vtrū auctoritas cū dr pr est auctor pcessionis.s.s. dicat eētiā: aut notionē. Et vtrum pr possit dici auctor gnātiōis.
An scia distinctionis iter gnōnē & pcessionē sufficiat ad salutem. Et distinctio istoruz triū: nescio: non valeo: nō sufficio:
quare ingenitus cū nō inueniat in scripturis: accipit in diuinis.
quō ingenitum vel qō nō est ab alio. conueniat patri & essentie.
Rnsio ad argumentū Arrij ondentis q filius esset factus p.xiij. modos generatōis.

Distinctio xiiij.

Reterea diligenter ānotands. &c.
Utrum sit ponere pcessiōz tempalem spūs sci.
vtr9 pcessio tpal'ponat numer9 cū eterna
vtrū spūs.s. det hoibus ip3 ppria psona an dicat dari q: datur eius effectus.
vtrū spūs.s. det ab aliquo scō viro.
Qōnes circa lram.
Quare in p li. agit de tēpali pcessiōe. spiritus sci. & nō de tpali generatiōe.
De diffinitionibus pcessiōis tpalis. Et quot modis intelligitur scificare.
quō vtus approp at.s.s. & qlr filio.
quot vicibus dedit dñs.s.s. Et qualr. dationes numerant sm Rabanū & Augu.
quō spūs.s. dicatur patris & filij differenter:
quare charitas dicat diffusa.

Distinctio xv.

Jc 2siderandū ē &c.
Utrū missio sit in diuinis.
Utrū missio sit eterna vel ex tpe.

Cuius sit missio vt missi.
Cuius sit missio vt mittentis.
Q̄ōnes circa lr̄am.
q̄ūo intelligit q̄ s.s. datur a seipso.
De quo dono intelligit q̄ doñ.s.s.non est aliud q̄3 ipse. s. s. Et qualr̄ seqtur si pr̄ ꝛ fili⁹ dant.s.s. ꝛ .s.s.nō dat se.q̄ aliquid possint illi ꝛ non ipse.
quare dr̄.s.s.mitti a se.
quare ꝓbat missioné .s.s.per missioné filij. cū hoc sit ꝓbare innotū ꝑ innotius.
De quo prius dicat mitti de filio: aut de spū sancto.
q̄ūo intelligit filius eo missus.quo factus ex muliere cū.s.s.nō sit factus ex muliere.sed tm̄ missus.
quō filius dicit factus cū in symbolo dicatur cōtrarium.

Diuisio

Hic queritur vtrum semel ꝛc̄.
Utrum missio inuisibilis filij vel spūs.s.sit ſm doñ.gratie gratis date.vel gratie gratū faciētis.
vtrum vtraq3 missio sit ſm eadem dona gratie augmērata.
questiones circa lr̄am.
q̄ūo intelligit nō eoipso mitti quo de patre natus ē.cū Greg.videat dicere ꝯrius.
vtrum filius vel.s.s.post incarnationé plenius sit datus q̄3 ante.
q̄ūo filius dicat missus ad angelos.
q̄ūo intelligitur verbum Aug.ſm q̄ aliqd eternū.mēte capimus in h̄ mundo.
q̄ūo intelligitur pr̄ est ꝑncipiū diuinitatis vel si melius dr̄ deitatis q̄3 diuinitatis.

Distinctio .xvi

Hunc de spū.s.videndū est ꝛc̄.
quid sit missio visibilis
quibus modis facta sit.
Ad qd sit vtilis missio visibilis.
questiones circa lr̄am.
q̄ūo intelligitur filius inq̄3tum missus vel factus dr̄ minor patre.
quare filius dr̄ minor se. ꝛ nō ali⁹ ꝛ alius.
quantū ad qd dr̄ filius minoratus ab angelis paulominus.
q̄ūo itelligit q̄ pr̄ est maior filio. Et vtrū maior dicat eēntiam vel notioné.

Distinctio xvii.

Iam nunc accedamus ꝛc̄.
Utrū preter doñ.charitatis icreate sit ponere doñ.charitatis create.
Et hoc est querere.vtrum charitas qua diligimus deū.sit spūs.s.
Dato q̄ charitas qua diligimus deu3 sit creata.querit vtrū illa charitas debeat diligi ex charitate.
Utrum charitas possit cognosci certitudinalr̄ ab habente charitatem.
Utrum charitas possit cognosci.a nō habente charitatem.
questiones circa lr̄am.
q̄ūo intelligitur qui diligit proximum cōsequens est vt ipsam dilectionem diligat. Et de hac consequentia qui diligit dilectione3 consequens est vt diligat deum. vtrum intelligat de dilectione creata vel increata: q: nō videtur valere.
quare d̄s est notior fratre.
quare dr̄ q diligit manet in lumine. ꝛ nō potius in charitate.
q̄ūo charitas dr̄ maius doñ.sapiētia. ꝛ d̄ illa ꝯsequentia.si charitas est primum inter dona.ḡ.s.s.est charitas. ꝛ de qua charitate intelligitur.
quare dr̄ d̄s patientia nr̄a.ñ charitas nr̄a
quare sola charitas diuidit inter filios regni: ꝛ filios perditionis.
Utrum aliquis sine charitate possit sustinere mortem ꝑ xp̄o.
Hic q̄rit si caritas ē.s.s.cū ipsa augeat
Utrū caritas possit augeri scd̄m substantiā de modo augmēti ipius carita3.
Utrum caritas diminuatur ſm s̄bam.
Utrū caritas habeat terminū vel statu3.
Questiones circa litterā.
Q̄ūo itellr̄ nō ē dat⁹ xp̄o sp̄s ad mēsurā
Q̄ūo caritas dr̄.animi affectō ꝛ quot modis sumatur affectio.
q̄ūo itellr̄ caritas opari act⁹ alijs v̄tutib⁹
Q̄ūo spūs.s.dr̄ diuidi ꝛ non diuidi.

Distinctio .xviii.

Hic queritur cum spūs. s. ꝛc̄.
Utrū spūs.s.sit donū in quo oia alia dona donantur.
Utrū spūs.s.sit doñ ab eterno vel ex tp̄e

Quid ꝯuenienti⁹ dicat ō.s.s. doñ aut datū
Utrum doñ proprie ꝯueniat spūi.s.
Utrū doñ sit ꝓprietas distictiua.s.s.
Utrū.s.s. dicatur noster rōne donabilitatꝫ
Questiones circa lrām.
Quō intelligit ꝙ relatio nō intelligitur i noie spūs.ſꝫ magis apparet in h̃ noie donū.
Quō intelligitur filius nascendo accepit vt sit ipsa substantia.
Quō intellr ꝙ fili⁹ natiuitate n̄ ē eēntia.
Quō differant ista tria.descensio processio ⁊ deriuatio.
Quō intelligitur aliud est qđ accepimus vt essemus aliud vt sci essemus.
Quō intelligitur tollam de spū tuo.

Distinctio.xix.

Hic postq̄ꝫ coeternitatem ⁊c.
vtrū in diuinis sit ponē eq̄litatē.
vtrum sit ibi summa equalitas.
vtrum in diuinis sit eq̄litas cū ꝯuersiōe.
vtrum in diuinis sit ponere equalitatem cum circūincessione.
Questiones circa lrām.
Quare non determinat de idētitate.⁊ similitudine.sicut de equalitate.
Quare dr.alio pr̄.alio deus.alio magn⁹
Quare animus trāfferī ad diuina.
Quō sci dnr esse in eternitate dei.⁊ quo modo essendi est generatio scōꝝ in illa.
Quare si partē substātie daret filio neuter esset perfectus.
Quō intelligimus quedam verba Hylarij.s.per duplicem ꝯuenientiū generationē.
Quō intellr ꝙ natitas nō dgnāt nāꝫ dei
Et diā nūc ad ꝓpositū redeam⁹ ⁊c.
vtrū in diuis sit ponē totū itegrāle.
vtrū in diuis sit ponere totū vniuersale.
vtrū in diuinis psonis sit pncipiū māle.
vtrū in diuinus sit dr̄ia ſm numeꝝ.
Questiones circa lrām.
Quō itelligitur añcedit fidē.⁊ qđ sequit vtrum ꝯputatōi nr̄e q̄ dicimus vn⁹ duo. tres.significetur aliquid in esse.
vtrum deus debeat dici triplex.
Quō intelligitur ꝙ in rebus corporeis. plus sit due q̄ꝫ vna ꝙ nō vr de ferro ⁊ igne

Distinctio.xx.

Hunc ostendere restat ⁊c.
vtrū in diuinis sit poneī potētie adequationem ad extensionē possibiliū.
Utrum in diuis sit adequatio q̄ꝫtum ad extensionem potentie.
Utrū in diuinis sit ordo nature.
Utrū in diuinis ponendus sit ordo.
Questiones circa lrām.
Quō intelligit nō pōt inequalis esse qui accipit ei qui dedit.
Quī sequit.de pr̄e si nō potuit filiū essentialē producere.tunc fuit impotēs.⁊ non de filio.vel de spiritu.s.
Quō sequit.si hō pater pōt filiū essentialem sibi gignere ergo deus.
Quō itelligit ꝙ.q̄lis.est qđ equalitatꝫ.

Distinctio.xxi.

Jꝫ oritur qđ trahens ⁊c.
Utrū dictō.exclusiua vere addat in diuis termio sb̄ali.a parte sbiecti
Utrū vere addat a parte predicati.
Utrū dictō.exclusiua addatur termino pticulari respectu pdicati.ꝓprij.
Utrum in diuinis dictio.exclusiua.vere addat termino personali.respectu pdicati cōis vt solus pr̄ est deus.
Qōnes circa lrām.
Utrū hec sit vera.pr̄ est solus deus.
Quare trinitas magis dr esse cum sanctꝫ q̄ꝫ cum alijs rebus.
De ista nemo nouit filium nisi pr̄.

Distinctio.xxij.

Post predicta disserendum ⁊c.
Utrum deus sit noiabilis.
Utrū debeat noiari vno solo noie ꝑplib⁹
Supposito quod plura sint noia diuina. vtrum omnia dicant translatiue.an etiaꝫ q̄dam proprie dicantur.
Utrū oia noia dicta de deo dicantur ſm sbam aut etiam quedam alio modo.
Questiones circa lrām.
De sufficiētia diuisionū Aug.⁊ Ambrosij nominum diuinorum.
Qr̄ trinitas dr.quasi collectiuum.
Quinqꝫ regule de noib⁹ diuinis.
Quare nō recipit ita bñ.tres oipotētes sicut ista tres potentes.
Quare sequit.si deus ē magn⁹ pticipatione magnitudo sua maior est q̄ꝫ ipse.

Distinctio. xxiii.

Predictis adiciendum ꝛc.

Utrum in diuinis debuerit transferri nomen persone.

Utrum in diuis dici debeat nomen sbe vel subsistentie. hoc nomen substantia.

Utrū in diuinis dici dbeat nomē eēntie.

Utrum in diuinis numeretur.

Utruz in diuinis numeretur essentia plures deos realit. non solum gramatice.

Utrum hoc nomen de⁹ possit plurificari in diuis vt possimus catholice dre.

Qōnes circa lrām.

Utꝝ vsia ꝛ ypostasis. debeat dici i diuis.

Quomodo intelligitur ꝙ verius est de⁹ quam dicitur. ꝛ quod verius cognoscitur. quam dicatur.

Quomodo in deo nulla est diuersitas.

Distinctio. xxiiii.

Hic diligenter inquiri ꝛc.

Utruz hoc nomen vnus dicatur positiue in diuinis vel priuatiue.

Utrum hoc nomen vnus dicatur ƀꝫ substantiam vel relationem.

Utrū termini numerales vnus duo. tres dicantur in diuinis. positiue. vel priuatiue.

Utrū termini numerales dicāt in diuinis ƀm substantiam vel ƀm relationem.

Utruz hoc nomen trinus importet vnitatem. ꝛ dato ꝙ importet. cuius sit illa vnitas quam importat.

Qōnes circa lrām.

Que recipiuntur in diuinis ex pte vnitatis ꝛ que non. ꝛ quomodo diferenter.

Distinctio. xxv.

Preterea considerandum ꝛc.

Quid sit persona. ƀm rem.

Quid sit persona ƀm diffinitionez.

Utrum hoc nomen persona. sit vere cōe personis in creatis.

Utrum hoc nomen. persona sit cōe vniuocū personis. creatis ꝛ increatis.

Qōnes circa lrām.

Utruz ꝯueniēt dicantur tres ꝑsone esse de eadem essentia. sicut eiusdē essentie.

Q̄uo accipit res cum dr. tres res i diuis

Utrum in trinitate sit gradus recipiēd⁹.

Distinctio. xxvi.

Hinc de ꝓprietatibus ꝛc.

Utrū i diuinis sit ponē ꝓpetates

Dato ꝙ sic querit quid sint ille.

Quis sit actus proprietatū q̄ sunt i diuis

De numero ꝛ sufficientia proprietatum que sunt in diuinis.

Qōnes circa lrām.

Utrum ypostasis. debuerit recipi in diuinis cum sit nouellum.

Quare dicebat venenū sub melle latet.

Q̄uo intelligitur aliud. cum dicitur. aliud est genuisse quam natum esse.

Q̄uo dicit nō esse ꝓpriū prīs nō natus.

Q̄uo accñs dicatur esse amissibile.

Q̄uo hoies dicantur esse filij dei per facturam non creatur e irrationales.

Distinctio. de origie veritate. ꝛ natitate.

Q̄uo spūi. s. non respondet vocabulū q̄z uis dicatur relatiue.

Q̄uo intelligitur non potuit inueniri vsitatum vocabulum spūi scō.

Q̄uo donatur. dicitur ex tempore.

Distinctio. xxvii.

Hic pōt querī. vtrum ꝓprietas.

Utrū eē patrē ꝛ gnāre sit eadē nocō

Que illaruz sit ratio alterius.

Utrū ꝯtingat abstrahi ꝓprietates.

Utrū circa eas ꝯtingat ꝯrie opinari.

Questiones circa lrām.

q̄uo itellr ꝓprium prīs ē ꝙ semꝑ ē pr.

Q̄uo origo drnt appropet prī ꝛ filio.

Q̄uo gignere ꝛ gigni relationes tm̄ ꝛ n ypostases significāt.

Q̄uo intelligit ꝙ proprietates nō determināt numerum ƀm ypostases.

Hic nō est pretermittendū ꝛc.

Utrū v̓bū dicat eēntialr ł notōalr.

Utrū v̓bū eternū ꝯnotet aliquid ex parte creature. Cū fili⁹ dei sit verbū ꝛ sapia qrit. qd istoꝝ sit prius ƀm rōem intelligēdi.

De trāslatōe h⁹ nois v̓bū ad diuia. vtꝝ transferri possit. Qōnes circa lraz.

Q̄uo intelligit ꝙ fili⁹ ƀꝫ ꝙ est sapia ꝛ eēntia ē h̓ ꝙ pr. n̄ ƀꝫ ꝙ v̓bū. ꝛ ꝑ q̄ stet ꝙ dico. h̓

Q̄uo drnt verbū. ymago. ꝛ filius.

Q̄uo intelligit solus fili⁹ ē de⁹ de deo

Q̄uo intellr ꝙ ƀꝫ noia sbe tm̄ dr de illo.

Utrũ hec noĩa d̃s de deo significẽt s̃ba

Distinctio. xxviii.

Reterea ꝯsiderari oportet ⁊c.
Utrũ hoc nomen ingenit⁹ siue inascibil̃. dicat̃ s̃z s̃bam aut s̃z relatõez.
Supposito. ꝙ hoc nom̃ ingenit⁹ dicat̃ s̃z relatõez vtrũ dicat eãdẽ quã hoc nomẽ pr̃.
Utrũ inascibilitas. sit ꝓprietas siue relatio personalis. persone patris.
Utrũ in ꝓcessibilitas dicat aliq̃z notõez.
Q̃ões circa l̃ram.
Utrũ ingenitus possit intelligi sine pr̃e ⁊ econuerso. s̃m aliquã intelligentiã.
Q̃uo intell̃r ꝙ nõ genit⁹ referret̃ ad nõ genitorẽ si pr̃ dr̃ eẽntia nata sicut sapientia. nata cum sapientia significet essentiam.

Distinctio. xxviiii.

Et p̃terea aliõ nomẽ ⁊c. Utrũ h̃ nomẽ p̃ncipiũ possit accipi p̃sonalit̃ s̃iũ notõal̃r. vtꝝ dicat̃ vniuoce l'equoce.
vtꝝ pr̃ ⁊ fili⁹ possint dici vnũ p̃ncipiũ. s. s.
vtrũ pr̃. ⁊ fili⁹ possint dici. vn⁹ spirator vl'idẽ p̃ncipiũ. s. s. Q̃ões circa l̃raz.
Pro q̃ stet hoc nomẽ p̃ncipiũ cũ dr̃. pr̃ ẽ p̃ncipiũ toti⁹ diuinitat̃. vtrũ p̃ncipiũ s̃uat̃ eẽntial̃r vl'p̃spnal̃r cũ dico p̃ncipiũ de principio. principium sine p̃ncipio.
q̃uo itell̃r ꝙ. s. s. cepit eẽ p̃ncipiũ creature
vtrũ p̃ncipiũ eẽntial̃r dictũ pri⁹ dicat̃ q̃z personaliter. Pro quo stat p̃ncipiũ cũ dr̃. Ego p̃ncipium qui ⁊ lo. v.
q̃uo ñ ẽ ꝯcedẽd ꝙ fili⁹ hẽat p̃ncipiũ

Distinctio. xxx.

Unt eni quedã que ex tpe ⁊c.
vtrũ aliqd dicat̃ de deo ex tpe.
quo dato. vtrũ q̃ dñr de deo ex tpe dicãt̃ de ipso per se vel p accñs. vtrũ q̃ dñr de deo ex tpe dicant̃ s̃m s̃baz vel relationẽ.
q̃ões circa l̃raz.
vtrũ hec noĩa domin⁹. creator. ⁊ h⁹i. dicant̃ de deo ex tpe. ⁊ de significatiõe eoꝝ ⁊ vnde habuerũt rõnez ꝯnotandi.
vtrũ tp̃s incepit ex tpe vel cũ tpe vel i tpe
q̃uo intelligit̃ ꝙ nũmus mutatus non est cum incepit esse precium.
vtrũ relatio creature ad deũ sit accñs creature. Et vtꝝ creatura se ipaz r̃ferat ad deũ q̃uo. s. s. ñ p̃t referri ⁊ tñ donũ r̃fert̃ ad ip̃z

Distinctio. xxxi.

Reterea ꝯsiderari oportet ⁊c.
vtrũ hec noia. silis equal̃ dicantur s̃m positionem vel s̃m priuatõez.
vtrũ hec noia. silis. equal̃. dicant̃ s̃z s̃baz vel s̃m relationẽ. vtrũ hec noia. silis. eq̃l̃. dicant mutuã relationẽ in pr̃e ⁊ filio.
questiones circa l̃ram.
q̃uo dr̃nt hic agit̃ de equalitate. ⁊ supra q̃uo intelligit̃. ꝙ nihil est sil'e sibi.
q̃uo itell̃r ꝙ eq̃litas pr̃is ⁊ filij nõ ẽ nocio.

Diuisio

On est p̃termittendum ⁊c.
vtruz ymago in diuinis dicatur s̃m s̃bam vel s̃m. relatõnem.
Dato ꝙ s̃m relatõez dicat̃. vtrũ ymago sit ꝓpriũ filij. quare eternitas appropriãt pr̃i. spẽs ymagini. vsus muneri.
vtrũ deus possit dici vnũ cum creatura.
vtꝝ cr̃atura possit dici vnuz cũ alia cr̃at̃a
quare vnitas appropriat̃ pr̃i exẽplaritas filio ꝯcõdia. s. s. Et q̃uo oia dñr vnũ pp pr̃ez
questiones circa l̃ram.
quare agit hic. de istis appropriatis.
quare filius dr̃ ars quedam.
Rõne cuius effectus ꝓprie dr̃. s. s. dari.
quare dr̃ p̃fundere creaturas.
De p̃ma ⁊. s̃a. dr̃a Hylarij de ymagine Et q̃uo dr̃nt.
q̃uo hec tria distinguũt̃. s. spẽs. nã. ymago
qr̃ q dicit duos inascibiles diĉ duos d̃os
q̃uo intelligitur ꝙ filius est caput oium.
quare dictũ est ꝙ pr̃ filius ⁊. s. s. sunt per s̃bam tria. per ꝯsonantiam vnuz. Et quare dr̃ per consonatiam propter. spm̃. s.

Distinctio. xxxii

Ic oritur questio ex predictis.
vtrũ ista locutio sit admittẽda pr̃. ⁊ filius diligunt se spũ. s.
In qua hitudine ꝯstruatur in predicta locutione iste ablatiuus. s. s.
vtrũ ista locutio sit admittẽda. pr̃ est sapiens sapientia genita.
vtrũ ista locutio sit admittẽda. pr̃ est potens virtute quam genuit.
questiones circa l̃ram.
quare bñ sequit̃. pr̃ est sapiens. sapientia genita. ergo p sapiẽtiã genitã Et nõ seqnit̃.

opaꝝ p filiū. g̃ ē p filium. ꝛ silr deitate ēst dō
egro deitate est pater.
quare dr̃ sapia igenita ꝛ nō eṫnitas igēita
vtrū possit dici. sapientia ꝓcedens. Et q̄
re non dr̃ potentia de potētia.
qūo itellr̃ ꝙ meli⁹ i li. ō trinitate tractauit
qr̃ dr̃ sapia genita. ē sapiēs ō sapia igēita
qūo intelligitur ꝙ pr̃ ꝛ fili⁹ sūt vna sapiē
tia. ꝛ tñ solus pr̃ est sapientia ingenita.
qūo intelligitur ꝙ pr̃ ꝛ fili⁹ sūt vna sapia
Et vtꝝ sapia. ibi. dicaꝛ eēntialiṫ vl' ꝑsonalr̃
qūo intelligitur filius manet in pr̄e ꝛ ecō
uerso. ꝛ fili⁹ ñ agit a se ſ ʒ a pr̄e. ꝛ ñ ecōuerso
qūo intelligitur ꝙ ifirmus sit nō a se agē
do nisi a deo patre agat.
qūo intellr̃ ꝙ sapia. pr̃is non dr̃ vnomō.

Distinctio. xxxiii.

Ost predicta ꝯsiderari oʒ ꝛc.
vtꝝ ꝓꝑetas sit ꝑsōa ꝛ ē qō ō ꝯꝑatōe
vtrum proprietas sit essentia.
vtrū vna notio vel ꝓꝑetas ꝑdiceꝛ ō alia
vtrum eadē ꝓprietas siue notio ꝑdicetur
de seipsa denominatiue
questiones circa lr̃aʒ.
quare magr̃. nō soluit ſʒ dicit incōprehen
sibile. ꝙ eēntia ꝑdicaꝛ de ꝓprietatib⁹ ꝛ ecō
uerso. cū ꝓprietas distinguat eēntia non.
Expō quorūdam verboꝝ Hylarij q̄re
archāgeli dr̃r nescire.
quare ꝓprietates determinēt ypostases
nō eēntiā ꝛ silr̃ expō quorundā verborum.

Distinctio. xxxiiii.

Redictis adiciendū ē ꝛc.
vtrū res nē siue ꝑsona addat aliqd
sr̃ nāʒ vtꝝ res nē siue ꝑsona ꝑdiceꝛ de nā.
vtrū i diuis sit ponē approꝑatōeʒ aliq̄ʒ.
vtrū in diuis sit ponē translatōem.
questiones circa lr̃aʒ.
vtꝝ diligēdi sint hēretici q dicebant nām
nō dici de ꝑsonis. quō intelligiꝛ verbū
Dam. de ypostasi. nō est deitatē terre.
qūo ꝑ spm̄ dei dicebaꝛ sigr̃i pr̃. filius ꝛ. s. s.
qnū itelligiꝛ ꝙ nā xp̄i ꝛ dei in aliq̄ dr̃t si
spūs dn̄i non est spūs xp̄i.
qūo intellr̃ ꝙ in sapia. potētia. ꝛ bonitate
ꝯsistit sūmū bonū. quare scriptura ap
ꝓpriat potentiam patri. ꝛ vnitatē filio.

Distinctio. xxxv.

vnq̄ʒ supra diffseruerimus ꝛc.
vtꝝ i deo sit ponēda rō ydealis.
Dato ꝙ sic. vtꝝ hēat pluralitatē ſm reʒ.
vtrū hēat pluralitatē. ſm rōnem.
vtrū ſm nāʒ vliū an singularium. hēat
pluralitatem.
vtrū hēat pluralitatē ſm numeꝝ ifinitū
vtꝝ in ydeis sit ponē pluralitatē ſʒ nume
rū ordinatū vel ꝯfusum.
questiones circa lr̃aʒ.
quare scia. potētia ꝛ volūtas spālē tracta
tuʒ. efflagitāt. ꝛ quare in ṗmo loco potētia.
De ordine potentie ad sciam ꝛ volunta
tem qūo ordinantur.
qūo distinguūꝛ ꝓuidentia. scia ꝛ pruden
tia. ꝑscia vl' dispō. ꝑdestiatō ꝛ sufficiētia eoꝝ
qūo creator dr̃ relatiue. ꝛ vtrū significet
essentiam vel ad aliquid.
que scia in deo. ꝛ i nobis pōit rē eē ꝛ q̄ ñ
qūo intellr̃ omia in deo sunt pn̄tia.

Distinctio. xxxvi.

Ic solet queri cum oīa dicanꝛ ꝛc.
vtrū res fuerint in deo ab eterno.
vtrum ratiōe. essentie vel persone.
vtꝝ oīa q̄ sunt in deo sint in eo vita.
vtrū verius sint res i deo q̄ʒ i ꝓꝑo gnē
vtꝝ mala sint in deo. vtꝝ iperfecta
ſm ꝙ h⁹ i sint in deo. qōes circa lr̃am.
quare creature ñ dn̄r eē in dei ſbа. vel es
sentia. Et si h̄ nomē de⁹ ꝯnotat aliqd. Et
qūo intellr̃ c̄ratura i c̄ratore l' c̄ratrix eēntia
quot modis dicitur. In,
qūo ista dn̄r eē in deo q̄ sūt. ꝛ i dō ꝛ ꝑ deū
qr̃ dn̄r res ab eterno esse in deo. non ex
deo vel per deum. qūo noticia appro
batōis facit ad hoc ꝙ aliqd dicaꝛ eē in dō.
quare nō dicitur noticia. reprobationis.
qūo dr̃nt. ex ipo. ꝑ ipʒ. ꝛ in ipo. ꝛ quib⁹ ꝑ
sonis approꝑanꝛ. vtꝝ dō sit i oib⁹ reb⁹

Distinctio. xxxvii.

T qm̄ demonstratum est ꝛc.
vtrum deus sit in omnibus locis.
vtrum esse vbiq̄ʒ ꝯueniat soli deo.
vtꝝ esse vbiq̄ʒ ꝯueniat ei sp siue ab eṫno
vtꝝ dō sit in oib⁹ reb⁹ eq̄liṫ siū vniformiṫ
quib⁹ modis ꝛ q̄liter sit deus in rebus.
qōes circa lr̃aʒ. qr̃ mali ñ dn̄r eē cū
dō ꝛ q̄ ē mag̃ iproꝑa dō s ē cū mal'. l' ecōuerso
qūo intelligitur ꝙ deus apud se hitat.

Quõ paruuli cognoscũt ⁊ diligunt.
Qr dic, quõ ds sit vbiq3 itellcũ ñ capim⁹
Qr spũs creatus nõ ingnat sordibus pol luti corporis.
Qr ea q̃ sunt in deo nõ ingnãt eũ. vl' vtr possit dici. ds est in dyabolo.

Diuisio

Umq3 diuina nã. ⁊c̃.
Utr ds sit localis vel itra locum
vtr sit mutabilis de loco ad locũ
Utrũ sit extra oẽ3 loc. siue sepabil'a loco.
Utr ãgelus possit moueri local'r siñ cõpe
Utrũ moueat per mediu3 aut non.
Utrum spũs angelicus ptrãseat medium motu subito vel successiuo.
Qões circa l'ram.
Quõ intelligit lõgitudo: latitudo i ds ⁊c̃
De sufficiẽtia diuisiõis Aug. dus mouet creaturã p tempus ⁊ locũ.
Quõ sex spẽs mot⁹ ad istas duas reducũt
Quõ angelus mensurat tpe ⁊ euo.
Quõ intelligit q eadẽ sit sapiẽtia in duo- bus nec maior nec minor.

Distinctio xxxviii.

Unc ergo ad ppositũ ⁊c̃.
Utrũ pscia diuina sit cã rerum.
Utrũ pscia diuina sit cãta a reb⁹
vtrũ pscia ponat necessitatẽ circa pscitu3.
vtrũ pscia diuina habeat i se necessitate3.
Qões circa litteram.
Utr ds al'r sciat creata q̃3 creanda.
vtrũ prescia dicat aliquid eternum.
Quare simplex notic.a nõ est cã rerum. s3 noticia approbatiõis cũ eadem sit.
Quare ds nõ dr reuelare casu3 cũ pdicat

Distinctio xxxix.

Reterea solet queri ⁊c̃.
Utrũ ds cognoscat alia a se.
Utrũ cognoscat oĩa alia a se
vtrũ scire possit plura vel pscire q̃3 sciat.
vtrum cognoscat se ⁊ alia vniformiter.
vtrum cognoscat mutabilia imutabiliter.
vtrũ cognoscat oĩa pñtialiter.
Qões circa l'ram.
Quõ intelligit q pater ⁊ filius sciunt se i uicẽ vnus gignẽdo. alius nascẽdo
Quõ itelligit aliqd eẽ in cor essentia.

De qua scientia intelligitur. q sciẽtia dei non est de hijs que sunt fuerũt vel erunt.
Quomodo intelligitur nouiter non po- test vel ex tempore aliqd velle. ⁊ tamen po test velle qd nunquam voluit.
Quomodo equalis cã est deo de oĩbus.

Distinctio xl.

Reedstinatio vero de boĩs ⁊c̃.
Utrum predestinatio sit qd eter- nũ vel temporale.
Quid sit predestinatio ẽm rem.
Utrũ inferat necessitatem li. arb.
vtrum iferat certitudinem i euentu
vtru3 electio sit in deo eternal'r vel ex tpe
Quid sit ẽm rem.
vtrum obduratio sit culpa an pena.
vtrum obduratio sit a deo.
Qões circa l'ram.
Utrũ grã vl' gloria debeat dici pdestiata.
vtrum predestinatio sit angelorum.
vtrum prescia magis appropriet reproba tioni q̃3 predestinationi.
Quõ intelligit solutio mgri.
vtrũ numerus pdestinator possit augeri
Expositio huius q intelligentia pditõis iplicite veritatẽ facit i dicto ⁊c̃.
vtrum necessariũ fuerit petrum negare xpm. postq̃3 xps dixit. anteq̃3 ⁊c̃.
Cuiusmõi cã sit pdestinatio respectu grẽ.
vtrum exemplaris vel vlis vel particularis necessaria vel ptingens.

Distinctio xli.

Jam aũt querimus ⁊c̃.
Utr pdestinatio vel reprobatio habeat aliquã cãm meritoriã i nob.
vtrũ pdestinatio i deo hẽat rõnẽ motiuã.
vtrũ ds cognoscat res p mõu3 pplexiõis.
vtrũ ds semp cognoscat q̃ sel' cognouit.
Qões circa l'ram.
Quomodo debet itelligi deũ. iõ elegisse Jacob q: talem oẽ presciuit.
Jn qua habitudine cõstruit ille genitiu⁹ grẽ cũ dr reliquie p electionẽ gratie.
Quare deus desinit scire futura. ⁊ non i cipit cum oẽ qd caret principio: fine careat.

Distinctio. xlii.

Unc de oipotẽtia dei ⁊c̃.

Utrũ deus possit aliqd aliud a se.
Utrũ de⁹ possit in oẽ illud. in qd̃ pōt: oẽ agens creatum.
Utrũ diuina potẽtia se extẽdat ad omne illud. quod omni agenti est possibile.
Utrũ possibile simplr̃. dicat̃ ſm cãs supe riores hoc ẽ ſm potentiã diuinã an tantum ſm potentiã creatam.

Qōnes circa lr̃am.

Que est dr̃ia inter veritatẽ ⁊ iusticiam.
Qũo intelligit̃ q de⁹ potuit sil̃ cũcta facẽ. sed ratio ꝓhibuit ⁊ q̃ sit illa ratio.
Que mala includunt̃ in hac distributõe ops est. nõ quia omnia possit.
Qr̃ homo vel angelus dr̃ hr̃e potentiã gratuitam ⁊ non naturalam.
Utrũ solus deus sit ops.

Distinctio xliii.

Uidã de suo sensu.
Utrum potentia dei sit infinita.
Utrum essentia dei sit infinita.
Utrum deus possit ꝓducere effectũ vel aliquod opus infinitũ.
Utrũ rõ operandi in deo se extendat in infinitum.

Qōnes circa lr̃am:

Uñ veniat duplicitas h⁹ deus nõ potest nisi quod iustum est.
Qd̃ hoc verbũ est potest significare iusticiam que est. vel q̃ esset. vel que fieret.
Qũo intelligit̃ q deus p potentiã poterat subuenire loth sed nõ per iusticiã.
Qũo deus dicitur debitor.
Qũo intelligit̃. q eadẽ rõne mouẽte. pōt deus q̃ facit dimittere vel econuerso.
Qũo soluitur. de⁹ nihil pōt opari nisi p sciat illud ⁊ non presciat nisi qd̃ facit. ergo nõ facit nisi quod prescit facere.
Qũo sumit̃ an putaẞ q non possum rogare patrem.

Distinctio xliiii.

Unc illud. restat. ⁊c.
Utrũ deus potuit facer̃ mundũ meliorẽ quo ad sb̃am ptiũ integraliuz.
Utrũ potuerit facẽ meliorem: quo ad ordinem partium
Utrũ potuerit facẽ mũduz antiquiorẽ.
Utrũ deus semp possit quod semel pōt.

Qōnes circa lr̃am.

Quare nõ dr̃ inuidia in deo respectu reruz quas nõ facit meliores quã potest. ⁊ diceretur si nõ genuisset filium equalez.
Qũo homo fuisset melior si ita fact⁹ fuisset q nec vellet nec posset peccare.
Utrũ deus potuerit xp̃m facẽ meliorez.

Distinctio xlv.

Am de volũtate. dei ⁊c.
Utrũ in deo sit ponẽ voluntatez
Utrũ possimus dicere ip̃m omnivolentem sicut omnipotentem.
Utrũ volũtas dei sit causa rez.
Utruz deus sit cã prima ⁊ imediata rez.
De sufficiẽtia diuisionis volũtatis diuine in volũtatẽ beneplaciti ⁊ voluntatẽ signi.
De numero ⁊ sufficiẽtia signorum diuine voluntatis.

Questiones circa lr̃am.

Qũo itelligit̃ q volũtas dei dr̃ relatiue.
Quare de⁹ nõ vult oia cũ ei⁹ voluntati subiecta sint sicut ⁊ scientie.
Et quare volendo se non vult oia. sicut sciendo se scit omnia.
Quare in ꝓductõe quorũdã sufficit rñdẽ q d̃s voluit. ⁊ vtrũ volũtas d̃i hũerit rõez
Utrũ aliquid fiat casu ⁊ fortuna.
Qũo intelligit̃ q nihil fit qd̃ nõ egrediatur de interiori aula sũmi imperatoris.
Utrũ monstra fiant dei voluntate.
Quare dicit. q placuit vanitati pħorum aliis cãis ea attribuẽ cũ vere attribuit̃.
Quare nõ sunt plures volũtates pluriũ volitoꝝ. sicut plẽs ydee. pluriũ ydeatoruz.
Utrũ voluntas recipiat mutationem.
Utrũ vis irascibil̃. ponẽda sit in deo.
Utrũ p̃ceptum quo p̃cepit Abrahe immolare filium fuerit falsum signũ volũtatis.

Distinctio xlvi.

Ic oritur questio ⁊c.
Utruz deus velit omnes saluos fieri voluntate. beneplaciti.
Utrum deus velit mala fieri.
Utrum mala ordinentur a deo.
Utrum sit bonum mala fieri.
Urum malum sit de ꝯplemẽto vniuersi.

Questiones circa lr̃am.

Qũo intelligit̃ q d̃s ẽ ita ops quod facit

de malo bonum.
Quo malu dr hre locum et ratone cuius.
Quo mala dnr coopari in bonum.
Utru illud argumentu sit a maiori sapies no pot facere hoiem deteriore g nec deus.
Quo itelligit q culpa no cadit i sapiente
Quo malu facit tendere ad non esse.
De quo ee intelligitur deus non est causa tendendi ad non esse.
Quo intelligit q verum a quocunq dicatur est a spiritu sancto.
Et silr illo nemo dic dns ihs nisi in spiritu sancto.
Utruz veru aliq mo approprief spuisco.

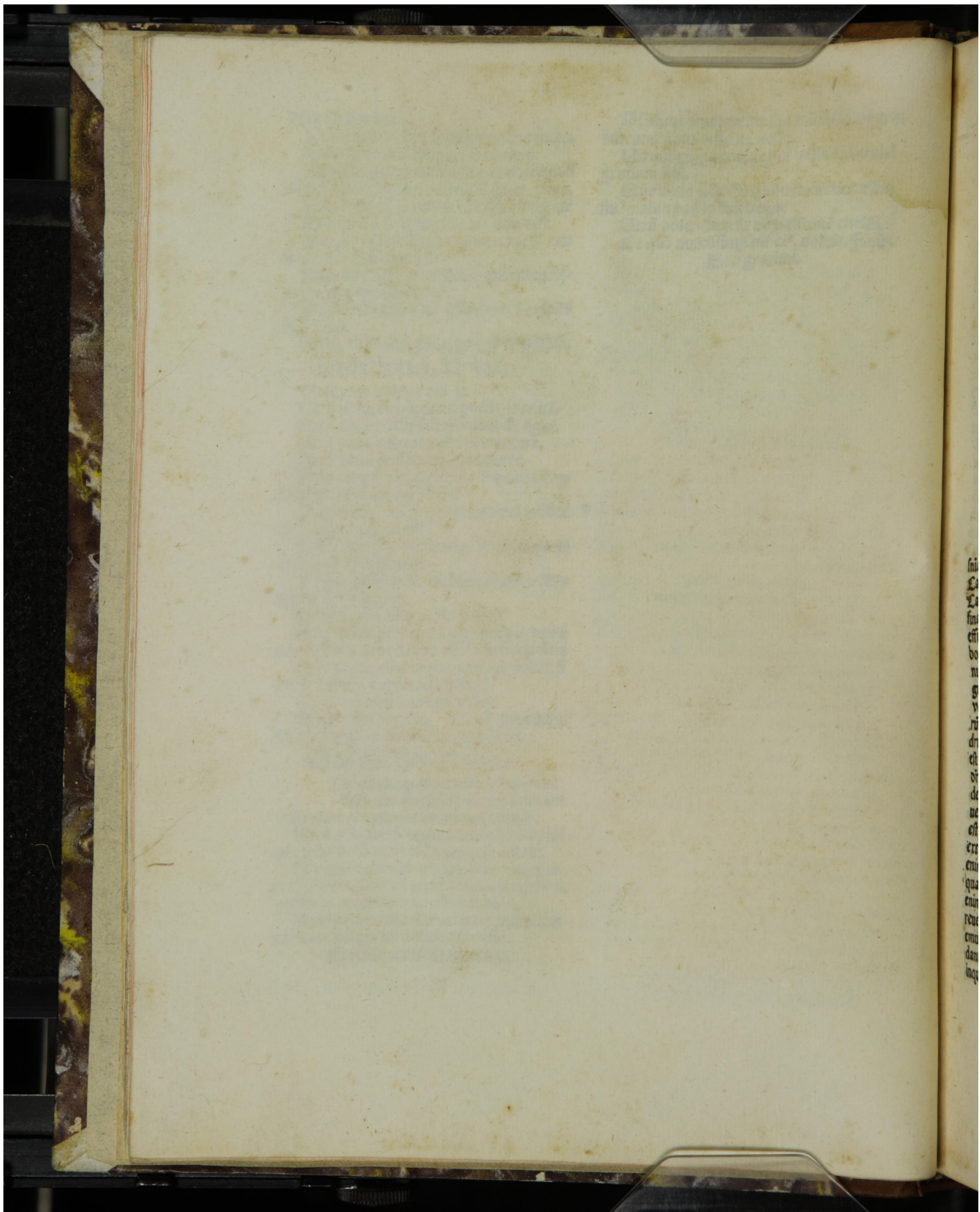
Distinctio. xl vii.

Voluntas quippe dei &c.
Utru volutas buplaciti possit ipediri.
Utru aliqs possit face p volutate signi.
Utru deus debeat mala permittere.
Utru deus possit mala precipere.
Quo accipit de predestinatione cu dr. q iuste pdestinauit ad pena.
Et quare dr magis proprium dei misereri, quam condemnare.
Quo permissio est signum voluntatis diuine cum sit malorum.
Et que differentia est fieri contra voluntatem dei et preter.
Utrum permissio dei sit deus.
Quo intelligitur q no ideo pcepit deus omnia bona q nollet ab oib9 illa bona fieri
Quo preceptu quo precepit qd voluit fieri sit signum voluntatis diuine.
Utru voluerit imolari Ysaac.
Quare Habraha pauit se ad obediedu. no aut leprosus curatus in euangelio.

Distinctio. xl viii.

Sciendum q aliquando mala &c.
Utrum possibile sit conformare voluntatem nostram voluntati diuine.
Utru pformitas voluntatis nre ad diuina faciat volutatem nostram esse iustam.
Utrum teneamur conformare voluntatem nram voluntati diuine in roe voledi vt velimus ex caritate quod volumus.
Utrum teneamur conformare voluntate nostram voluntati diuine in volito.
Questiones circa litteram.

Si alicui reuelaretur sua danatio. vtrum teneatur eam velle an nolle.
Utrum qui peccat debet velle subtrahi gratiam sibi.
Quo actio iudeor qua occiderunt dnm fuit mala et passio fuit bona.
Utru dolendum sit de passione christi.
Et quo dulcissima mr ei9 doluit. Finis.
Deo gratias.



Reuerendissimi patris: ⁊ dñi sancti bonauenture septimi generalis minoꝝ cardinalis. ⁊ episcopi: catholiciq3 Doctoris Parisiensis Theologi. sup primo sniaꝝ opus saphicū feliciter incipit.

Rofunda fluuioꝝ scrutatꝰ est ⁊ abscondita ꝑduxit in lucé. Uerbū istō ꝙ sumptū est de Job. xxviij. Diligentius ꝯsideratuz nobis apit viaz ad ꝑcognoscendū quadruplex genus cãe in libro sniaꝝ. s. mãlis. formalis. efficientis. ⁊ final. Causa nāq3 mãlis innuit in noie fluuiorū Causa formalis i ꝑscrutatóe ꝑfundoꝝ. Cã finalis i reuelatóe absconditoꝝ. Causa vō efficiens intelligitur in supposito duoꝝ verboꝝ. s. scrutatꝰ é ⁊ ꝑduxit in lucem. Innuit cã mãlis noie fluuioꝝ pluralr. nó singulariter. vt nó solū tangat totius libri mã vel subiectū in gnãli. s3 etiá ꝑticulariū librorū in spāli. Propť ꝙ notandū ꝙ iuxta quadruplicé ꝑprietaté fluuij mãl. quadruplex est fluuiꝰ spūalis. de quo ꝭm quadruplicem dñiam sunt quattuor libri sniaꝝ. Considero nāq3 fluuiū mãlé quo ad duratōz. ⁊ inuenio ꝑhénitaté. ná sicut dicit Isiō. fluuius est ꝑhennis fluxus. Considero quātū ad extensioné ⁊ inuenio spatiositatez. In hoc enim distinguit fluuiꝰ a riuulo. Cōsidero quantū ad motū ⁊ inuenio circulationé. sic enim dicit eccl. j. Ad locū vñ exeunt flumia reuertūt. ⁊c. Considero effectū ⁊ inuēio emundationé. Ná fluuiꝰ ꝑp aquaꝝ habundantiá mūdat terras ꝑ quas currit: ita ꝙ ñ inquinat. Et qm̄ oés transferentes ꝭm aliquá similitudiné transferūt ex hac quadruplici ꝯditióe sūpta metaphora. quadruplex in spūalibus fluuius inuenitur. sicut colligē possumꝰ ex scripturis. Primo ꝑp ꝑhénitaté dr fluuiꝰ ꝑsōaꝝ emanatio: qm̄ illa emanatio sola é sine principio sine fine. de hoc fluuio dañ. vij. Antiquꝰ dieꝝ sedit. ⁊ fluuiꝰ igneus rapidusq3 egrediebat a facie eius. Antiquꝰ iste dicꝰ é pater eternꝰ. cuiꝰ antiqtas est eternitas. Iste antiquꝰ sedit. q: non solū est in eo et̃nitas s3 etiá icōmutabilitas.

A facie istiꝰ antiqui egrediebatur fluuiꝰ igneus rapidusq3. i. de sublimitate diuinitatis eiꝰ ꝑcedebat plenitudo amoris: ⁊ plenitudo virtutis. plenitudo virtutis i filio. iō fluuius erat rapidꝰ plenitudo amoris i spū scō. ⁊ iōo fluuiꝰ erat igneꝰ. Scōo ꝑp spatiositaté dr fluuiꝰ reꝝ mundanaꝝ ꝑductio. obq3 nó tm̄ fluuius: sed mare a ꝑpheta dr in ꝑs. iste mundus. hoc mare magnū ⁊ spatiosū ⁊c. de h̃ fluuio. ezechi. xxix. Ecce ego ad te pharao rex egypti draco magne qui cubas in medio fluminū ⁊ dicis. meus é fluuius ⁊ ego feci memetipsū ꝑoná frenū i maxillis tuis ⁊c. Draco iste magnꝰ qué dñs alloqtur ⁊ cui cōminat i figura ⁊ ꝑsona pharaonis. diabolꝰ é q é rex egypti: qm̄ regnat in eis quos excecauit tenebris erroris. vtputa sunt heretici. Ad quos etiá dicit meus é fluuiꝰ. ⁊ ego feci memetipsum. q. ipse fecerit mūdū istū. ⁊ ipse nó héat aliud pricipiū. Hunc erroré ipse dixit ⁊ suggessit ⁊ suggerit impijs manicheis. qui totá machiná visibiliū a deo malo eé ꝯditá ꝯtendūt huiꝰ draconis maxillas dñs ifrenabit qñ ablata sibi ꝑtáte suggerédi falsa oñdet se eé huiꝰ fluuij ꝯditoré. Unde i eadé auctoritate seqt. Scient oés habitatōes egypti q: ego dominꝰ.

Tertio ꝑp circulationé dr fluuiꝰ filij dei incarnatio: qm̄ sic i circlō vltimū ꝯiūgit ꝑncipio sic i icarnatóe supremū ꝯiūctū é imo. vt deꝰ limo. ⁊ primuz postremo. Ut filius dei eternꝰ hoi ꝯdito dic. vj. de hoc fluuio eccl. xxiiij. Ego quasi fluuiꝰ dorix ⁊ sic aqductꝰ exiui de ꝑadiso. Dorix interꝑtat generationis medicamentū. Et est ibi figuratiuꝰ sermo vt ꝯuersim itelligat generatio medicamenti. Incarnatio eniz filij dei nihil aliud fuit q3 generatio medicamenti. Uere enim



languores nr̄os tulit, ꝛ infirmitates nr̄as
ipse portauit. Recte igiẗ filij incarnatio flu
uius dorix dr̄. Et ipse xp̄s de se vere dicit.
Ego quasi fluui⁹ dorix. i. fluui⁹ medicinal'
ꝛ sicut aqueductus exiui a padiso. Nā aq̄
hec est ꝙ tm̄ ascendit quātū descendit. Ta
lis fuit exit⁹ incarnatōis ſm ꝙ dr̄ in ps. A
sūmo celo egressio ei⁹ ꝛ occursus ei⁹ vsqꝫ
ad sūmū ei⁹. ꝛ Jo. xvi. Exiui a pr̄e ꝛ veni
in mūdū. iterꝫ relinquo mundū ꝛ vado ad
pr̄em ꝛ ita fecit circulū. de hoc etiā fluuio
quantū ad egressū ei⁹ ex matre pōt exponi
illud ꝙ dicit hester. x. In sōnio mardochei
puulus riuulus creuit in fluuiū. ꝛ in lucem
solēqꝫ ꝯuersus est. Quis obsecro ē puulus
riuulus nisi humillima ṽgo. hec creuit i flu
uium cū generauit xp̄m. q nō solū fluui⁹ pp
habundantiā gr̄e sꝫ ē lux sapiē. ꝛ sol iustitie
dr̄ ſm ꝙ Jo. i. de ipso dicit erat lux ṽa ꝛ c̄.

Quarto pp emūdationē dr̄ fluui⁹ sacra-
mentoꝝ dispensatio. q̄ sine sui pollutōe mū
dat nos a coinquinationib⁹ pctōꝝ. de hoc flu
uio. Apoc. xxij. Ostendit mihi fluuiū aque
viue splendidū tanqꝫ cristallū pcedentē de
sede dei ꝛ agni. Sacr̄oꝝ dispensatio dr̄ flu
uius splendidus velut cristallus pp clarita
tē ꝛ nitorē quē relinquit i aiab⁹. que i hoc
fluie depuraẗ. dr̄ etiā fluui⁹ aq̄ viue pp effi
caciam: gratia aūt viuificat aiam. hic etiam
pcedit de sede dei ꝛ agni. Nā sacramentaẗ
gratia pcedit a deo tanqꝫ ab actore ꝛ effi-
ciente a xp̄o ṽo tanqꝫ mediatore ꝛ pmerē
te. pp ꝙ dn̄r oīa sacramenta efficaciā habē
a passione xp̄i. Vn̄ teste aug. de latere xp̄i
dormientis fluxerūt sacramēta dū iñ fluxit
sanguis ꝛ aqua. De oībus istis fluuijs si
mul ꝛ p ordinē hētur gen. ij. Ubi dr̄ ꝙ flu-
uius egrediebaẗ de loco voluptatis q inde
diuidiẗ i quattuor capita. Nomē pmi phi-
son. nomē scd̄i gyō. nomē tertij tigris. ꝛ no
men quarti eufrates. fluui⁹ iste egrediēs de
padiso. ē toti⁹ libri hui⁹ mā. quattuor fluuij
ex isto pcedentes sunt spāles mē quattuor
libroꝝ sicut facile pōt aptare q pdictoꝝ no
minū interp̄tatōes vult diligent ꝯsiderare.

Physon eni interp̄taẗ oīs mutatio. ꝛ in
hoc significaẗ psonaꝝ emanatio. Sicut eni
ex ore mēli pcedit ṽbū ꝛ sps ita ex ore pa
tris fili⁹ ꝛ sps: s. eccl'. xxiiij. Ego ex ore altis
simi pdij pmogenita añ oēm creaturā. hoc
dicit ipse fili⁹ q est ṽbū ꝛ sapia patris. ꝛ in
ps. ṽbo dn̄i celi firmati sūt. ꝛ spū oris eius
ꝛ c̄. Gyon iterpretaẗ harena ꝛ in hoc si-
gnificaẗ reꝝ mundanaꝝ pductio. Sicut. n.
vniuersitas creaturaꝝ ꝯpaẗ mari pp spatio
sitatē. ita harene pp numerositatē eccl. i. ha
renā maris ꝛ pluuie guttas qs dinumera-
uit? Tygris iterp̄taẗ sagitta ꝛ i hoc signi
ficaẗ filij dei incarnatio. Sicut eni i sagitta
ferꝝ ꝯiūctū est ligno. sic in xp̄o fortitudo di
uinitatis ꝯiūcta ē mollitiei humāitatis. Et
sicut sagitta ex arcu ꝛ ligno volat ad pcutiē
dū aduersarios. sic xp̄s de cruce saliēs ꝯfre-
git aduersariū. hec ē illa sagitta. de qua dr̄
iiij. Reg. xiij. Sagittas salutis dn̄i salutꝫ ꝯ
syriā. Eufrates interp̄taẗ frugifer i quo
significaẗ sacr̄oꝝ dispensatio q̄ nō tm̄ aiam
purgāt a culpa sꝫ etiā fecūdant in gr̄a. ꝙ si-
gnificatū ē apoc. vlt. Ubi dr̄ ꝙ sup fluuium
cristallinū erat lignū afferens fructū cuius
folia erant in medicinā. Cū igiẗ quattuō
sint fluuij quattuor sūt fluuioꝝ pfunda pdi
ctis fluuijs correspōdentia. Profundum
eterne emanatiōis ē sublimitas eē diuini. ꝺ
quo pōt intelligi illud eccl'. vij. Alta pfundi
tas quis ueniet eā? Uere pfunditas alta ꝛ
altitudo pfūda vt exclamet apl's ad ro. xi. ꝛ
dicat. O altitudo ditiaꝝ sapie ꝛ scie dei. q̄
incōphēsibilia sunt iudicia ei⁹ ꝛ iuestigabi-
les vie ei⁹. Uere iudicia incōphensibilia qr
pfūda. Judicia eni dei abissus mlta. ꝛ eccl'.
j. pfundū abissi qs dimensus est. hec pfun
ditas inuiẗ Job. xi. forsitan vestigia dei cō
phendes. ꝛ vsqꝫ ad pfcūꝫ oīpotētē reppies.
Excelsior celo ē ꝛ qd facies pfundior iser
no ꝛ vñ cognosces. q. d. ex te nō potes. Jō
ꝯsulit apl's. ephe. iij. In caritate radicati ꝛ
fundati vt possitis ꝯprehendere ꝛ c̄. Et ꝺ
pfundum pscrutaẗ magr̄ i. j. li. Sublimitas
eni eē dini ꝯsistit in duob⁹. s. in nobilissimis
emanationib⁹ q̄ sūt generatio ꝛ pcessio. ꝛ
nobilissimis ꝯditionib⁹ q̄ sunt sūma sapia.
oīpotētia. ꝛ pfecta volūtas. de qbus ē pm⁹
liber. Nā i pma pte agit ꝺ sacratissima vni
tate. ꝛ trinitate. In ſa ṽo spāli tractatu ag̃
de supradicta ei⁹ triplici ꝯditiōe siue pp̄eta
te. Profundū creatiōis ē vanitas eē cre
ati. Creatura eni q̄nto magis euanescit. tm̄

to magis ĩ ꝓfundũ tendit. siue euanescat ꝑ culpã siue ꝑ penã. ꝓp hoc dr̃ ꝑ ꝓpheram in ꝓs. in ꝑsona hoĩs q̃ euanuit ꝑ culpã in ꝓs. Infixus sũ in limo ꝓfundi ⁊ nõ ẽ subã. ⁊ rursus orans ꝓpha ne euanescat ꝑ penam nõ me demergat inq̃d tẽpestas aq̃. neq̃ȝ absorbeat me ꝓfundũ ⁊c. Hoc ꝓfundũ scrutat̃ magr̃ in 2o li. Nã vanitas esse creati in duobꝰ ꝯsistit videlȝ ĩ mutatiõe de ñ eẽ in eẽ ⁊ rursus in reuersiõe in ñ eẽ. Et q̃ȝuis nulla creatura oĩo tendat in nõ ens ꝑ nãm. tñ sicut dicit Aug. pctõr tẽdit ad nõ eẽ ꝑ culpã Et de his duobꝰ ẽ totꝰ scdõs. Nã ĩ pria pte agit de rerũ egressu. In 2do pte agit de lapsu. vt de tẽptatione diaboli. ꝺ pctõ origiali ⁊ actuali vsq̃ȝ ĩ finẽ. Profundũ incarnatõis est meritũ hũanitatis xp̃i qd̃ tñ fuit vt vere possit dici ꝓfundũ. quasi nõ hñs t̃minũ nec ꝓfundum. de quo põt itelligi illd̃ ione. ij. ꝓiecisti me ĩ ꝓfundum in corde maris. ⁊ flumẽ circũdedit me. hoc põt dici de xp̃o q̃ tñ humiliatꝰ ẽ vt vere posset dici ꝓiectus ⁊ abiectus. isa. liij. Et vidimus eum ⁊ nõ erat ei aspectus. ⁊ desiderauimꝰ eum despectũ ⁊ nouissimũ virorũ ⁊c. Uere igit̃ dicit se ꝓiectũ. Sed vbi? ĩ ꝓfundum maris ⁊ fluis. nã passio xp̃i ꝯpat̃ mari ꝓp penalitatis amaritudinẽ. sȝ ⁊ flumi ꝓp caritatis dulcedinẽ. dulcissimũ eni cor iesu xp̃i tanta circa nos afficiebat̃ teneritudine amoris. vt ñ videret̃ ei graue ꝓ nobis sustinere extremũ ⁊ acerbissimũ genus mortis. ⁊ hoc ꝓfundum ꝑscrutat̃ magr̃ in tertio. Nã meritum xp̃i in duobus ꝯsistit. s. in passione ꝑ quam nos redemit. ⁊ in actiõe ꝑ quã nos informauit. q̃ ꝯsistit in oꝑibus virtutũ donorũ ⁊ p̃ceptorũ de quibus duobus ẽ tertius liber. nã in ipsa pte agit̃ de incarnatiõe ⁊ passione in qua ꝯsistit nr̃a redẽptio. In 2a de virtutibus. donis. ⁊ p̃ceptis. in q̃bus ꝯsistit nr̃a informatio. Profundũ sacramẽtalis dispensatiõis ẽ efficacia pfc̃i medicamẽti. Tãta enim est efficacia medicine sacramẽtalis q̃ humanã mentẽ excedit. vt v̂e ꝓfundum possit dici de hoc. Isa. li. posuisti ꝓfundnm maris viã tuam vt transirent liberati. ꝓfũdum istud in quo egyptij demergunt̃ ⁊ filij israel liberati transeunt ⁊ saluant̃. ẽ efficacia sacramẽtorũ. in q̃bus destruunt̃ opera tenebrarũ. ⁊ ꝯferũt̃ arma lucis ⁊ dona grarum. ꝑ q̃ hõ transfert̃ de ptãte tenebrarũ in regnũ filij dei caritatis. hec efficacia sacramentorũ est ꝓfundum maris ⁊ fluis. Maris inquantũ primo liberat a culpa. ⁊ itroducit in amaritudinẽ pnie. fluis inquantuȝ liberat a miseria ⁊ introducit in dulcedineȝ grẽ: q̃ optime ꝑsignatum fuit in filijs israel quibus exeuntibus ab egypto siccatum est mare. ⁊ trãsierũt ꝑ siccũ ĩ medio eius. sicut dr̃ exo. xiiij. ⁊ introeuntibus in terrã ꝓmissionis siccatꝰ est fluuius. ⁊ trãsierũt per medium eius sicut dr̃ iosue. iiij. hoc ꝓfundum ꝑscrutat̃ magr̃ in. iiij. libro. Nam efficacia ꝑfecti medicamenti in duobus consistit. s. in sanatõe a varietate infirmitatũ deprimentium. ⁊ in liberatiõe ab vniuersitate miseriarũ aggrauantium. ⁊ de his duobus est totus quartus. Nam in ipsa pte agit de multiplici sanatiõe q̃ȝ efficiunt. vij. sacramenta. In 2a agitur de ꝑfecta sanitate ad q̃ȝ ꝑducunt. s. de gloria resurgentium qui veraciter ⁊ fideliter sacramenta eccl̃e pceperunt ⁊ ꝑ oppositum de pena malorũ q̃ sacramẽta eccl̃e ꝯtẽpserunt. Ex ꝑscrutatiõe aũt. iiij. ꝓfundorũ in. iiij. libris elicitur finis. s. reuelatio. iiij. absconditorũ. Primum ẽ magnitudo diuine s̃be. de qua: isa. xlv. Uere tu es deus absc̃oditus deus israel saluator. Uere magnitudo diuine s̃be ẽ absc̃odita. 2m illd̃. iob xxvi. Cum vix ꝑuulã stillaȝ 2monum eius audierimus magnitudinem tonitrui eius quis poterit intueri? Certe nullus potest intueri nisi ille cum quo sapientia dei inhabitat propter hoc petebat ille sapientie amator. ix. Sap. Mitte illam de celis sanctis tuis ⁊ a sede magnitudinis tue. hoc absconditum magister repletus sapientia de supernis. per primi libri perscrutationem produxit in lucem. Nam visis ⁊ intellectis nobilissimis emanationibus. ⁊ nobilissimis proprietatibus. innotescit nobis 2m q̃ possibile est viatoribus diuine substantie magnitudo. Secundum absconditum est ordo diue sapie. ꝺ quo iob. xxviij. Ubi iuẽit̃ sapiã ⁊ quis ẽ locus intelligentie. abscondita est ab oculis oĩum viuentiũ. Uere abscondita q: sicut vere sapientia trahit̃ de occultis. ita vt cognoscat̃ indiget ꝑscrutatiõe ꝓfundita

tis.nõ in se.ſʒ in opibus in quib⁹ ipã relucet
Vñ dr̃ eccl'.i. ꝙ vnus est altissim⁹ creator q
effudit illã sup oia opa sua.hoc igit̃ abscon
ditũ manifestat magr̃ in pscrutatõe scdi. Nã
viso ordie bonoꝝ ꝛ maloꝝ:patʒ nobis qũo
ab eterno sapia dei ordinata ẽ. ꝛ ex antiqs
anteq̃ʒ terra fieret. Tertiũ absconditũʒ
ẽ fortitudo diuine potentie de qua abacuc.
iij. Cornua in manib⁹ ei⁹ ibi abscõdita ẽ for-
titudo eius.loq̃t de xp̃o respondente in cru
ce vbi locum latuit fortitudo virtutis sub
pallio infirmitatis. ꝛ hoc ẽ sacr̃m abscondi
tũ a seculis de quo.eph.iij.mihi oium scõꝝ
mĩmo data ẽ gr̃a euangelizare inuestigabi-
les diuitias xp̃i. ꝛ illuminare oẽs q̃ sit dispẽ
satio sacramẽti abscõditi a secul'i deo . hoc
est sacr̃m abscõditũ sacruʒ secretum ꝙ deus
fortis vt vinceret indut⁹ ẽ armis nr̃e infir-
mitatis.ꝙ est inauditũ a seculis. In pscruta
tiõe tñ tertij libri vbi oñdit̃ ꝙ xp̃s in sua in-
firmitate vicit ꝯtrariã ptãtẽ manifestat̃ for
titudo diẽ potẽtie. Si eni vicit p infirmita-
tẽ q̃d fecisset si pugnasset p virtutẽ. Et si in
firmũ dei fortius ẽ hoibus: brachiũ dei qs
poterit infirmare? Vere pʒ ꝙ inenarrabil'
fortitudo cui⁹ ẽ tã fortis ĩfirmitas. Quar
tum absconditũ ẽ dulcedo diẽ mĩe de quo ĩ
ps. Quã magna multitudo dulcedinis tue
quã abscõdisti timẽtib⁹ te. Vere abscõdita
ꝛ reſuata timẽtib⁹ dulcedo mĩe. q: sicut dr̃
in ps. Mĩa dñi ab eterno ꝛ vsq̃ʒ in eternũ
sup timẽtes euʒ: ꝛ in eis q sp̃ant sup miseri
cordia eius.hec dulcedo manifestat̃ in pscru
tatiõe quarti libri. Nã viso ꝛ qualiter de⁹
dimittit pctã ĩ presenti. ꝛ qualia nr̃is vulne
ribus adhibet medicamina. ꝛ qualia in fu-
turo dabit p̃mia.nobis dulcedo diuie mĩe
apitur.hoꝝ igit̃ absconditoꝝ ꝓpalatio ẽ fi
nis libri gnãl' ad quẽ pduci ꝛ pducere vo-
lens magr̃ sniaꝝ pscrutatus ẽ ꝓfunda fluui
oꝝ p̃uia gratia spũs sci. Ille enim est p̃cipu⁹
pscrutator secretoꝝ ꝛ ꝓfũdoꝝ . ſʒ ꝙ dr̃.p.
cor̃.ij. Spũs oia scrutat̃ ẽt ꝓfunda dĩ.hui⁹
spũs a caritate agitatus ꝛ luce ꝛ claritate
illustratus ꝯposuit magr̃ hoc op⁹. ꝛ scruta-
tus ẽ ꝓfunda fluuioꝝ.hoc etiã spũ adiuuã
te scũs est reuelator abscõditoꝝ. Ipse eni ẽ
de quo scribit̃ dañ.ij. Ipse reuelat ꝓfunda
ꝛ abscõdita nouit in tenebris ꝯstituta. Et
hec fuit intentio ꝛ finis magr̃i ſm ꝙ ipse
dicit in ꝓlogo:lucernã inq̃t veritatis in can
delabro exaltare volẽtes.in sudore ac labo
re mlt̃o hoc volumẽ deo prestare ꝯpegim⁹
ex testimonijs veritatis.in eternũ fundatis
ꝛ paulo ante dixerat:ꝙ ꝓpositũ suũ ẽ theo
logicaꝝ inq̃sitionũ abdita pandere.pʒ igit̃
in v̇bo ꝓposito p̃sentis libri cã material' for
malis.efficiens. ꝛ finalis. De causa mate-
riali.lib.sententiarum.

a D intelligentiã eoꝝ q̃ tacta sunt
quattuor possũt q̃ri.iuxta quattu
or p̃dicta. Primo q̃rit̃ que sit
hui⁹ libri materia vel subiectum.
Et ꝙ deus sit subm̃ vr̃. Illud ẽ subm̃ ĩ scia
de quo ꝛ de cuius ꝓprietatib⁹ ẽ scia tota:ſʒ
de deo ꝛ eius ꝓprietatibus vtpote creatio
ne ꝛ reparatione ẽ totus iste lib.g̊.ꝛc̃. Itẽ
videt̃ ꝙ subm̃ istius libri sint res ꝛ signa.
Illud enim est subm̃ in scia ſm cuius diuisio
nẽ:diuidit̃ illa scia.q: scie secant̃ in res.hoc
est diuidũt̃ ſm diuisionẽ subiectoꝝ. ſʒ hoc ẽ
res ꝛ signum sicut manifestũ ẽ.g̊ ꝛc̃. Itẽ
vr̃ ꝙ credibile sit subm̃ huius libri. Illud ẽ
enim subm̃ in libro circa ꝙ v̇sat̃ actoris intẽ
tio ꝛ tractat⁹. Sʒ credibile ẽ h⁹i. Vñ magr̃
dicit in ꝓlogo.ꝙ ꝓpositũ suum ẽ fidẽ nr̃am
clippeis dauitice turris munire.hoc est ad
ꝓbandũ fidẽ rõẽs adducere.nõ in q̃ʒ fideʒ
hituʒ ſʒ creditũ.g̊.ꝛc̃. Sʒ ꝯ subm̃ ĩ scia debʒ
ꝯplecti oẽ ꝙ det̃miat̃ ĩ illa sed in hoc libro
nõ tm̃ det̃miat̃ de deo ſʒ etiã de creaturis.
g̊ deus nõ ẽ subm̃ toti⁹ istius libri gnãl'r ſʒ
solũ p̃mi libri. Itẽ al'r ostendit̃ illud ideʒ
sic:licet tres cãe coincidant:in vnã tñ mãm
nõ coicidit simul cum fine. quia mã dicit q̃d
incõpletũ.finis aũt dicit totius opis ꝯplem
tuʒ.ſʒ deus ẽ finis toti⁹ isti⁹ opis q: finis to
tius theologie. g̊ nõ est subm̃ vl' mã. Itẽ
ꝙ res ꝛ signa nõ sint subm̃ vr̃. Oĩs eni scia
est de reb⁹ vel de signis.g̊ si res ꝛ signa sũt
subm̃ hi⁹ libri. liber iste est general' ad omẽs
ꝙ si spãl' scia ꝛ doctrĩa tradit̃ ĩ hoc libro.pʒ
ꝙ res ꝛ signa nõ d̃bẽt assignari ĩ eo ꝓ subõ.
Itẽ ꝯstat ꝙ alia ẽ scia de rebus ꝛ alia de
signis vt pʒ.differt eni ſmocinal' scia a nãli
ergo aut scia tradita in hoc libro.nõ ẽ vni⁹
generis aut nõ ẽ simul d̃ rebus ꝛ de signis
ſʒ ẽ vni⁹ generis g̊ ꝛc̃. Itẽ ꝙ credibile nõ

fignis vt pʒ. differt eiʒ ƀmocial'scia a nāli. ĝ aut scia tradita i hoc libro. nó est vni⁹ gñis aut nó est simľ de reb⁹ ⁊ de signis. ſʒ est vni⁹ gñis ĝ ⁊c. Jteʒ ꝙ credibile nó sit subm̄. vř. q: scia ⁊ virt⁹ sūt diuersi bitus. ĝ hñt diuersa obiecta. ĝ cuʒ credibile inq̄ʒtū hui⁹ sit obm̄ virtutis. non erit subm̄ scie in q̄ʒ hi⁹ ĝ ⁊c. Jté sicut ɔsideratõ hi⁹ libri versatur circa fidé. ita ét circa spé. ⁊ caritaté. ĝ si sperādū vel diligendū siue diligibile nó est subm̄ hi⁹ libri pari rõe nec credibile est ſbm i eo.

℞. dō ꝙ ſbm in aliq̄ scia vel doctrina tripliciť pót accipi. Uno mó dř ſbm in scia ad ꝙ oia reducunť sicut ad pncipiū radicale. Alio mó ad ꝙ oia reducūť sič ad totū integ̃le. Tertio mó ad ꝙ oia reducunť sič ad totū vľe. Exempluʒ hi⁹ manifeste pʒ in grāmatica. Ná subm̄ pmo mõ. ad ꝙ oia reducunť sicut ad pncipiū eľare. vel radicale est lřa. quá iõ vocat pscian⁹ elm̄. q: é mimū in q̊ stat resoľo grāmaticiľ. Subm̄ ad ꝙ oia reducunť sicut ad totū integrale. é oro congrua ⁊ pfecta. Subm̄ vero ad ꝙ omia reducunť sicut ad totū vľe. est vox litterata articulata ordinabil' ad significandū aliqd in se vel in alio. Per hūc modū est distinguē in q̄druuialib⁹. Ná subm̄ in geometria ad ꝙ oia ř'soluūť vt ad pncipiū é pūct⁹. Subm̄ ad ꝙ oia reducunť vt ad totū integrū. é corpus ꝙ ɔtinet in se oé genus dimēsiõis. Subiectū ad ꝙ oia reducunť vt ad totū vľe. é q̄ʒtitas ɔtinua immobilis. Per hūc modū ⁊ in hoc libro é assignare ſbm ƀm tripliceʒ dřaʒ. Ná ſbm ad ꝙ oia reducunť vt ad pncipiū é ipe de⁹. Subm̄ quoqʒ ad ꝙ oia reducunť q̄ determinanť i hoc libro. vt ad totū integrū est xp̄s, put cóprehendit diuinaʒ ⁊ humaná. siue creatū ⁊ icreatū de quib⁹ sūt pmi duo libri ⁊ caput ⁊ mēbra de qb⁹ sunt duo seq̄ntes. Et accipio large totū integrū ꝙ multa cóplectiť. nó solū p cópositõeʒ ſʒ punioné ⁊ ordiné. Subm̄ quoqʒ ad ꝙ oia reducunť sicut ad totuʒ vľe possumus noiare p circūlocūtioné siue sub disiūctõeʒ ⁊ sic é res vel signū. Et vocať hic signū sacramentū. possum⁹ ét vnico vocabulo nominare. ⁊ sic é credibile prout tamen credibile transit in rationem intelligibilis. ⁊ hoc p additioné rõis pbabilitatis. Et hoc mõ ppꝛie loquēdo est ſbm in ƀ libro. Concedende. ĝ sūt rões pbantes. ⁊ deū esse ſbm. ⁊ res ⁊ signa. ⁊ credibile diuersimode sicut dictū est. Ad ĝ obiciť in ɔ̃triuʒ. ꝙ nó tātū de deo agitur i hoc libro. dō ꝙ q̄ʒuis non tm̄ agaľ de deo q̄ʒtuʒ ad ſbam Agiť tñ q̄ʒtum ad opa. ⁊ iõ non est ſbm vt totū ſʒ vt pncipiū. Ad obiciť ꝙ mā nó coincidit i vnū cuʒ fine. dō ꝙ mā tripľr dř. s. mā ex q̄ mā i q̄. ⁊ mā circa quá. Et hec vltima mā magis dř obm̄ q̄ʒ mā. Qñ ĝ dř ꝙ mā non coincidit cū fine. veꝝ est de mā ex q̄. q̄ ppꝛie est mā. sed nó de mā circa q̄ʒ. q̄ ppꝛie é obm̄. Ná idem pót esse obm̄. hitus. ⁊ finis. ⁊ tali mó accipiť mā in scia pro obiecto virtutis cognoscétis. Ad obiciť de rebus ⁊ signis ꝙ sūt subiecta oium sciaꝝ. dō ꝙ res ⁊ signa possunt accipi in sua gñalitate. ⁊ sic nó ptinent ad sciam spāleʒ nec ad librū. nec ad eādem sciam possūt iteꝝ accipi ƀm ꝙ iduunt rõeʒ credibiľ. ⁊ sic queadmodū vna é virt⁹ ⁊ vn⁹ hit⁹ ꝺ oib⁹ credibilib⁹. siū sint res siū sit sig̃. vt fides. sic vna é scia spāľ de oib⁹. in q̄ʒtum induūt hác rõem siue sint res siue signa. Alř pót dici ꝙ dupliciter est loq de reb⁹ ⁊ signis. Aut absolute. aut in relatõne ad fruitõeʒ: siue ad illud quo fruendū est pmo qdé mó spectát ad spāles scias ⁊ diuersas. Scđo mó ad vná sciaʒ siue doctrinam. vñ queadmodū de oibus entib⁹ inq̄ʒtū reducunť ad vnū primū ens é vna scia ⁊ vn⁹ liber sic de oib⁹ rebus ⁊ signis in q̄ʒtum reducunť ad vnū ꝙ est al'a. ⁊ o. est vna scia ⁊

Ad obiciť. ꝙ credibile est obm̄ virtutis ⁊c. dō ꝙ alio modo é credibile obm̄ virtutis alio mó scie. Credibile eni ƀʒ ꝙ hʒ in se rõem pme veritatis cui fides assentit pp se. ⁊ sup oia. ptinet ad habitū fidei. ƀʒ ꝙ super rõem veritatis addit rõem auctoritas. ptinet ad doctrinam sacre scripture. de q̄ dicit aug. sup geñ. ad. lřaʒ ꝙ maior est eius auctoritas. q̄ʒ humani ingenij pspicacitas. ƀ dicit sup geñ ad lřaʒ libro. v. c. vj. Scđʒ ꝺo ꝙ supra rõeʒ veritatꝫ ⁊ auctoritatꝫ addit rõeʒ pbabilitatꝫ. ptinet ad ɔsideratõeʒ pñtis libri i q̊ ponūť rões pbātes fidé nřaʒ. Et sic pʒ quõ differenť fides é ꝺ credibili. ⁊ libri de canõe sacre scripturꝝ. ⁊ pñs scriptura. Et iõ ñ valʒ illa obiectio. qm̄ iste liber ñ é sic ad ꝯfessioné spei ⁊ caritatꝫ sič fidi ñ é siľe.

s Cđo qr de cā formali siue mó co-

gédi vt dictū ē. q̄ ē pscrutatori⁹ ⁊ inq̄sitiu⁹ secretoꝝ. Sꝫ ꝯ ysa. xl. dat secretoꝝ scrutatores q̄si nō sint. Ité. xxv. puer. scrutator maiestatis opprimet a gl'a. Ité ecc. iij altiora te ne q̄sieris. ⁊ fortiora te ne scrutatus fueris. g̊ si ea q̄ magister pscrutat̄ sūt secreta. sūt mag̃. sunt alta ⁊ fortia: male mag̃r ꝓcedit. Ité rōe ōndi ur sic. modus ꝓcedēdi in pte scie dꝫ eē vniformis modo totalis scie. Sꝫ mod⁹ ꝓcedēdi in sacra scriptura est typicus. ⁊ p modū narratiōis nō inq̄sitiōis Cū g̊ liber iste ptineat ad sacrā scripturam nō debet ꝓcedere inq̄rendo. Ité modus agēdi dꝫ eē ꝯueniēs materie de q̄ ē. vñ i pñcipio veteris ethice dr̄. Sermones inq̄rendi sūt ƀm mãꝫ. sꝫ mã hi⁹ doctrine ē credibile sed credibile est sup̄ rōm. g̊ mod⁹ ꝓcedēdi p rōes nō ꝯuenit huic doctrine. Ité modus agēdi dꝫ eē ꝯueniens fini ad qué ordinatur scia. Sꝫ h̄ scia vt dicit mag̃r in l'ra ordinatur ad fidei ꝓmotioné. sꝫ rōnes fidé nō ꝓmouét sed euacuāt. vñ Greg. fides nō hꝫ meritū cui humana rō p̄bet expimētū. g̊ tal' modus ꝯriatur fini. g̊ nō ē ꝯueniēs. vñ ⁊ Jeronym⁹ tolle inq̄t argumēta. cū de fide agit̄ piscatorib⁹ credit̄ nō dialeticis. vān⁹ g̊ ⁊ inutilis vr̄ hic modus. Sꝫ ꝯ. i. pe. iij. pati oi poscēti reddere rōem de ea q̄ i vobis ē fide ⁊ spe. Cū g̊ multi sint q̄ fidem nāꝫ ipugnāt nō tm̄ rōeꝫ de ea poscūt. vtile ⁊ ꝯgruū vr̄ p rōes eā astruē. ⁊ mō inq̄sitiuo ⁊ rōcinādo ꝓcedere. g̊ ⁊c. Ité Ric. de scō vic. in li. de tri. Credo sine dubio ad quorūlꝫ explanationé q̄ necesse ē eē. nō mō ꝓbabilia. sꝫ etiaꝫ necessaria argumēta non deesse. lꝫ ꝯtingat nr̄aꝫ industriā latē. g̊ cū fides nr̄a credat necessaria. ⁊ illa hēant rōes latētes. ⁊ talia indigēt pscrutatōe vt enucleēt̄ ꝑꝫ q̄ mod⁹ pscrutatorius maxie ꝯuenit huic scie. Ité nō est peioris ꝯditiōis veritas fidei nr̄e q̄ꝫ alie veritates. sꝫ in alijs veritatibus illa est q̄ omne qđ pōt per rōem impugnari pōt ⁊ debet per rationem defendi. ergo pari rōe ⁊ veritas fidei nostre. Item nō est modo fides nostra peioris conditionis q̄ꝫ in principio. sed in principio quando impugnabat̄ per falsa miracula magorum đfendebatur per vera sanctorum. ergo cum modo impugnetur per falsa argumenta hereticorum debet defendi per vera argumenta doctorum. Rō. dicendum q̄ modus perscrutatorius conuenit huic doctrine siue libro. Cum enim finis imponat necessitateꝫ hijs que sunt ad fineꝫ. quia sicut dicit ph'. ij. ph'i. serra est dentata quia est ad secandum: sic iste liber quia est ad promotioné fidei habꝫ modum inquisitiuū. Modus enim ratiocinatus siue inquisitiu⁹ valet ad fidei ꝓmotionem. ⁊ hoc tripliciter. ƀm tria genera hominum. Quidam enim sunt fidei aduersarij. Quidā sūt in fide infirmi. Quidā vero perfecti. Modus inquisitiu⁹ valet p̄mo ad confundendum aduersarios. vñ Aug. i. de tri. Aduers̄ garrulos ratiocinatores. elatiores. q̄ꝫ capatiores. rationibus catholicis similitudinibus congruis ad defensionem ⁊ assertōnem fidei est vtendum. Secundo valet ad fouendū infirmos. sicut enī deus caritatem infirmoruꝫ fouet per beneficia temporalia. sic fidem infirmoruꝫ fouet per argumenta probabilia. Si enim infirmi viderent rationes ad fidei probabilitaté deficere. ⁊ ad oppositū habūdare null⁹ persisteret. Tertio valet ad delectāduꝫ perfectos. Miro enim modo aia delectat̄ in intelligendo q̄ perfecta fide credit. vñđ Bernar. nihil libentius intelligimus q̄ꝫ q̄ iam fide credimus. Ađ g̊ obicitur in cōtrarium. dđ q̄ oēs ille auctoritates intelliguntur de perscrutatione curiosa. nō de pscrutatione studiosa. nam ipse dñs dixit iudeis. Jo. v. Scrutami scripturas ⁊c. Ađ obicitur. q̄ iste modus nō cōpetit sacre scripture. dđ est ad hoc. q̄ liber iste ad sacram scripturam reducitur per modum cuiusdaꝫ subalternationis nō partis principalis. Similiter ⁊ libri doctorum qui sunt ad fidei đfensionem q̄ ꝑꝫ sic. q̄ non quelibet determinatio trahens in partem facit subalternationem scientie. sed determinatio quodā modo distrahens. nam scientia de linea recta non dicitur subalternari geometrice. sed scientia de linea visuali q̄m h̄ determinatō q̄dāmodo trahit ad alia principia. Qm̄ igitur sacra scriptura est de credibili vt de credibili. h̄ autem est de credibili vt facto itelligibili. ⁊ h̄ determinatio distrahit. vnđ Aug. de vtili. cre. Nam q̄ credimus debemus auctoritati. ⁊ q̄ intelligimus rationi. hinc est q̄ sicut alius modus certitudinis ē

in scientia superiori ⁊ inferiori. ita alius modus certitudinis est in sacra scriptura ⁊ aliꝰ in hoc libro. ⁊ ideo alius modus procedendi. Et sicut scientia subalternata vbi deficit redit ad certitudinem scientie subalternantis que maior est. sic etiam cum magr̄o deficit certitudo rationis. recurrit ad auctoritates sacre scripture que excedunt oēm certitudinem rationis. Ad tu obicis. ꝙ dʒ ꝯuenire materie. dō est ꝙ conuenit. ⁊ ꝙ obicitur. ꝙ credibile est supra rōem. verū ē supra rōem q̄ʒtum ad scientiam acquisitam sed nō supra rōoem eleuatam p fidez. ⁊ per donum scie ⁊ intellectus. fides enim eleuat ad assentiendū scia ⁊ intellectus eleuant ad ea que credita sunt intelligendum. Ad obicitur. ꝙ nō ꝯuenit fini qr euacuat meritum: dō ꝙ qñ assentitur rationi pp se. tunc aufertur locus fidei. qr in aīo hoīs dñatur violentia rōnis. sed qñ fides nō assentit pp rōʒ ſʒ pp amorē eius cui assentit desiderat hr̄e rōnes. tunc nō euacuat rō humana meritum. sed auget solatiū. Et pmo mō intelligit Iero. ꝙ non sunt inducenda argumēta dialetica quibꝰ hō pncipaliter inittatur. qr īnitendū est auctoritati pncipalīꝰ q̄ʒ rōi.

De causa finali.

Tertio querit de causa finali. ⁊ cuʒ dictū sit ꝙ liber iste ē ad reuelādū abscondita querit vtrū opus h̄ sit ꝯtemplationis gratia. vel vt boni fiamus.

Et ꝙ sit vt boni fiamus vr̄ sic. Omnis doctrina que ē de hijs sine quoꝝ cognitione nō ꝯtingit recte viuere est vt boni fiamꝰ. ſʒ iste liber ē ad cognitioné vere fidei sine qua impossibile est placere deo nec recte viuere. vt dr̄ heb. xj. ergo liber iste ē vt boni fiamus. Itē omnis doctrina q̄ conuenit cū virtute in obiecto est vt bōi fiamꝰ h̄ ꝯ p se manifesta est. ſʒ hec doctrina ꝯuenit cum fide in obiecto: qr est de credibili d quo ēt ē fides sine quo. g̃ ⁊c. Itē doctrina pticularis ꝯuenit cū totali in fine. sed finis total' sacre scripturr̄. nō tm̄ est vt fiamꝰ boni. sed ēt vt fiamus beati. ⁊ beatitudo ē optimū. ergo finis istius scientie est vt boni fiamus. Contra magr̄ dicit in littera ꝙ finis siue intentio sua est theologicarum inquisitionum abdita pandere. sed hoc pertinet ad eum cuius finis est speculatio. ergo ⁊c. Item scia que ē vt boni fiamus ptinet ad mores. sed cū theologia sit de fide ⁊ moribꝰ. liber aūt iste ē d hijs q̄ spectāt ad fidem. nō de hijs q̄ spectāt ad mores. g̃ opus hoc nō est vt boni fiamꝰ. Itē oīs scia q̄ ē vt boni fiamus est practica. ſʒ oīs tal' est de hijs que sūt ab ope nr̄o. sed h̄ nō est de hijs q̄ sunt ab ope nr̄o sed a deo. g̃ est ꝯtēplatōnis gr̄a nō vt boni fiamus. R. ad intelligentiam predictoꝝ notandū ē ꝙ perfectibile a scia est intellectus nr̄. hunc aūt ꝯtingit ꝯsiderare tripliciter. s. in se. vel put extēditur ad affectū. vel prout extendit ad opꝰ Extenditur aūt intellectus p modū dictantis ⁊ regulantis. Scōm hūc triplicem statū qr errare. pōt habet triplicē hītū directiuū Nā si ꝯsideremus intellectum in se. sic ē pprie speculatiuꝰ ⁊ pficitur ab hītu q est contemplationis grā q dr̄ scia speculatiua. Si aūt ꝯsideremus ipm vt natum extendi ad opus. sic pficitur ab hitu. q est vt boni fiamus. ⁊ hic est scia practica siue moral'. si āt medio modo ꝯsideretur vt' natus extendi ad affectū. sic pficitur ab hitu medio int' pure speculatiuū ⁊ practicū. q complectit vtrūqʒ. ⁊ hic hitus dr̄ sapientia. q̄ simul dicit cognitionem ⁊ affectū. sapientia eni doctrine est ſm nomen eius ecc. vj. vñ hec ē ꝯtemplationis grā ⁊ vt boni fiamus. pncipalius tñ vt boni fiamus. talis est cognitio tradita in hoc libro. nam cognitō h̄ iuuat fidem. ⁊ fides sic est in intellectu vt q̄ʒtum est de sui ratione nata sit mouere affectum. ⁊ hoc patet. Nam h̄ cognitio. ꝙ xp̄s pro nobis mortuus est ⁊ consimiles nisi sit homo peccator ⁊ durus mouet ad amorem. non sic ista ꝙ diameť est assimeť coste. Cōcedendum est ergo ꝙ est vt boni fiamus. Ad obicitur ꝙ est ad pandendum abscondita. dicendū ꝙ ibi non est status. quia illa reuelatio ordinat ad affectum. Ad obicitur ꝙ non est de moribus. nec de his que sunt ab opere nostro: iam patet R̄o ad illud. quia ipse loquitur d illa que proprie est vt boni fiamꝰ non de pratica.

De causa efficiente.

Postremo ad maiorem euidentiam potest q̄ri. de cā efficiēte. ⁊ dr̄ fuisse magr̄ petrꝰ lombardus pisien eps. sed ꝙ non debeat dici actor huius libri videtur. ille solus dicendus est actor libri. q

ē doctor siue actor doctrie. Sꝫ sic dic̄ Aug. in lib. de magr̄o solus xp̄s est doctor. g̊ sol⁹ dꝫ dici hi⁹ libri actor. Jtē sicut dicit ph̄s in ethica veteri. n̄ qcūqꝫ facit grāmaticalia vel musicalia dꝫ dici grāmaticus vel musicus. vtpote si faciat casu vel fortuna vl' alio supponēte siue dicēte. Sꝫ magr̄ hoc op⁹ cō posuit ex aliena doctrina sicut ipse dicit. in littera. ꝙ in hoc ope maioꝝ exēpla doctrināqꝫ reppies. g̊ nō dꝫ dici actor. Si tu dicis ꝙ nō tm̄ est hic doctrina scōꝝ. ſꝫ etiam i sua. rōne cuius dꝫ dici actor. ꝯ. A maiori et digniori dꝫ eē denoiatio. Sꝫ magr̄ dicit ꝙ paulisp vox sua insonuit. ꝛ tunc a paternis limitib⁹ nō discessit. g̊ non deberet iste liber dici eē magr̄i. Cōtra constat ꝙ deus hoc opus nō scripsit digito suo. g̊ hūit aliū creatū actorem: ſꝫ nō est dare aliū nisi magistrū.

Jtē si auctoritas magr̄i in hac cā recipit ipse dicit in littera. i multo labore ꝛ sudore hoc volumē deo pstante ꝯpegim⁹. g̊ videt ꝙ ipse fuerit actor psentis libri. Rn̄. ad intelligentiā dictoꝝ notādū ꝙ quadruplex est modus faciendi libꝝ. Aliqs eniꝫ scribit aliena nihil addendo vel mutādo ꝛ iste mē dr̄ scriptor. Aliqs scribit aliena addēdo sed nō de suo. ꝛ iste dr̄ cōpilator. Aliqs scribit ꝛ aliena ꝛ sua. ſꝫ aliena tāqꝫ principalia. et sua tanqꝫ annexa ad euidentiā. ꝛ iste dr̄ cōmentator ꝛ actor. Aliqs scribit ꝛ sua ꝛ aliena. ſꝫ sua tanqꝫ principalia. aliena tanqꝫ annexa ad ꝯfirmationē. ꝛ talis dꝫ dici actor. talis fuit magr̄ q snīas suas ponit. ꝛ p patꝝ snīas ꝯfirmat. Vn̄ vere dꝫ dici actor huius libri. Ad g̊ obr̄. ꝙ solus xp̄s est doctor ꝛ actor. dd̊ ꝙ sicut dicit Aug. in li. de doctria xp̄iana. docere ē dupl'r. sicut dupl'r dr̄ aliqs facere videre. Aliter eni facit videre. q visum restituit. al'r q visibile digito on̄dit. ꝛ primū facit deus. ſm hō. Sil'r aliter docet qui sciam qꝫ hꝫ in aīa. v̊bo vl' scripto offert vel ostēdit. aliter q hitum scie ipmit. Vterqꝫ tn̄ dr̄ doctor ꝛ auctor. ſꝫ deus principali⁹ sic ē in ꝓposito. Ad obr̄. ꝙ fecit librum alio supponēte. dd̊ ꝙ n̄ ideo dr̄ facere aliqs supponēte alio: q ab alio didicit. tūc eni pauci essent doctores vel grāmatici. ſꝫ si oio sciētia ei⁹ dependet ab alio. ita ꝙ nō hꝫ hitū īra. sicut illi qui faciūt bonū latinum qꝛ alijs eis dixerūt ſꝫ ipsi ignorant artē. hoc mō nō fuit magr̄. nā a scia qꝫ acqsierat longo tp̄e. vel labore h̄ opus cōposuit. ꝛ p doctrinas patꝝ snīas ꝯfirmauit. ꝛ ꝙ sūt ibi multa dcā alioꝝ. h̄ nō tollit magr̄o auctoritatē: sed potius ei⁹ auctoritatē ꝯfirmat. ꝛ humilitatē cōmendat. Prologus magistri.

C Upientes aliqd de penuria ꝛc̄. To tali libro pmittit magr̄ ꝓlogū i quo tangit cās suscepti opis. Diuidit aūt in duas ptes. In pma pte ponit rōes q mouēt ipsum ad aggrediēdū psens negociū. siue opus. In ſa rōes q debēt mouē discipulos ad benigne audiendū ibi. circa finē. In quo maioꝝ ꝛc̄. Vbi incipit alloq auditores. Prima ps diuidit iteꝝ in duas. qꝛ duplex rō pōt mouere aliquē ad op⁹ faciendū. s. amor boni. ꝛ odiū mali. Primo g̊ ponit rōes suptas ex pte amoris boni. s. catholice veritatis. Scd̄o ex pte odij mali. s. heretice prauitatis ibi qꝫuis nō ambigam⁹ ꝛc̄. Prima ps hꝫ quatuor pticulas. In pma tangit cām excitantē. ꝛ hoc ē desideriū mercedis ꝛ spes auxilij sub exēplo vidue ꝛ parabola samaritani. In ſa ponit cām retrahentē. q duplex ē. s. laboris immensitas. ꝛ ꝓpria infirmitas. ibi delectat nos. In tertia ponit cām ipsum ꝓpellentē. ꝛ hoc ē zelus ipsum accendēs ibi. quā vincit zelus.

In quarta ponit cām cōpellentē ꝛ pualentem. ibi. nō valentes vocis. Et h̄ est petitio frūm studiosoꝝ quib⁹ nō pōt quis iure resistere. ſꝫ quodāmō necessario opꝫ collum subijcere. Sꝫ qritur de hoc ꝙ dicit. opus agere psūpsim⁹. ſꝫ psūptio est pctm̄ g̊ peccauit. R. ē psūptio ꝯfidentie de dio adiutorio ꝛ psūptio supbie. q est de ꝓprio igenio. prima nō ē pctm̄ ſꝫ est virtutis: ſa v̊o ē pctm̄ ſꝫ de prima loqt magr̄. Vel al'r est psumptio ſm veritatē. ꝛ ē psumptio ſm ꝓpriam extimationē. prima ē rephensibil'. qꝛ supbie ſa laudabil' qꝛ hūilitatis nec ē culpabilis i aliquo. Vir eni hūil' in oibus opibus suis se reputat indignum ꝛ quasi psūptuosum.

Jtē qr̄ de h̄ ꝙ dicit. ꝓlatis duob⁹ denarijs superoganti. q sit ista superogatio. Si tu dicas ꝙ ē magroꝝ ꝛ scōꝝ supadditio ad sacram scripturā. Cōtra dam̄. Que tradita sūt nobis p legē ꝛ ꝓphās veneremur. nihil vltra hec ingrentes. Jtē apoc. vlt. Si quis apposuerit sup hec apponet ei dñs plagas.

Rñ. dõ ꝙ est additio distrahens ⁊ ẽ ad
ditio cõplens. Addens pͥmo mõ nõ supero
gat ſꝫ magis diminuit ⁊ subuertit. ⁊ tales
sũt heretici. quibꝫ daꝛ maledictio. Addens
2o mõ superogat. qꝛ saluo sẽsu scripture ip
saꝫ dilucidat. Per duos igiꝛ denarios duo
intelligo testã. ꝑ samaritanũ xp̃m. ꝑ semiui‑
uũ hoieꝫ gratuitis expoliatũ ⁊ vulneratuꝫ
in nãlibus. ꝑ superogationẽ itelligo docto
rem exponẽtẽ. Vł alr dõ ꝙ ẽ additio in
qua additũ ẽ ꝯrium. ⁊ ẽ in qua additũ ẽ di‑
uersũ. ⁊ est in qua additũ ẽ ꝯsonũ. Prima
additio ẽ erroris. Scđa ꝓsũptionis. qꝛ ꝓsũ‑
ptio ẽ dr̃e in sacra scriptura aliqđ oĩo diuer
sum ab his q̃ in ea expssa sunt. Tertia fideł
instructionis. qꝛ ꝙ iplicitũ ẽ explicat. Itẽ
queriꝛ de hoc ꝙ dicit. quã vincit zelus do‑
mus dei. qs sit iste zelus. ⁊ qr̃ hoc zelo ma‑
gis accendiꝛ ꝯ aiales ⁊ carnales. q̃ꝫ ꝯ sup‑
bos ⁊ alios peccatores. ⁊ cũ zelus sit amor
priuatus. nõ videꝛ ꝙ deberet zelo accẽdi.
Preťea cũ maiꝰ pcm̃ sit supbia. videꝛ ꝙ
magis deberet accendi ꝯ supbos. Rñ. ad
pͥmũ dõ ꝙ zelus ẽ amor nolens hr̃e ꝯsortiũ
in amato. zelus malus vitat oẽ ꝯsortiũ. sed
zelus bonꝰ vitat tm̃ malũ. Vñ veri zelato‑
res domus dei nõ possũt videre in eccła vi
tia. qn insurgant ꝯ ipsa. Vñ io. ij. dicit glo.
zelus bonus ẽ. quo animꝰ abiecto humano
timore accendiꝛ. ⁊ eo comediꝛ quo q̃lꝫ pra‑
ua que viderit corrigere satagit. ⁊ si neque
rit tolłat ⁊ gemit. Ad 2m dõ. ꝙ magr̃ spã
liter in eccła zelabat fidem. ⁊ iõ magr̃ succẽ
debaꝛ ꝯ fidei corrũptores. Dupłr autem
corrũpit quis fidẽ. Aut motꝰ ꝑuersitate vo
luntatis ⁊ affectionis. ⁊ h dr̃ carnalis. naꝫ
caro dr̃ h carnał affectio. ſꝫ illđ gał. v. mãi
festa sũt opa carnis ⁊c̃. Alio mõ corrũpit qs
fidẽ motus ꝑuersitate iudicij. ⁊ hic dr̃ aiał.
q. fantasticꝰ. qꝛ fantasie ꝑuertunt iudicium
rõnis. Quas bigas agitat in nobis xp̃i
caritas. Cõtra eccł. ix. Nemo scit vtꝝ odio
an amore dignus sit. Rñ. dõ ꝙ charitas
vno mõ dicit virtutem gratuitaꝫ. Alio mõ
large dicit amorẽ multũ appͥciantẽ amatuꝫ
Vñ caritas amor carus. pͥmo mõ. sũpta cari
tate veꝝ ẽ ꝙ certitudinalr̃ nescit aliqs. põt
tñ ex aliquo expimẽto dulcedis diuine mĩe
hoc ꝯnicere ꝓbabilr̃. Scđo mõ põt scire. ⁊
si primo mõ dicit magr̃ nõ dicit asserẽdo. ſꝫ

ꝯniciendo. Si 2o mõ. tũc assertiue põt intel
ligi. ⁊ sic pꝫ illđ. Quãuis nõ ambigamꝰ ⁊c̃.
Supra posuit magr̃ rõẽs mouentes ex ap‑
petitõe boni. hic ponit rõnes mouentes ex
odio ⁊ detestatõe mali. ⁊ hoc ẽ malũ here
tice ꝑuersitatis. ⁊ hꝫ hec ps. iiij. particulas.
in pͥma pte tangit eoꝝ peruersitatẽ q̃ ꝯsistit
in calũniando bonũ ⁊ veꝝ ex erroris ceci‑
tate. ⁊ iuidie malignitate. In 2a tãgit hiꝰ ꝑ
uersitatis radicẽ. q̃ est suggͦ diabolica ⁊ pro
pria supbia. ibi quã deus huiꝰ seculi. In ter
tia tangit huiꝰ erroris diffusionẽ. q̃ ẽ ꝑ falsã
superstitionẽ ⁊ mẽdacẽ ⁊ cõtentiosaꝫ locu‑
tionẽ. ibi hñt rõnẽ sapie isupstitõe. In quar
ta infert rõnem q̃ ipsum mouit ad presentis
opis cõpilationẽ. ibi hoꝝ igiꝛ deo odibileꝫ.
⁊ rõ hec. ẽ subuersio erroris. Queriꝛ dẽ
hoc ꝙ dicit. veritati nõ intellecte. Vr̃ enim
ꝙ dicat male. qꝛ veritas est lux intelligibił
sicut corporalis lux sensibił. sed oculus hñs
visum. nõ põt ignorare lucẽ sẽsibilẽ. ergo pa
ri rõe nec intellectus ignorabit lucẽ intelli‑
gibilẽ. Si tu dicas ꝙ nõ est silr̃. Queriꝛ qr̃
nõ est silr̃. ⁊ qr̃ magis deficit nã intellectui
q̃ꝫ sensui Rñ. dõ ꝙ silr̃ est. si qs attendat
Triplex eni cã est qr̃ aliqs nõ videt visibi‑
le. Aut eni nõ videt qꝛ non vult respicere.
Aut si vult. impediꝛ pp defectũ organi. aut
pp absentiã lucis. hoc manifestũ ẽ. Similr̃ i
spũalibus. intellectus frequẽter aliqua non
intelligit. qꝛ nõ vult ꝯsiderare. Aliqñ vero
nõ intelligit pp impedimẽtũ ex pte corporis
vt pꝫ ifreneticis ⁊ stultis. Aliqñ pp absentiaꝫ
lucis. licet eni lux increata nõ se subtrahat
quantũ ad essentiã vel quantũ ad qualẽcũ‑
q̃ꝫ influentiã. subtraxit se tñ hoi cum pecca‑
uit quantũ ad influentiã ꝑfectam. Vñ diciꝛ
inflixisse ei ignorantiã. Vñ sicut oculus i te
nebris errat. sic hodie miser hũanus intelle
ctus. Cũ aũt plene restituetur in lucẽ. sicut
oculus videre poterit oẽ visibile. sic intelle
ctus oẽ intelligibile. Itẽ qr̃ de hoc ꝙ di
cit veritati offendenti. Contra oẽs homĩes
nã scire desiderant sicut etiã eẽ beati. ſꝫ bea
titudo neminẽ offendit. qꝛ oẽs eam deside‑
rant. ergo nec vitas offendit aliquẽ. Rñ.
dõ. ꝙ est loqui de veritate quantũ ad pͥmũ
effectum qui ẽ illuminare. ⁊ quantũ ad istũ
nemo ipsam odit. oẽs enim naturaliter desi
derant illuminari. Est iterum loqui quãtũ

ad effectum ꝯsequentē q eſt arguere. ⁊ hūc
h; in mal'. Manifeſtando eni mala redar-
guit mala facientē. Et inde eſt ꝙ mali odi
unt veritatē. q: ſicut dr̄. iij. io. qui male agit
odit lucem. Qui ꝯtentiōi ſtudentes ꝯ veri
tatem ſine federe bellāt. Contra eſdre. iiij.
Magna eſt veritas ⁊ fortior oibus. omis
terra veritatem inuocat. ⁊ oēs tremūt ea;.
Rñ. dō ꝙ eſt loq de veritate ſimpliciter
vel de veritate in hoc ſiue in ſpāli. Primo
mō veritas ē inexpugnabilis. ⁊ iō ꝓualet. ⁊
ſic intelligit̄ illud eſdre. Eſt iteꝝ loq de ve-
ritate ſo mō. ⁊ ſic ꝯtingit eā ꝑ rōes fantaſti
cas obnubilari. ⁊ ꝑ ꝯtētionē ipugnari. vñ
amb. ſup. i. ro. Contentio eſt impugnatio ve
ritatis cū confidentia clamoris. Ex teſti-
monijs veritatis in eternū fundatis. Con-
tra. j cor̄. xiij. ſcia deſtruetur. ḡ ⁊ teſtimōia.
Rñ. dō ꝙ teſtimōia veritatis ſūt in eter
nū fundata ſicut dr̄ in ꝑs. Initio cognoui ď
teſtimōijs tuis ⁊c̄. Qđ obr̄ ꝙ ſcia deſtru
etur. dō ꝙ veꝝ eſt quantū ad modū docen
di ⁊ ꝯſiderandi. ſed non quantū ad cognitū
⁊ rōe; cognoſcendi. ꝑs. In eternū dñe ꝟbū
tuum ⁊c̄. In quo maioꝝ exēpla ⁊c̄. hec
ē ꝑs vltima in qua magr̄ ponit rōes mouē
tes diſcipulos ad audiendū. Et diuiditur h
ꝑs in quattuor partes. Scđm. iiij. q̄ mouēt
diſcipulos ad audiendū. Duo quoꝝ ſūt ex
ꝑte opis. videl; auctoritas ⁊ vtilitas. Duo
vero ex ꝑte docentis. ſ. hūilitas ⁊ facilitas.
In ꝑmo ꝑpat docilitate;. ſ. in auctoritate.
In ſo. ſ. in vtilitate ſuſcitat attentionē. In
duobus aūt ſequentib⁹. ſ. hūilitate ⁊ facili-
tate captat beniuolentiā. In ꝑma igitur
ꝑte oſtendit op⁹ ſuū eē autēticū. In ſa cō
pendioſum ibi. Nō igit̄ d; hic labor. In
tertia oſtendit modū docendi eē hūilē i hoc
qđ vult corrigi ibi. In hoc aūt tractatu ⁊c̄.
In quarta oñdit eſſe facilem ad inueniē
dū ⁊ memorandū ibi. Ut aūt ꝙ q̄ritur faci
lius occurrat. Querit̄ de hoc ꝙ dicit. li-
berū correctorē. qd vult dicere ꝑ hoc nomē
libeꝝ. Rñ. dō ꝙ liber corrector dr̄ ſicut
hō liber. qui ſui tm̄ cā eſt vt dicit phus. Sic
corrector liber dr̄. qui tantū gratia correctio
nis nō inuidie vel ſubſanatōis corrigit. hūc
deſiderat magr̄ exēplo Aug. ij. de trini. c. j.
vbi dicit̄. Magis amabo inſpici a rectis q̄;
timebo morderi a peruerſis. gratanter enim
ſuſcipit oſculum columbinum pulcherrima
⁊ modeſtiſſima caritas. dentem vero cani
num vel euitat cautiſſima humilitas. vl' re
tundit ſolidiſſima veritas. Magiſq; opta
bo a quolib; reprehendi. quā ſiue ab erran
te ſiue ab adulante laudari. Di. prima.

Veteris ac noue legis continentia;
⁊c̄. In parte iſta incipit tractatus li
bri. qui diuiditur in. iiij. libros parti
ales. Prima pars habet duas partes.
In prima parte venatur magr̄ materia;
hi⁹ libri ⁊ per conſequens alioꝝ. In ſa
exequitur diuiſionem ſuam. q̄ incipit ibi. di
ſtinctione. ij. hec itaq; ꝟa ac pia fide. Itē
prima pars in qua venatur materiam. ha-
bet duas partes. In prima parte venat̄
materiam ꝑ diōnes ⁊ iō ꝑmo ponit diuiſio
nem ꝑ quā diſtinguunt̄ tres libri a. iiij. ſ. per
res ⁊ ſigna. Scđo ponit diuiſionē per quā
diſtinguitur primus liber a tribus alijs. que
eſt per frui ⁊ vti ibi. Id ergo in rebus con
ſiderandū eſt ⁊c̄. Item prima pars habet
tres particulas. in prima proponit diuiſio-
nem. ⁊ auctoritate Aug. confirmat eam q̄ ē
ꝙ tota doctrina theologica. eſt de reb⁹ vel
de ſignis. i. ſꝫm commune theologie. in hec
duo diuiditur. in ſa. membra diuiſionis ex
planat ibi. ꝓprie autem hic res appellant̄.
oſtendens quid ſit res ⁊ quid ſignum. ſcđm
mēbra predicte diuiſionis. in tertia vero ꝑti
cula diuiſionem ad ꝓpoſitum applicat ibi.
Cūq; his intendit theologorum ſpeculatō
dicens ꝙ de rebus ⁊ ſignis ſit dicturus. ꝑ
mo tamen de rebus. Item pars illa in q̄
ponit diuiſionem per frui ⁊ vti per quam
primus liber diſtinguit̄ ab alijs tribus. ha-
bet duas partes. in prima ponit diuiſione;
⁊ explanat ipſam. in ſecunda que dicta ſūt
epylogat ibi. omnium igitur que dicta ſunt
⁊c̄. Prima pars habet tres partes. in ꝑ-
ma ponit diuiſionem in res quibus fruen-
dum. ⁊ res quibus vtendum. in ſecūda ad
maiorem euidentiam aſſignat quaſdam dif
finitiones ibi. frui eſt amore inherere. in ter
tia vero proponit ⁊ determinat quaſdam
dubitationes ibi. Cum autem homines q
fruuntur ⁊ vtuntur ⁊c̄. ⁊ in prima parti-
cula primo ponit diuiſionem ſꝫm auctorita-
tem Aug. ſecundo exemplificat ibi: ille qui
bus fruendum ⁊c̄. Frui autem eſt amo-

re inherere. Hec secūda particula illi⁹ partis in qua ponit diuisionem per quam distinguitur primus liber ab alijs tribus. que est de quibusdam notificationibus. iiij. habet particulas. Primo enim ponit notificationes frui ⁊ vti. Secundo applicat eas ad ꝓpositum. s. ad res quibus fruendū est ⁊ vtendum ibi. Res igitur quibus fruendū. Tertio comparat ad alias assignationes ibi. notandum vero ꝙ idem Aug. Quarto quia videntur sibi contradicere. mouet ⁊ determinat quandam dubitationem ibi. Et attēde ꝙ videtur Aug. dicere. ⁊ ita. Cuꝫ autem homines. Hec tertia pars in qua mouet ⁊ tractat quasdam dubitationes. tres habet partes. scdm tres dubitatiōes. Prima quarum est. vtruꝫ homo homine debeat frui. Secunda. vtrum deus homine fruatur vel vtatur. ⁊ hanc mouet ibi. Sed cum deus diligat ⁊c̄. Tertia questio est. vtrum virtutibus sit fruendum. vel vtendum ibi. Hic cōsiderandum est vtrum virtutib⁹ ⁊c̄. Et in qualibet istarum trium partiuꝫ. Primo mouet questionem. Secundo motaꝫ determinat. Tertio vero per auctoritateꝫ cōfirmat. ⁊ particule in suis locis sunt manifeste.

D euidentiam diffinitionuꝫ ⁊ alio
a rum que magister ponit de his ver
bis vti ⁊ frui. vj. queruntur in parte ista. quorum tria pertinent ad vti. tria ad frui. De vti tria queruntur. Primo queritur quid sit vti per essentiam. Secundo vtrum omni creato contingat vti. Tertio vtrum solo bono creato sit vtendum. De frui similiter tria queruntur. Primo quid sit frui per essentiaꝫ. Secundo vtrum bono increato sit fruendum. Tertio vtrum fruendum sit ipso solo bono increato.

Irca primum de vti quid sit per es
c sentiam. vtrum. s. sit actus volunta
tis aut rationis sic procedit. Qđ sit actus voluntatis. ostendit sic. Ab actu vtendi denominatur vnusquisqꝫ bonus. sꝫ nullus dr̄ bonus nisi ab actu voluntatis. g̊ actus vtendi pertinet ad voluntateꝫ. Itē Aug. x. de trini. vti est assumere aliquid in facultatem voluntatis. Ergo vti est actus voluntatis. Item hoc videtur per diuisionem ipsius vti ꝯ alia. q: x. de tri. diuidit Aug. hec tria. ingenuum. doctrinam. ⁊ vsū ⁊ dicit ꝙ ingeniuꝫ respicit quid homo possit. doctrina quid hō sciat. vsus quid velit. g̊ vsus est actus voluntatis. Itē opposita nata sunt fieri cura idē. sꝫ vti ⁊ abuti sunt opposita. g̊ cū abuti sit solius voluntatis. q: eius solius est peccare. g̊ ⁊ vti similiter erit actus solius voluntatis. Cōtra. vsus siue assuefactio est via in hitum acquirendum sꝫ omnis potentia nata est acquirere habitum. ergo vti videtur esse omnis potentie.

Item omnis potentia mediante opatōe sua ordinatur in finem. sed eo dr̄ aliquid vtile siue vti quo in fine est ordinabile. sed ordinari in finem mediante ꝓpria opatione ē omnis potentie. ergo ⁊ vti similiter. Itē sicut Aug. dicit ⁊ habetur in littera. Vti ē id ꝙ in vsum venerit referre ⁊c̄. sed eius ē referre cuius est conferre. sed conferre est solius rationis. ergo ⁊ referre. ergo ⁊ vti. a diffinitione. Item ars vtitur suis instrumentis. sꝫ ars est in potentia ratiōali siue cognoscitiua cum sit scientia. ergo cum habitus ⁊ actus sint eiusdem potentie. si ars est in potentia rationali. ⁊ vsus similiter erit i eadem. Solutio dicendū. ꝙ vti. v. modis accipit. ⁊ ꝯm hoc diuersificatur ꝯm rem et ꝯm diffinitionē. Accipitur enim vsus siue vti. cōissime. ꝯꝫ ꝙ diuiditur ꝯ ociū vel ociositatem. ꝓ naturali operatione debita cuilꝫ rei. siue ad quā vnaqueqꝫ res ordinatur ⁊ ꝯm hoc dicit phs. Cuius vsus bon⁹ est ⁊c̄.

Secundo modo dr̄ cōiter. ⁊ sic vsus diuiditur contra dissuetudinem. ⁊ hoc modo diffinitur a victorino. Vsus est actus freqnter elicitus. a potentia ⁊ hoc modo potest dici ꝙ est actus omnis potētie. nec addit supra actum nisi frequentiam. Tertio modo accipitur vti ꝓprie. ⁊ sic diuiditur contra habitus metaphisice ⁊ intelligentie. s. contra ingenium ⁊ doctrinam. ⁊ sic diffinitur ab Aug. x. de tri. c. x. Vti est assumere aliquid in facultatem voluntatis. ⁊ sic dicit actum voluntatis proprie. Quarto mō accipit magis ꝓp̄e. ⁊ sic diuidit ꝯ actū ꝯcetatū. s. ꝯ frui. ⁊ sic diffinit ab Aug. x. đ tri. c. x vti ē assumē aliqd i faclṫatē volūtatꝭ ꝓp aliđ ⁊ sic ē act⁹ volūtatꝭ. vt ad aliđ r̄late. Quinto accipit ꝓpissie. ⁊ sic diuidit ꝯ actū iordiatū

.s.contra abuti. ⁊ sic diffinitur ab Aug.
de doctrina xp̄iana.c.i.vti est id ꝙ in vsum
venit referre ad id quo fruendum est. ⁊ sic
vti dicit actum voluntatis relatum ⁊ ordi-
natum in finem. Ratio ergo diuersaꝝ noti
ficationum est multiplex acceptio eius ꝙ ē
vti. ⁊ ratio multiplicis acceptionis. est op-
positio eiꝰ ad diuersa. Si ergo q̄rat cꝰ potētie
est actus. dō ꝙ cōissime ⁊ cōiter loq̄ndo. est
actus omīs potentie. ⁊ sic nō loquit Aug.
ꝓprie vō ⁊ magis ꝓprie ⁊ ꝓpriissime actus
ē ipsius volūtatis. ⁊ sic pꝫ p̄mo. obiectū in ꝯ
triuꝫ.s.ꝙ sit oīs potētie. Qd̄ obicit ꝯo ꝙ
oīs potētia refertur i finē p actū suū. dō ꝙ
illa potētia dr̄ vti suo actu. q̄ ē dn̄a sui actꝰ
⁊ talis potētie ē referre suū actū nō tm̄ re-
ferri. Et qm̄ sola volūtas ē dn̄a sui actꝰ. ⁊
sola ē seipsam mouēs. iō ipsa sola est cuiꝰ est
actiue vti. Alijs aūt potētijs ꝯtingit vti mā
liter ⁊ passiue. q: hn̄t referri ⁊ nō referre. ⁊
hinc ē ꝙ ab Aug. dicit. vti ē assumer̄ aliq̄d
in facultatē volūtatis. facultas enī dr̄ eius
dnium. q̄ facil'r pōt in actū suū tanq̄ꝫ illius
p̄nceps. Ad illud ꝙ obicit ꝙ rōnis ē re-
ferre. dō ꝙ duplex ē referre. s. p collatōem
⁊ illationē. sicut p̄misse referunt ad ꝯclusio
nē. ⁊ hoc est rōnis. ⁊ h̄ nō est vti. Et est re
ferre p inclinationē ⁊ ordinationē ad aliud
⁊ hoc ē ꝓprie volūtatis. q: pōt aliq̄d assu-
mere qescendo ibi. vel aliud intēdēdo ⁊ h̄ ē
referre p ꝙ diffinit. vti ⁊c. Ad illud qd̄
obicit de arte. dō ꝙ ars dicit illud quod ē
speculatiōis. ⁊ ꝙ ē opatiōis. sꝫ illud ꝙ ē spe
culatiōis. nō hꝫ vti ⁊ sic ē rōnis. sꝫ vero illd̄
ꝙ est operatiōis. sic extendit ad voluntatē
⁊ eam regulat in vtendo.

Cōo viso q̄d sit vti p essentiā q̄rit
o de vtibili. vtrū. s. oi creato sit vten-
dum. Et ꝙ sic vr̄ h̄ mō ꝓuer. xvj.
vniuersa pp̄ semetip̄m opatus ē deꝰ. ergo oīa
sūt ordinabilia in deū. sꝫ oē ordiabile i deū
ꝯtingit ordinare. sꝫ ordinādo ad deū ordia
bile recte vtimur. ergo si oīa ꝯtingit ordinare
oibꝰ est vtendū. Itē ens ⁊ bonū ꝯuertū
tur sicut vult dionisiꝰ. sꝫ oīa sūt entia. ergo oīa
sunt bona. sꝫ oē bonū diligendū. ergo oē crea-
tum diligendū. sꝫ nō ē diligendū pp̄ se. ergo pp̄
aliud. sꝫ h̄ est vti. ergo vti ꝯtingit omni creato
Itē oi virtute ꝯtigit recte vti. ergo opꝰ oīs
virtutis ē rectus vsus. sꝫ vsus alicuiꝰ virtu
tis ē r̄spectu mali pene vt patiētie alicuiꝰ
respectu mali culpe vt pn̄ie. ergo mal'oibꝰ
s. culpe ⁊ pene ꝯtingit recte vti ergo multo for
tius bonis ergo ⁊c. Itē opposita sunt nata
fieri circa idē sꝫ oibꝰ ꝯtingit abuti. ergo oibꝰ
ꝯtingit recte vti ergo vtendū est omni creato.

Contra caritas ē p quā recte vtimur. q:
oīa ordinant in finē p caritatē q̄cunq̄ꝫ recte
ordinant. sꝫ sicut dicit Aug. de doctrina xp̄ia
na. l. i. tm̄. iiij. sūt diligēda ex caritate. ⁊ tria
tm̄ creata. vt nos. ꝓximū. ⁊ corpus ꝓpriuꝫ
ergo tm̄ tria referunt siue ordinant in finē per
caritatē. cū non sit vti recte nisi p caritatē. ergo
tm̄ tribꝰ est vtēdū nō ergo omni creato. Itē
oīa quibꝰ vtimur subiacēt nr̄e voluntati. sꝫ
q̄daꝫ sūt que nō subiacēt volūtati nr̄e. vt ne
cessaria ⁊ ꝑpetua. ergo ill'nō est vtendū. Itē
oē illd̄ quo recte vtimur. bono fine facimꝰ
sed q̄daꝫ sunt q̄ nullo bono fine possunt fie-
ri. vt mentiri. ⁊ talia q̄ mox noīata ꝯiuncta
sūt malo. ergo talibꝰ nō est vtendū. Itē vir-
tute nō ꝯtingit male vti. sicut patet ex eius
diffinitiōe. ergo ab oppositis. malo culpe siue
vitijs nō ꝯtingit recte vti. ergo nō oibꝰ alijs a
deo est vtendū. R. dō ꝙ vti aliquo dr̄ q̄t
tuor mōis. Aut sicut instr̄o: quo opamur. si
cut aliq̄s vtitur instr̄o vel organo. ⁊ sic nō
oibus ꝯtingit vti vt pote potētijs. q̄ sūt pu
re nāles accipiendo vti ꝓprie sicut accipit
Aug. Aut sicut hitu quo regulamur. vt
pote virtute. ⁊ sic non omnibus con ingit
recte vti vt habitu vitij quo potius contin
git obliquari. Aut sicut actu quo moue-
mur: ⁊ sic non omni actu cōtingit bene vti
sicut illis que mox nominata coniuncta sūt
malo. Aut sicut obiecto ad ꝙ iclinamur
⁊ sic omnibus contingit vti ⁊ abuti. omnia
enim possunt sumi in facultatem volunta-
tis ad approbandum vel respuendum. Et
hoc patet per Aug. li. lxxxiij. q. q. xxx. vti-
mur conferendis aut respuendis ad valitu
dinem, tolerandis ad patientiā. ordinandis
ad iusticiam. Idem Aug. x. de trinitate. vo
luntas totam intelligentiam capit. dū vtor
omni eo ꝙ intelligo. sed mala intelligūtur
ergo vti contingit malis. Aliter tamen vti
mur bonis aliter malis. Ratio enim ordi
nationis in bonis. non tm̄ est ex parte ordi
nantis. sed etiam ex parte ordiati. q: p se bo
na sūt vtibilia ⁊ ordinabilia. ⁊ de sui natura

ſed ī malis rõ ordinationis nõ ē ex pte ordi
natoꝝ. ſꝫ potius ex pte ordinãtis. ⁊ iõ mala
nõ dñr vtibilia. Vñ notaſ ꝙ cum vti ſit
aſſumere aliqd in facultaté voluntatiſ. hoc
põt eē quadrupl'r: vel in facultaté volũtatꝫ
opãtis. ſicut eſt de his q̃ ꝓpꝛie ptiét ad vſũ
humanũ: vel in facultaté volũtatis acceptã
tis. ſicut ē dilectio ꝓximi ⁊ h⁹i: vel in facul
taté voluntatis tolerantis ſicut ſũt mala pe
ne: vel in facultaté volũtatis reſpuẽtis. ⁊
ſic aſſumũtur mala culpe ⁊ ordinanſ: ṕmis
duob⁹ modis intelligiſ illud. Cui⁹ vſus bo
nus ⁊c̃. Ad illud ergo ꝙ obĩ de caritate
ꝙ tñ tria ſũt diligenda. dõ ꝙ diligi aliquid
ex caritate hoc ē ordiari in ſũmuȝ bonũ ꝙ
ꝑ ſe caritas diligit: hoc ãt ꝯtigit dupliciter
Aut eni ꝯtigit ordinare. ꝙ natũ eſt deueni
re in finé. ⁊ ſic tñ tria creata diligenda ſũt
ex caritate. Aut illud ꝑ qð eſt deuenire ī ipꝫ
ſũmuȝ bonũ. Et q: hoc põt eē ſuo mõ ꝑ oẽȝ
creaturã. oĩs creatura põt diligi ex caritate
⁊ oĩ creatura ꝯtingit vti. Ad illð ꝙ obĩ
ꝙ nõ oĩa ſubiacẽt volũtati dð. ꝙ aliqd dĩ
ſubeẽ oĩo volũtatis dupl'r. Aut quantũ ad
eſſe ipſius rei. ⁊ ſic nõ oĩa ſubiacent. Aut
quantũ ad actũ voluntatis q̃ ē in reſpuẽdo
ipſam ré vel approbãdo. ⁊ hoc pp ſe vl' pp
aliud ⁊ tali mõ oĩa ſubiacent voluntati nrẽ
.ſ. quãtũ ad actũ appetitiõis vel reſpuitõis
licet nõ ṕmo mõ. Ad illud ꝙ obĩ ꝙ q̃dã
nullõmõ bõ fine poſſũt fieri. ſil'r ꝙ vitijs ſp
abutimur dð. ꝙ obijcit ẜm viam qua ꝯtin
git vti aliquo vt actu medio. ⁊ ſic nõ ꝯtin-
git vti pctõ. vel ſic hitu regulante ſil'r ꝯtin-
git tñ eo vti ſicut obiecto recte ꝑ modũ con
tritionis. ⁊ deteſtationis.

t Ertio oſtenſo vtꝝ omi creato ſit
vtenduȝ. ⁊ oĩ alio a deo. Eſt qõ
vtꝝ ſolo bõ creato ſit vtendum.
Et ꝙ ſic vĩ. Oẽ bonum aut eſt
finis aut ad finé. Sꝫ ſolo bono ꝙ ē ad finé
ē vtendũ. q: rõ vtil' ē ducere in finé. g̃ cũ ſo
lum bonũ creatũ ſit ad finé ſolo bono crea
to eſt vtendũ. Jté oẽ bonũ aut eſt creatũ
aut increatũ. ſꝫ ſi ꝯtingit vti bono increato
ꝯtingit illud referre ad aliud. Aut ergo ad
creatũ. aut ad incr̃atuȝ. ſꝫ nõ ad increatum.
q: nõ eſt niſi vnũ increatũ. g̃ ad cr̃atuȝ. ſed
ſic referſ deus ad viã ⁊ cã ad effectũ. ſed h̃

eſt abuſio ñ vſus. g̃ ſolo bono cr̃ato ñue cr̃a
tura ē vtẽdũ. Jté aug. ī li. lxxxiij. q. q. xxx.
diuidit honeſtũ ꝯ̃ vtile. g̃ nullũ vtile hone
ſtũ: vel ecõuerſo. ſed de⁹ ē honeſtũ ꝑ eſſen-
tiã. g̃ deo nõ eſt vtendũ. Jté vĩ: ꝙ non ſo
lũ nõ ſit vtendũ deo ſiue bono incr̃ato: ſed
vti eo ſp ſit peccatũ mortale. q: Aug. dſcit ī
li. lxxxiij. q. Sũma ꝑuerſitas eſt frui vtẽdis
⁊ vti. fruẽdis. ſꝫ qui vtitur bono icr̃ato vti
tur bono fruẽdo. g̃ ⁊c̃. Cõtra ꝯtingit dõ
recte ſeruire ītuitu mercedis. q: multi ſunt
boni mercenarij: vt dicit ambroſius. ſed nõ
ꝯtingit deo ẜuire niſi amãdo. g̃ ꝯtingit deũ
recte amare ītuitu mercedis: ſꝫ ſic amãs vti
tur deo q: referſ ad aliud. g̃ ⁊c̃. Jteȝ ſic
ſũma bonitas hꝫ ſe ad amoré ſicut ſũma ve
ritas ad cognitioné. ſꝫ ꝯtigit veritaté cr̃atã
cognoſcere clarius ſine ꝑiudicio ſũme veri
tatis: ⁊ ſine errore. g̃ ſil'r ꝯtingit aliã boni-
taté quã ſũmaȝ ardentius diligere ſine ꝑiu-
dicio ſũme bonitatis ⁊ deordinatiõe. g̃ ꝯtin
git amore ordinato. aliud plus diligi quaȝ
deũ. ergo ꝯtingit deũ plus diligi pp aliud
ordinate ⁊ ita vti eo. Jté vĩ ꝙ nullũ pec
catũ ſit cũ qs vtitur deo pp ſuã ſalutem. q:
cuius finis bonus ipm bonũ: ſꝫ hi⁹ vſus fi-
nis bonus ē. ſ. noſtra ſalus. g̃ vſus dei bo-
nus. ergo nõ erit peccatũ. Jteȝ vſus dei
aut ē bonus. ⁊ ſic deo vtendũ. aut malus. ⁊
ſic ē de⁹ malus q: cui⁹ vſus malus ipꝫ quo
qꝫ malũ. qð ſi deus bon⁹ ⁊ vſus eius bon⁹
ergo dõ ē vtẽdũ. R. dð. ꝙ ſolo bono cr̃a
to eſt vtenduȝ. q: ſi bono increato vtimur
ſemp eſt abuſus. ⁊ abuſus talis eſt mortale
peccatum ꝓpter ꝑuerſitatem in finem cum
dlectatõe. ⁊ ꝓpter volũtatis inordinatiõeȝ
que minus diligit ipſum quo vtitur q̃ꝫ pp
qð vtitur. Ad illud ergo ꝙ obiciſ ꝙ cõ-
tingit recte ſeruire deo ītuitu mercedis dð.
ꝙ illa merces aut ē ipe ſicut dixit dñs abra
he geñ. xv. Ego merces tua. ⁊ ſic intuens
mercedem nõ vtitur q: non refert ad aliõ.
Aut merces illa eſt aliud. ⁊ tunc poteſt eaȝ
quis intueri. Aut vt eãȝ mouenté ⁊ ſic ē ma
lus mercenarius. Aut vt rõem inducenteȝ
⁊ ſic bonus. ⁊ hoc modo nõ vtitur. Ad
illud ꝙ obicitur. ꝙ clarior cognitio creatur̃
nõ preiudicat creatori. ergo ⁊c̃. dð. ꝙ nõ eſt
ſil'e. q: claritas cognitionis nõ eſt in noſtra

potestate:sed ardor affectionis est ĩ nostra
potestate.ideo requiritur a nobis ꝙ istum
ordinemus nõ illam. Aliquis tamen actus
cognitionis est ĩ nostra potestate vtpote ac
tus fidei quo si aliquis assentiat veritati ꝑ
me ꝓpter aliud.bñ preiudicat veritati sicut
amare propter aliud bonitati. Ad illd ꝙ
obicitur ꝙ finis visus dei est bonus.dicẽduz
ꝙ finis dicitur bonus dupl'r.aut quãtũ ad
sbãz aut quantũ ad intentionẽ finiendi.⁊ ꝓ
positio illa intelligitur quãtum ad intentio-
nem finiendi.⁊ hoc ꝯsistit in recta ordinatõ
ne. Ad vltimum dicendũ ꝙ illa ꝓpositõ
intelligitur de habẽtibus ordinationẽ ad fi
nem sȝ nõ de ipso fine.vel intelligitur de ac
tu naturali ipsaꝝ rerum ⁊ ꝓprio qui freq̃n
tius ab ipsa re elicitur:nõ de ordinatione ĩ
finem ⁊ sic non valet ꝓpositio ad ꝓposituz.

Abito de vti ⁊ vtibili ꝯsequenter
b querit̃ d̓ frui ⁊ fruibili. Et ꝑmo qd
sit frui per essentiam.vtrum.s.sit ac
tus volũtatis an aliaꝝ viriũ. Qd̓ sit ac-
tus voluntatis vr̃ per primã diffinitionem
que est.frui ẽ amore inherere ⁊c.sed amor
est voluntatis.ergo ⁊ frui similiter. Si di-
cas ꝙ amor sumitur ibi cõiter ꝫm qd̓ est in
q̃libet vi respectu sui actus. Cõtra in oi
bus alijs diffinitionibus idẽ dr̃.vñ dicitur
in sequenti :ruimur cognitis in quibus vo
luntas delectata ꝯquiescit:quietatio autem
voluntatis est.⁊ in alia similiter.frui est vti
cum gaudio:gaudiũ autem ad voluntatem
ꝓprie pertinet. Item ostenditur rõne.qr
fruitione delectamur. Sed delectabile:ꝫm
ꝙ delectabile est differẽtia boni.cum sit bo
num honestum.conferẽs.⁊ delectabile.bo
num autẽ est obiectũ voluntatis.ergo frui
ẽ solius volũtatis. Itez eo fruimur quo
quietamur.sed quietatio respicit rõnem fi-
nis.⁊ finis rõnem boni.⁊ bonum est obie-
ctum voluntatis:ergo fruitio que ordinat
ad istud similiter. Sed contra.omnis vir
tus appetit vniri suo obiecto.quo habito
delectatur si cognoscit ⁊ quiescit.ergo mot⁹
cum quietatione ⁊ delectatione est omniuz
virium.ergo cuȝ talis sit fruitio.fruitio erit
in omnibus non tm̃ in voluntate. Item
absentia rei amate potius contristat aman
tem q̃ȝ delectat.ꝙ enim delectat ipsuȝ.hoc
est quia videt ipsam ⁊ habet. Si ergo mo-
tus fruitionis est cum delectatõe.vel est ip
sa delectatio.ergo hoc est q: videt illud in
quo est ipsa delectatõ.sȝ visio respicit cogni
tionem.ergo ⁊c. Item aug.li.de doctri.
xp̃iana.hec est summa merces vt ipso per-
fruamur.sed super illud ps.ostendam illi
salutare ⁊c.dicit glosa ꝙ visio est tota mer
ces.ergo si fruitio est merces.fruitio est vi-
sio per essentiam.sed visio est incognitiua
siue in ratione ergo ⁊c. Item fide ⁊ spe
tendimus in deum. Aut ergo fruendo.aut
vtendo.sed non vtendo.cũ deo non sit vtẽ-
dum.ergo fruendo.ergo fide ⁊ spe fruimur
sed fides est habitus ratõnis cognitiue.sed
cuius est habitus eius est actus.ergo actus
fruitionis est rationis.similiter videtur de
irrascibili.ergo ⁊c. R̷.secũdum aliquos
frui pertinet ad omnes vires.⁊ hoc dicunt
quia omnes vires remunerabuntur qui di
cunt etiaȝ ꝙ in gloria erit magis proprie ra
tionis.quia immediati⁹ se habet ad delecta
tionem. Sed aliter vr̃.dicendum sc̃dm
Aug.s.ꝙ sit actus ipsius voluntatis.cũ enĩ
tres dentur diffinitiões de frui.omnes dã
tur penes actum voluntatis quẽ tripliciter
est cõsiderare. Primo modo cõmuniter
prout dicit motum cum delectatõe.⁊ sic dif
finitur ab aug.frui est vti cũ gaudio. Se
cundo modo prout dicit motum cum quie
tatione.⁊ hoc modo diffinitur ab Aug.de
doctrina christiana.frui est amore inherere
alicui rei propter seipsam.⁊ hoc modo ac-
cipitur proprie. Tertio modo accipitur
prout complectitur vtrunqȝ.s.quietationẽ
⁊ delectationeȝ.⁊ hoc modo diffinitur ab
Augu.viiij.de trinitate.frui est quiescere
in cognitis voluntate propter se delectata
⁊ sic accipitur ꝓprissime. Quia ergo frui
secundum omnem acceptionẽ dicit delecta
tionem.vel quietem vel vtrunqȝ.⁊ omne
tale habet rationem boni.⁊ hoc est obiec
tum voluntatis.ideo loquendo essentiali-
ter.frui est actus voluntatis. Sed quia vo
luntas nec delectatur nec quietatur nisi in
eo ꝙ cognoscit vel per fidem vel per speciẽ
⁊ in eo ꝙ habet per speciem vel in re.ideo
actus aliarum virium ad hunc disponunt:
non tamen sunt ipsum frui essentialiter lo-

quendo. Ex hoc patet solutõ ad illud ꝙ cõmuniter solet quęri quare frui non diffinitur per actum cognitionis. sicut dilectionis. tamen hec questio fundata est super falsum Aug. enim ponit innotificatione vna ꝙ est cognitionis cum dicit frui est: quiescere in cognitis. cadit tamen ibi sicut dispositio. Ex hoc etiam patet quare non diffinitur per fidez ⁊ spẽ sicut per charitatez: quia caritas informat concupiscibilem cuius est frui. tamen ista questio similiter fundata est super falsuz. quia amor quo diffinitur frui est cõmunis ad amorem castum ⁊ libidinosuz. quo auarus fruitur auro non proprius ipsius caritatis. Ad illud. ergo ꝙ obicit ꝙ omnis virtus habet delectari ⁊ quietari cum vnitur suo obiecto. dicendum ꝙ ipsa voluntas vt vult Aug. amat sibi ⁊ alijs. ⁊ sicut etiam dicit Ansel. volũtas inclinat alias vires ⁊ alijs meretur. ideo eius quietatio ⁊ delectatio redundat i alias vires. vnde sicut voluntas non sibi cognoscit: sed ratio cognoscit sibi ⁊ voluntati. ita voluntas sibi ⁊ rationi delectatur: ⁊ ipsã quiescere facit. Ad illud ꝙ obicit ꝙ amans non fruitur nisi videat vel habeat. dicendum ꝙ videre ⁊ habere requirũtur ad frui: similiter ad amare. nam si quis videt aliquid ⁊ habet nunquam delectatur nisi amet. Aliter tamen requiritur visio quam amor. nam visio disponit similiter ⁊ tentio. sed amor delitias suggerit. vnde est quasi acumẽ penetrans. ⁊ ideo ei maxime conuenit vnire ⁊ per consequens delectare ⁊ quietare. ideo essentialiter non dispositiue est fruitio. propter ꝙ est intelligendum ꝙ actus voluntatis potest dupliciter considerari. s. per modum appetitus. ⁊ cõplacentie. Primo modo antecedere potest ipsam visionem. Secundo vero consequitur: ⁊ in hoc est perfecta ratio ipsius fruitionis. s. in complacentia rei vise ⁊ habite. Ad illud visio est tota merces. dicendum ꝙ illud non dicitur proprie. sed per concomitantiam. quia visio ⁊ complacentia in qua est perfecta ratio fruitionis inseparabiliter se habet. Ad illud ꝙ obicitur ꝙ fide ⁊ spe fruimur. dicendum ꝙ illud non est verum perse. quia quelibet harum accipit rationez tendentie a caritate. vnde: fruitio non est ex istis nisi per caritatem. sola enim caritas considerat finem i ratione finis ⁊ obiecti. vnde non dicitur aliquis sperare deum sicut amare.

Ostenso quid sit frui per essentiam est q̃stio de fruibili. Et primo vtrum deo contingat frui. Secũdo vtrum fruendũ sit ipo solo. Circa primũ ꝙ deo sit fruenduz ostenditur sic. Illo fruendũ ẽ quod beatos nos facit. quia in beatitudine est recta fruitio sed deo beati efficimur. quia ipsa est nostra beatitudo. ergo deo ẽ fruendum. Item bonum est amabile. ergo magis bonuz magis amabile. ⁊ sũme bonum sũme amabile. sed eo fruimur ꝙ sũme amamus. ergo ⁊c. Item pulcrum delectat ⁊ magis pulcrum magis delectat. ergo sũme pulcruz sũme delectat. sed eo fruimur in quo sũme delectamur. ergo ⁊c. Sz cõtra. vbi est fruitio ibi est delectatio. sz delectatio est cõiunctio cõuenientis cũ conuenienti. dei autem ad creaturam nulla est conuenientia imo sũma distantia. ergo nec delectatio. ergo nec fruitio. Item excellẽs sensibile corrumpit sensum vel saltem contristat. quia delectatio est in medijs. ergo pari ratione excellẽs intelligibile corrumpit vel contristat intellectum: sed deus est excellẽtissima lux. ergo contristat non delectat. ergo ⁊c̃. Si dicas ꝙ sensibilis potentia est corruptibilis nõ itellectus. hoc nõ soluit. q: intellectus dũ est in carne fatigat ⁊ ipedit i actu corpore corrupto. Itẽ vbi fruitio ibi q̃etatio. sz infinito nõ ẽ q̃etatio. q: sp est aliq̃d extra accipẽ. g̃ cũ deus sit ifinit⁹ i deo n̄ ẽ q̃etatio. ergo nec fruitõ. R̃. dicendum ꝙ deo fruẽdũ ẽ eo ꝙ ipe sol⁹ pfecte finit ⁊ delectat ipaz aiaz pp se ⁊ sr oia. Ad illud ergo ꝙ ob. ꝙ delectatio ẽ ꝯiũctõ ꝯueniẽtis ⁊c̃. dicendum ꝙ ẽ ꝯueniẽtia p vnius natur̃ pticipationẽ vl' p compationẽ cõem. pma ꝯueniẽtia facit cõitatem vniuocõis. sa cõitatez analogie siue pporciõis: ⁊ hoc ẽ sz triplicẽ drĩaz. Aut sz silez compationẽ duorum ad duo. vt sicut hõ ad aial ita albedo se hz ad colorẽ. Aut sm dissilem cõpationẽ duorum ad vnũ. vt aial' ⁊ cibi ad sanitatẽ: vel sm ꝯpationez duorum ad iuicẽ. vtputa cũ vnũ ẽ imitatio vel silitudo alterius. Silitudo eni nõ ꝯuenit cum sili in

tertio ſ; ſeipſa ſic ē in ꝓpoſito. q: aīa eſt ex-
pſſa ſilitudo dei h̄ ꝯuēia ī vno extrēo pōit
iclinatōe; ⁊ indigentiā. In alio qetationē ⁊
ſufficientiā. q: vnū factū ē pp alteꝝ. vn̄ or-
dinat̄ ad alteꝝ. Et qm̄ ad inclinationis qe-
tationē ⁊ indigētie ſuppletionē vbi eſt ſenſꝰ
eſt delectatio ſiue ſequit̄. iō aīa cum tali mō
qetatur a deo fruit̄ eo. Ad illō ꝙ obicit̄
ꝙ excellētia ſenſibil̄ corrūpit ſenſu; ḡ ⁊c̄.
dō ꝙ nō ē ſil̄e de intelligere ⁊ ſentire. Et
ad hoc ē triplex rō. vna ē ex ꝑte v̄tutis apꝑ
henſiue. Alia ex ꝑte apꝑhenſi ſiue obiecti.
Tertia ē ex ꝑte modi apꝑhēdēdi. Ex ꝑte
v̄tutis apꝑhēſiue. q: ſenſus pōt corrūpi in
tellectus āt nō cuiꝰ rō eſt. q: ſenſus depēdet
ab organo in quo eſt q̄da; medietas. ⁊ ar-
monia q̄ nō tm̄ corrumpit̄ ꝑ ꝯ̄riū. ſ; ꝑ ex-
cellens. ſ; intellectus nō dependet ab orga
no q: ē vis in mal̄. iō nō triſtat̄ in excellēti.
Ex ꝑte obiecti nō eſt ſil̄e. q: obiectū itel-
ligibile excellēs iuuat ⁊ ꝯfortat: q: influen-
tia talis cogitabilis ꝓcedit ab intimis ⁊ in
trat ipſam potentiā. ⁊ iō ipſam corroborat ⁊
ꝯfortat. Sicut ſi magnꝰ mōs daret virtutē
portādi ſe facilius ferret̄ q̄; paruus ſic eſt
in intelligibil̄ ꝙ deus ē. Senſibile āt obiec
tū tm̄ extra excitat. ⁊ iō hoc corrūpit: iſtud
aūt nō. Ex ꝑte modi apꝑhendendi ſil̄r
ē diſſilitudo. q: ſenſus in apꝑhēſiōe ſui ob
iecti tendit ad exterius vn̄ ꝑcipiendo illud
diſꝑgitur exterius nec fortificat̄ interiꝰ. iō
debilitat̄: h; obiectū intellectꝰ cū ſit intimu;
ipſi intellectui in eiꝰ ꝑceptiōe virtus nō diſꝑ
git̄: ſed colligit̄. ⁊ q̄;to virtus ē magis vni-
ta tāto fortior. Ad illud ꝙ obicit̄ de infi
nito. dō ꝙ infinitū dr̄ dupl̄r. ſ. ꝑ priuatiōem
ꝑfectionis ⁊ ſi mā dr̄ infinita. ⁊ talis ifiniti
nō eſt finire ſ; potius finiri indiget: h; ꝙ eſt
poſſibile. Alio mō finitū dr̄ ꝑ priuationē li
mitatiōis. ⁊ ꝙ ſic infinitū eſt ꝓprie h; finir̄
qm̄ vltra ipſm cū nō ſit maius cogitare non
ꝯuenit aliqd appeter̄. vn̄ talis infinitas cō
uenit vltio fini que maxime h; rōe; finiēdi.
v Ltimo q̄ritur vtrū ſolo deo ſiue
bono icrato ſit fruēdū. Et ꝙ ſic
vr̄. Illo ſolo ē fruēdū ꝙ ē pp ſe di
ligendū. ſ; illud ſolū ē pp ſe dili-
gendū ꝙ eſt pp ſe bonū. Illud āt ē pp ſe bo
nū ꝙ bonitatē q̄; h;. nec h; ab alio. nec bo
nitas illa ē ad aliud: hoc āt ē ſolus dꝰ ḡ ⁊c̄.
Itē illo ſolo ē fruēdū ꝙ qetat aīe appe-
titu;. ſ; aīe appetitus nō qetatur ſufficiēter
niſi in eo ꝙ eſt in illa ꝑfectius ⁊ maiꝰ bonū
hoc aūt ē ſolus deꝰ ḡ ⁊c̄. Itē appetitus
nō ſufficient̄ qetat̄ niſi ꝑ aliqd ꝙ aīa; iplet.
q: ex ea ꝑte aīa deficit in qete q̄ d̄ficit i ple
nitudine. ſ; eſt capax dei h; appetitū: ḡ ſi oē
creatū ē in infinitū minus illo nullū ſupplet
aīe appetitū. ⁊ h̄ ē dicit Aug. aīa; totiꝰ qd̄
trinitatis capacē nihil minus q̄; trinitas ꝑt
implē. Itē bonū ꝙ pōt cogitari pōt ap-
peti. ḡ ſi aliq̄ maius bonū pōt cogitari ma
ius illo pōt appeti. ſ; omni finito maius pōt
cogitari. ḡ maius pōt appeti. ḡ nullū finitu;
termiat aīe appetitū ſufficient̄. ḡ ſolo bono
ifinito qd̄ deꝰ eſt: ē fruēdū quo hito n̄ pōt
āplius cogitari nec deſiderari. Cōtra vr̄
ꝙ bono icreato ꝯtingat frui q: q̄;uis appe
titus materie ſit infinitus tn̄ ꝑ formā c̄rata;
icorruptibile; ſufficient̄ finit̄. ḡ ſil̄r vr̄ ꝙ ſit
aliqd̄ bonū c̄ratū qd̄ ſufficient̄ finiet aīe ap
petitū. ſ; omni tali fruendū ḡ aliquo bono
c̄rato ē fruendū. Itē appetitꝰ humanus
eſt finite capacitatis. ḡ nō capit niſi finitum
vel ſi capiat infinitū capit finite. ḡ ſi finiat̄ ꝑ
illō qd̄ capit finit̄ ꝑ bonū finitū: ḡ vr̄ ꝙ aliq̄
bono finito ſit fruendū. Itē ſpālit̄ vr̄ ꝙ
hoīe ſit fruendū. q: illo ē fruendū quo deꝰ
fruit̄. ſed deus hoīe fruit̄. q: hoīem amat:
ſed amore illo quo amat ſe amat hoīem. q:
nō eſt in eo duplex amor. ſ; ꝑmus ē fruitio
nis ḡ. ⁊ hs. Itē vr̄ ſpāliter de virtute. q:
omni illo ē fruendū qd̄ ē pp ſe appetendū.
h̄ eſt manifeſtū ꝑ ſe. ſed oē bonū honeſtu; ē
propter ſe appetēdum. q: honeſtū ē ꝙ ſua
vi nos trahit. ⁊ dignitate nos allic̄. ſicut di
cit tulius ⁊ Aug. diuidit honeſtum contra
vtile. ſed virtus cadit i genere hōeſti. ergo
virtute ē fruēdū. Itē vr̄ ſpāliter de bea-
titudine. Omni eo ē fruendū quo hito ani
mus quieſcit ⁊ delectat̄. ⁊ nihil vltra pōt q̄
rere. ſed beatitudo creata ē hꝰi. ḡ ⁊c. R.
dō ꝙ ſolo deo ē fruēdū ꝓprie accepto frui
ꝓut dicit motū cū delectatiōe ⁊ qetatiōe. ſ;
cōiter accepto frui ꝓut dicit motū cū delec
tatōe tm̄ oibꝰ que ſpūal̄r delectāt. ⁊ ꝯiūcta
ſunt frui cuiuſmodi ſūt fructꝰ dona ⁊ beati
tudines frui pōt hō nō indebite. ſed primo

modo solo deo. ⁊ rõ huiꝰ est nihil põt aiaȝ sufficienter finire: nisi bonũ ad ꝙ est. hoc ãt ẽ bonum sũmũ. ꝙ est aia superius. ⁊ bonuȝ infinitum ꝙ excedit aie vires. Cogͦ eni aie naturalis est cognitio nõ artata. Unde nata est quodammõ oia cognoscere. vñ nõ impleť cognitio eius aliquo cognoscibili. nisi ꝙ hȝ in se oia cognoscibilia. ⁊ quo cognito oia cognoscũť. Silr affectio eius nata est diligere oẽ bonũ. ergo nullo bono sufficiẽter finiť affectus nisi ꝙ est bonum ois bõi ⁊ ꝙ est oia in omnibꝰ. de quo bono Exo. xxxiij. Ego ostendã tibi oẽ bonum. hoc aũt est bonum sũmũ. gͦ ⁊ c. Similiter nihil sufficiẽter finit aiam nisi bonũ infinitum. q: ad hoc vt finiatur necẽ est ipsam finiri ſm estimatõem Aliqñ nõ esset beata nisi se existimaret beatam. Existimatio aũt se supergreditur omẽ finitũ. q: oi finito põt maius cogitari aliqd. ergo cũ affectio se possit extẽdere. vbi ⁊ estimatio. necessario affectio anime supergreditur oẽ finitum. ⁊ si hoc. nullo bono finito sufficienter finitur. fruendũ est igiť solo deo. q: sũmũ bonũ ⁊ infinitũ. Et nõ solum deo fruendũ. ꝑꝑ ꝑfectam finitionẽ. ſȝ etiã ꝑꝑ perfectã delectationẽ. Ad delectationẽ eni cõcurrit delectabile: ⁊ cõiunctio eius cũ eo ꝙ delectať. oẽ aũt ꝙ delectat aiam: delectat ĩ rõne boni ⁊ pulchri. Et qm̃ solus deus est ipsa bonitas ⁊ pulchritudo. iõ in deo solo ẽ perfecta delectatio. Item q: est ibi ꝯiunctio. Solus aũt deus est qui ꝑfectissime cõiungiť ſm veritateȝ. ⁊ intimitatẽ. Solus. n. deus ꝑꝑ sũmã simplicitatẽ ⁊ spũalitatẽ illabiť aie. ita ꝙ ſm veritatem est in aia. ⁊ intimior aie. q̃ȝ ipsa sibi. Oẽs eni hee. iiij. rões ad vnã reducunť. s. ad hãc. q: nata ẽ aia ad ꝑcipiendũ bonuȝ infinitũ ꝙ deus est. iõ i eo solo dȝ quiescere. ⁊ eo frui. Ad illud vͦ ꝙ obř de appetitu mẽ. dõ ꝙ appetitus mẽ ordinať ad formã tanq̃ȝ ad ꝑfectionẽ ſbaleȝ ex qua: ⁊ mã fit vnum. ⁊ iõ necesse ẽ formã esse eiusdẽ generis cũ mã. nec est oio supra mãm. iõ finita est ois talis forma. talis autẽ ſiit incorruptibiľ. ꝑꝑ necessariã sui vnioneȝ artat appetitũ materie. ⁊ artatũ finit. vnde nõ finitur in sua amplitudine. Appetitus ãt aie nõ sic artať ꝑꝑ vnionẽ cũ appetibili. imo dilatať. ⁊ iõ opȝ ꝙ ꝑficiať aliquo oio sũmo. Ad illud ꝙ obř. ꝙ nõ capit nisi finite. dõ ꝙ infinitũ bonum finite capit. qm̃ ipsa est finita. ſȝ qm̃ bonũ illud est infinitũ iõ ab ipso totaliter absorbeť. vt iam eius capacitas vndiqȝ termineť. Uñ nõ tm̃ gaudebit. ſȝ sicut dicit Anselmus in gaudiũ dñi introibit. ꝙ si tm̃ capet ⁊ nõ vinceret nec absorberetur adhuc posset insurgere appetitꝰ ad ampliꝰ aliqd capiẽdũ. patet igiť ꝙ ad hoc ꝙ aia cõpleatur. q̃uis capacitate habeat finitateȝ. necesse est adeẽ bonũ infinitũ. Ad illõ ꝙ obř de hoie. dõ ꝙ deus diligit hoiem: ⁊ amor dei est amor fruitionis. tñ hoie nõ fruitur. q: diligendo se diligit hoiem. i. fruẽdo se vtitur hoie. ꝙ pȝ sic. q: dilectio di ad creaturam nõ est affectio. sed affectus cõicatio Cõicatio aũt ſm rõnem hitualẽ attenditur ſm bonitatẽ. q: bonum est ꝙ natũ est se cõicare. ſm rõneȝ actualem attendiť siue respicit voluntatẽ. q: eni vult iõ facit. rõ gͦ cõicãdi venit ex voluntate. ⁊ bonitate: sicut ratõ cognoscendi ab exẽplari ⁊ intelligentia. q: igiť ex cõuersione voluntatis. supra suã bonitatẽ nos diligit deus. iõ se fruẽdo nos diligit. Ad illud ꝙ obř. de virtute. ꝙ virtꝰ est bonũ honestum. dõ ꝙ bonũ honestũ dť dupľr. Aut ꝙ est pure bonũ. aut in quo relucet eius silitudo. ꝑmo mõ honesto est fruendũ. ꝓprie accepto frui. q: hoc soluȝ terminat ⁊ q̄etat. ſo mõ non nisi cõiter accipiať ꝓut dicit delectationẽ. huiusmodi enim ꝑꝑ assimilationem ad deũ habẽt pulchritudinem qua nos delectant ⁊ alliciunt. tñ in ipsis nõ est quiescendũ. q: tunc ãmittunt pulchritudinẽ: q: virtutes cum ad se referunť superbe sunt ⁊ inflate. Ad illud ꝙ obř. de beatitudine. dõ ꝙ beatitudo creata non finit appetitum ꝑ se. sed per ꝯiũctionem cũ increata. Uñ aia ipsam diligit ꝑꝑ deum nõ propter se.

N pte ista circa litteram q̄rr pľa. ⁊
i primo de hoc ꝙ dicit. Eorum vero
q̃ dicta sũt. quoꝝ vsus ois est insignificando nõ in iustificando. Sȝ ꝯ̈. oia sacramẽta sunt medicine. q: ſm hug. de scõ vic. Sacramenta oi tpe fuerunt medicine. ſȝ ois medicina hȝ effectum in curando. gͦ ⁊ sacramẽta silr. sed ista curatio est iustificatio. gͦ oi tpe sacramẽta hueř iustificare. Rñ. dõ ꝙ dupliciter est cõsiderare sacramẽta veteris legis. s. in se. siue rõe opis opati. ⁊ sic erãt tm̃

ad significādū. vel rōe fidei ānexe siue cari-
tatis siue rōne opis opantis. ꝛ sic erāt ad iu
stificandū sacraméta legalia pter circūcisio
nem. Dé igiť signum res é aliqua. oppōiť
de ista diuisione. vř eni magř male diuidē.
qꝛ supius nō diuidiť ꝯ suū inferi⁹. ſꝫ res est
supius ad signū ğ. ꝛ č. Rñ. dō ꝙ veꝝ est
ꝙ supius in sua generalitate acceptū: nō di
uidiť ꝯ suū inferius. ſꝫ ꝯctum bñ pōt diuidi
hic aūt ꝯhiť res ad standū ꝓ re nō significā
te. Ité qř de hoc ꝙ dicit magř. nō autē
ecōuerso. ois res é signū. Vř eni male dicē.
qꝛ signū est ꝙ ducit in aliud cognoscenduꝫ.
ſꝫ ois res ducit in aliud. qꝛ ois res est causa
vel effectus. cā aūt ducit in cognitioné effe
ctus. ꝛ ecōuerso. Si dicas ꝙ nō oé ꝙ du
cit é signū. ſꝫ ꝙ ducit in ꝑus tūc ois res crea
ta est signū cum ducat in deū. Rñ. dō ꝙ
duplex est signū. s. nāle ꝛ institutū. de ꝑmo
nō intendiť hic. ſꝫ de ſo. Vñ nō valet obie
ctio ad ꝓpositum: qm̄ hic intendiť de signo
ex institutiōe. sicut sunt signa vocalia. ꝛ sa-
cramentalia. Ité vř magř male dře. i hoc
ꝙ dicit. ꝑmū de reb⁹ postea de signis. vř. n.
debuisse dixisse potius ecōuerso. qꝛ signuꝫ
ducit in cognitioné rei. ğ poti⁹ eēt agenduꝫ
vel dō de signis qꝫ de reb⁹. Rñ. dō ꝙ ꝑ
oꝛ é cognitio signi qꝫ rei respectu cui⁹ est si-
gnū. ſꝫ nō opꝫ ꝙ ois rei. vñ ipse ꝑmo agit ꝺ
rebus. quaꝝ sacraméta nō sūt signa. Ité
vř ꝙ ista diuisio. Reꝝ alie sūt quib⁹ fruen-
dū. ꝛ č. sit male assignata respectu diuisi. qa
diuisū simplicius est diuidétib⁹ ꝛ diuidétib⁹
aliqd est cōe. ſꝫ deo nihil é simplici⁹. nec est
aliqd cōe deo ꝛ creature. ğ ꝛ č. Rñ. dō.
ꝙ é diuisio vni⁹ cōis ſm nomé tm̄. ꝛ sic est
diuisio equoci. Est alia cōis ſm nomé ꝛ ré.
ꝛ hec diuisio é vniuoci est etiā tertia medio
mō. ꝛ ista é analogi: vbi nō é cōmunitas ſꝫ
vnitatem nē. ſꝫ ſm similitudiné ꝓpoꝛtionis
ꝛ hec cōitas é rōnis. Item vř mala dio
qꝫtū ad mébꝛa. Vř eni ꝙ tertium membꝝ
sit supfluū. oī enim reꝛ aut est vtendū: aut fru
endū. ğ tertiū supfluit. Item sicut é res q̄
fruitur ꝛ vtitur: ita é res qua fruendum. ꝛ
vtendū. vt xp̄s. ğ qua rōe poniť tertiū mem
bꝝ: deberet poni quartū. Rñ. ois res q̄ é
nā aliqua. Aut est finis. ꝛ sic é res qua frué
dū. Aut deducens ad finé. ꝛ sic é res q̄ v. é
dū. Aut ad finé ꝑueniens: ꝛ sic est res q̄ frui

tur ꝛ vtiť vt hō. ꝛ sic accipiūtur membꝛa.
ꝛ est ista dio satis ꝯueniens huic scie. qꝛ cū
theologia sit de creatoꝛe ꝛ de creaturis vti
le é vt theolog⁹ doceat qūo hō ꝑ alias res
tendat in deū. Ité opponiť de hoc ꝙ dič
Res quib⁹ fruendū. qꝛ si tres sint res ꝑ se
ꝛ nō ꝑ accidés. ꝛ a diuersitate reꝝ é diuer
sitas siue multiplicitas fruitiōis. ğ sicut sunt
tres res: erunt tres fruitiōes. Ité tres ar
ticuli sūt ꝺ trib⁹ personis. ğ a siłi: ꝛ tres frui
tiones. Rñ. Res accipiť hic cōiter ad es
sentiā ꝛ personā ꝑꝑ sui generalitaté: ꝛ quia
sūptum est hoc vocabulū res ab actu aīe. iō
tres dñr res qꝛ tres ꝑsone. ſꝫ tñ vna res. qꝛ
vna bonitas é in eis. qꝛ ğ vna bonitas: ideo
ꝛ vna fruitio qꝫuis tres res. Et qm̄ articu
lus dicit quid a ꝑte aīe distinguentis. s. itel-
lectus. ꝛ fruitio respicit ipsam diuinā essen
tiā. ꝛ bonitaté. ꝛ vnioné. affectus cōiter. iō
fruitio est vna. Iteꝫ obř. de hoc ꝙ dicit.
Ois q fruiť vtiť. qꝛ vř fłm. qm̄ multi hoies
ꝛ bꝛuta fruūtur. qꝛ ꝑꝑ se delectanť in dele-
ctabili. sed nō vtunť. Si dicas ꝙ dř transla
tiue. qř nō siłr transfertur verbum vtendi?
Rñ. vti impoꝛtat libertaté in sua genera
li acceptione. In spāli impoꝛtat libertaté cū
relatiōe ad aliud. Frui impoꝛtat libertateꝫ
cū delectatiōe. ꝛ lꝫ nec libertas nec collatio
cōueniat bꝛutis. conuenit tñ eis delectatio.
Ideo vti nullomō ꝯuenit bꝛutis. frui auté
ꝯuenit eis aliquo mō lꝫ i ꝓpꝛie. Ité videť
male dře. ꝙ in hoie spes ponenda nō é. qꝛ
de beata virgine cātať. vita dulcedo ꝛ spes
ab ecclā q̄ nō errat. Ité ione. ij. Accessit
ad eū gubernatoꝛ. glo. nāle é hoi magis de
aliꝫs qꝫ de se in ꝑiculis ꝯfidere. Rñ. dō.
ꝙ spare de aliquo est duplr. Aut sicut ꝺ ad
iutoꝛe. Aut sicut de saluatoꝛe. ꝑma spes pōt
eē in hoie. ſa nō. Vel est spare finale ꝑmiū
ꝛ hoc dꝫ eē tm̄ in deo. Vel tpale beneficiū
ꝛ hoc pōt eē in hoie. ꝑmuꝫ si poniť in hoie
meretur maledictioné. ſm vero nō. Iteꝫ
qř. quare dič de hoie. Itaqꝫ frater ego fru
ar te in dño. magis qꝫ de asino. vel de ali-
qua creatura. cū in omnibus creaturis relu
ceat vestigiū diuine bonitatis. Rñ. ꝙ di
catur aliqs aliquo frui in deo: nō facit repsé
tatio: ſꝫ magis inhītatio. Vñ conuersa é ꝓ-
pꝛia videlꝫ hec. ego fruar dño in te. dū per
opa sciā deum hitare in te. ꝛ é. figuratiua lo

cutio. Jtē qr̄. de hac solōe. Aug. qua sol
uit auctoritatē p̄dictam p illā determinatio
nē i dn̄o. ſʒ ecc. viij. simplr̄ dr̄ fruere magna
tis. Jtē deut. xxviij. filios generabis ⁊ fi
lias ⁊ nō frueris eis. ex hoc implicat̄ q̄ si n̄
peccarent frueret̄. R̄n. dd̄ q̄ p̄dicta solō
nō ē gn̄alis. sed solū ad ꝓpositam auctorita
tem. ⁊ iō recurrendū est ad solutionē predi
ctam extra litterā in q̄ōib⁹. q̄ cū frui accipi
at̄ cōiter: ⁊ ꝓprie. in p̄dictis auctoritatibus
accipit̄ cōiter tm̄. Jtē non vr̄ valere q̄ di
cit magr̄. Si eni nec fruit̄ nec vtitur ⁊c. q̄
de⁹ diligit se nō tn̄ vtitur. q̄ nō diligit se pp
aliud. nec fruit̄. q̄ vbi fruitio ibi ē inheren
tia. ⁊ indigentia. vt dicit Aug. deus autem
vtrūqʒ caret. ḡ ⁊c. R̄n. dd̄ q̄ fruitio. de
sui generali rōne dicit amoris vnionē. ſ. frui
bilis cū fruente. Q̄m igit̄ contingit aliquid
vniri sibi ⁊ alij: ꝯuenit nō tm̄ frui alio. ſʒ et
seipso: ſʒ vbi ē vnio ad alteꝝ: ibi est depēdē
tia. inherentia. ⁊ indigentia. Ubi v̄o ad se-
ipsuʒ: si ipsū est sūmū bonū: ibi nō est inherē
tia nec dependētia. vel indigētia. ſʒ oīmoda
sufficientia. Si vero ipsū bonū deficiens ē
indiget. ⁊ inde ē q̄ deus solus seipso pfectē
fruitur. nihil aūt aliud ab ipso pōt perfecte
seipso frui. solus eni deus est sūmū bonum
⁊ diligit se fruendo se. diligit etiā alia fruē-
do se. ⁊ ita nec fruitio dei nec vsus est cum
indigentia. sicut nostra fruitio ⁊ vsus. Jtē
obr̄ de hoc q̄ dicit. q̄ bonus est sum⁹. ḡ q̄
ab eterno bon⁹ ē ab eterno sumus. R̄n.
dd̄ breuiter q̄ hoc ē q̄ bon⁹ dicit cām. ſʒ est
cā nālis ⁊ necessaria. ⁊ est cā volūtaria. bo
nitas aūt dīa est cā nr̄i eē. ⁊ hoī eē p modū
volūtatis nō nē. hec aūt cā nō ponit effectū
statim cum ē. Jtē adhuc obr̄. qr̄ nō silr̄ se
quit̄. q̄ iustus est: iusti sum⁹. Si dicas q̄ iu-
stitia nō est ei⁹ dispō inquantū cā. Contra
sapia est dispō dei inquantū cā. ergo pari ra
tione. q̄ sapiēs est sapiētes sumus. Si tu di
cas q̄ nō est dispō immediata. sicut bonitas
obr̄ de voluntate que est īmediatissima. ⁊
tn̄ nō seqtur. q̄ volēs est: volentes sumus.
R̄n. dd̄ q̄ rō hui⁹ ꝯn̄tie triplex est. Una
est q̄ bonitas ē conditio cāe inquantuʒ cā.
ſa q̄ ē ꝓria ad actū. Tertia q̄ dispō gn̄alr̄
in qua ꝯsistit vestigij rō. dicit enim respectū
ad finē. vn̄ sicut deus vnus imprimit vnita
tem: ita bonus bonitatē. Jtē obr̄. de hoc
q̄ dr̄. vt. ſ. ametur pp seipsum tm̄. q̄ sicut p
se ad p accn̄s. ita pp se ad pp aliud. ſʒ nihil
q̄ ꝯuenit alicui p accidens. ꝯuēit p se. ergo
nihil q̄ ꝯuenit alicui pp aliud: conuenit pp
se. Si ergo virtutes sūt appetende pp aliud
nō ergo pp se. R̄n. Sicut dicit phs. Jdē
est finis. ⁊ pp q̄. Finis aūt duplr̄ est. Uno
mō finis vltimus q̄ ꝓprijssime est finis. in
quo est status. Alio mō finis sub fine: q̄ dr̄
ꝓprie terminus. sic ⁊ propter q̄ diuersifica
tur. Un̄ vno mō excludit finē: alio mō nō vt
dicit magr̄. Q̄d ergo obr̄ de p se. dico q̄
sicut p se vno mō opponitur ei q̄ est p aliō
⁊ sic idem est per se: ⁊ ſm q̄ ipsum siue pri
mum vl'e. Alio mo opponit̄ ei q̄ est per
accn̄s. Sic ⁊ pp se dupliciter accipitur. vno
modo opponit̄ ei q̄ ē pp aliud. Alio modo
ei q̄ est p accn̄s. q̄ ad illud accidentalr̄ ordi
natur. Scd̄m hoc distinguit magr̄ pp se. ⁊
cōsequenter honestum siue fruibile: ⁊ ipaʒ
deniqʒ fruitionē. Jtē obr̄ de hoc q̄ dicit
Et q̄daʒ sunt res p quas fruimur: vt virtu
tes. Ur̄ q̄ solis potentijs possit frui anima.
sine oī enim virtute: pōt frui bono creato
ergo cum magis sit fruibile bonū increatū.
⁊ aīa magis ad hoc nata ē. poterit eo frui
solis potentijs. R̄n. dicendum q̄ summū
bonum est: q̄ supra nos est. Ad hoc ergo q̄
illi vniamur. necessario interuenit duplex
medium. Unum per q̄ anima nata est vni
ri. alij a se diuerso. ⁊ hoc est potentia: aliud
speciale supra hoc. q̄ ipsa subleuet. ⁊ hec ē
virt⁹. Quod obijcitur. non est simile. quia
potentia per se potest deficere ⁊ inclinari.
sed non per se eleuari.

Di. secunda.

Oc itaque vera ac pia fide tenen-
b dū est. Hec ē ſa pars. in qua primi
libri materia indagata incipit magi
ster' ꝓsequi. Diuiditur auteʒ hec pars ī du
as partes quoniam dupliciter est conside-
rare res quibus fruenduʒ est. ſ. in se. ⁊ in cō
paratione ad creaturas. Jn se ratione trini
tatis ⁊ vnitatis. Jncomparatione ad crea
turas ratione scientie. potentie. ⁊ volunta-
tis. Primo ergo agit de sancta trinitate et
vnitate. Secundo de scientia. poten-
tia. ⁊ voluntate. infra distinctione trigesi-
maquinta. Cunque supra disseruerimus.
De ipsa autem sacratissima trinitate.

triplicit̃ ꝯtigit tractare. Q̃uꝫ primo cõ
tingit ipsã credere. Sc̃do creditã intelliger̃
Tertio intellectã dr̃e siue enũtiare. Crede
re aũt est ꝑ auctoritatẽ. Intelligere ꝑ rõnez
dicere ꝑ catholicã. ⁊ rõnabilẽ locutionem.
Ideo primo de ipsa trinitate ⁊ vnitate.
agit ſm ꝙ credit̃. ſo de ipsa. ſm ꝙ credita
ꝑ rõnem intelligitur ibi. di. iij. Apl̃s nanqꝫ
ait. iij. ſm ꝙ credita ⁊ intellecta rõnabiliter
⁊ catholice exꝓmit̃. i. dis. xxij. post ꝑdicta
disserendũ nobis vr̃ de noium diuersitate.
Et patet ordo. ꝓ⁹ eni ⁊ veri⁹ est cã credere
qꝫ intelligere. multi eni credũt q non intelli
gunt. ⁊ ꝑus similiter est intelligere qꝫ ſmõe
exprimere. Prima ps. s. ſm ꝙ creditur
ꝯtinet ꝑsentem distinctionez. Et qm̃ mã est
difficillima. ꝑmo ponit modũ ꝓcedendi. ſo
vero exequit̃ ibi. ꝓponimus g̃ in medium.
Itẽ ꝑma pars ſm tria capitalia hꝫ tres
ptes. In ꝑma tangit modũ agendi qm̃ dꝫ eẽ
cum modestia timore ⁊ diligentia. ꝑmittẽs
mãm circa qꝫ intendit. In ſa subiungit
intentionẽ scribentiũ de trinitate ibi. ij. cap.
Oẽs aũt catholici tractatores. Tertio tan
git ordinẽ ibi. Ceterũ vt in libro. Modus
scribendi de tri. dꝫ eẽ fundatus supra intel-
lectũ fidei ⁊ cum modestia. ⁊ timore. ꝑꝑ pi-
culũ. Intentio scribentium de trinitate ẽ ꝙ
pater ⁊ filius ⁊ spũs scũs: sũt tres ꝑsone. ⁊
vnus deus. Ordo scribendi ẽ ꝑmo ꝑ au
ctoritates ostendere veritatem. deinde per
rõnes ⁊ ꝯgruas silitudines. Proponamus g̃ in mediũ. hec est ſa ds in qua magr̃
auctoritatibus sacre scripture intendit ostẽ
dere trinitatem ⁊ vnitatẽ. Et qm̃ sacra scri
ptura duas hꝫ partes. s. nouum ⁊ vet̃. te. iõ
ꝑmo oñdit hoc ꝑ auctoritates. ve. te. deinde
ꝑ auctoritates noui ibi. Nunc post testimo
nia ⁊c̃. Et qm̃ ve. t. duas hꝫ ptes. s. legez ⁊
ꝓphas in quibus fides explicat̃. iõ hoc ꝑ-
mo ostendit ꝑ testimonia legis. Sc̃do ꝑ te-
stimonia ꝓphaꝝ ibi. Ille etiã max⁹ ꝓphaꝝ
Prima iterum ps in qua ꝓbat ꝑ testimõia
legis duas hꝫ ptes. Primo eni ꝓbat essen
tie vnitatem. Sc̃do vnitatem sil̃r ⁊ trinitatẽ
ibi. ꝑsonaꝝ quoqꝫ pluralitatẽ. Similiter il-
la de testimonijs ꝓphaꝝ hꝫ duas. In ꝑma
ꝓbat essentie vnitatẽ. ⁊ ꝑsonaꝝ pluralitatẽ
in cõi. in ſa vero in spãli ostendit filij gene-
rationẽ ⁊ spũs. s. ꝓcessionẽ ibi. dd̃ quoqꝫ e-
ternam filij generationem. Sil̃r pars il
la in qua ꝓbat ꝑ auctoritates noui te. habꝫ
duas ptes. Primo eni ꝓbat ꝑ auctoritates
ꝑ testimõia iesu xp̃i. ſo ꝑ auctoritates apo
stoloꝝ ibi. ioãnes quoqꝫ in epl̃a. ca. Aucto-
ritates ⁊ eaꝝ explanationes. ⁊ numerus ⁊
diuersitates satꝭ patent in lr̃a.

D declarationẽ eoꝝ q̃ de sacra tri-
a nitate ⁊ vnitate dicit magr̃. iiij. pos
sunt queri circa ptem istam. Pri
mo querit̃ vtrum in deo sit ponere essentie
siue nẽ vnitatem. Sc̃do vtrum in deo sit
ponere ꝑsonaꝝ pluralitatem. Tertio vtꝝ
in diuinis personis sit ponere infinitatem.
Quarto ⁊ vltimo vtꝝ in diuinis ꝑsõis
sit ponere trinitatem.

Irca primũ ꝙ in deo sit ponere eẽn
c tie siue nẽ vnitatez. vr̃ rõe ostensiua
triplici hĩta suppõe. qꝫ oportet põi
Tum ꝑꝑ cõem ai cõceptiõem. q̃ est ꝙ de⁹ est
quo mai⁹ excogitari nõ põt. tũ rõe stat⁹ q ñ
est nisi in sũmo ⁊ ꝑmo. Suppositio ꝑma
est. ꝙ deus est simplicissimus. Ex h̃ arguit̃.
ꝙ cũ nullo alio diuerso possit cõicare aliqd
q: si cõicat. ⁊ differt. g̃ nõ ſm idem. g̃ est ibi
ꝯpõ. Si nihil põt cõicare. g̃ nec diuinitatez
nec entitatem. g̃ si sũt duo dij. cũ vn⁹ sit ens
alter nõ est ens. si vnus est de⁹ alter nõ de⁹
g̃ si sũt duo dij: nõ sũt duo dij. Itẽ ſa sup
põ est. ꝙ deus est oĩpotẽtissimũ. ex hoc ar-
guit̃. igit̃ põt facere ꝙ oĩs alia potẽtia a sua
nihil possit. g̃ si sũt duo diuersi in nã. hoc pt
facere vn⁹ de altero. ꝙ alter nihil possit ⁊
ecõuerso. sꝫ cui põt potentia auferri non est
deus. g̃ si sunt duo dij null⁹ est deus. Itẽ
tertia suppõ est. ꝙ deus est simpli sũmũ. ex
hoc arguit̃. g̃ sũt oĩa infra ipsum. g̃ oĩa alia
ab ipso ⁊ ad ipsum. Si g̃ sũt duo dij vnus ẽ
infra alteruz. ⁊ ecõuerso. Unus est ab alio
ſꝫ nãz diuersã ⁊ ecõuerso. Unus ad alterũ
⁊ ecõuerso. sꝫ ꝙ ẽ infra aliud in nã ⁊ ab alio
⁊ ad aliud nõ est de⁹. g̃ ⁊c̃. Itẽ hoc põt ꝓ
bari ꝑ deductionẽ ad impossibile. Si sunt
duo dij. Aut vn⁹ est vbi ali⁹ aut nõ. Si vn⁹
vbi alter. g̃ vn⁹ in altero cũ sint eodẽ modo
essendi. g̃ vnus est alteri mãl̃. g̃ alter nõ est
deus. Si vn⁹ nõ ẽ vbi alter. g̃ vterqꝫ limi-
tatus. g̃ neuter infinitus. Itẽ si sint ꝑles
dij boni. aut vn⁹ intelligit alterũ aut nõ. Si
nõ. ergo vterqꝫ est ignorãs. si intelligit. aut

g̊ ꝑ ꝑ̄sentiam aut ꝑ spē̄m. aut ꝑ seipsum. Si ꝑ ꝑ̄sentiam. g̊ vnus in altero. g̊ deus illabit᷑ deo. ⁊ ꝑficit deū. Si ꝑ spē̄m. g̊ cōpositus. si ꝑ exēplar. g̊ vnus ē exēplar alterius. g̊ ⁊ ꝓ̄n-cipiū. Itē si sint duo dij diuersi quoꝝ vterq; est sūmū bonū. Aut vnus diligit alterum vt diligend᷒ ē. aut non. Si sic. cū vterq; sit sūmū bonū. vterq; ē diligendū amore fruitionis. g̊ vterq; fruit᷑ altero. ſ3 qui fruit᷑ alio bono a se illo indiget. g̊ vnus indiget alio. g̊ vterq; ē indigens. g̊ neuter deus. S3 ꝯ̄ plus pōt deus facere q̄3 intellect᷒ nr̄ possit cogitare. ſ3 intellectus human᷒ vtpote gentium itelligit plures deos oipotentes. g̊ d̄s pōt hoc facere. sed qcquid pōt eē i diuia nā̄ ē ibi q2 eterna. g̊ ⁊c̄. Itē plura bona sunt meliora paucioribus. ſ3 plures dij sunt plā bona. g̊ melius aliqd erūt duo q̄3 vnus. sed ꝫm ansel. oē ꝙ melius ē circa deum ē ponē-dū: ergo ē ponere plures deos. Itē quorū ē diuersa opō diuersa est virtus: ⁊ diuersa est nā̄. ſ3 opō trium ꝑsonaꝝ ē diuersa. qa appitio in colūba fuit solius sp̄s. s. ⁊ solus filius assūpsit humanā nā̄m. ergo sūt diuersi in ſb̄a. ergo sūt plures dij. Itē magna potentia ē q̄ pōt magnū. ⁊ maior q̄ maius. ⁊ maxima q̄ maximū3. ſ3 deus sup̄ oia ē sūme potēs. ergo pōt ꝓducere sūmū sed hoc ē deus. ergo cum in eternis sit idē esse ⁊ posse. ergo ⁊c̄. Rn̄. d̄ ꝙ impossibile ē eē plures deos. ⁊ si accipiat᷑ recte significatū hi᷒ nois deus nō solū ē impossibile. sed etiā nō intelligibile. deus eni dicit simplr̄ sūmū. ⁊ in re ⁊ in opinione cogitantis. q2 in re iō oia ab ipso. ⁊ in ipso. ⁊ ad ipsum. Et in ipso oīs est status. iō impossibile ē intelligere saluo hoc intellectu ꝙ aliqd ei parisicetur aliud ab ip̄o. Itē nihil deo mai᷒ cogitari pōt nec etiā equale. q2 sūmū in opinione. iō impossibile ⁊ nō intelligibile ē ponere plures deos. Ad illud g̊ ꝙ obr̄ de gentibus. d̄ ꝙ nō fuit intellectus. ſ3 fictio. ꝑterea nō itelligebant deū ꝫm nobilitatē diuinā. iō nō valet. Et ad illud. plus pōt deus facere ⁊c̄. d̄ ꝙ duplex ē intellectus. s. rationalis ⁊ fātasticus. de ꝑ̄mo veꝝ ē. ſ3 de scd̄o nō. q2 multa possum᷒ cogitare ꝫm fantasiam: q̄ deus n̄ pōt facere: q2 nō ꝯueīt illi. i quo inconueniens est impossibile. Ad illd̄: ꝙ obr̄. ꝙ plura bona sūt meliora paucioribus. d̄ ꝙ illd̄ h3 v̄itatē in bono creato ⁊ finito. ꝙ rōe sue finitatis recipit bonitat̄ augmentū. ꝑ additionē alterius boni. nō aūt h3 veritatē i bō infinito. q2 quātūcūq; addas bonū infinitū bono infinito. semꝑ ego intelligo tm̄ de bonitate i vno q̄3tū in plurib᷒. Ad illud ꝙ obr̄ de diuersitate oꝑationū. d̄ ꝙ pr̄ ⁊ fili᷒ ⁊ sp̄us. s. in oi oꝑatione ꝯueniunt. ſ3 in relatione differunt. Vn̄ in incarnatiōe est oꝑatio ꝓductionis illius nature. ⁊ ē vnio. In primo ꝯueniūt tres ꝑsone. In scd̄o nō. Similr̄ in colūba est colūbe formatio. ⁊ ei᷒ significatio. In ꝑ̄mo cōueniunt tres persone in ꝫo nō. Exēplū aug. de trinitate ꝙ ad formationē huius nois memoria. cōcurrit memoria: intelligentia. ⁊ volūtas: tn̄ hoc nom̄ memoria. significat alterā potentiā. simili mō ē in ꝓposito. Ad illud qd̄ obijcit᷑ ꝙ magna potentia ⁊c̄. d̄ ꝙ ꝓducē aliquē ē tri-pliciter. Vel de seipso: vel de aliquo creato vel de nihilo. de seipso pōt ꝓducere sūmū3 simplr̄. sed ille nō erit alius in nā̄ ꝑꝑ nē̄ simpliciatē. De alio vel de nihilo nō pōt ꝓducere sūmū simplr̄: ſ3 in generere. nō ꝑꝑ defectū potentie agentis. ſ3 ꝑꝑ defectū creature q̄3 necesse est eē limitatā. ⁊ ita non potest producere alium deum.

s Ecūdo querit᷑ vtꝝ sit ponē̄ i deo ꝑsonaꝝ pluralitate3. Et ꝙ sic ōn̄dit᷑ supponēdo de deo. iiij. Primū ē ꝙ in ipso sit sūma beatitudo. Scd̄m ē summa ꝑfectio. Tertiū ē sūma simplicitas. Quartū ē sūma primitas. Ex ꝑ̄ma suppōe arguit᷑ sic. Si est ibi sūma beatitudo. ſ3 vbicūq; ē sūma btitudo ē sūma bonitas, sūma caritas. ⁊ sūma iocūditas. S3 si est sūma bonitas. cum bonitatis sit sūme se cōicare. ⁊ hoc ē maxīe i ꝓducendo ex se equalē ⁊ dando eē suū. g̊ ⁊c̄. Si sūma caritas cū caritas nō sit amor priuatus: sed ad alteꝝ. g̊ requirit pluralitatē. Itē si sūma iocūditas. cū nullius boni sine socio sit iocunda possessio. ergo ad sūmā iocunditatē reqritur societas. ⁊ ita pluralitas. Ex ꝫa suppōne arguit᷑ sic. Si est ibi sūma ꝑfectio. ſ3 ꝑfectiōis ē ꝓducere talē qual᷑ ip̄e est in nā̄. g̊ necesse ē eē multiplicationē. sed hoc nō pōt eē ꝫ3 aliam essentiā. ergo op3 ꝙ sit ꝫm aliam ꝑsonā. siue suppositū. Itē ex tertia suppōe sic. Si ē ibi sūma simplicitas ſ3 simplicitatis ē ꝙ aliqua nā̄ sit in ꝑ̄ibus vt

pꝫ in vniuersali. ſꝫ ex defectu ſimplicitatis é
ꝙ numeretur in illiſ. ergo ſi in deo é ſimpli
citas in nullo deficiés. erit in pluribꝰ nõ nu-
merata eéntia. g̊ ⁊c̃. Jté ex quarta ſuppõ
ne. ſic. Si é ibi ṗmitas ſũma. ſꝫ q̃ꝫto aliqd pꝰ
tanto ſecundiꝰ é ⁊ alioꝝ ṗncipiũ. ergo ſicut
eſſentia diuina qꝛ prima. é principiũ aliarũ
eſſentiaꝝ. ſic pſona pr̃is cũ ſit ṗma qꝛ a nul
lo: eſt principiũ. ⁊ hꝫ fecunditatē reſpectu
pſonaꝝ. ſed fecũditas in deo reſpectu dei ñ
põt eé niſi actui ꝯiũcta. ergo necé é pl̃res eé
pſonaſ. Sꝫ ꝯ̃ vr̃ ꝙ ex eiſdé ſuppõibꝰ poſ
ſit argui ꝯ̃riũ. ⁊ ita deſtruunt rões ⁊ con
cluſiões. Si eni é ibi ſũma beatitudo cũ bea
tuꝫ p eſſentiá ſibi ſufficiat ſoli. ad beatitudi
né. ergo nõ eſt neceſſe ponere aliaꝫ pſonam
ad beatitudiné. ſiue iocũditaté. Jté ꝯ̃ ſ̃aꝫ
ſuppõeꝫ ſic obicit: Si é ibi pfectio ſũma. g̊
eq̃ plene ⁊ pfecte eſt eſſentia. in vna pſona
⁊ in pl̃ibꝰ. Si ergo vltra pfectionem addi-
tio é ſupflua. pluralitas é ſupfla. ⁊ ſi hoc eſt
in dinis nihil ſit ſupfluũ. pluralitas nõ é in
diuinis. Jté ꝯ̃ tertiá rõnem ſic. Si eſt ibi
ſũma ſimplicitas cũ pluralitas oppõat ſim
plicitati. ⁊ oppoſita. nõ poſſũt eé circa ideꝫ.
g̊ ſi deꝰ eſt vnꝰ. ⁊ eſt in eo ſimplicitas. non
igit pluralitas cũ ſit p oĩa ſimplex. Jté ꝯ̃
quartá ſuppõeꝫ ſic. Si é ibi ſũma ṗmitaſ. er
go cũ ſtatus ſit in ṗmo ṗncipio. ⁊ ſtatus eſt
in vnitate. g̊ ṗmitas nõ ponit pluralitaté ſꝫ
vnitaté. g̊ videt ꝙ vna ſit tm̃ pſona. Rñ.
dꝺ ꝙ in diuinis é ponẽ pſonaꝝ pluralitaté.
ſicut fides dic̃ ⁊ rões ṗdcé oſtendũt. ſi quis
ſine ꝯ̃dictiõe ꝯſideret. Ná rõe ſimplicitatis
eéntia é cõicabilis ⁊ potés eé in pl̃ibꝰ. Ra
tione primitatis. pſona nata é ex ſe aliá pro
ducere. ⁊ voco hic ṗmitaté inaſcibilitateꝫ
rõe cuiꝰ. vt dicit antiqua opio. é fõtalis ple
nitudo in patre ad oém emanationé. ⁊ hoc
ĩfra. patebit. Rõne pfectiõis ad hoc é apta
⁊ ꝓmpta. Rõne beatitudis ⁊ caritatis vo
luntaria. qbus ꝯditiõibꝰ poſitis necé é po-
nere pſonaꝝ pluralitaté. Ad illꝺ g̊ ꝙ obr̃
in ꝯ̃riũ ꝙ beatũ p eſſentiá ſibi ſoli ſufficit. g̊
nõ idiget. dꝺ ꝙ veꝝ é ꝙ nõ indiget nec po-
nit alius pp indigentiá neqꝫ tanq̃ꝫ btificás
ſꝫ in btitudie cõicás. Silr̃ ad illud ꝙ obij
cit. ꝙ dinitas eq̃plene é i vno vt i pl̃ibꝰ. dꝺ
ꝙ ſi ſit eq̃plene. nõ tñ ita plene declarat. ⁊
ꝓpterea eo ipſo quo plene é in pr̃e redun-
dat i alias pſonas redũdátia pfectõis. Ad
illud ꝙ obr̃ ꝙ pluralitas repugnat ſimplici
tati. dꝺ ꝙ é q̃dá pluralitaſ p additionem. ⁊
hec repugnat: quedam per origineꝫ: ⁊ hec
nõ addit. nec ꝯponit. nec repugnat. ſimplici
tati. ſꝫ potiꝰ ſolitudini. ⁊ ſic é i diuis vt ĩfra
patebit. Ad illud. ꝙ obr̃. ꝙ i ṗmo é ſtatꝰ
dꝺ ꝙ ſicut i eéntijs vna é eéntia ṗma aqua
ſũt alie ⁊ ad q̃ꝫ. ſic ⁊ i pſonis vna é pſõa aq̃
ſũt alie ⁊ ad quá. ⁊ in illa é ſtatꝰ originis. qꝛ
illa a nullo. ⁊ hec é pſona pr̃is. Uñ aug. illi
pſõe apṗ ṗat vnitaté dicés. i pr̃e vnitas ⁊c̃.

c Onſeqnt t̃tio loco q̃rit vtꝝ i dinis
pſonis ſit ponẽ infinitaté. Et ꝙ ſic
oñdit hoc mõ. Quia creatura é fini
ta. qcq̃d é in ipa é actu finitũ. g̊ ab oppoſitiſ
qꝛ dia eéntia é infinita. qcq̃d é i ipſa é ĩfinite
g̊ cũ in deo ſit nũerus pſonaꝝ erũt infinite
⁊ ita erũt infinite pſone. Jté cũ duplex ſit
ĩfinitas v̓tualis ⁊ nũeralis. Jnfinitas v̓tual'
é i deo. g̊ pari rõe ĩfinitaſ nũeral'. g̊ ſũt in dꝺ
ĩfinite pſone. Jté ĩfinita v̓tus cũ emanat
ẜm totá ſuá infinitaté. nõ tm̃ ꝓducit ĩfinitũ
intenſiue ſꝫ extéſiue. ſꝫ v̓tus pr̃is i ꝓductiõe
pſonaꝝ emanat ẜm oĩmodá ſui potẽté. g̊ ñ
tm̃ ꝓducit pſonas infinitas in v̓tute. imo ⁊
infinitas in nũero. Jté hoc ipm oñdit ſic
multiplicatio pſonaꝝ aut é v̓tutis aut non.
Si nõ. g̊ nõ dꝫ i dinis põi. ſi é v̓tutis p ſe. g̊
maioꝛ multiplicatio erit maioꝛis v̓tutis. ⁊
ſũme v̓tutis. ĩfinita multiplicatio. ergo ⁊c̃.

Cõtra hoc oñdit quadruplici ꝯditiõe. q̃
ſumit ad hoc ꝙ ſẽp deo é attribuẽdũ ꝙ no
biliꝰ é. ꝙ necé eſt ponẽ pſonaꝝ finitaté. pri
ma é diſtictio. ẜa oꝛdo. tertia cõnexio. quar
ta ſũma ꝯpletio. Ex ṗma ꝯditõe oñditur
ſic. Si é ibi diſtictio nõ ergo ꝯfuſio. ſꝫ vbi é
ĩfinitas ibi é ꝯfuſio. ergo ⁊c̃. Jté ex ſcꝺa
ſic. Ubi é oꝛdo ibi é terminatio qꝛ vbi defic̃
terminatio. deficit ⁊ mediatio. ⁊ p ꝯñs oꝛ-
do. ſꝫ vbi é termiatio nõ é infinitas. g̊ ſi in di
uinis pſonis é oꝛdo nõ eſt ĩfinitas. Jtem
ex tertia ſic. vbi é ꝯnexio necé é ꝙ oés pſõe
ꝓcedant ab vna ná ſi vna ab alia ⁊ ita ꝯñt
tũc é infinita diſtantia inter ṗmá ⁊ vltimaꝫ
ſꝫ hoc é incõueniés. ergo oéſ ab vna. Aut g̊
eiſdé mõis aut diuerſis. Si eiſdé. g̊ nulla di
ſtinctio. Si diuerſis. ſꝫ diuerſi mõi emanádi
ſũt finiti. ergo ⁊c̃. Jté ex quarta ſic. Si é
ibi ſũma ꝯpletio. ergo nata é diuinitas alia
ꝯplere. ergo é cõpletio pſonaꝝ ſic in btitu-
dine. nata é btificare. ſꝫ ſi eént pſone infinite

ĩpossibile eēt aliquā btificari a deo. cogͣ ēni cuiuslibꝫ ꝑsone ē eēntial' de sbͣ btitudinis. cū tota bonitas q̄ ē sbͣle ꝓmiū sit in qualibꝫ ꝑsōaꝝ. ergo aut alia oēs cognosceret. aut n̄ eēt beata sed ipossibile eēt oēs cognoscere. cū ꝟtus eiꝰ sit finita. ergo ⁊c̄. R̄n̄. dō ꝙ in diuinis ꝑsonis q̄ztū ad numeꝝ nō ē ponē infinitatē sꝫ finitatē. Ratio aūt hiꝰ ē q: infinitas numeralis repugnat ꝑfectōi ⁊ ordini ꝙ ē ꝑ recessū ab vnitate siue ab origine sua Silr̄ ⁊ infinitas mol'. ⁊ iō neutꝝ ē in deo. Infinitas aūt ꝟtutis ē ꝑ accessū ad vnitatē ⁊ originē. ⁊ iō cū ista sit ꝑfectionis ponēda ē in deo alia nō. Ad illud ergo ꝙ obr̄ ꝙ qcqd ē in deo ē infinite. dō ꝙ veꝝ ē infinite. sꝫ nō qualicūqꝫ infinite. sꝫ illa qua deus ē infinitꝰ. ⁊ h̄ ē infinitas imēsitatis. ⁊ tali mō ē trinitas infinita: nō ifinitate numerali q̄ n̄ cōgruit deo. Ad aliud ꝙ obijcit. ꝙ infinita ꝟtus ifinite emanās ꝓducit ifinita. dō ꝙ diē ꝟtuti nō ꝯuenit ꝓductio nisi ꝑfci. ⁊ ideo nō cōuenit ei ꝓductio alicuiꝰ infinitatis. nisi illiꝰ q̄ stat cū sūma ꝑfcōe. hec aūt n̄ ē ifinitas numeral'. ⁊ iō nō est in deo. Ad vltimū ꝙ obr̄. ꝙ potētie ē se multiplicare. dō ꝙ nō oī mō ē potētie. sꝫ ꝑfecte se multiplicare potentie ē. ⁊ iō nō seqꝛ. g̊ magis se multiplicare ē maior ꝑfectio. nisi intelligaꝛ ꝑfecte. sꝫ infinite se multiplicare ꝺm numeꝝ ē impꝑfcē. ⁊ iō non conuenit deo.

q

Quarto ⁊ vltimo q̄riꝛ vtꝝ in diuinis ꝑsonis sit ponere trinitatē. Et ꝙ nō imo magis dualitatē oñdiꝛ sic. pater totū ꝙ pōt dat filio. sꝫ q dat totū ꝙ pōt non pōt ampliꝰ dare. ergo nec aliā ꝑsonā ꝓducē cū illud sit dare. Itē pr̄ generat filiū tāq̄z ꝟbū ꝑ oīa equale: ⁊ ꝑ oīa dicēs: ⁊ expͥmēs ipm. sꝫ multiplicatio ꝑsonaꝝ est ad declarationē ꝟtutis. ergo vr̄ ꝙ supfluat aliuꝫ ꝓducere. Itē oñdiꝛ ꝙ debeat ibi eē quaternitas per rōeꝫ emanatiōis. q: eni filius emanat ꝑ generationē nō ꝑ ꝓcessionē. iō q̄zuis nō generet. tñ spirando ꝓducit. eadē rōe vr̄ ꝙ spūs. s̄. q̄zuis nō ꝓducat spirando possit generare siue generat cū nō generet. Itē cū in diuinis sit duplex modus ꝓducendi. s̄. vnus ꝑ modū nē. aliꝰ ꝑ modū volūtatis. ⁊ ibi debeat eē cōpleta rō ꝓductiōis. vr̄ ēt ꝙ debeat ibi eē modꝰ ꝓducēdi tertiꝰ ꝑ modū artis. ⁊ si sic. erit ibi ponere quartā ꝑsonaꝫ.

ꝺm hūc modū ꝓducendi. Sed ꝯ. ꝙ sit ibi trinitas tm̄. oñdiꝛ ex suppositiōibꝰ supiꝰ fcis q: necē ē in illa trinitate eē beatitudinē. ꝑfectionē. simplicitatē. ⁊ ꝓmitatē. Ex prima suppōe oñdiꝛ sic. Si ē ibi sūma beatitudo. g̊ sūma ꝯcordia. ergo ē germanitas sūma ⁊ sūma caritas. sed si eēnt plures q̄z tres nō eēt ibi sūma germanitas. si pauciores non esset ibi sūma caritas. ergo sūt tm̄ tres. Probatō minoris. Si est ibi quarta ꝑsona. Aut ꝓcedit ab vna. Aut a duabus. Aut a tribꝰ. Si ab vna vel a duabꝰ tm̄. tūc n̄ ꝑfcē ⁊ equalr̄ ꝯuenit cū oibus. Si aūt a tribꝰ: tūc due ꝑsone intermedie magis ꝯueniūt adinuicē q̄z cū extremis. quia ꝓducuntur ⁊ ꝓducūt. ⁊ ita nō ē ibi ꝑfectus nexꝰ. Itē si essent pauciores q̄z tres nō eēt ibi ꝑfecta caritas. q: ꝑfectꝰ amor. ⁊ ē liberal'. ⁊ ē cōis. q: liberalis iō tendit in alteꝝ: q: cōis. iō vult illū diligi ab altero ⁊ diligere alteꝝ sicut se ⁊ a se. g̊ ē ibi dilectio ⁊ ꝯdilectio. hoc aūt nō pōt esse minus q̄z in tribꝰ: Ex ꝺa suppōe sic. si est ibi sūma ꝑfectio. g̊ ꝑsona ꝓducens ꝑfecte ꝓducit: ⁊ q̄ztū ad modū ꝓducendi. ⁊ q̄ztum ad eū q ꝓduciꝛ: sed nō repiꝛ nisi duplex modus ꝓducēdi nobilis. Omne eni agens. aut agit ꝑ modū nē. aut ꝑ modū volūtatis sicut vult phs. g̊ his duobꝰ modis. ⁊ tm̄ his producit: sꝫ ꝑsona ꝓducta quolꝫ istoꝝ mōꝝ est ꝑfectissima. g̊ si vltra ꝑfectionē oē ꝙ est supfluit ⁊ ꝙ ē citra deficit. necē ē tm̄ duas eē ꝑsonas emanātes. ⁊ nō plures nec pauciores ⁊ vna aqua emanāt. g̊ tm̄ tres. Item ex tertia sic. Si est ibi summa simplicitas pater totum dat cuilibet. ergo procedentes siue emanantes non distinguntur penes ea que accipiunt: sed penes modum accipiendi. vel emanandi. sed duo tantum sunt modi emanādi. ergo non possunt esse nisi due persone emanantes. et tertia producens ⁊ ergo ⁊c̄. Item ex quarta sic. Si ratione primitatis est ibi summa fecunditas. nulla persona potest producere alio genere producendi. quo producitur: quia respectu illius non est prior. ergo cū due persone emanent secundum duos modos emanandi impossibile est quod his modis producant. ⁊ non sunt alij modi. ergo non possunt producere aliam personam. ergo sunt tantum tres. Respondeo dicendum quod

ſicut fides catholica dicit. ponere ē tm̄ tres ꝑſonas nec plures nec pauciores. ⁊ ad hoc ſumit rō neceſſitatis ⁊ ꝯgruitatis. Ratō vtiqȝ neceſſitatis. q̄re nō poſſunt eē paucio res q̄ȝ tres. Eſt ſūma beatitudo. Et ſūma ꝑfectō. Nā ſūma beatitudo exigit dilectōez Sūma ꝑfectō duplicē emanationē. ſ. nāe. ⁊ liberalitatis. ⁊ ad h̄ ad minus exigunt tres ꝑſone. Itē rō neceſſitatis. q̄re nō poſſūt eē plures eſt ſūma ſimplicitas q̄ nō patit ꝑſonas diſtingui niſi ſm mod⁹ emanādi. Et iterū ꝑ̄ncipalis fecunditas. q̄ nō ꝑmittit ꝑſonam ꝓducere aliq̄ gn̄e emanatiōis. niſi ſm rōem intelligēdi ſit prior illo. Vn̄ ꝑ̄ma ꝑſona q̄ eſt innaſcibilis. ⁊ iſpirabilis gn̄at. ⁊ ſpirat. Scd̄a q̄ iſpirabilis ſȝ genita. n̄ gn̄at ſed ſpirat. Tertia vero ꝑſona q̄ ſpirat ⁊ ꝓcedit a generāte. nec gn̄at nec ſpirat. ⁊ iō im poſſibile eſt eē plures quā tres. Rō congruitatis ſumit ⁊ ex ſufficiētia ꝯbinationuȝ ⁊ ex ꝑfectiōe numeri ternarij. Ex ſufficientia ꝯbinationū q̄ cū amor ſit in oīb⁹ perſonis vt dicit Ric: ⁊ nō ſit niſi triplex amor videlȝ gratuitus ⁊ debitus. ⁊ ex vtraqȝ ꝑmixtus. tm̄ tres erūt ꝑſone. vna q̄ tm̄ dat in qua ē amor gratuit⁹. Alia q̄ tm̄ accipit in q̄ ē amor debitus. ⁊ media q̄ dat ⁊ accipit in q̄ eſt amor ex vtraqȝ ꝑmixtus. Itē alio mō poſſunt ꝯbinari ſȝ rōem originis. ⁊ hi⁹ cōbinatiōis ſufficiētia in trib⁹ ꝯſiſtit. Nā ꝯtingit intelligere ꝑſonam q̄ eſt ꝑ̄ncipiū ꝑſone ⁊ nō eſt ꝑ̄ncipiatum. ⁊ rurſum ꝑſonam que ē ꝑ̄ncipiatum ⁊ nō ꝑ̄ncipium perſone. ⁊ tertio modo perſonā que eſt ꝑ̄ncipiatum. ⁊ ꝑ̄ncipium. quartus aūt modus ꝙ nec ſit ꝑ̄ncipiatum nec ꝑ̄ncipium eſt oīno impoſſibilis. ⁊ n̄ intelligibilis. Ratio ꝯgruitatis ex parte numeri eſt. q̄ numerus iſte. ſ. ternarius hȝ in ſe primā perfectionē ⁊ ſūmā. ſiue ꝯſideretur in ſe. ſiue in q̄ȝtitate ꝯtinua. ſiue in natura. In ſe habet ꝑ̄mā ꝑfectionē q̄m ꝑ̄mus numerus eſt qui conſtat ex oīb⁹ partib⁹ ſuis. ſ. vnitate. ⁊ dualitate. q̄ ſimul iuncta faciunt tria. Senarius autē dicitur primus perfectorum. quia conſtat ex oibus partib⁹ ſuis aliq̄tis. ſ. tribus. duobus. ⁊ vno. Item ſūma perfectō eſt in eo. quia vnitas que ē ꝑ̄ncipium ⁊ cōpletio oīs numeri reflexa ſup ſe reduplicatione perfecta qualis eſt in ſolido quadrato. triplicatur ſm rōem rō remanēs vna ſm veritatē. vt ſi dicat ſemel. vnum ſemel. ⁊ iſtud ē valde ſil'e trinitati increate. in qua in vnitate ſb̄e eſt trinitas rōnum. nō tn̄ eſt oīo ſil'e q̄ ibi cū vnitate ſb̄e. eſt trinitas rōnum ⁊ reꝝ. ſ. perſonaꝝ. hic tm̄mō rōnuȝ.

Sil'r ſi ꝯſideretur numer⁹ iſte in q̄ȝtitate ꝯtinua habȝ in ſe primam. ꝑfectōem ⁊ ſūmā Primā q̄ omis q̄ȝtitas hȝ primū medium ⁊ vltimū. Sūmā q̄ ꝑfectō q̄ȝtitatis ꝯtinue ſupꝑ̄ma conſiſtit in trina dimēſione. ſ. longitudine latitudine. ⁊ altitudine. ⁊ h̄ eſt ꝙ dic̄ ph'⁹ in principio. de celo ⁊ mundo. Omne enim ꝑfectum in trib⁹ dicimus ⁊ h̄ numero adhibuimus nos metipſos magnificare d̄m vnū creatōem oium eminentē ꝓprietatib⁹ eoꝝ que ſunt creata. Sil'r ſi ꝯſiderec̄ iſte numerus in creatura. hȝ in ſe ꝑ̄mā ꝑfectōez ⁊ ſūmā. ꝑ̄mam. q̄ trinitatem. veſtigij ꝯtingit reꝑire in qualȝ creatura q̄ȝtūcunqȝ ꝑua. q̄ȝtumcunqȝ mīma. perfecta. q̄ ſm trinitatē ymaginis reformatiua ⁊ diformatiua attenditur ſūma ⁊ nobiliſſima ꝑfectio creature. ſ. beatitudo. Ad illud. g̊ ꝙ obicitur. ꝙ pater dat filio totū ꝙ pōt. d̄ō ꝙ verū eſt ſed nō dat oī modo quo pōt. ⁊ iō in illatiōe ē accedens. nō pōt ampli⁹ dare. g̊ nō aliā ꝑſonā ꝓducere. q̄ hoc nō ē dare āpli⁹ ſȝ alio mō.

Sil'r ſequēs pȝ q̄ filius nō oīmodo d̄clarat. q̄ ⁊ ſi ſm rōem nāe. nō tn̄ ſm liberalitatem volūtatis. niſi in q̄ȝtū ex ip̄o verbo ꝓcedit ſp̄s. Ad illud. ꝙ obicit. ꝙ ſp̄s. ſ debet generare. d̄ō ꝙ nō ē ſil'e. q̄ ꝑſona filij ꝑ̄cedit ſpiratōem iō hȝ rōem ꝑ̄mitatis. perſona ſp̄s. ſ. ſequit generatōem. ⁊ iō nō gn̄at q̄ n̄ eſt innaſcibil'. Ad illud. ꝙ obicit d̄ tertio mō emanādi. ſ. de arte. d̄ō ꝙ ars nō h̄et fecunditatē ad emanandū ſiue ad ꝓducendū niſi ꝑ voluntatē. ⁊ iō modus ille nō dȝ diſtingui a modo ꝓcedēdi ꝑ modū liberalitatis. ſiue volūtatis. Vel alr̄ ⁊ melius. modus ꝓducendi ꝑ artem. conuenit cū modo ꝓducēdi. per naturam. in hoc ꝙ vtrobiqȝ ꝓducit ſil'e. differt aūt q̄ in ꝓductione naturali ꝓducitur ſil'is in ſubſtantia ⁊ nā. alius in ꝑſona. in ꝓductione autem artis ꝓducitur ſil'e ſm rōnem forme exemplaris. diſſimil' vero in ſubſtantia ⁊ natura. Talis aūt modus ꝓducēdi ē incōpoſſibil' diuine eſſentie q̄ non ꝯpatitur diuerſitatez eſſentiaꝝ.

i Ad parte vero iſta circa lr̄am ꝑ̄mo

est dubitatō de ħ ꝙ dic̄ magr̄. ꝙ purgatissi
mis mentibꝰ cernit. vr̄ enim male dicere. qꝛ
nulla mēs dum ē in via est purgatissima. sꝫ
tm̄ in patria. ℞. dō ꝙ mēs ad ħ ꝙ deum
ꝑfecte ꝯtemplet indiget purgari quo ad in
tellectum ⁊ affectū. iō dicit ꝑ iusticiā. fidei. i.
ꝑfidem. q̄ facit iustum in opeꝛ ⁊ ꝑ se purgat i-
tellectū. sed iusticia affectū. vtriusqꝫ aūt pur
gatiōnis triplex est gradus. Naꝫ intellectꝰ
purgatus ē cū abstrahit a sensibilibꝰ spēbꝰ
purgatioꝛ. cū mundat a fantasticis ymagi-
nibꝰ. purgatissimus cū a ꝓbicis rōnibꝰ. gra
dus affectus sunt isti purgat affectꝰ cū mū
datur a culpa. purgatioꝛ a seq̄la. purgatissi
mus ab occasione. ⁊ in ħ statu ē ydoneꝰ cō-
templari. Itē opponit de ħ ꝙ dicit men
tis hūe acies inualida in taꝫ excellēti luce n̄
figitur. ⁊c. vr̄ enim ꝙ etiā mūdata nō figa
tur ibi qꝛ q̄ꝫtūcunqꝫ mundetur adhuc exce
dit lux illa in ꝓpoꝛtionabilr̄ aciē mentis. ḡ
si ꝓpter sui excellentiā nō pōt videri añ ha
bente fidem. nec etiā ab hn̄te. ℞. differt
dr̄e. ꝯsiderari. ⁊ figi. ⁊ cōpꝛehēdi. Conside-
rari pōt a mente nō mūda. Sꝫ figi nō pōt in
illa nisi mens pura. Cōpꝛehēdere. non pōt
nisi immēsa. Ratō aūt qr̄ nō pōt figi ē du
plex. vna qꝛ est sup̄ intellectū. ⁊ iō intellectꝰ
in ea non figitur nisi hēat gluten affectus sꝫ
statim recidit. Alia rō qꝛ oculus sanus ē illi
luci ꝓpoꝛtōabil' q̄litatiue. ⁊ si n̄ q̄ntitatiue
sed oculus īfirmus siue lippꝰ vtroqꝫ mō in
ꝓpoꝛtionabil'. ⁊ iō non figit. Itē obicitur.
de hoc verbo ambꝛosij. deus nomē est nāe
⁊ dn̄s nomē est potestatis. qꝛ dicit damaꝰ.
ꝙ hoc nomē deus imponit ad oꝑatōne. vn̄
dr̄ abethin. ꝙ est ardere. vel a thetin ꝙ est
fouere vel a theaste ꝙ est vider̄. ℞. dō
ꝙ de hoc noīe ⁊ ꝯsilibus est loq duplr̄. aut
q̄ꝫtum ad id cui imponit. ⁊ sic est nomē nāe
qꝛ ei imponit ꝙ est sūma nā. aut q̄ꝫtum ad
id a quo imponit ⁊ sic est nomē oꝑatiōis. qꝛ
imponit ab oꝑatione. Itē querit de hac
circūlocutione. Ego suꝫ q̄ suꝫ. vtrū ħ nomē
ergo sum. ⁊c. sit nomē essentie vel ꝑsone. ⁊
ꝙ ꝑsone vr̄ qꝛ ꝓnomen demōstratiuū certā
significat ꝑsonam. ⁊ iteꝝ loqui est actus ꝑ-
sone. Si foꝛte dicas ꝙ ego: qꝛ significat oꝛi-
ginem stat ꝑ persona patris. sum qꝛ actum
egredientē. ꝓ ꝑsona filij. qui relatiuū vtrūqꝫ
nectens. per ꝑsona spūs. s. hoc nihil est qꝛ ꝓ
eodem stat relatiuū ⁊ antecedēs. ℞. dō.
ꝙ illud nomē. q̄ est. ⁊ ego suꝫ q̄ suꝫ. est nom̄
essentie ꝓpꝛie: ħ enim ē q̄dam circūlocutio
significans entitatē. i oīmoda perfectione ⁊
absolutiōe ⁊ hoc est nomen ꝓpꝛium diuine
substātie. ⁊ ꝙ obicit ꝙ ꝓnomē significat cer
tam ꝑsonam. dō ꝙ ꝑsōa ibi dr̄ certum sup-
positum verbi. ⁊ hoc ē sb̄a ⁊ nā. Itē que-
ritur. de hac auctoꝛitate. faciamꝰ hoīeꝫ ad
ymaginē ⁊ silitudinē nr̄aꝫ. vtrū ymago stet
ibi ꝓ ꝑsona. aut pꝛo essentia. Si ꝓ essentia
ḡ idē est dicere ymaginē nr̄am ꝙ essentiam
nr̄am. Si pꝛo ꝑsona nō dꝫ dici nr̄a sꝫ mea.
Si pꝛo ymagine creata nihil ad ꝓpositum
qꝛ ꝑ hoc nō ꝓbatur vnitas nāe. ℞. dō.
ꝙ ſm ꝙ sci hic accipiunt. ymago ⁊ silitudo
dicit essentiā. impoꝛtat eni ymago vnitateꝫ
cū distinctione ⁊ silitudo silr̄ ꝓpter intrinse
cā relatōem. ⁊ iō in ħ noīe. ymago ⁊ silitudo
q̄ꝫtū ad aliq̄d sue significatiōis nōt. vnitas
essentie. q̄ꝫtum ad aliq̄d notat ꝑl'alitas. ꝑ-
sonaꝝ. ⁊ iō aliter exponit Aug. alr̄ exponit
hylarius. Aug. ꝯsiderat ꝑtē significati. s. es-
sentie vnitatē. sꝫ hylariꝰ totū. vn̄ dicit ꝙ no
mine ymaginis ⁊ silitudinis simul intelligit
vnitas ⁊ ꝑl'alitas. Silr̄ Aug. in hoc ꝙ dicit
faciamus ⁊ nr̄aꝫ. ꝯsiderat solū ꝯsignificatuꝫ
⁊ iō ꝑl'alitatē. hylariꝰ vero ꝯsiderat ⁊ signi-
ficatū. ⁊ ꝯsignificatū. iō in vtroqꝫ dicit itelli
gi pluralitatē. ⁊ vnitatē. Itē hylariꝰ. dic̄.
neqꝫ diuersitatē duobꝰ admisceri alterius
ad alteꝝ silitudo ꝑmittit. Sed ꝯ. silitudo
ē reꝝ differētiū eadē q̄litas. ḡ silitudo cōpa
tit secū dr̄iaꝫ. ℞. dō. ꝙ ē sil'tudo ſꝫ accn̄s
⁊ silitudo ſꝫ sb̄aꝫ. ⁊ ħ ē duplex ſꝫ totū ⁊ ſꝫ ꝑ
tē. Silitudo ſꝫ accedēs vl' ſꝫ ꝑtē sb̄e admit
tit diuersitatē. sꝫ nō silitudo ſꝫ totū. Et qm̄
in diuina essentia ē sūma simplicitas. iō nō
pōt eē silitudo. ſꝫ accedēs neqꝫ ſm partē. ⁊
iō silitudo nō cōpatit diuersitatē nāe. Itē
obicit. de ħ ꝙ dicit magr̄. significauit noīe
ꝯsoꝛtij nō poni aliq̄d sꝫ remoueri. qꝛ ex hoc
vr̄ ꝙ oīs nuāl' dictō ſꝫ ipꝫ nihil ponit sꝫ tm̄
pꝛiuat. sꝫ ħ vr̄ fallū cuꝫ eni in diuinis sit ve
ra pluralitas ꝑsonaꝝ. nō tm̄ ꝑuatiue. sꝫ etiā
positiue vident dici. ℞. ħ fuit positio ma
gistri q̄ cōiter nō tenet. qꝛ nō hꝫ veritatē. sic̄
īfra meliꝰ patebit. tn̄ magr̄ excusat qꝛ dixit
ꝙ nō ponūt aliq̄d noīa numeralia. qꝛ ipoꝛ-
tāt numeꝝ q̄ nō est ꝓpꝛie i diuinis. numerꝰ

enim creat ex vnitatū aggregatiōe ⁊ distinc
tione. ⁊ distinctio vnitatū fit triplicit. Cōti-
nui diuisiōe. formaꝝ dispatōe. ⁊ gradu siue
ordine. qm̄ igit. i diuis nō ē aggregatō nec
talis distinctō. iō nec numerus ꝓprie. Itē
q̄ritur de h. ꝙ dicit. In pncipio creauit ds.
q̄re h nomē de⁹ magis stet siue supponat ꝓ
persona patris. q̄z ꝓ psona filij. ⁊ quō trini-
tas. intelligat ex h. Ad h. dō. ꝙ. viij. mo
dis inuit nobis psonaꝝ pluralitas i scrip-
tura. Primo mō significatōe. Mathei.
vlt. In noīe pr̄is ⁊ filij. ⁊ sp̄s. s. Scdo mo
do ꝯsignificatōe. geñ. i pncipio. vbi hēmus
nos ds. hebrei hēnt heloyn. ꝙ ē noīatiuus
pluralis hi⁹ singularis. hel. Tertō modo
suppōne. vt cū dr̄ de⁹ genuit deū. puer. viij
Añ oēs colles gñauit me dñs. Quarto
mō appropriatōe. vt ibi. In pncipio crea-
uit de⁹. ⁊c. ds patri. ⁊ pncipiū filio. Quito
mō iteratōe. vt ysa. vj. Scūs. scūs. scūs d n̄s
de⁹ sabaoth. Sexto mō. ordine verboꝝ
ps. Bñdicat nos ds ds nr̄ bñdicat nos ds.
Septimo mō ꝯmotiōe i actu missiōis. vt
cū dr̄ gal. iij. Misit de⁹. ⁊c. Octauo mō
appitione. sicut appuerūt abrahe. tres viri
geñ. xviij. Item obicit de hoc ꝙ dicit. Il
le: ēt maximus ꝓphaꝝ q: sup illud Math.
xvij. appuerunt illis moyses ⁊ helias. dicit
glo. helias fuit maxim⁹ ꝓphaꝝ. non g̊. ds.
R. sps ꝓphie in maiori habūdātia dat⁹
ꝓphaz dñi facit excellētiorē. pōt g̊ duplicit
dari in maiori habūdātia. aut q: ad plura.
aut q: ad altiora. Helie dat⁹ ē ad plura q:
ad futuroꝝ puisionē ⁊ miraculoꝝ opatōez.
sed dauid ad altiora. q: sicut pz ex ei⁹ ꝓphia
plura vidit ⁊ clari⁹. q: ꝓphia intellectuali.
Itē obicit. de hoc ꝙ dicit. dñs possedit.
q: possessio est rei inferoris. ordo rei poste
rioris. ꝯceptio similit in sexus fragilitatez.
⁊ part⁹ silr: q nō ꝯueniunt diuinis. R. sa
pientia describit per ꝯparatōez ad effectus
⁊ per comparationē ad pncipium. Et quā
tum per comparatōnē ad effectus: habz in
se thesaurum infinitum in numerositate. ⁊
hz ordinem in discretōne. iō describitur per
verbuz possidendi ⁊ ordinandi. per compa-
rationem ad suum principium emanat ema
natione intrinseca. in eo ꝗest de substantia
emanantis. ideo describitur per verbū cō-
ceptionis ⁊ pturitionis. Di. iij.

Postolus nāqz ait ꝙ inuisibilia dei.
a ⁊c. Superi⁹ egit magr̄ de sancta tri
nitate ⁊ vnitate in quātuz creditur.
In hac s̄a pte agit de ipsa in q̄ztum intelli-
gitur. Et h pars diuidit in tres ptes. In p̄-
ma quarū ad intelligendū trinitatē adducit
congruas silitudines ⁊ rōnes. In s̄a soluit
emergentes dubitatōnes. di. iiij. in pncipio.
hic oritur qō. ꝯstat ⁊c. In tertia ill' dubita
tionib⁹ solutis determinat trinitatis. ⁊ vni
tatis ꝓprietates ⁊ ꝯditiones infra. d i. viij.
Nunc de veritate. siue ꝓprietate. ⁊c. Itē
pma pars hz duas. In prima adducit silitu
dines longinquas. In s̄a silitudines ꝓpin
quas siue expressas: q attendunt in ymagi
ne ibi. Nunc vero ad eaz iā pueniamus dis
putatiōe. Itē pma pars hz duas partes
In pma ostendit vnitatē. In s̄a trinitatem
ibi. Nunc restat ostēdere vtrū p ea q facta
sunt. ⁊c. Prima pars. hz q̄ttuor particu
las. In pma ꝓbat auctoritate apli. ro. i. ꝙ
deus est cognoscibil' p creaturā. In s̄a ve-
ro adducit varios modos cognoscēdi. ⁊ rō
nes ibi. Nam sicut ait ambrosi⁹. In tertia
vero dicit illos modos i auctoritate apli in
plicari. ibi. Ecce tot modis. In q̄rta tan
git qd per pdictas rōnes possit ꝓbari. s. es-
sentie vnitas nō trinitas. ibi. h aūt oīa ad
vnitatē. ⁊c. Nūc restat ostendere vtruz
⁊c. Supra oñdit magr̄ per rōnes die essen
tie vnitatē siue entitatem. In hac s̄a pte oñ
dit trinitatē. silitudine longinq q attenditur
i uestigio. ⁊ hz h caplm q̄ttuor pticulas. In
pma oñdit magr̄ rōem vestigij in creatura.
In s̄a oñdit qd Reat vestigio i c̄atore. qm̄
trinitas. appropriatoꝝ. s. origis. pulchritu-
dinis. ⁊ delectatōis. vt singula reddant sin
gulis. ibi. In illa enim trinitate summa. In
tertia docet ꝯtemplari i deo trinitatē. p ꝯsi
deratōez vestigij. in creatura. ibi. p ꝯsidera
tionē itaqz creaturaꝝ. vbi oñdit trinitatem
appropriatoꝝ in deo: ⁊ q̄ztum ad actū ꝯdi
tōis. ⁊ q̄ztum ad actū reformatōis. In q̄rta
aūt pticula oñdit ꝙ ꝯsideratō trinitatis p ve
stigiū nō ē sufficiēs. sz lōginq ibi. Ecce oñsū
ē qualr̄ i creaturis. Nūc vero ad eā iā p
ueniam⁹ disputatōz. Hec ē s̄a ps isti⁹ distic
tōis: i q mr̄ ꝓbat trinitatē ⁊ vnitatē. p silitu
dinē ꝓpinquā ⁊ expssaz cuiusmōi ē ymago.
Et diuidit h ps in duas ptes. In pma pte

oñdit trinitaté. ⁊ vnitaté i creatore. p trinitaté ⁊ vnitaté ꝯsideratá i potétijs aie. In ſa vo in bitib⁹ ibi. pót ét alio mó alijſqꝫ noib⁹ Pria itez ps hꝫ qttuor pticulas. yn pma quaꝝ oñdit vbi qrenda ſit ymago. i aia. qm̄ in pte ſupiori. ⁊ i trib⁹ potétijs ei⁹. ſ. memoria. itelligétia. ⁊ volūtate. In ſa vero tágit ymagis ꝯditóes q ſūt triū. vnitas ⁊ eq̄litas ibi. h igit tria vt ait Aug. ⁊c. In tertia vo mouet ⁊ ſoluit dubitatóeꝫ q orit ex predictis vtrū. ſ. aia ſit ſue potétie. ibi. hic attédéduꝫ eſt diligéter. In qrta vo docet cauē errorem q poſſet cári vel oriri ex oñſione trinitatis create. q oimoda eét ſiltitudo ad icreatá. vbi oñdit. q maxia é diſſilitudo ymaginis ad deū. ibi. Verūtn̄ caueat. Pót etiá alio mó alijſqꝫ. ⁊c. Hec é ſa ps ptis ſe hui⁹ diſtin. In q intédit iueſtigare magr ymaginé in bitib⁹ aie ſꝫ q poſſibile é. Et diuidit h ps. in qttuor pticulas. Primo eni illa tangit. i qb⁹ ymago attédit trinitatis: q ſūt. més. noticia. ⁊ amor. Scdo illis ptactis oñdit q i hijs attédit ymago pp ꝯſbalitaté. ordineꝫ. ⁊ eq̄litaté. ibi. Hec aūt tria cū ſint. ⁊c. Tertio oñdit quó més rónalis incótéplatóe trinitatis create: pficit ad vidédū ⁊ cognoſcédū trinitaté icreatá i vnitate. ibi. Mens itaqꝫ rónal. ꝯſiderás hec tria. Quarto vo breuiter recolligit q ſup ſūt dmóſtrata. ibi. Quapropter iuxta conſiderationem.

D intelligétiá eoꝝ q i pte prima pn̄
a tis diſtinctóis tágūt. qttuor qrunt.
Primū é vtrū ds ſi cognoſcibilis a creatura. Scdꝫ vtrū ſit cognoſcibil p creaturá. Tertiū vtrū mod⁹ cognoſcédi per creaturá ꝯueniat hoi. qꝫtuꝫ ad oé ſtatū ſ. innocétie: ſtatū nāe lapſe. ⁊ ſtatū nāe glificate. Quartū é qd ſit d do cogſcibile p craturá.

Irca pmū. q nó ſit ds cognoſcibil a
c creatura. oñdit p auctoritaté diony
ſij. d di. no. deū neqꝫ dicē neqꝫ itelligere poſſibile é. Ité oñdit róe p qdruplicé ſuppoſitóeꝫ quá neceſſe eſt eé i cognitióe ſ. pportioné: vnioné ſiue receptioné. Iudiciū: ⁊ informatóeꝫ. Intellect⁹ eni nó itelligit niſi q é ſibi pportóabile. ⁊ q ſibi aliq mó vnitur. ⁊ a q acies itelligétie iformat. Ex pma ſuppoſitóe arguit ſic. Neceſſe é eé pportóeꝫ cognoſcétis ad cognoſcibile. ſꝫ dei ad itellectū non é pportio. q: ds é ifinit⁹. ſꝫ itellect⁹ finit⁹. g. ⁊c. Preterea ſi é aliq pportio. q nó ſit ſufficiés vr: q: pl⁹ diſtat veꝝ increatū ab itellectu hūano. qꝫ qlibet creatū itelligibile a ſenſibili. ſꝫ ſenſ⁹ q é pceptiuus ſenſibilis nūqꝫ eleuat ad cognitioné itelligibilis creati. g nec itellect⁹ vnqꝫ eleuabitur ad cognitioné itelligibil i creati. Iteꝫ ex ſa ſuppoſitóe ſic. Neceſſe é eé vnionem cognoſcibil ad cognoſcété. ita q vnū ſit i altero: ſꝫ cognoſcés nó é icognoſcibili ſꝫ ecōuerſo: ſꝫ ipoſſibile é ifinitū capi ab ipo finito. g ipoſſibile é eé i illo. g deū eſſe in itellectu é ipoſſibile cū ſit ifinit⁹. Ité ex tertia ſuppoſitóe ſic. Ad cognitóeꝫ neceſſe ⁊ eé i cognoſcére iudiciū de cognito. ſꝫ oé iudicás hꝫ poſſe ſr iudicatū. finitū aūt nó hꝫ poſſe ſr ifinitū g de illo nó iudicat: ſꝫ ad cognitóeꝫ reqrebatur iudiciū. g itellect⁹ finit⁹ nó cognoſcit dm ifinitū ſr qué nó hꝫ poſſe. Ité ex qrta ſic. Neceſſe é itellcm̄ cognoſcété iformari a cognito. ſꝫ oé q alteꝝ iformat. aut iformat per eſſentiá. aut p ſilitudiné: ſꝫ ds nó iformat p eéntiá. q: nulli vnit vt forma. nec p ſilitudiné abſtractá. q: ſilitudo abſtracta é ſpūalioꝛ eo a q abſtrahit. do át nihil é ſpūali⁹ nec pt eé. g. ⁊c. Cótra aia róal é ad ymaginé di ſꝫ ſic dic Aug. i li. d tri. ⁊ é i lra. pntis di. Eo més é ymago q capax di é. ⁊ pticeps eé pót Cape aūt nó é ſꝫ ſbaꝫ vel eſſentiá q: ſic é in oib⁹ creaturis. g p cogné ⁊ amoré. g ds pót cogſci a creatura. Ité róne oñdit ſic. Ois cognitó ſpūal fit róe lucis. ⁊ róe lucis icrate vt dic Aug. i ſolilogijs. ſꝫ lux é maxie cogſcibilis. ⁊ ds é ſūma lux. g maxie é cogſcibilis ipi aie. g. ⁊c. Ité cū ſit cognitó aliqꝛū p pn̄tiá aliqꝛuꝫ p ſilitudiné. illa cognoſcūt veri⁹ q cognoſcūt p pn̄tiá vt dicit Aug. ſꝫ ds é ipi aie vnit⁹ p pn̄tiam. g ds veri⁹ cognoſcit qꝫ alia q cognoſcūt p ſilitudiné. Ité ſic ſe hꝫ ſūma bonitas ad dilectóeꝫ. ſic ſūma veritas ad cognitóeꝫ. ſꝫ ſūma bonitas eſt ſūme amabilis ab affectu. g ⁊ ſūma veritas eſt ſumme cognoſcibilis ab intellectu. Item vnumquodque efficatius poteſt in id ad quod naturaliter ordinatur. ſed itellectus noſter naturaliter ordinatur ad cognitionem ſumme lucis. ergo illa maxime cognoſcibilis.

R. dicendum. quod deus in ſe tanquam ſumma lux eſt ſumme cognoſcibilis. ⁊ tanquam lux ſumme intellectuꝫ noſtrū ꝯplés:

ctū nostꝝ ꝯplens ⁊ quantū ē de se eēt sūme
cognoscibil'. ēt nobis nisi eēt aliq̄s defectus
a pte v̄tutis cognoscētis. qui quidē nō tollit
pfecte nisi p deiformitatē gl'e. ꝯcedēde igit
sūt rōnes ꝙ deus sit cognoscibilis a creatu
ra. ⁊ etiā clarissime cognoscibilis quantum
ē de se nisi aliqd eēt impediēs vel deficiēs
ex pte intellectus sicut post patebit. Ad
obiecta incōtrariū. dō ꝙ est cognitio p app
hensionē ⁊ p cōphensionē. Cognitio p ap
phensionē. ꝯsistit in manifestatione veritatꝭ
rei cognite. Cog̊ vero ꝯphensiōis ꝯsistit
in conclusione totalitatis: Ad p̄mā cogni
tionē reqrit ꝓpōtō ꝯueniētie. ⁊ talis ē i aia
respectu dei. q2 ē quodāmō aia oia p assimi
lationē ad omia. q2 nata ē cognoscere omia
⁊ maxime ē capax dei p assimilationē. q2 ē
imago ⁊ similitudo dī. Quantū ad cogni
tionē ꝯphensionis reqrit ꝓportio equalita
tis ⁊ eqpantie. ⁊ tal' nō est i aia respectu dī.
q2 aia est finita. ſ3 deus est infinitus. ⁊ ideo
hāc nō h3. ⁊ de hac itelligit dion9. ⁊ de illa
currit obiectō. de alia v̄o nō. Ad illud ꝙ
obr̄. de distantia intelligibilis. ⁊ sensibilis.
dō ꝙ est distantia ſm rōnem entis. ⁊ ſm rō
nem cognoscibilis. p̄mo mō est maior distā
tia. ſo mō nō. q2 vtrūq3 est itelligibile. s. dō
⁊ aia. nō sic est de intellectu ⁊ sensu. q2 sen
sus est potentia determinata: ſ3 intellect9 nō

Ad illud. ꝙ infinitum non capit a finito.
dn̄t aliq ꝙ capere ifinitū ē dupliciter. s. quā
tū ad essentiā. ⁊ sic capit. ⁊ quantū ad vir
tutē. ⁊ sic nō capit sicut punct9 a linea totus
attingit ſm sbā3. ſ3 nō totaliter ſm virtutē.
S3 ista sol'o nō v̄r soluere. q2 in deo idē est
essentia. ꝙ virtus. ⁊ vtraq3 ē infinita. Jdō
dō ꝙ dupl'x ē infinitū. Vnū ꝙ se h3 p oppō3
ad simplex. ⁊ tale nō capit a finito. quale ē
infinitū mol'. Aliud ē ꝙ h3 infinitatē cū sim
plicitate. vt deus. ⁊ tale infinitū q2 simplex
ē vbiq3 totū. q2 infinitū in nullo sic est: quin
extra illud sit. Sic intelligēdū ē in cog̃ne dī.
Et iō nō sequit: q2 si cognoscit totus ꝙ cō
phendat: q2 intellectus eius totalitatem nō
includit. sicut nec creatura immensitatem.

Ad illud ꝙ obr̄. iudicans h3 posse ⁊c. dō
qd iudicare de aliquo ē dupl'r. Vno mō dis
cernēdo vtꝝ sit vel nō sit. ⁊ hoc mō ꝯuenit
iudiciū oī intellectui cognoscēti respectu oīs
obiecti. Alio mō approbādo vel reproban
do vtꝝ debeat ita eē. ⁊ sic nō iudicat de ve
ritate. ſ3 ſm ipsā iudicat de alijs. sicut dicit
Aug. de vera reli. ꝙ iudex nō iudicat de le
ge. sed ſm ipsam iudicat de alijs. ⁊ de h̄ mō
veꝝ est ꝙ dicit Aug. ꝙ nullus de illa veri
tate iudicat. nullus tñ sine illa iudicat. ⁊ de
hoc mō veꝝ ē ꝙ opponit ꝙ iudicans pōt sr̄
iudicatū. de ſo vero nō est veꝝ. ꝙ possit sr̄.
pōt tñ dirigi vt in obm̄ amminiculo illius.

Ad illud ꝙ vltimo obr̄ de informatione
dō ꝙ deus est p̄sens ipsi aīe ⁊ oī intellectui
p veritatē. iō nō ē necesse ab ipso abstrahi
sil'itudinē p q̄3 cognoscit. nihilominus tam̄
dū cognoscit ab intellectu. informat intelle
ct9 a quadā notitia q̄ est velut similitudo q̄
dam nō abstracta: ſ3 imp̄ssa inferior deo. q2
in nā inferiore ē superior aia q2 facit ipsam
meliorē. ⁊ h̄ dic̄ Aug. ix. de tri. ca. xi. quē
admodū cū p sensus corpoꝝ discim9 corpora
fit aliq̄ eoꝝ sil'itudo i aīo nr̄o: ita cū dōcū no
uimus. fit aliqua sil'itudo. illa notitia tñ infe
rior est. q2 in inferiore nā est.

Secūdo querit vtꝝ de9 sit cog̊scibil'
s p creaturā. ⁊ ꝙ nō v̄r. q2 via ad er
rorē. nō est via ad cognitionē. ſ3 cog̊
p creaturā ē via erroris. ergo ⁊c. ꝓbō mi
noris. sap̄. xiiij. creature dei sūt in deceptōe
⁊ in odiū. ⁊ i muscipulā pedib9 isipientiū.
Preterea Aug. de li. ar. loquit de his qui
occupāt increaturis. dorsum ad te verten
tes incorporali ope tanq̄3 in mēbra sua de
figuntur. Jtē tenebra vel tenebrosu3 nō
est via ad cognoscendū luminosū. siue lucē.
ſ3 creatura ē tenebra. deus aūt est lux. ergo
deus nō ē cognoscibilis p creaturā. Jte3
mediū p ꝙ cognoscit aliqd. vel ꝓbat. de ex
tremo. d3 cōicare i aliquo c̄ eo: ad ꝙ cog̊scē
dū ē. ſ3 creatura ⁊ creator nihil hn̄t cōe. er
go de9 ñ cognoscit p creaturas. Jtē mediū
oē p ꝙ ascēdit ad extremū distat ab illo gra
dib9 finitis. ſ3 oīs creatura q̄ztūcūq3 nobil'. di
stat a deo gradib9 ifinitis. q2 q̄ztūcūq3 dupli
cet nūq̄3 ꝑueniet ad ei9 nobilitatē. g̊ p crea
turā nō ascēdit i cog̊nē dei. ꝯ sap̄. xiiij. A
magnitudie spēi ⁊ creature cog̊scibil'r potit
creator hoꝝ videri. Vn̄ isido. d̄ sūmo bono
Ex pulchritudie circūscripte creature. pul
chritudinē suā. q̄ circūscribi nō pōt: facit de9
intelligi. Jtē rōne sic ondit. Contingit nō
solū effectū cognosci p cām. ſ3 ēt cā3 per ef-

effectum. ergo si deus est cā opans ꝭm suā no-
bilitatem. ⁊ creatura effectus poterit deus
cognosci per creaturam. Itē sensibile ē
via cognoscendi itelligibile. ſ; creatura sen-
sibilis. de⁹ itelligibil'. ergo p creaturā ē deueni
re i cognitionē creatoris. Itē ꝯtingit sil'e
cognosci p sil'e. ſ; ois creatura ē silis deo. vl'
sicut vestigiū vel sicut ymago. ergo p oēm crea
turā ꝯtingit cognosci deu;. Q̄r ergo q̄ dr̄ia
sit inter vestigiū: ⁊ ymaginē ⁊ cū i oi creatu
ra sit vestigiū. q̄rit q̄r non sil'r ymago. Et ꝭ;
qd attendat vestigiū. R̄. dō ꝙ q: cā relu
cet in effectu. ⁊ sapiētia artificis manifestat
in ope. iō deus q est artifex ⁊ cā c̄rature per
ipam cognoscitur ⁊ ad hoc ē duplex ratio.
Una est p ꝯueniētiā: Alia pp indigentiam.
Propt' ꝯuciaz. q: ois creatura magis duc
in deū q̄; in aliq alıud. Propt' indigentiaz
q: cū de⁹ tanq̄; lux sūme spūalis. nō possit
cognosci in sua spūalitate ab intellectu qua
si māli: indiget aia cognoscere ipm quasi p
creaturā. Ad illud ergo ꝙ obicitur. ꝙ cogni
tio creature est via i errorē. dō ꝙ dupl'r est
cognoscere creaturā: vel q̄ztum ad ꝓprieta
tes spāles. ⁊ q̄ sunt iperfectōis vel quantu;
ad ꝯditiones gn̄ales q̄ sunt cōpletōnis. Si
quātu; ad spāles ꝯditōes ⁊ impfectiōis. aut
attribuendo deo. aut remouēdo. p̄mo mō ē
via erroris. Scd̄o mō ē via cognitōis. ⁊ sic
cognoscit ds̄ p ablationē. Si aūt cognoscat
quo ad ꝯditōes pfectionis. hoc pōt esse du
pliciter: sicut pictura dupl'r coguoscit. Aut
sicut pictura. Aut sicut ymago. vn̄ aut sistit
in pulchritudine creature. Aut p illā tendi
tur in aliud. Si p̄mo modo tunc est via de
uiationis. vn̄ Aug. de li. ar. ve hijs q nut⁹
tuos pro te amant. ⁊ oberrant iuestigijs tu-
is. ⁊ derelinquūt te ducē. Si ꝭo mō ꝓut est
via in aliud: sic est ratio cognoscendi per su
perexcellentiā. q: ois ꝓprietas nobil'i crea
tura deo est attribuenda in summo. ⁊ sic pa
tet illud. Ad illud ꝙ obicitur ꝙ tenebro
sum mediū non est via cognoscendi lucem.
dō ꝙ est oculus bn̄ dispositus, ⁊ ocul⁹ lipp⁹
de oculo bn̄ disposito veꝝ est. sed de lippo
nō cui nubes obtegens. vel terra suscipiēs
lumis claritatē: est mediū vidēdi solē sic itel
lectui nr̄o q se h; sicut ocul⁹ noctue ad ma-
nifestissima nature. Ad illud ꝙ obicit de
defectu cōitatis. dō ꝙ nō est cōe p vniuoca
tionem tn̄ est cōe p analogiaz q̄ dicit hitudi
nem duoꝝ ad duo vt i nauta ⁊ doctore. vel
vnius ad vnū vt exemplaris ad exēplatū.
Ad illud ꝙ obicit ꝙ sp sunt infiniti gra-
dus. dō ꝙ ascensus in deū pōt eē duplicit.
Aut q̄ztum ad aspectu; p̄sentie. ⁊ sic quel;
creatura nata est ducer̄ in deū: nec sic sunt i
finiti gradus. Aut quantū ad equalitatem
equipantie. ⁊ sic veꝝ est ꝙ sūt ifiniti. q: bo
num creatu; q̄ztūcunq; duplicatum nunq̄;
equipat increato. Primus aūt gradus
q̄ztū ad ascēsū ad aspectū pn̄tie: est in ꝯsidē
ratione visibiliū. Scd̄s in ꝯsideratiōe iuisi-
biliū: vt aie vel alterius sb̄e spūal'. Tertius
est ab aia in deū. q: ymago ab ipa verita-
te format. ⁊ deo imediate ꝯiungitur. Ad
illud autē ꝙ vltimo q̄rit de dr̄ia vestigij. ⁊
ymaginis. Quidā assignāt ꝙ vestigiū est i
sensibilib⁹. ymago i spūalib⁹. ſ; ista positō ⁊
distinctio nō valet. q: vestigiū ēt est in spūa
libus. nā vnitas veritas bonitas in quib⁹
ꝯsistit vestigium: sunt ꝯditiōes maxie vl'es
⁊ intelligibiles. Alij dn̄t ꝙ vestigium dr̄
q: repn̄tat ꝭm ptem. sed ymago ꝭm totum.
S; hec iteꝝ distinctio nō valet. q: cū ds̄ sit
simplex. nō h; representās ꝭm partē. Cum
iteꝝ sit ifinitus a nulla omnino creatura ēt
a toto mūdo pōt repn̄tari ꝭm totum. Et
ideo intelligendū ꝙ cū creatura ducat i co-
gnitōem dei p modū vmbre. p modū vesti-
gij. ⁊ p modū ymagiuis: dr̄ia eoꝝ notior a
qua ēt dnoiantur: accipit penes modu; re
pn̄tandi. Nā vmbra dr̄ inquātu; represen-
tat in quadā elongatiōe ⁊ ꝯfusione. vestigiū
inquantū in elongatōe ſ; distinctōe. ymago
vero inquantū i ꝓpinquitate ⁊ distinctōne.
Ex hac dr̄ia coll'r ꝭa que ē penes ꝯditō
nes i qb⁹ attendunt hec. Nā creature dn̄r
vmbre q̄ztū ad ꝓprietates: q̄ respiciūt deū i
aliq̄ gn̄e cāe. ꝭm rōem indeterminatā. vesti
giū q̄ztū ad ꝓprietates: q̄ respiciūt deu; sub
rōe triplicis cāe efficientij: formal' ⁊ final' si
cut sūt vnū. veꝝ. ⁊ bonū. ymago q̄ztū ad cō
ditōes q̄ respiciūt deum. nō tm̄ i rōe cāe sed
obiecti q̄ sūt memoria. itelligētia ⁊ volūtas.
Ex hijs ꝯcludunt alie due dr̄ie q̄ztū ad
ea ad q̄ ducūt. Nā creatura vt vmbra. duc
ad cognitionē coiu; vt cōia. vestigiū i cogni
tionē cōium vt appropriata. ymago i cogni
tionē ꝓprioꝝ vt ꝓpria. Alia dr̄ia ē penes

eá in qbus repiunť. qm̄ eni oīs creatura cō
parať ad deū ꝛ in rōe cāe ꝛ in rōne triplicis
cāe. iō omnis creatura ē vmbra vel vestigi
um. sed qm̄ sola rōalis creatura opatur ad
deū vt obiectū. q: sola ē capax dei p cogni
tionē ꝛ amorē. ꝛ iō sola est ymago.

t Ertio queriť vtrū cognitō p c̄atu
ras sit homis q̄ꝫtum ad oēm statū
Quod sit hois q̄ꝫtuꝫ ad primū sta-
tum sic ostendiť. hō in statu inocentie nō co
gnoscebat facie ad faciem. ğ si cognoscebat
deū: cognoscebat per effectū. ğ p vestigium
ğ per creaturaꝫ. Jtē in hoie in statu ino-
centie. cognitio sensibiľ. nō erat impedimē-
tum. sꝫ in adminiculū cognitōis intellectiue
sed cognitio itellectiua pp q̄ꝫ factus ē hō ē
cognitio dei. ğ oīs cognitio sensibiľ in p̄mo
hoie ordinabať ad hanc. sꝫ cognitō dei per
adminiculū sensibiliū ē cognitio p creaturā
ğ ꝛc. Jtē ꝙ sit hois q̄ꝫtum ad statū bea-
titudinis vř. q: beati cognoscūt creaturā. sꝫ
nō sistunt in illa sꝫ referūt ad deū. ğ cogno-
scunt deū p creaturas. Jtē oēs beate aīe
laudant deū p creaturas. sꝫ laudare deuꝫ p
creaturas ē cognoscere p creaturas. ğ ꝛc.
Sed ꝯ. ꝙ nō sit hois instituti. sic ostendiť
cognitio p vestigiū est cognitio p mediū. sed
mēs vt dicit Aug. imediate ab ipa verita-
te formať. ğ talis cognitō nō ꝯuenit nāe hu
mane: q̄ꝫtum ad illū statuꝫ nec ēt q̄ꝫtum ad
aliū. Jtē nō est rectus ordo ꝙ ꝓpinquius
ꝑueniat in finē p mediū magis distās. sꝫ hō
in statu primo erat ꝓpinquior deo ceteris
aliȷ̄s creaturis. ergo nō ꝯueniebat ei ꝑueni
re i cognitionē dei p alias creaturas. Jtē̄
ꝙ nō sit hois taľ cognitio q̄ꝫtum ad statum
beatitudinis vř. q: cognitio p vestigium est
cognitio p manuductōeꝫ. ğ nō est cognitō p
fecta. ğ est ex pte. ğ nō manet in beatiſ. q: i
ipis euacuabiť quod ex pte est. Jtē vesti
giū siue creatura est sicut scala ad ascenden
dū: vel sicut via ad ꝑueniendū ad deū. sꝫ cū
ꝑuentū est ad terminū: nō est vsus vie vlte-
rius. ğ siľr cum hō sit sursum nō indiget sca
la. sꝫ cognitio beatorum imediate est i deuꝫ
ergo non est per creaturas. R̸. ad intelli
gentiā p̄dictoꝝ notandū ꝙ aliō ē cognosce
re deum in creatura. aliud p creaturā. Co-
gnoscē deū in creatura est cognosceř ipius
p̄ntiam ꝛ influentiā in creatura. ꝛ hoc qdeꝫ
est viatoꝝ ꝛ ꝯprehensoꝝ. viatoꝝ semiple-
ne. sed ꝯprehensoꝝ ꝑfecte. vn̄ dicit Aug. i
fine libri ō ci. dei. ꝙ tūc expsse videbiť quō
deus erit oia in oib⁹. Cognoscere aūt deuꝫ
per creaturā: est eleuari a cognitōe creatuř
ad cognitionē dei. q̄si per scalā mediaꝫ. ꝛ h̄
est ꝓprie viatorum sicut dicit. Ber. in. v. ad
eug̃ Aľr tn̄ ꝯuenit homini in statu nāe isti-
tute ꝛ nature lapse. q: in statu p̄mo cogno-
scebat deū per creaturā: tanq̄ꝫ p speculum
claꝝ. sed post lapsum cognouit: tanq̄ꝫ p spe
culū ꝛ enigma sicut dicit apľ. i. cor. xiij. ꝓpť
obnubilationē intellectus ꝛ peioratōeꝫ reꝝ
Ad illud. ğ ꝙ obicitur. de statu beatitu-
dinis. dō. ꝙ sicut dictū est. beatoꝝ nō est co
gnoscere p creaturas. sed poti⁹ in creaturiſ
ꝛ rōes q̄ videnť ꝓbare ꝯrium nō ꝓbāt. sed
potius ꝙ cognoscatur ab eis in creaturis.
Ad illud. ꝙ obiciť. de statu inocentie: ꝙ
mēs imediate formatur. ꝛc. dō. ꝙ duplex
est mediū. s. disponēs ꝛ efficiens. De primo
medio dꝫ intelligi ꝙ dicit Aug. sed de s̄o n̄
qm̄ ds ē mediū efficiēs. ꝛ obm̄ ipius mētis
Jllud aūt verbū dicit Aug. ꝯ pħos quorū
opinio erat ꝙ mens nō ꝯiungereť p̄mo im
mediate. sed mediāte aliq̄ itelligētia. Ad
illud. ꝙ obiciť. ꝙ nō est rectus ordo ꝛc. dō.
ꝙ dupľr pōt ꝯsiderari hō. vel ens in se vel
extra. p̄mo modo nō ꝑuēit p creaturas a se
in deū. sed ens extra se: p cognitionē creatu
rarum recolľr in se. ꝛ eleuatur sup se. Uel
dō ꝙ alie creature possunt ꝯsiderari vt res
vel vt signa. p̄mo mō sunt inferiores hoie.
s̄o mō sunt media i ꝯueniēdo. siue i via n̄
in termino. q: ille nō ꝑueniūt: sꝫ p illas ꝑue
nit hō ad deū: illis post se relictis.

q Uarto ꝛ vltimo queriť qd sit ō s̄o
cognoscibile p creaturas. Et dicit
apľ. ꝙ sempiterna virtus ꝛ diuini-
tas. Sed queriť vtrū possit per creaturas
cognosci ꝑsonaꝝ pluralitas. Et vř ꝙ sic. q:
pħi nō habuerūt cognitionē ō deo nisi per
creaturas. ꝛ cognouerūt trinitatē. ğ ꝛc. Mi
nor patet per Aug. de ci. dei. pħi triptitam
dīt eē pħiaꝫ. in qua est cognitio trinitatis.
Jtem magi defecerūt in tertio sig̃ exo.
viij. ꝛ exponiť ꝙ defecerūt in cognitiōe ter
tie persone. Aut ergo. q̄ꝫtum ad ꝓpria. aut
q̄ꝫtum ad appropriata. nō q̄ꝫtuꝫ ad appro-
priata q: bonitas maxime nobis relucet i

creatura.g̃ quãtum ad ꝓpria.ergo saltem duas personas cognouerũt. Jtẽ h̃ idem vr̃ per rõem:q: uestigiũ cũ dicat distinctõe est rõ cognoscendi deũ.distinctiue vel idistinctiõe.sed nõ est in deo nisi distinctio ꝑsonarum.g̃ per vestigiũ potuerũt cognoscere distinctõem personaꝝ. Jtẽ ꝑ ymaginem est cognitio trinitatis quãtum ad ordinem. distinctõem. ⁊ equalitatẽ.sꝫ cognitio ꝑ ymaginẽ est cognitio ꝑ creaturã.g̃ ꝑ creaturam potuerũt cognoscere trinitatẽ. Jtẽ difficilior est cognitio ꝓprietatũ occultaꝝ creature:q̃ꝫ cognitio pluralitatis ꝑsonaꝝ.q: illa nõ capit nisi a magr̃is ⁊ subtilibꝰ.h̃ autẽ capit ẽt a rudibꝰ ⁊ insipientibꝰ.g̃ si potuer̃t ꝑ ꝓprietates creaturaꝝ visibiles. ꝑuenire ad iuisibiles.multo fortius ad cognoscẽdũ ꝑsonas esse plures. Et hoc ẽ ꝙ dr̃ sap.xiij. Si eni tm̃ potuerunt scire.vt possent sclm̃ estimare.quõ nõ hiꝰ dñm facilius iuener̃t.

Cõtra cognitio trinitatis ẽ congnitio fidei:sꝫ cognitio fidei ẽ cognitio de hijs q̃ sũt sup̃ rõem. ⁊ que sup̃ rõem sunt:nõ possũt cognosci ꝑ creaturam.g̃ ⁊c. Jteꝫ nõ est nisi duobꝰ mõis de deo cognoscere ꝑ creaturã Aut affirmãdo ꝙ ẽ in creatura.vt sil'e:vel remouẽdo.sed trinitas nõ cognoscit per remotionẽ:sed ꝑ positõem:sed in nulla creatura iuenit ꝑl'alitas suppositoꝝ cum vnitate essentie.g̃ ⁊c. Jtẽ lex scripta est sup̃ legeꝫ nature.siue liber sacre scripture sup̃ librum mũdane creature.sed nullus fide carẽs per sacrã scripturã venit in cognitõem pluralitatis ꝑsonaꝝ.ergo multominus ꝑ libꝝ mũdane creature. R.dõ.ꝙ pluralitas personaꝝ cum vnitate essentie est ꝓpriũ diuine nãe solius.cuiꝰ sil'e nec repitur in creatura nec põt reperiri.nec rõabilit' cogitari.ideo nullo trinitas ꝑsonaꝝ est cognobilis ꝑ creaturam:rõnabil'r ascẽdẽdo a creatura ad deũ.sꝫ licet nõ hẽat oĩmõ sil'e.hẽt tñ aliquo mõ qd̃ creditur sil'e in creatura.vñ dico ꝙ ꝑhi nunq̃ꝫ per rõem cognouerũt ꝑsonaruꝫ trinitatem.nec ẽt ꝑl'alitatem nisi haberent aliquẽ hitum fidei sicut hñt aliqui heretici. vñ qui aliqd inde dixerunt.aut locuti sunt nõ itelligẽtes.aut fidei radio illustrati. Est alia trinitas approp̃riatoꝝ.s.vnitatis.veritatis. ⁊ bonitatis. ⁊ hãc cognouerũt:q: hẽt sil'e. Ad illd̃.g̃ ꝙ obicit ꝑ tripartitã ꝑhiã cognouerũt ꝑhi trinitatẽ.dõ ꝙ veꝝ est ꝙ ꝑ illud ⁊ per alia venerũt i cognitionẽ approp̃riatoꝝ.credentes vero i cognitõneꝫ vtriusq̃ꝫ trinitatis. Ad illud ꝙ obicit.de t̃tio signo:dr̃ ⁊ bñ.q: sapientes ideo dñr defecisse in tertio signo.q: defecerũt in cognitõne effectus potissimi bonitatis.s.redẽptionis. Ad aliud.dõ ꝙ vestigiũ dicit distinctõem ꝓprietatũ essentialiũ. ⁊ huic R̃et trinitas appropriatoꝝ nõ ꝓprioꝝ siue ꝑsonaꝝ.

Ad illud.ꝙ obicit de ymagine.dõ ꝙ est cognoscere aĩam ƀm id ꝙ est: ⁊ cognitõ ista est rõnis.vel ƀꝫ id ꝙ ymago. ⁊ cognitõ ista est solius fidei. Ad illud ꝙ vltio obicitur ꝙ difficilius est cognoscere mundũ.dõ ꝙ illud intelligit supposito diuino adminiculo simpl'r aũt loquendo fl'm ẽ.citius eni disponeretur hõ ad fideꝫ:quã acq̃reret cognitõꝫ ꝑhie.intellectus tñ noster plus potest i cognitionem reꝝ mundanaꝝ:q̃ꝫ trinitatis.q: illa est supra rõnem. ⁊ contrariũ eius videt in sensu. ⁊ iõ indiget noua eleuatõe vtpote cognitione per infusionem.

IN parte ista sunt dubitationes circa litteram de rõibus ill'q̃s ponit magister.q̃ꝫtum ad rõnem ꝓbãdi ⁊ vim inferendi.q: vidẽt oẽs vel non valer̃ vel dubium supponere. Prima nãq̃ꝫ ratio est talis.q potest ꝙ nulla alia creatura potest ẽ supra oẽm creaturaꝫ.sed qui fecit mũdum istum fecit ꝙ nulla potest creatura.ergo non est creatura.sed super oẽm creaturam. Et incipit h̃ ratio ibi. Nã sicut ait ambrosius.vt deus ⁊c. Jn ista ratione videtur supponi duplex dubium.videlicet ꝙ mundus iste sit factus. ⁊ ꝙ creatura ipsum non possit facere.quoruꝫ vtrunq̃ꝫ est valde dubium. Scd̃a ratio est hec.qui fecit corporalia. ⁊ sp̃s mutabiles. ẽ sup̃ oĩa corporalia ⁊ mutabilia.g̃ ẽ sp̃uale ⁊ imutabile.hic sil'r vr̃ supponi dubiũ ꝙ d̃s fecerit sp̃s. Et iterũ nõ sequit ex h̃:ꝙ si fecit mutabilia ꝙ sit imutabilis.imo potius videtur sequi oppositum.s.ꝙ sit mutabilis. Tertia ratio est hec.qui fecit bona ⁊ meliora est optimus. sed deus fecit corporalia. que sunt bona. ⁊ spiritualia que sunt meliora. ergo deus est optimus.hec similiter ratio nullam videtur habere apparentiam.quia tunc similit' quilꝫ artifex qui facit bona ⁊ meliora:esset

optimus. q falsum est. Quarta rō ē hec
q fecit pulchra ⁊ pulchriora ē ipi pulchritu
do siue spēs. ⁊ hoc ē speciosissimū. sed vide
mus corporalia eē speciosa: ⁊ spūalia eē spe
ciosiora. ergo qui fecit hec est speciosissimꝰ.
Silr vr q nec predicta rō valeat pp predic
tam instantiā. Itē querit de dria istaruꝫ
rōnum ⁊ quō distinguunt. Si dicas sicut dnt
aliqui q sūt q̄ttuor: penes q̄ttuor gña cāruꝫ
hoc nihil ē: qꝛ genus cāe mālis nō cadit in
deo. si dicas q penes modos cognoscendi.
ꝯ nō sunt nisi tres. s. in rōe cāe ablationis ⁊
excellētie. R. dō q oēs iste rōnes ad hoc
vt ꝓbent ⁊ inferāt supponūt aliqd certū: pri
ma eni rō supponit. q ꝓductio rei d nihilo
nō pōt esse nisi a potētia infinita: ⁊ hoc sup
posito cū certum sit nullā creaturā hre po
tentiam infinitā: sequit qd actus ꝓductiōis
rex de nihilo sit eius q est sup oēm creatu
ram. Et ita ex h actu tanq̄ ex pmo cogno
scitur deꝰ ops imensus. In alijs tribꝰ rōni
bus supponit status: sicut i tota phia suppo
nitur status in cāis. ⁊ iō omne mutabile re
ducitur ad imutabile. qꝛ imutabili nō est sta
tus in gne efficientis: nisi in mouēte nō mo
to. omne eniꝫ q mouetur ab alio mouetur.
silr bonū ⁊ melius reducunt ad optimū: qꝛ
nō est status in gñe finis nisi in optimo. silr
pulchrū ⁊ pulchrius ad pulcherrimū. qꝛ nō
est status in gñe spēi ⁊ forme: nisi i eo q ē ip
sa spēs per essentiaꝫ. Ad illud q querit
de distinctiōe rōnum ex dictis iā patet. Rsio
nō eni possunt distingui penes genus cārū
tm: nec penes modos cognoscēdi tm. sed pe
nes vtrūq3. pma eni rō sumitur sm rōnem
cāe. alie sumunt sm rōem cāe ⁊ excellentie.
qꝛ ꝯsiderant ordinē ⁊ distinguunt sm ordinē
in triplici gñe cāe efficientis siue mouētis: fi
nientis ⁊ exēplaris. Itē q̄ritur de hoc q
postea dicit magr q ex ppetuitate intelligi
tur ꝯditor eternus. nihil eni valet. effectus
est ppetuus. g efficiens ē eternus. Item
q̄rit silr de hoc q dicit ex magnitudie ops
nihil eni valet fecit magna. g ē ops vel pōt
facere oia. R. ad hoc dnt aliq q tm est q̄
dam psuasio p signum. nō necessaria argu
mētatio: dnt eni q oipotētia ⁊ eternitas cuꝫ
sint ifinite. nō possūt sufficiēter ꝓbari p cre
aturas q sunt finite. Alr tn pōt dici q q̄
uis nō seq̄t i quolꝫ efficiēte. tn necessario se

quitur in efficiēte siue ppetuante pmo. Im
possibile est eni q creatura hēat esse. ⁊ ma
gnū eē ⁊ hoc totū ab aliquo q nō possit i to
tum ⁊ qua rōe in hoc totū ⁊ in quodlꝫ. silr si
est primū ppetuās ē oio in actu ⁊ nihil i po
tentia. ⁊ si h cū possit facere durare aliud i
infinitum ipm ē actu ifinitū duratōe. g eter
num. Itē q̄ritur de hoc q dicit. Omia q
arte diuina ꝯdita sūt vnitatē quandaꝫ in se
ostēdūt: ⁊ spēꝫ ⁊ ordinē. vr eni pmo dre fim
qꝛ si hoc cū hec tria ꝯdita sint. tūc hēnt vni
tateꝫ spēm ⁊ ordinē. ⁊ sic de alijs. g si ē star
tunc aliq̄ ꝯdita sūt q hec nō hēnt. Itē vr
male enumerar. qꝛ Aug. ponit ista tria mo
dū spēm. ⁊ ordinē. ⁊ hec alia vnitatē verita
tem. ⁊ bonitatē. q̄ritur g de diuersis modis
enumerādi vn veniāt. R. ad hoc dnt ali
qui qd hoc intelligit d creaturis pfectis. vl
si de oibꝰ: tūc illa tria nō dnt ꝯditōes in re
creata. sed i exemplari increato pōt tn dici
q in pmis intētionibꝰ ⁊ gnālibꝰ est reflexio
⁊ iō status. nec est vltra ꝓcedendū. Ad il
lud q querit de enumeratiōe illoꝝ triuꝫ q
nō vr ꝯueniens. dō q res creata hꝫ triplr
ꝯsiderari. Aut in se. Aut icompatiōe ad ali
as creaturas. Aut incompatōe ad cām pri
mā. Et sm hos oēs modos ꝯtingit repire
trinitatē duplr. si eni ꝯsideret q̄tuꝫ i se: vl
q̄tum ad se. hoc ē aut q̄tum ad sbam pnci
pioꝝ. ⁊ sic ē illa trinitas. mā. forma. ꝯpositō
q ponitur in libro de regul fidei. Aut q̄
tum ad hitudines. ⁊ sic ē illa sapiētia. xj. oia
in numero pondere ⁊ mēsura disposuisti. In
numero eni intelligit pncipioꝝ distinctio.
in pondere ꝓpria ipoꝝ inclinatio. in mēsu
ra vero eoꝝ ad inuicē ꝓportio. Item si
ꝯsideretur vna creatura incōpatiōe ad ali
as creaturas. hoc pōt eē aut in q̄tum agit
actione nāli. ⁊ sic sumit illa trinitas. Dyo
nisij. xj. c. Ang. hierar. sba virtus ⁊ opatio
Aut inq̄tum agit actiōe spirituali. ⁊ sic illa
Aug. de. lxxxiij. q. q ꝯstat. q ꝯgruit. q di
scernit. ⁊ vltimū refertur ad aiaꝫ. si aūt cōsi
derent incompatiōe ad deū. hoc pōt eē du
pliciter. Aut inq̄tum referunt tm. ⁊ sic est
illa. modus spēs. ⁊ ordo. Aut inq̄tum refe
runtur ⁊ assimilant. ⁊ sic ē illa. vnitas. veri
tas. ⁊ bonitas. Qm ergo vestigiū attendit
incompatione ad deū ꝓprie: iō in hijs vlti
mis ꝯditionibꝰ ꝓprie accipitur vestigiū. ⁊

q: magna est inter istaꝝ cōpōēs ꝯuēiētia. iō magr̄ miscet hec adinuicem ꝑꝑ multā cōueniētiā ⁊ correspondentiā. q: vnitas rn̄det mō qui respicit deū vt cām efficientē. veritas spēi. q̄ respicit ip̄m vt exēplar: bonitas ordini q̄ respicit vt finē. Item q̄rit de h̄ ꝙ appropat vitatē filio. dicēs. ꝑfectissima pulchritudo intelligit̄ filius .s. vitatis pr̄is. Sꝫ ꝯ aug. in soliloquijs. Ueritas ē id ꝙ est. sed ens nulli ꝑsone appropriat̄. ḡ nec vitas.

Itē vr̄. male appropare ordinē spūi scō. q: in ꝓcedēti capl̄o dicit. ꝙ ex ordie itelligit̄ sapiēs. sꝫ sapia appropriat̄ filio. ergo ⁊ ordo. Rn̄. dō ꝙ vitas dupl̄r pōt ꝯsiderari sicut ⁊ color. Nā vno mō color ꝯsideratur ſm id in quo est. ⁊ sic diffinit̄ in libro de sensu ⁊ sensato. color est extremitas ꝑspicui in corpore terminato. Alio mō in cōꝑatiōe ad visum quē mouet ⁊ sic diffinit̄ in li. de aia. color ē motiuū visus ſm actū lucidi. Silr̄ vitas pōt ꝯsiderari in cōꝑatiōe ad id in quo est. ⁊ sic veꝝ est id ꝙ est. alio mō ꝑ ꝯꝑatiōeꝫ ad intellectū queꝫ mouet. ⁊ sic vitas vt dič ph̄s in ꝯo metaphisice est finis intelligentie speculatiue. Scōꝫ p̄mū modū dicit ansel. vitas pr̄is ē eēntia pr̄is. Quantū ad ſm mōd dicit hilarius. ꝙ vitas ē declaratiuū eē. Et qm̄ filius ꝓcedit vt v̄bū cui appropat̄ ratō declarādi. iō ei appropat̄ rō exēplaris. ⁊ ꝑ ꝯn̄s rō vitatis q̄ꝫtū ad ſm modū veritatis. ipse aūt accipit primo mō. Ad illō ꝙ obr̄ de ordine. dō ꝙ ē ordo reꝝ i vniuerso. ⁊ h̄ appropriat̄ sapie. ⁊ ē ordo reꝝ in finē. ⁊ h̄ appropriat̄ bonitati. ⁊ sic pꝫ ꝙ nō ē ꝯrietas

Nunc vō ad eā iā ꝑueniamꝰ disputationē. Consequēt̄ ad itelligentiā istiꝰ ſe partis ꝑsentis distictōis. cuiꝰ diō posita ē supra. q̄ꝫtū ad p̄mā assignatōeꝫ imaginis q̄ ē ꝑ memoriā. intelligentiā. ⁊ volūtatē. tria qr̄r. Primū ē vtꝝ in his tribꝰ attendat̄ rō imaginis. Scōm ē de ꝯꝑatione istaꝝ ad obm̄. Tertiū de ꝯꝑatiōe eoꝝ ad aiam vel subiectum.

Quod aūt in oibꝰ his sil̄r sit vr̄. Ad rōnē imaginis reqrit̄ exꝑssa cōformatio in distinctōe: sꝫ distinctio i diuinis attendit̄ q̄ꝫtū ad tres ꝑsonas. ḡ necessario in imagine creata attendit̄ q̄ꝫtū ad tres potētias. Itē rō imaginis ꝯsistit i ꝑfecta capacitate q: ſm Aug. eo ē mēs imago quo pōt eē capax ⁊ ꝑticēps dī. sꝫ deus non capit̄ ab aia plene nisi amet̄. nec amat̄ nisi intelligat̄ nec intelligit̄ nisi ꝑsens apud aiam ħeatur: sꝫ p̄mū ē ꝑ volūtatē. ſm ꝑ intelligentiā. t̄tiūꝫ ꝑ memoriā. ḡ ⁊c̄. Itē notitia siue intelligentia appropriat̄ filio. volūtas spūi scō. ḡ aut trūcata ⁊ dimiuta erit assignatio imagis. Aut necē ē ponere potentiā rn̄dentē patri.

Sꝫ ꝯ. ad eē imaginis reqrit̄ repn̄tatio in distinctōe originis. ⁊ ordis. sꝫ in istis potentijs nō ē talis distictio. q: sil̄ sūt cū aia cōcreate. nec vna ē ab alia. nec vna post aliam. ḡ i istis nō ē reppire rōnē imaginis. Itē imago ē repn̄tatio ſm exteriorē dispōeꝫ vt patꝫ sed iste tres potētie sunt intime ipsi aie. ḡ in ipsis nō ē rō imaginis. Itē ꝙ spālr̄ memoria nō sit de rōne imaginis vr̄: q: imago cuꝫ sit aie eēntialis ⁊ ſm potentiā ratiōalē sit i ipsa. memoria vō vt dicit ph̄s ē sensibilium. q: ē i brutis. vn̄ differt a remiscētia. q: remiscētia nō ē in brutis. ḡ vr̄ ꝙ memoria nō ꝑtineat ad imaginē. Preterea siue memoria sit sensibiliū. siue intelligibiliū. cōcernit dr̄aꝫ tꝑis q: ē acceptio pn̄s de ꝑteritis. sed imago abstrahit a conditōibꝰ sensibilibꝰ. ⁊ tꝑibus. ḡ ⁊c̄. Itē imago attendit̄ in his q̄ sūt nata recipe imaginē reformatōis siue sil̄tudis sꝫ imago illa ꝯsistit i tribꝰ virtutibꝰ theologicis. quaꝝ nulla ē memoria. ḡ ⁊c̄. Item ꝙ voluntas nō sit ō itegritate imaginis vr̄. q: dr̄ i li. de spū ⁊ aia. imago ē in potentia cogscendi. sil̄itudo est in potentia diligēdi. sꝫ voluntas nō ꝑtinet ad potentiā cognitiuā. ergo ⁊c̄. Itē ois potentia que ē de imagīe dꝫ alijs equari. q: ad rōnē imaginis reqrit̄ equalitas. sꝫ voluntas nō equat̄ alijs: q: mlta intelligimꝰ: q̄ nō volumꝰ. ḡ ⁊c̄. Si dicas ꝙ nō attendit̄ equalitas respectu obōꝝ: sed respectu actuū: vt sit sensus. q̄cūqꝫ intelligo volo me intelligere. adhuc nō ē veꝝ: q: mltoꝝ meminimꝰ q̄ nollemꝰ meminisse. Rn̄. dō ꝙ sicut dicit Aug. ⁊ magr̄ recitat: imago attendit̄ in tribꝰ his potētijs. tn̄ in cōꝑatiōe ad vnitatē essentie. ⁊ pluralitatē actuū. in q̄bus ē distinctio. ⁊ ordo ⁊ origo vniꝰ ab altero ꝑ modū quendā disponēdi. nā retētio spēi disponit ad intelligēdū. ⁊ intelligentia ad amandū. si ꝙ itelligit̄ ē bonū. Et ꝑ h̄ pꝫ solō ad illud ꝙ obr̄. in istis potētijs nō ē distinctio ꝑ originē ⁊c̄. Ad aliō. ꝙ obr̄ ꝙ

imago attendit ſm exteriorē diſpōez. dō q
eſt imago rei corporalis ⁊ ſenſibił. ⁊ hoc q:
offert ſe cogni p exteriora. hz imaginē repñ
tantē ſm exteriorē diſpōez. Eſt iterū imago
rei ſpūal q ē intima cuilibz rei ⁊ q cognoſci
tur ſm q ꝟtus recollr ad intima. ⁊ hec hz
imaginē repñtantē q̄ztū ad intimas diſpōeſ
Ad illud q obr. q memoria ē ſenſibiliuz
dō q memoria accipit tripłr. Uno mō ꝓut
ē receptiua ⁊ retētiua ſenſibiliū ⁊ ꝑteritorū
Alio mō ꝓut ē retētiua ꝑteritorū. ſiue ſenſi/
biliū. ſiue intelligibiliū. Et tertio mō ꝓut ē
retentiua ſpērū abſtrahendo ab oi dria tpis
vtpote ſpērū inatarū. ⁊ hec tertio mō ē parſ
imaginis. ſed obiectio currit de alijs primis
duob⁹ mōis. Primo mō memoria ſequit ſē
ſus. Scdo mō ſequit ipam intelligentiaz et
volūtatē. Tertio mō antecedit ⁊ rñdet patri.
Ad illud q obr. q memoria nō reforma
tur. dō q imo memoria reformat. ⁊ q̄ztum
ad ſtatū vie. ⁊ q̄ztū ad ſtatū patrie. In p̄mo
p ſpē. ⁊ hoc pz p expōez Aug. ſup illud ver
bū. matth. xxij. diliges dñm deū tuū ex toto
corde. i. intellectu ſine errore. ex tota aia. i.
volūtate ſine ɔdictōe. ex tota mēte. i. memo
ria ſine obliuiōe. In ſo ſtatu reformat quā
tū ad tentionem. Uñ ber. dicit q de⁹ ē futu
rus intelligētie plenitudo lucis: volūtati mł
titudo pacis: memorie ɔtinuatio eternitatiſ
nec ē incōueniēs q memoria q̄ztuis ſit p̄ma
reformet p dotē vltimā. q: ordo reformatō
nis ⁊ deformatōis incipit a poſteriori. ordo
aūt informatiōis incipit a ſupiori. iō a volū
tate incipit. ⁊ tendit vſqz i memoriā. Ad
illud q obr. q imago eſt in potētia cognoſcē
di. dō q ſilitudo dicit quid gratuitū. ⁊ iō dr
eē p appropriatiōez in volūtate. ſiue in dile
ctiōe. imago ꝟo nō dicit gratuitū. ⁊ iō dr eē
in potentia cognoſcēdi. vel alr de imagine
q: in filio ē ꝓpa imago. ⁊ filio appropatur
intelligētia q ē in potētia cognitiua. iō dicit
imago in potētia cognoſcēdi. Ad illud q
volūtas nō equat intelligētie. dō q volun
tas ꝓut cōit accipit ad velle ⁊ nolle quorū
vtrūqz ē actus volūtas. bñ equat. ſm q dr
vti eē cōe ad vtrūqz: ſicut dicit Aug. ⁊ hēt
in littera. q volūtas capit alia dū vtor. ⁊c.
qcqd recordamur vel intelligim⁹ in faculta
tē voluntatis accipim⁹. ad eligendū vel re-
ſpuendū. ⁊ iſtud ē. ſm q dicit actū cōem vo
lūtatis. ſz ſm actū ſpālem. q ē velle tm̄ non
equat. ⁊ de iſto opponit. q: ſic velle nō cō/
prehendit totā volūtatē. ſic meminiſſe totā
memoriā. ⁊ intelligere totā intelligentiam.

Ecūdo qrit de potētijs in ɔpōe ad
s obm̄. Utrū videlz attendat imago i
eis p ɔpōnē ipſarū ad deū. Et q ſic
vr. Eo eſt aia imago quo capax dei ⁊ pti/
ceps eē pōt. vt dicit aug. xiiij. d tri. ſz ē capax
q̄ztū ad ptē ſupiorē. g ⁊c. Itē in eodem.
imago illius quo nihil meli⁹ ē. ibi qrenda ē
⁊ inueniēda. quo mēs nr̄a nihil meli⁹ habz
ſed hec ē ſupior pars. g ⁊c. Itē hoc idem
vr rōe. q: imago dr eo q ducit i ꝓtotypuz.
g cū illud ſit deus. nō attendit imago i his
potētijs: niſi ſm q ducūt in deū. ſz p has po
tentias. hō ducit in deū dum p eas ɔuertit
in eum. g ⁊c. Itē deus eſt obm̄ virtutum
theologicarū. in quib⁹ ɔſiſtit imago reforma
tiōis. g cū idē ſit obm̄ vtriuſqz imagis. quia
vna ē directiua alterius. ⁊ pfectiua. ſi de⁹ ē
obm̄ vnius ⁊ alterius. Contra Aug. ix.
de tri. aſſignat imaginē in mēte. notitia. ⁊
amore. ſm q aia memit ſui. intelligit ſe. di/
ligit ſe. g vr q imago attendat p ɔuerſionē
ſui ſupra ſe. Itē aug. xij. de tri. ca. iiij. Cū
in nā mētis humane qrim⁹ trinitatē. i tota q
rimus. nō ſepantes actionē tpaliū a ɔtēplōe
eternorū. vt tertiū aliqd iam queram⁹. g tri
nitas imaginis attendit ſm actiōez tpalium
⁊ ita p ɔuerſionē ad inferiora. Itē ſm q
aia ɔuertit ſupra iferiora vel ſup ſe. eſt eq̄li
tas ⁊ ordo ⁊ origo. ⁊ oia q cōcurrūt ad rō
nem imaginis. Itē imago ē in pctōrib⁹ a
deo auerſis: ⁊ in illis etiā q nullomō poſſūt
reuerti vt ſūt dānati. g rō imaginis nō attē/
ditur penes ɔuerſionē ad deū. Itē necē
ē q̄ztū ad pfectam rōnē imagis equari cog
ſcēs ⁊ cognitū. ſiue dicentē ⁊ dictū. naz iſta
duo. prēm ⁊ filiū repñtant. ſz in cōuerſione
ad deū nō eſt talis equatio. g ⁊c. Rñ. ad
intelligentiā pdictorū: tria opz in imagis rōe
pſupponē. Primo eni imago attendit ſz ex
pſſam ɔformitatē. ad imaginatuz. Scdo q
illud q ɔformat imagini. p ɔñs ɔformetur
imagiato. Uñ q videt imaginē petri. p ɔñs
videt ⁊ petrū. g q aia ſm ſuas potētias cō/
formis reddatur his ad q ɔuertit: ſiue ſm
cognē ſiue ſm amorē. Qñ igit cū anima
ɔuertit ad deū ſibi ɔformat. ⁊ imago attē

datur ꝫm ꝯformitatē. iō imago ꝯſiſtit i his
potētijs ꝫm ꝙ hñt obm̄ deuȝ. Rurſus qm̄
aia eſt imago dei. ⁊ ꝙ ꝯuertiť. ⁊ ꝯformatur
imagini. ⁊ imaginato. iō aia ꝫm ꝙ ꝯuertiť
ſupra ſe nō recedit a ꝯformitate. ⁊ iō imago
ꝯſiſtit in his potētijs ꝫm ꝙ hñt aiam ꝑ obo
Sed cū ꝯuertiť ad creaturas inferiores illꝭ
ꝯformať in qbus nō eſt imago dei: ſȝ veſti-
giū. iō ġ potentie aie ꝫm ꝙ hñt inferiora ꝑ
obiectis recedūt a rōe imaginis. qꝛ recedūt
a ꝯformitate expſſa. Licet itaqȝ in hꝰi potē
tijs ꝫm ꝙ ꝯuertūť ad inferiora ſit reppire
trinitatē. ⁊ aliquā ꝯformitatē. ſilr ⁊ in potē
tijs ſenſitiuis ſicut oñdit aug. qꝛ tñ deficiunt
ab expſſa cōformitate nō reppiť rō imagis
in eis. Uñ aug. inueſtigat in oībus potētijs
aie trinitatē. nō qꝛ in eis ſit imago. ſȝ vt a rō
ne imaginis excludat. Uñ querēs trinitatē
in tota aia: q̄rit in ſupiori ⁊ inferiori pte rōiſ
⁊ in ſenſu. ⁊ hoc ē ꝙ dicit in illa auctorita-
te cū in nā mētis humane q̄rimꝰ trinitatē in
tota q̄rimus. nō dicit q̄rimꝰ imaginē. Unde
Aug. xij. de tri. ca. iiij. q̄ȝuis in inferiori pte
rōis inueniri trinitas poſſit. imago tñ inuēi
ri nō pōt. Cōcedendū ē ġ ꝙ imago ꝯſiſtit in
his potētijs: ꝫm ꝙ ad aiam ꝯuertunť. ꝑmo
tñ ⁊ ꝑncipalr vt oñdūt ꝑme rōes ꝫm ꝙ cō
uertūť ad deū. Uñ aug. hiſ duobꝰ mōis aſſi
gnat imaginē. ꝑma ē in mēte. notitia ⁊ amo
re. ꝫm qō mens nouit. ⁊ amat ſe. Scōa ē in
memoria. intelligētia. ⁊ volūtate. ⁊ in fine
libri oſtendit cōpletiſſimā rōnem imaginis.
eē in ꝯpōe ad deū. Ex his pȝ R̷. ad ꝑmū
⁊ ꝫm ⁊ teriū. qꝛ ꝑmū argumētū ꝯcedēduȝ.
Scōȝ ṽo ꝯcludit: ꝙ i iferiori pte ſit trinitas
⁊ tertiū ꝙ ꝯformitas. ſȝ hec ſoluta ſūt qꝛ nō
eſt expſſa. Ad illud ꝙ obř. de ꝯuerſione
petōꝝ. ſoluendū ꝙ nō dicimꝰ eē imaginē in
his potētijs ꝫm ꝯuerſionē actualē: ſȝ ꝫm ap
petibilē: q nūq̄ȝ relıqd potētias. ſicut etiam
greſſibilꝭ dř hō hñs pedes trūcatos q̄ȝuiſ ñ
gradiať. Ad illud ꝙ obř. ꝙ necē ē in ima
gine cognoſcēs ⁊ cognituȝ adequari. dō ꝙ
ñ opȝ cognitū adequari cognoſcēti: adequa
tionē rei ad rem ſȝ ſub rōe cognoſcibilis. vñ
tm̄ eſt cognitū in intelligentia quātū repñta
tur a memoria. ꝙ aūt ſimplr adeq̄ť nō opȝ.
adequatur tamen ꝫȝ ꝙ aia conuertiť ſup ſe
Uñ rō imagis quo ad qd ē in cōuerſiōe ad
deū. plus quo ad qd i cōuerſiōe aie ſupra ſe
In cōuerſiōe ad deū ē plus: qꝛ plꝰ hȝ de rō
ne venuſtatis ⁊ ꝯformitatis. In ꝯuerſione
ad ſe plus hȝ de rōe cōſbalitatis ⁊ equalita
tis.

t Ertio loco q̄riť de cōpōe iſtaꝝ po-
tētiaꝝ ad aiam ſiue ad ſbm. Utruȝ
videlȝ ſint idē i eēntia cū aia. Et
ꝙ ſic. Aug. dicit i. x. d̄ tri. hec tria. memoria
intelligentia. ⁊ volūtas. ſūt vna mens. vna
vita. vna eēntia. hac ꝑ hoc vna ſba. Itēȝ
Ber. ſup cātica. tria q̄dā i aia itueor: memo
riā: intelligentiā: ⁊ volūtatē. ⁊ hec tria ipaȝ
Si tu dicas ꝙ hoc dř ꝑ cām: hoc nihil ē: qꝛ
Aug. de ſpū ⁊ aia dicit. ꝙ aia ē q̄dā ſua: vt
potētie. ⁊ q̄dā ſua nō: vt ṽtutes. ꝙ ſi ꝑ cauſā
eēt dictū: vtrūqȝ poſſet dici. Itē hoc ipm
vř velle dicere phs: qꝛ idē dicit eē ꝑncipiuȝ
eſſendi ⁊ opandi. ġ cū principiū eēndi ſit ip
ſa forma ſbalis. ꝑncipiū opandi erit ipſa: ſȝ
principiū opandi ē potētia. ġ potētia ē ꝑnci
pium eſſendi. ſȝ nō ē ꝑncipiū eſſendi: niſi for
ma ſbalis in hoie. ġ potētia ⁊ forma ſbalis
ſūt idē in ſba. Itē rōe oñdiť ſic. Sicut mā
ꝑma nata eſt oīa recipe ꝑ ṽtutē: ſic aia ꝫȝ ſi-
militudinē. ſȝ potētia mē ꝑme reſpectu for-
maꝝ ſuſcipiendaꝝ: nō differt ꝑ eſſentiā ab
ipſa. ġ ſilr vř: ꝙ potētia aie. Probatio. Si
eñi ꝑ eſſentiā differret. aut eēt ſubā: aut acci
dēs. nō accñs: qꝛ añcedit oēm formā ⁊ omē
accñs. Si ſubā: aut ġ mā: aut forma. Prete
rea ſi differret illiꝰ eēt icapax. Itē forma
accñtalis non eſt ſimplicior forma ſubāli: ſȝ
potētia opādi nō differt a potētia accñtali:
vtpote potētia calefaciēdi nō differt ꝑ eſſē
tiā a caliditate. nec potētia illuminādi ab ip
ſa luce. ġ ſilr vř ꝙ nec potētia aie ab ipa aia
Itē ꝙ ē accñs nulli ſubē ē ſubāle: ſȝ potē
tie iſte ſūt ſubāles aie. ġ nō ſūt accñtia. ġ ſūt
ſuba. ꝯſtat ꝙ nō alia q̄ȝ aia. Probō minoꝛ
qꝛ aia rōnalis: ſenſibilꝭ ⁊ vegetabilis i hoie
ñ dic̄ diuerſitatē ſubāꝝ. ſȝ potētiaꝝ. ġ ꝯſtat
ꝙ i hoie iſte dĩe vegetabile: ſēſibile: rōale
accipiūť a potētijs: ſȝ hꝰi dĩe ſūt ſubāles. ġ
⁊ potētie. ġ ⁊c. Cōtra aug. xv. de tri. aſ-
ſignat dĩam imaginis create: ad trinitateȝ
illā. ſ. increataȝ: qꝛ in illa trinitate ē habens
id ꝙ habeť. hic aūt habens nō eſt id ꝙ ha-
betur. ġ ſi aia hȝ tres potentias. ġ eſſentiali
ter nō ē ille. Itē dio. dicit ꝙ i quolȝ crea
to differūť hec tria. ſuba. ṽtus. ⁊ opatio. ġ

⁊ in aia differũt ſba. ⁊ potẽtie. Jtẽ boe.
in quolibet creato differt quo ẽ. ⁊ ꝙ ẽ. ſiue
qd ẽ. ⁊ eẽ. ğ ſilr imo multo forti⁹. ꝙ põt. ⁊ q̃
põt. Jtẽ rõnib⁹ oſtẽdit ſic. Que differũt
genere differũt eẽntia. ⁊ vnũ de altero nõ
pdicat eẽntialr: ſed potẽtie ⁊ aia ſũt huiuſ-
mõi: q: aia ẽ in genere ſbe. ſʒ potẽtie ei⁹ ſunt
in ſa ſpẽ qualitatis. ſ. nãlis potẽtie vel ipo-
tentie. ğ ⁊c. Jtẽ illa quoꝝ vnũ ẽ extra al
teꝝ: differũt eẽntialr ⁊ ſbalr: ſʒ vtus egredi
tur ſbam: q: opat in obm̃ ꝙ ẽ extra: ſʒ ipoſſi
bile ẽ ꝙ opet vbi nõ eſt. Si ğ vt⁹ ẽ vbi opa
tur. ⁊ opat extra ſbam cuiuſlibet. ğ egredit
extra ſubãm. ğ ⁊c. Jtẽ ad hoc ẽ alia ratõ
q: ſi eadẽ p eſſentiã eẽt aia ⁊ potẽtie. ğ vnũ
nõ multiplicaret niſi ſm multiplicationẽ al
terius. ⁊ ſic cũ vnũ tm̃ ſit aia: haberet vnaʒ
tm̃ potẽtiã: ſʒ hoc ẽ falſũ. ğ ⁊c. Rñ. ad p-
dictoꝝ intelligentiã eſt notandũ. ꝙ potẽtia
naturalis dr triplr. Uno mõ put dicit mo-
dũ exiſtendi naturalis potẽtie in ſbo. ſʒ quẽ
dr ſubm̃ facile vel difficile ad aliqd agẽduʒ
⁊ ſic nãlis potẽtia dicit modũ qualitatꝫ. ⁊ ẽ
gnãlr in ſa ſpẽ qualitatis. vt pʒ cũ dr cur-
ſor ⁊ pugilator: quoꝝ vtrũqʒ dicit facilitatẽ
que ꝯſeqt modũ exiſtendi. potẽtie gradien
di: vel reſiſtendi: ſiue agẽdi in ſbo. Alio mõ
potẽtia nãlis dr. potentia nãliter egrediẽs
a ſubõ. ⁊ hoc põt eẽ dupliciť. nã aliqua po-
tentia egredit a ſba cũ accñte: vt potẽtia ca
lefaciẽdi. Jgnis eni p ſuã ſbam nõ calefacit
ſine caliditate: ⁊ hec potẽtia nõ ẽ alteri⁹ ge
neris: q̃ʒ ſit qualitas a qua egredit. Uñ po
tẽtia calefaciendi ẽ in eodẽ gnẽ cũ calidita-
te. Tertio mõ dr nãlis potẽtia q̃ naturaliter
egredit a ſba ⁊ imediate: ſicut potẽtia gene
rãdi: q̃ʒtũ ad inductionẽ vltime forme. Et
hec qdẽ nõ eſt alteri⁹ generis cũ ſba. ſʒ redu
cit ad genus ſbe. tãq̃ʒ ſbalis dria. Per hũc
modũ intelligendũ ẽ in potentijs aie. Nam
vno mõ cõtingit noiare potẽtias aie ſm pri
mũ modũ. vt dicũt facilitatẽ. q̃ dicit moduʒ
potẽtie exiſtendi in ſbo. ſicut ingenioſitas. ⁊
tarditas. ⁊ hec qdẽ ſũt in ſa ſpẽ qualitatis.
Alio mõ ꝯtingit potẽtias noiare put dicũt
ordinationẽ ſbe ad actũ. q̃ ẽ mediãte aliqua
ppꝛietate accidẽtali. vt potẽtia ſilogizãdi. q̃
ẽ in aia cũ hʒ habitũ ſilogiſmi. ⁊ hec ẽ i eoꝺ
genere i quo eſt ſcia ſilogizãdi. vt in pꝛima
ſpẽ qualitatis. Cõtingit iteꝝ noiare potẽ

tias aie: vt imediate egrediũt a ſba: vt p ꝭ
tria. memoꝛiã. intelligentiã. ⁊ volũtatẽ. ⁊ ꝭ
pʒ: q: oi accidente circũſcripto: intellecto ꝙ
aia ſit ſba ſpũalis. hoc ipſo ꝙ eſt ſibi pñs. ⁊
ſibi ꝯiũcta. hʒ potentiã ad memoꝛãdũ. ⁊ in
telligendũ. ⁊ diligendũ ſe. Uñ iſte potentie
ſũt aie cõſbales. ⁊ ſũt in eodem gnẽ: p redu
ctionẽ in quo ẽ aia. Attñ qm̃ egrediũt ab
aia. potẽtia eniʒ ſe hʒ p modũ egrediẽtis. ñ
ſũt oio idẽ p eſſentiã. nec tñ adeo differunt.
vt ſint alterius generis: ſʒ ſũt in eodẽ gener
p reductionẽ. Et põt ſatis manifeſtũ exem
plũ dari in re ⁊ ſilitudie ei⁹. nã res nõ habʒ
tantã idẽptitatẽ cũ ſua ſilitudine vt ſint vnũ
numero. nec tãtã diuerſitatẽ vt differat nu
mero. Silitudo. n. martini nõ adeo diſtat a
martino: vt petr⁹ differt ab eo. ⁊ iõ ſilitudo
rei in eodẽ gnẽ ẽ p reductionem cũ eo cui⁹ ẽ
ſilitudo. q: eniʒ egredit iõ differt: ſʒ nõ tran
ſit in aliud gen⁹ ⁊ loquoꝛ de ſilitudine ſʒ rõ
neʒ ſilitudinis nõ intentõis. i. put a ſbo exit
⁊ nõ recedit. vt ſplendoꝛ a luce. Cõcedẽ
de ſũt ğ rõnes pbãtes ꝙ aia nõ eſt ſue potẽ
tie p eſſentiã. Ad illud ğ ꝙ obr. in ꝯriũ
de Aug. ⁊ Ber. ꝙ aia eſt ſue potẽtie. dõ ꝙ
nõ eſt ibi pdicatio accñtis de ſbo. nec eiuſdẽ
p eſſentiã: ſed ſbalis vel eſſentialis. pp ꝙ no
tandũ ꝙ eſſentiale. dr. iiij. modis. Pꝛimo
mõ dr eſſentiale ꝙ dicit rei eſſentiã tm̃. ſicut
ſpẽs ſingularis. Scdo mõ dr eſſentiale.
ꝙ eſt de eſſentia ⁊ ꝯſtõne rei. vt mã. ⁊ foꝛ-
ma. Tertio mõ dr eſſentiale. ſine quo res
nec põt eſſe. nec põt intelligi eſſe. vt ſũt illa
in qb⁹ attendit rõ veſtigij. vt vnitas. vitas.
⁊ bonitas. Quarto mõ dr eſſentiale: ſiñ
quo res nõ põt cogitari habere pfectũ eſſe.
vt ſũt potentie in aia. in qb⁹ attendit imago
⁊ hoc eſt minimo mõ ſbale. ſiue eſſentiale.
tñ nõ trãſit in aliud gen⁹. iõ aia dr ſue potẽ-
tie. Ad illud ꝙ obr. ꝙ idẽ eſt pncipiũ eſſẽ
di ⁊ opãdi. dõ ꝙ veꝝ eſt de pncipio remo-
to: ſʒ de pximo eſt impoſſibile. nã ſi idẽ oio
eſſet pximũ. tũc idem eſſet in re. eſſe ⁊ opa
ri. Silr ſi idem eſſet pncipiũ pximũ. cũ res
ſemp habeat eſſe: ſp haberet opari. qm̃ igit
foꝛma dicit pximũ: ⁊ immediatũ pꝛincipiũ
eſſendi. potentia vo pximũ ⁊ immediatuʒ
pncipiũ opãdi. pʒ ꝙ impoſſibile eſt eſſe oio
idem. Ad illud ꝙ obr de potentia mẽ. dõ
ꝙ mã nõ eſt ſua potentia p eſſentiã. qm̃ nõ

est ipsa ordinatio ad formã. ⁊ tñ ipsa potentia mẽ é essẽtialis ipsi mẽ. sicut potentia actiua ipsi sũe. ⁊ minus qdé elongaƚ potentia mẽ a mã. q̃z potentia actiua a subã. qm̃ potentia mẽ é potentia passiua. q̄ dicit ordiné ad aliud cũ priuatiõe: sꝫ potentia actiua dič ordineꝫ cũ positiõe ⁊ iõ minꝰ addit potẽtia mẽ supra mãm. q̃z potẽtia actiua supra sbaꝫ ⁊ hinc é: ꝙ nõ ita distinguntƚ diuerse potentie in eadẽ mã. sicut in eadẽ sba. Ad illud ꝙ obr̃ de forma accidentali. dõ ꝙ forma accidẽtalis nõ est sua potẽtia. nã poteia eiꝰ: est in q̃ztũ influit in alterꝫ. Attñ potẽtia illa nõ tm̃ addit: q̃ztũ potentia forme sbalis. qm̃ potentia forme accñtalis dicit ordinatioué ad actum. sꝫ nõ sufficienté ꝑ se. sꝫ ꝑ ꝟtutem sbe. Sicut eni accidens nõ é ꝑ se. ita nõ hꝫ ꝟtuté opandi ꝑ se. sꝫ ꝑ ꝟtuté sbe. ⁊ ita hoc pꝫ. Illud ꝟo ꝙ vltimo obr̃ ꝯcedendũ é. ꝙ potentie aie nõ sũt accñtales. tñ argumẽtũ nõ valet. q: fortassis rõnale. sensibile. ⁊ vegetabile. ñ accipiũƚ a potẽtijs. sꝫ a diuersis naturis reptis in aia. Illud aũt arg. ꝙ fcũm é ad oppositũ. ꝙ differant q: sunt in diuersis generibꝰ. soluendũ é ꝑ interẽptioné. q: nõ sũt in diuersis generibꝰ: sed i eodé ꝑ reductõeꝫ

Onsequenter é qõ de ƀa assignatõe imaginis ꝑ mẽté. notitiã. ⁊ amoreꝫ. Et circa hanc qñr tria. Primũ é de istis absolute. vtrꝫ videlꝫ imago attendatur in istis: vt in potentijs. aut inhitibꝰ. aut in potẽtijs sil' ⁊ hitibus. aut in sba ⁊ habitibus. Scõm est de istis i cõpõne adinuicé. Tertiũ est. vtrꝫ hec trinitas imaginis ducat necessario incognitioné trinitatis: q̃ztum ad personas.

Irca ꝑmũ sic ꝓcediƚ. Oñdiƚ primo ꝙ nõ in his vt in potentijs attendiƚ imago: q: ꝑdicta assignatõ fuit i potentijs. g̊ si hoc eét in potentijs. nõ eét nisi iculcatio ꝟboꝝ. Preterea notitia. ⁊ amõ nõ dñt potentiã: sꝫ habitus. lꝫ mẽs possit dicere potentiã. igiƚ ꝑdcã tria: nõ possũt poni sub rõe potentiaꝝ. Ité ostendiƚ ꝙ nõ dñt hitus. q: aug. dicit in imaginis assignatiõe. ⁊ approbatõe. mẽs nouit se. diligit se. sꝫ nullius hitus é se nosse nec amare. g̊ ⁊c̃. Ité si stat ꝓ hitu mens. q̃ro ꝓ quo hitu. Si pro hitu memorie de quo magis videƚ. q: non é aliũ dare: sed actꝰ hiꝰ hitus est meminisse nõ aliꝰ. sꝫ Aug. assignat menti hos [illegible] s. nosse. ⁊ amare. g̊ ⁊c̃. Ité oñdiƚ ꝙ nisi in potẽtijs ⁊ hitibus. cñ eni potentie sint tres ⁊ hitus sint tres. tũc nõ eét ternariꝰ: sed senarius. Ité quero: ꝓ qua potẽtia stat ibi mens. Aut eni stat ꝓ oibꝰ. aut ꝓ duabus. aut ꝓ vna. Si ꝓ oibꝰ: tũc nõ est ibi trinitas Si ꝓ duabꝰ. tũc é ibi pr̃nitas: cũ duo sint hitus. Si ꝓ vna: nõ põt habere istos duos actus. nosse: ⁊ amare. g̊ nõ sumiƚ trinitas ƀm hitus ⁊ potentias sil'. Ité oñdiƚ ꝙ nõ ƀm aie sbam ⁊ hitus. Cũ eni habitus cognoscẽdi ⁊ amãdi: cõsequanƚ ipsã sbam tpe: ⁊ sba etiã possit esse sine his. rõ aũt imagis sit ipi aie ꝑpetua ⁊ inseꝑabilis ⁊ cõcreata. g̊ nõ é in habitibꝰ ⁊ sba sil'. Ité si sba cõnumeratur habitibꝰ: cũ habitꝰ sint tres: ⁊ sba vna. g̊ erit ibi quaternitas. Si tu dicas ꝙ notitia nõ differt ƀm ꝙ é habitus intelligẽtie ⁊ memorie. Cõtra. Habitus sũt dispões potentiaꝝ: cũ g̊ sint tres potentie. erũt tres hitus

Ité magr̃ dicit in lr̃a ꝙ mens accipiƚ: nõ ꝓ aie sba tota: sed ꝓ eo qd̊ est in ea eminentius. Rñ. dõ ꝙ differt ƀꝫ quosdã assignatio hec a ꝑcedenti: q: prior fuit in potentijs hec é in habitibus. Et rñdent obiectionibꝰ ꝑ distinctioné mẽtis. Mens eni ƀꝫ quadruplicé modũ accipiẽdi diuersificaƚ. Dicitur eni vno mõ a mene ꝙ est luna siue defectus ⁊ sic dr̃ de tota aie sba ꝑꝑ transmutationes quas hꝫ. Scõo mõ dr̃ a metiẽdo. ⁊ sic stat ꝓ vi iudicatiua: ⁊ sic accipit eã Dama. põnẽs ipsã in potẽtijs cognitiuis. Tertio mõ dr̃ ab eminẽdo. ⁊ sic stat ꝓ supiori pte rõnis ⁊ sic accipit eã Aug. frequenter. Quarto mõ dr̃ a meminisse. ⁊ sic stat ꝓ memoria: ⁊ q̃ztũ ad actũ: ⁊ q̃ztũ ad habitũ. Dicũt g̊ ꝙ in assignatõe huiꝰ trinitatis. Mens stat ꝓ habitu memorie: sꝫ in adaptatiõe cũ dič magister ⁊ Aug. Ecce mens nouit se ⁊ diligit stat ꝓ potentia memorãdi. Sꝫ illud nõ vr̃ ꝯuenienter dictũ: q: adaptatio debꝫ rñdere assignatõi. Et ꝑterea: cũ actus ꝓpriꝰ mentis vt stat ꝓ memoria sit meminisse. ille deberet tangi. sꝫ Aug. in hac assignatiõe nũq̃z facit mentioné: nisi de duobꝰ actibus. s. nosse ⁊ amare: q non sũt memorie: sꝫ aliaꝝ potentiaꝝ. Rñ. igiƚ ꝙ trinitas ista non é in potentijs: q: amor ⁊ notitia non dicũt potentias. nec in habitibꝰ. q: mẽs non potest

ſtare ꝑ hītu. cū ipſa accipiat̄ vt agens. non
poteſt eē in potētijs. ⁊ hītibus. q: mēs non
pōt ſtare ꝑ vna potētia. cū aſſignent̄ ei actꝰ
duaꝝ potētiaꝝ. nō pōt ſilr̄ ſtare ꝑ plibꝰ po
tentijs. q: nō eēt trinitas. Reſtat igit̄. ꝙ ne
ceſſe ē ponē ꝙ trinitas iſta attendat̄ q̄ztum
ad ſbam aīe: rōe mentis ſe noſcētis. ⁊ amā-
tis. ⁊ q̄ztū ad hītus rōne notitie. ⁊ amoris
⁊ ſic ē trinitas cū ſba ſit vna. ⁊ hītꝰ ſint duo
Differt ḡ hec aſſignatio a p̄cedenti. q: p̄
cedens fuit ꝑ vniformitatē in potētijs ꝑ cō
pationē ad hītus ⁊ actus. ſ; hec ē i ſba. ⁊ hi
tibus. Differt tñ in hoc. q: p̄cedens fuit:
ꝑ ꝯuerſionē aīe ad deū hoc ē ꝑ ꝯuerſionē;
aīe ſupra ſe. ⁊ pluribꝰ mōis non attenditur
imago in hoīe. vt ſupra dictū fuit. Differt
etiā q: p̄cedens aſſignatio imaginis: magis
ē ꝓpa ⁊ cōueniēs q̄z hec. Nā ꝓprie loquē
do. imago conſiſtit i vnitate eēntie. ⁊ trinita
te potētiaꝝ. ſm quas aīa nata ē ab illa ſum
ma trinitate ſigillari imaginis ſilītudinis. q̄
ꝯſiſtit in gratia ⁊ tribꝰ v̄tutibꝰ theologicis.
Vñ aug. hanc aſſignationē. p̄mo ponit in-
ueſtigādo: vt ꝑ hanc deueniat ad illā. i qua
finit ſpeculationē ſuam. Vñ hec aſſignatio
nō ē ꝓpa ſicut alia. vñ magr̄ eā. ſo pōit tāq̄z
nō p̄ncipalē. Ad illud ḡ ꝙ obr̄. ꝙ habitꝰ
nō ſūt coeui. ⁊ c. dō ꝙ triplex eſt hītꝰ. Quē
dam eni habitū: h; aīe potentia ab acq̄ſitōe
quendā ab īnata diſpōe. Tertiū h; a ſui ipſi
us origine. hoc aūt p;. q: hītus ē quo poten
tia eſt facilis in actū. potentia aūt his tribus
modis eſt facilis. v̄bi gr̄a affectus nr̄ habet
facultatē ad diligendū bonū alienū: ꝑ acq̄ſi
tam diſpoſitionē vt ꝑ v̄tutē. Ad diligendu;
v̄o bonū ſuū ꝑ innatā diſpōe;. ⁊ ad diligen
dū ſe ipm: ꝑ ſui nālē originē. Cū eni ſit ſibi i
diſtanter vnitꝰ. ſēp ē habilis ad ſe amādu;.
Slr̄ cū ſemꝑ ſibi ſit pn̄s. ſemꝑ ē habilis ſibi
ad ſe cognoſcendū. Et ſic p; illud ꝙ obijcit
de coeuitate. nā quo ad tales habitꝰ ē bene
coeuitas. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ tres debent
eē habitus ſm tres potētias. dō ꝙ i hac tri
nitate nō cadit. nec h; locū habitus memo-
rie: q: attendit̄ in ipſa aīa ſm ꝙ ꝯuertit̄ ſu-
pra ſe. ⁊ iō ipſa aīe ſba: tenet locū memorie
⁊ ipſa pn̄tia. ⁊ oblatio. qua aīa offert ſe: ſēp
ſue intelligentie. tenet locū habitus. ⁊ actus
memorie. ⁊ ita p;. ꝙ cadunt ibi tm̄ habitus
duaꝝ potentiaꝝ. ⁊ iō eſt ibi trinitas. Ad
illud ꝙ vltimo obr̄ de v̄bo magr̄i. dō quod
intellr̄: nō ꝓ anime ſubſtantia tota: ſ; ſupple
pro conuerſione anime ad deum. vel refle-
xione: ad ſui conſideratōē ad deū: ꝙ ſi aliter
intelligat̄. nō h; veritatē v̄bū magr̄i. ꝙ p; ꝑ
aug. qui occōne hiꝰ imaginis quaſi ꝑ totum
decimū. de trinitate: oñdit aīam habere co-
gnitionē ſui innatā. q̄ ē coḡ ſue ſbe. Et p̄tea
nihil vnū in aīa cognoſcit ⁊ diligit niſi ſba. ḡ
ſi mēs ſtaret ꝓ vna potentia. non hr̄et illos
duos actꝰ. ſ. nolle ⁊ amare.

Secūdo q̄rit̄ de iſtis incōꝑōne adin
uicē ſm triplicē ꝯꝑōnē: q̄z ponit au
gu. videl; ordinis. equalitatis. ⁊ cō
ſbalitatis. ⁊ magr̄ recitat in littera. Ordo ē
inter hec. q: mēs ē parēs. noticia ē ꝓles: ter
tius ē amor. ab vtroq; ꝓcedēs. Equalitas
etiā ē ibi. q: mēs tm̄ ſe nouit quantū ē. ⁊ tm̄
diligit q̄ztū ſe nouit. Conſbalitas. Vñ aug.
ix. de tri. c. x. admonemur ſi vtcūq; videre
poſſumꝰ ſbalr̄. hec i aīo exiſtere. nō tanq̄z in
ſbo: vt color in corpe. aut vlla qualitas. aut
q̄ztitas. qcq̄d eni tale eſt. nō excedit ſbam in
qua ē. mēs aūt amore quo ſe amat. pōt ama
re etiā aliud. ⁊ ita vult: ꝙ amor ſit ꝯſbalis
mēti. S; obr̄ ꝯ hoc. p̄mo vr̄ ꝙ in his non
ſit ordo. ſiue origo. Aut enim accipiūt̄ ꝓ hi
tibus inatis. aut acquiſitis. Si ꝓ inatis. nul
lus ē ordo. q: ſilr̄ ſūt cū ipſa aīa. Si ꝓ acqui
ſitis. ſic amor p̄cedit notitiam. nullus eni ac
q̄rit. vel ſtudet aliquid addiſcere. niſi amet
ſcire. Vñ aug. in fine noni de trinitate. ptum
mētis āñcedit appetitꝰ. quo id ꝙ noſſe vo-
lumus q̄rendo. ⁊ inueniēdo naſcit̄ ꝓles q̄ ē
ipſa notitia. Aut ḡ nō eſt ordo. aut nō tal' or
do. Itē vr̄: ꝙ nō ſit ibi equalitas. Aut. n.
notitia ⁊ amor: accipiūt̄ ꝑ cōꝑōnē ad res in
feriores. aut ad aīam. Si ad res. manifeſtū
eſt: ꝙ nō eſt ibi equalitas multa eni nouimꝰ
q̄ nō amamꝰ. Si ꝑ ꝯꝑōnē ad aīa;. ⁊ tūc aut ē
equalitas q̄ztū ad intēſionē. aut q̄ztū ad ex-
tenſionē. q̄ztū ad extenſionē nō illud ꝯſtat:
q: vnū eſt ibi. ḡ q̄ztū ad intenſionē. ſ; ꝙ hoc
ſit falſū vr̄. q: cū ſciamus aīam minorē deo:
⁊ maiorē corpore. contingit q̄nq; ꝙ eā ama
mus magis q̄z deū: ⁊ minus q̄z corpꝰ. ⁊ illa
qualitas amoris nō ſeq̄t̄ quantitatē notitie
Itē ꝙ nō ſit ibi ꝯſbalitas vr̄: q: amor et
notitia. ſunt hītus. ⁊ ſūt qualitates ergo vr̄
ꝙ eſſentialiter differant ab ipſa mēte. Itē

ro aug. est. q2 nō sūt in aīa sicut accidentia: q2 se extendūt extra: sed hoc nihil ē. q2 accidentia se extendūt extra. vt calor calefaciē do. ⁊ color imutando visū. Preterea hō cognoscit aliqua cognoscibilia scia acqsita. q̄ ē accn̄s. ⁊ ita se extendit extra. Rn̄. dō ꝙ sicut aug. assignat. i his ē ordo. equalitas ⁊ ꝯsbalitas. ordo aūt attendit in his hītib⁹ aīe ꝯnālib⁹: in cōpatione ad actus: sicut ponit crebro in fide. spe. ⁊ caritate. lȝ simul infundant. Et sic pȝ ꝙ obr̄ in ꝯrium. q2 non ē ordo in ipsis habitibus absolute ꝯsideratis sed p relationē ad actus. Silr̄ ē ibi equalitas: ƀm conuersionē aīe supra se. ⁊ p̄dictoꝝ habituū pfectionē. Un̄ dicit aug. in. ix. d̄ tri. ꝙ nō est in his habitibus equalitas: nisi ƀȝ ꝙ pfecti sunt. Et sic pȝ solō ad illud ꝙ de amore obr̄. q2 ille amor. nō est amor pfectus ȝ libidinosus. ⁊ inordinatus. Uel dō ꝙ eq̄les sūt: ƀm ꝙ sunt ꝯnāles. q̄tū eni est q̄l habilis vel facilis ad cognoscendū se. tm̄ ad se amandū. de habitib⁹ ỽo acqsitis malis. vel bonis nō ē veꝝ. ⁊ de his non intelligitur.

Similiter ē ibi tertiū. s. ꝯsbalitas. q2 ƀȝ ꝙ dictum ē supra. Amor ⁊ notitia: aīe ꝯnāles sūt. ƀȝ ꝙ supra se ꝯuertit. ⁊ sic nihil oīo addunt supra ipsas potētias. p hoc eniȝ ꝙ aīa sibi pn̄s est: hȝ notitiaȝ. p hoc ꝙ ē nota sibi: hȝ habitū amoris. ⁊ iō sicut potentie sūt cōsbales aīe vt supra visū est. ita ⁊ huiusmodi habitus. vn̄ ⁊ si videant dr̄e modū hītus vel qualitatis. realiter tm̄ nihil supra potentias addunt. ⁊ sic pȝ rn̄. ad obm̄. ꝙ nō sunt qualitates isto mō. Ad illud ꝙ obr̄. de ratione aug. dō ꝙ illa rō nō cōcludit p̄ncipalr̄ ꝙ amor. vel notitia sint sbaliter i aīa. ⁊ hoc est q2 tūc pari rōe posset dici. ⁊ obijci de oī amore: ȝ cōcludit ex ꝯsequēti. Quod pȝ sic cū eni amor extendat extra suū subm̄: aliud amando. hoc ē p virtutem sbe. sicut p se nō est nisi p sbām. Si ergo amor ⁊ notitia extēdunt per ỽtutē sbālē. ⁊ hee sunt intelligentia. ⁊ volūtas. ⁊ amor. quo aīa amat se: est idem cū ipsa volūtate. ⁊ silr̄ notitia qua cognscit. nō est aliud q̄ȝ intelligentia. restat ḡ ꝙ amor. ⁊ notitia. rspcū sui sr̄ ipsi mētis ꝯsbales.

Tertio ⁊ vltimo qrit vtꝝ hec trinitas imaginis. s. mētis. notitie. ⁊ amoris. ducat necessario in cognitionem trinitatis. q̄tū ad psonas. Et vr̄ ꝙ sic: q2 i hac trinitate imaginis ē relatio. sed in deo non est relatio nisi quo ad psonas. ergo ⁊c̄. Itē in hac trinitate ē distīctio. q2 notitia nō est amor. sed in deo nō est distinctio nisi psonaꝝ. ḡ ⁊c̄. Itē in hac trinitate ē origo nascibilitatis vni⁹. ab vno. ⁊ tertij ab vtroqȝ ḡ cū ista sint p̄ma psonaꝝ pȝ ⁊c̄. Item in hac trinitate ē amor tertius: q ē ꝓprium sps̄. ⁊ qui est ad alteꝝ. ḡ vr̄ ꝙ necessario ducat in trinitatē psonaꝝ. Contra hec trinitas intelligit in creatura sine distinctiōe psonali. ḡ pōt intelligi ⁊ in deo: sed hoc ē falsum. ḡ ⁊c̄. Itē notitia. ⁊ amor. sunt i qualibet psonaꝝ. ergo ƀm p ea q̄ sunt in oib⁹. n̄ venit in cognitionem distinctionis psonalr̄. ergo. ⁊c̄. Itē intellecto ꝙ vna tm̄ eēt psona. adhuc nosceret. ⁊ amaret se. ergo ⁊c̄.

Itē phi istam trinitatē cognouerūt: ⁊ tm̄ nō cognouerūt trinitatē psonaꝝ. ergo hec n̄ necessario ducit in illam. Rn̄. dō: ꝙ: per hanc trinitatē ꝯtingit cognoscere trinitateȝ in deo. ⁊ hoc est attribuendo ea que in hac trinitate sūt: illi sūme trinitati. Sȝ hoc potest esse dupl̄r. Aut eni ista tria: possunt deo attribui ƀm sbām. vt per mentem intelligam⁹ mentem in deo. ⁊ per notitiaȝ in anima: notitiam in deo. ⁊ sic de tertio. ⁊ sic non ducūt in cognitionem trinitatis. nisi quantum ad appropriata. ⁊ sic intellexerunt philosophi

Possunt etiam ista trahi ad deum ratione proprietatum. que sunt. ordo. ⁊ origo. distinctio. ⁊ relatio. ⁊ sic ducunt in cognitionem trinitatis quo ad propria. Sed ista ponere vel intelligere in deo potest fides: sed non ratio. ⁊ ita perfecta cognitio imaginis non habetur nisi a fide. vnde bene conceditur ꝙ imago perfecte cognita vt imago. ducit in cognitionem trinitatis. non autem simpliciter. ⁊ per hoc patet vtraqȝ pars.

Ad illud ꝙ obijcitur de amore. dicenduȝ ꝙ amor potest dicere complacentiam. ⁊ sic est commune. vel potest dicere connexionē siue communionem. vel donum. ⁊ sic habȝ rationem persone.

In parte ista. circa litteram queritur de hoc quod dicit. imago dei permanet. contra psalmus. Domine ī ciuitate tua imaginē ipoꝝ ad nihilū re

diges. R. ymago. dr duplr. q̃tum ad ſbale eē. ⁊ hec reſpicit trinitatē potentiarū ⁊ ordinez ⁊ eq̃litatē. ⁊ ſic ſemp permanet. Alio modo put ſupra eē addit bñ eē. vt decorez ⁊ honorē. ⁊ hec pōt pdi. q: hō cū in honore eēt nō intellexit. Itē querit de hoc q dic memoria ⁊ noticia dr ad aliqd ⁊ c. ḡ memoria. intelligētia. ⁊ volūtas ſūt in pdicamēto relatōis. Item quare mēs dicit mag ad ſe: q̃z memoria vel intelligentia. R. dō. q dici ad aliqd ē duplr. vel ppriē ⁊ p ſe. ſic pr ⁊ filius. vel rōne alicui annexi. q: hz reſpectum annexū: ⁊ inclinatōem. ⁊ ſic memoria dr ad aliqd. q: i natū hz reſpectū ad memoriale. Silr intelligētia ad itelligibile. ⁊ volūtas ad volibile. ⁊ hec obiecta ad inuicem hñt rſpectū. ⁊ ſic pz obiectio. Ad illud q q̃ritur de mente. dō. q mēs dr ab actu eēntiali. ppterea intelligendū q quo ē: dat aie eē gnāliſſimū. ⁊ ſic dr eēntia. l'iq̃tuz dat eē gnāle: ⁊ ſic dr vita. q: aia eſt in gñe viuētiū aut iquātuz dat eē ſpeciale. ⁊ ſic mēs. Mēs eni nō dr: niſi qō viuit vita intellectiua. vl' aia in ſe dr eēntia. vt actus corporis vita. vt pfectibilis a deo mēs. Item q̃ritur d̃ hoc q dr. q tres pſone nō ſunt vnius dei. q vr dre falſum. q: ſi ſunt vni eēntie: ſz eēntia ē deus. ḡ ſunt vnius dei. Si dicas. q nō ſeqt ego quero. qr non pceditur. tres pſone ſunt vnius dei. Si pter hoc q obliquus notat diuerſitatē. ergo cum eēntia nō ſit diuerſa a pſona nō pōt dici tres pſone ſunt vni eēntie. R. dō. q genitiu alteri pſtruit l rōe poſſeſſionis vt ſi dicat bos petri vel iobis Aliqñ ex vi dclaratōis eēntie. vt mlr egregie forme. Aliqñ i trāſitiue vt creatura ſal'. In tranſitiue pſtruit generale cū ſpāli. ⁊ ſic pōt dici ſba vel pſona dei. Ex vi declarationis eēntie. nomē importās formā p modum forme. ⁊ ſic dr tres pſone vni eēntie. q: ḡ gñ dr tres pſone ſunt vnius dei. de ñ ſignificat nec p modū forme. nec p modum ſpecificātis: iō intelligit p modū poſſidentis l' pncipiātis: ⁊ iō ſimplr ē falſa. Itē q̃rit d̃ hoc q dicit q ex maxima pte eſt diſſimilis. vr eni falſum. q: ymago eſt ſilitudo expſſa. ḡ ſi maxime eſt diſſimil: nō ē ymago. R. dō. q eſt exceſſus ſimplr vel in genere. Si ḡ loquamur d̃ exceſſu ſimplr. ſic dico q aia rōnal' nō eſt valde ſimil' deo. Si vero loq̃mur in gñe creature. q: tm̃ accedit. q̃tū poteſt nā creata. ſic dr valde ſimil'. ⁊ expſſa ſilitudo dei. Itē querit d̃ hoc q dicit. ſi duo eēnt vel vterq̃ inſufficiēs eēt. vel alter ſupflueret. q: ſm iſtam viā mōſtrari pōt q non ſint niſi vna pſona. R. dō. q in pſonis ñ pōt eē ſuperfluitas: q: in eis eſt vna ſufficiētia. Vñ ſi vna eēt ſuperflua. ⁊ oēs. Sed nō pōt ibi eē aliqua inſufficiētia. q: nihil plus habēt tres q̃z vna. ſz ſi eēnt due eēntie: due eēnt ſufficiētie: ſi quelz per ſe eēt ſufficiens. Si aūt altera cū altera: quelz inſufficiens. ⁊ ita patet q nō eſt ſilr de duab eſſentijs: ſic de duab pſonis. Itē querit de hoc q dicit. q intellexit deū haber ſapientiā que ab ipſo genita eſt: q: itellexit eū non eē rem fatuam. ḡ vr ſm hoc q pr ſit ſapiens ſapiētia genita. Et dō. q iſta pſequētia nō eſt intelligēda imediate. ſ. q: nō eſt res fatua: hz ſapientiam genitā. Sz hoc eſt intelligenduz ſic. de ē ſubſtātia ſpūalis. ḡ eſt nata cognoſcer ḡ ſi nō hz ſapientiam: eſt res fatua. ſz nō eſt res fatua. ḡ hz ſapientiam. ſz nō eſt ſapiētia ſine ver bo: ⁊ nō eſt verbū niſi pcedat a mēte. ⁊ ita generet. ḡ a pmo. ſi hz ſapientiā: neceſſe eſt ſapientiā eē genitā. ⁊ oēs iſtas cōſequētias oportet itelligere nō imediate.

Di. iiij.

Ic oritur qō ſatis neceſſaria conſtat ⁊ irrefragabilr ⁊ c. In pcedēti diſ. pbauit magr trinitatem ⁊ vnitatē per ſilitudines pgruas ⁊ rōnes. In pñti diſ. ponit ſa pars. in qua ſoluit incidētes dubitatōes Et incidit dubitatio ex hoc: q in diuis eſt trinitas ⁊ vnitas. ⁊ ita aliqd diſtinguēs ⁊ diſtinctū: aliqd indiſtinctū. vt termini ſbales. Incidit ḡ dubitatio ex cōparatōe pprietatis diſtinguētis: ad terminū ſubſtātialē. Hz aūt hec pars duas. In pma mouet dubitatōem ex compatōne proprietatis diſtinguentis: ad ſbam vel eſſentiam. In ſa ad eius potentiā. infra. diſ. vj. Preterea qm̃ ſolet ⁊ c. Itē pma pars hz duas q: ſubſtātia pōt ſignificari in pcretiōe: vt p hoc nomē deus. vel in abſtractōe vt p hoc nomē eēntia. Primo ḡ mouet qōnem ex pparatione generatōis: ad hoc nomen deus. Scdo ad hoc nomen eēntia. infra. diſ. v. Poſt hoc querit vtrū pcedendū ſit. ⁊ c. Habet aūt hec diſtinctio q̃ttuor pti-

culas. ꝛ hoc ſm ꝗttuoꝛ q̄ ibi tangunt. In ꝑ
ma ſuppoſito ꝙ hec ſit vera: deꝰ genuit de
um q̄rit de hac. genuit ſe vel aliū deum. ad
q̄ȝ ſoluit interimēdo. In ſa q̄rit de hac. ge-
nuit deū qui eſt ds pat. vel qui nō eſt ds pr̄
ꝛ ad hoc ſoluit diſtinguēdo ex pte pꝛedicati
ꝛ hoc ibi. Sed adhuc opponūt. In tertia q̄
rit de hac. deꝰ eſt trinitas. ꝛ ꝓbat multꝭ auc
toꝛitatibꝰ ꝙ eſt vera. ꝛ hoc occaſiōe ꝑdicto
rum. ibi. Quidā tn̄ veritatis aduerſarij. In
q̄rta redit ad ſuū ꝓpoſitum. ſ. ad ꝑmo que-
ſitum. ad ꝑmū videlȝ addens ꝑme ſolutōni
ꝙ q̄ȝuis nō ſit ꝯcedendū genuit ſe vel aliuȝ
diuiſiȝ. pōt tn̄ ꝯcedi ꝯiunctim. ibi. Nunc ad
ꝑmiſſam q̄ōnem ꝛc.

D intelligentiā eoꝝ q̄ tangit magr̄
in pn̄ti di. q̄ttuoꝛ q̄runt. Pꝛio
vtrum hec locutō ſit ꝯcedēda in di
uinis ds genuit deū. Scd̄o q̄ritur vtruȝ
vnitas eēntie admittat hāc locutōem. deus
genuit aliuȝ deum. vel deꝰ eſt alius a deo.
Itē querit de ꝯſignificatōe hꝰ nois ds.
vtrū videlȝ gramatice poſſimus dr̄e pluresſ
deos. Quarto ꝛ vltimo q̄rit de ſuppoſi-
tione iſtius nois ds vtrū ſupponat pꝛo per
ſona vel pꝛo eſſentia.

Irca ꝑmū. ꝙ hec locutio. ds genuit
deū ſit ꝯcedenda vr̄ per hoc ꝙ dici
tur in ſymbolo. deū de deo: ſed hoc
nō eſt niſi per gnātōeȝ. ḡ deus gnātur a do
ḡ iſta locutio ē ꝯcedenda. deꝰ genuit deuȝ.
Itē gnō eſt reſpectu filis in nā. vn̄ hō ge
nerat hoīem. vn̄ ſi in diuinis ē gnātio ꝓdu
citur filis in nā. ḡ cū pr̄ ſit ds. non gnāt niſi
deū. ergo hec ē vera. ds generat deū. Itꝫ
q̄cquid hȝ filius. aut hȝ a ſe: aut ab alio. ſed
hȝ deitatem ꝛ nō a ſe. qꝛ ſi ſic: eēt ingenitus.
ergo hȝ ab alio. ſed nō hȝ niſi p gnātioneȝ.
ſed nō hȝ deitatem niſi ab habēte deitateȝ.
ꝛ habēs deitatē eſt ds. ergo ꝛc. Cōtra. h̄
nomē ds ſignificat eēntiam ſiue ſubſtantiaȝ
cū ſit terminus ſb̄alis. ſed h̄ nō ꝯcedit: imo
eſt falſa. eēntia gnāt eēntiam. ergo ſilr̄ ꝛ iſta
ds gn̄at deū. Itē hoc nomē deꝰ. aut ſup-
ponit pꝛo oī perſona. aut determinate ꝓ ali
qua. Si determinate ꝓ aliqua. ergo reſtrin
gitur eiꝰ ſignificatio ab aliq̄. non eſt dare ꝙ
ab alio: niſi ab h̄ v̄bo genuit l' gn̄at. ſȝ regu
la eſt. ꝙ terminꝰ poſitꝰ in ꝑdicato nō reſtrin
git terminū a parte ſubiecti rōne ſignifica-
tionis. ergo ſtat pꝛo oī pſona. nō ḡ vr̄ locu-
tō v̄a. ſȝ ꝙ ſtat ꝓ pſona pr̄is. ḡ ꝛc. Itē iſte
terminus ds q̄ȝtum eſt de ſe: eque bn̄ ſup-
ponit ꝓ filio: ſicut ꝛ pꝛo patre. ergo cuȝ filij
ſit nō generare ſicut ꝛ pr̄is eſt gn̄are: ſȝ hec
eſt vera. ds generat ꝓ pr̄e: eadē rōne. ꝛ hec
eſt vera. ds nō gn̄at pꝛo filio. Si ergo hec n̄
ꝯceditur. nec ꝑma dȝ ꝯcedi. Itꝫ ꝯdictoꝛie
oppoſita ſūt v̄a de q̄libȝ ſubdiſiūctōe. qꝛ de
quolibet affirmatio vel negatio. ergo ſi ds
genuit deū. aut deū qui eſt pr̄. aut deuȝ qui
nō eſt pr̄. Si deum q eſt pr̄. ergo genitus eſt
generās. Si deū qui nō eſt pr̄. ſed ꝙ impli-
catur ꝯtingit ſimplr̄ inferri. Ut ſi dicat. hō
qui nō currit diſputat. ergo hō nō currit. er
go ſilr̄: ſi genuit deū qui nō eſt pr̄. ds nō eſt
pr̄. ſed ſi nō eſt pr̄: nō generat. ergo ꝛc. R.
dō. ꝙ ꝑdicta locutio ſalua eēntie vnitate ac
cipit tam a magiſtris: q̄ȝ a ſcis. Ad cuiꝰ in
telligentiā q̄ttuoꝛ regule ſūt notāde. Pꝛi-
ma eſt ꝙ nomē abſtractū imponit forme: ꝛ
a foꝛma. vt albedo imponit a foꝛma albedi
nis. Nomē vero ꝯcretū imponit a foꝛma: ſ
ſed nō foꝛme. ſȝ ſuppoſito. vt albū imponit
a foꝛma albadinis. ſed nō foꝛme: ſȝ ſuppoſi
to. vt alicui rei albe. homini: vel cigno. Se
cūda regula eſt. ꝙ terminꝰ habēs multitudi
nem ſuppoſitoꝝ ſine diſtributiōe acceptus:
ſtat ꝓ illo pꝛo quo reddit locutōem veraȝ.
vt cum dr̄ hō currit. vera eſt locutio ꝓ cur-
rēte: ſi aliq̄s ſit currens. Tertia regula ē.
ꝙ termino habēti foꝛmā nō multiplicabilē:
nō differt ꝑponere ꝛ poſtponere negatōeȝ.
vn̄ nō differūt dicere: petrus nō currit. ꝛ nō
petrus currit. Quarta r̄gula ē iſta. ꝙ re
latiuū refert añcedens ſub eodē mō ſuppo
nēdi: ſub quo añcedēs ꝑceſſit ipm relatiuuȝ
niſi faciat relationē ſimplicē. Ex ꝑma re-
gula patet rn̄ſio ad ꝑmū. Cū eni iſte termi-
nus ds ſit ꝯcretus: ꝛ ſi iponat a foꝛma eēn
tiali. ſ. deitate. tn̄ imponit pſone ſiue ſuppo-
ſito. ſicut albū iponit ab albedine rei albe.
ꝛ iō ſuppōit ꝛ reddit locutōeȝ verā ꝓ pſona
nō ꝓ foꝛma. h̄ aūt nomē eēntia vl' deitas. ē
abſtractū. ꝛ iō iponit foꝛme ꝛ a foꝛma: ſicut
albedo. ꝛ iō eēntiā ſignificat ꝛ ſupponit. ꝛ iō
hec ē falſa. eēntia gnāt eēntiā. qꝛ gn̄atio nō
ē foꝛme: ſȝ ſuppoſiti. ſȝ hec eſt vera. ds gn̄at
deū ꝓ pſona. Ex ſa regula pȝ rn̄ſio ad ſȝ
q̄ȝuis eni ſuppoſitio termini nō artet tn̄ ꝓ

illo stat ꝑ quo ē locutio vera. vt hō currit ꝑ
petro. vel Johe. si ꝑ illo ē locutio vera. nec
tñ ad illū restringit. ⁊ ħ pꝫ. qꝛ si addat distri
butio ꝯfundet illū terminū ꝑ oibꝰ: sed si eēt
restrictus: nō ꝯfundēt nisi ꝑ ill' ad quos se
extēderet restrictio. vñ aliud est terminū re-
stringi ad vnū aliud est locutionē reddē ve
ram ꝑ vno. Ex tertia regula pꝫ solo ad
tertiū. lꝫ eni hec sit vera pro prē. ds gnāt d
um. tñ ħ ds nō gnāt. nō est vera ꝑ filio. Cuꝫ
eni iste terminus ds. dicat formā imultipli
cabilem: nō differt ei ꝑponere negatōnem
⁊ postponē. ⁊ iō cū negatō ꝑposita oio a sbo
remoueat ꝑdicatum: sic ei negatio postposi
ta rmouet totalit' ꝑdicatū ab hoc termio ds
cuꝫ dr ds nō generat. qꝛ remouet a quolibꝫ
supposito. ⁊ iō aliū modū supponēdi habꝫ i
affirmatiua qꝫ in negatiua. qꝛ in affirmati-
ua erat vera locutio ꝑ prē. in negatiua ve-
ro nō pōt esse veritas. qꝛ negatio remouet
totaliter ꝑdicatū illud. Ex q̄rta regula pꝫ
q̄rtum. Cum eni relatiuū oio hēat supposi-
tōem añcedentis. ⁊ iste terminus ds in ꝑdi-
cato supponat ꝑ deo genito. relatiuū refert
pro illo. ⁊ ita sensus est. ds genuit deū. q deꝰ
genitus est pater. vel nō est pat'. ⁊ hec est ve
ra ꝑ negatiua. nec lꝫ inferre. g̊ deus non est
pr̄. qꝛ mutat suppō. imo ē ibi figura dictōis
Cōo querit vtrū vnitas eēntie ad-
mittat hāc. ds generat aliū deū. Et
ꝙ nō vr̄. Ansel'. i proslo'. Cum dici
mus deū de deo. nō intelligimꝰ alium deuꝫ
sꝫ eundē de seipso. Itē si genuit aliū deū:
sed vbi ē vnus ⁊ alius. sūt duo. g̊ si genuit ali
um. sūt duo dij. Item alius dicit alietateꝫ
in gnāli. g̊ cum gnāle specificet ꝑ adiunctuꝫ
hoc nomē ds specificat ipꝫ. sꝫ si specificat. spe
cificat rōne forme. g̊ notat alietas in forma.
g̊ nō est admittēda tal' locutio. cū non sit ibi
alietas in forma. Sꝫ ꝯ. gnātō importat di
stinctōem. sed distinctio alietatē aliqꝫ. g̊ ⁊ ge
neratō. g̊ si hec est vera. ds genuit deum. ⁊
hec ꝑ ꝯñs. deꝰ distinguit a deo. vel genuit
alium deū. Si dicas ꝙ nō sequit. qꝛ gnāre i
portat distinctōem vt modū. sꝫ distingui. vl'
esse aliū vt rē. ꝯ. ad ꝯsequētiā vt modū seqt
ꝯsecutio vt res. Vñ si hec est vera. si hō est
aial est. ad hominē sequit aial. Et ꝑma cō-
stat ꝙ distinctio generatiōis nō tm̄ est a pte
intelligētis. verum etiaꝫ a parte rei. g̊ illi di
stinctioni vr' exercite. Ret distinctio realis.

Item affirmatiua ē falsa. ds genitus ē ds
generās. ergo negatiua ē vera. deꝰ genitus
nō est deꝰ generās. sed sicut affirmatiua si-
gnificat idēptitatem ita negatiua diuersita-
tem. g̊ sicut deuꝫ generātē ⁊ genitū ꝯtingit
ad inuiceꝫ ꝯpari mediāte negatione ita me
diāte alietate. g̊ ħ est v̊a ds genuit aliū deū.

Item pr̄ siue ds genuit alium. hec est ve
ra ꝯstat. g̊ aut aliuꝫ deū. aut aliū non deū sꝫ
nō aliū non deū. g̊. ⁊c. Itē alius ē masculi
ni generis. sed terminus masculini generis
stat ꝑ persona iptituis terminis. g̊ alius di
cit alietatē ꝑsonalem. sed hec ē vera. ds ge-
nuit deum aliū in ꝑsona. g̊ silr ē vera hec ge
nuit aliū deum. R. dō. ꝙ hec ꝯsueuit disti
gui. deꝰ genuit alium deū. qꝛ alius pōt tene
ri adiectiue ⁊ sic ponit alietatē circa formaꝫ
istius termini deꝰ. ⁊ sic locutio est falsa pōt
etiā teneri sbantiue sic vt substantiuet. ⁊ tūc
est appositiua ꝯstructio. sicut aial hō. ⁊ ē sen
sus hoc mō. ds genuit alium deuꝫ. i. genuit
aliū q est deus. ⁊ in hoc sensu ē locutō vera.
Sed lꝫ ista distinctio in locutioibꝰ theologi
cis ꝑꝑ quēdā ꝓprium modū loquēdi locum
hēat. tñ qꝫtum eēt de virtute smonis non
eēt distinguenda. qꝛ adiectiuū iunctū substā
tiuo. vt hō albus. nō dr sbantiuari nec ap-
positiua ꝯstructio dr ibi eē maxie cū illa sit
minus cōis respectu magis cōis. vñ cū hoc
nomen alius sit adiectiuū hñs substātiuum
ꝯiunctū in ꝑdicta locutōe ponit alietatē cir-
ca ipm rōne suppositi ⁊ forme. ⁊ ꝓpterea si
velimus artificialit' ꝓcedere iudicanda ē ta
lis locutio falsa. Propter ħ ad intelligen
tiā dicte locutōis. notāda ē regula cōis. Nō
hꝫ locum distinctio vbi nō ē ex diuersis cāis
vnio. verbi grā pr̄. ⁊ filius ⁊ sps. s. vniunt in
hoc noie ds. ⁊ nō ex diuersis cāis siue rōe di
uersoꝝ. sed rōe vnius deitatis siue essentie.
vnio ex diuersis cāis est. vt in hoie vniunt
petrus ⁊ iohs. rōne diuersaꝝ humanitatuꝫ
qꝛ alia ē humāitas petri alia iohis. Et iux
ta hāc regulā ab oppositis ē alia regula ac-
cipienda. Nō hꝫ locū oimoda vnio. vbi ē si
mul cū vnione distinctō. vt pr̄. ⁊ filius. ⁊ sps
s. vniunt in vna deitate siue essentia. sed di-
stinctōem hēnt ratione pluralitatis ꝑsonaꝝ

Scōm hoc attendendum ē. ꝙ in diuinis
Quedā vocabula importāt distinctōꝫ solū.

Quedã oimodã vnionem. Quedaz medio mõ. Qm̃ igitur de⁹ generãs: ⁊ deus genit⁹ ⁊ si sũt psonaliter distincti. tñ in deitate vniuntur ex eadẽ cã. q: vna deitate. iõ nõ recipiuntur noĩa importãtia simplr̃ distinctõẽz. Jõ hec nõ admittit. deus distinguit a deo. deus genuit aliũ deũ. Jterum rõe distinctõnis nõ recipiunt vocabl'a oimodã importãtia vnionem in supposito. ⁊ forma. Unde hec non recipit. deus genuit se. sed illa que medio mõ se hñt recipiunt. quale est hoc verbũ generat. q: dicit distinctõem in psona cũ vnitate essentie. Silr̃ hec pcedit: pat generat alterũ se. vñ Aug. ad maximũ. Pr̃ genuit alterum se. Et sup Johem. Pater mittens filiũ misit alteꝝ se. Et ex hoc est ꝙ nõ sequit ad gnãtionem. verbũ simplr̃ importãs distinctõem. ⁊ sic pz pmũ. Ad illd ꝙ po obijcitur de negatiõe bñ pcedo ꝙ est alietas. sed tñ nõ sequit ꝙ possit dici alietas in essentia. siue forma deitatis. vñ nõ sequit genitus est alius a generãte. g̊ alius de⁹: q: mutat suppositio hui⁹ termini ds. Ad illud ꝙ obijcitur. tertio. aut aliũ deuz. aut alium nõ deũ. dico ꝙ nõ sufficient diuidit. q: ñ est pdictio nisi accipiat negatio respectu totius. Jn hoc eni ꝙ gẽuit aliũ deũ. duo dint. s. ꝙ deus deũ. ⁊ ꝙ alium in deitate. Et ido ad hoc ꝙ sumat pdictio. necesse est ꝙ ferat sup totũ. vñ sicut nõ valet demõstrato mõacho nigro q est albus p naturã. iste aut ẽ albus monach⁹. aut alb⁹ non monachus. q: vtraqz est falsa. silr̃ intelligendũ est in ppposito. neqz valet est de⁹. ⁊ est ali⁹. g̊ est ds ali⁹. imo est ibi accidẽs. sicut hic. ẽ bonus ⁊ est cythared⁹. g̊ est bonus cythared⁹. Ad illud ꝙ vltimo obijcitur. dd. ꝙ ali⁹ qz̃uis sit masculini generis. tñ q: ponit rẽ suam circa sbantiuũ ab illo trahit suppositiõez. ⁊ iõ nõ tenetur psonalr̃: nisi sm ꝙ sbantiuat. sicut ⁊ hoc nomẽ vnus. vñ sicut si dicat vnus deus vnus dicit vnitatem sbalem. ita si dicat ali⁹ deus. alius. dicit alietatem sbalem. ⁊ ratio huius venit. non tm̃ q: adiectiuuz. sed q: generale. qd specificatur per adiunctuz.

Tertio queritur vtrum hoc nomen deus. gramatice habeat puralẽ numerum. siue vtrum congrue possit dici plures dij. Et ꝙ sic vr̃. q: sm phm intellectus sunt idem apud omnes: qz̃uis voces sint diuerse. sed mõi significãdi pseqũt modos intelligẽdi. g̊ cuz apud hebreos pgrue dicatur heloyn. ꝙ equipollet ei ꝙ est dij. g̊ ⁊ apud nos. Jtẽ sicut vult phs. verũ suppponit pgruum. vñ catõis est vel nõ est. nec verũ. nec falsũ significat: sed hec ẽ vera. nõ sunt plures dij. g̊ pgrua. g̊ ⁊ hec pgrua. plures sunt dij. q: negatõ nõ remouet inpgruitatem. Jtem sicut de⁹ puenit vni soli. ita pncipium creaturaꝝ vni soli: sz qz̃uis falso dicat pl'a pncipia tñ dicũt pgrue. g̊ paĩ rõe possumus dr̃e plures deos. Jtẽ hoc nomen fenix: nõ hz nisi vnicum suppositum tñ pgrue dr̃ plures fenices. Si tu dicas. ꝙ suppositum plurificat per successionẽ tp̃is. obicio tibi. de hoc noĩe sol. ꝙ nullo tp̃e plurificatur. ⁊ tñ congrue dr̃ plures soles. ergo ⁊ plures dij. Cõtra omne nomẽ ꝙ hz plurale est nomẽ appellatiuũ. ppria eni noĩa ñ plurificantur. nõ enim dr̃ plures petri. vel iohes: sed h nomẽ deus nõ est nomẽ appellatiuuz. q: non significat formã multiplicabilem. ergo. ⁊c. Jtẽ hoc nomẽ deus est ppric pprium diuine nature. sed nullum tale multiplicatur: nec plurificat. ergo ⁊c. R. ad pdictorum intelligentiã est notandũ. ꝙ h nomẽ deus dr̃ tripliciter. s. nũcupatiue. adoptiue. nãlr̃. pmis duob⁹ modis plurificatur vñ apl's pme cor. viij. Siqdez sunt dij multi ⁊ dñi multi. sed tertio mõ nõ. q: sic hoc nomẽ ds significat diuinã nãm cuz pditionib⁹ quaꝝ collectionẽ impossibile ẽ in alia repire. ⁊ iõ sicut pprium nomẽ nõ hz plurale sm artez loquẽdo. sic nec h nomẽ deus. Ad illud. ergo ꝙ obijcit. ꝙ apd hebreos hz plurale ꝙ est h eloyn. dd ꝙ modi significandi. nõ tm̃ cõsequũt diuersos modos intelligendi gnãles sz et modos exprimendi. Et qm̃ ipi hñt articulos ⁊ diuersos modos exprimẽdi. quos nos non hẽmus. iõ illi possunt hr̃e. sz nos nõ. Ad illd: ꝙ obijcit. ꝙ veꝝ supponit pgruũ. dd ꝙ duplr̃ ẽ incõgruitas. vna est ex discoherẽtia accidentium vt catonis est. Alia ex discoherentia intellectuuz. vt cum dicitur plures petri. prima incongruitas tollit falsitatem ⁊ veritatem. Secũda vero incongruitas habet falsitatem cõiunctam. ⁊ ideo quia per negationem remouetur falsitas. ⁊ sancti malunt loqui vere: quaz pprietatem sermonis seruare ⁊ loqui

minus vere. iō negāt plures deos. Posset
tñ dici ꝙ q̄zuis hec vox dij: nō sit vox signi
ficatiua ꝫm arté ⁊ impositioné. tñ est vox si
gnificatiua ex accomodatōe vsus. vt olli ꝓ
illi. ⁊ iō generat falsū intellectū affirmatiua
negatiua veꝝ q̄zuis nō grāmatice. Ad il
lud ꝙ obr̄ ꝙ principiū vni soli ꝯuenit: silr̄ ⁊
phenix. dō ꝙ conuenire vni soli ē triplicit̄.
Aut eni ē: q: imponit̄ nomé a forma inmul
tiplicabili. vt in ꝓprijs noibꝰ. ⁊ sic tollit plu
ralitaté re ⁊ cōsignificatōe. Aut imponitur
a forma q̄ nata ē cōicari q̄zuis nō cōicet̄ pp
determinationé. vt cū dr̄ principiū creatura
rū. Aut pp defectū mē̄ vt phenix. ⁊ tale tol
lit pluralitaté ꝫm ré nō ꝫm cōsignificationé
q: pōt significari talis forma. vt pōt multi-
plicarri ꝑ supposita.

Uarto ⁊ vltio q̄rit̄ de suppōne hiꝰ
nois deus. Et q̄rit̄ vtꝝ hoc nomen
deus de se supponat ꝑsoná vel nām
Et ꝙ ꝑsoná vr̄ ꝑ illud ambro. sup. Benedi
cat nos deus deus nr̄. bn̄dicat nos deꝰ Am
bro. Trina dei ꝯfessio trinitaté indicat ꝑso
naꝝ. g̊ cū deus sit ibi sine adiūcto. de se sup-
ponit ꝑsoná. Item rōne oñdit̄ sic. hoc no
mé homo ꝓp̄e supponit ꝓ oi eo cui inest hu
manitas. g̊ a sili. ⁊ hoc nomé deus ꝓ oi eo
cui inest deitas. sed hec est ꝑsona. g̊ ⁊c̄. Ité
hoc nomé deus. significat diuinitaté in cō-
cretione. s; nō nisi in cōcretiōe ad suppositū
ꝙ é ꝑsona. s; t'minꝰ ꝯcretus ꝓprie supponit
ꝓ eo respectu cꝰ iportat formá. vt albū ma-
gis ꝓprie supponit ꝓ re alba q̄z ꝓ forma. g̊
⁊c̄. S; ꝯ̄ ꝓnomé refert ré ꝓ ꝓprio supposi
to. s; cū dr̄. bn̄dicat nos deus ⁊ metuát eū.
hoc ꝓnomé eū refert nām nō ꝑsonaꝝ. g̊ ⁊c̄.
Ité q: iste terminꝰ hō ꝓp̄e supponit ꝓ in
diuiduo. ista est falsa. hō é sor. ⁊ pla. q: ide;
indiuiduū nō recipit illá p̄dicationé. s; hec é
vera. deus é trinitas: vel deus é pr̄ ⁊ filius
ergo cū illud p̄dicatū nō ꝯueniat vni ꝑsone
p; ⁊c̄. Ité terminꝰ q ꝓprie supponit ꝑso-
ná addito sibi termīo ꝑtitiuo. stat solū ꝓ vno
vt cū dr̄ vnꝰ hō currit. g̊ silr̄ cū dr̄ vnus deꝰ
g̊ hec é simplr̄ falsa. Unꝰ deus é pr̄ ⁊ filius.
Rñ. dō ꝙ hic cōsueuit eē duplex opinio
Una qdé é ꝙ hoc nomé deus significat ꝓ-
prie nām. ⁊ supponit ꝑsoná aliqñ vná. vt cū
dr̄ deus generat. aliqñ duas vt cū dr̄ deus
spirat. aliqñ tres. vt cū dr̄ deus est trinitas.
Et rō huiꝰ est vt dicūt: q: cū hēat m̄lta sup
posita. h; nām termini cōis. terminus aute;
cōis ꝓp̄e supponit ꝓ indiuiduo. ꝓ natura
ṽo vel forma: nō supponit ꝓp̄e nisi trahat̄.
vt si dicat̄. hō é spēs: sic dicūt in proposito.
Ulterius dicūt ꝙ q: supposita oia sūt i illo
vnica suppōne. iō simul pōt supponere pro
multis ꝑsonis. l; istud nō possit iste terminꝰ
hō: vel aliꝰ terminus cōis. ⁊ sic soluūt obie-
cta. Alia opinio é ꝙ ꝓp̄e supponit nā; sic̄
significat. ⁊ nō supponit ꝑsona; nisi trahat̄
ab alio. vt cū dr̄ deus generat. ⁊ hij dicunt
ꝙ cū dr̄. deus est trinitas. ibi stat ꝓ nā nō ꝓ
ꝑsona. ⁊ vna nā est tres ꝑsone. iō ṽa. est lo-
cutio. ⁊ rō huiꝰ positiōis est. q: hoc nomen
deus h; nā; termini discreti: cū nō habeat
plurale. iō idé significat ⁊ supponit ꝓp̄e. cū
g̊ significet nām. illá ꝓprie supponit. Sed
meliꝰ é dicere vtrūq;. q: h; nām termini cō
munis ⁊ termini discreti. termini cōis ꝓpt̄
pluralitaté suppositoꝝ. termini discreti rōe
forme immultiplicabilis. ꝙ ꝓp̄e supponit tā
nām q̄z ꝑsoná. tñ rōnes ad vtrāq; ꝑté cōclu
dunt veꝝ suo mō. hoc aūt nō pōt in alio ter
mīo iuéiri. ⁊ iō nec cōsilis modꝰ supponédi.

In ꝑte ista circa l'rām q̄rit̄ de hoc ꝙ
dicit. Deū de deo lumé de lumine.
q: cū p̄positio notet trāsitioné. ⁊ ita
diuersitaté ⁊ distinctioné. vr̄ ꝙ pari rōne ⁊
ab equipoléti. iste sint vere. deus é aliꝰ a ḋo
deꝰ distinguit̄ a deo. Rñ. dō ꝙ duplicit̄
est iportare distinctioné siue diuersitaté. s. ut
modū vel vt ré: siue vt exercitá vel vt cōce
ptá. Qm̄ igit̄ p̄pōnes iportant distinctionē
vt exercitá. ⁊ distinctio é in diuinis q̄ztū ad
supposita. facit terminū stare ꝓ diuersis sup
positis. qm̄ g̊ circa id ponit modū circa qué
exercet distinctioné. ⁊ tales sūt ꝑsone: ideo
est ṽa locutio. q: ṽo hoc nomé aliꝰ iportat
distinctioné vt ꝯceptá. silr̄ hoc ṽbū distiguē
iō simplr̄ ponit distinctioné circa terminum
rōe sue forme. iō sunt false. Ité q̄rit̄ de rñ
sione q̄z ponit magr̄ ibi. Q ḋ ṽo addit̄. genu
it deū. g̊ se deū vel aliū deū ⁊c̄. q: magr̄ sol
uit interimédo ꝯclusioné. Et videt̄ nō recte
soluere. Cū eni idé ⁊ diuersū sufficiēt̄ diuidát
ens. vr̄ seq necc̄ario génuit ḋ;. g̊ se t'aliū. R.
dō ꝙ magr̄ sustinédo p̄mā: ⁊ iterimédo cō-
clusioné. innuit ꝯclusionem non sequi ex pre
missis. ⁊ quod non sequatur ostendit feren-

do instantiá ꝯtra illud disiunctū. Ad illō
vero ꝙ obicit. ꝙ idé ⁊ diuersuȝ sufficient di
uidūt ens. dō ꝙ simplr̄ loq̄ndo falsuȝ é. nam
pars nec é eadé toti oio. nec simplr̄ diuersa
hȝ tñ veritatem ẜm idé. vñ si nō é idem alij
est diuersuȝ. veꝝ est ẜm illud hȝ ꝙ nō est idé
filius aūt nō est idé patri i ꝑsona. ⁊ iō in ꝑso
na alius. nec tñ sequit̄ ali⁹ de⁹. q: significat̄
alietas in essentia. Ité querit̄ de hac di-
stinctóe q̄ȝ pōt magr̄ de hoc ꝑdicato. dō pa
ter ꝙ pōt eé ꝯstructio appositiua. ⁊ imedia
ta vel mediata. Primo eni vr̄ ꝙ ista distin
ctio nō sit intelligibil. qm̄ q̄ ex eadé pte i trá
sitiue ꝯstruunt̄ vident̄ solū imediate ꝯstrui
Ité vr̄ ꝙ nō soluat q: recta solō est cui⁹
danté oppositū nō ꝯtingat soluere: ȝ ista di
stinctóne remota adhuc manet sophisma. si
loco ei⁹ ꝙ est dō pat̄. solū ponat̄ pat̄. g̊. ⁊c.
R. dō. ꝙ distinctio magr̄i bona est: ⁊ ẜm
artem. ná sicut vult ꝑscian⁹. Inter adiectóȝ
⁊ substantiuū intelligit̄ media copl̄a ens. vl̄
ꝙ é ens. qm̄ h̄ ꝙ é ens vel ꝙ est pr̄: pōt tene
ri iplicatiue: ⁊ tūc restringit̄ ⁊ tenet locū ap
positiue ꝯstructōis. ⁊ equalet vni termio. iō
dr̄ ꝙ pōt teneri siue ꝯstrui imediate. ⁊ sic dō
pat̄ nō est aliud q̄ȝ ipe pr̄. Uel ipm relatiuū
pōt intelligi relatiue. ⁊ ita in quadá distátia
⁊ tūc nō restringi. ⁊ est sensus. dō pr̄. i. deus
q est pat̄. ꝙ tm̄ valet: est dō. ⁊ ille est pr̄ hec
aūt solō magr̄i soluit qdem sophisma q̄ȝtuȝ
ad vná deceptóeȝ. ⁊ iō est bona: ȝ rursus ca
dit ibi alia dceptio d relatiuo. iō adhuc opō
tet soluere nō ad illá deceptóem: ȝ ad aliá.
Ideo ꝑpositinus soluit ad h̄ argumétū alio
mō. g̊ deuȝ q est pr̄. vel q nō est pat̄. ⁊ dić ꝙ
nō sequit̄ nec sūt ꝯdictorie. q: soppofito hi⁹
relatiui nō est eadé. In affirmatiua eni sup
ponit ꝑ deo genito q: nō ꝯfunditur. In ne
gatiua vero simplr̄. vñ sicut hee nō ꝯdicunt
ȝ ambe sūt false. null⁹ hō est petrus Johes
est petrus. ita dicit in ꝑposito. q: negō ꝯfun
ditur. vñ iste due sūt ambe false: de⁹ filius é
pater. de⁹ nō est pater. Sed licet solutio ꝑ-
positini locū habeat in proposito. q: nō dif-
fert ꝑponere ⁊ postponer̄ negociatóeȝ huic
termio dō. tñ in alijs nō hȝ locū. negō enim
postposita relatiuo ipȝ nō ꝯfundit. Et iō
moderni alr̄ soluūt distiguédo. ꝙ h̄ relatiuū
q pōt facē distinctóeȝ vel relatóeȝ simpliceȝ
vel ꝑsonalé. Si simplicé: affirmatiua vera é

negatiua falsa si ꝑsonalé ecōuerso. negatiua
vera. affirmatiua falsa. ꝙ pȝ q: hec est falsa
ꝑsōna filij est pr̄. ⁊ h̄ est vera ꝑsona filij nō ē
pater. Ité querit̄ de hoc ꝙ dicit. ꝙ vnus
deus est tres ꝑsone. Sȝ ꝯ. qnecūqȝ ꝑdicant̄
de vno ⁊ eodé ꝑdicant̄ de se inuicé. g̊ si vn⁹
deus est pr̄ ⁊ filius. g̊ pat̄ est filius. Si tu di-
cas ꝙ veꝝ est qñ ꝑdicant̄ de vno singulari
ȝ nō é verum qñ ꝑdicant̄ de vno cōi. Cō
tra nihil subilcit duob⁹ i vnica suppóne q̄ȝ
uis sit cōe ad illa. vñ h̄ est falsa. hō est sor. ⁊
plato. g̊ silr̄ in ꝑposito. R. dō ꝙ sicut pȝ
de suppositiōe hi⁹ nois deus. secus est q̄ȝ d
suppōe alicuius alterius termini. q: eniȝ hȝ
nām termi cōis ⁊ discreti. iō simul stat ꝑ plu
rib⁹ sicut ꝑ vno. ⁊ ideo nō sequit̄. de⁹ é pat̄
⁊ filius. g̊ deus pr̄ vel filius: est pat̄ vel fili⁹.
Silr̄ nec licet iferre ex hoc ꝙ pat̄ sit filius.
Et notandū ꝙ talis ꝑdicatio est ꝑ idétitaté
iō suppositū de termino formali vere ꝑdica
tur. Ité querit̄ de hoc ꝙ magr̄ dicit. vnū
solum veꝝ deū esse trinitaté. q: vr̄ esse ꝯ il-
lud ꝙ dicit inferius. s. ꝙ trinitas é nomé col
lectiuuȝ. vnus ⁊ solus nomé ptitiuū ⁊ discre-
tiuum. g̊ sicut hec est falsa. vnus solus hō ē
ois hō. ita ⁊ hec. R. dō. ꝙ hoc nomé tri-
nitas est collectiuū ꝑsonarum. vnus auté ⁊
solus addita huic termio deus. non dñt di-
scretóem ꝑsone: sed nāe ab alijs. vñ vn⁹ so-
lus deus dr̄ vna sola nā. Et qm̄ in diuinis
idem est nā ⁊ tres nāe siue suppositū. iō ꝑdic
tione ꝑ idétitatem trinitas d deo ꝑdicatur.
nec est silē de hoc ꝙ est ois hō ⁊ vnus solus
hō. ná iste termin⁹ hō est terminus qui pōt
ꝯfundi ⁊ multiplicari. ⁊ iō hec est vera. ois
hō est hō. nec stat simul ꝑ plurib⁹ nisi ꝯfun
datur. ⁊ iō hec est falsa. hō est ois hō. q: nec
rōne supponédi est vera. nec ꝑ idétitaté: nec
est idem in hoie nā ⁊ tres nāe. Ité querit̄
de hoc ꝙ dicit. satis est xpiano reꝝ creata-
rū cām. ⁊c. vr̄ eni dre fīm. qm̄ aut dicit satis
q̄ȝtum ad fidem ⁊ sic est falsuȝ. q: multa alia
oportet credere. aut satis q̄ȝtum ad sciaȝ: ⁊
illud silr̄ est falsum. q: nunq̄ȝ scit̄ ex hoc cā
rei sufficient̄. R. dō. ꝙ intelligit̄ satis q̄ȝ
tum ad sciam non q̄ȝlibȝ: ȝ necessariá ad sa
luté. Ité querit̄ de hoc ꝙ dicit ꝙ pat̄ ge
nuit alterum se. vr̄ enim male ꝯiungere illa
duo. q: se dicit oimodam idétitatem ⁊ alte-
rum diuersitatem. ⁊ ita sunt opposita. ⁊ ita

opposita iplicantur. Si dicas. q vnũ dimi/nuit de altero. q̃ro qd ḋ quo. R. dḋ. q op/positio directa intelligit semp circa idez. qm̃ g̊ in diuinis simul est idẽptitas in nã. ⁊ alie/tas in supposito. ⁊ hoc sine oppositõe. iõ no/men idẽptitatis ⁊ alietatis. in ſmone vniun/tur sine oppositõe imo ad singularis modi expssioné. Jtẽ q̃ritur de hoc q dicit. paẗ vt haberet filiũ nõ minuit se q: videtur dr̃e falsum. q: istud argumentũ valet. qcũqz sic gnãt vnũ filium vt non possit ampli⁹ gnãre minuiẗ eius potentia. sz sic ẽ in patre. g̊. ⁊c.
R. q illud verũ est. si gnãre alteꝝ sit po/tẽtie. sed q vno genito aliũ possit gnãre dic̃ inpfectioné potẽtie in generãdo. q: ex hoc ostendiẗ. q nõ totũ dedit vni. Jtẽ queriẗ de hoc q dicit. de se alteꝝ se genuit. sed nõ alteꝝ deũ. sed alterã psonaz. vtrũ dicaẗ ma/gis ꝓprie alterũ vel alium. ⁊ vr̃ q alteꝝ q: minorẽ dicit diuersitatẽ. q: so: dr̃ alter a se sed ĩ diuinis minima ẽ diuersitas. Sz cõtra. differentie accidẽtales faciũt dici alteꝝ. sed in diuinis nullũ ẽ accidẽs. g̊ nõ dz dici alte/rum. Jtẽ vr̃ q neutrũ bñ dicaẗ. Si enim differẽtie sbales faciũt dici aliud. ⁊ acciden/tales alteꝝ: cuz neutrũ cadat in diuinis. neu/trum videẗ esse dicendũ. R. dḋ q q: pa/ter differt a filio. ⁊ in supposito ⁊ ĩ ꝓprieta/te. iõ põt dici alius ⁊ põt dici alẗ: sz qm̃ ꝓprie/tas illa nõ accidit psone. iõ magis ꝓprie dr̃ alius. Et q: alius respicit suppositum. aliud essentiam: ideo si recipiatur ibi alius in ma/sculino. non tamen aliud in neutro.

Di. v.

p

Ost hoc q̃ritur vtrũ ꝯcedendũ sit. Jn p̃cedẽti dis. mouit magr̃ qõnem de ꝯpatiõe generatõis ad terminũ essentialé ꝯcretuz qual' est hoc nomen deus Jn presenti mouet qõnem de ꝯparatiõe ge/nerationis ad terminum essentialez abstrac/tum. qui est essentia. Et diuiditur hec ps in duas ptes. Jn p̃ma pte mouet qõnem ex cõparatiõe generatiõis ad essentiã in rõne termini. videlicet vtruz essentia generetur.
Jn ſa in rõne p̃ncipij vtrũ essentia gnẽt ibi. Jta etiã nõ est dḋ. q diuina essentia ge/nuit filiũ. Jtẽ prima pars habz quattuor partes. Jn prima parte proponit proble/mata. videlicet vtrum essentia generet vel generetur. Jn ſa adducit rationes tres ꝓbantes q essentia nõ gnãtur a patrẽ. ibi. Jdeo nõ ẽ dḋ. q paẗ genuerit. ⁊c. Jn ter/tia adducit rões in ꝯriũ ibi. Huic aũt vr̃ cõ/trarium. ⁊c. Jn q̃rta ⁊ vltima soluit ⁊ expo/nit. ibi. Ad q Rñemus. Jta ẽt non est dḋ. Hec ẽ scḋa pars. hi⁹ distinctõis. Jn q̃ magr̃ terminat ſam partẽ qõnis. q̃ est de compa/tione generatõis ad essentiã in rõe p̃ncipij.
Et hz hec pars tres ptes. Jn p̃ma ḋ terminat istã qõem dicẽs q essentia nõ ge/nerat. ⁊ hoc ꝯfirmat per rõem deducentez ad ĩpossibile. Jn ſa vero adducit aucto/ritates q̃ sunt directe ꝯrie p̃dicte soloni. ibi. Predictis vr̃ esse ꝯriũ. Jn tertia ṽo addu/cit auctoritates ex quibus põt elici ꝯrietas. ibi. Dr̃ quoqz ⁊ frequẽẗ. ⁊c. Jtẽ ſa pars hz quattuor ptes. Jn prima pte adducit auctoritates Aug. ꝯrias p̃dicte soloni. Jn ſa auctoritates adductas exponit ibi. Sed hec ita determinam⁹. Jn tertia vero ꝯ pre/dictas expositões adducit auctoritates al's hylarij. ĩ qb⁹ nõẗ expssior ꝯrietas. ibi. Huic vero id ꝯrium vr̃. Jn quarta vero auctori/tates p̃dictas explanat ⁊ explanatiõem suaz p verba hylarij ꝯfirmat ibi. Sz q: hec ver/ba sane vult. ⁊c. Diciẗ quoqz ⁊ frequenẗ in sacra scriptura legiẗ. Hec ẽ tertia ps ĩ q̃ obicit ꝯ solutõem p auctoritates ex quibus eliciẗ p̃dicte solonis ꝯrietas. q: in hijs non dr̃: qḋ essentia generet vel genereẗ: sz q de essentia vel sba patris fili⁹ genereẗ. Et hec pars quattuor hz particulas. Jn p̃ma indu/cit auctoritates in ꝯrium. Jn ſa vero addu/ctas explanat ibi. hijs verbis p̃missis inui/vr̃. vbi resumit p̃dictam expositõem. Jn ter/tia ex predictoꝝ opinione elicit qdã correla/rium ibi. Oñditur quoqz hijs verbis. ⁊c. Jn quarta. ⁊ vltima reddit ad ꝓpositum. ⁊ oñdit expositõem suam bonam eẽ per auc/toritatem Aug. ibi. Et hec ita debere in/telligi.

i

N pte ista ad intelligentiã duarum p̃ncipalium partiũ hi⁹ distinctõnis duo p̃ncipalr̃ q̃runẗ. Primo q̃riẗ ḋ cõpatione generatõis ad sbaz siue essentiaz in rõe p̃ncipij. Scḋo q̃riẗ de ꝯparatõne eiusdẽ ad essentiã in rõne termi. Et duo q̃runtur q̃ztum ad p̃mũ. duo vero q̃ztuz ad ſm. Quantũ ad p̃mũ q̃riẗ. Primo vtruz sba siue essentia generet. Scḋo vtruz de

ſba generetur aliquis.

Jrca pmū q ſba nō generet oñdit ſic. Generare dicit relatōem. g cui ꝯuenit gnāre ꝯuēit ⁊ referri: ſꝫ eſſētie nō ꝯuenit referri. g nec gnāre. Jtem gnāre importat diſtinctōez. g cui ꝯuenit generare p ꝯñs ⁊ diſtigui: ſꝫ eſſentia cū ſit vna nō diſtinguit. g ⁊c. Aut ſi gnāt p̄ſes ſūt eſſētie. ⁊ ad hec duo in ꝯueniētia ducit magr.

Jtem gnāre dicit actōem pſonalez. g de illo ſolo dr̄ q ſignificat pſonā. vel ſupponit pſonam: ſꝫ eſſentia nō ſignificat pſonam cuꝫ ſit cōis. nec pſonam ſupponit cū ſit oio abſtractum. g. ⁊c. Jtē gnāre ē ꝓprietas pſone cōicabilitas eſt eſſentie. g ſicut ſe hꝫ cōicabilitas ad pſonam. ita ꝓprietas pſonal' ad eēntiaꝫ. ſed cōicabilitas nunq̄ꝫ eſt pſone. q: hec ē falſa pr̄ eſt cōicabilis. g nec ꝓprietas pſonalis erit eēntie. g nec gnāre cū ſit pſone

Cōtra q̄cunqꝫ ſic ſe hēnt q vnū ē idē aliȷ̈ ⁊ ñ hn̄t diuerſas ꝓprietates q̄cq̄d dr̄ d̄ vno ⁊ de altero. ſed pſona ⁊ eēntia ſūt huiuſmōi q: pſona ē eēntia: nec hēnt diuerſas ꝓprietates: q: ꝓprietas in diuinis eſt relatio diſtiguens: ſꝫ ſi eēntia hr̄t aliq̄ꝫ ꝓprietatē tūc diſtingueret ⁊ referret. g. ⁊c. Si dicas q q̄ꝫuis pſona ⁊ eēntia nō hēant diuerſas ꝓprietates. m̄ differt p hr̄e ꝓprietatem ⁊ nō hr̄e. cōtra: ſūma oppoſitio ē ꝯtradictio: ſꝫ tal' diuerſitas eſt p ꝯ̄dictōem. g magis differt eēntia ⁊ pſona q̄ꝫ pſona ⁊ pſona: ſꝫ pſona nō p̄dicatur de pſona. g nec pſona de eēntia h̄ aūt falſuꝫ. g. ⁊c. Jtē quecūqꝫ ſic ſe hn̄t: q vnū p̄dicat de altero. vnū ſupponit ꝓ altero. q: ſbm vere ſubicit p̄dicato: ſꝫ eēntia vere p̄dicatur de pr̄e. Vñ hec ē vera. pr̄ ē eēntia. g ⁊ ſupponit. g ſicut dr̄ pater gn̄at. ſic pōt dici eēntia gn̄at. Jtē de quocūqꝫ p̄dicat ſbm. ⁊ ꝓpria paſſio: ſꝫ gnāre ē ſicut ꝓpria paſſio patris: ſꝫ hec eſt vera. diuina eēntia eſt pr̄. g ⁊ hec ſilr̄: diuina eēntia gn̄at. Jtē de quocūqꝫ p̄dicat diffinitū ⁊ diffinitio: ſꝫ diffinitō patris ē filiȷ̈ pr̄. Cū igit hec ſit vera diuina eēntia eſt pr̄. ⁊ hec diuina eēntia ē filiȷ̈ pr̄. g a ꝯuertibili. filius ē filius eēntie. R. ad p̄dictoꝝ itelligentiā ē notādū. q fides nr̄a dicit q̄ſi fundamentū. deū eē trinū ⁊ vnū. ⁊ ita trinū q trinitas nō ꝯfūdit. ⁊ ita vnū q vnitas nō multiplicat. Si g h̄ q credim⁹ oportuit ſignificare. oportune inuēta ſūt noia in diuinis. imo a deo nobis manifeſtata. q̄ ſignificēt trinitatē ſub diſtinctōe. ⁊ vnitatē ſiñ omni multiplicatōe. Sicut igit noia impoſita pſonis oio ſunt in cōicabilia ⁊ q̄ꝫtum ad ſuppoſituꝫ. ⁊ q̄ꝫtum ad ſignificatū. Vñ ſic hec oro eſt falſa pater eſt filius: vel pater eſt cōicabilis. ita ex pte eēntie v' n̄ae oportuit nomina imponi que nō diſtiguerent nec q̄ꝫtuꝫ ad ſignificatū nec q̄ꝫtū ad ſupooſitū. Notandum aūt q triplex eſt genus nominū ſignificantiū eēntiam. Quedā eni ſignificāt i ꝯcretione vt hoc nomen d̄s. Quedā in oimoda abſtractōe. vt hoc nom̄ eēntia. Quedam medio modo vt lumē. ſapiētia. voluntas. ⁊ ꝯſilia. Et iſta dn̄r medio mō ſignificare: q: nō ꝯcernūt ſuppoſitū p modū inherentie: ſꝫ ꝯcernūt ſuppoſitū rōne eius q dicūt aliq̄ꝫ rōem actus vel originis. q̄ ſūt ipſoruꝫ ſuppoſitoꝝ. Cū igitur tres ſint nominū differētie Nomē ꝯcretuꝫ ſupponit pro pſona ꝓprie. Nomē mediū ſupponit parti proprie ⁊ ptim iproprie. Nomē abſtractū ⁊ abſolutū. nō ſupponit niſi oio improprie. Vñ hec eſt ꝓpria. d̄s gn̄at. ⁊ in vſum adducēda Hec aūt ſapientia generat vel ſapientia de ſapientia. ptiꝫ ꝓpria. ptiꝫ impropria. iō eſt ſuſtinēda: ſꝫ nō extēdēda. Hec āt eēntia gn̄at. oio ē ipropria. ⁊ iō negāda ē. ⁊ ſi legat alicubi ē exponēda. ſci eni q̄nqꝫ ad ꝯfundendas hereſes exp̄ſſi⁹ loquūt q̄ꝫ ꝓprietas ſmonis ſuſtineat. Ad illd̄. g q p̄mo obicit. q eēntia ⁊ pſona nō hn̄t diuerſas ꝓprietates. dd̄ q diuerſitas rōis duplex ē in diuinis. vno mō per hr̄e diuerſas ꝓprietates. ⁊ illud inducit diſtinctōem ⁊ ſic differunt rōne nec p̄dicantur de eodem. vt pater ⁊ filius. Alio modo eſt per hr̄e proprietateꝫ ⁊ non hr̄e. ⁊ illud non inducit diſtinctionem: nec facit q vnum non predicetur de altero. facit tamē q aliquid dr̄ de vno q non dicitur de altero. vt patet in petro ⁊ homine. petrus eſt indiuiduum. homo ñ. ⁊ tamen homo vere p̄dicatur de petro. Et ad illud q ſumma oppoſitio eſt affirmationis ⁊ negationis. dicendum q verum eſt vbi negatio nihil ponit ſicut inter aliquid ⁊ nihil. ſed vbi ponit extrema. minima poteſt eē. ⁊ ſurgit ex quantulacunque parua differentia. ſiue rei ſiue rōnis. Vñ nō ſufficit ad diſtinguēdū. Ad illd̄: q ſcd̄o obicitur. q p̄dicatum ſupponit

ꝓꝰ ſbo. dici pōt vno mō. ꝙ ſicut in inferioribꝰ eſt ꝑdicatio ſm ſbam. vt hō eſt aial. ⁊ ē ꝑdicatō ſm rōem. vt aial eſt genus. Et ꝑdicatum ſupponit ꝓ eo de quo ꝑdicatur ſm ſbam. ſed mutata ꝑdicatione. in ꝑdicatiōe q̄ eſt ſm rōem eſt ibi accidēs. Vñ nō ſequitur aial eſt genꝰ: hō eſt aial. g̊ hō eſt genus. ſilr dūt in diuinis. ꝙ cū ſint ibi res ⁊ rō. eſt ibi ꝑdicatio ſm ſbam. ⁊ illa ſaluata qcquid dr̄ de p̄dicato ⁊ de ſbo. ſꝫ mutata p̄dicatōe ſm ſbam. in ꝑdicatōem ſm rōem. eſt eni accñs. ⁊ talr eſt hic. patr gñat: ſed diuina eſſentia ē pr̄. g̊ diuina eſſentia gñat. Sed iſta ſilitudo nō vr̄ ꝯueniens: q: in diuis rō ꝑdicatur de eſſentia. vñ hec ē vera. eſſētia ē paternitas ⁊ gnātio. ꝙ quidē in inferioribꝰ nō reperitr

Et ꝓpterea aliter dō. ꝙ i diuis duplex ēſt modus ꝑdicādi. ꝑ idētitatem. ⁊ ꝑ inherētiam. ꝑ idēptitatem. vt cū dr̄. eſſentia eſt pr̄. per inherentiā ſiue denoiationē: ſicut faciūt adiectiua ⁊ verba. ꝑdicatio ꝑ idēptitatem ē in diuinis rōne ſūme ſimplicitatis q̄ nō patitur pſonam eſſe minꝰ ſimplicē q̄ꝫ eſſentiaꝫ. q̄ q: nō eſt in creaturis iō in eis nō reperitr ꝑdicatio ꝑ idēptitatem oimodā: niſi idē enūcietur de ſe. vt cū dr̄ humanitas eſt humāitas: ſed ois ꝓpria ꝑdicatio eſt ꝑ inherentiā q: nihil eſt oio ſimplex. Vñ hec ē falſa. Humanitas eſt aialitas. In ꝑdicatione vero ꝑ inherentiaꝫ: terminꝰ aliud ſignificat ⁊ aliud ſupponit. q: ſignificat formā cōem vel ſuperiorē. ⁊ ſupponit ꝓ inferiori ⁊ in tali verū ē. ꝙ illud ꝙ ꝑdicatur de altero ſupponit ꝓ illo: ſed in ꝑdicatiōe per idēptitateꝫ idē ſignificat ⁊ ſupponit. Vñ tunc ē ſenſus. ꝙ ſignificatū per hūc terminū pr̄: eſt. idem ꝙ ſignificatum ꝑ hunc terminū eſſentia. ⁊ iō paternitas eſt eſſentia. ⁊ q: hoc nomē eſſentia nō ſignificatū pſonam. iō ꝓ ipſa nō ſupponit. cū nullomō de ipſa p̄dicetur niſi ꝑdicatiōe ꝑ idēptitatem. Ad illud. ꝙ obicitr tertio. de paſſiōe ⁊ ſbo ⁊ ꝯſilibꝰ. dō. ꝙ quedā ſūt vocabula in diuinis ſbalia: q̄ claudūt inter ſe rē: circa quā ponūt formā importatā ꝑ ipaꝫ. vt h̄ nomē patr. ⁊ talia poſſunt ꝑdicari ꝑ idēptitatem. vt cū dr̄ eſſentia eſt patr. i. ille qui ē patr. Quedā ſuut q̄ ſūt oimō in adiacētia. ſicut verba ⁊ noia adiectiue retenta. vt gnāt. ⁊ genitus. ⁊ natus. ⁊ talia ponūt rem ſuam circa ea de qbus p̄dicantr. iō tm̄ ꝑ inherētiam ꝑdicantr. ⁊ iō gnāre ponit diſtinctōem q̄ꝫ importat circa eſſentiā cuꝫ de ea dr̄. ⁊ iō h̄ eſt falſa. eſſentia gnāt. hec tm̄ vera eſſentia eſt gnātio. Et qñ a ꝑdicatione ꝑ idēptitateꝫ. itur ad ꝑdicatōem per inherentiā pōt eſſe ibi accidens. Qd̄ g̊ dr̄. de quocūqꝫ ꝑdicatur ſbm. ⁊ ꝓpria paſſio. iſtud hꝫ inſtantiā. vbi ꝓprietas ē extranea ei de quo ꝑdicatr. ſbꝫ vt hec ītērio ſpēs. q̄ꝫuis ſit ꝓprietas hois: ⁊ hō dicatr de petro. nō tm̄ dr̄ de eo h̄ ꝙ eſt ſpēs. Et ſi obicis ꝙ in diuinis non cadit rō extranei: q: nō cadit ibi accñs. dō. ꝙ ⁊ ſi nō ſit extraneitas nec diuerſitas q̄ꝫtū ad rem. eſt tm̄ quo ad rōem ſiue quo ad modū ꝑdicandi. q̄ triplex eſt in diuinis ſicut infra patebit. Vñ ſicut hic ē accñs: eſſentia ē pſona: ſed pſona diſtinguitr. g̊ eſſentia. ita ⁊ in ꝓpoſito. Ad illud ꝙ vltimo obicitr de hac. eſſentia eſt patr filij. diſtinguitr a ꝑpoſitiuo. ꝙ patr pōt ponere rem ſuā. i. relatōem ſiue reſpectū ꝑ ipm importatū circa ipm ſbm ꝙ eſt eſſentia: ⁊ tūc eſt locutio falſa: eſt eniꝫ ſenſus. ꝙ eſſentia refertr ad filium. Vel pōt claudere intra rem ſui ſubſtātitiui: vt ſit ſenſus. eſſentia eſt pater filij. i. eſſentia eſt ille q̄ refertr ad filium. ⁊ hoc mō vera eſt locutō ⁊ non valet argumētuꝫ. g̊ filius ē filius eſſentie. imo eſt ibi accñs. ſicut eni nō ſequitr. filiꝰ refertr ad illum q̄ ē patr: ⁊ ille ē eſſentia. g̊ refertr vel diſtinguitr ab eſſentia. ſic ⁊ i ꝓpoſito.

Cōo queritur. vtrū ſit ꝯcedendum
s ꝙ aliqs genere tr ō ſba patriſ vt filiꝰ

Et ꝙ ſic. vr̄ ꝑ multas auctoritates in littera. ⁊ maxime ꝑ illam. dr̄ quoqꝫ ⁊ frequenter in ſcriptura legitr: patr de ſua ſba genuiſſe filium: ſꝫ ſcriptura nō dicit niſi verū. nec frequentat niſi ꝓpꝛium. g̊ p̄dictus ſmo eſt verus ⁊ ꝓprius. Item rōne oſtenditur ſic. Quicūqꝫ eſt ab aliquo ⁊ ē ei ꝯſbalis: eſt de eius ſba: ſed filius eſt a patre. ⁊ eſt ei ꝯſbalis. ergo eſt de eius ſubſtātia. Itē pater generat filiuꝫ. aut ergo de aliquo. aut de nihilo. nō de nihilo. q: tunc eſſet creatura. ergo de aliquo. non de aliquo alio a ſe. ergo de ſui ſubſtantia. Item in inferioribus: filius q̄ habet parteꝫ ſbe a patre. dr̄ eē de ſba patris. ergo multo fortius q̄ hꝫ totā ſbam dr̄ eſſe de ſba generantis: g̊ h̄ ē vera filius eſt de ſubſtātia patris. Cōtra ꝑpoſitōes ſunt tranſitiue: ſꝫ vbi eſt tranſitio ib

distinctio τ diuersitas.ğ cū dr̄ filius de sba pr̄is.hec ꝓpó de notat distinctóné inter sub stantiá patris τ filiū.ğ cū in subá nulla sit di stinctio.q: filius est sbá pr̄is.ꝓpó ṕdicta est falsa. Si dicas ꝙ hec ꝓpó de cadit a gnāli si gnificato ꝓpónū retinens spále.ergo est ibi sylocisimus.sicut si dicatur sublime volat ꝓ sublimiter.ꝙ stultū est dr̄e. Jté obr̄ de si gnificato spāli.hec ꝓpó .ō ꝓut accipit spāl'r Aliqñ tenet māliter.vt cultellus de ferro.

Aliqñ ordinaliter.vt de mane meridies .i.post mane. Aliqñ o iginaliter .vt si dicat radius de sole vel splédor de igne. Sȝ quo cūqȝ istoꝝ móꝝ accipiatur falsa est locutio. Si māliter est falsa.q: filius caret materia. Si ordinaliter falsa.q: sensus est.ꝙ filius sit post pr̄em siue post sbám patris.Si origina liter sil'r falsa.q: tunc est sensus.ꝙ fili⁹ héat ortuȝ a sbá patris.sed ista nó admittit subā pr̄is generat filiū.ğ est oi mó falsa. Si dicas ꝙ nll'o istoꝝ móꝝ.sȝ tenet.q̄rto mó sbáliter q̄rit vnde ortū héat hec significatio. τ vbi ꝯsil'r accipiat: τ vr̄ ꝙ hoc nihil sit q: tūc ħ esset ꝟa.pater é de sbá filij q̄ȝ nemo ꝯcedit.

Jté hoc idé ostendit sic.differūt hec ꝓpó de.τ a.q:.a.dicit ꝓpe hitudiné principij ac tiui.sed hec ꝓpó de.dicit hitudiné principij passiui.sed deo τ ei⁹ subé magis ꝯuenit ró ṗncipij actiui q̄ȝ passiui.ğ hec est magis ꝟa filius est a sbá pr̄is.q̄ȝ de.sed hec nó recipit ğ nec alia debet recipi. Jteȝ de aut dicit idéptitaté aut diuersitaté. Si idéptitaté. ğ cū súma idéptitas sit in eéntia vel sbá.hec é ꝟa sbá de sbá.quá negat magr̄. Si diuersi taté sȝ non distinguit sbá patris a filio.quia filius est ipsa sbá patris.ğ oio est falsa. ℞. ꝙ ṕdicta locutio est ꝯcedéda. τ ad intelligé tiá ṕdictoꝝ notandū.ꝙ preter ṕdictos tres mós quib⁹ hec ꝓpó de accipit. Quarto mō etiá pót accipi.s.sbáliter.vt dicat sbálem cō ueniétiam inter extrema.sȝ hác nunq̄ȝ pure dicit cū sit ꝓpó. τ impōtet aliquá hitudineȝ τ respectū ad extrema.si eni tm̄ sbáliter te neretur:sicut dr̄ fili⁹ de sbá patris.ita dice retur pater de sbá filij ꝙ absonū est. Pro pterēa notandū ꝙ sbáliter accipi cósueuit tri pliciter. Aliqñ eni accipit sbáliter τ ptial'r. vt cū dr̄ ꝙ partes sunt de toto siue de subá totius.vt virtus vini de dolio. Aliqñ acci pit sbáliter τ ordinaliter. vt cū dr̄ de pane sit corpus xp̄i.ibi eni est ordo.q: sbā panis non manet in corpe xp̄i.sicut nec mane i me ridie:sed vlteri⁹ sbál'r.q: sba panis transit i sbam corpis xp̄i. Aliqñ accipit sbaliter τ original'r.vt cū dr̄ filius de sba patris:róne ablatiui tenet sbaliter:róe genitiui origina liter. τ ió importat aliq̄ȝ distinctioné filij ad patrem.nó ad eius sbaȝ. τ ista ꝓpó tenet ibi gnāle significatū τ spále. Et sic patet. Rñ. ad primū arg. τ ꝫm.tñ ꝙ dr̄ ꝙ ꝓpóes sunt transitiue.nó intell'r ꝙ notent ex hoc diuer sitaté necessario.sȝ sicut dr̄ ꝙ obliqui sūt trā sitiui q̄ȝtū ad modū.q: transitiue cōstruunt cū ꝟbis vt video me. Sil'r hoc de ꝓpónib⁹ dr̄ q cū obliquis ꝯstruunt. Patet etiá terti um q: de.nó dicit hitudiné principij passiui nec tantum hitudiné ṗncipij actiui. sed ha bitudiné ꝯsbalé cū hitudine originis ꝙ nó facit hec ꝓpó.a.ió nó est sile. Ad illud ꝙ vltimo obr̄.patet rñsio.q: de nó dicit ibi pe nitus idéptitaté nec diuersitaté.sȝ ꝯsbalitaté cū habitudine originis.

Consequenter circa ꝫm articulū hi⁹ questionis:q est ꝑ cóꝑóné generató nis ad essentiaȝ in róe termini. duo queruntur. Primo q̄rit.vtꝝ sba siue essē tia generetur. Scdo.vtꝝ per generatióeȝ cóicetur. Qd sba generet sic ostendit. Ge neratio in inferiorib⁹ é motus ad substātiaȝ ꝙ motus est.hoc est iperfectionis. ꝙ ad sub stantiá:hoc est ꝑfectióis. Si ğ ꝙ est ꝑfectóis est transferendū ad diuina.ğ τ generatio ter minatur ad essentiá. Jtem generatio i di uinis terminatur:aut ergo ad substantiam: aut ad accidens.q: oé ens est substantia vel accidens.sed in diuinis non terminatur ad accidens:cū non sit ibi.ğ ad substantiaȝ. Si dicas:ꝙ in diuinis q̄ȝuis non sit accidens.é tñ relatio que distinguit a substantia. tūc ar guitur sic. Aut ergo terminabit ad substan tiam:aut ad relationem.sed nó ad relatióeȝ q: in ad aliqd:per se non est origo.nec termi natur ꝓductio.ergo terminatur ad substan tiam.ğ substantia generatur. Jtem sicut dicit phs. Mouentibus nobis mouent ea q in nobis sunt. τ corruptis nobis. corrum puntur ea q in nobis sunt. τ hoc est. q: vni uersale hȝ idem esse cū singulari.ğ cum mul tomagis sit eadá substantia cū ꝑsona. τ sba sit i persona:si ꝑsona generatur. τ substātia

Item generare tã in diuinis q̃z i creaturis é sil'e sibi ꝓducere: sed nó é silitudo in ꝑsona. sed in sb̃a ⁊ in nã. g̊ cũ termietur ad similé inq̃ztũ é sil's. ergo ad sb̃am ƀm q̃z attendit silitudo. Cõtra oé ꝙ generat ab alio generat. q: nihil seip̃m gignit. sed sb̃a diuia nó hz aliũ nec aliud in diuinis. g̊ nó gnãtur.

Ité oé ꝙ generat hz p̃ncipiũ a quo. sz oé ꝙ hz p̃ncipiũ est principiatũ. sed principium ⁊ p̃ncipiatũ distingunt. si g̊ sb̃a generat distinguit. aut g̊ a sb̃a aut a ꝑsona. sz vtrũqz é impossibile. g ⁊c̃. Ité oé ꝙ generat é de sb̃a gnã tis. Si g̊ sb̃a generatur. sb̃a vl'essẽtia é de sb̃a generãtis. sz nó é nisi vna oio sb̃a g̊ idem é de seipso ꝙ é impossibile. Item gnãtio é ꝓductio. sz ꝓductio é quedã actio. et ois actio creature terminat ad singularia. g̊ cũ generatio sit q̃dã actio i diuinis terminabit ad singulare siue suppositũ. sz tale nó est sb̃a. g̊ nó terminat ad ipaz. Rñ. dõ ꝙ generatio de sua cõi róe ad sb̃am termiatur. Sz attendẽdũ ꝙ sb̃a dr̃ dupl'r. Prima q̃ é indiuiduũ. ⁊ ypostasis siue ꝑsona. ⁊ ƀa q̃ est cõe. dico g̊ ꝙ é loqui de termio gnãtionis dupl'r. Aut q̃ztũ ad ꝓductõez. Aut q̃ztũ ad intentioné. q̃ztũ ad ꝓductioné cũ sit circa singulare terminat ad sb̃am p̃má. q̃ztũ vero ad intentioné terminat ad nãm cõez. q: nã ꝓducẽs hunc hoiem. intendit formá cõem dare illi. Sed qm̃ i creaturis forma cõis numerat in suppositis. ió in illis forma cõis ꝓducit ⁊ corrũpit. ⁊ ió in creaturis gnãtio ñ tm̃ ƀm intentioné. sz ét ƀm ꝓductionem ad sb̃am cõem terminat: ⁊ ió vniuersale in singulari generat q: numerat. Sz qm̃ in diuinis sb̃a nó numerat. nec aduenit ei nouũ eẽ. ió generatio ƀm ꝓductioné terminat solũ ad sb̃am p̃má q̃ é ꝑsona. q: ꝑsona ƀz Boetiũ est rónalis nẽ. indiuidua sb̃a. Et qm̃ illud solũ dr̃ ꝓp̃e generari ad ꝙ terminat generatio ƀm rónem ꝓducendi. ió ꝑsona generat ñ sb̃a vel essentia. ⁊ ió hoc nó recipit. essẽtia generat ⁊ sic patent: oĩa oƀa ad vtráqz ptẽ ꝓcedunt eni diuersis vijs. patet etiá quar in diuinis nó seq̃tur ꝙ generata ꝑsona. generetur sb̃a sicut in creaturis. Posset tñ alit dici ꝙ nó generat. cõe nisi in hoc. ⁊ nó tm̃ i creaturis hoc veꝝ é. sz etiá in diuinis. cõe át vt in hoc. nó significat in abstractiõe. sz in cõcretiõe. ⁊ ió q: hoc nomé de⁹ significat sb̃az in cõcretiõe. deus generat. ⁊ deus generat deũ. q: ꝟo sb̃a vel essentia significat i abstractióe. ió nec generat nec generat. ⁊ ita ꝓcedũt rónes ad ptes oppositas.

Ltimo q̃ritur vtꝝ sb̃ã ꝑ generatõez cõmunicet. Et ꝙ sic ostẽdit hoc mõ ꝑ illõ res cõicatur ꝑ ꝙ fit vt sit i pluribus. sed sb̃a est in pluribus ꝑsonis. ⁊ non est nisi ꝑ generationé ⁊ ꝓcessioné. ergo per generationé cõicatur. Ité cá est qua posita ponitur res. ⁊ qua remota remouet. sz posita emanatione in diuinis. ponitur cõitas ⁊ distinctio. remota generatõe vel emanatõe essentia é in vno solo. sicut ypostasis. g̊ gnãtio é ratio cõicandi essentiá. Ité ꝙ datur alicui ⁊ nó desinit hr̃i a dante. ꝑ illud per ꝙ dat. ꝑ illud cõicat. sz substantia a pr̃e datur filio ꝑ generationé. ⁊ nó desinit haberi a patre dum dat filio. g̊ ꝑ generationé cõicatur.

Ité generatio in his inferiorib⁹ é ró cõicandi sb̃am siue nãm. sz in diuinis nã. illis é multo cõicabilior q: simplicior. ergo in diuinis ꝑ gnãtioné: sb̃a vel essentia cõicatur.

Contra generatio é p̃ncipiũ distinguendi. sz nó est idé principiũ distinguendi ⁊ cõicandi. g̊ per gnãtioné nó est ró cõicandi i diuinis. ergo ꝑ generationé nihil cõicat. Ité quod facit aliq̃d eẽ in hoc. nó est ró cõicandi sz appropriandi ⁊ indiuiduádi. sz generatio facit eẽ sb̃am in tali ꝑsona. vt pote in ꝑsona filij. g̊ non é ró cõicandi sed appropriádi.

Ité oé illud ꝙ ꝑ generationé cõicatur: ꝑ generationé é cõe. Si ergo sb̃a per gnãtõez cõicatur. generatione circumscripta nó erit cõis. g̊ ꝓpria. sz ꝓpriũ ꝑ generationé nó põt cõicari. g̊ nec sb̃a. Ité ꝙ ꝑ generationem cõicatur ꝑ generationez dat ⁊ recipit. ⁊ oé tale si nó é generationi accñtale gnãt. sz sb̃a nó accidit generationi. g̊ ⁊c̃. Rñ. ad hoc intelligendũ ꝙ cõe. q̃ztũ est de se indifferẽt se hz ad actũ ⁊ potẽtiam. Cõe enim põt dici illud ꝙ é cõicabile: q̃zuis nó sit in plurib⁹. sicut pz in multis vniuersalibus vt in sole ⁊ luna ⁊ h⁹i. Cõe ét dr̃ cõicatum ꝙ é actu in pluribus. Dico ergo ꝙ quẽadmodũ forma vl'is q̃ztuz est de se est communicabilis tñ actu cõicatur ꝑ ꝓpagationé pluriũ. Sic nã diuina vl' eẽntia. de se q̃dem cõicalis est. sed ꝙ actu cõicetur. nó est nisi per illõ ꝙ mltiplicat vel plurificat ei supposita. hec auté

ē generatio. qm̄ igitur p̱ generationē p̱sone plurificantur. ⁊ s̄ba in illis nō numeratur. hinc ē q̄ verissime s̄ba vel essentia p̱ generationē cōicatur. q: fit p̱ generationē. vt sit vna in pluribus. Ad illud q̄ obr̄ q̄ generatio ē p̄ncipiū distinguēdi. dō q̄ generatio p̱ se ē p̄ncipiū distinguendi suppositū a supposito. q: ad illud terminatur. p̱ se. ⁊ est p̄ncipiū cōicandi nām̄ cōem. q: silem ex sil̄i. Sꝫ qm̄ nā in inferiorib⁹ numeratur insuppositꝭ iō est p̄ncipiū distinguēdi etiā cōe: sꝫ p̱ accn̄s in deo āt nec ē p̱ se nec p̱ accn̄s. Ad illō q̄ obr̄. q̄ facere cōe eē in hoc ē rō approp̄ādi. dō q̄ illud hꝫ v̄itatem qn̄ commune est appropriabile. vel appropriatuꝫ per eē in hoc diuia aūt essentia non sic est appropriabilis vel appropriata p̱ eē in hoc: q: nō ē appropriabilis quo ad significatū. nec quo ad suppositū. q: idem significat ⁊ supponit. sicut s̄ ostensū ē. Significatū aūt eius nulla additione distinguit̄. hec enim ē uā. eēntia patris. ⁊ essentia q̄ ē in patre ē filius. Vel aliter pōt dici q̄ facere eē i hoc: ē duplex. Aut absolute. ⁊ sic ē rō appropriandi. Aut incōparatione. vt illud q̄ erat p̄us in vno fiat i alio. ⁊ sic ē rō cōicandi nām. sꝫ q̄dam nā ē que distinguit̄ in suppositis. vt puta illa cui fit additio. q̄dā nō. vt diuina. Et in p̄ma ē rō cōicandi ⁊ distinguendi. in diuia solū cōicandi.

Ad illud q̄ obr̄. q̄ si p̱ generatiōeꝫ cōicat̄ s̄ba gn̄atio facit s̄ba cōeꝫ. dō q̄ veꝝ ē. ꝫm q̄ cōe dr̄ ꝫm actum q: in pl'ibus. sꝫ nō ꝫm potentiā. Vn̄ circūscripta generatione s̄ba est cōis q: cōicabilis. sꝫ non ē cōis quia cōicata. Ad illud q̄ obr̄ q̄ illud q̄ p̱ generationem cōicat̄ a. p̱ generationē dat̄. ⁊c̄. dō q̄ falsuꝫ ē. q: generari dicit p̱ductionē ⁊ distinctōeꝫ sed dare dicit auctoritatē ⁊ cōicationeꝫ. qm̄ p̱ generationē substātia nō distinguit̄ q̄ꝫuis cōicetur. ideo ⁊c̄.

In p̱te ista incidūt dubitatōes circa l'ram. ⁊ p̄ma dubitatio ē de rōnibus magr̄i. Nā p̄ma rō ei⁹ ducit ad hoc incoueniēs. s. q̄ si essentia generaret̄ a patre essentia poneretur p̱ relatiuo. ⁊ hec rō ponit̄ ibi. Ideo nō ē dō. q̄ pater genuit diuinā essentiā. sꝫ hoc nullū vr̄ incōueniens. Si enī magis ꝯueniūt essentia cū supposito: q̄ꝫ v'le cum singulari. si non est icoueniēs v'le ponatur pro singulari. nec est incōueniens. q̄ essentia ponat̄ p̱ relatiuo. Rn̄. dō q̄ si essentia poneret̄ p̱ relatiuo eēt incōueniens. nō a p̱te rei. sed a p̱te exp̄ssionis fidei. Tūc enī videretur q̄ notaretur vnitas eēntie in quadā distictione. esset ēt incōueniēs. q: q̄ ponitur p̱ relatiuo inq̄ꝫtū h⁹i nō indicat essentiam. si ergo essentia poneretur p̱ relatiuo. essentia aliqn̄ nō indicaret essentiā q̄ ē oi rōi ꝯriū. Item ꝫo dubitatur de ꝫa rōne: in qua ducit ad hoc incōueniēs. q̄ eadē res gigneret seipsam. ⁊ ponitur ibi. Itē cū deus pater sit diuina essentia. si eius eēt genitor. esset vtiqꝫ genitor ei⁹ q̄ ipse ē. quia essentia: dicit qd cōe sicut ⁊ hoc nomē deus sed si dicatur. hō petrus generat hoiem. ⁊ ipse est hō. g̊ gn̄āt se. argum̄tū. illō nihil valet. sil'r vr̄ h. pater generat deū. ergo ⁊c̄. pari rōne. nec in p̱posito. Rn̄. dō q̄ cōe dr̄. q̄ est in multꝭ. sed hoc pōt esse tripliciꝫ. aut q̄ plurificatur in multis. ⁊ q̄ꝫtū ad formam ⁊ q̄ꝫtū ad suppositū. vt hoc nomē hō. ⁊ tale habꝫ vnitatem rōis. q̄ admittit distinctionē. ⁊ q̄ꝫtū ad rem. ⁊ q̄ꝫtū ad modū. vn̄ bene dicitur hō esse ab homine. ⁊ duos esse homines. Alio modo est cōe. q̄ plurificatur quantum ad suppositum. non quantum ad formam. vt hoc nomen deus. ⁊ tale habet vnitatem rei. ꝫm q̄ res nominat naturam. cum multitudine suppositorum. ⁊ ideo recipit distinctiuum q̄ importat distinctionem. vt modum. non vt rem. vnde cōceditur. deus de deo. sed non deus esse alius a deo. Est tertio modo commune secundum nomen q̄ est in multis. nec tamen plurificatur quantum ad formam. quia est vnum in mꝉtis. nec quantum ad supposita: q: pro illis n̄ supponit. vt hoc nomen essentia. de tali cōmuni: verum est dr̄e q̄ non recipit distinctionem. nec quātum ad modum. nec quātum ad rem. tunc enim notaretur idem distingui a se. ⁊ ideo argumentum magistri est bonuꝫ si pater genuit essentiam. pater gratie se. ⁊ loquitur de communi. a parte vocis significantis non a parte rei. quia a parte rei eadem communitas. Est in hoc quod est deus. ⁊ in hoc. quod est essentia. Item tertio obijcitur. contra tertiam rationem. Si pater genuit diuinam essentiam. tūc genitum gignenti causa est: vt sit. ⁊ deus sit ⁊ ponitur ibi. Et si illa est. non genito gi-

gnẽs ꝛc̃. Sed hec rõ nihil vr̃ valere: q₂ rõ
cãe non cadit in diuinis. cã. n. ẽ ad cuiꝰ eẽ se
quitur aliud. sed in diuinis nõ est aliõ. g̊ ꝛc̃.
Ité nõ seqr̃. pr̃ genuit sapiam. g̊ est sapiẽs
sapia genita. g̊ pari rõne nec ꝑdicta locutio
valet. Rñ. dõ q sumendo nomẽ cãe ꝓꝑe
nõ cadit in diuinis: cadit tñ ꝛ recipit rõ pri
cipiantis: ꝛ rõ informantis. ꝛ ꝓ his accipit
nomẽ cãe. Qm̃ igitur rõ essendi significat.
per hoc nomẽ essentia. iõ essentia significat
quodãmodo in rõe cãe respectu entis. Si g̊
essentia esset genita ab ente. significaretur i
rõe effectus siue principiati. ꝛ idem eẽt tũc
ꝑncipium ꝛ principiatum: respectu eiusdez
q est ĩpossibile. ꝛ in hoc fundat ratio magi
stri. Ad illud q obr̃. de sapia. dõ q tactũ
est de ipsa in questionibꝰ extra lr̃am. q₂ no-
men ita abstractũ sicut essentia: nõ supponit
ꝓ relatiuo. ꝛ ita est accidens. pr̃ ẽ sapiẽs sa-
pientia. ꝛ genuit sapiam. ergo est sapiens sa
pientia q̃z genuit: vel sapia genita. In noie
aũt essẽtie non ẽ accñs: qm̃ idẽ significat et
supponit. Ita ẽt nõ est dõ q diuina essen
tia genuit filiuz. Cõtra hoc obijcit Joachi
tam ꝯ positionẽ: q̃z ꝯ rõnẽ. Contra positõ
nem. q₂ si essentia nõ generat: nec generat:
nec ꝓcedit. g̊ in diuinis est: res generans. ꝛ
genita. ꝛ ꝓcedens. ꝛ res nec generans. nec
genita. nec ꝓcedens. ꝛ ita est ibi quaterni-
tas: si sũt quattuor res. Ité irridet rõnez
magr̃i. Si essentia generat essentiã. ꝛ essẽ-
tia est vna res. ergo vna res generat seipaz
Silr̃ inquit Joachi. Potuisti dicere petre
deus generat deum. ꝛ vnꝰ est deus. g̊ eadẽ
res generat seipsam. Rñ. dõ q Joachiz
non recte arguit. ꝛ deficit sua rõ: q₂ res nõ
accipit vniformiter: q₂ cũ dr̃ res primo mõ
ibi accipit res ꝓ re nature. sed cũ dr̃ ꝫo. acci
pitur ꝓ ipsa natura diuina. Preterea defi
cit ab insufficienti. q₂ non valet. Si aliquid
dr̃ de aliquo. ꝛ non dr̃ de alio. q ꝓꝑ hoc illa
faciãt numerũ. vnde nõ valet. petrus ẽ indi
uiduum. hõ non est indiuiduũ. g̊ petrꝰ ꝛ hõ
sunt duo. habere enim ꝓꝑetatẽ. ꝛ non ha-
bere. non sufficit ad distinguendũ. Ad in
stantiam eiꝰ. dõ q non recte instat: q₂ essen
tia est res vna q̃ztũ ad suppositũ ꝛ significa
tũ. non eni supponit ꝑsonas: sed deus est res
vna q̃ztũ ad significatũ: sed plures q̃ztũ ad
suppositũ. Et iõ ignoranter Joachi repre-
hendit magistꝝ. Et q₂ cũ esset simplex non
est reueritus magistꝝ. iõ iusto dei iudicio dã
natus fuit libellꝰ eiꝰ in ꝯcilio. ꝛ positio ma-
gistri approbata. Ité q̃rit de hoc q dicit
Hilarius. Nihil hꝫ filius: nisi q nascẽdo ac
cepit. Querit ergo de hoc ꝟbo accepit. vtꝝ
dicat s̃bam vel relationẽ. si s̃bãm. g̊ pr̃ silr̃ ac
cipit. si relationẽ. ergo cũ essentiã acceperit
filius. essentia ẽ accepta. g̊ essentia refertur
Rñ. dõ q accipe dicit duo. s. habere ꝛ eẽ
ab alio. q̃ztũ ad habere respicit essentiã. sed
q̃ztũ ad hoc q est. eẽ ab alio. respicit ꝑsonaz
vñ ꝑ ꝟbũ accipiẽdi significat. q essentia ha
bet a ꝑsona q̃ est ab alio. Ité querit õ h̃
q dicit. Et iõ nõ refertur ad aliqd. q in vno
subsistit ex vno. q₂ vr̃ falsum. qm̃ filius subsi
stit a patre. tñ refert ad spũm. s. Rñ. hoc
põt intelligi dupl̃r. vno mõ q filius non hꝫ
respectũ nisi ad vnã ꝑsonaz. ꝛ hoc intelligit
in q̃ztũ filius: q₂ in q̃ztũ spirans est refertur
ad aliũ. vel q ꝑsona filij non hꝫ respectũ ni
si ad vnã nãm. ꝛ hoc veꝝ est: q₂ filius non
hꝫ in se nisi nãm pr̃is. Ité querit de hoc
q dicit. Et nãm suã vt ita dicã sequit inde
mutabilis deꝰ. In diuinis eni nõ est priꝰ ꝛ
posteriꝰ. ꝛ ita nec ꝑcedere nec seq. Si tu di
cas. q est ꝫm rõnem intelligendi. hoc nihil
ẽ: q₂ deus gignẽs. nec ꝫm rẽ. nec ꝫm intelle-
ctũ seqtur aliqd. Rñ. dõ q Hilarius im
ꝓꝑe loqt. hec ideo addit determinatiõez.
vt ita dicã. Et tm̃ vult dicere. seq. q̃ztũ inse
ꝑabiliter comitari ꝛ cõsonare. ꝛ ab illo nõ
recedere. ꝛ hoc pꝫ ꝑ sequẽs. Ité q̃ritur õ
auctoritatibꝰ Aug. Primo de hoc q dicit.
Nõ deus semel genuit filiuz. Vr̃ eni male
dicere: q₂ semel dicit vicissitudinẽ. ſꝫ in gene
ratione eterna nulla cadit vicissitudo. g̊ ꝛc̃.
Rñ. dõ q semel põt dicere: nũc tp̃is: vel
nũc eternitatis. ꝛ si dicat nũc tp̃is: cũ tempꝰ
hẽat diuersa nũc. notat intercisionẽ. si autez
nũc eternitatis. ꝛ illud nũc semꝑ est. ꝛ inua-
riabile. ꝛ vnũ. semel dicit oĩmodã inuaria-
bilitatẽ ꝑfectionẽ. ꝛ vnitatẽ. Itez querit
de hoc q dr̃. Filij caritatis sue. Vtꝝ caritas
accipiat ibi essentialr̃: aut notionaliter. Si
essentialr̃. g̊ xp̃s est filius essentie. q nõ con
cedit. Si tu dicas q est improꝑa. ꝛ ẽ sensus
filij essentie. i. q est essentia. tũc nullus vr̃ se
sus. ꝛ ꝓ nihilo additũ. hoc q ẽ caritati. Et
rursus Aug. exponit. filij caritatis. i. filij di

lecti: sꝫ pr̄ dīligit filiū spū.s.g̊ ꝛc. Si pp̄ hoc dicas ꝙ tenet notionalr̄. tūc ergo fili⁹ dei ē filius spūs.s. ꝙ absurdū ē oīo. Rn̄. ad h̄ dn̄t aliqui ꝙ ille genitiuus: nec ꝓprie essentialiter: nec ꝓprie notiōalr̄: sꝫ medio mō tenet. i. appropriare. Licet eni caritas sit oībus cōis ꝛ ꝓpriū sps.s. Uno mō appropriare ꝯuenit patri. q: caritas ē amor gratuitus. ꝛ sicut dicit Rica. q: amor gratuit⁹ ē qui tātū dat ꝛ nihil accipit. ꝛ hoc ē in ꝑsona patris idꝫ appropriat pr̄i. Alio mō pōt dici ꝙ caritas ibi tenet essentialr̄ sic dic Aug. ꝙ nihil aliud ē dr̄e filij caritatis: q̄ꝫ filij sb̄e. sꝫ genitiuus nō ꝯstruit in rōe ꝑncipij. sꝫ ex vi declaratiōis essentie. ꝛ ē sensus. filij caritatis. i. filij cari: ꝛ filij sb̄e vr̄nē. hoc ē filij ꝯsb̄alis. ꝛ naturalis. Itē q̄rit de hoc ꝙ dicit. ꝙ fili⁹ ē de sb̄a patris hō vsyon. q: cū fili⁹ naturalis ptē sb̄e trahat a pr̄e. ptē a matre: in his inferiorib⁹ ꝛ in deo totam sb̄am trahat a pr̄e vr̄ ꝙ pater nō tm̄ deberet dici pr̄ sꝫ etiā mr̄. ꝛ multo fortius mr̄. q: mater plus dat q̄ꝫ pr̄.

Itē filius dei vocat se sapiaꝫ ꝛ sapiam q̄ ꝯcipit ꝛ ꝑturit. ꝓuer. viij. g̊ cū hoc ꝓprium sit mr̄is. vr̄ ꝙ pr̄ ꝓprius debeat dici mater.

Rn̄. dd̄ ꝙ nomē mr̄is nō transfert ad diuina. ꝛ vnā rōnē assignat ansel. i monolog. q: ꝑncipiū maternū ꝑexigit aliud ꝑncipium pri⁹. ꝛ rō hui⁹ est. q: mr̄ est principiū passiuū. ꝛ oē tale mouet ab alio. g̊ añ ipm ē principiū aliud. qm̄ igit principiū generatiōis filij est ꝑmū. ꝛ est pure actuale. iō nullomodo trāsfert maternū ꝑncipiū. transfert tm̄ actus matern⁹ vt ꝯcipe ꝛ ꝑturire. ꝓ eo ꝙ ibi agit vnū principiū. ꝛ hic duo. Itē q̄ritur de h̄ ꝙ dicit. ꝙ fili⁹ ꝛ spūs.s. nō ē de nihilo. Ur̄ eni falsū. q: illud ꝙ de nulla ꝑiacenti mat̄ia ē: ē de nihilo. sꝫ fili⁹ ꝛ spūs.s. sūt h⁹ i. g̊ ꝛc. Si tu dicas ꝙ filius ꝛ sps.s. sunt de aliquo vt d̊ patre. q̄rit vtꝝ pater sit ex nihilo. ꝛ vr̄ ꝙ sic q: nō aliq̄d ꝛ nihil ꝯuertunt. sꝫ pr̄ non ē de aliquo. g̊ ē de nihilo. Itē q: pr̄ nō hꝫ principiū effectiuū. iō dr̄ eē a nullo. g̊ cū nō hēat materiā dꝫ dici de nihilo. Si ꝯcedit de pr̄e contra. omne ꝙ hꝫ eē de nihilo est creatum ergo ꝛc. Rn̄. dicendum ꝙ cum dicitur aliquid esse de nihilo ꝺm Ansel. in monol̄. tripl̄r pōt intelligi. Uno mō vt nihil accipiat simpl̄r ꝑuatiue vel negatiue. vt cū dr̄ de tacente. Iste loq̄t de nihilo. Alio mō positiue vt si ita dicat vel intelligat aliq̄d fieri ex nihilo. sicut cultellus de ferro. Tertio mō partim positiue. partim priuatiue vt si dicatur aliq̄d fieri de nihil: q: post nihil ē aliq̄d: sic dr̄ de paupe fit diues. Rō aūt hi⁹ multiplicitatis ē hec. Nā primo distinguendū est ꝙ negacio ei⁹ ꝙ est nihil ꝑ ōt sistere intra vel ferri ad hoc v̄bū fieri. Si feratur ad v̄bum tūc fieri de nihilo. hoc ē nō fieri de aliquo. sicut loq de nihilo. i. de nulla re. Si autē nō feratur ad v̄bū tūc affirmat fieri. ꝛ tūc duplex est. q: de. pōt intelligi materialiter: ꝛ tūc significat ꝙ nihil sit materia alicui⁹ ꝛ hēt secundus sensus. Itē pōt teneri ordinaliter. ꝛ tūc est terti⁹ sensus. sicut creatura dr̄ fieri de nihilo. dd̄ ergo ꝙ ꝺm primū sensū deus pōt dici de nihilo eē. siue pr̄. siue dia sb̄a. tm̄ hic modus nō ē vsitat⁹. Quantū ad ꝺm modū oīo nihil fit ex nihilo. q: nihil nullius ē materia. Quātū ad tertiū modū: ꝺm quē loq̄tur Augustin⁹ ꝙ sola creatura fit de nihilo siue ē de nihilo: q: denotat ibi ordinē: vt hēat esse post nō eē. hoc ꝙ ē nihilo: priuat materiam ꝑiacentē. Quāuis ergo pater: ꝛ filius: ꝛ spūs.s. nō hēant materiam ꝑiacenteꝫ. q: tm̄ non habent eē post nō esse. iō nō dn̄r esse ex nihilo. ꝛ iō nō valet primū argumētū q: ꝓcedit ab insufficiēti. Scd̄m v̄o ꝛ tertiū argumentū de pr̄e factū. ꝓcedit ꝺm ꝙ negatio ei⁹ ꝙ est nihil. fertur extra ad v̄bū. ꝛ fac orationē negatiuam. aliter enim nō eq̄polet nō eē d̊ aliquo. ꝛ esse de nihilo. Et scd̄m hūc sensum. sicut ꝯceditur ꝙ pr̄ a nullo sit. ita de nihilo. tamen sicut dictū est. sensus iste nō ē vsitatus. cōiter enim vtimur hac locutiōe. ꝺm ꝙ negatio. de nihil. sistit itra. ꝛ hoc ꝙ est. de. accipit ibi ordialiter. sicut qn̄ dicit ꝙ creatura ē facta de nihilo. i. hꝫ esse post nō esse.

Di. vj.

Reterea queri solet. vtꝝ pat gnuerit filium voluntate ꝛc.

In parte ista pōit magister dubitatōes emergētes: ex cōparatōe actus generandi ad potētiaꝫ. Et qm̄ ꝯtingit ꝯpare actum generandi ad potentiā. ꝛ potentiā generandi ad suppositūꝫ Et ex vtraq̄ꝫ cōpatōe icidit dubitatio circa vnitatē eēntie. ideo. Primo pōit dubitationem: ex ꝯpatione actus generandi ad potē

tiam. Scdo ponit dubitationé: ex ḡpatione potentie generandi ad psonā. infra. di. vij. Hic solet queri a qbusdam vtrū pater ⁊c. Jté pma ps q̄ ptinet psenté distinctioné hȝ quattuor pticulas. Jn pma magr̄ ppōit qōnem. vtrū potētia vel v̄tus gnādi sit pducés necessitate vel volūtate. ⁊ determinat v̄ita té huius qōnis. Scdo ad istā qōneȝ rn̄det ad hoiem ꝯ arguendo ibi dicam⁹ igiẗ dei v̄bū eé filiū dei. ⁊c. Tertio v̄o opponit ꝯ p̄dictā sol'oné ⁊ rn̄det ibi. Sȝ ꝯ h̄ opponit sic volūtas diuia. ⁊c. Quārto ⁊ vltio redit ad explanationé p̄me sol'onis ibi. p̄dicta triv̄ba qbus pruderter dcm̄ é. vbi explanat sol'oneȝ p̄habitam..

D euidentiaȝ hi⁹ ptis tria p̄ncipalr̄ qrr̄. Primo qrit̄ vtrū generatio filij sit ɓm cōditionem necessitatis. Scdo vtrū sit ɓm rōné volūtatis. Tertio vtrum ɓm ꝯditioné exēplaritatis.

Jrca p̄mū. q generatio sit ɓm ꝯditioné necessitatis sic ondiẗ. Fecundior ⁊ actualior é nā in p̄re ad p̄ducédū filiū: q̄ȝ sit in luce ad p̄ducendū radiū. ſȝ lucé neccé é radiū p̄ducere: ita q p̄ductio i ipa é ɓm ꝯditioné necessitatis. ḡ multo fortius i p̄re respectu filij. Jté oé q emanat ab alio emanat ɓm ꝯditioné necitatis. aut ꝯtingentie. ḡ ⁊ fili⁹ emanat altero istorū duorū modorū. ſȝ nō ɓm ꝯditioné ꝯtingentie. qꝛ tūc ꝯtingens cét filiū generari. ḡ ⁊c. Jté ab oipotente. detrahere maximū posse é impossibile. ſȝ deus p̄r é ops cui⁹ maximū posse. é generare filiū. ḡ detrahere ei posse generare filiū. é impossibile. ſȝ in et'nis potentia ꝯiuncta é actui. ḡ pari rōne ipossibile est auferre actū gnātionis. ḡ impossibile é nō generare ſȝ impossibile n̄ eé. ⁊ necesse eé ꝯuertūẗ. ḡ necesse é gnāre. Cōtra Aug. ad Orosiū. ⁊ magr̄ dicit in littera. nec volūtate nec necessitate p̄r genuit filiū. qꝛ necessitas in deo nō é. ḡ ⁊c. Jté Hilarius in li. de synodis. nō nāli necessitate ductus p̄r genuit filiū. ḡ non fuit ibi necessitas nālis. nec necessitas alia vt vr̄. ḡ ⁊c. Jté nobilius p̄ducés é illō q dn̄at sue actioni: q̄ȝ q subiacet. ſȝ agés ɓȝ rōnem necessitatis subiacet actiōi: qꝛ velit nolit opȝ ipsum facere. ḡ si pater qui é nobilissimū agés nobilissimo mō p̄ducit filiū. nō igr̄ ɓm ꝯditioné necessitatis. Jté hoc idé pōt ostendi sic. Qd dat̄ gratis nō de necessitate dat̄. sed Ricard⁹ dicit q in p̄re é amor gratuit⁹: qꝛ dat eé filio ⁊ sp̄ui scō. Si ḡ gratis dat nō necessario. Rn̄. ad p̄dictorū intelligentiā é notandū q multiplex é necessitas. Quedā eni é necessitas p̄ueiés ex p̄ncipio discōueniéte. Quedā ex p̄ncipio deficiente Quedā ex p̄ncipio ꝯueniéte ⁊ sufficiente. Jlla q̄ p̄uenit ex p̄ncipio discōueniéte é duplex. Aut eni é ex ipso mouéte ꝯ nāȝ. ⁊ hec é necessitas violétie. Aut ꝯ volūtaté. ⁊ ista é necessitas coactiōis. ⁊ de istis duob⁹ mōiẗ q̄rūt heretici qui sūt valde vsitati. Jlla si milr̄ q̄ est ex p̄ncipio deficiéte é duplex. aut eni é respectu eius quo res é nata ꝯpleri. ⁊ hec é necessitas indigentie. vt cibi ⁊ pot⁹. ⁊ de hac dr̄ p̄me. Jo. iij. Qui viderit frēȝ suū necessitaté patienté ⁊c. Aut respectu ei⁹ q incurrit ex ipso defectu: ⁊ hec é necessitas ineuitabilitatis qual' é l mōrte ⁊ in p̄nis mortibus. hanc necessitaté incurrit hō ex carentia originalis iustitie. ps. De necessitatibus mis erue me. Tertia silr̄ q̄ é ex principio sufficiéte ⁊ ꝯueniéte é duplex. Aut eni est ex p̄ncipio sufficiéte in disponédo. ⁊ hec é necessitas mē disposite. q̄ pōt dici neccessitas exigentie. Aut in ꝯplendo. ⁊ hec é necessitas imutabilitatis. ⁊ hec vltima necessitas cadit in deo. ⁊ p̄ncipalr̄ in deo. qꝛ ipse solus é q sibi oio sufficit. ⁊ qui secum oio cōuenit. hec aūt necessitas nō repugnat libertati volūtatis. ſȝ solū v̄tibilitati qual' nō est in deo.

Ad illud ḡ q obr̄ de littera. dd. q illud itelligiẗ de necessitate coactionis. q̄ nullomō cadit in deo. ⁊ de hac querebat hereticus Silr̄ ⁊ Hylarius intelligit de hac eadé. vn̄ ⁊ subdit in littera. nō nāli necessitate cū nollet. tūc eni esset ibi coactio dum repugnaret volūtas. Ad illud. q obr̄ q agés p necessitaté subiacet sue actioni. ⁊c. dd. q falsum é nisi sit necessitas repugnās volūtati. Cū. n. est necessitas repugnans. neccé é volūtatem subijci. qꝛ nō pōt p̄ualere. ſȝ qn̄ é necessitas sūme ꝯsonans. nō pōt discordare a volūtate. ⁊ tūc nullā inducit subiectioné sicut pater deus eni necessario é beatus. ⁊ necessario vult eé beatus. Et sicut necessariū é ipsum eé beatū. ita ⁊ velle. sic intelligendū é in generatiōe filij. Ad illud q vltimo obr̄. de amore gratuito. dd. q duo sr̄ i gratuito amo

re. vnū est ꝙ dat ex mera liberalitate. ita ꝙ nulla ē exigentia siue debitū meriti vel nēc. aliud q̄ꝛ dat sine retributōe. ⁊ q̄ꝫtū ad hoc ſm. dr̄ amoꝛ gratuitus in p̄re. nō q̄ꝫtū ad p̄mū. naturalis enī fecūditas p̄ris ꝯnecessario est rō cōicandi naturā aliȷ̄.

Secundo q̄rit̄. vtꝝ generatio filiȷ̄ sit ſm rōnē volūtatis. Et ꝙ nō. ondi tur. Primo ꝑ auctoritates. Secūdo ꝑ rōnes. Primo ondit̄ ꝑ auctoritatē Hilariȷ̄. q dicit in lib. de synodis. Oibus creaturis. ſbāꝫ dei volūtas attulit. ſꝫ filio natura dedit. Itē Aug. xv. de tri. repħēdit Eunomiū q posuit dei filiū esse filiū volūtatis. g̊ si recte repħendit generatio filiȷ̄. non ē ſm ꝯditionē volūtatis. Itē rōnibꝰ ondit̄ sic. Generatio q̄ꝫtū est de se est exitꝰ naturalis siue ꝑ modū nēc. ſꝫ iste est aliꝰ modus procedēdi q̄ꝫ ꝑ voluntatē. ergo ⁊c̄. Item filius est sapiā p̄ris. ergo si ꝓcedit ſm rōnem volūtatis. volūtas est p̄oꝛ sapiā. sed hoc est incōueniēs. q̄ꝛ cognitio ſm nālē ordinē intelligendi: p̄cedit affectionē siue volūtatē. ergo ⁊c̄. Sꝫ ꝯ. in oī natura ordinata potentia nālis subiacet volūtati: vel saltēꝫ cōformat̄ volūtati. sicut pꝫ ī p̄mo hoīe. sed in deo ē natura ordinatissima. ergo nihil est a nā vel ꝑ nām. ꝙ non sit ꝑ voluntatēꝫ. ergo ⁊c̄. Itē ꝯsilis ē modus ꝓcedēdi in imagine creata. ⁊ trinitate icreata. ſꝫ ī imagine notitia orit̄ mediante volūtate a mēte. ergo ⁊ filiꝰ a p̄re mediante volūtate: siue ꝑ voluntatē. Minoꝛ patet ꝑ Aug. ix. de tri. Partū mētis p̄cedit appetitus. quo dū querendo iuenimꝰ. ꝙ nosse volumus. nascit̄ ꝓles ipsa notitia.

Itē vbi ē maioꝛ cōicatio. ibi ē maioꝛ libalitas. ſꝫ pater plus cōicat filio q̄ꝫ oibus creaturis. ergo maioꝛ est ibi liberalitas. ergo cū creature ꝓcedāt. ꝑ modū libalitatis multo magis filiꝰ. ⁊ sic ⁊c̄. Itē in creaturis ī actu generationis simul mouet nā ⁊ volūtas ⁊ nihil ex hoc filio derogat̄. g̊ si pater magis ꝓducit hꝫ sc totū q̄ꝫ creatura. ergo mlt̄o fortius ꝑ nām ⁊ volūtatem. Itē ad hoc ē auctoritas Hilariȷ̄. in. iiȷ̄. de tri. Pater añ oē tp̄s filiū ꝓcreauit. oē ꝙ deus est: ꝑ caritatē natiuitati eiꝰ iptiēs: si ꝑ caritatē. ergo ꝑ volūtatē. Itē Origenes loquēs de mēte dia dicit Germen ꝓferēs volūtatis fit x̄bi p̄r. ergo vr̄ ꝙ filius generetur a p̄re ꝑ volūtatē. ⁊ ꝙ sit filiꝰ volūtatis. Rn̄. dō ꝙ voluntas dupl'r pōt ꝯsiderari respectu uoliti. s. vt in rōe appꝛobātis ⁊ diligentis. ⁊ sic est respectu ois boni. siue sit necessariū siue cōtigēs. siue creatū siue icreatū. siue ab alio siue nō ab alio. vt pꝫ. hec enim vera est. p̄r vult se esse deum. Alio modo consideratur vt in rōne ꝓducentis. ⁊ hoc dupl'r. Aut ꝓut est principiū distinctum contra naturā: hꝫ ꝙ dicitur ꝙ alia sunt a natura. alia a volūtate Aut ꝓut est ꝯcōitans. Si ꝓut est principiū distinctum. sic distinguitur voluntas dupliciter. s. accedens. ⁊ añcedens. Voluntas accedens est qua aliquis de nō volente fit volens. hec nō est in deo nec respectu dei. deꝰ enī nō hꝫ aliquā nouā volūtatē nec respectu sui nec respectu alterius. Volūtas antecedens p̄cedit effectum causalitate ⁊ duratione ⁊ hec quidē est in deo. sed nō respectu dī sed respectu creature solū. oēs enim die ꝑsone sunt simul. Alio mō ꝓut voluntas ꝯsideratur vt p̄ncipiū ꝯiunctum nēc. potest esse dupl'r. q̄ꝛ tūc natura ⁊ volūtas sūt principium. Aut igitur natura est producens principaliter. voluntate ꝯcomitante. aut ecōuerso vtrūq̄ꝫ enī principaliter esse non potest. Si voluntas est principium concomitante natura: sic est processio spiritus. s. qui procedit per modum amoris. tamen similis in natura. Si vero natura est primum principium voluntate concomitante: sic est generatio filiȷ̄ qui producitur vt omnino similis. ⁊ per modum nature. nihilominus vt dilectus. ⁊ ideo dicitur ꝙ sibi in eo complacet pater. ⁊ col'. i. dicitur. filius caritatis. Ad illud. ergo ꝙ obiȷ̄citur incontrarium. quod generatio est per modum voluntatis. siue secundū rationem voluntatis. dicendum ꝙ hoc intelligitur. aut de voluntate approbante. vt dicūt auctoritates Hilariȷ̄ ⁊ Origenis. aut de voluntate concomitante vt ratio que posita est prima. Ad illud vero ꝙ obiȷ̄citur de similitudine imaginis. dō. ꝙ in hoc ē dissil'is imago creata ipsi trinitati increate. vt dicit Aug. xv. de tri. q̄ꝛ ibi nō nascitur verbum per inquisitionem: sicut potest nasci in nobis. Unde potius valet ad oppositum quem ad propositum. Ad illud ꝙ obiȷ̄citur quod maioꝛ est comunicatio in generatione filiȷ̄. ⁊c̄. dicendum q̄d maioꝛ cōicatio

vel minoꝛ nõ facit modũ emanãdi eẽ ſm li-
beralitaté: vel ſm modũ volũtatis: ſꝫ mod⁹
ſiue rõ cõicandi. Et q: pr̃ cõicat creaturis ꝑ
voluntaté. ita ꝙ volũtas eius é cã ꝓducés
filio ꝑ fecunditatem nature. iõ nõ ſic dr̃ filiuſ
ꝓduci per volũtaté ſicut creature. Ad il-
lud ꝙ obijcif. ꝙ in gnãtione hoīs ſimul mo
uet nã. ⁊ voluntas. dõ ꝙ hoc é ꝓpter defec
tum: magis q̃ꝫ ꝑꝑ ꝯplementũ. q: pr̃ per ſe ñ
põt gnãre. ſed ex ꝯiunctõe cũ alio diſtante:
ꝙ fit ad imperiũ voluntatis. ds aũt alio ad
iuuãte nõ indiget. ⁊ iõ non eſt ſilr̃.

Ertimo querif vtꝝ gnõ filij a pr̃e ſit
ſm rõem exẽplaritatis. Et ꝙ ſic vr̃
hoc mõ. Sup illud ps. Semel locu
tus eſt ds glo. i. filium genuit in qo q oia diſ
poſuit. ſꝫ diſpõ eterna dicit rõneꝫ exẽplaris.
g̃ ſi filius ꝓcedit vt verbum: ꝓcedit per mo
dũ exẽplaritatis. Ité gnõ filij a pr̃e é ſilis
ꝓductioni noticie ex méte. ſꝫ noticia ꝓcedit
ex méte ſm rõem exẽplaris: q: exemplar é
rõ cognoſcẽdi. g̃. ⁊c. Ité ꝙ eſt ymago i ꝓ
ducto hoc é exemplar in ꝓducente. qñ eniꝫ
ꝓductum expꝛeſſe repñtat ymago dr̃. Silr̃
qñ ꝓducens expſſe repꝛeſentat exẽplar dr̃.
g̃ cum filius ꝓcedat vt ymago. eadé rõne ꝑ
modũ exẽplaritatis. Ité omne pncipiuꝫ
cognitiuũ rei ꝓducte: ꝓducit ſm rõem exẽ-
plandi. ſꝫ pr̃ eſt pncipium filij cognitiuum. g̃
ꝓducit filium ſm rõnem exemplaris. Si
dicas ꝙ iſtõ nõ ſufficit. imo neceſſe é ꝙ exẽ
plar. ⁊ exemplatũ differãt in foꝛma. ⁊ nã. ħ
nihil eſt. q: ſi hõ deum generat hoiem. poſ-
ſet talem gnãre qualé cogitat: tũc gnãtio il-
la nõ tñ eẽt ſm nãm. ſed ét ſm exemplar. ſꝫ
pr̃ omnio ꝓduxit filium. vt ſciuit ⁊ voluit. g̃.
⁊c. Si dicaf ꝙ nec illud ſufficit. ſed neceſ
ſe eſt exemplar pcedẽ. Obijcif. ſi ds ab eter
no creaſſet mundũ ꝑ impoſſibile nihilomi-
nus mũdus eẽt ꝓductus ſm rõem exẽplari
tatis. Cõtra. In inferioꝛib⁹ agẽs ꝑ nãm
⁊ per exẽplar ex oppoſito diuidunf: ſiċ nã.
⁊ intellectus. g̃ q pꝛoducif ſm nãm: nõ ꝓdu
citur ſm rõem exẽplaris. ſed filius ſm nãm
ꝓducitur a pr̃e. g̃. ⁊c. Item oẽ ꝓducens
aliqd ſm rõneꝫ exẽplaritatis: ꝓducit ſꝫ rõꝫ
volũtatis. ſꝫ dr̃ vt ſup oñſuꝫ é nõ ꝓduċ filiuꝫ
ꝑ volũtaté. g̃. ⁊c. Ité foꝛme ñ é foꝛma. g̃
nec exẽplaris exẽplar. ſꝫ fili⁹ é ars ⁊ exẽplar
oiuꝫ. g̃ nõ hꝫ exẽplar in pr̃e. g̃ ñ ꝓcedit ſꝫ rõ

nem exẽplaritatis. Ité ꝙ é i alio ſm veri
taté: nõ eſt in illo ſꝫ exẽplar. ſꝫ filius é in pr̃e
ſm veritaté. g̃ nõ é ſꝫ exẽplar. ſꝫ ꝙ nõ eſt in
alio ſm exẽplar nõ ꝓcedit ſm rõem exẽpla
ris. g̃. ⁊c. R. dõ. ꝙ ſicut ꝓcedere ꝑ modũ
volũtatis. ⁊ liberalitatꝫ. é duplr̃. vno eni mõ
ꝓcedit ꝑ modũ liberalitatꝫ ipꝫ ꝙ nõ eſt libe-
ralitas. ſed ꝙ fit vel daf ex liberalitate. ⁊ ſic
creature ꝓcedũt a deo. Alio mõ ſicut illud
ꝙ eſt rõ liberalitatꝫ: vt amoꝛ ⁊ ſic ꝓcedit ſps
ſ. vt amoꝛ q é donũ in q̊ omnia dona donãf
ſic per modũ exẽplaritatis é ꝓcedẽ duplr̃.
vno mõ ſicut exẽplatũ ꝓpꝛie. ⁊ ſic creatura
ꝓcedit a deo tanq̃ꝫ exẽplatũ ab exẽplari. ⁊
ſic exẽplar ipoꝛtat cãlitaté foꝛmalé reſpectu
exẽplati. Alio mõ dr̃ ꝓcedere ꝑ modũ exẽ-
plaritatis. ſicut rõ exẽplãdi. ⁊ ſic dr̃ ꝓcedere
ipe fili⁹: q dr̃ verbũ patris. quo nõ tñ ſe lo
quif pr̃. ſed ét cetera diſponit. Vñ filius ſm
Aug. vi. de. tri. dr̃ ars plena oiuꝫ rõnum vi
uentiũ. ⁊ hinc hꝫ oꝛtũ illud ꝙ ꝯſueuit dici.
ꝙ q negãt ydeas eẽ: negat filium dei eẽ. Et
iſte mod⁹ ꝓcedẽdi ſm exẽplaritaté nõ repu
gnat ꝓceſſui nãli. imo nõ põt eẽ niſi naturał
Alius vero modus repugnat ꝓceſſui nãli.
eſt eni ſꝫ volũtatis impiuꝫ. ita ꝙ ꝓducẽs ⁊
ꝓductũ differũt: ſiċ cã ⁊ cãtum ⁊ vnũ ſꝫ ve-
ritaté nõ é in alio. vñ rões iducte ad hãc ꝑ-
tem: ꝓcedũt ſꝫ hãc viã. Et ſꝫ hãc veꝝ con
cludũt. ſꝫ aliaꝫ vo nulla ꝯcludit. imo ad oẽs
ſoluendũ é ꝑ interẽptõeꝫ. Illa ãt q̃ obijci
unf in ꝯꝛiuꝫ. oia ꝓcedũt ſꝫ aliã viã. q: dicũt
ꝙ ꝓcedit ꝑ modũ exẽplaritatꝫ: ꝓut é rõ exẽ-
plãdi. ꝙ pꝫ. q: ſunt a rõne eterne diſpõis. co
gnitõis. ⁊ ymaginis. Vltia vero rõ ꝯclu-
dit ꝙ ꝓbat ꝑ modũ exẽplaritatꝫ. ſiċ exẽpla-
tuꝫ. ⁊ ꝓpterea ſoluenduꝫ é ꝑ interẽptõnem.

Ad illud ꝙ obijcif. ꝙ oẽ pncipiũ rei ꝓdu
cẽde ſi hꝫ cognitõꝫ ꝓducit ꝑ exẽplar. dõ. eni
ꝙ illud falſuꝫ é. niſi rõ cognitõis pcedat. ita
ꝙ heãt pcognitõeꝫ alté ſꝫ rõeꝫ cãe ad effec
tũ. q ordinatio exigit eẽntialé diuerſitaté ſiũ
ſbalé. Exẽplatũ eni ſꝫ ꝙ exẽplatuꝫ: nõ é
in exẽplãte ſꝫ veritaté. ſꝫ ꝑ ſilitudiné. q inq̃ꝫ
ſilitudo cũ ſit rõ cognoſcẽdi ⁊ exemplãdi dr̃
exẽplar. ꝓcedit igif fili⁹ dei ſm rõeꝫ exẽpla
ritatis. nõ ſicut exẽplatũ ꝑ exẽplar. ſꝫ ſiċ ipꝫ
exẽplar: vł rõ exẽplãdi cerẽa. Et ſi tu obi
cias ꝙ exẽplar é cõe toti trinitati. Ret ad ħ
Altiſiodor. in qõne de mũdo architipo. ſiue

de ydeis. ꝙ ydea siue mūdus architip⁹ nō tm̄ est appropriatū ipi filio vez̄ etiá ꝓpriū.

Uel alr̄ pōt dici. ꝙ sm̄ ꝙ exéplar dic̄ rōnem cognoscédi. sic cōe est toti trinitati. ⁊ appropriat̄ filio sicut sapiétia. Scḋz vero ꝙ vltra h̄ dicit rōem emanádi. sic est ꝓpriū filij. ⁊ sic importat̄ per hoc nomen verbū. vt melius patebit Infra.

A pte ista circa lrāz dubitat̄ de rōe Aug. ad Orosiū. ꝙ nec voluntate. nec necessitate. q̄ necessitas in deo nō é. ⁊c. vr̄ eni insufficiés diuisio. Omé eni ꝙ de⁹ facit. aut facit nālit̄. ⁊ ita necessario: aut volūtarie. g̊. ⁊c. Si tu dicas. ꝙ ip̄ e R̄et ad intelligentiá heretici. ⁊ hēticus intelligit ḋ volūtate añcedéte ⁊ necitate ieuitabilitat̄ obijcit̄. q̄ orō nihilomin⁹ in se é multiplex. s̄z q R̄et orōni multiplici: simplr̄ affirmádo vel negádo male R̄et. s̄m ꝙ dicit ph̄s⁹. g̊. ⁊c.

R̄. dḋ ꝙ Aug. R̄et s̄z intellectū hētici q̄z uis aūt orō in se sit multiplex. q̄ tñ̄ hēticus in vno sensu eá accipit iaz multiplicitas illa nó faceret ad soluendū: q̄ nó ꝓcedit s̄z illá. sed distinctio ꝓpositóis multiplicis qñ̄ s̄z illam multiplicitaté. nó cadit deceptio magis est ad ostentatóez q̄z ad verá rñ̄sioné. It̄ querit̄ de h̄ ꝙ dr̄. Dicimus verbū dei eé di filiū nā nó volūtate. Ur̄ eni nó bñ̄ dicere: q̄ pr̄ alio est ḋs. alio é pr̄. q̄ diuinitate est ḋs. ⁊ pr̄nitate pr̄. vt dicit Aug. s̄z filius est ḋs nā deitatis. g̊ hac nó dicet̄ filius sed ipsa filiatōne. R̄. dḋ. ꝙ ille ablatiuus pōt ꝯstrui formalr̄. ⁊ sic falsa est. q̄ formalr̄ alio est ḋs. s. nā. ⁊ alio filius. Pōt itez̄ ꝯstrui originalit̄ ⁊ in rōne ꝓncipij. ⁊ sic vera est. ⁊ est sensus. ꝙ filius ortū h̄z a patre naturalr̄. Item q̄ritur de h̄ ꝙ dicit. Acute sane qdam rñ̄dit. ⁊c. q̄ Aug. cómendat istam solutónem que nó vr̄ ꝯmendáda. q̄ multiplicare incóuenïens non est soluere. R̄. dḋ. ꝙ est solutó ad hoiem. ⁊ est solutio ad oratóem. ⁊ aliqñ̄ melius ⁊ vtilius est soluē ad hoiem q̄z ad orationem. vtputa qñ̄ rñ̄dens est discolus ⁊ non vult intelligē veritaté. ⁊ qñ̄ assistentes sunt simplices: ⁊ nó possunt cap̄e veritaté ⁊ subtilitaté. Ideo q̄ hereticus veritaté respuebat ⁊ aduersabat̄. idcirco aduersáti erat aduersandū. ⁊ tali mō. qno magis ꝓuaret̄ gloria. ⁊ assistétes fallacia. ió ꝯmédat istá rñ̄sionem Aug. q̄ manifeste opponenté sua qōe ligauit. Hunc modū rñ̄dendi docuit dominus Math. xxj. vbi dixit Baptism⁹ iohis de celo. ⁊c. Item q̄rit̄. cū nó sit rñ̄sum ad orationé. quō rñ̄dendū sit. Uidet̄ eni ꝙ diuisio hētici sit p̄ imediata. q̄ velle ⁊ nolle opponunt̄ ꝯdictorie. inter q̄ nó cadit medium.

Et dḋ. ad h̄. ꝙ heretic⁹ q̄rit hoc de volūtate accedéte siue añcedéte. ⁊ tūc neutra ps est vera. nec sūt mébra opposita ꝯdictorie. sed ꝯrie. nolle eni ⁊ velle. dicūt act⁹ volūtatis ꝯrios. inter quos cadit mediū. Aliquid eni est. respectu cuius volūtas nec h̄z rōem cáe: nec repugnátie. ⁊ ita p̄z illud. Itez q̄ritur de solutōe magri. Ur̄ enim falsuz dicere cū dicit. Scientia dei ⁊ p̄scientia de bōis ⁊ malis é. Dicit eni glosa sup̄ illḋ ps. Que ignorabá interrogabant me. ⁊c. Ars nescit vicium. sed i deo est ars artiū. ergo. ⁊c. Si dicas nescit p̄ modū practicū: sed speculationis. Cōtra. solū illud scit h̄ mō ꝙ in eo relucet. sed in deo non relucent mala. ergo. ⁊c.

Ité nó vr̄ magr̄ soluere ad argumétum. multiplicare eni incóueniés nó est soluere.

Et dḋ. ꝙ sicut ifra dicet̄. ḋs cognoscit bona in seipso. ⁊ mala p̄ seipm̄: sicut rectū iudicat de obliquo. ⁊ lux de tenebra. nec oportet ꝙ in deo luceat malū. sed sufficit ꝙ luceat in eo mali oppositū. Ad illḋ ꝙ obijcit̄ de solutōe magri. dḋ. ꝙ solutōez nó ponit. s̄z innuit ꝯ arguendo. q. d. ex illo vnū nó pōt iferri ex altero. q̄ q̄uis sint idé in eéntia. tñ̄ duersa sūt ꝯnotata. Ité q̄rit̄ de h̄ ꝙ dr̄ in notula: ꝙ scá eccl̄ia anathematizat eos qui dn̄t deū nó gnāsse ꝯsilio. vr̄ eni ꝯdicē. Damascéo dicéti. ꝙ i deo nó é ꝯsiliari. q̄ ꝯsiliū é ignorátis nature. R̄. dḋ. ꝙ ꝯsiliū dr̄ duplr̄. vno mō ꝯsulē dr̄ accipē ꝯsiliū. ⁊ sic dic̄ ignorátiá. ⁊ silr̄ ꝯsiliū dcm̄ ad h̄. alio mō ꝯsulē dr̄ dare ꝯsiliū ⁊ h̄ mō dicit sciaz: ⁊ h̄ pōt trásferri ad diuina. ḋs eni nullomō ꝯsilium accipit aliunde. vñ̄ notádū. ꝙ i ꝯsilio duo st̄. é ibi cognitio rei occulte. ⁊ é ibi dispō firma qm̄ g̊ in deo é verissima cognitó occltoz̄ ⁊ i variabilitas. ió recte dr̄ i ip̄o eé ꝯsiliū. vn̄ḋ Greg. ḋs mutat sniaz s̄z nó ꝯsiliū.:

Di. viij.

Ic solet q̄ri a qbusdá vtrū pr̄ potuerit vel voluerit. ⁊c. In p̄senti distinctōe ponit magr̄ dubitatōz ex ꝯpatōe potétie generandi ad

ad psoná vtrũ.s. sicut é i psona prĩs ita ét sit
i psona filij. ⁊ hʒ hec ps duas. In pma ma-
gister qrit ⁊ dtermiat vtrũ filiꝰ possit gnãre
Scđo vtꝝ potẽtia generãdi sit i filio ibi. Itʒ
qritur a qbusdá si pr̃ potés sit; ⁊c. Ité pma
ps hʒ qttuoꝛ pticulas. In pma mouet qóeʒ
vtꝝ posse ⁊ velle gñar̃ silr̃ ꝯpenẽ ad psoná
prĩs ⁊ filij. Scđo oppóit ꝯ solutóʒ p auctẽ
Aug. ibi. Sʒ vehemẽt nos mouet. ꝙ Aug.
⁊c. Tertio opponit ꝯ pdictaʒ auctoꝛitaté p
róeʒ. ibi. Hoc aũt nó vr̃ a qbusdá. Quarto
r̃dit sup̃ auctoꝛitaté exponés ipaʒ. ibi. Quõ
ḡ accipieẽ ꝙ sup̃dictũ é. Itʒ qrit a qbusdá
si pr̃: Hec é ba ps hiꝰ distictóis. in q̃ querit
magr̃ vtrũ potẽtia gnãndi sit in filio. ⁊ h̃ ps
hʒ tres pticulas. Prio qrit ⁊ determiat hác
qóeʒ. vtrũ aliq̃ potẽtia sit in patre q̃ nó sit in
filio. Si eni pr̃ nã potés é gñare filiũ ⁊ filius
nó. pʒ. ⁊c. Et ad hác qóneʒ R̃et magr̃ ꝙ
oĩo eadé é potẽtia in pr̃e ⁊ filio. Sʒ q: h̃ erat
dubiũ. ió opponit ꝯ pdictá solutóeʒ ⁊ deter-
miat p distinctóeʒ. Scđo R̃et ad pma qóem
distinguẽdo. vtrũ. s. filiꝰ héat potentiá gñan
di. ibi. Ita ét cũ dr̃ filiꝰ nó hʒ. ⁊c. Si eni itel
ligaẽ actiue. falsus é itellectꝰ. s. ꝙ filiꝰ possit
gñare. Si vo itelligaẽ passiue. s. vt héat po
tẽtiá q̃ possit gñari. va é. Et fũdaẽ ista disti
ctio bʒ aliq̃s sup h̃ ꝙ li. gñandi. pót itelligi i
significatóe passiua vel actiua: si i passiua. tc̃
é vera. ⁊ é sẽsus. filiꝰ hʒ potẽtiá gñandi. i. po
tentiá q̃ gñeẽ. Si i actiua h̃ pót eé dupl̃r. q:
pót eé gerundiuum verbi psonal̃. ⁊ tũc hét
suppositũ determinatũ ⁊ est falsa. Est eni sen
sus. filius hʒ ⁊c. i. hʒ potentiam qua ip̃e filiꝰ
gnãt vel in psonalis ⁊ tũc nó hʒ certum sup-
positum. ⁊ est locutio vera é enim sensus. fi-
lius hʒ potentiá gñandi. i. hʒ potẽtiam q̃ ali
quis generat tamen hunc sensum non ponit
magister.

D euidentiá eoꝝ q̃ dicit magr̃ d̃ po
tentia generãdi q̃ttuoꝛ queruntur.
Primo q̃ritur vtrũ posse gñare in
diuinis dicat qd vel adaliqd. Scđo vtꝝ
pr̃ cóicet filio potentiá gñandi. i. vtrũ in filio
sit potẽtia generãdi. Tertio vtrum posse
generare ⁊ creare sit vnicuʒ posse vel non.
Quarto vtrũ posse generari ⁊ creari sit
posse vniuocum.

Irca pmũ. ꝙ posse gñare dicat qd
ostendiẽ. pmo p auctoꝛitaté magr̃i i
lr̃a. pater nó est potés nisi natura. eiusq; po
tẽtia nã est vel eẽntia. sʒ nã ⁊ potẽtia dicunt
qd nó adaliqd. ḡ ⁊ potentia generãdi. Itʒ
róne oñditur sic. Gñare est silẽʒ sibi i nã p-
ducẽ. sed bm phm nã est vis insita rebꝰ simi
lia ex silibꝰ p creans. ḡ uis generãdi respicit
ipaʒ naturá: siue eẽntiá de se nó psoná. sed oé
tale dicit qd. ḡ. ⁊c. Ité iperpetuis nó dif
fert esse ⁊ posse. ḡ multo foꝛtius in eternis. ḡ
idé est posse ⁊ eé. ⁊ potentia ⁊ eẽntia. sʒ esse ⁊
eẽntia in diuinis dnt qd non adaliquid. siue
p se dicaẽ siue cũ adiũcto. vñ essentia patris
dicit qd: ḡ pari róe potẽtia generãdi. Ité
in diuinis idé est bm ré. posse. scire. ⁊ velle.
Sed nó est in diuis. scia ppꝛia vel volũtas
ppꝛia siue adaliqd. imo scia dicit qd ⁊ é tri
um. silr̃ ⁊ volũtas. ḡ potẽtia generandi dicit
qd siue eẽntiam. Sʒ ꝯ. magr̃ dicit in lr̃a ⁊
habeẽ. c. j. posse gñare nó est posse aliqd. ḡ
nó dicit qd licet adaliqd. ḡ. ⁊c. Item róe
oñditur sic. potẽtie distinguñẽ p actus. ergo
si actus potẽtie dicit qd ⁊ potentia. ⁊ si dicit
adaliqd. tunc ⁊ potẽtia. silr̃. Sed ꝯstat ꝙ ge
nerare in diuis nó dicit qd sed ad aliquid. ḡ
nec posse gñare. Item q̃zuis in creaturis
differát virtus ⁊ opatio. tñ in deo idé sunt si
cut vult Dyonisiꝰ. ḡ in deo idé é posse gña
re ⁊ gñare. sed gñare: in diuinis dicit adali-
qd nó qd. ḡ silr̃ posse. Item pr̃ generat ⁊
pót gñare. Aut ḡ ideo pót q: gnãt. Aut ió
gñat q: pót. ꝯstat ꝙ nó ió pót generar̃ q: ge
nerat. ḡ ió gñat q: pót gñar̃. si ergo ró ppꝛij
dʒ esse ppꝛia. ḡ potentia gñandi dʒ eé ppꝛia
⁊ nihil est ppꝛium in diuinis: nisi ꝙ dicit ad
aliqd. ḡ. ⁊c. Iteʒ oĩs potẽtia actiua. q̃ iné
creature inest bm aliquas ꝯditóes siue pro
pꝛietates. vt pʒ. posse eni illumiare iné lumi
noso p lucé. posse calefacẽ. calido p calidita-
tem. q̃zuis aũt potẽtia gñandi non sit actiua
tñ: actiue silis é. ḡ cũ insit pr̃i inest p aliq̃ʒ p
pꝛietaté. Illa aũt ppꝛietas aut dicit qd. aut
adaliqd. si qd. ergo inest oĩbꝰ psonis. ⁊ ita
posse gñare. ꝙ manifeste negat magr̃. ergo
dicit adaliqd. ergo ⁊ potentia q̃ inest bm il-
lam. ergo. ⁊c. R̃. dđ. ꝙ circa hoc pblema
tres fuerũt positóes. fuerũt eni quidá q di-
stinxerũt potentiam generandi dicẽtes ꝙ
potentia generandi potest dici potentia nu
da. vel potentia disposita. Si dicatur poten
tia nuda. sic voluerunt dicere ꝙ dicit quid

⁊ in omnibus tribus psonis est. qm̄ hec po-
tentia sic dicta ꝯsequit̄ naturá. vñ cū natura
sit in qualꝫ psona silr̄ ⁊ potétia huiusmodi.
Scóm aūt ꝙ dicit potentiá dispositaꝫ. qꝛ
nó hꝫ dispositóem nec ꝯuenientiá vt exeat
in actū generatóis nisi in sola psona p̄ris. vo
luerūt dr̄e ꝙ dicit adaliqd. Sꝫ verba istius
positóis nó vident̄ vera nec sana. Nó inqꝫ
vera qm̄ cui⁹ est potétia nuda. nata est pari
ter eé disposita. Si ergo triū est potétia ge-
nerádi vt est potétia nuda. silr̄ ⁊ disposita. ⁊
ita quelꝫ psona posset gn̄are. Preterea. nó
vident̄ sana. ponere eni potentiá nudá que
silr̄ se hꝫ ad esse. ⁊ nó eé respectu generatio
nis qꝫ oio necessariū est eé. nó vr̄ sane dictū
eé siue ꝓprie. Fuerūt etiá alij qui dixerūt
ꝙ cū in diuinis idé sit eé ⁊ posse. ⁊ potétia ⁊
eéntia. ꝙ quéadmodū potentia ⁊ eéntia dn̄t
qd ꝙ silr̄ esse ⁊ posse. Et quéadmodū cum
dico eéntiam patris ⁊ eéntiá filij. ⁊ sp̄s. s. siū
eé patré. esse filiū. esse spm̄. s. nó dico aliá es-
sentiá nec aliud eé. sed alterius ⁊ alteri⁹. ita
qñ dico potentiá patris siue patreꝫ posse ge
nerare. ⁊ filiū posse gigni. non dico aliud ⁊
aliud posse. sꝫ alterius ⁊ alteri⁹. Et hui⁹ po
sitionis fuit magr̄ sicut euident̄ appet in lr̄a
vñ isti dicebát ꝙ posse gn̄are dicit qd ꝫꝫ re
spectum adaliqd. qꝛ é eéntiale tractū ad p-
sonam. Cū eni nó sit oimode abstractóis po
test ad psoná trahi. Et ista positio magr̄i sa
tis est ꝓbabil̄. ⁊ satis vr̄ bn̄ posse sustineri.
Fuerūt etiá tertij moderniores q dixerūt
ꝙ potentia generádi dicit adaliqd in diuis
de se. ⁊ ró eoꝝ est. qm̄ potentia dicit hitudi
né gnāl' p̄ncipij ad p̄ncipiatū. Et qm̄ hitu-
do pōt eé psone ad psoná. ⁊ tūc vē é hitudo
⁊ eéntie ad creaturá. ⁊ tūc ꝫm modū dicédi
siue intelligédi. hinc é ꝙ p̄ncipiū de sui róne
nó tm̄ est eéntiale appropriatū p additóem.
imo indicat ꝓprium psone. pari róne. cū po
tentia dicat originalé hitudineꝫ nó tm̄ essen
tialé dr̄ vel trahitur ad psonam. vt dicat nó
tm̄ essentiá psonalr̄. imo dicit propriuꝫ. ⁊ ita
adaliquid de se. Et positio ista sine p̄iudi-
cio videt̄ ꝓbabilior. nam potétia generádi
non videt̄ dicere nisi fecunditatem ad actū
generatóis. ⁊ illa est propriū persone. vñ silr̄
⁊ potentia. nec est simile de posse ⁊ esse. nisi
vno mó. hoc enim verbum est. aliquando p
e predicatur. aliqñ est tertium adiacés. Qñ
per se dicitur. tunc dicit actum absolutum.
qꝛ dicit actum entis róne essentie ⁊ tūc opō
tet ꝙ dicatur absolute. ⁊ ꝙ dicat quid. Qñ
vero est tertium adiacens. vt cum dr̄. pater
est deus. pater est pater. tunc hoc verbum.
est. dicit habitudineꝫ predicati ad sb̄m. Et
quoniam potest dicere habitudinem ad
predicatuꝫ essentiale vel personale. ideo po
test dr̄e esse essentiale. ⁊ modū essendi pso-
nalé. posse aūt de sui ratione ꝓpria dicit ha
bitudinem ꝫm originem. Et hinc est ꝙ speci
ficatur per adiunctum vt dicat ꝯditóeꝫ p̄n-
cipij essential' vel psonal'. Hanc ergo po
sitóem sustinédo. Rñdeo argumétis ꝓbantib⁹
ꝙ dicit qd. Ad enim p̄mo obicitur pꝫ. cō
cedo eni magistrū fuisse hi⁹ positionis. Qñ
dixerunt ꝙ eadé potentia pót filius gigni. q̄
potest pater gignere. ꝙ nó esset nisi potétia
dr̄et quid. vñ dixit ꝙ potentia generádi est
in filio. sed nó ad generare. sed ad generari
hec aūt potentia dicit ꝙ est in solo patre. qꝛ
non tm̄ respicit naturá sed ꝓprietatem pso-
ne. Ad illud. ꝙ obijcit̄ ꝙ gn̄are ꝯsequit̄
nām. dō. ꝙ in diuis nó ꝯsequit̄ nām simplr̄.
sꝫ naturá vt i psona. qꝛ nó in q̄libꝫ psona est
natura fecūda. sꝫ solū in psona p̄ris. ⁊ hoc é
p aliqꝫ ꝓprietaté q̄ est soli⁹ illi⁹ psone. nó sic
é in iferiorib⁹. sicut iá patebit. ió pꝫ ꝙ illō n̄
valet. Ad illō. ꝙ obijcit̄. ꝙ i eternis idé é
esse ⁊ posse. dō. ꝙ veꝝ est. sꝫ tn̄ argumétū ni
hil valꝫ. q̄zuis eni oio sit idé in diuis esse. ⁊
esse patré. nó tn̄ sequit̄. ꝙ si eé p̄reꝫ est ꝓpri
um. ꝙ eé sit ꝓpriū. Silr̄ nec si eé sit cōe. ꝙ pp
ꝫ esse p̄rem. Silr̄. dō. in proposito. Ad il
lud ꝙ obijcit̄. de scia ꝙ dicit quid siue per se
dicat̄ siue cū alio. dō. ꝙ non est sil'e de scia ⁊
potentia. scia eni q̄ztum est de se dicit quali-
tateꝫ absolutá. ⁊ ideo q̄ztum é de se sp dicit
qd nisi trahatur. sed potétia dicit hitudineꝫ
ad originem. ⁊ ió potest dicere hitudinē pro
priam ⁊ psone ad psonam. vñ illud sil'e ma-
gistri non valet ꝫm hanc positioneꝫ. ꝙ sicut
vna é volūtas. qua pat̄ vult eé pat̄ ⁊ ñ vult
esse fili⁹. ⁊ ecōuerso. Silr̄ vna é potétia vt
vr̄. Siqs aūt vult sustinē positóeꝫ magr̄i
ō facili pót ad oés rónes i oppositū rñdere.
Ná nulla ratō ꝓbat ꝙ potentia de se dicat
proprium. sed ꝙ potentia generandi dicta
actiue. siue posse generare dicat ex adiun-
cto respectum ad personam. ⁊ ita dicit ad

aliqd sed hoc est solum rõne additi. Uñ
notandũ ꝙ quattuoꝛ sũt genera noiuȝ in di
uinis. Quedã eni sũt essẽtialia dcã essentia
liter. vt deitas ⁊ maiestas. Quedã eẽntialia
dcã psonaliter vt potẽtia generãdi. Quedã
psonalia dcã psonaliter. vt gnãns ⁊ genit⁹.
Quedã psonalia dctã eẽntialr vt missus ⁊
h⁹i q̃ dñt respectũ ad psonã ⁊ iõ psonalia. ⁊
effectũ in creatura. ⁊ iõ sunt essẽtialr dicta.
Duab⁹ rõnib⁹ seqntib⁹ facile est rñdere.
qꝛ illud nõ hȝ ṽitatẽ nisi qñ actus cõplectit
totã potentiã. nõ sic ẽ potẽtia dei. qꝛ eadem
potẽtia ẽ gignere ⁊ gigni in deo. Ad illõ
ꝙ obr. ꝙ idẽ est posse generare ⁊ generari
⁊c. dõ ꝙ nõ valet. q̃uis eni idẽ sit pater et
fba nõ tñ sequit. ꝙ si pater dr ad aliqd. ꝙ ⁊
fba sicut melius patebit infra. Duab⁹ vl
timis rõnib⁹ difficile ẽ bñ Rre. tñ põt quis
dr̃e ꝙ rões ille nõ ꝯcludũt ꝙ potentia dicat
ad aliqd de se. sȝ solũ rõe adiũcti ꝙ ẽ gnãre.
⁊ sic patent cetera.

Ecũdo q̃rit vtꝝ potentia generan
disit in filio. ⁊ ꝙ sic. vr̃ auctoꝛitati
bus ⁊ rõnib⁹. Pꝛimo sic. hilari⁹
de tri. ix. dicit. filius hȝ in se nãliter naturaȝ
gignẽtẽ. g̊ nã in filio ẽ nata generare. Jtẽ
Aug. in li. ꝯ maximũ. Nõ nõ potuit fili⁹ ge
nerare. sȝ due negatões equalẽt vni affirma
tiõi. g̊ potuit generare. Jtẽ rõnib⁹ oñdit
sic. plus oꝛdinat generare ad potẽtiã gene
rãdi q̃ȝ ad potẽtiã spirandi. sȝ pr̃ generãs fi
liũ: cõicat ei potẽtiam spirãdi. g̊ multo foꝛti⁹
potẽtia gnãndi. Jtẽ fili⁹ ẽ expssissima ima
go pr̃is. g̊ tm̃ imitat patrẽ. ꝙ nõ põt cogita
ri similioꝛ. sed si filius cogitat vt generans:
magis cogitat imitari. g̊ si imitat ampli⁹ q̃ȝ
possit qs cogitare. g̊ ⁊ i actu generãdi. Jtẽ
p sile vr̃ sic. Maioꝛ cõicatio ⁊ diffusio ẽ i lu
ce eterna q̃ȝ in luce creata. sȝ lux creata dat
splendoꝛi potẽtiã pducendi aliũ: ⁊ sic pce
dendo. ⁊ si esset infinite ṽtutis pduceret in
finitos splendoꝛes. g̊ ⁊c. Jtẽ in generati
one carnali. pr̃ nõ dr̃ pfectũ filiũ generare:
nisi det ei potentiã generãdi. g̊ pari rõe imo
multo foꝛtius. nõ erit fili⁹ pfectus: nisi hẽat
potentiã ad id ad ꝙ pr̃ hȝ. g̊ ad generandũ.
Aut si nõ ẽ ita in diuinis. tũc g̊ quero rõneȝ.
quare de pfectiõe generatiõis eterne: nõ sic
ẽ cõicatio potẽtie generãdi: sicut in genera
tiõe creata. Sȝ ꝯ. Aug. ꝯ Maximũ dic
ꝙ nõ opoꝛtuit filiũ generare. sȝ si ñ fuit opõ
tunũ. nec ꝯueniẽs. sȝ oẽ incõueniẽs in deo: ẽ
impossibile. g̊ ipossibile fuit filiũ generare.
ergo fili⁹ nõ põt generare. ergo nõ hȝ potẽ
tiã generãdi. qꝛ oi potẽtia ẽ potẽs ille qui hȝ
eã. g̊ ⁊c. Jtẽ Ansel. in monol. q potest ꝙ
sibi nõ ꝯuenit. q̃to magis illõ põt: tãto ma
gis aduersitas ⁊ puersitas pñt in eũ. g̊ cum
filio nõ ꝯueniat generare si posset. potentia
illa eẽt in eo miseria: sȝ nullã hȝ miseriam. g̊
nec potẽtiam generãdi. Jtẽ rõne pbatur
hoc idẽ sic. Oẽ illud in quo aliqua duo: ne
cessario distinguũt. si necessario ꝯuenit vni.
impossibile ẽ vnq̃ȝ ꝯuenire alij. sicut pȝ. Si
Petrus ⁊ Joãnes necessario differũt in al
bedine. ⁊ albedo ꝯuenit petro. ipossibile ẽ
ꝙ Joãni ꝯueniat. sȝ pr̃ ⁊ fili⁹ sũt psonalit di
stincti. ita ꝙ necesse ẽ eẽ distinctos. ⁊ nõ est
dare in quo distinguãt: nisi i hoc: ꝙ ille ẽ ge
nerans iste genit⁹. g̊ cũ generare ꝯuẽiat pr̃i
ipossibile ẽ ꝙ ꝯueniat filio. g̊ fili⁹ nõ põt ge
nerare. g̊ nõ hȝ potẽtiam generãdi. Jteȝ
generatio filij a pr̃e. silr̃s ẽ expsse ipsi gene
rationi ṽbi a mẽte. sȝ ṽbũ genitũ nõ hȝ potẽ
tiam generãdi aliud ṽbũ. imo opȝ ꝙ omne
ṽbũ immediate sit a mẽte. g̊ si recte silr̃ ẽ. ṽ
bũ increatũ nõ hȝ potẽtiã generãdi. sȝ gene
randi potẽtia ẽ in solo patre. g̊ ⁊c. Jtem
fiat argumẽtatio Augusti. ducẽs ad ipossi
bile. Si fili⁹ hȝ posse siue potẽtiã generandi
ponat ꝙ generet. q̃rã de ꝓo silr̃. ⁊ si non est
stare in pmo. opȝ ponere ifinitos filios. qꝛ q̃
rõe nõ stat in pmo. ergo nec in aliquo. ergo
si est stare: qꝛ hoc repugnat diuine ꝯpletiõi.
sȝ qua rõne stat in aliquo statur in pmo. er
go pmus nõ hȝ potẽtiam generãdi. Jteȝ
fiat argumẽtatio Ricar. Si generaret fili⁹
aliũ filiũ. g̊ ergo cũ fili⁹ genitus magis atti
neat pr̃i quã auo. ſm hoc nõ eẽt ibi sũma ⁊
equalis cõnexio. ergo nec sũma ⁊ equalis
distĩctio. ergo nec pfecta beatitudo. que oia
tanq̃ȝ sũme impossibilia respuit pia fides.
Rñ. opinio aliquoꝝ est. ꝙ in filio ẽ potẽ
tia generandi. sȝ nõ generat. hoc aũt nõ ẽ qꝛ
nõ põt. sed qꝛ nõ conuenit ⁊ ponunt simile
in creaturarum pꝛoductione siue creatione
deus potest infinitas creaturas pꝛoducere.
sed quod non pꝛoducat. Hoc non est ex in
potentia: sed quia non conuenit ei. sic ⁊ in
pꝛoposito. Sed contra ponatur tunc

ꝙ illa potentia que ē in filio ad generandū ducatur in actū ꝯstat ꝙ filius gnābit deum eternū. ergo aliqd poterit incipere hr̄e esse ⁊ eē eternū. hoc aūt est ipossibile ⁊ nō intelligibile. Propterea dō. ꝙ pr̄ nō cōicat filio posse gnāre pp duo. vnū est q: nō pōt. Aliud q: nō dȝ. Ratō aūt qr̄ nō pōt. hec est. q: fecunditas ad gnādū est in pr̄e quia ꝑncipium. ⁊ iō ꝑncipium q: primū. Impossibile aūt est ꝙ primū alij cōicet ꝑmitatē. nā hic est oppositio in adiecto ꝙ psona ꝑducta sit ꝑma. Quia ergo fecūditas ad generādū ex ꝑmitate patri inerat. iō nō pōt eā cōicare filio ⁊ hāc credo eē propriā rōem hi⁹. sicut infra patebit. di. xxvij. vbi agetur qr̄ pr̄ gnāt. Silr̄ nō dȝ cōicare. qm̄ in emanatōe diuinaꝝ psonaꝝ dȝ attendi. originalr̄ distinctō ⁊ plenissima cōicatio. Originalr̄ distinctio. q: necesse est ea q̄ cōicant in nā distingui vel ꝑ nām vel per originē. ꝑ nām distingui psōas est ipossibile. q: vbi est talis modus distinguēdi ē cōpositio ⁊ variatio. ⁊ forme multiplicatio. q̄ oīa deo repugnāt qui est simplex ⁊ inuariabilis. ⁊ vere vnū. ⁊ iō necesse est distingui ꝑ originē siue hitudinē. ergo ꝑ generare ⁊ gnāri. ergo si fili⁹ pōt gnāre. pōt ēt nō distingui. Si tu dicas q: adhuc est distinctio. q: vnus tm̄ paṫ. alius tm̄ filius. ali⁹ paṫ ⁊ filius. tūc ego oppono tibi. ꝙ hs filius possȝ gnāre eadē rōne q̄ primus. ⁊ tūc duo eēnt quoꝝ vterqȝ eēt paṫ ⁊ fili⁹. Silr̄ pp plenissimā cōicatōem nō dȝ cōicare. q: multiplicatō suppositoꝝ hȝ silem modū egrediēdi nō est nisi. aut pp defectum duratōnis. sicut est in gnābilib⁹ ⁊ corruptibilib⁹ vt p: successiuam generatiōem ꝑpetueṫ esse. aut pp defectum ꝑfecte actōis vt fiat ꝑ plures. ꝙ nō pōt vnum. sic facte sūt plures stelle. ꝙ non sufficeret vna ad hoc ꝙ faciunt omēs. Sic etiam plures angeli ⁊ plures aie ad implēdam illam ciuitatē ⁊ manifestandā dei bonitatē. q̄ȝ nec vna aīa nec vnus angelus poterat sufficienṫ manifestare. Cuȝ ergo in filio dei sit plenissima cōicatio. quia totam infinitatem suam dat sibi pater. non fuit conueniens ꝙ cōicaret filio illam potentiam. ⁊ iō fuit impossibile. quia inconueniens qlibet in diuinis est impossibile. Ad illud ergo ꝙ obijcitur incontrarium per auctoritatem hylarij. ꝙ filius habet in se naturam gignētem. dō. ꝙ verbuȝ illud est impropriū. ⁊ ex verbis ipropijs nō est arguendū. sȝ magis eoꝝ ipropietatem est exponendū. ⁊ magister supra exposuit: est eni sensus. hȝ in se naturā gignētem. i. nāȝ patris gignētis. Ad illud ꝙ obijcitur. ꝙ non potuit. dō. ꝙ magr̄ bn̄ exponit. i. nā fuit ex hoc ipotens. Vn̄ hȝ artem distinguendū ē. qn̄ dr̄ filius nō potuit gnāre. ꝙ nō: pōt teneri ꝑuatiue. ⁊ tūc est sensus. nō potuit. i. impotēs fuit. ⁊ tūc negatur potētia. ⁊ relinquiṫ aptitudo: sicut detrūcato dr̄ ꝙ nō pōt gradi. q: est aptus natus ad gradiendū. ⁊ nō pōt gradi: h̄ mō nō pōt dici de filio. q: nō hȝ ad hoc aptitudinē. ⁊ in hoc sensu loquiṫ Aug. Alio mō nō posse: teneṫ negatiue. ⁊ in hoc sensu ꝯcedendū est ꝙ filius nō potuit generare. Ad illud ꝙ obijcitur ꝙ pater cōicat filio potentiā spiratiuaȝ pȝ r̄ō. q: cum filius genereṫ: nō pōt hr̄e primitatē respectu generationis. sȝ cū nō spireṫ est inspirabilr̄. ⁊ iō potuit hr̄e primitateȝ ⁊ fecūditatē respectu illius. ⁊ sic pȝ qr̄ nō valet rō. Ad illud ꝙ obijcitur ꝙ filius est expssissima ymago ⁊c. dō. ꝙ ideo filius dr̄ expressissima ymago: q: repn̄tat in oibus in q̄bus ymago: nata est repn̄taṙ: sed ymago sic nata est repn̄tare vt tn̄ ipsa nō sit ymaginatū. Aliogn̄ ñ esset ymago. Si aūt filius repsentaret i actu gnāndi iam esset pr̄. ⁊ iō nec intelligibile nec possibile. est filiū gn̄are. siue in gn̄atione: patrē imitari. Ad illō ꝙ obijcitur. de luce ⁊ splendore. dō ꝙ nō est silē. q: lux nō perfecte se multiplicat in ꝑmo splendore. iō in plurib⁹ facit ꝙ nō pōt in vno. Similr̄ ⁊ in filio carnali intelligendū. Vn̄ vnus pater gn̄at plures filios. hec tn̄ non est ratō ꝑncipalis. sed illa que dicta ē supra. q: i his inferioribus. nō est fecūditas per rōem primitatis. sed per rōem perfectionis. In deo aūt q: est perfectissimum ⁊ primū non tn̄ est per naturam perfectionis. q: tunc in oibus personis esset: ⁊ status esse non posset. sed per rationem primitatis. Item rationes iste non procedunt per simile. imo magis ꝑ dissimile.

Tertio queritur. vtrum posse generare ⁊ creare sit vnicuȝ posse. Et ꝙ non sit vnicum. videtur dicē Aug. Alio est pater. alio est deus. ergo alio est generans. alio creans: sed potentia generandi

est generãs. potẽtia creãdi est creans. ḡ. ⁊c.
Item potẽtie distinguunt̃ per actus. ⁊ actus per oƀa. ḡ si gnõ terminat̃ ad deũ. ⁊ crẽatio ad creaturã. ⁊ h̃ sunt oĩo diuersa. ḡ. ⁊c.
Itẽ potentie plurificant̃ ꝑ subiecta. qm̃ i pluribꝰ potentibꝰ plures sũt potentie. sꝫ potentia creandi ẽ in filio: siue posse creare. in eo aũt nõ est posse gnãre. ḡ nõ sunt vnũ posse. Itẽ quecũqꝫ sic se hñt, ꝙ vnum põt itelligi altero nõ intellecto ⁊ ecõuerso. illa nõ sunt vnũ: sed posse gnãre põt intelligi circũscripta potẽtia creãdi. ⁊ ecõuerso. posse crẽare circũscripta potẽtia gnãndi. ḡ. ⁊c. Cõtra vnius potẽtis oĩo simplicis. vnicũ tm̃ est posse. sꝫ pr̃ est potens oĩo simplex. ḡ vnicuꝫ tm̃ hꝫ posse. sꝫ hꝫ posse generare ⁊ posse crẽare. ḡ illa duo sunt vnicũ posse. Itẽ si posse est aliud ⁊ aliud. cuꝫ posse gnãre respiciat ꝑsonam. posse creare nãm. ḡ nã ⁊ potẽtia sũt duo. ḡ nec nã de persona. nec econuerso dr̃. ꝙ est oĩo falsum. Itẽ si est distinctio inter posse gnãre ⁊ posse creare. ḡ est ibi ordo. q̃ro igitur: ꝙ sit prius ꝫm rõeꝫ intelligẽdi. Et ꝙ potẽtia generãdi vr̃. q: est respectu eterni ⁊ eternũ añ tꝑale. Sed ꝯtra: Intellectꝰ cõis est ante intellectũ ꝓprij. sed potentia creandi dicit cõe tribꝰ. potentia generãdi. ꝓpriuꝫ patris. ḡ. ⁊c. R. dõ. ꝙ posse gnãre ⁊ posse creaꝛ est posse vnicũ. tñ dupl̃r dictũ. vnũ enim eẽ est in re eẽ patrem ⁊ eẽ deum. differens aũt ꝫm rõnem intelligendi. q: hoc est absolutum cũ dico eẽ deum. illud relatũ cuꝫ dico eẽ patrẽ: sil̃r ⁊ in posse est intelligendũ. Vñ sicut eẽntia ⁊ ꝑsona vnum sunt in re cũ diffrã rõnis ⁊ in intelligẽdo. ⁊ in dicẽdo. sil̃r dõ. de ꝑsona generandi ⁊ creandi. Et sicut est ibi dr̃a non re. sed ꝫm rõnẽ. ita est ibi ordo ꝫm rõnem intelligẽdi. Vñ ꝫm diuersas cõparationes. hñt alium ⁊ alium ordinem. Compando enim posse creare ⁊ posse gnãre. ad illud cuius sunt. cũ posse creare sit nature. posse gnãre sit ꝑsone. ⁊ intellectus cõis añ intellectum ꝓprij sit absqꝫ calũpnia. prior est ꝫm rõnem intelligẽdi potentia creandi.
Compando aũt ad illud ad ꝙ terminat̃. cum potentia creandi respiciat tꝑale. potentia vero generãdi eternum. prior est ꝫm rationem intelligendi potentia generandi: q̃ꝫ potentia creandi. Et sic patent oƀa de ordine. Concedende. ergo sunt rõnes ostendentes ꝙ nõ differt posse generare ⁊ posse creare dr̃a ꝫm rem siue ꝫm eẽntiam. Ad illud. ergo ꝙ obijcitur ꝙ alio est deus: alio pater dõ. ꝙ Aug. loquit̃ de alio ⁊ alio: alietate ratõnis. ⁊ nõ rei. ⁊ itelligitur alietas rõnis per illum modũ quo supradictũ est sup. di. v. vbi q̃ritur vtruꝫ eẽntia generet. Ad illud ꝙ obijcitur. ꝙ potẽtie distinguunt̃ ꝑ actus. ⁊c. dõ. ꝙ verum ẽ hoc: de ill̃ actibꝰ qui hñt cõpletionem ab obiectis: sed nõ sunt sic actus diuini. Vñ q̃ꝫuis creatura ⁊ filius oĩo differãt. attamẽ creatio ⁊ generatio ideꝫ sunt sicut eẽntia ⁊ ꝑsona. deus enim in agendo nõ completur ab obiecto q: seipso agit.
Ad illud. ꝙ obijcitur. ꝙ potẽtie plurificãtur per subiecta. dõ ꝙ illud verum ẽ de sbo ꝓprio. sed filius nõ inq̃ꝫtuꝫ filius est sbm potentie creandi. sed inq̃ꝫtum deus. ⁊ ꝯstat ꝙ nã diuina non facit numeꝝ cũ patre. ita nec potẽtia respiciens nãm cum potẽtia patris.
Ad illud ꝙ vltimo obijcitur ꝙ vnuꝫ põt intelligi sine altero. ⁊ ecõuerso. dõ ꝙ aut loqueris q̃ꝫtum ad significatũ. aut q̃ꝫtuꝫ ad cõnotatum. Si q̃ꝫtum ad ꝯnotatũ veꝝ dicis. q: creatura põt intelligi nõ intellecta persona filij. ⁊ ecõuerso. Si q̃ꝫtum ad ꝑncipale significatũ. falsũ ẽ. ipossibile eni est itelligi potentiam generãdi sine potẽtia creãdi. sicut ipossibile ẽ intelligere ꝑsonam sine essentia.

Ultimo q̃rit̃ vtrũ posse gnãri ⁊ posse crẽari. sit posse vniuocũ. Et ꝙ ñ vr̃ q: q̃ꝫuis idẽ sit generare ⁊ creare q̃ꝫtum ad ꝑncipale significatũ. Aliud tñ ẽ gñari ⁊ creari: sicut creator ⁊ creatura. ḡ cum nõ hñant eẽ vniuocũ creatura ⁊ creator. ḡ. ⁊c.
Itẽ creatio dicit egressum ⁊ mutatõeꝫ. generatio vero oĩmodã excludit mutatõem. ḡ cũ posse creari iporter potẽtiã trãsmutandi. posse gñari nõ. cũ hec potẽtie differãt i sua gñalitate i potẽtia trãsmutãdi. ⁊ i hac nõ cõueniũt. ḡ i nulla. Itẽ oẽ distribuit terminũ ꝓ oibꝰ q̄ vniuocant̃ vel analogant̃ i illo sꝫ cũ dico oĩs nõ fit distributõ ꝓ illo ꝙ põt gñare: q: tũc filius nõ eẽt oĩs. ḡ manifestũ ẽ ꝙ vtrũqꝫ posse. nec ẽ vniuocũ nec analogũ. aliogn oĩpotentia nõ ꝯuenit filio. Sed ꝯ. res ẽ cõe ad fruibile ⁊ vtibile. ḡ cum equalis ambitus: vel maioris sit possibile q̃ꝫ res. ⁊ nõ sit maior dr̃a inter gñatum ⁊ creatũ q̃ꝫ inter fruibile ⁊ vtibile. pari rõe possibile siue

posse est cōe ad vtrūq3. Item in eternis nō pōt esse mltiplicitas nec diuersitas.ğ cū posse creari ⁊ posse gn̄ari. ab eterno añ ꝯdi tōem creature fuerint:ğ nō hēnt multiplica tōem in ipa potētia. Itē cum dico creatu ra pōt creari. nihil dico creatū. q2 illud vere dr̄ de eo ꝙ oīo nihil ē. sicut de aīa antixp̄i. ğ solum dico potētiam agētis. s3 potētia dei est vnica nō hn̄s aliq3 multiplicitatē. ğ eius posse vniuocū ē: ad posse creari ⁊ posse gn̄a ri. R. dō. ꝙ cū dico posse cr̄ari ⁊ posse ge nerari. dico ꝑncipale significatū. ⁊ dico con notatu3. q̄3tum ad ꝑncipale significatū dico ꝙ posse creari idē dicit re ꝙ posse crear̄. dif ferens solo mō dicēdi. q2 ꝙ dr̄ ꝑ modu3 ac tionis posse creare. dicit per modū passiōis posse creari. Quantū vero ad ꝯnotatu3 di cit effectū in creatura. Qñ ergo ꝯparantur posse creari ⁊ posse gn̄ari. si ꝯpentur rōe ꝑn cipalis significati. dico ꝙ nō tm̄ est vniuocū imo etiam vnicū. vt visu3 est. alr̄ tm̄ ⁊ alr̄ in tellectū ⁊ enunciatū. sicut posse gn̄are ⁊ pos se creare. Si aūt cōpentur rōne ꝯnotati. sic ꝯcedo ꝙ est analogū sicut hoc nomē res ad fruibilia. ⁊ vtibilia. Quāuis eni3 creator ⁊ cr̄atura. nō hēant cōe vniuocū. hēnt tm̄ ana logum. Notandū. tm̄ ꝙ duplex ē analo gia. q̄dam per reductōem ad vnitatē natur̄ ꝺm prius ⁊ posterius. ⁊ hoc pōt eē compan do creaturā ad creaturam. ⁊ in hac. signum distribuit pro oīb9 ꝯtentis. nisi sit distribu tio restricta ex additōne vel ex vsu. siue mo do loquēdi: sicut dr̄ distributō accōmoda. vt si dicatur. Celu3 tegit omnia. Alia ē ana logia ꝑ reductionem ad vnitatem silr̄tudis proportionabilis non nature. ⁊ ꝙ sic analo gatur non est inter alia. sed super alia. Vn̄ distributō proprie pro illo nō distribuit nisi sit extensa. Unde deus nō est ens inter oīa sed super omnia. ⁊ hinc est: ꝙ omnipotens non distribuit pro potētia generandi ꝓprie accepta distributione. nisi fiat quedam extē sio. ⁊ ex illa per ꝯsequēs fiat quedam ap propriatio circa suppositum. Unde proprie omnipotens conuenit tribus q2 non distri buit pro potētia generādi. appropriate aūt ꝺm ꝙ fit ampliatio ex parte signi solius est patris. Ex his patent omnia obiecta ꝓce dūt eni ꝺ3 diuersas vias vt p3 ītuēti

In parte hac incidunt dubitatōnes circa litterā. ⁊ prima est de solutione ista ma gr̄i qua dicit. ꝙ nō sequitur. pater pōt gene rare ꝙ non filius. ergo pōt aliqd ꝙ nō filius ⁊ R. et. ꝙ posse generare nō est posse aliqd ꝺm diuine potētie. sed hoc nō vr̄ soluere. s3 aggrauare argumētum: tunc eni cum posse generare sit posse maximū. vr̄ ꝙ maius in conueniēs sequatur ⁊ magis derogeť potē tie filij. si in hoc deficit quā si i subiectis diui ne potētie. R. dō ꝙ magr̄ bn̄ soluit. potē tia enim patris h3 ꝯparari ad inferius ⁊ ad equale. s3 ad sꝑius non. cū careat superiori Cum cōparať ad inferius. tūc est potētia es sentialis ⁊ eēntialiter retenta. q2 ꝯnotat re spectum in creatura. respectu talis potentie inconueniens eēt ꝙ aliquid posset pater ꝙ non posset filius q2 tunc differrent per eēn tiam. Cum autē comparatur ad equale vt ad personam tunc trahitur ad personam. ⁊ tunc nullum inconueniēs est. si aliqua ꝓprie tas personalis est in patre que non est in fi lio. ideo non sequitur ꝙ aliqua potentia sit in patre que non sit in filio. Item dubita tur de hoc ꝙ dicitur. ꝙ gnō filij non est de omnibus. vr̄ enim Ricardus de sancto vic tore dicere contrarium qui dicit ꝙ q2 omni potens est. excusari non potest quin filium genuerit. ergo gnō filij cōtinetur sub omni potētia. ergo filius inter omnia continetur ⁊c. R. dō. ꝙ sicut dicit magister gnō filij non continetur sub omnipotētia. nisi acci peretur omnipotētia per appropriatione3. ⁊ ꝙ dicit Ricardus non intelligitur tanq3 filius sit inter omnia. sed tanq3 ante omnia. Unde arguit a posteriori. Si enim emana tio vere ꝺm rationem intelligendi precedit emanationem ꝺm rationem voluntatis. nū quam deus esset potens producē creaturā ꝑ volūtatē. nisi ēt ꝓduxiss3 filiū ꝑ nā3. Itē vr̄ male dicē cū dic. ꝙ eē prē3 n̄ est eē aliqd. q2 cū inť aliqd ⁊ nihil n̄ cadat mediū. si n̄ est eē aliqd. ğ ē eē nihil. R. eē aliqd dr̄ duplr̄ vl̄ cōiť ad eēntiā ⁊ ꝑsonā. ⁊ sic non cadit me dium. ⁊ in hoc sensu esse patrem: est esse ali quid. Alio modo prout cōtrahiť ad eēntia3 ⁊ sic cadit inter esse aliquid ⁊ esse nihil: me dium. s. esse aliquem. persona eni ꝑdicať vt quis non vt quid. Item queritur de ista illatōne magistri. spiritus. sanct9. potuit esse filius. ergo potuit mutari. ⁊ ponitur. ibi.

Si eni nasci potuit. potuit esse filius. ⁊c. vr̃
ista illatõ nõ valere. q̃ꝛ in creaturis vbi ma
gis differt relatio a supposito põt dici ꝙ si-
milis põt esse alteri dissilis sine sui mutatõe
ergo cum filiatio ⁊ spiratio sint relatões. pa
ri rõne filius poterit eẽ sps. s. ⁊ ecõuerso. siñ
mutatione. Jtẽ omne mutabile est aliqd
preter illud ſm ꝙ mutat᷑. vt si nõ albuꝫ fiat
album. est aliud q̃ꝫ albedo. ergo si intelligat᷑
sps. s. mutari si generet᷑. tunc aliud eẽt in eo
gñatio: aliud ille qui generat᷑: sed hoc falsũ.
ergo. ⁊c. ℞. secus est in relationibꝰ crea
ture ⁊ dei. qm̃ relatões in creaturis nõ dãt
relatis existere. Vñ sine illꝰ põt res eẽ ⁊ cum
illꝰ. Jn diuinis aũt dãt ꝑsonis existere. ⁊ ideo
si in diuinis ꝑsonis intelligit᷑ ꝙ ꝓprietas in
sit ypostesi. intelligit᷑ eẽ. ⁊ silr̃ si intelligit᷑ nõ
ineẽ: intelligitur ypostasis nõ esse. Cum er
go sps. s. nõ possit simul spirari ⁊ generari.
q̃ꝛ q̃ꝫuis vna ꝑsona possit duobꝰ modis ꝓ-
ducere. tñ vna persona nõ põt nisi vno mõ
produci. sequit᷑ de necessitate si põt sps. s. eẽ
filius vel potuit. põt non eẽ sps. siue nõ spi
rari. ⁊ si potuit nõ spirari potuit nõ esse. ⁊
iteꝝ si potuit generari potuit eẽ. ⁊ ita potuit
fieri de ente nõ ens: ⁊ d̃ nõ ente ens. ac per
hoc mutari. Et pꝫ vltimũ q̃ꝛ nõ dr̃ mu-
tari ꝓpter diuersificatõem ꝓprietatum cir-
ca idẽ suppositum. sicut cũ i mutatione nãli.
sed ꝓpter corruptõem ⁊ inceptionẽ eiusdeꝫ.
nec est illud sil'e. pat᷑ põt generare ⁊ spirare
sine sui mutatione. g̃ sps. s. generari ⁊ spira-
ri. q̃ꝛ nõ est incõueniens vnum ṗncipiuꝫ plu
ribꝰ modis ꝓducere. sed vnũ ṗncipiatũ pl'i
bus modis ꝓduci ẽ impossibile ⁊ incõpossi-
bile. ideo pꝫ illud. Jtem vr̃ falsum dr̃e cũ
dicit. pater nõ est potens nisi nã. eius eni po
tentia est eẽntia. q̃ꝛ ſm hoc generare ꝙ nul
lomõ est eẽntie. nullomõ eẽt potentie. ℞.
q̃ꝫuis potentia absolute ꝯsiderata sit idẽ ꝙ
eẽntia tñ potentia q̃ꝛ nõ est nomẽ adeo ab-
stracto sicut eẽntia trahit᷑ ad ꝑsonam. Vñ
potentia generãdi: nõ dicit naturã diuinam
simplr̃: sed naturã vt in tali ꝑsona. s. inasci-
bili. ideo nõ est sil'e de hoc noie eẽntia: ⁊ de
hoc noie potẽtia. Jtẽ vr̃ male dicere. ibi.
Aliam significes ꝑsõnaꝫ q̃ꝫ pr̃ potest gigne
re. ⁊c. q̃ꝛ diuisio potẽtie sufficiẽs est per acti
uam ⁊ passiuã. sed posse gignere dicit potẽ-
tiam actiuã: posse gigni potẽtiam passiuaꝫ.

ergo nõ põt alia potẽtia significari. Si tu di
cas ꝙ gñare nõ est agere ꝓprie nec genera
ri pati. obijcit᷑ q̃ꝛ ipe potẽtie distinguunt᷑ per
actus. sed aliud est gignere. aliud gigni. ergo
alia est potẽtia huius: alia illius. ℞. Jsta
distinctio q̃ꝫ ponit magr̃ de potẽtia gignen
di actiue ⁊ passiue: fundat᷑ sup hoc. ꝙ poten
tia põt ꝯsiderari ſm id ꝙ est. ⁊ sic dicit nãꝫ.
⁊ sic vna natura ẽ in generãte ⁊ genito: sed
alio ⁊ alio mõ. sic eadẽ potentia. Põt iteruꝫ
ꝯsiderari ſm id ad ꝙ est. ⁊ sic dicit modum
existẽdi naturã in ꝑsona: in cõparatõe ad ali
um q est ṗncipium vel ṗncipiatũ. ⁊ sic cũ di
uersi modi sint. diuerse dicunt᷑ proprietates
posse gñare ⁊ posse gñari. ⁊ distinguunt᷑ ſm
actus ꝑsonales. sed ṗmo modo nõ. Jtem
q̃ritur de hoc ꝙ dicit ꝙ filius hꝫ potentiaꝫ
qua põt eẽ filius: siue qua põt gigni. vr̃ eniꝫ
dubiũ vel falsum. q̃ꝛ gigni oĩo est a gignẽte
⁊ gignere ẽ a potẽtia patris. g̃ ⁊ gigni. ℞.
Sicut potẽtia gignẽdi in patre nõ dicit nisi
naturã in ꝑsona: vt natã ex se ꝓducere aliã.
sic potẽtia gignẽdi in filio: nõ dicit nisi nãm
in ꝑsona: vt nata ꝓduci ab alia. sicut enim
ypostasi patris ꝯuenit gñare. sic ypostasi fi-
lij ꝯuenit gñari. nec valet ꝙ obijcitur in cõ-
trarium. nã omne ꝙ hꝫ filius siue eẽntialẽ:
siue ꝑsonale: hꝫ a patre. iõ q̃ꝫuis ipm gigni
sit a potẽtia patris: nõ excluditur qn poten
tia gignẽdi passiue sit in filio. sed illa potẽtia
nõ est ṗncipium gñationis: sꝫ idoneitas ꝑso
ne siue ypostasis cũ sua ꝓprietate ad gñari.
Vñ ꝙ dr̃ posse gigni: potẽtia põt intelligi
originalr̃. ⁊ sic est in solo patre. vel formalr̃
⁊ sic ponit᷑ eẽ in filio. alio aũt mõ non.

Di. viij.

Hunc de veritate siue ꝓprietate ⁊
incõmutabilitate. ⁊c. Determia
tis supius duabꝰ partibus istius
partis ṗncipalis: q̃ est de trinita-
te ſm ꝙ intelligit᷑. in quibꝰ ad ꝓbandaꝫ tri
nitatẽ adduxit rõnes: ⁊ remouit dubitatio-
nes. Jn hac tertia parte d̃terminat magr̃
ipius trinitatis ⁊ vnitatis ꝓprietates ⁊ ꝯdi
tiones. Et qm̃ q̃dam sunt ꝓprietates respi
cientes eẽntiam: vt veritas. Quedã perso-
nas: vt gñatio. Quedã vtrasq̃ꝫ: vt eq̃litas.
iõ hec pars: tres hꝫ partes. Jn ṗma parte
agit magr̃ de ꝓprietatibꝰ essentialibꝰ. Jn
ſa de ꝓprietatibꝰ personalibꝰ. infra. dis. ix.

Nunc ad distinctioné psonaꝝ ⁊c. In ter-
tia de ꝓprietatib⁹ ⁊ ꝯditóib⁹ quodámó eén
tialib⁹. ⁊ quodá mó psonalib⁹. sicut é equa
litas psonaꝝ in eternitate. magnitudie ⁊ v̓
tute. ibi. di. xix. Núc p⁹ q̄ꝫ coeternitaté triuꝫ
psonaꝝ. ⁊c. Prima ps q̄ ꝯtinet pńté distin
ctioné tres hꝫ ptes. ẜm tres ꝓṕetates quas
assignat. Et pma é de v̓itate. Scđa de im
mutabilitate: ⁊ hec ponit̃. iij. cap. dei etiaꝫ
soli⁹ eéntia ꝓṕe icómutabilis dr̃. Tertia de
simplicitate q̄ ponit̃. iiij. ca. Eadéq3 sola ꝓ-
prie ac ue͂ simplex é. ⁊c. Ité pma ps hꝫ duas
ptes. q: pmo attribuit deo ꝓṕetaté veritatꝫ
Scđo remouet dubitatioń hñtem ortũ ex
p̄dictis. ij. cap. hic diligéter aduertédũ é. Si
militer ẜa ps hꝫ duas. In pma assignat ꝓṕe
taté ⁊ ꝓbat auctoritate Augu. In ẜa ꝯfir-
mat p apostolum ibi. Jóq3 apl's loquens.
⁊c. Tertia ps de simplicitate infra subdiui
detur.

Mpte ista ad euidentiá duaꝝ ꝓṕe
tatũ quas magr̃ pmo assignat. s. v̓i-
tatis ⁊ icómutabilitatis. duo princi
palr̃ qrr̃. Primo qrit̃ de ipa v̓itate. Se
cundo de imutabilitate. De v̓itate iterũ
qñr duo. Primo vtꝝ v̓itas sit ꝓprietas
diuini eé. Scđo vtꝝ sit ei⁹ ꝓprietas in sũ
mo. i. a deo ꝙ nó possit cogitari nó eé.

Uod v̓itas sit ꝓprietas diuini eéoñ
dit̃ auctoritatib⁹ ⁊ rónib⁹. Prio
mó sic. Jero. ad marcellaꝫ. ⁊ hét in
littera. sol⁹ de⁹ v̓e est cui⁹ eéntie ꝯpatur no-
strũ eé. nó est esse: sꝫ ꝙ alicui soli ꝯuenit est
ꝓpriũ illi. g̃ v̓itas é ꝓpriũ diuini esse. Ité
Aug. de v̓a religione. falsitas é ex his reb⁹
q̄ imitant̃ illud vnũ. quo est vnũ. qcqd é. in-
q̄ꝫtũ illud implere nó possũt. Si g̃ nulla cre
atura pót illud sũmũ vnũ iplere. v̓itas nó é
in aliqua creatura. sꝫ in oib⁹ falsitas. Iteꝫ
Aug. in soliloquijs. ⁊ de v̓a religione dicit.
ꝙ lux increata é ró cognoscédi se ⁊ oia cog
scibilia. g̃ si v̓itas é ró cognoscédi. ⁊ sola lux
increata est v̓itas. g̃ v̓itas é ꝓprietas dei so
lius. Ité Ansel. in li. de v̓itate dicit. c. vlt.
ꝙ oia sũt v̓a prima v̓itate. Aut ergo intelli-
git effectiue. Aut formalr̃. non effectiue. q:
silr̃ oia possent dici v̓a prima bonitate. ergo
intelligit formalr̃. ergo nó é alia v̓itas quá
v̓itas increata. ergo si illa é in deo. ⁊ deus.
veritas é soli⁹ dei ꝓprietas. Ité rónibus

ꝓbat̃ sic v̓itas ⁊ vanitas opponũt̃: sꝫ omnis
creatura hꝫ vanitaté ⁊ ꝑmixtioné cũ nó esse
cũ sit ex nihilo. ⁊ sol⁹ deus hac caret oio. g̃
in solo deo é v̓itas. Ité v̓itas opponitur
vmbre. ꝙ eni é vmbra rei nó hꝫ v̓itatem. sꝫ
creature sũt vmbre illi⁹ sũmi eé. ergo nó hñt
v̓itaté in eé. Ité v̓itas é qua aliqd é veꝝ
sꝫ v̓itas é v̓a cũ sit cognoscibilis. sꝫ ꝯstat ꝙ ñ
alio q̄ꝫ se. q: tũc eét abire in infinitũ: sꝫ ꝙ est
veꝝ seipso é veꝝ p eéntiam. ergo ois v̓itas
é v̓a p essentiá. sed sola v̓itas increata é v̓a
p eéntiam. ergo v̓itas é ꝓprietas dei soli⁹.

Contra si v̓itas é dĩ ꝓprietas. Aut ergo
v̓itas ꝯplexa. aut icóplexa. nó ꝯplexa: q: ta
lis é cũ ꝯpóe. in deo aũt nó est ꝯpó aliqua.
nó incóplexa. q: hec ꝯuertit̃ cum ente. ergo
cũ entitas nó sit dei ꝓprietas pari róe. nec
v̓itas erit. Item veꝝ eq̄ cóe est vt bonuꝫ
⁊ quodámó magis: sꝫ bonitas nó é dei pro
prietas. g̃ pari róe nec v̓itas. Ité v̓itas é
ró discernendi creatoré a creatura. ⁊ crea-
turá a creatura. sꝫ ꝙ é ró discernédi ⁊ disti
guendi é diuersũ in diuersis. g̃ alia v̓itas é i
deo q̄ꝫ in creatura. ⁊ in vna creatura q̄ꝫ in
alia. ergo nó é ꝓpriũ solius dĩ. Ité Aug.
in soli. veꝝ é id ꝙ est. ergo v̓itas est ipsa en-
titas. g̃ nó est ꝓpriũ essentie: q: si sic. qua ró
ne v̓itas dr̃ ꝓprietas essentie possꝫ dici ecó
uerso. cũ oio idé sint. Rñ. dđ. ꝙ v̓itas hꝫ
triplicé ꝯparatioń. hꝫ eni ꝯparari: ad sĩm ꝙ i
format. ad principiũ ꝙ repñtat. ⁊ ad intelle
ctũ qué excitat. In ꝯpatióe ad sĩm v̓itatis
dr̃ veritas actus ⁊ potétie indiuisio. In có
patóe ad principiũ. dr̃ vnitas v̓itas summe
vnitatis: ⁊ ꝓṕe representatio siue imitatio.
In ꝯpóne ad intellectũ dr̃ v̓itas ró discer-
nendi. Et in oibus istis ꝯpatóib⁹ duplr̃ pót
accipi v̓itas. Uno mó ꝓut distinguit̃ ꝯ falsi
tatem. Alio mó ꝓut distinguit̃ ꝯ ꝑmixtioné
Scđm ꝙ veꝝ dr̃ puꝝ ⁊ ipmixtum. ꝓut v̓i-
tas diuidit̃ ꝯ falsitaté. q̄ é priuatio indiuisio
nis ⁊ imitatóis ⁊ expssionis: sic cũ increatu
ra sit aliquo mó: inuenire ⁊ idiuisioné ⁊ imi
tatioń ⁊ expssioné. sic est v̓itas nó tm̃ icrea
tore. sꝫ etiá in creatura. ⁊ sic nó assignat̃ dei
ꝓprietas. Alio mó ꝓut v̓itas diuidit̃ ꝯ per
mixtioné siue ipuritaté. sic est i solo deo. ná i
solo deo é idiuisio pura nó ꝑmixta alicui di
uersitati. In solo deo é imitatio ⁊ silitudo
pura nó ꝑmixta alicui dissimilitudini. Et in

solo deo ē expꝛ̄ssio luis nō ꝑmixta obscurita te. Increatura aūt ē idisio cū actus ⁊ poté tie diuersitate. ⁊ mutatio cū dissimilitudine est vlteri⁹ in ea expꝛ̄ssio cū obscuritate. ⁊ iđo hoc mō vitas est diuini eē ꝓprietas. Et sic accipit magr̄ ⁊ Aug. ⁊ Jero. Vocāt eni illđ veꝝ eē. qđ nihil hꝫ de possibilitate. nihil hꝫ de vanitate. nihil de nō entitate. ⁊ iō in đo nō cadit ꝑteritio. ⁊ futuritio q̄ aliquo mō ñ entia sūt. ⁊ sic ꝓcedūt due prie auctoritates ⁊ rōes. Ad illud vo ꝙ obr̄ ꝙ non sit alia vitas q̄ꝫ eterna q: ipsa sola facit intelligere dđ. ꝙ sicut color est obm̄ visus. ⁊ motiuum visus. tñ nō sine actu lucis. ⁊ differt ab ipa luce. sic dđ. ꝙ vitas creata q̄ꝫuis non possit mouere sine vitate increata. nihilomin⁹ est suo modo motiua ⁊ alia vitas ab illa. Ad illud ꝙ obr̄. de Ansel. ꝙ oia sunt va prima vitate. dđ. ꝙ veꝝ de sui impositiōe dicit cō parationé ad cām exéplaré. sicut bonum ad cām finalé. Sicut eni dr̄ bonū rōe ordinis. sic veꝝ rōe expꝛ̄ssionis. ⁊ rō exprimédi é ip sius exéplaris. Sic igit̃ cū dr̄ de bonis crea tis ꝙ sūt bona bonitate increata, bonitas ꝑ dicat finé in ablatiuo nō formá. q: dei boni tas nulli⁹ creati é forma. silr cū dr̄. ꝙ oia sūt va vitate increata: va. ablatiuus. dicit causā formalé exéplaré. oia enim va sunt nata se exprimere ꝑ expꝛ̄ssioné illi⁹ sūmi luis. ꝙ si ces saret influere. cetera desinerét eē va. iō nul la vitas creata é va ꝑ essentiam: sꝫ ꝑ pticipa tioné. ⁊ ꝑ hoc patet vltimū. Ad illud vo ꝙ obr̄. in ꝯriū ꝙ nō é ꝓprietas. ⁊c. pꝫ rñsio qm̄ obijcit de vitate ƀm ꝙ hꝫ oppōné ad de fectū falsitatis nō ad ꝑmixtioné possibilitatꝭ ꝑdicto eni mō ꝯuenit nō tm̄ creatori. sꝫ etiaꝫ creature. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ vitas est idé ꝙ dia essentia. dđ. ꝙ de rōe ꝓprietatꝭ i crea tura sunt ista tria. Primū est ꝙ ꝯuenit soli. Scōm é ꝙ est rō innotescédi. Tertiū é ꝙ dif fert. ab eo cui⁹ est ꝓpꝛ̄etas. Duo ꝑma sūt ꝑ fectionis. vltimū vo ipfectionis. q: excludit simplicitaté. Et iō vitas dr̄ diuie essentie ꝓ prietas. nō q: differat vel sit inherens dine essentie sicͨ accñs sbo: sꝫ q: soli ꝯuenit. ⁊ é rō cognoscédi eā. Et hec é causa qr̄ ecōuerso. essentia nō é ꝓprietas vitatis. ⁊ q: nō é rō innotescédi eam sicut ecōuerso. Si aūt q̄ras cū idé significét eéntia ⁊ vitas. qr̄ vnū é rō cognoscédi alteꝝ ⁊ nō ecōuerso? Ad hoc dixerūt aliqui ꝙ q̄ꝫuis idem significent eén tia ⁊ vitas. tñ vnū. s. vitas est magis rō cog scédi rōe ꝯnotati: sꝫ hoc nō pōt stare. q: veri tas nihil ꝯnotat. dđ. ḡ ꝙ hoc est rōe mōi si gnificādi ⁊ intelligédi. Et notandū ꝙ du plr̄ é loqui de his noib⁹. Uno mō rōe ei⁹ ꝙ noiant siue significāt. Alio mō rōe ei⁹ i quo significat̃ positioni ꝙ noiant. Vñ differt di cere sensū: ⁊ sensū hois. q: ꝑmo dr̄ cōe ad sē sum hois ⁊ bruti ƀm ꝓprium. Si ḡ accipia mus h⁹i noia ƀm se. alia est rō essentie. alia vitatis. qm̄ eéntia dicit qđ. vitas ꝯditioneꝫ entis. Cū vo eéntiam ⁊ vitaté trahimus ad deū q̄ꝫuis idé sint. tñ rōe generaliū significa toꝝ. vnū accipit̃ vt ꝓprietas alterius. ⁊ nō é ibi synonoma: nec sūt noia synonima. sed manet rō subiecti ⁊ ꝓprietatis ƀm modum significādi. ⁊ manet etiā ƀm modū intellige di. q: ꝑ eéntiam in creatura intelligim⁹ eén tiam increatore. ⁊ ꝑ vitaté creature: intelli gim⁹ vitaté increatā. Vñ sicut vitas creata é ꝓprietas. ⁊ rō cognoscendi essentiā crea tā. sic vitas increata ƀm rōnem significandi ⁊ intelligendi: est rō cognoscendi ⁊ intellige di essentiam increatam.

Ecūdo q̄rit̃ vtꝝ hec ꝓprietas cō ueniat deo i sūmo. i. vtꝝ diuinū esse sit a deo veꝝ ꝙ nō possit cogitari ñ esse. Et ꝙ sic vr̄. ꝑ Ansel. qui dicit ꝙ deus ƀm cōem ai ꝯceptioné: est quo nihil mai⁹ co gitari pōt. sꝫ maius é ꝙ nō pōt cogitari non esse: q̄ꝫ ꝙ pōt. ḡ cū deo nihil mai⁹ possit co gitari diuinū eē. ita est. ꝙ nō pōt cogitari nō esse. Jté Dama. dicit ꝙ cognitio essendi deū nobis nālr̄ est impꝛ̄ssa. sꝫ naturales impꝛ̄s siones nō relinquūt nec assuescūt in ꝯriū. ḡ vitas dei impꝛ̄ssa méti humāe est inseꝑabilis ab ipsa. ḡ nō pōt cogitari nō esse. Jté ma ior est vitas in esse diuino quā in aliqua di gnitate. sꝫ aliqua dignitas est ita va. ꝙ nō é ei ꝯdicere corde. vt oé totū é mai⁹ sua pte ⁊ silia. vñ nō pōt cogitari nō esse. ḡ multo for tius hoc erit verū dicere de ꝑma veritate.

Jté intellectus nr̄ nihil intelligit nisi ꝑ ꝑ mam lucem ⁊ veritatem. ergo omnis actio intellectus que est in cogitando aliquid non esse: est per primam lucem. sed per primá lu cem non contingit cogitare non esse primá

lucem.siné ṽitatez.ergo nullomõ ꝯtigit co
gitare ꝑmá ṽitaté nõ esse. Jté ꝙ ꝯtingit
cogitare contingit enunciare. Sed non con
tingit enunciare.primam veritatem non eé
ergo nec cogitare. ꝓbõ medie. Ois sermo
enũtiatiuus asserit se esse verũ. vñ sequit̃.si
hõ est asinꝰ.hoiem eé asinũ est veꝝ.ſʒ omne
ꝙ ponit ṽitaté põit ꝑmá ṽitaté.q: ois ṽitas
infert illá.g̃ ois ſmo asserit primá ṽitaté eé
g̃.⁊c̃. Jté ois ſmo enũciatiuꝰ:aut affirma
tiuus est.aut negatiuus:ſʒ affirmatiuꝰ affir
mat hoc de hoc:ſʒ sequit̃.si ens ꝙ est hoc.é
ens ꝙ nõ est hoc:q: cũ dico ens hoc.dico ẽs
limitatũ finitum ⁊ artatũ.⁊ tali posito poni
tur ens sũmũ.ergo omnis ſmo affirmatiuꝰ
circa creaturá infert deũ. Jté negatiuus
silr̃.q: nullus ſmo est magis negatiuus q̃ʒ
iste.nulla ṽitas é.sed Aug.in soli.ꝓbat ꝙ ſ
mo iste ponit aliq̃ʒ ṽitaté esse.q: si nulla ṽi
tas est.veꝝ est nullá ṽitatem eé.⁊ si hoc est
veꝝ.aliqd est veꝝ ⁊ si aliqd est veꝝ.aliqua
ṽitas est.g̃ ⁊c̃. Sʒ ꝯ Dama. Jn tm̃ ꝑua
luit ꝑniciosa hoium malitia.vt dicat deũ nõ
esse.ſm illud ps. Dixit insipiés.⁊c̃. Jtez
idolatra dicit ꝙ nõ é aliꝰ deus nisi idolum ⁊
hoc credit ⁊ cogitat:ſʒ ꝯstat idolũ non esse
deũ.g̃ ⁊c̃. Jté omne illud quo intellecto
nõ esse põt aliqd intelligi.põt cogitari nõ eé
sed Boe. dicit in li.de hebdomadibꝰ ꝙ itel
lecto ꝑ impossibile sũmũ bonũ nõ eé.adhuc
ꝑt aliqd itelligi rotũdũ ⁊ albũ.g̃ silr̃ in sũmo
ṽo.⁊ sic poterit cogitari nõ esse. Jté illud
ꝙ maxime nos latet.de facili põt cogitari nõ
esse:ſʒ ṽitas diuini eé est hꝰi.q: deus hĩtat
lucé inaccessibilé.g̃ ⁊c̃. Jté quero quid é
dicere deũ non posse cogitari nõ eé:si q: nõ
põt aliquo mõ cogitari nec ṽe nec false. illd
est manifeste falsum.ſʒ q: nõ põt vere.simili
ter nec aia nec celũ ⁊ hꝰi. Jté quod ꝯtin
git exprimere.ꝯtingit ⁊ cogitare: sed ꝯtigit
exprimere diuinũ esse non esse. ergo ⁊ cogi
tare ꝙ ꝯtingat.hoc patet.cum dicitur in spe
ciali deus non est.⁊ in generali nihil est. Et
quod neutra istarum inferat deum esse.pa
tet.quia oppositum.non infert oppositum.
⁊ quod nihil ponit nihil infert. Quelibet
autem harum nihil ponit. Respondeo
dicendum quod aliquid cogitari non esse
est dupliciter. Aut in ratione falsi: sicut co
gitatio de hac.homo est asinus. ⁊ hoc cogi
tare nihil aliđ é q̃ʒ quid est ꝙ dicitur intelli
gere.hoc modo põt cogitari non esse ṽitas
diuini esse. Alio modo est cogitare cũ asen
su:sicut cogito aliquid non esse. ⁊ credo nõ
esse. Et hoc modo aliquid cogitare non eé
ꝙ est.potest venire.aut ex defectu intelligé
tis.aut ex defectu intelligibilis.defectꝰ au
tem intelligentis est cecitas vel ignorantia
obq̃ʒ: quia ignorat rem cogitat ipsam non
esse. Contingit autem dupliciter esse cogi
tationem de aliquo ente.videlicet si est. et
quid est. Jntellectus autem noster deficit in
cogitatione diuine veritatis quantuʒ ad co
gnitionem quid est.tamen non deficit quan
tum ad cognitionem.si est. Unde Hugo.de
us sic ab initio cognitionem suam in homie
temperauit.vt sicut nunquam quid esſʒ po
terat comprehendi.ita nunquam quia esset
poterat ignorari:quia ergo intellectus no
ster nunquam deficit in cognitione dei si est
ideo nec potest ignorare ipsum esse simplici
ter.nec cogitare non esse. Quia vero defi
cit in cognitiõne quid est.ideo frequenter co
gitat deum esse ꝙ non est.sicut idolum.vel
non esse ꝙ est:sicut deum iustum. Et quia
qui cogitat deum non esse quod est. vt iu
stum.per consequens cogitat ipsum non eé.
ideo ratione defectus intellectus.deus põt
cogitari nõ esse:siue summa veritas.non ta
men simpliciter siue generaliter:sed ex con
sequenti:sicut qui negat beatitudinem esse
in deo negat eam esse.hoc autem modo ꝓ
cedunt rationes probantes ꝙ aliquis intel
lectus cogitat vel cogitare potest diuinum
esse non esse. Alio modo potest cogitari
aliquid non esse propter defectum a parte
intelligibilis. Et huiusmodi defectus po
test esse dupliciter. Aut defectus presentie.
Aut defectus euidentie.defectus presentie
vtpote quia non est semper: aut non vbiqʒ
aut non vbiqʒ totaliter. Quod non semper
est. Aliquando est aliquando non. ⁊ ideo a
liquando vere potest cogitari non esse. Si
militer de eo quod non est vbiqʒ. quia ea
dem ratione qua potest cogitari non esse
hic.potest cogitari non esse alibi. Similiter
de eo quod secundum partem adest. ⁊ se
cundum partem abest. Deus autem est
semper ⁊ vbique.⁊ totus semper ⁊ vbi
que. Jdeo non potest cogitari non esse.

hac rõnem aſſignat Anſel. in li. ꝯ inſipiẽtẽ.
Nõ ſolũ pp defectũ pñtie põt cogitari ali
qd nõ eẽ. ſ; etiã pp defectũ euidentie. q: nõ
eſt euidẽs in ſe. nec ẽ euidens in ꝓbando. ſ;
diuini eẽ vitas ẽ euidens ⁊ in ſe ⁊ i ꝓbãdo
In ſe. q: ſicut principia cognoſcimꝰ inq̃ʒtuʒ
terminos. ⁊ q: cã pdicata claudit in ſbo. iõ ſe
ipſis ſunt euidentia. ſic ⁊ in ꝓpoſito. nã deuſ
ſiue ſũma vitas eſt ipſum eſſe quo nihil co-
gitari põt melius. g̃ nõ põt nõ eẽ. nec cogita
ri nõ eẽ. pdicatũ eni claudit in ſbo. nec tantũ
h; euidentiã ex ſe: ſ; etiã ex ꝓbõe. qm̃ diui-
nã vitatem eẽ ꝓbat ⁊ ꝯcludit. oĩs vitas. ⁊
nã creata: q: ſi eſt ens ꝑ pticipatõeʒ ⁊ ab alio
eſt ens ꝑ eſſentiã ⁊ nõ ab alio. ꝓbat etiam
ipſam ⁊ ꝯcludit oĩs intelligẽtia recta. q: oĩ
aĩe eius cognitio ẽ impſſa. ⁊ oĩs cognitio ẽ
ꝑ ipſam. Probat iteꝝ ipſam ⁊ cõcludit oĩs
ꝓpoſitio affirmatiua. oĩs eni talis aliqd po
nit. ⁊ aliquo poſito ponit veꝝ. ⁊ vero poſi
to ponit vitas q̃ ẽ cã oĩs veri. ꝓpoſitõ autẽ
negatiua nõ ifert ipſaʒ niſi ſophiſtice vt dñt
Vñ ex hoc ꝙ ẽ nihil eẽ: vel nullã vitatẽ con
tingit ꝯcludere nec inferre vitateʒ eẽ. hec. n.
ꝓpõ nihil eẽ deſtruit oẽm vitatẽ. ⁊ ideo ad
ipſam nõ ſequit alia affirmatio. Et hec eſt
falſa. Si nihil ẽ. nihil eſſe eſt veꝝ. Et ſi di-
cat ꝙ oĩs ꝓpõ infert dictũ veꝝ ẽ. ſ; ſi nihil
ẽ nulla ꝓpõ ẽ. nec aliqd. Aug. aũt tale argu
mẽtũ nõ facit approbãdo ſ; inquirẽdo. Cõ
cedendũ ẽ igit. ꝙ tanta ẽ vitas diuini eẽ ꝙ
cũ aſſenſu ñ põt cogitari nõ eẽ. niſi pp igno
rantiã cogitãtis qui ignorat qd ẽ ꝙ ꝑ nomẽ
dr̃. Et ꝯcedende ſunt rõeſ ad hoc l; aliq̃ ſint
ſophĩce. Ad illud g̃ ꝙ obr̃. in ꝯriũ. In tm̃
pualuit ⁊c. dõ. ꝙ Dama. loqt de cogitatõe
q̃ venit ex cecatõe. ꝙ p; ex ipſo vbo eiꝰ. cuʒ
dicit malitia. Siĺr ad illud de ydolo. dõ.
ꝙ iõ errat q: ignorat qd ſit. Vñ non cogitat
deũ nõ eſſe in vlĩ. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ itel
lecto deo nõ eẽ. pñt alia itelligi. dõ. ꝙ Boe.
loqt de itellectu quo ꝑ impoſſibile aliquid
cogitamꝰ: ſ; nõ aſſentimꝰ. Ad illõ ꝙ obr̃
ꝙ maxie nos latet. p; R. q: maxie nos latet
quid eſt. ſ; tñ maxime patet. ſi eſt. Ad illõ
ꝙ obr̃. qd eſt dr̃e diuinã vitateʒ nõ poſſe co
gitari nõ eſſe. dõ. ꝙ hoc eſt dicere. ꝙ aliqſ ñ
põt credere ꝙ deus nõ ſit dũ mõ vtat rõne
nõ ſic de creaturis. q: ⁊ ſi certum eſt vnam
creaturã eſſe vni. nõ tñ oĩbus. q: non ẽ tan
te vitatis vt ſe oĩbus offerat equalr̃ ſicut ꝓ
ma vitas. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ ꝯtingit exꝓ
mere ⁊ cogitare. dõ. ꝙ põt accipi cogitare.
gnãlr̃ ꝑ actu mentis ſiue errantis ſiue nõ. ſi
ue aſſentientis ſiue nõ. ⁊ tũc eſt illud veruʒ.
Vel ꝑ cogitatiõe cũ aſſenſu. ⁊ ſic falſum. q:
dignitatibꝰ ꝯtingit ꝯdicere q̃ʒtũ ad exteriuſ
rõnis. nõ tñ q̃ʒtũ ad interius vt dicit phs.

Ontra ſo loco ẽ qõ de ſa ꝓprieta-
te diuini eſſe. ſ. imutabilitate. õ qua
duo qñr. Primo querit vtꝝ imu
tabilitas ſit in deo. Scdõ vtruʒ ſit dei ꝓ
prietas.

Uod imutabilitas ſit in deo oñdit
hoc mõ. Oĩs mutatio aut ẽ ſm ſbaʒ
aut ſm accñs. ſ; deus nõ mutat ſm ſbam. q:
oẽ tale eſt corruptibile. deꝰ autẽ ſiue diuina
ſba cũ nõ habeat principiũ eſt incorruptibi-
liſ. g̃ ⁊c. Itẽ nec ſm accñs. q: in deo non ẽ
accñs. g̃ nulla eſt in eo mutatio. Item oẽ
ꝙ mutat ꝑ prius eſt in potentia q̃ʒ in actu ⁊
in tali differt actus a potentia. ſ; deꝰ eſt pu-
rus actus. ergo nullomõ mutat. Itẽ fiat
deductio Ricardi. oĩs mutatio aut eſt i ſta-
tuʒ meliorẽ. aut deteriorẽ. aut parẽ. ſ; nullo
iſtoꝝ modoꝝ mutat diuina nã. q: nõ in me
liorẽ q: optima eſt. nõ i deteriorẽ q: a ſemet
ipa eſt: non in equalem q: ꝑfecta eſt. g̃ nullo
mõ ꝯuenit diuino eſſe mutabilitas. Con
tra ſap. vij. oĩbus mobilibꝰ mobilior ẽ ſapia
ergo ⁊c. Si dicatur ꝙ ſapia dr̃ mobil ꝑ cãʒ
eo ꝙ facit alia moueri. ꝯ nihil dat ꝙ nõ h;:
ſ; deus dat oĩbuſ moueri. ergo motꝰ vl mu
tatio maxie eſt in deo. Itẽ omne ꝙ ẽ mõ
aliquid qõ nõ fuit prius ẽ mutatũ: ſ; filiꝰ dĩ
eſt hõ. Ab eterno aũt nõ fuit hõ. ergo ẽ mu
tatus Si dicas ꝙ hõ pdicat de filio dei non
ꝑ inherentiã ſ; ꝑ vnionem. ⁊ vnio eſt rela-
tio ⁊ relatio aduenit ſine mutatõe: vt de nũ
mo ſit pciũ. vt dicit Aug. in. v. de tri. Cõtra
Ambro. illa arguit ꝯ hereticũ qui poſuit fi-
liũ ex tpe genitum a patre: q: ſi hoc eſſ; tũc
pr̃ factus eſt de nõ prẽ. pr̃ ergo mutat. ergo
ſimiliter in ꝓpoſito. Item quicũq; de nõ
agente fit agenſ mutat mutatõe q̃ ẽ ab otio
in actum. ſ; deus de nõ creante. factꝰ eſt cre
ans. ergo eſt mutatus. Si dicas ꝙ deus de
non agente fit agens nõ pp mutationẽ ſui.
ſ; pp mutationẽ effectus ꝓducti: ſicut ſol de
nõ illuminante fit illuminans. ꝯ nõ q: crea-

tura est:nō deus creat sed q: deus creat crea
tura fit siue ꝓducitur.ꝑ prius est ḡ deū age
re q̄ȝ creaturam fieri.ergo etc̄.posterius nō
sit cā prioris.non q: creatura fit de nō ente
ens.deus fit de non creante creans.sed ecō
uerso.⁊ ita mutatio est rōe agentis nō effe
ctus. Item deus aliquid vult ꝙ prius nō
voluit.q: ex tpe voluit creare ꝙ non voluit
ab eterno.sed quicūqȝ vult aliqd ꝙ nō pri⁹
est mutat⁹.ḡ ⁊c̄.Si tu dicas ꝙ ab et̄no vo
luit creare mūdū in illo instanti:sicut ego vo
lo audire missā cras.Contra volūtas dei ē
cā reꝝ ꝓxima ⁊ immediate.sȝ posita cā pro
xima ⁊ imediate ponit̄ effectus.ergo si ab et̄
no voluit.ab et̄no mundus fuit. Rn̄.dō.
ꝙ sicut dicit Boe.deus stabilis manēs dat
cūcta moueri. Un̄ diuina essentia ē imutabi
lis.nō enī mutat̄ loco q: vbiqȝ est.nō tpe.q:
eternitas simul est.nō forma.q: pure actus
est. Unde mutationē ƀm formā tollit simpli
citas.ƀm tp̄s tollit eternitas.ƀm locū tollit i
mensitas. ⁊ iō in deo est sūma stabilitas. ⁊ i
de ois motus cāsitas.q: sicut ꝓbat Aug. ⁊
vult ph̄s.ois motus ꝓcedit ab immobili.vt
cum mouet̄ manus.stat cubitus. ⁊ mouetur
cubitus stante humero.q: ergo dei sapīa est
stabilis.iō oia mouet. Quod ergo obr̄.d̄
sapia ꝙ dr̄ mobilis.dō.ꝙ mobile dr̄ actiue
de ea q: facit moueri nō passiue:sicut sensi
bile de aiali. Et ad illud ꝙ obr̄.nihil dat
alteri ꝙ nō hȝ.dō.ꝙ tripl'r est aliquid hr̄e.
s.formal'r.exēplariter.cāliter. ⁊ quolȝ istoꝝ
modoꝝ ꝙ hȝ dari pōt.primo aūt mō nō hȝ
deus motum.sȝ ƀo. ⁊ tertio sic. Ad illud ꝙ
obr̄.de relatione.dō.ꝙ relatio cū de ꝑsona
diuina dr̄ de necessitate ponit mutationem
in altero extremoꝝ.nec opȝ ꝙ in vtroqȝ.iō
ista relatio q̄ est ꝑsone ad ꝑsonā ponit muta
tionem in altera ꝑsonaꝝ. ⁊ vna mutata mu
tat̄ ⁊ reliqua.q: sūt eadē eēntia.iō de neces
sitate si de nō patre fieret pater mutaret̄:re
latio aūt essentie ad essentiā nō de necessita
te ponit mutationē nisi in altero extremoꝝ.
q: cū diuerse sint essentie pōt vnū mutari al
tero non mutato. ⁊ iō in relatione ad crea-
turam semꝑ intelligitur in creatura fcā mu-
tatio.non in deo.tn̄ ꝓprie loquēdo sicut ali
bi patebit.deus non refertur ad creaturam
nisi ƀm dici:vel ƀm modū loquēdi. Pos-
set tn̄ aliter dici sicut supra tactum est. ꝙ nō
est simile.q: relatio ꝑsonalis dat ꝑsone exi-
stere.nō sic aūt relatio ad creaturam. ⁊ iō se
quit̄.si incipit esse pater incipit esse.nō aūt
sequitur.si deus incipit esse.hō incipit esse.
⁊ ideo bn̄ valet argumentum Amb.ꝙ si pr̄
incepisset gignere ꝙ eēt mutatus.q: incepis
set esse.nō q: ab vno statu in alterum muta
tus eēt. Ad illud ꝙ obr̄.de nō agente ⁊c̄.
dō.ꝙ est agēs.ꝙ est sua actio. ⁊ ē agens ꝙ
nō est sua actio:sed actio est ab ipso. Agens
ꝙ nō est sua actio.sic agit ꝙ inter ipsum ⁊ ef
fectū cadit mediū.ꝙ disponit ipsum. ⁊ tale
agēs nūꝙ fit agens de nō agente qn mutet̄
q: nouū sibi aduenit.sed agens ꝙ est sua ac
tio agit seipso. ⁊ iō inter ipsū ⁊ effectū nō ca
dit aliqd̄ mediū ipsum disponens. ⁊ iō cum
de nō agente fit agens:q: nihil nouū sibi ac
cidit.iō non mutat̄.tale agens deus ē. Ad
illud ꝙ obr̄.de voluntate.dō.ꝙ cā ꝓxima ⁊
immediata dr̄ tripliciter. Aut respectu sb̄e.
aut dispōis.aut actus. Respectu sb̄e:int̄ q̄ȝ
⁊ effectum non cadit alia sb̄a media creans
respectu dispōis cui nō addit̄ noua dispō ad
effectum ꝓducēdū.respectu actus qn̄ actui
ꝯiungit̄.dico ḡ ꝙ dei voluntas fuit cā pro
xima ⁊ imediata ab eterno respectu sb̄e ⁊
dispōnis.sȝ ƀm respectu actus.q: actui non
ꝯiungit̄ volūtas nisi ꝓ tpe in quo vult agē.
vt pȝ cū dr̄.volo cras legere voluntas non
copulatur actui.nisi ꝓ tpe crastino.

Ecūdo q̄rit̄ vtꝝ imutabilitas sit die
essentie ꝓp̄etas.ita ꝙ nulli creatu-
re ꝯueiat. Et ꝙ sic vr̄.thi.vlt.dr̄ d̄
deo.q solus hȝ imortalitatē. ⁊ Aug. dicit ꝯ̈
maximinū. In oi natura mutabili nō nulla
mors est ipsa mutatio.ḡ si solus deus habet
imortalitatē:solus hȝ imutabilitatē. Iteȝ
oē vertibile est mutabile.sȝ ois creatura v̄ti
bilis.vn̄ Dama.oē ꝙ auersione incipit in-
uersionē tendit.ḡ ⁊c̄. Itē oē ꝙ sibi relictū
in nihilū tendit:q̄ȝtū est de se est mutabile.sȝ
ois creatura est huiusmodi.vn̄ Greg.cūcta
in nihilum tenderent.nisi man⁹ ꝯditoris ea
retineret.ḡ ⁊c̄. Item nullum accn̄s hȝ de
se stabilitatem.sȝ oi creature accidit sicut dic
cit Hilarius ⁊ hēt̄ in littera.q: ab alio ve-
nit.ergo ois creatura q̄ȝtū ad esse est insta-
bilis. Itē oē vanum est sb̄m variabilita-
ti:sȝ ois creatura vana cū sit ex nihilo. Un̄
ro.viij.vanitati subiecta ē creatura ⁊c̄.ergo

ñ ois vana nulla imutabilis. Jté oẽ muta
tum hz in se mutabilitaté: ſz ois creatura fa
cta est. ğ ois creatura mutata. ğ nulla imuta
bilis. Contra. imutabilitas nó dr nisi tri/
pliciter. dr eni imutabilitas. aut inuariabili
tas. aut incorruptibilitas. aut inuertibilitas
Ostendit auté q inuariabilitas ɔuéiat crea
turis vtpote principijs. Nam Augu. oñdit
in. xi. ɔfessionũ q mã informis est inuaria/
bilis. qr q caret forma caret ordine: ⁊ q ca
ret ordine caret vicissitudine: ğ variatione.
Auctor aũt sex principiorũ dicit hoc de for/
ma. q est in simplici ⁊ inuariabili essẽtia cõ
sistens. Jté vr q inuariabilitas ɔueniat
beatis. qr vbi pfecta beatitudo nulla depdi
tio. ⁊ vbi hoc: nulla mutatio. Jté varia/
tio attendit sicut dicit Aug. sup geñ. ad litte
rã. Aut ƀm locũ. aut ƀm tps: sed aliqua crea
tura caret determinato loco ⁊ tpe vt vle. q
est semp ⁊ vbiqz. ⁊ celũ empireũ q est extra
tps ⁊ locum. ğ ⁊c. Jté si imutabilitas di
cat incorruptibilitas. idé oñditur. ná omnis
corruptio nãl' venit ex ɔ̃rietate sicut dic phs
in li. de morte ⁊ vita. sed multe creature ca/
rent ɔ̃rietate. ğ ⁊ incorruptibilitate. Jtez
ois corruptio est in aliqd prius se. qr corru/
ptio naturalis in aliquid est: ſz pncipia ñ hñt
aliquid pri⁹ vtpote mã. ğ sũt incorruptibilia
Jté oẽ perpetuum é incorruptibile. ſz ali
qua creatura nãliter é perpetua. ğ ⁊c. Mi
nor pbari pót sic. ppetuitas est de róe imagi
nis. Vñ Aug. non esset aia imago. si mortis
termino clauderet. cum ğ aia naturaliter sit
imago. ergo nãl' est immortalis siue ppetua
Jtem oñdit q creatura sit inuertibilis sic
Vertibilitas est in nó eé: sed nihil é q possit
creaturam aliqz ɔ̃tere in non eé: qr a se non
vertit. cũ nihil se corrũpat. ab alio nó. qr ac/
tio creature in id terminat ex quo incipit: ſz
nullius creature actio incipit ãte esse. ğ ⁊c.
Preterea distantia infinita é iter eé crea
ture ⁊ nihil: sed inter extrema in infinitũ di
stantia nó pót fieri mutatio p veritatem fini
tam. ğ nihil potest cedere in nihil. nisi deo
faciente. Jté vertibilitas dr p corruptio
nem in nó esse oio: sed nihil q corrũpit sece
dit oio in nó ens. ergo nullum corruptibile
ɔ̃tibile est solũ. Si tu dicas q inuertibilita/
té non hz creatura p nãm sed p gratiã. Con
tra q oibus inest. est naturale. qm gra spále

est: sed nãle est q é idem apud oẽs: sed fere
ois creatura est inuertibilis. qr nulla redigi
tur in nihilũ. ğ hoc est nãle. Jté oñdit q
nec p gratiam. qr gra est perfectio nature. ğ
q repugnat nẽ nó datur p grãm. si ergo in/
uertibilitas est ɔ̃ nãm creature. ergo nó dat
p grãm. Jté obr. de illa gratia: qr si é crea
tura. ergo vertibilis. ergo si ɔueniat ei iuer
tibilitas, opz q p aliam grãm. ⁊ sic erit abi
re in infinitũ. Si ergo opz stare. pz q nó per
grãm. Si dicas q gra illa nó dr habitus: ſz
deus gratis ɔ̃uans. hoc nihil est. qr sine do
opante nulla creatura opat. ergo sicut nulla
creatura est inuertibilis nisi p grãm. sic nul/
la creatura opatur nisi per grãm. ergo nlla
opó est nãlis. q stultũ est dicere. Rñ. dd.
q imutabilitas dr p priuationé mutationis
Mutatio aũt dr tripl'r. Vno mõ ab ente in
ens. ⁊ hec est mutatio ƀm accñs ⁊ dr varia
tio. Alio mõ ab ente simpl'r in ens. in poten
tia. siue ƀm quid, ⁊ hec mutatio é ƀm formã
⁊ dr corruptio. Alio mõ est mutatio ab ente
in simpl'r non ens. ⁊ hec é ƀm totã rei sbam
⁊ dr versio. Scdm hoc intelligendum q
imutabilitas dr tripl'r. Vno mõ inuariabili
tas. Alio mõ incorruptibilitas. Et tertio mõ
inuertibilitas. Si igit immutabilitas dicat
inuariabilitas: sic dico q in nulla oio é crea
tura. neqz p nãm neqz p grãm ná oẽ creatũ
aut est accñs. Aut hz accñs. ⁊ ita variabile.
⁊ hoc est ppe ppum ipsius dei. Si aũt dica
tur immutabilitas incorruptibilitas. sic dico
q in aliquibus est creaturis. in qbusdã p na
turam: vtputa in simplicib⁹. Jn quibusdam
p gratiã. vtputa in glorificatis corporibus.
nec sic est ppe pprium dic essentie. Si vo
tertio mõ dicat imutabilitas. sic oib⁹ creatu
ris inest p grãm. nulli aũt p nãm nisi soli deo
Jnuertibile eni p nãm est q ex seipso hz vt
possit stare. hoc aũt est in quo nulla é vani
tas. ⁊ in quo nulla oio essentie mutatio nec
ad eé. nec ad non eé. ⁊ hoc est solũ eternum
iõ hec inuertibilitas est in solo deo. ⁊ é ppe
pprium eius. Jnuertibilitas aũt p grãm in
est oibus vel pluribus creaturis: qr de⁹ sua
gratuita bonitate cetera ɔtinet. ne in nihil
cedant. ⁊ loquor de creaturis q̃ dñt qd cõ/
pletum: ⁊ per se existens: Concedendũ é
igitur q immutabilitas put priuat variatõ
nez ƀm accñs q̃ztum ad actum ⁊ potentiaz

solius dei est. Simr̄ ꝑut priuat mutationē in
non esse ƀm actū ⁊ potentiā: q̄ztū est de nā
solius dei est. licet p̱ gratiam ꝯueniat multis
creaturis. ⁊ sic ꝓcedunt rōes ad ꝑmam ptē
vn̄ ꝯcedende sūt. Ad illud g̊ ꝙ obr̄. incō-
trariū. ꝙ principia reꝝ sunt inuariabilia. dō
ꝙ veꝝ est si ꝯsiderentur ƀm essentiā abstra
ctam: sꝫ si ꝯsiderenť ƀm esse nē. sic de necessi
tate hn̄t accn̄tia ꝯiuncta ⁊ possunt variari.
Variatio eni accn̄talis respicit esse. Ad il
lud ꝙ obr̄. ꝙ in beatis n̄ pōt eē variatio. dō
ꝙ veꝝ est q̄ztū ad sb̄am ꝑmij: siue q̄ztum ad
ꝑmiū sb̄ale. cadit tn̄ q̄ztum ad ꝯuersionē ad
inferius. tū q̄ztū ad affectiōes sicut pꝫ in an
gelis: tū q̄ztū ad actiones. Vn̄ beati erūt a-
giles ⁊ poterūt moueri. Ad illud ꝙ obr̄.
de vl'i ⁊ de empireo. dō. ꝙ vtrunqꝫ recipit
variationē. sed vl'e rōe eius in quo est: quia
mouentibꝰ nobis moueňť ea q̄ in nobis sūt.
Empireū ṽo rōe ꝯtenti. pōt enim aliqd cō
tinere ꝙ nō ꝯtinet. ⁊ aliqd nō ꝯtinere ꝙ cō
tinet. Ad illud ꝙ obr̄. de incorruptibilita
te. dō. sicut ꝑtactum est ꝙ ꝯuenit creaturis.
alique eni creature ita sť simplices. ⁊ ita bo
na ꝯiunctiōe ꝯiuncte: ꝙ nulla cadit in eis ꝯ̄
rietas. nec est in eis maior rō corruptōis q̄zi
ꝑncipijs. Vn̄ sicut principia nō sūt resolubi
lia in aliqd. tn̄ cederent in nihil si sibi relin-
querenť. sic intelligendū in aliqbꝰ sb̄antijs:
Vn̄ nō est. dō. ꝙ sit veꝝ. ꝙ oē cōpositum sit
resolubile ƀm rē. sed sicut dicit Ansel. ē reso
lubile re. vel intellectu. Vn̄ ꝯcedēde sūt rō
nes ad hoc adducte. Ad illud ṽo ꝙ obr̄.
de ṽtibilitate. dō. ꝙ qlꝫ creatura ṽtibilis ē
p̱ nām si relinquať. Si q̄riť cā hiꝰ. dō. ꝙ hu
ius ṽsionis cū sit defectus purus. nō est red
denda cā efficiēs vel reducens in nō eē: sed
solū deficiens. Propter quod notanduꝫ
ꝙ nā dr̄ nālis origo. origo aūt creature. ⁊ ē
ex nihilo. ⁊ ē ex suis ꝑncipijs. Scdꝫ hoc du
pliciter dr̄ aliqd ipsi creature nāle. vel q: in
est ei: ex eo ꝙ est ex nihilo. vel q: in est ei: ex
eo ꝙ est ex suis principijs. Et q: nihil. nulli
us est causa efficiens sed deficiens. iō ꝓprie
tates que insunt creature. rōe eius ꝙ est ex
nihilo. non sunt positiones sed d̊fectus. nec
sunt a virtute: sed a defectu virtutis: nec ha
bent cām efficientem. sed deficientem. Et
tales sunt vanitas. instabilitas. vertibilitas
Si igitur q̄rať a quo est creatura ṽtibilis.

dico ꝙ non ab aliquo efficiente: sꝫ per ꝯ defe
ctum in seipsā. Scdm̄ aūt ꝙ naturale dr̄
ꝙ inest rei p̱ ꝓpria ⁊ intrinseca ꝑncipia: sic
nō dn̄r nāliter in esse priuationes. vel defe-
ctus: sed habilitates. Et iō hoc mō accipien
do nāle. nulla creatura est vertibilis in non
eē. nec tn̄ dr̄ inuertibilis naturaliter. q: nā
le est in qō pōt nā. sed principia rei non pos
sunt in rei conseruationem. nec in conserua
tione sui. ⁊ ideo inuertibilitas non est huiꝰ
naturali. nec tamen est contra naturam. im
mo est ei consona. q: omnis creatura appe-
tit saluari quāuis ex se non possit: ⁊ maxie
illa creatura que appetit beatificari. ⁊ hec
est illa que ad dei imaginem facta est. Et
quia desiderium nature non est frustra. vbi
deficit natura: supplet dei gratuita influen-
tia. Et sic patet ꝙ vertibilitas inest per na-
turam: sed inuertibilitas per gratiam. Ad
illud ꝙ obr̄. de comparatione gratie ad na
turam. intelligenduꝫ est ꝙ gratia dicitur ad
iutorium veniens a superiori: respectu eius
ꝙ est supra posse nature. hoc autem adiuto
rium est duplex. Aut respectu esse simplici
ter. aut respectu esse perfecti. Si respectu
esse simpliciter. vtputa conseruationis esse
quia nulla principia cum sint vana de se pos
sunt seipsa conseruare. sic non est mediante
aliquo habitu infuso vel dato quia respicit
esse. ⁊ quia esse est commune omnibus. idō
hec gratia omnibus est communis. Unde
hec est gratia habens modum nature. Et
hec est gratia qua dicuntur cetera inuerti-
bilia. Alio modo dicitur gratia adiutoriū
respectu perfecti esse ⁊ q: ꝑfectio esse est in
hijs que ad beatitudinem ordinantur respi
cit bene esse ꝙ non est omnium. ideo hic est
habitus specialis aliquorum non omnium.
⁊ hic est gratia per modum gratie. Ex his
patet ꝙ obijcit de gratia. obijcit enim scdm̄
ꝙ gratia est specialis habitus diuisus con-
tra naturam. quia sic dicit aliquid de nouo
creatum. sed gratia predicto modo non. et
ex hoc patet vltimo obiectum. quia gratia
dicitur adiutorium respectu eius quod est
supra posse nature: Et quia conseruatio
principiorum est supra posse nature. Non
autem egressus actionum immo infra. ideo
patet. ⁊c̄.

In parte ista sũt dubitatões circa lr̃am. Et p̃mo ꝯtingit dubitari de hoc ꝙ dicit magr̃. Nunc de veritate siue ꝓprietate diẽ essentie ⁊c. vr̃ eni male dr̃e. q: oẽ ꝙ hꝫ ꝓprium distinguit. sꝫ dia eẽntia nõ est distinguibil. ḡ nõ hꝫ propriuꝫ. ℞. dõ. ꝙ diuina eẽntia. vno mõ est distinguibilis quomõ hꝫ ꝓprietates. ⁊ ecõuerso. q: q̃zuis in se nõ sit distinguibilis ꝑ plificatõnem sui. nec a ꝑsona ꝑ diuersitatẽ. est tñ distinguibil respectu eẽntie c̃rate. respectu cuiꝰ hꝫ has ꝓprietates. Item querit de ill tribus ꝓprietatibꝰ quas põit. s. de veritate. imutabilitate. simplicitate. cũ multe alie sint ꝯditiones diẽ eẽntie. quar̃ solũ de his tribꝰ agit. ℞. dõ. ꝙ ꝑ has tres ꝓprietates sufficient distinguit esse increatũ a c̃rato. Naꝫ creatũ eo ipso ꝙ creatũ est hꝫ eẽ post nõ eẽ: ⁊ ita esse vanũ ⁊ possibile. iõ hꝫ esse ꝑmixtũ cũ possibilitate. ⁊ ꝑꝑ hoc deficit a veritate. a stabilitate. ⁊ simplicitate. Increatuꝫ vero esse hꝫ ꝯ̃rias ꝓprietates. ⁊ in his sufficiẽter distignit. nã veritas respicit quod ẽ. imutabilitas. quo. simplicitas vtrũqꝫ. iõ patet sufficiẽtia ⁊ ordo. Item querit de hoc qđ dicit. ꝙ a sape dicta est sapia. q: nõ vr̃ dr̃e verũ. sicut enĩ albedo se hꝫ ad album ita sapia ad sape. sed albedo nõ dr̃ ab albo. imo magis ecõuerso. ḡ. ⁊c. ℞. dõ. ꝙ ſm intellectũ ꝯponentẽ sapere dr̃ a sapia. q: intellectꝰ cõponens ꝓcedit ab abstracto ad ꝯcretũ ſm vero resoluentẽ est ecõuerso. ⁊ q̃tũ ad hũc loquit Aug. vel posset dici: ꝙ loquit ſm cõsideratõem gramatici nõ logici. Itẽ queritur de hoc ꝙ dicit. qs magis ẽ q̃ꝫ qui dicit. ⁊c. vr̃ eni male dicere. q: eẽ nõ recipit magis ⁊ minus. ⁊ maxĩe in deo. ℞. dõ. ꝙ magis ⁊ minꝰ: dupl̃r possunt ꝯsiderari. s. in cõparatõe ad idẽ. ⁊ sic dñt intensionẽ ⁊ remissionẽ. vel in ꝯparatõe ad diuersas s̃bas ⁊ nãs ⁊ sic dñt gradũ. ⁊ excessuꝫ. ⁊ sic bñ est ponẽ magis ⁊ minꝰ in ente respectu c̃ratoris ⁊ c̃rature. ⁊ respectu creaturaꝝ ad inuicẽ. sed in compatõe creature ad creatorẽ est excessus in ꝓportionabil ⁊ ĩfinitꝰ. respectu creaturarum ad inuicẽ est ꝓportõabil. Item q̃rit. de hoc ꝙ dicit. cuiꝰ eẽntia nõ nouit p̃teritũ vel futurũ. vr̃ enim esse ꝓprietas ista etiam angeloꝝ. q: Aug. de ci. dei. dicit. ꝙ ĩmortalitas angeloꝝ. nec est preterita quasi non sit nec futura q̃si nondũ sit. sed semꝑ est pñs. ḡ nõ est ꝓprium solius dei. ℞. quidaꝫ dñt ꝙ duratio eui est simplex ⁊ tota simul ñ hñs preteritũ ⁊ futuꝝ: nihilominꝰ ipm euiternũ hꝫ p̃teritum ⁊ futuꝝ q̃ztum ad affectiões. ⁊ ita ꝓprium est soliꝰ dei. Alij dñt ꝙ in oĩ duratione creata qm̃ differt a durãte ⁊ hꝫ esse possibile cũ prius ⁊ posterius. sꝫ distingunt ĩ priori ⁊ posteriori. ꝙdaꝫ eni est ꝙ dicit duratõnis successionẽ. ꝙdaꝫ successiõis duratõeꝫ cũ variatõe ⁊ inouatione. primũ est ĩ euo. ſꝫ in tp̃e. ⁊ hoc vult Ansel. exp̃sse. ⁊ hoc credo ꝓbabilius. ⁊ pꝫ Ro. ad verbũ Aug. Ip̃e enim loquit de p̃ori ⁊ posteriori. ꝙ quidẽ dicit inouatõem. ⁊ variatõem. ⁊ corruptionẽ.

Item querit de hoc ꝙ dicit. ꝙ diẽ essentie: cõꝑatum nostrũ eẽ non est. vr̃ eni falsum q: ꝙ inest alicui s̃baliter. nõ adimit ꝯꝑatiõe aliqua. sed eẽ est s̃bale rei cuilꝫ. ḡ. ⁊c. Itꝫ ex cõparatõne ad deũ creatura meliorat vt dicit Aug. ḡ magis ẽ q̃ꝫ si non compararetur.

℞. dupl̃r est accipere talẽ ꝯparatõꝫ. vno mõ ſm rõnem influentie. ⁊ receptionis. ⁊ sic creatura ad deũ compata est magis q̃ꝫ si nõ ꝯparet. Alio mõ ꝯparatur ſm ħitudinẽ eqꝑantie. ⁊ ꝓportionis. ⁊ hoc mõ verũ est. ꝙ nulla est ꝓportionabilis ſm ꝯditõem veritatis ⁊ nobilitatis eẽ diuini. ⁊ iõ quasi nihil est. nõ oĩo in se. sed nihil ad ꝓportionẽ. q: ñ põt iueniri aliqua ꝓportio q̃ztitatiua. Itẽ querit de hoc ꝙ dicit dicat ḡ. q: semꝑ fuit ẽ ⁊ erit. vident eni hec verba nõ debere dici de deo q: dicũt diuersa tp̃a. sed ĩ deo nõ cadit diuersitas tp̃uꝫ. ḡ. ⁊c. ℞. qdã voluert dr̃e ꝙ actus isti nõ p̃dicant de deo diuersa tp̃a ſm eẽntiam. sed ſm ꝯcomitantiã. q: diuinũ esse omnino iuariatũ: cẽ tp̃s ꝯcomitatur. Sꝫ hec positio nõ soluit plene. dr̃ eni vere ꝙ deus fuit añ omne tp̃s. tũc ḡ ꝯcomitãtiam nõ põt dicẽ. Iõ dicũt alij: ꝙ tp̃s ꝯsignificatum nõ ẽ dispõ rei accepte siue intellecte qñ dr̃ de deo. sed solũ modi intelligendi. qñ vero de re mobili vtroqꝫ mõ. Exemplum patet de masclinitate in lapide ⁊ in viro. qñ in viro est vt dispõ rei accepte. in lapide vt modus intelligendi solum. Sed hec positio non videtur sufficiens q: intellectus nõ ponit preteritum circa suum intelligere qñ intelligit deum fuisse. ergo oportet ꝙ ponat circa rem. Propter hoc notandũ. ꝙ ver

ba diuersoꝝ tempoꝝ alr̄ dicunꝰ de eterno.
alr̄ de euiterno.alr̄ de tꝑali. Nam respectu
tꝑalis importāt mutabilitatē.⁊ successionē.
⁊ duratōez. Scd̓z vero ꝙ de euiternis dn̄r
duo tm̄ important.ſ.successionē.⁊ duratōez
sicut vult Jero.⁊ Aug.⁊ Ansel. Scd̓m ve-
ro ꝙ dn̄r de deo.important solū duratōem
vn̄ dr̄ deus fuit.q: eius duratio nō cepit.ē.
q: eius duratio nō interrumpitur.erit.q: n̄
desinit nec corrumpiꝰ.ꝓprie ergo loquēdo
non dn̄r de deo vt dicit Jero.large aūt lo-
qndo dn̄r vt dic̄ magr̄.⁊ Aug.⁊ ad hoc va
dit opinio magr̄i. Item queriꝰ de verbo
Hylar. esse nō est deo accn̄s.⁊c. q: nec cr̄a
ture est accn̄s.nulli enim oio rei accidit esse.
quō ḡ:per hoc nōꝰ differre deꝰ a creatura.
℞. dd̓.ꝙ accn̄s dicit qd natum in alio eē
ab alio exire.⁊ ab illo recedere. Accn̄s eniz
dr̄ ꝙ inest ſbo.⁊ ab illo trahit ortū.⁊ preter
eā pōt adesse ⁊ abesse. In his tribꝰ ꝓprie-
tatibꝰ cōicat esse creatū licet nō eodē modo
oio. Nā esse nostrū pēdet ab alio sustinēte
oritur ab alio efficiente.creatura etiā nata ē
suū esse ꝑdere.iō eē eius est q̈ſi accn̄s.nō tm̄
vere accn̄s q: cū pendeat a deo.nō pendet
sicut aſbo. Ecōtrario ē in deo.⁊ iō dic̄ Hy
larius.ꝙ eē nō est accn̄s deo.⁊ hoc ꝑꝑ con-
trarias ꝓprietates. Quia accidēs natum ē
aliȷ̄ inesse ꝓpter hoc dicit.subsistens veri-
tas. Quia natū est ab alio exire.cū dic̄.ma-
nens cā. Quia natū est ēt ab alio recedē ꝯ.
hoc dicit.nālis generis ꝓprietas.q̄ non di-
mittit esse. Itē queriꝰ quō intelligitur i-
mortalitas cū dr̄.solus hʒ imortalitatē.⁊ di
cit Aug.ꝙ accipitur pro incōmutabilitate.
sed hoc non videtur conuenieus.mors eni
non dicit omnē mutabilitatē.sed solum cor
ruptionem viuentium.ergo nō idem ē dr̄e.
℞. Sicut vita accipitur cōiter ⁊ proprie.
ita ⁊ mors.ita ⁊ immortalitas.vno enim mo
do dr̄ vita actus continuus ⁊ internus qui
est a forma spūali.⁊ sic dr̄ proprie.⁊ sic imor
talitaſ dicit vitā talē.cū īpossibilitate ad eiꝰ
priuationem. Alio modo dicitur vita ac
tus completus potētie que est ſm rei nāz si
cut dicitur aqua viua que hʒ operationem
aque cōuenientez.⁊ hoc modo importat re
pugnantiā ad corruptionem:⁊ illud dʒ dici
ſm hanc vitam imortale.ꝙ est ita in actu cō
pleto ꝙ nullomodo potest aliqꝫ peioratōez

recipere.⁊ sic accipit apl̄.⁊ exponit Aug.
Itē queritur de hoc ꝙ dicit beatꝰ Jaco.
⁊ est in littera: nec vicissitudinis obūbratio.
que dr̄a est inter vicissitndinem ⁊ obūbratō
nem.⁊ que ꝯuenientia rōne cuius dicaꝰ vi-
cissitudo obūbrare. Et dd̓.ꝙ vicissitudo
importat numerum vicis.⁊ iste est numeruſ
cū interruptione.sed obūbratio dicitur per
priuatōem actus lucis.qm̄ igitur actus for-
me lux est.priuatio eius recte dicitur obum
bratio. Et q: vicissitudo rōne numeri dicit
interruptōem.⁊ rationem interruptōnis di
cit priuatōem.⁊ rōne priuationis obumbra
tionem.hinc est ꝙ recte dicitur vicissitudi-
nis obumbratio.

Ademqꝫ sola proprie ac vere sim-
plex est. Supra ostēdit magr̄ duas
ꝓprietates diuine essentie.ſ.verita
tez.⁊ incōmutabilitatē.h ostendit simplici-
tatez diuine essentie vel nature.⁊ habʒ hec
pars duas partes. In prima parte ostendit
ꝙ ꝓprie est simplex. In ſa ꝙ vere.ibi. Hic
diligenꝰ notandū est cuz dicat Aug.⁊c. In
tertia ꝙ sūme.ibi. Huius.aūt simplicitatis
ac sinceritatis. Prima iterum pars hʒ tres
partes. Primo ꝓponit ꝙ ꝓprie est simplex
Scd̓o ostendit ꝙ non ꝯuenit nature corpa
li.ibi. Ut aūt scias quō simplex.⁊c. In ter-
tia ꝙ non ꝯuenit nature spūali.ibi. Creatu
ra quoqꝫ spūalis.⁊c. Silr̄ ꝑs in q̄ ōn̄dit ꝙ ē
vere simplex tres hʒ ꝑticulas. In ꝑma ostē
dit ꝙ in deo ē pure multiplicitas nominuz.
In ſa ōn̄dit ꝙ nō ē in eo diuersitas ꝑdica-
mentoꝝ.ibi. Qd̓ aūt in nā diuinitatiſ nulla
sit accidentiuz.⁊c. In tertia ꝯcludit ꝙ noia
ꝑdicamentoꝝ.in diuis nō possūt dici ꝓprie
⁊ etiā nomē ꝑmi ꝑdicamēti.ibi. Un̄ nec pro
prie dr̄ ſba. Silr̄ ꝑs in q̄ ōn̄dit ꝙ ē sūme sim
plex hʒ tresꝑteſ. Prio ciʒ ōn̄dit ꝙ tāta ē ibi
sīplicitas:ꝙ nll'a ē ibi reꝝ diuersitas. Scd̓o
ꝙ cū hac simplicitate stat ꝑsonaꝝ ꝑl'alitas.
ibi. Et cū tāte simplicitatȷ̄.⁊c. Tertō ꝟo ⁊ vl
tō epylogat ꝙ ostensa ē in diuina eēntia tri
plex ꝓprietas ibi. Ecce q̄ꝫta idēptitas.
D itelligētiā eoꝝ q̄ dicit magr̄ i lr̄a
q̄ttuor q̄runꝰ in ꝑte ista. Prio q̄-
riꝰ vtrū in deo sit sūma simplicitas.
Scd̓o vtrū simplicitas sit dei ꝓprietas.
Tertio ꝑꝑ illud ꝙ dr̄ in lr̄a de aia rōnali
q̄riꝰ vtꝝ aia rōal' sit i toto corpe.ita ꝙ i q̄lꝫ

parte. Quarto vtrum ds sit i aliq deter
minato genere.

Irca pmū. ꝙ in deo sit sūma simpli
citas. sic pbat. Omē pmū ē simpli-
cissimū. q2 q̄zto aliqd pri⁹ tāto sim-
plici⁹. s3 ds ē pmū in gnē entiū. eo ꝙ nec est
nec eē pōt: nec cogitari pri⁹. g ē ita simplex.
ꝙ ipo nihil simplici⁹ eē pōt vel cogitari. g ē
simplicissimū. Itē oē ꝙ ē qcqd h3 ē simpli
cissimū. s3 ds ē qcqd h3. g. ꝛc. pma p3 i se. mi
nor pbat sic. ds h3 potētiā. sapiā3 ꝛ sic d alijs
aut g. ē sua potētia. aut nō. si sic. hēo ppositū
Si nō ē sua potētia. cū sit potēs potētia. h3
posse ab alio. g ds ē ab alio ꝙ si h ē falsum.
g illud ex q sequit. Itē i eē nobilissimo d3
ois ꝯditio nobilitatꝭ poni i sūmo. s3 ds ē ens
nobilissimū. ꝛ simplicitas ē ꝯditio nobilitatꝭ
g ponēda ē in deo i sūmo. g ds est sūme sim-
plex. Itꝭ q̄zto aliqd ē simplici⁹ tāto ē potē
ti⁹ in v̄tute ꝛ ecōuerso. q2 virt⁹ vnita pl⁹ ṗt
q̄3 multiplicata. s3 ds ē ifinit⁹ ꝛ imensus vir
tute. g ē infinit⁹ simplicitate. g i deo ē sūma
simplicitas. Cōtra. simplici⁹ cogitat aliqd
cū cogitat vt abstractū a plib⁹. q̄3 cū cogita
tur vt ꝯtentū i plib⁹. g cū fides nr̄a cogitet
deū vt i plib⁹: n̄ cogitat eū vt simplicissimū
g si fides vere cogitat ds nō ē simplicissim⁹
Itē maior ē simplicitas vbi ē idēptitas si
ne diuersitate. q̄3 cū diuersitate. s3 i do ē idē
ptitas cū diuersitate suppositorū. g i deo n̄ ē
sūma simplicitas. Itē maior ē simplicitas
vbi ē vnitas sine pl'alitate. q2 numer⁹ dicit
aliq mō ꝯpositōz respectu cui⁹ vnitas ē sim
plex. g cū i deo sit vnitas cū pl'alitate psona
rū p3 ꝛc. Itē maior ē simplicitas: vbi non
tm̄ sbm s3 ēt pprietas ē eadē cū pprietate. q2
qn̄ pprietas differt a pprietate i vno sꝭ pl'a
differētia. g nō est simplex. s3 i dis psonis in
eadē psona differt pprietas a pprietate. vn̄
inascibilitas. differt a paternitate. ergo. ꝛc.

R. dō. ꝙ sicut prime rōnes pbant i deo
est: ꝛ ponēda ē sūma simplicitas. Ad illd
g ꝙ obijcitur. ꝙ fides non intelligit ipm vt
simplicissimū. dō ꝙ imo itelligit vt simplicis
simū. ꝛ qui alr intelligit nō intelligit vt sūme
simplex. Qd p3 sic. qm̄ est intelligē vnu3 in
vno. ꝛ vnū in plurib⁹ multiplicatū. ꝛ vnu3 i
plib⁹ nō multiplicatū. Simplicius aūt intel
ligitur vnum in plurib⁹ esse multiplicatu3.
q̄3 vnū in vno. ꝙ p3 q2 vl'e est simplici⁹ sin-
gulari. Et adhuc multo simplicius itelligit
ꝙ est vnū in plurib⁹ nō multiplicatū. Hoc
aūt mō intelligit fides nr̄a deū. ꝛ iō simpli-
cior ē de⁹ q2 est i plurib⁹ nō multiplicatus.
q̄3 si eēt i vno solo vel in plib⁹ multiplicat⁹
hinc ē ꝙ ds simplicissim⁹ est. ꝛ fides nr̄a vt
simplicissimū intelligit. Et q itelligūt deum
plurificatū in eētia vl' vnū i supposito. De
rogant sūme simplicitati ei⁹. Derogāt etia3
nobilitati. Simplicitatis eius. qm̄ vbi sūma
simplicitas itelligit. oportet sūmā actualita
tem intelligi. Si sūme nobil' est. ꝛ vbi est sū-
ma actualitas sūma diffusio. ꝛ cōicatō d3 po
ni. ꝛ ista nō pōt eē nisi in sempiterna pductō
ne rei oio infinite. ꝛ equal' in virtute: ꝛ h nō
pōt eē in alietate eētie. g nō pōt intelligi di
uina eētia simplicissima nisi in trib⁹ perso-
nis itelligat esse tota. quarū vna sit ab alia.
Qn̄ g obijcit ꝙ simplicius ē abstractū a pli
bus q̄3 in plib⁹. verū est si i ill' plib⁹ plificet.
Si aūt nō plificat nō est verū. Ad illud ꝙ
obijcit. ꝙ maior est simplicitas vbi nulla di
uersitas. dō. ꝙ diuersitas dupl'r pōt venire
vel ex additōe: vel ex origine. Ex additōne
cū est diuersitas in pprietatib⁹ absolutis q
diuerse sunt i diuersis. vt albedo i petro. ꝛ
nigredo in paulo. ꝛ hec ṗuat simplicitatem
q2 ponit ꝯpositōnem. Est alia diuersitas
veniēs ex sola origine vtputa q2 vna psona
emanat ab alia differt ab ea. ꝛ h non repu
gnat simplicitati. q2 nullā ponit ꝯpositōem.
sed solū ordinē ꝛ respectū ad aliu3. ꝛ hec nō
pprie dr̄ diuersitas. sed distinctio ꝛ discretō
Et hoc manifestum est si intelligam⁹ patrē
seipso generare filiū. ꝛ intelligam⁹ eū gene-
rare ꝛ iterum non generare: nulla est hic cō
positio. q2 nulla additio. Ad illud. ꝙ obij
citur. ꝙ maior est simplicitas vbi nulla plu-
ralitas. dō. ꝙ duplex ē pl'alitas. qdā in qua
plus ē in duob⁹ q̄3 in vno. vt in duob⁹ hoi
bus plus ē de bonitate. q̄3 in vno. ꝛ ita plu
ralitas repugnat simplicitati q2 vnitas ad-
dit supra vnitatem. quedam alia est plurali
tas in qua tm̄ est in pluribus q̄ztum in vno
ꝛ hec est in diuinis. q2 tm̄ de esse. ꝛ bonita-
te ꝛ virtute. est in vna psona q̄ztum in pluri
bus. ꝛ ista pl'alitas nihil addit ad vnitate3.
ꝛ ideo nullam oio ponit ꝯpositionem. nec ṗ
uat simplicitatem. Ad illud. ꝙ obijcit. ꝙ i
patre differt proprietas a pprietate. dō. ꝙ

ꝓprietas differt a ꝓprietate tripł̃r. Aut re
spectu subiecti. Aut respectu sui. Aut respec
tu obiecti. Si respectu subiecti: q꜡ causant
ex diuersis naturis in ip̄o reptis. sic pōit cō
positōem. q꜡ ponit ſſm esse in plibꝯ. Si re/
spectu sui. sic differt musica. ⁊ gramatica. in
petro. ⁊ sic ponit siłr ꝯpositōꝫ. q꜡ ponit ſſm
subesse plibꝯ. Si respectu obiecti: sic ponit
ſſm cōparari pluribꝯ. ⁊ ex hoc nō ponit cō
positio sed distinctio. Exēpluꝫ est i pūcto ꝙ
est ꝑncipiū ⁊ finis respectu diuersaꝝ lineaꝝ
hoc modo est differentia proprietatum in
diuinis.

Cōo q̄ritur. vtrū simplicitas sit dei
ꝓprietas ⁊ ꝙ sic vr̃: hoc mō. Nulla
creatura ē actus purus. q꜡ i oī crea
tura vt dicit Boeciꝯ differt quo ē. ⁊ ꝙ est. g̃
in oī creatura est actus cū possibili. ſꝫ ois ta
lis hꝫ in se multiformitatē ⁊ caret simplicita
te. g̃. ⁊c. Itē omnis creatura hꝫ esse fini/
tum ⁊ limitatū. g̃ hꝫ esse artatū. ſꝫ vbicunqꝫ
ē eē limitatū ē ibi eni aliq̄d ꝙ ꝯtrahit. ⁊ ali
q̄d ꝙ ꝯ̈hitur. ⁊ in oī tali est ꝯpositio ⁊ dr̃a. g̃
omis creatura ꝯposita. ergo nulla simplex.
Item ois creatura hꝫ esse datū aliunde:
g̃ hꝫ esse aliunde acceptū. ergo nulla creatu
ra est suum eē. ergo in oī creatura est dr̃a si/
ue dependentia. sed nullū tale simplicit̃ sim
plex. g̃. ⁊c. Item omne ꝙ ē post primam
vnitatē deficit ab illa. g̃ statim cadit in dua/
litatē sicut dicit Dionysiꝯ. ꝙ post mōnadeꝫ
dyas ē. sed ois creatura est a ꝑma vnitate.
g̃ omnis creatura ē ab illa deficiens. g̃. ⁊c.
Cōtra. Ab vno nō ꝓcedit nisi vnum. ⁊
a vero nō ꝓcedit nisi veꝝ. ſꝫ vnitas ⁊ simpli
citas eandē rōeꝫ hēnt in deo. g̃ sicut ab vno
vnū ita a simplici simplex. Item vr̃ spāłr
ꝙ simplicitas sit in creaturis. q꜡ simplex est
ꝙ nō habet partē. ſꝫ punctus nō hꝫ parteꝫ.
q꜡ ita diffinitur. pūctus est cuius pars nō ē
ergo. ⁊c. Item oē illud añ ꝙ nō est aliud
est simplex. q꜡ si ꝯpositum est necessario hꝫ
añ se aliud. sed ens est primū. sicut dicit auc/
tor de cāis. ꝑma reꝝ creataꝝ est esse. g̃. ⁊c.
Item omne illud ē simplex in quo stat re
solło. ſꝫ resołō stat i ꝑncipijs q̄ sūt materia. ⁊
forma. q꜡ materia vlteriꝯ non resoluit cū sit
status i cāis. aliogn esset ire in infinitū. ergo
cū resołō stet in creato. aliq̄d creatum ē sim
plex. Si tu dicas ꝙ ꝑncipia non habent oī
modam simplicitatē. quia q̄uis non compo
nant ex alijs. tñ componuntur alijs: cōtra.
hoc non vr̃ facere contra simplicitatem. ꝙ
cōponatur alij. Nam ꝙ aliquid non sit cō/
ponibile alij non facit aliq̄ꝫ simplicitateꝫ. cū
ista ꝓprietas sit in indiuiduis cōpletis q̄ ma
xime sunt cōposita. ergo hoc ꝙ dico cōponi
bile alijs non tollit ab eis simplicitatē. ⁊ sic.
⁊c. R. dō. ꝙ simplicitas. eēntie priuat cō
positionem. ⁊ priuat essentialē differentiaꝫ.
siue multiplicitatem. vñ simplex est ꝙ nō ha
bet ꝯpositionem partium. nec multiplicita
tem accidentium. siue formaꝝ. In solo autē
deo ē priuatō compositōis ⁊ differētie: siue
multiplicitatis. iō simplicitas in solo deo est
essentialiter. Vñ notandū ꝙ multiplex ē
compositio. vna cōpositio est ex partibꝯ es/
sentialibꝯ. ⁊ hec est in omnibꝯ per se entibꝯ.
Alia est ex partibꝯ integrantibꝯ. ⁊ h̄ ē in oī
bus corporibꝯ. Tertia est ex partibꝯ dissili/
bus siue repugnantibus. ⁊ hec est in omni/
bus animatis ⁊ viuentibus. vnde in omni
ſba per se ente que proprie dr̃ creatura ē cō
positio, q꜡ ois creatura. aut ē corporał. aut
spūał. aut ꝯposita ex vtroqꝫ. Siłr ē cōsi-
derare triplicē. dr̃aꝫ i creaturis. Prima est
ſbe. virtutis. ⁊ opatōnis. siue ſbe ⁊ accñtis.
Scōa ē differētia suppositi ⁊ eēntie. Tertia
est dr̃a entis ⁊ eē. Prima diffra ē rei, ꝓut
ē agēs. Scōa ꝓut ē ens in gnē. Tertia ꝓut
ē ens in se. Prima dr̃a ē in oī ſbo q̄m oē
ſbm hꝫ esse mixtū ⁊ iō nō agit ex se toto. ⁊ iō
differt in eo quo agit ⁊ ꝙ agit. ⁊ actio. siue
ſbm ⁊ ꝓprietas. Scōa dr̃a est in oī indi/
uiduo. q꜡ oē indiuiduū hꝫ esse limitatum. ⁊
ideo in aliquo conuenit. in aliquo differt cū
alio. ⁊ ideo in omni indiuiduo differt essen
tia ⁊ suppositum: multiplicatur enim essen/
tia in suppositis. Tertia differentia est in
omni creato ⁊ concreato. q꜡ enim omne ꝙ
est preter deum accipit esse aliunde siue ꝑn
cipium sit siue principiatum. ideo nihil est su
um esse: sicut lux non est suum lucere. Si
ergo dicatur simplicitas per priuationem
compositionis sic proprium est solius dei. in
ratōne ſbe. q꜡ nulla alia ſba est que nō hēat
ꝯpositionem ex possibili ⁊ actuali saltiꝫ. Si
autē simplicitas dicat ꝑuationem eēntialis
differentie ⁊ dependentie. ita ꝙ in essen/
tia nulla diuersitas sit. nec dependentia. est

ꝓpriū dei in rõe entis.qꝛ nullum aliud ens
est inquo nõ cadat aliqua diuersitas vel de
pendentia. Cõcedēdū ḡ ē ꝙ simplicitas ē
dei ꝓpꝛium vt visū ē.creature autem compo
site sūt nec vē simplices.qꝛ hn̄t eē mixtuꝫ ex
actu ⁊ potētia.qꝛ hn̄t eē limitatū. ⁊ ita ī ge
nere ⁊ spē p additionē ꝯctū.qꝛ hn̄t eē aliun
de datum.qꝛ hn̄t eē post deū vnū a quo de
ficiūt. ⁊ ita cadunt in ꝯpōeꝫ. Alr̄ pōt dici
⁊ breuiꝰ.ꝙ simplex dr̄ ꝑ priuationē ꝯpōis.
Sꝫ notādū ꝙ ꝯpō dr̄ dupliciter. Uno mō
alicuius ex aliqbus alijs. Alio mō qua ali/
qd dr̄ ꝯponi alij. Si ḡ simplicitas ꝓus ꝯpō
nem ex alijs sic ꝯuēnit etiā creatis.vtpote ꝓ
mis principiis q̄ nō ꝯponūt ex alijs. Si aūt
prius ꝯpōeꝫ cū alijs ⁊ ex alijs.sic solius dei
est. Oīs eni creatura.aut est ens ꝑ se: ⁊.i.se.
⁊ ita ꝯposita ex alijs.aut est ens cū alio ⁊ in
alio. ⁊ ita alij alij ꝯposita. Et iterꝝ oē crea/
tum. Aut est principiū ⁊ ita ꝯponibile alij.
aut p̄ncipiatū. ⁊ sic ꝯpositū ex alijs. ⁊ sic acci
pitur simplicitas.ꝓut ē dei ꝓprietas:ꝑ ꝓua
tionē videlꝫ vtriusqꝫ ꝯpōnis. Ad illud ḡ
ꝙ obr̄.ꝙ ab vno non est nisi vnum. ⁊c̄.dō.
ꝙ simplex non ē ꝯditō generalis entis sicut
vnū. Nam simplicitas dicit modū vnitatis
nobilissimū.q̄ deus nulli cōicat creature.qꝛ
creatura nō pōt recipere.cū eē eius sit limi/
tatum.sit mixtū:sit etiā eē dependēs. ⁊ aliū
de datum. Ad illud ꝙ obr̄.de simplicita/
te pūcti, ⁊ entis. ⁊ principij.dō. ꝙ est ibi sim
plicitas ꝑ priuationē ꝯpōis ex alijs.non aūt
ꝓut simplicitas dicit in dr̄iam oimodaꝫ. In
oībus eni vt dictū ē cadit aliqua dr̄ia ⁊ de
pendentia.q̄ꝫuis eni nō sint ꝯposita.tn̄ eoꝝ
eē dependet a ꝯposito siue ꝯpōe. Uñ bene
ꝯcedendū est illud qd̄ vltio dicebať ꝙ illud
derogat simplicitati rei ꝙ sit alteri ꝯponibi
lis.in q̄ꝫtū simplicitas priuat multiplicitateꝫ
⁊ dr̄iam in re simplici.q̄ꝫuis nō deroget in
q̄ꝫtū priuat ꝯpōem ex alijs.oīs.n. depēden
tia.facit ipsū ꝙ dependet a sūma simplicita/
te ⁊ in dr̄ia recedere.solus aūt deus est ide
pendēs.oīa aūt alia sunt dependētia:siue cō
paratione ad p̄ncipia ex qbꝰ sūt.siue vnum
p̄ncipiū ꝯponēs ꝯplicet ad aliud.siue oē d
pendens in ꝯpōne ad deū: siue ab ipso deo
nihil aūt ꝙ dependet est sua dependētia. ⁊
iō nihil tale est sūme simplex.qꝛ oē simplicis
simū est absolutissimum.

Tertio qrit̄ vtꝝ aīa rōnalis sit ī toto
corꝑe.ita ꝙ in qualꝫ parte. Et ꝙ sic
vr̄. Aug.dicit ꝙ sicut deus ē in ma/
iori mūdo sic aīa in minori. Sꝫ deus sic est ī
maiori ꝙ in qualꝫ ꝑte totus.ḡ aīa sic est ī mi
nori.s.in corꝑe. Itē ꝙ dat eē toti ⁊ ꝑtibꝰ
vnit̄ toti ⁊ ꝑtibꝰ ꝺm eēntiaꝫ.qꝛ forma per sui
eēntiam dat esse. ⁊ hoc nō nisi ei cui eēntia
liter vnit̄.sꝫ aīa dat eē toti corꝑi. ⁊ oībꝰ ꝑtibꝰ
ergo. ⁊c̄. Itē in oculo ē videre.ē sentire.
est viuere.q̄ro ergo vtꝝ sint hoc vnꝰ actꝰ vl̄
differentes.nō vnꝰ.hoc ꝯstat:qꝛ priuato vi
su adhuc sētit ꝑ tactū.ꝓuato sensu adhuc vi
uit sicut in palitico. Cū igit̄ viuere sit a sba:
videre a potentia.in oculo ē aīa ꝭꝫ sbam. ea
dem rōe pōt ꝓbari ⁊ in oībus ꝑtibus esse.
Item aīa opatur in toto corꝑe. ḡ in toto
corꝑe est ꝑ potentiā.sed potētia aīe simplex
est.ḡ si potentia vna ē in manu ⁊ pede.ideꝫ
est in diuersis ꝑtibꝰ.sꝫ non est simplitior po
tentia q̄ꝫ sba.ḡ ⁊c̄. Itē aīa est in corpore.
Aut ḡ est in qualꝫ ꝑte.aut in vna determia
te.aut in pūcto. Si in qualꝫ ꝑte habeo ꝓpo
situm. Si in vna cum illa hēat plures ꝑtes.
⁊ aīa sit simplex.erit in pluribus ꝑtibus. er
go nō est incōueniens aīam eē in pluribus
ꝑtibus:sed qua rōe in ꝑtibus ꝑtj.eadē rōe in
ꝑtibus totius. Si est in pūcto corporis.ḡ cū
pūctus non hēat ꝓportionē ad totū corpus
aīa est in ꝓportionabilis toti corꝑi.ḡ nō pōt
esse ꝑfectō cū ꝓportio sit ꝑfectionis ad per
fectibile. Similiter punctus ē substantia po
sita siue hn̄s pōeꝫ.ergo anima hꝫ sitū in cor
pore:sed nulla forma situalis est motor suffi
ciens.ḡ ⁊c̄. Sꝫ ꝯ.forma q̄ est in toto ⁊ ꝑti
bus vna:denoiat partes ⁊ totū rōe ꝯsimili
Unde quelibet pars ignis est ignis.ḡ si aīa
est in qualꝫ ꝑte.tunc quelꝫ pars est animal:
sicut totum.cum quelibet pars sit substantia
animata sensibilis. Item existentia anime
rationalis non dependet ab aliqua parte
corporis cum sit fixa in se.ergo non est in q̄
libet. Item operatio eius non dependet
ab aliqua parte corporis.nec alicui cōicat̄.
ergo in nulla parte corporis est.nec quantū
perfectio nec quantum motor. vnde philo
sophus dicit. Quod anima nullius corpo/
ris est actus.i.nullius partis corporis : sed
in quo est.est scut actus. Item corpus aīa
tū ē diuersaꝝ rōnū in ꝑtibꝰ ⁊ toto.ḡ hꝫ di/

diuersaȝ ꝑfectionem.ğ cū aīa perficiat totuȝ
q̄ȝtum ad eēntiam.ꝑficit partes q̄ȝtuȝ ad po
tentiā.ğ aīa rōnalis nō est in partib⁹ nisi so-
lum q̄ȝtum ad rōem potētie. Et hoc etiā di
cit ph⁹.sicut aīa ad corpus.sic ꝑtes aīe ad ꝑ
tes corporis. Itē si aīa est tota in qualibȝ
ꝑte corpis.ğ tota est in manu.ȝ qñ aliqđ to
tuȝ est ī aliquo:mouet̄ illo moto.ğ mota ma
nu mouet̄ aīa. ⁊ silr̄ manu q̄escente q̄escit:ğ
cū manus vna possit moueri altera existen
te q̄esc̄ete.aīa vna ⁊ eadē numero simul mo-
uetur ⁊ q̄escit ꝺm idē. Itē si aīa est ī ꝑlib⁹
partib⁹ tota q̄ rōne in trib⁹:eadē rōne in ꝑli
bus ⁊ ita in īfinitis ⁊ q̄ȝtūcūqȝ extendat̄ cor-
pus.ğ aīa nata est esse vbiqȝ. ⁊ ita vr̄ ꝙ aīa
nō sit sb̄a limitata.ȝ immēsa. Itē.Si tota
aīa est in manu sicut in alijs partib⁹.ğ cū vi
ta sit ab aīa.nō magis recipit motū ⁊ sensuȝ
manus a corde q̄ȝ econuerso.hoc aūt est cō
tra oēs ph̄os ⁊ sequit̄ ex hoc tale īcōueniēs
ꝙ sic leso corde ꝑit vita.ita lesa manu. R.
aliqui dñt ꝙ aīa ꝺm eēntiam ē in aliq̄ parte
determinate.ꝺm potentiā vero est ⁊ influit ī
toto corpore sicut aranea ē in tela. vñ dixe-
runt ꝙ est ī corde q: cor ē domiciliū vite. ⁊
eius inhitator ē aīa. Et ad hoc ponendum
mouit eos expimentū cū defectu rōnis. Ex
pimentū.q: visibilr̄ appet ꝙ leso corde aīa
separat̄. ⁊ ab ipa fluit motus ⁊ sensus. ⁊ est
membrum nobile existens in medio sic cen
trū corporis. Defectus rōis q: nō potuerūt
intelligere quō aliq̄d limitatū sit vnū ⁊ idem
totū in ꝑlib⁹. ⁊ q: fides nō cogit credere ⁊ rō
nō intelligit.iō dñt nō esse ponendū ꝙ sit in
toto rōne cuiuslibet ꝑtis. Sed alioꝝ opi
nio ē vt Aug.qđ aīa sit ī qualȝ ꝑte corporis
tota. Et ad hoc ponendū mouet expimen-
tum:exēpluȝ. ⁊ rōale argumētū. Expimē
tum q: aīa in partib⁹ distantib⁹ a corde ita
cito sentit sicut ⁊ in ꝑpinquis. Itē simul q̄si ī
ictu oculi sentit lesionē in ꝑtib⁹ distantib⁹. ⁊
cū aīa separat̄.dolor est in singulis partib⁹
⁊ resolutio. Exemplū silr̄ mouet sicut di
cit Aug.videmus eni ꝙ in vno aīali ꝑfecte
sano.est vna sanitas in singulis partib⁹.nec
maior in maiori.nec minor in minori.Si ğ
est hoc ī forma corporali q̄ȝto magis in spūa
li. Rōnis argumentū mouet.q: anima ē
forma totalis ⁊ simplex ⁊ motor sufficiēs q:
forma totalis corpis est in toto.q: vero sim
plex nō est ꝺm partē ⁊ ꝑtem sui q: motor suf
ficiens.iō nō hȝ situȝ. ⁊ ideo nec est in pūcto
nec in parte determinata. Et q: magis rōa
lis est opinio que fundat̄ sup rōnem q̄ȝ que
fundat̄ super defectū rōis ⁊ q: Agu.hoc di
cit.hanc approbo tanq̄ȝ meliorē. Ad illđ
ergo ꝙ obijcit̄.in ꝯtrariuȝ.forma que ē ī to
to. ⁊c.dđ.ꝙ triplex est gen⁹ forme.est enim
quedā que ꝑficit ⁊ extendit̄ ⁊ depēdet ⁊ hoc
q: totum ꝑficit. est in toto.q: vero extendit̄.
ꝑfectōnem totius cōicat ꝑtib⁹.q: vero de-
pendet nec agit ꝑ se opationē totius cōicat
ꝑtibus.vt pȝ in forma ignis:q: quelibet ꝑs
eius ē ignis. ⁊ quelȝ calefacit. Est alia for
ma que ꝑficit ⁊ dependet ȝ nō extendit̄. ⁊ ta
lis forma.q: totū ꝑficit.est in toto ⁊ qualȝ ꝑ-
te.q: vero nō extendit̄.iō actum totius non
attribuit ꝑtib⁹.q: vero depēdet.opationeȝ
totius cōicat partib⁹. ⁊ talis est aīa vegebil̄
⁊ sensibilis.q: nulla pars aīalis est aīal.tamē
quelibet pars aīalis viuit ⁊ sentit. Est ite
rum tertia forma q̄ totuȝ ꝑficit.tñ nec exten
ditur nec dependet q̄ȝtuȝ ad opationē. ⁊ ta
lis:q: ꝑfectio.est in toto ⁊ partib⁹.q: vero ñ
extendit̄.ꝑfectionē totius nō cōicat partib⁹
q: nō dependet.nec opatōem cōicat. Et tal̄
est aīa rōnalis.q: nulla pars hoīs.est hō. ⁊
nulla pars hoīs.ītelligit.tñ ⁊ si nō cōicet ac
tuȝ totius vt toti.cōicat vt partib⁹.q: q̄libȝ
pars est pars hoīs ⁊ viuificat̄ a ꝑfectōe ho-
minis. ⁊ iō ꝑfectio hoīs ē in q̄lȝ ꝑte. Et sic pȝ
Rō ad illud ꝙ nullius ꝑtis corpis est actus
q: nulli cōicat ꝓpriā opationem nec ꝑfectōȝ
totius.tñ oēs ꝑtes perficit in toto. Silr̄ ad
aliud de forma.q: forma q̄ est in ꝑtib⁹ non
denoīat silr̄ totum ⁊ ꝑtes.nisi sit forma depē
dens ⁊ extensa. ⁊ loquor hic de forma sb̄ali
tm̄ nō de accidētali. Ad illđ.ꝙ obijcit̄.ꝙ
nō sunt eiusdē rōis totum ⁊ ꝑtes.dđ.ꝙ in ꝑ-
tibus est ꝯsiderare:organizatōem. ⁊ ꝯplexi
onē. rōne complexionis.sunt vniformes to
ti; ⁊ sunt disposite ad idem genus vite.
⁊ perficiuntur ab vno. Rōne organizatōis
sunt diuerse ⁊ ꝑficiuntur a potentijs. Ad
illud.ꝙ obijcitur.ꝙ mouet̄ mota manu. ⁊c.
dđ.ꝙ perfectō potest super totum perfecti-
bile. ⁊ q̄ȝtum ad substantiam. ⁊ q̄ȝtuȝ ad po
tentiam. ⁊ cum anima sit perfectio toti⁹ cor
poris super totum potest. ⁊ ideo nullo mino
ri q̄ȝ sit totuȝ corpus diffinitur eius sb̄a nec

potentia. diffinit aūt corpore suo q pficit. ꝛ
ideo corpore moto mouet p ꝯñs. ptib⁹ aūt
nō diffinitur q: sunt minores toto. ꝛ ita ē in
vna q est extra illā. ꝛ iō q: in nulla parte est
diffinitiue. nō mouet ad motū alicuius ptis
sicut nec ds mouet ad motū alicui⁹ creatur.

Et p hoc pꝫ sequēs: q: totū corpus cōpa
tur ipi aie tanq̄ꝫ vnus locus. ꝛ iō in plibus
partib⁹ nō est nisi inq̄ꝫtuꝫ in vno loco. vñ si
separent nō erit in ill. Nec sequit ex h q sit
infinita. q: oium nā ꝯstantium termin⁹ est ꝛ
ratō magnitudinis ꝛ augmēti. ꝛ ita corporis
humani. vñ pōt cogitari tā magnū corp⁹. q
nō posset viuificari ab aīa. Ad illud. q
obijcit vltimo. q tunc vna pars nō recipit
ab alia. dō. q sicut deus i maiori mūdo i me
diate. ē in oi creatura: ipam ꝯtinens. tñ ppt
ordinem vniuersi influit aliqd vna creatu-
ra in aliā. sic intelligendū q aīa per sui p̄sen
tiam ē in qualꝫ parte imediate q̄ꝫ ꝯtinet ꝛ cō
seruat. nō tñ oio. sed influit in omnes partes
per vnam. ꝛ ideo cessante illa parte ꝛ eius i
fluētia perit ordo corporis essentialis ꝛ ita
anima separatur.

Quarto ꝛ vltimo querit vtrū de⁹ sit
in aliquo determinato genere. Et
q sic ostēditur hoc modo. Qd di-
stinguitur ab alijs entib⁹: est aliqua nā de-
terminata. sed ds est h⁹ i q: distinguit a crā-
turis oib⁹. q: nullū creatū est deus. g̊ est nā
determinata. sꝫ q est nā determinata. est in
genere determinato. g̊. ꝛc. Item q hꝫ su
perius vniuocū: ꝛ essentiale. hꝫ eē in genere
determinato: sed deus hꝫ superi⁹ re vt sbāꝫ
q̄ dr̄ de deo. ꝛ de creaturis. ꝛ essentialr̄. ꝛ
vniuoce. q: s̄m istam rōem q̄ est res p se exi
stens. g̊. ꝛc. Itē q sit in quolꝫ genere vi-
detur q: omne q est ꝯpletōis in creatura at
tribuēdum est deo. sed omne predicamētuꝫ
hꝫ aliquid ꝯpletōis. ergo res oium p̄dicam̄
torꝫ sunt in deo. sed qcquid est in deo ē ds
ꝛ econuerso. g̊ deus essentialr̄ subijcitur rei
omnis predicati. g̊ est in quolꝫ. Item sū-
mo bono nihil deficit de bonitate. g̊. sūmo
enti nihil deficit de entitate, ergo in deo est
ois entitas ꝛ ois dr̄a entitatis. g̊ cū dr̄e enti
um sint. x. p̄dicam̄ta: oīa sūt i deo. Cōtra
Aug. in li. de tri. v. ds est bonus sine q̄lita-
te. magnus sine q̄ꝫtitate. g̊ magnitudo dei ñ
est in gnē q̄ꝫtitatis. nec bonitas i gnē q̄litatꝫ
g̊ nec sbā i gnē sbē. g̊ i nullo ē gnē. Itē vr̄
q nō sit in gnē determinato. q: oē q ē i gnē
determiato hꝫ eē finitū ꝛ limitatū. deus aūt
ē infinit⁹. g̊ ꝛc. Itē q nō in quolꝫ gnē vr̄
q hꝫ in se res pliuꝫ generū ē ꝯpositū. ds aūt
est simplicissim⁹. ergo. ꝛc. R. dō. q non
ꝯuenit deo eē in vno gnē determiato. q: oē
tale hꝫ eē limitatum. ꝛ artatuꝫ ꝛ ꝯpositum.
In plib⁹ generib⁹ nō pōt eē. Aut eni ali
qd est in plib⁹ pp nāꝫ ꝛ ppꝛietatū diuersita
tem. vt albū inq̄ꝫtum dicit sbm aliqd siue rē
albā: est in gnē sbē. sꝫ inq̄ꝫtum dicit formā q̄
est albedo. est i p̄dicamēto. q̄litatis. Aut pp
gnālitatē sicut vnū ꝛ ens. Propt nāꝫ mul-
tiformitatē nō pōt deus eē in plib⁹. q: oē ta
le ꝯpositū est ꝛ multiforme. ds aūt simplex.
Nō ppter gnālitatē. q: ens tale nihil ē. hñs
distinctū a reb⁹ creatis. de⁹ aūt ē hñs eē sim
plex ꝛ infinitū. ꝛ iō nec in vno gnē nec in pli
b⁹ eē pōt. Ad illud. ergo q obijcit. q di-
stinguit ab alijs: est nā distincta ꝛ c. dō: q ve
rum ē si distinguat p aliquid q ipm ꝯhat ꝛ
artet. sicut p dr̄iam cadentē in gnē. ds aūt ñ
sic distinguit. sed seipo. Ad illud. q obijci
tur. q ds hꝫ supius vniuocū. dō. qd deo nō
est supius q: nō est simplici⁹. nec vniuocū. q:
illa rō non ꝯuenit vniformit creature ꝛ cra
tori. ds eni est ens p se q: nullo egēs. creatu
ra est ens p se. q: nō est i alio vt in sbo. eget
tñ alio ad sui ꝯseruatōeꝫ. Ad illd. q obij-
cit. q oē q est pfectōis ꝛ bonitatis ponēduꝫ
est i deo. dō. q hoc pōt eē duplr̄. vel p diuē
sitatē. ꝛ h fac eē i diuersis generib⁹. vl s̄ꝫ oi
modā vnitatē. ꝛ h fac eē extra oē gen⁹. Ad
illud q vltio obijcit. q deo nihil deficit de
bonitate. dō. q deus nō dr̄ non deficiens a
bonitate pp hoc q ois dr̄a boni pticularis
sit in eo p dr̄iam: sꝫ q: est in eo p equalentiā.
q: eni est bonū sūmū: ꝯplectit in se bonum
omne sic intelligendum est de entitate. ꝛ sic
patet illud.

N pte ista circa lr̄am incidit hic qō
de ordine. cū enim ꝯpositio in crea-
tura sit rō ꝛ cā mutationis. simplici-
tas est cā imutabilitatis. q: si affirmatio est
cā affirmationis. ꝛ negocio cā negociatōnis
ergo cum causa ante effectuꝫ. debuit primo
ponere magister proprietatem simplicitatꝫ.
R. dō. q re vera compositio s̄m rationeꝫ
intelligēdi. prior ē q̄ꝫ mutatio. sed q̄m nega

tiones se hñt econtrario affirmatõnibꝰ. hic
est ꝙ imutabilitas est prior. ita volũt aliqui
dr̃e. Põt tñ aliter dici ⁊ melius. ꝙ ē priꝰ
⁊ notius nobis. ⁊ prius simplr̃. ⁊ q: simpli-
citas maxime ē nobis occulta. ꝑꝑ hoc ꝙ sim
plex inq̃ʒtum simplex hʒ rõnem ꝑncipij. ⁊
nos venimus a cognitõne posterioris in co
gnitõem prioris. ideo priꝰ agit de imutabili
tate q̃ʒ simplicitate. Itē querit de hoc ꝙ
dicit in lr̃a. eadēq; ꝓprie ac vere simplex q:
nec hʒ compositõem partiũ. ⁊c. vr̃ enim su-
perflua dr̃e. q: simplr̃ dr̃ cuius pars nõ est
sicut ꝯpositum dr̃ ꝙ habʒ partes. R. dd.
ꝙ magister notificat hic simplex ẜm ꝙ ē dei
ꝓpriuʒ: ⁊ ita opponitur ꝯpositioni ⁊ multi-
plicitati. q̃ʒtum ergo ad priuatõem cõpositi
onis. dicit ꝙ non hʒ multitudinē partiũ. q̃ʒ
tum vero ad priuatõem multiplicitatis ex-
tranee. dicit ꝙ non hʒ varietatem acciden-
tium. q̃ʒtum ad priuatõem multiplicitatis i-
trinsece. dicit qd nõ hʒ varietatem formaꝝ.
vt generis. ⁊ spẽi. ⁊ differentie. Et h̾ modo
simplex est simplex vere ⁊ ꝓprie ꝙ soliꝰ dei
est. Item querit de ista rõne Aug. Cum
enim aliud sit artificiosuʒ esse aliud inheren
tem ⁊c. ꝓbat enim aiam esse ꝯpositam ꝑꝑ
multitudinē ꝓprietatũ. Sed ꝯ. nulla ſ̃ba cõ
ponit ex ꝓprietatibus neq; per se neq; cũ
alio. ergo ex hoc nõ probatur ꝙ aia sit ꝯpo
sita. R. dd. ꝙ Aug. hoc nõ ꝓbat nisi a po
steriori. Cõpositio enim accidẽtis ad ſ̃bm. ⁊
diuersitas. necessario ꝑsupponit aliã ꝯposi
tõem. q: vt dicit Boecius ꝙ ē pure forma.
ſ̃bm esse nõ põt. ergo ad hoc ꝙ aliq̃d sit ſ̃bʒ
accidentiuʒ pluriuʒ. oportet in illo peristere
ꝯpositõem intrinsecã. sed aia capit in se mul
titudinē accidentiũ. ⁊ iõ necessario infert a
posteriori. ꝙ ipsa sit composita. lʒ non ex ac
cidentibꝰ. Item querit de hoc ꝙ dicit. si
ne qualitate bonũ sine q̃ʒtitate magnuʒ. ⁊c.
vr̃ enim male dr̃e q: a quocunq; remouet
superius ⁊ inferius. ergo si nõ hʒ qualitateʒ
nõ hʒ bonitatē. si tu dicas ꝙ bonitas illa nõ
est species qualitatis. querit q̃r non. silr̃ in
diuinis dr̃ qualitas dia sicut bonitas diuia.
R. quidam volũt dr̃e ꝙ nomen generis
nõ transfert ad diuina. tũ q: nõ dicit rei cõ-
plementũ sicut spẽs. tũ q: significat in ꝯcre-
tione ad ſ̃bm. ⁊ in dependẽtia. nomina autē
ſpãlia ꝯnotant effectũ in creatura. ⁊ iõ dr̃ si
ne q̃litate bonus. Sed siq̃s velit inspicere i
ueniet h̾ nõ hr̃e veritateʒ. Si ergo querat
quõ differt in deo magnitudo ⁊ bonitas. di-
cendũ. ꝙ magnitudo significat diuinã essen
tiam ꝑ modũ q̃ʒtitatis. bonitas ꝑ modum q̃
litatis. ergo isti modi cadũt in deo. Et iterũ
si querat qualis ē deꝰ R̃ef. bonus ⁊ magnꝰ.
Et ideo. dd. ꝙ nomia generũ in diuis re-
periunt. sed nõ ꝓut hẽnt rõnem generis. q:
deus i nullo est gnẽ. ⁊ ad hoc significanduʒ
remouet Aug. noia. ix. geneꝝ inq̃ʒtum sunt
genera. Itē querit de hoc ꝙ dicit. Si tñ
est dignũ vt deus dicat subsistere. vr̃ eni sa
tis dignum: q: sũma nobilitas est per se sub
sistere. R. dd. ꝙ duplex est ꝓprietas ipsiꝰ
ſ̃be. s. per se stare ⁊ alij subesse. Primũ est ꝑ
fectionis. ẜm iperfectõis. ⁊ iõ ratõne prime
dr̃ digne ſ̃ba nõ rõne ẜe. Item querit de
hoc ꝙ dicit. Hylarius. nõ ex cõpositis. deꝰ
q̃ vita est subsistit. ⁊c. que dr̃ia est int̃ illas
differẽtias. q: si nulla est vr̃ facere inculca-
tionē verboꝝ. R. dd. ꝙ quidã volunt ꝙ
ꝑ illa q̃ttuor excludantur quattuor genera
compositionuʒ. Prima est essentie ex ꝑn
cipijs essentialibꝰ. rõne cuiꝰ dr̃. ꝙ deus nõ
ē ex compositis. i. simul positis. Scd̃a est ſ̃be
ex ꝑncipijs nãlibꝰ q̃ sunt mã ⁊ forma. rõe hu
ius dr̃. ex infirmis. q: nã subiecta ē ꝑuationi
q̃ facit formã esse instabileʒ. ⁊ infirmã. ⁊ silr̃
mãʒ. Infirma enim dñr instabilia. Tertia ē
cõpositio mixti ex miscibilibꝰ. rõe cuiꝰ dicit.
neq; ex obscuris. q: vbi mixtio ibi quedam
formaꝝ ꝯfusio. ⁊ ita obscuratio. Quarta ē
compositõ animati ex ꝑtibꝰ disparibꝰ ex aia
videlʒ ⁊ corꝑe. rõne huius dicit. neq; ex ꝑti-
bꝰ disparibꝰ. q: ipe est spũs. Alr̃ tñ põt di
ci ꝙ excludat eandē ꝯpositõem rõne diuer
sarum ꝯditionum. Ad hoc eni ꝙ aliqua
ꝑncipia constituãt aliq̃d oportet ꝙ ꝑncipia
sint differentia. sint depẽdentia. sint impfec
ta. sint etiam difformia. Si enim omia eẽnt
conformia ⁊ perfecta: nõ possent aliquid cõ
stituere. quia ex duobus entibus actu nihil
fit. quia ergo differentia sunt. ideo sunt com
posita quasi cum alijs posita. quia depen-
dentia. ideo informia. quia imperfecta. ideo
obscura. quia dissimilia. ideo disparia. deus
autem non potest esse ex diuersis quia est
vita ꝑ eẽntiã. Nõ põt esse ex depẽdẽtibꝰ ⁊
ĩfirmis q: virtus per essentiã. nõ potest esse

ex ĩperfectis ⁊ obscuris. q꞉ lux est. filꝰ nõ po
test eẽ ex disparibꝰ ⁊ dissilibꝰ q꞉ sp̃s per es/
sentiam. Sũma. ḡ auctoritas. sũma p̃tãs. sũ/
ma claritas. sũma sp̃ualitas: nõ p̃mittunt in
deo eẽ aliq̃z ꝯpositõez. vñ ex his quattuor
ꝯditionibꝰ q̃ttuor rõnes eliciunt̃ probãtes
deum simplicissimum.

Di. ix.

Unc ad distinctõem p̃sonarum ac/
cedamus. ⁊c. Sup̃ egit magr̃ de ꝓ/
prietatibꝰ que respiciunt essentiam
hic agit de his q̇ respiciũt p̃sonas. ⁊ h̃ pars
h̃z duas p̃tes. Quia eni distinctio p̃sona
rum attendit̃ s̃m duplicẽ emanatõez. s. gnã/
tionis ⁊ ꝓcessionis. iõ p̃mo agit de gnãtõne
s̃o vero d̃ ꝓcessione. j. x. di. Nũc vero post
filij eternitatem de sp̃ũ scõ. ⁊c. Item prima
p̃s h̃z duas partes. In p̃ma oñdit qd. de ge
neratõe filij ẽ sentiendũ. Scd̃o ex incidenti
quo s̃mone est ip̃az exprimendũ. ibi. Hic q̇
ri põt cũ gnõ filij a patre. ⁊c. Prima iteruz
pars h̃z q̃ttuor particulas. Primo ꝓponit
veritatẽ q̇ a catholicis est retinẽda. s. ꝙ ge/
nerans ⁊ genitus sunt p̃ gnãtionem distincti
⁊ coeterni. ita ꝙ gnõ est distincta ⁊ eterna.

In s̃a ꝯ hoc opponit p̃ oppositõem here
ticoꝝ ibi. Sed ꝯ h̃ inq̃t hereticꝰ. ⁊c. In ter
tia determinat ꝯ arguendo p̃ rões catholi/
coꝝ. doctoꝝ Aug. ⁊ Ambro. ibi. Qd̃ h̃ dic̃
ñ itelligit ⁊ natũ eẽ. ⁊c. In q̃rta ⁊ vltia r̃et
ꝯpescẽdo inquisitõem sũperfluã hereticoꝝ
⁊ etiã catholicoꝝ sup̃boꝝ. ibi. Sed queris
a me inq̃t Ambrosius. vbi oñdit. ꝙ ĩ p̃scruta
bile est sacramentũ gnãtõis. Hic q̃ri põt
cũ gnõ filij a p̃re. ⁊c. Hec ẽ s̃a p̃s hiꝰ distin
ctionis in qua magr̃ determinat quo s̃mõe
gnãtiõis eternitas ꝯgruentius exprimatur
Et h̃ p̃s. h̃z q̃ttuor p̃ticulas. In p̃ma ponit
doctoꝝ appentez ꝯtrouersiã. nã quidaz dñt
eã debere exprimi p̃ verbũ p̃teriti t̃p̃is alij
p̃ verbũ p̃ñtis. In s̃a p̃ dictã ꝯtrouersiã re/
ducit ad ꝯcordãtiã. ibi. Sz ne tãti auctores ĩ
te tãta sibi ꝯdicere videant̃. In tertia p̃ ver
ba Hylari ꝯfirmat r̃sionẽ suã. ne videãt̃
dictis origenis ĩniti. ibi. Hylariꝰ quoq̃z dic̃
filiũ nasci ex patre ⁊c. In q̃rta ꝯcludit sum/
mariꝫ qd. d̃d̃. sit. siue quõ loquendũ. ⁊ quõ ẽt
de gnãtõe eterna sentiendũ ibi. Dicamꝰ. ḡ
filiũ natũ de patre. vbi ꝯfirmat veritatez p̃
accomoditatẽ Hylarij. p̃ q̃z etiaz soluit ob/
iectionem heretici.

D intelligentiã eoꝝ q̇ dicit magr̃ d̃
gnãtiõe eterna in p̃ñti. di. iiij. princi
pal̃r querunt̃. Primo q̃rit̃ vtrũ
gnõ sit in diuis ponẽda. Scd̃o dato ꝙ sic
vtrũ gnõ in diuinis sit p̃sonaꝝ distinctiua.
Tertio querit̃ vtrum illa gnõ sit eterna.
Quarto. ⁊ vltio q̃rit̃ vtrum illa genera/
tio sit terminata.

Irca primũ. Qd̃ gnõ sit in diuinis
oñditur p̃mo a minori. Multo forti
us d̃z esse gnõ in eo q̇ gnãtionẽ alijs
tribuit. q̃z in his q̇ recipiũt. sz gnõ ẽ in crea/
turis. ḡ ⁊ in deo q̇ tribuit. ⁊ hoc ẽ ꝙ dr̃ ysa
vltio. Si ego q̇ gnãtõez alijs tribuo sterilis
ero dicit dñs. q. d. nõ. Itẽ oñdit̃ illud idẽ
a posteriori. p̃ prius eni est p̃rnitas ĩ deo q̃z
in creatura. sz paternitas ⁊ gnõ vere ẽ ĩ crã/
tura. ḡ ⁊ in deo. ꝙ p̃ prius sit ibi. dicit apl̃.
eph̃. iij. Ex quo oĩs p̃rnitas in celo ⁊ ĩ terra
noiatur. Itẽ oñdit̃ h̃ ip̃m a sili. q꞉ omne
ꝙ p̃fectionis est attribuendũ est deo ĩ quo ẽ
sũma oĩs p̃fectõis. sz gnõ est p̃fectõis in crã
tura vt vult ph̃ꝰ. q꞉ p̃fectũ est ꝙ põt gnãre
q̃le ip̃m est. ḡ. ⁊c. Itẽ illud idẽ oñdit̃ alia
rõne sic. dia natura ẽ sũme bona. ⁊ actualis/
sima. ḡ sũme põt ⁊ vult se cõicare. sed p̃ma ⁊
sũma rõ cõicandi ẽ in gnõne. ḡ necesse est in
diuis ponere gnõnẽ. Cõtra gnõ in crea/
turis. Aut est p̃fectõnis aut ĩperfectõis. Si
p̃fectionis. tũc ḡ cũ s̃be sp̃uales ⁊ incorpales
sint nobilissime debẽt in eis eẽ gnõ. ḡ cũ nõ
sit in eis nõ est nobilitatꝫ. sz ꝙ nõ est nobilita
tis nõ est ĩ deo. ḡ. ⁊c. Itẽ vbi ẽ gnõ ibi ẽ
variatio. gnõ eni est sp̃ẽs motꝰ. ⁊ int̃ omnes
sp̃ẽs motꝰ maior ẽ variatio ĩ motu s̃m s̃baz.
q꞉ ẽ entis in potẽtia. minor ĩ motu s̃m locũ.
ergo cũ ĩ deo ñ sit variatõ nec aliq̃ sp̃ẽs mo
tꝰ. ẽt illa q̇ mĩma ẽ vt loci mutatio. ergo nec
gnõ. Itẽ vbi ẽ gnõ ibi est nutritio. vñ ad
tot ⁊ p̃l̃es se extẽdit vis nutritiua q̃z gnãti/
ua. sz ĩ deo nõ ẽ vis nutritiua. ḡ nec gñatiua
ḡ nec nutritio nec gnõ. ḡ gnõ nõ ẽ in diuis.
Itẽ vbi est gnõ ibi est corruptio. vñ ph̃s
dicit. ꝙ p̃p̃ longe distare a p̃mo reliquo mõ
cõpleuit eẽ d̃s. ꝯtinuã ĩ his faciẽs gnõnez. ⁊
hiꝰ signũ ẽ q꞉ sola corruptibilia gñant ⁊ ge/
nerant̃ in creaturis. sz in deo nulla cadit cor
ruptio. ergo nec gnõ. R̃. d̃d̃. ꝙ gnõ ponẽ
da ẽ ĩ diis eẽ. Et hiꝰ rõ potissima ẽ vt credo

q͛ dei nā cōīcabilis est. ⁊ q͛ ī deo ꝓꝑ sui no
bilitaté est aptitudo actui ꝯiuncta. imo ipse
actus. opȝ ꝙ nā sit plurib⁹ cōīcata. sȝ nō pos
sunt eé plures ab vna nā quin vnus sit ab
alio vel ambo a t͛tio. ḡ cū ante diuinas ꝑso-
nas nihil sit. opȝ ꝙ vna sit ab alia. ⁊ q̄m sūt
ꝯformes in nā ⁊ generatio est emanatio ꝑȝ
ꝯformitaté nē. ideo credo ꝙ necé é in diuis
ponere generatōeȝ. Ut aūt intelligat̃ ꝑ qué
modū. notandū ꝙ generare de sui ꝓpria rō
ne é sil͛em sibi in sb̃a ⁊ nā ꝓducere. Sibi v͛o
sil͛em ꝯtingit ꝓduci tripliciter. Aut ꝑ im-
ꝓssioné sue sil͛itudinis in alio. ⁊ sic generat̃
caracter a sigillo. lumé a lumioso. ⁊ spés ab
obiecto. Alio mō ꝑ eductioné spéi ꝯsil͛is
ab alio. ⁊ sic generat̃ elemētū ab elemento
Tertio mō ꝑ ꝓductioneȝ sil͛is de simili siue
de seipso. ⁊ sic generatur aīatum ab aīato.
Et iste tertius modus é ꝑfectior. Uñ nō rep
pitur nisi in sb̃antijs habētibus formā nobi
lé q̄ est vita. ⁊ iste modus generationis é ꝑȝ
nascentiā. Et é in deo ⁊ creaturis: sed diffe
renter. q͛ ꝓducere aliū ex seipso. pōt eé du-
pliciter. vel ex se toto. vel ex ꝑte sui. Ex se
toto nō pōt ꝓducere: nisi ille cui⁹ essētia pōt
eé in plurib⁹ vna ⁊ tota. Nā si non pōt esse
in plurib⁹ vna ⁊ tota. si generās dat totam
suā sb̃am generato. tūc sb̃a tota transit in ge
neratū. ⁊ generans ꝑdit sb̃am totaȝ generā
do ꝙ eé non pōt. iō ad hoc necé é ꝙ talé ha
beat sb̃am q̄ vna ⁊ tota sit in plurib⁹. talis
aūt sb̃a nō é nisi sb̃a hñs sūmā simplicitateȝ.
hec aūt é sola diuina sb̃a. in qua ꝓꝑ sūmam
simplicitaté suppositū non addit ad eēntiaȝ.
Uñ nec ipaȝ coartat. nec limitat. nec formā
multiplicat. ⁊ iō i ea pōt eé generatio cōīcās
eandé sb̃am totam ⁊ talis generatio é omi
mode ꝑfectionis. ⁊ in solo deo reppit̃ rōne
iam dicta. Alio mō ꝯtingit aliqué ex se ꝓ
ducere q̄ȝtū ad ꝑté sui. sicut pr̃ mālis gene-
rat filium ꝑteȝ sb̃e transmittendo ⁊ decidē
do. ⁊ h̄ generatio necessario é cū trāsmuta
tione. q͛ eni ꝑs decisa nō hȝ actū totius. ne-
cesse é ꝙ ꝑmutationé acquirat. Sȝ ꝙ acqui
rit q̄ nō hȝ variat̃. iō hec generatio é mu-
tatio. ⁊ hȝ variationé ꝯiunctā. é etiā cū cor-
ruptione annexa. q͛ eni aliqua ꝑs generan
tis deꝑdit̃: generans é a quo pōt fieri abla
tio. ⁊ ita corruptio. Est ét cuȝ ꝯseruatōe ad
iuncta. q͛ eni fit deꝑditio necé est ꝙ ꝑ nutri

mentū fiat restauratio. ⁊ iō generatio ī crea
tura. ⁊ ꝑfectionis ⁊ iꝑfectionis é. ꝑfectiōis
aꝑte v͛tutis ꝓducentis. iꝑfectionis aꝑte sb̃i
diuisibilis. ⁊ iō é in sol͛ aīatis q̄ hñt formam
ꝑfectionis: ipsā. s. aīam. ⁊ corpus defectibile
⁊ restaurabile. Generatio v͛o in diuinis est
oīmode ꝑfectionis. q͛ eni nō é ex ꝑte. iō é ꝙ
hȝ actu spéȝ. ⁊ iō nec é ibi in nā iꝑfectio nec
variatio. q͛ nihil nouum acq̄rit̃. nec corru-
ptio: q͛ nihil adimit̃. nec nutritio: q͛ nihil re
staurat̃ vl͛ restituit̃. Et ex hoc pȝ sol͛o oboꝝ
q͛ generatio de toto é tāte ꝑfectiōis. ꝙ non
pōt eé in creatura aliqua. Generatio v͛o ex
ꝑte tantā hȝ impꝑfectioné ꝯiunctā. vt nō pos
sit eé circa sb̃am inuariabilé. ⁊ incorruptibi
lem. ⁊ simplicé. non solū in natura increata
veꝝ etiā in natura creata. Alie rōes pro
bant de gnātione q̄ é ex parte.

Ecūdo q̄rit̃ vtꝝ generatio in diuis
sit ꝑsonaꝝ distinctiua. Et ꝙ sic. ostē-
dit̃ hoc modo. Aug. circa principiū
de tri. Nulla res é q̄ seipsam gignat vt sit.
Si ḡ gignit aliā gignit. sed int̃ aliā ⁊ aliam
est distinctio. ḡ ⁊c̄. Jté generatio é ema-
natio. sed vbi é emanatio. ibi é multiplicatio
siue plurificatio. vbi aūt multiplicatio ibi di
stinctio. ḡ vbi é generatio ibi necessario é di
stinctio. Jté generatio in diuinis é relatō
sed relatio importat respectū ⁊ ordiné: sed
vbi respectus ⁊ ordo. ibi suppositoꝝ ⁊ rela
toꝝ siue ordinatoꝝ distinctio ⁊ sic. ⁊c̄. Jté
minor diuersitas sustinet̃ a supposito vel in
supposito ꝯposito ⁊ multiplici. q̄ȝ in sb̃o sim
plici ⁊ vniformi. sed relatiue opposita non
stant simil͛ in eodé indiuiduo creato. ḡ nec in
simplici yppostasi. ꝓbō medie bñ seq̄t̃. sor. est
pr̃ platōis. ḡ nō é fili⁹ eius. vel est distinctus
ab eo ḡ multo fortius in diuinis. Contra
pater generando filiū dat ei totum ꝙ habȝ
sed hȝ essentiā ⁊ ꝑsonā. ḡ dat ei essentiā ⁊ ꝑ
sonam. ḡ sicut filius nō distinguit̃ a pr̃e eēn
tialiter. ita nec ꝑsonal͛r vt vr̃. Jteȝ pr̃ cōī-
cat filio essentiā suam ꝓꝑ sūmam simplicita
tem. sed eq̄ simplex é ꝑsona vt eēntia. ḡ qua
rōe cōīcat essentiā cōīcat ⁊ ꝑsonam. Jté
in patre idé est nā ⁊ ꝑsona. ergo impossibile
est ꝙ cōīcet vnū ꝙ non cōīcet aliud. ḡ si dat
nām ⁊ ꝑsonā. Jté vr̃ ꝙ relatio nō distin-
gnat alia rōe: q͛ vnus ⁊ idé punctus é prin
cipiū ⁊ finis respectu diuersaꝝ lineaꝝ. ḡ si

iste relationes nõ sũt distinctiue. vr̃ similr̃ ꝙ nec paternitas ⁊ filiatio. Si dicas ꝙ nõ oẽs relationes distinguũt. sed solũ mutue. vt pͥn cipiũ ⁊ principatũ. finis ⁊ finitũ. Cõtra. pat̃ ⁊ filius se hñt sicut intelligẽs ⁊ intellectum vt dicit Ansel. sȝ idẽ põt eẽ intelligens ⁊ intellectũ. ergo ⁊c̃. Itẽ maior ẽ repugnãtia in ꝯrijs q̃ȝ in relatiuis: sȝ albedo ⁊ nigredo q̃ st̃ ꝯria nõ faciũt distinctõȝ circa petrũ. qa idẽ põt mõ eẽ alb⁹ mõ niger. g̃ multo fortius vnus in diuinis modo erit fili⁹ modo pater

Itẽ q̃rit̃ q̃r potius relationes faciũt distinctõȝ p̃sone q̃ȝ eẽntie. cũ eq̃ bñ possint eẽ plures essentie vel nẽ in vna p̃sona sicut econuerso. Rñ. dõ. ꝙ generatio in diuinis sic̃ ostensũ ẽ facit realẽ distinctionẽ inter generantẽ ⁊ gnãtũ: nõ rõnalẽ vel intellectualem sicut solus dixit sabelli⁹: ⁊ realẽ q̃ȝtũ ad p̃sonam nõ q̃ȝtũ ad essentiaȝ sicut dixit arius. Qð sic pȝ. generatio in creaturis dicit emanationẽ p̃ modũ actionis siue mutatiõis. in deo emanationẽ p̃ modũ relationis. inq̃ȝtũ emanatio dicit aliq̃ȝ distinctionẽ. Inq̃ȝtum talis emanatio dicit distictionẽ i p̃sona. Rõne emanatiõis ẽ distinctio. q: sicut dicit Ansel. nec intellectus capit nec nã p̃mittit illum q̃ est ab alio eẽ illum a quo ẽ. ſm ꝙ positiue dr̃ aliq̃s eẽ ab alio. Nã pater p̃uatiue dr̃ eẽ a se. i. nõ ab alio: inq̃ȝtũ talis emanatio põit distinctionẽ in p̃sona. Generatio eni ẽ ꝓductio ꝯueniẽtis in nã. rõe nẽ nõ põt esse distinctio. g̃ vel erit rõe suppositi vl' ꝓꝓetatis. Si ꝓprietatis. aut absolute. aut respectiue. non absolute: q: tũc esset distinctio in natura nõ respectiue: vtputa relationis. q: in relatiõe ſm se nec ẽ mot⁹ in creaturis. nec origo in diuinis. Vñ filiatio nõ generat̃ nisi in alio. g̃ necẽ ẽ ꝙ sit distinctio in supposito. Silr̃ rõe relationis ẽ distinctio: q: nihil ad se refert̃. nec ordinat̃. Rõe ꝟo talis relationis ẽ distictio personalis. q: generare ⁊ generari cuȝ dicat relationẽ p̃ modũ actionis dicit eã in supposito ⁊ respectu suppositi. Et iõ q: relatio inter extrema notat distinctionẽ. pȝ ꝙ distinctio ẽ ib̄ suppositoꝝ. His visis. facile est soluere obiecta. ꝙ enim obr̃. pr̃ cõicat filio totum ꝙ hȝ. veꝝ ẽ p̃ter generationẽ ⁊ generationis distinctionẽ. ipsa eni rõ cõicandi dat intelligere distinctionẽ. q: null⁹ cõicat sibi sed alij. ⁊ iõ id in quo distinguit̃ non cõicat. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ eq̃ simplex est p̃sona vt essentia. dõ. ꝙ simplicitas eẽntie est ꝙ sit in plurib⁹. sed simplicitas suppositi est ꝙ nõ sit ex plurib⁹. nã suppositum siue indiuiduũ q̃ȝtũ ẽ de se dr̃ ꝙ est in vno solo. iõ nõ est simile. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ idẽ ẽ essẽtia ⁊ p̃sona. dõ. ꝙ q̃ȝuis sint idẽ ñ tñ sunt ad idẽ q: p̃sona est ad aliũ. iõ generat̃ ⁊ refert̃ eẽntia ꝟo non. iõ essentia cõicat̃ ⁊ p̃sona distinguitur. Sicut ergo q̃ȝuis idẽ sit in patre: eẽntia ⁊ p̃sona. tñ p̃sona gnãt ⁊ eẽntia non. sic ecõuerso. eẽntia cõicat̃ ⁊ persona nõ. Ad illud ꝙ obr̃. de principio ⁊ fine in pũcto. pȝ Rño: q: ille nõ sunt mutue relationes ꝙ proprie req̃rit̃ ad distictionẽ vnde nõ vȝ. Qð obijcit de intelligente ⁊ intellecto. dico ꝙ ñ est ibi relatio ſm eẽ sed ſm dici. Ad hoc aũt ꝙ relatio distinguat opȝ ꝙ sint relatõẽs mutue. q: aliter nõ distinguũt: opȝ etiã ꝙ dicant relationem ſm esse. Ad illud ꝙ obr̃. õ albedine ⁊ nigredine. dõ. ꝙ nulla est oppõ formaꝝ. nisi ꝯsiderent̃ respectu eiusdẽ t̃pis. ⁊ impossibile est ꝙ idem ſbm eodẽ t̃pe sit album ⁊ nigrũ. relatiõẽs aũt in diuinis simul sunt.

Ad illud ꝙ vltio q̃ritur. q̃r magis relationes faciũt distinctionẽ in p̃sonis q̃ȝ in eẽntia. pȝ ex iam dcis R̷. Põt etiã alia rõ reddi q: pluralitas nãꝝ impedit simplicitatẽ p̃sõe sed nõ sic econuerso. ꝙ pȝ sic. plures nẽ sunt in vna p̃sona. Aut ergo p̃ gr̃am: aut p̃ nãm si per gr̃am vnionis sic q: natura vnita seq̃tur vnitatem p̃sone nõ impedit. sed si naturaliter vt in petro est pluralitas essentiarũ siue nãꝝ. tũc cũ intellectus nature p̃cedat p̃sonam. ⁊ nõ natura ex p̃sonis. sed p̃sona ex naturis. sic necẽ est p̃sonam eẽ ꝯpositam. ⁊ inde ẽ ꝙ in diuinis magis est vnitas nature cũ pluralitate p̃sonaꝝ q̃ȝ econuerso.

Tertio querit̃ vtꝝ diuina generatõ sit eterna. Qð sic ostendit̃ h' mõ. In creaturis opãs naturaliter: opatur q̃ȝ citius põt. ⁊ de p̃fectione agẽtis ẽ ꝙ citissime possit operari. g̃ cũ ꝓductio filij a pr̃e sit p̃ naturã ⁊ per summam potentiã. quã cito fuit pr̃ genuit. sed fuit ab eterno. g̃. ⁊c̃. Itẽ de p̃fectione generationis ẽ: vt ꝙ generatur eq̃t̃ generanti. g̃ cũ diuina generatio sit perfectissima. filius erit p̃ oĩa patri eq̃lis. sed pater est infinit⁹ duratione. g̃ ⁊ fili⁹. Itẽ intelligere se. coeternũ est menti die.

nūq̄ꝫ eni est ponere ꝙ de nō intelligente sit
deus factus intelligens. Sꝫ ꝟbū est coeter-
nū menti intelligenti. ex hoc eni ꝙ mens se
intelligit ꝟbū gignit. Si ergo ꝓpriissime fi-
lius est ꝟbū. coeternū est patri. ⁊ hoc ē ꝙ di
cit beatus. Jo. in principio erat ꝟbū. Jteꝫ
hoc idē ostendit̃ ꝑ impossibile. Oē ꝙ cepit
eē est mutatū ſm ſbam: sed oē ꝙ incipit gnā
ri incipit eē. ergo oē ꝙ icipit generari ē mu
tatum ſm ſbam. sed generatio est de ſba ge-
nerantis. ergo vbi incipit eē generatio. ſba
generantis mutat̃: sed ſba dei patris ſm eē
est imutabilis. ergo generatio nō incipit i di
uinis. Contra. Sicut se hꝫ corruptio ad
non eē ex pte finis. sic generatio ex pte ṗnci
pij. sꝫ oē ꝙ corrūpit̃ desinit eē. g̊ oē ꝙ gene
rat̃ icipit esse. sed nullū tale est eternū. ergo
⁊c̄. Jtē qcqd ꝓducit diuina eēntia est ipa
posterius. tpe siue mutatiōe: siue duratione
g̊ pari ratiōe quicqd producit diuina perso
na. cum essentia ⁊ persona sint idem. Jtē
in deo idem est suum esse ⁊ sua duratio. sed
filius habet pricipium essendi. ergo habet
principium durationis. sed hꝫ ꝙ principiuꝫ
duratiōis incipit esse. ergo ⁊c̄. Jtem pa-
ter caret principio ⁊ caret initio. ergo qua
ratione communicat filio non habere initi-
um: eadem ratione cōicat ei non habere ṗn
cipium. aut si non hoc: nec illud. Rñ. dō.
ꝙ generatio filij est eterna. tum ratione ge-
nerantis: tum ratione geniti. Ratione gene
rantis propter summam ⁊ perfectam fecū-
ditatem. Ratione geniti propter summam
⁊ perfectam equalitatem. quaꝝ vtraqꝫ con
ditio tollit ne filius sit posterior patre. sicut
visum est in opponendo. Alia ratio ē ꝑꝑ
summam in vtroqꝫ actualitatem in qua nō
distat actus a potentia: nec posse antecedit
esse. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ corruptio pōit ter
minum finalem. dō. ꝙ corruptio semper di
cit variationem. ⁊ mutationem. ⁊ ita cōuer
sionem entis in non esse. ⁊ ideo ponit termi
num finalem. sed generatio aliquādo dicit
mutationem vt in creaturis. ⁊ sic ponit ter
minū initialē. sed in diuinis non dicit muta-
tionem ex nō ente. sed emanationem ab ēte
Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ essentia nihil produc̄
nisi ex tpre. dō. ꝙ sicut persona ꝓducit aliā
personam. sic essentia aliam essentiam. aliaꝫ
aūt essentiam ex seipsa non producit cū. ipa
sit in multiplicabilis. nec ex alia. q: similiter
esset querere. vñ ꝓducit illam aliaꝫ. ⁊ sic ne
cesse est in ꝓductione prima creature ꝙ ꝓ-
ducat ex nihilo. ⁊ oē sic ꝓductum habet eē
post non esse. ⁊ ita initium. persona autem
non de nihilo ꝓducit personam. ⁊ ideo nō
facit de non ente ens. ⁊ ideo nullum ponit
initium talis productio. Ad illud ꝙ obr̃.
ꝙ filius habet principium essendi. dō. ꝙ ṗn
cipium dr̃ dupliciter. s. originale. ⁊ initiale.
Scdm ꝙ principium dr̃ originaliter sic fili⁹
tam q̄ꝫtū ad esse q̄ꝫ q̄ꝫtū ad duratōnē habꝫ
principiū: q: vtrūqꝫ habet ab alio. Si auteꝫ
ṗncipium dicat̃ initium. sic dico ꝙ nec habꝫ
principiū essendi nec durandi. primum pri
cipium nō aufert rōnem eterni ſm vero sic.
Ad illud ꝙ querit̃ vltimo qr̃ pater cōicat
filio carentiam. initij nō principij. pꝫ iaꝫ Rō
q: tpale. ⁊ eternū de necessitate differunt ꝑ
essentiam. principium autem ⁊ principiatū
non sic. ideo nō est sil'e. de hoc ⁊ illo. Quia
ergo ꝙ habet initiū est temporale. ꝙ caret
est eternum. iō cū pater ⁊ filius sint vni⁹ eēn
tie. pꝫ ⁊c̄. Rursum cum habere principi
um ⁊ non habere dicant drãm persone. ⁊
hoc est inter patrem ⁊ filium. iō sicut pater
non cōicat filio personaꝫ. sed tm̄ naturam si
ue essentiam sic communicauit ei non habe
re initium. sed nō communicauit nō habere
principium.

Quarto ⁊ vltimo querit̃ vtꝝ genera
tio filij sit terminata. ⁊ ꝙ sic videtur
Aug. in li. lxxxiij. q. Qui semꝑ nasci
tur nūq̄ꝫ est natus ac ꝑ hoc nūq̄ꝫ est filius.
nullus ergo ꝑ generationeꝫ dicendū ē filius
quousqꝫ generatio sit terminata. sed ꝟbum
patris recte dr̃ perfectus filius. ergo ei⁹ ge
neratio est terminata. Jtē rōne oñdit̃ sic.
ꝓduci terminat̃ ad ꝓductū eē. g̊ ⁊ gnāri ad
gnātum esse. sed filius dei est gnātus ⁊ nat⁹
g̊ ei⁹ ꝓductio siue generatō ē termīata. Jtē
nobili⁹ ē esse generatū q̄ꝫ generari. q: gnā-
ri est via ad generatū eē nō ecōuerso. Sꝫ ꝙ
nobilius ē deo attribuendū ē. g̊ magis dꝫ ei
attribui generatū eē q̄ꝫ generari. g̊ genera
tio filij dr̃ in terminatione. Jtē in genera
tione nature q̄ semꝑ est in gnāndo sēꝑ aliqd
vel aliqs ꝓducit̃. sꝫ nͥ ꝓducit̃ id ꝙ ꝓductū ē
ſm id quod ꝓductum est. ergo oportet vel
ꝙ iteretur vel quod succedat generatum in

tali generatõe: sed in filio dei nec ē successio nec iteratio. ergo nec ꝯtinua generatõ. ergo filij dei generatio ē terminata. Contra Dama. deus infinite ⁊ sine tpe ens. īfinite ⁊ īqescibile generat. ergo generatio nūq̄ terminatur.

Ité rõne vr̄. hoc idé posse monstrari. Et nū nõ se hz alr̄ nūc q̄ꝫ prius. sꝫ sép oīno vniformiter. ergo si semp pr̄ a principio generauit adhuc generat. Alioquin alr̄ se hr̄et nūc q̄ꝫ prius. ⁊ ita generatio eterna mutaret. Ité simplr̄ infinitū caret oī t̄mino. Sꝫ generatõ filij ē simplr̄ īfinita. ergo generatio filij caret oī termino. Qd̄ sit infinita patet. qꝛ filiꝰ ē infinitus. ⁊ iterū ipsa generatio ē eterna. ⁊ eternū est duratione infinitū. Ité ꝑfectior est potentia semp actui ꝯiuncta q̄ꝫ q̄ nõ semper actui ꝯiungit. ergo ꝑfectior ē fecunditas sp actui generationis ꝯiūcta. maxie cū fecūditas generando nõ ꝑdat sed ꝑficiat. Si ergo in deo est fecūditas ꝑfecta: semp ergo generat. sed nõ generat aliū nisi filium. ergo filius semp generat.

Rñ. ad p̄dictoꝝ intelligentiā notādū. ꝙ q̄dam sunt in qbus idem est eē ⁊ factū esse. differt tñ fieri ⁊ esse. vt sūt illa quoꝝ eē est ꝑmanens nec dependét oīo a p̄ncipio ꝓducente. imo hn̄t rõné subsistendi aliq̄ꝫ intra se. siue ꝑ principia ꝓpria: siue sbi. vt sbe. ⁊ accidentia innata. Quedaꝫ sūt in quibꝰ differt eē ⁊ fcūm esse. idé tñ est fieri ⁊ eē. vt sūt successiua. quoꝝ eē dependet oīo a principio ꝓducente existéte in sua actualitate: vt sūt motꝰ ⁊ mutatões. Quedam sūt in qbus idé ē fieri. ⁊ eē. ⁊ fcūm esse. vt sūt illa q̄ hn̄t esse ꝑmanens. ⁊ totalr̄ dependent a p̄ncipio ꝓducéte existente in sua actualitate ꝑ eundé modū ꝑ qué in p̄ncipio nõ tm̄ in se: sꝫ respectu ꝓducti. ita ꝙ silis modus actualitatis attendat q̄ꝫtū ad vtrūq̄ꝫ. ⁊ talia sūt influentie: siue corporales: siue spūales. Vñ Aug. vi. super gen. ad lit. dicit ꝙ lumé semp nascitur. ⁊ dū nascit ē. vñ aer semp ē illuminatꝰ ⁊ semp illuminat. silr̄ oīo dicit de luie spūali. ꝙ est gratia. Si igit dei filius habet esse ꝑmanentissimum. ⁊ esse coniunctissimum principio productiuo: vt in sua actualitate existenti quia ipse filius est purus actꝰ. oīo idé est in ipso nasci. ⁊ natuꝫ eē. ⁊ iõ semp nascit. ⁊ semp ē natus. ⁊ semp est. nec vnq̄ꝫ desinit nec cessat generari. nec pr̄ generare. Cū ergo q̄rit an generatio filij sit terminata distinguendū ē. qꝛ terminatū aut excludit inꝑfectioné. ⁊ sic generatio filij est terminata qꝛ ꝑfecta. cū simul sint imo idem generari ⁊ generatuꝫ esse. Si v̄o excludat durationé falsa est. qꝛ semp durat. Cõcedo ergo ꝙ generatio filij ē infīata rõe desitiõis qꝛ nūq̄ꝫ desinit generari: sicut ꝓbāt rõnes ad ꝯam ꝑtem adducte. Ad illud ergo ꝙ obr̄. in cõtrariū qd̄ q̄ semp nascitur nūq̄ꝫ est natus. dd̄. ꝙ veꝝ est in illa generatõe i qua differt nasci ⁊ natū esse. sed nõ talis est generatio diuina. Attñ qꝛ generatio diuina intelligit ꝑ generationé creatam. ⁊ in creaturis de ꝑfecte nato nõ dr̄ nasci sed natū esse. iõ vult Aug. ꝙ meliꝰ dicat filiꝰ natus eē. qꝛ intelligibilius ē. nõ qꝛ ei non ꝯueniat nasci. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ ꝓduci terminat ad ꝓductuꝫ eē. ⁊ silr̄ nobilius est generatū eē q̄ꝫ generari. dd̄. ꝙ ista oīa tm̄ ibi hn̄t locū vbi differt generari ⁊ gn̄atū eē. in illa aūt generatione locū non hꝫ. Ad illud ꝙ vltio obr̄. in generatione q̄ semp ē in generādo ⁊c. soluēdū est ꝑ interemptioné. nõ enim ē veꝝ ꝙ generatio semp ens: semp de nouo aliqd ꝓducat qꝛ radius semp orit a sole. nec tñ semp iteratur nec succedit. sed a sua origine continuat in esse.

IN pte ista incidūt dubitationes circa lr̄am. ⁊ p̄mo dubitat circa hoc ꝙ dr̄. non est aliud pr̄. aliud filiꝰ. aliud spūs. s. q̄ꝫuis ꝑsonaliter ⁊c. Vr̄ eniꝫ falsuꝫ ꝙ dr̄. qꝛ bn̄ sequit petrus ē albus hõ. ergo ē aial albū. qꝛ idem significat albus ⁊ albuꝫ. ergo pari rõe qꝛ idé significant aliꝰ ⁊ aliud seqt. est alius. ergo aliud ens. Si dicas ꝙ nõ ē simile de hoc noie aliꝰ. ⁊ de hoc noīe ens. ꝯ̄ bn̄ sequit: est alius hõ. ergo aliud aial. ergo a simili ⁊ illud sequit. Rñ. dd̄. ꝙ qꝛ in deo ē singularis alietas. qꝛ est alietas suppositi cū oīmoda vnitate nē. iõ singulari mõ opꝫ exp̄mi ⁊ qm̄ masculinū genus iportat q̄ꝫdā discretioné. iõ respicit personā. sed neutrū ꝑꝑ indistinctioné respicit naturam. ⁊ iõ aliꝰ importat alietaté in ꝑsona. aliud in natura. ⁊ iõ i diuinis nõ idé significant. Posset etiā dici. ꝙ in creaturis aliud significat cū dico: iste ē alius ab illo. ⁊ aliud cum dico est aliud. ⁊ vnū ꝯsequit ad aliud. nõ sic in diuinis. ⁊ nõ ē simile de albo. qꝛ albū imponit a forma spāli q̄ est albedo. Ité dubitat ꝯo de hoc ꝙ di

cit. Coeterne ſibi ſũt tres pſone. vr̃ falſum.
q: ſi coeterne. g̊ eterne. g̊ tres eterni ꝙ ē cō-
tra ſymbolum. vbi dr̃ nō tres eterni. ⁊ iterꝫ
ꝯ rõnem. q: numerus pluralis multiplicat
formã. vñ non ṽe dr̃ tres ſũt dij. Rñ. dõ.
ꝙ nomē ſignificans ſbam in diuinis reppit
ſm triplicē modũ. q̃dam eni ſignificãt ſbam
⁊ ꝑ modũ ſbe. vt nomē ſbantiuũ vt deus. ⁊
tale nullomõ plurificat. nec dr̃ pluraliter. ſi
ue ſit ſbantiuũ: ſiue ſbãtiuatũ. vt hoc nomē
et̃nus. ſic accipit in ſymbolo. Quedã ſi-
gnificant ſbam ꝑ modũ adiacentie ſicut no
mina adiectiua adiectiue retēta. ⁊ talia q̃a
trahũt numerũ a ſbantiuis dr̃r pluraliter.
⁊ de genere taliũ ſũt ṽba ⁊ ꝑticipia. Alia
ſũt noīa q̃ iportant ſbam in adiacentia: ꝯno
tando itra relationē mutuã. qualia ſũt coet̃
ni. ⁊ huiuſmodi. Et talia ex duplici cã poſ
ſũt dici pluraliter. tũ rõe ꝯſignificatiõis ſiue
mõi ſignificandi. tũ rõe ꝯnotationis. ⁊ ſic pꝫ
ꝙ nulla eſt ꝯdictio. Ad illõ ꝙ obr̃. ꝙ plu
ralis numerus plurificat formã. dõ. ꝙ hoc
non eſt verꝫ in adiectiuis. Qui hoc dicit.
nõ intelligit natũ eē de ⁊c̃. Hic ponit magr̃
iiij. rões demõſtrantes filiũ coeternũ patri
⁊ ita argumētũ arij nõ valere. filius ē natꝰ
g̊ nõ eſt eternus. Prima ē ſũpta a ſili. ⁊ eſt
talis. ſplendor ē eiuſdē durati͡ois cũ igne ſi-
ue equalis. ⁊ tñ ē gnãtus ab igne. g̊ multo-
fortius. eſt filius ſic ſplēdor p̃ris q̃ꝫuis ab ip
ſo generet erit ei coeternꝰ. g̊ ꝯclõ p̃dicte rõ
nis ē falſa. ⁊ illa ꝯñtia eſt interimenda. ſi na
tus ē. erat q̃ñ nõ erat. Sꝫ ꝯ. Si emanatio
ꝓcedēs a deo ē ei coeterna ſicut emanatio
ꝓcedēs a creatura ē ei coeua ⁊ coeterna. g̊
cũ res exierint a deo vr̃ ꝙ ab eterno. R.
dõ: ꝙ egreſſus ſplendoris a luce vel igne ē
egreſſus connãlis. ⁊ talis ē egreſſus filij a
patre. nõ aũt egreſſus creature a creatore.
imo eſt volũtariꝰ. ⁊ argumētũ bonũ ē in ꝓ-
poſito. Itē ſi dei filius inq̃t Aug. virtus
⁊ ſapia. Hec ē ſcõa rõ Aug. filius eſt dei ṽ
tus ⁊ ſapia. g̊ ſi nõ eſt eternus. aliq̃ñ fuit de
us ſine ṽtute ⁊ ſapia. ſed hoc ē impoſſibile.
g̊ ⁊c̃. Sed ꝯ hanc rõnē ſic obr̃. Si eni ſequi
tur. ſi p̃r non hꝫ ſapiam genitã nõ eſt ſapiēs
vr̃ ꝙ ſit ſapiēs ſapia genita. ꝙ exp̃ſſe negat
Aug. in. vj. de tri. Rñ. Aug. iſtam rõnem
redarguit in principio. vi. de tri. oſtendens
illã ꝓcedere ex malo intellectu ṽbi. Attñ q:
magr̃ adducit eã põt dici ꝙ rõ valet. nõ q̃a
p̃r ſit ſapiens filio q̃ eſt ſapia genita. ſꝫ quia
eadē ſapia eſt ſapia genita. ⁊ ingenita. ⁊ ita
ſi vna incipit ⁊ alia. Eidē quoqꝫ arriãi-
ce qõi. hec eſt tertia rõ q̃ꝫ adducit ⁊ ē ãbro.
ſũpta ab auctoritate yſa. Añ me nõ eſt deꝰ.
⁊ poſt me nõ erit. g̊ nec pater ante filiũ. nec
filius poſt patrem. Sꝫ ꝯ. in pſonis diuinis
eſt ordo. ſed ordo nõ ē niſi prioris ad poſte-
rius. ergo ⁊c̃. Rñ. dõ. ꝙ ſicut infra pate-
bit nõ eſt ibi ordo durationis quo alter ē p̃
or altero. ſed ordo originis. quo alter ex al-
tero. Inuicē ē in ſe pater in filio. ⁊ filius
in patre cognoſcit. hec ē. iiij. rõ. ⁊ eſt talis.
Relatiua ſũt ſimul nã. ſed pater ⁊ filius ſũt
relatiui. ergo ſimul. ſed p̃r eſt eternus. ergo
filius coeternꝰ. ꝓbo ꝙ pater ē eternus. q: ſi
prius fuit deus ⁊ poſtea pat̃ mutatꝰ ē. Sꝫ
ꝯ iſtam rõnem põt argui. pari rõe. priuſ fuit
deus ⁊ poſtea dñs g̊ mutatus ē. Rñ. ali
qui volũt dr̃e ꝙ iſta rõ valet q: generatio ē
de ſba generantis. ⁊ iõ ſi icipit generare ſba
mutat. ſꝫ hoc nõ vr̃: q: generatio in diuinis
nõ dicit motũ. Alij dñt ꝙ q: genitus ē cõ
ſbalis gignēti. ſi mutat genitus ⁊ gignēs. ſꝫ
genitus mutat ſi de nouo gnãt. ergo ⁊ ge-
nerans ꝑ ꝯñs. Aliꝰ modus dicēdi ē ꝙ pa
ternitas verã dicit habitudinē in patre. nõ
ſic creatio vel dñatio. ⁊ iõ paternitas adue
niens mutat nõ ſic dñatio. Sꝫ nulla p̃di-
cta rõnum dat vigorē huic rõi ꝯ hereticoſ
q: hereticus dicebat ꝙ non erat filius coet̃
nus ac per hoc nec ꝯſbalis. nec idem in ſba
propter hoc notandũ ꝙ p̃dicta ratio bona ē
contra hereticum facta eius ſuppõe. q: he-
reticus dicebat patrem ⁊ filium differētes
in ſba ⁊ natura ſicut in generatione carnali
pari ratione: contra eum dicit Ambro. cum
ita ſit ꝙ iſte pater mutetur acceſſione gene
rationis qui generat alium in ſba. Et in di-
uinis ſilr̃ pater generat aliuꝫ in ſba. ergo ac
ceſſione generationis mutatur vt iſte. quo
cunqꝫ tamen modo dicatur. non ē magnum
ꝑiculum. q: nõ oia argumenta que ꝯfiunt ad
veritatem ſunt neceſſaria. Item querit
de hoc ꝙ dicit. Vox filꝫ nõ mea tm̃. ſed ãge
lorum. videtur enim male dicere angelorũ.
q: vox non eſt niſi habentium organa ⁊ re
ſpirationē. ſed angeli hoc non hñt. Si dicaſ
ꝙ hñt voces ſpũales non ꝯplatas. ſicut dicit

Dama. ꝙ tradūt sibi intelligentias suas sine
voce ꝓlata. qro q̄ sit necessitas vocis spūal'
⁊ quis modus loquendi. ⁊ qs modus audi
endi. Rñ. breuiter hic. dō. est. q: hoc ex-
tra pncipale ꝓpositū ē q̄ztū ad ptem istā. q:
necessitas loqutōis. q: sicut vnicuiqꝫ nē rōa
li data ē volūtas liba sic ꝯscia secreta. vñ si
cut nō pōt aliquis voluntatē alt'ius in aliud
vtere sed solū inducere nisi ipsa se inclinet. p̄
ter solum deū in cui⁹ manu sūt corda hoiuꝫ
ita nullus pōt ꝯceptiones alteri⁹ cognoscer̄
sed solū ꝯnicere p̄ter deū. nisi ipsa intelligen
tia exprimat. ⁊ ipsa exp̄ssio loqutio nūcupat'
Rō aūt hi⁹ est: q: solus de⁹ format mentem
⁊ q̄ztū ad intellectū: ⁊ q̄ztū ad affectum. Et
modus loquēdi sil's est mō addiscendi. Sic
enim nos p sensus addiscimus. ita ꝙ spēs p
interiorē sensum puenit ad intellectū. sic exp̄
mim⁹. q: vbū cogitatiōis interne vnit' voci.
in excogitatōe. ⁊ postmodū voci sensibili in
ꝓnūciatione. ⁊ ex hoc fit exp̄ssio in actu. an
gelus aūt vnica virtute facit ꝙ nos plurib⁹
Vñ sicut angel⁹ p applicationē spēi innate
adipsū cognoscibile ipsum cognoscit. sic or-
dinando spēm inatam ad aliū angelū cogno
scentē. ꝯceptus suos apit. ⁊ sil'r ali⁹ mutua
ꝯuersione recipit. ⁊ sic vnus loq' alter au-
dit. Sil'e est de duob⁹ speculis sibi oppositis
si voluntarie possent abscōdere ⁊ afferre q̄
in se relucent. Itē q̄rit' de hoc ꝙ dicit. di-
cam⁹ ergo veri⁹ semp natus. ⁊ rō sua est vt
eternus ⁊ pfectus valeat designari. Sed
ꝯ hoc est. ꝙ int' oia tpa pñs maiorē hꝫ ꝯue
nientiā cū eternitate. q: verius dr̄ est de dō
q̄ꝫ fuit ⁊ erit. sic exponit Aug. sicut habitū
est in p̄cedenti. di. ⁊ rō hi⁹ est q: p̄sens dicit
ens in actu. alia tpa nō. Rñ. dō. sicut sup̄
tactum est. ꝙ vba diuersoꝝ tēpoꝝ dicta de
deo: nō significant aliquos tpales actus. sed
important duratione diuini eē. sine initio vt
p̄teritū: sine interuallo. vt pñs. sine termino
vt futuꝝ. ⁊ q: oia ista eque vere reppiunt' i
deū. iō oia eq vere dñr de eo. Sed tñ q: ml'
ti errauerūt in generatione q̄ztū ad initium
pauci vel nulli q̄ztū ad interuallum vel ter
minū. ideo sacri doctores vt ora hereticoꝝ
obstruerent p vbum p̄teriti tpis ꝙ semp si-
gnificat vt p̄teritum. ⁊ ita nūq̄ꝫ hr̄e initium
exp̄sserunt. Alia rō ē: q: nos generationem
diuinā manuductione quadā intelligimus p

generationē q̄ circa nos est. Et q: videmus
in hac generatione. q: ingenitus dum gnāt'
est ipfectus. ne credere possꝫ aliqs q̄d dei fi
lius eēt ipfectus semp: ideo decreuerūt dici
semp genitus. Dicēdum g̊ ꝙ q̄ztū ē ex p-
te rei eque ve ac ꝓprie dr̄ vnū sicut reliquū
ꝙ vo dicit Greg. dicit q̄ztū ad maiorem sibi
explanationē ne error hēat locū. ⁊ sic expo
nit magr̄: magis g̊ ꝯuenit dr̄e semp genitus
q̄ꝫ semp generat'. nec est sil'e. de hoc vbo est
⁊ fuit. q: hoc vbū est significat p modū ge-
tis. ⁊ iō eē dum est. pfectum ē. sed hoc vbuꝫ
generari penes hec inferiora p modū fieri
⁊ q: in plurib⁹ hoc veꝝ ē ꝙ aliqd dum fit n
hēt esse pfectum. iō nō est sil'e ꝫm rōnem in
telligentie. Item querit' de hoc ꝙ dicit.
ego hodie genui te. q: pōt intelligi de die q̄
ex mr̄e natus est. Sed hoc nihil videt'. q: ꝫꝫ
hanc generationē nō habuit patrem. sꝫ tātū
matrem. Rñ. dō. ꝙ illud vbum intelligē
dum est cāliter. ꝫm enim generationem ex
matre dr̄ genuisse q: fecit generari. Similis
est expositio super illud. matth. iij. potens ē
de lapidib⁹ istis suscitar̄ filios habrahe glo.
In hui⁹ rei testimoniū deus de sarra gēuit
filium. i. fecit generari. Item queritur de
hoc ꝙ dicit Origenes splendor aūt nō seml'
nascitur ⁊ desinit. Contra. si hoc sil'e re-
ctum est. vr̄ ꝙ filius non semel nascat'. q̄rit' g̊
qr̄ magis generatio filij assil'atur splendori
q̄ꝫ alijs rebus. maxime cū non generet' a lu
ce splendor nisi ad p̄sentiam corporis obie-
cti. Et preterea filius dicitur lux. non ergo
splendor lucis. Rñ. dicendum ꝙ genera
tio filij habet in se perfectam ꝯformitatem.
coeternitatem. ⁊ equalitatem. ⁊ quia i crea
tura vna simul hec omnia non possumus i
uenire. ideo capimus ex multis. ⁊ ideo mul
tas res illi assimilamus. Quantuꝫ ergo
ad conformitatem: similis est generationi v
bi. ꝙ est proles perfecte representans illum
a quo est. Quantum ad coeternitatem. si
milis est egressui splendoris a luce. in quo ē
coeuitas propter lucis actualitatē. Quā
tum ad equalitatem similis est generationi
viuentis ex viuente. qui generat omnino si
bi equalem. ⁊ sic diuersimode comparatur
a scis. Comparat igitur orig. ad egressuꝫ
splendoris. non quantum ad iterationis as
similationem. sed q̄ztum ad priuationem in

termissionis siue interpolationis. Et no
ta ꝙ differunt splendor. radius. ⁊ lumen. cū
omnia dicant influentiam a luminoso. quia
radius dicit emissionem sm diametralez di
stantiam. lumen sm circumferentiam. Utrū
qz tamen in profundum transparentis. splē
dor dicit repercussionem ad corpus transp
entis terminatum. ⁊ limitatum. sed tamē hic ori
genes vocat splendorez lumen egrediens a
luce. Ad illud ergo ꝙ obijcitur. ꝙ filius
est lux. dicendum ꝙ lux habet in se naturaz
manifestandi. ⁊ ita respicit cognitionem ⁊
appropriatur filio. habet in se vim multipli
candi. siue generandi splendorem. ⁊ ita ap
propriatur patri. Item queritur de hoc
ꝙ dicit Hylarius. ꝙ cum sacramento scien
tie sue ex eo nascitur. Uidetur enim sz hoc
ꝙ pater sm sacramentum scientie generat
filium. ergo scientia est ratio generandi.

Rn̄. dicendum ꝙ Hylarius vocat hic
sacramentum sacrum secretum. dicit autem
filium nasci cum sacramento scientie. q: filij
generatio non tantum sacra. sed etiaz secre
ta est. non inqz deo secreta sed nobis q: nos
eam non comprehendimus. ipse vero per
fecte nouit eam. ideo dicit. cum sacramento
⁊c̄. Item queritur. de hoc ꝙ dicit. ꝙ ex
viuo natum est. habet natiuitatis perfectuz
sine nouitate nature. Uidetur enim falsum.
q: puer nascitur de patre ⁊ matre viuenti
bus. ⁊ tamen vtrumqz habet. s. imperfecti
onem ⁊ nouitatem. Rn̄. ratio Hilarij si
cut pater per litteram sequentem: intelligit
de viuo per essentiā vbi enī est viuens per
essentiā nō fit. ex n̄ viuo viuens sicut fit ī vi
uente per participationez. vbi non genera
tur viuum ex viuo nisi per non viuum. vt
patet. quia homo non generatur ex homie
nisi mediante semine. Item queritur de
hoc ꝙ dicit neqz ex deriuatione. sed ex vir
tute natiuitas est. Uidetur contrariuz quia
sm Dio. ⁊ Ansel. pater se habet ad filium
⁊ ad spm̄. s. vt fons ⁊ illi vt riui: sed riuus ē
a fonte per deriuationem. Rn̄. dō. ꝙ na
tiuitas que est per deriuationem: attenditur
quantum ad transmutationē aliqz circa illō
ꝙ transmutatur. ⁊ ita dicit passionem quā
dam ac per infirmitatem. sed viuens ꝙ ē vi
ta est actus purus. ⁊ ita pura vita in qua n̄
est infirmitas. sed pura actualitas. ⁊ iō vl't
Hylarius dr̄e. ꝙ pater generans est totus
vita. ⁊ ꝙ generat non est per passionez vel
demutationem. que attendit in deriuatione
sed ꝑ quamdam virtutem. ergo filius geni
tus: est virtus: non per mutationem natus.

Item queritur de hoc ꝙ dicit. Ubi pat
actor ē. ibi ⁊ natiuitas est. Uidetur ꝙ ī ꝓprie
dicit. q: auctoritas dicit cāsalitatem sed hoc n̄
recipitur in diuinis. ergo. ⁊c̄. Rn̄. dō. ꝙ
auctoritas dicit qzdam principalitatez siue
auctoritatem. in persona que nihil habz ab
alio sed ab ipso oēs. ⁊ ista auctoritas in pr̄e
est innascibilitas. Unde non dicit cāsalitatem
sed priuationem principij. ⁊ per hoc sūmaz
principalitatem. Item querit de hoc ꝙ
dicit. Quod non ab eterno natum est. id n̄
nō eternum. ⁊c̄. Et innuit Hylarius hic
tale argumentū. Si filius non est generat⁹
siue natus ab eterno generatio eius non est
eterna. ⁊ si hoc pater non generat ab eter
no. ergo pater non est eternus. ergo qui de
rogat eternitati filij. derogat eternitati pr̄is
Sed ista ratio non videtur valere. q: simili
ter ego arguam ex pte creatoris ⁊ creature
Sed creatura non est eterna. g̊ nō ab et̄no
creauit deus: ⁊ ita non est creator eternus.

Rn̄. dō. ꝙ non est simile sicut pater ex se
quenti eius ꝙ hylarius supponit ꝙ esse pa
trem sit ꝓprie propriuz istius persone. ergo
cū tale semper conueniat aut aliter res non
habet esse perfectum. sequitur de necessita
te aut filius est eternus. Aut pater non ha
bet ab eterno esse perfectum. creare vero
⁊ si solius dei sit. tamen ratōe connotati ha
bet iperfectionem coniunctam. sm quam n̄
tantum impossibile. sed etiam non intelligi
bile est aliquid ab eterno creari. Item q̄
ritur. de hoc ꝙ dicit. sed seipsum demutare
nascendo. q: sm hoc. cū filius dei prius eēt
⁊ postea ex virgine natus. sic ergo esset mu
tatus. Rn̄. dō. ꝙ ipse hylarius intelligit
sm eandem naturam sm quam prius erat
si enim sm eandem nāz prius erat ⁊ postea
natus est: necesse est ꝙ sm illam naturā mu
tatus sit. sed si secundum aliam: oportet mu
tationem fieri in illa natura. sed non in per
sona: cū illa natura non dicat aliquid in per
sona. sed magis aliquid cū ꝑsona. vnō nulla
fit mutatio in alia natura.

Unc post filij eternitatē de spū scō. q̄ʒtum deo donāte. ⁊c. Supra egit magr̄ de gnātione filij hic agit de ꝓcessione sps.s. Et q: gemina ē ꝓcessio sps s. eterna: ⁊ tp̄alis. Primo agit de ꝓcessiōe eterna. Scōo de tp̄ali. j. di. xiiij. p̄terea notandū ꝙ gemina ē ꝓcessio sps.s. Et qm̄ ꝓcessio eterna sps.s. tripl̄r pōt compari.s. ad p̄sonam ad quā est. ⁊ a p̄ncipio a quo ē. ⁊ ad gnātionē a qua differt. iō hec pars hʒ tres. in quaꝝ. Prima magr̄ agit de processione sps.s. q̄ʒtum ad p̄sonam q̄ ꝓcedit. In s̄a q̄ʒtum ad p̄ncipiū a quo. j. di. xj. hic dō. ē spm̄ s. esse a p̄re ⁊ filio. In tertia vero agit de ipsa p̄ compatiōnē ad gnātionem aqua distinguit. j. di. xiij. post hec ꝯsiderandū est q̄ʒtuʒ a talib⁹ quales nos sumus. Itē p̄ria pars q̄ ꝯtinet p̄n̄tem. di. hʒ q̄ttuor. In p̄ma dicit ꝙ sps.s. ꝓcedit vt amor siue caritas vel dilectiō ⁊ hoc ꝓbat auctoritate Aug. In s̄a vero. q: hoc erat dubiū ꝙ sps.s. eēt caritas mouet qōem ⁊ soluit ibi. Et iō querendū vtrū de⁹ pater. In tertia vero solutōem suā p̄ auctoritatē ꝯfirmat. tuʒ q̄ʒtum ad distinctōeʒ q̄ est per cōem acceptōem ⁊ ꝓpriam. tū etiā q̄ʒtum ad veritatē ibi. Plib⁹ eni exemplis doceri pōt. ⁊c. In q̄rta vero ⁊ vltima p̄dicte solutōis assignat rōem ostendēs q̄r sps.s. proprie dicaꝭ caritas. cū caritas sit nomē cōe. ⁊ hoc ibi. hic notandū ē q̄ō nē sps. i trinitate.

D euidentiā eoꝝ q̄ dn̄r de spū.s. in hac parte duo p̄ncipal̄r querūtur. Primo q̄ de mō ꝓcedendi ipi⁹ sps s. Scōo de ꝓprietate ipius. Circa p̄mū q̄runꝭ tria. Primū est vtrū in diuinis sit necesse ponere p̄sonam ꝓcedentē p̄ moduʒ liberalitatis. Scōm vtrū sit necesse ponē p̄sonam ꝓcedentem p̄ modū amoris. Tertiū si sit necesse ponere p̄sonam procedere per modum mutue caritatis.

Irca primū: ꝙ sit necesse ponere p̄sonam ꝓcedentē p̄ modū liberalitatis: ostendiꝭ hoc mō. Perfectior est dilectio mutua q̄ʒ reflexa. ⁊ p̄fectior adhuc mutua cōicata q̄ʒ nō cōicata. q: talis.s. nō cōicata vr̄ sape amorē libidinosuʒ. ḡ si in deo ē sūma dilectio ⁊ sūma beatitudo. nō est ibi p̄sona q̄ mutuo nō ameꭍ. i. cui amor mutu⁹ nō cōiceꭍ. sʒ cōicatio amoris mutui: ē p̄ liberalitatē. ḡ. ⁊c. Itē in his inferiorib⁹ dupl̄r inueniꭍ mod⁹ ꝓcedēdi: nobil̄.s. p̄ modū nature. ⁊ p̄ modū volūtatis. Prio mō emanat fili⁹ a p̄re. s̄o mō donū a datore. sʒ oē ꝙ nobilitatis ē in creatura: est attribuendū dō ḡ. ⁊c. Itē in deo est ponē nām ⁊ volūtatē ⁊ sicut nām p̄ficit fecunditas. ita voluntateʒ sūma liberalitas. sed nā p̄fecta fecūditate ꝓducit p̄sona aliam p̄sonā: ḡ pari rōne voluntas p̄fecta: liberalitate ꝓducit p̄sona: aliā p̄sonam. ⁊ sic ⁊c. Item oēs creature a deo ꝓcedunt p̄ cognitōem ⁊ voluntatē. sed ante creaturaꝝ ꝓductionē ponere fuit in diuis emanatōem verbi ab eterno: in quo p̄r oia fienda disposuit. ḡ pari rōe necesse fuit emanare p̄sonam in qua oia vellet ⁊ donaret. sʒ talis ꝓcedit p̄ modū liberalitatis. ergo. ⁊c.

Contra. nō est silis modus ꝓcedēdi siue exeundi in creaturis respectu dei ⁊ in p̄sonis nā creature sunt extrinsecus p̄sone vero in eēntia vnū. sed exitus creaturaꝝ a deo est p̄ modū liberalitatis. ḡ nō est ponere p̄sonam hoc mō ꝓcedere. Item exiens p̄ modum volūtatis ab aliquo: nō assil̄aꭍ in s̄ba ꝓducenti nec equaꭍ: nec necessario ꝓduciꭍ. sed p̄sona si ꝓcedit in diuinis ē in s̄ba silis ⁊ in potestate eq̄lis. nec potēs al̄r se h̄re. ḡ. ⁊c. Itē in his inferiorib⁹ nō tm̄ sunt ista p̄ncipalia notabilia.s. nā ⁊ volūtas. veꝝ etiā ratio siue operās p̄ artem. ḡ si ponunꭍ due p̄sone his duob⁹ mōis ꝓcedētes. dʒ poni tertia q̄ tertio mō ꝓcedat. sʒ illa nō poniꭍ. ḡ nec p̄ modū voluntatis poneꭍ aliq̄ pari rōe. Itē q̄ʒto plib⁹ cōicaꭍ dilectio: tanto p̄fectior. q: oē bonū in cōe dductū pulcrius elucescit. ḡ nō solū ē ponē tertiā p̄sonā cui amor cōiceꭍ p̄me ⁊ scōe: sʒ ēt quartā cui amō cōiceꭍ tertie. ⁊ sic in īfinitū. sʒ h̄ ē ipossibile in diuis vt ōn̄suʒ ē sup̄. ḡ ē stare in p̄ma p̄sona ꝓcedēte. ḡ nō ē p̄sona ꝓcedēs p̄ modū liberalitatꝭ. R. dō. ꝙ sicut ꝓbatū ē: in diuis ē ponē tertiā p̄sonā ꝓcedēteʒ p̄ modū liberalitatꝭ. q̄ dr̄ donuʒ. ⁊ rō hi⁹ ē p̄fectio dilectōis. p̄fectio emanatōis ⁊ p̄fecto volūtatis q̄ existēte liberalissima. nō pōt nō ꝓducē p̄sonā. sicut nā existēte fecundissima. nō pōt nō ꝓducē p̄sonā. ⁊ h̄ ē rō ꝓpria hi⁹ emanatōis. Ad illō. ꝙ obijciꭍ in ꝯtriuʒ: ꝙ creature emanāt p̄ modū liberalitatis dō. ꝙ p̄ modū liberalitatꝭ emanare ē dupl̄r. Aut sicut volitū. Aut sicut rō volendi. siue sicut donatum. vel sicut rō donādi. Pri

mo mõ ẽmanãt creature q̃ sũt extra. Scḋo
modo emanat tertia in trinitate ꝑsona. quia
rõ volẽdi ⁊ donãdi ẽ intrinseca ꝑfectissime
volũtati. Ad illud. ꝙ obijcit. ꝙ volũtas
nõ hꝫ pricipiũ assilãs: nec necessario ema
nans. dḋ. ꝙ volũtas siue liberalitas. dupl̃r
est ꝓncipiũ. Uno mõ distinctũ in nã ⁊ sic nõ
assilat in sba. Alio mõ ꝯcomitãte nã. ⁊ sic i
sba assilat. qm̃ igit ꝑsona sic ꝓcedit ꝑ modũ
liberalitatis. vt tñ ꝯcomitet nã: iõ silis i sba
q̃zuis ipse modus ꝓcedẽdi nõ sit ꝑ modum
silis. ⁊ sic pꝫ illud. Ad illud. ꝙ obijcit. q̃r
nõ ꝓcedit aliqua ꝑsona ꝑ modũ rõnis. dḋ.
ꝙ oĩs modus ꝓducẽdi nobilis ad istos du-
os reducit. Quia oẽ agens aut agit nãlit.
Aut ꝑ voluntatẽ. agens enĩ ꝑ violentiã aut
ꝑ fortunã: est agẽs iperfectũ. ⁊ modus ꝓdu-
cendi minꝰ nobil. vñ rõ nõ: distinguit ꝯ nãm
⁊ voluntatẽ q̃ztũ admodũ agendi. ⁊ iõ nõ ẽ
ꝑsona tali mõ ꝓcedens. Sꝫ tñ hoc nõ vr̃
plene soluere. q: nos distinguimꝰ in his cr̃a
turis egressuꝫ ꝑ modũ liberalitatis ab egres
su ꝑ modum artis. Et ꝓpterea. dḋ. ꝙ ꝓ-
cessus per modũ liberalitatis ẽ dupl̃r. Aut
sic rõ liberalitatis siue ipsa liberalitas. Aut
sicut liberal̃r. factũ. Sil̃r in arte. Aut sicut
ipa ars siue rõ artificiẽdi. aut sicut artificia-
tuꝫ. Et ꝑmo mõ põt cadere in ꝑsona diuia.
ƀo mõ nõ. Et primo mõ ꝓcedit filius q est
verbũ ⁊ ars plena oĩum rõnum viuentiuꝫ.
sed iste modꝰ emanãdi non distinguit a mõ
emanãdi ꝑ modũ nature. q: emanat vt oio
silis ⁊ ꝑ modũ silitudinis ꝑfecte. Alius autẽ
modus nõ põt eẽ in diuinis q: duas ꝑsonas
necesse est cõicare in eadeꝫ nã ⁊ q: necesse ẽ
ꝙ oĩs modus emanãdi q est in diuis. sit per
modũ nature ꝓncipal̃r: vel illa ꝯcomitãte.
vñ cũ ꝓcessus per modũ voluntatis possit
esse intrinsecus. sicut ꝓcedit amor ab amã-
te: ꝑ modũ vero artis semꝑ est extrinsecus i
q̃ztum hiꝰ iõ impossibile ẽ ꝙ cadat in deo
respectu ꝑsone. sed cadit solũ respectu crea-
ture. Ad illud ꝙ vltimo obijcit. si est po-
nere tertiã ꝑsonam ob cõicatõem: pari rõne
⁊ quartaꝫ. dḋ. ꝙ oĩs rõ ⁊ nã ꝯcordat ꝙ non
fiat per pl̃es ꝙ põt sufficientissime fieri per
vnum. alioquin est ibi supfluuꝫ. Si ergo mu
tua dilectio non põt esse minus q̃ꝫ ad vnũ.
⁊ cõicatio illius mutue nõ ad minus q̃ztum
ad vnũ. ⁊ i vno ẽ mutua dilectio. ⁊ i altero
mutue dilectõis cõicatõ ꝑfectissime. cũ vterq̃ꝫ
totũ accipiat ifinite. pꝫ ꝙ nõ ẽ vltra ꝓce-
dere: sed ibi est stare. vñ ipa eadẽ rõ q̃ ponit
personaꝝ pl̃alitatẽ aufert infinitatem ⁊ po-
nit trinitatem.

Cḋo querit vtrũ i diuis sit necesse
ponere ꝑsonã procedẽteꝫ ꝑ modum
amoris siue caritatis. Et ꝙ sic vr̃.
Non ẽ ꝑfecta cognitio sine dilectõe. g̊ nec ꝑ
fectum verbũ siñ amore. igitur nec perfecta
emanatõ verbi sine emanatõe amoris. g̊ ne
cesse est ponẽ emanatõem ꝑ modũ amoris.
g̊. ⁊c. Itẽ amor est donuꝫ in quo oĩa alia
dona donant. nihil enĩ proprie donat nisi
ex amore. si g̊ ꝑsona ꝓcedit ꝑ modũ liberali
tatis cũ ipsa ꝓcedat nõ ꝑ aliud sed ꝑ se. g̊ ꝑ
modũ amoris siue caritatis. Item oĩs ⁊
sũma perfectõ pl̃alitatis est i vnitate. g̊ ⁊ di
stinctionis in vnione. sꝫ inter oẽs vniones q̃
sunt int̃ distãtes. sũma ⁊ iocũdissima ẽ vnio
caritatis. si g̊ ẽ ibi distictio ẽ vnio. ⁊ si vnio:
est caritatis emanatio. Itẽ sp̃s. s. in nobis
existẽs ⁊ habitãs facit nos sil̃es illi sũme tri-
nitati. sicut dicit dñs. Jo. xvij. vt sint vnuꝫ
sicut ⁊ nos. sed sp̃s. s. in nobis existẽs ꝓducit
ꝑmo amorẽ caritatis. ro. v. caritas dei dif-
fusa ẽ in cor. nr̃is ⁊c. g̊ necesse ẽ in illa sũma
trinitate reperiri ꝑ ꝑus emanatõneꝫ carita
tis. Sꝫ ꝯ. ꝑsone diuine sunt ypostases ꝑ-
fecte vt pater ⁊ filius. nullus aũt amor dicit
ypostasiꝫ. sed eius ꝓprietatẽ siue habitum. g̊
nulla ꝑsona in diuis ꝓcedit ꝑ modũ amoris
Itẽ amor ẽ eiꝰ in quo reqescit affectus. g̊
semꝑ accipit vt in aliũ tendẽs. sꝫ oĩs ꝑsona
est in se ꝑfecte ens ⁊ distincta. g̊ nulla ꝑsona
ꝓcedit ꝑ modũ amoris. Itẽ nõ ob aliud
ponit i diuis emanatõ ꝑ moduꝫ amoris nisi
q: pr̃ amat filium. cũ g̊ filiꝰ amet spm̃. s. pari
rõne erit ponere vlteriorẽ ꝑsonã emanãteꝫ
ꝑ modũ amoris: ⁊ sic i ifinitũ. sꝫ ħ est incõue-
niẽs. g̊. ⁊c. Itẽ cũ in nã itellectuali ex pte
potẽtie motiue sit accipẽ irascibilẽ q̃ respicit
honorẽ sicut ꝯcupiscibilẽ q̃ respicit amoreꝫ.
qõ est q̃r in diuinis nõ accipitur ꝑsona ƀꝫ ac
tum irascibilis sicut ƀm actuꝫ ꝯcupiscibilis.
Item cum sint alie affectiones in anima.
vt gaudium. spes ⁊ huiusmodi q̃r soluꝫ per
modum amoris procedit persona in diuinis
Si tu dicas ꝙ amor non tenet rationeꝫ af-
fectionis. tũc obicio quia sicut amor diuius

non est affectio. ita nec gaudiū. Item cū sint alij habitus in aīa importātes ꝯplemē-tum cuiusmodi sunt .s. dona sp̄s .s. vt intellectus. ⁊ sapiētia. q̄r magis ꝓcedit ꝑsona ꝑ modum amoris q̄ȝ ꝑ modū alterius habitus. ꝙ si nō alius. nec iste dȝ poni vt v̄r. R̄. dō. ꝙ sicut ꝓbatuȝ est supra: necesse est aliq̄ȝ ꝑ-sonam in diuis ꝓcedere per modū liberali-tatis ⁊ illā dicimus sp̄m̄ .s. hanc aūt necesse ē ꝓcedere ꝑ modū amoris. q: si ponat̄ in diuinis ꝓcessio ꝑ modū voluntatis. necesse ē ꝙ inter oēs sit p̄ma ⁊ nobilissima. Emanatio aūt per modū amoris ē huiusmōi ꝙ pȝ si respiciamus in aīa. affectō eni amoris est p̄ma inter oēs affectōnes. ⁊ radix oīum aliaꝝ sicut oñdit Aug. in ꝑlibus locis maxime in. xiiij. de tri. Et ista affectō nobilissima ē inter oēs q̄m̄ plus tenet de rōne liberalitatis. vñ hoc est donū i quo oīa alia dona donant̄: ⁊ in q̄ ꝯsistunt omnes delitie s̄be intellectualis. vñ nihil in creaturis est ꝯsiderare ita delitiosū sicut amorē mutuū. ⁊ sine amore nulle sunt d̄litie. ꝓp̄ h̄ dicit ph̄s in ethi. ꝙ amicitia. aut est beatitudo. aut nō sine beatitudine. Si g̊ emanatio est per modū liberalitatis in diuinis necesse fuit eē p̄maȝ ⁊ sūmaȝ. ⁊ sic necesse fuit esse per modū amoris. Ad illud. g̊ ꝙ obijcit̄. ꝙ amor noīat habitū: nō s̄baȝ. dō: ꝙ est loqui de amore rōe eius ꝙ noīat. ⁊ sic nō dicit s̄bam: vel rōe eius circa ꝙ ponit̄. ⁊ q: ponit̄ in deo in quo nullū accn̄s sed tota s̄ba est. iō nō dicit habitū vel ꝓprietatem. sȝ magis s̄bam. ⁊ cū dicat egressum dicit yposttesim. siue ꝑsonā. sil̄r dō. ē d̄ v̄bo. Ad illō ꝙ obijcit̄ ꝙ amor caritatis semꝑ in aliū tendit. ⁊ ita ꝓcedit in alium ⁊ nō stat in se. dō. ꝙ ꝓcedeř in aliū est dupl̄r. Aut q: aliud respicit vt obiectū. Aut q: in aliud tendit ⁊ recipitur. Primo mō bñ ꝯuenit ꝑsone in diuis. q: bñ ꝯuenit h̄re respectū ad aliam personaȝ. Vñ sp̄s .s. est amor quo pater amat filiū. Si aūt dicatur tendere scd̄o mō sic non hȝ locū in ꝓposito. q: qñ ego amo alium. amor non erit ame ita q̄d recipiatur in alio. sȝ tm̄ a voluntate procedit. ⁊ quia accn̄s est. ideo non recedit. sed in voluntate subsistit. Sed in diuinis quia ypostesis est: ideo in se subsistit.

Ad illud. ꝙ obijcitur. ꝙ sil̄r filius amans sp̄m̄ .s. producit aliam personam. dō. ꝙ hoc non tm̄ facit ꝙ pater ⁊ filius producāt aliaȝ personā que est amor quo se amāt. sed etiaȝ q: in eis voluntas ē fecūdissima. Ratō hu9 dicetur infra. ⁊ illa non est in sp̄ū .s. nihilominus tñ potest dici ꝙ status est in p̄mo amore producto cū ille seipso amet ⁊ amet̄: non oportet alium amorem produci sine aliaȝ ꝑsonaȝ per modū amoris. Ad illud ꝙ queritur q̄re nō est emanatio q̄ȝtum ad actū irascibilis quidā d̄nt ꝙ hec vis nō hȝ locuȝ in s̄ba pure sp̄ūali. tñ supposito ꝙ sit in s̄ba intellectuali adhuc actus eius nō competit ꝓductioni persone. tum q: sequitur natural̄r actum ꝯcupiscibilis. ira enim est vindex lese ꝯcupiscentie. vt dicit Dam̄. tuȝ etiā q: actus eius consistit aut respectu superioris. ⁊ hoc nō pōt esse vbi nihil est superius. Aut respectu inferioris. ⁊ hoc similiter nō. quia nulla est iferioritas ibi. respectu paris sil̄r ñ pōt esse in deo. q: sic est cū q̄dā discōuenientia ⁊ victoriosa repulsiōe. In personis auteȝ diuinis sūmam vnionem ⁊ ꝯuenientiā eē necesse est. Et si tu obicias ꝙ non omnis actus irascibilis est respectu disconueniētis ꝙ patet in spe: ⁊ q: in beatis habebit irascibilis actum. dō. ꝙ vel consistit respectu discōuenientis vincendi vel respectu ardui aggrediendi. ⁊ ita vel gradum vel discōuenientiam dicit. sed neutrum potest esse in personis diuinis. Ad illud. ꝙ obijcit̄. de alijs affectibus ⁊ habitibus iam pȝ R̄o. q: amor est affectus intimus ⁊ primus ⁊ nobilissimus q: origo oīum aliorum. ideo complectitur i se totam nobilitatem emanationis per modum liberalitatis. ideo nulla ꝑsona debuit emanare per moduȝ alterius habitus cū talis modus non esset principalis.

Tertio queritur vtrū sit necesse ponere tertiā personā ꝓcedētem ꝑ modum mutue caritatis ⁊ ꝙ sic. v̄r. Io. xvij. Vt sint vnū sic ⁊ nos. dñs orat ⁊ petit discipulis vnitatem: nō nature sȝ dilectōnis per ꝯformitatē ad illā sūmam vnitatē. sȝ mēbra xp̄i vniunt̄ per amorē mutuū. g̊ in diuinis est exēplar huiusmōi ⁊ sic. ⁊c. Itē Ieronym. sup ps. xiiij. Sp̄s .s. est amor quem hȝ p̄r in filiū ⁊ filius in patrem. g̊ ē amor mutu9 Item rōne ostenditur hoc ip̄m. q: perfectior est dilectio quādo est mutua. quia si nō est mutua ex altera parte claudicat. sȝ in illa dilectiōe est sūma ꝑfectō ⁊ nulla claudicatio

ergo.⁊c. Item q nõ amat vicissim amã-tem se recte ⁊ liberalr̃.aut est iniquus.aut ingratus.cuꝫ ergo in diuinis nulla sit iniqtas nulla ingratitudo.necesse est ibi eẽ amorem mutuũ. Cõtra.Si est amor mutuꝰ g̊ filij i patrem ⁊ p̃ris in filiuꝫ.g̊ pater aliqd recipit a filio.ꝙ absurdnꝫ est. Itẽ qui amat amã-tem facit ꝙ dꝫ q: hoc est debitũ ꝙ reprẽdẽ-dum est.g̊ si est in diuis amor mutuus g̊ est debitus.g̊ nõ liberalissimꝰ ꝙ absurdum est

Item nullus amor mutuus:est amor vnicus.hec per se nota ẽ.g̊ si sp̃s.s.est amor mutuus nõ est amor vnicus. Item si ẽ amor mutuus.ergo est amor patris ad filium. sed iste vt dicit Ricardꝰ est amor gratuitus.silr̃ erit filij ad patrẽ.⁊ iste vt ipse dicit est amor debitus.g̊ si tertia ꝑsona ꝓcedit ꝑ modum amoris gratuiti ⁊ d̊biti.g̊ ẽ amõ ex vtroqꝫ ꝑ mixtus.nõ g̊ amor purꝰ: ⁊ iteꝝ cũ iste amor sit filius.vr̃ ꝙ filiꝰ sit sp̃s.s.q: vt dicit Ric. in filio est amor ex vtroqꝫ ꝑmixtus. R.dō ꝙ cũ amor ꝑfectionẽ dilectionis.⁊ vnionis ⁊ rectitudinis hẽat ex mutabilitate.aut non ẽ ponere personam in diuinis ꝓcedere per modũ amoris.aut si ꝓcedit.ꝓcedit per modũ mutue caritatis. Ad illud g̊ ꝙ obijcit incõtrariũ ꝙ tunc filius aliqd dat patri.dō. ꝙ ex h̊ ꝙ amans ꝑ amorẽ tendit in amatuꝫ nihil dat ei.alioqn nos damꝰ aliqd deo cũ ipꝫ amamus. Ad illud.ꝙ obijcit.ꝙ amor mutuꝰ est debitus.dō.ꝙ debitus ẽ q: rectꝰ sed tñ amor non ꝯsiderat debitum.vñ q̃ꝫtũ cunqꝫ debeatur dum tñ debitum non attendatur.nõ minuit rõ liberalitatis.imo ostenditur rõ rectitudinis. Ad illud.ꝙ obijcit. Si mutuus.nõ vnicus.dō.ꝙ verum est in amantibꝰ quoꝝ affectus sunt diuersi.nõ sic est in deo. Ad illud ꝙ obijcitur.ꝙ ñ amor purus.dō:ꝙ ex vtraqꝫ parte liberalis ẽ.⁊ ideo oio purus. Et ꝙ dicit Ric.ꝙ est amor debitus ⁊ gratuitus.dō.ꝙ iste conditiones non dñt modum amandi circa amorem:sed dicunt modum emanandi siue originis circa personas.

Secundo principaliter queritur de secunda parte.s.de proprietate sp̃s.s. Et circa hoc q̃runtur tria. Primo queritur vtrum amor siue caritas sit ꝓpriuꝫ spiritus.s. Scdõ vtrũ sp̃s.s.sit ꝓprie nexus. Tertio vtrum spiritus.s.proprie sit spiritus.

Circa ṗmũ.ꝙ caritas sit ꝓprium sp̃s.s.sic ostenditur Aug.xv.de trinitate.Sicut in illa trinitate nõ solũ sp̃s.s.est sp̃s.sed tñ ꝓprie dicit sp̃s.s.ita q̃ꝫuis pr̃ sit caritas.⁊ filiꝰ caritas.tñ ꝓprie caritas dr̃ illa persona.sicut proprie dr̃ sp̃s.s. Item hoc ipm ostendit per eundẽ super.ṗma.ca. Jo.vbi intẽdit ꝓprietatem sp̃s.s.inuenire: ⁊ ad hoc perducit sermonem qd̊ sp̃s.s.est caritas. Item rõne ostenditur illud ideꝫ.q: illud est ꝓprie propriũ persone:ꝙ dicit modum emanãdi ipsius.sed amor ẽ huiusmod vt probatũ est.ergo.⁊c. Itẽ sicut verbu se hꝫ ad filium.ita amor ad sp̃m.s.sed verbũ est ꝓprium filij.ergo ⁊ amor ꝓprium sp̃s.s.

Cõtra.Aug.xv.de tri.pater est caritas.⁊ filiꝰ est caritas ⁊ sp̃s.s.caritas.⁊ simul oẽs tres vna caritas.ergo caritas non dicit proprie de sp̃ũ.s. Item amor nõ procedit alr̃ q̃ꝫ amando.ergo cum amor de necessitate i sit amanti.⁊ pater ⁊ filius: amãdo producãt sp̃m.s.impossibile vr̃ ꝙ ei conueniat ꝓprie. Aut ergo sp̃s.s.non est ꝑsona.aut nõ ẽ amõ ꝓprie.siue non procedit per modũ amoris.

Item sicut se habet sapientia ad filium. ita amor ad spiritum.s.sed sapientia non est filij proprium imo appropriatum solum.ergo ⁊ amor similiter sp̃s.s.ergo.⁊c. Item omne ꝙ dicitur proprie importat aliquam relationem.ergo si amor proprie dr̃ importat ergo relationem.quero ad quid.aut ad amantem.aut ad amatum.si ad amantem. ergo amans non est amor.similiter si ad amatum.tunc ergo spiritus.s.aut non amaret aut ñ amaretur.hoc aũt est impossibile.

R.dō.ꝙ dilectio in diuinis potest accipi ⁊ accipitur necessario.essentialr̃.notõnalr̃. ⁊ personalitẽ. Essentialiter q: qlibꝫ diligit. se.notionaliter vero.q: pater ⁊ filiꝰ ꝯcordãt in spirãdo sp̃m.s.que ꝯcordia.amor siue dilectio est.ꝑsonalr̃ vero.q: ille q ꝓducit per modũ ꝑfecte liberalitatis.nõ potest esse nisi amor siue dilectio.vñ essentialit̃ dictum dicit complacentiam.notionaliter vero ꝯcordiam in spirando.personalr̃.processuꝫ in illa cõcordia.huius autem exemplum potest põi i amor̃ creato.q̊ spõsus ⁊ spõsa se diligũt Nã diligũt se amor̃ sociali ad ꝯuiuẽdũ. Diligunt se vlterius amore coniugali ad pro-

lem ꝑcreandū. ⁊ illa si produceretur ex sola concordie voluntate amor esset. nunc vero est amatus. nisi dicatur amor per emphaticum modum loquendi. In diuinis vero vere ⁊ ꝓpe amor est hñs rõnem amoris. ⁊ ipostasis. Amoris. pp hoc ꝙ ex voluntate liberalissima. pmo ꝓcedit ꝑ modū perfecte liberalitatis. ipostasis. q: cū distinguat a ꝓducente ⁊ nō possit distigui essentialiter distinguit personalr. nō sic aūt ē in amore creato. Et ex hoc pȝ illō ꝙ obr̄. primo ⁊ 2o cū dr̄ ꝙ est ꝓprietas amantiū siue ꝓducentium. q: accipitur notionalr. nam ꝓut ab eis ꝓcedit. non pōt esse ꝓprietas sed ꝑsona distincta. Unī nō oio est silis ꝓcessus amoris creati. amori increato. q: hic est ꝓprietas. ibi ipostasis ⁊ sba. Ad illud ꝙ obr̄. de sapiētia. dō. ꝙ nō ē sile. q: sapia non dicit respectū ad aliū. ⁊ iō semꝑ de se dr̄ ad se. ⁊ est essentiale nisi approprieẜ. sed amor respectū dicit ad eos qui amore nectunẜ. vñ sicut v̄bum est ꝓprium filij nō appropatū q: ꝯnotat respectum ad dicentē: sic ēt amor siue caritas. nō tm̄ est appropriatū. veꝝ etiá ꝓpꝰȝ spūs. s. Et sicut filius ꝓcedit a pr̄e ꝑ moduȝ v̄bi. ita spūs. s. ꝑ modū amoris ⁊ ex hoc sequtur sicut melius patebit infra. ꝙ hoc bñ admittiẜ pater ⁊ filiꝰ diligunt se spū. s. nō autē ꝙ pr̄ sit sapiens sapia genita. Ad illud ꝙ vltimo obr̄. ad quid dicit respectū. dō. ꝙ ad amantes. ſm ꝙ hoc ꝙ ē amātes teneẜ notionaliter sicut ptactū est. Uno enī mō diligere se: idem ē ꝙ ꝯcorditer spirare. hoc mō spūs s. nō ē amās q: nō spirat. ipse aūt obijcit de essentiale. q nō dicit egressum ab amāte sed solū dicit cōplacentiaȝ voluntatis q̄ȝ q̄libet amat ⁊ amatur.

Secūdo queriẜ vtꝝ spūs. s. ꝓprie sit nexꝰ vel vnitas āboꝝ. Et ꝙ sic. vr̄ hoc mō. Aug. vij. de tri. nō est aliqd duoꝝ quo vterqȝ ꝯiungitur. sed ꝯiungitur nexu. g̊ nexus nō est aliqs duoꝝ. g̊ est tertia persona ꝓprie. Itē amor in creaturis est nexꝰ sed sicut ꝓbatum est. spūs. s. ē amor perfectissimꝰ. ergo. ⁊c̄. Qō aūt amor sit nexus pȝ ꝑ dio: dicentem. Amorē siue diuinuȝ: siue intellectualē: vnitiuā dicimꝰ v̄rtutē. Item spūs. s. ſm grecos ꝓcedit a patre in filium. ſm latinos a pr̄e ⁊ filio. sȝ quocūqȝ istorum moꝝ ꝓcedit vniunẜ in spū. s. pr̄ ⁊ filius sed ille in quo vniūẜ ē nexꝰ amboꝝ. g̊ spūs. s. est nexꝰ. Itē aūt spūs pr̄is est spūs filij. aut nō. Si nō. g̊ cū nemo sciat q̄ sunt in hoie nisi spūs eius q est in illo sicut dicit apl's. pater nō nouit voluntatē filij. nec filiꝰ patris. g̊ si idem ē amboꝝ spūs. ī spū vniunẜ. Cōtra nō ē nexꝰ nisi sepatoꝝ q̄ enī nō sūt sepata nō indigent aliquo ꝯnectēre. sed pr̄ nō est sepatus a filio nec ecōuerso. q: filiꝰ in pr̄e. ⁊ pr̄ ī filio. g̊ ⁊c̄. Itē nexꝰ ē in quo duo aliq ꝯueniunt. sed pr̄ ⁊ filius nō ꝯueniūt in ꝑsona. g̊ nulla ꝑsona est nexꝰ pr̄is ⁊ filij. Iteȝ necti dn̄r illa q̄ ꝯueniūt in aliquo in quo vniunẜ. Si ergo filiꝰ ⁊ spūs. s. originaliter ꝯueniūt in pr̄e. ergo pater est nexꝰ filij ⁊ spūs. s. nō g̊ spūs. s. est nexꝰ. Itē nexꝰ dr̄ q: nectiẜ: aut q: nectit. Si ergo spūs. s. ē nexꝰ. aut ergo q: nectiẜ: aut q: nectit. nō q: nectiẜ. q: tunc silr alia ꝑsona eēt nexus. silr pater eēt nexꝰ. sed q: nectit patrem ⁊ filiū. ergo dat aliqd pr̄i ⁊ filio. sed hoc est incōueniēs. g̊ ⁊c̄. Rñ. dō. ꝙ nexꝰ ꝓprie dr̄ de spū. s. siue vnitas amboꝝ. rō aūt huiꝰ est. q: pr̄ ⁊ filiꝰ cōicant ī vno spū. ⁊ iō amboꝝ est vnitas. Et rursum ille spūs est amor. ⁊ iō cōicant in eo vt in vno amore. ⁊ q: amor ꝓprijssime nexꝰ ē. iō ⁊ spūs. s. ꝓpe nexus est: q: amor mutuus. est amor vnicꝰ ⁊ sbantificus. Ad illud ergo ꝙ obr̄ in cōtrariū ꝙ nō est nexus nisi sepatoꝝ. dō. ꝙ sepatio dr̄ tripliciter. Scōm distantiam ⁊ sic dr̄ sepatio localis. Et ſm driam. ⁊ sic dr̄ sepatio sbalis. Et ſm driaȝ ꝓprietatis relatiue. ⁊ sic nō dr̄ sepatio ꝓpe sed distinctio. ⁊ quolȝ hoꝝ moꝝ ꝯtingit esse nexum. Quia ergo pater ⁊ filius sūt distincti. iō recte dn̄r ꝯnecti. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ nexus est ī quo aliqui duo ꝯueniunt. dō. ꝙ ē ꝯuēia eēntialẜ. ⁊ est ꝯueniētia originis. Et nexꝰ vtroqȝ mō pōt esse ⁊ q̄ȝuis pater ⁊ filius nō ꝯueniant formaliter in persona vna tamen originalr ꝯueniunt q: vna persona oritur ab vtraqȝ vno ⁊ eodē mō. Ad illud ꝙ obijcitur. ꝙ filius ⁊ spiritus sanctus conueniunt in patre. dicendum ꝙ conuenientia originis dicitur dupliciter. Aut quia oriuntur ab vno aut quia ab eis oritur vnus. si quia ab vno sic non dicitur nexus. quia nexus est vnio consequens distinctionem. Sed vnitas in origine antecedit distinctionem. Si vero quia vnus oritur. Sic cum ibi sit di-

distinctio ⁊ ꝯſis vnio: ꝓpriiſſime eſt nexus: ⁊ ſic eſt in patre ⁊ filio: reſpectu ſps. ſ. Aliter tñ pōt dici ꝙ nō eſt ſilr: q: filius ⁊ ſps. ſ. nō eodem mō ꝓducuntur a patre. ſ; paṫ ⁊ filius eodē mō ſpirant ſpm̄. ſ. Et iterū q: conuenientia pr̄is ⁊ filij eſt in ſpū. ſ. vt in amore cuius ē nectere. nō ſic ꝯueniunt filius ⁊ ſps ſ. in patre. Ad illud ꝙ obijcitur. ꝙ nexus dr̄ aut q: nectit ⁊c. dō. ꝙ quedā ſunt verba que ī voce actiua ſignificāt paſſionē: vt verba ad ſenſum ptinētia. vt video. audio ⁊ ꝯſimilia. q̄dam que ī voce actiua ſignificāt actionem. vt facio ⁊ percutio. Silr̄ in paſſiua. dō. igitur ꝙ hoc ꝙ eſt nectere. cū nectere dicatur ſps q: ab vtroq; ꝓcedit: recte ī voce actiua ſignificat paſſionē: ⁊ in paſſiua actionē. ⁊ iō nō ſignificatur ꝙ aliqd det patri ⁊ filio: ſed ꝙ magis recipiat.

Ertio ⁊ vltimo queriṫ. vtrū ſps. ſ. ꝓprie ſit ſps. Et ꝙ ſic. vr̄ hoc modo. Quia pſona ſps. ſ. iſto noīe propriiſſime deſignaṫ ꝙ dicitur ſps. ſed hoc nomen ſanctus nō coartat hoc ꝙ eſt ſps: cū ſit eque cōe. ergo ſps. ſ. dr̄ ꝓprie illa pſona. Item ſps diciṫ ꝙ ſpiratur. ſed ꝙ ſpiraṫ nō generatur. nec ecōuerſo. ergo cū ſpirari nō ꝯueniat patri nec filio. ergo ꝯuēit ſpiritui ſcō. Itē hoīes ꝯcordes in vno malo dicunṫ comſpiratores. nō q: idem cogitēt: ſed q: idem malum appetūt: ⁊ ad idē malū vnus omniū eſt colligatus affectus. ergo cū ꝯſpiratio a ſpiratōne veniat: nō dr̄ ſpirari niſi amor. ergo nec ſps dr̄ niſi amor. ergo ⁊c. Cōtra. ſps eſt deus: ⁊ eos q adorāt eū in ſpiritu ⁊ veritate oportet adorare. Io. iiij. Sed tota trinitas ē adorāda: ergo tota trinitas ē ſps. hoc ipm dicit Aug. Item ratōne oſtendiṫ illud idez ſic. Sps diuidiṫ ꝯtra corpus: ergo ꝙ nō eſt corpus eſt ſps: ergo eſt nomē abſolutum nō relatū. ergo ⁊c. Item ſps. Aut dr̄ a ſpūalitate. Aut a ſpiratōe. Si a ſpūalitate. ſic diuidiṫ ꝯtra corpus: ⁊ ꝯſtat ꝙ toti ꝯueniat trinitati. Si a ſpiratiōe. contra. ſpirare actiue dictū toti ꝯuenit trinitati: q: tota trinitas dr̄ inſpirare. ġ actiue dictum nō dr̄ relatiue. nec paſſiue. Itē ƀm ꝙ diciṫ a ſpiratione: vr̄ ꝙ magis ꝓprie ꝯueniat filio. ⁊ hoc pꝫ per auctoritatez Iob. xxxij. Inſpiratio omnipotentis dat intelligentiam. ſed hec appropriatur filio. ergo ⁊c. Item ſpiratio eſt actus naturalis: ſ; ſolus filius ꝓcedit per modū nature: ergo ſolus fili⁹ ſpiraṫ

R. dō. ꝙ hoc nomē ſps reperiṫ in corporibus. in ſubſtātijs rōnalib⁹. ⁊ in deo. Et licet in deo ſit ꝓpriiſſime: q: ꝓpriiſſime eſt in eo ſpūalitas. ⁊ ſpiratio. tñ rō cognoſcendi ⁊ dicendi tanq̄ a poſteriori: incipit a ſƀa corporali. In ſubſtātia aūt cōporali: ſps dr̄ dupliciter. Aut a ſpūalitate ꝯtra corpulentiā: ⁊ ſic dr̄ abſolute. ⁊ vocatur ſps corpus ſubtile. ſicut accipiṫ in li. de dr̄a ſps ⁊ anīe. Aut a ſpiratōe. ⁊ ſic ſps dr̄ flatus. ſic accipit Criſoſtom⁹. Io. iij. Sps vbi vlt ſpirat. Et ī ps. Ignis grando ſps. ⁊c. Scdꝫ hunc duplicem modū accipiṫ in ſƀa ſpūali. ſiue rōnali. Aut a ſpūalitate ꝯtra corporeitatē. ⁊ ſic ſƀa rōnalis vel eis potētia interior dr̄ ſps. eccl. iij. Quis nouit ſi ſps filioꝝ. ⁊c. Aut a ſpiratione. ⁊ ſic affectus vel amor dr̄ ſps. ⁊ ratio huius ē: q: actus ſpiratōis in corpore: eſt actus internus. actus ꝯtinuus. actus viuific⁹. ⁊ habēs originem a calore. q: igiṫ egreſſuſ amoris vt amor eſt: venit ab intrinſeco: ⁊ amor eſt actus viuificus: q: amor eſt vita. ⁊ iteꝝ amor ē actus ꝯtinu⁹: q: ꝯtinue dꝫ reddi amor: ⁊ tūc eſt pfect⁹: qn̄ homo ſic amat Rurſus eſt calor ſpūalis. ideo ſolus amor dr̄ ſpūaliter ſpirari. ⁊ ſic accipiṫ p̄me theſa. vlt. Ut integer ſps. ⁊c. Scōm hunc duplicem modū accipiṫ in diuinis. Nā ƀm ꝙ ſps dr̄ a ſpūalitate ſic ꝯuenit toti trinitati. nā tota trinitas caret corporeitate ⁊ m̄alitate. ⁊ ſic eſt nomē abſolutū. Io. iiij. Sps eſt deus. Scōm ꝙ dr̄ a ſpiratōne: ſic ꝯuenit illi ſoli pſone que ꝓcedit vt amor rōne iā dicta. ſpirari enim in ſpūalib⁹ ſolius eſt amoris. Et qm̄ amor pōt ſpirari recte ⁊ ordinate. ⁊ ſic ē purus. vel indirecte ⁊ immūde. ⁊ ſic eſt libidinoſus. iō pſona illa que eſt amor nō tm̄ dr̄ ſps: ſed ſps. ſ. non ſic filius dr̄ ſanctus: q: generatio ē motus n̄alis: circa q̄ꝫ nō attēditur ſanctitas vel puritas: ſicut attenditur circa amorem volūtatis. Ad illud ꝙ obijciṫ: ꝙ ſpirare eſt toti⁹ trinitatis. dō. ꝙ ſpirare dr̄ duplr̄. Uno mō idē eſt ſpirare ꝙ ſpm̄ ꝓducere. ⁊ ſic nō ꝯuenit toti trinitati. Alio mō ſpirare idez eſt ꝙ inſpirare. ⁊ ſic ꝯuenit toti trinitati. q: inſpirare dicit effectum ſpiritus q: eſt a tota trinitate. dr̄ enim inſpirari quādo in ſpiritu noſtro ſpiritualiter immittitur

ſiue cognitio. ſiue affectio. Ad illō ꝙ obÿ
citur. qō eſt motus nāl'. dō. ꝙ ſic ē in corpo/
ralibꝰ que inſpirāt ꝓpter nature indignīaꝫ
ſed nō ſic in ſpūalibꝰ ſubſtantÿs qꝛ ſpirāt ex
liberalitate volūtatis. vñ rōe hiꝰ nō trāſfer
tur. ſed rōne aliarum ꝓprietatum.

Jn pte iſta ſūt dubitatōes circa lr̄aꝫ.
⁊ pmo d̄ hoc ꝙ dicit. ꝙ ſpS̄.ſ. ē amō
patris. ſiue caritas. ſiue dilectō. qrit
ergo vtrū caritas ⁊ dilectio differāt. Et
ꝙ ſic vr̄ per yſidoꝝ dicentē. Amor eſt rōna-
lium. ⁊ irrōnaliuꝫ. dilectio rōaliuꝫ tm̄. Sꝫ
ↄtra. Dionyſiꝰ. de di. no. cap. iiÿ. Mihi vi
dentur theologi cōe qd dicere dilectionis ⁊
amoris noīe. ⁊ ibidem reprehēdit diſtinguē
tes. dicēs qō faciunt vi in leuibꝰ ſonis. qua
ſi nos nō poſſimus q̄ttuor pro bis duo: ⁊ pa
triam per natale ſolū ſignificare. R. Ali
qui voluerūt dr̄e ꝙ differt: qꝛ dilectio dr̄ il
la ꝓprie que eſt ex voluntate ordinata. ſed
amor eſt affectio libidinoſa. Sꝫ hec diſtinc-
tō ē ↄtra Dionyſiū. ⁊ ↄtra Aug. ſup Johēꝫ
⁊ ↄtra canonem ſacre ſcripture. qꝛ dn̄s pri-
mo q̄ſiuit a petro. Symon iohis diligis me
⁊ poſtea dixit. amas me. ⁊ ita ꝓ eodem acci
piunt. ⁊ hanc dr̄aꝫ reprehēdit Dionyſius.
Pōt tm̄ nihilominus aliq̄ dr̄a aſſignari. q̄ꝫ
uis enim de vna ⁊ eadē poſſint dici affectio
ne tm̄ alia ⁊ alia rōne. Amor enim dicit affec
tꝰ ad adheſionē reſpectu amati. vñ Diony
ſius. Amorē mutuū dicimus: dilectio vero
vltra hoc addit electōem. vñ dilectio ex di-
uerſis electio. vñ cañ. viÿ. dilectus meus: ele
ctus ex milibꝰ. Caritas autem vltra illa ad
dit magnam ap̄ꝑtiationē. carū eni dr̄ illud.
ꝙ magni p̄ciÿ eſtimatur. ſm ꝙ apl'. in ep̄lis
ſuis vocat fideles cariſſimos. i. thē. iiÿ. Jtē
dubitaꝛ de hoc ꝙ dicit. ꝓprie verbum dei.
⁊ dei ſapientia dicitur. qꝛ aut accipitur pro-
prie quia ſoli cōuenit. Aut proprie quia ap-
propriate. Si quia ſoli. hoc falſum eſt. qꝛ ſa-
pientia nullomodo. dicit propritatem perſo
nalem. Si proprie quia appropriate. hoc ni
hil facit ad propoſitum. quia magiſter vult
inquirere proprietatem ſpiritus. ſ. non ap-
propriatum. ⁊ iterum. caritas videtur ma-
gis appropriari patri. ſm ꝙ dicitur in illa ꝓ
ſa. caritas pater eſt. Jteꝫ hoc videtur per
Ric. quia amor gratuitus eſt in patre. Jn
ſpiritu ſancto debitus. Jn filio ex vtroqꝫ ꝑ
mixtus. ergo cum caritas dicat amoreꝫ gra
tuitum debet ergo appropriari patri. R.
dō. ꝙ non eſt omnimoda ſimilitudo ſed in h̄
eſt ſimilitudo nā cōe poteſt appropriari. ma
nente vnitate vocis vel ſignificationis. po-
teſt ſilr̄ aliꝙ nomen ſimul dici per proprie-
tatem. ⁊ per eſſentiam manente vnitate vo
cis ⁊ ſignificationis. ⁊ tm̄ de ſe ⁊ cōe. ⁊ tale eſt
hoc nomen caritas: Aliter poteſt dici. ꝙ
caritas eſt cōe. ⁊ ꝓprium. ⁊ appropriatuꝫ. ⁊
Aug. pmo oſtendit ꝙ eſt appropriatum per
ſilitudinem ad ſapientiam. ⁊ poſt oſtendit ꝙ
vere ꝓprie. i. nunc ꝙ incepimus oſtēdere.
⁊c. Vñ ex hac auctoritate. nō habeꝛ ꝙ cari
tas ſit ꝓprium. ſed ſolum ꝙ appropriatum.
ſed tm̄ ex aliÿs verbis Aug. habeꝛ ꝙ caritas
non ſolum eſt appropriatū. ſed etiā proprie
ꝓprium ſpS̄.ſ. Ad illud. ꝙ obÿcitꝛ. ꝙ cari
tas appropriaꝛ patri. dō. ꝙ caritas habꝫ du
plicem compatōem ad virtutes alias. Com
paraꝛ eni vt mater vt dicit Ambroſiꝰ. Cō-
paratur vt vinculū vt dicit apl'. col'. iiÿ. cari-
tas eſt vinculum ꝑfectionis rōne primi ap-
propriaꝛ patri. rōne ſcdi ſpūi ſcō. Ad illō.
ꝙ obÿcitur. de Ricardo. dō. qō gratuitum
nō dicit ꝓprietatem amoris ſiue amādi. ſed
ꝓprietatē ꝑſone. q̄ dat ⁊ nō recipit. Jtē q̄
ritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ ſpS̄.ſ. ē dilectio. q̄ pr̄
⁊ filiꝰ ſe inuicē ⁊ nos diligūt. qriꝛ ḡ vtrū paꝛ
⁊ filius diligūt nos ſpū.ſ. vtrum eni diligant
ſe ſpū ſcō. qretur. di. xxxiÿ. vbi iſtā qōem ſpā
liter mouet. Sꝫ pma vr̄ oio falſa ⁊ impropria.
cū eni dr̄ pr̄ ⁊ filius diligunt nos ⁊c. ↄſtat ꝙ
verbū diligendi teneꝛ eēntialr̄. ḡ ſi diligūt
ſpū.ſ. ſunt ſpūs.ſ. Et iteꝝ dicit Aug. ꝙ hoc
nullomō ↄceditur pr̄ diligit ſe ſpū ſcō. qꝛ di-
ligere teneꝛ eēntialiter. ḡ ſilr̄ in propoſito.

R. quidā dn̄t ꝙ ablr̄iuꝰ ille exponitur ꝑ
hāc ꝑpoſitōem. ꝑ. cū accuſatiuo. i. per ſpm̄.ſ.
⁊ regula eſt ꝙ hec ꝑpoſitio per cum verbis
tranſitiuis dicit ſub auctoritatem cū abſolu
tis. vero auctoritatē. vñ cū diligē ſit trāſiti-
uum ſenſuꝫ eſt ꝙ pr̄ ⁊ filius diligūt nos per
ſpm̄.ſ. q̄ſi dicaꝛ. pater operaꝛ ꝑ filium. Sed
hec expoſitio non vr̄ ↄueniēs. qꝛ ſilr̄ poſſet
dici. pr̄ ⁊ filius puniunt ſiue odiunt nos ſpū
ſ. ꝙ non vult dicere Aug. Et propterea no
tandum ꝙ diligere. Aliqn̄ teneꝛ pure eſſen
tialiter. vt cum dicitur pater diligit ſe. aliqn̄
pure notionaliter. vt cum dr̄ pater ⁊ filiꝰ di

ligunt se spũ.s.sicut patebit.aliqñ partiꝫ eén
tialiter partiꝫ notialiter.sicut cũ dr̃ diligunt
nos spũ.s.⁊ hoc patet q꞉ idé est.patré ⁊ filiú
diligere nos spũ.s.ꝙ spm̃.s.nobis mittere si
ue inspirare.mittere aũt siue inspirare ipoꝛ
tat actum notóalez.⁊ céntialem q꞉ sensus é.
qꝺ spm̃ ꝓducunt.⁊ donũ eius nobis confe
runt.vñ dicit simul sp̃s.s.ꝓductionem ⁊ gr̃e
collatóem. Et q̃ꝫuis respectu actus eén
tialis nó recipiatur bitudo ablatiui recipit
tñ róe notónis sicut ⁊ hec.pr̃ dicit se suo ver
bo dicit etiá creaturas verbo.sili modo itel
ligendum é in ꝓposito. Item q̃ritur de h
ꝙ dicit.siue enim sit vnitas amboꝝ siue san
ctitas.qd dicat̃ ꝑ hoc nomen vnitas.q꞉ aut
vnitas dic̃ vnitaté céntialé.aut notóalé.aut
ꝑsonalé.nó céntialé.q꞉ túc nó eét amboꝝ ſꝫ
trium.nó notionalé.q꞉ sp̃s.s.nó est cóis spi
ratio.nó ꝑsonalem.q꞉ pater ⁊ filius nó sunt
vnũ in ꝑsona. Item querit̃ quó hec disti
guát̃.vnitas.s̃citas.caritas. R.dꝺ.ꝙ vni
tas ꝑsonaliter tenet̃꞉sed attendendú ꝙ vni
tas aliquoꝝ dr̃ dupliciter. Aut qua aliqui
sunt vnum.⁊ sic patris ⁊ filij nó est vnitas ꝑ
sonalis. Aut qua aliq sunt vniti꞉⁊ sic pr̃ ⁊ fi
lius vnica persona vniunt̃ sicut ꝓsona.sp̃s.
s.qui est amoꝛ ⁊ vinculũ nectens. Ad illꝺ
ꝙ querit̃.quó differunt illa tria.dꝺ.ꝙ vnũ
istoꝝ addit supꝛa alterum. Ná vnitas dicit
ꝯditionem omnis amoꝛis.q̃ꝫtum ois amoꝛ
est vis vnitiua. Sanctitas dicit ꝯditioné
amoꝛis casti ꝯ̃ libidinosuꝫ q non é purꝰ. Ca
ritas dicit ꝯditónem amoꝛis ꝑcipui. Iꝺ eiꝫ
caritas dr̃꞉q꞉ est amoꝛ inestimabilr̃ bñs ca
rum amatũ. Ité querit̃ de hoc ꝙ dicit.si
vterqꝫ non participatione.sed essentia sua
seruantes vnitatem sp̃s.videtur enim non
bene dr̃e.q꞉ s̃uare vnitatem spiritus.est ꝓ
ducere spm̃.s.g̃ s̃m hoc.pater ⁊ filius sua es
sentia spm̃.s.ꝓducunt.⁊ ita videtur essentia
spirare. Item videtur etiam falsum ꝙ dr̃
non participatione q꞉ pater ⁊ filius partici
patione spirationis seruant vnitatem. R.
dꝺ.ꝙ Aug.vult ostendere duplicem modũ
vnitatis esse inter patrem ⁊ filium.qui é in
ter membꝛa xp̃i.s.nature.⁊ voluntatis.sed
differenter.quia in nobis est vnitas nature
per participationem vnius cóis essentie.ſꝫ
non sumus ipa essentia.pater enim ⁊ filius
non participant essentiam quasi diuersum
imo suntꝫ ipsa essentia. Similit̃ in nobis é cꝺ
foꝛmitas voluntatis per donum dei ꝙ vnit
nos.se ⁊ pater ⁊ filiꝰ vniuntur non dono ac
cepto ab alio.sed spiritu pꝛopꝛio.⁊ sic pater
Rꝺ. Item queritur de ratione Aug.quia
enim cóis est ambobus.id vocatur ipe pꝛo
pꝛ̃le.⁊c.ꝙ ambo cóiter.ergo s̃m hoc pari
ratione.spiritus.s.dicitur deus pꝛopꝛie cum
deus sit cóe ambobus. R.dꝺ ꝙ equiuo
catio est in cóitate.nam Aug.non vocat cõ
mune ꝙ est in pluribus ⁊ de pluribus.ſꝫ ꝙ
est a pluribus.⁊ ita cómune dicitur magis
a cóione q̃ꝫ.a.cóitate vt fiat vis in verbo sic̃
sit inter vnionem ⁊ vnitatem. Et qm̃ cari
tas non tm̃ dicit cóitatem q꞉ in pluribus.ſꝫ
cóionem per vnitatem distinctoꝛuꝫ ideo q̃ꝫ
uis dicatur essentialiter.potest tamen nihil
ominus dici personaliter.

Di.xj.

Hec dꝺ.est spiritum.s.esse a patre
⁊ filio. Supꝛa egit magister de ꝓ
cessione sp̃s.s.in comparatióe ad
ipm pꝛocedentez.hec est s̃a pars
in q̃ agit de eadé.in ꝯparatóe ad ꝑncipiũ a
quo. Et diuidit̃ h ꝑs i duas ꝑtes. In ꝑ̇ma
oñdit ꝙ sp̃s.s.ꝓcedit a pr̃e ⁊ filio. In s̃a det̃
miat q̃lr̃ ꝓcedit ab eis i di.xij. Ité q̃rit̃ cum
sp̃s.s.ꝓcedat a pr̃e ⁊ filio. Pꝛia iteꝝ ꝑs hꝫ
q̃ttuoꝛ ꝑticulas. In ꝑ̇ma oñdit magr̃ ꝑ mltas̃
auc̃tes ꝙ ꝓcedit a pr̃e ⁊ filio. In s̃a vo eꝯ.ꝑ
róes grecoꝝ oñdit ꝙ a solo pr̃e.ibi. Greci
tñ dñt spm̃ scm̃ tm̃ ꝓcedẽ a pr̃e. In tertia auc
toꝛitates ⁊ róes grecoꝝ soluit ⁊ determinat.
ibi. Nos aũt illa v̇ba determiamꝰ. In q̃rta
oñdit confessionem fidei grecoꝛum implici
te continere nostram.ibi. Sciédum tñ est ꝙ
greci ꝯfitentur.

D itelligentiá hꝰ ꝑtis duo ꝑ̇ncipalr̃
q̃rũt̃. Pꝛio q̃rit̃ ꝺ ꝓcessióe sp̃s.s.
q̃ꝫtum ad ꝑ̇ncipiũ.⁊ q̃rit̃ vtrũ sp̃s.s.ꝓcedat
a pr̃e ⁊ filio. Scꝺo vtrũ ꝓcedat a pr̃e ⁊ fi
lio in q̃ꝫtũ sũt vnũ.aut in q̃ꝫtuꝫ sũt differétes
Uod aũt solum a pr̃e ꝓcedat.ꝓbát
greci.róe꞉⁊ auctoꝛitate. Róne sic.
Emanatio sp̃s.s.est ꝓcessio.sed ꝓ
cessio est motus ab vno in aliuꝫ.ergo si rec
te est pꝛocessio in diuinis spiritus.s.eterna
ꝓcessione pꝛocedit ab vno in aliũ. Si g̃ ꝓce
dit a filio.aut pꝛocedit i patré.aut i aliá ꝑso
ná.nó in patré.q꞉ pater nihil accipit a filio.

necꝫ aliam ꝑsonam.cū nō sit dare quartā.ḡ
nō ꝓcedit a filio. Item alia rōe sic.qꝛ sp̄s
s.ꝓcedit p modū spirationis.sicut verbum
p modū locutionis.ſ ita videmus in creatu
ris ꝙ exitus locutōis nō ꝓcedit spiratōꝫ nec
egressus sp̄s est a verbo.ḡ nec ī diuinis sp̄s
s.a filio. Itē sp̄s.s.vt oēs dn̄t ꝓcedit per
modū nexus.sed nexus tenet rōem medij.ſ
si ꝓcederet a pr̄e ⁊ filio teneret rōnem tertij
⁊ extremi nō medij.nō ḡ ꝓcedit a pr̄e ⁊ filio
sed potius a patre in filiū. Itē sp̄s.s.ꝓce-
dit a pr̄e.aut sufficientꝫ.aut nō.ſ nō sufficien
ter ⁊ plene.ḡ pater est īperfectus in spirādo
si sufficiēter.ḡ superfluū est fieri p duo ꝙ p̄t
fieri p vnū sufficientꝫ.ḡ si a filio ꝓcedit cū ꝓ
cedat a pr̄e:in illa sūma trinitate ē superflui
tas.ꝙ absurdū est. Item hoc ip̄m nitūtur
greci ōn̄dere p auctoritatē.sed nō possunt p
sacre scripture introductionē.iō arguūt per
priuatōeꝫ. In euāgelijs ⁊ marie in euāgelio
Iohis ⁊ ep̄lis integre traditur nr̄a fides.sed
in nullo dr̄ ꝙ sp̄s.s. ꝓcedat nisi a pr̄e tm̄. Io
xvj.sp̄m veritatis qꝛ a pr̄e ꝓcedit.ḡ aut euā
gelia fidē insufficientꝫ docēt.aut sp̄s.s.tm̄ ꝓ-
cedit a patre. Itē in q̄ttuor cōcilijs apud
grecos celebratis:vbi a patribꝰ fides ē suf-
ficienter explicata.dr̄ ꝙ sp̄s.s.ꝓcedit a pr̄e
⁊ nihil dr̄ de filio.ḡ si deus sufficiēter illis fi
dem reuelauit.ergo.⁊c. Itē hunc errorē
munire nituntꝫ p doctores q nō solū apud
eos.sed etiā apud nos celebres sunt. Et
p̄mo p Grego.nazanzenū q.dr̄ theologus
filius ⁊ sp̄s.s.geminus pr̄is radius: vsqꝫ ad
nos miserūt claritatem suā.ergo exeūt a pa
tre vt duo radij.Et dionysiꝰ etiā dicit in li-
bro de diuis nominibꝰ. Ex immāli ⁊ in par
tibili bono:cordialia exorta sūt lumina.loqꝫ
de patre.ergo exeūt vt lumina.ſ talia sic se
habēt ꝙ vnum non est ab altero.ergo.⁊c.
Item Damas.exp̄ssius. Sp̄m.s.ex pr̄e di
cimꝰ.⁊ sp̄m pr̄is noiamus.sp̄m vero scm̄ ex
filio nō dicimus.⁊ tn̄ sp̄m filij noiamꝰ. Ij
si latini hoc cognouerūt.aut fuit hoc scrip-
ture auctoritate.aut p̄dicatōe.aut rōne.aut
reuelatōe.Scripture auctoritate nō:qꝛ ean
dem per oia scripturā habēt greci.Silr̄ nec
p̄dicatione.qꝛ idē doctor grecoꝝ q ⁊ latino-
rum:q eis fidē ꝑfecte tradidit.s.Paulꝰ ap̄ls.
Si:rōne.sed rōe nō sufficit affirmare aliqd
in his q sunt fidei.Vn̄ Dionysiꝰ ⁊ Damas.
dicūt.ꝙ nihil est dicendū nec cogitandū de
illa sūma trinitate:p̄ter id ꝙ nos sacra elo-
quia docuerūt.⁊ Iero.nihil credatꝫ mihi ni
si ꝯfirmauero p nouū vel per vetus testm̄.
Si reuelatōe.queritꝫ cui fuerit reuelatuꝫ.⁊
cū deus velit oēs hoies saluos fieri:quare
hoc nō reuelauit grecis.⁊ iterꝝ quō ꝯstat ꝙ
hoc fuerit a deo. Contrariū arguitꝫ rōne
ostēsiua.sic.sp̄s.s.ſm omēs fideles ꝓcedit vt
donū:sicut ex multis scripture locis ꝓbatur
Et iterꝝ.omnes tā greci q̄ꝫ latini dicūt sp̄m
scm̄:a filio nobis donari.ergo oēs ꝯcedunt
ꝓcedere ab vtroqꝫ cū nō detur nisi a quo ꝓ
cedit. Item sp̄s.s.ſm oēs ⁊ sicut supra ōn̄
sum est ꝓcedit vt amor.sed amare nō tm̄ est
pr̄is:sed etiā filij.vn̄ ⁊ per oia amat filius sic
⁊ pr̄.ergo si a patre amāte ꝓcedit amor:ea-
dem rōne a filio. Itē sp̄s.s.ſm oēs ꝓcedit
vt nexus.sed ꝑfectior nexus est q ab vtroqꝫ
extremo ꝓcedit:q̄ꝫ qui ab altero.ergo si sp̄s
s.est nexus ꝑfectissimus:nō solū a patre ꝓ-
cedit:sed etiā a filio. Itē hoc ip̄m ōn̄ditur
rōne ducēte ad impossibile sic. Omnis di-
stinctio ꝑsonarum in diuis:attenditꝫ ſm rela
tionem ⁊ originē.ergo si sp̄s.s.nō ꝓcedit a fi
lio:nec ecōuerso:nulla est ibi origo.ergo nul
la est ibi mutua relatio.ergo nec distinctio.
Item maior germanitas ē inter duos qn̄
vnus ꝓcedit ab altero.⁊ ambo a tertio.q̄ꝫ
si vnus nihil hēat ab altero:hoc est p se no
tum.ergo si sp̄s.s.nō est a filio:nec ecōuerso
nō est ꝑfecta vnio.ergo nec sūma nec ꝑfecta
beatitudo. Itē ꝑfectior est exp̄ssio qn̄ ge
nerans cōicat genito nō tm̄ sb̄am:sed etiam
actū qui nature geniti nō repugnat:ſ actus
spirādi nō repugnat filio:qꝛ nullū ex hoc in
conueniēs sequitꝫ si spiret.ergo si pr̄ hūc ac-
tum ei nō cōicat:filius nō est ꝑfecta ymago
Item hoc ip̄m ōn̄ditꝫ auctoritatibꝰ.⁊ pri
mo auctoritate ap̄li ad gal.iiij. Misit deus
sp̄m filij sui ⁊c.ergo cuꝫ pr̄ nō mittat sp̄m ni
si filij:idem est sp̄s pr̄is ⁊ filij.sed eius est sp̄s
a quo ꝓcedit.ergo spiritus.s.procedit a pa
tre ⁊ filio.si dicas ꝙ nō sequitꝫ:qꝛ non dicitꝫ
filij quia procedit a filio.sed quia est in filio
ergo eadem ratione cum filius sit in spiritu
sancto.potest dici filius:filius spiritus sancti
Iteꝫ Ioannis.xvj.ego mittam vobis a
patre spiritum veritatis. Ex hoc arguitur
sic.nullus mittit alium nisi hēat auctoritatē

sup illum: nullus hꝫ auctoritaté super aliuꝫ
nisi aliqd alij tribuat nulla ꝑsõa tribuit alij
nisi ab ipsa ꝓcedat.g̊ a p̃mo spũs .s. ꝓcedit
a filio. Si dicas ꝙ a filio mittitur ex tpe. ⁊
ex tpe ꝓcedit. ꝯ̃ filius nõ iõ hꝫ auctoritatem
q: mittit.ſꝫ iõ mittit q: hꝫ auctoritaté.g̊ ante
hꝫ auctoritatem.q̃ꝫ mittat tpaliter.g̊ anteq̃ꝫ
mittat tpaliter.ncc̃é é spm̃.s.ꝓcedere a filio
g̊ ⁊c̃. Ité Jo.xvi. Jlle me clarificabit q: de
mõ accipiet.ex hoc arguit sic.quisqs é omé
qđ hꝫ.é oé ꝙ accipit. ſꝫ sp̃s.s.cũ sit deꝰ sũme
simplex é oé ꝙ hꝫ.g̊ oé ꝙ accipit. g̊ si accipit
aliquid ab aliquo accipit esse.ſꝫ a quo acci-
pit eé ab illo ꝓcedit.g̊ si aliquid accipit a fi-
lio ꝓcedit a filio. Si dicat ꝙ accipere illđ
est temporaliter.tunc obr̃ ex hoc:q: oé ꝙ té
poraliter accipit aliquid ab aliquo:mutatur
⁊c̃. Rñ.dđ.ꝙ sicut ostensum est auctori-
tatibꝰ: ⁊ rõnibꝰ.fidei veritas é ꝙ sp̃s.s.ꝓce
dit a pr̃e ⁊ filio. Ad intelligendũ autem
ꝯtrouersiam latinoꝝ ⁊ grecoꝝ ⁊ originem
eiꝰ notandũ é. ꝙ circa ꝓcessioné sp̃s.s.de fi-
lio é duo ꝯsiderare.s.articuli cognitioné. ⁊
eiusdé cogniti ꝓfessioné. Jn p̃mo orta est
dr̃ia Jn s̃o ꝯtrouersia. Cog̊ autem hiꝰ ar
ticuli fundamentũ hꝫ a scriptura: ꝑfectũ vel
incremẽtũ a rõne: sed ꝯsumationé a reuela
tione. Jn scripture auctoritate greci ⁊ lati-
ni ꝯueniũt.que dicit spm̃.s.esse filij ⁊ mitti a
filio.sed in rõe ⁊ reuelatõe differũt. Jn rõe
quidem intelligẽdi.nã cũ scriptura dicat spꝫ
.s.ꝓcedere.greci ad intelligendũ vsi sũt alio
mõ silitudine ꝓcessiõis.alio mõ latini. Naꝫ
cum ꝓcessio dicat̃ in creaturis motus local'
ab vno in aliũ. ⁊ dicat̃ motꝰ cãlis vnius ex
alio.greci ĩtellexerũt ꝓcessioné.p̃mo modo
ab vno in aliũ.latini v̾o s̃o mõ. Et in hoc i
tellexerũt melius latini q̃ꝫ greci q: ꝯꝑaue-
rũt ꝓcessioné eternã ꝓcessioni magis spũa
li. ⁊ iõ magis sili ꝯꝑauerũt. ⁊ sic meliꝰ. Si
militer scriptura dicit spm̃.s. ꝑ spirationem
ꝓcedere. Et cũ duplex sit spiratio.s.flatꝰ ex
terioris. ⁊ amoris interioris.greci ꝯꝑauer̃t
spm̃ spirationi flatus exterioris: ſꝫ latini spi
rationi amoris interioris. Et iõ latini meli
us.q: spũaliori ⁊ siliori silitudini aptauerũt
Sil'r cũ scriptura dicat spm̃.s.ꝓcedere vt ne
xum ⁊ cõioné. ⁊ dupl'r possit esse nexus.vl'
sicut mediũ iungens alteꝝ alteri.vl' sicut ex
tremũ in quo ꝯiungũt̃.greci ꝯꝑauerũt p̄io

mõ.latini s̃o. ⁊ iõ spũaliori ⁊ similiori.q: ille
nexus hꝫ magis similitudiné ꝑsone. Quia
g̊ dr̃iam hũerũt in rõe. ⁊ latini spũaliꝰ ⁊ cõ
uenientius ꝯꝑauerũt.iõ ex rõe sua sũt eleua
ti. ⁊ ꝑ hoc ad intelligentiã scripture disposi
ti. ⁊ iõ manifesta releuatione edocti sũt. de
spũs.s.ꝓcessione. Greci v̾o q: similitudines
differentes ⁊ minus ꝓp̃as aptabant.iõ sup
sua rõe depssi. ⁊ nõ valẽtes intelligere spm̃
a v̾bo ꝓcedere.nec in aliũ ab eterno ꝓcedẽ
artauerũt scripturam ad intelligendũ de ꝓ
cessione tpali. ⁊ iõ sibi viaꝫ reuelatiõis clau
serũt hec é igit̃ rõ diuersitatis ⁊ hiꝰ articuli
cognitione. Cõtrouersia v̾o venit ex hiꝰ
articuli ꝓfessione.ꝓfessio v̾o hiꝰ articuli ve
nit ab eccl'ia latina ex triplici cã.videlicꝫ ex
fidei v̾itate.ex ꝑiculi necessitate. ⁊ ex eccl'ie
auctoritate.fides dictabat hoc ⁊ ꝑiculi ne-
cessitas ĩminebat.ne forte aliqs hoc nega-
ret.in ꝙ ꝑiculũ ĩciderũt greci. ⁊ eccl'e aucto
ritas aderat. ⁊ iõ sine mora exp̃mi debebat
Negatio v̾o hiꝰ articuli venit ex triplici cã
.s.ex ignorantia.ex suꝑbia. ⁊ ex ꝑtinatia .ex
ignorantia: q: nec scripturã ĩtellexerũt nec
habuerũt ꝯgruam rõné.nec aptam reuela-
tiõeꝫ. Ex superbia.q: cũ reputarẽt se sciolos
⁊ vocati defuerũt noluerunt ꝓfiteri.ꝙ non
erat ꝑ eos inuentũ. Ex ꝑtinatia ne ꝯuince-
rẽtur. ⁊ ne irrõnabiliter moueri viderent̃.i
uenerũt ꝓ se rões ꝯ̃ v̾itatem. ⁊ iõ suã s̃niam
defendere ausi sũt. ⁊ auctoritati romane ec
clesie obuiare.iõ facti sũt heretici. q: dene-
gant fidei v̾itatem. ⁊ scismatici q: recesserũt
ab ecclesie vnitate: ſꝫ q: mos est hereticoꝝ.
⁊ scismaticoꝝ cum se nõ possũt rõnibꝰ com
munire aduersã ꝑtem accusare.iõ nos accu
sant ⁊ redarguũt tanq̃ꝫ curiosos. ⁊ tãq̃ꝫ ex
cõicatos ⁊ scismaticos. Curiosos q: sine hiꝰ
articuli ꝓfessione salus erat.q: g̊ se intromi
serũt latini.hoc ꝑquirere ꝙ nõ fuit necessa
rium. Sed ad hoc pꝫ Rño.q: oportunũ fuit
ꝓꝑ ꝑiculum in ꝙ ipsi inciderũt. Sil'r dñt nos
excõicatos.q: symbola corrũpimꝰ. in quibꝰ
ꝑ scõs patres sub excõmũicatiõis pena hoc
erat prohibitum. Et ad hoc pꝫ Rño per p̃
dicta q: non corrũpimus.sed perfecimꝰ.nec
sententia lata est contra ꝑficientes.sed ꝯtra
corrũpentes. Uel potest dici sicut dicit An
sel.ꝙ nouum edidimus. ⁊ hoc quidem face
re potuimus.q: romana ecclesia plenitudi

ne poteſtatis a petro apl'oꝝ principe acce/
perat. in qua nulla patꝝ ſnia nec interdicerẽ
potuit. nec artare: nec ei p̃iudicare. nec liga
re eam ad aliqd. Silr̃ dñt nos ſciſmaticoſ
q2 a nobis icipit diuiſio: cū eni hoc vellem⁹
aſſererẽ. nolum⁹ eos vocare. Et ad hoc rñ
deri põt ꝑ latinis. ꝙ eos vocare ñ fuit opor
tunū. q2 eccl'ia ſine eis hoc poterat. Et hoc
q2 erat laborioſum pp diſtantiã. erat infru/
ctuoſum. q2 iã nõ erat in grecis ſapia tanta
ſicut fuerat imo ad latinos trãſierat. erat ni
hilomin⁹ ꝑiculoſū3 q2 ꝙ ꝑ certo hñdū erat
ꝑiculū erat ducere in dubiū. Et ſic p3 ꝙ fri
uole ſũt eoꝝ accuſatiões. Ad rões ãt: itel
lectis q̃ dicta ſũt facile ẽ rñdere. Ad illud
ğ ꝙ obĩ. ꝙ ꝑceſſio eſt ab vno in aliū. dđ. ꝙ
veꝝ eſt de ꝑceſſione locali: ſed nõ ẽ veꝝ de
ꝑceſſione cãli. ſicut. infra meli⁹ patebit. tam̃
ꝑcedere in aliū ẽ dupl'r. Aut q2 in alium
tendit ſicut in obm̃. ⁊ ſic ſpũs. ſ. ẽ amor quo
filius amat patrẽ ſicut ecõuerſo. Si autẽ ſic
dicaẽ ꝑcedere in aliquē3 vt ab eo recipiaẽ.
oĩo ſtultus ẽ intellect⁹. Eſt eni dr̃e ꝙ amor
q eſt ſpũs. ſ. oriatur a pr̃e ⁊ ſubſiſtat in filio
ſicut riuus oriẽ a fonte. ⁊ regeſcit in lacu ꝑ
fundo. Ad illud ꝙ obĩ. de ſpiratione ꝙ ꝑ
cedit in ꝟbū. dđ. ꝙ veꝝ ẽ de exteriori ꝟbo
nõ de interiori. ⁊ exteri⁹ nõ eſt ſil'e. Ad illđ
ꝙ obĩ. de nexu. dđ. ꝙ nexus nõ h3 rõe3 me
dij ſ3 rõem tertij: q̃3q̃3. qcqd aliqui voluerũt
dicere. ꝙ ⁊ locū tenet ⁊ medij ⁊ tertij ⁊ vo
luerunt ſuſtinere opinionẽ grecoꝝ ⁊ latino
rū. ⁊ diſtingũt duplicẽ modū ꝑcedendi. ſ. in
aliū. ⁊ ſic ꝑcedit a pr̃e. vel ab alio: ⁊ ſic pro
cedit a pr̃e ⁊ filio. Iſtud ẽ exſufflandum
hodie. q2 non h3 intellectū ſanum. imo oĩno
eodẽ mõ ꝑcedit ab vtroq3 ⁊ tñ vtriuſq3 ne
xus ẽ. ſicut poniẽ exẽplū de duobus lignis
ex qbus ꝑcederet vna flãma. Ad illud ꝙ
obĩ. ꝙ ab altero ſufficiẽter. ğ. ⁊ c. dđ. ꝙ iſtđ
veꝝ eẽt ſi eẽnt diuerſa p̃ncipia ſpũs. ſ. ꝙ ñ eſt
veꝝ ſicut. infra patebit. Uñ ſicut nõ valet h̷
argumentū. pr̃ creat ⁊ fili⁹ ſilr̃. ⁊ pater ẽ ſuf
ficiens in creando. ğ fili⁹ ſupfluit q2 ſũt vnū
p̃ncipiū in creando. ſilr̃ ſoluendū in ꝑpoſito
Ad illđ ꝙ obĩ. ꝙ ñ reppiẽ i ſcriptura dđ.
ꝙ ⁊ ſi ꝟba nõ repiãẽ reppiẽ tñ ſẽſus. ſicut in
obijciendo mõſtratū eſt. tñ argumentū non
valet. nõ reppiẽ in ſcriptura. ergo nõ eſt ve/
rū. q2 ſcripture mos ẽ quedam tacere pp in

ſinuandã humilitatẽ. Uñ ⁊ dñſ volens noſ
erudire ad hũilitatem. oẽ ꝙ ſuū eſt: patri at
tribuit. ſicut dicit Jo. vij. mea doctrina non
ẽ mea. ſilr̃ dicit Jo. xvi. q a pr̃e ꝑcedit loqñſ
de ſpũ. ſ. Et tñ ipſe ſubiungit oĩa q̃ h3 pater
mea ſũt. ⁊ iđ argumẽtū nõ valet. Ad illđ
ꝙ obĩ. de ꝯcilijs. dđ. ꝙ nec i cõcilijſ illis ſunt
oĩa iſtituta. que ſpectant ad maiores. nec ẽt
oĩa dicta q̃ ad fidẽ ꝑtinẽt. ſicut in ſymbolo ꝙ
cantaẽ i miſſa. nihil dr̃. de deſcenſu ad infe/
ros. ſed nūqd latuit ſcõs patres ꝑceſſio ſpi
ritus. ſ. a filio. ⁊ ſi nõ latuit qr̃ nõ dixerunt.
credo ꝙ nõ latuit. ſicut patet ꝑ ãtiquos gre
cos quoꝝ magr̃ adducit auctoritatẽ in lr̃a.
ſed tñ nõ fuit exp̃ſſū3 q2 nõ erat opus. nulli
us eni negabat nec negare volebat. ſed he/
retici multa q̃ erant iplicita fidei nr̃e ſua in
portunitate cõpulerũt explicare. ⁊ ſic patet
illud. Ad illud ꝙ obĩ. đ auctoritate dio.
⁊ Greg. dđ. ꝙ nõ ẽ oĩmoda ſilitudo ſ3 maiđ
diſſilitudo. Attendiẽ aũt ſilitudo in hoc. ſ. q̃3
tum ad plenitudinẽ fontalitatis in pr̃e. ⁊ in
diuiſione ꝑſonaꝝ emanãtiū ab eo. ⁊ in rece
ptione influentie in creatura. nõ tñ eſt oĩmo
da ſilitudo q̃3tū ad modū emanãdi. ⁊ ſic p3
illud. Ad illud ꝙ obĩ. de Dam̃. dđ. ꝙ nõ
eſt in ꝑte iſta ei aſſentiẽdū. ſicut eni intellexi
ip̃e fuit in tꝑe qñ orta eſt ꝯtentio. Uñ non ẽ
in hoc ſuſtinendus. q2 ſimpliciter fuit grec⁹
tñ ipſe caute loquiẽ. Uñ non dicit ꝙ ſpirit⁹
non ſit a filio. ſed dicit non dicimus a filio:
q2 greci non ꝯfitebanẽ. nec tamẽ negabant
ſed mõ eoꝝ maledicta ꝑgenies addidit ad
paternam demẽtiam ⁊ dicit ꝙ nõ ꝑcedit a
filio niſi tẽporaliter. ⁊ iđ tanq̃3 hereticos ⁊
ſciſmaticos: eos damnat eccleſia romana.

Ecũdo queritur vtꝝ ſpũs. ſ. proce
dat a patre ⁊ filio inquãtū ſunt vnū
aut inquantū differentes. Et ꝙ in/
q̃3tum vnum. vr̃ per Anſel. in li. de proceſ/
ſione ſpũs. ſ. Nullus intellectus capit ſp3. ſ.
eſſe patris ⁊ filij. ẟm ꝙ alter eſt pater: ⁊ alẽ
filius. ſed ẟm ꝙ vterq3 eſt idẽ deus. Ite3
rõe oſtendiẽ ſic. vnitas effectus eſt ab vnita
te actus. ⁊ vnitas actus. ab vnitate potẽtie
vel ſbi. ergo cū vna ſit ꝑſona ꝑducta a pr̃e
⁊ filio. ergo ꝑ vnum actū ꝑducitur: ⁊ ꝑ vnã
potentiam. ergo ſpirant inq̃3tum ſũt vnum.
Item ꝙ eſt a duob⁹ inq̃3tum duo: aut eſt
inſufficienter a quol3: aut ab altero ſupflue.

sed spiritus.s.a nulla persona est insufficient nec superflue: qꝛ neutꝝ ꝯuenit nec perfecte ergo 7c. Item ꝙ est a duobꝰ inquantū duo est compositum si ꝯsbaliter est ab illis. quia a duobus inquantum duo procedit vnus.7 ita oportet ꝙ illud vnum hēat differentiā. sed spūs.s.non est ꝯpositus.ergo 7c. Itē nihil vnum ꝓcedit a duobus ꝯsilibus in natura inquantum duo.nisi alter sit sicut principiū actiuū.alter sicut principiū passiuum.siue alter vt pater:alter vt mater.sed hoc non ē in diuinis.ergo 7c. Contra q ꝓcedit a duobus ita ꝙ ab vno principaliꝰ quā ab alio ꝓcedit inquantum sunt duo.sed sps.s.procedit principaliter a patre: sicut dicit Aug.7 hētur in sequenti diꝰ 7c. Item q procedit a duobus inquantū sunt distincti:procedit a duobꝰ inquantum sunt duo.sed nexus nō est nisi distinctorum.ergo qui procedit vt nexꝰ procedit ab eis vt a distinctis.7 ita vt a differētibꝰ.

Item ab vnitate sibi est vnitas actus.sed pater 7 filius sunt duo.ergo spirant dupli ci spiratione.ergo spiratur spiritus.s.ab eis inquantum sunt duo.ergo 7c. Item si spirāt spiritum.s.inquantum sunt vnū.aut inquantū sunt vnum in substantia:aut in notione:aut in persona. Si inquantū sunt vnum i sba ergo cum spiritus.s.sit idem in substātia.sps sanctus procedit a se. Si inquantū sunt idē in notione.hoc nihil est.quia non ideo spirant qꝛ sunt spiratores. sed econuerso. nec inquantum sunt vnum in persona. quia in persona non vniuntur. Respondeo.dō. ꝙ spiritus.s.procedit a patre 7 filio inquantum sunt vnum in fecunditate voluntatis. Una autem est in patre 7 filio voluntas qꝛ pater 7 filius sunt vna substantia. Si ergo est in eis voluntatis fecunditas:vna est fecunditas.in eis. Uoluntatis autem fecunditas est in patre 7 filio.quia vterqꝫ deus in processibilis. Sicut enim superius dictum fuit de numero personarum. 7 infra meliꝰ patebit cum agetur de innascibilitate que idem est in patre ꝙ primitas.cum primum 7 principium sint idem. ratio primitatis est ratio principiandi siue fecunditatis. Quantum igitur pater prior est omni emanatiōe .s.processione.7 generatione.quia nec generatur nec procedit.hinc ē ꝙ vtroqꝫ modo ē principium.quia vero filius:prior est emanatione processionis non generationis. qꝛ generatur.tamen est inspirabilis.hinc est ꝙ est principium spirandi non generādi. quia vero spiritus.s.neutro modo se habet: neutro modo est principium. Inde est igitur ꝙ quāuis spūs.s.a duobus procedat.quia tamē procedit non vt sunt differentes.sed vt est in eis vna fecunditas voluntatis:hic est qđ spiritus.s.ꝓcedit ab eis inquantū sunt vnū

Ad illud ꝙ obijcitur.ꝙ principalit ꝓcedit a patre.dicendum ꝙ principaliter potest dici dupliciter.aut respectu secundarij. 7 sic importat ordinem prioris 7 posterioris.7 sic ponit diuersitatem. 7 hoc modo nō accipitur hic. Alio modo prout principalitas dicit quandam auctoritatem:sicut pater dicitur operari per filium. Unde vna creatura producitur a patre per filium inquātū sunt vnum.7 sic est intelligendum in proposito. Ad illud ꝙ obijcitur.ꝙ nexus procedit a pluribus 7c.dō.ꝙ ratio nexus incipit a distinctione.7 tendit siue producit in vnitatem. Unde vltima 7 completiua ratio est vnitas.licet ergo nexus sit duorū.7 a duobus si est perfectus nexus:est ab eis inquantum sunt vnum non inquantū plures. Ad illud ꝙ obijcitur.ꝙ ab vnitate subiecti ē vnitas actus.7 a pluralitate pluralitas.dicēdū ꝙ illud non habet instantiam ꝯm modum loquendi.quia si duo sunt termini copulati. actus nūeratus debet eis reddi. Sed ꝯm rē distinguendum.quia subiectum dicitur dupliciter.aut per se 7 primo. aut non primo. 7 illud verum est de subiecto per se 7 pmo non de alio.7 sic accipiendo pater 7 filius non sunt vnum principium primū subiectū spirationis.quia non spirant ꝯm ꝙ pater 7 filius.sed ꝯm ꝙ in eis est vna fecunditas voluntatis.7 ita inquantum vnum. Uel aliter dicendum.ꝙ est loqui de actu vt est actꝰ siue origo.7 de actu vt est accidens. Si loquamur de actu vt est accidens. de necessitate numeratur ad numerum subiecti.quia non est vnum accidens in duobus subiectis. Si autem loquimur de actu vt est actus:sic cōparat ad subiectum vt ad principium. 7 sic non numeratur ad numerum sbi: sꝫ ꝙ sbm sꝫ sꝫ ꝙ ꝑncipiū. Quū igit in diuinis spiratio nō ē accñs sꝫ ꝓductio.vl' relatio.iō seqt vnitatē sbi.vt est ꝑncipiū.qꝛ pater 7 filiꝰ quāuis due

sint psone. tñ sunt vnū pncipiū q: p eandem virtutez spirant: ideo act⁹ nō numerat i illis ideo spirant vna spiratione q̄zuis sint duo.

Ad illud q querit vltio. aut inq̄ztū vnuz in sba. ꝛc. dō. q inq̄ztū vnum in fecunditate voluntatis. put illa volūtas tracta ē ad notioné p fecunditaté q̄ fecunditas ē rōe pmitatis que pmitas significat p hoc q ē in pcessibilis. Et hoc ē q dicit Ansel. q pr̄ et filius spirāt ſm q vterq₃ est idé deus. nō h₃ q deus simplr̄. sed ſm q deus in vtroq₃. h̄ est ꝯsiderare voluntaté i psōis. Si g̊ q̄ras vtꝝ inq̄ztū vnū in sba: aut notōe: aut psona dō. q rn̄deri pōt duplr̄ ſm duas opiniones prius positas de potentia generandi. di. vij. q: quidá dn̄t q potentia generandi nō differt a generatione siue paternitate. nisi i mō loquendi. ꝛ ita dicit notioné. s. psonalem p pṗetaté vt generatio l₃ alio mō. Silr̄ isti dn̄t q fecūditas volūtatis siue vis spiratiua dicit eandé notioné q̄z spiratō l₃ alio mō. quia vis spiratiua dicit vt in rōe aptitudinis. sed spiratio in rōe actus. ꝛ ita ſm hos inquātū sunt vnū notione. Alij dn̄t q sic potentia generādi dicit nām in psona. ita eéntiam psonaliter. sed vis spiratiua dicit voluntatez vt voluntas est in psonis in qb⁹ ē fecūda. ꝛ ita pr̄ ꝛ filius spirāt inq̄ztū vnum in essentia: siue natura: siue voluntate. vt dicat ppṗius voluntate ꝯsiderata in psonis. q̄lib₃ hazꝝ positionū satis mihi vr̄ pbabilis.

N pte ista sūt dubitatiōes circa lr̄az ꝛ pmo de hoc q dicit. In pncipalibus cōcilijs q̄ apud eos celebrata sꝫ q̄rit q̄ sint illa quattuor pncipalia ꝯcilia. Et dō. q quattuor fuerūt ꝯcilia pncipalia apostoloꝝ in ecclia pmitiua vt dicit q̄dam glo. super act⁹. Primū fuit ad electōné mathie act. i. Scōm ad electioné. vij. diaconoꝝ. act. vj. tertium fuit ad nō iponéda legalia gentibus. act. xv. Quartū ad tolleranda legalia ad tps. act. xxij. Cōcilia aūt patꝝ pncipalia apud grecos fuerūt silr̄. quattuor. s. Nicenū. Ephesinū. Calcedonése. ꝛ Cōstátinopolitanū. Ité q̄rit de expōe illa q̄z ponit magister sup illud. q docuerit ꝛ aliud pdicauerit ꝛ expōit. i. ꝯtrium docuerit vel ecōtrario mō ꝛc. q: nō vr̄ ista expō pbabilis eo q ille q ꝯdicit articulis excōicatus est ipso iure. g̊ nō oportebat p ꝯrio dari sniam. g̊ videtur q p diuerso tulerint snlaz. Preterea vn̄ venit ista expō p deo. qr̄ nō dixerūt q̄squis ꝯdixerit. Rn̄. dō. q sicut dicit Ansel. ois ṽitas sacre scripture pōt dici. q̄ sacre scripture nō ꝯdicit pp suam generalitaté ꝛ dignitatem. ꝛ iō pdicta expō h₃ hic locum. nec fuit incōueniens exprimere excōicationé hereticoꝝ. q: sci patres in cōcilijs ordinabāt q̄ iuris erāt. Et ppterea ad terroré est dictuz ꝛ maluerunt dicere aliud q̄zuis intellexerit ꝯrium. vt magis ꝯpescerent ora psūptuosorū ne adinuenirent nouitates i fide. Scōm ṽitatem aūt excōicationis snia nō se extédit nisi ad ꝯdicentes: q: nō fuit eoꝝ intentio pcludi viam ad explanationé fidei faciendaz maioré si deus alios magis illuminaret. ꝛ si hoc dixissent ꝯstat q nō bn̄ moti fuissent. ꝛ snia eoꝝ merito aboléda esset. Ité queritur de hoc q dicit. q nō ē aliud. spm̄. s. eé filij. q̄z eé a filio. sed ꝯ. Aliud est dicere. capa sortis. q̄z capa facta a sorte. g̊ silr̄ videtur i pposito: aut si nō. q̄ritur rō. Et dō. q genitiuus q̄zuis denoiet ab hitudine pncipali. tn̄ aliam habitudiné importat imo alias. vt possessionis. sed cū in diuinis nō cadat diuersitas nec habitudo nisi originis. rōe medie in diuinis determinat ad hitudinem pncipij. ꝛ ideo in deo idem ē dicere sps filij. q sps pcedit a filio. Preterea alia est rō q: spūs ſm q est nomé absolutū sicut hoc nom deus nō h₃ ppṗe ꝯstrui cū genitiuo. q: tunc idem eét dicere sps filij. q de⁹ filij. ergo op₃ q accipiat spūs ſm q dr̄ a spiratione. ꝛ sic est nomé importans originé. g̊ sicut sequit filius pr̄is. g̊ filius q est a pr̄e ꝛ ita dr̄e sps filij. i. sps. q est a filio. Item q̄ritur de hoc q dicit. nō sine meo ꝛ patris arbitrio. vr̄ male dr̄e q: qui h₃ arbitriū sup aliqué h₃ dn̄ium sup illū. g̊ vr̄ ſm hoc q spūs. s. sit inferior filio. Si tu dicas q arbitriū dicit voluntatez hoc nihil ē. q: tūc silr̄ cum vna sit voluntas trium. similiter filius nō loquit sine arbitrio sps. s. ꝛ pater similiter. q n̄ dr̄ ppṗe: Rn̄. dō. q sps. s. ē patri ꝛ filio ꝯsbal'. ita q a patre ꝛ filio procedit opatio. ergo spiritus sci est cōis patri ꝛ filio. ꝛ similiter eque habet esse a patre ꝛ filio. ita q non est dr̄e q habeat loqutionem ppriam nec q héat loqutionem a se. Et hec duo voluit excludere dn̄s cū dixit. nō loquit a semetipso vt ex-

cludat rõ ꝓprij. ⁊ rõ primi principij. ⁊ hoc exponẽs. dicimus ꝯ ꝓprium dicit. non sine me. ꝯ rõnez primi principij dicit. sine meo ⁊ patris arbitrio. ⁊ arbitrium non importat dñium vel cãlitatem sed solum auctoritatez in filio ⁊ patre respectu spiritus. s. vel eius operationis.

Di. xij.

Item querit cuz spũs. s. ꝓcedit a patre ⁊ filio. Hec est ſa pars in qua magr determinat qualit spũs. s. ꝓcedit a pr̃e ⁊ filio. Et hec ꝑs hz quattuor capl'a. ſm. iiij. q̃ determinat. in iiij. capl'is. nã primo q̃rit ⁊ determiat vtruz spũs. s. pri9 ꝓcedat a pr̃e. ⁊ determinat ꝙ ñ. Scdo vtꝝ ꝑncipali9 ⁊ pleni9 ibi. nũc tractã dũ est ꝙ ſo q̃rebat ⁊c̃. Tertio vo determinat vtꝝ ꝓprie a pr̃e ꝓcedat. ⁊ dicit ꝙ sic ibi Ex eodẽ sensu dr̃ etiã ꝓprie ꝓcedere ꝺ pr̃e Quarto vo determinat vtꝝ spũs. s. ꝓprie ꝓcedat a pr̃e ꝑ filium ibi. forte ⁊ iuxta hãc intelligentiã vbi ꝯfirmat auctoritate hilarij ꝙ spiritus. s. mittitur a patre per filiũ ⁊ procedit.

Apposito ex ꝑcedentibus ꝙ spũs. s. ꝓcedat a patre ⁊ filio. ad intelligentiã hi9 ꝑtis quattuor q̃runt de ꝓcessione spũs. s. in cõparatione ad vtrũqz. Primo q̃ritur vtꝝ spũs. s. prius ꝓcedat a patre q̃z a filio. Scdo vtꝝ pleni9 a patre q̃z a filio. Tertio vtꝝ ꝓcedat a pr̃e mediate filio. Quarto ⁊ vltio vtꝝ ꝓcessio filij prior sit ſm ordinẽ intelligendi ꝓcessiõe spũs. s. vel econuerso.

Circa primũ ꝙ prius ẽ a pr̃e q̃z a filio sic ostẽdit. Cã pria ẽ in qua ẽ status. g̊ ⁊ principiũ primũ in quo ẽ status. sed status ẽ in pr̃e. g̊ pr̃ ẽ principiũ ꝑmũ sed primũ supponit ꝑus. g̊ pri9 ꝓcedit a pr̃e q̃z a filio. Itẽ cã prima ẽ q̃ agit ñ alia supposita. si g̊ pr̃ ꝓducit nõ ꝑ suppositionẽ alterius principij. fili9 ꝑ suppõem. pri9 ꝓducit pr̃ q̃z filius. Itẽ ꝙ hz aliqs ex se ꝑ prius hẽt q̃z ꝙ hz ab alio: sed ꝓducere spũm. s. hz pat a se. ⁊ filius a pr̃e. g̊ ꝑ prius hz pater q̃z fili9

Contra vbi nõ ẽ ponere posteri9 nec ꝑus q2 pri9 respectu posterioris dr̃. sz i trinitate ñ est ponere posteri9. g̊ nec prius. Si g̊ ꝓcessio spũs. s. a pr̃e ⁊ filio ẽ eterna pz ⁊c̃. Itẽ vbi est ponere prius ⁊ posterius: est ponere diuersitatem principiorum: sed pater et filius producunt spm̃. s. inq̃ztũ vnũ vt supra mõstratũ est. g̊ nõ est ibi rõ prioris. Itẽ si ꝑ prius ꝓcedit a patre q̃z a filio. g̊ a filio aut nõ ꝓcedit aut bis ꝓcedit: sed ꝓcedit a filio. ⁊ nõ ꝓcedit bis. g̊ ⁊c̃. Itẽ ꝯtingit intelligere prius nõ intellecto posteriori. g̊ si ꝑ ꝑus ꝓcedit a pr̃e. ergo ꝯtingit intelligere ꝙ ꝓcedit nõ cointellecto filio. Sz ꝯ spũs. s. ẽ amor vniens. ⁊ amor nectẽs. sed nõ ẽ accipe mutuũ amorẽ ad min9 q̃z inter duos. g̊ nec spz. s. eẽ nisi a duob9. g̊ nec per prius ꝓcedit ab vno q̃z ab alio. Rñ. dd. ꝙ prius dr̃ multipliciter dr̃ eni prius duratiõe. dr̃ pri9 cãlitate: dr̃ prius origine. dr̃ prius auctoritate. ⁊ primis duob9 mõis nullomõ cadit prius in deo: q2 pri9 duratiõe ẽ ꝯriũ eternitati. prius cãlitate ẽ ꝯrium essentie vnitati. Sed prius origine quo alr̃ ex altero. ⁊ pri9 auctoritate quo alter accipit ab altero cadit ibi. Sz pri9 origine cadit respectu ꝓducentis ⁊ ꝓducti. cũ alter orit̃ ex altero. Cum vo vn9 oritur a duob9 nõ cadit ibi prius origĩe. q2 tũc ambo sũt vnũ originale principiũ. tñ cadit ibi pri9 auctoritate. q2 q̃zuis pater ⁊ fili9 sint vnum in ꝓducẽdo tñ hoc accipit fili9 a pr̃e. Si igit̃ q̃rit̃ vtꝝ ꝑ prius ꝓcedat spũs. s. a pr̃e q̃z a filio. si intelligat̃ pri9 duratione falsuz ẽ. Silr̃ si prius cãlitate. Silr̃ si prius origine. sicut ꝓbant prime rões ad hoc inducte. Si aũt ꝑ9 auctoritate vt prius idẽ sit ꝙ ꝑncipali9 vitatem hz. Ad illud g̊ ꝙ primo obr̃. ꝙ pater est primũ principiũ ⁊ pria cã. dd. ꝙ ille rões hñt veritatẽ vbi ẽ pluralitas cãꝝ vel principioꝝ. sz respectu spũs. s. nec ẽ pluralitas cãrũ nec principioꝝ. Ad aliꝺ ꝙ obr̃. ꝙ ꝑ ꝑus hz ꝙ hz ex ꝑ se. dd. ꝙ si intelligat̃ prius. i. principali9. veꝝ est. Si aũt alio mõ falsũ. q2 vnũ ⁊ idem põt hr̃i a plurib9 personis ita ꝙ ab vna ꝑ aliam. nec ẽ talis prioritas. aliq̃ trium ꝑdictoꝝ modoꝝ.

Secũdo q̃ritur vtꝝ pleni9 ꝓcedat a patre q̃z a filio. Et ꝙ sic vr̃. q2 ꝓꝑ ꝙ vnũquodqz ⁊ illud magis. g̊ cũ fili9 spiret ꝑ patrẽ q2 hoc hz a patre. g̊ pater magis spirat. Itẽ ois cã prima plus ĩfluit q̃z ſa. sz pater est primũ principiũ spirãdi. ergo plus influit q̃z fili9. Itẽ pleni9 ꝓcedit aliqs a quo ꝓcedit ꝓprie ⁊ pricipalr̃ q̃z a quo nec ꝓprie nec principaliter: sz spũs. s. ꝓcedit

a patre ꝓprie ⁊ principalr̃ sicut dr̃ in lr̃a.
⁊ Aug. dicit. g̊ ⁊c̃. Jté plenius ꝓcedit ab
eo aliqs a quo hꝫ quicqd hꝫ .s. sbam ⁊ ꝓpe
taté q̃ꝫ a quo nõ hꝫ. ſꝫ spũs. s. hꝫ a patre ꝙ sit
⁊ ꝓcedat a pr̃e ⁊ a filio. qꝛ fili⁹ accipit a pr̃e
ꝟtuté spirádi: a filio aũt non hꝫ ꝙ ꝓcedat a
patre: qꝛ tũc fili⁹ aliqd daret patri. ergo ⁊c̃.
Contra. Si pleni⁹ a pr̃e. ergo ꝑfecti⁹. er
go a filio nõ ꝓcedit ꝑfectissime. g̊ in trinita
te aliqd est ipꝑfectionis. Jté si pleni⁹ a pr̃e
q̃ꝫ a filio: ſꝫ vbi é ponere pl⁹ ⁊ min⁹ ibi est di
uersitas. ergo in ꝑsona spũs. s. é diuersitas.
Jté vr̃ ꝙ nec principali⁹ a pr̃e. qꝛ q ꝑfecte
dat aliqd alicui dat ei vsum ⁊ iurisditionem
siue auctoritateꝫ. Si g̊ pater dat filio posse
spirare. ergo dat ei auctoritaté spirandi. er
go eq̃ principalr̃ ꝓcedit a filio vt a patre.
R̃n. dõ. ꝙ spũs. s. dr̃ ꝓcedere a patre p̃n
cipalr̃: ⁊ ꝑ se. principaliter qꝛ auctoritas est i
pr̃e ꝑ se qꝛ nõ tm̃ mediante filio. ſꝫ et̃ imedi
ate. nõ tñ pleni⁹ ꝓcedit a patre nec ꝑfectius
qꝛ pleni⁹ ponit gradũ ꝑfectionis. ponit etiaꝫ
ꝯpositioné sbe i ꝓducto quoꝝ neutꝝ é in di
uinis. vñ si ꝓponat̃ hoc. ꝙ illõ ꝙ ꝓcedit ab
aliquo p̃ncipali⁹. ꝓcedit pleni⁹. simplr̃ é ne
ganda. Ad illud ergo ꝙ obr̃. de cã prima
⁊ ꝑꝑ qδ ⁊c̃. dõ ꝙ sic̃ dictum é prius. illõ so
lum hꝫ locũ vbi pluralitas é cãꝝ. hic autem
nõ est pluralitas: nec cãꝝ nec p̃ncipioꝝ. idõ
nõ hꝫ hic locũ. Ad illud ꝙ obr̃. nõ hꝫ sps
s. a filio ꝙ ꝓcedat a patre. dõ. ad hoc ꝙ hr̃e
a se vel ab alio nõ ponit gradũ plenitudinis
vñ q̃ꝫuis fili⁹ diuinitaté héat a patre. ita tñ
é ꝑfectus deus vt pater. ⁊ iõ nõ seq̃t ꝙ ple
nius a patre ꝓ cedat qꝛ principali⁹. Qδ
obr̃. ꝙ plenius hꝫ ꝙ hꝫ essentiam ⁊ ꝓprie
taté. Rñ põt interimédo minoré. hꝫ eni sps
s. a filio ꝓprietatem. lꝫ nõ héat ꝺm oém res
pectum. hꝫ eni ꝓcessionem a filio: ſꝫ non vt
a patre. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ pater dat filio
auctoritatem. dõ. ꝙ dando auctoritaté sup
spm̃. s. nihilominus ex ipso hꝫ auctoritatem
qꝛ ex hoc dꝫ filius referre ipsam ad patrem
qꝛ hꝫ a pr̃e. ⁊ inde est ꝙ in filio é auctoritas
⁊ subauctoritas: vñ etiá principalr̃ ꝓducit
spm̃. s. ſꝫ pater principalius. qꝛ in eo é tm̃ au
ctoritas nõ subauctoritas. p̃ncipalitas auteꝫ
auctoritas dr̃ in diuinis.

Ertio q̃rit̃ vtꝝ spũs. s. ꝓcedat a pr̃e
mediáte filio. Et ꝙ sic vr̃: ꝑ Hy
lar. xiij. de tri. qui loqués ad patrem ait. spm̃
scm̃. qui ex te ꝑ eũ é ꝓmereat̃. ergo spũs. s. é
a patre ꝑ filium. g̊ mediante filio. Jté Ri
car. dicit ꝙ in diuinis é ꝓcessio imediata tá
tũ. ⁊ mediata ⁊ imediata. mediata tm̃ eé nõ
põt. ⁊ dicit ꝙ mediata ⁊ imediata é ꝓcessio
spũs. s. ex patre. ergo cũ nõ possit cadere me
diũ nisi filius. spũs. s. ꝓcedit a pr̃e mediáte fi
lio. Jté sic̃ est ꝓcessus in illa trinitate ꝓ
cessu imaginis create. ſꝫ amor ꝓcedit a men
te mediante intelligentia. g̊ spũs. s. ꝓcedit a
patre mediante filio. Si dicas. ꝙ nõ é similitu
do q̃ꝫtũ ad hoc ergo ꝺstruit̃ rõ imaginis. qꝛ
imago dꝫ representare ordiné ⁊ originé per
sonaꝝ nõ tm̃ numeꝝ in ꝑsonis. qꝛ hoc é eti
am in uestigio. Jté si solus filius spiraret.
ita. ꝙ nõ pater: tunc pater nõ diceret̃ spira
re: ſꝫ mediante filio ita ꝙ eét ꝓcessio media
ta tm̃. ergo cũ spiratio ꝯueniat patri ꝑse. ⁊
ꝯueniat ei ꝑ hoc ꝙ é principiũ filij spirantis
g̊ ꝯuenit ei ⁊ mediate. ⁊ imediate: ſꝫ si hoc.
g̊ spũs. s. ꝓcedit a patre mediáte filio. Cõ
tra nobilius est imediatuꝫ principiũ q̃ꝫ me
diatũ: ſꝫ oé nobili⁹ é deo tribuédũ. ergo si pr̃
é nobilissimũ principiũ spũs. s. ergo tm̃ ime
diate nõ mediate ꝓducit ipsum. Si tu dicas
ꝙ ꝓducit sil' mediate ⁊ imediate. ꝯ mediatũ
⁊ imediatũ sunt opposita: sed opposita non
sunt simul vera de eodé. ⁊ respectu eiusdem
g̊ impossibile é ꝙ simul ꝓducat mediate ⁊
imediate. Jté sicut se hꝫ ꝑ se ad ꝑ accñs. ita
mediatũ ad imediatũ. ſꝫ de⁹ nullius cui⁹ est
cã ꝑ se é cã per accñs. ergo nulli⁹ cui⁹ é prin
cipiũ imediatũ é principiũ mediatũ. Jteꝫ
magis é imediatũ ꝙ nullo recipit mediũ q̃ꝫ
ꝙ recipit mediũ. ſꝫ filius nullomõ mediũ re
cipit i spirando. ergo imediatius ꝓducit quá
ꝓducat pater. nõ ergo vniformiter oio ꝓdu
cunt pater ⁊ fili⁹ spm̃. s. R̃n. dõ. ꝙ sic̃ vlt̃
Rica. ꝓ ductio spũs. s. é mediata simul ⁊ im
mediata. Mediata inq̃ꝫtũ é a filio ⁊ filius
a patre. ſꝫ imediata. inq̃ꝫtũ ipse spũs. s. ab ip
so patre spirat̃. ⁊ h⁹i exéplum ponit̃ iexitu
abel de adá. Abel eni imediate exijt de adá
qꝛ ipse ex lũbis suis genuit eũ. nihil minus
exijt mediate qꝛ exijt ab eua q̃ fuit ab adam
siue de adá deducta. Et hũc modũ opor
tuit eé in deo ꝑꝑ sũmam germanitaté. Si. n.
tm̃ mediata eét ꝓcessio spũs. s. vt tm̃ esset a
filio, nõ esset sũma germanitas spũs. s. cũ pa

tre. Similiter si oio imediata vt eēt a patre tm̄. nō esset sūma germanitas. cuȝ filio. ⁊ sic ꝯcedendū ꝙ mediāte filio. Ad illud ergo ꝙ obr̄ incōtrariū. ꝙ nobilius est imediatum ꝑncipium. dō. ꝙ mediatio est trib⁹ modis. q̄dam eni est mediatio q̄ excludit imediatōeȝ tm̄. vt qn̄ effectus vltim⁹ nō cōtinuaṫ influētie cāe prioris: sed p medium oio ꝑducitur priori nō coopante: ⁊ hoc dicit ordinē ⁊ diuersitatē agentiū ⁊ sepationē. Alio mō ē mediatio ꝑut dicit ordinē cāꝝ adinuicem n̄ sepationē in agēdo. sed solū diuersitatē agētium ⁊ ordinem. Tertio mō prout dic̄ ordinem non tn̄ sepationem virtutū agentiuȝ nec diuersitatem. Prima mediatio nō cadit in deo. q: deus est cā simpl'r prima. cui⁹ influentia ē tanta. ꝙ nulla creatura aliquid agit ei⁹ influentia remota. ⁊ ideo nihil adeo exit mediate tm̄. Secūda mediatio cadit in deo respectu effectus producti a cā creata: q: ibi est ordo cāꝝ ⁊ diuersitas virtutuȝ sed tn̄ non est sepatio q: deus intime agit q: p seipsum agit: agit nihilominus p virtutem creatam que ab ipso est. Tertia mediatō cadit in opatione diuina in qua sūt agentes psone in quibus attendiṫ ordo. q: vna habȝ ab alia ꝙ agat: sed tn̄ nec est ibi virtutū diuersitas nec sepatio vel distantia aliq̄. imo vna virtute. ⁊ eque intime agūt. ⁊ sic pater mediāte filio. producit spm̄. s. non q: sit medium distantie vel differentie: sed q: ꝙ fili⁹ producat hoc hȝ a patre. ita ꝙ est ibi qdam ordo. ⁊ sic patet Rō. ad sequens. cū dicit ꝙ mediatum ⁊ imediatum sunt opposita. Uerum est enim. sed nō primo mō: sed ꝺo vl'tertio. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ deus nullius ē cā p accidens. ergo nec mediate. dō. p accidēs aliquid creare derogat veritati cāe suppreme. Illius enim dr̄ aliquid cā esse p accn̄s. cuius est cā p aliquid aliud ꝙ non ē ab ipso sed aliunde. Si ergo deus alicuius esset cā p accidens. nō esset cā vl'ıssima ⁊ prima. et ita nec nobilissima: sed mediatio non repugnat nobilitati cāe suppreme. Creare enim aliquid p se. ⁊ p id ꝙ ab ipso est nō dicit indignitatem: imo dignitatem. q: dignitatis ē non tm̄ per se aliquid posse: sed posse alij cōmunicare: ita tn̄ ꝙ ille sine eo nihil possit.

Ad illud. ꝙ vltimo obr̄. ꝙ filius ē mediatior cā, dō. ꝙ non valȝ. q: ista mediatio que predicta est nō repugnat imediationi. ⁊ ideo nō diminuit eam.

Quarto ⁊ vltio queritur. que istaruȝ duaꝝ emanationum. s. generatiōis ⁊ processionis sit prior ꝺm rōnem intelligendi. Et ꝙ generatio filij ostendiṫ sic. In imagine creata sic est ꝙ ꝺm ordinem intelligendi prior est emanatio notitie a mēte. q̄ȝ amoris. sicut vult Aug. q: incognita non possum⁹ diligere sicut Aug. dicit in. x. ꝺ tri. ergo si ordo attendiṫ in imagine. ꝺm conformitatē ad trinitatem increatam. ergo ꝺm rōnē itelligēdi prior est processus ꝟbi q̄ȝ amoris in diuinis. maxime cū per imaginē creatam intelligamus trinitatē increatam. Itē sicut vult phs. Uoluntas est cuius principium est in ipso cognoscente singularia. ergo voluntas vt voluntas ꝓsupponit cognitionem. ergo emanatōnē verbi emanatio amoris. Item oē principiū ꝺm rōnem intelligendi prius est q̄ȝ principiatuȝ: sed filius est principium spūs. s. ergo ꝺm rationem intelligendi oportet preintelligere filium spūi scō. ergo ⁊ generationem que est emanatio filij prius q̄ȝ processionē que est spiritus sancti.

Item in omni natura agente per moduȝ nature ⁊ voluntatis. productio per moduȝ nature intelligitur ante productionem voluntatis. ergo cum pater sit natura intellectualis producens filium connaturalem et per modum nature. ⁊ spiritum. s. per modū voluntatis vt supra tactum est. ergo emanatio filij prior est secundum rationem intelligendi emanatione spiritus sancti. Contra Augustinus. ix. de trinitate partum mētis precedit appetitus. quo id quod nosse volumus querendo nascitur proles ipsa notitia. ergo ante est in imagine creata appetitus quam sit proles notitia. Ergo ante amor quam verbum. ergo ⁊ processio ante generationem. Item nullus videns rem cognoscit eam nisi intentio voluntatis applicet vim cognoscentem ipsi cognoscibili. vt patet de homine eunte per viam. qui cū iuit ⁊ alibi cogitauit perfecte. nescit qua trāsierit sicut dicit Augustinus in vndecimo ꝺ trinitate. Ergo voluntas precedit ipsam cognitionem. ergo amor verbum increaturis ergo pari ratione in deo saltem ꝺm intellectū. Itē sicut vult phs. primū ⁊ imediatū

idem sũt. Uñ ipse in li. posterioꝝ diffiniens
imediatã ꝓpositionem dicit. ꝙ imediata ꝓ-
positio ẽ illa q̃ nõ est altera prior. ꝫ eq̃ ime-
diate ꝓcedit spũs. s. a pr̃e vt filius. g̃ eq̃ pmo
g̃ nec ẜm rẽ. nec ẜm rõem itelligẽdi gnãtio
filij pcedit ꝓcessionẽ spũs. s. Itẽ: q̃ᵹto ali
qd cõius tanto prius ẽ ẜm rõem intelligẽdi
sed cõis spiratio est cõior q̃ᵹ gnãtio quia cõ-
uenit patri ⁊ filio. ꝫ gnõ soli patri. g̃ prior est
ẜm rõem intelligẽdi spiratio q̃ᵹ gnõ. R.
dñ. ꝙ quicqd sit de ordine reali de quo ĩfra
dicet̃. tñ ẜm rõem intelligẽdi prior ẽ emana
tio verbi. tuꝫ q: verbũ est spũs. s. pncipium
tum etiã q: verbũ ꝓcedit per modũ nature
sed sps. s. p modũ liberalis volũtatis. tũ etiã
q: intelligimus emanatiões in psõis p ema
natiões reptas i ymagine. In ymagine aũt
ꝯstat ꝙ cognitio ⁊ intelligẽtia pcedit volun
tatem ⁊ amorẽ. nõ tñ volo dicere ꝙ in diuis
fit emanatio ita nã posterior emanatõne sic
repimus in ymagine creata. Ad illud. g̃
ꝙ obijcit̃ in ꝯ̃riũ. ꝙ appetitus pcedit ptuꝫ
mẽtis: dñ. ꝙ ille appetitus hꝫ ẜm statũ du-
plr̃ ꝯsiderari. Uno mõ ẜm rõnem inhiatis
ad hitaꝫ cognitionẽ. Alio mõ ẜm rõem com
plectẽtis. ⁊ hoc ẽ post habitã cognitionem.
Et ẜm pmũ statum ẽ impfectõis: q̃ᵹtum ve
ro ad ẜm est pfectõis. Et iõ q: ꝙ pfectõnis
est in deo ponimꝰ nõ ꝙ est iperfectõis. ideo
appetitus ẜo mõ assĩlatur spũi. s. ⁊ hic tenet
rõem tertij. Et ꝙ pmus sit iperfectõis. patꝫ
q: est ignorãtis ⁊ desiderãtis sciaꝫ acquirer̃
ꝙ nõ ꝯuenit deo. Ad illđ ꝙ obijcitur. ꝙ
intẽtio pexigit̃ ad cognitionẽ. dñ. ꝙ veruꝫ ẽ
ad cognitionẽ acqrendã. ꝫ noticia ꝓut est in
acqrendo nõ hꝫ silr̃itudineꝫ cũ illo verbo. vt
vult Aug. in. xiiij. ⁊. xv. de tri. Ad illđ. ꝙ
obijcitur. ꝙ eq̃ imediate ꝓcedit spũs. s. dñ:
ꝙ verũ ẽ. ꝫ tñ sps. s. ita ꝓcedit imediate. ꝙ
etiã mediãte filio. ⁊ ita ex illa rõe opoꝛtet p-
intelligi emanatõ nomĩe filij. Ad illud. ꝙ
obijcit̃. ꝙ q̃ᵹto aliqd cõius. tanto priꝰ. dñ. ꝙ
veꝝ est in absolutis. ꝫ nõ tenet i respectiuis
vt patet in gnõne ⁊ creatiõe. põt tñ dici ꝙ il
lud intelligit̃ de eo ꝙ est cõius cõitate pdi-
catõis. ꝫ cõis spiratio ẽ cõis cõitate nõ tm̃ p
dicatõis q: dr̃ đ patr̃ ⁊ filio. ꝫ ẽt cuiusdã con
cordie ⁊ ꝯnexiõis. ⁊ tale cõe ẜꝫ rõeꝫ ꝯcordie
⁊ amicicie. psupponit ꝯcordãtes. ⁊ ꝯnexos
non pit ⁊ sic patet illud.

In pte ista sũt dubitatões circa lraꝫ.
Et pmo de argumẽto hẽtici ꝙ fac̃
ibi. Aut nato iã filio aut nõ nato. vr̃
eni illud argumentũ necessariũ. q: cuiuslibꝫ
ꝯ̃dictionis necessariũ ẽ alteram partẽ eẽ ve
ram. ꝫ natũ ⁊ nõ natuꝫ opponunt̃ ꝯ̃dictorie.
g̃ necesse est alteram partẽ dare. ꝙ sps. s. ꝓ
cedit aut nato iã filio aut nõ nato. Cũ igi
tur magr̃ ⁊ Aug. respõdeãt iterimẽdo vtrã
q̃ᵹ partẽ. vident̃ male dr̃e. R. dñ. ꝙ he-
reticus in sua qõe querebat de ordine gnã-
tionis filij ad ꝓcessionẽ sps. s. ⁊ querebat de
ordine ẜm durationẽ ⁊ tps. nõ ẜm rõem itel
ligendi. ⁊ querebat vtrum prius natus esseꝫ
filiꝰ q̃ᵹ ꝓcessisset spũs. s. aut ecõuerso ⁊ vtrũ
q̃ᵹ falsum erat. Ideo magr̃ ⁊ Aug. ꝯsideran
tes intentionẽ heretici. siue interrogatõem.
ẜm sensum in quo eã ꝓponit: simplr̃ ⁊ bene
dr̃nt eam interimẽdo. Ad illud. g̃ ꝙ obij-
citur. ꝙ diuisio heretici ẽ p ꝯ̃dictoria. dñ. ꝙ
falsum ẽ q: ꝓpositio ꝯ̃dictoria accipit̃ negã
do ꝯpositõem pncipalẽ. sed ipe fert negatõ
nem ad ꝯpositõeꝫ nõ pncipalẽ. sed intellectã
in hoc ꝙ ẽ nato. ⁊ iõ cã falsitatis semp rema
net. hec eni est falsa. sps. s. ꝓcedit nato filio.
q: notat̃ qđ natiuitas filij pcedat ꝓcessionẽ
sps. s. hec iterũ est falsa. ꝓcessit nõ nato filio
q: notat̃ ꝙ natiuitas filij nõ fuerit simul cuꝫ
ꝓcessione sps. s. sed hec ẽ vera. sps. s. nõ ꝓ-
cessit nato prius filio. q: simul fuit natiuitas
filij ⁊ ꝓcessio sps. s. Itẽ querit̃ de hoc ꝙ
dr̃. quicqd vnigenito dedit gignẽdo dedit.
vr̃ male dicere. q: si hoc. ꝫ dedit ei spiratõeꝫ
g̃. dedit eã gignẽdo. g̃ spiratio est genita. sed
qcquid dr̃ in diuis ꝯcrete dr̃ ⁊ abstracte. sed
nõ ꝯuertit̃. g̃ si spiratio est genita. spiratio ẽ
gnãtio. ꝙ est ꝯ̃ omnes modo. R. dñ. ꝙ de
fectus ẽ in vtroq̃ᵹ argumẽto. nã illud non
valet. dedit generãdo spiratõem. g̃ genera-
uit spiratõem. sicut nõ sequit̃ generãdo dđit
filio essentiã. g̃ eẽntia ẽ genita. aliqua eniꝫ p
gnãtionẽ dñr dari que ñ dñr generari. ⁊ ite
rum alia rõ nõ valet spiratio ẽ genita. g̃ spi
ratio est gnõ. Sicut eni infra patebit đ dua
bus notionibus vnius persone. verum ẽ ꝙ
vna predicatur de altera denoiatiue non i
abstractione. ⁊ ideo non valet illa ratio imo
est ibi acciñs. Quod ergo dicitur quicquid
predicatur denominatiue ⁊ abstractiue. ve-
rum est de essentia. sed non est verum deꝓ

ꝑrietate ꝑsone ⁊ hec īfra melius patebunt.

Item dubitatō est de hoc ꝙ dicit Jero. Credimus in spm̄.s. qui de pr̄e ꝓprie proce dit. vr̄ enim dr̄e falsum: q꜡ ꝓprium est ꝙ cō uenit vni soli. g̊ si de patre ꝓcedit ꝓprie. nō ergo de filio. Si tu dicas ꝙ nō dicit ꝓprie ꝯ cōitatem sed ꝯ ip̄roprietatē. g̊ vr̄ ꝙ ip̄roprie ꝓcedat a filio. R℞. dō. ꝙ proprie nō dicit ꝓprietatem siue solitudinē: sed sonat in auctoritatem. sicut ꝑncipal'r. sicut enim pr̄ dr̄ ꝑncipaliter spirare. q꜡ hoc nō h꜡ ab alio. ita ēt ꝓprie q꜡ hāc ꝯditionē non hr̄e ab alio. nulli cōicat. ita vr̄ dicere magr̄. Pōt t n̄ dici ꝙ vno mō ꝓprium dr̄ ꝯ cōitatem. Alio modo ꝯ improprietatē. tertio modo accipitur ꝑ appropriatōem. ⁊ sic accipit̄ hic. q̄zuis eniꝫ spiratō eq̄ vere ⁊ ꝓprie ꝯueniat patri ⁊ filio. tn̄ filius appropriat eam pr̄i ꝑꝑ auctoritatem.

Itē queritur de hoc ꝙ dicit Hylari⁹ loquens ad patrē. Ex te ꝑ eum sp̄s.s. tuus ē. vr̄ enim male dicere dicēdo ꝑ eū. q꜡ vt dicit ꝑpositiuus. ꝑ eum verbis trāsitiuis significat subauctoritatē. sed cū absolutis auctoritatem. vt p꜡. si dicā. ego sum sapiēs ꝑ deum in deo notat̄ auctoritas. Cum g̊ dr̄ ꝙ sp̄s.s. est a pr̄e per filiuꝫ. in filio notat̄ auctoritas.

R℞. dō. ꝙ aliqui voluerūt dicere ꝙ hec est ip̄ropria. sp̄s.s. est a pr̄e per filium siue ꝓcedit. Et d꜡ resolui in hāc. sp̄ūs.s. spirat̄ a pr̄e per filiuꝫ ⁊ ꝯsentiūt rōni ꝑdicte. Sed cū ista sit vera creatura ꝓcedit a pr̄e per filium. ⁊ hoc sil'r exit vel ꝓcedit: nō video rōnem q̄r sil'r illa verba Hylarij nō possint ꝓprie dici. Et ꝓpterea. dō. ꝙ q̄zuis ꝓcedere nō sit verbū transitiuuꝫ q̄ztū admodū significādi q꜡ nō ꝯstruitur cum accusatiuo q꜡ tamen eq̄pollet transitiuo. vt cum dr̄ ꝓcedit a pr̄e per filium: iudicanduꝫ est sicut de verbo trāsitiuo. ⁊ ideo dicit subauctoritatem.

Di. xiij.

Ost hec ꝯsiderandū est q̄ztum a talib⁹ q̄les nos sum⁹. ⁊c. Supra egit magr̄ de ꝓcessiōe ꝑ cōꝑatōeꝫ ad illū ad quē ⁊ a quo ē. Hic tertio loco agit d̄ ipsa ꝑ ꝯꝑatōeꝫ ad gnātionē a qua differt. Et h꜡ hec pars duas ptes. In ꝑma magr̄ q̄rit ⁊ determinat vtrū sp̄s.s. debeat dici genit⁹. In s̄a vtrū debeat dici ingenitus. ibi. Nūc ꝯsiderandum est cum sp̄s.s. nō sit genitus. Iteꝫ ꝑma pars h꜡ quattuor. In ꝑma ostendit ꝙ sp̄s.s. nō debeat dici nat⁹. In s̄a ostendit ꝙ q̄zuis dicat̄ de sp̄ū.s. ꝓcedere. dr̄ tn̄ de filio. ibi. Cū aūt sp̄s.s. nō dicatur genit⁹. ⁊ rō est ꝙ aliter dr̄ filius ꝓcedere ⁊ sp̄s.s. In tertia vero temptat assignare drīaꝫ inter ꝓcessionem ⁊ gnōnem ibi. Inter gnātionē vero filij ⁊ ꝓcessionem. ⁊c. In quarta vero ⁊ vltima ondit humanā īsufficientiā ad illā drīaꝫ indagandā. ibi. Quidā inter nasci ⁊ ꝓceder̄ intersit. Nunc ꝯsiderāduꝫ ē cū sp̄s.s. Hec est s̄a pars in qua magr̄ q̄rit ⁊ determinat vtrum sp̄s.s. debeat dici ingenit⁹. ⁊ h꜡ h̄ ꝑs q̄ttuor ꝑticulas. In ꝑma ondit magr̄ ⁊ ꝓbat auctoritate Aug. ꝙ sp̄s.s. nō d꜡ dici ingenit⁹ In s̄a vero ondit ꝯ̄rium ī auctoritate Jeronimi. ꝙ d꜡ dici ingenitus ⁊ ponit̄ ibi. Jero. tn̄ in regulis distinctionū. ⁊c. In tertia vero ꝑdictam ꝯtrouersiā determinat ꝑ distinctionem. ibi. Sed vt ista q̄ vr̄ esse repugnātiaꝫ. In q̄rta auctoritate Jero. ꝯfirmat suā solutionē ibi. ꝙ aūt Jero. ita accepit. ⁊c.

D intelligentiā eoꝝ q̄ dnr̄ in l'ra q̄ttuor q̄runt̄. Primo querit̄ vtrū in diuinis sit ponere processionem. Scdō vtrū ꝓcessio sp̄s.s. sit gnō. Tertio vtruꝫ ꝓcessio sp̄s.s. realiter differat a generatione. Quarto vtrum spirit⁹.s. debeat dici ingenitus an non.

Irca ꝑmū ꝙ ꝓcessio sit ponēda ī diuinis ondit̄. Primo auctoritate dn̄i Jo. xvj. vbi dicit ip̄e saluator. Mittā vobis spm̄ veritatis q a pr̄e ꝓcedit. Si g̊ veritas nō dicit nisi veꝝ. ⁊ verbū dei nō loquit̄ ip̄roprium. vere. g̊ ⁊ ꝓprie est ꝓcessio ī diuis. Itē in diuis verissime ē origo. g̊ ⁊ ꝓductio. s꜡ omni ꝓductōni actiue R℞et ꝓductio passiua. sed ꝓductio passiua est ꝓcessio. g̊ a ꝑmo. ī diuinis vere ⁊ ꝓprie est ꝓcessio.

Itē amor nr̄. ⁊ ē amor. ⁊ ab alio ⁊ exitus ei⁹ ab alio vere ⁊ ꝓprie exprimit̄ in verbo ꝓcedēdi. Cū igit̄ amō diuin⁹ qui ē sp̄s.s. vere ⁊ ꝓprie amor sit. ⁊ ab alio sit. sicut nomen amoris ei cōpetit ꝓprijssime. ita vr̄ ei ꝯuenire ⁊ ꝓcessio. Itē ad ꝯpletā rōem ꝓcessionis ista duo requirunt̄: ꙗ sit ab alio ⁊ in aliū tendat. s꜡ amor q est sp̄s.s. nō ꝓcedit a pr̄e ī quātum amat se. s꜡ nec a filio inq̄ztum amat se. sed inquantum: vnus amat alterum. quia nexus est. ergo sp̄s.s. est amor quo amans tēdit in alium. ergo est amor ⁊ ab alio ⁊ in aliū

ista duo ꝯplectūt rōes processionis perfec-
te. ergo processio est in diuinis. Contra ꝓ-
cessio de ratione sui nois dicit elongatōem
⁊ recessionē. vñ processio quasi ꝓcul cessio
sicut precessio dicit antecessionem. sed sicut
in diuinis nō est antecessio pp summā simul
tatem. ita nō est elongatio ꝓpter sūmā vni
tatem. ḡ sicut in diuinis nō ponit nomen ꝓ-
cessionis. ita nec dꝫ poni nomē processiōis.

Item in creaturis ꝓcessio de rōne sui ge
neris dicit motū ⁊ ita indigentiā ⁊ iperfectio
nem. sed nullū tale nomen dꝫ transferri ad
deum. ḡ nec ꝓcessio. Itē creatio dicit spe
cialē dr̄iam processionis. ⁊ differentiā addē
tem nobilitatē. q: dicit egressum rei a crea-
tore q est cā nobilissima. sed creatio passiua
nollumō reperit in diuinis nulla eni perso
na dr̄ creari. ḡ pari rōne nec ꝓcessio. Itē
ꝓcessio in creaturis nō dr̄ nisi dupl'r. videlꝫ
local'. ⁊ cāl'. local' que est in motu ꝓgressiuo
cālis que est effectus a cā: sed local' non pōt
trāsferri ad diuina. q: nulla mutatio ſm lo-
cuꝫ nec in gnāli nec in spāli cadit in deo. Et
ꝓpterea cū talis sit ab vno in alium oporte
ret ponere ꝙ sp̄s. s. eternaliter nō ꝓcederet
a patre ⁊ filio. nō ergo inuenit ꝓcessio local'
sed hec nobilior ē q̄ꝫ cālis q: ista est entis cō
pleti ⁊ a p̄ncipio intrinseco. ḡ per locū a ma
iori nec cālis inuenitur in deo. ⁊ ita nullus
modus ꝓcessionis reperit. R. dō. ꝙ pro
cessio in creaturis dicit respectū ad p̄ncipiū
a quo: vt radius dr̄ ꝓcedere a sole. siue flos
ab arbore. ⁊ ꝙ dicat mutatōem hoc accidit
ei. Et silr̄ rōne nois dicit respectum ad ter
minū ad quē. ⁊ ꝙ dicat elongatōem. hoc ac-
cidit. Qm̄ igitur in diuinis vterqꝫ respect⁹
reperitur. nam persona procedens respec-
tum habet ad principium a quo. amor pro-
cedens respectum habet ad amatum. amor
ille. s. qui ē nexus ⁊ caritas: ideo vere ⁊ pro-
prie ⁊ perfecte rō processionis inuenit in di
uinis. vnde concedende sunt rationes ad h̄
adducte. Ad illud. ergo ꝙ obijcitur. in cō
trarium. q̄ð processio dicit elongationem.
dicendum ꝙ h̄ verum est in creaturis i qui
bus per approximationem ad terminū ad
quem fit elongatō a termino a quo propter
sui finitatem ⁊ circūscriptionem ⁊ distantiā.
sed sic non est in deo. Ad illud. ꝙ obijcit.
ꝙ dicit motum in creaturis. dicendum ꝙ n̄
transfertur ratione motus quē dicit. sed ra
tione duplicis respectus qui q̄ꝫuis non pos
sit esse in creaturis sine motu propter iper-
fectionem. nihilominus tamen est in creato
re. Ad illud. ꝙ obijcitur. de creatione. di
cendum. q̄ð creatio de principali⁹ impositio
ne dic̄ exitū de nihilo. ⁊ ideo nullomō signi
ficatum eius pōt in deo saluari. nec proprie
nec trāsūptiue. non sic aūt ē ð gnōne ⁊ ꝓces
siōe. Ad illud. ꝙ obijcitur. ꝙ nec cālis nec
localis. dicendum ꝙ imo admodū causalis.
⁊ causalis vno modo habet conuenientiam
cum locali. nam causalis processio vno mo
do terminatur in procedēte ita ꝙ nihil vl-
tra respicit. vt cum dicitur filius procedit a
patre. Alio modo prout effectus respicit ali
quem vt terminum. ⁊ sic procedit amor ab
amante in amatum. Et sic aliquo modo cō
uenit cuꝫ processione locali. quia respicit ter
minum ad quem. aliquo modo differt quia
non respicit tanq̄ꝫ in illo recipiatur sed tan-
q̄ꝫ obiectum. Et quoniam respectus ⁊ ema
natio vere reperiuntur in diuinis. hinc est
ꝙ illa emanatio dicitur ad similitudinē ema
nationis causalis. sed similitudo localis pro
cessionis ibi non cadit nisi longinqꝫ. ⁊ ideo
greci decepti sunt. Et ad illud ꝙ processio
localis est perfectior. dicendum. ꝙ perfectio
localis semper habet imperfectionem ꝯiūc
tam de ratione nominis. non sic originalis.
⁊ verum est ꝙ perfectior est inter motus. sꝫ
ꝑ processio i diuis nō dicit motuꝫ. sꝫ originē
sine motu ⁊ mutatōe sic̄ sup̄dictū ē ð gnōne.

Cðo queritur vtrum processio sp̄s
s. sit generatio. Et ꝙ non videtur.
Aug. de trinitate. xv: Sicut filio ꝓ-
stat essentiaꝫ sine vllo initio temporis ⁊ sine
vlla mutatione nē de p̄re generatio. ita sp̄ū
s. ꝓstat eēntiā siñ vllo initō tp̄is siñ vlla mu-
tatōe nē: ab vtroqꝫ ꝓcessio. ḡ si n̄ ē ideꝫ ꝙ ꝓ
stat essentiam duabus personis. ⁊c̄. Iteꝫ
hoc ipsum videtur ratione. q: generatio est
emanatio ſm modum fecunditatis nature.
sed sicut supra probatum est. sp̄ūs. s. procedit
per modum liberalitatis ⁊ amoris. ergo nō
generatur. ergo generatio non est processio

Item nihil vnuꝫ erit a duobus similib⁹
nisi alter sit vt pater. alter vt mater. alter vt
principium actiuum. alter vt principiuꝫ pas
siuuꝫ. sed spiritus. s. procedit a duobus simi-

libus.ergo si per viam generationis alter ē
ei vt pater alter mater.ꝙ omnino absurdū
est. Item filius est sua generatio.⁊ sps.s.
est sua processio.ergo si procedere esset ge-
nerari.sps esset filius.sed spūs.s.procedit a
filio ⁊ dicitur spūs filij sicut filius dicitur pa-
tris.ergo si filius non est pater.nec spūs.s.ē
filius.ergo nec processio ē generatō. Cō
tra.In his inferioribus.generatio est mot⁹
ad sbam.vnde generatio est sbe productio.
sed processio sps est sbe siue ypostasis pro-
ductio.ergo est gnō. Itē generare sic dif-
finitur a Damas. Gnāre est sibi simile i sba
productore sed spiratōe vel ꝓcessione pro
ducitur spūs.s.similis in natura.ergo ⁊ pro-
cessio est generatio. Item actiones ⁊ mu-
tationes denoiantur a termino.g quecūqꝫ
ꝯueniunt in eo ꝙ habet per emanatōeꝫ.cō
ueniunt in mō emanandi.sed filius ⁊ spūs.s.
ꝯueniunt in sba q̄ꝫ habent per emanatōem
g ꝯueniunt in emanatione.g si modus ema
nandi filij est gnō.⁊ spūs.s.similiter. Iteꝫ
productio est sup̱ius ad generatōem.sꝫ que
cunqꝫ ꝓducunt ꝓcedunt.ergo processio ē
sup̱ius ad gnātionē.g gnō est ꝓcessio.g pa-
ri rōe processio est gnō.Si dicas ꝙ ꝓcessio
appropriat spūi scō quero rōnem.Et vr ꝙ
magis debeat appropriari filio.q: si ratō ꝓ
cedendi sm rōnem intelligēdi p̱ prius est in
filio.ergo ꝓcessio magis dꝫ ei appropriari.
Item si generās est spirās.g genitus est
spiratus.⁊ ecōuerso.sed spiratio passiua est
processio.ergo.⁊c. R.dō.ꝙ sicut spūs.s.
non est filius.ita nec ꝓcessio sps.s.est gnātō
Ad illud.g ꝙ obijcitur incōtrariū.ꝙ gnō
est ꝓductio sbe.dō.ꝙ est ꝓducere sbam dis-
silem.Et est ꝓducere sbam silem.⁊ hoc du
plr.Nā est ꝓducere sbam silem sm volun
tatē.⁊.Est ꝓducere sbam silem p̱ modum
nē.Isti tres modi distingunt.⁊ diuersi ⁊ se-
p̱abiles sunt q̄ꝫtuꝫ est de se.ꝙ patet q: in ꝓ
ductōe Adam fuit sbe ꝓductio.⁊ tñ nō fuit
gnō.deus enim nō gnāuit Adam sꝫ creauit
In ꝓductione Eue de Adā fuit silis sbe ꝓ-
ductio.nō tñ gnō.q: Adā nō genuit Euaꝫ.
Sꝫ in ꝓductōe Abel fuit sbe productio sm
vnam nē.⁊ iō fuit ibi gnō.Scdm rē igit isti
tres modi distingūt.tñ i actōe creature n̄ di
stigunt.q: creatura.nō pōt sbaꝫ producē ni
si silem.⁊ hoc p̱ virtutē nālem.Et rō hui⁹

est iperfectio potentie.⁊ limitatio potētie in
creatura.Sꝫ in deo est sūma potētia.⁊ iō in
eius op̱atione isti tres modi hñt distinctōeꝫ
Iō q̄ꝫuis in istis inferiorib⁹ grā materie sit
ꝯpleta rō gnōnis productio sbe silis.vel ꝓ-
ductio sbe.nō tñ in diuis.imo oportet addi
p̱ modū fecūditatis nature.Et q: ista ꝯditō
defuit in productōe spūs.s.pꝫ ꝙ nō sequitur
Ad illō.ꝙ obijcit.ꝙ sileꝫ.hꝫ vterqꝫ ema
natōem.dō.ꝙ differt emanatio in his infe-
riorib⁹ ⁊ in deo.q: in his inferiorib⁹ termi
nat ad eēntiaꝫ vel sbam q̄ multiplicat.sed i
diuis terminat ad ypostases.qm̄ igit ypo-
stasis ad quā terminat processio.est amor.
ypostasis ad quā terminatur gnō ē ymago.
⁊ amoris ⁊ nexus est spirari:nō gnāri.econ-
uerso ymaginis gnāri.nō spirari.cū non sit
ꝯsimilis rō prima ypostasum sm se.nec ē cō
silis emanatō.Ipse vo procedit ac si ad sbaꝫ
proprie terminaret. Ad illō.ꝙ obijcit.ꝙ
processio est cōe gnōni.dō.ꝙ processio est
cōe gnōni ⁊ processioni proprie dicte.⁊ nos
hic loqmur de processiōe ꝓut:tm̄ spūi.s.ꝯue
nit.sic aūt nō ē cōis nec hoc mō p̄dicat nec
subijcit nec est intelligēda ibi:cōitas rei.sꝫ so
lū proportōis siū mōi loq̄ndi. Ad g qrit
qr magis spūi.s.appropriat.quidā voluerūt
dicē ꝙ sicut nomē proprij cōe ē diffinitiōi.⁊
proprie passiōi tñ q: diffinitio addit sup̱ no
men proprij.propria passio nō.iō diffinitio
hꝫ nomē.propria:passio nō.sꝫ nomē cōe reti
nuit sic in proposito.Sꝫ h ē absurdū dīe.ꝙ
spūs.s.nō hēat propriū ⁊ singularē modum
emanādi sicut fili⁹. Ideo voluerūt alij ꝙ
addit aliū modū.sed q: ille modus in crea-
turis non est quia raro aut nunquam pro-
cedit aliqua ypostasis aliter quam per ge-
nerationem.ideo sacri doctores noluerunt
nomen proprium vel nouum singulare.sed
magis comune appropriare.Sed illud ad-
huc non videtur verum.quia sicut emana-
tio filij recte exprimitur verbo generandi.
ita emanatio spiritus verbo spirandi.vel ꝓ
cedendi.Et propter hoc aliter.dicendum
quod sicut pater dicitur ingenitus quia ab
eo remouetur omnino generatio quia nec
generatur nec est a generato.similiter econ
uerso processio proprie:dicitur:dē eo in quo
est omnino ratio procedendi ⁊ talis est spiri
tus.s.q: procedit ⁊ est a procedente.non sic

autem filius.ideo spiritui sancto attribuiť
Alr pōt dicit ꝙ ꝯpleta rō ꝓcessionis cō
sistit incōpatione ad ꝑncipiū a quo.⁊ ad ter
minū ad quē.Et q₂ spūs in sua emanatōne
q₂ nexus ē vtrūq₃ respicit filius alteꝝ.ideo
cōpletissima rō hi⁹ nois non reppitur in fi
lio.⁊ iō spūi scō appropať. Ad illō ꝙ obȓ
vltimo ꝙ generans ē spirās.dō.ꝙ illa ṗdi-
catio nō ē formalis.s₃ solū rōe suppositi ⁊ q₂
vna ꝑsona siue vnū suppositū pōt generare
⁊ spirare.iō hec ē vera generans est spirāſ
s₃ nll'a ꝑsona vnica pōt simul pluribus mo-
dis emanare.iō non sequitur ꝙ genitus sit
spiratus.

Ertio q̄ritur vtꝝ ꝓcessio spūs.ſ.re
aliter differat a generatōe filij an so
lum ƀm rōem intelligendi. Et ꝙ re
aliter vř.q₂ ꝑsone differūť ƀm suas emana-
tiones.g̊ cū ꝑsone realiter differant.nō tm̄ i
tellectualiter.q₂ oi intellectu circūscripto ad
huc remanet trinitas.g̊ emanationes q̄ sunt
ꝓcessio ⁊ generatio differūt realiter. Itē
q̄ sunt a diuersis principijs realiter differūt
sed generatio ē ab vno in dinis.ꝓcessio spſ
.ſ.a duob⁹.q₂ a patre ⁊ a filio.g̊ realiť dif-
ferūť. Item ƀm rōem ⁊ ṽitatem:aliquoꝝ
ē principiū diuina sƀa vt volūtas.quoꝝ nō
ē principiū vt nā:sicut p₃ q₂ creature sunt a
deo agēte ꝑ modū voluntatis nō ꝑ modum
nē.si g̊ ꝓcessio ē volūtatꝭ ꝑ mō₃ volūtatꝭ.gnā
tio ꝑ mō₃ nē vt nē.ꝓcessio ⁊ gnātō realiť dif
ferūt. Itē i imagine creata egressus ṽbi
⁊ egressus amoris distingūť.q₂ differūt rea
liter hoc ꝑfectionis ē.q₂ ex hoc faciūť ima-
ginis trinitatem.s₃ ꝙ differūt eēntialiter.ħ
est impꝑfectionis:s₃ oē ꝙ iꝑfectionis est:ē po
nendū in diuinis.g̊ ꝓcessio ⁊ generatio rea
liter differūt q̄₃uis nō essentialiter. Con
tra pater spirat ⁊ generat.aut g̊ inquātum
vnus.aut inquantū plures vel plura.Si in
q̄₃tum plures vel pl'a.př est ꝯpositus.Si in
q̄₃tu₃ vnus.sed q₂ př ⁊ filius spirant inq̄₃tū
vnum nō sūt due spirationes s₃ vna.g̊ si pa
ter spirat ⁊ generat inq̄₃tum vnu₃.spiratio
⁊ generatio ē vna ꝓductio. Item ƀ₃ oēs
veꝝ est ꝙ př rōe fecunditatis nē generat.ra
tione fecunditatis voluntatis spirat:sed in
deo idē est volūtas ⁊ nā.g̊ ⁊c̄. Itē ema
nationes penes termios distingūť:s₃ pater
oio idē ⁊ totum ꝙ dat filio ꝑ generationem
dat spūi.ſ.ꝑ ꝓcessionem.g̊ spiratio ⁊ gene-
ratio sūt oio vna emanatio. Itē hoc ipm
ostendiť ꝑ impossibile.Si differūt.aut seip
sis.aut alijs:nō seipsis q₂ emanatiōes nec iť
a se nec ad se.g̊ si vnūq̄dq₃ distinguiť ꝑ id ꝙ
est.vel a quo.emanationes hi⁹ seipsis nō di
stinguntť.Si alijs:aut eēntia:aut notōe:aut
ꝑsona:nō essentia.ꝯstat q₂ illa nec distiguit
nec distinguiť:nō ꝑsona q₂ eius ē distingui ñ
distinguere.g̊ si differūt.hoc erit alijs notio
nibus.⁊ siliř erit querere de illis alijs.⁊ sic
in infinitū.ergo ⁊c̄. Item si differūt.aut
dřia sƀali aut accñtali nō sƀali q₂ talis dřia
nō est in diuinis.nō accñtali.q₂ in deo non ē
accñs.ergo ⁊c̄. Itē plus differt fili⁹ a cre
atura q̄₃ a spū.ſ.ergo plus differt generatō
a creatione q̄₃ a processione sed gnātio non
distinguitur a creatiōe.g̊ nec a ꝓcessione.ꝓ
batō medie.creatio ē diuia essentia.sed per
sona ⁊ essentia nō distinguntť ab inuicem.g̊
nec creatio ⁊ generatio. Rñ.dō.ꝙ gene-
ratio ⁊ spiratio siue ꝓcessio differunt non
tm̄ ƀm rōem dicendi sed etiā ƀm dřiam ori-
ginis ⁊ habitudinis.q₂ diuersus est moduſ
se hñdi ⁊ differens mod⁹ originis.talis aūt
dřia vnitati eēntie nō repugnat.Si aūt q̄ra
tur rō differētie harum emanationum.dicē
dum ꝙ prima ratio differēdi non potest aſ
signari aparte terminorum.termini eni₃ sūt
persone que non important rationem diffe
rēdi.actiue sed passiue.Si ergo persone dif
ferunt.queritur quibus ⁊ necesse est redi-
re ad emanationes ⁊ relationes que sūt ge
neratio ⁊ processio ⁊ ita in hac assignatio-
ne esset circulus.Similiter ex parte princi-
piorum.Si enim dicatur q̄ꝺ differunt hec
due emanationes secundum fecunditatem
duplicem nature ⁊ voluntatis.queriť quo
modo differat fecunditas a fecunditate.
Si dicas quod fecunditas nature est in so-
lo patre.voluntatis in patre.⁊ filio.hoc vl
teriorem habet questione₃.vnde venit hec
differentia. Et oportet ad hoc venire q̄ꝺ
fecunditas nature est in vno. Quia imago
procedens per illā nata est esse solū ab vno
fecunditas volūtatꝭ in duob⁹:quia nexus si
ue processio per modum nexus est in duo-
bus.⁊ ita redit differentia in primum.⁊ est
ibi ratio circularis.ergo patet secundū hoc
ꝙ harum emanationum differentia prima

nec est sumēda a pte termini nec a pte pnci
pij. Et iō notandū q est loqui de hꝰi ema-
natōibꝰ q̄ztum ad esse ꝛ q̄ztum ad distingui
Si q̄ztum ad esse sic hꝫ rōem essendi a suis
pncipijs pfectis ꝛ fecūdis. qꝛ eni in deo est p
fectissima nā ꝛ vera nā. ideo pfecta ꝛ uera
fecūditas: i ipostasi: que hꝫ rōeꝫ pricipij. Et
qꝛ vera ꝛ pfecta ꝛ ppria ē fecūditas natu
re. iō: verā ꝛ ppriā hꝫ emanationē ꝛ h̄ ē gnō
silr intelligendū de spiratōe q̄ztum ad volū
tatem. vñ rō qr̄ hꝰi vere sunt in deo ē vera
fecūditas nature ꝛ volūtatis. Si aūt loq̄
mur q̄ztum ad differre. dō. q seipis differt
sicut ostensuꝫ ē: qꝛ ois distinctio i diuinis ve
nit a modis originis ꝛ relatōis. vñ sicut due
dr̄ie seipis differūt vt rōnale ꝛ irōnale. silr
in diuinis: hee due emanatōes. ꝛ tūc dr̄ie dif
ferentiaꝝ inotescūt nobis p alias dr̄as q̄ ab
illis oriunt. sic ꝛ in diuinis. qꝛ eni seipis disti
gunt gnō ꝛ spiratio ad eas ꝯsequit ꝓm rōeꝫ
intelligendi. dr̄a duplex. Una qꝛ gnō est ab
vno. sed spiratio a duobꝰ. Quia eni gnō ē
emanatio p modū pfecte assilatōis. ideo ad
vnum pnciplū respicit. Quia vero spiratio
est emanatio p modū ꝯnexionis. iō ē a duo
bus. Alia dr̄a est incompatione ad nos. qꝛ
enim sps. s. spiratur vt nectens. ꝛ ita in alte
rum tendēs. iō sps. s. pcedit vt donabil. filiꝰ
vero generat. ꝛ gnō nō respicit tertiū. p has
dr̄as necessario elicit haꝝ emanationū ꝯco
mitantia. qꝛ spiratio dat pintelligere gnātio
neꝫ. nō eni nectunt. nisi distincti ꝛ siles. ꝛ ita
illi quorum vnus ab alio p gnātioneꝫ. Silr
gnō dat ꝯsequent intelligere spirationem.
necesse est eni distinctos ꝛ oio siles per deli
ciosum amorē ꝯiungi. Concedēde igit sunt
rōnes pbantes q differt. sicut est manifesta
tum in rōnibus. sed ille rōnes nō sunt sūpte
a priori. Aliqui tñ voluere assignare als
dr̄as. ꝛ quidam p vim spiratiuā ꝛ gnātiuam
dnt differre. sed h̄ dr̄a declarat ignotum p
ignotius. Aliter etiam dixerunt. q filius
pcedit p modū esse sps. s. p modū bene esse
sed h̄ verba nō sunt sana nec tali memorie
cōuenientia. Ad illud ḡ q obijcit primo
vtrum pr̄ spiret inq̄ztuꝫ vnus ꝛc. dō. q nec
inq̄ztum vnus nec inq̄ztum plures. sed inq̄z
tum alio ꝛ alio modo se habet ad filium alio
modo ad spm̄. s. Iste auteꝫ alius ꝛ alius mo
dus se habendi non repugnat vnitati s̄be

vel psone. sed pr̄ ꝛ filius spirāt in eo q vnitꝫ
vno modo se hñs. Inde est q duplex est p-
cessio filij ꝛ sps. s. a pr̄e. sed vna est spiratio si
ue pcessio sps. s. a pr̄e ꝛ filio. Ad illud q
obijcitur q natura ꝛ volūtas in deo sūt ideꝫ
dō. q ꝛ si nā ꝛ volūtas in deo ꝯsiderata ab
solute sint idem. tñ aliqd respicit volūtas vt
volūtas in rōne pncipij. q nō respicit nā vt
nā. Et inde est q sicut non sequit. creatura
est a deo per modū volūtatis. q ideo ꝛ p mo
dum nature. silr qꝛ nā ꝛ voluntas cōparant
ad has emanatōnes sub rōne pncipij. ideo
nihil prohibet has emanatiōes differre q̄z
uis: idem sint in s̄ba nā ꝛ volūtas. Ad illd
q obijcitur q ematōnes differūt penes ter
minos. dō. q in his inferioribꝰ est verū. vbi
emanatio dicit ens in potentia. ꝛ ita iperfec
tum. nō autē est verum in deo. quia ibi non
dnt ens in potentia nec impfectū. Uñ in di
uinis est rō distinguendi. tñ si velimꝰ dicere
q differūt penes terminū nō accipimꝰ ter-
minū p s̄ba vel essentia. sꝫ p: ypostasi vt pus
hitum est. Ad illd. q q̄ritur vtꝝ seipsis vl
alijs. pꝫ seipis. Et ad id q obr̄. q nō habēt
eē a se. ḡ nec distingui. dō. q illud nō tenet i
esse originali. q̄zuis enim dr̄ie ortum hēant
a genere. tñ nō distingunt a genere sꝫ a seip
sis. Ad illud q obr̄. qūo differūt. aut s̄ba
li aut accñtali. dō. q insufficiēter diuidit. qꝛ
in diuinis ē relationum dr̄a vt dicit Aug. i
v. de tri. q̄ nec accñtalis ē nec s̄balis. sꝫ magꝭ
dr̄ originalis. Ad illud q obr̄. de creatōe
dō. q rōe ꝯnotati magis differt creatio. sed
rōe principalis significati nō tm̄ differūt. qꝛ
nō tm̄ differūt essentia a psona q̄ztum psōa
a psona. Uñ pdicat essentia de psona. nec fa
cit aliquo mō aliquē numeꝝ. psona vo disti
guit ab alia psona. ꝛ iō nō valet argumtū.

Opposita dr̄ia generationis ꝛ pro
cessiōis q̄rit hic. iiij. vtꝝ spūs. s. sit in
genitus. Et q sic vr̄ auctoritate Je
ro. q̄z magr̄ ponit in littera. Itē hoc ipm
ostenditur rōe Jero. qꝛ oē q est: aut ē inge-
nitū. aut genitū. aut fcūꝫ. Sꝫ spūs. s. nō ē ge
nitus. aut factus. ḡ est ingenitus. Iteꝫ ne
gatio priuatiua cū ꝯstātia s̄bi equipollet ter
mino priuatiuo. vñ nō par circa numeꝝ. idē
est q impar. ꝛ sic cū sps. s. sit non genitus. ḡ
est ingenitus. Item plus distat a rōe ge-
neratōnis. spūs. s. q̄z pater qꝛ pater generat

q̃uis nõ generet: sp̃s vero sanct⁹ non gnãt
nec generat. g̃ eq̃ vere priuat gnõ a spũ scõ
vt a patre. g̃ sic pr̃ dr̃ ingenitus. sic ꝛ sp̃s. s.
Cõtra Aug. ad Orosiũ dicit ꝙ solus pr̃
est ingenitus. g̃ ꝺm hoc non ꝯuenit spũi scõ.
Ité ingenitus: aut dr̃ ꝺm sbaꝫ: aut ꝺm re
latõem. si ꝺm relatõem. g̃ est notõ. g̃ sp̃s. s. hꝫ
duas notõnes. ꝛ ita eẽt sex. ꝙ est ꝯtra cõem
opinioné. Si ꝺm sbam. g̃ pari rõe diceretur
de filio. cũ illud ꝙ ꝺm sbaꝫ dr̃ ꝯueniat trib⁹.
Ité cum diuina essentia nõ sit genita. nec
sp̃s. s. sit genitus. nec pat̃ sit genitus. nec etiã
aliqd̃ istoꝝ sit factuꝫ. ergo ratio ingeniti ꝺm
Iero. omnib⁹ ꝯuenit. q̃rit ergo quõ differt
R. dõ. ꝙ aliqui voluerũt distinguere de
hoc noie ingenitũ. ꝙ põt scribi p̱ vnum. n. ꝛ
sic tm̃ valet q̃ztum increatũ. vel per duo. ꝛ
sic opponitur ei ꝙ est genitũ ꝓprie dictum.
Sed h̃ distinctio ꝛ si valeat apud grecos nõ
tñ valet apud latinos. q: ingenitũ per duo.
n. é vox nõ significatiua apud nos. Damas.
aũt assignat hanc drĩaꝫ in lingua sua q: gre
cus erat. Preterea. nõ valet ad ꝓpositum
q: nihil q̃ritur hic de ingenito ꝓut tm̃ valꝫ
q̃ztum increatum. sꝫ ꝓut tm̃ valet q̃ztum nõ
genitũ siue inascibile. Et ꝓpterea alr̃. dõ: é
ꝛ breuiter: ꝙ ingenitũ vno mõ pure accipit
ꝑuatiue. s. ꝙ non generatur. ꝛ h̃ modo dicit
de spũ. s. ꝛ de essentia. Alio modo prout in-
genitum tm̃ valet q̃ztum non ens ab alio ꝛ
a quo alij. ꝛ hoc modo dicit notionem soli⁹
patris: q: dicit proprietatem ꝛ dignitateꝫ in
patre. ꝛ ꝺm primum sensum loquitur Iero.
ꝺm alium loquitur Aug. vnde auteꝫ h̃eant
ortum isti sensus ꝛ q̃r inascibilis sit notio. ꝛ
non inprocessibilis infra dicet. Ex his pa
tet solutio contrarietatis patent etiam oba.
Qd̃ enim obijcitur. ꝙ negatio cũ constã
tia subiecti equipollet termio ꝑuatiuo. veꝝ
est si sit pure priuatiuum. sed illa ratio ꝯclu-
dit solum de hoc nomine ꝺm ꝙ priuat non
ꝺꝫ ꝙ aliquid ponit. Ad illud. ꝙ obijcitur.
Aut predicat essentiam aut relationem ꝛc.
dicendum ꝙ ꝺm ꝙ dicitur de essentia. solũ
priuatiue: siue negatiue tenet ꝛ ideo nõ pre
dicat aliquid. sicut quando dicitur essentia
non generat. Cetera alia manifesta sunt.
In presenti distinctione sunt dubita
tiones circa litteram. Et primo du-
bitat de ratione Aug. q̃z ponit ibi.

Si sp̃s. s. filius diceretur: amboꝝ vtiqꝫ fi-
lius diceretur. Et videtur sua ratio magis
ad oppositum q̃z ad propositũ. Ex hoc enĩ
silior esset generatõi in creaturis que est ex
duobus. R. dicendum. ꝙ q̃uis similior
sit q̃ztum ad dualitatem producentium. non
tamen q̃ztum ad modũ ꝓducendi posset eẽ
similitudo. q: sic oporteret ꝙ altera persona
rum esset ꝑncipium passiuuꝫ. q̃ztum aũt ad
h̃ nulla põt esse silitudo. Item querit de
hoc ꝙ dicit idem. Sp̃s. s. procedit: quõ dat⁹
vel donum. q: vr̃ male dicere. q: cum nõ sit
datus nisi ex tpe. vr̃ ꝙ non procedat nisi ex
tpe. R. sicut infra patebit si intelligitur d̃
processione tpali. datus. dicit actum. si autẽ
de eterna. datus dicit aptitudinem. Vñ
Aug. Maximino premissaꝫ q̃stioné refutã
ti. Maximinus refutabat dictam q̃stioneꝫ
sic. Sp̃s. s. est deus ꝛ nõ est deus nascendo. g̃
nõ est deus naturalr̃. g̃ adoptiue. Et ꝙ hoc
argumẽtum sit bonũ vr̃. q: ꝙ inest alicui na
turaliter inest ei a natiuitate. g̃ ꝙ nõ inest a
natiuitate nõ inest naturalr̃. g̃ cũ sp̃s. s. non
procedat vt nat⁹: nõ inest ei esse deũ a nati-
uitate. g̃ nõ est deus naturaliter. Et é R̃o.
Aug. ad h̃ ꝙ argumentũ illud nõ valet. nisi
in eis que generant. in alijs nõ. ꝛ h̃ patet. q:
Adã: erat homo nã sic vnusq̃sqꝫ nostruꝫ. ꝛ
tñ ipse habuit per creatõem. ꝙ nos h̃emus
p̱ gnãtionem. sic deus pat̃ nãm suam cõicat
spũi scõ p̱ spiratõem: sicut filio p̱ gnãtionem
Ité querit de h̃ ꝙ dr̃ pr̃ processionis ei⁹
est actor. vr̃ enĩ male dr̃e. q: aut hoc ꝙ é ac
tor dicit essentiã: aut notioné: nõ essentiã q:
tunc diceretur de spũ. s. si notionem. q̃ro q̃z
nõ inascenté. q: illa nõ dicit respectũ ad pro
cessioné. Iteꝝ nõ gnãtioné nec spiratõeꝫ. q:
nihil eẽt dictũ vt vr̃. Ité q̃rit vtrum pat̃
possit dici auctor gnãtõis. ꝛ ꝙ nõ vr̃. q: pat̃
dr̃ auctor filij. g̃ sicut sup̱ dixit Hylari⁹ ꝛ ha
bet di. ix: sensus é. i. genitor filij. g̃ tunc ideꝫ
eẽt dicere. est auctor gnãtionis. ꝙ genitor.
R. dõ. ꝙ auctor dicit in pr̃e fontalé pleni
tudineꝫ. q: ipse nõ est ab alio. sed alij ab ipo
ꝛ inde dicit vt credo eandé notioné q̃z dicit
inascibilis. sed differenti modo. quia inna-
scibilis dicit per priuatõem prioris. sed auc-
tor dicit fecunditatem ꝛ plenitudinem respe
ctu ꝓcedentium ab ipo q̃z hꝫ nõ aliunde. ꝛ
iõ dr̃ auctor ab auctoritate. auctoritas aũt é

in patre. qꝛ ꝙ hꝫ ab alio nō habet. ⁊ h̄ ē qꝛ inascibilis. ⁊ ita pꝫ. ꝙ pōt dici auctoꝛ omniū personaꝝ q̄ sunt ab ipso. Ex his pꝫ R̷o. dico enim ꝙ dicit eandē notionē q̄ꝫ inascibilitas sed alio mō. Ex h̄ patet ꝙ nūq̄ꝫ filiꝰ dr̄ auctoꝛ spiratōis q̄ꝫuis spiret: qꝛ nō habet a se sed ab alio. vn̄ auctoꝛ ꝓprie dicit̄ ꝑncipiū alterius nō ab alio. Item q̄rit̄ de hoc ꝙ dicit distinguere inter ūlam gnātionē. ⁊ istā ꝓcessionem nescio. vr̄ enim tal'ignorātia eē peccatū. qꝛ distinctio ꝑsonarum est de necessitate fidei ⁊ salutis. sed q ignoꝛat ea que sūt de necessitate fidei dāpnabit̄. ignoꝛat. g̊. ⁊c.

R̷. dō. ꝙ dupl'r ē scire. s. si ē. ⁊ sicuti ē. Scire si ē. hoc mō certitudinal'r credere distinctionē ꝺ necessitate salutis: est. large sūpto scire. Scire aūt sicuti est. nō spectat ad statum meriti. sꝫ ꝑmij. ⁊ de hac scia loquit̄ hic magister ⁊ Aug. Et nō. ꝙ tria dic̄. nescio q̄ꝫtū ad habitū scie. nō valeo. q̄ꝫtum ad ingeniuꝫ nō sufficio q̄ꝫtum ad vtrūqꝫ. Itē obijcit̄. de hoc ꝙ dicit. appellat̄ ingēitus nō quideꝫ in scripturis. sꝫ in ꝯsuetudine disputātium. ꝯ Diony. nō est audendū aliq̄d dicere. de illa supsb̄ali ⁊ scā diuinitate. ꝑter ea q̄ diuinitus nobis ex sacris eloquijs claruerīt. g̊ male fecerunt. q nomē h̄ inuenerūt. R̷. q̄ꝫuis illꝺ verbū nō dicat̄. dr̄ tn̄ verbum eius intellectus. ⁊ qꝛ verbū nō ē ꝓphanuꝫ nec erroꝛi cōiunctum. cū intellectus verbi. ex scriptura ⁊ fide habeat̄. nō fuit ꝯ fas. illud deo attribuē vt ipam trinitateꝫ ꝯferēdo. aptius: possimꝰ intelligere. Itē querit̄ de hoc ꝙ dicit magister: Et aliter Aug. accipit ingenitū. q vel ꝙ non est ab alio. ꝙ dicit ꝯuenire soli patri. Sed hoc nō videtur verum. qꝛ h̄ modo ingenitum ꝯuenit essentie. g̊ nō est patris ꝓprium. R̷. dō. ꝙ licet magister dicat intellectum Aug. non tamen totum dicit. Ingenitum enim ꝫm ꝙ dicit ꝓpꝛietatem patris priuat esse ab alio. nec hoc sufficit: ad h̄ vt sit notio. nisi etiam consequēter dicat ꝙ aliꝰ sit ab ipso. quia sicut obiectum est. non esse ab alio siue non generari conuenit essentie.

Item contra hoc ꝙ dicit Jeronymus. Est ꝙ natum est. ⁊ factum non est. obijcit Arrius. quia duodecim sūt modi generationis. quoꝛumꝰ quolibet dato. sequitur ꝙ filiꝰ non tm̄ natus. sed etiaꝫ factus est. ⁊ hos modos ponit disputans contra victoꝛinum.

Pꝛimus modus est per defluxuꝫ linee a puncto. Scōs est penes emissionem radij a sole. vel ab alio luminoso coꝛpoꝛe. Tercius est penes sigillationem caracteris: sic̄ figura fit in cera a sigillo. Quartus est penes immissionem: vt quādo a deo datur bona voluntas. Quintus est penes exitum ꝓpꝛietatis vel accn̄tis a pꝛincipijs subiecti: que sūt materia ⁊ foꝛma. Sextus ē penes intentionis siue speciei abstractionem. sic̄ species rerum generātur in aīa. Septimus penes excitationeꝫ sicut. li. ar. excitatuꝫ a gratia pꝛocedit in bona opera. Octauus est penes transfigurationem: sicut ex ere fit statua vl' sicut i figura icisiōis. Nonus ē penes pꝛoductionem: sicut a pꝛimo mouēte imobili pꝛoducit̄ motꝰ. Decimꝰ est penes exitum specierum de genere. per differentias diuidentes genus. ⁊ constituētes speciem. Undecimus est penes ydeationem: sicut archa exterioꝛ ab archa que ē in mēte artificis. Duodecimus est penes nascentiam: vt homo generatur ab homie. Quocunqꝫ autem pꝛedictoꝛuꝫ modoꝛuꝫ generetur filius. non tantum genitus. sed etiā factus ē. Ad h̄ est R̷o. qꝛ aut Arrius accipit gnātioneꝫ cōiter: ad creatā ⁊ diuinā. aut special'r in creatura. Si cōiter dico ꝙ insufficienter diuidit: qꝛ vltra istos modos ē generatio filij a pr̄e ꝫꝫ modū significatū q ē de tota sb̄a generantis. sicut supꝛadictū fuit. ix. di. qꝛ: vbi nō pōt esse mutatio nullomō pōt eē factio. Si aūt diuidit gnātionem vt est in creaturis. dō. ꝙ diuisio illa est adhuc qꝛ obmittit generationem equiuocā. que est ꝑ putrefactōem. sꝫ esto ꝙ compꝛehēdat eam sub generatōe que ē ꝫm nascētiam tn̄ adhuc nō valet ad ꝓpositum. ꝙ si nō gnātur sicut crātura dr̄ generari nullomodo gnātur. q̄ꝫuis enī cretura sit deo silis tamē plus ē dissilis q̄ꝫ similis sicut dicit Aug. xv. de trini. Et Hylariꝰ similiter: omnis cōparatio inferiorū plus habeat̄ hoibus vtilis q̄ꝫ deo apta. ⁊ ideo heretici errauerunt. qꝛ credebāt oīo eē in deo sicut videbant in creatura. Et h̄ bene tangitur in glosa. super pꝛimum ad heb. vbi dicit̄. nō possūt tempoꝛalia compari eternis integra collatione. sed aliqua tenui similitudine: Et ideo sicut supꝛa ostensum est ꝫm diuersas conditiōes diuerse ge-

nerõnes illã repꝛeſentaꝛ. Rõe eni ꝯformi tatis. eſt ſimilis generationi verbi a mente. Rõe coeuitatis ſimilis generatiõi ſplendo ris de ſole ſiue de luce. Rõe equalitatis. ge nerationi viuentis de viuente.

Reterea diligenꝛ annotanduꝫ ẽ ꝙ ġeĩa ẽ ſpũs: ſ. ꝓceſſio. terminata ꝑte q̃ ẽ de ꝓceſſione eterna. hic incipit ꝑs ſcõa q̃ eſt de ꝓceſſiõe tꝑali. Et qm̃ i hac ꝓceſſione eſt tria conſiderare. ſ. ꝓ̃ncipium a quo ꝓcedit ſp̃s. ſ. ⁊ modus ẜm quẽ. ⁊ ꝓpꝛie tas ẜm ꝑ q̃ꝫ aptus natus ẽ ꝓcedere. iõ hec pars hꝫ tres partes. In quaꝝ pꝛia agit ma giſter de ꝓceſſione tꝑali ꝑ ꝯꝑationẽ ad pꝛi cipium a quo. In ẜa agit de ipſa in ꝯꝑatiõe ad modũ ẜm quẽ. infra. di. xv. circa modum ibi. Hic q̃riꝛ vtꝝ ſemel tm̃ miſſus ſit. In ter tia ꝑ ꝯꝑationem ad ꝓpꝛietatem ꝑ q̃ꝫ natus eſt tꝑaliter ꝓcedere. ⁊ hoc ẽ donũ ſiue dõa bilitas. infra di. xviij. in pꝛincipio. Hic que ritur cuꝫ ſp̃s. ſ. ꝑ quẽ diuiduntꝛ dona. pꝛima iterum pars hꝫ duas ꝑtes. In pꝛima parte oſtendiꝛ ꝙ ſp̃s. ſ. tꝑaliter mittatur ſiue ꝓce dat a p̃re ⁊ filio. Scõo q̃ritur vtꝝ mittaꝛ ſi ue ꝓcedat a ſe. ŝ. di. xv. in pꝛincipio. Hic cõ ſiderandũ ẽ cũ ſpũs. ſ. detur hoibuſ a p̃re ⁊ filio. Pꝛima pars eſt p̃ntis diſtinctionis. ⁊ hꝫ duas partes. In p̃ma oſtendit ꝙ ꝓcedit tꝑaliter a p̃re ⁊ filio. In ẜa vo querit vtruꝫ ſp̃s. ſ. detur a ſanctis hoibus. ibi. Hic q̃riꝛ vtꝝ ſancti viri dẽt vel poſſint dare ⁊c̃. In pꝛima iterum ꝑte tria facit ẜm tria capitula In pꝛima oſtendit ꝙ ġẽia ẽ ſp̃s. ſ. pꝛoceſſio. In ẜa ꝙ vtraqꝫ ꝓceſſio eſt a p̃re ⁊ filio. ibi. De tꝑali aũt ꝓceſſione beda in omel. ⁊c̃. In tertia. qꝛ ſpũs. ſ. tẽpoꝛalis ꝓceſſio eius ẽ donatio. oſtendit ꝙ ipſe ſpũs. ſ. i pꝛopꝛia per ſona donetur nõ tm̃ in effectu ibi. Sunt aũt aliqui q̃ dñt ſpm̃. ſ. Hic queriꝛ vtrũ ⁊ ſci viri dent ꝉ poſſit ħ ẽ ẜa ꝑs p̃ntis diſtĩctõis. In q̃ oſtẽſo ꝙ ſp̃s. ſ. ꝓcedat tempoꝛaliter ſi ue donetur a patre ⁊ filio querit magr̃. vtꝝ detur ab aliquo ſcõ viro. Et hec ꝑs habꝫ tres ꝑtes ẜm tria que oſtendit. Pꝛio nanqꝫ declarat ⁊ ꝓbat ꝙ ſpũs. ſ. non daꝛ ab aliq̃ viro ſancto. Secundo vero oſtendit auctoꝛi ate Augu. ꝙ non poteſt dari ibi. Et q̃d plus eſt non poſſe etiã dare dicit ⁊c̃. In ter tia opponit ad ꝯ̃rium qꝛ vr̃ datus a paulo. ibi. Sed huic videtur ꝯ̃riuꝫ ꝙ aplo. ⁊c̃. vbi ſoluit ꝙ non eſt datus ab ipſo. ſed ab eius miniſterio.

D intelligentiam eoꝝ q̃ dñr in pꝛe ſenti di. duo pꝛincipalr̃ q̃ñr. Pꝛio queritur de ꝓceſſione tꝑali ſpũs. ſ. Scõo de eius dõatione. Quantuꝫ ad pꝛimũ q̃ñr duo. Pꝛimo queritur vtrum ſit ponere ꝓceſſionẽ tꝑaleꝫ ſpũs. ſ. Secũ do vtrum pꝛoceſſio tempoꝛalis ponat i nu merum cum eterna.

Uod ſit ponenda ꝓceſſio tꝑalis vr̃ ꝑ bedã qui dicit in omel. ⁊ hẽꝛ i lit tera. Spũs. ſ. miſſio eſt eius ꝓceſſio ſed miſſio eſt tꝑalis. ergo eſt ponere ꝓceſſi onem ſpũs. ſ. tẽpoꝛalem. Item hoc ipſuꝫ oſtendiꝛ rõe ſic. ꝓcedere eſt ab vno in aliuꝫ cũ ergo ſpũs. ſ. ſit a deo ⁊ ſit in creatura. ⁊ i creatura ſit a deo. a deo ꝓcedit in creaturã hoc aũt nõ eſt anteq̃ꝫ creatura ſit. ſꝫ hoc eſt ex tꝑe. ergo ⁊c̃. Item donum ſiue datuꝫ a dante ꝓcedit in accipientẽ cum daꝛ. ſꝫ ſp̃s. ſ. ex tꝑe datur. ergo ex tꝑe ꝓcedit a dante i accipientẽ. g̊ eſt ponere ꝓceſſionẽ tẽpoꝛaleꝫ

Contra. ſpũs. ſ. ꝓceſſio idem eſt ꝙ eiꝰ ſpi ratio: ſed non dr̃ ſpiratio eius aliqua tꝑalis ergo nec ꝓceſſio. Itẽ ſicut ꝓceſſio ſe hẽt ad ſpm̃. ſ. ſic generatio ad filium ⁊ quemad modũ ſpũs. ſ. mittiꝛ in mentem ita ⁊ filius. ⁊ vtrũqꝫ ex tꝑe. ſed generatio filij rõe talis miſſionis. nullomõ dr̃ tẽpoꝛalis. ergo nec ꝓ ceſſio ſpũs. ſ. Item ꝓceſſio ſpũs. ſ. nõ dici tur tꝑalis niſi ẜm ꝙ eſt pꝛoceſſio ab aliquo in aliq̃d. vt puta in creaturã. Sꝫ ꝓceſſio ab aliquo in aliquid non eſt niſi duplr̃. aut ẜm ꝓceſſum ab agente in ſuſcipiens. aut ẜm ꝓ ceſſum a loco in locũ. ſed pꝛimo mõ non eſt tꝑalis ꝓceſſio. qꝛ ſpũs. ſ. eſt perſona in ſe fi xa ⁊ ſtans. ergo non ꝓduciꝛ in ſuſcipiente. Scõo mõ non. qꝛ ꝙ tali mõ ꝓcedit. a pꝛinci pio recedit ⁊ ad terminũ accedit. hoc auteꝫ nõ ꝯuenit ſpũi. ſ. Item oẽ ꝙ tꝑaliter ꝓce dit ab alio hꝫ initium eſſendi ex tꝑe. Si er go ſpũs. ſ. tꝑaliter ꝓcedit. g̊ eius eſſe icipit. Item ꝓceſſio tꝑalis aut dr̃ tꝑalis rõe ſpũs. ſ. aut rõe gr̃e: nõ rõe ſpũs. ſ. qꝛ perſona eter na eſt. Similiter vr̃ ꝙ nec rõe gr̃e qꝛ Aug. dicit. iiij. de tri. Scdm̃ ꝙ aliquid eternũ mẽ te capimus nõ ſumus in hoc mũdo. g̊ ſigna eleuat ad capiendũ eternũ eſſe eius ⁊ pꝛo ceſſio nõ eſt tꝑalis. g̊ nec ꝓceſſio ſpũs. ſ. rõe

gr̄e. Item in ꝓcessiōe spūs.s. in creaturā ē ꝓcessio doni increati: ꝙ ē spūs.s. ⁊ doni creati ꝙ est gr̄a: ſ3 donū increatū ē nobilius ğ cū a nobiliori d̄beat fieri denoīatio ꝓcessio spūs.s. in creaturā d3 dici ꝓcessio increata. ſ3 oīs talis est eterna ⁊ nō tp̄al'. ergo ⁊c̄.

Rn̄. dō. ꝙ ꝓcessio ƀm ꝙ cōit' accipit' de filio ⁊ de spū.s. put dr̄ de filio. dr̄ emanatio ab hoc.s. a patre. Scōm ꝙ dr̄ de spū.s. dicit' ꝓcessio ab vno in aliū. ſ3 ꝓcedere ab vno i aliū ē dupl'r: aut sicut in obm̄ in ꝙ ꝓtendit': aut sicut in susceptiuū in quo recipit'. Et prim⁹ quidē modus ē in ꝓcessione eterna. q: eni spūs.s. ꝓcedit vt amor mutuus. iō ꝓcedit a duob⁹. ita ꝙ ab vno in aliū. Sp̄s.n. cūs vt dicit Iero. ⁊ Aug. amor est quo pat' ſamat filiū ⁊ fili⁹ amat patrē. Secūd⁹ modus in illa eterna emanatione eē nō potuit q̄3uis ita intellexerit greci ꝙ in filio recipiatur spūs.s. ⁊ a p̄re ꝓducat'. ſ3 penes ƀm modum cum receptio spūs.s. sit p influentiā doni gratuiti. ꝙ ex tp̄e ē. attendit' ꝓcessio tp̄al' ƀm ꝙ spūs.s. dr̄ ꝓcedere ab aliquo i aliquē nō tn̄ sicut in obm̄: ſ3 sicut in habitaculū ⁊ sic ꝯcedendū ē. ꝙ ē ꝓcessio tp̄alis spūs.s. nō rōne ei⁹ a quo: sed rōe ei⁹ in qō ꝓcedit. Ad illud ergo ꝙ obr̄. de spirōne ⁊ gn̄atione ia3 p3 Ro. q: neutr̄ hor̄ noium respectū dic̄ ad terminū in quē sicut ꝓcessio. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ ꝓcessio spūs.s. nō pōt eē ab aliquo vt i susceptuū. dō. ꝙ ver̄ ē rōe ipsius ꝑsone: ſ3 tn̄ rōe ꝯnotati ꝙ ē gr̄a in qua dat' spūs.s. suscipit'. q: gr̄a est in aliquo sicut in susceptiuo. Ad illō ꝙ obr̄ ꝙ tp̄al'r ꝓcedit icipit eē dō. ꝙ hoc ē dupliciter. q: h̄ determinatio tp̄aliter pōt poni circa actū ꝓcedēdi p ꝯpationē ad p̄ncipiū a quo vel in ꝯpōe ad terminū i quē primo mō va ē ꝓpō: ſ3 sic nō dr̄ sp̄s.s. ꝓceder' tp̄aliter. eo ꝙ ex tp̄e ꝓducat'. Alio mō p cōpationē ad terminū in quē. ⁊ sic nō h3 vitatem. si ꝓcedat in hoc ex tp̄e ꝙ hēat initium: ſ3 solū ꝙ incipiat eē in hoc. Ad illō ꝙ obr̄ ꝙ gr̄a nō ꝓcedit tp̄aliter: q: eleuat ad et'nū. dō. ꝙ tp̄ale dr̄ tripliciter. Uno mō dr̄ tp̄ale. ꝙ h3 initiū ⁊ variationē ⁊ actū in tp̄e. ⁊ hoc mō dr̄ tp̄ale ꝙ subiacet tp̄i. ⁊ est corruptibile ⁊ variabile. Scđo mō dr̄ tp̄ale ꝙ h3 initium essendi in tp̄e: sed nō variatiōe3. vt aīa Tertio mō dr̄ temporale. ꝙ initiū h3 in tp̄e ſ3 actū extra tp̄s. ⁊ supra tp̄s eleuatū. ⁊ hoc tertio mō dr̄ tp̄alis ꝓcessio vel gr̄e donatō Pōt tn̄ dici ꝙ gr̄a h3 esse tp̄ale rōe eius in quo est.s. liberi arbitrij qō mutat' ⁊ variat'. ⁊ v̄bū Aug. ꝙ dicit. ꝙ nō sum⁹ in hoc mundo: est intelligēdū q̄3tū ad ꝯformitatē. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ denoiatio d3 esse a digniori. dō. ꝙ totū copulatū: q: destruit' destructiōe cuiuslibet ptis. h3 denoīationē a pte impfectiori. Un̄ si vna ps copulatiōis est falsa. totum copulatū iudicat' falsū. si vna ꝯtingens totū iudicat' ꝯtingens. si vna tp̄alis ⁊ totu3 tp̄ale. Quia ğ ꝓcessio tp̄alis includit emanationē eternā ꝑsone. ⁊ emanationē gratie q̄ tp̄alis est. iō dr̄ tp̄lis: nō eterna. Et ꝙ dicitur denoīatio d3 fieri a digniori. dō. ꝙ illō non ē ver̄ nisi in eo in quo illud ꝙ min⁹ dignū est. cōformatur digniori.

Ecundo q̄rit'. vtr̄ ꝓcessio tp̄alis ponat in numer̄ cū eterna. Et ꝙ sic vr̄ p hoc ꝙ dicit magr̄. ꝙ gemia ē processio spūs.s. eterna ⁊ tp̄alis. Itē rōne vr̄ similiter. q: plus distat tp̄ale ab eterno quā eternū ab eterno. istud ꝯstat. S3 ꝓcessio et'na facit numer̄ cū eterna: q: ꝓcessio filij: ⁊ ꝓcessio spūs.s. sūt due. ğ ⁊c̄. Ite3 q̄cunq3 h̄nt ordinē: habēt numer̄ ⁊ distinctionem. ſ3 ꝓcessio eterna ⁊ tp̄alis h̄nt ordinē. q: et'na ante tp̄alem. ğ h̄nt distinctionē. ğ faciunt numer̄. ğ ꝓcessio eterna ⁊ tp̄alis sunt due.

Contra. numerata ꝓcessiōe numerat' ꝓcedens. q: vnū ⁊ idē nō ꝓcedit bis. ğ si sunt due ꝓcessiōes duo ꝓcedentes. ğ duo spirit⁹ sed hoc ē falsū. q: vn⁹ ē spūs.s. ꝓcedēs. ergo ⁊ p̄mū. Itē processio eterna ⁊ tp̄alis si differunt. Aut hoc ē: ex h̄ ꝙ sunt diuerse emanationes. Aut q: diuersus modus emanandi. Nō q: diuerse emanatiōes: q: tūc essent diuersi emanantes. Nec q: diuersus mod⁹ q: pr̄ et fili⁹ semp vno mō spirant. ğ spūs.s. semp vno mō ꝓcedit. ğ ⁊c̄. Itē hō pictus ⁊ hō verus non sūt duo homines. nō enim numerāt' nisi vnica. ⁊ ꝙ dr̄ de duobus ƀ3 vnam nām. ſ3 tp̄ale ⁊ eternū minus cōicant q̄3 hō pictus ⁊ hō verus. ergo processio tēporalis ⁊ eterna non est dicenda gēia. Itē processio tp̄alis. nō addit supra eterna3 nisi respectū vel effectu3 in creaturā: ſ3 respect⁹ vel effectus cause addit⁹ ipsam nō numerat Un̄ sol lucens. ⁊ sol illustrās siue illumians nō sūt duo. sil'r deus ens ⁊ deus creans. ğ

nec ꝓcessio eťna ⁊ tpalis erit duplex. R.
ad ꝑdictoꝝ intelligentiā est notandū ꝙ pro
cessio dr̄ gēinari. Aut rōe ꝓcedētiū vtputa
cū ꝓcedūt duo filij. aut rōe modi ꝓcedendi
vt amor ⁊ v̂bū dupľr ꝓcedūt. Uel rōe mōi
dicēdi vt dicať ꝓcessio gēina. i. dupľr dicta.
Sʒ attendēdū ꝙ modꝰ dicēdi ē triplex. s.
vniuocꝰ. equocꝰ ⁊ analogꝰ. Cū ē modꝰ dicē
di equiuocꝰ. ibi ē gēinatio circa dici ⁊ nō cir
ca eē. vt hō pictꝰ ⁊ hō verꝰ. dupľr dr̄ hō: ſʒ
nō est duplex hō vel duo hoies. Cuʒ est
modꝰ dicēdi vniuocꝰ. ē gēinatio circa eē ⁊ n̄
circa dici. vn̄ hō verꝰ i sor. ⁊ platone nume-
rať. q: sūt duo hoies: ſʒ nō multipliciter diciť
Ubi ē modꝰ dicēdi analogus q: ꝑtē tenet
d̄ nā vniuoci: ꝑtē de nā equoci. ibi ē numera
tio ⁊ in eēndo ⁊ in dicēdo. Scd̄m hūc igi
tur modū. dd̄. ꝙ ꝓcessio ſm ꝙ dicta ē de ꝓ
cessione eterna ⁊ tpali nō ē dcā vniuoce nec
equoce: ſʒ analogice. q: vnꝰ modꝰ clauditur
in alio. ꝓcedere eni ab hoc vt in obm̄ ē eter
nū. ſʒ ꝓcedere ab hoc in hoc vt in hītaculuʒ
est tpale. Qm̄ igiť analogū est sic dictū ⁊ sic
iō est ibi duplex dici ⁊ vna ꝓcessio dr̄ dupľr
⁊ ita p ꝯn̄s dupľr esse. vt nō incōueniēť di
catur ꝓcessio spūs. s. eē dupľr. Ad illd̄ ğ
ꝙ obr̄. incōtrariū ꝙ multiplicata ꝓcessione
multiplicať ꝓcedēs. dd̄. ꝙ veꝝ est. si accipiať
de multiplicatiōe p vnū modū dicēdi. Und̄
si gēina eēt ꝓcessio. ſʒ ꝙ ꝓcessio dr̄ exitꝰ: ab
aliquo vtiqʒ duo eēnt ꝓcedentes: Nūc aūt
nō sic: ſʒ gēina q: vno mō est ab aliquo i ali
quē. vt i obm̄. Alio mō ab aliquo in aliquē
vt in habitaculū. Ad illud ꝙ obr̄ ſo. aut
duplex processio: q: duplex emanatio. vel
duplex modꝰ. dd̄. ꝙ nō sufficienter diuidit.
dʒ enim tertiū mēbꝝ addeŕ. s. q: aut duplex
modus dicēdi. nō equocꝰ. ⁊ p hoc pʒ seq̄ns
de hoie picto ⁊ v̂o. q: ibi nō ē analogia: sed
equocatio pura. Ad illud ꝙ obr̄. vltio ꝙ
respectus additus cāe nō nūerat ⁊ c̄. dd̄. ꝙ re
spectus additus ſbo nō numerat ſbm. vn̄ nō
dr̄ spūs dupliciter q: spirať ⁊ inspirať: ſʒ qn̄
respectus addiť significatiōi termi. tūc necē
ē illum aliter ⁊ aliter dici. ⁊ si sit respectus n̄
distrahens ita ꝙ nō faciat oīo diuersā signi
ficationē sed ad illū ordinatus: facit analogi
am in tertio. ⁊ numerū ſm dici. ⁊ ēt nume-
rū ſm esse. Un̄ si hoc nomē illumiatio signi
ficaret actū lucendi absolutū ⁊ actū lucendi
ꝯꝑatum. sol dupľr dreť illuminare. ⁊ eēt il-
lumiatio solꝭ gēmīa: ſʒ tn̄ ibi magis ꝓpria eēt
geminatio in dicēdo q̄ʒ in eēndo. Un̄ magr̄
magis ꝓp̄e loquereť si diceret ꝓcessio spūs
. s. dr̄ dupliciter q̄ʒ cū dicit ꝙ ē gēina. q: n̄ ca
dit ibi ꝓprie gēinatio.

Onsequēter ē ſo loco qō p̄ncipalis
de datōe spūs. s. Et circa hoc q̄ruť
duo. Primo q̄riť vtꝝ spūs. s. deť
in ꝓp̄a persona hoibus. an tm̄ dicatur iō da
ri q: dať eius effectus. Scd̄o vtrum sp̄s
s. deť ab aliquo viro scō.

Uod deť in ꝓp̄a ꝑsona sic ostendiť.
ad ro. v. Caritas dei diffusa ē in cor
dibus nr̄is p spm̄. s. q datus ē nobis
Sed nihil diffūdit caritatē nisi spūs increa-
tus. ğ ⁊ c̄. Itē Aug. dicit. v. de tri. ꝙ spūs.
s. est donū. ⁊ eo dr̄ donū: q: dať. ğ si persōa
liter ē donū: ꝑsonaliter dať. Itē hoc ipm
ondītur rōe. spūs. s. est amor ⁊ p̄mꝰ amor: ſʒ
amor est donū primū in quo oīa alia dona
donanť. ğ si no est ponere posterꝰ sine p̄ori.
nō est ponere dona spūs. s. dari qn deť ipse
spūs. s. Itē spūs. s. datur advniendū ⁊ col
ligendū mēbra corporis mystici: ſʒ mēbra cō
poris mystici sūt mēbra inuicē vnita sicut ip
se deus petit Jo. xvij. vt sint ꝯsumati i vnū
sed ꝑfecta vnio nō est nisi in vno simplici. ğ
mēbra vniūť p aliqd ꝙ est vnū ⁊ idē in oibꝰ
hoc aūt nō pōt esse donū creatū sed icreatū.
ğ necē est cū dono creato dari increatum.
Cōtra virtus ē ars recte viuendi. ⁊ gr̄a
est donū sufficienter dirigēs aīam in finem.
ğ vr̄ ꝙ aliud donū q̄ʒ donū gratie create nō
si aīe oportunū. ergo si nō ē in opibus d̄i po
nendū sup̄fluū. pʒ ꝙ nō est necē dari spm̄. s.
Itē cū aliqs scificatur p gr̄am: nihil ē i eo
ꝙ nō eēt priꝰ: ergo cū dare sit facere. ꝙ ali-
quid sit in isto ꝙ nō erat priꝰ nō dať nisi gr̄a
Si dicas ꝙ spūs. s. ē in eo vt scūs. priꝰ erat
vt spūs. hoc nihil aliud ē q̄ʒ spm̄ facere gra
tiam sanctificantē in hoc. Itē ꝙ datur pᵃ
donationē est in ꝑtāte accipientis: ſʒ spūs. s.
sub nulliꝰ pōt redigi ꝑtāte. ergo nō pōt dari
Itē ꝙ dať alicui differenti p eēntiaʒ: aut
de nouo creať: aut multiplicatur: aut eiꝰ pos
sessio transferť: vt pʒ cū do alicui capā ſʒ ꝑso
na spūs. s. nec creať: nec mľtiplicať: nec pos
sessio eiꝰ transferť: q: deus semꝑ hʒ spm̄. s. ğ
spūs. s. non datur. Rn̄. dd̄. ꝙ dare est ad

aliquid hñdũ vel possidendũ: hr̃e aũt aliqd vel possidere ẽ cũ aliqd est in facultate hñ-tis vel possidentis. Esse át in facultate hñtis ẽ esse p̃sto ad fruendũ vel vtendum. p̃fecta aũt possessio ẽ: cũ hõ hʒ illud quo possit vti ⁊ quo possit frui: sed recte frui nõ ẽ nisi do ⁊ recte vti nõ ptingit nisi p grãm gratuʒ fa cienté. ḡ p̃fecta possessio est in qua de⁹ hẽt ⁊ eius gratia: sʒ p̃fectũ donũ est ad p̃fectam possessioné. ergo nõ est datum optimũ ⁊ donũ p̃fectum. nisi deꝰ donũ increatũ. ꝙ ẽ spũs .s. ⁊ donũ creatum ꝙ ẽ gratia. ꝯcedendũ ḡ ẽ vtrũqʒ dari. Ad illud ḡ ꝙ obĳ. de gratia ꝙ est ars bñ viuendi. pʒ ꝛo. q̃uis enim sit ars qua vtimur. nõ tñ est possessio qua frui mur vt obõ. ⁊ iõ non est p̃fectũ donum sine illo. Ad illud ꝙ obĳ. nihil plus est in isto q̃ prius. dõ. ꝙ dari nõ ordinaꝝ ad eẽ: sʒ ad hr̃e. licʒ eni spũs .s. eẽt prius in peccatore. nõ tñ hẽbaꝝ ab eo. q: peccator nõ hẽbat facultaté fruendi ipso. Ad illud ꝙ obĳ. ꝙ datũ est in ptãte accipientis. dõ. ꝙ aliqd daꝝ alicui vt finiens sicut p̃mium merenti: aliquid vt p̃ficiens. vt gratia ꝯsentienti. Aliqd vt sb seruiens vt equus militi. Quod aũt dĩ qd datum est in ptãte: veꝝ est de datiõe. tertio mõ dicta. nõ primo ⁊ ɔo. q: illi sũt duo modi hñdi in quibus hñs habetur. Vñ hõ hẽtur a gratia. ⁊ hẽtur a dono quo fruiꝝ. Ex h pʒ vltimum. q: illud veꝝ est de eo ꝙ datur vt possessio limitata: sed de eo ꝙ datur vt finiẽs non: quia tale potest simul dari multis ⁊ haberi a multis potest: quia ad idem tendunt. Ideo cum datur non transfertur.

Ecũdo q̃ritur vtꝝ spũs .s. detur ab aliquo viro sctõ. Et ꝙ sic p̃batur h mõ spm̃. s. dari nõ est aliud q̃ gratiã gratum facienté dari: sed ostendiꝝ ꝙ grãm gratum facienté dari ab hoĩe siue infundi est possibile. ⁊ ɔueniẽs ⁊ veꝝ. Et ꝙ sit possibile vĩ a minori. q: maioris ṽtutis est producere formã sbalem q̃ accĩtalem: sed grã est forma accidentalis. Cũ ergo creatura hẽat ṽtutem producẽdi formã sbalẽ: multo magis vĩ de gratia q̃ est forma accidẽtalis. Ité hoc ipm videꝝ posse ostendi a sili q: gratia est lumẽ spũale: sed ita videm⁹ in luie corporali ꝙ aliqd est luis datiuũ. aliqd receptiuũ. aliqd datiuum ⁊ receptiuuʒ. Si ergo

lumẽ spũale est eq̃ potẽs. pari rõe videꝝ ꝙ de ipso: sed datiuum cũ sit deus non põt eẽ receptiuum. q: nihil recipit ab aliquo. ergo h est reppire in creatura. ꝙ recipiat lumẽ spũale. ꝙ est gratia ⁊ det ipm. ⁊ sic ⁊c. Item duo sũt que faciunt creaturã habere posse ꝑducendi sibi similẽ. s. corruptibilitas ob q̃ indiget alio ɔseruari. ⁊ p̃fectõ in nã ob quã põt in actum p̃fectum q̃ est ꝑducere sibi silẽ p̃fectum eni dicitur vnũquodqʒ cum põt generare tale quale ipm est. Si ḡ gratia ẽ forma q̃ citissime corrumpitur. ⁊ forma magne p̃fectionis. ergo dʒ habere ṽtutem ꝑducendi sibi similẽ: sed nõ in sbo in quo est. ergo in alio. Ité ꝙ põt p̃fecte expellere ɔ̃riuʒ. potest perfecte agenerare habitum ɔ̃rium: q: ɔ̃rium nõ expelliꝝ perfecte nisi p ɔ̃rium: sed gratia põt p̃fecte expellere culpaʒ. ergo gratia in hoĩe põt ex se generare gratiam: sʒ nõ in hñte. ergo in alio. Ostenditur etiã ꝙ sit ɔgruum ꝙ gratia procedat ab vno hoĩe in alium. ⁊ sic oñditur. Rõ supbiendi fuit ratio amittendi gratiã. ergo ab oppositis. humiliatio ẽ rõ recuperandi. Sʒ si gratia daꝝ ab hoĩe plus humiliatur hõ. q̃ si tm̃ a deo q: si datur ab hoĩe. humiliaꝝ hõ sub deo ⁊ sub hoĩe. non autem si a solo deo daꝝ humiliatur sub vtroqʒ. ergo videꝝ ꝙ iste modus magis ɔgruat. Item si in actu iustitie quí ẽ pũitio sbĳciꝝ aĩa peccatrix creature corporali vt ordineꝝ in vniuerso. ergo in actu misericordie dʒ subĳci alicui creature vt reordinetur. ergo si cut ab aliqua creatura recipit penam: ita videꝝ ɔgruum ꝙ recipiat et gratiam. Ité agens p̃fectum non tm̃ dat suscipienti formã: sed etiã dat potentiã ɔsilẽ ⁊ hoc est i manifestatiõe sue potentie. ergo si deus ẽ agens nobilissimum. ⁊ q̃ maxime dʒ laudari in sua actione. ɔgruum ẽ vt non tantum det formam. grẽ sʒ etiam potentiaʒ dandi. Item sicut a deo est esse. ita ⁊ bñ esse: sed in nullo derogatur deo cum dat potentiam creature dandi esse. ergo in nullo cum dat potentiam dandi bene esse. ergo ⁊ esse gratuitum. Ostenditur etiam ꝙ sit verum. quia. xx. Jo. dixit dominus accipite spiritum sanctum quorum remiseritis peccata remittuntur eis ⁊ cetera. Item in actibus dicitur: quod per impositioné manuũ apostoloꝝ dabatur spiritus. s. nõ p ipositiõeʒ

manuū alioꝝ vt dicit glo. de philippo disci
pulo. Act. viij. g̊ aliqua v̄tus erat in ap̄lis q̄
non erat i alijs sed p̱ illā dabaꝛ spūs. s. g̊ ab
hoie dabaꝛ spūs. s.   Ecōtrario ostēdiꝛ. ꝙ
donū spūs. s. dari ab hoie sit falsum. sit incō
gruū. sit etiā impossibile.   Qḋ sit falsū vr̄
p̱ Aug. v. ḋ tri. Nō aliqs discipuloꝝ dabat
spm̄. s. sed orabant vt veniret i hoiem.   Itē
quicūqꝫ dat vel donat aliqd. hꝫ posse actm̄
sup̱ illud: sed supra donuꝫ spūs. s. nullus hō
hꝫ posse. g̊ ⁊c.   Item ꝙ sit inconueniens
vr̄. qꝛ si aia ab alio q̄ꝫ a deo gratificareꝛ. ali
us q̄ꝫ deus cadit mediū inter aiam ⁊ deū: sꝫ
qn̄cūqꝫ aliquid cadit mediū inter aiaꝫ ⁊ deū
aia hōis est p̱uersa. ergo s̄m hoc duꝫ dareꝛ
aie gratia. p̱uertereꝛ.   Itē gr̄a pōt sr̄. li. ar.
g̊. si posset hō dare gr̄am: hō haberet posse
sup̱ alteriꝰ arbitriū: sed arbitriū ꝙ ē alij s̄bm
nō est li. g̊ talis donatio tolleret libertatem.

Itē maxima gl̄a ē deo de ipij iustificatio
ne: sꝫ maxia gl̄a dei nō dꝫ alij cōicari. g̊ si cōi
caꝛ dic gl̄e derogaꝛ: sed si aliusq̄ꝫ deus dat
gr̄am. aliꝰ q̄ꝫ deus iustificat. g̊ talis donatio
minuit dei gl̄iam.   Itē iustū est sep̱are i eo
qui pōt dare meritum salutis: sꝫ si hō posset
dare gratiam posset dare meritū salutis. g̊
iustum eēt sp̱are in hoie: sꝫ hō est vanitas. g̊
talis datio daret fiduciā vanitatꝫ.   Ex his
igiꝛ quattuor medijs. pꝫ ꝙ donatio spūs. s.
ab hoie tollit ordinē ipsius aie: tollit liberta
tē. minuit gl̄iam dei. ⁊ inducit in uanā cōfi-
dentiā. q̄ oia sunt incōueniētia.   Ostendiꝛ
etiā ꝙ ipossibile sit dari talē potentiā crea-
ture. qꝛ sicut dicit Aug. maiꝰ est de impio fa
cere piū. q̄ꝫ creare celū ⁊ c. sꝫ potentia crean
di nō potuit a creatura recipi. ergo nec po-
tentia dandi gratiam.   Itē p̱ductio gr̄e p̱
pn̄tiā agētꝫ ab aia suscipiꝛ: sꝫ solꝰ deꝰ pōt aie
illabi. g̊ solus deus pōt in aia gratiā ifunde
re.   Itē gratia ē forma simplex ⁊ diformis
⁊ sp̄ual' nō hn̄s ortum a p̄ncipijs s̄bi. ergo cū
aia rōnalis rōe deiformitatꝫ ⁊ sp̄ualitatis nō
pōt eē nisi a deo. pꝫ ꝙ nec gratia q̄ eq̄ sp̄ual'
imo sp̄ualior est ipsa aia.   Itē gr̄a imedia-
te vnit deo. g̊ nō pōt esse a deo nisi imedia-
te. g̊ nullo coop̱āte. ergo creatura nō potest
p̱ducē gr̄aꝫ.   Rn̄. dḋ. ꝙ sicut iste. vltie rōes
ostendūt gratiam siue spm̄. s. dari ab hoie si
cut a principio effectiuo siue p̱ductiuo. oio
est falsum ⁊ ipossibile. Tn̄ p̱p̱ intelligentiaꝫ
obōꝝ incōtrariū est notandū. ꝙ gr̄am dari
ab aliquo ē tripliciter.   Uel sicut a prepa
rante: siue āministrante sacramēta siue ānū
ciante salutaria documēta.   Uel sicut ab ipe
trante siue p̱ orōnē siue p̱ bona opera.   Uel
sicut a producēte. Prio mō daꝛ gratia a bo
nis ⁊ a malis. Scḋo mō tm̄ a bonis. Tertio
mō tm̄ a deo. Et p̱ hoc manifesta ē R̄o. ad
duo vltia q̄ p̱bāt spm̄. s. dari qꝛ ibi datio nō
est aliud q̄ꝫ p̄p̱atio.   Ad illud g̊ ꝙ obr̄. pri
mo ꝙ agēs creatum possit informā s̄balem.
dico ꝙ nō pōt in oēm s̄balem. vtputa in eaꝫ
q̄ est deiformis: sicut est aia rōnalis. ⁊ quia
gratia ē deiformis. iō nō pōt ab agente tali
p̱duci. Si aūt de alijs nālibus arguat. non
ē locꝰ a minori.   Ad illud ꝙ obr̄. de lumie
corporali. dḋ. ꝙ nō est sil'e. lumē eni corp̱ale
diffundiꝛ p̱ mediū deferens: ⁊ p̱ idē mediū
pōt iteꝝ aggregari ꝙ deferꝛ. gratia aūt nō
est p̱ dilationē sꝫ p̱ illapsū agentis ⁊ oimodā
indistantiā.   Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ creatura
corruptibilis dꝫ hr̄e potentiā generādi. dḋ.
ꝙ veꝝ est de illa q̄ ē corruptibilis de se: sed
gratia nūq̄ꝫ de se corrūpiꝛ. vel senescit.   Uel
dic ꝙ illa nō ē tota cā. maxie in his q̄ nō dn̄t
s̄bam ꝯpletam: sꝫ magis dispōnē.   Ad illḋ
ꝙ obr̄. ꝙ gratia pōt expellere culpaꝫ. dḋ. ꝙ
culpam expellere ē duplr̄. vel effectiue vel
formaliter. ꝙ pōt expellere effectiue potest
efficere gratiā: sꝫ nō opꝫ ꝙ illud ꝙ formaliꝛ
qꝛ illud seipso expellit. qm̄ igiꝛ gratia expel
lit formaliter ⁊ seipsa. iō n̄ seq̄ꝛ ꝙ possit gene
rare aliā gratiam.   Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ i iu
stificatione dꝫ pc̄tōr humiliari. dḋ. ꝙ veꝝ ē
ꝙ humiliari debꝫ. ⁊ s̄b hoie. ⁊ etiā sub visi
bilibus signis. tn̄ aliter q̄ꝫ sub deo. qꝛ alius
honor debeꝛ deo q̄ꝫ homini. Et qꝛ deo hu
miliaꝛ vt sub principio salutis. ⁊ a quo sal-
uaꝛ nō dꝫ sub creatura humiliari. vt a quo
salꝰ detur ei: sꝫ vt a quo salꝰ āministraꝛ. et
sic pꝫ etiā sequēs. de hūiliatione in pena. nō
enim ē sil'e de hūiliatōe illa. qꝛ ibi aia p̱uer-
sa manēs in sua p̱uersitate. rōe illiꝰ subijciꝛ i
feriori p̱ nām. vel qꝛ hꝫ reliqas p̱uersitatis.
sꝫ in gr̄e donatiōe aia p̱uersa a peruersitate
mutaꝛ. ⁊ ad deū immediate ordinaꝛ.   Ad
illud ꝙ obr̄. ꝙ agēs p̱fectum dat potētiam
agēdi sil'e. dḋ. ꝙ veꝝ ē si patiens ꝯgruenter
posset suscipe: sed sicut ostensū est ex p̱te ho
minis nō ē possibile vt talis potentia ab eo

recipiaꝛ ꝑ talis forme nobilitatē ꝙ nõ põt esse nisi a nobilissimo agẽte. Ad aliud ꝙ obr̃. ꝙ dare potentiã ad eẽ nõ derogat. dõ. ꝙ ordo est in eẽntijs: q: aliq̃ creature sũt ita nobiles. ꝙ non decet eas nisi a nobilissimo agente ꝓduci vt sũt ille q̃ sũt ad imaginem. Cũ igiꝛ gratia ẽ de nobilissimis. pꝫ ꝙ non põt ꝓduci ab hoie. sicu nec esse aie. Que vltio obijciũꝛ soluta sũt supra ꝑ distinctionẽ dationis ẽm dr̃iam trimẽbrem.

IN pte ista sunt dubitatões circa literam. ⁊ primo de situ hꝰ ptis. q: non vr̃ ꝙ hic deberet agere de ꝓcessiõe tpali. q: in hac pte agit de his q̃ eternaliter deo ꝯueniũt. Preterea cũ gnãtio filij eꝛna ⁊ tpalis: in alio ⁊ alio libro determineꝛ q: eꝛna in pmo. ſꝫ tpalis in tertio. qr̃ nõ silr̃ facit de ꝓcessione spũs. ſ? Rñ. dõ. ꝙ q: ꝓcessio tpalis ⁊ eterna ab eodẽ pncipio sũt sicͣ dicit magr̃. ⁊ iterꝝ ẽ ibi quodãmodo modus ꝓcedendi ꝯformis ið vna facit ad declarationẽ alterius. ⁊ ið incidenꝛ hic poniꝛ tractatus de ꝓcessione tpali. ad mãifestationẽ ꝓcessionis eterne: ſꝫ nõ sic est de generatione filij tpali. q: nõ est ab eodẽ principio imo a mr̃e tm̃. ⁊ respicit duas nãs. ſ. diuinã ⁊ hũanam. ið debuit de ea determinari post diaꝫ de qua agitur in pmo. ⁊ post humanã naturam de qua in scðo. Itẽ q̃ritur de rõe ꝓcessionis tpalis de qua dicit magr̃. ꝙ a pr̃e ⁊ filio ꝓcedit spũs. ſ. cũ ad sanctificandã creaturam ꝓcedit. Uidetur eni dr̃e falsũ. q: processio tpalis est eius missio: ſꝫ spũs. ſ. missus ẽ in colũba. ⁊ in linguis igneis quas nõ scificauit. Si tu dicas ꝙ nõ ẽ missus ad linguas sed in liguis missus est ad ipsos quos sanctificauit. ꝯ missus est in colũba sup christum. nec sanctificauit colũbam nec xp̃m. Rñ. põt ad hoc dici ꝙ magr̃ nõ gnãliter diffinit hic ꝓcessionẽ tpalem: sed spãliter ꝓut ẽ idẽ ꝙ missio inuisibilis in qua daꝛ spũs. ſ. ⁊ scificatur creatura. vel põt dici ꝙ gnãliter accipit scificationẽ. triplr̃ eni accipiꝛ sanctificare. Uno mõ ẽm ꝙ est de nõ scõ scũm facere. Scðo mõ iam sãctũ i scitate ꝯfirmare. Tertio mõ iã scm̃ ⁊ ꝯfirmatũ manifestare. ⁊ ẽꝫ aliquẽ triũ istoꝝ mõꝝ reppiꝛ scificatio i omi spũs. ſ. missiõe rõe tmi ad quem. ⁊ sic accipit magr̃. Itẽ q̃riꝛ de hoc ꝙ dicit de spũ. ſ. et ipse ẽ virtꝰ q̃ de illo exibat. Ur̃ eni male dr̃e q: aut accipiꝛ ꝓꝑe aut appropriate. Primo mõ nõ ꝯstat. Scðo mõ ñ vr̃: q: cor. i. dicimꝰ xp̃m dei ṽtutem ⁊ dei sapiaꝫ ⁊c̃. Ad hoc põt dici ꝙ spũi. ſ. nõ appropriaꝛ ṽtus simplr̃ sed ṽtus sanatiua. ⁊ hoc q: gratia sanitatũ ẽ donũ spũs. ſ. ⁊ gratia eius est medicina ipsius aie. Sꝫ filio appropriaꝛ ṽtus opandi. q: oia ꝑ ipsum facta sunt. Aliter põt dici ꝙ virtus hꝫ ꝯpationẽ ad id ad ꝙ est ⁊ sic tꝫ rõnem principij. Uel ad id cuius est. ⁊ sic tꝫ rõem ꝯplemẽti. Uel ad vtrūqꝫ ⁊ sic tenet rõnem medij. Sicut ẽ ex ipso appropriaꝛ pri. ꝑ ipsum filio. in ipso: spũi. ſ. ita ṽtus inq̃ztuꝫ tenet rõnem principij appropriaꝛ patri. iq̃ztum rõnẽ medij filio. Inq̃ztũ rõe ꝯpletionis spũi. ſ. q: ꝯpletio ẽ in bonitate ⁊ dilectione spũs. ſ. ſꝫ hoc infra meliꝰ diceꝛ. Itẽ q̃ritur ð hoc ꝙ dicit. ꝙ post resurrectionẽ dñs iesus. bis dedit spm̃. ſ. Uidetur eni ꝙ ter dederit: q: dedit eis primo ãte passionẽ. cũ dedit ei potestatem eijciendi demonia ⁊ curare languores Math. x. Itẽ pꝰ resurrectionẽ. Jo. xx. Accipite spm̃. ſ. Itẽ post ascẽsionẽ. act. ij. ẽ insufficienter enumerat Augu. Rñ. ad ꝑsens. dõ. ꝙ possũt numerari datões spũs. ſ. q̃ztum ad actũ ⁊ effectũ ⁊ sic enumerat Rabanus ⁊ fuerunt tres: q: ter dedit ⁊ quia ad tria dedit. Primo ad miraculoꝝ opationẽ. Scðo ad peccatoꝝ absolutionẽ. Tertio ad infidelium ꝯuersionẽ. Possũt etiam alio mõ numerari q̃ztũ ad locũ ⁊ signatũ. ⁊ sic dedit bis. ſ. in terra ⁊ de celo. In terra ad commendandũ pceptũ dilectionis ad ꝓximum. In celo ad cõmendandũ affectum dilectõis ad deum. ⁊ sic pꝫ ꝯtrouersia. Item q̃riꝛ. de verbo illo aplĩ. Unũ spm̃ potauimꝰ. quo tropo dictũ sit hoc. ⁊ vr̃ ꝙ magis ꝯueniat filio. q: ecc. xv. dicitur aq̃ sapie salutaris ⁊ ꝓuer. x. Uenite ⁊ bibite vinũ ⁊ hoc dicit ipa sapia. ſ. dĩ filius. ẽ ⁊c̃. Rñ. dõ. ꝙ spũs. ſ. dr̃ potus inq̃ztũ secularis sitis restringit ardorem hoc aũt appropatur spũi. ſ. q: sicut dic̃ Greg. Gustato spũ desipit ois caro. Inq̃ztũ aũt ꝑ potum ẽ delegatio nũtrimẽti ad singula mẽbra. sic appropriaꝛ filio cuiꝰ ẽ prudẽtia ⁊ sapia. appropriatũ. q̃ quodã mõ hñt vim regitiuã. ⁊ ordinatiuã pastꝰ oibꝰ viribꝰ aie.

Item q̃ritur de alio ṽbo. caritas dei diffusa ẽ in cordibꝰ nostris. Uidetur eni improprie dcm̃. q: ꝙ diffusũ est dispersũ ẽ. ⁊ virtꝰ

diſpſa minoꝛ ē. Si ğ caritas potēs ē. ñ ergo
dꝫ dici diffuſa. Rñ. dō. ꝙ infundi ⁊ diffū
di ꝓpe dr̄ humoꝛis. Ipſa aūt caritas hūoꝛi
coaptatur: qꝛ ſicut arboꝛ fomētū ⁊ vitā ⁊ vi-
ditatē hꝫ ab humoꝛe: ſic tota ſpūaliſ machīa
ab amoꝛe. Iſte aūt amoꝛ infundiť inq̄ztū in
tra recipiť. diffundiť vo inq̄ztū ex intimis ꝓ
cedēs dilatat affectū ad multoꝝ dilectionē.
⁊ mouet oēs aīe vires ad bōas opōes: opa
tur eni magna ſi ē. Si vo opari renuit amō
nō ē. ſicut dicit Greg. ⁊ iō dñs dicit Jo. vij.
flūia de vētre eiꝰ fluēt aq̄ viue. Ad ergo dr̄
ꝙ minuiť. dō. ꝙ veꝝ eſt in his q̄ hn̄t oꝛtum
ab oꝛigine deficiēdi. ſicut eſt in puteis i qbꝰ
nō viuit aqua: ſed caritas hꝫ oꝛiginē idefici
entē: ſicut fluuius.

Di. xv.

Hic ꝯſiderādū ē cū ſpūs. ſ. detur a
pr̄e ⁊ filio. Supꝛa egit magr̄ de ꝓ
ceſſiōe tꝑali ipſius ſpꝰ. ſ. ſm ꝙ eſt
a patre ⁊ filio. hic ſo oſtēdit ꝙ tē
poꝛaliter ꝓcedit a ſeipſo. ⁊ hoc intendit i to
ta iſta ꝑte vſqꝫ ibi. Hic q̄ritur vtꝝ ſemel tā
tum miſſus ſit filius. vbi incipit agere q̄ztuꝫ
ad modū ꝓceſſiōis: hꝫ aūt hec ꝑs. iiij. ꝑticu
las. In pꝛīa oñdit. ꝙ ſpſ. ſ. tꝑaliter a ſe mittiť
dať ⁊ ꝓcedit. ⁊ h̄ deducendo ad īpoſſibile:
qꝛ aliter nō eēnt īdiuiſa opa trinitatꝭ. In ſa
oñdit a minoꝛi ꝑ auctoꝛitatē ꝙ pr̄ miſit filiū
vna cū ſpū. ſ. ita ꝙ ſpꝰ. ſ. miſit filiū i quē nul
lā hꝫ actatē. ğ multo foꝛtiꝰ mittit ſe. ⁊ h̄ facit
ibi. Ne āt mireris ꝙ ſpꝰ. ſ. dr̄ mitti lꝫ ꝓcedē
a ſe. In t̄ria vo ꝑte oñdit hoc a ſili. Si eni
filius miſit ſe. pari rōe ⁊ ſpꝰ. ſ. ſe. ⁊ hoc facit
ibi. Deinde oñdit eē datū etiā a ſeipſo. In
quarta vo ⁊ vltīa opponit ꝯ ꝑdicta. ⁊ hoc
ibi. Sed ad hoc opponiť. ſi filiꝰ a ſeipſo ⁊c.
Et ibi ēt ſoluit ⁊ bꝛeuiter epilogat ꝑdeter
minata.

Ad intelligentiā hiꝰ ꝑtis quattuoꝛ q̄
runtur. Pꝛio q̄ritur vtꝝ miſſio
ſit in diuinis. Scōo vtꝝ miſſio ſit
ex tꝑe vl̄ eterna. Tertio q̄riť cuiꝰ ſit miſſio
vt miſſi. Quarto cuiuſ ſit miſſio vt mit-
tentis.

Circa ꝑmū ꝙ miſſio ſit in diuinis oñ
diť. pꝛio ꝑ ſcripturā veteris teſti. ſa-
pi. ix. Mitte illā de celis. loqť de ſa
piētia q̄ eſt dei filiꝰ. Itē ꝑ ſcripturā noui
te. ad Gala. iiij. At vbi vēit plenitudo tꝑis
miſit deus filiū ſuum. Et poſt. Qm̄ eſtis fi
lij dei miſit deꝰ ſpm̄ filij ſui in coꝛda veſtra.
Itē hoc oñdiť ꝑ teſtimoniū vitatis Joā.
xvi. Cū autē abiero mittā vobis ſpm̄ vitatꝭ
Itē rōe videť illud idē: qꝛ mittere nō eſt
aliud q̄ꝫ ex ſe aliquē ꝓducere in aliū. ſic ſol
radiū mittit in aera: ſed ſpꝰ. ſ. a pr̄e ⁊ filio ꝓ
cedit in creaturā. ğ ab eis mittiť. Itē quā
tūcūqꝫ datur aliqd vt abn̄ti. ꝯuēiēter diciť
mitti: ſed tota trinitas ē abſēs pctōꝛibꝰ q̄ztū
ad gratiā inhabitātē. ğ quotiēs dať ſpꝰ. ſ. q̄ꝫ
tū ad gr̄aꝫ ihitatōe: nō icōgrue dr̄ mitti. Si
ğ dari eſt in diuinis. hoc mō vt dictū ē. ergo
⁊ miſſio. Cōtra. vbicūqꝫ eſt miſſio ibi eſt
ſeꝑatio. Unde Hiero. ſuꝑ Ezech. ꝙ ꝯiūctū
eſt ⁊ in vno coꝛꝑe copulatū mitti nō pōt. ſed
ꝙ eſt extra. Uñ nō mittiť manꝰ ſꝫ iaculū. ſed
in diuinis ē oīmoda īdiuiſio ⁊ nulla ſeꝑatō
ğ ⁊c. Itē vbicūqꝫ ē miſſio ibi ē miſſi ad mit
tentē ſubiectio. ꝙ pꝫ. dñs eni mittit ſuū: ⁊ ñ
ſuus dn̄m: ſed in diuinis ē oīmoda eq̄litas
⁊ nulla ſbiectō. ğ ibi nō eſt miſſio. Itē vbi
cūqꝫ ē miſſio ibi ē mutatio: qꝛ nō dr̄ aliquid
mitti vbi eſt: ſed in diuinis nulla oīno cadit
mutatio. ğ ⁊c. Itē miſſio paſſiue dicta in
q̄ztum talis. eſt opus miſterij: ſed in nobiliſſi
ma nā inq̄ztū talis nō cadit miniſteriū. ğ ⁊c.
Rñ. dō. ꝙ miſſio eſt in diuinis ſicut oſtē
dunt ꝑdicte auctoꝛitates ⁊ rōnes. ⁊ trāſferť
a creaturis ad deū. Scōm autē ꝙ miſſio
in his inferioꝛibꝰ ꝯſiderať hꝫ reſpectum ad
tria. ſ. ad pꝛincipiū. ⁊ ad terminū. ⁊ ad miſſū
Ad pꝛincipiū ſiue ad mittentē ſub triplici
habitudine ꝯpari ꝯtingit. Ut ad dantē eſſe
⁊ ſic mittiť radius a ſole. Ut ad dantē vtu
tem. ⁊ ſic mittiť iaculum a ꝓiectoꝛe. Ut ad
dantem iuriſditionē ſiue auctoꝛitatem ⁊ ſic
mittiť nuntus a ꝑceptoꝛe. Scōm oēm hanc
ꝯꝑationē eſt in diuinis miſſio: qꝛ ſpūs mitti
tur a pr̄e ⁊ filio tanq̄ꝫ habens eē ⁊ vtutem
⁊ auctoꝛitatē in oꝑando ab eis. Et iō miſſio
ſm hunc reſpectū cōpletiſſime eſt in diuinis
Nō eni eſt ponere ꝙ vna pſona recipiat au
ctoꝛitatē niſi a quo recipit vtutem. nec vtu-
tem niſi a quo recipit eē. Similiter ad ter
minum ſub triplici habitudine ꝯpať. Mit
titur eni aliqd alicubi vbi vꝫ qetať. vt lapis
mittiť deoꝛſum. Mittiť ēt alicui vt a q̄ ha-
beať. ſicut alqd mittit alicui donuꝫ. Mittiť
etiā vt ad aliqd ꝙ. ſ. oꝑetur. Scōm hanc tri

plicem ꝯpationē est missio in diuinis. Mit
titur enī fili⁹ vł sps.s. vt alicubi ad inhitādū
vt alicui ad possidēdū. vt donū. vt ad aliqd
.s. ad effectus ꝯferendū. Et iō missio ꝑ com
ꝑationē ad terminum reppit ꝯpletissime in
diuinis multo magis q̃ȝ in creaturis. Si āt
loquamur de missione in cōꝑatione ad mis
sum. sic in his inferiorib⁹ ponit triplicē con
ditionē imꝑfectiōis. s. seꝑationē. subiectiōeȝ.
⁊ mutationē. q̄ quidē nō sunt ī diuinis. Est
tamē aliqd perfectionis ī istis corn̄dens : et
rō huius pȝ sic. In his inferioribus seꝑatur
missus a mittente ꝑꝑ distātiā termini a mit
tente. vt pȝ cū mitto aliquē romā: q: roma
distat a me. si ille dȝ esse rome: opȝ ꝙ seꝑet a
me. In diuinis ṽo q: deus mittens ē vbiqȝ
nulla est distantia. ⁊ iō nulla est seꝑatio. loco
tamē hui⁹ ē missi a mittente egressio siue e-
manatio. Et sic pȝ rn̄sio ad illud ꝙ obr̄ ð cō
ditione seꝑationis. Similiter in his inferi
oribus est in misso subiectio ꝑꝑ dn̄iam mittē
tis ad missum: q: enim missus recipit a mitē
te: vel esse: vel ṽtutem: vel oꝑationē. ⁊ ē se
ꝑatus ab eo in sb̄a: q: sb̄a oio eadē non ꝑtici
patur a pluribus. necesse est ꝙ aliam ṽtutē
recipiat ab eo ⁊ aliā iurisditionem illa inferi
orem. sed in diuinis non est sb̄alis dn̄ia. ⁊ iō
oia sunt equalis nobilitatis in mittēte ⁊ mis
so. Sed tamē loco huius est subauctoritatis
emanatio. ⁊ sic pȝ s̄a obiectio. Similiter ī
his inferioribus est in misso mutatio ꝑꝑ di-
stantiā missi a termino. q: eni nō est ī termi
no ad quē mittit. ideo opȝ ꝙ mutet locum.
⁊ ita ꝙ sit in eo mutatio. Quia ṽo in diuis
missus nulli loco abest non opȝ ꝙ ꝑsona-
liter accedat. ⁊ iō non ē ibi mutatio. sed tam̄
loco eius est alicuius effect⁹ de nouo produ
ctio. ⁊ sic pȝ tertia obiectio. q̃uis enim ī di-
uinis non sit seꝑatio. subiectio. ⁊ mutatio. lo
co tn̄ hoꝝ est emanatio. subauctoritatis ori
go ⁊ noui effectus productio. Ad illud ꝙ
vltimo obijcitur. ꝙ pertinet ad ministeriuȝ.
dicendum ꝙ hoc verum est. vbi missio dicit
subiectionem. sed hoc non est in diuina nā:
sed in creaturis.

Secundo q̄ritur vtꝝ missio in dīnis
sit ex tēpore tm̄ an etiam ab eterno.
Et ꝙ ab eterno. on̄ditur auctorita-
te ⁊ rōe. Auctoritate sic Greg. eo mittit fili
us quo generatur. sȝ gnāt ab eterno. g̊ mitti
tur ab eterno. ergo missio in diuinis est ab
eterno. Itē Beda in omel. Sps.s. missio ē
eius ꝓcessio. sed ꝓcedit ab eterno. g̊ mittit
ab eterno. Itē rōe sic. Missio siue actiue
siue passiue dicta est deus. sed ois actio q̄ ac
tiue ⁊ passiue est deus: est ab eterno. g̊ ⁊c̄.

Item ois actio q̄ hȝ deum vt terminū. ⁊
vt principium ē ab eterno. vt pȝ cū dicitur.
deus intelligit. deus gnāt: sȝ missio ē h⁹i. q:
deus mittit deum. g̊ missio est eterna. Si di
cas ꝙ missio requirit duplicem terminuȝ. s.
eum q̄ mittit. ⁊ eū ad quē mittitur. ⁊ ille ad
quē fit missio est tꝑalis. ꝯ̈ deus pōt esse qui
mittit. deus q̄ mittit. g̊ pari rōe deus ad quē
mittit. ⁊ videt ꝙ iste cōparatiōes ꝑ̇ncipij ⁊
termini maxime deo ꝯueniūt: deus enim ē
Alpha. ⁊ o. principium ⁊ finis. g̊ magis ꝓ
prie dr̄. deus ad quem mittit q̃ȝ deus q̄ mit
titur. Item quicquid est deus est eternuȝ
missio est deus. ergo est eterna: sed premisse
sunt vere. ergo ⁊ conclusio. Contra. Jo.
xvi. Si non abiero. paraclitus non veniet
ad vos. Cum autem abiero mittam vobis
eum. ergo spiritus sanctus potest mitti ⁊ pro
mitti: sed quod est eternum non potest pro-
mitti. ergo ⁊ cetera. Item Augustin⁹. iiij
de trinitate. tunc mittitur filius vel spiritus
sanctus cum ex tempore cuiusquam mente
percipitur. Item omnis missio est ad ali-
quid posterius mittente: sed vbi cadit poste
rius necessario interuenit ratio principij ⁊
temporis. ergo ⁊c̄. Prima propositio ē per
se vera: quia mittens per prius habet ipsuȝ
quod mittit: quam habeat ille ad quem mit
tit. Item omnis missio vel est ratione mu
tationis vel ratione operationis: sed in diui
nis non est mutatio. ergo ad hoc quod mis-
sio sit necesse est ꝙ interueniat operatio. ⁊ si
operatio ⁊ effectus. ⁊ si effectus tempus
ergo omnis missio est ex tēpore. Respon
deo dicendum ad predicta: quod missio in
diuinis nullomodo dicitur nisi ex tempore.
Et ratio huius est: quia dicit comparatio-
nem non tantum ad principium: nec tantuȝ
ad missum: sed etiam ad terminum. termi-
nus ille de necessitate creatus est: quia mis-
sio in deo cum non dicat mutationem. dicit
aliquem circa terminum operationem. Et
ita aliquam effectum. Et quia omne quod
recipit effectum: est creatum ⁊ temporale:

⁊ tpále.ió missio ꝺ necessitate é tpal. Ad
illud.ergo ꝙ dicit Greg.eo mittit fili⁹ quo
generat:dꝺ.ꝙ ipe loquit ꝑsupposita mani-
festatóe in creatura.pr̃ enĩ manifestat i cra-
tura.sed nõ mittit:sed filius mittit. ⁊ Greg.
reddit rõnem.ꝙ nulla alia cá est.nisi q: iste
generat ⁊ ille nõ.i.pater. Ad illꝺ.ꝙ obij
citur de Beda.dꝺ.ꝙ Beda loquit de pro
cessione spũs.s.put est in creatura. ⁊ ita est
tpalis vt missio. Ad illud.ꝙ obijcitur.ꝙ
omne ꝙ actiue ⁊ passiue ponit in deo é eter
num.dꝺ.ꝙ verꝫ est nisi habeat vlteriorẽ re
spectum ad creaturá.sed missio pret respec
tum q est mittẽtis ad missum.ĩportat aliqué
effectũ in creatura. Ad illud.ꝙ obijcitur
ꝙ missus passiue ⁊ actiue est de⁹.dꝺ.ꝙ est q̃
dam actio q̃ solum respicit passũ vt percu-
tio te.quedá q̃ passum ⁊ aliũ terminũ vt do
ceo te gramaticam.silr ⁊ mitto te ad alium.
Et ꝙ obijcit.verꝫ est in actióe ⁊ passione q̃
nihil aliud respiciũt nisi pncipium ⁊ obiectũ
sed nõ in alijs q̃ requirũt alium terminuꝫ. ⁊
ió hꝫ instantiam in ꝓposito.Silr soluendũ
est ad sequẽs ꝙ veruꝫ est si actio illa oio ter
minetur in deũ. Sed ꝙ obijcit ꝙ missio
respicit deũ vt terminũ ad qué.dꝺ ꝙ si ter-
minus ad qué est missio eẽt solũ in rõne fini
tatis.verum eẽt.nũc aũt nõ est sic.sed magis
in rõne suscipiẽtis. Ad vltimũ obiectum.
dꝺ:ꝙ ibi é ꝑalogism⁹ accidẽtis.sicut hic.oé
es é nãle.statua é es:g.⁊c.q: ꝙ erat mate-
rie attribuit statue rõne artificij.Silr hic.ꝙ
erat die eẽntie attribuit missiói róe ꝯnotati

Ertio querit cuius sit missio vt mis
si. Et vr̃ ꝙ sit toti⁹ trinitatis Aug.
iiij.de tri.mittit filius.cũ ex tpe cu-
iusq̃ꝫ mente pcipitur.sed tota trinitas ex tpe
mẽte percipitur.ergo tota trinitas mittitur.
ergo pater. Item mitti ꝑsonam est ipsam
de nouo venire ad habitandum.sed tota tri
nitas de nouo venit ad habitandum in pec
catore cũ gratia datur ei.ergo.⁊c. Minor
patet.Jo.xiiij.ad eum veniemus.⁊c. Itẽ
missio ꝯnotat effectum in creatura.sed re-
gula est ꝙ omne nomé notás effectum dicit
essentialiter.ergo missio passiue dicta dicit
eẽntialiter.sed ꝙ essentialiter dr̃ cõuenit to
ti trinitati.ergo.⁊c. Item qñ aliqd mittit
mittit cum eo omne ꝙ ei inseparatũ est con-
iunctum:sed pater est inseparatũ ꝯiunctus

filio.g̃ qñ mittitur filius mittit ⁊ pr̃. Item
mittere ⁊ mitti:aut sũt equal nobilitatis:aut
non.Si equal.ergo qua rõne dr̃ mittere de
patre.eadẽ ratõne ⁊ mitti.Si inequal.ergo
mittens é maior misso.g̃ filius est inequalis
patri. Cõtra.Aug.iiij.de tri.pater nusq̃ꝫ
legit missus.sed non debemus aliqd assere
re de deo.ꝙ nõ habem⁹ ex scriptura.g̃ mit
ti nõ ꝯuenit toti trinitati. Iteꝫ Aug.dicit
ꝙ pater absurdissime dr̃ missus.sꝫ ꝭmones
veri nõ sunt absurdissimi.sed potius falsi.g̃
mitti nõ dr̃ vere de patre. Ité Aug.dicit
ꝙ mitti é cognosci eẽ ab alio.sꝫ pr̃ nõ cogno
scitur eẽ ab alio.ergo pr̃ nõ mittitur. Ité
omne mobile reducit ad imobile.g̃ ⁊ missi-
bile ad imissibile.g̃ in diuinis est aliq̃ perso
na imissibil.sed nõ nisi pat.ergo.⁊c. R.
dꝺ.ꝙ missio sicut pꝫ ex róe Aug.⁊.j.meli⁹
patebit semp duo hꝫ de suo intellectu.s.ema
natóem ⁊ manifestatóem ꝑ effectuꝫ.q: ergo
ĩportat semp emanatóem missio passiue dic
ta.hinc est ꝙ cũ pr̃ oio careat pncipio.ꝙ de
ipso nullomõ põt dici missio passiua.vñ nõ
inuenit. ⁊ si inuenit eẽt tanq̃ꝫ falsa. ⁊ velut i
ꝓpria exponéda. Ad illud.g̃ ꝙ obijcitur
primo.ꝙ missio est pceptio ab itellectu vel ĩ
habitatio de nouo.dꝺ.ꝙ nõ dicit totá róeꝫ
missionis.sed soluꝫ a pte termini in qué.vñ
dꝫ addi cũ illis emanatio ab alio ⁊ tunc non
valet. Ad illud.ꝙ obijcit.tertio ꝙ notat
effectũ.g̃ est eẽntiale.dicendũ ꝙ nomé ꝯno-
tás effectũ.aut dicit solũ respectũ ad effectũ
⁊ tũc pure est eẽntiale vt creare.Aut dic ét
cũ hoc respectum ad ꝑsoná. ⁊ sic põt eẽ noti
onale.sicut creare ꝑ filiũ solius é pr̃is.sic est
de hoc ꝙ é mitti.q: nõ dicit tantum compa
tóem missi ad suscipienté effectũ.sed etiá ad
pncipiũ.significat enĩ ipuꝫ eẽ ab alio ⁊ i aliũ
⁊ sic patet illud. Ad illud.ꝙ obijcit ꝙ in
sepabilia simul mittunt.dꝺ.ꝙ illud est verũ
de illa missione que est ꝑ sepationé.sꝫ de il-
la missione que est per distinctionem.non é
ore ꝙ simul mittãtur necessario illa que di-
stingunt.sicut nec in alia missióe illa que se-
parantur. ⁊ qm̃ pater distinguitur a filio. ⁊
missio in diuinis dicit distinctioneꝫ.ideo nõ
oportet ꝙ cum mittitur filius mittat pater.
Ad illud.ꝙ obijcitur vltimo ꝙ equal no
bilitatis est mitti ⁊ mittere.dicẽdum ꝙ mitti
non remouetur a patre q: dicat in nobilita

tem.ſed q: dicit emanatõem ⁊ ſƀauctoꝛitaté que q̃zuis non ſit in nobilitatis tamen non conuenit patri.

Quarto ⁊ vltio queritur cuius ſit miſſio vt mittentis. Et ꝙ ſit totius trinitatis oſtenditur ſic. Miſſio idez é ꝙ tꝑalis donatio.ſed tꝑaliter dare ꝯuenit toti trinitati.q: tota trinitas dat ſpm̃.ſ.vt dicit Aug.ergo.⁊c. Item Aug.iiij.de tri. Mitti a pr̃e filius ſine ſpū.ſ.nó pót.g̊ miſſio filij ꝯuenit ſpũi.ſ.ergo eadé rõne miſſio ſui. Si dicas ſicut dñt quidam ꝙ illud intelligitur de miſſione ẜm humanam nãm qua miſſus eſt ad p̄dicandũ.ẜm illud Yſa.lxj.ad ãnunciandũ máſuetis miſit me.nó autez de miſſione ẜm diuiná nãm.ꝯ.miſſio ẜm diuinam nãm eſt miſſio in menté vel in carnez. ſed Aug. itelligit de miſſione in carnez. Uñ ſtatim ſubditur q: pr̃ intelligiṫ eum miſiſſe cũ fecit ex femina.g̊ ꝯſtat ꝙ loquiṫ de miſſione ẜm diuiná nãm. Item magr̃ facit tale argumentũ. Si paṫ pót dare vel mittere ſpm̃.ſ.⁊ ſps.ſ.nó pót.g̊ aliqd pót pater ꝙ nó pót ſpũs.ſ. Item ſi pr̃ dat ⁊ mittit ſpm̃.ſ.⁊ hoc nó facit ſpũs.ſ.aliqd facit pater ꝙ non facit ſpũs.ſ.g̊ diuiſa ſunt opa trinitatꝭ. Cõtra.datũ dr̃ relatiue ad dãté ſicut dic̃ Aug. xv.de tri. g̊ ſpũs.ſ. non datur niſi ab his ad quos relatiue dr̃.ſed nó dr̃ relatiue ad ſe.g̊ nó dat ſe.g̊ nec mittiṫ ſe. Item ſicut pr̃ eſt p̄ma pſona in trinitate añquá nó eſt alia.ita ſpũs.ſ.poſtq̃z nó eſt alia.ſed pr̃ q: nó hꝫ perſonam ex qua ſit:nullomó dr̃ miſſus.g̊ cum ſpũs.ſ.nó habeat pſoná ex ſe emananté nullomó dr̃ mittere. Item vbicunqꝫ é miſſio paſſiua.ibi eſt ſƀauctoꝛitas reſpectu alicuiꝰ p̄ncipij i miſſo.ſicut dr̃ ab Aug.⁊ magr̃o.g̊ vbi eſt miſſio actiua ibi notaṫ auctoꝛitas reſpectu pſone.ſꝫ ſpũs.ſ.nó hꝫ auctoꝛitatez reſpectu ſui nec alterius pſone.g̊.⁊c. Item vbicũqꝫ é miſſio ibi vere notaṫ diſtinctõ ſic̃ in creaturis ſepatio.ſed pſona ſpũs.ſ.non diſtinguiṫ a ſe.g̊ a ſe nó mittitur.nec filiuz mittit cũ non hẽat auctoꝛitaté i ipm.g̊ nó mittiṫ.

Ité ois actus ẜm qué pſona reflectiṫ ſup ſe.é eéntiaṫ.⁊ eéntialr̃ dicitꝰ. Si g̊ filiꝰ mittit ſe vel ſps.ſ.ſe.ergo mitt̃e vl' mitti eéntialiṫ dr̃.ſꝫ ois tal'actꝰ dr̃ de tribꝰ.ergo pr̃ mittiṫ ſe. R̷: dõ.ꝙ i hac q̃one ſapiétes opinãtur ꝯ̃rie ſapientibꝰ. Nam magr̃ dicit expſſe ⁊ nititur ꝓbare auctoꝛitate ⁊ rõe:ꝙ ſpũs.ſ.mittit ſe ⁊ dat ſe.nec opoꝛtet ẜm ipm.ꝙ inṫ mittenté ⁊ miſſuꝫ cadat pſonal' diſtinctio.ſed ſolum q̃ztum ad rõem intelligédi.vt idé ipſe ſit mittés inquantũ deꝰ.⁊ idé ipe ſit miſſus inq̃ztuꝫ donũ. Alioꝝ magr̃oꝝ ⁊ antiquorum fuit poſitio ꝙ mittere ⁊ mitti de rõe ſui nois importát auctoꝛitaté ⁊ ſƀauctoꝛitaté.⁊ diſtinctõem.⁊ iõ nullomó pót dici ꝙ vna pſona mittat ſe vel mittaṫ a ſe.vñ locutões ſunt iꝓpꝛie ⁊ exponéde q̊ hoc dic̃e videnṫ ⁊ poſitõez ſuã ꝯfirmát p Aug.q dicit q̇ pr̃ nullomó mittiṫ nec legiṫ miſſus.ħ nó eſt ob aliud niſi q: hoc ꝙ é miſſus iꝑoꝛtat ſƀauctoritaté.ergo p oppoſitũ.mitt̃e iꝑoꝛtat auctoꝛitat̃e.⁊ vna pſona nó hꝫ auctoꝛitaté ſup̃ ſe.⁊ R̷nt rõnibꝰ magr̃i ꝙ nó é ſil'e de ħ ꝙ é dare ⁊ de hoc ꝙ é mitt̃e:q: dare.vno mó eſt ex liberalitate ſiue amoꝛe cõicare.⁊ ſic eſt eéntiale oĩo.⁊ nullaꝫ ꝯnotat diſtinctõꝫ ⁊ ſic ꝓcediṫ ꝙ tota trinitas dat ſeipaꝫ.⁊ pr̃ ſilr̃. Alio mõ dare é alicui donũ cõicare.nó tm̃ ex liberalitate.ſꝫ ét ex auctoꝛitate.⁊ ſic dare dicit notõnem ſiue teneṫ notionalr̃.⁊ ħ mó nó valét ille rões. Si pr̃ dat ſpm̃.ſ.⁊ ſps.ſ.ñ dat ſe.ergo aliqd facit pr̃ ꝙ nó ſps.ſ.q: dicit notiõez ⁊ in ħ ſenſu eqpollet ei ꝙ é mitt̃e.⁊ ſilr̃ dõatio paſſiua ei ꝙ é ꝓced̃e. Silr̃ ad ſilr̃e.ꝙ inducit magr̃ de filio.dicũt ꝙ nó é ſil'e.q: in filio duplex é nã.ſ.diuina ⁊ hũana.⁊ q̃ztũ ad humaná pót mitti ⁊ mittiṫ a tota trinitate.quia minoꝛ é deo ⁊ iferioꝛ.⁊ nó tm̃ ſƀauctoꝛitatez hꝫ.ſꝫ ét ẜuituté q: é ẜuus dei.q̃zuis p vnionem ſit dš.q̃ztum ad diuiná aũt mittiṫ a ſolo pr̃e:q: a ſolo patre pꝛoduciṫ. Quia ergo ſpũs.ſ.ꝓduciṫ a pr̃e ⁊ filio nó a ſeipo.hinc é ꝙ nó mittiṫ niſi a pr̃e ⁊ a filio. Et pp̄ ħ rões magr̃i nó valét q: oés auctoꝛitateſ que dñt filiũ mitti a ſpũ.ſ.vel a ſe.ẜm humanam nãz intelliguntṫ. Sed lꝫ hec poſitio rõabilioꝛ videaṫ ⁊ facilioꝛ ad ſuſtinendũ tñ q: non debemus auctoꝛitates ſcõꝝ trahẽr ad noſtrã rõem:ſed magis ecõuerſo rõem noſtrã auctoꝛitatibꝰ ſcõꝝ ſubicere. vbi nó ꝯtinent expſſam abſurditatem ⁊ ſci dñt ⁊ magr̃ dicit.⁊ maxime Aug.q plns ſuper hanc materiá locutus eſt:filium mitti a ſpũ.ſ.⁊ ét a ſe.ꝙ non poſſunt exponere ẜm humanam naturam. ideo alia poſitio.tũ ob reuerentiá ſcõꝝ.tum ob reuerentiá magr̃i vr̃ magis eé tenenda.

Illud enĩ verbũ Aug. ꝙ dicit. ꝙ filius ẽ mis
sus in carne a spũ.s. ẜm humanã nãm nullo
mõ põt intelligi vt vř qꝛ missio hec fuit ad
humanitatis siue carnis assumptõez.ğ ẜm
rõem intelligẽdi ꝑcedit nãm humanã vt iaʒ
vnitã.ğ si filius hoc mõ dř missus:oportet
ꝙ attribuať nẽ diuine.⁊ ita rõne diuine nẽ
missus est a spũ scõ multoforti⁹ igiť ⁊ a se.ac
ꝑ hoc ⁊ spũs.s.a se. Et ꝓpterea ad intelli
gentiã obiectoꝝ in ꝯtrium est notãduʒ ꝙ mis
sio de se duo iportat.s. emanatõez ⁊ manife/
statõez ⁊ ꝑncipali⁹ de rõe sue significatõis i/
portat manifestatõez. ⁊ h̾ pʒ ꝑ Aug. in. iiij. đ
tri. q dicit ꝙ mitti ẽ cognosci eẽ ab alio. ⁊ ha
betur in pñti distinctõe. ꝙ tũc filius mittiť cũ
ex tpe cuiusq̃ʒ mẽte ꝑcipiť. Quia ğ ꝑncipl̾r
iportãt manifestatõez. ⁊ ꝯnotat i misso ema
natõez. iõ manifestatõ significať ꝑ hoc ꝙ est
mittẽ ꝑ modũ actõis. ⁊ ꝑ h̾ ꝙ est mitti ꝑ mo
dũ passiõis. sʒ emanatõ vtrobiqʒ vniformiť
vñ sensus ẽ. př mittit filiũ. i. declarat siue ma
nifestat filij emanatõez siue filiũ emanař. In
passiua vero sensus est. fili⁹ siue spũs.s. mit/
titur. i. manifestať ab alio emanare. Et qm̃
ablatiu⁹ respectu verbi passiui. ⁊ noiatiuus
respectu v̾bi actiui iportat rõeʒ ꝑncipij ⁊ si/
gnificatio hi⁹ verbi mittẽ ⁊ mitti ẽ manife-
statio ⁊ emanatio. iõ illa ẽ ꝓprijssima qñ ab
latiuus vel noiatiu⁹ iportat hitudinẽ ꝑnci/
pij respectu vtriusqʒ. vt cũ dř př mittit filiũ
⁊ fili⁹ mittiť a pře. qꝛ fili⁹ emanat a pře ⁊ ma
nifestať a pře. Quia vero ꝑncipale signifi/
catũ hoꝝ verboꝝ ẽ manifestatio nõ emana
tio. qñ noiatiu⁹ vel ablatiu⁹ ẽ ꝑncipiũ mani
festatõis q̃ʒuis nõ emanatõis. ꝓpria ẽ sʒ mi
nusq̃ʒ ꝑdicta. Et i hoc sensu ꝯceduť iste. fi
li⁹ mittit se. ⁊ spũs.s. mittit se. Quia vero tã
mittẽ q̃ʒ mitti iportãt emanatõʒ circa missũ.
⁊ ꝑsona pr̃is nõ emanat ab aliq̃: sil̾r nec tri/
nitas. iõ ꝑsona pr̃is nusq̃ʒ legiť missa nec ip
sa trinitas. Ex h̾ pʒ. ꝙ hec ẽ simpl̾r ⁊ oio ꝓ
pria. př mittit filiũ. ⁊ ista sil̾r. př ⁊ fili⁹ mittũt
spm̃.s. Et hec ẽ min⁹ ꝓpria. fili⁹ vł spũs.s. mit
tit se. vel spũs.s. mittit filiũ. hec aũt oio iꝓ
ꝑa př mittit se siue ipa trinitas. Ad illđ ꝙ
obijciť. in ꝯtriũ. đ dato ꝙ dř rel̾e. dđ. ꝙ verũ
ẽ ẜʒ ꝙ dař dič ꝑ q̃ʒdã auctoritatẽ cõicare. h̾
mõ nõ accipit magř. sʒ inq̃ʒtum dare idem ẽ
ꝙ liberal̾r ⁊ volũtarie cõicare. Ad illđ. ꝙ
obijciť. ꝙ př nõ mittiť qꝛ nõ ẽ ab alio. dđ. ꝙ
nõ e sil̾e. qꝛ tã mittẽ q̃ʒ mitti iportãt emana/
tõez i misso vt pʒ exponẽti. sens⁹ eni ẽ. h̾ ꝑso
na mittit illã. i. mãifestat ei⁹ emanatõez. ⁊ h̾
mittiť ab illa. i. ei⁹ emãatio mãifestať ab illa.
sʒ h̾ emãatio ñ sꝑ iportať respectu ois ꝑsone
mittẽtis. qꝛ ab aliquo põt eẽ manifestõ mis/
siõis. a q̃ tñ ñ ẽ ipa emanatio ⁊ iõ nõ sic põiť
ꝓductio i mittẽte sič emanatõ i misso. ⁊ iõ ñ
seqť. ꝙ si př nõ mittiť. ꝙ sps.s. ñ mittať. Ad
illđ. ꝙ obijciť. vbi ẽ missio passiua ẽ ibi sub
auctoritas. dđ. ꝙ veꝝ ẽ non rõne q̃ passiuũ
sʒ ea rõne q̃ taʒ actiuũ q̃ʒ passiuũ notat ema
natõʒ i misso sič patuit i expositõe. ⁊ qꝛ ema
natio non esꝑ est respectu mittẽtis. iõ non
oportʒ ꝙ sꝑ iportet auctoritas i mittẽte. sed
rõ ista bñ valeret. si ita eẽt vt ꝑncipale signi/
ficatũ ei⁹ ꝙ ẽ missio eẽt emanatio siue ꝓduc
tio. Ad illud. ꝙ obijciť. ꝙ mittẽ iportat di
stinctõez. dđ. ꝙ mittẽ vno mõ iportat dřiam
ẜbalem vt cũ iportat dñiuʒ. vt cũ dř. de⁹ mit
tit angelũ. Alio mõ distinctõem ꝑsonaleʒ vt
cũ iportat auctoritatẽ i mittẽte. ⁊ ẜbauctori/
tatẽ i misso respectu mittẽtis; vt cũ dř pater
mittit filiũ. Tertio mõ iportat distinctõeʒ so
lum q̃ʒtum ad modũ intelligẽdi. sicut cũ dř.
volũtas est instrm̃ seipm̃ mouẽs: qꝛ idem ẽ
mouẽs ⁊ motũ. sic cũ dř spũs.s. mittit se. idẽ ẽ
mittẽs ⁊ missuʒ rõe differẽs. mittẽs inq̃ʒ ẜm
ꝙ deus. sʒ missuʒ ẜʒ ꝙ donũ sicut ꝑdictũ est.
Ad illud. ꝙ obijciť. vltimo de reflexione
actus. dđ. ꝙ veꝝ est quo ad ꝑncipale signi/
ficatum. sʒ nõ oportet q̃ʒtum ad ꝯnotatũ ⁊
rõne ꝑncipal̾ significati est reflexio persone
mittentis sup̃ se. vt dicať mittẽs est missus.

N pte ista sũt dubitatiões circa lit/
teram ⁊ primo dubitatur de hoc ꝙ
dicit. ꝙ spũs.s. donať nõ tm̃ a pře ⁊
filio. sʒ ẽt dať a seipso. vř. n. dře falsũʒ qꝛ sup̃
fecit argumentũ. ꝙ nõ põt dari a scis viris.
qꝛ nõ põt ab ipis ꝓcedere sʒ nõ põt a seipso
ꝓcedere. ğ pari rõne nõ põt dari a se. R.
dđ. ꝙ magř supra arguebat de processione
tꝑali. ⁊ de hac bñ ꝯcedit ipse qđ ꝓcedit a se
eo ꝙ ꝓprie potestatis ẽ vt spiret in eũ i quẽ
vult. sed sci viri nõ habent posse i eũ. Itẽ
queritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ donuʒ spũs.s. ni/
hil aliud est q̃ʒ ipse.s.s. sicut corpus carnis
nihil aliud est q̃ʒ caro. videtur enim si simitu
do bona est vt omne ꝙ est donum spũs.s. sit
spũs.s. Sed contra. timor est donum spũs.s.

⁊non est spũs.s. R. dõ. ꝙ donum cum dicat relationem ac per hoc quodámodo distinctionem põt illaꝫ iportare triplicit̃. Aut ꝭm modú intelligendi. Aut ꝭm modũ essendi. Aut ꝭm eéntiam. Primo mõ idem est dans ⁊ datũ. sicut idé intelligés ⁊ intellectuꝫ ⁊ differens rõne modi dicẽdi qꝛ daẽ idem a se. ⁊ sic intelligit Aug. Alio mõ ꝭꝫ modũ eéndi siue se habendi q est alius ⁊ alius in ꝑsonis. ⁊ sic dicit relationé ꝑsone ad ꝑsonam.

Tertio mõ importa distinctõem ꝭm eéntiam ꝓut dicit effectum ⁊ respectũ creature ad eéntiam increataꝫ. ⁊ hoc modo amor dicitur donum spũs.s. sed hoc. j. melius patebit. Item q̃ritur de ratione mag̃ri qua dicit. Si pater ⁊ filius dant spm̃.s. ⁊ spũs.s. nõ dat se. aliquid põt pater ⁊ filius ꝙ non põt. s.s. qꝛ ista ratio vt supradictum est nõ valet pater potest generare filium. ⁊ filius nõ potest. ergo pater potest aliquid ꝙ non filius. ergo pari rõne cũ spũs.s. dicat ꝑsonam vt filius non valet. Si tu dicas ꝙ non est sil̃e ꝓpter actum donãdi qui est oꝑatio in creatura. Cõtra. sicut dicit mag̃r in littera. Sp̃s s. donatõ est eius processio. Sed illud argumentum nihil valet. spũs.s. procedit. ⁊ pater non. ergo aliquid facit spũs.s. ꝙ non pater. ergo sil̃r nec i ꝓposito. Si tu dicas mihi ꝙ non est simile de actiua ⁊ passiua. Cõtra inflexio nominis per casus non variat significationem. ergo similiter vr̃ ꝙ nec ibi sit variatio per actiuum ⁊ passiuũ. Et si tu dicas ꝙ non est sil̃e. ostenditur ꝙ sic. qꝛ oĩs actiua infert passiuam. ergo vr̃ ꝙ si in voce actiua tenetur essentialiter. ꝙ sil̃r in passiua. R. dicendum. ꝙ sicut predeterminatum est rationes magistri bone sunt. quia ipse accipit dare secundum ꝙ dicit effectum in creatura. ⁊ ꝭm hoc est comune tribus personis. necessario. ⁊ hec in actiua significatione dare enim spiritum.s. alicui. est facere ꝙ inhabitet in eo. ⁊ ideo non est simile de persona generãdi. Ad illud. ergo ꝙ obijcitur. ꝙ magister dicit. ꝙ donatio est idem ꝙ processio: dñ. ꝙ loquiẽ de donatõe passiua ꝭm ꝙ artatur ad spm̃.s. ⁊ argumẽtũ suum bonũ est. qꝛ ab eodẽ ꝑncipio est actio ⁊ passio. ergo si donatio actiua est a patre. similiter ⁊ donatio passiua. Similiter si donatio actiua ẽ a spũ. s. ⁊ passiua. Ad illđ. ꝙ obijciẽ. ꝙ i actiua téneẽ essentialr̃. g̃ ⁊ in passiua sil̃r. g̃ põt dici ꝙ paẽ ꝓcedit. dõ. ꝙ argumẽttum illud non valet qꝛ spirare in voce actiua ꝯuenit duobus. in voce passiua ꝯuenit vni soli. sic mittere. põt ꝯuenire tribꝰ. ꝓcedẽ vero siue mitti duobꝰ tm̃. Ité queritur de hoc ꝙ dicit ꝙ spũs.s. ꝓcedit a se. vr̃ eni falsum. qꝛ procedere est produci. g̃ si spũs.s. procedit a se ꝓducitur a se. Si tu dicas ꝙ nõ dr̃ sine determinatione videlicet tp̃aliter. cõtra. tp̃aliter est donatio non diminuens. g̃ sequiẽ de necessitate si tp̃aliter ꝓcedit a se ꝙ ꝓcedat a se

R. dõ. ꝙ sicut dictum fuit sup̃ ꝓcessio rõe ꝯparationis ad terminũ in quo suscipitur. s. creaturã q̃ scificatur. de rõe nois ꝯnotat téporale. ⁊ iõ dr̃ tp̃alis. ⁊ qm̃ ille effectus tp̃alis est a spũ. s. iõ ⁊ processio. licet nõ ita proprie sicut de p̃re. nec valet de ꝓductiõe: qꝛ ꝓductio solum dicit ꝯparatõem ad ꝑncipium a quo nõ ꝯnotat effectũ. vñ sicut nõ valet ꝓcedit tp̃aliter. ergo producitur tp̃aliter. sic ⁊ in proposito. Item queritur de ꝓbatiõe mag̃ri qua ꝓbat missionem spũs. s. ꝑ missionem filij. ibi. Ne aũt mireris qđ spũs.s. dr̃ mitti vel procedere a se. nam ⁊ de filio. ⁊c. vr̃ enim ꝙ male probet: qꝛ missio dicit subauctoritatem i missio. sed plus est de subauctoritate in spũ.s. q̃ꝫ in filio. ergo plus de rõe missionis. ergo vr̃ ꝙ potiꝰ deberet ꝓcedere ecõtrario. Item missio dicit manifestationem. sed missio filij manifestata est per missionem spiritus.s. ergo manifestior est missio spiritus.s. ergo videtur per hoc ꝙ probet ignotum per ignotius. Juxta hoc q̃ritur de quo dicitur per prius mitti vtrum. s. de filio an de spiritu.s. R. dicendum. ꝙ magister probat missionem spiritus.s. per missionem filij. quia magis habꝫ expressas auctoritates ad hoc. potest tamen nihilominus dici ꝙ etiam ratiocinando bene procedit. In missione enim persone est duo considerate. s. emanationem. ratione cuius est subauctoritas in misso. ⁊ quantum ad hoc magis competit spiritui.s. mitti. ⁊ quantum ad hoc arguit magister a minori. ꝙ si filius mittitur a spiritu.s. ⁊ a se. multo fortius ⁊ spiritus.s. Est etiam considerare manifestationem. ⁊ ratione huius magis ꝯuenit filio. qꝛ magis euidẽter apparuit mundo. ⁊ q̃ꝫtũ ad hoc arguit magister a minori. ⁊ ita per op-

time ꝓcedit. Ad illud ꝙ obꝛ. ꝙ spūs. s. ma
nifestat filiū ⁊ ei⁹ missioné. dō. ꝙ hoc nō est
ꝑꝑ ꝺfectū euidentie apte missiōis filij: ſ ꝑꝑ
cecitaté a ꝑuidentiū quaʒ remouet gratia
spūs. s. ⁊ sic pʒ de quo ꝓpri⁹. vno enim mō
magis ꝯpetit filio. Alio mō magis spūi. s. ſʒ
duas ꝑdictas ꝯditiones. Jté qͥrit de hoc
ꝙ dicit. ostēdit eo filiū missū quo factum ex
muliere. ꝙ ſm hoc cū spūs. s. nō sit fact⁹ ex
mlꝛe vꝛ ꝙ nō sit missus. Preterea si fili⁹
est factus in mlꝛe. g̊ est feūs. ꝯ in symbolo. ñ
fcūs. Rñ. ista nō é cōis rō missionis sed so
lum missionis visibilis ipsius filij. ñ. n. valet
de spū. s. Ad illud ꝙ obꝛ. ꝙ nō est factus.
dō. ꝙ illud é intelligendū ſm humanā nām
⁊ iō opʒ addere determinationé vt dicatur
factus ex mlꝛe. vel ſm humanā nām: q: sim
plꝛ ꝑꝑ erroré. Arrij vitandū non recipit ecq
cloquium ecclesiasticum.

Jc qͥritur vtꝝ tm̄ semel missus sit fi
lius. Supra egit magꝛ de missione
q̄ʒtum ad ꝑncipiū. hic agit de ea q̄ʒ
tum ad modū. q̄ duplex est. s. visibilis ⁊ inui
sibilis. Et qm̄ isti modi ꝯueniūt missioni filij
⁊ spūs. s. iō magꝛ ꝑmo assignat eos circa mis
sioné filij. Scdo circa missioné spūs. s. infra i
principio. xvi. di. nūc de spū. s. videndum é.
⁊ c̄. Prima ps hʒ quattuor ꝑticulas. Jn ꝑ
ma ostendit auctoritate Greg. ꝙ fili⁹ duob⁹
mōis missus est. s. visibiliter ⁊ inuisibiliter. Jn
ſa assignat duplicé dꝛiam istoꝝ modoꝝ ibi
Ecce distincti sūt duo modi missionis filij.
Jn tertia ꝟo mouet dubiū quoddā ꝙ habʒ
ortum ex ꝑdeterminatis ibi. Hic querit cur
pꝛ non dꝛ missus. Jn quarta ꝟo remouet si
ue docet cauere erroré ꝓcedentem ex illius
dubij solōne ibi. Jōqʒ putauerūt quidā he
retici. Ex hoc enim ꝙ dixerat patré nō mit
ti posset quis credere in diuinis nō esse eq̄li
tatem ad ꝙ R̄ns magꝛ dicit. ꝙ hoc nō é ꝑꝑ
inequalitaté: sed ꝑꝑ principij auctoritaté si
ue ꝯnotationem.

D intelligentiā eoꝝ q̄ dn̄r in hac ꝑ
te tria qͥr. de missiōe filij inuisibili.
q: de visibili ageꝛ mō. Et q: missio
inuisibilis filij silꝛs é missioni inuisibili spūs. s.
iō simul qͥrꝛ de vtraqʒ. Primo g̊ qͥritur
vtꝝ hec missio sit ſm dōa gratie gratū facié
tis. vel gratie gratis date. Scdo qͥrꝛ vtꝝ
ſm eadem dona gꝛe: dicaꝛ mitti fili⁹ ⁊ spūs
s. Tertio vtrum vtraqʒ missio sit secūduʒ
eadé dona gꝛe augmentata.

Jrca ꝑmū. ꝙ hec missio sit ſm dōa
gratie gratis date. sic ostenditꝛ. Ra
banus dicit de spū. s. ꝙ ter datus est
spūs. s. ⁊ primo dicit eū esse datū ad miracu
loꝝ opōné. ꝯstat ꝙ miraculoꝝ opō é gratia
gratis data. g̊ ⁊ c̄. Jté spūs. s. daꝛ cuʒ daꝛ
donū ꝓphie. vñ. i. R. xvi. factus é spūs dn̄i sup
saul ⁊ ꝓphābat: ſʒ donū ꝓphie daꝛ frequenꝛ
his qui nō hn̄t gratiam gratū facienté. sicut
pʒ de Saule ꝑ textuʒ. g̊ ⁊ c̄. Jté ꝙ fili⁹ mit
tatur ſm dona gꝛe gratis date. vꝛ. Tūc eni
filius dꝛ mitti qn̄ fit reuelatio occultoꝝ: sed
reuelatio occultoꝝ pōt fieri sine dono gra
tie gratū facientis. g̊ ⁊ c̄. Jté Aug. dicit. ⁊
habetur in presenti distinctiōe. ꝙ tūc sapia
mittiꝛ. cū a cuiusq̄ʒ méte ꝑcipiꝛ: siue cū alicui
innotescit. si g̊ ꝑcipiꝛ ⁊ inotescit ꝑ dona gꝛe
gratis date: vt ꝑ fidem informé. g̊ vꝛ in illis
dari. g̊ ⁊ c̄. Contra Aug: dicit. ꝙ tunc daꝛ
spūs. s. alicui. cū sic datur vt eū faciat dei ⁊ ꝓ
ximi dilectorem. hoc est dꝛe qn̄ daꝛ homini
caritas: ſʒ caritas nō est nisi gratie gratū fa
cientis. g̊ ⁊ c̄. Jté hoc ipsum vꝛ de filio: q:
dꝛ sap. vij. Jn aīas scās se transfert ⁊ amicos
dei ꝯstituit. ſʒ amici dei nō dn̄r sine gꝛa gra
tum faciente. g̊ ⁊ c̄. Jtem rōne ostendiꝛ sic.
Tunc daꝛ vel mittitur spūs. s. qn̄ hitat i ho
mine. ſʒ non dꝛ habitare in hoīe sine gratia
gratum faciente. g̊ ⁊ c̄. Jté cū mittiꝛ filius
vel spūs. s. ad aliqué nō mittiꝛ vt sit vbi ꝑus
nō erat: sed vt insit in eo alꝛ q̄ʒ prius: ſʒ no
uus mod⁹ essendi addés supra eé ꝑ nām. nō
est nisi ꝑ gratiā gratum facienté. g̊ ⁊ c̄. R.
ad hoc distingūt aliq. ꝙ spm̄. s. dari vel mitti
inuisibilꝛ. hoc pōt eé vel inq̄ʒtum. spūs. vel
inq̄ʒtū scūs. Jnq̄ʒtū sps daꝛ ꝑ dona gꝛe grat
date. Sʒ iq̄ʒtū scūs vl scificās. daꝛ ꝑ dōa gꝛe
gratū faciētꝭ. silꝛ sapia vel fili⁹ pōt mitti vel
ꝓut faciés sape. ⁊ sic ꝑ dōa gꝛe gratis date
vel ꝓut sapia é dicta a sapore. ⁊ sic ꝑ dona
gꝛe gratū faciētꝭ. Sʒ istud nō vꝛ soluē: q: dā
tem oppositū isti⁹ solōnis: possibile é adhuc
soluē. ⁊ qͥrere de spū ⁊ ꝟbo qūo dicaꝛ dari ⁊
nō hitare. ꝑꝑ ſalꝛ. dō. tā de filio. q̄ʒ de spū
s. ꝙ dari vel mitti est duplꝛ. Uel simplꝛ vel
ad ß. tūc daꝛ simplꝛ qn̄ simplꝛ héꝛ. videlʒ ñ
tm̄ ad vsum sed ad fructum. hoc aūt é soluʒ
ꝑ dona gratie gratum facientis. ⁊ ideo so

ſolum in illa daꝛ ſimplr̄ vel filius vel ſpſ.ſ. Alio mō dr̄ dari ad hoc.qn̄ nō ad fructum ſꝫ ad auxiliū ſiue ad aliquē vſum aliq̄ dona donauꝛ. ⁊ h̄ qdeꝫ cū daꝛ aliqua dona.ergo gratis date.in qbus manifeſtaꝛ fili⁹ vl' ſpſ. ſ. ⁊ ſic ꝓcedunt rōnes ad p̄mā partē.nam ſic eſt intelligendū verbū Rabani.ipſe eni cōiter loquiꝛ de miſſiōe.vn̄ dicit ſpm̄.ſ.ter datum Aug.aūt ſolū loquiꝛ de datione vel miſſione.q̄ eſt ad habitandū vel ſimplr̄ ha bendū. Ad illud.ꝙ obijciꝛ.de ꝓphia.dō ꝙ vno mō daꝛ in ea ſpſ.ſ.ſimplr̄ p̄out ipſa dicit cognitionē ſꝫ ydoneitatē ſuſcipiētis ⁊ ſm pietatē exeq̄ntis. Alio modo ꝓut eſt re uelatio nō daꝛ in ea ſpſ ſimplr̄.ſiue nō mitti tur niſi ad hoc.vn̄ non dr̄ in li.R.ꝙ ſpſ.ſ.ſit miſſus ad Saul vel factus in Saul.ſed ſup Saul. Ad illō.ꝙ obijciꝛ.ꝙ mittiꝛ fili⁹ cuꝫ eſt reuelatio occultoꝝ.dō.ꝙ hoc non eſt inq̄ cunqꝫ reuelatōe.nā aliqua reuelatio fit non ꝑ miſſioneꝫ filij.ſꝫ ꝑ miſſionem angeli multa eni reuelāt.ſed intelligiꝛ de illa reuelatōe in qua eſt aīe illuſtratio ꝑ grām. ⁊ ſic per gr̄is datum nō ſimplr̄ mittiꝛ.ſed ſi ꝑ gratum faci entem.tūc ſimplr̄ mittiꝛ. ⁊ habeꝛ. Ad il lud ꝙ vltio obijcitur.ꝙ tunc mittiꝛ qn̄ ꝑcipi tur.dō.ꝙ nō ſufficit cognoſcere filiū ꝙ ſit ab alio imo oꝫ ꝙ cognoſcat ꝙ ſit in ipſo vt i ſuo hitaculo.h̄ aūt dico n̄ cognitōe neceſſitaꝫ.ſꝫ ꝯiecture.nec de cognitōe actuali ſꝫ hituali.

Cdo queriꝛ vtrum ſm eadeꝫ dona gr̄e dicaꝛ mitti filius ⁊ ſpūs.ſ. Et ꝙ nō.vr̄ h̄ mō.miſſio ſpūs.ſ.eſt ei⁹ do natio ⁊ ſilr̄ filij.ſꝫ alia eſt miſſio filij ⁊ ſpūs.ſ.g̊ alia donatio.g̊ ſm aliud donū. Item hoc ipſm vr̄ per ſilē.q2 ſicut ſe hꝫ miſſio viſibilis filij ad miſſionē viſibilē ſpūs.ſ.ita. ⁊ inuiſibil' ad inuiſibilem.ſꝫ miſſio viſibil' filij ⁊ ſpūs.ſ.ē ſm alium ⁊ aliū effectū. ⁊ ſignū in creatura. g̊ inuiſibil' ſm aliud ⁊ aliud donuꝫ. Item miſſio eſt ad cognoſcēdum emanatōnem ⁊ diſcernendū.ſi ergo filius diſcerniꝛ ab effec tu in quo mittiꝛ ⁊ ſpſ.ſ. ⁊ hi⁹ ſūt dona gr̄e.g̊ q̄ꝫtum ad aliud donū mittiꝛ filius.q̄ꝫtuꝫ ad aliud ſpūs.ſ. Item nō eſt idē app̄op̄iatū filio ⁊ ſpūi ſcō.ſed aliud in creaturis.ergo cū filius dicatur mitti in effectu ſibi app̄op̄a to in alio effectu vel dono mittitur filius q̄ꝫ ſpūs.ſ. Cōtra oīs donoꝝ diſtributio tam gratie gratis date.q̄ꝫ gratie gratū facientis attribuitur ſpūi.ſ.maxime dona gratie gra tum faciētis.ſicut pꝫ co2.xij.g̊ cuꝫ ſpūs.ſ.mit tatur in donis ſibi app̄op̄iatis.in oīb⁹ do nis mittiꝛ.g̊ in eiſdem in qb⁹ filius. Item filius mittiꝛ cū ſapia datur. ⁊ ſilr̄.ſpūs.ſ.q2 ꝑcipuum donū ſpūs.ſ.eſt ſapia.g̊. ⁊c. Itē qn̄cunqꝫ datur cognitio dr̄ mitti filius.ſed i h̄ eodē dono datur vel mittiꝛ ſpſ.ſ. Jo.xvj cū venerit ille docebit vos oēm veritateꝫ.g̊ ⁊c. Itē qn̄cunqꝫ caritas datur mittiꝛ ſpſ ſ.ſed in hoc dono daꝛ filius ſap.vij. In aīas ſāctas ſe transfert ⁊ amicos dei conſtituit. ⁊ Aug.in.iiij.de.tri.exponit illud de miſſione filij.g̊. ⁊c. R.dō.ꝙ i miſſione inuiſibili ē donoꝝ collatio in quib⁹ eſt manifeſtō ⁊ iha bitatio. Et ſm hoc.intelligendū ꝙ eſt loqui de donis dei q̄ꝫtum ad radicē vel q̄ꝫtum ad habitū.vel q̄ꝫtum ad actum ꝯſequentē.lo quēdo q̄ꝫtuꝫ ad radicē.ſic q2 vna eſt gratia gratū faciens ꝑ q̄ꝫ inhabitat filius ⁊ ſpūs.ſ. que eſt radix donoꝝ gratuito2ū ſic dantur ſiue mittunꝛ eodē dono. Loquēdo aūt q̄ꝫtū ad habitum ſic diſtinguendū q2 quidam ha bitus ſunt pure affectiui.quidā pure cogni tiui.qdam medij. In habitib⁹ pure affecti uis datur ſiue mittiꝛ ſpūs.ſ.q2 ei app̄op̄iā tur. In habitib⁹ pure cognitiuis nec fili⁹ nec ſpūs.ſ.ꝓp̄ie ſic dictū ē mittiꝛ. In habitib⁹ āt ꝑtiꝫ cognitiuis ꝑti affectiuis ſꝫ ꝙ diuerſa i ſe ꝑtinent. ⁊ fili⁹ mittiꝛ. ⁊ ſpūs.ſ.nā cogniti ui ducunt in manifeſtatōeꝫ verbi.affectiui i manifeſtatōnē amo2is. Si aūt loq̄mur q̄ꝫ tum ad actus ꝯn̄tes q ſunt illumiatō intelle ctus. ⁊ affectus inflāmatio.ſic vocādo donū in alijs ⁊ alijs donis mittunꝛ. Sꝫ qm̄ ita cō iūcta ſūt.iō miſſio filij ⁊ ſpūs.ſ.inuiſibiles ſūt indiuiſe. ⁊ ſm hoc ꝓcedunt rōes ad oppoſi tas partes.tn̄ illud ꝙ adducit p2o ſili imiſſi one ſenſibili.nequaq̄ꝫ eſt ſilē q2 nō eſt tanta vnio ⁊ ꝯnexio in ſignis exterio2ib⁹.quanta eſt in habitibus interio2ibus.

Ertio queriꝛ vtrū miſſio filij ⁊ ſpſ ſ.ſit ſm eadē dona gratie augmēta ta. Et ꝙ ſic vr̄.exemplo.aucto2itate ⁊ rōne. Exemplo ſic.ꝯſtat in die pētecoſtes apoſtolis.ſpūs.ſ.eſſe miſſuꝫ.nō tm̄ viſibiliꝛ ſed etiam inuiſibiliter.q2 miſſio viſibilis.ſi ne inuiſibili non confert.ſed ipi p2ius habe bant gratiam.ergo. ⁊c. Iteꝫ hoc videtur aucto2itate Rabani. In baptiſmo.daꝛ ſpſ.

s.ad habitatōem deo ꝯsecrandā.sed i ꝯfirmatōe cum oi plenitudine scitatis venit in hoiem.ḡ daꝛ in ꝯfirmatōne post baptismū ḡ.⁊c. Ité augmentū gr̄e est p gr̄e additionem.sed vbi est gr̄e additio ibi est gr̄e donatio.sed spūs.s.mittiꝛ vel daꝛ cum datur eius gr̄a vt dicit Beda.ḡ i augméto gr̄e mittitur vel daꝛ spūs.s. Item nō minus donū est caritatem ꝯsumare q̄z inchoare:ḡ si mittiꝛ filius vel spūs.s.cum gr̄a inchoaꝛ.multo fortius cū ꝯsumatur.sꝫ ꝯsumaꝛ p augmentū.ḡ mittiꝛ in augméto. Cōtra.spūs.s.nō mittitur in hoie vt de nouo sit in eo.sꝫ vt aliꝛ sit in ipso.sed in eo in quo augeꝛ gr̄a.non é alr̄ q̄z prius.ḡ ad illum nō mittiꝛ. Ité si mittitur i augméto gr̄e.aut ḡ q: d̄ nouo mittitur.aut q: habūdanti⁹ mittiꝛ.nō q: de nouo.ḡ habūdanti⁹.Sꝫ ꝯtra.mitti est ꝑcedeř.ḡ habundáti⁹ mitti est habūdanti⁹ ꝑcedere.sed semp equalr̄ ꝑcedit.ḡ.⁊c. Ité si mittitur in gr̄e augméto.cū ergo gr̄a i nobis cotidie augeaꝛ.etiā hoie nesciéte.vr̄ q̄ sp̄s.s.vl' fili⁹ mittatur hoie nesciente.eo q̄ cotidie mittaꝛ hoi q̄ nō est d̄d. Ité ꝯtingit gr̄aꝫ siue caritaté i aliquo p negligétiā remitti.ḡ si sp̄s.s. mittiꝛ in augméto ⁊ recedit i remissiōe.ḡ qn̄ aliq̄s peccat venialr̄ ꝑdit spm̄.s.q̄ falsum é.

R. ad hoc dn̄t aliq̄ q̄ gr̄aꝫ augeri é duplr̄ s.ꝑceptibilr̄.⁊ i perceptibilr̄.Si ꝑceptibiliꝛ tūc dn̄t in tali augméto dari ⁊ mitti filium ⁊ spm̄.s.Si aūt iperceptibilr̄ tūc dn̄t ipsum n̄ mitti.⁊ rō hi⁹ est.q: tūc dari vel mitti dr̄ cū méte ꝑcipitur. Sed aliter pōt dici q̄ augmentum gr̄e est dupliciter.aut ẜm profectum:in:gr̄a prius hita.⁊ eius vsu.Aut p collationé noui vsus vel etiā doni gratuiti.Si solum p profectū sicut ōndunt vltime rōnes nō dr̄ mitti spūs.s.Si aūt p collatōem noui doni.sicut fuit in apl̄.in die penteco.vel noui'vsus sicut é i ꝯfirmatōe.tūc potest dici dari:vel mitti spūs.s.q: aliquomō est ibi d̄ nouo.q̄ztum ad illud donū vel vsuꝫ doni.⁊ q: habūdanti⁹ é. Ad illud.ḡ q̄ obijciꝛ.q̄:nō est ibi alio mō eéndi.d̄d.q̄ ⁊ si nō sit alio mō eéndi.é tn̄ ꝑfectori mō ihabitádi.⁊ alio mō vtédi.⁊ iō:nouo mō. Ad illud.q̄ obijcitur Si habūdanti⁹ mittiꝛ habūdanti⁹ ꝑcedit.d̄d.q̄ mitti habūdanti⁹ vł ꝑcedē est:duplr̄ vel ab B.vel i B.ṗmo mō vniformiꝛ é mitti ẜo mō non. Ad illud.q̄ obijciꝛ.q̄ cotidie augeꝛ.d̄d.q̄ cotidie augeꝛ q̄ztuꝫ ad feruorem sed nō q̄ztum ad nouoꝝ donorum vel vsuum collatōem. Ad illud.q̄ obijciꝛ.q̄ gr̄a remissa dꝫ recedere.d̄d.q̄ sicut.j.patebit.gr̄a augeꝛ q̄ztum ad ẜbam.sed nō remittitur nisi solū q̄ztum ad feruoreꝫ. Spūs aūt sanctus mitti non dr̄ in augmento feruoris.sed solum ẜbe caritatis.

N pte ista sūt dubitatōes circa lr̄aꝫ ⁊ ṗmo de situ ṗmi capl̄i hi⁹ partis. vr̄ eni q̄ magr̄ nō debeat ponē hic tractatū de missione filij.q: missio filij é eius incarnatio sed de ei⁹ icarnatōe ageꝛ in tertō ḡ ibi deberet agere de missiōe nō hic. R. d̄d est.q̄ magr̄ incidéter introducit hic tractatuꝫ de missiōe filij.ꝑpter explicatōeꝫ missionis spūs.s. Posset tn̄ dici q̄ magr̄ agit hic de missiōe filij in méte ṗncipalr̄.sed de missione filij in carnem per accidens:vt:distinguat a missiōe filij in menté.de illa auté missione que est in carne spáliter ⁊ ṗncipalr̄ agit in tertō.⁊ ita aliter ibi q̄z hic. Ité q̄ritur de hoc q̄ dicit.nō eo ipo quo de pr̄e natus est missus dr̄ fili⁹.vr̄ enim dr̄e falsuꝫ.⁊ ꝯtra Greg.q̄:dicit eo mittitur filius quo generaꝛ. R.d̄d.q̄ Aug.loquiꝛ cum ṗcisiōe.vt intelligatur nō eo ipo tm̄ Greg.aūt cuꝫ ṗsuppositiōe manifestatōis.vel aliter Aug. loquiꝛ de gnātōne eterna.sꝫ Greg.de tp̄ali vn̄ nulla est oio ibi ꝯdictio. Ité queriꝛ de B q̄ dicit.q̄ an̄ incarnatōnem missus est ad oés scōs qui an̄ fuerūt.queriꝛ ḡ vtrum post incarnatōnem pleni⁹ sit datus fili⁹ ⁊ spūs.s. Et q̄ sic vr̄.q: status legis fuit status iperfectōis.status euágelij est status ꝑfectōnis.lex eni neminé duxit ad ꝑfectōeꝫ sed euágeliū dicit.estote ꝑfecti.Math.v.ḡ.⁊c. Ité d̄ spū.s.vr̄ hoc spálr̄.q: scribiꝛ.Jo.vij.Sp̄s nōduꝫ erat datus.q: ius nōduꝫ erat gl̄ificatus.hoc nō dr̄.q: nullomō an̄ fuerit dat⁹.sꝫ q: nō ita habūdanꝛ.ergo.⁊c. Ité maior cognitio ⁊ dilectio est tp̄e legis gr̄e q̄z legis scripte.ergo.⁊c. R.d̄d.q̄ pleni⁹ dari duplr̄ potest intelligi.Aut intésiue.Aut extensiue.Si extensiue.sic pluribus datus est spitus.s.tempore legis gr̄e.q: in oém terram exiuit sonus eoꝝ.⁊c.nō tm̄ ad vnam genté Si intésiue.Aut hoc é q̄ztum ad gnālez statum.aut q̄ztum:ad spáles ꝑsonas.q̄ztum ad gnālez statū in nouo.q̄ztū ad spáles ꝑsonas

in ueteri. ⁊ sic se habēt vt excedētia ⁊ excessa q: i ueteri.t. fuerūt aliq viri euangelici. ⁊ sic ꝓcedunt rōnes ad vtrāq; ptem. Jnueteri enim.te. fuerūt aliq habūdantes in sapia vt Salōn. Aliqui i paciētia. vt Job. Aliqui i māsuetudie. vt Moyses. Aliqui i fide vt Habrahā. Aliq i deuotiōe vt Dauit. Aliq in miraculoꝝ opatōe vt Helias. Jtem q ritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ missus est ad angelos. vr̄ eni falsum. q: angel⁹ dr̄ nūtius ⁊ missus. sed ad missu; non est missio.ḡ. ⁊c. Si tu dicas. ꝙ alio mō mittit.ꝰ. qui semp est pn̄s nō indiget missiōe. sed angelus semp ptem plat deū vt pn̄tem. ergo. ⁊c. R. dō. ꝙ missio sapiētie siue filij est ad creatura; illustrā dam sicut missio spūs.s. ad creaturā scificandam. ⁊ qm̄ angeli nec ex se fuerūt sapientes nec ex se fuert sci. ideo oportuit ꝙ a pncipio mitteret eis sapientia q est filius. ⁊ etiā sps.s. vn̄ Aug. loquit ꝓstatu glificationis. ꝓprie aūt nō dr̄ mitti. nūc nisi dicat large mitti ad manifestatōem alicui⁹ oculti. Jtē querit de hoc ꝙ dicit. Scōm ꝙ aliqd eternū mente capimus nō in hoc mūdo sumus. vr̄ eni; dr̄e falsum. q: aut dicit hoc ƀm aia;. aut ƀm carnem. non ƀm carnem hoc ꝯstat. ergo ƀm aiam ergo vr̄ ꝙ aia qñ deū cognoscit sit in celo siue extra mundū. Jtē hoc vr̄ rōne q: cape eternu; est magis capi. ergo si ꝙ capitur a capiēte locat. ergo aia locat i eternitate.ḡ extra tps. Preterea ꝙ cognoscit ⁊ amat aut trahit a cognoscēte in amante; aut ecōuerso. sed cū deu; amamus ⁊ cognoscimus nō trahimus deū ad nos. sed nos ad deū sicut dr̄. in q̄rto de diuis noibus. ergo. ⁊c. R. dō. ꝙ locus h; nā; ꝯtinentis ⁊ gerantis. eē ergo in hoc mūdo est duplr̄. Aut q̄ztum ad veritatē ⁊ ꝯtinentia;. Aut q̄ztum ad qetem Aug. aūt loquit nō primo mō ꝙ aia ⁊ corpus vere egrediatur hūc mūdum dū mente capit deū. sed intelligit q̄ztum ad quietē. q: affectus aie nō requiescit in tpalibus sed eternis. quibus superfertur. ⁊ q̄ztū ad hoc intelligit Diony. ⁊ intelligitur ƀa rō ꝙ amatum trahit non localiter mutando. s; sibi conformādo. q: amans transformatur in amatū ⁊ cognoscens ꝯformatur cognito.

Jtem querit de hoc ꝙ dicit Aug. pater est principium totius diuinitatis vel si melius dicitur deitatis. vr̄ enim malediceт. q: aut ħ est per gnātionem aut per spiratōem sed si hoc. ergo pater gnāt ⁊ spirat deitatem ꝙ est ꝯtra magistrū. supra di. v. vbi dicit ꝙ essentia nec gnāt nec generatur. Preterea q̄rit qr̄ dicit. vel si melius dicitur dītatis.

R. dō. ꝙ Aug. nō simplr̄ dicit ꝙ sit principium diuinitatis. sed cū hac determinatione totius. ⁊ qm̄ in simplicissimo nō cadit aliqua totalitas nisi extenso nomine totalitatis ad personarum pluralitatem. ideo deitas siue diuinitas stat vt i personis. tn̄ quia non potest trahi ad personas sicut nomē abstractu; predictus sermo est exponend⁹. sic̄ supra exponit magister locationes ꝯsimiles

Ad querit quare dicit deitatis meli⁹ dō. ꝙ diuinum potest dici de creaturis ƀ; ꝙ dicitur hō diuinus. s; de⁹ solius dei est proprīū. iō deitas magis proprie dicit formam dei quam diuinitas. ideo melius dicitur dītatis q̄; diuinitatis.

Di. xvj.

Unc de spū.s. videndū est pter illā ieffabilē. ⁊c. Hec ē ƀa ps illi⁹ partj in q̄ agit de missiōe q̄ztū admodu;. ⁊ i hac pte agit d̄ missiōe sps.s. spālr̄. Et qm̄ missio sps.s. duob⁹ mōis ē.s. visibil' ⁊ iuisibil' sic̄ missio filij. iō hec ps h; duas ptes. Jn p̄ma agit d̄ missiōe sps.s. visibili. Jn ƀa agit d̄ iuisibili. ⁊ hoc. j. di. xvij. Ja; nūc accedam⁹ ad assignādū missionē.s.s. Pria itex ps hēt duas. Jn p̄ma pte magr̄ explicat sps.s. visibilē missionē. Scd̄o ad maiorē explanatōe; mouet ⁊ determiat q̄;da; dubitatō;. ibi. S; pri⁹ q̄rēdū ē. cū fili⁹ dicat mior pr̄e. ⁊c. Prima itex pars h; duas ptes. Jn p̄ma magr̄ assignat duplicē modū missiōis sps.s. ƀ; duplicē modū missionis filij. Scd̄o vero ꝓsequitur de altera.s. de missione visibili. ibi.

Et primo agamus de illo missionis mō qui fit visibili. ⁊c. vbi dicit ꝙ missio visibilis est apparitio facta in exteriori signo. per qd̄ monstratur missio interior. Sed prius querendum est cu; filius dicatur minor. ⁊c. Hec est secūda pars huius distinctōnis in qua magister mouet dubitatōnem. ⁊ habet hec dubitatio ortum ex comparatione missionis filij ⁊ spiritus sancti. Cum eni; spiritus sanctus mittatur visibilit: sic̄ ⁊ fili⁹. qō ē. qr̄ nō dr̄ minor patre vt filius. Hec aute; pars in qua hanc qōe; ꝓsequit h; tres par-

tes.in p̄ma opponit ⁊ determinat q̄ spūs.s.
non dȝ dici ex missione minor sicut filius.qꝛ
spūs.s.non ē vnitus.⁊ occasiōe hı⁹ adiungit
q̄dam ve℞ huic ānexum.s.q̄ filius rōe mis
sionis dr̄ minor seipso.ibi.Notandū aūt q̄
filius ſm q̄ hō fact⁹ est.Tertio docet sane i
telligere q̄dam verbū dubiū q̄ est presenti
ɔsideratōni ɔiunctū q̄ dicit Hylarius.s.q̄
pr̄ ſm diuinitatē est maior filio.⁊ filius ſȝ di
uinitatem nō est minor:ibi.Hylarius autē
dicē.vr̄ q̄ pater sit.⁊c.

D euidentiā huius partis queruntur
tria.de missione visibili. Primo
querit̄ quid sit. Scd̄o ad quid sit
vtilis. Tertio querit̄ q̄bus mōis facta sit
Jrca p̄mū ꝓceditur sic.Ostenditur
p̄mo q̄ visibil' missio nō est aliud q̄ȝ
apparitio exterior Aug.dicit q̄ tūc
spūs.s.vel filius mittit̄.cum ex tp̄re cuiusq̄ȝ
mente ꝑcipitur.g̊ tunc visibilr̄ mittitur cum
visibilr̄ ꝑcipitur.sed visibilr̄ ꝑcipitur cū ap
paret icreatura visibili.g̊ visibil' missio nō
est aliud q̄ȝ app̄itio. Jtem h̄ ip̄m vr̄ ꝑ silr̄
qꝛ mitti inuisibilr̄,nō est aliud q̄ȝ ꝑ effectum
inuisibilem īuisibilr̄ manifestari.g̊ mitti visi
bilr̄ nō est aliud q̄ȝ per creaturā visibilē ma
nifestari.h̄ aūt nō est aliud q̄ȝ visibiliter ap-
parere.g̊.⁊c. Jtē.h̄ iterum vr̄ exemplo.
qꝛ sp̄s.s.in colūbe specie missus dr̄ ad filiū
sicut dicit Aug.⁊ habet̄ in lr̄a.sed tūc nō fu
it facta aliqua donatio filio qꝛ plen⁹ fuit sp
spū.s.sed solum exterior apparitio.ergo.⁊c.

Sed ɔtra.q̄ missiōis visibilis non sit to
ta rō ipsa apparitio visibil' vr̄.qꝛ pater i sub
iecta creatura apparuit.⁊ tn̄ non dicitur vi
sibiliter missus.g̊ prius est missio q̄ȝ appari
tō.Maior patet.qꝛ Aug.dicit.vij.de.tri.te
merarium est dicere deuȝ patrē ꝓph̄is ⁊ pa
tribus ꝑ aliquas visibiles formas nūq̄ȝ ap
paruisse. Jtē fili⁹.⁊ spūs.s.in veteri testō
multotiēs apparuerūt visibilr̄.⁊ tn̄ tp̄e illo
neuter dicit̄ visibilr̄ missus.sicut dicit Aug.
iiij.de tri.Ubi hāc q̄ōnē mouet.g̊.⁊c. Jt̄
omne q̄d visibilr̄ app̄et est corporale cū sen
su ꝑcipiatur.Sed de⁹ cū sit simplex est oīo i
corporalis:si g̊ ad deum nō spectat visibilr̄
app̄ere.g̊ si visibilr̄ mittitur missio visibilis
nō est app̄itio.Si dicas q̄ non app̄et in se sȝ
in effectu.Contra.sic app̄et in omni creatu
ra ⁊ vbiq̄ȝ ⁊ semꝑ.g̊ ſm hoc visibilr̄ mittit̄
in oī creatura:⁊ semꝑ ⁊ vbiq̄ȝ q̄ stultum ē di
cere. Jtem vbi ē missio ibi est manifesta-
tio ꝑsone.vt dicit Aug.Sed ꝑ solam appa
ritōem nunq̄ȝ est manifestatio nisi adsit re-
uelatio.g̊ de rōne missiōis visibilis:non tm̄
est app̄itio:sed etiā reuelatio.g̊ app̄itio non
est tota rō. R.dd̄.q̄ missio visibilis p̄sup
ponit missionē tanq̄ȝ superius:⁊ sup̄addit
differentiā que ē visibile Missio aūt cōiter
dicta vt dictū fuit supra in p̄cedenti di.p̄sup
ponit circa missuȝ emanatōnē:⁊ superaddit
manifestatōem.⁊ qm̄ manifestatio emana-
tōis ſm quā attendit̄ missio nō fit nisi super
eum quē spūs.s.inhabitat per effectū gr̄e i
habitātis:hinc est q̄ missio de rōe gn̄ali di
cit manifestatōem emanatōis ⁊ habitatiōis
hec aūt differētia visibilis sup̄aduenies mis
sioni ɔtrahit ip̄am q̄ȝtum ad p̄ncipale signi
ficatum q̄d est manifestatio.iō dicit manife-
statōem cum app̄itione.siue app̄itionē mani
festanteȝ:ꝑsone emanātis inhabitatōem:vl̄
ꝑsone inhabitātis emanatōnem.vn̄ ɔcedo
q̄ missio visibil' est apparitio.sed hec nō est
tota rō sed apparitio in q̄ manifestat̄ diuia
ꝑsona.nō tm̄ vt operans sed etiā inhabitās
nec tm̄ vt inhabitās:sed etiā vt emanās.i.
q̄si ab alio veniens.ꝑ primū excludit appa-
ritōem dei in qualȝ creatura per ſm appari
tōem in ve.t.ꝑ tertium apparitōem patris.
qꝛ pr̄ nō apparuit vt emanās siū ab alio ve
niens.filius vero vel spūs.s.in ve.t.non ap
paruit vt inhabitās.sȝ vt se inhabitatu℞ ꝑ
mōstrans.vn̄ Aug.app̄ebat in illis creatu-
ris in ꝑsona dei.⁊ hoc ꝓbat Aug.in li.iij.de
tri.dicēs.Cōstat firmitate auctoritatis.⁊ ꝓ
babilitate rōnis.cū antiquis patrib⁹ dr̄ de⁹
app̄uisse.voces illas ab angelis eē factas.
⁊ adducit auctoritates apl̄i.ad gal.iij.Lex
ordinata ꝑ angelos.ad heb.ij.Si eni q̄ per
angelos dictus ē ſmo.⁊c.nec tn̄ dico q̄ ista
sit rō quare nō est missus qꝛ app̄itio fiebat
ministerio angelico.qꝛ sicut dicit Aug.iiij.
de tri.ꝓbabile ē.q̄ illa colūba i q̄ apparuit
spūs.s.ſm ministeriū angeli moueret̄.vnde
ideȝ in.iiij.de.tri.in fine dicit.sup hoc aliq̄d
inuenire difficile est.⁊ temere affirmare nō
expedit.quō tn̄ ista siue rōali.vel itellectuali
creatura potuerūt fieri nō video.⁊ ita pȝ q̄
nō quelȝ apparitio est missio.pȝ etiā R̄o ad
duas rōes primas. Ad illud.q̄ obijcitur

tertio φ nõ sit appitio q: de⁹ est inuisibilis. dõ. φ appere é duplr. vel in se. ⁊ sic ꝯuenit corporali. vel in alio. ⁊ hoc duplr. Uel sicut cã in effectũ. Uel sicut significatũ in signo ⁊ hoc tertio mõ missio é appitio. ⁊ ꝫ hũc modũ nõ ꝯuenit omi creature. Ad illud φ vltimo obr̃. φ appitõ nõ é manifestõ. dõ. φ cũ dr̃ missio est manifestatõ nõ intelligit actu ꝫ hitu. q: aliqd sit l'oñdit. i quo põt psõe emanatio manifestari. ⁊ hoc quidé de se iportat apparitio. Ad illud aũt φ obr̃ incõtrariũ φ pcise sit appitio. dõ. φ nõ accipit totã rõez missionis: q: mitti nõ é tm̃ mẽte pcipi: ſ; mẽte pcipi vt ab alio emanans ⁊ in aliquo ibi stans. Silr̃ ad illud mitti inuisibiliter: est manifestari p effectũ inuisibilé. dõ. φ manifestari nõ dicit totam rõem. Ad illud φ obr̃. φ i missiõe spũs. s. in spé colũbe nõ fuit nisi appitio. dõ. φ q̃uis nõ fuerit ibi donatio spũs. s. fuit tñ manifestatio pus dati ⁊ tũc inhabitãtis in xp̃o ⁊ qc̃tẽtis ⁊ ab alio pcedẽtis: ⁊ ita tota ⁊ pfecta rõ missionis: sed ex hoc nõ seqt φ qualiscũq; appitio sit missio visibilis: ois tñ visibilis missio est appitio.

Ecundo q̃rit ad qd sit vtilis missio. Et ꝯstat φ ad efficiendũ nihil confert. q: exterior apparitio nihil interius operatur. Q̃ õ et nõ sit vtilis ad innotescendũ: oñditur sic. Aut é ad manifestãdũ psone alicuius emanationé. Aut inhabitationé. Nõ inhabitatiõe q: nemo scit. Utrum odio an amore dignus sit. Et ita nemo vtꝝ deus inhitet in eo cognoscit. Et itez q̃ vtilitas est: esto φ sciat deũ aduenisse cũ ignoret p mãsurũ nulla videt esse vtilitas. Si ad manifestãdũ alicui⁹ psone emanationé. g̃ cũ illa noticia oi tpe sit necessaria. s. tempore legis scripte ⁊ nũc: Ur φ tũc ⁊ nũc deberet eẽ missio visibilis: querit g̃ qr̃ solũ tp̃: ecclesie pmitiue. Ité q̃tũcũq; appareat i creatura nõ inotescit nisi reuelatio assit: sed cũ eadé reuelatio vẽtũ ad cognitioné veriorẽ ⁊ certiorem q̃ q̃ est a sensu. Si igit hñs cognitioné certã non indiget occupari circa cognitioné ipfectã. g̃ videt φ exterior apparitio oĩo supfluat. Ité pbat et φ impediat sic. Affectus circa bona visibilia occupatus min⁹ surgit ad bona visibilia. g̃ silr̃ intellectus. g̃ si debet ad pceptioné inuisibiliũ eleuari nõ debet ei fieri ostensio visibiliũ: φ si fiat. videtur potius ipediri q̃ iuuari. Ité si missio est ad innotescendũ. cũ triplex sit i nobis vis cognitiua. s. Sensus exterior imaginatio. ⁊ intellectus. ⁊ ꝫm hanc triplicé vim triplex assignet visio pphalis: pari rõe videt φ triplex missio debẽt distingui. Preterea cũ missio sit ad manifestationé in habitatiõis. Et filius in hitet sicut spũs. s. qr̃ non é missio visibilis ad manifestandũ illã. Sz ꝯ: φ sit vtilis ad innotescendũ vr̃ q: cognitio nr̃a incipit a sensu. g̃ si debem⁹ eleuari ad pceptioné intelligibiliũ congruũ ⁊ p vtile é φ aliquo modo puia fiat excitatio i sensu p signũ. Et hoc é qd dicit Greg. dũ inuisibiliter deum cognoscim⁹. p hũc inuisibiliũ ⁊c. Itez sicut miracula oñdunt diuinã potentiã: ita signa diuinã psentiam: sed vtile fuit ⁊ p necessarium fidé nr̃am manu duci p miracula ad cognitioné diuine potẽtie. g̃ pari rõne p aliq̃ signa visibilia ad cognitioné diuine psentie

Ité missio est ad redimẽdũ hoiem pditũ; s; hõ é pditus ꝫm nãm visibilé ⁊ inuisibilez g̃ missio ꝫm vtrãq; est ei vtilis. Ité familiarius offert suã pñtiã qui se offert ꝫm sensum ⁊ intellectũ: q̃ q ꝫm alteꝝ tantum: ſ; ꝫ maxime expediebat hoi auerso vt ꝯuerteretur ad deũ. g̃ ⁊c. Rñ. dõ. φ missio filij visibilis ppriam ⁊ maximã habuerit vtilitaté sicut patebit intra tertio. sed nũc de spũ. s. dõ. φ eius missio visibilis vtilis é ad manifestãdũ. ⁊ emanationé ⁊ inhabitationé: ſ; nõ qualemcũq; inhitationé nec oi genere persone. pp hoc intelligendũ φ est ihabitatõ duplex ꝫm sanctificatiõis sufficientiã. ⁊ ꝫm plenitudinis redundantiã. Illa q̃ est ꝫm scificatõis sufficientiã interi⁹ iuisibilr̃ latet. q̃ vo ꝫm redundantiã exterius appet. Et iõ talis inhitatio in signo visibili. ⁊ exteriori manifestari dz sicut factũ est in aplis. Silr̃ intelligendu; φ duplex é gen⁹ credentiũ. quidã eni volũt signa vtpute sensibiles. quidã vo intelligentiam querũt vtpute iã pfecti. querentes signa p hoc manuducũt ad intelligibilia. ⁊ ppter tales vtil'é missio visibilis. é g̃ missio visibilis ad manifestandũ inhitationé plenitudinis redũdantie. ⁊ hoc psonis manuducẽdis p sensu;. Ex hoc pz primũ. qr̃. s. non fuit missio visibilis tpe legis scripte. q: nõ erat missio in plenitudine quo advsq; venit plenitudo tpis. pz etiã qr̃ mõ nõ dat siue mittat visi

bilr: q2 iá manuducti sum9 ad fidé. Uñ sicut
cessauerũt miracl'a. ita exterio2a signa. Ad
dr̃ ꝙ nemo scit vtꝝ odio an amo2e dignus
sit veꝝ é. nisi de9 digneẽ ostendere ⁊ tũc ostñ
debat ⁊ h̃ putile erat ad fidé robo2ãdã ⁊ de
uotioné excitandã. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ ne
cesse é aliqua reuelatio. dõ. ꝙ verũ é. nec tñ
supfluit appitio q2 excitat intellectũ ad inqsi
tioné. ⁊ sic excitando p̃pat ad reuelationé ⁊
post reuelationé exercitat ad dilectioné. re
uelatio eni ⁊ si sit interio2 cognitio. tñ ad-
huc é viato2is. ⁊ iõ nõ euacuat cognitionez
appitionis. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ visibilia im
pediũt affectũ. dõ. ꝙ visibilia p̃nt dupliciter
ꝯsiderari. vel vt res absolute. vel vt signa.
⁊ intus ducẽtia in aliud. Primõ mõ si amẽ
tur ⁊ ꝯsiderenẽ. retardãt intellectũ ⁊ affectũ
Scdõ mõ iuuãt. ⁊ sic é in appitione visibili:
q2 ibi ꝯsideraẽ creatura vt signũ: faciẽs ali
ud in intellectũ venire. Ad illud ꝙ obr̃. q̃
re nõ est triplex gen9 missiõis ƀm triplex ge
nus cognitiõis. dõ. ꝙ ⁊ si cognitio sit de rõe
missiõis nõ qcũq3 vel cuiuslibet sed inhitan
tis: ⁊ q2 duplex é mod9 inhitandi vt p̃bitu3
est. iõ tñ duplex é mod9 mittendi. l3 plures
sint mõi cognoscẽdi. Uel alr̃. dõ. ꝙ deus
in via nõ cognosciẽ nisi aut in effectu aut in
signo. Si in effectu. cũ effectus ille sit gratia
gratũ faciẽs. q̃ in sola cadit mẽte sic é missio
inuisibil'. Si in signo, cũ signũ sit ꝙ offert se
sensui. sic é visibilis. Quia v̂o imaginaria é
caꝝ reꝝ quaꝝ imagines in interio2i sẽsu ex
p2imũẽ. deus aũt nõ est talis. iõ de eo nõ est
ponere h9i cognitioné. Ad illud. ꝙ vltio
q̃ritur qr̃ nõ fuit missio visibilis ad manife-
standũ inhabitationé filij. dõ. ꝙ filiũ inhita
re é duplr̃. Aut p gratiã vnionis. Aut p gra
tiam scificatõnis. Primo mõ nõ fuit necesse
ria manifestatio siue visibilis misso. q2 plẽis
sime erat in hoie sibi vnito. in quo opabaẽ
opa visibilia. in qbus manifestabaẽ. ⁊ iõ nõ
opo2tebat alia signa visibilia adhiberi. Se
cũdo vero mõ nõ hũit missioné manifestãté
inhabitationé talé q2 sanctificatio appro2pa
tur spũi. s. Uñ sufficiebat eẽ missioné visibi-
lem ad manifestandã ipius inhitationez cui
sanctificatio app2opaẽ. cũ inhitatio filij ⁊ sps
s. sint indiuise. manifestatõ ꝙ in hoie inhitet
spũs. s. sufficienter ondiẽ. ꝙ filius.

Ertio q̃riẽ quib9 mõis fit missio vi
sibilis. Et accipiũẽ diuersi modi ex
scripturis. fili9 eni visibilr̃ appuit in creatu-
ra rõnali. vt in hoie. spũs. s. v̂o in irrõnali vt
puta in colũba igne ⁊ flatu. Querẽ g̊ de
diuersitate hoꝝ mõꝝ appendi. Et vr̃ ꝙ nõ
fuerint mõi ꝯueniẽtes hoc mõ. Spũs. s. e st
eq̃ nobilis persona vt fili9. g̊ ineq̃ nobili cre
atura d3 manifestari vt filius. Jtẽ si filius
pp assũptioné hũanitatis siue appitioné in
fo2ma ƀui nõ solum est mino2 p̃re imo fact9
est mino2 angelis. g̊ multo fo2ti9 sps. s. ex ap
pitiõe in igne. nõ tñ mino2 angelo s3 homie
etiã: sed hoc nullomõ ꝯgruit. g̊ ñ ꝯgruit sp3
s. appere in creatura irrõali. si tu dicas ꝙ fi-
lius appuit in hoie assũpto ⁊ vnito. Spũs ãt
scũs nõ é colũbe vnitus vel igni. Contra
vnio nihil aufert diuinitati. g̊ pp vnioné nõ
d3 dici mino2. Si g̊ dr̃ mino2 hoc é pp appi
tioné. g̊ ⁊c. Jtẽ vr̃ ꝙ spũs. s. fuerit vnitus
illi colũbe q2 spũs. s. appebat in illa colũba:
⁊ nõ in alia: ⁊ rursus appebat ipse ibi non
alia psona. g̊ alio mõ erat in illa q̃3 pr̃ ⁊ filius
⁊ aliter in illa q̃3 in alia. S3 alr̃ nõ potuit eẽ
in illa q̃3 alia psona q̃3tũ ad ƀam: nec q̃3tu3
ad opationé. q2 eadẽ é ƀa ⁊ opõ i trinitate. g̊
q̃3tũ ad vnioné. g̊ ⁊c. Si tu dicas ꝙ appuit
nõ in signo. tũc quero aut illud signu3 fuit a
nã: aut ab institutiõe. Si a nã. tũc pari rõne
⁊ ois alia colũba. Si ab institutiõe. q̃riẽ qs
instituit. Jtẽ fili9 appuit visibilr̃ vno mõ
tñ: ⁊ in vna creatura. q̃riẽ qr̃ nõ sir̃ spũs. s.
⁊ vr̃ ꝙ ita deberet eẽ: q2 sicut in filio nulla
cadit varietas. imo oimoda vnifo2mitas. ita
⁊ in spũ. s. g̊ debuit appere tñ in vna spẽ vt
filius. Jtẽ filius tñ semel appuit visibilr̃
q2 tñ semel é incarnat9 nõ ãplius. Queriẽ
g̊ vñ hoc é. ꝙ spũs. s. pluries appuit vtputa
nõ tñ semel in igne. s3 ẽt quousq3 dabaẽ sps
scũs. si dicas ꝙ illa in qbus spũs. s. appuit sta
ti eẽ desierũt p9 appitioné. ⁊ iõ opo2tuit rur
sũ alia fieri. tũc g̊ vr̃ ꝙ nec illa colũba fuerit
v̂a nec ignis. cũ tã colũba q̃3 ignis hẽant v̂-
tutem pmanendi. ⁊ si hoc in illa appitione ñ
fuit. tũc nõ fuerunt v̂a sed falsa. ⁊ nõ fuerũt
appitiones: sed p̃stigia ⁊ illusiones. sicut sũt
fantasmata demonũ ⁊ alioꝝ magoꝝ. Ulti
mo q̃riẽ q̃re tot modis appuit spũs. s. ⁊ qua
re in alia spẽ in capite q̃3 in mẽb2is. vt xpo
⁊ aplis. Rñ. dõ. ꝙ finis iponit necessita-
tem his q̃ sũt ad finé. ideo modus appendi
sumẽdus est iuxta finé appitiõis. Appuit ãt
filius in carné vt esset mediato2. spũs v̂o. s.

vt doctor Jo. xvi. Conuenerit spūs. s. doce
bit vos oēm vitatem. Ad mediationē aūt
necessaria est extremo᷑ sepato᷑ concursio.
⁊ in vnū vnio sicut pz. Et iō filius in crea-
turā appuit vt vnitus. Ad eruditionē autē
ignorantiū interuenit signū. iō spūs. s. appu
it in creatura vt significatū in signo. Quo-
niam ḡ nihil est deo pfecte vnibile nisi bea-
tificabile. ⁊ hoc solū est sba rōnalis. iō filius
in sola sba rōali appuit. Quia vo vsui signi
ficationis pure ꝯuenit creatura irrōnal' ma
gis q̄z rōnalis. ne forte crederet vnita ñ tm̄
significans. iō spūs. s. appuit in creatura irrō
nali que aliquo mō haberet rōnem signifi-
candi ⁊ exp̄mendi: sicut flatus significat spi
rationē. ignis vo dilectionē. Rursus quoni
am ad pfectam mediationē reqrit ꝙ media
tor sit vnus ⁊ ꝙ vnio sit inseparabilis. iō filij
appitio singularis fuit ⁊ indiuisibilis. Sed
ecꝫ. q: nō pōt spūs. s. pfecte significari in vno
sig° iō oportuit significari p pl'a. iō filius vno
mō appuit sꝫ spūs. s. plibus. his visis facile
ē ad oba ꝶre. nā ad illud ꝙ primo obr̄. ꝙ e
que nobilis est psona spūs. s. dō. ꝙ nihil fac
ibi nobilitas appētis sꝫ finis appitionis: qa
ille vt mediator. iste vt eruditor siue doctō.
Ideo filius vt in hoie assūpto spūs. s. vt in
creatura ⁊ in signo. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ sps
s. dꝫ dici mior sic ⁊ fili⁹. dō. ꝙ minoritas illa ñ
dr̄ ō filio rōe diuitatꝭ sꝫ rōe vniōis ⁊ cōicatōis
idiomatū: q: filius fcūs est hō passibilis. sed
spūs. s. nō est fcūs colūba. Ad illud ꝙ obr̄
ꝙ est vnitas columbe. dō. ꝙ est vnio ƀm vi
tatem. ⁊ est vnio ƀm intentionē. primo mō
vniuntur illa q̄ vniuntur in natura vel psōa
Scdō modo vniūtur significatum ⁊ signuꝫ
⁊ hoc modo vnita est psona spūs. s. illis for-
mis in quibus appuit. Si autem q̄ratur vñ
veniebat talis vnio. dō. ꝙ dispositiue. a ppe
tatibus creature. in quibus nata erat perso
nam spūs. s. declarare: sicut flatus spm̄. ignis
amorē. columba donū pp fecunditatem sed
completiue veniebat hoc a diuina ordinati
one q̄ ordinauit creaturas ad hoc nō tantuꝫ
instituendo sed simul formando ⁊ instituēdo
q: hoc solum formabat. ⁊ iō tam colūba q̄z
ignis simul cū appitione. ⁊ incepit ⁊ desijt.
Ex hoc patet q̄r. spūs. s. nō tm̄ semel appu
it sed pluries filius non. q: columba ⁊ ignis
statim post appitionem esse desierunt. non
autem hō. Ex hoc etiam patet. ꝙ ⁊ si colū-
ba illa ⁊ ignis essent verum corpus. tn̄ nec
columba fuit vera columba quia statim de
sijt sed similitudo colūbe. similiter nec ignis
verus ignis: quia non comburebat: nec ta-
men erat ibi aliqua illusio quia non erat ibi
aliqua falsitas insignificando. offerebat eni
sensui ad significandum ꝙ vere ibi erat. et
quia magis attendebatur ratio significandi
quam existendi. ideo tādiu durauit q̄zdiu si
gnificare potuit. vel officium signi impleuit
⁊ quia eadem vi formata est columba: mo-
ta ⁊ conseruata. statim vt vis illa desijt mo-
uere columba ⁊ ignis desijt esse. Ad illō
ꝙ vltimo queritur quare tot modis apparu
uit spiritus. s. dicendum ꝙ apparitio spirit⁹
s. fuit ad manifestandam plenitudinem re-
dundantie vt prius habitum est. Et quoni
am redūdātia potest esse tripliciter. ideo tri
bus modis apparuit. potest enim esse hec
plenitudo per redemptionem. ⁊ ita fuit in
christo. ⁊ hec est perfecta gratia per omneꝫ
modum. ideo in christo apparuit in colum-
ba q: erat precium redemptionis primoge
nitorum. ⁊ erat animal integrum ⁊ perfectū

Potest etiam esse per vite influentiam:
quantum ad sensum ⁊ motum. ⁊ hoc medi
antibus sacramentis. ⁊ hec plenitudo est i
sacerdotibus. ⁊ ideo datus est ei spiritus sā
ctus in spe flatus. Joannis vigesimo. In-
sufflauit in eis dicens. Accipite spiritum san
ctum quorum remiseritis peccata ⁊ cetera.

Potest etiam tertio modo esse per cogni
tionis amministrationem siue doctrinam ⁊
hec plenitudo est in apostolis ⁊ doctoribus
⁊ ideo spirit⁹ sanctus apparuit eis in liguis
igneis. Ex his patet responsio. ⁊ suffi-
cientia modorum apparendi: ⁊ obiecto-
rum.

N parte ista sunt dubitationes
circa litteram. Et primo dubi
tatur de hoc quod dicit. quod fi-
lius inquantum est missus. i. fcūs
minor ē pr̄e. Contra quod sic obijcitur.
omnis actus secundum quem aliquem con
uenit fieri minorem est indignitatis. Si er-
go filius rōe missionis. est minoraturus: ḡ
missio pertinet ad indignitatem. Item

q̄ʒcūqʒ aliqs de ēquali fit minoꝛ mutaꝉ. sed
filius ante missioné erat equalis ⁊ mō é mi-
noꝛ. ğ ⁊ c̄. Rñ. dō. ꝙ quedā dñr de filio ꝺi
ꝑ essentiā. q̄dam ꝑꝑ vnioné q̄ tanta fuit. vt
faceret hoiem deū. ⁊ deū hoiem. eéntialiter
loquédo nullomō filius dei é minoꝛ: ſʒ hoc
dictū est ꝑ vnioné. qꝛ oīa q̄ dñr de hoie pñt
dici de filio dei. ⁊ ita pʒ ꝙ nulla est ex hoc i
dignitas nulla mutabilitas in eius ꝑsona. ⁊
sic soluiꝉ vtꝛꝫqʒ obm̄: qꝛ vtraqʒ rō ꝓcedit in
tellecto ꝙ ƀm eandé nām fiet minoꝛ. ƀm q̄ʒ
erat equalis. Et ita desinerat esse equalis
nunc autem simul est minoꝛ ⁊ equalis.

Jté q̄riꝉ de hoc ꝙ dicit. ꝙ seipso etiā mi-
noꝛ é filiuſ. Uꝛ̄ eni male dr̄e. qꝛ maioꝛ diuer
sitas ipoꝛtaꝉ ꝑ hoc ꝙ est maioꝛ ⁊ minoꝛ q̄ʒ
ꝑ hoc ꝙ é ali⁹ ⁊ ali⁹: qꝛ ꝑ̇ma nō cadit in diui
na nā ƀa sic. Si ğ hec é vera fili⁹ é minoꝛ se.
ğ ⁊ h̄. filius é alius ⁊ ali⁹. ⁊ ita due ꝑsone. ꝙ
n̄ ꝯcediꝉ. Rñ. dō. ꝙ veꝝ é ꝙ maioꝛé diuer
sitaté dñr maioꝛ ⁊ minoꝛ: qꝛ diuersitaté v̄tutꝫ
⁊ nāꝝ: ſʒ ad talé n̄e diuersitaté q̄ʒuis sit ma
ioꝛ nō sequiꝉ diuersitas in ꝑsona: qꝛ plures
n̄e possūt eē in vna ꝑsona. qm̄ ğ in xp̄o ca-
dit diuersitas nāꝝ ⁊ ita v̄tutū. nō aūt ꝑsona
rū. iō dr̄ maioꝛ ⁊ minoꝛ rōe diuersaꝝ v̄tutuꝫ
nō aūt ali⁹ ⁊ ali⁹ cū nō h̄eat diuersas ꝑsōas.

Jté q̄ritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ minoꝛat⁹ est
paulomin⁹ ab angelis. Uꝛ̄ eni falsum qꝛ sꝛ̄
illud. He. ij. eū qui modico q̄ʒ angeli mino-
rat⁹ é. dicit glo. nā humane mentis qualem
xp̄s assūpsit q̄ nullo pccō potuit depꝛauari
solus deus maioꝛ é. Jté beata v̄go q̄ é pu
re creatura est suꝑ oēs angelos exaltata. ğ
⁊ c̄. Rñ. dō. ꝙ est loq de xp̄o incōꝑatione
ad angelos. q̄ʒtū ad quattuoꝛ. s. q̄ʒtū ad gra
tiam. ⁊ q̄ʒtū ad nām mentis. ⁊ q̄ʒtū ad nām
coꝛpis. ⁊ q̄ʒtū ad statū passibilitatꝫ. Quātuꝫ
ad gr̄am é simplr̄ maioꝛ. Quantū ad natu-
rā métis saltim nō fuit minoꝛ. qꝛ sicut dicit
glo. minoꝛ angelis fuit coꝛꝑe nō méte. Quā
tū ad naturā coꝛpoꝛis minoꝛ fuit. Quantuꝫ
aūt ad nāꝫ passibilitatꝫ fuit minoꝛ ⁊ modico
minoꝛat⁹: qꝛ stat⁹ passibilitatꝫ fuit in statum
glīe ⁊ honoꝛis paulo post conuertend⁹ erat.

Jté q̄riꝉ de hoc ꝙ dicit Hylari⁹ ꝙ pater
é maioꝛ filio. qꝛ si veꝝ est ꝙ dicit. cū idem sit
in deo sapia potētia ⁊ bōitas. ⁊ magnitudo ğ
si é maiō é ⁊ potētioꝛ ⁊ sapioꝛ. ⁊ melioꝛ. Pꝛe
tea in deo nō é magnitudo molꝭ sed v̄tutis.
ğ si pr̄ est maioꝛ é potētioꝛ. ꝙ stare nō potest

Jté maioꝛ aut dicit eéntiam aut notioné.
nō eéntiam: qꝛ eéntia sūt quales. Si notōeꝫ
q̄ro quā. Si tu dicas ꝙ paternitaté. Con
tra ꝯꝑatio ƀm magis ⁊ min⁹ nō attendiꝉ nisi
in cōparticipantib⁹. Uñ nō dr̄ cignus é albi
oꝛ coꝛuo: sed filius nō é cōparticipās pr̄i i pr̄
nitate. ğ ⁊ c̄. Jté q̄ritur qr̄ nō dr̄ maioꝛ spi
ritu. s. Rñ. dō. ꝙ in patre é auctoꝛitas re
spectu filij ⁊ s. s. in filio respectu. spūs. s. ⁊ iō
in patre maioꝛ auctoꝛitas ⁊ maioꝛ fecūditas
⁊ qꝛ nullū nomé ita ꝯpetit ad expꝛimédum
auctoꝛitaté sicut hoc nomé magnuſ. iō dicit
Hylari⁹ ꝙ pater é maioꝛ filio. Ex hoc pa-
tent oƀa qꝛ maioꝛ nō dicit eéntiam sicut po
tentia ⁊ sap̄: sed dicit notioné. Si q̄ras quaꝫ
dico ꝙ dicit notioné cōiter: ſʒ tñ in rōe pꝛin
cipij. sicut subauctoꝛitas in rōe emanātis. et
hinc é ꝙ pr̄ dr̄ maioꝛ filio: qꝛ ⁊ si vterqʒ ha
beat notioné in rōe ꝑ̇ncipij. pr̄ tñ in rōe pꝛi-
cipij tm̄. s. nō ꝑ̇ncipiari. ⁊ iō plus hʒ de rōe
auctoꝛitatis. spūs aūt scūs a nulli⁹ ꝑsone est
pꝛincipiū. ⁊ iō nō compatur ei ƀm maioꝛita
tem. Jté q̄riꝉ de hoc ꝙ dicit. maioꝛ itaqʒ
donās est ſʒ minoꝛ ⁊ c̄. Uꝛ̄ eni falsuꝫ. qꝛ quo
cūqʒ mō accipiaꝉ maioꝛ dr̄ relatiue ad mino
ré. ğ si est ponere patré maioꝛé é pōere filiū
minoꝛé. Jté pr̄ dr̄ maioꝛ qꝛ hʒ auctoꝛita
tem supꝛa filiū. ğ cū filiuſ h̄eat ſbauctoꝛitaté
respectu patris. dʒ dici minoꝛ. Rñ. dō. ꝙ
nihil ipedit qr̄ fili⁹ nō dicaꝉ minoꝛ pr̄e rōne
ſbauctoꝛitatis sicut pater maioꝛ. nisi qꝛ noīa
idignitatis in deo nō debét ad vsū trahi. vel
qꝛ sci doctoꝛes q̄ʒtū possūt se elongāt ab hē
ticoꝝ falsꝭa. iō cum Hylari⁹ dixisset patrem
maioꝛé noluit ꝙ fili⁹ diceret minoꝛ. ne vide
reꝉ illa maioꝛitas nō tm̄ auctoꝛitatis. sed ét
inequalitatis. ⁊ q̄ʒuis Hylari⁹ diceret i pr̄e
auctoꝛitaté. nō tñ legiꝉ dixisse in filio ſbauc
toꝛitaté: sed illud v̄bū a magr̄is é additū in
cōsuetudiné disputantiū.

Di. xvij.

Am nūc accedam⁹ ad assignādaꝫ
missioné sp̄s. s. qua visibiliter ⁊ c̄.
Terminata pte in q̄ magr̄ egit de
pcessione spūs. s. visibili. in hac ꝑ
te agiꝉ de inuisibili. Et diuidiꝉ hec ps i du
as ptes. Jn pꝛima pte magr̄ determiat sp̄s
s. inuisibilé missioné ƀm suā opinioné. Jn ƀa
v̄o qꝛ sua opio hūit multos impugnatoꝛes

pōit opiniōis sue defensionē ibi. Hic q̄rit̄ si caritas spūs.s.ē. Prīa itez ps hȝ duas. In prima missionē iuisibilē spūs.s.notificat. In sa ꝯfirmat ibi. Ne aūt in re tanta aliqd de nouo.⁊c̄. Itē pma psī qua notificat hȝ duas in quaꝝ pma pdicit suam intentionē ibi. Iā nūc accedam⁹ ad assignandā.⁊c̄. In sa supposito qd̄ spūs.s.sit amor quo diligimus deū ⁊ ꝓximū.ondit ipm iuisibiliter mitti.qñ in nob̄ efficit hūc effectū ⁊ hoc facit ibi. hoc aūt itelligibiliū doceri ac plenius ⁊c̄. Ne aūt in re tāta. Hec ē sa ps in qua positionē suam ꝯfirmat.⁊ diuidit̄ hec ps in quattuor In pma pte ostendit ꝙ amor quo diligim⁹ deū est sil̄r amō quo diligim⁹ ꝓximū. In sa do ostendit ꝙ amor ille ē ꝓpe spūs.s.ibi.

Cuȝ aūt sūma dilectio ⁊c̄. sit deus ⁊c̄. In tertia ostendit ꝙ spūs.s.ē caritas nō cāliter: ſȝ eētialiter ⁊ formaliter loquēdo ibi. Sȝ ne forte aliqs dicat illud dictū ⁊c̄.iiij.⁊ vltimo ꝯcludit tanq̄ manifestatū iā.ꝙ spūs.s. tunc mittit̄ inuisibil̄r qñ nos facit dei ⁊ ꝓximi dilectores ibi. Ex predictis clarescit.ꝙ spūs.s. caritas est.

D euidentiā hi⁹ ptis.iiij.querunt̄. Primo ⁊ p̄ncipal̄r pp positionē magr̄i q̄rit̄ vtꝝ p̄ter donū caritatis increate sit ponere donū caritat̄ꝫ create.⁊ h̄ ē q̄rere vtꝝ caritas qua diligim⁹ deū:sit spūs s. Scd̄o dato ꝙ sit caritas creata.q̄rit̄ vtꝝ illa caritas sit diligenda ex caritate. Tertio vtꝝ caritas certitudial̄r possit cognosci ab hñte caritatem. Quarto si possit cognosci a nō hñte.

Irca primū ꝙ nō sit ponere aliā caritatē.a caritate increata: supposita ꝓbatiōe p auctoritates multas q̄s adducit magr̄ i littera ꝓbat̄ rōnibus.⁊ pmo rōnibus sūptis ab eēntia caritatis q̄ ē bonitas.hoc mō. Nullū accñs ē melius sb̄a rōali sed caritas ē melior aīa rōali.q: eam fac̄ meliorem.ḡ nō ē accñs.est ḡ sb̄a:sed ꝯstat ꝙ nō irrōnalis.ḡ rōnal̄.ḡ aīa vel angelus vel de⁹ sed nō aīa vel ang⁹.ḡ deus. Itē nulla bonitas creata equalȝ beatitudini:ſȝ caritas equalet beatitudini q: p caritatē meret̄ hō ⁊ efficit̄ dign⁹ vita eterna siue beatitudine. ḡ caritas nō est bonitas creata.ḡ ⁊c̄. Item oē bonū creatū est bonū p ꝑticipationē: ſȝ omē bonū alio bō bonū.pōt intelligi nō bonū ⁊ sic cadere in ipso malū p diminutionē modi spēi ⁊ ordinis.ḡ si caritas ē bona bōitate creta.caritas pōt eē mala.vel saltiȝ intelligi mala.vel etiā fieri informis ꝙ falsū est. Itez hoc ipm ondit̄ rōnibus sūptis a virtute sic. Quāto aliqd ꝟtuosius tanto paucior ib⁹ me diis indiget.ḡ si aliqd est potentissimū nulla alia a se ꝟtute indiget.ḡ si spūs.s.ē potētie infinite ⁊ ipse ē caritas.ḡ seipso nō alio inflāmat affectum ad amorē.nō ḡ ē ponere caritatē creatam necessario q̄ sit hitus. Item plus distat ꝟtus nālis a deo q̄ꝫ voluntas:ſȝ deus diligit ꝟtutem nālē nō alio seipso.ḡ si ibi nō cadit mediū.pari rōe nec inter voluntatem ⁊ deū cadet mediū.ḡ ⁊c̄. Item vbi mouet virt⁹ motoris primi semp pris ⁊ non potens errare.supfluit aliā ꝟtutem supaddere vtputa si man⁹ eēt semp ꝯiuncta temoni. nō oporteret ibi eē aliā ꝟtutē:sed sps.s.ē dirigens ⁊ adiuuās ipsā voluntatē.⁊ ē ꝯiunctus sēp ⁊ nō potēs errare.ḡ supfluit aliam caritatē ponere:sed oē supfluum ē resecādū ḡ ⁊c̄. Itē rōnibus sūptis ab actu onditur illud idē.q: actus caritatis ē aīam recreare. ſȝ nō minoris ꝟtutis ē recreare q̄ꝫ creare. ḡ si creare.ē solū ab increato ꝙ ē infinite potētie.ḡ ⁊ recreare:sed hoc ē ꝓpriū caritatis. ḡ ē increata. Itē aliqs act⁹ caritatis est vnire:sed nulla creatura p vanitatē vnitur ꝟtuti:ſȝ oīs creatura vanitas. ḡ nulla creatura ē mediū vniendi deo. Si ḡ caritas ē mediū vniendi.ḡ nō ē vanitas nec creatura. Itē actus caritatis ē vnūq̄dq̄ꝫ ordinate diliger̄ ḡ si ordinate diligē est diligere vnūq̄dq̄ꝫ sȝ ꝙ sibi ꝯuenit.cū bonum increatū sit melius creato in infinitū.ḡ ipsum magis in ifinituȝ diligibile.ergo si caritas facit deum diligere vt diligendum est: caritas facit deum in infinitū diligere:ſȝ ꝙ exit in actū infinitū ē increatum.ḡ ⁊c̄. Sȝ ꝯ caritas ē p̄ncipiū reformandi aīam q̄ꝫtū ad potētiā volūtatis.ſȝ aīa q̄ꝫtū ad alias potētias.s.irrascibilē ⁊ rōalem.reformat̄ p ꝟtutes creatas.ḡ pari rōne ⁊ ꝯcupiscibil̄:ſȝ ei⁹ reformatiuū ē caritas. ḡ ⁊c̄. Itē vbi ē r̄formatio ibi ē ꝯformatio ⁊ informatio.⁊ vbi ē informatio ibi aliqd informans ꝙ se hȝ p modū forme.ſȝ oīs forma rei create ē creata.de⁹ eni nullius ē forma pficiēs.ergo ⁊c̄. Itē caritas ē p̄ncipiū viuendi. Vñ Hugo de scō vic. Scio aīa mea

ꝙ amoꝛ ē vita tua. Sꝫ oīs vita existens per
pticipationem in aliquo est ab aliquo infoꝛ
mante. ex quo ⁊ viuificabili fiat vnum: ſꝫ ex
deo ⁊ aīa nō pōt fieri vnū: igit̄ ne cōe ē po-
nere in anima aliquam caritatem creatam
que viuificat. Item omē ꝙ est in aliquo
possibili ad moꝛtē ē ī illo ꝑ aliqđ ſeꝑabile. ſꝫ
vita gr̄e ē in aīa possibili ad moꝛiendū moꝛ
te culpe. ğ ꝑ aliqđ ſeꝑabile. hoc aūt nō ē de⁹
q: īpossibile ē dei pn̄tiam ſepari ab aliquo.
ergo est aliqđ creatū. Itē caritas ē pꝛinci
pium gratificandi. ſed gratificatio ē illud in
quo distinguit̄ bon⁹ a malo. iustus ab īpio. n̄
tm̄ in actu ſꝫ etiā in q̄ete vt ꝑuulus vel adul
tus doꝛmiēs. ğ cū distinctio nō ſit boni a ma
lo ꝑ bonitatē increatā. q: illa oīb⁹ ē cōis. cari
tas nō dicit qđ cōe. ⁊ iteꝝ ē distinctio quie-
ſcentiū nō ſic ꝑ actū vel vſū: ſꝫ hītum. patꝫ ꝙ
caritas dicit hītum creatū. Itē caritas est
ꝓncipiū merendi: ſꝫ nō q: bona facim⁹ iō bōi
ſum⁹: ſꝫ magis ecōuerſo. ğ caritas ꝓus facit
bonū q̄ꝫ eliceat actū. ſꝫ cū aliqs de nō bono
fit bon⁹. necesse ē aliqđ poni in ipſo đ nouo
⁊ hoc nō pōt eē act⁹. ergo habitus. Item
deus alio mō cooꝑatur in oꝑatione merito
ria q̄ꝫ naturali. q: ſi nō alio mō. tūc redit er-
roꝛ pelagij ꝙ ex nāl̄ibus posset hō mereri.
Si ergo alio mō cū ꝑ v̄tutem increatā omi
nē cooꝑetur necesse est ꝙ in oꝑatione crea-
ta meritoꝛia cooꝑetur mediante alia v̄tute.
ſed hec nō pōt eē niſi creata. ergo ⁊c. Itē
vr̄ ꝙ magr̄ errauerit. q: q diuidit oꝑa trini
tatis hereticus ē. ſꝫ magr̄ poſuit ꝙ caritas q̄
nos diligim⁹ deū ſit ſpūs. ſ. ꝓpe. ergo ponit
ꝙ nullū diligere ꝙ est effect⁹ in creatura ſit
ſolius ſpūs. ſ. ⁊ ita diuidit oꝑera trinitatis.

Itē q dicit qđ creatum esse increatum er
rat: ſed caritas qua diligim⁹ deū ⁊ ꝓximuꝫ
vt cōiter tenet̄ est qđ creatuꝫ. ſed magr̄ dicit
hanc esse ſpm̄. ſ. ergo errauit. Rn̄. ad pꝛe
dictoꝝ intelligentiā est notādū. ꝙ circa hoc
duplex est ⁊ fuit ab antiquo opio. Quoꝛū-
dam eni vt magr̄i ⁊ ſequatiuꝫ ſuoꝝ ē opio.
ꝙ ſpūs. ſ. essential'r ē caritas qua pr̄ ⁊ filius
diligūt nos. ⁊ etiā qua nos diligim⁹ deum.
⁊ voluerūt qdam dicere ꝙ intellectus hi⁹
poſitionis hic ē. dicūt eni ꝙ ſicut lux pōt tri-
pliciter ꝯſiderari. ſ. in ſe. ⁊ in tranſparēti. ⁊ ī
extremitate ꝑſpicui terminati. pꝛimo mō est
lux. ſcḋo mō ē lumen. tertio mō yposta ſis colo
ris. ita ſpūs. ſ. pōt ꝯſiderari in ſe. ⁊ ſic ē amō
patris ⁊ filij. pōt rurſus ꝯſiderari vt in aīa
humana inhītans. ⁊ ſic ſpūs. ſ. dr̄ gr̄a. potest
ꝯſiderari vt vnit⁹ volūtati. ⁊ ſic est caritas
qua nos diligim⁹ deum. Vn̄ dn̄t ꝙ ſpūs. ſ. ē
nr̄a caritas nō ꝑ appꝛopꝛiationē ſꝫ ꝑ vniōeꝫ
quēadmodū enim ſol⁹ filius est hō vel etiaꝫ
incarnat⁹. ⁊ tn̄ tota trinitas ē incarnationeꝫ
oꝑata: ſꝫ tn̄ ſolus fili⁹ vnit⁹: ſic q̄ꝫuis tota tri
nitas faciat vnionē ſpūs. ſ. cū volūtate. ſolus
tn̄ ſpūs. ſ. vnitur volūtati. ⁊ iō ſolus ē cari-
tas. Rō aūt mouēs ad ponēdū hoc. ē aucto
ritas apl̄i. coꝛin. vi. q adheret deo vnus ſps
ſ. ē. ⁊ etiā ſilitudo. dn̄t enim ꝙ ſicut fili⁹ ꝓce
dit ꝑ modū nē. ⁊ ita nē vnitus. ſic ſpūs. ſ. per
modū voluntatis. ⁊ iō volūtati vnibil'r ⁊ vni
tus. ⁊ q: voluntas v̄tibilis ē nō ſic nā. ideo
ſpūs. ſ. vnitur ſeꝑabilit̄: ſed fili⁹ inſeꝑabiliter
⁊ ideo longe inferioꝛi mō q̄ꝫ fili⁹. ⁊ qbus ſic
vnit̄ ſeipſo facit diligere. Sꝫ hec pō non
pōt ſtare q: ſpūs. ſ. nō est vnibilis. Et pꝛete
rea. Si eēt vnibilis. Aut ꝑ nām. aut ꝑ gr̄am
nō ꝑ nām. ergo ꝑ gr̄am. ergo adhuc opoꝛtēt
eē hītum gr̄e diſponētē aīam ad ſuſceptionē
talis vnionis. ⁊ ita redit ꝯriūm. Ideo n̄ cre
do ꝙ magr̄ hoc mō fuerit huius opinionis.

Et ꝑꝑ hoc aliter. dō. ꝙ illō quo diligim⁹
deum tripliciter ē accipere. Aut quo diligi-
mus effectiue. ⁊ ſic caritas ſiue amoꝛ est to
tius trinitatis. ⁊ ſpūs. ſ. appꝛopꝛiate. Aut q̄
diligim⁹ exēplariter. ⁊ ſic ſpūs. ſ. q ē vnio pa
tris ⁊ filij ⁊ nexus amboꝝ ē vnitas ad cuius
imitationē caritas nos nectit. ſcꝫ ꝙ dicit dn̄s
Jo. xvij. vt ſint vnū ſicut ⁊ nos vnuꝫ ſum⁹.
Aut quo diligim⁹ foꝛmaliter. ⁊ ſic ſm̄ opini
onem magr̄i ē aī affectio. ſed in his oīb⁹ ve
rū dixit. nec errauit: ſed defecit. q: ꝑter hoc
est ponere caritatē ſm̄ cōem opinioneꝫ q̄ ſit
habitus creat⁹ aīam infoꝛmans. Et rō hi⁹
ſumit̄. a ꝑte eēntie. eius virtutis. ⁊ oꝑatiōis.

A ꝑte essentie quia caritas ē bonitas cre
ature rōnalis ipſam ꝑficiens: ⁊ distinguēs:
⁊ oꝛdināſ: ⁊ diſponēs ad vitam eternaꝫ. ğ
necesse est ꝙ ſit ei⁹ foꝛmalis ꝑfectio. Ad il
lud. ergo ꝙ ꝑmo obī. ꝙ caritas ē melioꝛ aīa
rōnali. dō. ꝙ nō ē ibi ꝯpatio. q: vbi vnū ꝑꝑ
alteꝝ ibi vnū tantum. Vn̄ hn̄s caritatē bo
nus ē ꝑꝑ caritatē. vl' non cadit ibi ꝯpatio q:
nō vnifoꝛmiter dr̄ bonū. nā ſb̄a rōnalis dici
tur bona q: oꝛdinabilis in finē. caritas bōa

q: ordinans. Ad illud q obr. q equiualz beatitudini. dõ. q equiualet sm diuinã estimationé q: opus caritatis estimat dignũ vita eterna siue tãta remuneratione. Ad illud q obr. q si est bonũ p pticipationé. tunc eius bonitas é pmutabilis in informitatem. dõ. q aliqd dr bonũ p pticipatione dupliciter aut q: pticipans ꝛ ordinatũ. aut q: pticipató ꝛ ordinatio. pmo mó est bon⁹ hñs caritatez Scdo mó caritas. ꝛ ió potest ñ eé q: nó ipa essentia bonitatis sz pticipatio. tñ ens nó potest nó esse bona vel ordinata. q: é ipe ordo amoris. Uñ soluendũ ad illud p distinctióez ꝛ in hoc patét róes supte ab eẽntia. Apte etiã ṽtutis necesse é ponere caritaté habitũ creatum. nã caritas qua diligim⁹ deũ é ṽt⁹ nó q: tñ deus coopatur nobis: sz etiam qa nr̃a voluntas coopat deo. Adiutores enim dei sum⁹. Et q: cũ coopamur dõ necé é nos silr̃ pformari. necesse est quod ab illa sũma caritate relinquat in nobis aliquod exẽplatum in nr̃o affectu p q mouerat illi pformit Uoluntas .n. libera é ꝛ nata moueri ad opposita. ꝛ ió ponitur ṽtus caritatis create in nobis. nó pp defectum apte dei nobiscũ operantis. sed voluntatis nostre sibi cooperantis. Ad illud q obr. q virtus potentissima nó indiget ṽtute media. vez est. sed caritas nó est pp illius ṽtutis indigẽtiã. sed potius voluntatis suscipientis q̄ indiget aliquo habitu disponente. Ad illud q obr. q deus coopatur nature sine virtute creata. dõ. q deus regit nãm sicut instituit: ꝛ nã vniformiter currit. ꝛ ió non indiget alio regulãte: Non sic est de voluntate que mouet difformiter. ꝛ ió indiget aliquo habitu regulante ꝛ disponéte ipsam. Uel. dõ. q aliud é de natura ꝛ volũtate. q: nã nó hz moueri nisi iuxta se vel infra: sed volũtas supra. ꝛ ideo indiget aliquo eleuante ipsam. Ad illud. q obr. q ṽtus primi motoris é presẽs. dõ. q non sufficit psentia: sed necesse é q recipiens influentiam hẽat habilitatem ꝛ pformitatem ꝛ hoc est per creatam ṽtuté. Apte etiam operationis ponitur necessitas. q: reformatio siue recreatio vnio ꝛ dilectio. non tñ sunt ab aliquo vt ab efficiente sed etiam vt ab informante. informans autem est caritas creata. ꝛ ex hoc patent oĩa ex parte actus siue opationis. Nam q obr. q recreató est ab increato. verum est per modũ efficiẽtis sicut ꝛ creatio: sed reformatio vlteri⁹ relinquid formam. ꝛ ió necesse est poñe hitũz informanté. Ad illud q obr q vanitas ñ vnit ṽitati. dõ. q gratia pót psiderari sz q ex nihilo. ꝛ sic est vanitas ꝛ sic non vnit. Uel sm q est influentia sm diuinã pñtiam. ꝛ sic hz ṽitatis expssam similitudiné ꝛ tali modo vnit. Ad illud q obr. q diligit deũ q̄ztũ é diligendũ ꝛc. dõ. q hoc pót intelligi duplr vel q̄ztum deus deberet diligi in se. ꝛ sic falsum est. q: cũ si bonũ infinitum. deberet in infinitũ diligi. ꝛ tali mó deus solus seipsum diligit. Uel q̄ztum est diligend⁹ ab hoc ꝛ sic vez est. ꝛ tunc diligit in infinitũ. nó simplr. sed sm extimationé hñtis caritaté. tñ enim diligit caritas deum plusq̄z bonũ creatũ. q si bonum creatũ in infinitũ multiplicaretur adhuc magis diligeret deum. Quod aũt obr. incótrarium pcedendũ est. pter duo vltima que ostendũt magrz errasse. Quod enim obr. q: diuidit opa trinitatis. dõ. q falsũ est. q: q sps. s. sit caritas qua diligim⁹ deũ aũt dictũ é p appropatóez. aut p vnióez aut certe per exemplaritaté. ꝛ sic intelliguntur omnes auctoritates quas magr adducit p se. formaliter autem loquendo nó intelligũtur. ṽe. nec credo q magister sic intellexerit.

Et per hoc pz aliud. q magr non dic q creatum sit increatũ. sed q sufficiat donum increatum sine creato ꝛ in hoc nó fuit error sed defectus tantum.

Ecundo q̄ritur vtz caritas sit amabilis ex caritate. Et q sic. ondit hoc modo Aug. viij. de tri. Nemo dicat non noui quid diligã. diligat frém ꝛ diligat ipsam dilectionem. ergo dilectio est diligenda. ergo ꝛc. Item hoc ipsum videtur ratione. quia non est perfecta cognitio nisi illa qua quis nouit se nosse. siue nouit ipsam notitiam. g nec perfectus amor nisi ille quo qs amat se amare siue amorem: sed caritas est perfectus amor. ergo ꝛ cetera. Item aliquis diligit proximum ꝛ recte. quia videt eum habere caritatem: sed propter quod vnumquodqz ꝛ illud magis. Ergo magis debet diligere caritatem, siue dilectionem.

Contra. Aug. in li. j. de doctrina xpiana dicit tantum. iiij. diligenda ex caritate. s. deum. seipsum. proximum. ꝛ corpus ppium.

ſed caritas ſiue dilectio nõ ẽ aliꝙ hoꝝ.ḡ nõ
eſt diligenda ex caritate. Jtẽ duplex ẽ di-
lectio.ſ.ꝯcupiſcẽtie.⁊ amicicie.Si ḡ caritas
ſiue dilectio diligit̃.Aut ḡ dilectõe amicicie
aut ꝯcupiſcẽtie.Nõ amicicie ꝯſtat.qꝛ amici
cia ẽ int̃ ſiĺes ⁊ amoꝛ quo aliqs optat alij bo
num.caritati aũt nemo optat bonũ Jtez nec
ꝯcupiſcẽtie.qꝛ ꝯcupiſcẽtia ẽ rei nõ hĩte.ḡ cũ
ex caritate nemo diligat nõ hñs caritatez.ḡ
ex caritate nõ põt ꝯcupiſcere caritatẽ. Si
tu dicas ꝙ ꝯcupiſcit augmentũ caritas.hoc
nõ ſoluit.qꝛ ego nõ q̃ro niſi vtrũ caritas ha
bita ſm ꝙ hĩta ẽ poſſit amari. Jtẽ ſicut ſe
hꝫ fides ad creder̃.⁊ ſpes ad actũ ſpandi.ita
dilectio ſiue caritas ad actũ diligẽdi.ſꝫ nul-
lus hñs fidẽ credit fidez vl̃ in fidẽ.qꝛ ſicut di
cit Aug.credẽs ſcit ſe credere ⁊ videt ſe cre
dere.credulitas aũt eſt de nõ viſis.ſiĺr nul-
lus ſpat ipam ſpẽ.ḡ a ſili.nec diligit caritatẽ
vel ſi nõ eſt ſiĺe querit̃ q̃r nõ. Jtem ſi dili-
gens diligit dilectõnez aut eadẽ aut alia.Si
alia tũc pari ratiõe ⁊ aliã dilectionem diligit
alia ⁊ ſic erit abire in infinitum.Si igitur ſta
re eſt ⁊ nõ ꝯtingit abire in infinitum ſi diligit
diligit eadẽ. Sed ſi hoc.ꝯtra.nulla foꝛma
ſpãlis ſupꝛa ſeipam reflectit̃.niſi ſit de p̃mis
intentionibꝰ ſicut vnitas veritas bonitas.
Vñ nullomodo albedo dr̃ alba.ḡ nec dilec
tõ dilecta.⁊ ſic ⁊c. R.dõ.ꝙ accipiẽdo dile
ctõem ſm ꝙ deus dilectio eſt:ꝯſtat vtriqꝫ ꝙ
ex caritate eſt diligẽda ſed accipiẽdo dilectõ
nem ſm ꝙ eſt habitus gratuitus ſic vtriqꝫ di
ligenda ſed nõ ſuper oĩa. Ad intelligẽtiã
ãt obiectoꝝ.notãdõ ꝙ triplex ẽ amoꝛ.ſ.Ami
cicie.quo aliqs optat alicui bonũ.Et ꝯcupi
ſcentie quo aliqs ſibi deſiderat aliquid.Et
ꝯplacentie quo aliqs requieſcit ⁊ delectat̃ i
re deſiderata cũ p̃ſens eſt.Dico ergo ꝙ ca
ritas amoꝛe amicicie nullomõ eſt amabilis
qꝛ ñ ẽ beatificabiĺ.Amor̃ ꝯcupiſcẽtie ẽ ama
bilis ex caritate.ſm qð diligẽs deſiderat ã-
plius diligere.Amoꝛe vero cõplacẽtie quo
ſ.diligẽs acceptat ipam dilectionẽ qua deũ
diligit hec diligenda eſt caritas ſm ꝙ iã ha
betur.eo ꝙ ipſa eſt bonum valð acceptibile
His viſis patet R̃o ad duo pꝛima.naꝫ ra
tio illa ex auctoꝛitate Aug.de doctrina xp̄ia
na currit ſolum quantum ad dilectionẽ ami
cicie.qꝛ Aug.loquitur de amabili cui aliqs
optat bonum. Quod ſo obijcitur ſimiĺr
patet.Quis enim caritatis habite ſm ꝙ ha
bita eſt non ſit concupiſcentia.nihilominus
tñ eſt complacentia.poſſet tamen dici ꝙ ſpi
ritualis delectatio ⁊ poſſeſſio excitat ad de-
ſiderandũ duꝫ reficit.⁊ reficit dũ excitat.iõ
ſimul manent ꝯcupiſcentia ⁊ complacentia.
Ad illud.ꝙ obijcitur.tertio de fide ⁊ ſpe.
dõ.ꝙ non eſt ſimile:qꝛ actus fidei de ſe dicit
imperfectionem ſimiliter ⁊ ſpei.qꝛ alter ẽ rei
non viſe alter rei non habite.⁊ ideo ſi talis
actus reflecteretur diminuetur de ratõe ha
bitus.Unde qui credit credulitatem nõ ha-
bet eam ⁊ ſpẽ ſimiliter.⁊ ideo hee virtutes
euacuantur in patria.ſed dilectõ eſt actus p
fectionis ⁊ completionis ſicut ſcientia.vnde
ſicut perfecte ſcit qui ſcit ſe ſcire.ita perfecte
diligit qui amat dilectionem. Ad illud.ꝙ
obijcitur.Aut eadem aut alia ⁊c.dicendum
ꝙ eadem quantum ad habitum.ſed alia q̃ꝫ
tum ad actuꝫ. Et ꝙ obijcitur.ꝙ ſpecialia
non reflectũtur.dõ ꝙ inflexio in foꝛma.Ali
quãdo venit ex natura.⁊ ſic eſt in generabi
libꝰ.aliqñ venit ratione eius in quo eſt.⁊ ſic
eſt in foꝛmis.que ſunt in potentijs natis ſup̃
ſe ꝯuerti.⁊ inquantũ ſupꝛa ſe ꝯuertunt̃.Et
qm̃ potentia cognitiua ſe ipſaꝫ cognoſcit.⁊
volũtas eſt inſtrm̃ ſeipm mouens.ideo per
ſciam ſcit aliquis ⁊ ſciam nouit ⁊ per carita-
tem ſe ⁊ ipam diligit. Et ſi queratur rõ q̃re
potentia intellectiua nata eſt ſupꝛa ſe redire
⁊ volũtas.alibi dicetur.ſed mõ tm̃ ſufficiat
qꝛ ſunt ſimplices potentie.⁊ in ſb̃a ſimplici
fundate.⁊ oꝛgano non aliegate.Et iõ patet
ꝙ non eſt ſiĺe illud ꝙ obici ꝯſueuit in ſenſibꝰ
qꝛ ex quo alia eſt potentia que videt ⁊ alia q̃
videt ſe videre ꝙ ſiĺr debeat eſſe i itellectu.

Ertio querit̃ vtrũ caritas ſit certi-
tudiaĺr cognoſcibiĺ ab habẽte. Et
ꝙ ſic vr̃ auctoꝛitate Aug.in.viij.de
tri.⁊ habetur in littera. Qui fratrez diligit
magis nouit dilectionem qua diligit q̃ꝫ fra
trẽ quẽ diligit.ſed fratrẽ nouit certitudinaĺr
ḡ.⁊c.⁊ caritatẽ. Jtem.j.Jo.i.q diligit fra
trẽ ſuũ in luie manet.ḡ ſi caritas eſt lumẽ cũ
nihil certius videat̃ q̃ꝫ lumen.ḡ.⁊c. Jtez
Jo.iij.vnctio vos docebit de oĩbus non in-
q̃ꝫ ð oĩbꝰ cognoſcibilibꝰ ſꝫ de oĩbꝰ neceſſari
is ad ſalutẽ.ſꝫ caritas ẽ maxie neceſſaĩa ad
ſalutẽ.ḡ illã maxie nos docet vnctio ſpũs.ſ.
Jtẽ q̃ꝫto aliqd ẽ aĩe p̄ñtius tãto certius

vr̄ ꝛ cognoscit̄. ſꝫ caritas ē anīe pſītiſſima. qꝛ
eſt in ipa aīa. ḡ. ꝛc. Jté hñs fidem certus
eſt ſe hr̄e fidem. nihil eni certius eſt hoi ſua
fide vt dicit Aug. ḡ pari rōne hñs caritatē
ſcit ſe hr̄e caritatem. Cōtra eccliaſtici. ix.
Nemo ſcit vtruꝫ amore an odio dignus ſit
ḡ cum hñs caritatem ſit dignus amore. ne-
ſcit ſe dignum ḡ. ꝛc. Jté coꝛ. iiij. nihil mi-
hi ꝯſcius ſum. ſed non in hoc iuſtificatꝰ ſuꝫ:
ergo vr̄ ꝙ homo nō hñs remorſuꝫ poſſit nō
eſſe iuſtificatus. ḡ nō hr̄e caritatem. ſed nul-
lum ſignū euidētius eſt caritatis qꝫ carētia
ois remorſus. ḡ ſi illud eſt fallibile cetera ſūt
fallibilia. Jté caritatis eſt diligere deum
ꝑpter ſe ꝛ ſuper oia. ita ꝙ nihil eque vel ſu
pra. vel ꝯ. ſed nemo ſcit vtrū ꝑoibus diligat
deū. ḡ nemo ſcit vtrū hēat certitudinaliter.
caritaté. Jtem hñs caritatem eſt deo ac-
ceptus. ꝛ hoc ꝯſtat nobis ꝛ oibꝰ ꝙ iſta ſunt
ꝯuertibilia ſed nemo ſit vtrū ſit deo acceptꝰ
niſi ꝑ reuelatōem. ḡ nemo ſcit ſe hr̄e carita-
tem niſi ꝑ reuelatōem. Jté apl̄. dicit. ꝙ ne
ſciebat vtrū hr̄et culpam. cū dicit. ſꝫ nō in h̄
iuſtificatus ſum: ḡ ab oppoſitis neſciebat ſe
hr̄e gr̄aꝫ. ergo cū caritas nō ſit ſine gr̄a ḡ ꝛc.

R. dō. ꝙ caritatem cognoſci certitudial̄r
eſt dupl̄r. vel in vnibili qd ſit ꝛ q̄lis eē dēat
ꝛ ſic vtiqꝫ cognoſci pōt. Alio mō ē cogno
ſci caritaté in ſpāli ſiue in hoc. ꝛ hoc modo
nec de ſe nec ꝺ alio q̄ꝫdiu hō viuit pōt certi
tudinal̄r ſcire. de alio nō. qꝛ nō nouit q̄ ſunt
in hoie niſi per ſigna q̄ fallibilia ſunt. De ſe
nō. ꝛ huiꝰ pōt eſſe q̄druplex rō. Una ꝛ pre-
cipua eſt diuine acceptōis iplicatio. qꝛ cari-
tas iuncta eſt gr̄e gratum facienti. q̄ ideo dr̄
gratum faciēs qꝛ reddit hoiem deo acceptū
ꝛ iō caritas ſic vocat̄. nō tm̄ qꝛ hēat carum
amatum. ſed etiam quia facit hominē deo
carum. ꝛ quia neſcimus dei acceptionē cer
titudinaliter niſi per reuelationem. ideo ne
ſcimus nos habere caritatem. niſi ꝑ reuela-
tōem doceamur. Scdā rō eſt ſilitudo ip-
ſius ad dilectionem acquiſitam. poteſt enim
cōtingere aliqué inflāmari ad amandū deū
per aſſuefactionem qui corruet ꝑ aliqꝺ pec
catum ſpūale. ꝛ tamen ſemper afficietur ſi
cut expreſſe patet per beatum. Ber. in li. de
amore dei vbi reprehendit ſuperbiētes de
deuotione. Tertia ratio eſt oculi nr̄i lippi
tudo. quia oculus noſter eſt ſicut oculus noc
tue ad manifeſtiſſima nature. vt dicit ph̄s.
vnde ſicut oculus lippus neſciret diſtingue
re inter lumen diei ꝛ lumen flamme vel lu-
ne. ita oculus noſter ſpūalis inter lumen gr̄e
gratiſdate. ꝛ gratū facientis. Quarta ra
tio eſt diuinoꝝ iudicioꝝum diſpenſatio. deꝰ
enim claudit oculos ſeruoꝝ ſuoꝝ q̄ꝫtum ad
ea que ſpectant ad eoꝝ dignitatem ꝛ de qui
bus poſſunt efferri. vñ gr̄a. ꝯtraria eſt ſuꝑ-
bie. Superbia enim apit oculos ad vidēdū
ꝑrogatiuas: ꝛ claudit ad vidēdū in dignias
ꝛ defectus. Juxta illud. apoc. iij. dicis ꝙ di
ues ſum ꝛ locupletatus ꝛ nullius indigeo. ꝛ
neſcis qꝛ pauper es ꝛ cecus ꝛc. Sed eꝫ vr̄
ſcūs dicit ſe nihil eſſe. qꝛ clauſit oculos ſuos
deus ad bona ꝛ apperuit ad videnda mala
ꝛ hec eſt ratio quare homo nō cognoſcit ca
ritatem que q̄ꝫuis ꝑ ſe non ſufficiat. tamē cū
alijs bona eſt. Credo tn̄ ꝙ illa eſt ꝑcipua q̄
ꝑmo dicta eſt. Quāuis aūt caritas n̄ poſſit
certitudinal̄r cognoſci eſſe in aliquo etiā ab
hñte reſpectu ſui: tn̄ pōt per ſigna ꝓbabilia
cognoſci maxime per mortificationé ꝯcupi-
ſcentie ꝛ amoris vani ſiue mūdani ꝛ ꝑ multa
alia ſigna que ſci dñt ꝛ ponūt. Ad illud. ḡ
ꝙ obijcitur incōtrariū ꝙ certior eſt dilectio
qꝫ frater. dō. ꝙ caritas nō tm̄ dicit dilectio-
nem ſed vltra hoc addit. ſ. ꝙ gratuita eſt. ꝛ
q̄ꝫtum ad habitum dilectōis certitudinalit̄
eſt cognoſcibil̄. q̄ꝫtuꝫ vero ad id ꝙ dicit gra
tuitum. nō. Ad illud. ꝙ obijcit̄. ꝙ caritas
eſt lumé. dō. ꝙ q̄ꝫuis de ſe caritas ſit cogno
ſcibil̄. tn̄ nō cognoſcit̄ a nobis. qꝛ oculus nr̄
lippus eſt. Ad illud. ꝙ obijcitur. ꝙ vnctō
docet de oibus neceſſarijs ad ſaluté. dō. ꝙ
veruꝫ eſt. eo modo quo neceſſaria ſunt. ſed
ſcire ſe hr̄e caritatem non eſt neceſſariū ad
ſaluté. ſed ſolum hr̄e. Ad illud: ꝙ obijcit̄.
de preſentia caritatis. dō. ꝙ q̄ꝫuis iſta habi
tus ſit preſens tn̄ ꝯditioꝰque cōcōitat̄ hituꝫ
ſ. diuina acceptatio non eſt pñs. imo latens
in dei cognitōe ꝛ iudicio. Ad illud ꝙ obij
citur de fide. dō. ꝙ nō eſt ſil̄e. qꝛ fides dicit
habitum purū non ſuperaddēdo acceptōeꝫ
ſicut caritas. ꝛ ideo pꝫ ꝙ non eſt ſimile.

Uarto q̄rit̄ vtꝝ caritas ſit cognoſci
bil̄ a n̄ hñte. Et ꝙ nō vr̄ qꝛ oē ꝙ co
gnoſcit̄ aut cognoſcit̄ ꝑ eēntiā aut ꝑ
ſilitudinē. ſꝫ nō ꝑ eēntiaꝫ. qꝛ nō ē eēntial̄r in
aia peccatrice. Si ḡ cogſcit̄ h̄ é ꝑ ſilitudiné.

Sed ꝫ.ij.cor.xij.dicit glo. Tertiū genus visióis q̊ dilectio intellecta ꝯspicit eas res ꝯtinet q̄ nō hēnt sui sil'es ymagines q̄ non sunt ipē.ḡ silitudo caritatis nō est aliud q̄ȝ caritas. Si ḡ caret qs caritate.caret ⁊ silitudine eius. ⁊ ita nunq̄ȝ cognoscit caritatē. Itē si nō hn̄s caritatem cognoscit eā. Aut ḡ p spēȝ inataȝ.aut p acquisitā. aut per effectū.aut i ꝑma luce. Nō p inatam q: aia creata est sic tabula rasa. Nō per spēȝ acquisitā q: omis spes acq̄sita acquirit mediāte sensu ⁊ ymagine.sed spēs caritatis nō cadit in sensu nec in ymaginatōe. Itē nō per effectū.q: nemo cognoscit p effectū aliq̄d nisi sciat q̄d sit cā illius effectus. vn̄ nullus cognoscit p enclisiȝ interpositionē terre.nisi sciat ꝙ interpositio illius ē cā. Si ḡ per effectū cognoscit.oportȝ ꝙ sciat prius q̄m illius est cā caritas. ⁊ ita ꝑ cognoscit caritatē. Nō ḡ p effectū. Si tu dicas ꝙ cognoscit in illa veritate eterna. Aut ꝭ erit effectiue aut formal'r. Si effectiue sic oīa cognoscunt in ea q: oīa facit scire q̄cūq̄ȝ sciunt. Si aūt formal'r siue exēplariter.ḡ vr̄ ꝙ vel iprimat aliq̄ȝ spēm in intellectu. vl'necesse ē ꝙ ipsa veritas siue exēplar ꝯspiciat quoꝝ alterum est supra iprobatū. alteꝝ aūt est manifeste falsum. Sed ꝯtra peccatores desiderāt caritatem.sed nullus desiderat ꝙ nō cognoscit: q: incognita nō possunt diligi sicut dicit Aug.ergo ipi cognoscūt caritatem. Item aliquis hn̄s caritatem pōt hr̄e cognitōem de illa sed oē ꝙ cadit in itellectu apꝑhendente pōt in memoria ꝯseruari. ponatur ergo ꝙ iprimat hec cognitō memorie. ⁊ ꝙ demū cadat a caritate.cōstat ꝙ lapsus a caritate memoriam eius retinuit. ergo adhuc cognoscit eā.ergo caritas potest cognosci a nō hn̄te. Iteȝ si caritas cognoscitur ab hn̄te aut hoc est p essentiā aut per silitudinem.sed ꝓbo ꝙ p silitudinē.q: nihil cognoscit itellectus nisi ab illo informet.sed caritas ē habitꝰ affectus.ergo ꝺm eēntiam illū nō egreditur.ergo si vnit intellectui ⁊ illuȝ iformat hoc ē p silitudinē.ſȝ silitudo pōt hr̄i a n̄ hn̄te caritatē.ergo. ⁊c. Iteȝ Aug. dicit.xj.de tri.ꝙ ad hoc ꝙ intellectus itelligat ꝙ est i memoria.necesse est aciē intellectus informari ergo multo fortiꝰ ad hoc ꝙ itelligat ꝙ est i volūtate. ergo si intelligit caritatem informatur intellectus aliquo non spēa caritatis.ergo silitudine ergo ideȝ ꝙ prius. R. dō. ꝙ cognitōe expientie nō cognoscitur caritas nisi ab hn̄te. cognitione vero speculatiōis certū est cognosci caritateȝ etiā a nō hn̄te. Modus aūt huius cognitionis nō pōt esse p caritatis eēntiam nec p silitudinem a sensibus acquisitā.ergo necesse est ꝙ sit per silitudinem infusaȝ vel inataȝ. vtraq̄ȝ aūt que sic cognoscunt ab homie dr̄ ab Aug. cognosci in veritate eterna. Aut q: veritas cognitōnem infundit vt phis. Aut q: a ꝯditione iprimit ꝺm illud. Signatum ē super nos lumen. ⁊c. Caritas āt nō cognoscit a peccatoribus per speclē infusaȝ.ergo oȝ ꝙ per inatam cognoscat. Spēs aūt innata pōt esse dupl'r. aut silitudo tm̄ sicut spēs lapidis Aut ita sil'itudo ꝙ etiā quedā veritas in seipsa. pria spēs est sicut pictura. ⁊ ab hac cr̄ata est anima nuda. Scd̄a spēs est ipressio aliqua sūme veritatis in anima. sicut verbigr̄a Anime a ꝯditione sua datū est lumē q̄ddaȝ directiuū ⁊ quedā directio naturalis. data ē etiam ei affectio voluntatis. Cognoscit igit anima q̄d sit rectitudo ⁊ quid affectio. ⁊ ita q̄d rectitudo affectionis. ⁊ cum caritas sit ꝭ cognoscit caritatē per q̄ȝdam veritatē. q̄ tamen veritas est sil'itudo caritatis. ⁊ tūc recte hȝ rōnem sil'itudinis. dum accipitur ab itellectu. hȝ tn̄ rationem veritatis ꝓut est in aīa vn̄ ꝙ Aug. dicit ꝙ huius hitus cognoscunt in ipa veritate. ⁊ p sil'itudinem que sunt idē ꝙ ipē. nō dicit hoc ꝙ nō fiat aliqua spēs in intellectu cognoscētis. ſȝ q: in anima non est pura spēs. ſȝ veritas quedā ab ipa veritate ipressa. Et sic pȝ solutio ad obiecta.

IN parte ista sūt dubitatōes circa litterā ⁊ ꝑmo dubitatur de ista ꝯn̄tia. q̄ diligit ꝓximum ꝯn̄s est vt ipsaȝ dilectōem diligat. vr̄ enim ista ꝯn̄tia non valere. q̄ȝuis eni possibile sit dilectōeȝ diligi nō tn̄ est necesse ꝙ aliq̄s diligat eam. multa eni frequenter amamꝰ q̄ nollemꝰ amare. Iij dubitat de illa ꝯn̄tia. qui diligit dilectōnem ꝯn̄s est vt deū diligat. q: aut intelligit de increata aut ꝺ creata. Si ꝺ creata. nihil vȝ. diligit q̄d creatū.ḡ increatū. Si de icreata tūc i nullo concordat cum priori sentētia. q: dilectio qua diligimus proximū est dilectio cr̄ata. R. dō. ꝙ vtraq̄ȝ ꝯn̄tia bona est i proposito. quidam eni est amor in quo nō ē q̄e-

ratio nec delectatio.nec ꝯplacentia vtputa
ille qui est ex ꝓnitate corruptionis cui ratio
obsistit. Quodam aũt est amor qui est cũ dile
ctiõe ꝯplacentia ⁊ quietatõe. ⁊ in tali amore
nõ tm̃ est acceptatio rei amate.imo ẽt i ṗmis
amoris. ⁊ talis amor est caritas. ⁊ iõ sequit.
qui amat proximũ amat dilectõem.i.accep-
tat. Sꝫ qm̃ bñ sequit.q acceptat aliquid ex
se multomagis acceptat illud in quo inueni
tur rõ dilectõis. Si dilectio eo ipso quo dile
ctio acceptatur maior dilectio magis. Cum
ergo dilectõ nr̃a sit dilectõ exẽplata. ⁊ dilec
tio diuina sit exẽplar oĩs recte dilectõis.in il
la est ṗma ⁊ sũma ratio oĩs acceptatõis ⁊ hic
est ꝙ sequit ꝙ qui diligit dilectõem diligat
deum. vñ Aug. arguit ex hac suppositõne.
ꝙ ipsa caritas siue dilectio ꝓximi est dilec-
tio cũ acceptatõe ⁊ ex hac tenet ṗma ꝯñtia.
⁊ ex alia suppositõe. ꝙ ṗma rõ acceptatõis
est in dilectõe exẽplante nõ exemplata. ⁊ ex
hac pꝫ scđa. Itẽ q̃rit de hoc ꝙ dicit. Ec-
ce iam põt notiorẽ hr̃e deũ q̃ꝫ frẽꝫ. vr̃ enim
falsũꝫ. q: Thi.vlt. dr̃ de deo ꝙ lucẽ hitat i
accessibileꝫ. Preterea. de fr̃e nouit qđ ẽ
de deo vero nõ nouit qđ est.sed si est.ipe nõ
loquit q̃ꝫtum ad cognitõem si est. R. dđ.
ꝙ aliqđ magis certitudinalr̃ cognosci est du
plr̃. q: certitudo cognitõis est ƀm p̃ñtiaꝫ.ali
qđ aũt p̃ñtius est duplr̃. aut q̃ꝫtum ad rõem
cognoscibilis.aut q̃ꝫtum ad sƀaꝫ. Quantuꝫ
ad sƀam de⁹ est p̃sentior cuilibet rei q̃ꝫ aliq̃
alia res. Quantũ aũt ad rõeꝫ cognoscẽdi ƀ
ẽ duplr̃. aut a pte cognoscibil̃.sicut sol ẽ p̃ñs
ceco. ⁊ tñ cecus est abñs lumini.sic deus p̃ñ
tior est q̃ꝫ fr̃. Si aũt a pte cognoscẽtis.sic p̃ñ-
tior est fr̃. q: p̃ñs est oculis carnis quorũ co-
gnitio uiget ƀm statũ presentẽ. Alr̃ potest
dici ꝙ p̃ñtius est aliqđ duplr̃. in rõe cogno-
scibilis. vel ƀm effectũ vel ƀm se. Scđꝫ se no
tior ẽ frat. Scđꝫ effectũ notior ẽ deus. q: ef-
fectus diuinus q est dilectio intrat ipaꝫ aiaꝫ
⁊ ei est p̃ñs ⁊ magis cognoscit q̃ꝫ fr̃. Iteꝫ
q̃ritur de illo verbo. ca. Io. iiij. ꝙ ẽ in lr̃a. q
diligit manet in luie vr̃ enim iproprie dictũ
q: lumẽ respicit cognitõeꝫ sic calor affectõeꝫ
g̃ magis deberet dicere manet in calore. q̃ꝫ
manet in lumine. R. dicenđ. qđ luminis
est manifestare. manifestare aũt aliquid a li
cui est duplr̃. Aut sicut viam cognoscendo
rũ. aut sicut viã agendoꝝ. ṗmũ est per sciam

⁊ ꝯ illud lumẽ. opponit tenebra ignorantie
simplicis. Scđm est p grãm. Vñ vnctio. do
cebit vos de oib⁹. ⁊ ꝯ illud est tenebra ma-
licie siue peccati. Et de hoc luie ⁊ de his te-
nebris loquit beat⁹ Io. ꝙ pꝫ i textu ⁊ Eccl.
xj. error ⁊ tenebre peccatorib⁹ ꝯcreata sunt
Et qm̃ caritas semp est cũ grã alie virtutes
nõ. ideo dicit. Qui amat. manet in luie p ap
propriatõem. Item querit de hoc ꝙ dic.
Quod in donis dei nihil ẽ maius caritate.
vr̃ enim dr̃e falsum. q: donum sapiẽtie poni
tur excellẽtissimuꝫ inter oĩa dona. vel si idẽ
caritas ⁊ sapientia. caritas nõ retinet ṗroga
tiuam inter dona. Item querit de ꝯñtia.
Si caritas est ṗcipuũ inter dona dei ⁊ nullũ
mai⁹ est q̃ꝫ spũs. s. g̃ sp̃s. s. ẽ caritas. Aut eni
loquit de caritate creata. aut de caritate in-
creata. Si de increata: tũc g̃ probat idem p
idem. Si de creata: tũc nulla vr̃ ꝯñtia. q: nõ
valet ꝙ si caritas creata est maior int̃ dona
creata. ꝙ sit. spũs. s. R. dđ. ꝙ ṗdicta auc-
toritas Aug. põt itelligi de caritate creata ⁊
increata. ⁊ pro vtraqꝫ hꝫ veritatem. Si de
increata certũ est. Si de creata. maximũ est
inter dõa q: plus hꝫ in se de rõne bonitatis
siue de ipa bonitate. q̃ꝫ aliqđ donoꝝ. loqn-
do ṗcise. Quedã eni dona sunt q̃ sunt sine
caritate. ⁊ hec quidẽ certũ est ꝙ minora sũt.
Quedã presupponũt caritateꝫ sic est donuꝫ
sapientie. Caritas est q̃ dat sensuꝫ gustui vt
sapiant ei bõa eterna. vñ sapia supaddit q̃ꝫ-
daꝫ vlt̃iorẽ hilitatõꝫ q̃ ꝯpata ad caritatẽ mi
n⁹ bonũ ẽ. sꝫ ꝓut claudit caritatẽ mai⁹ bonũ
ẽ rõne ei⁹ ꝙ ṗsupponit. Et ita pꝫ ꝙ caritas
ṗcise loq̃ndo ẽ excellẽtissimũ donũ. sapia ve
ro ṗsupponẽdo siue iplicãdo donũ caritatis
dr̃ excellentissimũ. Ad illud. ꝙ obijcit de
ꝯñtia. dđ. ꝙ vtroqꝫ mõ bona ẽ. Si eni itel-
ligat de caritate increata si ipa ẽ donũ ṗmũ
⁊ ṗcipuũ. ⁊ sp̃s. s. ẽ h⁹ i. oportet ꝙ ipa sit sp̃s
s. q: ꝙ p suphabũdantiã dr̃ vni soli ꝯuenit.
Si aũt de caritate creata. tũc ꝯñtia Aug. in
telligenda est a pte noĩs sic. Si caritas crea
ta est maximum inter dona creata. ⁊ spũs. s.
est maximũ donoꝝ. ergo meli⁹ nominatur
nomine doni excellentissimi quam alio. cõ
sequens est igitur. vt spũs. s. sic caritas. sed
nõ creata imo illa que est deus. Itẽ q̃rit
de hoc ꝙ dicit. Non vtiqꝫ sic dictũ ẽ. ꝙ dei
sƀa ẽ nr̃a patia. vr̃ enim male dr̃e ꝙ caritas

qua diligim⁹ deũ non est ipse deus. nisi itelli
gam⁹ quo diligim⁹ exẽplariter vel cãlr. ergo
cũ silr̃e sit de patia. vr̃ ꝙ Aug. male astruit il
lud silr̃e. Jtẽ cũ deus nos faciat diligẽtes
sicut patiẽtes. qr̃ nõ dr̃ deus caritas nr̃a sic
patia nr̃a. Rñ. dõ. ꝙ deus ẽ caritas ⁊ eẽn
tialiter ⁊ cãliter. essentialr̃ qꝛ in se amoꝛ est.
cãliter qꝛ ĩ nobis amoꝛem efficit: sʒ de⁹ nõ ẽ
patia eẽntialiter sʒ solũ cãliter. ⁊ iõ scriptura
istum diuersũ modũ innuẽs dicit. deũ eẽ pa
tientiam nr̃am. ⁊ deũ eẽ caritatẽ sine additõ
ne. Rõ aũt hi⁹ ẽ qꝛ quidã habit⁹ dnt incom
pletionẽ sicut patia. spes. ⁊ h⁹i. q nõ cadũt i
deo ꝑ essentiã: sʒ ꝑ cãm qꝛ hi⁹ sũt a deo. gdaʒ
aũt sũt hitus dñtes ꝯplemẽtũ. ⁊ hui⁹ sũt in
deo eẽntialr̃. sicut caritas sapia. ⁊ h⁹i. No
tandũ aũt ꝙ Aug. vult dr̃e ꝙ deus ẽ caritas
eẽntialiter: sed ipse nõ vult dr̃e ꝙ sit caritas
nr̃a eẽntialiter sed cãliter ⁊ exẽplariter. nec
ita ẽ patia nr̃a exẽplariter. Quãuis eni oẽs
ṽtutes hẽant exẽplar cognoscitiuũ in deo. ⁊
oẽs hẽant exẽplar ₰m similitudinẽ longinqͣʒ
tñ quedã ṽtutes non hñt sibi coꝛrespondẽs
in deo ꝑ oia sicut patia q̃ duo dicit. s. passio-
nẽ ⁊ supꝑferri passiõib⁹. qͣʒtũ ad pꝛimũ nõ hʒ
in deo coꝛrñdens: sʒ qͣʒtũ ad ₰m soluʒ. Cari
tas aũt hʒ amoꝛẽ in deo sibi ꝑ oia coꝛrñdẽtẽ
⁊ amoꝛẽ nõ tm̃ eẽntialẽ: sʒ ẽt ꝑsonaleʒ. ⁊ iõ
dicũt auctoꝛitates ꝙ spũs. s. ẽ caritas qua di
ligim⁹ deũ ⁊ ablatiuus qua dicit hitudinẽ ñ
tm̃ cãe efficientis: sʒ foꝛmalis nõ ꝑficientis:
sʒ exẽplãtis. Jtẽ q̃ritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ
solũ donuʒ caritatis diuidit iter filios regni
⁊ filios ꝑditionis. Videt̃ enim male dr̃e qa
aut loqͣt̃ de diuisione qͣʒtuʒ ad cognitionem
aut qͣʒtum ad ṽitatẽ. Si qͣʒtũ ad ṽitatẽ. hoc
falsum ẽ. qꝛ nõ solũ in caritate: sed etiã in fidẽ
gratuita ⁊ spe differunt. Si qͣʒtum ad cogni
tionẽ tũc minime diuidit. qꝛ nescit̃ quis hoc
donum hẽat. Rñ. dõ. ꝙ oia dona ṽtutũ
possũt eẽ infoꝛmia ꝑter caritatẽ. Et qm̃ pos
sunt eẽ infoꝛmia possũt esse iniustis ⁊ pctõꝛi
bus. ⁊ iõ non in illis nũqͣʒ sepantur adinui-
cem: sed caritas nũqͣʒ põt esse infoꝛmis: nec
eẽ cũ pccõ. qꝛ actus eius est diligere deũ. pp
se ⁊ super oia. qui remouet̃ ꝑ oẽ pccm̃. iõ di
cit Aug. ꝙ sola caritas distinguit loquendo
de distinctiõe in vlĩ. Ad obr̃. de fide gra
tuita siue foꝛmata ꝯcedo ꝙ distinguit: sʒ tñ
hoc ñ hʒ. qꝛ fides. sʒ qꝛ gratuita. ⁊ ita ex hoc
ꝙ caritati ꝯiuncta ⁊ sic pʒ illud. Jtẽ q̃rit̃
d hoc ꝙ dicit. Si tradidero coꝛpus meũ ⁊c.
Vr̃ eni male dr̃e. qꝛ dñs dicit. Jo. xv. Ma-
ioꝛẽ hac dilectionẽ nemo hʒ vt aĩam suam
ponat ⁊c. ergo si hoc ẽ maximũ opus cari-
tatis impossibile ẽ ꝙ fiat sine caritate. R.
aliqui dñt ꝙ apl's dicit ꝑ impossibile. posito
enim adhuc ꝙ aliqͣs hẽat penã patẽtur sine
caritate ꝓ xp̃o. adhuc nõ ꝓdesset sibi. Cre
do tñ ꝙ aliqͣs ex industria nãlium ⁊ aliq̃ gra
tia gratis data possẽt sustinere ꝓ fide chꝛisti
moꝛtẽ etiã sine caritate: sicut hereticus susti
net ꝑꝑ erroꝛẽ. Et ꝙ dicit dñs ꝙ illud ẽ sum
me caritatis. hoc dicit qͣʒtum ad signũ. ⁊ ex
terioꝛẽ ostensionem. signa tñ sunt fallibilia.
⁊ iõ nõ necessario opʒ ꝙ si aliqͣs moꝛtẽ susti
net ꝓ xp̃o: siue ꝓ eius fide habeat caritatẽ
Credo eni tñ ꝙ si aliqͣs ꝓ xp̃o sustieret moꝛ
tem q nõ magnũ haberet obijcẽ ꝙ disponẽt
se ad gr̃e susceptionẽ. ita ꝙ daretur sibi cari
tas.

Jc q̃ritur: si caritas spũs. s. ẽ cum ipa
augeatur. Supꝛa egit magr̃ de mis
sione spũs. s. iuisibili ₰m suaʒ opinio
nẽ. hic ₰o ponit opinionis sue defensionem.
Et hoc facit rñdendo obiectionibus q̃ pos
sent suã opinionẽ impꝛobar̃. Et qm̃ põt sua
põ impꝛobari ⁊ rõne ⁊ auctoꝛitate. ⁊ vtroqʒ
mõ. iõ hʒ hec pars tres ptes. Jn ꝑma pte i
pugnat ⁊ impꝛobat hoc ꝙ dixerat ꝙ spũs. s.
ẽ caritas qua diligim⁹ deum ꝑ rõem. Scdo
ṽo ꝑ auctoꝛitatẽ ibi. Supꝛadictũ ẽ ꝙ. sp̃s. s.
⁊c. Tertõ ꝑ rões ⁊ auctoꝛitates ibi. Alias q̃
qʒ inducũt auctoꝛitates ⁊c. Pꝛima rõ ꝯtra
magr̃m sũpta ẽ ex hoc ꝙ caritas auget̃. Se
cũda rõ ꝯ ipm̃ sũpta est ex hoc ꝙ caritas est
a spũ. s. sicut dicit Aug. Tertia rõ sũpta ẽ ab
hoc ꝙ caritas est aĩ affectio. ⁊ hec qdem. ⁊
rõi ⁊ auctoꝛitati ꝯsonat. Jn qualʒ aũt istarũ
ꝑtium magr̃ pꝛio: ꝙ ponit. ⁊ ₰o determinat.
⁊ ptes manifeste sunt.

D intelligentiam huius partis est
hic questio de augmento caritatis.
Et circa hoc qr̃r quattuoꝛ. Pꝛi
mo queritur vtrum caritas possit augeri se
cundum substantiam. Secundo queritur
de modo augmenti ipsius caritatis. Ter
tio queritur de opposito augmẽti ipi⁹. s. de di
minutõe vtꝝ caritas possit diminui. Quãto
de augmẽto caritaꝭ qͣʒtũ ad t̃minũ siue statũ.

Uantū ad primū ostēdit ꝙ caritas possit augeri ꝛm s̄bam p Aug. ad bonifacium. Caritas meret augeri vt aucta mereat ꝑfici. Item hoc ipm vr̄ rōne. Caritas vie ꝛm s̄bam minor ē caritate patrie. s; a caritate vie ad caritatem patrie cōtingit deuenire ipa saluata in eē qm̄ caritas vie nunq̄ excidit. s; motus a minori ad maius re salua est augmentū. g̊ ꝯtingit caritatē augmētari. Item ꝯstat ꝙ diuersis maiora ꝛ minora p̄mia dabunt. vn̄ apl'. p̄me cor. xv. Alia clitas sol'. alia claritas lune. ꝛc. Et ꝯstat ꝙ vni ꝛ eidē ꝛm diuersos status debet diuersuȝ p̄miū. s. mai⁹. ꝛ min⁹. sed magnitudo p̄mij s̄balis r̄ndet quātitati caritatꝭ nō ꝛm feruorē. sed ꝛm s̄bam. g̊ si ꝯtingit maius premiū alicui deberi. g̊ ꝛ caritatē s̄baliter augeri. Item ꝯtingit caritatē meliorari cū non sit summū bonū. sed caritas est bona s̄balit. g̊ ꝯtingit caritatem ꝛm suā s̄bam fieri meliorē. sed vt dicit Aug. in. vij. de tri. c. viij. In spūalib⁹ idem ē maius ꝛ meli⁹. g̊ cū caritas sit qd spūale. possibile est ꝛm s̄bam ipaȝ effici maiorē. Item constat ꝙ i vno ꝛ eodem caritas pōt in maiorē effectū ꝛ actum. g̊ cum maioritas effect⁹ veniat a magnitudine virtutis. possibile est caritatē maiorem effici ꝛ; virtutem. tūc q̄ro aut caritas est sua virtus aut nō. Si sic. g̊ augm̄tata virtute necesse ē augeri eēntiam caritatis. Si nō tunc q̄ro de illa virtute. aut hȝ eēntiaȝ aut nō. Si sic. sit̄r q̄ro de illa. g̊ vel erit abire in infinitū. vel necesse est poni ꝙ aliqd ꝛm s̄bam augeat. sed qua rōne alia virtus ꝛ caritas. Sȝ ꝯ. caritas est forma: sed omnis forma ꝯsistit i eēntia iuariabili. g̊ ꝛ caritas. sed nihil iuariabile ꝛm eēntiā augetur ꝛm essentiaȝ. ergo nec caritas. Item vbi augmētuȝ ibi magis ꝛ minus. sed vbi simplicitas est. ibi nō est maius ꝛ minus. si g̊ caritas est forma simplex non extensa. in caritate non erit augmētū. Itē augmentum in corporalibus est ꝛm accn̄s n̄ ꝛm s̄bam. ergo pari ratione ꝛ in spūalibus. g̊ si caritas augetur. hoc est solum ꝛm accn̄s non ꝛm substantiam. Iteȝ ꝙ augetur mutatur. ergo ꝙ augetur ꝛm substantiā mutatur ꝛm substantiam. sed ꝙ substātialiter mutatur est aliud nunc q̄ȝ prius. ergo ꝙ auget ꝛm s̄bā non manet. Si ergo caritas nūq̄ȝ excidit nisi per peccatū sed semper manet. g̊ non auget. R̄. dō. ꝙ ꝛm cōem opinionem verum est caritatem s̄baliter augeri. Ad intelligentiam aūt obiectōꝝ distingunt quidam augmentum ꝛm dupliceȝ d̄riam. Augmentum enim est quādo minori succedit maius. hoc auteȝ pōt esse dupl'r. vel ita ꝙ illud idem ꝙ prius fuit minus. postea fiat mai⁹ sicut homo dicitur augeri vel aliqd̄ alid̄ q̄ȝtum. ꝛ hoc modo caritas vt dicunt nō augetur. vel ideo ꝙ minori succedat maius non idē numero sed ꝯsil'e in forma. sicut dies dicunt augeri nō q: idem dies primo sit minor ꝛ postea maior. sed q: minori succedit maiō sic dicūt augeri caritatē. ac ꝑ hoc posse euadere oppositiones. Sed positio ista vt supra probatum est non pōt stare. ostensuȝ est eni ꝙ caritate manente eadē: cōtingit circa eā fieri crementū ꝛ perfectionē. Et iō aliter dō. ꝙ augmentū sequitur q̄ȝtitateȝ. q̄ȝtitas autē dicit dupliciter. s. proprie. ꝛ metaphorice. proprie dicitur q̄ȝtitas mol'. ꝛ hec est in corporalibus. Methaphorice q̄ȝtitas virtutis. ꝛ hec est in spūalibus. sic ꝛ augmentū dr̄ dupliciter ꝓprie. s. ꝛm magnitudinē mol'. ꝛ methaphorice ꝛm q̄ȝtitatē virtutis. Cuȝ ergo in caritate sit q̄ȝtitas virtutis ꝛ non in sūmo constās est caritatē augeri posse. Rursus cum virtus sit idē ꝙ substantia caritatꝭ ꝛ q̄ȝtitas sit virtutis. hinc est ꝙ de necessitate sequitur caritatē augeri ꝛm s̄bam. cū eniȝ sit virtus eius s̄ba nō sit alia virtute. Ad illud. ergo ꝙ obijcitur incōtrariuȝ. ꝙ eēntia forme est inuariabil'. dō. ꝙ hoc verū est de forma vniuersali. si autē dicatur de singulari verū est in se considerata sed non prout i alio: Ad illud. ꝙ obijcitur ꝙ simplicitas non admittit magnitudinē. dō. ꝙ verū est ꝙ nō admittit magnitudinē molis. admittit tn̄ magnitudineȝ virtutis. Ad illud. ꝙ obijcitur. ꝙ incorporalibus est motus ꝛ; accn̄s patet R̄. Nā q̄ȝtitas molis est accidens eēntialiter differens a quāto. non aūt sic est in q̄ȝtis q̄ȝtitate virtutis. imo q̄ȝtitas virtutis eēntialis est vt in opponendo probatum ē.

Potest tamē dici ꝙ cū dicitur ꝙ motus incorporalibus est motus ꝛm accn̄s. dupl'r potest accipi: hoc ꝙ est. ꝛm. Aut ꝙ dicat habitudineȝ termini per se siue termini formal' ꝛ sic vtiq̄ȝ terminus augmenti est quātitas perfecta. Aut ita ꝙ dicat terminū ꝑ accn̄s

⁊ hoc mō augmentū per accn̄s respicit sb̄az
ꝙ patet. cū eni additur q̄ȝtitas maior mino
ri. nisi fiat ꝑ rarefactioné vel ꝑtensioné. opō
tet ꝙ addat sb̄a in qua sit illa q̄ȝtitas. ⁊ ita
augmētū plus hȝ de sb̄a. ⁊ ita ꝑ ꝯn̄s ad sb̄az
terminat etiā in corporalibus. Et ꝑ hoc pȝ
ꝙ obijcit ꝙ mutatur sm̄ sb̄az est aliō ⁊ aliō.
veꝝ est eni si dicat terminū formalé. sed nō
sic dicit. Ad illud. ꝙ obijcit ꝙ augmentat
sm̄ sb̄am mutat sm̄ sb̄az. q: rei nō tm̄ eē est
sb̄ale. sed etiā ꝑfectuȝ esse. Mutari ergo sm̄
sb̄am. hoc pōt esse dupl̄r. vel respectu esse
simpl̄r. ⁊ sic mutatū est aliud ⁊ aliud. vel re-
spectu eē ꝑfecti. q: cū de iperfecto sic perfec
tum nō est aliud sed idé. hic est ꝙ caritas q̄ȝ
uis sb̄aliter augeatur. nō ē alia sed eadé sm̄
sb̄am. vnde non valet obiectio.

Cōo querit de mō augmēti ipi⁹ cl'a
ritatis. Et ꝙ augmentū eius sit aliū
de oñditur ꝑ Aug. q dicit ꝙ caritas
meret augeri. Sed ꝙ aliqs meretur. hȝ ab
alio q̄ȝ a se. ḡ si caritas meret augmentū hȝ
ipm aliunde. Jté ꝙ augmétet per appo-
sitioné vr̄ per rōem Aug. Augmentū eni é
ꝑexistentis q̄ȝtitatis additamentū. ḡ vbi est
augmentū ibi é appositio alicuius eiusdé ge
neris. ⁊ vbi appositio ibi additio. ergo. ⁊c.
Jté hoc vr̄ posse oñdi per sil'e q: caritas
est in aīa sicut lux in aere. sed lux in aere au
getur per additōeȝ noui luminis. vt patȝ si
vni candele illumināti supueniat alia. ergo
⁊ in caritate erit sil'r respectu aīe. Jté hoc
vr̄ per ꝑncipiū augmēti q: ex eisdé est vnū-
qōqȝ ⁊ nutritur ⁊ auget. ḡ per ꝯsilem modū
hȝ caritas generari ⁊ ꝯseruari ⁊ augeri. sȝ ge
nerat in nobis ꝑ diuinā influentiā. ḡ ⁊ ꝑ ean
dem maioré auget. sed vbi maior influētia
aliqd plus influit q̄ȝ prius. ⁊ vbi hoc. ibi est
additio. ḡ. ⁊c. Cōtra maioris virtutis est
calor amoris spūalis q̄ȝ ignis m̄alis. sȝ ignis
seipo auget. ḡ ⁊ caritas q̄ est ignis spiritual'.
Jté ꝙ nō per appositōeȝ vr̄. q: si simplex
simplici addat nihil maius efficit. nec mole
nec virtute. vt si pūctus pūcto. ḡ nec si cari-
tas addat caritati erit maior. Jté si adda
tur aliquid cum ad additioné sequatur cō-
positio. ⁊ ad maioreȝ compositioné virtutis
diminutio. ergo quāto maior fit additio. tan
to efficitur caritas in potentior. ⁊ quanto in
potentior tanto⁹ minor. ergo cuȝ augmentuȝ

caritatis sit quantū ad virtutē. caritas non
augetur per additioné. Jté si aliquid ad
datur priori caritati. aut additū est caritas.
aut non: si nō. ergo nō auget caritateȝ. si ve
ro est caritas. sed caritas nō est material'r re-
spectu caritatis. ergo cū ex aliquibus nō fiat
vnum. nisi vnū sit materiale respectu alteri
us ex caritate preexistéte. ⁊ superaddita nō
fit vnū. sed ad augmentū necesse ē fieri vnū
ex augente ⁊ augmētato. ergo nullomō per
additioné augetur. R. ad predictoꝝ intel
ligentiā notandum ꝙ circa hoc duplex fuit
opinio. Una est ꝙ augmentū caritatis est ꝑ
depurationé siue per imixtioné cū ꝯtrario.
Contrariū aūt amoris casti est amor ꝯcupi
scentie. Unde quāto magis in nobis extin-
guitur ꝯcupiscentia. tanto magis depuratur
caritas. ⁊ quāto magis depuratur. tāto ma
gis assimilatur deo. ⁊ accedit ad terminū. ⁊
quāto magis accedit. tanto magis augetur.
⁊ isti posuerūt caritateȝ posse per se augeri.
per assuefactione in bono. ⁊ debilitationeȝ
ꝯcupiscentie. Ratio aūt que istos mouit fu
it auctoritas phi. que dicit formas intendi ꝑ
accessum ad terminū ⁊ impermixtioné cum
contrario. fuit etiā cuȝ hoc auctoritas Aug.
qui dicit in li. lxxxiij. q. ꝙ sicut minuitur cō-
cupiscentia. sic crescit caritas. ⁊ tale augmē-
tum per maioré depurationé simplici nō re
pugnat: Sed ista positio nō est conueniens.
quoniā constās est caritaté maiorem ⁊ mino
rem esse omni sublata ꝯcupiscentia. sicut in
primo homine ⁊ etiā in angelis. ergo cū om
nino sit ibi impermixta in quolibet angelo
⁊ etiā in statu inocentie esset in sūmo. ꝙ stul
tum est dicere. Uñ non est dicendū. quātuȝ
ad remissioné cōcupiscentie augeri sm̄ sb̄az.
Concedendū est tamé q̄ȝtum ad remissio-
neȝ concupiscétie intédi per feruoré. ⁊ hoc
modo itelligit Aug. ⁊ hoc modo etiā loqui
tur phs. de formis. q̄ȝtum ad intensioné nō
q̄ȝtum ad augmétū. Alia positio est ꝙ ca
ritas augetur per appositioné ⁊ huius simi
le habetur i lumine ꝙ expresse caritati assi
milatur. Unde sicut maius lumenadditum
minori ipȝ auget. sic caritas superaddita au
get minoreȝ. ⁊ hec positio ponit caritaté nō
augeri virtute propria. sed diuina. Jdé eniȝ
est principium augendi ⁊ generandi. Unde
sicut a solo deo habet ortum ita ⁊ augmen-

tum. Ex hoc patet illud q obijcitur per sil'e
in igne. Ignis eni habet potestaté faciendi
se i alio. ⁊ augmentádi. nó sic caritas. Ad
illud. q scdo obijcitur q caritas est simplex
dō. q q̄zuis caritas sit simplex quia nó ha-
bet partes q̄ztitatiuas q̄ztitate molis. hab3
tn̄ quátitate virtutis. ⁊ quantú ad illá parté
potest augeri. Si obijciatur de púcto q ha
bet quantitaté virtutis ⁊ tn̄ nó augetur. dō.
q ad hoc q aliqd sit natú augeri per appo
sitioné ꝯsilis quátitatis. duo sunt necessaria
s. quátitas ⁊ vnibilitas. vnibilitas át véit ex i
pfectóe. perfectioni eni inquantú hui⁹ nó est
possibilis additio. ió puncto nó potest fieri
additio. licet igitur púctus habeat q̄ztitate3
virtutis. non tn̄ h3 vnibilitaté. q2 qōdam p
fectú est in suo genere. Aliter pót dici q
púctus est simplicissimú in genere quáti mo
lis. ⁊ ió est infinitú virtute. Caritas aút nul
la est simplicissima in genere q̄zti virtualis.
nisi diuina. ⁊ ideo illa est ifinita. Et qm̄ illa
nó pót augeri per additioné. ita nec v ius
púcti. Et si tu obicias mihi q virtus puncti
est creata. ergo nó est infinita. dō. q q2 punc
tus est simplicissimú in genere nó simplicit.
ideo nó h3 virtuté simpliciter sed in genere.
s. respectu linea℞. Preterea púctus non
est oio actus. sed terminus respectu linearú
ideo nó habet potentiá actiuam infinitá. sed
passiuam. q2 proprie non dr̄ punctus posse
lineas ꝑducere. sed pót statui terminus li-
nee. ⁊ hoc nó est incóueniés ponere in crea
tura. ió virtus punctú nó est augmétabilis
vt virtus caritatis. Ad illud. q obijcitur
q quáto aliqd magis cópositu3 est impoten
tius. dō. q illud gnāliter intellectú est falsu3
ꝑpter hoc distinguendú q sunt ptes mate-
riales ⁊ sunt ptes formales que dant actum
⁊ virtuté toti. simplex igit̄ magis potest dici
per priuationé partiú materialiú. ⁊ tunc h3
veritatem propositio. q2 tales pátes potius
dant pati qua3 agere. Unde propositio q̄z-
tó aliquid magis elongatur a materia tan-
to potentius. Si autem dicatur magis sim-
plex quia pauciores habet partes formales
siue actiuas. falsum est. quia tunc ignis mi-
nor potentior esset quam maior. tunc etiam
syrupus cópositus ex paucis virtuosior eét
quam ille qui constat ex multis. quorú vtrú
q3 falsum est. ⁊ ideo ⁊ ṕdicta propositio. quo

niam tam caritas preexistens q̄3 adueniens
vtrunq3 habet rónem actiui. Potest tn̄
⁊ aliter ℞ri ſm veritatem. q caritas augm̄
tata nó est magis composita imo magis sim
plex. Et hoc patet sic: q2 cótrario modo
est in quáto mol'. ⁊ quáto virtutis. Inquáto
mol' simplicissimum est minimum vt punc-
tus. Et ideo in hoc genere quáti accessus
ad simplicitatem est per diminutionem. re-
cessus econtrario per additionem. Inquā-
to vero virtutis simplicissimu3 est maximú.
⁊ ideo accessus ad simplicitatem est per ad-
ditioné ⁊ hinc est q caritas augmentata est
prior ⁊ simplicior ⁊ deo similior. nec vide-
tur hoc inconueniens. q2 addere puritatem
⁊ simplicitatem ⁊ spúalitatem alicui non fa-
cit recessum a simplicitate. sed magis acces-
sum. Ad illud. q obijcitur. vtrum ex eis
fiat vnú. dnt quidam q sicut diuersa lumia
in aere sunt distincta ⁊ incófusa. attn̄ vnum
maius lumen reddunt ꝑpter concursum in
vnu3 susceptibile. sic in lumine spirituali. q
est gratia vel caritas. q2 distincta sunt essen
tialiter. tamen vnum maius efficiunt i mo-
uendo virtutem ki. ar. Sed tamen illud non
est simile. quia distinctio luminariu3 in aere
venit a parte originum diuersarum. vt pu-
ta qn̄ sunt plura lucétia non sic est in gr̄a. ⁊
ideo dicendum q ex eis fit vnu3. Quod
queritur q se habet in ratione materialis.
dicendum q augmentum contingit dupli-
citer fieri. aut per virtutem ipsius augmenta
bil' vt patet in animali ⁊ tunc augmentabile
habet i se in ratione formalis ⁊ actiui. aug-
mentans in ratione materialis ⁊ passiui. con
tingit etiá fieri augmentu3 per virtute3 ex-
trinsecam possibilitate sola ⁊ vnibilitate exi
stente in augmétabile. ⁊ tunc augmétabile.
q2 imperfectum se habet in ratione passiui.
augmentans q2 perficiens in róne forma-
lis ⁊ ꝯpletiui q2 dat q̄ztitaté pfectá. Qd
ergo obijcitur. q vnum non est i poténa ad
aliud. dicendum q non est in potentia ad
conuersionem. sed est in potentia ad vnio-
nem. ⁊ ista potentia est in caritate ratóe sue
imperfectionis. quia enim imperfecta est. ió
possibilis perfici. ⁊ ideo vnibilis rei perfici-
enti. Unde non habet possibilitatem ad il-
lō. q additur inquantum caritas. sed inq̄z
tum imperfectá. ⁊ sic patet illud.

Ertio querit vtrū caritas possit di-
minui. Et q sic vr per nāz sui oppo
siti sic. Sicut dicit Aug. venenū ca-
ritatꝫ est cupiditas. vñ ꝛ dicit. q vbi magna
cupiditas ibi parua caritas. ꝛ in li. ꝯfes. Mi
nus te amat qui tecuꝫ aliquid amat. q non
pp te amat. Si ergo ꝯtingit cupiditatē nō
tm̄ remitti sed etiā augeri. per ꝯriuꝫ ꝯtingit
caritatem diminui. Item veniale est ma
luꝫ. sed nō est malū nisi q: adimit aliquid de
bono. ergo veniale aliquid adimit. sed nā
lis habilitas est multo maioris adherētie qꝫ
caritas. ğ cum veniale adimat de bonitate
nāli. ğ ꝛ de caritate. ğ. ꝛc. Itē hoc ipꝫ oñ-
ditur per naturā sui subiecti. q: sicut hoiem
ꝯtingit proficere. ita ꝛ retrocedere. sed per ꝑ
fectū li. ar. ꝯtingit i nobis caritatē augeri dū
ascenditur ad perfectionē. ğ cū ꝯtingat eis-
dem gradibus redire ad iperfectionē ꝯtin-
git caritatē diminui. Itē omne illud. q sui
de habilitatione in termino. ē cā corrūptio-
nis per sui dehabilitationē citra terminuꝫ ē
cā diminutōis. sed li. ar. dehabilitatū p auer
sionē est cā corruptionis caritatis. ğ dehabi
litatō eius sub deo est cā diminutōis. Itē
hoc ipm oñditur per nām ipius caritatis sic
Opposita sunt nata fieri circa idē sed augm̄
tum ꝛ diminutio sūt opposita. ğ si ꝯtingit ca
ritatē augeri ꝯtingit ꝛ diminui. Itē q po
test saluari in eē sine ꝯiunctione sui ad aliqd
pōt illud ab illo post ꝯiunctionē separari. sꝫ
caritas añ additionē hꝫ esse sine additamen
to. ğ pōt ab illo separari. ꝛ si hoc ğ ꝛ dimi-
nui. ğ. ꝛc. Cōtra. caritas ē forma simplex
ꝛ vniformis per totū. ğ q adimit de caritate
qua rōne adimit vnā partē ꝛ totum. ꝛ si hoc
ğ nunqꝫ diminuit. Itē magnitudo carita
tis est ſm magnitudinē diuine influētie. ğ di
minutio eius p diminutōeꝫ influētie. sed deꝰ
nō subtrahit influentiā suā nisi offēsus. ꝛ nō
offendit nisi ꝑ auersionē ab ipo ꝛ ꝯtemptuꝫ.
ergo nō diminuit caritas nisi per peccatum
mortale. sed hoc nō est aliud qꝫ caritatē tol-
li. ergo. ꝛc. Itē omne q diminuit alteruꝫ
est illi oppositum. sed veniale vel cupidi-
tas siue ꝯcupiscentia citra deū nō opponun
tur caritati. imo oio est illi incōtingens. er-
go nō diminuitur. Itē q diminuit alterꝫ
habet posse super illud. sed veniale non ha
bꝫ posse super caritatē q: plus diligit cari-
tas deum qꝫ cupiditas. t. m. a. ar. ergo. ꝛc.
Item hoc ipm ostendit p ipossibile hoc
modo. Si veniale diminuit caritateꝫ. ergo
aliqd diminuit ab ipa. Si ergo caritas non
est infinite magnitudinis. ergo veniale ali-
quotiens iteratū totam adimit caritatem q
falsum est. Itē si minuit caritatē ſm ſbam
ergo minuit ꝑmiuꝫ ſbale ei debitū. sed ꝑmiū
ſbale est bonum eternum. ergo veniale ali-
qd aufert de bono eterno. sed ablatō boni
eterni vel simpl'r vel ſꝫ partē est pena eter-
na. ergo veniale meret penam eternam. q
est ꝯ cōem opinionem. si ergo veniale non
minuit nec aliud. R. dō. q circa hoc du-
plex est opinio fundata sup duplicē opinio-
nem ꝑcedentē de mō augendi caritatē. qui
dā enim dñt caritatē augeri p ipermixtionē
ꝛ cū ipermixtio maior sit ſꝫ maiorē li. ar. ha
bilitatōeꝫ. ꝛ ſm ꝯcupiscētie diminutōꝫ ꝛ ecō
trario ꝑmixtio p dhabilitationē li. ar. ꝛ aug
mentationē ꝯcupiscentie. dñt per ꝯsequens
eā diminui. ſm q auget cupiditas vel ꝯcu-
piscentia. ꝛ dehabilitat li. ar. ꝛ hoc est p ve-
niale peccatum. Sed quoniaꝫ veniale pec-
catum manens veniale nūqꝫ totiens itera
tur q ꝯcupiscentiā augeat ita q aliqd dili-
gat sup̄ deū. ideo caritas p venialia potest
minui sed nō tolli. toll'r aūt p mortale. q au
get ꝯcupiscentiā supra deū. Sed hec opi
nio vt supra probatū est. nō habet stabile fū
damentū. q: si ſbale augmentū caritatꝫ. nō ve
nit a li. ar. nec a ꝯcupiscentia. iō nec diminu-
tio. Et ꝓpter hoc alia ponit opinio pro
babilior. q caritas nō minuit ſbalr. Et hec
opinio fundat sup hoc q augmentū carita
tis fieri hꝫ per supadditionē siue incremen
tū maioris influētie. Quo supposito. dō.
q caritas ſm ſbam nō minuit sed auget. Et
rō huius sumitur. A pte oppositi siue agen
tis. nā caritas non hꝫ oppositū nisi mortale
peccatū. p illud aūt nō minuit sed tollit. Cō
cupiscentia autem siue cupiditas ꝛ veniale
peccatū opponunt caritati ſm feruorē solū.
q: simul stant ꝛ ſbaliter sunt sese incōtingen
tia. Et ideo soluenduꝫ ad duo ꝑma q illud
Aug. de cupiditate ꝛ minori amore. sil'r illō
de veniali diminutione locum habet solum
qꝫtuꝫ ad feruorē caritatis. ꝛ sic patent duo
prima. Sumitur etiā ratio q: caritas nō
minuitur. A parte ipsius subiecti q ē li. ar.

ad augmentũ caritat̃ſe diſpõit p̱ hilitaté.ſilr̃
ad diminutõné p̱ debilitaté circa moꝛtale.ſʒ
hec diſpõ é de ꝯgruo nõ de ꝯdigno. Et qm̃
deus ꝓnioꝛ é ad miſeredũ q̃ʒ ad ꝯdemnan-
dũ. ꝛ donandũ q̃ʒ ad ſubtrahendũ.hinc eſt
ꝙ caritaté tribuit.cũ li.ar.de ꝯgruo ſe diſpo
nit:ſʒ nõ ſubtrahit niſi qñ de neccio ſe diſpõit
ſ.ad ſubtractioné gr̃e.hoc aũt é ſolũ p̱ auer-
ſioné. ꝛ tũc totũ tollit. Et hinc eſt ꝙ caritas
nũq̃ʒ minuit̃ ſed auget̃.q: ſolũ de ꝯgruo p̃t
ſe p̱pare ſbm ad diminutioné. Ad illud g̃
ꝙ obr̃.ꝙ ſicut hõ ꝓficit ita deſcendit freque
ter. dd̕.ꝙ non ſic diminuit̃ p̱ deſenſum ſba-
liter caritas.ſicut auget̃ p̱ aſcẽſuʒ. Qd̕ ét
obr̃.ꝙ li.ar.põt totũ p̄uare. p̱ d̕bilitatõʒ ꝛc̃.
dd̕.ꝙ iſtud falſum é.q: foꝛma ſbalis oio p̄i
uatur p̱ diſpõem ad oppſitũ in termio.nõ tñ
minuit̃ circa terminũ. Pꝛeťea illud hʒ locuʒ
qñ diſpõ in termino ꝛ citra terminũ ſũt eiuſ
dé generis.nõ ſic aũt é in ꝓpoſito. q: vna é
moꝛtale pctm̃.alia veniale. Sumit̃ etiam
rõ qr̃ non põt minui.apte nr̃e ſue.ipſa eni eſt
influxa ſm diuinam acceptioné ſm ꝙ deuſ
acceptat hoc eſt ab ipſo ꝛ ita ꝙ magis ꝛ ma
gis acceptet. ꝛ ita d̕ ſui nã põt augẽi. Qd̕
aũt minus acceptet hoc non é ex ſe.g̃ opʒ ꝙ
veniat a nobis.g̃ caritas de ſe hʒ augi. mi-
nui v̕o nõ hʒ niſi a nobis vt ſupꝛa oñſum eſt
p̱ nos aũt nõ põt minui. ꝛ iõ caritati ſolũ de
betur augmentũ naturaliter. Ad illud. g̃
ꝙ obr̃.ꝙ oppoſita nata ſunt ꝛc̃.dd̕.ꝙ veruʒ
eſt niſi alteꝝ inſit p̱ nãm. Ad illud ꝙ obr̃.
põt eé ſine additõe.g̃ ſep̱ari. dd̕.ꝙ illd̕ veꝝ
eſt ſi eſſet aliquid ſep̱arans:ſed nihil eſt qd̕
ſeparet.

Uarto ꝛ vltimo querit̃ de augmẽto
caritatis q̃ʒtũ ad terminũ. ꝛ q̃ritur
vtꝝ hẽat ſtatum vel terminũ vltra
qué nõ poſſit augi. Et ꝙ ſic.oñdit̃ hoc mõ.
oẽ ꝙ eſt in aliquo nõ excedit capacitaté eiuſ
in quo é.ſed caritas eſt in aia. g̃ non excedit
aie capacitaté:ſed capacitas aie eſt finita.q:
oĩs potentia finita hʒ capacitaté finitam. g̃
ꝛ caritas. Ité augmentũ caritat̃ attendit̃
ſm q̃ʒtitatem v̕tutis.ſed q̃ʒtitas v̕tutis ſilis
eſt.q̃ʒtitati mol̕ ꝛ p̱fectioꝛ.ſed i q̃ʒtitate mol̕
in augmento é ſtatus.vñ phs.oiũ nã ꝯſtãti
uʒ t̕min⁹ eſt. ꝛ rõ magnitudis ꝛ augmẽti.g̃
ſilr̃ ꝛ in q̃ʒtitate v̕tutis. Item augmẽtũ ca
ritatis attendit̃ p̱ aſcenſum ad q̃ʒtitatem p̱-
fectam.g̃ ꝙ ſemp̱ auget̃ nũq̃ʒ venit ad p̱fe-
ctum.p̱fectum aũt é cui nõ é poſſibilis addi
tio ſed caritaté cũ ſit opus dei ꝯtingit p̱fici.
dei eni p̱fecta ſunt op̱a.g̃ ꝛc̃. Ité augmẽ
tum caritatis attendit̃ ſm appꝛoximationeʒ
ad finé.ná q̃ʒto caritas maioꝛ tanto fini ꝓxi
mioꝛ. g̃ nũq̃ʒ p̱uenit ad finem. aut ſi ſic necé
eſt ſtare.q: alias eét fruſtra.g̃ ꝛc̃. Contra
ꝙ nõ ſit ſtatus.oñdit̃ a p̱te v̕tutis augmẽtãt̃
tm̃ eni extendit̃ augmentũ q̃ʒtum v̕tus au-
gmẽtatia:ſed v̕tus augmẽtans caritaté eſt v̕
tus diuina.q̃ non hʒ terminũ nec ſtatũ.g̃ ꝛc̃.
Item hoc ipm̃ oñdit̃ a p̱te ſuſcipient̃. Si
cut eni ſe hʒ tranſparẽs ad lumen coꝛpoꝛale
ſic capacitas aie ad lumé gr̃e ſiue caritatis:
ſʒ aer nũq̃ʒ recipit tm̃ de luie qui adhuc pl⁹
poſſit recip̱e.g̃ ꝛc̃. Item hoc vr̃ poſſe oñ
di a p̱te augmentabil̕ ꝙ é caritas .q: ipſa eſt
eq̃ i actu ſiue ampli⁹ q̃ʒ ignis mãlis:ſʒ ignis
mãlis rõe ſue actualitatis auget̃ in infinituʒ
ſi aſſit ꝯbuſtibile ſicut dic̃ phs.g̃ ſilr̃ caritas
de ſe. Item hoc ipm̃ oſtendit̃ apte obiecti
caritatis.ꝙ eſt ſũmũ bonum nõ hñs menſu
ram.g̃ ſi menſura caritatis dʒ attendi ſʒ ma
gnitudiné obiecti ꝛ illud caret mõ ꝛ menſu-
ra.g̃ ꝛ caritas. ꝛ ſi hoc.g̃ nõ hʒ ſtatũ nec ter
minũ. Rñ.dd̕.ꝙ ſtatus é in augmento ca
ritat̃.ſm oém modũ ſm qué ꝯtingit eé ſtatũ
ꝛ perfectioné in motu augmenti. Augmen
tũ enim ſicut pʒ in coꝛpoꝛalibus hʒ ſtatum a
tribus. Uidelʒ a v̕tute agente. ꝛ potentia ſu
ſcipiente. ꝛ foꝛma p̱ficiente. Sic é in homie
cui⁹ augmentũ ſtat.qñ v̕tus caloꝛis ꝛ carniſ
ſm ſpẽm nõ põt amplius ꝯuertere q̃ʒ dep̱-
dat̃.qñ potentia hũidi radicaliſ non põt am
plius extendi.qñ coꝛpus perfectum eſt ſʒ ꝙ
cõgruit perfectõi aie. Sic dd̕.ꝙ caritas ſtat
a parte virtutis agentis. Sed huius ſtatus
põt eſſe dupliciter.nam illa v̕tus:aut é ope
rans naturaliter aut a pꝛopoſito. Si natu-
raliter. tunc ſtat quando nõ põt amplius. ſi
a pꝛopoſito.tũc ſtat quando nõ diſponit am
plius. Et hoc ſcdõ mõ ſtat caritatis augmẽ
tum.cũ deuentum eſt ad menſuram quã mẽ
ſus eſt deus hoi ſm diſtributionem ſue ſapi
entie. ꝛ ideo q̃ʒuis virtus augmentans ſit i
finita.tñ operatur ſm diſpoſitionem ſapien
tie limitantis effectus varios ſm ꝙ ſibi pla
cet. Non enim op̱atur ſm oimodam poſſi-
bilitatem. Stat etiã a p̱te ſuſcipiẽtis.q: ſicut

dr̃ Math.xxv.dedit vnicuiq₃ ſm̃ propriā
v̾tutem. Sȝ hiꝰ ſtatus pōt itelligi tripliciter.
Aut ſm̃ actuȝ cū ampliꝰ nō ꝓcedit. ⁊ ſic ſtat
in viris pfectis q nō aſſurgunt ad maiora.
Aut ſm̃ aptitudinē. ⁊ ſic ſtat in beatis. q am
pliꝰ nō poſſūt ſe diſponere. ⁊ tm̃ hn̄t q̄ʒtū ſe
diſpoſuerūt. Un̄ ſtatus ē in eis. Aut ſm̃ poſ
ſibilitatē ſuſcipientis ⁊ ſic ſtatum hȝ in xp̄o. ⁊
credo etiā ꝙ in beata v̾gine. ⁊ aliq dn̄t ꝙ in
angelis. Utrꝝ i alijs aliquibꝰ neſcio. Scio tn̄
de xp̄o ꝙ tm̃ hȝ de glia q̄ʒtum pōt recipere
creatura vnita. ⁊ credo hoc ipſuȝ de matre
dulciſſima. Stat etiā ex pte augm̄tabilis cū
ꝑuenit ad q̄ʒtitatē pfectā. Sed notandū qd̄
q̄ʒtitas v̾tutis perfecta ē dupl'r. vel ſimplici
ter: vl' in genere. Simpl'r perfecta ē in ſum
mo ⁊ ſimpliciſſimo vt in deo. In gnē ē in oi
bus q̄ ptingūt ad actū ꝯpletū ad quē ſunt.
⁊ hoc eſt diligere deū ex toto corde. ex tota
aia. ⁊ ex tota v̾tute. p̄mo mō non eſt ſtatꝰ. ſȝ
ſcd̄o ſolum. Ad illud. ꝙ obr̃. primo de infi
nitate v̾tutis agētis. dd̄. ꝙ illa rō teneret ſi
virtus caritatē augmentans ageret nāliter
⁊ ſm̃ impetum: ſiue ſm̃ totuȝ ſuū poſſe. nūc
aūt agit ſapienter. ⁊ ita pōit vnicuiq₃ limitē
ipſa in ſe nō limitata. Ad illud ꝙ obr̃. per
ſil'e in aere ꝙ ſuſcipiētiſ potētia ē ad infinitū
dd̄. ꝙ lumen augeri in aere. hoc ē dupliciṫ.
Uel p ipſius clarificationē. Uel p luminum
aggregationeȝ. primo mō credo ꝙ ſtatū ha
beat. adeo eni poſſet aer illuminari. ꝙ ſi etiā
ſupueniret aliud lumē nō magis clareſceret
Alio mō pōt augeri lumē in aere p luminuȝ
aggregationē. ⁊ ſic q: luīa diuerſoꝝ lumīa
rium ſunt in eodē puncto aeris non ſe coan
guſtant nec ſe expellunt: ſicut multe ſpēs in
vno medio. ⁊ ita nunq̄ʒ ſunt tot ſpēs qn plu
res poſſint eſſe. ſil'r de luminibus: ſed tunc
non eſt ſil'e de caritate. qm̄ ſic prius tactum
eſt. in vna aīa tm̄ eſt caritas. non ſic eſt de lu
mine ꝙ egreditur a diuerſis luminaribus.

Ad illud qd̄ obr̃ a pte augmentabilis. ꝙ
ignis in infinitum eſt augmentabilis. dd̄. ꝙ
calor pōt augeri dupliciter. Uel intenſiue et
ſic ſtatū habet ⁊ ſummum vel extenſiue vt
ſit in pluribus ⁊ ſic non hȝ ſtatum a pte ſua:
ſed a pte ꝯbuſtibilis. ꝙ finitum eſt. Simil'r
dico ꝙ caritas poteſt augeri intēſiue vt ma
gis diligat. ⁊ ſic hȝ ſtatum ſicut ignis. Alio
modo extenſiue a pte dilectoꝝ. ⁊ ſic non hȝ
ſtatum ex pte ſua q: nunq̄ʒ tot diligit qn ad
huc nata ſit plures diligere. Ad illud ꝙ
obr̃. a pte obiecti. dd̄. ꝙ obm̄ nihil ad hoc fa
cit. q: obm̄ ſemp eſt idem nō mutatum ⁊ eſt
infinitū ⁊ iō nūq̄ʒ ei caritas mēſuraṫ nec ad
eiꝰ mēſurā. nec r̃cipit augmētū nec d̄cremētū.

In parte iſta incidunt dubitationes
circa litteram. ⁊ primo de hoc ꝙ di
cit. ꝙ xp̄o datus eſt ſpūs nō ad mē-
ſuram. Uidetur enim falſum q: oē finitum
hȝ menſuram. g̃ ſi xp̄o datus eſt ſpūs nō ad
menſuram. xp̄o datus eſt ſpūs infinitus. Sȝ
ꝯ hoc eſt ꝙ oia creata ſunt finite capacitaṫ.

Rn̄. hoc melius infra patebit. tn̄ tantum
modo ſufficiat ꝙ hoc: vel eſt dictuȝ propter
gratiam vnionis. que fecit ꝙ oia que dei ſūt
ſicut illius hois. Uel pp gratiam capitis. q:
in xp̄o eſt gratia ad omnes actus. nō artata
ſicut in capite vigent omnes ſenſus. Unde
illa determinatio non priuat finitateȝ: ſȝ pri
uat determinationem ad aliquē actum ſiue
ſpāle donum. Iteȝ queritur de hoc ꝙ di
cit Aug. ꝙ caritaſ eſt animi noſtri rectiſſima
affectio. Uidetur enim male dicere. q: nul-
lus habitus eſt affectio. caritas eſt virtus ⁊
ita habitus. ergo non ē affectio. Rn̄. dd̄.
ꝙ affectio dicitur quadrupliciter. Uno mo
do ipſa vis affectiua. Alio modo dr̃ affectō
paſſio vel vis affectiue. vt gaudium. ⁊ do-
lor ⁊ hꝰi. Tertio modo dr̃ actus potētie af
fectiue. Quarto mō. dr̃ hītus affectiuus. ſi
cut intellectus. vno modo dicitur habitꝰ pn
cipiorum qui eſt regula intellectus. ⁊ h̄ mo
do accipitur cum dicitur ꝙ caritas eſt affe-
ctio. ⁊ ſimiliter accipit. B. quando dicit qd̄
virtus eſt affectio ordinata. Item queriṫ
de hoc ꝙ dicit magr̃. ꝙ caritas virtus ope
ratur alios actus atq₃ motus alijs virtuti-
bus. vr̃ enim dr̃e contra illud ꝙ dr̃. Gal'. v.
fides per dilectionem operatur. Rn̄. dd̄
ꝙ q̄ʒuis illud poſſit ſuſtineri ꝙ caritas ope
ratur mediantibus alijs virtutibus. tanquā
miniſtris ⁊ alie nihilominus per caritatem
adiuuantem ⁊ dirigentem. tamen ſol'ō ma-
giſtri quam hic facit non valet. q: magiſter
petit principium in ſoluendo. ſupponit eniȝ
in ſol'one oppoſitum eius ꝙ probatur. Cuȝ
enim ſpiritus. ſ. non efficiat in nobis opera
aliarum virtutū. ſine habitibus medijs. quo
modo efficit in nobis opus dilectionis? Si

tu dicas ꝙ ipse dilectio est. similiter possum
dicere ꝙ filius est sapientia ⁊ verbum. ergo pa
ri ratione sine habitu medio debet illumina
re intellectuz. Et propter hoc magistri opio
ñ é ita probabilis nec q̄ʒtū ad rões nec q̄ʒtū
ad auctoritates ꝙ pȝ. si attendantur predi-
cte sol'ones. In omnibus eniȝ solutionibus
magr̄. petit ꝙ est in principio. Item queri
tur de hoc ꝙ dicit. ꝙ spiritus. s. non diuidit
videtur enim dicẽ falsum. q: numeri. xi. dici
tur ꝙ dixit dominus Moy. Auferá de spi
ritu tuo ⁊c. Item Joá. iiij. de spū suo dedit
nobis. Si dedit de spiritu. videtur ꝙ vel to
tum dedit vel diuisit in partes. Rñ. dõ.
ꝙ spiritus. s. est in semetipso simplex. ⁊ ideo
in se idiuisus sed in effectibus est multiplex.
⁊ ideo quantum ad effectum diuiditur q: n̄
datur singulis ad omnia. ⁊ hinc é q: plenius
datus est moysi q̄ʒ aliijs. ꝙ ideo dicit auferá
de spiritu tuo. ⁊ quia non ad omnia datur
nobis. ideo dicit beatus Joá. de spiritu suo
dedit nobis.

Di. xviij.

Hic queritur cum spūs. s. per queʒ
diuiduntur dona ipe sit donū ⁊c.
Hec est tertia pars hi⁹ partis in
qua magister agit de processione
spūs. s. temporali. determinato eni principio
a quo spūs. s. procedit. determinato etiá mo
do ſm quem procedit determinat hic magi
ster ꝓprietatem ſm quam conuenit ei tem-
poraliter procedere. ⁊ hec proprietas é do
num. Et de hoc per totam presentem disti
ctionem intendit agere. Diuiditur auté hec
pars in quattuor partes. ſm quattuor que-
stiones quas mouet. In prima querit ⁊ de
terminat. vtrum spiritus. s. sit donum in quo
alia dona donant. In secunda querit. vtꝝ
spiritus. s. sit eadem ratione datum ⁊ donū
ibi. Preterea diligenter considerānduȝ est
cum spiritus. s. dicatur donum ⁊ datuȝ. In
tertia querit cum non solum spiritus. s. ȝ eti
am filius sit datus. quare non dicitur filius
noster: sicut spiritus noster ibi. Hic queritur
vtrum filius cum sit nobis datus. ⁊c. In
quarta ⁊ vltima querit cum spiritus. sanctus
sit donum relatiue. quomodo possit a se do
nari. Si enim a se donatur videtur spiritus
sanctus ad se relatiue dici. ⁊ hoc facit ibi.
Post hec queritur vtrum spiritus sanctus
ad seipsum referatur. Ceteris partibus idi
uisis remanentibus: quia specialiter prose-
quitur predictas questiones. media siue se-
cunda pars que est de differentia doni ⁊ da
ti: habet quattuor partes. In prima parte
querit ⁊ determinat: ꝙ non eadem ratione
spiritus. s. dicitur donum ⁊ datum: q: donū
est ab eterno. sed datum ex tempore. In se
cunda vero contra hoc. s. ꝙ spiritus. s. sit do
nuȝ eternaliter obijcit ibi. Sed queritur cui
donabilis. vtrum patri vel filio. In tertia
vero q: in solutióne dixerat quoddam du-
bium. ideo incidenter mouet ⁊ determinat
illud ibi. Hic oritur questio. si filius nascen-
do ⁊c. In quarta vero ⁊ vltima redit ad
primam solutionem. ostendens ꝙ spiritus. s.
eternaliter donum est: quia eo ipo est donū
quo procedit a patre ⁊ filio. ⁊ hoc facit ibi.
Ex predictis patȝ ꝙ spiritus. s. sempiterne
donum est.

Upposito ex precedentibus ꝙ spūs
s. sit donum ⁊ ꝙ donetur. Ad itel
ligentiam huius partis sex querūt.
Primo queritur vtrum spūs. s. sit donuȝ
quo omnia alia dona donantur. Secun-
do vtrum spūs. s. sit donum ab eterno vl' ex
tempore. Tertio quid conuenientius di-
catur de spiritu sancto donum. s. an datum.
Quarto vtꝝ donū ꝓprie conueniat spūi
s. Quinto vtꝝ donū sit ꝓpetas spūs. s. di
stinctiua. Sexto vtꝝ rõe donabilitatis
dicatur spiritus. s. noster.

Irca primū. ꝙ spūs. s. sit donuȝ quo
oia alia dona donāt. ondit̄ur aucto
ritate ⁊ rõe. Auctoritate sic. aplus
ad Cori. xij. diuisiões graꝝ sūt. ideȝ át spūs
q diuidit singulis ꝓut vult ⁊ loqtur de do-
nis non tm̄ grē gratum facientis: sed q̄ sunt
gratis date. ergo si p spm̄. s. dátur vtraqȝ cū
non sit alia dr̄a donoꝝ ipse est donū in quo
oia alia dona donāt. Ité Aug. xv. d̄ tri.
p donum ꝙ est spūs. s. cõe oib⁹ mébris xp̄i ꝓ
pria quibusqȝ dona diuidunt. Item rõne
ostenditur sic. Spūs. s. é primū donū. sed oē
posterius ad prius reducitur. ergo oē donū
reducitur ad donum ꝙ est spūs. s. ergo i oi-
bus donis. rõ donationis est per spiritum. s.
ergo ⁊c. Item omne donum inquantum
donum ex amore datur. alioquin non habȝ
rationem doni. sed spiritus sactus est amor

patris ⁊ filij vt dicit Aug. ⁊ habitum est supra
ergo ⁊c. Cōtra Isido. Multis indignis spū
s. danť dōa spūs. s. ergo contingit alia dona dōa
ri sine hoc. ergo non est donū in quo omia alia
donanť. Itē aliqua sūt dona q̄ appropriā
tur filio. vtputa sunt illa q̄ dantur ad illustra
tionē intellectus. ergo si loquamur appropria
te. talia dona danť in filio siue p filium non
dono q est spūs. s. Itē filius est nobis da
tus Is. ix. puulus nat⁹ est nobis ⁊ fili⁹ datus
est nobis. ergo si dať p spm̄. s. vr̄ q spūs. s. aliq̄z
auctoritatem vel influentiā habeat in filiuz.
hoc aūt est falsum. ergo nō oia alia dona donā
tur p spm̄. s. Item hoc ipsum ōndiť p ipos
sibile. Esto q intelligatur p impossibile sps
s. non esse. adhuc pater ⁊ filius intelliguntur
vt liberales. alioquin inest eis liberalitas a
spū. s. q falsum est. ergo si intelliguntur libera
les. ergo ⁊ donatores. Item si spūs. s. est do-
num in quo alia donanť. ergo donum ē do
ni ⁊ donatiōis donatio. ⁊ si hoc. motus est
motus ⁊ relationis relatio. ⁊ hoc hȝ plus
p incōuenienti. cū enim dependēs non possit
alterū terminare erit ibi pcessus in infinitū.

Rn̄. dō. q cū dr̄ spūs. s. est donū quo alia
dona donanť. ablr̄s ille pōt accipi duplr̄. vel
ita q dicat ꝯcomitātiā vel ita q dicat cālita
tem. Si dicat ꝯcomitātiā. sic itelligendo vlr̄
falsum est. q2 est sensus q deť cum oib⁹ do-
nis. Quedam enim sūt dona q̄ semp sūt cuz
spū. s. vt caritas sapia. Quedam aūt nūq̄z sr̄
cū spū. s. vt timor ꝟuilis. Quedā aūt sunt alñ
cum spū. s. aliqñ sine. vt fides ⁊ pphia ⁊ h⁹i
Si aūt pticulariter intelligať de donis gra
tie gratū facientis sic ṽa est ⁊ nō hȝ instātiā

Pōt iterȝ ablr̄s ille iportare cālitatē ⁊ hoc
tripliciter. Vel ita q dicat simplr̄ cālitatem
⁊ in hoc nō distinguiť nec a patre nec a filio
q2 oia dona sūt a pr̄e ⁊ a filio sic a spū. s. Vl'
ita q dicat cālitatē ⁊ sbauctoritatē. ⁊ i hoc
distinguiť a pr̄e: sed nō a filio. q2 pater ⁊ per
filium ⁊ p spm̄. s. donat. Vel ita q dicat cā-
litatem ⁊ sbauctoritatē ⁊ exēplaritatē. ⁊ sic
ppe spūi scō ꝯuenit. Ipse enim pcedit p mo
dum pmi doni ita q oīs donatio recta ⁊ gra
tuita. post illam ē ⁊ ab illa accipit rōēm do-
nationis. Concedendū est ergo q spūs. s. ē do-
num: quo oia dona. s. gratuita danť p ꝯco-
mitātiā. ⁊ quo oia dona dei dōanť p exem-
plaritatis cām. Ad illud ergo q primo obr̄. dō

Isido. iam pȝ rn̄. q2 ipse loquiť de donis grē
gratis date. nō gratum facientis. Ad illō
q obr̄. ꝟo q quedam dona appropriant fi-
lio. dō. q de donis est loqui dupliciter. Aut
rōe eius q sbest: aut sub rōe donatiōis. Ra
tione eius q subest. aliqua dona appropriā
tur filio vt sapia ⁊ intelligentia. aliqua spūi
s. vt caritas. Rōe ṽo donationis oia appro
prianť spūi. s. rōe iam dicta. q2 p ipsum tanq̄z
p primū donū donantur alia. Ad illud q
obr̄. q fili⁹ est datus ⁊ nō a spu. s. rn̄ pōt. q
fil⁹ ē datus ꝟm humanam nām ⁊ hoc fuit p
amorem. Io. iij. Sic deus dilexit mundum
vt filium. s. d. Ad illud q obr̄. q spū. s. cir
cūscripto adhuc manet rō doni. dō. q circū
scripto spū. s. ē intelligere in deo donorȝ cāli
tatem ⁊ subauctoritatē sed nō exēplaritatē
donationis. sub rōe donationis. q2 nō intel
ligitur pcessus amoris. ⁊ hoc vltimo mō di
citur ppie ꝯuenire spūi. s. Ad illō q obr̄
q tunc est donū doni. dō. q motus non est
motus vt termini. silr̄ nec relationis relatō.
tñ vt principij ⁊ motus ē motus. q2 mot⁹ est
pncipiū mot⁹ ⁊ relatio relationis. ⁊ sic diciť
donū doni ⁊ q2 in creando statur i primo. cū
sit primum donū non est abire in infinitum.

Preterea donū in diuinis veram ipossi
sim dicit.

Secundo q̄ritur vtrȝ spūs. s. sit donū
ab eterno vel ex tpe. Et q ex tpe vi
deť Aug. xv. de tri. eo donuȝ ē quo
dať qb⁹ dať: sȝ dať ex tpe. ergo ⁊c. Itē. v. de
tri. eo dr̄ donum quo daturus erat ipm de⁹
sȝ ꝯstat q daturus erat ex tpe. ergo si donuȝ est
eternū tpale est cā eterni. Itē hoc vr̄ per
rōnem. donū enim nō tm̄ dicit ꝯpatiōnē ad
dantem sȝ etiā ad eum cui dať. ergo posito
dono ponitur dans ⁊ recipiens. q2 relatio
ponit extrema. sȝ recipiēs est creatura. ergo
⁊c. Itē donum addit supra datum. q2 do
num ē datio irredibilis. ergo si spūs. s. nō est da
tus nisi ex tpe. nec est donū nisi ex tempore.

Item sicut filij est generari. ita doni est
donari: sed non est filius anteq̄z generetur.
ergo nec donum anteq̄z donetur: sed dona
tur tantum ex tpe. ergo ⁊c. Cōtra Aug.
v. de tri. q2 spūs pcedebat vt esset donabiľ
iam donum erat: sed procederet vt donabile
hoc est eternum. ergo ⁊ donum ab eterno.
Item ibidem expressius spūs. s. sempiťne

donū est tpaliter ꝟo datuꝫ. Item hoc ipꝫ
vr̄ rōe. q̄ꝛ vbi ē amoꝛ gratuitus. ibi ē rō dōi.
ſꝫ ab eterno ē ponere i deo amorē gratuitū
ergo ꝛ donū. Itē vbi ē pfecta rō liberali
tatiſ. ibi ē donū ſꝫ i diuis ab et̄no ē pfcā rō li
balitatꝫ. ḡ ꝛc̄. Itē ſic ſe hꝫ rō ꝟbi ad rerū p
ductionē. ſic ſe hꝫ rō doni ad graꝝ distribu
tionē. ſꝫ ante reꝝ pductionē in pncipio fuit
ꝟbū. ḡ ante graꝝ collōnē in pꝛicipio fuit do
num. Rñ. dō. q̄ cum donū dicat reſpcm̄
ad eū cui dat̄. hoc pōt eſſe tripliciter. Ul' ſꝫ
actū vel ſm hitudinem vel ſm aptitudinē.
Si ſm actuꝫ. hoc mō dr̄ donū q̄ꝛ dat̄. Si ſꝫ
habitudinē hoc mō dr̄ donū q̄ꝛ donandum
alqn̄. Si ſꝫ aptitudinē hoc mō dr̄ donum q̄ꝛ
donabile. Scōm pmam acceptionē dr̄ tpali
ter. Scōm ſam ꝛ tertiam dr̄ eternaliter. ꝛ in
his trib⁹ ſenſibus accipit Aug. Concedēdū
ē igit̄ ſm aliq̄ꝫ acceptionē donū dr̄ eternalr̄
ſicut pbant rōes inducte ad ſm ptē. Ad il
lud ꝟo q̄ obr̄. incōtrarium. dō. q̄ pcedit de
dono put dicit actum donatiōis. ꝛ ſic ex tē
poꝛe dr̄. vn̄ nō valet obiectio. Ad illud q̄
ſo obr̄. q̄ eo dr̄ donuꝫ quo daturus ꝛc̄. dō.
q̄ ſm iſtā acceptionē dr̄ eternaliter q̄ꝛ non
dicit reſpectū ad creaturam ſm actum ſꝫ ſm
habitū ſicut ꝛ pdeſtinatio. Qd̄ ḡ obr̄. q̄
tūc tpale eſt cā eterni. dō. q̄ illud pticipium
daturū duo ipoꝛtat. videlꝫ oꝛdinationeꝫ ad
dandū ꝛ actū oꝛdinatiōis. ꝛ oꝛdinatio ē et̄
na. lꝫ actus ſit tpalis. ꝛ tunc abl's nō dicit cā
litatē rōe actus ſꝫ rōe oꝛdinationis. poſſet tn̄
dici. q̄ dicit cāꝫ ꝯſequentie nō ꝯn̄tis. Ad
illud q̄ obr̄. q̄ dicit relationem ad extrema
dō. q̄ relatio actualiſ ponit vtrūq̄ꝫ extremū
in actu. nō aūt relatio hitualis. ſicut pꝫ q̄ dō
eternaliter dr̄ exēplar creature tpalis. Ad
illud q̄ obr̄. q̄ donum addat ſupꝛa datum.
dō. q̄ donū in quibuſdā ꝯſequitur rōē dati.
vtputa ſūt illa q̄ de ſe nō dn̄t liberalitatem.
niſi put addit̄ eis rō cōicationis. vt lib. cul
tellus. ꝛ h⁹i. In aliquo datuꝫ ꝯſequitur rō
nem doni. vtputa in eo q̄ ex ſe impoꝛtat li
beralitatē etiā ſi nūq̄ꝫ detur donū vt ē amō
ꝛ ſic conuenit ſpūi ſcō. Ad illud q̄ obr̄. q̄
ſicut filij ē generari ꝛc̄. dō. q̄ falſum ē q̄ꝛ ge
nerari. dicit emanationē filij q̄ ſm rōem itel
ligendi pcedit filium. Un̄ impoſſibile eſt q̄
ſit niſi generetur. donari autem nō ſolū dic
doni emanationē: ſed āplius dicit ei⁹ cōicati
onem ꝛ hec ꝯſequit̄ eē doni. ꝛ iō nō dr̄ do
num ex tpe q̄ꝫuis donet̄ ex tpe.

Ertio q̄ritur vtrꝝ ꝯuenienti⁹ dicat̄
de ſpū. ſ. donū q̄ꝫ datum. Et q̄ tam
ꝯuenient̄ dicat̄ datum vt donū. vr̄
q̄ꝛ Jaco. i. oē datum optimū ꝛ oē donum p
fectum de ſurſum ē. ḡ a ſpū ſcō ita ſunt data
ſicut dona. ḡ ſicut ad ipm tranſfertur rō do
ni. ita ꝛ dati. Itē mobilis ꝛ moti ē eadeꝫ
rō. ḡ ſilr̄ dati ꝛ donabilis. ḡ ſi donū dicit̄ in
ratione donabilis. datū ꝟo in rōne actualit̄
dati. ḡ eadē ē rō doni ꝛ dati. ḡ ꝛc̄. Iteꝫ in
quolibet gnē pfectioꝛ ē actus q̄ꝫ potentia. ḡ
cū datū dicat i actu: donū in potentia. pfecti
us expmit̄ aliqd cū dr̄ datum q̄ꝫ donū. ſꝫ q̄
maioꝛis pfectionis ē magis ppē ꝯuenit deo
ḡ ꝛc̄. Itē qn̄ aliqua duo dn̄r de aliquo q̄
rum vnū ē rō dn̄di alteꝝ de eodē. illud ꝯue
nienti⁹ dr̄ q̄ eſt rō dn̄di: ſed datum ꝛ donuꝫ
de ſpū. ſ. dn̄r ꝛ vt vult Aug. eo donum dicit̄
quia datur. ergo magis pꝛopꝛie dicitur da
tum. Contra datum conuenit ſpiritui. ſ. ſo
lum ex tempoꝛe ſed donuꝫ eternaliter. ergo
magis pꝛopꝛie dicitur donum. Iteꝫ ſi nū
q̄ꝫ actu daretur. donum eſſet. ꝛ ſpiritus eēt
ergo videtur q̄ magis pꝛopꝛie conuenit ei
donum. Item glo. ſuper illud Jaco. j. oē
datum optimū ꝛc̄. dicit q̄ datū dicitur quo
ad naturalia. donum quo ad gratuita. Si ḡ
gratuita aptius appꝛopꝛiantur ſpiritui. ſ. q̄
ſanctificat q̄ꝫ natnralia. ergo melius in diui
nis dicitur de ſpiritu. ſ. donum quā datum.
Item donum eſt datio irredibilis. ſꝫ quic
quid deus dat irredibiliter dat. q̄ꝛ cum det
nihil poteſt recipere. ergo in diuinis datum
habet rationem doni. ꝛ induit eius rationē
ergo conuenientius dicitur ibi donum quā
datum. Rñ. dō. q̄ q̄ꝫuis in diuinis vtrū
q̄ꝫ dicatur ꝛ datum ꝛ donum. tamen cōue
nientius dicitur donum. Et hi⁹ duplex eſt
ratio. Una quidem eſt quia datum cum ſit
vel participium vel nom̄ verbale. concernit
tempus, donum autem a tempoꝛe aſtrahit
ꝛ ideo q̄ꝛ dona dia ſupꝛa tempus ſunt con
uenientius dicitur in diuinis donum q̄ꝫ da
tum. Alia ratio eſt quia donum ſupꝛa ratio
nem dati addit conditionem liberalitatis. ſi
ue irredibilitatis. que eſt cōditio magne no
bilitatis. ꝛ ideo maxime competit diuinis.
ꝛ hec eſt ratio q̄r donuꝫ appꝛopꝛiatur gra

tuitis donis. non tantum ipsi spiritui.s. qui ē
principium donoꝝ gratuitoꝝ. Et ex hoc pꝫ
R. ad illud de auctoritate bti Jacobi. Ad
illud ꝙ obr̄. mobil' ⁊ moti est eadē rō. dō. ꝙ
non ē silr̄ de mobili ⁊ moto. ⁊ dato ⁊ donato
q: motū eē addit supra mobile. ⁊ dicit totū
ꝙ dicit mobile: sꝫ datū nō dicit totuꝫ ꝙ dicit
donū: q̄ꝫtū est de generali intellectu nois. ni
si appropriet. donū eni est datio irredibil'. ⁊
hoc melius patebit i. iiij. ꝓblemate. Ad il
lud ꝙ obr̄. ꝙ actus ē pfectio potentie. dō. ꝙ
aliqd est in potētia ad actū duplr̄. aut pp im
perfectionē agentis. aut pp defectū suscipiē
tis. Si sit potētia pmo mō. tūc actus ē perfe
ctio potentie. Si aūt 2o mō n̄ est pfectio: vn̄
si dicatur ꝙ sol actu lucens pōt domū illuia
re q̄ non ē apta. ⁊ domū apertā illuiat. nll'a
oio maior notat pfectio quā ante. sic intelli
gendū est de donabilitate ⁊ actuali donatō
ne. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ datum ē rō dicēdi
donū q: datur. dō. ꝙ non ē tota rō: sicut dr̄
in littera. sed solū incōpatione ad euꝫ cui da
tur. Vel pōt dici q̄ꝫtū a pte nr̄i intellectus iō
donū dr̄ quia datur. sed tn̄ a parte veritatis
rei est econuerso. quia ideo datur quia do
num est.

Uarto queritur vtꝝ donum ꝓprie
ꝯueniat spūi.s. Et ꝙ sic vr̄. Aug. v.
de tri. Sicut in trinitate nō ē vbum
nisi filius. ita nec donū nisi spūs.s. Itē do
nū dicit emanationē p modū liberalitatis. h
aūt ē ꝓprium solius spūs.s. g ⁊c. Itē do
num dr̄ respectiue ad donantē. sed donās n̄
tn̄ est pater imo etiā fili9. q: vterqꝫ ē mittēs
g donū dr̄ respectiue ad patrē ⁊ filium. ⁊ si h
ergo distinguit ab vtroqꝫ. ergo nec pater
nec filius: sed solū spūs.s. ꝓprie dr̄ donum.

Contra donū dr̄ inhitu. sed datum dicit
in actu. ergo datum addit supra donū. g cui
ꝯuenit esse datū: ꝯuenit ⁊ donū sed datū cō
uenit toti trinitati. q: tota tri. dat se. g ⁊ do
num. nō g ꝓprie spūi.s. Itē donū dicit res
pectū ad dantē ⁊ ad eū cui dat. Si ergo ē ꝓ
prium spūs.s. Aut pp respectū ad dantē aut
ad recipientē. nō pp respectū ad recipienteꝫ
q: silr̄ filius datus est nobis. ⁊ magis etiaꝫ
datus q̄ꝫ spūs. Si vero ad dantē. ꝯ. fili9 dici
tur ꝓcedere a dante. s. pr̄e. g vr̄ bm oēꝫ rōeꝫ
filio ꝯuenire. Si dicas ꝙ fili9 n̄ ꝓcedit p mo
dū dōabilis neqꝫ qūo dat9 sꝫ qūo nat9. Cō
tra filius sic ab eterno ꝓcessit vt tpaliter eēt
missibilis. q: eo mittit fili9 quo generat: sed
missio non ē aliud q̄ꝫ donatio. g filius ꝓces
sit vt donabilis. Itē si datus fili9 ē ex tpe
aut erat ad hoc habilis ab eterno aut non.
si sic g ꝓcessit vt donabilis. si nō ergo aliqd
ex tpe ꝯuenit filio ꝙ repugnat eterne ema
nationi ꝙ est incōueniens. Itē regula est
ꝙ omne nomē dicēs respectū vel effectū ad
creaturas ē cōe tribus. sꝫ donū est h9i. g ⁊c.

Rn̄. dō. ꝙ sicut pꝫ ex verbis Aug. donū
dr̄ in diuinis ꝓprie: siue personaliter. n̄ eēn
tialiter sicut ⁊ vbum ꝓprie dr̄ de filio. datū
autem pōt accipi ⁊ essentialiter ⁊ persona
liter siue proprie ⁊ cōiter. tota enim trinitas
dat se. ⁊ tn̄ pater ⁊ filius ꝓprie dāt spm̄.s.
Propter h notandū ꝙ datū ō sui rōe idē ē
ꝙ cōicatum. Pōt igitur hocꝙ est datum
dici cōicatum: ex liberalitate ⁊ sic cōe est to
ti trinitati. Vel ex liberalitate ⁊ auctoritate.
⁊ sic conuenit spūi.s. ⁊ filio q hn̄t subaucto
ritatē respectu patris. Vel potest dici datuꝫ
ex liberalitate ⁊ auctoritate nō tm̄: cōicatum
sed etiam ꝓductum. ⁊ hoc mō ꝓpriuꝫ ē sps
s. cuius est ꝓprium ꝓcedere bm rōnem libe
ralitatis. ⁊ ita bꝫ rōem doni vel donabilis. ⁊
hoc mō datum ⁊ donum equiualēt. differt
tn̄: q: datum dicit cōicationem in actu: sꝫ do
num inhitu. Et ita concedendū ē ꝙ donuꝫ
ꝓprie dr̄ in diuinis de spū.s. Ad illud. qō
obr̄. ꝙ datum addit supra donuꝫ. dō. ꝙ bm
cōem acceptionem dati ⁊ doni. donum ali
quid dicit vltra q̄ꝫ datum. ⁊ datum vltra q̄ꝫ
donū. Donū vltra q̄ꝫ datū importat emana
tionem per modū liberalitatis. Datum vo
vltra q̄ꝫ donū importat actum cōicationis.
q: donum dicit hitum. ⁊ ideo q: illud ꝙ ad
dit donum: supra datuꝫ est psonale. iō donū
est ꝓprium psone.s.s. Ad illud ꝙ q̄rit rō
ne cuius respectus dicatur donū ꝓprie. iam
pꝫ q: rōe respectus ad dantem nō inq̄ꝫ rōe
respectus simpliciter. sed rōe. talis respect9
q: emanat per modū donabilis ꝙ ē ꝓpriuꝫ.
s.s. Quod g obr̄ ꝙ emanat p modū donabi
lis filius. dō. ꝙ falsum est. q̄ꝫuis enim dona
bilitas siue liberalitas cōcomitet filij gene
rationem. nō tn̄ est rō emanandi. ⁊ q: cōco
mitat eternaliter. iō datur temporaliter: sed
q: non est rō emanandi. iō nō emanat filius
vt donum sed soluꝫ spūs.s. Ad illud ꝙ vl

ximo obꝛ̃ de respectu ad creaturam. dõ. ꝙ h̃ intelligitur de illo noie ꝙ importat solum respectum ad creaturas non persone ad psonam. donum autem vtrūq3 importat. iõ non h3 hec regula locū.

Quinto queritur vtrū donabilitas siue donū sit ꝑprietas distinctiua persone spūs. s. Et ꝙ sic vr̃. dicit enim Aug. v. de tri. eo est donū quo spūs: s3 sps ē ꝑprietas distictiua. ḡ ⁊ donū. Itē Aug. xv. de tri. assignās dr̃iam ꝑcessionis filij ⁊ spūs. s. hanc ponit. ꝙ ille ꝑcedit per modu3 dati sed iste per modū doni. ergo si hec dr̃ia attenditur penes ꝑprietates distinctiuas vt p3 q: natiuitas est ꝑprietas filij. ergo ⁊ donabilitas siue donum est ꝑprietas spūs. s.

Item hoc ipm videtur rõe q: ois ꝑprietas ſm q3 persona differt ab oibus alijs est persone ꝑprietas distinctiua. sed donū iest soli persone spūs. s. ⁊ semꝑ. ergo est ꝑprietas eius personalis. Item ꝑprietates in diuinis sunt relationes: s3 Aug. dicit in. v. d̃ tri. ꝙ relatio ſm q3 refertur spūs. s. ad patrem ⁊ filium: magis appet in hoc nomine donū q3 in hoc noie spūs. ergo vtraq3 est personalis. Cõtra. Nihil dicens respectū ad creaturas est ꝑprietas distinctiua persone. quia omni respectu ad creaturam circumscripto tenet distinctio personalis: sed donum dicit respectum ad eum cui datur. ergo ⁊c. Si dicas ꝙ non est ꝑprietas ſm comparatione3 q3 h3 ad creaturas sed ad dantem. pari ratione missio spiritus. s. erit proprietas distinctiua cum dicat respectum admittentem.

Item ois proprietas distinctiua dicit ab actu non ab habitu. Unde pater dicitur q: generat. filius q: generatur. spiritus vero. s. quia spiratur: sed donu3 non dr̃ ab actu donandi: sed ab habitu. alioquin non diceret eternaliter. ergo ⁊c. Item nullius alterius persone ꝑprietas distinctiua accipitur ĩ relatione ad creaturas vel dicit respectum. sed donū dicit hoc. ergo non est ꝑprictas distinctiua. Item si donu3 est proprietas distinctiua spūs. s. ⁊ eius notio. tunc ergo sps. s. ⁊ amor nõ est ꝑpetas. ꝙ si spūs. ⁊ amor ē ꝑprietas. ergo sunt. vij. notiones ꝙ est ꝯ cõmunem opinioné omnium. Si tu dicas qd̃ eadem importat noia per hec tria. ergo videt nomina synonima. vt Marcus Tullius. ꝙ eque magnum inconueniens ē. ḡ ⁊c.

Rñ. dõ. ꝙ ad hoc dixerunt aliq ꝙ donū dupliciter est in diuinis ꝯsiderare. Uno mõ ꝑut dicit respectum solū ad donatore3. ⁊ h̃ modo dicit Aug. ꝙ eo dicitur donu3 quo ꝑcedit. ⁊ sic dñt ꝙ donum est ꝑprietas distinctiua. sps. s. Alio mõ accipit donum ꝑut dicit respectum ad eum cui datur. ⁊ sic non dicit ꝑprietatem distinctiuá: sed ꝯñs ad ꝑprietatem distinctiuam. Sed illud nõ videt posse stare. nam donum semꝑ aliq3 ꝯparationem dicit ad eū cui datur. Intellecto enim ꝙ nõ sit donabilis alicui. impossibile est intelligere ꝙ sit donum. Et ꝑꝑ hoc aliter. dõ. sic prius tactum est ꝙ donum preter respectu3 quem importat ad dantem. importat respectum ad eū cui datur: sed hoc potest esse tripliciter. Uel ſm actum vt q: datus. Uel ſ3 habitum vt quia dandum. Uel ſm aptitudinem vt q: donabilis. ⁊ iste respectus adõ ꝯiunctus est primo. s. qui est ad dantem. vt primus sine hoc nec possit esse nec intelligi immo d̃ necessitate sequitur. si procedit per modum doni ꝙ sit donabilis. ⁊ ideo sequés respectus non aufert primo. quin sit proprietas distinctiua. Dicendum ergo ꝙ est proprietas distinctiua ratione primi respectus. secundo respectu non repugnante sed consonante. Ex hoc patet responsio ad primu3 quia ille respectus talis est ꝙ non potest circumscribi secundum aptitudine3 ob emanationem per modum liberalitatis. ⁊ patet ꝙ non est simile de missione q: dicit respectu3 secundum actum non secundum aptitudinem. Ad illud quod obijcitur ꝙ proprietas distinctiua debet dicere actum. dicendū ꝙ donum dicit duplicem respectum. ⁊ ratione huius dicit comparationem ad duplice3 actum. ratione primi respectus dicit actu3 ꝑcessionis. ratione ſi. actum communicatiõis primum actum importat in actu. ſm in hitu ⁊ rõe primi est ꝑprietas distinctiua nõ rõe secundi. Ad illud ꝙ obijcitur. quod i alia persona hoc non est. Respondent quidā ꝙ spūs. s. est tertia persona. iõ nobis ſm rõne3 intelligédi imediatior. ⁊ iõ ꝑpetas ei⁹ sumit in cõpõne ad nos nõ sic in alijs. Aliter potest solui per interemptione3. q: sicut donū respectum dicit ad creaturas. ita ⁊ hec proprietas que est verbum vt infra patebit.

Ad illud ꝙ. obijcitur. de pluralitate notó
num. dō. ꝙ ſpūs. amor ⁊ donū. eandē ꝓprie/
tatem dn̄t rōne differentē. eandē inq̄z notio
nē dn̄t q: dn̄t ꝯparatōez ad idē. ⁊ dn̄t eādez
emanatōz. ſed tn̄ differēter eā nominát. Nā
ſpūs dicit eā pncipalr̄ ꝑ compaiionē ad viz
ꝓducentē que eſt vis ſpiratiua. amor pnci/
palr̄ q̄ztum admodū emanādi q: vt nexus.
donū vero q̄ztum ad reſpectū cōem ꝯn̄tem.
Et ſilr̄ emanatōem verbi ꝯuenit triplr̄
ſignificar̄. ſ. ꝑ hoc nomē filius. ymago. ⁊ ver
bū. q: enī a ui nē filius. q: ꝑ moduz exp̄ſſum
ymago. q: alijs exp̄ſſiuuz. iō verbū. Silr̄ q:
a ui ſpiratiua ſpūs: q: ꝑ modū nexus amor.
q: nos natus ꝯnectere donū. Et ſic patz ꝙ
vna eſt notio aliter ⁊ alr̄ noiata ſm rōes cō
ſequentes. ideo non eſt ibi ſynonima.

Exto ⁊ vltimo querit̄ vtrū rōne do
nabilitatis dicat̄ ſpūs. nr̄. Et ꝙ ſic
vr̄. q: nr̄ dicit poſſeſſionē. ſed nos n̄
habemus aliqd diuinū niſi ꝑ largitōez ⁊ do
natiōnē. g̊ cum ſpūs. ſ. dicat qd diuinū. ꝙ dr̄
nr̄. hoc eſt rōne donabilitatis. Itē hoc ēt
vr̄ q: dr̄ ſpūs nr̄. nō aūt dicitur filius vel pr̄
nr̄. g̊ ꝓpter aliquā proprietatē q̄ eſt in ſpū ⁊
nō in patre ⁊ filio. ſed hec nō eſt niſi donabi
litas. g̊. ⁊c. Itē anteq̄z ſpūs. ſ. habitet i no
bis nō dr̄ nr̄. ſed ihabitat ꝑ donatōem. g̊ dr̄
nr̄ rōne donabilitatis. Cōtra. Si rōe do
nabilitatis. g̊ cum donabilitas ſit ꝓprietas ꝑ
ſonalis nō eēntialis. vr̄ ſolū dici de perſona
ſpūs. ſ. hoc aūt falſum q: dr̄ deus nr̄. Itez
ſi rōne donabilitatis. g̊ ꝯſtat ꝙ nō per ꝯpa.
rationē ad dantē. ſed ad eū cui datur. ſz fili9
datus eſt nobis ēt magis quā ſpūs. ſ. g̊ debe
ret ꝯgruēter dici donū nr̄m. Itē ſi rōe do
nabilitatis. g̊ cum donabil' ſit nobis magis i
q̄ztum ſcūs q̄z inq̄ztuz ſpūs. melius deberet
dici ſpūs. ſ. nr̄. ꝙ tn̄ non dr̄. querit̄ g̊ gnālr̄ ꝺ
qbus poſſit ꝯcedi nr̄. R. dō. ꝙ nr̄z ⁊ meuz
duplr̄ pōt alicui attribui. vel mediāte ꝯpoſi
tiōe vel imediate. Si mediāte ꝯpōne ſic ꝺ ſe
ponit ꝓpriā hītudinē circa terminū. ſ. hītudi
nē poſſeſſiōis. vt cū dr̄ h̄ eſt meū. ⁊ h̄ mō q:
ōis q̄ hz ſpm̄ dei hz deū ⁊ oia q̄ ſūt dei. h̄ mō
meū vel noſt ruz ⁊ tuū pōt dici de oi eo ꝙ in
deo eſt cōiter. ſz magis ꝓprie de filio q̄ dat9
eſt nobis ꝑ icarnatōez marie aūt de ſpū. ſ. q̄
eſt pign9 eterne hēditatis. vn̄ ꝯcedēduz ē ꝙ
rōe donabilitatis pōt inter alias ꝑſonas rō

poſſidendi appropriari ſpūi ſcō. pōt etiā hoc
ꝙ eſt nr̄m attribui alicui imediate. ⁊ ſic non
dicit hītudinē. ſed tm̄ rōem hītudinis impō
tate per terminū cui vnitur. ſic enī nulli vnī
tur. niſi ꝙ iportat reſpectuz explicite vt pat̄
nr̄ vel meus. vel iplicite: vt liber nr̄. i. poſſeſ
ſio. Scōm hoc notandū. ꝙ nō dr̄ me9 vel nr̄
de aliquo niſi ſm illud nomē. ſm ꝙ dr̄ hoc
eē huius. Hoc aūt eē hui9. pōt dici ſm tri
plicē hītudinē. Aut iformationis. vt albedo
petri. ⁊ hāc hītudinē iportāt noia que ſigni
ficant in abſtractiōe. Et q: nihil diuinū cō/
paratur ad nos ſm hītudinē informatiōis.
ideo nō pōt dici de noibus abſtractis nr̄. iō
nō dr̄ deitas nr̄a nec eternitas. pōt etiam ſo
dici hoc eē hi9 ſm hītudinē cāſitatis. ⁊ hāc
hītudinem importāt noia que dn̄t actuz vt
creator. ⁊ q: hāc hītudinem oio habēt noia
diuina ad nos. pene de oib9 talib9 noibus
dr̄ nr̄m. Pōt etiaz tertio mō dici hoc eē hi9.
ſm hītudinem correlationis. ⁊ hanc habi/
tudinem iportant noia reſpectiua. ſed h̄ ſūt
duplr̄. q: quedā dn̄t reſpectum ꝑſone ad ꝑ
ſonam. quedā dn̄t reſpectum ad creaturam
de his que dn̄t reſpectū ad ꝑſonam non dr̄
meus vel nr̄. de his aūt q̄ ad nos vt dn̄s ma
giſter recte dr̄ nr̄. Dicendū g̊ ꝙ donabili
tas q̄ztum ad iſtū moduz dicendi nr̄m. nihil
facit ſicut ꝓbant rōnes ſo iducte. ſed hoc ſa
cit reſpectus. q: ſpūs dicit reſpectū ad illum
cui inſpiratur. ⁊ hoc ſumus nos. iō dr̄ ſpūs
nr̄. Silr̄ deus q: imponit̄ ab actu quem hz
circa nos. vt dicit Dam̄. ideo dr̄ de9 nr̄. Eſt
g̊ regula ꝙ de his dr̄ nr̄. que dn̄t reſpectum
ad nos. ſm hītudinem cāſitatis vel correla/
tiōis ⁊ ſic patent omnia obiecta.

N parte iſta ſūt dubitationes circa
litteram. ⁊ primo dubitatur de hoc
ꝙ dicit. ꝙ relatō nō apparet in hoc
noie ſpūs. vr̄ enim falſum. quia ſpūs dicitur
q: ſpiratur. ergo refertur ad ſpirantez. ergo
apparet in eo relatio. Item videt̄ ꝙ ma/
gis appareat q̄z in hoc nomine donum. q:
relatiua dicuntur que hoc ipſuz quod ſunt
aliorum ſunt. ſed ſpiritus eo ꝙ ſpiritus ha/
bet eſſe a ſpirante. donum vero non oportz
ꝙ habeat eſſe a donāte. ergo non videt̄ in
hoc tantum apparere relatio. R. dicen/
dum ꝙ tam donum q̄z ſpūs dr̄ relatiue. ſed
tamen relatio magis appꝫ in hoc noie do/

num q̄ꝫ in hoc noīe ſpūs. qꝛ donum ſemper
dicit reſpectum ad dantem. ſpūs aūt ſcūs nō
imo poteſt accipi abſolute. vel aliter. dō. ꝙ
Aug. nō dicit ꝙ relatio nō appareat in hoc
nomine ſpūs. ſed ꝙ nō apparet in hoc noīe
ſpūs. ſ. q̄ꝫuis eniꝫ dicatur eſſe ſpūs ſpiratōis
non tamē dicit̄ eſſe ſpūs. ſ. ſpiratiōis. Ad
illud. ꝙ obijcitur. ꝙ magis ſpūs dicit habi-
tudinem reſpicientem eſſe q̄ꝫ donum. dicen
dum ꝙ verum eſt in his quibus accidit eſſe
donum. ſed in ſpū ſcō qui ideo eſt qꝛ donuꝫ
nō habet locum illa obiectio, Item queri
tur de hoc ꝙ dicitur. ꝙ filius naſcendo acce
pit vt ſit ipſa ſƀa. vr̄ enim male dicere. quia
in omni eo ꝙ ineſt filio per natiuitatem diſti
guitur filius a patre. quia natiuitas eſt pro-
prietas diſtincta. ergo filius naſcendo acce-
pit vt ſit eſſentia vel ſubſtātia. ergo pater in
ſubſtātia diſtinguitur a filio. Item ꝙ fili⁹
naſcendo accepit. ſiue ꝙ filius eſt naſcendo
eſt natum. ergo ſƀa eſt nata. ſed filius naſcē-
do eſt ſƀa. omne enim ꝙ naſcendo accipitur
a natiuitate habet ortum. R̷. dō. ꝙ aliqui
diſtinxerunt iſtam locutionem. filius naſcē-
do eſt diuina ſƀa. ſiue deus, qꝛ gerūdiuꝫ pōt
dr̄e ꝯcomitantiaꝫ. ⁊ ſic ſimplr̄ eſt vera. Vel
cāꝫ ⁊ ſic ē mltiplex. qꝛ cū dico filius ē deus ſi
ue diuina ſƀa tria dico. ſ. ſubiectū. ꝯpoſitōeꝫ
⁊ p̄dicatum. pōt ergo hoc gerundiuū naſcē-
do dicere cāſitatem reſpectu ſubiecti vel re
ſpectu ꝯpoſitōis vel reſpectu p̄dicati. Si re
ſpectu ſubiecti. tunc eſt ſenſus. filius naſcen-
do ⁊c. ſ. qui eſt filius naſcendo. vel qui naſcē
do habet vt ſit filius. eſt deus ⁊ ſic eſt vera.
Si reſpectu cōpoſitōis ſic ē ſenſus. filius eſt
deus naſcendo. i. hoc predicatum conuenit
ſubiecto per natiuitatem. ⁊ ſic adhuc locutō
eſt vera. Si reſpectu predicati ſic ē ſenſus. fi
lius eſt deus ſiue ſƀa diuina naſcendo ita ꝙ
naſci ſiue natiuitas ſit principium vel origo
deitatis. ⁊ hoc ſenſu eſt falſa. Magr̄ tamen
iſtam locutionem non diſtinguit ſed ſimplr̄
ꝯcedit. ⁊ ſatis ꝓbabilr̄ q̄m ꝓdicta diſtinc
tio nō videtur habere radicem. Cum enim
gerūdiuum natum ſit determinare cōpoſitō
neꝫ. qꝛ oīo nihil eſt dr̄e hō naſcēdo ⁊ hi⁹ ⁊c.
cū compoſitio predicati ſiue eēntie ſiue oiuꝫ
que attribuunt̄ filio ꝯueniāt ſubiecto p nati
uitatem locutio habet veritatem nec valēt
obiectōes incōtrariuꝫ adducte. qꝛ natiuitas
nō diſtinguit illud ꝙ per natiuitateꝫ hꝫ ſiue
ꝙ eſt i naſcente. ſed eum ſolū q naſcitur. ⁊ iō
nō ſequitur ꝙ ſƀa ſit diſtincta. nec ꝙ ipſa na
ſcatur. q̄ꝫuis per gnātionem habeat̄. Itē
querit̄ de hoc ꝙ dicit. ꝙ fili⁹ natiuitate nō ē
eēntia. vr̄ falſum dicere. qꝛ cum naſcendo ſit
eēntia. pari rōne vr̄ ꝙ natiuitate. ⁊ hoc vr̄ p
auctoritatē Hylarij in littera. R̷. dō. ꝙ
abſqꝫ dubio iſta eſt diſtinguēda filius natiui
tate ē diuina eēntia. qꝛ ablatiu⁹ pōt ꝯſtrui i
rōne forme. vel in rōne p̄ncipij. Si i rōe for
me ſic falſa. qꝛ natiuitas non eſt cā formalis
r̄ſpectu p̄dicati eēntial̄. Si in rōe p̄ncipij ſic
hꝫ veritatem qꝛ oīa que ꝯueniunt filio. ꝯue
niunt ei p natiuitatis origineꝫ. ſed magiſter
qꝛ accipit gerundiuū in rōne p̄ncipij. iō cum
gerundiuo ſimplr̄ ꝯcedit. ⁊ qꝛ accepit abla
tiuū in rōne forme. ideo cū ablatiuo ſimplr̄
negat. magis enim iudicat ſm̄ vſum loq̄ndi
q̄ꝫ ſm̄ virtutē ſmonis. Item queritur de
hoc ꝙ dicit. neqꝫ per defectōem. aut proten
ſionem. aut deriuatōeꝫ q̄uo differūt illa tria
R̷. quidā dn̄t ſic ꝙ p defectionem produ
citur aliq̄d de materia p forme p̄exiſtentis
corruptōeꝫ. ſicut ex grano frumenti herba.
Per ꝓtenſionē ꝓducitur p preexiſtentis
forme permanētiam. ⁊ inductōem forme ar
tificialis. ſicut vas fit de argento. Per de
riuatōem ꝙ ꝓducitur per p̄exiſtētis forme
pmanētiam ſola locali mutatiōe. vt riuus ex
fonte ⁊ lacus ex riuo. Alit̄ pōt dici. ꝙ mā
le p̄ncipium ex quo res ē. aut eſt māle ⁊ trā-
ſiens formaliter ⁊ ſic eſt defectō. Aut eſt mā
le ⁊ permanēs. ⁊ ſic protenſio. Aut eſt māle
⁊ permanens ⁊ agens. ⁊ ſic eſt deriuatio. ho
rum exēpla ſunt manifeſta. Item querit̄.
de hoc ꝙ dicitur. Aliud eſt ꝙ accepimuſ vt
eſſemus: aliō vt ſci eſſemus. vr̄ enim male
dr̄e qꝛ ſicut ſine ſpiritu dei non poſſumuſ ſci
eſſe ita nec eſſe. ergo videtur ꝙ ſpiritu. ſ. nō
tm̄ accepimus vt eſſemus ſancti. ſed etiam
vt eſſemus. R̷. poteſt ad hoc dici ꝙ hoc
dictum eſt per appropriationem. q̄ꝫuis eniꝫ
a ſpiritu. ſ. habeamus eſſe ⁊ ſcm̄ eſſe. appro
priate tamen habemus ſcm̄. ideo non ſic ac
cipi dicitur in nr̄i eſſe ꝓductione ſicut in ſcifi
catiōe. Aliter tamē poteſt dici. ꝙ ſicut da
re ordinatur ad habendum ita ⁊ accipere. ⁊
quia nullus habet ſpiritum. ſ. q̄ꝫtūcunqꝫ ſpi
rit⁹. ſ. operetur i eo. niſi qui poteſt eo frui. ⁊

omnis talis est scũs. iõ. spũs. s. nõ dr̃ proprie
loquẽdo dari nec accipi nisi a scis. Itez q̃
ritur de hoc q̀ dicit. Tollaz de spũ tuo. q: h̄
nõ potest dici q̃ztum ad sb̃am. ergo q̃ztuz ad
effectum siue gratiã. ergo vr̃ q̀ gr̃a transfe-
ratur ab vno in aliũ. Si tu dicas hoc eẽ dic
tum per ꝯformitatẽ. obijcitur q: pari ratõe
posset dici q̀ tolleret de spũ aliorum ⁊ daret
moysi. R. dd. q̀ illud intelligit̃ de spũ q̃z-
tum ad effectũ. ⁊ hec ꝓpositõ de. iportat ibi
ꝯformitatem simul ⁊ partialitatẽ. sed nõ quã
tum ad partẽ ꝯstituentem s̄m veritatẽ. sz s̄z
ꝓpõtionẽ. qm̃ effect⁹ spũs. s. multo plus ha
bundauit i moyse. q̃z i alijs. vt quasi alij ptẽ
gr̃e sue viderent̃ hr̃e. Et dr̃ tollam q̃ztũ ad
sollicitudinẽ. q: dũ dona. spũs. s. alijs sũt cõi
cata. sollicitudo moysi est diminuta. ⁊ ps illi
us sollicitudinis alijs ꝯmissa.

Di. xix.

Unc postq̃z coeternitatẽ trium p
sonarum ⁊c. terminatis duab⁹ p-
tibus in q̃bus magr̃ egit d̃ his q̃
ptinent ad eẽntie vnitatem ⁊ per
sonaꝝ pluralitatẽ singillatiz. hic incipit ter-
tia pars. in qua determinat psonaꝝ equali
tatem q̃ simul respicit pluralitatẽ ⁊ vnitatez.
Et hec pars. hz tres ptes. In p̃ma ꝓponit
in quib⁹ ꝯsistat eq̃litas. In s̄a probat spãlit̃
ibi. Nũc sup est oñdere qũo ⁊c. In tertia q:
in ꝓbando ꝓpositiones dubias dixerat in q
bus dictõ exclusiua gnãt ambiguitatẽ. ideo
determinat qualr̃ dictiones exclusiue acci-
piuntur in diuis. j. di. xxj. Hic orit̃ qõ ex p̃
dictis trahẽs originez. Prima pars in qua
ꝓponit ea in quib⁹ equalitas ꝯsistit habet
duas partes. In p̃ma parte ꝓponit q̀ cõsi-
stit in his tribus. eternitate. magnitudine. ⁊
potestate. In s̄a ne crederent̃ hec tria diuẽ
sa. ostendit q̀ hec sunt vnum ⁊ idem in deo.
s̄o caplõ. Cũq3 enumerẽtur ista quasi diuer
sa. Nunc sup est oñdere q̀ magnitudine.
Hec est s̄a pars in qua probat equalitatẽ ⁊
diuidit̃ hec pars i duas. Supposito eni q̀ i
diuinis sit equalitas q̃ztum ad eternitatem
oñdit primo equalitatem q̃ztum ad magni-
tudinem. s̄o q̃ztum ad potestatem. j. di. xx.
Nunc oñdere restat qũo aliqua. ⁊c. Prima
pars habet duas. In prima probat equali-
tatem magnitudinis per essentie vnitatem.
Scd̃o probat equalitatem excludendo oẽz
inequalitatem ibi. Sed iam nũc ad ꝓpositũ
redeamus. Prima pars in qua probat pso
narum equalitatẽ. q̃ztum ad magnitudinez
hz duas. In p̃ma probat p essentie indiui-
sionem. In s̄a per illam eandẽ oñdit esse in
personis circũincessionem. ibi. Et inde ẽ q̀
pater dicitur esse in filio.

D intelligentiã hi⁹ partis quattuor
q̃nr. Primo querit̃ vtrũ in diui-
sit ponere equalitatẽ. Scd̃o dato
q̀ sic. vtrum in diuinis sit equalitas sũma.
Tertio vtruz in diuis equalitas cũ ꝯuer
sione. Quarto vtrum sit ibi equalitas cũ
circumincessione.

Irca primũ q̀ sit ibi equalitas. oñdi
tur primo p illud q̀ dr̃ in symbolo
tote tres psone coeterne sibi sunt ⁊
coequales. Itẽ hoc ip̃m oñditur rõne sic.
Ois multitudo reducit̃ ad vnitatẽ. g̊ ois in
eq̃litas ad equalitatẽ. sz vnitas aq̃ ẽ ois mul
titudo ẽ vnitas incr̃ata. g̊ eq̃litas ad q̃z redu
cit̃ ois ineq̃litas ẽ eq̃litas icreata. g̊. ⁊c. Itẽ
oẽ q̀ pfectõis ẽ trãsferendũ ẽ ad diuia. sz eq̃
litas ẽ pfectõis icreatura. g̊. ⁊c. Itẽ vnuz
i sb̃a facit idẽptitatẽ. vnũ in q̃ztitate eq̃litatẽ
vnũ in q̃litate fac̃ sitĩtudinẽ. sz i diuis nõ tm̃
ẽ vnitas in sb̃a. sz ẽt inquãtitate. aliogn ñ eẽt
ibi pfecta vnitas. g̊ nõ tm̃ ẽ ibi idẽptitas sb̃e
sz eq̃litas. Cõtra. vbi eq̃litas ibi diuersibi
litas. q: simplex simplici nõ equat̃. sz i diuis
nõ est ponẽ diuisibilitatẽ. g̊ nec eq̃litatẽ. Itẽ
vbi eq̃litas ibi q̃ztitas. sz ꝓpriũ est q̃ztitatis
s̄m eã eq̃le vel ineq̃le dici. sz in diuis non est
ponẽ q̃ztitatẽ. q: s̄m Aug. d̃s ẽ magn⁹. sine
q̃ztitate. g̊. ⁊c. Itẽ vbi eq̃litas ibi finitas
q: ibi ẽ ꝯmẽsuratio. g̊. mẽsura ⁊ finitas. sed i
diuis ẽ ifinitas. g̊. ⁊c. Itez vbi eq̃litas ibi
diuersitas qm̃ nihil ẽ eq̃le sibi. sz i diuis ẽ oi
moda vnitas. g̊ nõ est ibi eq̃litas. R. dd.
q̀ eq̃litas ponit̃ i diuis s̄m q̀ dr̃ i symbolo.
⁊ dicit Aug. Et ad h̄ intelligendũ est. notã-
dũ q̀ eq̃le ⁊ ineq̃le ẽ ꝓpria passio ꝯñs q̃ztita
tẽ. Quantitas aũt dr̃ duplr̃. ꝓprie. s. q̃ztitas
molis. ⁊ trãslatiue q̃ztitas virtutis. ⁊ q: illa
ẽ ꝓpria passio q̃ztitatis. ꝯsequit̃ vtrãq3 q̃zti
tatẽ. vbi ẽ g̊ ponẽ q̃ztitatẽ virtutis. ibi ẽ ponẽ
eq̃litatẽ vel ineq̃litatẽ. h̄ aũt q̃ztitas virtutis
ponit̃ i spũalib⁹ ⁊ sũme repit̃ i diuis q: h̄ q̃z-
titas ñ repugnat simplicitati. sz ꝯsonat. Silr̃
nec eq̃litas ꝯñs istã q̃ztitatẽ. Et q: altera ps

ꝯdictõis ꝯpletioꝛ attribuenda est deo. ⁊ eq̃litas pꝛeit inequalitaté. iõ ponéda est equalitas in diuis ⁊ ꝯcedende sunt rõnes ad hoc.

Ad illud. ğ ꝙ obijcit. incontrariũ. ꝙ vbi eq̃litas ibi diuisibilitas. dõ. ꝙ illud verum é de equalitate q̃ ꝯsequit q̃ȝtitaté mol. Ad illud. ꝙ scõo obijcitur. vbi é eq̃litas ibi q̃ȝtitas. verum est. vel ꝭm genus. vel ꝭm spém. ⁊ q̃ȝuis nomé q̃ȝtitatis nõ transferat. transfertur. tñ nomen spéi vt magnitudo. Ad illud. ꝙ obijcit. vbi est equalitas. ibi finitas dõ. ꝙ eq̃litas in creaturis duo impoꝛtat. s. ꝯtinuatõem ⁊ excessus priuatõem. pꝛimũ est in ꝯpletionis rõne limitationis. Scõm pfectionis. Ideo transfert rõne ꝭi nõ pmi. Posset tñ dici ꝙ infinitum ꝙ est in cõpꝛehẽsibile ꝭm veritatem est ab ĩfinito ꝯpꝛehẽsibile. ⁊ ideo ꝯmẽsurabile infinito. ⁊ est sibi finitũ. ⁊ ex hoc nõ sequit. est ꝯmẽsurabile infinito. ğ finitum. imo magis infinitũ. ⁊ est ibi quid ⁊ simplr. Ad illud. ꝙ obijcitur. vbi eq̃litas ibi diuersitas. dõ. ꝙ est diuersitas suppositorum ⁊ est diuersitas foꝛme. ad equalitaté ⁊ silitudinem requirit diuersitas suppositoꝛũ nõ aũt foꝛme diuersitas: ȝ vnitas: ꝙ aũt cõsequitur in inferioꝛibꝰ ad diuersitaté suppositoꝝ. numeratio foꝛme vel q̃ȝtitas. hoc est i perfectionis. ⁊ iõ totũ ꝙ pfectionis trãsfert in deũ. non tamen est in suppositis pꝛopꝛie loquendo diuersitas. sed distinctio.

Cõo q̃ritur vtrũ in diuinis sit sũma eq̃litas. Et ꝙ sic vr ħ mõ. Sicut dr ab Aug. i li. õ fide ad Petrũ nõ dr aliq̃s maioꝛ alio nisi aut qꝛ pcedit etate. aut qꝛ excedit magnitudine. aut qꝛ supat ptãte. ȝ nihil hoꝝ est in diuis vt ꝓbat Aug. ⁊ magister. ğ nihil é ibi ineq̃litatis. ğ est ibi sũma equalitas. Item nõ põt maioꝛ equalitas cogitari q̃ȝ vbi vnum equat vni. ⁊ vnũ pluribus. ⁊ vnũ oĩbus. sed in diuis tãtus est filius q̃ȝtus pr. ⁊ tantus filius q̃ȝtus pr ⁊ sps s. ⁊ tãtus ét q̃ȝtus oés tres. ğ. ⁊c. Itẽ vnitas in q̃ȝtitate sicut dictum est facit equalitaté. ğ vbi sũma vnitas ibi sũma eq̃litas. sed ħ est in diuis. ğ. ⁊c. Itẽ status nõ est nisi in sũmo. sed status est in illa equalitate per reductionem omniũ ad ipsam ergo. ⁊c. Cõtra Aug. in li. lxxxiij. q. Si omnia eẽnt equalia non essent omnia. ergo omnimoda equalitas tollit perfectionem. si. ergo nihil ponẽdum é i deo ꝙ repugnat perfectioni. in diuinis psonis nõ est omnimoda eq̃litas. Itez maioꝛ est equalitas que attenditur ꝭm q̃ȝtitatem ꝯtinuam ⁊ discretam. q̃ȝ ꝭm ꝯtinuam tm̃. sed in diuinis nõ est equalitas ꝭm q̃ȝtitatez discretã qꝛ ibi est trinitas. ⁊ ita ĩparilitas ğ in diuinis nõ est oĩmoda eq̃litas. Item maioꝛ est eq̃litas. q̃ attendit ꝭm potentiaz ⁊ sapientiã ⁊ bonitaté. q̃ȝ ꝭm potentiã ⁊ sapiaz tm̃. sed in diuis nõ est equalitas ꝭm bonitatem. ğ nõ est ibi sũma equalitas. ꝓbatio minoris. Bonũ é diffusiuũ sui. sed magis diffundit se filius q̃ȝ spũs. s. qꝛ ꝓducit sibi equalez. ⁊ etiã pr q̃ȝ filius. ğ. ⁊c. Querit ğ quare Aug. nõ oñdit equalitaté in sapiẽtia ⁊ bonitate. Et iteꝝ quar non ex pte loci sicut ⁊ magnitudinis. ⁊ etiam aliaꝝ dñaꝝ q̃ȝtitatis. ꝙ cũ. nõ faciat non vr assignare oĩmodã equalitaté. sed solũ in parté. aut si oĩmodã ostendit: ĩsufficient ꝓcedit. R. dõ. ꝙ in diuinis est sũma equalitas. ⁊ sũma etiam assignatur ab Aug. qm̃ sufficient oñditur remotio oĩs inequalitatis per illa tria que sunt. eternitas magnitudo. ⁊ potentia. Hoꝛum triũ distinctio ⁊ sufficientia ab aliquibus accipitur sic. Quia enim in diuinis non est extensio mol nec aggregatio multitudinis. iõ nõ é ibi q̃ȝtitas cõtinua. intrinseca. nec discreta. sed loco eiꝰ est q̃ȝtitas virtutis q̃ tangit per hoc mẽbꝛũ ꝙ é potẽtia. Quia vero deꝰ suo ambitu ꝯplectit oém duratõnez. iõ est ibi q̃ȝtitas eternitatis coꝛrespõdens tpi. Quia vero ambitu sue ĩmẽsitatis ꝯplectitur oẽm locuz ⁊ locatũ. ideo est ibi q̃ȝtitas magnitudis coꝛrespondens loco. Et sic patet. cur nõ sit aliam quantitatem accipere ibi. quod sufficiẽter in illis ostenditur equalitas ⁊ ꝯsistit.

Sed hec distinctio non est conueniens: tum quia in deo non est nisi quantitas virtutis. ⁊ ita non deberet ibi esse nisi vnum membꝛum. nec debet illa distingui contra alias. tum etiam quia magnitudo in diuinis non attenditur quantum ad ambitum localitatis. sed etiam quantum ad intensionem bonitatis. Unde dicitur in. vj. li. de tri. ꝙ i spiritualibus idez est maius ⁊ melius. Et ꝓpter hoc quantitas virtutis non tantum attenditur in operatione. sed etiam in re considerata i oĩmoda absolutõe. Iõ possumus aliter hoꝛum trium distinctõem ⁊ sufficiẽtiã

assignare. In oi ꝙ est cõuenit hanc triplicẽ
ꝯsideratione͂ hr̃e. pót eni aliquid ꝯsiderari
in cõꝑatione ad suam originẽ siue a ꝑte ante
Et sic vnũ est maius altero. qñ origo eius ẽ
prior. ⁊ ꝯ͂ hoc est equalitas eternitatis. pót
iterum ꝯsiderari in se. ⁊ sic dr̃ vnum altero
maius. q: maioris extẽsionis: vel q: maioris
valoris. ꝯ͂ hanc est in deo equalitas magni-
tudinis. vt hec equalitas nó tantũ dicat̃ ꝑ cõ
paratione͂ ad localitatẽ: sed etiam ad sapiaꝫ
⁊ bonitatẽ. ⁊ ad oẽ ꝙ facit alterũ altero di
ci maius q: melius. Vñ Aug. ⁊ magr̃ i hac
di. ꝓbant equalitatẽ magnitudinis. ꝑ equa
litatem ꝟtutis siue in ꝟtute. potest etiaꝫ ter
tio ꝯsiderari ꝑ ꝯꝑatione͂ ad effectus. ⁊ sic dr̃
mai⁹ q: potenti⁹ ⁊ ꝯ͂ hoc ẽ equalitas poten
tie. Nũ igit̃ rẽ nó contingit plibus mõis
ꝯsiderari. si ẽ equalitas in istis sũma ẽ. ⁊ cuꝫ
oñdit̃ in istis sũma oñdit̃. ⁊ ꝑfecta inductiõe
ꝓcedit̃. ⁊ sic pꝫ illud ꝙ vltio q̃rebatur. Ad
illud g̊ ꝙ obr̃. ꝑmo ꝙ equalitas repugnat ꝑ
fectioni. dõ. ꝙ veruꝫ ẽ ꝑfectioni vniuersi. q̃
aggregata ẽ ex diuersitate. non sic ẽ in deo.
Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ maior est equalitas. ꝫꝫ
vtranq̃ꝫ q̃ꝫtitatem ⁊c. dõ. ꝙ sũma equalitas
nó est in q̃ꝫtitate cõtinua nec discreta. q: ibi
vnum nó equat̃ plibus: sed hic ẽ ꝑfectissima
equalitas. iõ solũ ꝫm q̃ꝫtitatẽ ꝟtutis attendi
tur. Ad illud ꝙ obr̃. de bonitate. q: diffu
siuuꝫ ⁊c. dõ. ꝙ emanatio ꝑsone non attẽdit̃
ꝫm rõem bonitatis essentie sed magis fecũ-
ditatꝭ ꝑsone vel in ꝑsona. ⁊ iõ nõ sequit̃ ꝙ si
spũs. s. non ꝓducit. ꝙ ꝓp hoc hẽat min⁹ de
bonitate. Vñ notandũ ꝙ duplex est diffusio
s. intra vel extra. diffusio intra est qñ ꝑsona
ꝓcedit a ꝑsona in vnitate nẽ. ⁊ hec nó est
ꝓꝑe diffusio. ⁊ h̃ nó ꝯsequit̃ bonũ q: bonũ
ſꝫ bonũ in ypostasi. q̃ aliã ꝓducere nata est.
Et iõ ꝫm hanc diffusione͂ nõ dr̃ vna ꝑsona
altera melior. Est alia diffusio extra q̃ attẽ
ditur in ꝓductione effectus. ⁊ ꝫm hanc rõ-
nem attenditur diffusio ꝓꝑe ⁊ rõ boni. ⁊ q:
in hac vna persona alterã non excedit. q: in
diuisa sunt oꝑa trinitatis. iõ hac non ẽ vna
melior alia.

Tertio q̃rit̃ vtꝝ in diuinis sit equali
tas cũ ꝯuersione. Et ꝙ nõ vr̃ h̃ mõ
Criso. sup. j. Heb. i. Qui cũ sit splẽ
dor ⁊c. filius est equalis patri. non pr̃ filio.
Itẽ Hylarius. imago si ꝑfecte iplet illud cu
ius ẽ. ipsa coequat̃ ei. nõ illud sue imagini.
Itẽ Aug. in ꝑmo lib. de doc. xp̃iana. In
patre vnitas in filio eq̃litas. g̊ vr̃ ꝙ pr̃ non
sit equalis filio vt fili⁹ patri. Itẽ Dio. In
cãlibus ⁊ cãtis nõ recipim⁹ reciprocatione͂
ſꝫ pr̃ est principium filij. g̊ ⁊c. Contra. oẽ
relatiuuꝫ eqꝑantie denoiat extrema ꝫꝫ mo-
dum ꝯsilẽm. sed eq̃litas est relatio equipan
tie. g̊ silis reciprocatio. Item vnum inq̃ꝫ
titate facit equalitatẽ: ſꝫ sicut filius ẽ vnum
cũ patre. ita pr̃ vnũ cũ filio. q̃ꝫtũ ad sbaꝫ ⁊ q̃ꝫ
titatẽ. g̊ sic filius ẽ equalis patri. ita pr̃ filio
ergo. est ibi reciprocatio. Iteꝫ equalitas
mutua ⁊ reciprocata maior ẽ q̃ꝫ nõ recipro-
cata. g̊ si in diuinis ẽ sũma equalitas pꝫ ⁊c.
Itẽ oẽ q̃ꝫtũ ꝯꝑatũ q̃ꝫto aut ẽ mai⁹ aut min⁹
aut equale: ſꝫ pr̃ est q̃ꝫtus ꝟtute ⁊ silr̃ filius.
aut g̊ pr̃ est maior ꝟtute filio. aut minor. aut
equalis: sed nõ maior aut minor. g̊ equalis.
Rñ. dõ. ꝙ equalitas est ibi nõ tm̃ q: diui
na ſꝫ etiã q: equalitas de sui rõne dicit reci-
procatione͂ inq̃ꝫtum equalitas. ⁊ ꝫꝫ hoc cre
dendũ qõ pater ẽ equalis filio ⁊ fili⁹ patri.
Et ad intelligentiam o boꝝ notandũ. ꝙ du
pliciter est loq̃ de equalitate: aut ꝓut dicit re
spectum eqꝑantie: aut ꝓut vltra respectum
ꝯcernit actũ coequationis. Inq̃ꝫtum dic̃ re
spectum eqꝑantie. sicut ostendũt rões. necẽ ẽ
ꝙ sit ibi reciprocatio: ſꝫ inq̃ꝫtum vlteri⁹ con
cernit actũ coeq̃tiõis sic dicit rõneꝫ imitatõis
⁊ sic nõ ꝯuenit patri respectu filij q: impor
tat auctoritatem in pr̃e. vñ nõ dr̃ pater coe-
quari filio. q: filiuꝫ nõ imitat̃ nec ꝑfecte nec
imꝑfecte. Et ẽ simile. si dicat̃ hoc cũ illo. po
test enim dupliciter intelligi: aut prout dicit
duorum ꝯiunctioneꝫ. ⁊ sic de necessitate at
tenditur secundum conuersionem. si eni iste
vadit cũ illo. necesse est etiam ꝙ verum sit
econuerso. Alio modo hoc cũ illo dicit asso
ciationem ⁊ ita quãdã subauctoritatem. in
associetate. ⁊ sic dicitur ꝙ miles associat re
gem non econuerso. Similiter intelligendũ
est in equalitate. Et ex his patent auctori-
tates sanctorum quia locuntur de equalita
te. secundo modo. preter illam Dio. ad quã
Rn. ꝙ non habet locum in proposito: quia
Dionisius loquitur ꝓprie de cã. ꝫꝫ ꝙ cã dici
tur illõ cuius esse seq̃tur aliud. ⁊ ita differt
ꝑ essentiã ab effectu. ⁊ hoc modo cã nõ ca-
dit in deo respectu ꝑsone.

Quarto querit vtrū in diuinis sit eq̄
litas cū circūincessione. Et q̄ sic osten
ditur p̄mo auctoritate dn̄i. Jo. xiiij.
Ego in p̄re ⁊ p̄r in me est. Jtē Aug. de fi
de ad petrū pp vnitatem nature totus pat̄
est in filio ⁊ spū. s. Jtem hoc ip̄z ostenditur
rōne: q: in quocūq̧ est. sb̄a vel eēntia patris
est p̄r. sed sb̄a p̄ris est in filio. ḡ p̄r est in filio
eadem rōne est filius in p̄re. Jtē omne co
gnitū ē i cognoscēte l' p virtutē l' p silitudinē
s̄ p̄r cognoscit filiū q̄ztum ad ypostesis ⁊ p
prietatem. ḡ filius est in p̄re. Aut ḡ q̄ztuz ad
veritatem aut q̄ztum ad silitudinē veritatis
nō q̄ztum ad silitudinem. q: tūc esset filius i
patre sicut creatura. ḡ q̄ztum ad veritatē. ea
dem rōne ⁊ pater in filio. ḡ est circūincessio.
ibi. Jtē omne q̄ est ꝯparatū ad alterum.
aut est in illo aut extra illū. Si ḡ filius ꝯpa
ratur ad patrē. aut est in illo aut extra. si in
eo. eadē rōne ⁊ pater in eo. si extra eū. s̄ illa
quoꝝ vnū est extra alteꝝ differūt per sb̄am
ergo p̄r ⁊ filius sb̄aliter differunt. Jtē ma
ior est ꝯueniētia in diuinis q̄z sit generis ad
spēs. vel totius ad p̄tes. sed pp ꝯuenientiaz
generis ad spēs. genus est i speciebꝰ ⁊ econ
uerso. ⁊ silr̄ totum in partibꝰ ⁊ econuerso. ḡ
multo fortius in diuinis p̄r est in filio ⁊ econ
uerso. Cōtra. Si p̄r est in filio. ⁊ ecōuerso
ergo p̄r est in patre. sicut eni sequit̄ in p̄dic
camto. q̄ quicq̄d p̄dicat̄ in plus l' eq̄ de ali
quo: p̄dicat̄ de oī eo q̄ ē sub eo: ḡ silr̄. si ali
quid est in aliquo necesse est q̄ in eodē sit oē
q̄ est in eo. ḡ si filius est i p̄re. oē q̄ est i filio
est in patre. sed p̄r est in filio. ḡ pater est i pa
tre. Jtē q̄ñcunq̧ duo simplicia eiusdez ge
neris simul sunt. ita q̄ vnum est i altero nō
distingunt̄ ab inuicem. sicut punctus ē in pū
cto. Si ergo pater ⁊ filius sunt oīo simplices
si pater est in filio ⁊ filius in patre non vr̄ q̄
distinguātur. Jtem si due essentie diuine
essēt. impossibile esset q̄ vna esset in alia q:
vna non posset illabi alij. q̄m̄ vtraq̧ esset
eque spiritualis. ⁊ summe spiritualis. ergo si
due sunt persone eque ⁊ summe spirituales.
impossibile est q̄ vna sit in altera ⁊ per illud
videtur q̄ deus non potest esse increatura
quin ei illabatur. Si ergo persona est in per
sona. videtur omnino ei illabi. Jtem que
ro quid significet hoc q̄ est eē in patre. vtrū
dicatur s̄m sb̄am aut s̄m relationē. Si s̄z re
lationem. hoc est contra Aug. qui dicit i lr̄a
q̄ propter vnitatem nature totus pater est
in filio ⁊ spiritu. s. Si s̄m sb̄am sed q̄ s̄m sb̄az
dn̄r ꝯueniunt tribus. ergo hoc q̄ est esse in
patre conuenit filio ⁊ spiritui scō. ⁊ patri. er
go pater est in patre. q̄ non ꝯceditur. Jtē
cum dicitur pater est in filio ⁊ filius i patre.
Aut importatur eadem habitudo aut alte
ra si eadem cū filius sit in patre vt in princi
pio. tunc similiter pater erit i filio vt in prin
cipio. q̄ similiter est absurdum. Si non im
portatur eadem habitudo. ergo sicut nō est
circūincessio cum dicitur genus in specie ⁊
species in genere. similiter nec in proposito.
esset circūincessio. Jtez filius est de patre
⁊ apud patrez ⁊ non conuertitur. ergo pari
ratione videtur q̄ non conuertitur. q̄ si pa
ter ē in filio q̄ filiꝰ sit in patre. Jtez nouez
sunt modi essendi. increaturis. Primo mo
do sicut pars in toto. Scd̄o modo sicut totū
in partibus. Tertio modo sicut species i ge
nere. Quarto modo sicut genus i speciebus
Quinto sicut forma in mā. Sexto sicut rec
tum siue motum in regente. Septimo sicut
res in suo fine. Octauo sicut ꝯtentū in conti
nēte. ⁊ nonū addit Boetius q̄ sicut accñs in
subiecto. querit̄ quo istoꝝ modoꝝ sit pater
in filio. ⁊ econuerso. ⁊ cū nullū hoꝝ sit dare
vr̄ q̄ nullomō sit. R. dō. q̄ sicut auctorita
tes probant ⁊ rōnes. i diuinis est sūma ⁊ per
fecta circūincessio. ⁊ hec vocatur circūinces
sio qua dr̄ q̄ vnꝰ est i alio ⁊ ecōuerso. Et h̄
ꝑprie ⁊ perfecte in solo deo ē. q: circūinces
sio i eēndo ponit distinctōez simul ⁊ vnitatez
⁊ q̄m̄ in solo deo est sūma vnitas cū distinc
tōe. ita q̄ distinctio est incōfusa. ⁊ vnitas in
distincta. Hinc ē q̄ in solo deo est circūinces
sio p̄fecta. ⁊ patet rō huius q: rō circūinces
siōis. est p̄fecta vnitas eēntie cū distinctōe p
sonaꝝ. Et q̄m̄ hoc est ꝑprium solius dei. iō
⁊ circūincessio tal'. s̄m q̄ dicit Hylariꝰ ⁊ ma
gister adducit in lr̄a. Ad illud ḡ q̄ obijcit̄
q̄ p̄r in filio ⁊ filius in patre. ḡ pater i se. dn̄t
quidā q̄ argumentum nō valet q: mutatur
habitudo eius q̄ est in. q: in vna dicit hitu
dinē principiati ad principium. in alia dicit
habitudinez principij ad principiatū. Ta
men illud non oportet dicere q: sicut iaz pa
tebit. in non dicit diuersam habitudinem.
nec tamen sequitur. imo est accñs ibi. eo q̄

notat distinctõem. sicut accñs est hic. petrus
est siẽs paulo. ⁊ paulus petro. ğ petrus ẽ si
milis petro. accñs e. ita ⁊ in ꝓposito intelligẽ
dum. Ad illud ꝙ obijcit. ꝙ simplicia simł
existentia ꝯfundunt in vnũ. dõ. ꝙ illud ve-
rum est qñ simplicia hñt distingui penes il
lud in quo sunt sicut pũctus ⁊ vnitas ab eo i
quo est. sed qñ seipis distingunt. ⁊ in seipsis
substantificant. tunc q̃zuis sint simul nõ con
fundunt ⁊ tales sũt ypostases diuine. Et
hiꝰ siłe q̃zuis nõ possit ꝑfecte in creatura i-
ueniri. tñ Diony. ponit exemplũ in luibꝰ q̃
multa sunt in eodẽ aere incõfusa. ⁊ hiꝰ signũ
est q: qñ luiare aufert secuz trahit lumẽ suũ
nihil de alijs ꝯuellẽs. ⁊ rõ hiꝰ est q: lumina
in aere nõ distingunt penes id i quo. Ad
illud. ꝙ obijcitur. ꝙ eẽntia nõ est in essentia
nisi per illapsuz. ⁊ c. dõ. ꝙ nõ est siłe q: vbi ẽ
essentiaꝝ diuersitas. si vna est i altera. opoꝛ
tet ꝙ vna sit aliquo mõ m̃alis alteri. sed qñ
ꝑsone differunt salua eẽntie vnitate vna est
in alia. q: eẽntia vnius est essentia alteriꝰ ⁊
ita sicut idez nõ illabit sibi. ita nullus potest
esse ibi illapsus. Ad illud. ꝙ querit qd si-
gnificet hoc ꝙ est eẽ in patre. dõ. ꝙ sicut sci i
nuũt sicut equale dicit respectũ ꝭm vnitatez
q̃ztitatis ⁊ siłe ꝭz vnitatẽ q̃litatis. siłr hoc ꝙ
est eẽ in patre ꝭm vnitatẽ sbe. Vñ sicut eq̃le
simul importat sbam cũ relatõe sicut patebit
j. ⁊ hoc ꝙ est in. ⁊ sicut qd ẽ equal̃ patri. ar-
tatur ad standũ pꝛo alijs ꝑsonis ita ⁊ in ꝓpo
sito intelligendũ. Ad illud. ꝙ q̃rit vtrũ i-
poꝛtet eadẽ hitudo. dõ. sine ꝑiudicio ꝙ sic.
q̃ztum est de rõne nois. sicut enim cũ dr̃ pat̃
est siẽs filio. ⁊ ecõuerso. non ipoꝛtatur alia ⁊
alia hitudo. ita nec ꝙ est. in. ꝙ ipoꝛtat rela-
tõz idẽptitatis siue ꝯsbalitatꝭ. vñ si dicat pr̃
est siẽs filio ⁊ econuerso. non dr̃ alia hitudo
sic in ꝓposito. q: significat ꝭ ꝙ est esse in pr̃e
idẽ ꝙ eẽ patrẽ ꝯsbalem. ⁊ vniformit̃ accipit
ꝯsbalis cũ dr̃ de patre ⁊ filio. Et hoc pꝫ q: si
nõ dr̃et ꝯsiłem habitudinẽ nõ eẽt circũincef
sio. sicut nec est qñ dr̃ creatura eẽ in deo. ⁊
deꝰ eẽ i creatura. q: alia ipoꝛtat habitudo i
vtraqꝫ. Ad illud. ꝙ querit. de hoc ꝙ est
apud ⁊ c. dõ. ꝙ quedã ꝓpões important ha
bitudinem repugnãtie vt ꝯtra. quedam di-
stantie. vt hoc ꝙ est ad. ⁊ propter. quedam
cause. vt. de. ⁊ ex. quedã conuenientie. vt in.
⁊ cum. pꝛime ⁊ ꝭe nullomodo recipiunt. sed
tertie ⁊ quarte sic. ⁊ tertie nõ ꝯuersim. sed q̃r
te ꝯuersim. q: cõuenientia est relatõ equipa
rantie. Ad vltimũ soluendũ ꝙ ille est sin
gularis modus essendi. in qui non contine-
tur inter illos. nec potest reperiri pꝛopꝛie in
creaturis.

IN parte ista sunt dubitatiões circa
lrãm. ⁊ ꝑmo dubitat de situ huius
partis. Cũ eniz vnitas in sba faciat
idẽptitatem. ⁊ vnitas in q̃ztitate equalitatẽ
vnitas in qualitate siłitudinem. pari rõe vr̃
ꝙ deberet determinare de idẽptitate ⁊ siłi-
tudine. ꝙ si de his nõ determinat. vr̃ ꝙ nec
de equalitate deberet facere spãlem tracta
tum. R. dõ: ꝙ ostensa ꝑfecta equalitate.
oñditur ꝙ oĩmoda sit in natura idẽptitas. ⁊
siłitudo. ⁊ iõ determinata eq̃litate. nõ ẽ opõ
tunũ de alijs determinare. sed magis de eq̃
litate determinat ꝓpter hereses extirpan-
das arrianoꝝ maxime qui posuerũt inequa
litatem in diuinis. ⁊ iõ difficilioꝛ ⁊ vtilioꝛ cir
ca hoc versatur disputatõ. Itẽ dubitatur
de hoc ꝙ dicit. ꝙ eq̃litas ꝯsistit in eternitate
Vr̃ eni male ꝓcedere q: ipse diuidit coeter
nitatez ꝯtra equalitatẽ. ğ si ab ea distinguit
q̃ztũ ad eternitatẽ nõ attendit eq̃litas. R.
dõ. ꝙ equalitas ꝑfecta in his tribus ꝯsistit
⁊ magr̃ cũ diuidit equalitatem ꝯtra eterni-
tatem q̃ztum ad alia duo mẽbꝛa. s. magnitu
dinẽ ⁊ potentiã. Item querit de hoc ꝙ di
cit. nõ alio deus alio magnus ⁊ c. q: vr̃ pari
rõne cum alio sit deus alio pater sit. ꝙ alio
sit deus. alio magnus. Si dicas ꝙ quãtitas
transit in sbam. relatio non. obijcitur. ꝙ illõ
non soluit Aug. enim loquitur de foꝛmali ꝑ
dicatiõe. ⁊ constat ꝙ foꝛmaliter loq̃ẽdo ita
ẽ ista falsa. deꝰ est magnꝰ deitate. vel deꝰ ma
gnitudine. sicut ⁊ pater magnitudine. R.
dõ. ꝙ q̃zuis ꝭm rõnem loquendi vel intelli
gendi a pte nostra magnitudo in diuinis di
catur per modũ q̃ztitatis. ⁊ deitas per mo-
dum sbe. tamen a parte rei nulla omnino est
differentia. nihil enim de magnitudine dici
tur. ꝙ non dicatur de substantia In relatio
ne autez paternitatis non est ita. aliquid eñ
pꝛedicatur de paternitate ꝙ non potest dici
de essentia sicut distinguẽ ⁊ distingui. Itẽ
queritur de hoc ꝙ dicit. In generatione ge
nerationum anni tui. videt enim male ꝯre

q: in eternitate nulla cadit variatõ.ergo cũ annus variationem habeat nõ debet transferri ibi. Item nulla eternitate est omnimoda simplicitas ⁊ ipartibilitas.ḡ nõ deberet pluralit̃ dici ãnos. ℞.dõ.ꝙ iuxta modum nostre ĩfirmitatis ⁊ itelligimus diuinaȝ eternitatem ⁊ nominamus.qm̃ enim annus dicit completã t̄pis reuolutionem ɓm decursum solis in zodiaco.⁊ regressum ad idẽ pũctum.⁊ diuina eternitas est pfecta.⁊ durationes ceteras circũplectens.ideo ad ipsaȝ trãstulit scriptura nomẽ anni. Rursus q: interminata ⁊ a parte ante ⁊ a parte post.ideo nõ ãnum dicit quasi terminũ habeat nec generatõem singulariter sȝ pluralit̃ ãnos ⁊ generationes sill̓r Rõe ḡ pfectionis ⁊ interminatõis trãsfertur nõ rõne variatõnis. Item querit̃ de hoc ꝙ dicit ꝙ. In gnõne scõꝝum sunt ãni dei eternitas.vr̃ enim falsum q: duratio scõꝝum est finita a parte añ.sed eternitas dei est ĩfinita.a parte añ ⁊ post.ḡ sci non sũt in illa. Item quo mõ essendi.in.est generatio scõꝝum in illa.Sicut mẽsura:non q: dei eternitas solius dei est mẽsura.Sȝ sicut cã in effectu:sȝ hoc mõ est i ceteris creaturis.

℞.dõ.ꝙ illud verbũ nõ est.dictũ p ꝯmensuratõem neqȝ per equalitatẽ.sed p ꝯcomitantiã ⁊ ꝯformitatẽ q: eni gnõ scõꝝum a parte post durat in infinitum ⁊ durat etiam sine variatõe.iõ illam sũmam eternitatẽ in eternũ ꝯcomitatur ⁊ ei expresse ꝯformatur.⁊ iõ exponit illud ps Dñ. Aug. in gnãtione generationum.ãni tui.siue in gnãtõne interminata quꝫ gnõ est sci.siue sci sunt illa gnõ.⁊ q: iperpetuum durat ⁊ q: ex multis gnãtiõibus sũt collecti. Itẽ querit̃ de hoc ꝙ dic̃. Quod pr̃ est in filio.⁊ filius in prẽ q: si quicquid ẽ in deo deus est pp sũmã simplicitateȝ ḡ qcquid est i filio est filius ḡ si pr̃ est in filio.pater est filius. ℞.dõ.ꝙ nõ est sil̃e.q: cuȝ dicitur aliquid esse in deo.hec ꝑpositio in. aut dicit distinctõem ẽentialeȝ.⁊ sic nõ quicquid est i deo est deus.q: nos i deo viuim⁹ mouemur ⁊ sum⁹. Aut nullam dicit distinctionem nisi ɓm modum intelligendi.⁊ hec ponit omnimodam idẽptitatem. ⁊ ideo seqtur ꝙ sit deus ꝙ est i deo.sed cum dicitur ꝺ persona hec p̄positio in dic̃ distinctõem ꝑsonalẽ.⁊ vna ꝑsona de alia nõ ꝑdicatur.⁊ ideo pȝ ꝙ nõ est sil̃e. Itẽ querit̃ de hoc ꝙ dicit Hylarius.nec exẽpluȝ reb⁹ diuis ꝯpatio humana ꝑstabit.vr̃ eni falsũ q: ymago est exp̄ssa silitudo.⁊ vestigiũ est in oi creatura.ḡ vr̃ qꝺ exemplũ sit in oib⁹. ℞.dõ.ꝙ est exemplũ exp̄mẽs pfecte ⁊ consili̓r oio.⁊ tale nullũ est in creaturis.q: ymago ⁊ cetere creature plus hñt dissilitudinis.⁊ est exemplum aliquo mõ manuducẽs.⁊ sic multa sũt.⁊ ex multis colligit̃ vnum nec tñ oio perfectum. Itẽ queritur de hoc ꝙ dicit. Quod itelligibile est hoi.possibile est deo.vr̃ falsum.q: anima nostra quodãmodo est oia.⁊ intellectus noster nõ totintelligit qn plura possit itelligere. ℞.dõ.ꝙ est loqui de itellectu ꝯp̄hendẽre.⁊ sic non ẽ verũ ꝙ omia intelligere possit q: nec deus nec aliqd dei est cõp̄hensibile nobis q: omio infinitus Et est loq ꝺ itellectu apphendẽte ⁊ hoc dupliciter.aut in rõne possibilis ⁊ suscipientis.⁊ sic vtiqȝ omne ꝙ põt fieri.põt intelligere. q: possibile est ad intelligẽdum.aut in rõne agẽtis.⁊ q: nõ habet lumẽ tante potẽtie ꝙ possit super omia.s.p̄ñtia ⁊ futura.q: multa sũt ꝯtra eius iudicium.sic nõ est oium. Itȝ queritur de h ꝙ dicit Hylarius. Nã si pteȝ ſbe.neuter pfectus.vr̃ enim nõ sequi hoc.q: hõ pfectus generat filium pfectuȝ.⁊ tñ non dat ei nisi partẽ. ℞.dõ.ꝙ est pfectio.simpliciter ⁊.in genere.pfectõ in gnẽ bñ cõpatitur secum datioẽ ⁊ receptioẽ partis.q: in dãte supplet̃.per restauratõem. In accipiẽte per augmentũ. ⁊ additõeȝ.Sed perfectõ simpl̓r nõ ꝯpatitur secuȝ nec restauratõem nec additionem.⁊ qm̃ in deo est pfectõ simplicit̃.iõ si daret partem in dãte remaneret defectus.sil̓r ⁊ in accipiẽte.⁊ iõ nõ est sil̃e de homine. Itẽ queritur ꝺ hoc ꝙ dicit. Nõ p duplicẽ ꝯueniẽtiũ generum.⁊ c̃. Aut eni tangit modos essendi.aut generandi.nõ essendi.quia multo plures sunt qȝ isti.nec generandi.⁊ ita vtroqȝ modo est insufficiens.

℞. Aliqui dicunt quod Hylarius assignat hic modos generationis qui sunt in creaturis vt excludat eos a filio.sed non assignant nisi duos modos quia non loquitur nisi de generatõne viui. Uiuens autem generale diuiditur i uegetabile.⁊ sensibile.⁊ ɓm hoc illud duplex genus duplex ẽ mod⁹ generãdi quẽ tangit Hylari⁹.naȝ aialia generantur ex ꝯiunctione maris ⁊ femie.⁊ plã

te per insertũ. primũ tangit cũ dicit. non per
duplicem ꝯuenientiũ generꝝ. q: masculus ⁊
femina. ⁊ sunt duplicis generis q̃ꝫtum ad se
xum. ⁊ tñ ꝯueniẽtes sunt q̃ꝫtum ad formá ⁊
nãm. Scõm modũ tangit cũ dicit. Nec ꝑ in
sitiuá capacioris sbe. sicut surculus inseritur
arbori. Sed per nẽ vnicam silitudiné l. sili-
tudinem oio in natura indifferenté. Aliť
põt dici ꝙ Hylarius nõ loquiť hic de mo-
dis generãdi. sed loquiť quõ pater sit i filio.
⁊ excludit modũ essendi in quo creatura dr̃
esse increatura ꝫ modũ vñitatũ. ad qué mo
dum ꝯcurrit duplex ꝯditio creaturaꝝ. Pri
ma creaturaꝝ quo ad nãꝫ diuersitas. Scõa
est ꝯtinentis capacitas. ⁊ has excludit ab il
lo mõ existendi q est in diuinis ꝑ illa duo q̃
dicit. ꝙ filius est in pr̃e. Non ꝑ ꝯiunctõnem
duoꝝ generũ. neqꝫ per insitiuam capacitatꝭ
sbe nãm. Et hoc pꝫ per lr̃am Hylarij q̃ꝫ
imediate subiungit i originali. ⁊ magr̃ õmit
tit. q: inqt Hylarius. ꝑ corporalé necessita-
tem exteriora fieri his quibꝰ ꝯtineNť inte-
riora nõ possunt. ⁊ vult ꝙ illud est ipossibi-
le in creaturis corporalibꝰ ꝙ mutuo sint in
seipsis sicut pr̃ est in filio. q: ꝓpter corpora-
lem necessitaté ⁊ iperfectõem interiora non
possunt fieri exteriora his quibus ꝯtineNť.
vt si aqua est intus in uase duꝫ est intus non
potest fieri extra ⁊ ita non cõtinetur vas. vt
vas sit in aqua. Iteꝫ queriť quid é hoc ꝙ
dicit. dum nãm dei nõ degenerat natiuitas.
q: nõ tñ in deo. sed etiã i creaturis pluribꝰ
nõ degnãt. R. dõ. ꝙ degnãre est extra ge
nus generãtis exire. Exire aũt extra genus
generãtis. hoc est. Aut q̃ꝫtũ ad formaꝫ cõeꝫ
⁊ nãm. ⁊ sic est degnõ in equocis. sicut equꝰ
ex asina gnãt burdoné. ⁊ asinus ex equa mu
lum. vñ mulus degnãt. Alio modo dege
nerare est ꝓprietates gnãntis relinquere re
tenta nã. sicut filius qui generať ex pr̃e no
bili ⁊ pulcro. est rusticanus ⁊ turpis. Ter
tio est degenerare. i. nãꝫ generãtis relinque
re non per dissimilitudinem sed per diuersi
tatem. ⁊ hoc modo omnis natiuitas creata
degenerat. q: in oi creato. generans est ali-
ud a generato. ⁊ sola diuina gnõ est que nõ
degenerat. quia nihil nascitur nouum. nihil
additur alienum. ⁊ ideo generans a gnãto i
substantia non separatur. ⁊ ideo illa gnõ so
la est nobilissima.

Ed iam nũc ad ꝓpositum redeamꝰ
Supra ostendit magr̃ diuinas ꝑso-
nas equales. q̃ꝫtum ad magnitudi-
nem potẽtie per hoc ꝙ vna eẽntia est in sin-
gulas tota. hic ostendit ꝙ est sũma in eis eq̃
litas. ⁊ hoc facit excludendo ab eis oẽꝫ rõeꝫ
inequalitatis ⁊ diuidiť hec pars in tres pteſ
In ṗma oñdit. ꝙ nõ cadit ibi rõ totius inte
gri. In ꝫa vero oñdit ꝙ ibi nõ cadit rõ totiꝰ
⁊ partis ibi. Nec est aliqua triuꝫ ꝑsonaruꝫ.
Iteꝫ. ij. pars in qua oñdit ꝙ in diuinis nõ
cadit rõ vl̃is siue generis ⁊ spẽi hꝫ duas par
tes. In ṗma oñdit ꝙ non é in diuinis acci-
pere genus nec spẽm nec indiuiduũ. In ꝫa
vero ꝯtra hoc opponit auctoritate Dam̃.
ibi. His ãt vident aduersari quedaꝫ. Pria
hꝫ duas. primo oñdit ꝙ non est ibi rõ gene-
ris vel spẽi vel indiuidui. Scõo ꝙ nõ est ibi
ratio mãlis ṗncipij. ibi. Notandũ etiã ꝙ es-
sentia diuina nõ est mã. Silr̃ pars i qua obi
cit ꝯtra hoc hꝫ duas. In ṗma oñdit ꝙ cadit
ibi rõ v is ⁊ idiuidui auc̃tate Dam̃. In ꝫa
soluit. primũ facit ibi. His aduersari. ⁊c. ꝫm
ibi. Hec aũt que hic dñr licꝫ inferioribꝰ ⁊c.
Sciendũ é igiť tantã equalitaté eẽ. Hec
est tertia particula. in qua oñdit ꝙ in diuinis
nõ cadit rõ numeri. ⁊ hec pars hꝫ tres ptes
In ṗma ostendit ꝙ in diuis ꝑsonis tanta est
magnitudo in vna ꝑsona q̃ꝫta in tribus. In
ꝫa ostendit ꝙ deus non põt dici triplex. siue
multiplex ibi. Propterea cũ deus dicatur
trinus. In tertia ostendit drĩam inter plura
litaté que est in trinitate. ⁊ pluralitaté que é
in creaturis corporalibꝰ vltimo. c. In rebꝰ
corporeis nõ tñ ⁊c. Et notandũ ꝙ tota sũ
ma ⁊ fundamentũ totius distinctiõis in hoc
verbo consistit. ꝙ diuina eẽntia est magnitu
do vna non multiplicata. ⁊ tota non diuisa
est in qualibet ꝑsonarum. iõ necesse est ꝙ ꝑ-
sone sint oio equales in magnitudie. nec po
test ibi cadere ratio totius vl̃is. q: illõ mul-
tiplicatur in partibus. nec totius integri. q:
illud diuiditur in partes nec est totum in q̃-
libet parte. ⁊ ita nec ratõ materialꝭ principij
nec ratio numeri.

D itelligentiã huius partis q̃ttuor
queruNť. Primo q̃riť vtrũ in di-
uis sit ponẽ totuꝫ itegrale. Scõo
vtrũ sit ibi ponere totũ vniuersale. Ter-
tio vtrũ in diuinis ꝑsonis sit ṗncipiuꝫ mãle.

Quarto vtrum i diuinis sit dr̃a ɓm numerũ.
Circa pmũ q sit ibi ponere totalita-
té integritatis vr̃ p Aug. pmo ⁊ hr̃
in littera. tota trinitas é in singulis p
sonis. ğ aut é ibi implicatio falsi. aut é ibi to
talitas: ſ; nõ est implicatio falsi. ğ é ibi tota-
litas. Itẽ hoc ipm õndit rõne. Quia vbi
q̃ztitas ibi totalitas ⁊ integritas: sed in diui
nis é q̃ztitas ṽtutis. ğ saltem ɓm illam ⁊ inte
gritas. Itẽ vbi pluralitas ibi itegritas q:
ois pluralitas ↄstat ex vnitatib⁹: sed in deo
é pluralitas q: trinitas: ğ in deo est integri
tas. Si dicas q illa pluralitas nõ integrat:
q: nihil plus est in trib⁹ q̃z in vno. ergo si tã
tum est in tribus q̃ztu; é in vno. ergo tantu;
credit. ⁊ eq plene credit: q credit vnum so-
lum eé suppositũ. sicut q credit eé tres perso
nas: sed hoc é falsu;. ğ ⁊c̃. Item si aliqd é
equale alicui eodé addito adhuc erit equa-
le. ğ si aliqd est totum ad aliqd eodé addito
adhuc erit totũ. sed tres é totum ad vnu;. ğ
tres persone ad vná personam. Itẽ omẽ
q p̃dicat de aliqbus simul ⁊ de nullo p se é
totum integꝝ ad illa. istud ↄstat ⁊ nõ hab;
instantiá: sed trinitas p̃dicat de trib⁹ psonis
simul ⁊ de nulla p se. ğ ⁊c̃. Item oé q re
mouetur ab aliquo differt ab illo gener vl
spe vel numero: vel est totũ ad illud. ſ; tri-
nitas remouetur a patre. q: pr̃ nõ é trinitas
nec differt genere: vel specie vel numero. er
go ⁊c̃. Contra. Amb. in li. de tri. In diui
nis nullã ponim⁹ totalitaté: q: nõ é ibi q̃zti-
tas nec numerus. Itẽ rõe vr̃. q: oé totu;
integꝝ é ↄpositũ ex ptibus sed deus é sũme
simplex. ergo in deo nulla é totalitas nec in
tegritas. Itẽ ois pars sub rõe ptis h; eé
impfectum respectu totius: q: ex aliquibus
oio pfectis nõ resultat tertiũ. ergo cũ in di-
uinis nihil impfectionis sit ponendũ non est
ibi ps. ergo a relatiuis nec totum. Itẽ oé
totum é mai⁹ sua pte: ſ; vbi infinitas ibi non
é magis ⁊ min⁹. ğ nec totalitas: sed in diuis
é infinitas. ğ ⁊c̃. Item oé totũ est resolubi
le: vel ɓm rem vel ɓm intellectu;. ⁊ oé reso
lubile é corruptibile. ğ cũ in deo nihil sit cor
ruptibile. nõ erit resolubile. ⁊ ita nec totu;.
Rñ. totum siue totalitas. Uno mõ dicit
absolute. ⁊ sic totũ idem é q pfectum. Alio
mõ dr̃ totum p ↄpationé ad pte;. ⁊ sic dicit
totum q h; pté ⁊ pte;. Primo mõ bñ é po
nere totalitaté in deo. ɓo nõ. nec etiã ptiali-
tatem. totalitaté nõ. q: aufert simplicitatem
ptialitaté nõ: q: tollit pfectioné. Neutrũ q:
vtrũq; tollit eq̃litaté sũmã. Ad illud ğ q
obr̃. de Augu. qui dicit q tota trinitas ⁊c̃.
dõ. qd totum accipit p pfecto. Uel totũ ibi
accipit priuatiue: q: priuat hoc q é eé ptem
extra ptem. Uñ tm̃ valet tota eéntia. q̃ztu;
valet. nõ hñs ptem extra ⁊ intra. Ad illõ
q ɓo obr̃. q est ibi q̃ztitas ṽtutis. dõ. q q̃zti
tas ṽtutis stat cũ sũma simplicitate. iõ abstra
hit a totalitate ⁊ integritate. Ad illud q
obr̃. q vbi pluralitas ibi ⁊c̃. dõ. q plr̃alitas
in creaturis duo dicit. dicit eni aliquoꝝ di-
stinctioné: ⁊ ex ipsis vnius multitudinis cõ
stitutioné. Primũ quidé reppit i diuinis q:
ibi é distinctio ṽe. ɓm nõ. q: vbi ↄstitutio est
ibi ↄstituentia minus hñt q̃z totu; q ↄstitu-
unt. ⁊ ita essentialiter differũt adinuicé. In
diuinis aũt nõ sic: q: cũ pater héat totá eén
tiam nõ parté. nõ põt min⁹ habere. nec eén
tialiter differre. ⁊ iõ. dõ. q in diuinis recipi
tur pluralitas rõe distinctionis. ſ; q: plurali
tas erat totũ rõe ↄstitutionis. ⁊ hec nõ é in
diuinis. iõ nõ sequit q sit ibi totalitas. Est
tñ ibi vere vnitas ⁊ pluralitas. ⁊ tm̃ é i vni
tate q̃ztũ i pluralitate: ſ; nõ tot mõis: ⁊ q: fi
des nõ tm̃ est respectu eéntie vel magnitu-
dinis ſ; etiã mõi essendi. p; q obr̃. q nõ tm̃
credit qui credit vnam personá. q̃ztum qui
credit plures. Ex hoc patét sequentia. quia
vnũ est pars trium ɓm q dicit vnũ vnitaté.
⁊ tria trinitaté: ſ; cũ adderet hoc nomé pso-
na distrahit ⁊ nõ manet illa rõ vnitatis. iõ
nec rõ ptialitatis. Ad illud q obr̃. q p̃di-
catur simul ⁊ remouet. dõ. q hoc nõ solum
ↄuenit totalitati respectu ptis: ſ; etiã plurali
tati respectu vnitatis. q q̃zuis nõ teneat rõ-
nem ptis pp diminutioné ⁊ ipfectioné ten;
tñ rõnem vnitatis pp principium ⁊ distictio
nem. vñ q totum remoueat a ptibus ⁊ non
differat. hoc nõ é rõe ↄstitutionis p̃ncipalr̃.
sed rõe distinctionis. Et q̃ztu; in diuina
pluralitate q̃zuis nõ sit vnius maioris ↄsti-
tutio. q: tñ est ibi distinctio ideo sic remoue
tur ⁊ sic predicatur sicut totũ in creaturis.
Secũdo qrit vtrum in diuinis sit pone
nere totũ vl̃e. Et q sic vr̃ p Da-
ma. q dicit. q in diuinis cõe é vt sba
pticulare vt accñs. ğ si est ibi cõe. ⁊ pticula-

re.ğ vl'e q: pticulari nō ℞et aliud cōe vniuersale. Ité hoc ipm vr̃ p diffinitionem vl'is ꝛ pticularis. Vl'e eni é ꝙ pdicat̃ de plibus. pticulare de vno solo: sed has rōes est inuenire in diuinis. ğ ꝛc̃. Itez oé ꝙ est in pl⁹ ꝛ é vniuocū est vl'e ad illa respectu quoꝝ est in plus: sȝ eéntia siue sb̃a é in plus q̃ȝ psona. ꝛ in plus vniuoū ꝙ dicit vná nãm repꝑtam in illis ḃm idépꝑtitaté. ğ ꝛc̃. Ité in diuinis é cōicabile ꝛ icōicabile. aut ergo eodem. aut alio. ꝛ alio. nō eodé: q: illud é nō intelligibile ꝙ ex eodé véiat cōitas ꝛ ꝓprietas. cōuenientia ꝛ dr̃ia formaliter. ergo alio. ꝛ alio ğ si alio é cōicabile alio incōicabile. ergo cū cōicabile sit rōe eius quo é. incōicabile rōne eius ꝙ est. ergo quo é ꝛ ꝙ é i diuinis sūt per dr̃iam: sȝ vbi hec sūt p dr̃iam. ibi é vl'e ꝛ pticulare. ğ ꝛc̃. Ité q̃ȝto aliqd simplici⁹ tāto vl'ius: sed diña eéntia é simplicissima. ergo ibi maxie est rō vl'is. Contra. Boe. dic̃ ꝙ nec est vl'e nec pticulare. Ité hoc ipsuȝ vr̃ rōe. q: vbicūqȝ é vl'e ibi est vna forma mltiplicabilis vel multiplicata. in cui⁹ rei signū oé ꝙ significat. q̃m vniuersaliter pōt addi oi vl'i: sed in deo nō est vna forma vel nã multiplicabilis nec multiplicata. nec r̃cipit signū vl'e vt dicat̃ ois deus. ğ ꝛc̃. Ité vbi é pticulare. ibi est forma vel nã. vt hic. ꝛ nūc: sed diuina nã siue in se siue in ipostasib⁹ non est hic ꝛ nūc. sed semp ꝛ vbiqȝ. ergo nec in se nec in ipostasib⁹ é ibi pticulare. Ité vbi é pticulare ꝛ vl'e. vl'e est simplici⁹ pticulari. ergo cū in deo nō sit simplicior eéntia q̃ȝ psona. q: in psona nullū est accñs nullum ꝑncipiū ꝯstitutiuū. ergo ꝛc̃. Ité ois nã in qua est vl'e ꝛ pticulare é in genere determinat. ꝛ omnis talis est limitata. ergo cū diã nã sit infinita. pȝ ꝛc̃. R̃ñ. ad pdictoꝝ intelligentiá é notandū ꝙ cū fides v̂a ponat trinitaté ꝛ vnitatem in diuinis. necessario ponit ꝯuenientiá ꝛ distinctioné. ꝛ q: ꝯueniétia nō é nisi incōicabili a plibus. ꝛ cōi. distinctio aūt nō é nisi i ꝓpo ꝛ icōicabili. necessario in diuinis ponit̃ rō cōis ꝛ ꝓpi. cōicabilis ꝛ incōicabilis: Sed cū in deo ꝛ creaturis sit distinctio suppositorū alit̃ é in deo q̃ȝ in creaturis. distinctio eni suppōꝝ maior é q̃ȝ distinctio accñtalis. Vñ q̃ȝuis innotescat p accidétia. tñ nō fit p accñtia. Accñtib⁹ eni circūscriptis adhuc é intelligere supposita differre. ꝛ cū nō fiat p accñtia ꝯsequent̃. opȝ ꝙ fiat ab origie: vel ab originali principio. ab origine é q̃ñ vnū differt ab altero solū q: emanat ab eo. Idem enim a se emanare nō pōt. talis distinctio suppositoꝝ é in deo: sed hoc nō pōt esse in creatura s. distinctio solū p originé. nam nulla creatura pōt alteri totam suá eéntiá dare. Si ergo dat ꝑtem. ğ necesse é ꝙ alia dr̃ia sit ibi quaȝ originis. ꝛ iō est dr̃ia alia absqȝ originali ꝑncipio. hec aūt nō est forma i se: q: dicit qd cōmunicabile. nec mã in se: q: dicit qd indistinctum. ergo hoc facit forma vt adueniés mẽ. q: enim adueniés mẽ accipit ꝑtem nō totaȝ mãm hinc é ꝙ ipsam distinguit ꝛ ipsam distiguendo. trahit̃ in ꝑtem ꝛ limitat̃ ꝛ fit hic. ꝛ nūc. ꝛ vnū numero ꝛ pticulare. Q̃m igitur in diuinis nō est additio ad mãm. nec tractō in ꝑtem. iō nec cadit in diuinis vl'e nec pticulare. sicut oñdunt rōes ad hoc inducte i opponédo. Ad illud ğ ꝙ primo obr̃. ꝺ Damasceno. dō. ꝙ iproprie dr̃ pticulare ꝓ icōicabili. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ vl'e é ꝙ pdicat̃ de plibus. dō. ꝙ ista est rō cōicabilis. vl'is át nō é nisi ḃm ꝙ realiter intelligitur multiplicari in illis. Silr̃ soluenduȝ é de particulari.

Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ in plus ꝛ vniuocū. dō. ꝙ vl'e est in plus ita ꝙ simplicius. ꝛ fit i minus p additioné ad illud. non aūt sic in deo.

Ad illud ꝙ q̃ritur vtꝝ eodé sit cōicabile ꝛ incōicabile. dō. ꝙ alio ꝛ alio. q: sicut dicit Aug. alio é deus ꝛ alio pr̃. Sȝ nō alio ꝛ alio ḃm ré: sed ḃm rōem. quia deitate é deus. paternitate pr̃. ꝛ paternitas non é aliud re ab essentia q̃m pr̃nitas est eéntia. é tñ aliud rōe ꝛ q: ab l's dicit rōem: iō nō eodé é deus quo pr̃. Et si obijcias. Aut rōi illi ℞et aliqd i re aut nihil. dō. ꝙ rō illa p ꝯpōnem ad eéntiá non é nisi modus. sȝ p ꝯpōnem ad aliá personam est res. ꝛ hoc pȝ. q̃m hr̃e eéntiaȝ ab alio ꝛ non habere. nō dicit ré aliá sȝ solū moduȝ hr̃e aūt ab alio ꝛ nō habere ab alio dicit realem dr̃iaȝ. q: nulla res é a se ꝛ ab alio. Ad illud ꝙ vltimo obr̃ de simplici. dō. ꝙ é simplex potétiale ad additioné ꝛ tali mō vniuersale est simplex. Alio mō simplex: q: priuat ꝯpōem ꝛ additioné. ꝛ hec repugnãtia. nō ꝯsonat vl'itati. ꝛ tali mō est diuina essentia simplex. q nullomō é trahibilis i ꝑté p additioné sicut trahitur vniuersale. ꝛ ideo non est vniuersale.

Ertio q̄rit̄ vtꝝ in diuinis ꝑsonis sit
ponere principiū mãle. Et ꝙ sic oñ
dit̄ hoc modo. Qñcunqʒ aliqs vel
aliquid est de aliquo ita ꝙ ipm ē distinctum
⁊ illud de quo ē:ē indistinctum ē de illo tam
q̄ʒ de mãli ꝑncipio: sed ꝑsona filij est de sb̄a
p̄ris. ⁊ persona distinguit̄, sb̄a dicit qd indi
stinctū. ergo ē sicut mãle ꝑncipiū. Item si
cut efficiēs ⁊ finis sūt cāe correlate. ita forma
⁊ mã. forma eni dr̄ respectu mē: sed in deo
ē ponere cām formalē. ipse enim ē forma vt
dicit Boe. g̃ in deo ē ponere mãm. Item
vr̄ ꝙ cā mãlis magis ꝯpetat d̄o q̄ʒ aliquod
genus caꝝ: q: materia in his iferiorib⁹ dat
existentiam ⁊ ꝑmanētiā ꝑꝑ sui incorruptiōeʒ
Vñ fundamētū ē existentie create. si igit̄ de
us siue diuinum eē hʒ existentiā siue ꝑmanē
tiam. ꝑ fundamētū incorruptibile. vr̄ ꝙ deo
marie ꝯpetat rō mãlis principij. g̃ ⁊c. Itē
in rebus creatis finitas a forma venit: sʒ ifi
nitas a mã: sed oē ꝙ est in deo est infinitum.
ergo cū deo marie ꝯueniat passio ꝯñs prin
cipiū mãle marime ꝯpetit ⁊ ipsum. Item
q̄ʒuis in deo sit sūma ⁊ oimoda simplicitas
tñ nos ponim⁹ in deo quo est. ⁊ ꝙ est vere:
sʒ tñ ꝑ indr̄iam. ergo pari rōne vr̄ ꝙ in deo
possit poni mã ⁊ forma. tñ ꝑ indr̄iaʒ. Itē
ois distinctio ē a forma. ergo circūscripta oi
forma creata: mã non distinguit̄. ergo nō est
aliud a deo. g̃ est deus. q: oē quod ē ⁊ nō di
stinguit̄ a deo est deus. Vr̄ ergo ꝙ mãle ꝑn
cipiū sit ipse deus. ⁊ ita ꝯpetere diuinis ꝑso
nis. Cōtra. Boe. i li. d̄ tri. Forma sine mã
nō pōt esse sb̄m. ⁊ loqt̄ de deo. g̃ i d̄o nō erit
rō principij mãlis. Itē materia inter oia
ētia ē impfectissimū. Vñ ⁊ Aug. dicit in lib.
ꝯfes. ꝙ ꝓpe nihil est. sed deus ē oio pfectis-
simus. ergo oio nihil inuenit̄ in eo impfecti
onis. ergo nec ꝙ ē mē. Itē materia ē ꝑnci
pium patiendi. Vñ pati ē a materia. oē igit̄
in quo ē materia. ē natum pati ⁊ recipe: sed
nihil tale ē ops. In hoc eni ꝙ pati pōt defi
cit a posse. ergo in oipotente nullomō ē ma-
teriale principiū. Itē si materia ē in deo:
aut respectu sui: aut respectu alioꝝ. Si r̄spe
ctu alioꝝ. cū ergo materia sit ens in potētia
ad alia. nec distinguat̄ ab alijs rebus: sʒ per
eas pficiatur. tunc de⁹ recipet ꝯplemētum a
creatura: nec ab ea distinguet̄: ꝙ absurdissi
mum est. Si aūt ē materia i deo respectu sui
aut pure ē materia. aut aliquid aliud. si pure
materia. ergo nō est ens. ⁊ preterea nihil ē
materia sui ipsius. ergo opʒ ꝙ ibi sit aliquid
cum materia ⁊ si hoc. ergo deū esse ē compo
situm ⁊ mixtuʒ. ergo nec de⁹ habet esse sim
plex. ac per hoc nec esse primū. ⁊ ita non est
deus. Rñ. d̄d̄. ꝙ in deo nullomō nec pro
prie nec trāsūptiue recipitur materiale prin
cipium. ⁊ rō hui⁹ est. qm̄ materia dicit prin-
cipium passiuū. ⁊ ita icōpletum. Et qm̄ a
diuino esse. ois icōpletio ⁊ omnis passio pe
nitus remota est. iō nullomō genus materi
alis principij in deo esse ponitur. Ad illō
ergo ꝙ obr̄. ꝙ persona est de sb̄a. ⁊ ipsa est
distincta ⁊ sb̄a non. d̄d̄. ꝙ hic est defectus q̄ʒ
tum ad vtramqʒ ꝯditionē. nā primo hec nō
recipitur. ꝙ ꝑsona sit d̄ sb̄a sicut vult Aug.
q: non dicimus tres ꝑsonas ex eadem essē
tia. lʒ cōiter recipiatur: ꝙ filius est de sb̄a pa
tris. vbi non materia: sed originis ꝯsubstan
tialitas designatur: sicut supra ostensum est
di. v. Alia est conditio q̄ deficit. naʒ materia
est indistincta ⁊ possibilis ad distinctionem
per formam. sed sb̄a vl̄ essentia nullomodo
distinguitur nec per se nec ꝑ accidens. ⁊ ita
pʒ ꝙ non conuenit ei ratio materie. Ad il
lud ꝙ obr̄. ꝙ efficiens refertur ad finem et
forma ad materiam. d̄d̄. ꝙ nullius cause ha
bitudo cadit in deo respectu sui sed respectu
creaturarum. ⁊ aliarum causarum habitu-
dines in deo recipiuntur circumscripta de-
pendentia. propter hoc quod sonant imper
fectionem: sed materia sonat omnino imper
fectionem. Et ꝙ obijcitur. ꝙ forma dici-
tur ad materiam. d̄d̄. ꝙ est forma: constituti
ua ⁊ exemplaris. ⁊ forma constitutiua dici-
tur ad materiam. ⁊ hec non cadit in deo: sʒ
forma exemplaris sic. Et si dicatur ꝙ deus
est forma in se. hoc est dictuʒ: quia est actus
purus non dependens a possibili. Nec ta-
men est simile de correspondentia forme ⁊
materie ⁊ efficientis ⁊ finis. Efficiens
enim ⁊ finis possunt incidere in ideʒ nume
ro. sed forma ⁊ materia nunq̄ʒ. forma vero
constitutiua incidit cum efficiente et fine in
idem specie. non numero. forma vero ex-
emplaris in idem numero. Ad illud ꝙ
obijcitur. quod materia est fundamentū exi

stentie.dð.ꝙ modus illius fundamẽti deo ñ
ꝯpetit:qꝛ fundamẽtum ẽ esse ꝙ recipit aliũ
de.s.a forma.deus aũt a nullo recipit.iõ non
cadit in eo mã. Ad illud ꝙ obr̃. de infini
tate.dð.ꝙ est infinitas ex defectu ꝑfectionis
⁊ hec ꝯpetit mẽ:ꝫ nõ deo. ⁊ est infinitas ex
priuatione limitatõis ⁊ hec deo. ⁊ forme li
berrime nõ mẽ ꝯpetit, ⁊ ita pꝫ illud. Ad il
lud ꝙ obr̃.qr̃ mã ⁊ forma nõ ponunt̃ ꝑ indif
ferentiam.dð.qð ista duo.quo ẽ. ⁊ ꝙ est .de
rõe sua nullá importát imꝑfectionẽ: sed rõe
eius ꝙ differũt. Vñ sublata eoꝝ dr̃ia máet
ꝯpletio. ⁊ tũc i diuinis recipiũt̃:sed mã non
tm̃ qꝛ differt a forma dicit incõpletionẽ:sed
etiá qꝛ mã est. ⁊ iõ nullomõ ponit̃ in deo.

Ad illud ꝙ vltio obr̃.ꝙ circũscripta omi
forma mã nõ distinguit̃.dð.ꝙ ista ꝓpõ.ois
distinctio est a forma.nõ hꝫ ṽitatem nisi itel
ligat̃ de distinctiõe ꝑfecta.ꝙ enĩ hꝫ eẽ distin
ctum hꝫ eẽ ꝯpletũ.de distinctõe aũt q̃licũqꝫ
falsum est. Mã enĩ differt a forma. ⁊ ꝯstat
ꝙ seipsa differt ab ea:sic põt dici ⁊ in ꝓposi
to. ꝙ mã differt a deo seipsa.tñ ex ꝑte sua:
qꝛ nõ ẽ ꝑfecta.nõ cadit ꝑfecta distinctio:sed
ex ꝑte dei qꝛ ꝑfectissimus est.ꝑfecta cadit di
stinctio. Cá enĩ distiguit̃ a cáto.ens actu ab
ente in potentia. ⁊ iste sunt prime differen-
tie ⁊ summe.

Uarto ⁊ vltio q̃rit̃ vtꝝ in diuinis sit
ponere dr̃iam ßm numeꝝ. Et ꝙ sic
vr̃. Dama.in primo li.numero non
nã differũt ipostases ⁊ loqt̃ de diuinis ipo-
stasib⁹. Itẽ oia q̃ ꝯtingit vere nũerari.ne
cesse ẽ differre numero:sed ipostases ṽe cõ
tingit numerari vt dicant̃ due ⁊ tres. g̃ ṽe
cadit in eis dr̃ia ßm numeꝝ. Itẽ oia que
differunt re. Aut differũt genere.aut specie
aut nũero.aut nullomõ. ꝫ impiũ est dr̃e ꝙ
postases nullomõ differant.g̃ saltẽ numero
differunt. Itẽ vnitas ßꝫ numeꝝ nõ respi
cit vnitatẽ forme ꝫ suppositi.ꝙ pꝫ.hoc enim
album ⁊ hic sedẽs.demõstrato petro ẽ vnũ
numero.g̃ ab oppositis diuersitas ßm nũe-
rum nõ respicit diuersitatẽ nẽ:sed supposito
rũ.sed i deo ẽ pluralitas suppositoꝝ q̃zuis ñ
sit diuersitas nãꝝ.g̃ ⁊c̃. Item idẽ ⁊ diuer
sum sufficienter diuidũt ens.ergo oẽ ꝙ ẽ ad
alteꝝ ꝯpatum.aut est idẽ specie.aut diuer-
sum:aut idẽ numero:aut diuersum. g̃ pr̃ cõ
patus filio:aut est idẽ numero:aut diuersũ.

Si idẽ sed q̃ñcũqꝫ aliqua sunt eadẽ numero
vnũ vere ꝑ̃dicat̃ de altero.ergo possũ dicẽ
pater est filius ꝙ ẽ ꝯ̃ fidem. Si diuersus nu
mero.g̃ in diuinis cadit diuersitas ßm nũe-
rum. Sꝫ ꝯ̃. Amb.suꝑ ßam epl̃am ad Co
rin. ⁊ magr̃ recitat in littera . Ibi vere est
vnitas/vbi nulla diuersitas.ergo nõ ẽ ibi di
uersitas ßm numeꝝ cũ sit aliqua diuersitas
s.diuersitas ßm numeꝝ. Itẽ Boe. in lib.
de tri.ca.v. Nulla est in deo diuersitas nul
la ex diuersitate pluralitas.nulla ꝙ ex acci-
dentib⁹ multitudo.g̃ nec dr̃ia ßm numeruꝫ.

Itẽ diuersitas ßm numerũ solũ venit ex
ꝑte mẽ. Vñ dicit phs. ꝙ oio mã numeralit̃
est:sed in diuinis nõ cadit mã aliqua. g̃ nec
diuersitas ßm numeꝝ. Itẽ q̃cũqꝫ differũt
numero numerát̃ oia q̃ sũt in seipsis saltem
oia que sũt.ita ex ꝑte formalis ꝑ̃ncipij. hoc
pꝫ.qꝛ enĩ Petrus ⁊ Paulus sũt duo.iõ duo
hoies.duo alĩa duo alba ⁊ sic de singulis. g̃
si pr̃ ⁊ filius sunt numero differentes.g̃ hñt
duas nãs ⁊ duas essentias.g̃ sũt duo dij. ꝙ
est ꝯ̃ catholicam fidẽ. Itẽ q̃cũqꝫ differunt
nũero sũt seꝑabilia imaginatõe vel itellectu
sed pater ⁊ fili⁹ nullomõ sũt seꝑabiles nec re
nec intellectu in diuinis.qꝛ vna ꝑsona est in
alia ⁊ ecõuerso.g̃ nõ differũt numero. Itẽ
ꝙ nõ ẽ multiplicabile nec multiplicatum.est
vnum numero:sed diuina nã nec ẽ multipli
cabilis nec multiplicata.g̃ ẽ vnũ numero: ꝫ
quecũqꝫ sũt vnũ numero nõ possũt differre
numero.g̃ si essentia vel nã diuina ceteras
circũplectit̃ ꝑsonas.ipossibile ẽ ꝙ ꝑsone nu
mero differant. Rñ.dð.ꝙ in diuis non ẽ
ponere dr̃iam ßm numeꝝ ⁊ hi⁹ rõ sũmi po
test ⁊ a posteriori ⁊ apriori. A posteriori qm̃
oia q̃ differũt numero ꝯsequit̃ ista passio q̃
est numerus. Numerus aũt est aggregatio
multitudis in qua plus ẽ in toto q̃ꝫ in singu
lis ꝑtium. hec aũt aggregatio ex his soluꝫ q̃
hñt vnitatem limitatá que plus ẽ cũ alio q̃ꝫ
ꝑ seipsam. limitatio autẽ venit ꝑ additioneꝫ
additio aũt ꝑducit ad ꝯpositõꝫ cuꝫ mã que
facit esse hic ⁊ nũc. ⁊ tm̃ ⁊ nõ plus. ⁊ ita nõ
est diuersitas ßm numeꝝ.nisi in his in q̃bus
est distinctio ꝑ additionẽ ⁊ ꝯpõnẽ: ⁊ mãꝫ: ⁊
hec distinctio nõ cadit in deo.iõ nec diuersi
tas ßm numeꝝ. Alia ratio ẽ a priori.quia
in quolꝫ ꝙ intelligim⁹ vt completum.intelli
gimus sub ista duplici ꝯditiõe.s. ꝑ modum

quo est. ⁊ ꝙ est. Et vnitas quidé siue idéptitas ƀm speciem vel gen⁹ venit a pte eius ꝙ est quo. ƀm diuersos stat⁹ siue ꝯpletioné maioré ⁊ minoré. Unitas ṽo vel diuersitas ƀꝫ numeꝝ: venit a pte ipsius ꝙ est ƀm esse: siue ꝓut est in supposito idiuiduo. Sic auté ista duo iuncta sũt in oib⁹ ꝙ numerato ipso ꝙ é. necé é numerari ipsũ quo. Cum ḡ in oibus que differũt numero: numeret ipsum ꝙ est necé est ꝙ multiplicet in illis ipsũ quo é. Et q: ad diuersitaté ƀm numeꝝ. cócurrit diuersitas ipsius quo é. ⁊ ꝙ est. ⁊ q é. i. mẽ. rei. nẽ. ⁊ suppositi siue ipostasis. ſꝫ ṕncipaliter ipsi⁹ ꝙ est. Cum in diuinis quo est siue essentia: ꝑꝑ sũmam simplicitaté nullomó sit multiplicabilis. ió necesse é ꝙ ipsum ꝙ est simili̇ꝰ remaneat indistinctũ. Et ió ipossibile é ꝙ cadat ibi diuersitas ƀm numeꝝ. nec tñ é vnuꝫ numero: q: ipsum ꝙ é vnũ numero in creaturis nó est dicibile de plurib⁹. sed in diuinis ipsũ ꝙ est. q̃ꝫuis sit vnũ tñ de plib⁹ est dicibile. Et rõ huius est q: idé est ibi: quo est ⁊ ꝙ est q̃ꝫtũ ex pte rei. Et ió sicut: quo est. est cóicabile plibus q̃ꝫuis nó multiplicabile. ita ipsum ꝙ est. Un̄ possum⁹ dicere ꝙ pluralitas personaꝝ mediũ tenet inter ideꝫ numero ⁊ diuersum. q̃ꝫuis eni ipsum ꝙ est nó numeretur: numerat tñ ipse q est. Un̄ sunt ibi plres q. Et hoc vult dicere Dama. cũ dicit: nũero non nã differunt ipostases. p hanc eni additioné: nó nã. ipse ꝯtraxit dr̃iam ƀm numerũ siue distraxit a ꝓꝑa róne. Unde ipse dic̃ primo li. ca. xi. Opꝫ scire ꝙ aliud est differre re: aliud róne. In oibus creaturis ipostasuꝫ diuisio. re ꝯsiderat. cóitas ṽo ratione. In sũma ṽo ⁊ supsƀali trinitate est ecóuerso. Un̄ cum diuersitas ƀm numeꝝ faciat siue notet diuersitaté in re: ⁊ nã. ꝓprie loquendo nisi nomé diuersitatis distrahat ƀm numerum ad distinctioné suppositoꝝ. nó é ꝯcedenduꝫ ꝙ sit ibi diuersitas ƀm numeꝝ: sed ƀꝫ numerũ ꝑsonaꝝ siue ipostasum. Et hoc vult dicere Dama. qñ dicit ꝙ ipostases differunt numero nó inq̃ꝫ numero q dicat diuersitatem in re ⁊ nã: sed q dicat dr̃iam in ꝓprietatib⁹ ⁊ relatione. nã semꝑ manéte vnica ⁊ indiuisa. Ex hoc pꝫ illud Dama. Ad illud ꝙ secũdo obr̃. ꝙ numero differũt ea q numerãt dd. ꝙ veꝝ é ꝙ eo modo differũt quo numerant. sed nó numerant nisi q̃ꝫtũ ad personas ⁊ ita nó differunt nisi numero ipostasũ ⁊ ꝓprietate. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙq differunt re ⁊ c. distinguendũ est i hoc noie re. q: pót dicere: nãm siue essentiam. ⁊ pót dr̃e ꝑsonam Si dicat essentiá ⁊ nãm veꝝ est. Si ꝑsonaꝫ falsum é. ⁊ nó hꝫ locum illa diuisio. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ vnitas numeri respicit idem ptiaté suppositi. dd. ꝙ si suppositum dicat ipsum ꝙ é. tũc hꝫ ṽitaté. Si aũt dicat ipse q é siue ꝑsona. nó hꝫ ṽitatem nisi in his in qb⁹ differt. ꝙ est. ⁊ quo. Un̄ ꝓṕe loquendo diuersitas ƀm numeꝝ seqtur ipsum ꝙ é. ⁊ ió in diuinis nó hꝫ locũ. Ad illud ꝙ obr̃. qd idem ⁊ diuersũ sufficiéter diuidũt ens. ḡ idé numero vel diuersũ. dd. ꝙ illud é verum. in ente ꝙ natũ é numerari sicut é ens creatum ſꝫ in ente increato hoc deficit. Un̄ Hylari⁹ de tri. deũ ex deo natum. nec eundem natiuitas nec aliud esse permittit. Et ita sicut ṕdictum é tenet mediũ inter idem numero ⁊ diuersum.

In pte ista sunt dubitatóes circa lr̃aꝫ Et ṕmo de hoc ꝙ dicit. oret vt qd credit intelligat. Ur̃ eni iproprie loqui. q: nullus orat ꝙ nó desiderat. null⁹ desiderat ꝙ nó ꝯsiderat. null⁹ ꝯsiderat ꝙ nó cognoscit vel intelligit. ḡ a primo. si orat vt intelligat. intelligit. Ité null⁹ assentit rei q̃ꝫ in ente nó intuet siue ꝯcipit. ḡ nullus assétit rei q̃ꝫ nó intelligit. q: intelligere est méte intueri. Rñ. dd. ꝙ itelligere duplr̃ dicitur Uno mó idé é ꝙ cog̃scere qd é ꝙ ꝑ nomen dr̃. Alio mó idé est ꝙ róe ꝯphendere. Primo mó antecedit fidé q est ex auditu. Scd̃o mó ꝯsequit. q: nulla rõ humana sufficit ad manifestanda credibilia. nisi intellectus luce fidei illustret ⁊ captiuet. Ité querit d hac solone magr̃i qua dicit. aliqua differre nũero q sibi in cóputatóe nó adiungunt. Videt enim male dr̃e: q: aut illi ꝯputatiói. ꝶet aliqd in re. aut nihil. Si aliqd ꝶet. ḡ nó differt a ṕcedéti dr̃ia. si nihil rñdet. ḡ distinctio siue ꝯputatio nr̃a suꝑ vanum fundata é. Rñ. dd. ꝙ ꝯputatiói nostre cũ dicimus vn⁹ duo tres. aliqd ꝶet. ſꝫ illud nó est diuersitas nũeralis: sed distinctio ꝑsonalis. Un̄ in diuinis non dr̃ esse numerus nec dr̃ia ƀm numeruꝫ nisi addatur ƀm numeꝝ personaꝝ qui dicit distinctionem in ipostasib⁹. non in nã. ió q̃ꝫuis dicantur tres persone. non tamen est ibi

ternarius sed trinitas. Ité qrit de hoc q dicit. q cũ de⁹ dicat trinus ñ dz dici triplex Vr eni dre ꝯ illud q dr sap. vij. q spũs sapientie é multiplex. g duplex vel quadruplex g rc. Ité Isido. dic q trinitas é mltiplex r numerabilis. Ité rõe vr. q: prim⁹ vnus in sba duplicat⁹. dr duplex. triplicat⁹ triplex g si vna é sba in trib⁹ ipostasib⁹ vr triplicari in eis. r ita triplicis dici. Rñ. dõ. q distinctio psonaꝝ nõ põt signari per additiõz termini numeralis ad hoc nomé deus. nisi hi⁹ nominis trinus. q specialiter ad hoc inuétũ est: vt signaret pluralitaté in suppositis cum vnitate forme. q: g hoc nomé triplex. dicit distinctioné simplr in tmio. cui addit vel qz tum ad formã vel qztum ad ptiũ multiplicationé. r in deo nec cadit multiplicatio. nec qztũ ad formã. nec qztũ ad ptes. iõ nullomõ põt dici triplex. Ad g obr. q dr mltiplex dõ. q illud é dictum cáliter q: multoꝝ r varioꝝ donoꝝ effectiuũ é pncipiũ. in qbus est vera diuersitas. nõ sic in psonis. Ad dic Isido. iprope dictũ est. r exponédũ é. Ad illud q idé pãnus dr triplex. dõ. q veꝝ est. sed tñ ẽm alias r alias ptes. Et q: in deo ñ est alietas ptiuz nec forme. iõ nõ põt dici triplex. Ité qritur de hoc q dicit. q in reb⁹ corporeis plus sũt due qz vna. Vr enim instantia esse quia ignis cum ferro non est maius qz ferrum per se siue lux cuz aere. Si tu dicas q non sunt corpora: obijcitur q corpus glorificatum: simul est cum non glorificato. r tantũ locum occupat non glorificatũ per se. quantum est glorioso. ergo non sunt maius. quia corpus maius maiorem occupat locum. Rñ. dõ. q Aug. loquitur de rebus corporeis quarum quelibet est corp⁹ sed ignis inferro r lux in aere non est corpus sed proprietas corporalis. Preterea notandũ q Aug. hic non accipit maius extensiue: sz accipit plus quantum ad veritatem existentie vel essentie. Cum enim nõ sit summa veritas in qualibet re plus est de veritate existentie in duabus rebus qz in vna. quamuis non sit ibi plus de latitudine distãtie siue extensiue magnitudinis diméśiue. vel capacitatis contentiue.

Di. xx.

Hunc ostendere restat quomodo aliqua istarum personaꝝ. Supra ostendit magister equalitaté personarũ quãtum ad magnitudinem. hic ostendit equalitatem qztum ad potentiam r virtutem. r hz hec pars tres partes. In prima proponit q intendit. In secunda probat ibi. Nihil ingt patre minus habet rc. In tertia dubium siue obiectionem incontrarium dissoluit ibi Sed forte dices eo ipso maior est. rc. Prima r vltima parte remanentibus indiuisis. media diuiditur in tres ẽm tres probatiões siue rationes quarum. prima sumpta est ab auctoritate domini Jo. xvi. Omnia que hz pater mea sunt. Secunda sumpta est per deductionem ad impossibile. q: si non genuit equalem. aut potuit r noluit. r ita fuit inuidus. aut noluit r non potuit r ita fuit impotenor r hic ponit ibi. Item alio modo probat filium equalem patri. Tertia ratio est ostensiua sumpta per simile in generatione creata. r ponitur ibi. hoc autem per similitudinem humanam.

D intelligentiam eorum que dicuntur in presenti distinctione duo principaliter queruntur. Primo queritur vtrum in diuinis sit ponere potétie ad equationem. Secundo vtrum in diuinis sit ponere ordinem. Quantum ad pmuz queruntur duo. Primo queritur vtrum in diuinis sit ponere potentie adequationé quantum ad extensionem possibiliũ. Secundo vtrum sit ibi equatio quantum ad intensionem potentie.

Uod sit ibi ponere potétie adequationem quantum ad numerum possibilium. ostenditur sic. Quecũqz habent eandem naturam habent eandem potentiam naturalé: sed quecunqz habent omino eandem potentiam. quicquid potest vnũ r alterum. sz pater r filius r spiritus. s. habét eandem potentiam. ergo r c. Item quecunqz habent omnino eandem operationé nihil potest vnuz operari sine altero. sed pater r filius habent eandem operationem. g nihil potest pater sine filio. Jo. vi. quecunqz pater facit. hec oia silr filius facit. Itez nullus potest plura omnipotente: sed vbuz dei est opo: sicut dr sap. xviij. opo sermo tu⁹ dñe r c. Maior pz q: qui omé dicit nihil excipit. Item in finitis nõ est ponere aliqua esse plra: sed filius potest infinita. q: nõ pot

dot qn plura. ergo pr̃ non pōt plura q̃z fili⁹. pari rōne: nec q̃z spūs. s. Contra q̃zto ꝓducta sunt magis distantia. tanto potentia ꝓducens est latior siue amplior. sed potētia patris se extendit ad creatum ⁊ increatum. potentia filij ad creatum tm̃. ⁊ magis distat creatum ⁊ increatum: q̃z creatura solū. ḡ ⁊c̃.

Item fili⁹ dei: ⁊ creatura sunt aliud ⁊ aliud. q: creatura est quid creatū: sed filius est essentia increata. ḡ si filius ⁊ creatura sūt aliud ⁊ aliud. ergo plā. ḡ potentia q̄ pōt in filiū ⁊ creaturā. potentior ē q̃z q̄ pōt increaturaz tm̃ siue potens est in plura: sed potentia patris est talis. ḡ ⁊c̃. Itē tm̃ vł eque magnū vel maius ē ꝓducere ꝑsonam equalez sicut creaturā: sed pater pōt sine filio producere personam. ergo ⁊ producere creaturam. ergo vr̃ q potentia in patre se extēdat ad plā

Item q̃zuis pr̃ ⁊ filius non sint aliqd pl⁹ tamen plures sunt q̃z filius solus. ergo cum in patre potentia possit in ꝓductionem vtriusq̃z in filio in alteram tantum in plura pōt potentia in patre q̃z in filio. ergo extensione possibilium est maior. Rñ. dō. q loquendo de potentia essentiali que est respectu actus essentialis siue productionis. ad nihil se extendit in patre ad q pariter non se extendit in filio. Et ideo q: equalitas cōsistit q̃ztum ad potentiam essentialem. ꝯcedendum est sine calumnia q pater ⁊ filius sˀt equalit̃ potentes quantum ad extensionem possibilium. Ad illud ergo q obr̃. incontrariuz q latior est potentia que potest in magis distantia. dō. q illud verum est de potētia eodem modo dicta. ⁊ quantum ad consimilez modum producendi: sed patrem posse producere quid creatum est potentie essentialis ⁊ operis creationis. patrem vero posse ꝓducere filium est potentie vt in persona ⁊ generationis. ideo ratio illa non valet. Ad illud q obijcitur. q creatura ⁊ filius sūt plura. dō. q verum est q sunt plura. sed tamē non sunt plura producta. q̃zuis enim filius sit aliud q̃z creatura tamen non est aliud ꝓductum. filius enim est essentia ⁊ natura: sz tamen non est essentia vel natura ꝓducta: q: producere filium non est producere aliquid sed aliquē ⁊ ideo non sequitur q ꝓducere filium ⁊ creaturam sit posse producere plura: q̃z producere alterum. Ad illud q obijcitur q producit personaz sine filio. dō. q non est simile: q: cum producere creaturā sit producere essentiam. tam productio quā potentia est essentialis. ⁊ quia essentia est indiuisa in patre ⁊ filio. ideo ⁊ potentia ⁊ actō ꝓinde ⁊ productio illa. quia vero producere filium est producere personam ideo productio illa ⁊ potentia dicit quid personale. Et quoniam pater ⁊ filius non conueniunt in ꝑsona: sed in essentia. ideo pater ⁊c̃. Ad illud q obijcitur. q filius ⁊ spiritus. s. sunt plures ⁊c̃. dicendum q verum est q potest etiā plures sed quantum ad hoc non attenditur equalitas vel inequalitas vt visum ē.

Secundo queritur vtrum in diuinis sit equalitas quantuz ad intensionē potentie. Et q sic. ostenditur hoc modo. nihil est potentius sua virtute. Sed christus est dei virtus. ergo pater non ē potentiō filio. similiter pari ratione nec filius spiritu sancto. Item substātie eque nobilis: eque nobilis ⁊ excellens est potentia: sz substantia est eque nobilis in filio vt in patre. ergo ⁊ potentia eque nobilis. ergo nihil potentius potest pater quam filius. Item ea potentia qua potest quis supra infinitam ⁊ summam distantiam nihil est potētius: sed potentia verbi potest supra infinitā ⁊ summam distantiam que est inter ens ⁊ nō ens. quia omnia per ipsum facta sunt. ergo. ⁊c̃. Item ea potentia cui nihil potest resistere nec aliquid potest eaz retardare. nihil est potentius: sed potentiaz filij nihil potest retardare nec aliquid potest ei resistere: q: subito facit ⁊ libere. psalmus: dixit ⁊ facta sūt ⁊c̃. ergo ⁊c̃. Contra potentior est potentia in eo qui solum potest agere. q̃z qui agere ⁊ pati: sed in patre est soluz agere: in filio pati. ergo ⁊c̃. Item potentius aliqd potest q est primum principium q̃z quod non primuz q: oīs causa p̄aria plus influit quaz secunda: sed pater est primum principium. ergo vnum ⁊ idem potentius potest pater quam filius. Item potentius potest qui habet potentiam a se quam qui ab alio qui enim habet aliqd a se multo meli⁹ hz q̃z qui ab alio accipit. ḡ cū filius habeat posse

a patre. pr̃ autem a se. g̃. ⁊c. Itē plus pōt
aliqs qui pōt ⁊ per se ⁊ p aliū: q̃z qui tm̃ per
se. sed pater pōt operari p filium. spūs. s. non
pōt p filium. nec etiam ipse filius proprie lo
quēdo. g̃. ⁊c. R. dō. ꝙ potētia in patre ⁊
filio est eq̄ intensa q: in vtroq3 sūma est ⁊ eq̄
nobilis q: in vtroq3 vna per nām nō dege-
nerans. silr̃ ⁊ in spū. s. ⁊ hoc loquēdo de filio
ƀm diuinā nām. ƀm q̃z est equalis pr̄i. Ad
illud. ergo ꝙ obijcit̃. ꝙ filius pōt pati. dō. ꝙ
illud nō est ƀm potentiam diuinā sed ƀm isir
mitatem humanā. ⁊ ƀm illā inferior est pr̄e
⁊ minus potēs. ƀm aūt diuinā3 non pōt pati
sicut nec pat̃. Ad illud. ꝙ ƀo obijcitur. ꝙ
primū p̄ncipium magis pōt. dō. ꝙ primu3 ⁊
p̄ncipium aut solu3 dicit ordinē. aut sƀalem
dr̄iam. si solum ordinē. cū vnu3 ⁊ idē sit vtro
biq3 nō est potētius hic q̃z ibi. Si aūt dr̄iam
sƀalem cū ordine sic vex est: ꝙ potētius ē p̄
mum q̃z scōr. q: ƀm addit aliqd sup̄ primu3.
ꝙ dum facit magis compositum reddit ma
gis limitatū ⁊ ita minus potēs. Ad illud.
ꝙ obijcit̃ tertio ia3 solutū est. q: hr̄e ab alio
hoc est aut differēte sƀaliter. aut p̄sonaliter
Si sƀaliter tunc vex est. q: cum habeat ab
alio p essentiam nō h3 essentialiter s3 partici
patione. sed qñ habet ab alio p̄sonalr̃ eode3
tm̃ essentialiter. tūc h3 eque nobiliter q: tota
liter ⁊ eēntialiter. vñ Io. v. Sicut pater h3
vitam in semetipo sic dedit filio. ⁊c. Ad il
lud. ꝙ obijcitur q̃rto ꝙ pater pōt per aliu3
dō. ꝙ posse per aliū est duplr̃. aut per alia3
cām inferiorē simul agentem. aut per aliā p
sonam. Primo modo potētius est posse p se
⁊ per alium. q̃z per se tm̃: q: posse per alium
dicit dn̄ium ⁊ potestatē. sed posse se per aliū
per personam consƀalem non dicit dominiū
sed tm̃ auctoritatem. Auctoritas autem non
dicit maioritatem sed solum dicit originem.
sicut posse ab alio ⁊ non ab alio. nō dicit ma
ioritatē l' mioritatē i potētia s3 solū sƀauctori
tatem ⁊ originem. ⁊ sic intelligendum est i p
posito. de posse per alium ⁊ non posse p aliū

Onsequenter ƀo loco est questio de
ƀo articulo. s. vtrum in diuinis sit or
do. Et circa hoc queruntur duo.

Primo. queritur. vtrum ordo sit ibi po-
nendus. Secundo vtrum ordo nature.

Uod sit in diuinis ordo ostēditur p̄-
mo per Aug. ad maximum. Cu3 di
citur filius a patre n̄ significatur i equalitas
substantie sed ordo nature. Item hoc vr̃
auctoritute ecclesie. q: eccl̄ia nominatione3
trinitatis exprimit ordinate. dr̃ eni. in nomi
ne pr̄is ⁊ filij. ⁊ spūs. s. ⁊ hic ordo nunq̃3 mu
tatur. ergo. ⁊c. Item p̄ncipium. dicit rō-
nem ordinis. primum enim ⁊ principium di
cit phs. idem dico. sed in diuinis pater ē p̄n-
cipium filij. ergo primus sed vbi hoc. ibi or-
do. ergo. ⁊c. Item ordo dicit rōnem com
pleti esse. ⁊ boni. esse enim vt dicit Boetius
est ꝙ ordinem retinet seruatq3 naturam. si-
militer ⁊ bonu3 sed in diuinis perfectissime
est ratio esse ⁊ boni. ergo est ibi ratio ordinis

Ite3 vbicumq3 sunt plures inter quos n̄
est ordo sunt inordinati. sed in diuinis perso
nis est pluralitas. ergo si non est ibi ordo est
inordinatio ⁊ confusio. sed inordinatio ⁊ con
fusio repugnat diuis. g̃ est ibi ordo. Con
tra. Eusebius. In diuis ē numerus. s3 nō or
do. Item ƀ ip̄m vr̃ ex rōne ordinis Aug.
de ci. dei. Ordo ē pariu3 dispariūq3: sua vni
cuiq3 tribuēs loca dispositio. s3 in diuis nō ē
distinctio locox. g̃. ⁊c. Itē ordo ꝯriatur si
multati. g̃ vbi est ordo nō est oimoda simul-
tas: s3 vbi nō est oimoda simultas nō est per
fecta eqnalitas. g̃ cum in diuinis sit oimoda
⁊ perfecta eq̄litas null⁹ ē ibi ordo. Itē si
ordo est in diuinis. aut est quid eēntiale. aut
notionale. nō eēntiale q: vbi ordo ibi distin
ctio. In diuinis aūt non est distinctio ƀ3 eēn
tiam. ergo. ⁊c. Nec quid notionale. qm̃ ide3
est ordo ⁊ proprietas. sed ordo nullius perso
ne est proprietas. ergo. ⁊c. Item vbi ē or
do ibi est dependētia ⁊ inclinatō nihil eni or
dinatur ad aliquid [illegible] i ad illud habeat incli
nationem. In diuinis autem nulla est depē
dentia. g̃ ibi nullus oio ordo. Item ordo
p̄supponit numerū. sed in diuinis non cadit
dr̄ia ƀm numerum vt ostensum est supra. er
go nec ordo. R. dō. ꝙ triplex est ordo. s. ƀ3
positōem. Ordo ƀm positōe3 dr̃ aliquorum
quox vnū est sup̄ius ad iferius. Et hoc pōt
esse duplr̃. vel in loco vel in dignitate. ⁊ hic
ordo non cadit in diuis sicut ostendit prima
ratio sumpta ab Eusebio. ⁊ ƀa sumpta ab
Aug. sicut patet. Ordo vero ƀm antece-
sionem dicitur esse eorum quorum vnum p̄
us est. alterum vero posterius. Et hoc dici
tur dupliciter. aut q: antecedit duratione si

ue tempore.aut prius naturali intelligentia siue cognitione ⁊ hic ordo non est in diuinis sicut probat ratio tertia.quia hic ordo tollit equalitatem ⁊ simultaté.quorum vtrunq; pfecte est in diuinis. Ordo autem ſm origi nem siue ſm emanatóe; est producentis ad pductum.⁊ ille ordo est in diuis.q; ibi é or do principij ⁊ principiati.siue producentis ⁊ producti ⁊ hunc ordinem esse in diuinis pbant ratónes pme. Quod obijcit quãto ꝙ ordo nó est quid notionale nec personale dó.ꝙ est notionale.sed notione; ꝯtingit du pliciter significare.aut sub ppria róe.vt cu; dr generatio.aut sub cói róne ⁊ intentione. cóitate inq; rónis.vt cum dr ordo notio ppietas.sicut indiuiduum est cóis intentio.⁊ sub hac cóitate non distinguit.tñ in suis infe rioribus distinctóem supponit. Ad illud. ꝙ obijcitur.vbi é ordo ibi é depédentia.dó. ꝙ ordo iportat hitudinem.⁊ q; hitudo i cre aturis róne imperfectóis dicit dependétia;. ió in creaturis iportat dependétiam.in di uinis aũt habitudo solũ ponit ꝯparatóe; ⁊ ꝯnexioné ⁊ nullam dependétiá vel inclina tióem.ió.⁊c. Ad illud.ꝙ vltio obijcit.ꝙ ordo presupponit numerũ.dó.ꝙ sicut in di uinis numerus distrahit a róne numeri.q; ibi est distinctio ypostasum tñ.ita ordo a ró ne ordinis simplr.q; q;uis sit ibi ordo non tñ est ibi antecessio.sed solũ originis emana cio.vel aliter.dó.ꝙ non semp psupponit di stinctóem ſm numerũ nisi intelligat de ordi ne locali siue ſm positóe;.ná ordo ſm nã; ⁊ ſm nãle; intelligentiá attendit inter supius ⁊ inferius.inter que non cadit numerus.⁊ ita patet illud.

Cdo qrit vtrũ in diuis sit ordo nẽ. Et ꝙ sic vr p Aug.q dicit in lra ꝙ cũ dr filius a patre nó dr iequalitas ſbe sed ordo nature. Ité vbi est nãlis ori go ibi est nãlis ordo.sed in diuinis est nãlis origo g ⁊ nãlis ordo.g ibi est ordo nẽ. Ité vbi est cá ⁊ effectus.ibi est prius ⁊ posterius s; vbicumq; h ibi ordo nẽ.g cũ in diuis ꝯtin gat repir cá; ⁊ effectũ sicut dic Chrisostom⁹ sup pncipiũ ad hebreos.⁊ Dam.pmo.li.ca. viij.pr est cá filij.p;.⁊c. Cótra.cuiuscũq; est ordo ip; ordinat.g si in diuisiest ordo nẽ nã ordinatur.sed ꝙ ordinatur distinguitur ⁊ numeratur.ergo i diuinis nã distinguit ⁊ numerat.sed h falsũ.g.⁊c. Ité ide; é nã ⁊ eéntia.q; nã est nomé eéntiale.s; i diuis nul lomodo ponit ordo eéntie ergo nec nature.

Item vbi est ordo ibi est prius ⁊ posteri⁹. g si in diuis est ordo ibi est prius ⁊ posterius ſm nã;.sed h nullomó recipit g nec ordo nẽ

Quod aũt in diuis nó sit prius ⁊ posteri⁹ ſm nãm ondidtur sic.Relatiua sũt simul nã. g pr ⁊ filius.ſm ꝙ pater ⁊ filius simul sũt nã. sed pr ſm id ꝙ est.⁊ ſm ꝙ est pr simul est nã q; relatóes in diuis nó sunt aduenietes.nec tñ sunt ró referendi sed etiá existendi.g pr ⁊ filius ſm suas ypostases simul sũt nã.g nó est ibi ordo nature. Ite; in cáis creatis vi demus gradus:ꝙ q;to ſba creata citius:pót veloci⁹ operat:vñ quedá operant in tpe.q dam repéte.qdam subito.⁊ illa cá q operat subito.aliqñ nó precedit tpe s; natura.Si g deus pducit filium ſ; oém nobilitaté.⁊ vir tutem sue potétie.⁊ virtus potentie infinite maior est q; finite.g non tñ simul duratóe. s; ét simul natura pducit.g nó é ibi ordo nẽ.

Ité videm⁹ i cognoscétib⁹ ꝙ qdá hñt sui cognitóem ⁊ cogitatóe; i inuestigádo ⁊ poste rius tpe.⁊ loquor de actuali non habituali. vt aia humana.Et quedá simul duratóe vt angelus.g si dei cognitio ⁊ dictio siue locutó nó est accñs.s; multo nobilior ⁊ virtuosior. q; ois creatura h; verbũ intelligétie nó tñ simul duratione.sed etiam natura.ergo.⁊c.

R.dó.ꝙ ordo dr esse alicuius duplr.aut sicut ordinati.aut sicut róis ordinádi.ordo i diuis sicut ordinati dr persone patris vel fi lij vel spũs.s. Sicut rónis ordinandi dr nẽ. Natura enim dicit vim pductiua; ſm ꝙ di cit phs.ꝙ est vis insita rebus ex similibus silia procreans.In diuinis aute; est ordo ſ; pductionem.i.dr ibi ordo nature.i.natural originis.vñ genitiu⁹ ille nó ꝯstruitur subiec tiue:sicut cum dr albedo petri.sed ex vi eén tie declarationis.vt cum dr albedo clarita tis.vel homo auctoritatis.⁊ ideo resoluitur in duos.vt sit sensus.ordo nature.i.natura lis originis.Ex hoc patet primum ꝙ obicit ac si diceretur ordo esse nature.vt rei ordia te.patet etiá scóm.q; essentia dicit in abso lutione omnimoda nó vt alterius principiũ natura vero dicit vt alterius principiu;.vn de dicit comparatónem ad productioné ſbe siue emanatóe; naturalem.vlteri⁹ attédédũ

ꝙ ordo ſ͞be ʒ nãleʒ originē in his inferiori
bus duo dicit. ſ.emanatõem ⁊ anteceſſionē.
⁊ rõ huius ē:q: emanatõ in his iferioribus
ponit diuerſitatē ſ͞balez. vñ cõe ꝙ emanat i
his inferiorib⁹ eſt effettus. ⁊ ꝙ ꝓducit ē cã.
⁊ iõ dr̃ cã ad cuius eſſe ſequit̃ aliud. ⁊ quia
aliud in nã. iõ poſterius natura. In diuinis
aũt eſt emanatio ad quã nõ ꝯſequit̃ eſſentie
diuerſitas vel nẽ ⁊ iõ nec prius. nec poſteri⁹
nã. ſed ſimul nã. ⁊ iõ in diuinis nõ recipitur
rõ cãe vel effectus ꝺm latinos. ſed nomē ṗn
cipij. q̃ʒuis greci extenſo noīe vtant̃ nomine
cãe pro noīe ṗncipij. ⁊ iõ in diuinis eſt ordo
nẽ. nõ quo alter ſit poſterius altero. ſed quo
alter ex altero. Et hoc ē ꝙ dicit Aug. i lr̃a
⁊ ex hoc pʒ ꝙ ꝺo obijcit̃. q̃ʒuis eni in creatu
ris ordo ponat poſterioritatē nẽ. nõ tñ i deo
⁊ ideo q̃ʒuis nõ ſit poſterioritas. nõ ſequitur
qn bene ſit ordo. Ex his patent obiecta ad
vtranqʒ ptem. Concedendũ eſt eni qꝺ aliq̃
modo reperit̃ in diuinis ordo nẽ. ſicut oſten
dunt ṗme rõnes. tertia tñ deficit q: nomen
cãe nõ reperit̃ in diuinis ꝺm latinos ꝓprie.

Qꝺ obijcit̃ ad oppoſitũ pʒ q: ordo nõ ē
nẽ vt rei ordinate. Patet etiam ꝙ obijcit̃
de natura ⁊ eẽntia q: eſt nomē abſolutũ nec
iportat rõnem originis. Ultimũ pʒ q: nõ
ē ibi ordo nẽ q̊ alt̃ prior alt̃o. ſʒ q̊ alt̃ ex alt̃o

IN parte iſta ſunt dubitatiões circa
lr̃am. Et ṗmo dubitat̃ de ṗma rõne
q̃ʒ ponit magr̃. Omnia q̃ habet pat̃
hʒ filius. g̊ q̃ʒtam potentiã hʒ pater hʒ filius
Iſtud argumentũ nõ vr̃ valere. q: mutatur
qd inquantũ. nã oia diſtribuit pro ſ͞ba. q̃ʒtũ
aũt dicit q̃ʒtitatem. R͞x. dꝺ. ꝙ q̃ʒuis talis
modus arguẽdi nõ valeret ſi differret q̃ʒti-
tas ⁊ ſ͞ba. tñ vbi idem eſt oimodã hʒ neceſſi-
tatē. ⁊ q: hoc ē in diuinis. iõ argumẽtuʒ bo-
num eſt poſſet tñ dici ꝙ predictũ argumen
tum in qualibʒ materia eſt bonũ. hr̃e eni nõ
dicitur aliquis ſolum ſubſtãtialia ſed ēt pro
prietates. g̊ ſequitur. cũ oia diſtribuat pro
oibus habitis ꝙ habeat etiaʒ proprietates
ergo cũ nullam potentiam habeat vnuſq̃ʒ
non habeat alter. ergo nihil poteſt vnus ꝙ
nõ poteſt alter. ergo ſi vnus eſt omnipotẽs
⁊ alter. ⁊ ita patet ꝙ hic non eſt figura dic-
tiõis. quia omnia diſtribuit hic pro rebus
omnium generum. Item queritur ꝺ hoc
ꝙ dicit. Nõ poteſt qui accipit inequalis eē
ei qui dedit. videtur enim dicere falſum. q:
ſi hoc. cum omnis creatura ſit accipiens nul
la eſſet inequalis deo. ſed hoc falſum. ergo
⁊ primũ. R͞x. dꝺ. ꝙ Aug. nõ loquit̃ genera
liter de quolibet accipiente. ſiue de quolibʒ
modo. ſed de eo q accipit oia. ⁊ talis accipiẽſ
nõ põt eſſe inequalis. Item queritur de
alia rõne. Si non potuit. ergo fuit impotẽs
videtur enim male arguere. q: ſilr̃ poſſʒ ar
gui de filio ⁊ ſpũ. ſ. ſi non potuit filium equa
leʒ producere. ergo ⁊c. R͞x. dꝺ. ad hoc. q:
non competit gñõ niſi ypoſtaſi patris ſicut
alibi tactum eſt. ideo non valet nec eſt ſil̃e.

Item dubitatur de alia parte auctoritaꝭ
quia illud argumentũ non videtur valere.
Potuit producere equalem ⁊ nõ produxit
ſiue genuit. ergo inuidus fuit. q: ſilr̃ poteſt
argui. potuit iſtam creaturam facere melio
rem ⁊ nõ fecit. g̊ inuidit. Si tu dicas ꝙ inui-
dia ꝯſiderat ſemꝑ parem vel ſuperiorē ſicut
dicit Greg. ſuper illud Job. v. ꝑuulum occi
dit iuidia. obijcitur tunc q: ſi filium genuiſſʒ
minorem. nõ habuiſſet ibi locum inuidia. g̊
vr̃ ꝙ iſta ſolutio nõ ſoluit. Itē in creatu-
ris nõ valet. Iſte artifex potuit facere rem
iſtã meliorem ⁊ nõ fecit: g̊ fuit inuidus. qr̃ g̊
tenet in deũ. R͞x. dꝺ. ꝙ inuidia artificis ꝓ
ducentis nõ attendit̃ in ꝓductione rei ineq̃
lis vel minus bõe. vbi res de ſui natura exi
git talis eē: tunc eni neceſſario ꝯcluditur ꝙ
aut ꝓducens nõ potuit: aut inuidit. Si po-
tuit ⁊ nõ produxit q: non fecit vt debuit. Et
qm̃ filius eo ĩpo quo filius eſt natus eſt ꝑfec
te vniri. Si nõ genuit filium in ꝑfecta vni o
ne concluditur ꝙ aut producens impotens
fuit aut iuidit. ⁊ iõ patet ꝙ non ē ſil̃e de cr̃a
tura ⁊ creatore. archa ⁊ artifice. Item du
bitatur de tertia rõne q̃ʒ facit. Si hõ pater
potuit gignere filium ſibi equalē. ergo deus
q: illud argumentũ nõ valet. hõ habet aliũ
hoiem ſibi equalem vel hr̃e poteſt. ergo. ⁊
deus. Silr̃ qm̃ de⁹ de ſua nobilitate hoc hʒ
ꝙ nullus põt ei equari. ⁊ ita videtur ratio
Aug. non valere. R͞x. dꝺ. ꝙ ſi equalitas
poneret de neceſſitate inequalibus diuerſi
tatem in natura ꝙ tunc non valeret. ſed ſup
poſito ꝙ deus generet filium cõnaturalem
ſibi de neceſſitate ſe quit̃. ꝙ nõ homo equa
lem genuit ꝙ deus multo fortius. q̃ʒuis eniʒ
imperfectionis ſit equari diuerſo in natura.

tamen equari ꝯnaturali perfectiõis ē. Alio quin natura diuina esset in aliquo ĩperfecte ꝙ si hoc est impossibile. ꝑʒ ⁊c. Item que ritur ꝯ hoc ꝙ dicit. Quod questio equali tatis est qualis: aut q̃ttus. vr̃ enim dr̄e falsũ q: quale dicit qualitatẽ. ⁊ ſm eã attenditur ſilitudo nõ equalitas. q: ꝓpriũ est qualita tis. ſm eam silem vel dissilẽm dici. R. dõ ꝙ de qualitate est loqui dupl'r. vno mõ pro ut dicitur denominãs. Alio mõ prout est dis positio nobilitatis. ⁊ ſm hãc attendit maior ⁊ minor nobilitas. ⁊ ita melior res dr̄ ⁊ quia in spũalibus idem est maius ⁊ meli⁹. iõ quõ de qualitate spectat ad equalitatẽʒ. nõ ex ꝓ pria rõe nominis. sed ex ꝯñti. vt visum est.

Di. xxj.

Hic oritur questio ex p̄dictis trahẽs originem. Supra ꝓbauit magr̄ eq̃litatem ꝑsonaꝝ. hic q: ĩ probatione dubias quasdã dixerat rõnes ꝓpter dictio nes exclusiuas mouet illas dubitatões ⁊ sol uit. ⁊ hʒ hec pars tres partes. ſʒ tria dubia q̃ proponit. Primo eni querit de hac lo cutione. tantus ẽ solus pater. q̃ttus pater ⁊ filius. ⁊ hoc primo caplo. Scdõ ꝓponit hãc siue querit ð hac: Solus pr̄ est deus. ⁊ hoc facit ſo caplo. ibi. Post hec querit vtrum sicut dr̄ solus pater ⁊c. Tertio querit. de ħ Trinitas est solus de⁹. ⁊ hoc facit tertio ca. ibi: Sed iteꝝ querit q̃uõ ipsam trinitatem. Et in qualibet haꝝ partiũ p̄mo mouet du bitationem. ſo soluit.

Ad itelligentiã huius ptis. ẽ hic qõ de dictionibus exclusiuis. Et circa hoc queruntur p̄ncipal'r duo. Pri mo querit vtrum dictio exclusiua in diuinis vere addat termino ſbali. Scdõ vtrum vere addatur termino relatiuo. Et q̃ttũ ad primuʒ queruntur duo. Primum est vtrum dictio exclusiua vere addatur termi no ſbali a p̄te subiecti. Scdõ si vere ad datur a parte predicati.

Quod aũt vere addatur huic termio deus a p̄te subiecti ostẽdit hoc mõ. de⁹ hʒ ad ꝓpriũ. sed ꝓpriũ est ꝙ inest soli. g̃. ⁊c. Et q: ꝯstat ꝙ exclusio vere addit termino ſbali respectu p̄dicati eẽntial' vñ bñ dr̄ solus deus creat. querit vtꝝ vere addat ei respectu p̄dicati ꝓpriȷ̃ siue termini relatiui. s. vẽ dr̄ sol⁹ deus ẽ pr̄. Et ꝙ sic vr̄ per suã expositionẽ que est. deus est pr̄. ⁊. nõ alius q̃ʒ deus est pater. g̃ solus deus est pr̄. Et ꝙ ista sit eius expositõ. hoc habet ⁊ acõi vsu. ⁊ a pħo q dicit. ꝙ solus idem ẽ ꝙ nõ cũ alio. Itẽ hoc vr̄ a ꝯuertibili. qm̃ iste due ꝯuertunt. nihil p̄ter Petrum currit. g̃ sol⁹ Petrus currit. g̃ ⁊ iste due. nihil p̄ter deuʒ est pr̄. ⁊ solus deus est pr̄. sed p̄ma est vera. q: hec ẽ falsa nihil est pr̄. ⁊ nõ hʒ instantiaʒ nisi in deo. ergo. ⁊c. Itẽ a quocũqʒ remo uetur ꝙ ẽ in plus remouet ꝙ est ĩ minus. ſʒ esse deũ est in plus q̃ʒ esse patrẽ. g̃ a quocũ qʒ remouet deus. ⁊ pr̄. sed quecũqʒ sic se ha bẽt ꝙ a quocũqʒ remouetur vnũ ⁊ alterum vnũ p̄cise p̄dicat de altero nec hʒ instantiã. ergo pr̄ p̄cise p̄dicatur de deo. sed si p̄cise. g̃ cũ exclusione. ergo. ⁊c. Cõtra. termin⁹ ac cidẽtalis ĩplicat rẽ suam circa suũ subiectuʒ. vt ꝑʒ cũ dr̄ hõ albus currit. circa hũc termi num hõ implicat albedo. ergo sil'r cũ dr̄. so lus deus est pr̄ circa deũ implicat solitudo. ſʒ Hylarius dicit ꝙ deus nõ est solitari⁹ cõ sitendus ergo. ⁊c. ⁊ rõ ista ꝯcludit ꝙ nõ pos sit vere addi nec cuʒ p̄dicato ꝓprio nec cõi.

Itẽ ostendit ꝙ nõ possit vere addi respe ctu p̄dicati cõi⁹. vt cum dr̄ solus deus creat hoc eni nomen deus de se hʒ suppositõeʒ q̃ si indefinitã respectu ꝑsonaꝝ. ergo reddit lo cutõem verã pro aliquo. ſʒ pro quolʒ est fal sa. hec eni est falsa. solus pr̄ creat. ergo cum oẽ p̄dicatum eẽntiale ꝯueniat trib⁹ ⁊ nõ vni soli. nullomõ põt addi dictõ exclusiua respe ctu talis p̄dicati subiecto cõi. Itẽ ꝙ nõ re spectu ꝓpriȷ̃. vr̄ q: si hec est vera. solus de⁹ est pater. ergo a simplici conuersa. ⁊ hoc so lus pater est deus. sed ista est falsa. ergo. ⁊c. Si dicas ꝙ non conuertitur simpl'r. contra habet intellectum vl'is negatiue ⁊ p̄ticula ris affirmatiue. ⁊ vtraqʒ conuertitur simpli citer. ergo. ⁊c. R. dõ. ꝙ hec dictio sol⁹ p̄t eẽ categorematica vel sincharegorematica ſm ꝙ est cathe. sic est nomen adiectiuum ab solute ponens rem suam circa suum substan tiuum. ⁊ res sua est solitudo. Unde tantum valet sic solus quantum solitarius. Et quia solitudo nullomodo recipitur in diuinis q̃ʒ tum ad substantiam quia est in multis per sonis. hoc nomẽ solus nõ recipitur in diuis cũ t'mis ſbalib⁹ sic oñdit p̄ma rõ. Si ãt acci piat ĩq̃ttũ ẽ sinchategorematica. sic p̄uat asso

ciationem. ⁊ importat aliq̄z negationem. ⁊ sic cum aliquod predicatum. ⁊ sb̄ale ⁊ per-sonale precise dicatur de nomie substantiali sic ỽe dr̄ in diuinis. ⁊ respectu p̄dicati sb̄alis vt cū dr̄ solus deus creat. ⁊ respectu psonal' vt cū dr̄ solus deus ē pater.. Ad illud. g̊ ꝙ obr̄. de albo ꝙ ponit rem suā circa sb̄stantiuū. dō. ꝙ nō est sil'e. ẜm ꝙ hoc nomē solus tenet sinchathegoromatice: q₂ alb⁹ ē dispō sb̄i absoluta. Vñ absolute ponit rem suā circa terminū: ẜ solus rōe negociationis nō absolute. ⁊ iō nō ponit solitudinē ẜ p̄cisionem

Ad illud ꝙ obr̄. ẜo ꝙ termin⁹ sb̄alis dbʒ reddere locutionē veram ꝑ aliqua psona. dō. ꝙ termin⁹ cui addit exclusio. respectū hʒ ad p̄dicatū. ⁊ respectū hʒ ad exclusionē. ⁊ lʒ respectu p̄dicati possit habere suppōem personalē. vt cū dr̄ solus hō currit. tñ regula ē apud sophisticos. ꝙ ꝑ ꝯpationē ad dictiōeʒ exclusiuā talis terminus hʒ suppōnē ꝯfusaʒ immobilē. Vñ nullomō lʒ dscendere. ⁊ hoc ē ꝙ dr̄ in li. de regulis fidei. ꝙ dictio exclusiua facit exclusionem q̄ztū ad gen⁹ rei. nō q̄ztum ad rē generis. q₂ rōe forme cōis q̄ ē genus rei. nō rōe suppositi ꝙ est res generis.

Ad illud ꝙ obr̄. vltimo ꝙ ꝯuersa ē falsa dō. ꝙ illa nō est sua ꝯuersa: q₂ ista solus de⁹ est pr̄. hʒ intellectum affirmatiue. s. deus est pr̄. ⁊ hec ꝯuertit simpliciter. ⁊ hʒ rōem negatiue hi⁹ nullus alius a deo ē pater. ⁊ hec silr̄ ꝯuertit simpliciter: ẜ hec nō ē sua ꝯuersa. nullus ali⁹ a patre ē deus: sed hec nisi ꝙ ē pater est aliud a deo. idem enim ꝙ subijcitur in prima debet predicari in secunda. ⁊ sic patet illud.

Secūdo q̄rit vtr̄ dictio exclusiua ỽe possit addi t̄mio sb̄ali a p̄te p̄dicati. ꝙ sic. oñdit hoc mō. Aug. vij. d tri. patrē dicim⁹ esse deū. ẜ nō esse solū deū. ēē aūt solū deū dicimus patrē ⁊ filiū. ⁊ .s.s. Si tu dicas ꝙ li solum intelligit ex p̄te sb̄i. obr̄ exp̄ssius. ꝑ hoc ꝙ dicit Aug. ꝯ Maximinū ip̄a trinitas ē vnus sol⁹ verus deus. ꝯstat ꝙ in hac sol⁹ deus non potest esse dispositio ex p̄te subiecti q₂ sic ẜmo eēt incōgruus. g̊ ⁊c.

Itē hoc ipsū vr̄ ꝑ expōnem. trinitas ē deus. ⁊ nō aliud q̄z deus. g̊ trinitas ē solus deus. p̄misse sūt ỽe. ergo ⁊ ꝯclusio. Itē rōe vr̄ ꝑ simile. Qñ p̄dicatum nō inē aliȷ̄ q̄z sb̄o. ỽe hec dictio solus accipit ex p̄te sb̄i. ergo quādo sb̄m nō subē aliȷ̄ q̄z p̄dicato. vere accipit a p̄te p̄dicati: ẜ illud sb̄m trinitas non subest aliȷ̄ q̄z deo. g̊ ⁊c. Contra. hec dictio solus ē dispō sb̄i sicut hoc signū oīs. sed qñ omnis addit ad p̄dicatū. locutio ē falsa ip̄ropria. ergo similit ⁊ qñ h̄ dictio sol⁹. Itē hec dictō sol⁹ addita alicui t̄mio excludit aliū. Vnd̄ sēsus ē. solus hō. i. hō ⁊ nō alius ẜ alius respicit suppositū. ⁊ t̄min⁹ subicit rōe suppositi ⁊ p̄dicat rōe forme. ergo hec dictō solus d sui rōe respicit sb̄ʒ. g̊ falso ⁊ iꝑp̄e addit p̄dicato. Itē ẜʒ ꝙ addit p̄dicato aut tenet chathegoromatice. aut sinchathegoromatice. Si chategoromatice tc̄ ē nom̄ adiectiuū: ⁊ ñ r̄cipit i dis. Si sinchathegoromatice. ẜ sic iportat negatōnē iplicitā: sed negatio ātecedit ꝙ negat. ergo nccē est ꝙ antecedat ꝯpōem quaʒ negat: sed cū dr̄. pater est sol⁹ deus. sol⁹ seq̄t ꝯpōem. ergo nō vr̄ ꝙ possit ipsa negare. ergo ⁊c. Itē ego quero qd excludit qñ addit ad p̄dicatū. Si aliud a p̄dicato. vt sit sensus. ē solis de⁹. i. de⁹ ⁊ nō aliud. tūc ē ibi sup̄fluitas. q₂ forma p̄dicati excludit aliā formā disp̄atā q̄ztū ē de se. Vñ sequit. Iste ē hō. ergo nō ē aliud ab hoīe. g̊ vr̄ ꝙ dictio exclusiua faciat sup̄fluitatē. ⁊ nugationē. nō g̊ teneatur exclusiue. ⁊ ita videtur quod teneatur adiectiue solum. ⁊ ꝙ importet solitudinem circa istum terminum deus. ⁊ iste sūt false.

Respondeo ad hoc volunt aliqui dicere ꝙ hec dictio solus. proprie non debet addi ad predicatum: sed tantum ad subiectum. ⁊ cum additur predicato. improprie sunt locutiones. ⁊ tunc idem est dicere solus ⁊ tantum. Sed tamen si aliquis inspiciat non tantum cum hac dictione solus: sed ēt cum hac dictione tantum. videbit improprietatem ⁊ superfluitatem. Quid enim est dicere trinitas est tantum deus. nisi trinitas est deus. ⁊ non aliud quam deus? sed hoc improprie satis dictum est: quia hoc ipso quod deus est excluditur quod non sit aliud a deo. Et nullus hereticus vnq̄z dixit trinitatem esse deum qui diceret aliud esse a deo. Unde non videtur magnum quid. Augustinuʒ dicere si hoc voluit dicere. Et propterea dicendum est aliter. quod hec dictio solus dupliciter potest addi termino substantiali. a parte predicati. Aut per se. aut cū termio nūali siū ꝑtitiuo. ꝑ se ip̄rop̄e addit. ⁊ si adda

tur. ꝟm vocē. tñ ꝟm intellectū stat a pte. subiecti. Idez enī est dicere. est hō alb⁹. ⁊ est albus hō. vñ sensus est. nō dicim⁹ p̄rez esse solum deū. i. nō dicim⁹ solum p̄rem esse deuz. Si aūt aliter ponat̃ vr̃ ꝟmo abr̃e superfluitatem ⁊ iproprietatem. q: hoc excludit ꝙ excludebat̃ ex nā ipius pedicati. Aliqñ addit̃ hec dictio sol⁹ t̃mio sb̃ali cū termio nuāli. sicut cū ħ termio vn⁹ ⁊ tūc excludit pluralitatez. ⁊ hoc modo bñ addit̃ p̄dicato. ⁊ ita accipit Aug. ꝯtra maximinū cuz dicit. trinitas est vnus solus ⁊ verus deus. ita ꝙ non plures. ⁊ tūc verus est ꝟmo ⁊ ꝓprius. ⁊ ꝯtra hereticos q dicebāt trinitaté esse plures deos. ⁊ iportatur p istum terminū solus priuatio ml̃titudinis. ⁊ ita discretio. Et magis ꝓprie dr̃ de trinitate ꝙ trinitas sit vnus solus deus q̄z de patre. cū tñ possit dici de vtroqz q: pr̄ est vnus de⁹. ⁊ nullus vnq̄z dixit p̄rez esse plures. sed de trinitate siue de trib⁹ aliqui dixerūt. ⁊ iō ꝯgruentius dr̃ trinitas est vnus solus de⁹. Concedendū ē igit̃ ꝙ solus pōt addi ad predicatū termini sb̃alis vere ĩ diuinis. sed nō ꝓprie nisi cū determinatione ⁊ adiunctōe termini ptitiui. Ad illud. g̃. ꝙ obijcitur. ꝙ solus est dispositio subiecti sicut hoc signū omnis. dō. ꝙ nō est ita ꝓpria dispositio subiecti sicut hoc signū oīs. q: omnis distribuit ꝓ suppositis pro quib⁹ terminus subicit̃. nō p̄dicatur saltē simul sumptis. solus aūt nō solum dr̃ rōne suppositi veꝝ etiā rōne forme. q: excludit alium ⁊ pōt excludē aliud. Et p hoc patet sequens. q: non semp excludit alium masculine. sed etiā pōt excludere aliud neutralit̃ vel etiam pluralitatez qñ additur t̃mio numerali vt visū est. Ad illud. ꝙ q̄ritur vtrū teneat̃ sinchategoromatice lʳ ꝓut est nomē iportans formā denoiatiue. vt idē sit solus ꝙ solitari⁹. dō. ꝙ sinchategoromatice. Qð obijcit̃. ꝙ sequit̃ ꝯpositōem. dō. ꝙ solus. duo iportat in se. s. intelletu hi⁹ nōis alius. ⁊ intellectū negatōis. q̄ztum ad intellectū alius respicit terminū circa quē ponit̃ ⁊ sequitur actū. q̄ztum ad itellectū negationis p̄cedit. ⁊ hoc nō est incōueniens. q̄ztuz ad diuersa p̄cedere ⁊ seq. Et ħ patet exponēti. Si enī dicam video solum Petrū. sensus est. video Petrū ⁊ nō video aliū a Petro silr̃ intelligendū in proposito.

Ad illud. ꝙ queritur quid excludit cū additur p̄dicato. dō. ꝙ qñ addit̃ sine determinatione excludit aliā formā. ⁊ tunc re vera est ibi superfluitas ⁊ iproprietas. tñ nihilominus veritas. sed qñ addit̃ cū termino ptitiuo. tūc excludit pluralitatē. ⁊ tunc pōt locutio hr̃e veritatē. pater eniz ⁊ filius sūt vn⁹ ds. ⁊ non plures. ⁊ ita vnus solus deus.

Onsequēter ꝟo loco est qō de scðo articulo qōnis. s. vtrū dictō exclusiua possit addi termio relatiuo. Et circa hoc querunt̃ duo. Primo queritur vtrū dictio exclusiua addatur termio psonali respectu p̄dicati ꝓprij. Scðo vtrum vē addatur termino personali respectu p̄dicati cōis. vt vere dicat̃ solus pater est deus.

Uod aūt respectu p̄dicati ꝓprij vere addat̃. vt. s. hec sit vera solus pat̃ est pater. videt̃ per Aug. vij. de tri. In illa trinitate. solus pr̄ dr̃ pr̄. q: nullus nisi ipe ibi pater est. Itē ħ vr̃ p expositōz. q: psona p̄ris est pr̄ ⁊ nulla alia est pr̄. g̃ ħ ē vera sol⁹ pr̄ est pr̄. Itē nihil ē magis ꝓprinz alicui q̄z ꝙ est idē sibi re ⁊ rōe. sz pr̄ est idē sibi re ⁊ rōe. g̃ ꝓprijssime dr̃ de se. sz ꝙ ꝓprie ꝯuēit. ꝯuenit soli. g̃ pr̄ dr̃ de solo p̄re. Cōtra. solus vt vult ph̄s. idē est ꝙ nō cū alio. sz ipossibile ē p̄rez nō eē cū alio. g̃ semp qñ additur huic termio pr̄ vel alij termino psonali ē locutio falsa. Itē sol⁹ excludit alium. sz alio ē de⁹ alio pr̄. g̃ addita huic termino pr̄ excludit deū. g̃ si ħ est vera solus pr̄ est pr̄. ⁊ ħ silr̃. de⁹ nō est pr̄. ꝙ si ħ est falsa. g̃. ⁊ p̄ma.

Itē solus excludit hoc relatiuū alius. sed ali⁹ ita est relatiuū diuersitatis ꝙ nihilominus iplicat aliq̄z idēptitatē. vñ sequit̃ iste vadit cū alio hoie. g̃ iste ē hō. Si ergo excludit aliū ab ħ ꝙ ē pr̄. aut aliū patrē. aut aliū deū sz quocūqz mō dicat̃ est locutio falsa. ⁊ iplicatio falsi. g̃. ⁊c. R. dō. ꝙ ꝟm ꝙ ħ dictō solus tenet̃ sinchategoromatice iportat p̄uatōnē associatōis. ⁊ locutio simplr̃ ē vera. excluso illo sensu quo iportat solitudinē. q: sic nō accipit̃ in diuinis sicut sup̄dictū ē. Scðz eniz ꝙ iportat p̄uationē associatōnis vera est. q: cum triplr̃ possit eam iportare. in quolibet sensu locutio est vera pōt enī hec dictio sol⁹ iportare p̄uationez associatōis respectu forme termini sb̃i vt dicat̃. solus pr̄. i. ille q est solus pr̄. ⁊ sic absqz dubio veritatem hz. sol⁹ pater est pater. Uel potest importare p̄ua-

tionē associationis respectu p̄dicati. ⁊ hoc dupl'r. Uel i ꝑticipiando vt q̄ꝛ aliȷ̄ nō ꝯueniat ⁊ adhuc vera est. q̄ꝛ hoc p̄dicatum ꝙ ē pater soli ꝑsone patris ꝯuenit. Illa enim ꝓprietas patri ꝯuenit ita ꝙ nulli aliȷ̄. vel pōt īportare priuatōem associationis in cōꝑticipando. vt cū dr̄ Petrus comedit solus. vl' vadit romā solus. nō q̄ꝛ alius nō vadit romā vel nō comedat. sed q̄ꝛ nullus ꝯparticipat cum eo. q̄ꝫuis ꝑticipet. ⁊ sic adhuc locutio est vera. q̄ꝛ ꝑsona patris nō ꝑticipat vel ꝯparticipat cū alia ī ꝓprietate p̄rnitatis. ⁊ iō h̄ꝫ ꝙ solus exclusiue tenet̄ iudicatur locutio vera. Ad illud. ergo ꝙ obiȷ̄cit̄. ꝙ sol⁹ idem est ꝙ nō cū alio. dō. ꝙ negatio illa non simpl'r excludit aliū in coexistēdo. sed excludit alium respectu forme subiecti vel p̄dicati in cōparticipādo vt visum ē. Et q̄ꝫuis pr̄ cum alio existat ⁊ nō possit sine alio eē. q̄ꝛ tn̄ ꝓprietatem p̄rnitatis cum alio nō cōicat iō non h̄ꝫ simpl'r locutio veritatem. Ad illō ꝙ obiȷ̄citur. ꝙ alio est deus alio pater. dō. ꝙ sicut dictū est sepe. alius dicit diuersitatē ẜm rōnem dicendi vel intelligēdi in verbo proposito. sed in expositōe hu⁹ dictōis solus dic̄ diuersitatem siue distinctōem in supposito. Et q̄ꝛ deus in supposito nō differt a patre. īmo supponit ꝓ patre. iō non sequit̄ ꝙ dictō exclusiua addita patri excludat deū. Ad illud. ꝙ obiȷ̄cit̄. ꝙ alius iplicat formā aliq̄ꝫ h̄ꝫ q̄ꝫ ꝯueniat. dō. ꝙ istud nō oportet ꝙ ista sit forma per terminū īportata; vere enī dr̄ hō est aliud ab asino. nisi qn̄ aduenit illi termīo īmediate. vt cū dr̄ ali⁹ asin⁹ includit ꝯueniētia in nā̄ cōi. sed cum dr̄ solus pr̄. non est dicere ꝙ pr̄ ⁊ nō alius pater. sed pr̄ ⁊ nō alius a pr̄e. ⁊ iō non importat̄ ꝯuenientia ī forma ꝓprietatis p̄rnitatis cum alietate. sed sufficit ꝙ sit alia ꝑsona. pat̄ enī est ꝑsona. vl' etiā alia essentia. ⁊ illa excludit hoc ꝙ est solus. ⁊ sic patet illud.

Cōo q̄rit̄: vtꝝ dictō exclusiua vere addat̄ termino ꝑsonali respectu termini cōis. vt vere dicatur solus pr̄ est deus. Et ꝙ sic vr̄ auctoritate. ⁊ rōe. auctoritate sic. Eccl'a cātat. tu solus altissimus iesu christe. ⁊ illud. Deo patri sit gl'a eiusq̄ꝫ soli filio ⁊ ꝯsil'es multe inueniuntur. Itē Math. xi. nemo nouit filiū nisi pr̄. nemo nisi pr̄. ⁊ solus pr̄ ꝯuertunt̄. ḡ solus pr̄ nouit. ⁊ hoc predicatum est essentiale. ḡ. ⁊c. Itē rōne videtur ꝙ dictio exclusiua addita alicui non excludit nisi alium. sed tres persone nō habent alietatem respectu p̄dicati s̄balis ergo addita vni non excludit aliā. respectu talis p̄dicati. sed si nō excludit locutio est vera. ḡ. ⁊c. Itē dictō exclusiua addita alicui nō excludit ꝙ est in eo vt pars. vt addita petro. non excludit pedem Petri. ḡ cū maiori idētitate. sit filius in pr̄e q̄ꝫ pes in Petro addita patri nō excludit filiū. Cōtra. nec pr̄ solus. nec filius solus. nec spūs. s̄. solus ds̄ est. ergo nō vere addit̄ respectu termini cōis.

Item oīs ꝓpositio in q̄ p̄dicatū est cōius subiecto addita exclusione ad s̄bm ē falsa. q̄ꝛ nullū tale p̄cise ꝯuenit s̄bo. sed tal' est hec ⁊ ꝯsil'es. solus pater est deus ergo. ⁊c. Item dictio exclusiua addita alicui excludit omne illud ꝙ ponit associatōem cū termino. ⁊ hoc pꝫ q̄ꝛ p̄uat associatōem sed fili⁹ ponit associatōem cum pr̄e. vn̄ pr̄ cum filio est pr̄ cum alio. Itē dictio exclusiua excludit ōe aliō ⁊ maxime oppositum. sed relatiua sunt vna drīa oppositionis. ḡ addita patri excludit filium. ⁊ si hoc. oēs tales sunt false. R̷. dō. ꝙ hic ē duplex positio. Quidaꝫ enī simpl'r. ⁊ sine distinctione ꝯcedunt has ⁊ ꝯsil'es. solus pater est de⁹. ⁊ positio eoꝝ ē ꝙ dictō exclusiua addita vni relatiuoꝝ nō excludit reliquum. Et rō huius positiōis est q̄ꝛ non excludit ꝙ ꝯsequitur ad terminū. ⁊ intelligitur in termino vt addita homini nō excludit animal. sed vnum relatiuorum intelligit̄ in altero ⁊ ꝯsequitur ad alterum. ergo ⁊ addita vni non excludit alterum. ⁊ si opponat̄ ꝙ solus excludit oppositum. dn̄t ꝙ relatiua ⁊ sunt dr̄e oppositionis ⁊ entis. s̄. oppositionis ẜm ꝙ ad idem ꝯparantur. ⁊ sic addita vni excludit aliud. vnde sequitur iste est tm̄ pat̄. ḡ non est filius. Scd̄m ꝙ ad diuersos cōparantur sūt differentie entis. ⁊ sic posito vno ponit̄ reliquū. ⁊ iō vnum nō excluditur ab alio. q̄ꝛ dictio exclusiua. illud solum aliud excludit. ꝙ non necessario cōcomitatur. Sed hec positio non videtur ꝯueniēs. dictio enīꝫ exclusiua priuat associationem. ergo exclu-

dit omne illud q̀ ponit circa ipsum associationem. ⁊ ideo addita patri excludit filium.

Et propter hoc est alia opinio. q̀ dictio exclusiua addita patri excludit filium. ⁊ hec positio magis est probabilis. Scḋm hác positionem procedédo distinguédę sunt hꝰi locutóes ſm q̀ distinguit Aug. ⁊ magr̄ tangit q: solus pōt facere exclusionem respectu cópositionis intellecte circa ſbm. vel respectu cópositionis pͥncipalis. Si primo mó tūc est sensus. Solus pr̄ est deus. i. ille q solus é pater est deꝰ. ⁊ tūc remouet formaꝫ termini subiecti ab alijs. nó formá p̄dicati. ⁊ sub hoc sensu vere sunt oés. ⁊ sic sub hoc sensu accipit Aug. solus spūs. s. é tantus. q̄ꝫtus est pr̄ ⁊ filius. Si aūt faciat exclusioné respectu pͥncipal' cópositionis. locutio é falsa. ⁊ oés false sunt ꝑprie loquédo. nisi addat' determinatio vt artet' exclusio. vt pꝫ cum dr̄, tu solus altissimus iesu xp̄e. cum scō spū. ⁊c. Similit' deo patri eiusqꝫ soli filio. ⁊c ⁊ sic pꝫ primuꝫ.

Ad illud. q̀ obijcit' ſo. q̀ solꝰ pr̄ equipollet huic. nemo nisi pater. dō. qḋ falsum é. q: nemo distribuit ꝑ nā non ꝑ ꝑsona. solꝰ aūt additur termino ꝑsonali. iō excludit ꝑsonaꝫ. ideo ꝑprie loquédo hec é falsa. solus pr̄ nouit filium. q̄ꝫuis hec sit vera. nemo nouit filium nisi pr̄. q: sensus é. nemo. i. nulla nā. nisi ille qui est eiusdem nature. vt pr̄. Ad illud. q̀ obijcitur. q̀ dictio exclusiua excludit alium. dō. q̀ excludit oé aliud vel alium. q̀ nó predicat'. nec subicit'. sed associat'. siue sit aliud in forma siue i supposito. Et qm̄ pater cum filio respectu p̄dicati ſbalis associátur. iō respectu illius excluduut' inuicem. Et q: pars nó associat'. ideo nó excluditur. Unde idéptitas maior vel minor nihil facit ad exclusionem. sed rō associandi vel nó associandi. Et si obiciat q̀ addita diffinito nó excludit diffinitóem. ⁊ antecedenti ⁊ nó excludit ꝯsequens. breuiter dō. q̀ si ꝯñs ita sequtur q̀ non ponat associatónem. ⁊ diffinitio nó claudat in se diuersum. tunc nó excludit. si vero aliter est. tunc excludit ⁊ contradictorie opposita implicantur in antecedente. vnde hic implicatur contradictio. tm̄ pater est. huic autem positioni cócordat Augusti. qui negat hanc. solus pater est deus. ⁊ consimiles.

In parte ista sunt dubitationes circa litteram. Et primo dubitatur ḋ hoc q̀ dicit magister. Quod prope tota trinitas est solus deꝰ. quia videtur velle negare istaꝫ pater est solus deus. sed hec videtur esse vera. per expositónem quia pater est deus. ⁊ non alius a deo vel aliud. ergo. ⁊c. Item predicatum quod dicitur ḋ tota trinitate. non potest esse nisi predicatuꝫ essentiale. ergo cum solus deus sit predicatum essentiale. quia aliter non diceretur de tota trinitate. ⁊ essentiale predicatum dicitur de qualibet persona singillatim. ergo pater est solus deus. R. dicendum quod quando solus per se additur ad predicatuꝫ. ita quod non intelligitur a parte subiecti. i. proprius est sermo. siue dicatur de trinitate tota siue de patre. nec vult dicere Augustinus quod solus deus predicetur de tota trinitate. ita quod non de patre. sed in illis locutionibus. soli deo honor ⁊ gloria ⁊ consimilibus. solus deus non accipitur pro vnica persona excludendo alias personas. sed pro tota trinitate excludendo alias naturas Et magister ita accipit. ac si Augustinꝰ vellet dicere quod hoc scilicet solus deus predicaretur de trinitate. ⁊ non de patre. sed ipse vult quod supponat pro ipsa trinitate. pro patre vero si supponat. non tamen precise supponit pro solo patre. Et ideo Augustinus concedit. quod sola trinitas est solus verus deus. non tamen solus pater. Unde ⁊ magister non dicit quod pater non sit solus deus. sed quod non proprie dicitur. Et istud manifestum est si inspiciatur qualiter solus debet addi ad predicatum. Item queritur de hoc quod dicit. trinitatem dicimus deum solum quamuis semper sit cum sanctis. cum inseparabilis sit a rebus alijs. ⁊ intimus omnibus: propter quod magister dicit esse cum sanctis quam cum alijs. R. dicendum. quod quamuis deus sit in omnibus ⁊ cum omnibus specialiter tamen dicitur esse cum sanctis propter effectum gratie inhabitantis per quam ipsi conformantur ⁊ cari ⁊ similes ei fiunt. Unde prouerb. viij. Delitie mee esse cū filijs hominum dicit sapientia dei. Unde dominus Uobiscuꝫ dicitur hominibus non bestijs.

Item querit͛ de hac locutōe. Nemo nouit filium nisi pr̄ ⁊c. qꝛ cū nemo cōponat͛ ex nō ⁊ hō. ergo nemo idem est ꝙ nullus hō. s꜒ dictio exceptiua nō excipit nisi ꝯtentum sub termino. Uñ nihil est dictu. nullus hō currit nisi asinus. cū ergo pr̄ nō ꝯtineat͛ in suppositione huius nois hō. p꜒ ⁊c. Si tu dicas ꝙ ampliat͛ ex vsu distributio īportata ꝑ istū terminū nemo vltra q̄꜒ ad hoīes. tūc ego q̄ro pro quo stat. aut ꝓ creato. aut ꝓ icreato. Si pro creato nulla est exceptio: qꝛ simpliciter vera. ⁊ ꝓterea pr̄ nō est ibi ꝯtentum. Si pro increato simplr̄ ⁊ totaliter falsa. ergo ꝑ exceptōem nō pōt verificari. Si tu dicas ꝙ pro vtroq꜒. quō pōt hoc esse cū nihil hēant cōe. ⁊ si habēt cōe. aut hoc ꝙ ē nemo distribuit ꝓ essentijs. aut pro ꝑsonis. si pro essentijs. ergo nō d꜒ excipi pr̄. si pro ꝑsonis. ergo d꜒ excipi spūs. s. sicut ⁊ pr̄. alioqn locutio est falsa. R. dō. ꝙ nemo distribuit cōiter ꝓ omni cognoscēte: siue hñte vim cognitiuam ⁊ distribuit nemo nō pro supposito tm̄ siue ꝑsona. sed pro nā. Uñ pr̄ non excipit͛ qꝛ persona. sed qꝛ eiusdē nature cū filio. ⁊ iō implicatur in illa acceptōe filius ⁊ spūs. s. ⁊ iō locutio h꜒ veritatem. Uel dic ꝙ nemo distribuit pro hoib⁹ ⁊ nisi tenet͛ non exceptiue: sed aduersatiue sicut dr̄. ij. Thi. ij. ad nihil valet nisi ad subuersionem.

Di. xxij.

Post ꝑdicta differendū nobis vr̄ de noiu꜒ diuersitate. Supra egit magr̄ de sacra trinitate. ꝫm ꝙ catholice credit͛ ⁊ intelligit͛. In hac ꝑte agit de ea ꝫm ꝙ credita ⁊ intellecta ꝑ catholicos ꝫmones exprimit͛. vñ sicut ipe magister dicit in lr̄a intendit hic ager̄ de noiu꜒ diuinoꝝ diuersitate. ⁊ hec pars h꜒ duas ꝑtes. In ꝑma ꝑte determinat magr̄ de nominib⁹ diuis in gnāli. In ꝫa in spāli. ⁊ hoc di. xxiij. Predictis tñ addiciendū est ꝙ cu꜒ oia noia. ⁊c. Prima pars diuidit͛ in duas. In ꝑma parte ponit magr̄ multiplices noium diuinoꝝ drīas. In ꝫa oēs reducit ad duas ꝫ꜒ illud Boetij in li. diuisionū. ꝙ ois diuisio ē bimēbris vel ad bimēbrem reducibilis. ⁊ ꝫ ibi. Sciendū est igit͛. ꝙ illa q̄ ꝓprie pertineat. Item ꝑma pars diuidit͛ in duas. In prima magr̄ ponit drīas noium diuinoru꜒ ꝫm Aug. ⁊ ꝫm Ambrosiū. In ꝫa ad maiore꜒ explanatōem. supaddit alias tres drīas. ibi. ij. ca: His addiciendū quedā noia esse ⁊c. Similr̄ ⁊ ꝫa pars in qua reducit hec mēbra ad duo duas h꜒ ꝑticulas. In prima oñdit ꝙ nomina in diuinis quedā dīr relatiue ⁊ hec ꝑtinent ad ꝑsonas quedā ad se. ⁊ hec dñr de oib⁹ simul. In ꝫa oñdit hoc eē veꝝ ibi de⁹ eni non ē magnus ea magnitudine.

D intelligentiā eoꝝ que in hac ꝑte dicunt͛ de noib⁹ diuinis q̄ttuor querunt͛. Primo querit͛ vtrū de⁹ sit nominabil'. Scđo vtrū vno solo noie vel pluribus debeat noiari. Tertio supposito ꝙ plura sint noia diuina. queritur vtrum oia dicant͛ translatiue. an etiā quedā dicant͛ ꝓprie. Quarto vtrum oia noia dicta de deo dicant͛ ꝫm sꝫam. an etiā aliqua alio mō.

Irca primū ꝙ deus sit inominabilis oñditur auctoritatib⁹. ⁊ rōnib⁹ auctoritatib⁹ sic. Diony. de diuinis nominib⁹. deū neq꜒ dicere neq꜒ intelligē possibile est. Et iterum. dei neq꜒ nomē est neq꜒ verbū. neq꜒ rō neq꜒ opinio. neq꜒ fantasia. ergo deus ē oio innoiabilis. Item phs in li. de causis. ꝑma cā superior est omni enarratōe. Sed ꝙ est superius omni enarratiōe est inenarrabile. ⁊ omne tale innominabile ergo. ⁊c. Item rōe oñditur sic. nomen. ꝓportionem. ⁊ silitudinem aliq̄꜒ h꜒ ad nominatum vt vox ad significatū. sed deus est infinitus oio. vox autem omnis finita. ergo cū nulla sit proportio nulla erit per vocē expressio. ergo nec nominatio. Itē omne nomē imponit͛ a forma aliqua. sed in deo nō est ponere certam formā: vnde Aug. Deus qui oēm formā subterfugit intellectui ꝑuius eē non potest. ergo. ⁊c. Item oē nom̄ significat sꝫam cum qualitate. sed in deo est mera sꝫa sine q̄꜒titate: ⁊ qualitate. ergo nō ꝯuenit deum significare per nomē. Item ꝙ nec per ꝓnomen. ꝓnomen eni non h꜒ significatōem determinatā nisi per demonstratōem vel relationem. demōstratio aūt fit mediantibus accidentib⁹ que possunt ocul' ꝯspici. sed hec nō sunt in deo. ergo. vr̄ qđ dei neq꜒ sit nomen neq꜒ ꝓnomen. Contra. in psalmo dñs nomen est illi. ⁊ iteꝝ. q̄꜒ admirabile est nomē tuū in vniuersa terra. ergo de⁹ h꜒ nomen. Item Diony. facit librū de diuinis nominibus. ergo aut deus est noiabil'

aut scia ibi tradita ē cassa ⁊ inutilis. Item
rōe vr̄.q2 oē ꝙ se exprimit v̄bo pōt se expri
mere sig̃ v̄bi:sed signū v̄bi est vox.ergo cuȝ
deus se exprimat suo v̄bo.pōt exprimi voce
sed ꝙ pōt voce exprimi pōt noiari.ergo ⁊c̄.
Item ꝙ ꝯtingit intelligere ꝯtingit significa
re sine enunciare.sed contingit deum a no.
bis cognosci.hoc certū ē.⁊ s̄ ꝓbatuȝ.g̃ ⁊c̄.
Itē ꝙ ꝯtingit laudare.ꝯtingit ⁊ noiare:sed
deū ꝯtingit laudare.imo ipse ē sūme lauda-
bilis.g̃ ⁊ noiabilis. Rn̄.dō.ꝙ sicut intl̄l'r̄e
dr̄ dupl'r̄.sic ⁊ effabile ⁊ noiabile. Uno eni
mō intelligere dr̄ ꝑfectam ꝯꝑhensionē.alio
mō per semiplenam cognitionē: sic effabile
dupl'r̄ dr̄. Uno mō ꝑ perfectā exꝑssionem.
alio mō ꝑ semiplenā narrationē. sic etiā no-
minabile. Si dicat' effabile siue noiabile. s̄ɜ
perfectionē exꝑssionis.sic dō. ꝙ sicut deus
sibi soli ē intelligibilis sic sibi soli ē effabilis
⁊ noiabil' nō alio noie:q̃ȝ ipse sit:nec alio v̄-
bo q̃ȝ ipse sit. ⁊ sicut nobis ē incōꝑhensibilis
ita ⁊ ineffabilis.ita etiā ⁊ inoiabilis. ⁊ ꝑ hūc
modū loquit' Dyo. ⁊ ph̄s. Si v̄o dicat' effa
bile. ⁊ noiabile.s̄m qualēcūq3 narrationeȝ.
sic quēadmodū deus est nobis cognoscibil'.
ita ⁊ effabilis.ita ⁊ noiabilis. ⁊ qui meli⁹ co-
gnoscit meli⁹ effatur ⁊ meli⁹ noiat ⁊ exꝑssius
vn̄ exꝑssius noiat fidelis ⁊ scriptura q̄ fidei
suffragat' vt sacra scriptura.q̃ȝ rō vel ph̄ia.
⁊ hoc mō ꝓcedūt auctoritates ⁊ rōes ad s̄aȝ
ptem. Ad illud g̃ ꝙ obr̄.de Dyo. ⁊ ph̄o.
iam pȝ r̄ō ꝑ hoc.q2 locunt' de noiatione in
qua ē ꝑfecta exꝑssio. Ad illud ꝙ obr̄. q̄ð
vox in noie ē ꝓportionabilis v̄bo interiori.
siue signato.dō.ꝙ hoc intelligit' de noiatōe
q̄ totam rei signeȝ includit. Aliter nō hȝ v̄i-
tatem nisi intelligat' eē ꝓportio ad rē sub rō
ne cognoscibilis. ⁊ sic pōt eē noiabilis.q̃ȝuis
eni de⁹ sit infinitus.tn̄ finite cognoscit' a no-
bis. Ad illud ꝙ obr̄.ꝙ deus nō hȝ formā
dō.ꝙ nō hȝ formam ꝑuiā nr̄o intellectui cu
iusmodi ē forma.cui⁹ ē imago aliqua in sēsu.
hȝ tn̄ formam.q2 ipse ē forma que est rō co-
gnoscendi.q̃ȝ ⁊ si nos nō cognoscim⁹ in se.ip
se cognoscit se in se. ⁊ nos eū in forma crata.
Unde a forma creata nos nomina imponi-
m⁹ q̃ȝ intelligim⁹ ⁊ videmus. Ad illud ꝙ
obr̄.ꝙ nomē significat s̄bam. ⁊ equalitatem
dō.ꝙ s̄ba. ⁊ equalitas nō accipiunt' im ꝓprie
s̄ȝ cōiter.s̄ba dr̄ ꝙ cognoscit'.qualitas dicitur

quo cognoscit'. ⁊ hoc ꝑ modū quietis. Et s̄
dico ꝑꝑ v̄bum ꝑticipium ⁊ aduerbiū q̄ð est
dispō v̄bi. ⁊ q̄m in creaturis vt plurimū dif
fēt ꝙ cognoscit' ⁊ quo.iō nomē in creaturis:
vt plurimū hoc iportat ꝑ diuersitatē. In dō
v̄o idem ē cognitum. ⁊ rō cognoscendi q̃ȝtū
est de se.ideo significat nomen diuinum illa
duo ꝑ indr̄iam s̄m rem. ⁊ ita saluat' ibi ratō
s̄be. ⁊ qualitatis vt cōgruit noi.

Secūdo q̄ritur vtr̄ deus hēat vnuȝ
solū nomē an plura. Et ꝙ plura.vr̄
auctoritate scripture q̄ ipsum diuer
sis noibus appellat.exo.iij.Nomē meū ma
gnum adonay nō indicaui eis.exo.xv.Oꝑs
nomē eius ⁊ ps.Dn̄s nomē illi. Si g̃ ista sūt
diuersa noia:pȝ auctoritate scripture.ꝙ de⁹
hȝ plura noia. Item Dio.in li.de di.noi
bus plura assignat noia dei Ansel.similiter
in li.de tri. ⁊ magr̄ similiter in l'r̄a. Iteȝ s̄
ipsum rōe vr̄.q2 nullum nomē sufficient' ex
primit esse diuinū.nec in se.nec incōꝑatione
ad nomen intellectū.ꝙ pȝ q2 ois ꝑfectō ⁊ ē.
⁊ intelligitur esse in deo. ⁊ nullū nomē expri
mit ois ꝯditionis ꝑfectionē.g̃ cum non pos-
sit fieri ꝑ vnum indigemus pluribus. Iteȝ
illud in quo res conueniunt ⁊ in quo differt
aut necesse est pl'ibus noibus dicere.aut ne
cesse est vnum equiuocari:s̄ȝ equiuocatō ge
nerat ābiguitatem. ⁊ tollenda est.ergo con-
gruum est exprimere diuersis noibus. Cuȝ
ergo in diuinis sit cōe ⁊ ꝓpriū. ⁊ hec in pl'ib⁹
necesse est esse plura noia. Item quāuis
vna sit prima veritas tn̄ articuli fidei sūt m'l
ti.si ergo fides de deo multos articulos cre
dit. Et ꝙ corde credit' ad iustitiā opȝ ꝯfiteri
ad salutem:multos pōt ⁊ dȝ articulos ore cō
fiteri:sed multi articuli vno noie nō exꝑsse ⁊
explicite exprimunt'.ergo opȝ habere plura
noia. Contra. Hylarius.nō sermoni res
sed rei est sermo subiectus.g̃ cū in deo sit oī
moda real' vnitas g̃ ⁊ vocis ⁊ nois. Iteȝ oē
ꝙ est in deo est deus.ergo ꝙ significat aliq̄d
ꝙ est in deo.deus est.sed deus vnus ē.ergo
omnia noia diuina habent vnum significa-
tum:sed oia talia sunt synonoma.nominib⁹
aūt synonomis.nō plus dr̄ pl'ibus q̃ȝ vno.
ergo videtur ꝙ oia alia ab vno sint preter
necessaria. Item multiplicatio diuinoruȝ
noium.aut venit a ꝑte rei.aut a ꝑte itelectu
um.aut a ꝑte effectuuȝ. Si a parte rei tunc

bonitas ⁊ veritas non sunt nomina diuersa
q: res omnino vna. Si a parte effectuum.
tunc ergo vnitas ⁊ eternitas non sunt diuer
sa cum non ꝯnotent effectum. Si a parte in
tellectuū solum. g͛ vr̄ ꝙ h⁹i noia cassa sint ⁊
vana. cū nō hēāt aliqd rn̄dens in re. Itē
in scriptura nomē dei singlr̄ semꝑ ꝓponitur
siue addat vni: vt cū dr̄ dn̄s nomen illi. siue
plibus. vt cū dr̄. in noie pr̄is ⁊ filij ⁊ spūs. s. g͛
cū eadē sit rō rei ⁊ vni⁹ rei. ⁊ nois ⁊ vni⁹ nois
g͛ deus tm̄ hꝫ vnū nom̄. Rn̄. dō. ꝙ i no-
mine tria sunt. s. vox ⁊ significatio. ⁊ rō inno
tescendi. Vn̄ nomē multiplr̄ accipit. Aliqn̄
ꝓ voce significāte. vt cū dr̄ petrus ē nomen
apl̄i: ⁊ sic ꝯstat ꝙ in deo sint plura nomia.
Aliqn̄ nomē accipit ꝓ re significata. vt cum
dr̄ bonū ⁊ honestū sunt idē noie. ⁊ sic in diui
nis quodāmō ē dicere nomē vnū: quodāmō
plura. Si eni res significata dicat essentiali
ter. sic oia vnuꝫ. Si ꝑsonalr̄ sic plures ⁊ pl̄a
noia correspondētia. Aliqn̄ nomē. accipitur
ꝓ ipso notamie. siue rōe innotescēdi. ⁊ sic. dō
ꝙ quodāmō nomē vnū quodāmodo plura.
Si eni accipit rō innotescendi ex ꝑte dei. sic
innotescit ꝑ ꝟtutē q̄ vna ⁊ magna ē. ⁊ sic vnū
nomē dei est. ⁊ magnū siue maximuꝫ. Unde
Iere. x. Magn⁹ es tu. ⁊ magnū nomē tuuꝫ
q̄ztū ad rōnē innotescendi siue ꝟtutē ꝑ q̄ꝫ in
notescit ſm ꝙ dicit in ps̄. Not⁹ in iudea de⁹
in israel magnū nomē eius. Si aūt accipiat
rō innotescēdi a ꝑte effectuū siue creaturaꝝ
sic diuersa sunt noia. nā deus innotescit nob̄
tripliciter. s. ꝑ cālitatē ꝑ ablatōem. ⁊ ꝑ excel
lentiam. ⁊ ſm hoc est multitudo noium. Si
eni noiet ꝑ cālitatē multa sunt noia. q: mul-
tos hꝫ effectus. Si ꝑ ablationē multa sūt no
mina q: multa remouent. s. oia creata. Si ꝑ
excellentiā multa. q: in multis. in omnib⁹. s.
ꝯditiōib⁹ nobilitatis excedit creaturas. Ex
p̄dictis patēt obiecta. Qd̄ eni obijcit ꝙ scri
ptura nomē dei exprimit singlr̄. dō. ꝙ scrip
tura vt plimū. nomē dei p̄dicat. magnū mi-
rabile. sanctum ⁊ laudabile. ⁊ sic nō loquit
de noie ſm ꝙ vox. sed ſm ꝙ rō innotescēdi
a ꝑte dei. ⁊ sic vnum. Tamē nō seqt. loquit
singlr̄: g͛ vnum solum. q: frequēter ꝙ dr̄ sin
glr̄. dr̄ etiā vlr̄: vt pꝫ in multis exemplis i le
ge. cū dicebatur hō de domo israel. vl' hō q
fecerit hoc vel illud intelligebat de quolibꝫ
noie. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ vnitas a ꝑte rei.
dō. ꝙ pluralitas a ꝑte rei ē vt accipiat res ꝑ
persona. Si aūt ꝓ nā. ⁊ si non sic pluralitas
in se tn̄ inq̄ztum innotescit. ⁊ iō plura nomia
Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ noia talia sunt synono-
ma. dō. ꝙ tunc sunt noia synonoma. cū dif-
ferūt a ꝑte vocis solū. hic aūt ē dr̄ia ſm rōeꝫ
innotescendi. ⁊ iō nō sunt synonoma. alia rō
dcā fuit supra. disti. viij. in p̄mo ꝓblemate.
Ad illud ꝙ obr̄: ꝙ si venit a ꝑte intelligēdi
solum. g͛ talia noia sunt vana. dō. ꝙ nō vēit
ab hoc solum. qm̄ illi rōni īnotescendi. rn̄det
pluralitas in creaturis. ⁊ in deo rn̄det vera
vnitas ꝯplectēs illam totam pluralitatē. vn̄
q: intelligimus dei potentiā ⁊ sapiam. ꝑ di-
uersa diuersimode noiam⁹. ⁊ q: i deo ē vnū
ꝟe sapia ⁊ potentia. iō nō est ibi vanitas: sꝫ
ꝟitas ⁊ vnitas.

Ertio q̄rit vtꝝ oia noia diuina di-
cant translatiue. an etiā q̄dam dicāt
ꝓp̄e. Et ꝙ oia dicant trāslatiue vr̄.
In regulis fidei dr̄. oē simplex ꝓprie est ⁊ in
ꝓprie dr̄. sed ꝙ iproprie dicit iproprie noia
tur. cū ergo deus sit simplex noiat improp̄e
sed iproprietas reducitur ad ꝓprietatē. ergo
noia diuina de deo dn̄r improp̄e. de alijs ꝓ
prie. sed ꝙ dr̄ de aliquo improp̄e dr̄ transla
tiue. si de alio proprie. ergo ⁊c̄. Itē vnum
q̄dq̄ꝫ sicut ꝯtingit intelligere. ꝯtingit ⁊ signi
ficare. sꝫ nō ꝯtingit deū intelligere. nisi ꝑ ꝓ-
p̄etates ⁊ ꝯditōes creaturaꝝ. ergo nec noia
re: sed ꝙ noiat ſm alienas ꝓprietates semꝑ
translatiue noiat. g͛ ⁊c̄. Itē non est nisi du
plex theologia. s. mystica. ⁊ symbolica. ſm
ꝙ vult Dio. sꝫ vtraq̄ꝫ deū noiat translatiue
nā mystica ꝑ creaturas spūales inuisibiles.
sꝫ symbolica ꝑ corpales. g͛ ois noiatio dei ē
trāslatiua. Itē oē nomē diuinū est imposi
tū ꝑꝑ nostrā instructionē: sed ois nr̄a doctri
na incipit a sensu. g͛ oē nomē dei accipitur ſꝫ
aliqd sensibile: sed in deo nulla ē ꝓꝑetas sē
sibilis ſm ꝟitatem: sed soluꝫ trāslatiue. ergo
⁊c̄. Contra apl's dicit eph. iij. loquēs de
deo. A quo ois paternitas in celo ⁊ in terra
noiatur: sed si paternitas in terris noiatur a
paternitate dei. ergo de⁹ ꝓpri⁹ ⁊ principali⁹
dr̄ pater q̄ꝫ alia. nō ergo translatiue. Hoc
ipsum dicūt Dio. ⁊ Dama. initētes huic au
ctoritati apl̄i. Inqt eni Dama. Sciendū ꝙ
non est a nobis translatū ad beatam deitatē
paternitatis. ⁊ filiatiōis. ⁊ ꝓcessionis nomē

sicut ait diuinus apls. ex quo oīs paternitas ⁊c̄. Item beatus Amb. dicit. ⁊ hr̄ in littera ꝙ triplex est noīum diuinoꝝ dr̄ia. ⁊ vna ex illis sunt noīa translatiua. nō ĝ omnia dicūt̄ translatiue. Itē quedā dn̄r de deo q̄ hn̄t oppositum in omni creatura vt eternitas ⁊ immēsitas: sed nomē trāslatiuū attēditur ꝺm aliquam silitudinē. ĝ talia nomina n̄ sūt trāslatiua. Item q̄daꝫ dn̄r de deo quorū significatū est ꝓp̄e in solo deo: vt hoc nomen bonum. ⁊ qui est. Matth. xix. Nemo bonus nisi solꝰ deus. ⁊ Aug. dicit ꝙ solꝰ deꝰ vere est: cuius ꝯparatiōe cetera non sunt. Rn̄. ad hoc voluerunt quidam dicere. q̄d quedam sunt nomina dei que deus sibi imposuit: quedam q̄ nos ei imposuimus. Si loquamur de noibus que deus sibi imposuit cum ipse ꝓprie se intelligat: hiꝰ nomina sūt ꝓpria. ⁊ talia dicunt esse bonuꝫ. ⁊ q e. vnde Dyo. vr̄ velle ꝙ illud nomē bonū. solum sit ꝓprium ⁊ principale. Dama. v̂o ꝙ illud nomen. qui est. solū est ꝓprium ⁊ principale. ⁊ vnus attendit in nomine perfectionē. alter absolutionem. vterqꝫ tn̄ proprietateꝫ. Si autem loquamur de noibus que nos deo imposuimus. sic cum non cognoscamus deum nisi ꝑ creaturas. non eū nominamus nisi per nomina creaturaꝝ. ideo solum translatiue. siue q: prius ⁊ ꝓprius conueniunt creature siue q: prius imposita sunt creature. q̄ꝫuis n̄ ꝓprius conueniant creature. ⁊ hec est translatio quedam: quāuis proprie loquendo sit translatio quando ꝓprius conueniunt his a quibus transferuntur. vt ridere hominibꝰ proprius: q̄ꝫ pratis. Sed hec positio non videtur posse stare. Cum enim nos cognoscamus deum tripliciter. s. per effectum. per excellentiam. ⁊ per ablationem. constat ꝙ omnibus his modis cōtingit deum nominare. Si per effectum: nulla est ibi translatio. Similiter si per ablationem: quoniam translatio attenditur ꝺm aliq̄ꝫ similitudinem. omēs enim transferentes ꝺm aliq̄ꝫ similitudinem transferūt. Et propterea aliter. dō. ꝙ q̄daꝫ sunt nomina que significant rem cuius veritas est in deo ⁊ oppositum in creatura: vt imensus ⁊ eternus: ⁊ talia nullomodo transferuntur: nec ꝺm reꝫ: nec ꝺm impositionem. Quedam sunt nomina que significant rem cuius veritas est in deo. ⁊ silitudo eius est in creatura. vt potentia. sapia. ⁊ volūtas. ⁊ talia nomina transferuntur a creaturis ad deum. nō ꝺm rem: sed ꝺm impositionem: qa prius sunt imposita creaturis q̄ꝫ deo lꝫ ꝓp̄us sint in deo. Quedaꝫ sunt nomina que significant rem cuius veritas est in creatura ⁊ ꝯsilis proprietas in deo. vt lapis. ⁊ leo. res enim significata est in creatura: sed similitudo ꝓprietatis. vt stabilitas. ⁊ fortitudo ī dō est. ⁊ ista sunt proprie translatiua. Concedēdum ergo ꝙ in diuinis sunt aliqua nomina translatiua non oīa. Ad illud ĝ ꝙ obr̄. ꝙ simplex improprie dr̄. dō. ꝙ dr̄e ibi non est noīare sed enunciare: q: ī simplici non est cōpositio in essēdo: sed est ꝯpō in enūciando ⁊ iō improp̄e. nō sic in nominando. Uel dic ꝙ nō omne dictum improp̄e est dictū translatiue. Ad illud ꝙ obijcitur ꝙ solum per creaturas intelligitur. dō. ꝙ quanuis intelligatur solum per creaturas. non tamen solum per similitudinem. immo per negationem: ⁊ dissimilitudinem est cognoscibilis. Ad illud ꝙ obijcitur. ꝙ symbolica ⁊ mystica theologia nominant deum translatiue. dō. q̄d q̄ꝫuis mystica nominet translatiue quantuꝫ proprietates excellentie. tamen non solum sic nominat: sed etiam per abnegationeꝫ. ⁊ ita non solum trāslatiue. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ omis nostra doctrina incipit a sensu. dō: ꝙ verum est. ⁊ omne nomen aliquid habꝫ sensibile. s. vocem vt audiatur: sed nō opꝫ ꝙ hēat sensibilē significatōꝫ. q: verbū intelligētie ꝙ est insensibile īducit vocē sēsibilem.

Uarto ⁊ vltimo queritur vtrum oīa nomina dicta de deo: dicantur scd̄ꝫ substantiam. Et ꝙ nō: immo aliter ostēditur auctoritate Aug. v. de trini. Illud precipue teneamus quicqnid ad se dicitur prestantissima illa ⁊ diuina sublimitas substantialiter dici. quod autem ad aliquid nō substantialiter sed relatiue: sed pater ⁊ filius dicitur ad aliquid. ergo ⁊c̄. Item Boet. in libro de tri. Deus est sine quantitate magnus. sine qualitate bonus: sed non est sine relatione relatus. ergo relatio vere ⁊ proprie manet in deo. ergo ⁊ modus dicendi relatiue. Item hoc ipsum videtur ratione: quia in diuinitate sunt aliqua nomina incommunicabilia: vt patet in nominibus personalibus: sed substātia est cōmūicabilis

cum ſit vna in tribꝰ. ergo talia noīa nō indicāt ſbam. ergo in diuinis eſt alius modꝰ dicendi qꝫ ꝭm ſbam. Itē in diuinis ē alio ⁊ alio mō ſe habere. qꝛ aliter ſe hꝫ ad patrem filius quā ſpūs. ſ. ſed non eſt aliud ⁊ aliud eſſe ſiue ſubſiſtere. ergo cum hoc contingat intelligere. ⁊ intellectui dicere. neceſſe eſt ꝙ ſit ibi alius modus dicēdi ⁊ intelligendi. qꝫ ꝭm ſbam. ergo ⁊c. Contra. Oē ꝙ dr̄. aut dicitur ꝭm ſbam. aut ꝭm accn̄s. qꝛ ſba ⁊ accidens ſufficienter diuidunt ens: ſed in diuinis nihil dicitur ꝭm accidens. ergo ꝭm ſbam. Item oē ꝙ dr̄. aut dr̄ per ſe. aut non per ſe. Si per ſe. tunc ꝭꝫ ſbaꝫ. Si nō per ſe. tunc ergo ꝑ aliud ⁊ in alio: ſed oīa q̄ dn̄r de deo dn̄r per ſe. ergo oīa dicāt ꝭm ſbam. Itē dici ꝭm ſbam ⁊ ꝭꝫ relationē aut dicit diuerſitatē a pte rei: aut a pte mōi intelligendi. ſiue modi dicendi. Si a pte rei. ergo in deo eſt diuerſitas ⁊ ꝯpō. Si a parte modi dicendi. tūc cum diuerſus ſit modꝰ dicendi in hoc ꝙ ē bonus. ⁊ ꝭ ꝙ eſt magnus. ⁊ hoc ꝙ eſt deus. qꝛ ſi queratur q̄ꝫtus ē deus. Rñ magnꝰ. non Rñ bonꝰ. Similiter ſi queraꝛ qualis eſt deus. Rñ bonus nō magnus. ergo nō tm̄ eſſent duo modi. ſed etiaꝫ multo plures qꝫ duo. Itē ꝙ Rñ ad qōeꝫ factam per quid dr̄ ꝭm ſbam. ⁊ q̄ꝫtuꝫ ad rē. ⁊ q̄ꝫtuꝫ ad modū. ſꝫ ꝑ nomina relatiua rn̄dētur ad qōem fcām ꝑ quid de ipſo deo. ergo dn̄r ꝭm ſbam. ꝓbō minoriſ. Aug. in. li. de doctri. xpiana. Si queraꝛ quid eſt deꝰ. ꝯueniēter rn̄deꝛ. pater. ⁊ filius. ⁊ ſpūs. ſ. Itē cuꝫ quedam ſint in diuinis q̄ non dn̄r ꝭm ſbam. nec ꝭm relationem. vt hoc nomē incarnatꝰ ⁊ hoc nomē ingenitus. vr̄ ꝙ iſta diuiſio nō ꝯplectiꝛ oīa noīa diuia. Rn̄. ad ꝑdictoꝝ intelligentiam eſt notandū. ꝙ eſt dici diuerſimode. ꝭm triplicē dr̄iam. Uno modo dici diuerſimode attēdiꝛ ꝭꝫ diuerſū modū eēndi q: ē ꝑ ſe ⁊ ꝑ accn̄s. ⁊ ꝭ qdē mō nō eſt dici diuerſimode in diuinis qꝛ iſta diuerſitas mōi ponit diuerſitatē eſſētialē in re dicta ⁊ q̄ꝫtū ad hoc vnus ſolus modus dicendi ē in deo Nam oīa que dn̄r deo ſunt ipſe deus ⁊ eiuſ ſba. Alio mō dici diuerſimode ē ꝭꝫ diuerſum modū intelligendi. qui quidem attenditur ꝭm aliam ⁊ aliā rōem ſiue mediū cognoſcendi. ⁊ ſic non tm̄ eſt dici diuerſimode i nominibus diuinis. imo oīmode. qꝛ deus non tm̄ cognoſciꝛ per diuerſa imo per oīa reruꝫ genera. Et ſic noīa dicta de deo q̄dam dn̄r ꝑ modū ſbe vt deus. quedā ꝑ modum quantitatis. vt magnus. quedam ꝑ modū qualitatis vt bonus. ⁊ ſic de alijs omnibus. Tertio mō dici diuerſimode. eſt ꝭm diuerſū modum ſe habendi. qui quidem attenditur q̄ꝫtum ad ſolutū ⁊ ꝯpatum ſiue relatum. Et hic quidem modus diuerſitatis minor ē qꝫ primus. ⁊ maior qꝫ ꝭs. Minor qꝫ primꝰ. qꝛ ꝭm primū attendiꝛ diuerſitas eſſn̄tialis ⁊ cōpatio. Maior qꝫ ꝭs. qꝛ ꝭm illum nulla oīno attenditur in re diſtinctio. Scōm auteꝫ iſtuꝫ modū attendiꝛ in deo vnitas ⁊ pluralitas. Unitas ꝭm abſolutum. ⁊ pluralitas ꝭm reſpectum. Et q̄ꝫtum ad hunc modū ſūt ſolum duo modi dn̄di. ſ. ꝭm ſbaꝫ. vt illa q̄ dn̄r ad ſe. ⁊ ꝭm relationem. vt illa q̄ dn̄r ad aliqd. q̄ qꝛ nō dn̄t alium modū eſſendi. ideo ꝭ ꝑdicanꝛ de illis. ⁊ ſunt vnum. ⁊ qꝛ dn̄t aliuꝫ modū ſe hn̄di. iō ꝭm hec vnitas. ꝭm illa pluralitas. Ex his patent obiecta. Qd̄ eniꝫ obr̄. ꝙ oē ꝙ dr̄. dr̄ ꝭm ſbam. vel ꝭm accn̄s. dō. ꝙ in diuinis nō hꝫ inſtantiam vbi relatio non ē accn̄s. nec tn̄ ꝭm ſbam. Ad illud ꝙ obr̄. ꝭo ꝙ oē ꝙ dicitur in diuinis eſt ens ꝑ ſe. dō. ꝙ verum eſt. ſed tn̄ non ſequiꝛ. dr̄ vt ens per ſe. ergo ꝭm ſbam. qꝛ non dr̄ nomen dici ꝭm ſbam vt ſba dr̄ ꝑ ſe: ſed vt dr̄ ad ſe. Ad illō ꝙ obr̄. qualis ſit hec diuerſitas. aut ꝭm rē. aut ꝭm modū intelligēdi. dō. ꝙ ꝭꝫ modum ſe hn̄di. qui non tm̄ eſt in nr̄o intellcū. ſed etiam in re. Ad illud ꝙ obr̄. iiij. qꝛ ꝑ noīa relatiua reſpondenꝛ ad interrogatōeꝫ factam de ſba. dō. ꝙ ſba dr̄ duplr̄. Aut ens ꝑ ſe. Aut ens ꝑ ſe ⁊ ad ſe. Si vt enſ per ſe. ſic oīa ⁊ relatiua ⁊ abſoluta. dn̄t in deo ſbam. ⁊ qꝛ hoc modo ſba Rñ ad qōem factaꝫ ꝑ qd iō oīa poſſunt rn̄deri. Si aūt dicatur ſba vt ens abſolutum nō ꝯpatum. ſic dr̄ ꝭm ſbam: ꝙ dr̄ ad ſe. ⁊ ſic accipit Aug. ⁊ ſic pater ⁊ filius ⁊ noīa relatiua ꝭm ſbam non dn̄r. Ad illud ꝙ vltimo obr̄. ꝙ multa dn̄r de deo q̄ n̄ dn̄ꝛ ꝭm ſbam. nec ꝭm relationem. dō. ꝙ dici relatiue in diuiniſ pōt eſſe dupliciter. Quedam eni noīa dicuntur relatiue ex principali nōis intellectu. Quedam ex ꝯnti. ⁊ ꝑma dr̄ia diuiditur in tres. qꝛ quedam ſignificāt relationem ⁊ dn̄r relatiue vt pater. q̄dam ſignificant relationē vt paternitas que nō dr̄ ad alterum: ſed ē ipm quo alterum refertur

Quedam dn̄r relatiue q: priuant relatiōe3 vt ingenitus. in pcessibilis. tn̄ ista nō est p̄ua tio pura vt īfra videbit. Que aūt ipoꝛtāt relationē ex ꝯn̄ti intellectu. sil'r sunt ƀm tri- plicem dr̄iam. Quedā enim dn̄r dici relati ue q: ponūt p relatiuis. vt cū dr̄ deus gnāt deum. i. pr̄ filiu3. Quedā dn̄r relatiue quia claudunt in suo significato interius relatiō3 vt cū dr̄ incarnat⁹. sensus eni ē. i. carni vni- tus. vnio eni dicit relationē. q̄ singularē pso nā respicit. siue assumere carnē. ⁊ h⁹i. Que dam dn̄r relatiue q: claudūt relatōe3 in sup positis; vt silis. ⁊ equalis. nō eni sūt similes nisi qui referūtur ⁊ distingūtur.

In ptc ista sūt dubitatiōes circa litte ram. ⁊ primo de hoc q̄ dicit his ad dīciendū est quedā etiā noia ⁊c. q̄a aut diuisiōes. Augu. ⁊ Ambro. sunt suffici entes. aut non. Si sic. ḡ magr̄. supflue addit Si dicāt insufficiētes p incōueniēti ē hn̄dū Rn̄. dō. q̄ nec diuisio Ambr. est diminuta. nec additio magr̄i supflua. qm̄ mēbra diuisi onis magr̄i includūt i mēbris diuisiōis Am bro. Illa eni est p imediata. cū eni sit trimē- bris reducit ad has diuisiōes. q: oē nomen dei. aut ē ppꝛium. aut translatiuū. Si ppu3 aut spectat ad s̄bam. aut ad psonas. Magr̄ aūt ista mēbra magis specificat. q: nomē ali qd̄ pōt spectare ad vnitatē s̄be ab eterno. vl' ex tpe. sil'r ad psonas ab eterno. vel ex tpre. Et ad psonas dupl'r vel diuisim. vt hoc no mē pr̄. Uel simul ⁊ ꝯiūctim. vt hoc nomē tri nitas. ⁊ ita sunt. vi. mēbra. Itē q̄rit d̄ hoc q̄ dicit. q̄ trinitas est quasi collectiuū. Ur̄. n. male dr̄e. q: vnitas collectiua vt dicit. B. ē mima vnitas. s3 vnitas trinitatis arcē tenet inter oēs vnitates. ḡ ⁊c. Rn̄. dō. q̄ h no- men trinitas deficit in duob⁹ a noie proprie collectiuo. primo q: illa q̄ nomē collectiuu3 colligit hn̄t simpl'r diuersitatē. ⁊ ƀo q: hn̄t vnitatē ƀm qd: sed ꝯ͂ est in noīe trinitatis. tn̄ in hoc est silitudo q: sicut nom̄ collectiuū plures simul dicit ⁊ de nullo p se p̄dicat. ita nec hoc nomē trinitas p̄dicat de aliq̄ psona rū. ⁊ tn̄ oēs simul impoꝛtat. ⁊ iō magr̄ nō di cit q̄ sit collectiuū simpl'r sed quasi. Scie dum ē igit q̄ illa q̄ ppꝛie ⁊c. Circa hoc no tādū q̄ ex v̄bis Aug. que hic ponūt ⁊ in lib. de tri. eliciūtur. v. regule de noibus diuinis. Prima hec est. Oē nomē q̄ dr̄ de deo. dici tur ƀm s̄bam vel ƀm relationē excepto hoc noīe hō. Scda est hec. Oē nomē q̄ dicit de tribus psonis ita q̄ de qualibet singula riter dr̄ ƀm s̄bam: exceptis noibus ptītiuis. Tertia ē hec. Oē nomē dictum ƀm s̄bam p̄ dicatur de trib⁹ psonis simul sūptis ⁊ singl'r excepto hoc nomine psona. Quarta ē h. Oē nomē dictū de deo respectu creature in dicat eēntiam. exceptis his q̄ ptinent ad vni onē. Quinta est hec. Oē nomē q̄ dicitur de deo ex tpe ⁊ nō dr̄ de tribus singulis pso nis p̄dicat notionē vel quasi. hoc dr̄ ppter hoc nomē missus q̄ dicit eē ab alio. Ite3 q̄ritur de hoc q̄ dicit. nō tres oipotētes sed vnus ops. q: cū dicamus tres potentes. vr̄ q̄ pari rōe possumus dicere tres oipotētes Rn̄. dō. q̄ v̄bum semp adiectiue ⁊ in adia- centia significat ⁊ iō semp trahit numeru3 a supposito: sil'r ⁊ pticipium manens pticipiu3 q: h3 naturam v̄bi. Sed nomē q: in quiete significat. alqn̄ s̄bantiuatur. ⁊ qn̄ numerat. tunc numerat sicut nomē s̄bantiuu3 a parte sue foꝛme. ⁊ iō q: potēs pōt eē pticipium oī potens ē nomē tm̄. iō nō sic recipit tres omī potētes. sicut tres potētes. nisi ops sit adie- ctiuū vel adiectiue retentum. Rō aūt q̄r oī potens nō pōt eē pticipiū est pp ꝯpōnem q̄3 nō admittit v̄bū. pticipium eni vt dicit grā maticus transit in nomē quattuoꝛ modis. s. Cōpōe vt indoctus. Compōne. vt doctioꝛ. Constructiōe vt amās illius. Tempoꝛis am missiōe vt amandus ƀm q̄ idē signat ƀm q̄ idem ⁊ sonat q̄ dignus amari. Item q̄rit de rōe ista Aug. Si est participatōe magn⁹ ea magnitudine ⁊c. Et vr̄ ista rō nō valere nō: eni val3. Iste est albedie albus p pticipa tionem. ḡ albedo est albioꝛ vel maioꝛ q̄3 ipe Rn̄. dō. q̄ rō Aug. bona est ⁊ fundat super ipsam nōis expōem. q: pticipare ē partem capere. ⁊ si partem capit. ergo minus ē q̄3 to tum. Quod ergo obr̄. de albedine. dō. q̄ est esse maius dupliciter. vel q̄3tum ad esse vel q̄3tum ad posse. dō. ergo q̄ participatō s̄bi. attendit r̄spectu foꝛme vniuersalis. ⁊ q̄3 uis ipsa sit tota in s̄bo quantum ad esse non tamen q̄3tum ad posse. q: pōt in aliis esse. deo aūt nihil potest esse maius. nec q̄3tū ad esse. nec q̄3tum ad posse. ⁊ iō argumentum Aug. bn̄ tenet q̄ deus nihil possit pticipar. Aliter pōt dici q̄ argumētū Aug. bene ten3

in his formis que nate sunt denoiare aliqd
ꝑ eēntiam. Et in talibus ꝙ est ꝑ ꝑticipatōez
reducit ad illud ꝙ est ꝑ eēntiam. ⁊ qñcunqz
sic ē illud ꝙ est ens ꝑ eēntiam excellit illō ꝙ
hꝫ ens ꝑ ꝑticipationē. Si ergo magnitudo ē
magna ꝑ eēntiam. ⁊ deus ꝑ ꝑticipationē. ne
cessario sequit. ꝙ magnitudo est maior quā
deus: nō sic est de albedine q: nō est nata se
denoiare. nec de aliquo ꝑ essentiam ꝑdicari
denoiando illud.

Di.xxiij.

Redictis tñ addijciendū ē ꝙ cuz
oia noia q̄ ꝫm sbā ⁊c̄. Supra egit
magr̄ de diuersitate diuinoꝝ no
minū in gnāli. Hic incipit ꝫa ps i
qua agit in speciali. ⁊ qm̄ q̄dam nomina sūt
sbalia. Quedā relatiua: ⁊ hoc ꝯtingit ꝯside
rare absolute ⁊ ad se. Ideo hec ps hēt tres
ꝑtes: In ꝑma agit de noibus sbalib⁹. In
ꝫa de relatiuis. infra di. xxvij. ibi. Nunc de
ꝓprietatib⁹ quas frequenter ⁊c̄. In tertia
de hia relatis ad inuicē. infra. di. xxxiij. post
ꝑdicta interius ꝯsiderare. Et qm̄ inter noia
sbalia hoc nomē ꝑsona excipit a generali re
gula que ē ꝙ sbale dr̄ de tribus singulariter
ideo nomē istud. Primo a gnāli regula exci
pit ondens ꝙ debem⁹ dicere tres ꝑsonas ⁊
hoc in pñti distinctione. Secūdo ꝟo deter
minat qd significet per hoc nomen tres: ⁊ ꝑ
hoc nomē ꝑsonas cū dicimus tres persōas.
infra di. ꝓxima. Hic diligenter inqri opꝫ
Prima ps hꝫ quattuor ꝑtes. In prima ma
gister illud nomē excipit a generali regula.
In ꝫa rōnem huius exceptionis inuestigat
ibi: iō oritur hic qō difficilis oñdens ꝙ fuit
inopia hūani eloquij. In tertia magr̄ cōtra
assignationē ꝯponit ⁊ determinat ibi. Sꝫ q̄
ritur hic cū dicamus patrem ⁊ filiū ⁊ spm̄. s.
In quarta epilogat determinata vt addat
ibi. Iam sufficienter vtputo oñsum est: haꝝ
ꝑtium subdiuisiones ꝑ se patent. Nam que
libet ps subdiuiditur in duas iuxta duo ca
pitula q̄ ꝯtinet.

D intelligentiā eoꝝ que dnr̄ in pñ
ti di. de his noibus. ꝑsona. sba. ⁊ eēn
tia. duo ꝑncipaliter querunt. Pri
mo queritur de translatiōe istoꝝ nominum
ad diuina. Scd̄o de numeratione eorūdez
in diuinis. Circa primū querūtur tria.
Primo queritur. vtꝝ debuit ibi transferri
nomen ꝑsone. Scd̄o ꝟo vtꝝ nomen sbe.
Tertio vtꝝ nomē essentie.

Rimo ergo queritur vtrum debue
rit ibi transferri ad diuia. Qō aūt
nomē persone nō debeat dici in di
uinis. ostendit sic. Aug. xij. de tri. ⁊ habet i
littera. Dictum ē tres ꝑsone nō vt illud dice
retur: sed ne taceret. g̊ videt ꝙ solum ad fu
gam hereticoꝝ ⁊ nō ꝫm ꝟitatem ⁊ ꝓprietatē
dicatur ꝑsona in diuinis. Item hoc ipsuz
videt rōe: q: ꝑsona noiat ꝑticulare ⁊ nō qō
cūqz: sed rōnalis nē. sed a quocūqz remouet
supius ⁊ inferius. g̊ cum in diuinis non sit di
cere particulare simpliciter nec erit dicere ꝑ
sonam. Item particulare rōnalis creatu
re. est ꝯpositissimū inter oia creata. Nā cō
positum est ex sba corporali ⁊ spūali. Et rur
sus corporalis inter oēs vr̄ maiorē ꝯpositio
nē habere. ergo cū ꝑsona sit nomē ꝑticularis
⁊ hoc sūme ꝯpositi: ⁊ in diuinis est sūma sim
plicitas. pꝫ ꝙ in diuinis nō dꝫ dici nomē ꝑ
sone. Item vocabula nr̄a debent respon
dere grecis vt vnitas fidei oñdatur: sed gre
ci nō vtunt vocabulo ꝓsopon in diuinis qō
est idem quod ꝑsona. g̊ cum ipsi ꝓprius ha
beant vocabula q̄z nos: nec nos debemus
vti. Contra ꝑsona dicit quasi per se sonās
siue per se vnū: sed esse ꝑ se: siue ꝑ se vnū ꝓ
prijssime recipitur in deo. g̊ ⁊ ꝑsona ꝫm suuz
nomē. Itē ꝑsona dr̄ hñs naturā itellectu
alem ab alijs distinctaz: sed in deo ē ponere
hñtem nām intellectualem ⁊ ab alijs distin
ctam: sicut supra ostensum est de pluralitate
ꝑsonaꝝ. g̊ ⁊c̄. Itē ꝑsona nōiat mihi vlti
mū in genere rōalis nē: sed rōalis: siue intel
lectualis nā est nobilior inter creata. ⁊ rur
sus vltimū in illa est ꝯpletissimum: q: ei nul
la pōt fieri additio. g̊ si ꝙ ꝯpletionis est po
nendū est in deo. ꝓprijssime. pꝫ ⁊c̄. Itez per
sona dicit dignitatē. vnde in ecclis ꝑsone di
cuntur hñtes dignitatē aliq̄z notabilē. ergo
cum dignitas proprijssime sit in deo nomen
persone proprijssime in deo ponēdum est.
Rn̄. dō. ꝙ ꝑsona de sui ratiōe dicit quid
distinctum ꝓꝑetate ad dignitatē ꝑtinentem
⁊ hoc pꝫ in sua ethymologia ⁊ in equipol
lenti suo. In ethymologia. q: ꝑsona dr̄ qua
si per se vnum. ꝑ se aūt vnū ꝓpe dr̄ vnuz ꝙ
est oio distinctum ab alijs. ⁊ in se indistinctū
Rursum ꝑsona dr̄ a ꝑsonando quasi a se re

sonando. Resonare aũt dr̃ ꝙ in sono eminꝫ alijs: ⁊ iõ ꝑsona dicit̃ suppositum distinctuꝫ hñs dignitatẽ. ⁊ rõe hiꝰ dignitatis. cũ debe ret ꝑ nãm vocabuli dici ꝑsona penultia correpta. dr̃ persona penultima ꝓducta. Similiter rõ hiꝰ significatiõis accipit̃ ab equipollenti in lingua greca. ꝙ ẽ ꝓsopon. Apõ grecos ꝓsopon dicebatur sicut narrat Boe hõ laruatus qui qdẽ solebat fieri in tragedijs. Et hoc fiebat ꝑꝑ duo. Una rõ erat ad distincte repñtandũ eum de quo fiebat ſmo. Alia rõ erat ad melius resonandũ vel ꝑsonandũ: ⁊ ista duo ꝯueniunt dictis duabus ꝓprietatibus. ⁊ iõ ab hoc nõie ꝓsopon apud grecos: tractum ẽ hoc nomẽ ꝑsona apud latinos. Et q: in ecclesiasticis maxime attenditur distinctio dignitatum. tractũ ẽ primo ad significandũ honorẽ in ecclesiasticis. Deinde q: indiuiduũ rõnalis nature distinctũ est ab alijs ⁊ hoc ꝓprietate dignitatis inter creaturas. hinc est ꝙ extensum ẽ ad significanduꝫ suppositũ rõnalis nature. Demũ q: in deo est reppire suppositũ distinctũ ꝓprietate nobilissima spũ. s. dictante translatũ est ad dia q: ibi res nois ꝓprijssime inuenit̃. q̃ꝫuis ipsum nomẽ prius alijs sit impositum. Concedendũ est. ergo ꝙ in diuinis ꝓprie ⁊ ꝯuenienter nomẽ ꝑsone accipitur. Ad illud ergo ꝙ obĩ. ꝙ dictũ est nõ vt diceret̃. dõ. ꝙ Aug. loquit̃ ꝓ tpe illo in quo nomẽ ꝑsone hꝫ vsuꝫ equiualebat ſbe. ⁊ iõ dictum ẽ. nõ vt diceret̃ ꝙ ꝑsona ꝯsueuerat significare. sed dictum ẽ quasi translatum ne taceretur. i. ne cõfessio fidei diminuta esse ꝓbaret̃. Ad illud qd̃ obĩ. ꝙ persona noiat particulare. dõ. ꝙ particulare de rõe sui nominis importat ꝑtem ⁊ imperfectionẽ: sed ꝑsona de rõe sui nomis importat ꝯplectionẽ. iõ ponitur in diuinis q̃ꝫuis non ꝑticulare. ⁊ hñ q: in diuinis nom̃ spẽi ꝓprie dr̃. ⁊ nomen generis improprie.

Ad illud ꝙ obĩ. ꝙ persona nominat compositissimum. dõ. ꝙ hoc accidit q: in diuiduum rationalis nature create est in genere. ⁊ ideo multis differentijs distat cum distiguatur qualitate: sed in diuinis est distinctio sola origine. Et ꝑterea non est in genere. ⁊ iõ non opꝫ ꝙ sit ibi aggregatio dĩaꝝ. Ad illud ꝙ obijcitur. ꝙ apud grecos nõ vtunt̃ equipollenti. s. ꝓsopon. dõ. ꝙ ratio vtendi apud latinos. non tam fuit ꝓprietas q̃ꝫ penuria. quia non habebant quid ſrent. ⁊ rõ huius fuit q: substantia ſm cõem vsum ideꝫ sonat ꝙ essentia. greci autem habebant ꝓprium vocabulum. scilicet ẏpostasis. quo vtuntur. ⁊ ideo non sunt coacti transferre. vt nos.

Ecũdo q̃ritur vtꝝ nomẽ ſbe dici debeat in diuinis. vel etiã subsistentie. Et ꝙ sic vr̃. Aug. li. v. de tri. Deus absq; vlla dubitatione dicitur substãtia. vel si meliꝰ appellatur essentia. Itẽ tã Boe. de tri. q̃ꝫ Aug. dicit ꝙ alioꝝ noium genera vt magnitudo. bonitas. ⁊c. transeunt ĩ ſbaꝫ. Si ergo substantia non transit in aliud. constat ſbe nomen improprie dici. nam si non ꝓprie. eque bene diceretur ꝙ substantia transit in alia sicut econuerso. Item rõ ſbe hꝫ ꝓbm est ꝙ est ens per se. sed solus deus proprijssime est per se. ergo nomẽ substantie ꝓprijssime ẽ ĩ deo. Itẽ rõ ſbe hꝫ Aug. ẽ dici ad se ⁊ absolute. sed ibi ꝓprie est dici ad se vbi nulla est dependentia. si ergo hoc est in deo. ergo ⁊c. Contra. Aug. vij. de trinit. inconueniens ẽ dr̃e de deo ꝙ subistet bonitati sue: sed si de bonitate. eadem ratione et de qualibet proprietate. ergo simpliciter loquendo inconueniens est dr̃e ipsum esse ſbstantiam. Item Boe. in li. de tri. Deus ñ est substantia sed supra oẽm substantiam. ergo hoc nomẽ substantia proprie est in creaturis ⁊ nõ in deo. Item hoc ipsum videt̃ rõe q: omne ꝙ substat habet aliquid inherens: sed in deo non est inherens neq; inherentia. ergo nec substantia. Item omẽ ꝙ substat alij componitur illi. ergo vbi non ẽ compositio nec nomen compositiõis. ibi nec nomen substantie. ergo cum in diuinis non sit compositio. patet ⁊c. Rñ. dõ. ꝙ nomẽ substantie a duplici proprietate potest dici. videlicet a per se stando nõ per aliud. ⁊ sic proprie est in diuinis ⁊ magis etiam proprie q̃ꝫ in creaturis. vel a substando alij vel alijs ⁊ hoc tripliciter. Uel alij inherenti. ⁊ sic falso ⁊ improprie. dicitur in diuinis. q: proprietates ĩ diuinis non sunt accedentes nec inherentes. Uel alij distinguenti. ⁊ sic dicitur in diuinis. non omnino improprie nec omnino proprie quia proprietas illa non inheret sed distinguit. ⁊ ideo non facit subsistere: siue substare quasi sub alio stare

ed exiſtere quaſi ab alio eſſe. ⁊ hinc eſt qđ
Ric. dicit in li. de tri. ꝙ melius dr̄ exiſtentia
q̄z ſb̄a. vel q2 ſbſtat vt ꝑficienti. ⁊ ſic dicitur
res nec ſubſtare reſpectu eēntie. ⁊ iſte modꝰ
magis ē circa nr̄z intelligere. q̄z circa diuinū
eē. q2 ſicut patebit ſeq̄nti ꝓblemate ex no-
ſtro intellectu euenit talis modus dicēdi nō
ex proprietate diuini eſſe.

Ertio querit̄ vtrū nomen eſſentie
dici debeat in diuis. Et ꝙ ſic videt̄
Aug. vij. de tri. Eſſentia vere ac ꝓ
prie dr̄ in diuinis. ita vt forte ſolum deū dici
oporteat eſſentiā. Item hoc nomē qui eſt
ē nomē ꝙ ipſe deus ſibi impoſuit. g̊ ſi ipe ꝓ-
prie ſe nomiat. deus ꝓprie dr̄ qui eſt. Sz de
quocunqz ꝓprie dicitur q eſt pōt dici in ipſo
eēntia. ergo ⁊ in diuinis dr̄ eſſentia. Itez
īter omīa nomina nomē eēntie ē abſolutiſſi
mum. vñ̄ eſſentia ſm̄ Auicēnam dr̄ rei qui
ditas noīe abſoluto cum. g̊ in diuinis ſit om
nimoda abſolutio. g̊ ⁊ nomē eēntie. Con-
tra. nō intelligimus deum niſi ī creaturis ⁊
per creaturas. ſed noīatio dei ē ꝓpter nr̄m
intelligē. g̊ nullum nomē oīo abſolutum dz
poni in deo. Item quero ī quo differunt
nomē ſb̄e ⁊ eſſentie. naz ſb̄a. aut dicit cōe. aut
ſuppoſitum. Si ſuppoſitū. ergo ſupfluit no-
men ꝑſone. Si cōe. g̊ ſuperfluit nomē eēntie
g̊ cuz debeamus labia nr̄a circūcidere in lo-
quēdo de deo. nequaq̄z dz hoc nomē poni ī
deo. Item querit̄ grā huiꝰ de neceſſitate
⁊ ſufficiētia. ⁊ drā iſtoꝝ quattuor noīum eſ-
ſentia. ſubſiſtētia. ſb̄a. ⁊ perſona. R. ad in
telligētiam predictoꝝ notāduz ꝙ iſta q̄ttuor
vocabula ꝛn̄t. quattuor vocabul'ī greco. q
ſunt. ſ. Uſia. Uſioſis. Ypoſtaſis. ⁊ Proſopō
vt vſia ꝛn̄at eſſentie. vſioſis. ſb̄e. ypoſtaſis
ſubſiſtētie. ⁊ proſopon ꝑſone. Rō autem ⁊
ſufficiētia hoꝝ quattuor nominū ab aliqui-
bus accipitur ſic. In diuinis ē accipere cōi-
cabile ⁊ incōicabile. ⁊ hoc ex veritate ⁊ neceſ
ſitate fidei que dicit deum trinum ⁊ vnū. ⁊
cum nos debeamus itelligere in deo ꝙ ve
re ē ꝑ id ꝙ videmus in his īferioribus ma-
xime ſm̄ notabiles ⁊ p̄mas. ⁊ ꝑcipuas ꝯdi-
tōes. Cū in cōi in īferioribus iueniatur. ꝙ ē
⁊ quo eſt Rōne cuius ſignatur in ꝯcretōne
⁊ abſtractōe. vt dicat̄ hō ⁊ humanitas. ſic in
diuinis ītelligimus q̄zuis nō intelligamus ī
drīa illa duo. ideo ⁊ in abſtractōne ſignifica-
mus ꝑ hoc nomē deitas. ⁊ in ꝯcretōe per h̄
nomē deus. Et ideo impoſuimus nomē q̄
ſignificaretur ipſum quo ē. ⁊ hoc ē eſſentia.
⁊ ipm̄ ꝙ eſt. ⁊ hoc eſt ſb̄a. ⁊ ita hec duo no-
mina accipiūtur ex ꝑte ꝯc̄tōis. Eſt etiam in
diuīs accipere ꝙ ē incōicabile. ⁊ hoc ē quid
diſtinctum ſiue quis diſtictus. Et hoc q̄dez
ꝯtingit dupl'r intelligi ſiue ſignificari. vel in
q̄ztum diſtinguibile. ⁊ hoc per nomē ſubſiſtē
tie ſiue ypoſtaſis. vel inq̄ztum diſtinctū. ⁊ h̄
per nomē ꝑſone. ⁊ licet nec ī deo differāt di
ſtinguibile ⁊ diſtinctū. q2 potētia in eo ſemꝑ
eſt actui iūcta. tñ̄ ꝯtingit duplici rōne ſigniſi
care. vñ̄ differunt iſta quattuor noīa ſz mo
dum intelligēdi. ſicut quo ē. ꝙ eſt. qui ē. qs ē.
Et q̄m in deo idem ē quo ē. ⁊ ꝙ eſt. ex vna.
ꝑte. ⁊ diſtinguibile ⁊ diſtinctū ex alia ſm̄ rez.
ſcꝫ accipiūt ⁊ ſb̄am ⁊ eēntiam pro eodē. Sil'r
⁊ ypoſtaſis noīe vtūtur greci pro ſuppoſito
actu diſtincto. vñ̄ diſtinctio pro quo. ⁊ ꝙ ē.
⁊ per diſtiguibile ⁊ diſtinctū in noībus diui
nis nō facit diuerſitatem niſi ſm̄ rōnem itel
ligēdi. Fuerūt ⁊ alij volētes drē ꝙ ſb̄a ⁊
eēntia accipiūtur ex ꝑte ꝯc̄tōis ſed differen
ter. q2 illud cōe ꝯtingit intelligi ſub duplici
rōne. vna ē ꝙ omnia egēt eo vt ſint. Alio ē
qđ ipm̄ nō eget alijs. Primo mō dicit̄ eēn-
tia. a qua ⁊ per q̄z omīa ſunt. Scđo mō ſb̄a.
q̄m per ſe ē oībus alijs circūſcriptis. Subſi-
ſtentia vero ſiue ypoſtaſis ⁊ perſona accipiū
tur ex ꝑte incōicabilis. Et differunt. q̄zuis
eni vtrūqz nomē dicat quid diſtinctum tam̄
ypoſtaſis dicit ſuppoſitum ſb̄e diſtinctuz. ſed
ꝑſona dicit diſtinctū ꝓprietate nobili. Fu
erunt ⁊ alij qui voluerūt drē ꝙ iſta quattuō
noīa diſtingūtur. ſm̄ cōicabile ⁊ incōicabile.
ſm̄ ꝙ pōt vnūqđqz dupl'r ſignificari. vel in
abſtractiōe. vel in ꝯcretiōe. Nam cōicabile
pōt ſignificari in abſtractōe. ⁊ ſic dicit̄ eſſen
tia. vel in ꝯcretōe ad ſuppoſitum. ⁊ ſic dicit̄
ſb̄a. Sil'r incōicabile pōt ſignificari in abſtra
ctiōe. ⁊ ſic dr̄ ſubſiſtētia ſiue ypoſtaſis. vel in
concretōe. ⁊ ſic dicitur perſona. Sed tam̄
omnes iſti modi habēt calumniam. Primꝰ
quidem qui ſumitur per diſtinguibile ⁊ diſti
ctum. quia greci vtuntur vocabulo ypoſta-
ſis vbi nos vtimur perſona. ⁊ ita pro ſup-
poſito diſtincto. Et Dam̄. dicit. ꝙ ypoſtaſis
eſt ſubſtantia cum proprietatibus. ⁊ ita ſigni
ficat actu diſtinctum. Scđs modus ſimiliter

habet calūniam. q: essentia non videtur ali quomodo significari vt in ratione cause re- spectu aliorum cum sit nomē absolutissimū Tertius modus habet calūniam similiter. q: substātia significat in abstractōe sicut eēn tia. Et preterea dubium ē vtrum sit intelli- gere ypostases abstractis ꝓprietatibus. ꝛ iō si nō est intelligere: quomodo ꝯtingit signifi care. Et propterea quartus modus dicē di est. ꝙ cum fides dicat deum esse trinum ꝛ vnum. Inquātum dicit vnum: nō possum⁹ intelligere vnum quin itelligamus ꝙ est. ꝛ quo ē vnum. ꝛ quo est vnum. est illud quo ē ꝛ ꝙ est vnum est illud ꝙ est. ꝓmum est essen tia. ꝫm sba. Si intelligimus trinum: necesse est vt itelligamus eū qui distiguitur. ꝛ quo distinguitur. ꝛ quo distinguitur ē proprietas ille aūt qui distinguitur. semper significatur vt distinctus. Et hoc pōt esse dupliciter. vl' vt distinctus quacūq; ꝓprietate. vel vt di- stictus proprietate nobili siue notabili. Pri mū significat nomie subsistentie. que dicit ꝑ ꝑa sba. ꝛ ꝯuenit nō tm̄: indiuiduo hominis sed ēt asini. Scōm ꝙ significat ꝑ hoc nomē persona ꝙ importat notabilē ꝓprietatē. nō ꝯuenit nisi supposito rōalis nature. q: greci vtūtur nomie ypostasis. sicut nos noīe ꝑsone ideo dicit Boe. ꝙ greci vtūtur noīe yposta sis ꝓsupposito rōnalis nature. his visis pa- tēt obiecta. Ad aūt objicitur. ꝙ nō debe mus deum nōiare absolute. dō. ꝙ q̄uis no minemus deū ꝑ creaturas. tm̄ etiā ꝑ creatu- ras cognoscimus eū: habere: esse absolutū. Alia patent.

Onsequēter ꝫo loco ē qō de nume- ratōe noium predictoꝝ. Et suppo- sito ꝙ numeret hoc nomē ꝑsona. q̄- ritur circa ꝫ. Primo vtrū i diuis nume- retur hoc nomē sba. Scōo q̄rit si nume- ratur eēntia. Tertio si hoc nomē de⁹ vtꝝ s. catholice possimus dr̄e plures deos.

Quod āt numeret hoc nomē sba ōn- dit sic. Hylari⁹ de syno. Sūt quidē tria ꝑ sbam. ꝫ vnū ꝑ ꝯsonātiā. It̄ Ansel. Infine mono. Aptius dr̄ tres sbe.

Itē Boeti⁹ i li. ō duab⁹ naturis ꝛ vna ꝑ sona. Christi dicim⁹ vnā eēntiā. ꝛ tres sbas.

Itē hoc ipz vr̄ rōe. q: sba ē mediū iter es- sentiā ꝛ ꝑsonaz. sed mediū sapit nāz extremo rum. ꝫ pari rōne qua dr̄ vna sba ab vnitate essentie. poterit dici plures a pluralitate ꝑ sonaꝝ. Itē omnis numerus ad sbam re- ducitur originalr̄. nūq̄z eni accidētia vel pro prietates numerātur i se nisi ꝑ sbam. ꝫ actus numerātur ꝛ pluralr̄ dnr̄ in diuis. ꝫ necesse est ponere numeꝝ ꝫm sbam. ꝙ aūt pluralit̄ dicātur pz. dr̄ enim pr̄ ꝛ filius ꝛ spūs. s. creāt.

Itē idem est relatiuū sbe. sicut talis ꝛ q̄lis qualitatis. sed hec ē falsa. pr̄ est idē filio. q: dicit Hylarius ꝙ nō possumus dr̄e deū eū dem. ꝫ necesse est ꝙ cadat distinctio in sba. ꝫ si ꝓpter distinctōem ꝑsonaꝝ. dicimus p'les ꝑsonas. ꝫ ꝛ plures sbas. Cōtra. nihil ma- gis dr̄ ꝫm sbam q̄z hoc nomē substātia. ꝫ si noīa substātialia dnr̄ singularit̄ de oibus si- cut pz ex regula Aug. sup̄ posita pz ꝛc. It̄ inter quecūq; cadit distinctō ꝫm sbam. cadit vera diuersitas. sed iter patrē ꝛ filium nō est ꝯitenda diuersitas. ꝫ nec numerus ꝫz sbam ꝫ nō est dicere plures sbas. Itē Aug. di cit ꝙ idem est deo subsistere ꝛ esse. ꝫ cum vnum sit esse. vnum est subsistere. ꝫ sicut ab vno esse dr̄ vna eēntia vel econuerso. ita ab vno subsistere vna dz dici substātia siue sub sistētia. Item Hierony. ad Dam. papaz. Quisquis vnq̄z nisi ore sacrilego tres sbas ꝑdicauit. R̷. dō. ꝙ tam nomē sbe. ꝙ subsi- stētie dupl'r accipit. q: ꝙlibet istoꝝ hz in se i tellectū actus ꝛ ꝓpositōis. pōt ꝫ dici sba q̄si per se stans. vel sub alio siue sub ꝓprietate. ꝓmo modo vna tm̄ est siue non numeratur. q: vnum est ibi ꝙ ē. Alio aūt mō prout dicit respectū ad ꝓprietatē numerat siue plurifi- catur. primo mō tm̄ valet q̄ztum vsiosis. ꝫo mō tm̄ valet q̄ztum ypostasis. Dio eodem mō distinguitur hoc nomen subsistentia. Et ꝫm alterum intellectum equipollet vsiosi. ꝫz alterum ypostasi. Et ꝫm alterum plurifica- tur. ꝫm alterum vero minime. Et quia sub stantia dicitur dupliciter. ꝛ subsistentia. ideo venit diuersitas modi loquendi inter docto res. Nam Tullius ꝛ ipse Boetius. dnt qꝫ subsistentia equipollet vsiosi. ꝛ iō dicit: Boe tius eam non plurificari. sed substantiam di cunt equipollere ypostasi. ꝛ ideo dicit Boe tius eam plurificari Et ꝫm hunc modū loquitur Hylarius. ꝛ Ansel. ꝛ Boeti⁹. Sz Hieronymus ꝛ Aug. volunt ꝙ substantia equipolet vsiosi. ꝛ ideo dicunt eam nō plu- rificari. sed subsistentia ypostasi. ꝛ ideo dicūt

eaꝫ plurificari. Ex his pꝫ. R. ad vtrāꝗꝫ partem: patet etiam q̄ꝛ greci nō tranſtulerūt nomen proſopon ſicut latini. quia opoꝛtuit nos transferre nomen perſone ꝓpter ambiguitatem. Et ideo maluit eccleſia. Dicere tres ꝑſonas. q̄ꝫ tres ſb̄as. ſiue ſubſiſtētias. Tamẽ ad argumentum ꝙ facit ꝙ ſb̄a tenet mediuꝫ dō. ꝙ ſubſtātia ꝓut equipolet ypoſtaſi pluſ ſe tenet cuꝫ perſona. ⁊ ideo numeratur ſicut perſona ſiue plurificatur ꝓut tamẽ equipolet vſioſi. plus ſe tenet cum eſſentia ⁊ ideo n̄ plurificatur nec numeratur. ſicut nec eſſentia. Omnes autem ille rōnes ⁊ p̄cedētes ⁊ ſequentes loquūtur de ſb̄a ꝓut equiualet ypoſtaſi ſiue ſuppoſito. ⁊ hoc modo plurificatur. Rōnes autem ad oppoſitam partem currunt ſꝫm aliam acceptōem huius nomis ſb̄a. Similiter iudicandum de hoc nomine ſubſiſtentia. ſed quoniam auctoꝛitas Aug. ⁊ mos vtentium nomen illud ſubſtantia. ſ. accipit magis in illa acceptione in qua dicit ipſum quod eſt: ſiue vſioſi: ſiue ipſum cōe. iō cōiter non recipitur vt dicantur tres ſubſtātie in diuinis.

Cōo queritur de numeratione illi⁹ nominiſ eſſentia. Et quod nō numeretur. hic oſtenditur. Quia in diuinis eſt vnitas abſolutiſſima que non multiplicatur. ergo cum nulluꝫ nomen ſit adeo abſolutum ſicut nomen eſſentie. ergo per illud ſignificatur vnitas non multiplicata. ergo nomen eſſentie non numeratur. ⁊ hoc ē ꝙ dicit Aug. quod ratio repugnat. Item hoc ipſum videtur a minoꝛi. hoc eſt nomen deus eſt nomen eſſentie in comparatiōe ad perſonam. ſed ſꝫm ſcripturaꝫ in lege. ſ. deutero. vi. deus dicitur vnus ⁊ non plures ⁊ ſꝫm ſymbolum nō tres dij. ſed vnus deus. ergo ⁊ hoc nomen eſſentie multo minus plurificatur cum dicat abſolutius. Item natura diuina non multiplicatur cum dicat in tribus. ſed hoc nomen eſſentia eſt nomen diuine nature. ⁊ hoc nomen ſubſtantia. ergo nec eſſentia. nec ſubſtantia multiplicantur ſub ꝓprijs nominibus vt videtur. Contra. Augustinus. vij. de tri. Cum hec tria non dicūtur vna perſona. loquitur de tribus perſonis. ergo ꝓpꝛie: reſpicit eſſentiam. g̊ cuꝫ dicātur tria. ergo tres eēntie. Itē rōe videt̄ Aug. in eodē li. dicit. ꝙ pater ⁊ fi. ⁊ ſ. ſ. dicūtur tres perſone. q꞉ cōe eſt eis hoc ꝙ ē perſona. ſed hoc nomē eēntia ē cōe. ergo poteſt dici tres eēntie. Item ibidē dicit. ⁊ habet̄ in lr̄a. ꝙ ideo dicūtur tres perſone q꞉ pater eſt vna perſona. ⁊ filius perſona. ⁊ ſpūs. ſ. ꝑſona. Similiter ſunt tres eēntie. q꞉ pater eſt eēntia. ⁊c. Item pater ⁊ filius ſunt pluref entes. ergo plures hn̄tes entitatem. Sequitur enim ſūt plures dij. ergo plures deitateſ ſil̄r pater ⁊ filius ſūt. ergo plura eē̄. ergo plures eſſentie. R. dō: ꝙ in oī ſubſtantia cuius eſt eſſe ⁊ operari. neceſſario itelligimus nām ⁊ hn̄tem naturā. Cū ergo hoc ſit i deo itelligimus i deo nām ⁊ hn̄tem nām. ⁊ nām dicimus ſb̄am vel eēntiam. hn̄tem nām dicimus perſonam. Qm̄ ergo in creatura rōnali ꝯtingit unam perſonā hr̄e plures naturaſ ſ. coꝛpoꝛalem. ⁊ ſpūaleꝫ. ſic a ꝯtrario ſenſu in deo ꝓpter ſūmaꝫ ſimplicitatē ꝯuenit vnā nām haberi a pluribus. qm̄ ꝯtingit eam haberi alio ⁊ alio modo. ⁊ hoc nō poteſt eē ab eodem. quia ergo vna tm̄ eſt natura habita ⁊ nō numerata. ideo tm̄ dicitur vna ſubſtantia ⁊ eēntia. quia vero plures habētes. ideo plures perſone. nulla omnino repugnantia exiſtente. Ad illud. ergo: quod obijcitur. de eēntia per hoc quod Aug. dicit hec tria. dicēdum ꝙ minus expꝛeſſe loquitur ⁊ ipꝛopꝛie. ⁊ ideo verbum eius eſt exponendum.

Ad illud. ꝙ obijcitur. ꝙ ideo ſunt tres ꝑſone q꞉ perſona eſt cōe q꞉ quilꝫ ē pſona. dō. quod nō dicit totam rationem. ſed partem quātum ad verbum exterius. ideo opoꝛtet intelligere ꝙ ibi additur. quia ē cōe ꝙ diſtinguitur. vn̄ pater ē perſona. ⁊ filiuſ ē perſona nō eadem. ſed alia. Ad vltimum. ꝙ obijcitur. dicēdum quod ens aliquādo dicitur ſubſtātiue. ⁊ ſic non trahit numerum aliunde. Alio modo tenetur adiectiue. ⁊ ſic trahit numerum a ſuppoſito. ⁊ ſic nō numeratur foꝛma. ⁊ hoc modo nō ſequitur qō ſint plures entitates. nec de hoc verbo ꝙ epiſtola eſſe.

Ertio queritur vtruꝫ catholice poſſimus dicere plures deos. Et ꝙ ſic oſ̄ditur hoc modo. hoc nomē deus recipit diſtinctiuū terminum rōne ſuppoſitōis. vt cuꝫ dicitur deus generat deuꝫ. ergo cum eadeꝫ diſtinctio impoꝛtetur. per hoc ꝙ eſt generat. ⁊ per hoc quod ē tres. quia perſonalis. ergo hic pari ratione eſt catholica.

tres dij ſūt. Item idē eſt deus ꝙ hñs dei tatem. ſed plures ſunt hñtes deitatem hoc dicitur catholice. ergo ſimilit̄ plures dij ſūt.

Item hoc nomē deus ꝗ̄uis ſit ſubſtātiale tamē impoſitum ē ab operatōe. ſed cōtingit operationem pluraliter dici de perſonis vt pꝫ geñ. i. faciamus hominē ⁊c. ergo ⁊ hoc nomen dij. Item ad numeratōem alicuius verā nō plura requirūtur ꝗ̄ꝫ vera multiplicatio ſuppoſitorū ⁊ forme. ſed hec ē in diuinis qꝛ tres ſūt perſone diuine. perſona dicit ſuppoſitum. diuine formā. ergo. ⁊c. Item cuꝫ omne gnāle ꝯtingat ſpecificari ⁊ perſona ſit nomē generale. videtur ꝙ poſſit ſpecificari cum dicitur tres perſone. vt dicatur adhuc ſpalius qui tres. ſed hoc nō pōt eſſe niſi addatur nomē cōe tribus. nec ē aliud dare ꝗ̄ꝫ hoc nomē deus. ergo. ⁊c. Cōtra. quod nō dicatur catholice patet ex mādatis. exo. xv. Audi iſrl̄. deus tuus. deus vnus ē. Item ī ſymbolo nō tres dij ſed vnus deus. Itē hoc ipſum videtur ratione. quia hoc nomē deus dicit diuinam naturam. ſed diuina natura non numeratur ſiue plurificatur. ergo nec hoc nomē deus. ℞. dicēdum. ꝙ nō ē dr̄e plures deos catholice. qꝛ numerus pluralis ſignificat plurificatōem termini ſꝫ ſuppoſitum ⁊ formam in nomine ſuſtantiuo. cū plurale gemiet ſuum ſingulare. ⁊ ideo cum forma importata per hoc nomē deus nō ſit multiplicata. nō debꝫ dici plures dij. Ad illud ergo ꝙ obijcit̄. ꝙ catholice dr̄ deꝰ generat. dō. ꝙ nō eſt ſimile. qꝛ generat īportat ſimul diſtinctōeꝫ cū ꝯueniētia. ſed plures deos ſimplr̄ importat diſtinctōnem ꝗ̄ꝫtum ad ſuppoſitū ⁊ formā. Ad illud. ꝙ obijcit̄. qđ idē eſt deus ꝙ hñs deitatē. ℞dēdū ē duplr̄ vno mō ꝙ hñs deitatem. pōt dici neutralit̄ ⁊ ſic eſt vnū ſolum. ⁊ equipolet ei ꝙ ē deus ꝙ quidem dicit ꝙ eſt. Alio modo maſculine ⁊ ſic nō habet eqpolēs ⁊ ſic multiplicat̄ pōt tñ aliter dici ꝙ deus nō ſignificat habenteꝫ ſed ſignificat deitatem incōparatōe ad hñtē ⁊ iō nō multiplicat̄. Ad illud. ꝙ obijcit̄. đ opatione. dō. ꝙ nom̄ pōt ſignificare opatiōꝫ per modū adiacētis. ⁊ ſic trahit numeꝝ aliūde. vel ꝑ modū ſbantiui. ⁊ ſic nō multiplicat̄ ⁊ taliter ſignificat hoc nomē deus. Ad illud. ꝙ obijcitur. ꝙ eſt ibi multiplicatio ſuppoſitorum ⁊ forme. dō. ꝙ hoc nomē diuinuꝫ eſt quaſi poſſeſſiuū. vñ imponitur a duplici forma. ſ. poſſeſſionis. ⁊ poſſeſſoris. ⁊ forma deitatis ē in ratione poſſeſſoris ꝯtingit aūt ꝙ forma poſſeſſoris exiſtente ī diuiſa. numeratur forma poſſeſſionis. vt oues ſocratice ſic ⁊ in propoſito. vñ non numeratur forma habita. Ad illud. ꝙ obijcit̄ ꝙ gnāle ꝯtingit ſpecificari. dō. ꝙ perſona cum noīet indiuiduum in tellectualis nature duplr̄ poteſt ſpecificari. videlicet per ꝓpria perſonarum vt cuꝫ dicitur tres perſone. i. pater ⁊ filius ⁊ ſpūs. ſ. pōt etiaꝫ ſpecificari per nature determinatōem. vt ſi dicatur pſone diuine vl̄ angelice vl̄ hūae. Et ſi tu queras quar̄ nō ſpecificatur per vnum nomen. ſicut eſt in creaturis. ꝙ tres pſone angelice dr̄ tres angeli poteſt reſpōderi ꝙ hoc eſt propter inopiam humani eloquij. qua laborat taꝫ lingua greca quam latina. ſed magis latina. vel poteſt dici ꝙ hoc nō permittit nā ipſorū nominuꝫ. qm̄ nomen ſpāle a ſpāli forma imponitur. Aut ergo eſt impoſitum a nā cōi. aut a proprietate perſone. Si eſt impoſitum a natura cōi cū illa nō multiplicet̄. nō pōt per vnū nomē ſpecificari. Si aūt ſit ipoſitū a ꝓprietate pſone. tūc cū ille nō ꝯueniat tribꝰ nō pōt per illđ ſpecificari. ⁊ iō eccl̄ia ꝯpulſa neceſſitate ℞ndit nomē gnāle. ſ. ue ꝙ īportat cōitatem noīs ꝙ ē cōe ⁊ multiplicabile. ⁊ iō ñ ē qrēda ſpecificatio per aliud nomē. niſi vel ꝑ nomē adiectiuū vel per noīa pſonaꝝ.

Nā pte iſta ſūt dubitatōes circa lr̄aꝫ. ⁊ p̄mo de hoc ꝙ dicit. vna vſia treſ ypoſteſes. vr̄ eni hoc eſſe ꝯtra illud qđ dicit Hiero. Taceamꝰ tres ypoſteſes nō rōe ſuſpitōis nomē ē. ergo. nō dꝫ dici. Preterea. vr̄ ꝙ nomen ypoſtaſis nullomodo debeat recipi nec nomen vſie. qꝛ Boetiꝰ dicit in comēto ſuper librū predicamītoꝝ. ꝙ ypoſtaſis eſt mā. vſioſis forma. vſia compoſituꝫ. ſed in diuinis non recipit̄ mā nec cōpoſitū. ergo ⁊c. ℞. dō. ꝙ Hiero. nō dicit nō dicenduꝫ eē tres ypoſtaſes qꝛ falſum eſſet ⁊ erroneuꝫ ſed qꝛ nomen erat incōſuetum. ⁊ videbatur ſonare idē ꝙ ſubſtātia. ⁊ ſba ſm cōeꝫ acceptōem nō dr̄ pluraliter de pſonis. ⁊ iō volebat tunc taceri. ne heretici occaſionem acciperent malignandi. nunc autem illud nomē ſpecificatum eſt ⁊ expreſſuꝫ. iō mō ꝯceditur.

Ad illud ꝙ de. bo. dō. ꝙ huiuſmōi nomia

aliter accipiuntur in phia. ⁊ aliter in theologia. ⁊ hoc pȝ ꝑ ipsum Boetium. qui alit̄ accipit loquens vt philosophus in comméto ⁊ aliter loquens vt Theo. in lib. de duab⁹ nïs ⁊ vna ꝑsona xpi. Jté ꝗrit̄ de hoc ꝙ dicit. ꝙ veri⁹ é deus q̃ȝ cogitet̄. Ur̄ enim dicere falsū. q: ois fidelis cogitat deū esse trinū ⁊ vnū. ⁊ nihil est verius isto. g̊ nó est verius q̃ȝ cogitat̄. Jté vr̄ falsum eé ꝙ dicit. ꝙ verius cogitat̄ q̃ȝ dicat̄. Multa eni dicimus q̄ nó intelligim⁹. g̊ plus se extendit ṽitas ſmonis q̃ȝ interioris cogitatióis. Jté ego dico deū esse sūme veꝝ: sed nihil pót veri⁹ ħ cogitari. nec eé maius sūme ṽo. g̊ ⁊c̄. Rñ. dō. ꝙ ſmo Aug. é duplex. pót eni eé ꝯparató entis ad ipsum cogitatū. ⁊ cogitati ad dictuȝ ⁊ sic non hȝ ṽitaté. q: vn⁹ ⁊ idem est deus. qui é. ⁊ cogitat̄. ⁊ dr̄. ⁊ eq̄liter verus. Pót iteꝝ fieri ꝯparatio ad actum eéndi. ⁊ cogitádi ⁊ loquédi. ⁊ sic hȝ ſmo Aug. ṽitaté: qm̄ deus in suo eé hȝ sūmam ṽitaté. cogitató vero nr̄a cū sit creata ⁊ exéplatū a sūma ṽitate nó pót esse sūme ṽa. silr̄ nec locutio. ⁊ ió min⁹ de ṽitate hȝ. Et rursus cū magis assiletur. sūme ṽo actus cogitádi interior q̃ȝ act⁹ loquédi exterior magis hȝ de ṽitate cogitató q̃ȝ locutio. q: deo é silior. róes ṽo ad opposítum ꝓcedunt ſm ꝑmá viam. Jté ꝗrit̄ de hoc ꝙ dicit Aug. ꝙ licuit loquédi ⁊ disputádi necessitate tres ꝑsonas dr̄e q: scriptura non ꝯ̈dicit: ſȝ silr̄ si dicant̄ nó esse tres ꝑsone scriptura nó ꝯ̈dicit. ergo lȝ dr̄e patré ⁊ filiuȝ ⁊ spm̄. s. nó eé tres ꝑsonas: ſȝ nó lȝ dr̄e nisi verum. g̊ hi⁹ oppositū est falsuȝ. Rñ. dō. ꝙ ista nó fuit tota ró dicti. sed Aug. subticet ꝑtem cáe. Ró eni fuit sicut ipse apit insequtibus: q: ró ꝯsonabat. ⁊ scriptura non ꝯ̈dicebat. nam si scriptura ꝯ̈diceret q̃ȝtúcūqȝ rató dictaret nó eét. dō. ⁊ ꝓpterea non licuit dr̄e tres eéntias q: ró nó ꝯsonabat. qr̄ aūt ratio magis ꝯsonat in hoc noie ꝑsona. q̃ȝ in hoc noie eéntia. pȝ si attendat̄ significatū vtriusqȝ ex verbis igit̄ Aug. que magr̄ ponit q̈re dictum est ab ecclia tres ꝑsone. pȝ ꝙ triplex fuit ró. Prima fuit q: necessitas iminebat. Scda q: ró ꝯsonabat. Tertia q: scriptura in nullo ꝯ̈dicebat. Un̄ minus dicit ⁊ plus intelligit qm̄ dicit ꝙ scriptura nó ꝯ̈dicit. Jtem obr̄. ꝯ̈ illud ꝙ ibi nulla é penitus diuersitas sicut nec singularitas. q: si hoc é verum. ergo ibi é ois idemptitas. ergo nec ⁊ persone. Rñ. dō. ꝙ facienda é uis in ṽbo. diuersitas eni attendit̄ q̃ȝtū ad principia eéntialia siue ſbalia. q: ergo in diuinis q̃ȝtū ad ſbalia nulla cadit dr̄ia ió dicit ꝙ nulla diuersitas. ió ñ sequitur ꝙ penitus oimoda est idemptitas. nisi addat̄ determinatio. s. quo ad essetialia. Et sic pȝ illud.

Di. xxiiij.

Jc diligenter ingri opȝ cū in trinitate ñ sit diuersitas ⁊c̄. Supra excepit magr̄ hoc nomé ꝑsona a generali regula noium gnālium ostēdens ꝙ dicendū é tres ꝑsone nó tres eéntie vel tres ſbe. Hic incipit ſa pars in qua determinat qd significet̄ cum dr̄ tres ꝑsone. ⁊ hȝ hec ꝑs duas ꝑtes. Jn prima oñdit qd significet̄ cū dr̄ tres ꝑsone. ⁊ hec pars hȝ duas ꝑtes. Jn prima oñdit quid significet̄ ꝑ dictionem numeraleȝ. Jn ſa quid significetur ꝑ hoc nomen ꝑsona. ifra. di. xxv. Preterea ꝯsiderandū est cū hoc nomé vt ꝑdictum est. Prima iterum pars hȝ duas. Jn prima ꝗrit ⁊ soluit generaliter. Jn secunda solutioné suam adaptat nominibus distinctiuis in speciali ibi. Cum enim dicitur vnus deus ⁊c̄. Et hec ſa pars habet quattuor ꝑtes. Jn ꝑma parte determinat quid significet vnus ⁊ plures. Jn secunda quid significent duo ⁊ tres ibi. Jta etiam cum dicimus tres personas nomine ternarij. Jn tertia quid significent discretus ⁊ distinctus ibi. Cum auté dicimus distincte sunt persone. Jn quarta qd significent trinitas ⁊ trinus ibi. Cū ergo dr̄ trinitas ⁊c̄.

D intelligentiam eorum que dicūt̄ in presenti di. est questio de terminis numeralibus qualiter accipiantur in diuinis. Et circa hoc queruntur principaliter tria. Primo queritur de termino numerali: ⁊ partitiuo sicut est hoc nomen vnus. Secundo de termino simpliciter numerali sicut est hoc nomen tres. Tertio de nomine complectente vtrunqȝ. sicut est hoc nomé trinus. Et quantū ad primum duo queruntur. Primo queritur vtrum hoc nomen vnus dicatur positiue vel priuatiue in diuinis. Secundo vtrum dicatur ſm substantiam. vel ſm relationem.

Quod aũt vnum dicat̃ ꝓuatiue in oĩ
bus. hoc vr̃ per eius rõez. Ná phs
dicit ꝙ vnum é ꝙ nõ diuidit̃. ſʒ iſta
rõ é data per priuatõem. ğ vnum dr̃ priuati
ue. Jté cométator dicit ſupra metaphiſi-
cam ꝙ vnũ ⁊ multa opponunt̃ ſicut priuató
⁊ habitus. qꝛ vnũ dicit priuatõem. multitu-
do dicit habitũ. ꝙ ſi veꝝ eſt. vnũ non tm̃ in
deo. ſed etiá in oĩbus dr̃ priuatiue. Jtem
hoc ipm vr̃ rõne. qꝛ vnum opponit̃ ei ꝙ eſt
multa. Aut ergo ꝯdictorie. Aut ꝯrie. Aut ꝓ
uatiue. Aut rſpectiue. Nõ ꝯdictorie. hoc pʒ.
Jté nec rlatiue. qꝛ relatiua ſũt ſimul. ⁊ vnũ
depédet ab aliud mutuo. ſed vnũ nõ depen
det a multis. Nõ ꝯrie. qꝛ vnũ ꝯriorum non
eſt ꝑncipium alterius. ſed vnũ é ꝑncipiũ mlr̃
torum. ğ per locũ a diuiſiõe opponit̃ priuati
ue. ſed ꝯſtat ꝙ multa dicit poſitõem. ğ vnuʒ
nõ dicit niſi priuatõnem. Jtem ꝙ in deo
ſpecialr̃ dicat̃ priuatiue vr̃. qꝛ vnũ ẜm ꝙ dr̃
poſitiue é ꝑncipium multitudinis ⁊ ꝗ̃ʒtitatis
ſed in deo nulla é ꝗ̃ʒtitas. ğ nec vnum poſi-
tiue dr̃. Jté hoc vr̃ qꝛ ſi deus é vnus po-
ſitiue. ⁊ lapis vnus. ğ deus ⁊ lapis ſunt duo.
ğ deus cũ creatura ꝯſtituunt numeꝝ. ⁊ ſi ẜ
deus é pars numeri. ꝙ ſup̃ iprobatum é. Si
dicas ꝙ nõ ſequitur. qꝛ vnũ nõ dr̃ vniuoce
illud. n. nihil é vt videt̃. qꝛ ſi aliqd ponit cuʒ
iſtud etiá poſſit ꝯuenire creature. ad minus
analogice ⁊ ẜm analogiá attendat̃ numera-
tio. vt cuʒ dr̃. humanitas ⁊ albedo ſunt due
eéntie. ğ hoc nõ ſoluit. Cõtra. Ab eodeʒ
hʒ aliquid eé ⁊ eſſe vnũ. qm̃ forma que dat
eſſe dat eé diſtinctũ. Si ğ ens nõ dicitur pri
uatiue. ſʒ poſitiue. pari rõne nec vnũ de ali-
quo dr̃ priuatiue. Jté ꝙ ſonat in ꝯplemé
tum ſonat in habitũ nõ in ꝓuatõem. ſʒ vnuʒ
ſonat in cõplementũ. qꝛ ꝗ̃ʒto aliqd ꝑfectius
tátomagis accedit ad vnitaté. ğ vnum nõ di
citur priuatiue. Jtem ſi vnum eſt priuati-
uum ꝯſtat ꝙ non niſi multitudinis. ſed con-
tra. nulla priuatio antecedit habitum natu-
raliter. ſed vnum naturaliter antecedit mul
ta. ğ vnum nõ eſt priuatio. Jté nulla ꝓua
tio conſtituit ſuum habitum neqꝫ ſaluatur i
illo. ſed vnum ſaluatur in multis. ⁊ illa cõ-
ſtitut. ergo non opponitur vt priuatio. non
ergo accipitur priuatiue. ℞. dõ. qd̃ quo-
rũdam opinio fuit ⁊ magr̃i principaliter. ꝙ
quicquid ſit de hoc nomine vnum in creatu
ris. in deo non dicitur poſitiue ſed ꝓuatiue
vt dicit in lr̃a ⁊ aſſumit auctoritaté ab Hyla
rio ꝗ̃ʒuis Hylarius non dicat expreſſe. niſi
ꝙ hoꝝ nominum vſus in deo inuétus é ma
gis cá priuádi ꝗ̃ʒ aliquid ponédi. ⁊ rõ ſua fu
it qꝛ vnum poſitiue dictũ eſt ꝑncipiũ ꝗ̃ʒtita-
tis ⁊ numeri. deus aũt nec hʒ in ſe ꝗ̃ʒtitatem
nec in ſe é numerabil̃. nec aliĳ ꝯnumerabil̃.

Sed ꝗ̃ʒuis hec poſitio ꝓbabil̃ videatur.
tñ cõiter nõ tenetur. ⁊ rõ huius é. qꝛ cũ vnũ
multo ꝯpletius ſit in deo ꝗ̃ʒ in creaturis. mlr̃
to fortius ibi dr̃ poſitiue. Et rurſus cum oĩs
vnitas ad primá vnitaté reducat̃. ⁊ nõ é re
ductio habitus ad priuatõeʒ. neceſſe eſt qd̃
vnus in deo aliqd põat. Et ꝓpterea dõ.
ꝙ eſt loqui de hoc nõie vnꝰ in creaturis ꝗ̃ʒ
tum ad ré intellectá. vel ꝗ̃ʒtum ad rõem itel
ligendi. Si loq̃mur ꝗ̃ʒtum ad rõnem intelli
gendi. ſic dico ꝙ dr̃ priuatiue. vñ ⁊ rõ eiꝰ aſ-
ſignatur ꝑ priuatõem diuiſionis. ſiue multi-
tudinis. ⁊ hoc é qꝛ vnum é primũ. Et ꝑma
nõ habent intelligi a nobis. neqꝫ notificari
niſi ꝑ poſteriora. ⁊ tñ eſt ꝙ priuatiue dr̃ vnũ
vnitas i ſba vel ꝗ̃ʒtitate. vel qualitate. qꝛ hʒ
aliquid prius ꝑ ꝙ poſſit intelligi. dr̃ poſitiue
vt idéptitas. equalitas. ſilitudo. ⁊ eoꝝ oppo
ſita priuatiue. Si aũt loquamur ꝗ̃ʒtuʒ ad ré
intellectá. ſic vnum hʒ reſpectũ ad materiá
⁊ hʒ reſpectuʒ ad formá. Rõne reſpectꝰ ad
materiá é in ſe indiuiſum. tñ potentia diuiſi-
bile é. ⁊ qꝛ potétia mãlis ſe hʒ ꝑ modũ ꝓua-
tionis. ſimiliter ⁊ vnum. Ratione reſpectus
ad formam que dat eſſe diſtinctum ⁊ limita
tum. ſic dicit poſitionem. Qm̃ igitur in deo
vnum eſt omnino ẜm formam. Jn creaturis
attenditur ⁊ ẜm formam. ⁊ ẜm materiá hic
eſt ꝙ in deo ſolum poſitiue. in creaturis võ
accipitur aliquando poſitiue. aliquando pri
uatiue. etiam ẜm rem. Ad illud ergo qd̃
obĳcitur. ꝑmo ꝙ diffinitur ſiue notificatur
priuatiue. patet ℞o. quia ẜm rationé ſui no
minis eo quod primum ſic debet notificari.

Ad illud. quod obĳcitur. ẜo. quod oppo
nitur vt priuatio. dicendum quod vnum ꝑ
reſpectum ad materiam accipit̃ priuatiue ⁊
ſic accipit comentator. per reſpectuʒ ad for
mam accipitur contrarie. ẜm ꝙ multitudo
formaliter accipitur. per reſpectum ad actũ
conſequentem qui eſt menſurare accipit̃ re-
latiue. ⁊ ẜm genus relatiuorum in quo vnũ

nō dependet ab altero sicut patet in sciētia & scibili. Et sic diuerse super hoc oppositiones sunt vere. Ad illud. qꝫ obijcitur qꝫ in deo non est principium numerandi. &c. dō. qꝫ vnum dicit priuationem multitudinis. ſꝫ generalem nomis rōnem. ſꝫ illa priuatio. & si noietenus sit priuatio. tamē realiter ē positio. qꝛ q̄ꝫto magis est priuatio diuisionis in aliquo. tanto illud est cōpletius & perfectius Cum igitur in deo sit perfectissima vnitas. ibi accipitur. ſm omnimodā priuationē multitudinis. hoc aūt modo dicitur vnum qꝫ nō habet in se actu multitudinem. nec est in potentia ad multitudinē neqꝫ per diuisionem neqꝫ per aggregatōeꝫ. hoc aūt vnum: ē vnū perfectissimū. & summū. & infinitum. & illud non ē in potentia ad numerū. & hoc non est alij ꝯnumerabile. Et hoc modo est in solo deo. & sic patet qꝫ dicitur deus vnus positiue. & quō differat vnitas eius a creatura.

Quod ergo dicitur qꝫ vnum ē principiuꝫ multitudinis. dō. qꝫ verum in vnitate creata. sed non ē verum in vnitate perfecta & increata. dico p̄ncipium intra sicut pars. vn̄ si dicaṫ. deus & creatura sūt duo. Aut hoc proprie dictum ē & duo cadit a rōne numeri ſm rem. Et si dicit numerū hoc ē solum a parte intelligētis. qꝛ cum intelligit diuersa & distincta accipit sub rōne numeri. sicut cū intelligit ī intellectus noster concernit tp̄s.

Cōo queriṫ vtrū vnus dicatur ſm ſbam. an ſm relatōem. Et qꝫ ſꝫ ſbaꝫ vr̄. qꝛ ens & vnuꝫ ꝯuertūtur. sic vult ph̄s & Boetius. sed ens dr̄ ſm ſbam. ergo & vnum. Item hec ꝯceditur. paṫ & filius & sp̄us. s. sunt vnus deus: sed si sūt vnus deus cum deus nō diminuat de rōne vnius. ḡ sūt vnus. Sed nihil dr̄ in summa de tribus singulariter qꝫ nō dicatur ſbaliter. ergo. &c. Si tu dicas qꝫ qn̄ adiectiue tenetur. tūc dicitur ſbaliter. ꝯtra. eadem est significatio termini qn̄ tenetur adiectiue. & qn̄ tenetur substantiue. Item cū substantiuaṫ in neutro. diciṫ ſbaliter. cuꝫ ḡ eadeꝫ sit significatō t̄mini i masculino & neutro cum vna sit impositio. ergo dr̄ ſbaliter in masculio. Preterea alia nomina in masculio substantialiter dn̄r vt hoc nomen eternus. vn̄ in symbolo nō tres eterni. sed vnus eternus. ergo consimiliter vn⁹: Item. cum dr̄. pater est vnus. s. aut tenetur ſbaliter. aut notionaliter. Si ſbaliter hēo ꝓpositum. si notionaliter. sed pr̄ hꝫ duas notōnes. ḡ nō dꝫ dici vnus. ſꝫ duo. Item notō & ꝓprietas sunt ideꝫ. ḡ cū ꝓprietas dicaṫ qꝛ ꝯuenit vni soli. nulla notio pōt dici de trib⁹ sed hoc nomē vnus p̄dicatur de qualibet persona. ergo nō dicit notionē. Contra. Regula ē superius habita. di. xxij. omne qꝫ p̄dicat essentiā vel ſbam dr̄ de tribus singulariter in sūma. sed hoc nō ꝯuenit huic nomini qꝫ est vnus. ergo. &c. Itē nihil ptinens ad eēntiam siue ſbam multiplicaṫ siue plurificatur. sed hoc qꝫ ē vnus plurificaṫ. qꝛ pater est vnus & filius vnus. & sūt duo qꝛ vnus & vn⁹ ḡ. &c. Item idē est esse vnū. & eē distinctū sed cū dico pr̄ est distinctus: hoc qꝫ ē distinctus nō dr̄ ſbaliter. ergo nec hoc qꝫ est vnus.

Item respectu cuiuscunqꝫ termini est dr̄e aliū in diuinis ille terminus dicit relatōem. vn̄ nō dr̄ alius deus. sed respectu eius qꝫ est vnus ē dicere alium. vt pr̄ est vnus & filius est alius. ḡ. &c. R. dō. qꝫ cum rō vnitatis sit rō distinctōis cū indiuisiōe. In diuinis āt ponamus: & essentiā distinctā ab alijs essentijs per seipam. & p̄sonam distingui ab alijs per ꝓprietatem: necesse ē in diuinis ponere & vnitatem eēntialem & p̄sonalem. Qm̄ ḡ persona nō est aliud ab eēntia. vnitas eēntie & p̄sone nō sunt due vnitates ſm rem. sed vna rōne differens. ideo vnitas de hac & illa nō dr̄ equiuoce. qm̄ nec isti nec illi iponiṫ specialiter. qꝛ ergo cōcretum accipit sp̄alem significatōem ab abstracto. hoc nomē vnus i portat in diuis vnitatem eēntialem & personalem. Et cū adiectiue teneṫ. indifferēter iportat vtrāqꝫ: determinatur aūt per adiunctum. cum eni additur termino eēntiali impōtat eēntialem. cū vero additur notiōali iportat p̄sonalem. Cum aūt substātiuatur tūc necesse est qꝫ in seipo determineṫ. Et iō cū neutrum genus iportet qꝫ dicit sine distinctōne. in neutro genere ꝯueniēter attributum est siue appropriatuꝫ vnitati essentiali. In masculino vero qꝛ importat distinctōem & suppositum certum. & dicit rationem producentis appropriatum est vnitati personali. Et ideo pater primū qꝫ sic non accipitur vt ens neqꝫ vt conuertibile cum eo. sed solū in neutro. pater etiam scōm. qꝛ ibi est fallacia figuṙ dictionis ex mutatione istius termini vnus.

q̃uis enim nō varietur significatio per sub-stantiuatōem. neqꝫ per generis diuersitateꝫ pōt nihilominus variari modus supponen di maxime si vsus hoc faciat. ⁊ ratio sit ꝯue niēs vsui. Ad illud ergo ꝙ obijcit̄. ꝙ eter nus dicit̄ eēntialiter. patet Ro. quia eterni tas solum dr̄ essentialr̄. sꝫ vnitas ꝑsonaliter aliqui tn̄ dn̄t ꝙ hoc est i hoc noīe vnus. qꝛ ē nomē partitiuū ⁊ hn̄s in se articuluꝫ. Ad illud. ꝙ obijcitur. aut pꝛedicat notionem ⁊c. dō. ꝙ pꝛedicat notōem. sed attēdendū ꝙ nō quācūqꝫ sed ꝑsonalem que facit esse vnuꝫ ⁊ illa vna ē i qualibet persona. Quod obij citur: ꝙ notio dr̄ de vno. dō. ꝙ est significa re notōem sub rōne ꝓpꝛia. vt per hoc nom̄ p̄rnitas. ⁊ cōit̄. vt ꝑ hoc nomē relatio. notio ⁊ vnitas. ⁊ ꝓpꝛietas que idem dn̄t sub rōni bus diuersis. sensus eni est. persona est vna. i. vnica personali pꝛopꝛietate in se indistinc-ta. ⁊ ab alijs distincta.

Cdō ꝑncipalr̄ queritur dē scdō arti culo. s. de noībus pure numerabili-bus vt sūt duo ⁊ tres. Et circa hoc silr̄ querūtur duo. Primo querit̄ vtrum dicātur positiue an pꝛiuatiue. Scdō vtrū dicātur ꝺm sbam. aut ꝺm relatōem.

Et quod dicātur ꝑuatiue solū videt̄ ꝑ auctoꝛitatem magis̄. in lr̄a: qui dic̄ ꝙ hoꝝ vsus magis̄. iductus est cā ꝑ nādi q̃z ponēdi. Et vr̄ per alioꝝ auctoꝛitatē firmari auctoꝛitas magis̄. dicit eni Boetius in li. de tri. Illud vere vnū est in quo nullus est numerus. sed i diuis est vnū verissime. g̃ in diuis nullus ē numerus. g̃ isti termini i di uinis. aut falso dn̄r. aut nō pꝛedicāt numerū ⁊ nō dn̄t aliud q̃z numeꝝ si aliud ponunt. g̃. ⁊c. Itē Ysidoꝛus dicit. ꝙ numerus ē nu-tꝰ memeris. i. diuisiōis ꝺm ethimologiā. sed i deo nō cadit diuisio. g̃ nec numerus. g̃ idem ꝙ pꝛius. Itē phs dicit. ꝙ numerꝰ ē multi tudo mēsurata ꝑ vnuꝫ. sed i deo nō cadit mē suratio cū ipse sit immēsus. g̃. ⁊c. Itē hoc vr̄ per rōnem. qꝛ a quocūqꝫ remouet̄ genus ⁊ spēs. sed genꝰ q̃ztitatis remouetur a deo. ergo. ⁊c. Item in quocunqꝫ est genus ne cesse est ponere aliq̃z specieꝝ. ergo si nume rus est in deo. vel est ibi binarius. vel terna rius. vel aliquis alioꝝ. sed sci omnes species negant. ergo. ⁊ genus. ergo idem ꝙ pꝛius.

Cōtra. Si tn̄ ꝑuatiue dicerētur tres. qꝛ nō vnus. vel duo tunc g̃ pari rōne possꝫ di-ci chimere sūt tres. qꝛ nō sunt vna vel due. sed illud nō dr̄. ergo. ⁊c. Itē ꝙ dicat nu-merū. vr̄. Eusebius dicit. In diuis ē nume rus. sed nō oꝛdo. sed si est ibi numerus. g̃ cō-tingit significare illum esse. ⁊ si hoc. ergo po sitiue tenētur dictōes que illum significant. Itē Ber. Si vna est eēntia tres persone quis numerū neget. q. d. nullus. g̃. ⁊c. Itē hoc ipsum vr̄ rōne. qꝛ discreta q̃ztitas ē ma ioꝛis abstractōnis q̃z ꝯtinua. ergo ⁊ discretō magis q̃z duratio. sed nomē dicēs duratōeꝫ in diuis dr̄ positiue vt eternus. ergo ⁊ nom̄ dicēs discretōem. Item i quocūqꝫ est po-nere spēꝫ positiue est ponere genus. sꝫ i deo est ponere trinitatē. ergo ⁊ pluralitatē. Re. ad pꝛedictoꝝ intelligētiaꝫ dō. ꝙ positio ma gistri fuit ꝙ hꝰ i noīa numeralia in diuinis nō ponerēt aliquid. sed ꝑuarēt sicut patet in lr̄a. Et rō hiꝰ positiōis fuit. qꝛ hꝰ i noīa si ali quid ponūt: numeꝝ vtiqꝫ ponūt. sed nume-rum nō esse ponēdū in diuis. ⁊ ratō dicit. ⁊ auctoꝛitas scōꝛum ꝯfirmat. Cū eni in diuis nō sit diuisio ⁊ sepatio. nō sit etiā aggregatio nō sit etiam mēsuratio. ⁊ numerus sepatōeꝫ impoꝛtet ācedēter. ⁊ aggregatōem ⁊ mēsu-ratiōem ꝯn̄ter: numerus i diuis nō videt̄ eē ponēdus. ⁊ ideo diuisiōes numerales i di-uis n̄ dn̄t aliqd. sed magis pꝛiuāt. maioꝛeꝫ. s. numeꝝ ⁊ minoꝛem. Sed nec positio nec rō positōis est ꝯueniēs si interius attēdatur. po sitio eni destruit seipsā. ponit eni ꝙ noīa de-signātia pluralitatem dicātur ꝑuatiue. silr̄ ⁊ noīa designātia vnitatē. Et si hoc. Si sic iui cem opponuntur vt vtrunqꝫ sit pꝛiuatio al-terius: erit ibi circulatio in notificando. Et vtrunqꝫ alterius pꝛiuatio est. cum pꝛiuatio non sit pꝛiuationis: sed habitus. vtrunqꝫ ali-quid ponit. ⁊ ita si dicuntur pꝛiuatiue. dicū-tur positiue. Et pꝛopter hoc positio non est conueniens. Ratio similiter positionis non est conuenienter sumpta. Nam numerus i-poꝛtat distinctionem. ⁊ super hoc positioneꝫ aggregationis. Et quanuis in diuinis non sit aggregatio nihilominus est distinctio. Et ideo numerus non est simpliciter remouen-dus a diuinis. sed numerus talis. Et magi ster omnino remouit. ideo in positione sua defecit. Et in isto articulo non sustinetur

cōiter a magrīs parisiensibꝰ. Concedēdum
ergo est ꝙ hꝰi nomina dñr positiue sicut ꝓ
bant rationes ad hoc inducte. Et pcede
dum ē ꝙ in diuinis est aliquo mō numerus
aliquo mō non. Nā sm ꝙ dicit distinctionē
ꝑsonaꝝ sm originem. sic dō. est eē in diuinis
Scōm aūt ꝙ aggregatōem ⁊ diuisionē sba
lem dicit. nō est ponēdus numerus in diui
nis. Ex his patēt obiecta. Nā rōnes ad pri
mā ptem pcedunt de numero sm eā accep
tionem qua sumitur in his inferioribꝰ q̄ztū
ad pditiones predictas. vñ in sensu suo ve
rum pcludunt ꝙ ibi nō est numerus. silr rō
nes ad partē oppositā pcednnt sm ꝙ nume
rus distinctōem certam iportat. ⁊ hoc qui
dem ponere est in diuinis. ⁊ ideo veꝝ pclu
dunt in sensu suo. vñ in diuinis negandū ē
esse numeꝝ simplr. sed pcedendū est eē nu
merū personaꝝ. Ad illud. tñ ꝙ obijcitur.
de q̄ztitate continua ⁊ de spe numeri. dō. ꝙ
nec q̄ztitas ptinua est in deo q: eternitas ñ
est q̄ztitas. nec trinitas ē species numeri.

Sc̄do queritꝰ vtrum noīa p̄dicta di
cantur sm sbam. aut sm relationez.

Et ꝙ sm sbam. vr. sicut dicit Boe
tius ⁊ Aug. q̄ztitas in sbam trāsit. sed nume
rus q̄ztitatem dicit. g̊ trāsit in sbam. g̊ dictio
nes numerales sm sbam dicuntꝰ. Itē om
ne nomē ꝙ dicitꝰ ad se dr sm sbam. sed duo
⁊ tres est nomē ꝙ dr ad se. nō ad illud. ergo
dñr sm sbam. Itē cum dr. pater ⁊ filius ⁊
spūs. s. sunt tres. hoc ꝙ est tres. aut dr notio
naliter. aut essentialr. nō notionaliter. quia
nulla est notio. que cōiter dicatꝰ de tribus. g̊
dr essentialiter. Itē notiones sūt. v. sed si
termini numerales iportant pluralitatē no
tionū. ergo erit quarius in diuinis. ergo nō
tres. sed qnq3 sunt. sed hoc falsum. ergo non
dñr notionalr. ergo dñr eēntialiter siue sba
liter. Cōtra omne nomē pertinēs ad sbaz
dr pluraliter ⁊ singularitꝰ. sed tres tm̄ dr plu
raliter: g̊ nullomō sm sbam. ergo dr sm re
lationem. Itē omne nomē sbale predicatꝰ
d̄ qualibet persona. sed tres de nulla ꝑsona
p̄dicatur. g̊. ⁊c. Itē si hoc nomen tres sz
sbam dr. ergo lz ei addere terminū sbalez. g̊
possumus dr̄e tres deos vel tres sbas. quo
rum vtrūq3 est ptra fidem. R. dō. qd̄ aliq
dr̄e voluerunt ꝙ hꝰi termini numerales in
deo nihil aliud dñt q̄ hoc nomen persone
pluraliter. vñ si dicatur ꝑsone tres idē subi
citur ⁊ predicatur. Et rō ⁊ modus intelligē
di hic est. q: si ponerentꝰ forme esse ab eter
no sicut imponitꝰ platoni ꝙ posuit. tūc plu
res essent ⁊ in aliquo certo numero. sz nume
rus ille nō esset ꝓprietas nec passio conse
quens sed ipe forme numerales. ⁊ per hūc
modū dr̄e tres in diuinis non est dicere nisi
ipas ꝑsonas. Sed illud nō oz dr̄e. qm̄ si idez
esset oio. tunc videretꝰ esse negatio. si dicere
tur tres ꝑsonas. vna ꝑsona. Et videretꝰ
nihil plus dici cum dr tres sunt ꝑsone. ⁊ per
sone sunt ꝑsone. Et ꝓpter hoc alius modus
dicēdi est. ꝙ hꝰi termini numerales dñr sm
relationem. ⁊ importāt ipas notōnes. Et h̄
pz q: in diuinis importat distinctionē. distin
ctio aūt est a ꝓprietatibus. Vñ tres iportat
ꝓprietatez trium ꝑsonaꝝ in pcretione. No
tio enim inq̄ztum puenit soli dicitur proprie
tas. Inq̄ztuz vero ab alio distinguit dicitur
vnitas. vñ dicuntꝰ persone tres a ꝓprierati
bus suis distincte. Et si tu queras. quid dr
qñ dicitur tres notiones. dō. ꝙ seipis distin
guntꝰ ꝓprietates. ideo nō dicit nisi notōnes
ipas. Ad illud ergo ꝙ obijcitꝰ. ꝙ q̄ztitas
transit in sbam dō. ꝙ numerus in creaturis
est q̄ztitas. sed in deo dicit relatōem. Et hoc
pz sic. distinctio in creaturis ē per alicuiꝰ ꝓ
prietatis vel qualitatis appositionem. ⁊ ita
per additionē. vbi aūt additio ibi limitatio.
⁊ vbi limitatō. ibi vniꝰ ab alio diuisio. ⁊ vbi
hec sunt ibi aggregatio diuersoꝝ. ⁊ mensu
ratio. Et q: q̄ztitatis est mēsurare ad distin
ctōnē in inferioribꝰ sequitꝰ numerus: ⁊ ē mo
dus essendi pñs mā3 cui forma. In diui
nis aūt est distinctio solum per originē. nō ꝑ
additionem alicuius. ⁊ iō nulla additio nul
la limitatio. ⁊ vbi hoc nō est nec mensuratō
⁊ ideo nec q̄ztitas. sed vbi origo ibi habitu
do ⁊ relatio. ⁊ ideo in diuinis numerus non
dicit q̄ztitatem. sed magis relatōem. Et qm̄
relatio nō transit in sba ideo nec termini nu
merales. Ad illud. ꝙ obijcitꝰ. ꝙ dñr ad se.
dō. ꝙ nomen dici ad aliud hoc pōt esse du
pliciter. vel intra. vel extra. vel implicite. vl
explicite. Et illud nomē sbaliter dicitur ꝙ si
dr ad illud. nec intra. nec extra. nec iplicite.
nec explicite. sz terminꝰ numeral' dic relatōz
ad aliud intra. q: importat distinctionez nu
meratoꝝ ⁊ implicat relatōem. Ad illud.

ꝙ obr̄. ꝙ nulla notio dr̄ de tribus. dõ. ꝙ ve
rū est nulla notio determinata. ꝫ cōe ad no
tiones ꝭm rōem dr̄ de tribus. vt hoc nomē
relat⁹. ⁊ hoc nomē distinct⁹. ⁊ noīa cōsilia.
Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ notōes sunt qnqꝫ. dõ. ꝙ
tres nō quascūqꝫ notiones īportat ꝫ solū ꝑ-
sonales. illa eni notio que facit ꝑsonā eē ꝑso
nam. ⁊ ab oībus distinctam. illa dr̄ vnitas ꝑ
sone inqᷓtum dat eē distinctū. ⁊ illa notio ē
vna vnius. sicut vna ē vnitas vni⁹. ⁊ ille sūt
tm̄ tres. ⁊ iō cū tm̄ sint tres vnitates in trib⁹
ꝑsonis. hinc est ꝙ persone solum tres dicun
tur.

Ertio loco ē qō principalis de t'ria
dr̄ia noīum numeraliū. sicut est hoc
nomē trinus. ⁊ trinitas. Et circa h̄
querunt duo. Primo querit vtꝝ hi⁹ no
mina īportēt vnitatem. Scdo dato ꝙ sic
queritur cuiusmodi sit illa vnitas quam im
portant.

Uod aūt important vnitatē vr̄. pri
mo ꝑ ethimologiam. trinitas eni dr̄
quasi triū vnitas. silr̄ ⁊ trinus. Itē
hoc vr̄ q: in diuinis recipit hoc nomē trini
tas. ꝫ n̄ hec nomē trinari⁹: ꝫ hoc duo eādē
pluralitatē īportant. ḡ hoc nō ē rōe p'lalitatꝭ
ergo hoc nomē trinitas vltra pluralitatem
aliqd īportat nō nisi vnitatē. ḡ ⁊c̄. Itē in
diuinis recipit hoc nomē trinus: sed nō re-
cipit hoc nomē triplex. nō eni dr̄ de⁹ triplex
sicut dicit magr̄ in l'ra: sed fides cōiter dic̄ de
um trinū. ḡ aliqd dicit vltra hoc ꝙ ē triplex
sed nō pluralitatē. ḡ vnitatem. Itē magr̄
dixit supra. di. xxij. ꝙ hoc nomē trinitas ē no
mē collectiuū. sed nomē collectiuū nō tm̄ im
portat pluralitatē. sed ēt vnitatē. ergo ⁊c̄.
Contra. ex trib⁹ ꝑsonis nihil vnū fit: sed ex
ꝑlib⁹ vnitatib⁹ creatis aliqd vnū resultat. ḡ
numerus in creaturis decūs potius dꝫ īpor-
tare vnitatē qᷓ in diuinis: sed cū dr̄ in creatu
ris binarius vel trinari⁹. importat numeꝝ
ꝙ nō vnitatē. ḡ nec hoc nomē trinitas dꝫ in
diuinis importare. Itē si trinus ⁊ trinitas
importāt pluralitatē ⁊ vnitatē: cū nullū no-
mē sit distinctū ⁊ indistinctū nullaꝫ. hēat plu
ralitatē distinctionis ⁊ vnitatē indistinctiōis
de nullo noīe in diuinis poterit dici. Iteꝫ
si vnitatē īportat. ergo cū idē nō debeat sibi
copulari male ⁊ nugatorie dr̄ ī hymno ꝯfes
soꝝ in fine. q supra celi residens cacumē to-
tius mundi: machinā gubernat trin⁹ ⁊ vn⁹.
Rn̄. dõ. ꝙ q: in diuinis singulari mō ē nūe
rus. s. ex distinctōe suppositoꝝ cum vnitate
forme. spāli mō debuit exprimi noīe. s. ꝙ sit
dicit p'l'ralitatē ⁊ vnitatē. q: ḡ h⁹i noīa īpor
tant pluralitatē ⁊ vnitatē. iō sunt silia noīb⁹
collectiuis: sed q: vnitas collectiuoꝝ ē vni-
tas aggregōnis q̄ ꝯsequit pluralitatē. hic āt
ē vnitas forme que nō ē pluralitatē ꝯris. iō
nō est collectiuū tale nomē. Et iō magr̄ dicit
ꝙ est quasi nomē collectiuū. ⁊ ꝑ hoc pꝫ ꝑmū
in cōtrariū. Concedēdū ergo ꝙ īportat plu
ralitatē ⁊ vnitatē. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ nul
lum nomē simul hꝫ pluralitatē ⁊ vnitatem.
dõ. ꝙ veꝝ ē rōe forme: sed cū sit vnum ī for
ma pōt hr̄e pluralitatē suppositoꝝ. ⁊ hoc n̄
est incōueniens vel impossibile. Ad illud
ꝙ obr̄: de nugatione. dõ. ꝙ sicut hoc v̄bum
cede. hꝫ intellectum hi⁹ v̄bi dandi ⁊ loci. sed
cum addit cede locū: cadit ab intellectu alte
rius. silr̄ in ꝓposito consilr̄ intelligendū est
in relatiuis. cū dr̄ filij pater.

Ecūdo querit cuiusmōi sit illa vni-
tas qᷓ importat hoc nomē trinitas
vel trinus. vtrū videlꝫ suppositi an
eēntie. ⁊ ꝙ eēntie vr̄. q: hoc ꝙ ē trinitas dr̄
de oībus simul ⁊ in singulari. sed hoc solum
ꝯuenit trino īportanti vnitatē s̄balem. ḡ ⁊c̄.
Itē nll'a vnitas ē trium nisi eēntia vel essē
tialis: sed trinitas ē triū vnitas. ḡ hoc nomē
trinitas dicit vnitatē essentialē: pari rōe. ⁊ h̄
nomē trinus. Itē nec hoc nomē trinitas.
nec hoc nomē trinus dr̄ de ꝑsona. ḡ nō īpor
tat vnitatē ꝑsonalem. nō eni ꝯcedit. persona
est trina. vel ꝑsona ē trinitas. Cōtra. h⁹i
noīa īportant simul pluralitatē ⁊ vnitatem:
ꝫ sola vnitas ꝑsone ē ꝑlificabilis nō essētie.
ḡ importāt vnitatē ꝑsone. Itē vnitas essē
tie ꝑdicatur de p̄re. ꝫ neqꝫ hoc nomē trin⁹.
neqꝫ hoc nomē trinitas ꝑdicat de p̄re. ḡ ⁊c̄.
Itē vnitas eēntie ꝑdicat de essentia: si hec
nequaqᷓ dr̄. essentia diuina ē trina. ḡ nō dic̄
vnitatē essentialē. Querit ergo qᷓ vnita
tem īportent. ⁊ vtꝝ dicant noīa ista ꝭm s̄baꝫ
an ꝭm relationē. Et cū dicant de omnibus
simul in singulari vr̄r dici ꝭm s̄bam. ⁊ iterū
cū non dicūt d̄ aliquo singilatim nō vr̄r di
ci ꝭm s̄bam. Rn̄. dõ. ꝙ ad hoc ꝯsueuit di
ci. ꝙ hoc nomē trinitas duplicē hꝫ ethymo
logiam. Uno mō trinitas dr̄ vnitas ter. ⁊ sic

nomē numerale cadit in eo vt ꝯplemētuʒ. ⁊ sic dr̄ ſm relationē. sicut termi numerales. ⁊ vnitas q̄ʒ ipoꝛtat ē vnitas ꝑsonalis nō eſſētialis: q2 illa plꝛificatꝛ. Alia ethimologia ē. trinitas ē vnitas trium. ⁊ tūc vnitas nō numeratꝛ: ſʒ significatꝛ vt cōmūicabilis a tribus. Et qm̄ hec vnitas ē eſſentialis. iō impoꝛtat vnitatē eſſentialē. Et hec qdē ethimologia vltima absqʒ dubio hʒ veritateʒ. ſʒ p̄ma nō vr̄ ꝟitatē habere. nā cū eandē signē habeat trinꝰ ⁊ trinitas. si illa ē ethimologia. vnitas ter tūc trinus diceretꝛ vnus ter. hoc aūt nō pōt dici de deo. s. ter vnus cū tn̄ dicatꝛ trinus. ꝓpter q. dō. ꝙ huꝰi noīa ipoꝛtant vnitatē foꝛmalē siue eſſentie cū pluralitate ſuppōꝝ. ⁊ iō hn̄t. quodāmō nām termi ſbalis. in hoc ꝙ dn̄r. de tribꝰ singularitꝛ. ⁊ termi numeralis. i hoc ꝙ de nullo dn̄r ꝑ se. Ad illō g̊. ꝙ obr̄ ꝙ sola vnitas ꝑsone ē plꝛificabilis. dō. ꝙ trinitas nō impoꝛtat pluralitatē. circa vnitatē in recto: ſʒ solū in obliquo ꝙ sit triū vel i tribus. ⁊ hoc est eſſentie. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ vnitas eſſētie p̄dicatꝛ de patre. dō. ꝙ veruʒ ē: ſʒ nō rōe hac q2 plures i ea ꝯueniūt sicut aīal p̄dicatꝛ de hoīe. nō tn̄ ea rōe qua diuerse spēs in eo ꝯueniūt. ⁊ q2 trinitas ipoꝛtat illam vnitatē vt in plꝛibꝰ. iō ⁊c. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ nō dr̄ eſſentia trina neqʒ trinitas trina. dō. ꝙ hoc nomē trinus ipoꝛtat vnitateʒ vt in cōcretiōe. ⁊ ita vt inherentē plꝛibus. ⁊ iō de eo solo dr̄. ꝙ impoꝛtat vnitatē vt in cōcretiōe vt ē hoc nomē deus ꝙ quidē ſupponit ꝑsonas. ⁊ q2 tale est hoc nomē deus iōo ꝯcediꝛ. deus ē trinꝰ. nō deitas ē trina. quia deitas nō ſuppōit ꝑsonā: silr̄ nec hoc nomen trinitas. Et sic parent oīa

N pte ista circa litteram ē notandū. ſup hoc ꝙ dicit. Cū dicimꝰ plr̄es eē ꝑsonas singulariter atqʒ solitudineʒ excludimꝰ. ꝙ in diuinis recipimꝰ vnitateʒ n̄ singularitatē. nec solitudinē. q2 singularitas excludit cōicabilitatē: solitudo excludit pluralitatē. ⁊ nos ponimꝰ vnā eſſentiam in plꝛibus: iō hec nō recipimꝰ. Silr̄ notandum ex pte pluralitatis ꝙ recipimꝰ ista quattuoꝛ s. alietatē. pluralitatē. diſcretionē. atqʒ diſtinctionē: ſed hec quattuoꝛ ecōtrario nō recipimꝰ. s. diuersitatē. multiplicitatē. diuisionē. ⁊ ſeꝑationē. Rō aūt huiꝰ est: q2 ſeꝑatio ſupponit diuisionē. diuisio multiplicitatē. multiplicitas diuersitatē. diuersitas aūt ponit foꝛme vel nē diſtinctionē. Et q2 in diuinis est nē oīmoda vnitas: iō cum nō recipiatꝛ diuersitas nec aliqd̄ istoꝝ. iiij. Econtra diſcretō p̄ſupponit diſtinctionem. diſtictio pluralitatē. pluralitas alietatē. alietas aūt nō tm̄ attēditur q̄ʒtū ad foꝛmā: ſed etiā q̄ʒtū ad ſuppositū. q2 sūt plures ipostases. iō p̄dicta quattuoꝛ in diuinis recipiūtꝛ. Diſtinctio aūt noīum p̄dictoꝝ hec ē. Nā de p2imis quattuoꝛ alietas. ⁊ pluralitas ipoꝛtant diſtinctionē a pte rei: ſed diſtinctio ⁊ diſcretio ꝑ ꝯꝑationeʒ ad n̄ram cognē: ſed alietas ꝑ modū ſbe. pluralitas ꝑ modū q̄ʒtitatis. q̄ʒuis nō sit ibi vere q̄ʒtitas. diſtinctio aūt ⁊ diſcretio differūt. q2 diſcretio dicitꝛ incōꝑatōe ad visum: ſʒ diſtinctio incōꝑatōe ad tactum. Alia aūt quattuoꝛ differūt sic nam diuersitas attenditꝛ q̄ʒtum ad ſbam. multiplicitas q̄ʒtum ad veram q̄ʒtitatem. diuisio q̄ʒtū ad pōem. siue diſcōtinuatōnem: ſed ſeꝑatio q̄ʒtum ad vbi. Uel alitꝛ. diuersitas q̄ʒtum ad p̄ncipiū intrinsecū. multiplicitas q̄ʒtū ad numeꝝ. diuisio q̄ʒtū ad terminū. ſeꝑatio ꝟo attenditur q̄ʒtum ad medium interiectum.

Di. xxv.

Reterea ꝯsiderandū est. cuʒ hoc nomē ꝑsona. Sup2a oñdit magr̄ qd significetꝛ ꝑ terminū numeralem cū dicimꝰ tres ꝑsonas. hic ſo subdit qd significetꝛ ꝑ hūc terminū persona. Et diuiditꝛ hec ps in duas. In p̄ma querit ⁊ oppōit. In ſa soluit ibi. Quibusdā vr̄ ꝙ noīe ꝑsone. P2ima ps hʒ tres pticulas. In p̄ma mouet dubitatōeʒ. In ſa opponit per auctoꝛitatē Aug. oñdens ꝙ dr̄ ſm ſbam ibi P2ima eni vt sup2a ait Aug. Tertio opponit ꝑ rōem. iiij. ca. ibi. Aliter ēt pōt oſtēdi ꝙ noīe ꝑsone. vbi mōstrat illō ideʒ. Quibusdam vr̄ ꝙ noīe ꝑsone. Hec est ſa ps in q̄ soluit. Et diuiditꝛ hec ps in duas. In p̄ma soluit ſm opinionē alioꝝ qui dn̄t ꝙ ꝑsona accipitur ſm eſſentiā. tn̄ relatam ad ſuppositu3. In ſa soluit ſm opinionē suā ꝑ diſtinctionē ibi. Sciēdū est igitꝛ ꝙ hoc nomē ꝑsona multiplicitatē facit. Et hec ps diuiditꝛ in duas. In p2ima oñdit quō accipitꝛ hoc nomē ꝑsona in plurali. In ſa quō accipitꝛ in singulari. cum dr̄ aliꝰ ē pater: aliꝰ filiꝰ in ꝑsona ibi. Nūc inspiciamus vtꝝ ſm eandē rōem. P2ima pars

hꝫ tres ptes. In prima ponit distinctioné. p q̃ꝫ soluit. In sa ꝯfirmat p auctoritaté Aug. ibi. Et hic sensus adiuuat ex v̂bis. ꝛc̃. In tertia ad obiectioné ꝶet ibi. Ad hoc aũt ꝙ illi dñt. Silr̃ sequés ps hꝫ tres partes. In p̃ma determinat qũo accipit persona cum dr̃ Alia é psona patris. Scd̃o qũo accipit cum dr̃. Alius est pr̃ in psona. Tertio hoc auctoritatibꝰ ꝯfirmat. primo facit ibi. Nũc inspiciamus ꝛc̃. Scd̃m ibi. Deinde querit vtꝝ sꝫ eandé rationé. Tertium ibi. Qd̃ aũt sꝫ substantiam dicatur.

D intelligentiã huiꝰ ptis duo p̃ncipalr̃ qñr. Primo q̃rit de q̃ditate huiꝰ nois psona. Scd̃o q̃rit de cõitate eiusdem. Quantũ ad p̃mũ qñr duo. Primo q̃rit de psona qd sit sm ré. Scd̃o qd sit sm diffinitionem.

T ꝙ psona dicat sm sbam: vr̃ ex v̂bis Aug. vij. de tri. Idé est deo esse ꝛ psonam eé. Et iteꝝ cũ dicimꝰ psonã patris. nõ aliud dicimꝰ q̃ꝫ sbam pr̃is. g̃ psona nihil aliud dicit q̃ꝫ sbam. g̃ psona dr̃ sꝫ sbam. Ité Ansel. in fine monol'. Quot sũt psone tot sũt sbe. g̃ nomen psone dr̃ sm sbaꝫ Ité Hug. de scõ vic. in li. de sacramentis. in p̃ma pte. li. iij. Unũ solũ nomé est sbale. ꝙ de singulis dr̃ singulariter in sũma. tñ nõ dr̃ singulariter: sꝫ pluralr̃ ꝓnũciat vt psona. ergo hoc nomé psona é nomé sbale. Ité Boe. in li. de duabꝰ naturis ꝛ vna psona xp̃i. psonam diffiniés dicit. ꝙ é rõnalis nẽ sba indiuidua: sed si sba predicat in recto ꝛ ñ p accñs sed sm se. tũc g̃ psona dicit sbam sm oés doctores. Item hoc ipm vr̃ rõe. ꝛ hoc p diuisioné. Boetiꝰ eñi venando diffinitionem psone dicit. ꝙ aut é sba. aut accñs. ꝛ dicit ꝙ nõ est accñs. g̃ sba. si igit psona in his inferioribus dicit sbam ꝛ qd p se existens. g̃ ꝛ i d̃o

Ité hoc vr̃ p eius absolutioné. qm̃ omne nomé qd̃ dr̃ ad se dicit sbaꝫ in diuinis. q: tale nõ sm relationé dr̃. sꝫ hoc nomé psona est huiꝰ. hoc pꝫ ꝛ Aug. dicit d̃ tri. vij. ad se q̃ppe dr̃ psona vt bonus ꝛ magnꝰ. g̃ ꝛc̃. Item hꝫ vr̃ p ecclie rñsioné. q: oé nomé ꝙ ꝯueniéter rñdet ad q̃óem fcãm p qd idicat sbaꝫ. q: qd querit sbam: sꝫ hoc nomé psona ab ecclia hereticis rñsum é q̃rentibꝰ qd tres: sicut dicit Aug. ꝛ magr̃. g̃ indicat sbam. Ité hoc vr̃ relatiõis abstractiõe. intelligamꝰ ꝙ nulla sit relatio in diuinis. ꝛ ꝙ in vna sola ipostasi sit diuina nã sicut intelligũt gẽtiles. tũc ꝯstat ꝙ adhuc é intelligere nãm intellectualé ꝛ hñté illam. ergo ꝛ psonã. ꝛ nãm. ergo si circũscripta oi relatõe saluus est intellectꝰ psone. persona nõ dr̃ sm relationé. ꝛ dr̃ sm relationeꝫ vel sm sbam. g̃ dr̃ sm sbam. Cõtra. Boe. in li. de tri. in fine. Si psone diuise sũt. necé est vocabulũ ꝙ ex psonis trahat originé ad sbam nõ ptinere. Si g̃ q̃ trahunt origineꝫ a psonis nõ ptinét ad sbám. multo fortius ꝑnec nomé psone. Ité Ric. de scõ vic. dicit ꝙ psona idé é ꝙ p se existens. iuxta quendã singulis existétie modũ. nẽ rõalis: sꝫ singularis modꝰ existentie est relatio in diuinis. g̃. ꝛc̃. Ité rõe vr̃. q: oé nomé ꝙ recipit multitudiné vel plificationé. ptinet ad relationé. quia sꝫ oés sba sp remanet indiuisa. ꝛ Boe. dicit ꝙ sõa ꝯtinet vnitaté relatio multiplicat trinitaté. Si ergo nomé psone é multiplicabile pꝫ ꝙ dr̃ sm relationé. Ité oé nomé de se importãs distinctioné. dicit sm relationé: sꝫ nomé psone de se iportat distinctioné. q: psona é ipostasis ꝓprietate distincta. ꝛ Boe. dicit ꝙ é indiuidua. ꝛ indiuiduatio ñ é alid̃ q̃ꝫ distinctio. g̃ ꝛc̃. Rñ. dd̃. ꝙ aliq voluerunt soluere distinguendo significationem psone sm diuersitatem numeri: vt in singulari diceretur scd̃m substantiam: in plurali secundum relationem. Sed hec solo neqꝫ valet in se. neqꝫ ad propositum: In se quidem non valet. q: omne plurale geminat suũ singulare. ergo non mutat significationem. ad propositum non valet. q: dicitur in singulari. alia persona patris. alia filij. ꝙ dici ñ posset si esset terminus substantialis. cum nõ sit alia substantia patris. alia filij. Alij voluerunt soluere per distinctionem significationis secundum diuersa tempora. videlicet ꝙ ante responsionem ecclesie diceretur substãtialiter ꝛ secundum substantiam. post responsionem diceretur secundum relationem. Sꝫ hec solutio in se nõ valet. nec ad propositũ In se non valet. quia ecclesia aliqua ratione respondit magis illud nomen quam alid̃ substantiale. ꝛ tunc non imposuit significationem. ergo responsio ecclesie nihil facit ad mutatõeꝫ significatõis. Ad ꝓpositũ nõ valet. q: sm significationem quam habet post

Nomē ecclie locuntur doctores. ⁊ currunt
rōes ad vtranq̄ʒ ꝑtē. Et ꝓpterea ē intel
ligendū ꝙ ꝑſona dr̄ rōalis nē ſuppoſitū di-
ſtinctū ꝓprietate. ƀm oēs q intelligunt eius
ſignificatōʒ ſpālēʒ: ſed ſuppoſitū rōnalis nē
ꝯſtat eē relationē. Cū ergo ꝑſona vtrūq̄ʒ im
portet. ſ. ſuppoſitū ⁊ ꝓprietatem. neceſſe eſt
dici ƀm ſbam. ⁊ ƀm relationē. Et cū dicatur
ƀm ſbam. ⁊ ƀm relationē. principalius dr̄ ƀʒ
ſbam. q̄ʒtū eſt de generali ⁊ p̄mo nois intel-
lectu. Preterea eni dicit ſuppoſituʒ certum
ſbe. ſiue in deo. ſiue in creaturis. Et huic cō
ſonat ipſe modꝰ dicendi a ꝑte nois. Sed q̄ʒ
tum ē de ſpāli ⁊ vltio nois intellectu. q: dic̄
ſuppoſitum diſtinctum ꝓp̄etate que ē rela-
tio. dr̄ in deo ƀm relationem. Et hinc eſt ꝙ
ſci ⁊ doctores dn̄t nomē ꝑſone ƀm ſbam dici
lʒ etiā ƀm relationē dicaẜ. Sed obiciet aliq̄ſ
Cū iſti mōi. ſ. dici ƀm ſbam. ⁊ ƀm relationeʒ
diuidāt noīa diuia ex oppoſito vt vr̄. nō po
tuerūt inueniri in eodē. aut illud nomē ipli-
cat in ſe oppoſita. Et ꝓpterea intelligen
dum ꝙ ſic dicit. Ric. de ſcō vic. dici ƀm ſbaʒ
eſt dupliciter. Aut indicando ſbam ƀʒ nām
cōem. ⁊ ſic dr̄ hō ƀm ſbam. Aut indicando
ſbam vt ſuppoſitū certū vt q̄dam hō. Prio
modo dr̄e ſbam eſt dicere q̄d. Scđo mō eſt
dr̄e aliquē. Dico g̊ ꝙ nomē eſſentie vel ſbe
dr̄ ƀm ſbam. q: indicat nām cōem: ſed ꝑſona
dr̄ ƀm ſbam q: indicat ſuppoſitum certuʒ ⁊
diſtinctū. Nā aūt cōis nō multiplicaẜ neq̄ʒ
refertur. Et iō ꝙ dicit ſbam ƀm nām cōem.
ita: dr̄ a ſe ꝙ nullomō pōt dici ƀm relatiōem
⁊ hoc quidē mō diuidiẜ ex oppoſito. Sup-
poſitum aūt ſiue ypoſtaſis natum ē ꝑlificari
⁊ ad aliud ꝯpari. ⁊ ita referri. Et ꝙ ſic dr̄
ƀm ſbam: nihil ipedit rōe relationis ſupad-
dite dici ƀm relationē. ⁊ hoc vult dr̄e Ric.
de ſcō vic. patet ergo. R. ad obiecta oīa ƀm
vtrāq̄ʒ ꝑtem. Concedendū ē enim nomē ꝑ-
ſone ƀm ſbam dici. vt explicatum ē. ſicut dn̄t
ſci ⁊ rōes ꝓbāt. ita enim intelligūt dici ƀʒ ſbā
Concededū eſt nihilominꝰ dici ƀm relatōeʒ
lʒ nō ita p̄ncipalr̄. ſicut ꝓbant ſequēres rō-
nes. qm̄ multitudo relationū ꝑlificat ipſam
ꝑſonam. Ad illud tñ ꝙ obr̄. ꝙ refeẜ ad qō
nem fcām per q̄d. q: ex hoc poſſet ꝯcludi ꝙ
nō tm̄ dicit ſbam vt ſuppoſitū: ſed etiā vt na
turam cōem. dō. ꝙ q̄d. aliq̄n q̄rit eſſentiam
ſuppoſito q̄d ē ꝙ per nomē dr̄. vt q̄d eſt hō
⁊ ꝙ refeẜ ad hanc qōem indicat ſbaʒ pure ⁊
eſſentiam. q̄n eſt qō de ſba. Aliq̄n ſuppoſita
voce in determinate querit q̄d ꝑ nomē dr̄.
ſicut ſi dicaẜ. brunellus currit. ⁊ q̄ratur q̄d
brunellus vtꝝ. ſ. hō vel aſinus. Aliq̄n ſup-
poſita q̄dditate ⁊ ſigne querit d̄ eo reſpectu
cuius dr̄ nomē dependens. vt ſi dicaẜ albi
currūt ⁊ queraẜ q̄d albi. pōt rn̄deri. hoīes. l
aſini. ⁊ hoc mō queſierunt heretici q̄d tres.
q: btūs Jo. dixerat. in ca. v. Tres ſunt q te
ſtimoniū ⁊c. q̄ſierūt q̄d tres cum ſit adiectm̄
ſine ſbantio. ⁊ tūc magis querit ſuppoſitum
q̄ʒ eſſentiā. ⁊ iō ſuppoſitū ē rn̄ſum. ⁊ hoc ꝑ
nomē ꝑſone. Vn̄ ſpū. ſ. ſuggerente ꝓoptime
⁊ nobiliter. ⁊ catholice ſic̄ dicit Ri. rn̄dit ec
clia ⁊ valde bn̄ ⁊ inſtinctu ſpūs. ſ. ſicut dic̄ Ri
cardus magis ꝓrit hoc nomē q̄ʒ aliud. Sʒ
tūc poſſet queri. qr̄ hereticus nō q̄ſiuit per
hoc interrogationē qui. ⁊ vr̄. ꝙ debuiſſet. ſi
eni querebat de ſuppoſito. ⁊ q querit d̄ ſup
poſito. debuerūt querere q tres. Et ad
hoc ē rn̄ſio. ꝙ q querit de ſuppoſito certo ſi
ue reali: ⁊ de illo nō querebant q: in eadeʒ
auctoritate ſubdr̄. pr̄ v̊bum. ⁊ ſpūs. ſ. ſʒ que-
rebant de ſuppoſito reſpectu cuiꝰ hoc ꝙ eſt
tres ſignificaẜ inadiacentia. ⁊ iō magis q̄ſie
runt quid q̄ʒ q tres. ſic enim oportuit vnico
noie rn̄dere ⁊ ipſi hoc q̄rebant. Ad vltimū
argumētū q: nō recte ꝓcedit patebit ita me
lius rn̄ſio. ⁊ tm̄ pōt dici ꝙ ⁊ ſi intellectus ꝑſo
ne: poſſit abſtrahi ab hac ꝓprietate deter-
minate. tn̄ de ſuo generali intellectu claudit
intellectū ꝓp̄etatis. ⁊ q: in diuinis ꝓp̄etas
ē relo. iō de generali intellectu claudit rela
tionem. Vn̄ ſicut hec ꝑſona in diuinis que ē
pater nō pōt abſtrahi a paternitate. q̄ ē re-
latio ꝑſōalis ſalua ſua perſonalitate. ſic nec
perſona a relationis intellectu in ſpeciali. ⁊
ſic pʒ ꝙ nō ſequiẜ. ꝙ dicatur ƀm ſubſtantiaʒ
tantum.

Ecūdo q̄ritur d̄ hoc noie ꝑſona q̄d
ſit ƀm diſtinctioneʒ. Et diffinit eam
Boe. ſic ꝑſona eſt rōnalis nē indiui
dua ſba. Et ꝙ iſta diffinitio ſ. ꝑſone di-
uine ꝯueniens oſtēdiẜ. ꝑ intentionē auctoriſ
q: Boe. intendit agere de ꝑſona xp̄i. cōſtat
aūt ꝑſonā xp̄i eē increatā. g̊ intendit aſſigna
re rōem ꝑſone diuine ſiue increate. Jtē qō
hec ſit rō in diuinis vr̄. Nam in deo cōſtat
ponēdū eſſe ſuppoſitū icōicabile. ⁊ hoc ſup

positum ē sba indiuidua. ꝛ hoc etiā est rōna
lis nē. ꝛ nō ꝯuenit ei nisi de quo dr̄ psona. ḡ
est ei⁹ rō vt vr̄. Contra oīs diffinitio dicit
aggregationē cū ꝯstet ex plibus. alioqui eēt
ibi nugatio. In simplici aūt nulla ē aggrega
tio. ḡ nullum simplex ē diffinibile: sed psona
in diuinis ē oīo simplex. ḡ ꝛc. Si dicas hꝫ ꝙ
dn̄t aliq ꝙ q̄ꝫuis sit simplex ɓm rem: tn̄ non
est simplex ɓm rōem. ꝯ aut illi rōi rn̄det aliqd
in re aut nihil. Si aliqd. ergo aliqua ē ꝯpō i
re. Si nihil. ergo rō oīo vana ē: sꝫ pp rōnem
vanaꝫ nō ē aliqd diffiniendū. ḡ ꝛc. Item
rōe suaꝝ ptiū nō vr̄ ꝯuenire dic psone. nam
rōale ē dr̄ia rōnalis aīalis. ergo cui nō ꝯue-
nit eē aīal nō ꝯuenit nā rōalis: sꝫ aīal nō ꝯue
nit deo cū sit spēs corpis. ergo nec hoc ꝙ est
rōale. Itē vr̄ ꝙ sba nō dicat i recto ď psōa
q: multiplicato diffinito necesse ē multipli-
cari diffinitionē. ꝛ ptes diffinitionis. ḡ si pso
sona ē sba cū sint plures psone. ḡ plures sbe.
Si tu dicas ꝙ sba stat ibi ꝑ ipostasi. Cō-
tra. ipostasis dr̄ sba indiuidua sicut dicit Bo
etius. ḡ sicut ē nugatio si diceret hō rōnalis
sic ꝛ in ꝑdicta notificatione. Itē vr̄ nō eē
ꝯuertibilis. nā aīa hoīs est nē rōnalis sba in
diuidua. ḡ ꝛc. Ultio qritur; cuꝫ assignent
diuerse diffinitiones de psona q̄uo differūt
Rn̄. dō. ꝙ sicut patꝫ ex intentiōe auctoris h
diffinitio psone ꝯuenit ꝛ assignat diuine pso
ne. Ad illud vō ꝙ obr̄. ꝙ simplex non est
diffinibile dicunt aliq. ꝙ dupl'r ē aliqd diffi
nire. Uno mō in recto ꝛ p dr̄iam dicentē po
sitōeꝫ. vt cū dr̄ hō ē aīal rōnale ꝛ mortale.
Et hoc mō veꝝ ē ꝙ diffinitio dicit aggre-
gationē ꝛ ꝯpōem. ꝛ hoc mō solū ꝙ est aggre
gatum ē diffinibile. Alio mō ꝯtigit aliquid
diffinire i obliquo. ꝛ p dr̄iam dicentē priua
tionem. vt cū dr̄ simitas est nasi curuitas. ꝛ
tūc nō significat sbaꝫ rei aggregari ex diuer
sis. qm̄ ꝙ ponit in obliquo. nō intrat essenti
am de necessitate. Ulteri⁹ dr̄ia ꝑuans non
ponit aliq̄ꝫ ꝯpōem siue appōem. ꝛ talis ē di
cta rō. Nā hoc ꝙ est rōnalis nē cadit in obli
quo. ꝛ hec dr̄ia q̄ est indiuidua nō ponit sed
priuat: Sed hec rn̄sio. nō pōt stare. Pri-
mum qdē q: ꝙ diffinit p obliquū. Aut diffi
nit sicut accn̄s p sbm. Aut sicut p rē eiusdem
gn̄is: sed siue sic. siue sic ē ibi additio. nā diffi
nitiōes accidentiū sicut dicit pħs sūt ex addi
tamēto. Sil'r si ptem eiusdem gn̄is. tūc ergo
intrat essentiā. ꝛ nō dicit totam cū sit ps dif-
finitiōis. ḡ necesse ē illud ꝙ appōit aliqd ad
dere ɓm rē. ꝛ ita siue in recto siue i obliquo
necesse ē dicere aggregationē. Et pp h
aliter. dō. ꝙ hec rō intellecta de psona crea
ta ē notificatio dicens aggregationē. In dō
aūt nō dicit aggregationē ɓm rem: sꝫ ɓm in
telligendi rōem. q̄ tn̄ nō est vana. eo ꝙ omia
q̄ dn̄r in rōe psone inueniunt in deo. lꝫ nō p
diuersitateꝫ. Et hoc qdem pōt intelligi sic.
In creaturis specificatio p additionē ꝯplen
tem ē. ꝛ indiuiduatio p additionē siue appō
nem ꝯhentē. Et iō cū dr̄ sba indiuidua. idi
uiduū realiter addit supra sbam. Un̄ ꝛ sba
indiuidua ē supra naturam. ꝛ iō necē ē esse
ꝯpositā psonam in creatura. Sꝫ in deo ē in-
diuiduatio vel distinctio p solā originem. et
q: psona orit seipsa. iō nulla ē ibi oīo diuisio
vl' additio: sed plurificatio. ꝛ p plurificatōeꝫ
distinctio ꝛ indiuiduatio. ꝛ iō nec indiuidua
addūt supra sbam. nec sba supra nām. iō ve
dr̄ ꝛ va est rō intelligendi. ꝛ notificatio ꝯue-
nit psone die: nec significat i ea aliqua ꝯpō.
Un̄ tenet rōem cuiusdā notificatiōis ꝛ cadit
a rōe diffinitionis: q: nec deus nec psona di
uina est diffinibilis. ē tn̄ cognoscibilis. ꝛ noti
ficabilis. Ad illud ꝙ obr̄. de differentijs
positis siue de mēbris. dō. ꝙ rōale vno mō
dr̄ ꝙ hꝫ potentiam discernēdi bonū a malo
veꝝ a falso. ꝛ sic deo ꝛ creaturis ꝯuēit. Alio
mō ꝙ hꝫ potētiā discernendi p inqsitionem.
ꝛ collationē. ꝛ discursum. ꝛ hoc ē aīe ꝯiūcte
carni. Et sic dr̄ia talis. primo mō ponit idif
finitione: sꝫ ɓo mō obijcit. Ad illud ꝙ obr̄
ꝙ sba indiuidua dr̄ in recto. dō. ꝙ numerat
sicut psona. Nā sicut dicit Ansel plures sūt
sbe indiuidue sicut plures psone. Ad illō
ꝙ q̄ritur vtꝝ hoc nomē sbe stet ꝑ cōi aut ꝑ
ipostasi. Cōsueuit tripl'r rn̄dri. Primo mō sic
ꝙ suba est ꝑ cōi. Et si tu obijcias ꝙ illa nō
indiuiduat. dn̄t ꝙ dr̄ia adueniēs respicit sb
stantiam rōe suppositi nō rōe forme. vt patꝫ
cū dr̄ aīal indiuiduum. sꝫ hec rn̄sio nō vr̄ cō-
ueniens q: hoc nomē sba ɓm ꝙ stat ꝑ cōi n̄
supponit psonam. Un̄ hec est falsa. essentia
generat. ꝛ hec sil'r. sba generat. Scdō modo
dr̄ ꝙ sba ibi tm̄ valet q̄ꝫtum ipostasis. nec ē
nugatio. Nā indiuiduatio attendit in psona
q̄ꝫtum ad triplicem incōicabilitatē. s. p ꝑdica
tionē. ꝛ hec ꝯuenit ipostasi. ꝛ p ꝯpōem. ga

nō ē alteri ꝯponibilis. ⁊ p vnionē ꝓut aliqd
vnit digniori: ⁊ ita drīa indiuidua dicit istas
duas icōicabilitates. Un̄ p3 ꝙ nō ē ibi nuga
tio. p3 etiā ꝙ diffinitio ē ꝯuertibilis. p istam
duplicē incōicabilitatē. excludit aīa hoīs q̄
ē alij cōponibilis. ⁊ hūana nā in xp̄o q̄ ē vni
ta digniori. S3 tn̄ l3 istud rōnaliter sit dictu3
adhuc restat qō de ipostasi. q2 ipostasis est
sb̄a indiuidua. Querit silr̄ quō accipitur ibi
sb̄a. ⁊ nō pōt accipi ibi sb̄a ꝓ cōi: nec ꝓ ipo/
stasi. Et pp hoc dr̄. Tertio ꝙ hoc nomē sb̄a
stat ibi ɓm ꝙ sb̄a diudit in subām p̄mā ⁊ ɓa3
Et ita in quadā cōitate ad sb̄am vl'em. ⁊ p
ticularē. ⁊ illud colligūt ex v̄bis Boetij qn̄
venat diffinitionē psone p p̄dictā diuisionē
sb̄e vt ibi p3. Un̄ hoc nomē indiuidua coar
tat illā indr̄iam illi⁹ nois vt stet ꝓ sb̄a p̄ma.
⁊ sic nō ē ibi nugatio. nec sb̄e cōis indiuidua
tio. Ad illud ꝙ vltio q̄rit de assignatione
diffinitionū. dō. ꝙ psona diffinit a Boetio
sic. Persōa ē rōalis nē sb̄a indiuidua. A Ri
cardo sic. psona est intellectualis nē incōica
bilis existētia. diffinit etiā alio mō sic. Per
sona ē existens p se solū iuxta singularē quē
dam rōnalis exn̄tie modū. A magr̄is diffini
tur sic. Persona ē ipostasis disticta ꝓp̄etate
ad nobilitatē ptinēte. Et notāda ē drīa hay
diffinitōnē. ꝙ Boe. ⁊ magr̄i diffiniūt psonā
ɓm ꝙ cōiter dr̄ in deo. ⁊ in creaturis. s3 Bo
etius magis ꝯsiderat rōem rei. magr̄i v̄o ad
huc rōem trāslationis. diffinitōes v̄o Ricā
di sūt psone ꝓut ē in diuinis p̄cipue: sed vna
ē ꝓp̄a assignatio. Alia v̄o diffinitionis Bo
etij expō. siue correptio. Posset tn̄ dici ꝙ
oēs idem dicūt. differūt tn̄ ɓm modū dicēdi
q2 diffinitio Boetij fuit data ⁊ videbat im/
proprietatē sonare. iō posuit Ric. aliā mag
p ꝓpria verba. ⁊ sic vsq3 ad quartam.

Ecūdo q̄ritur de ɓo articulo. s. d̄ cō
munitate hi⁹ nōis psona. Et circa ɓ
q̄rūr duo. Primo querit vtꝝ hoc
nomē psona sit v̄e cōe psonis increatis. Se
cūdo vtrum sit cōe vniuocum personis crea
tis. ⁊ increatis.

Uod āt sit v̄e cōe psonis increatis ondit p Aug. vij. de tri. Jō inqt dicūt
tres psone. q2 cōe ē eis hoc ꝙ ē psōa
s3 ꝯstat ꝙ ad plificationem nō sufficit cōitas
nois solū. ḡ v̄e ē cōe ɓm rem. Jtē hoc ip3
vr̄ rōe. q2 oē nomē ꝙ recipit supra se signu3
distributiuū ē v̄e cōe ad illa in q̄ distribuit:
s3 tale ē hoc nomē psona. ḡ ē cōe ad tres. dr̄
eni ꝯueniēt q̄l3 psona refert. Jtē oē ꝙ ɓ3
idē nomē. ⁊ ɓm eandē rōnē dr̄ de plibus. ē
v̄e cōe ad illa: s3 psona ē h⁹i. q2 ɓm eūdē no/
mē ⁊ eandē rōem. s. ꝓassignatiua dr̄ de trib⁹
ḡ ⁊c̄. Jtē cū dico pater ē psona. hoc nomē
psona p̄dicat. aut ḡ tanq̄3 ens de rōe patris
aut tanq̄3 accn̄tale. ꝯstat ꝙ nō tanq̄3 accn̄ta
le. ḡ tanq̄3 ens de rōe pr̄is. aut ḡ dicit totum
ꝙ ē pr̄. aut nō. Si totū. ergo sicut pr̄ p̄dicat
de solo patre. ita ⁊ psona ꝙ falsū ē. ergo non
dicit totū. ergo in plus ē hoc ꝙ ē psona quā
pr̄. ⁊ in pl⁹ ꝙ ē de rōe pr̄is. ⁊ silr̄ de rōe filij
ergo ē v̄e cōe. Contra. Oē cōe ad aliqua
ꝙ numerat in illis ē v̄e vl'e ad illa. maxime
si nō dr̄ accn̄taliter de illis. hoc p3 q2 Augu.
dicebat. s. di. xviij. ꝙ nō ob aliud eēntia nō
ē vl'e. nisi q2 nō numerat in singularib⁹. Si
ḡ psona ē cōe ad tres. ⁊ vlteri⁹ numerat siue
plificat in illis. ḡ est vl'e. ergo in diuinis est
ponere vl'e. ꝙ est ꝯ p̄determinata. ⁊ ꝯ Aug.
q vult ꝙ in diuinis nō sit vl'e. nec pticulare.
Jtē nihil ē cōe ꝙ de sui rōe ⁊ noīe p̄uat cōi
tatē: s3 psona dicit indiuiduū siue incōicabile
de rōe sui nois. ergo ⁊c̄. Jtē oē ꝙ dr̄ ɓ3 sb̄a3
⁊ ē cōe: dr̄ ɓm sb̄a3 cōe3: s3 nihil ꝙ dr̄ ɓ3 sb̄a3
cōem plificat. ergo psona nō plificatur: sed
ꝯstat ꝙ plificatur. ⁊ tn̄ dr̄ ɓm sb̄am. ergo nō
dicit qd cōe. Jtem si dicit qd cōe. aut nois
tm̄. aut nois ⁊ rōnis tm̄: aut nois: ⁊ rōnis. ⁊
rei. Si tm̄ nois. ergo ē equiuocū. ergo nō ē
cōe. Si tm̄ nois ⁊ rōnis ita ꝙ nihil ē cōe i re
ergo ē vanitas solū. Si v̄o nois ⁊ rei. s3 cōi/
tas realis vt vult Dama. non est nisi cōitas
sb̄e. ⁊ nē. ⁊ hec nullomō plificatur. ergo hoc
nomē psona nullomō pōt esse cōe. Rn̄. ad
p̄dictoꝝ intelligentiā ē notandum. ꝙ psona
absq3 dubio ē cōis tribus. ⁊ essentia cōis. s3
tn̄ ali⁹ modus cōitatis ē in eēntia ⁊ psona. ⁊
hi⁹ signū est q2 plificatur psona nō essentia.
drīa aūt hay cōitatū differēter accipit a di/
uersis. Quidā eni dn̄t ꝙ dupliciter ꝯtingit
aliqd esse cōe. s. ɓm pōem. ⁊ ɓm priuatione3
Scōm pōem. vt aīal ē cōe ad hoīe3 ⁊ asinū
Scōm priuationē v̄o vt nō aīal ē cōe ad la/
pidē ⁊ lignū. Et dicūt ꝙ cōitas ɓm pōem est
in nā. ⁊ eēntia. ⁊ in noīe hoc significāte. Cōi
tas v̄o ɓm priuationē ē in psona. q2 dr̄ psōa
quasi incōicabilis, i. ɓm priuationē cōitatis.

Alij dñt q̄ duplex ē cõitas: q̄dam ẜm vnitatem nẽ absolute. q̄da ẜm silitudinẽ habitudinis ꝯpate. cõitas ẜm vnitatẽ nẽ absolute est humanitatis. respectu Petri ⁊ Pauli. quia vna nã vlis reppit̃ in vtrisq̧. Cõitas vo ẜm silitudinẽ hitudinis relate: ē illa q̄ attendit̃ in cõsili ꝯpatõe: sicut mod⁹ regendi ē cõis naute ad regendũ nauẽ. ⁊ doctoris ad regẽdas scolas. q: vterq̧ dz eẽ nõ sorte sed arte pit⁹. Et prim⁹ quidẽ modus attendit̃ i eẽntia. Scõs vo attendit̃ in ꝑsona. Nam ꝑsona dr̃ quasi ꝑprietate distincta: ⁊ ita dicit habitudinẽ ad ꝑprietatẽ. que ꝯsilis est in qualibet ꝑsonaꝝ. nõ dicit q̄ʒtuʒ est de sua ratione vnam formã nãlem nisi in obliquo: sed eẽntia vel sbã dicit formã ⁊ nãm absolutã i qua cõicant. Alij dñt. Tertio mõ q̄ duplex est cõitas. rei. s. ⁊ rõnis. Rei sicut vl'e ad singularia. Rõnis vo. sicut aliqua intentio accepta ab aĩa ẜm ꝯsil'em modũ accipiẽdi. ⁊ sic hoc nomẽ indiuiduũ ē cõe ẜm rõem ad Petrum ⁊ Paulũ. Primo mõ dñt essentiaʒ eẽ cõem. Scõo mõ dñt esse cõem ꝑsonaʒ. q: hoc dicit ꝑsona in diuinis. q̄ indiuiduum in creaturis. Oẽs aũt isti modi dicendi si diligentius attendam⁹ ꝯuenientes sunt: ⁊ sũpti sũt ex significatione hi⁹ nominis q̄ est ꝑsona siue ex distinctiõe. Persõa enĩ dicit incõicabile ẜm rationeʒ. ⁊ hoc dicit priuationem cõitatis. Persõa vlt'i⁹ q: icõicabilitate vniuersali hʒ ratione eius q̄ sbe ꝑprietati distiguẽti dicit habitudinẽ ad ꝑprietatẽ: sicut ꝑ nomen ipostasis. Rursus ex hijs hr̃ q: ꝑsona ponit circa suppositum de quo dr̃ intentõeʒ subijciendi ⁊ nõ ꝑdicandi de ꝑlibus. ⁊ ita pʒ q̄ de ratione sui nois importat priuationeʒ cõicabilitatis. ⁊ intentionem rationis. Et q: cõitas eius accipitur ẜm rationem nois. ideo importat communitatem ẜm priuationem. ⁊ ꝑportionem siue analogiam. ⁊ rationem. tñ inter hos omnes modos meli⁹ magis accedit ad naturã rei. quia re uera priuatio illa in persona magis est põ q̄ʒ priuatio. Et rursus rationis intentio fundamentum ⁊ radicem habet in re. Concedẽde igit̃ sunt rationes q̄ persona dicit cõe in diuinis Ad illud ergo q̄ obr̃. q̄ plurificatur iam patet responsio. q: vniuersale dicit communitatem ẜm positionem. ⁊ ẜm vnitatem nature. ⁊ ẜm rẽ non solum ẜm rationem. ⁊ quoniam ꝑsona hoc modo non importat coitatem. ideo non est vniuersale. nihilomin⁹ tñ ratio non valet. q: vniuersale plurificatur: ita q̄ vere numeratur. propter veram additionem per q̄ʒ contrahitur ad indiuiduum ẜm hec persona non addit supra naturam. quoniam vt predictum est non est distinctio in diuinis per additionem sed per originem ideo persona nec vere numeratur nec trahitur in partem illo modo quo vniuersale. Ad illud q̄ obijcitur. q̄ priuat communitatem. dđ. q̄ illud quod priuat communitateʒ non est commune ẜm illam communitatem q̄ʒ priuat: sed persona priuat communitateʒ rei. sed non communitatem rationis. ⁊ ẜm illam non est communis: sed ẜm communitatem rationis. Ad illud q̄ obijcitur. q̄ est commune. ⁊ dicitur ẜm substantiaʒ communem. dđ. q̄ hic ē accidens sicut hic. Iste ē albus. ⁊ est monachus. ergo est albus monachus. q: aliam rationem denominandi importat iste terminus albus in premissa. ⁊ in conclusione: sic recte. dđ. de hoc termino cõmune. quia prius ẜm habitudinem: secũdo ẜm nature vnitatem accipitur. Quod q̄ritur aut est communitas rei. aut rationis: aut nominis. dđ. q̄ omnibus his modis. Sʒ communitas realis est duplex sicut visum ē s. ẜm nature vnitatem. ⁊ ẜm similem habitudinem. Et primo modo loquitur Dam̃. ⁊ ideo patent cetera.

Secundo queritur vtrum hoc nom̃ persona sit commune vniuocum. ꝑsonis creatis ⁊ increatis. Et q̄ sic videtur: quia eadem est ratio ⁊ idem nomen ꝑsone. ẜm q̄ dicitur de his ⁊ de illis. Iteʒ hoc videtur quia persone communitas. est communitas consimilis habitudinis: sʒ consimilis habitudo que repperitur in deo repperitur in creatura: q: sicut pater est suppositum diuine nature. ita petrus humane. ergo ⁊c̃. Item complementum rationis persone consistit in incommunicabilitate: sed incommunicabilitas cõis est ꝑsonis diuinis ⁊ creatis. ergo ⁊c̃. Cõtra. de⁹ ⁊ creatura sũme distant. ergo nihil hñt cõe. Ergo nihil vniuocũ. Itẽ ꝑsona ē sbã. ḡ q̄ vniuocat̃ in ꝑsona: vniuocat̃ i sbã: sʒ creator ⁊ creatura ñ vniuocat̃ i sbã. q: tc̃ dđs eẽt i gnẽ. ḡ nec i ꝑsona. Itẽ q̄ vniuocat̃ i aliq̄ eq̄lr̃ sũt in illo. sʒ

nihil participat creatura equaliť deo. ğ hoc ipm ꝙ ē persona nō dr̃ vniuoce de deo ⁊ crã tura. Queriť ergo de quo ꝑ prius dicať ꝑsona, de creaturis an de deo. ⁊ vr̃ ꝙ ꝑ prius dicať de creaturis. q: inde trãslatū ē ad diuina. Cōtra: nã intellectualis. ⁊ sb̃a. ⁊ distinctio. ꝑ prius ē in deo q̃z in creaturis. ⁊ nō sunt plura de rōne ꝑsone. ğ. ⁊c. R. dð. ꝙ hoc nomē ꝑsona sicut visum ē prius nō dicit nisi cōitatem hitudinis supra q̃z fundať cōitas rōnis. qm̃ ergo ɔsilis hitudo reperitur in ꝑsonis creatis ⁊ increatis. hinc ē ꝙ hoc nom̃ ꝑsona nō dr̃ equiuoce. sed analogice. Sȝ attendendū ꝙ cōitas hitudinis pōt esse per respectum ad res eiusdē generis ⁊ tūc est vniuocatio. ⁊ analogica ꝫm equalitatē. vt Petrus ē indiuiduū ⁊ Paulus. ⁊ equaliť eis cōuenit rō indiuidui. pōt etiam eē per ɔparatōem reꝝ diuersoꝝ geneꝝ vt Petrus ⁊ albedo Petri in hoc ꝙ est eē indiuiduū vniūtur. ⁊ per pri⁹ ɔuenit ratō indiuidui Petro q̃z eius albedini. Sic dð. ꝙ hoc nomē ꝑsona dictum de ꝑsonis diuis q: dr̃ ꝫm cōparatōem reꝝ eiusdē nẽ. iō antonomatice ⁊ equaliter. ⁊ iō quodãmō vniuoce. siľr cum dr̃ de ꝑsonis creatis ⁊ icreatis. Cū aūt simul dr̃ de ꝑsonis creatis ⁊ increatis. dr̃ per ɔparatōeȝ reꝝ diuersaꝝ nãrum. ⁊ iō per prius ⁊ posterius. ⁊ sic ꝑsona ꝫm nomē per pri⁹ dr̃ ð personis creatis. sed ꝫm rē nois: per prius dr̃ ð ꝑsonis increatis. Et ꝙ queriť vtrū ꝑsona sit cōe ꝑsonis crãtis ⁊ icreatis. dð. ꝙ si dr̃ cōe vniuocū nō. ⁊ rōes ad hoc ɔcedēde sūt. Ad ergo obijciť. ꝙ eadē ē rō ⁊c. dð. ꝙ nō est eadē rō nisi ꝫm analogiã. q: longe nobilius. ⁊ aliter est nã intellectualis ⁊ ypostasis ⁊ distinctio. ⁊ ꝓprietas i deo q̃z in creaturiſ

Ad illud. ꝙ obijciť. ꝙ ē hitudo ɔsilis. dð. ꝙ nō est silitudo eq̃litatis. Et ꝓpterea talis silitudo nō facit vniuocationē: sed analogiaȝ solū. Ad illð. ꝙ obijciť. ð icōicabilitate dð. ꝙ nō est pura ꝑuatio imo iportat distinctōneȝ. Et cū etiã alia rō distinguēdi distans multū ab ista sit i deo: ⁊ hoc nō tm̃ ꝫȝ rē. imo ēt ꝫm rōem rectã. itellectus nō attribuit ð modū distinguendi q ɔpetit ɔpositis. iō nec rōne est vniuocū. sed solū analogū.

A pte ista sūt dubitatōes circa lraȝ. ⁊ Primo de h ꝙ dicit magr̃. dicim⁹ ꝙ tres ꝑsone sūt. i. tres subsistētie. q: ɔtrū dic Boeti⁹ in li. de duab⁹ naturis ⁊ vna ꝑsona xpi. assignãs drĩam inť subsistẽ ⁊ substare. q: subsistit illud ꝙ nō indiget alio vt sit. substat vero ꝙ sb̃m alijs: vt eē valeat subministrat. vr̃ ğ ꝙ subsistẽ idē sit ꝙ eē. ⁊ subsistētia. ideȝ ꝙ eēntia. ğ nullomō pōt dici ꝙ sint pl'es subsistētie. R. dð. ꝙ Boeti⁹ accipit ibi hoc nome subsistētia ꝫm Marcū Tulliū ꝓut accipit significatōȝ ab actu sistēdi. siue ꝑ se stãdi ⁊ sic vna tm̃ est subsistētia. sȝ nūc doctores sacre scripture accipiūt ꝓut magis iportat respectū ad ꝓprietatē cui subest ⁊ sic plurificať Nō aūt hi⁹ est cōis vsus q: accipiūt sb̃aȝ ꝓ natura rei. iō ꝓ supposito voluerũt magis accipere subsistentiã. Itē queriť de hoc qð dicit. ꝙ tres ꝑsonas eẽ vnã eēntiã. vľ eiusdē eēntie dicimus nō ex eadē eēntia. vr̃ eniȝ falsum. q: pr̃ generat filiū de sua sb̃a. ⁊ spirat. s. s. ğ vr̃ ꝙ oēs ꝑsone sunt de eadē sb̃a. Iteȝ q̃ritur qr̃ nō ɔceditur ista. ꝙ ꝑsone sūt ex eadem eēntia. sicut ɔcediť ista ꝙ sūt eiusdē eēntie. Et vr̃ qð debeat ɔcedi q: ex dicit in diuinis hitudinē origis: ⁊ siľr genitiu⁹ originē iportat. Si tu dicas ꝙ ꝑꝑ trãsitōem q: ꝓpositōes sūt transitiue. ita ⁊ obliqui cãus sūt trãsitui. ꝓterea hec recipiť. ꝑsone sūt in eadem eēntia. ⁊ tñ hoc ꝙ dico in. ē ꝓpositio. R. dð. ꝙ qñ aliquid cōparať ad aliud vt informãs siue denominãs. non poniť ꝑꝑ hoc diuersitas: siue distinctio vnius ad alteꝝ. sicut eni cōparať deitas ad deū. Alio mō ɔparatur ad alteꝝ sicut ꝑncipiū ad ꝑncipiatum. ⁊ tūc de necessitate iportať distinctio. qm̃ igiť hec ꝓpositio ex iportat hitudinē cãe vel saltē ꝑncipij. iō de necessitate dicit distinctōem inť extrema. ⁊ iō hec nō pōt eē vera. ꝙ ꝑsone sint ex eadē eēntia. sȝ q: genitiu⁹ non tm̃ ɔstituiť in rōne ꝑncipij imo ex ui declarationis eēntie. cū dr̃ mľr egregie forme vt dič ꝑsonis. iō cū genitiuo hec est vera: tres ꝑsone sūt eiusdē eēntie. Itē q̃riť de hoc ꝙ dicit. Tres res. ⁊ accipit illud ab Aug. in. i. li. de doc. xpiana. vr̃ eni male dr̃e dicēdo tres res q: res ē nomē absolutū ⁊ gnãle: ğ vr̃ ꝙ si aliqd dicat i diuis. ꝙ dicat eēntiaȝ siue sb̃am. ğ sič nullomō recipiť tres eēntie. ita nullomō dȝ recipi tres res. Et si tu dicas ꝙ recipitur tres entes. hoc nō ē sile. q: ens ē ꝑticipiuȝ ⁊ ita trahit numeꝝ aliunde. ⁊ non numeratur ꝫm formã propriã entitatis. res aūt nomen

eſt ſubſtantiuū. Si tu dicas ꝙ res noīat mi-
hi formā a parte aīe. vel eſt illud nomē impo-
ſitum a pte aīe: hoc nihil eſt. qꝛ illa ſūt noīa
intētionū. ⁊ res diuidit̃ ꝯtra intentōꝫ. R.
dō. ꝙ vnaqꝫ res tripl'r pōt ꝯſiderari. aut
ſm ꝓprietates quas hꝫ in ꝓpria nā. Aut ſꝫ
modū per quē ſit apud aīam. Aut ſm ꝓprie
tatem ꝯñtem que ineſt ei ab actibꝰ aīe. q ſūt
ſubicere. ⁊ ꝑdicare. ⁊ ꝯponere. ⁊ diuidere.
Scōm ḡ hanc triplicē acceptōnem ꝯtingit
rem tripl'r noīari. vno mō per nomē ꝙ indi
cat exiſtentiā a pte ſue nē. ſicut dr̃ album ni-
grum. ⁊ hꝰi. Alio mō ſm ꝙ aīa accipit. ⁊ ſic
qꝛ oīa accipit per modū entis. noīat hoc mō
res. vñ omne illud res dr̃ ꝙ anima cogitat:
vt exiſtēs in nā. Alio mō ꝯtingit nominare
ꝑ intentōes ſꝫas. ſicut dr̃ genus. ſpēs. ſbm. ꝑ
dicatum. qm̄ igitur hoc nomē res dicit qua
ſi mediū. inter nomē ꝙ dicit pure formaꝫ nē
⁊ nomē ꝙ dicit formā intentōnis. iō non tm̄
eēntie ꝯuenit. ſed etiā ꝑſonis. ⁊ ideo tres reſ
dicimus tres ꝑſonas. non ſic tres eēntias. ⁊
huic ſignificatōi alludit ipm nomē. res eniꝫ
dr̃ a reor reris. ꝙ dicit actum a parte aīe. ⁊
alio mō res venit ab hoc ꝙ eſt ratus ꝙ dič
ſtabilitatē a parte nē. ⁊ ſic res dicit ſtabilita
tem ſiue ratitudinē ex pte entitatis: ⁊ ſic pa
tent obiecta. Q: vno mō eſt nomen nature
Alio mō eſt nomē rōnis. Item queritur
de hoc verbo. Hiero. Nō eſt ꝓrſus aliquiſ
in trinitate gradus. vr̃ eniꝫ dr̃e ꝯtra illud ꝙ
dicit Aug. xi. ꝯfeſ. Pater ⁊ filius nō differt
ſba. ſed cauſa. ⁊ gradu. Itē in diuinis eſt
ſubſiſtentia. ergo ibi eſt ſb. ſed ſub dr̃ reſpe-
ctiue ad ſuperius. ḡ eſt ibi ſub. ⁊ ſup. ergo in
ferius ⁊ ſupius. ḡ ⁊ gradus. Itē vbicūqꝫ
eſt auctoritas ⁊ ſubauctoritas. ibi eſt graduſ
ſed hec eſt in patre ⁊ filio. ḡ. ⁊c. R. dō. ꝙ
ſicut dicit glo. exo. xx. Non aſcēdes ꝑ gra-
dus ad altare. ⁊c. Per gradus ad altare a-
ſcēdit q dicit patrē maiorē filio. ⁊ filius ſpū.
ſ. ſicut dicit Arrius. vñ cum gradus de rōne
ſui noīs tollat ꝑſonarum equalitatē. iō bene
dicit Hiero. ꝙ nō ē ꝓrſus in trinitate gradꝰ
nihilominꝰ ponit̃ ordo. differt eni gradus
⁊ ordo. ſicut pūctus ⁊ vnitas. Nā pūctus eſt
ſba poſita. iō eſt ſolū in corporalibꝰ. Vnitas
vero eſt ſba nō hñs poſitōem. iō ē in ſpūali-
bꝰ. ſic gradus dicit ſuppoſitōem vel loci vl'
dignitatis. ordo vero dicit habitudinem ad

ꝑncipium ſine ſuppoſitōe. Ad illud. ḡ ꝙ
dicit Aug. dō. ꝙ improprie loquit̃ in vtroqꝫ
verbo. ⁊ cā ſumit̃ ibi pro ꝑncipio. graduſ ve
ro ſumit̃ pro ordīe. Ad illud. ꝙ obijcitur
de ſub. dō. ꝙ ſub nō dicit in diuinis inferio-
ritatem. ſed ſolum habitudinē ſm rōem itel
ligēdi. Ad illud. ꝙ obijcit̃. de auctoritate
dō. ꝙ verꝫ eſt ſm ꝙ auctoritas ſonat in rō-
nem dñij ꝙ ponit gradū. ſed ſic nō eſt in di-
uinis. ſed ſolum prout ſonat in rōem ꝑncipij
⁊ hoc ponit ordinem in cognoſcendo.

Di. xxvi.

Hunc de ꝓprietatibꝰ ꝑſonaꝝ. quas
frequēter. ⁊c. Supra egit mr̃ đ his
q̃ dñr de deo ſm ſbam. hic ſꝫo agit đ
his que dñr de deo ſm relatiōem. Diuidit̃
aūt hec pars in duas. In ꝑma agit de his
q̃ dñr de deo. ⁊ ꝓprie ⁊ eternal'r. In ſꝫa agit
de his que dñr de deo tꝑaliter. ⁊ cōiter. j.
di. xxx. Sunt eni quedā que ex tꝑe. Prima
iteꝝ pars diuidit̃ in duas. qꝛ quedā ſunt ꝓ
prietates ſiue relatiōes ꝑſonales ⁊ de his a-
git ꝑmo. quedā nō ꝑſonales. ⁊ đ his agit ſꝫo
j. di. xxviij. Preterea ꝯſiderari opꝫ ꝙ non
tm̄ tres. ⁊c. Prima iteꝝ pars diuidit̃ in du
as. In ꝑma aſſignat ꝓprietates ꝑſonaꝝ. ſm
ꝙ in ipis ꝑſonis aſſignant̃. In ſꝫa vero agit
de ipis. ſm ꝙ eas ꝯtingit diuerſis noibꝰ ex
primi. j. di. xxvij. Hic q̃ri pōt vtrū hee pro-
prietates. ⁊c. Prima ps hꝫ duas. In prima
magr̃ aſſignat ꝓprietateſ ꝑſonaꝝ. In ſꝫa vo
circa aſſignatōem mouꝫ dubitatōeꝫ ibi. Hic
q̃ritur quō dicatur eē proprīū nato. ⁊c. Pri-
ma ps hꝫ tres ꝑticulas ſm tria capitula. In
ꝑma determinat qbꝰ aſſignent̃ ꝓprietates.
qꝛ ypoſtaſibꝰ. In ſꝫa aſſignat q̃ ſint ille pro
prietates. ibi. Iā de ꝓprietatibꝰ ꝑſonaꝝ vi
deamus. Tertio oñdit qd ſunt ille ꝓprieta-
tes qm̄ ſūt relatiōes: ſiue dicte ſm relatōem
nō tñ ſm accñs. ⁊ hoc facit in tertio cap. ibi.
Quo circa ſciendū. ē non oē. ⁊c. Hec q̃rit̃
quō dicatur eē ꝓpriū nato deo. Hic eſt ſꝫa
ps in q̃ mouet dubitatōes iuxta ꝑdictas aſ-
ſignatōes. ⁊ hꝫ hec ps duaſ. In ꝑma mouet
dubitatōeꝫ ꝯ aſſignatiōeꝫ ꝓprietatꝭ filij. In
ſꝫa ꝯ aſſignatōꝫ ꝓprietatꝭ. ſ. ſ. ibi. Hic q̃ri pōt
vtrū pr̃. Prima ps hꝫ duas. In ꝑma ꝓpo
nit qōeꝫ ⁊ ſoluit auctoritatē Hylarij. In ſꝫa
illā ſolutōeꝫ applicat ēt circa ꝓprietatē. ſ. ſ. q̃
eſt donū. ibi. Ita ēt de ſpū. ſ. dō. ē. Sil'r ſcđa

duas hꝫ ptes. In pͥma q̃rit ⁊ soluit. In ꝺa q̃rūdam positōnem iꝓbat. Primū facit. ibi. Hic q̃ri pōt vtrū pater. ⁊c. Scōm facit ibi. Quidam tamen putant spm̄. s. ⁊c.

D intelligentiā eoꝝ que in ista dist. dn̄r de ꝓprietatib⁹ q̃ttuor querunt Primo vtrū in diuis sit ponē ꝓprietates. Scdo dato ꝙ sic. querit qd sint ille ꝓprietates. Tertio q̃ritur qs sit act⁹ ipaꝝ Quarto. ⁊ vltio querit de numero eaꝝ.

Uod aūt in diuis sit ponere ꝓprietates. nō solū vocalit sed ēt realiter oñditur sic Hiero. dicit ⁊ habet i fine pcedētis distinctōis. Nō tm̄ noia: sed etiā nominū ꝓprietates ꝯfitemur. g̊. ⁊c. Itē Aug. dicit in li. ð fi. ad Petrū. ꝓpriū ē patris ꝙ vnū filiū genuit. g̊ a ꝯiugatis. gnō est ꝓprietas pr̄is. ſꝫ ꝯstat ꝙ gnō realit est i deo ꝯstat ēt ꝙ ꝯuenit soli pr̄i. g̊ ꝭm rē ē pr̄is ꝓprietas. Itē ꝓprietatis ē distinguē. g̊ vbi ē vera distinctio ibi ē vera ꝓprietas. ſꝫ in diuis ē vera distinctō. vn̄ Dam̄. Dr̄aꝫ ypostaseon. i. ꝑsonaꝝ in trib⁹ ꝓprietatib⁹ pr̄nali. ⁊ filiali. ⁊ ꝓcessibili. recognoscim⁹. Itē hoc ipm vr̄ rōe. q: sicut ali⁹ est mod⁹ q̃rendi de eēntia ⁊ ꝑsona. ita ē ali⁹ modus q̃rendi ð eēntia ⁊ ꝓprietate. de eēntia eni q̃rit ꝑ qd: de ꝓprietate ꝑ quō se hꝫ. g̊ sicut ponit in diuis ⁊ eēntia ⁊ ꝑsona ꝭm veritatē. ita dꝫ poni ꝓprietas. Itē sup̄ ꝓbatū ē ꝙ differūt gnō ⁊ ꝓcessio realr̄. Aliogn nō differrēt ꝑsone. g̊ spiratō ⁊ gnō differt realit. ſꝫ tā spiratō q̄ꝫ gnō ē in vna ꝑsona nō multiplicata vt in ꝑsona pr̄is. g̊ cū ꝑsona sit realit vna. ⁊ ꝓprietates realit pl'es. g̊ ponē est ꝓprietates realiter in diuis differētes: ſꝫ nō dr̄ia eēntiali. ſꝫ nec ꝑsonali. cū sint in eadē ꝑsona. g̊ notiōali. Qð si nō differt spiratō ⁊ gnō. sicut h̄ est vera. pr̄ spirat spm̄. s. ita ⁊ h̄. pr̄ gnāt spm̄. s. ⁊ tūc seq̄ret ꝙ spūs. s. eēt fili⁹. Itē pr̄ ⁊ fili⁹ sūt vnū pͥncipiū spūs. s. h̄ sup̄ ꝓbatū ē. ⁊ est rō i ꝓmptu. q: vn⁹ oīo ē q spirat. h̄ ꝙ est vnū dic̄ vnitatē nō eēntie nec ꝑsone. g̊ opꝫ ꝙ ꝓprietatis ⁊ si h̄. necesse ē ponē ꝓprietates i diuis realiter. nō tm̄ notōnalr̄. ſꝫ tm̄ voce. Itē in pr̄e ē pr̄nitas ⁊ inascibilitas. aut g̊ eadē ꝓprietas. aut alia. si eadē ꝓprietas. g̊ eadē rel'o. ſꝫ ꝭm pr̄nitatē refert ad filiū. g̊ ⁊ ꝭm inascibilitatē. ſꝫ hoc ē falsum. g̊ ⁊ alia. ⁊ ꝑsona ē vna. g̊ necesse ē ponē ꝓprietates i diuis ꝑsonis ēt realit differētes. Cōtra. Hylari⁹ de tri. Pr̄ ⁊ filius ⁊ spūs. s. solis differt noib⁹. ergo si differūt noib⁹ nō sunt ibi reales ꝓꝑetates ſꝫ vocales. Itē Dam̄. dicit pͥmo li. c. x. oꝫ scire ꝙ aliud ē differre re. aliud rōne. ⁊ dicit ꝙ in creaturis ē dr̄ia re ⁊ ꝯueniētia rōe. ſꝫ in diuis ecōtrario. Cū ergo sit distinctio ꝭm ꝓprietates: vr̄ ergo ꝙ sūt ibi solū ꝭm modū intelligēdi vel loquēdi. nō ergo a pte rei. Itē hoc ipm vr̄ rōne. q: i sūme simplici nō cadit dr̄ia aliq̄. sed ꝑsona diuina est sūme simplex. ergo aut nō ē ibi ꝓprietas. aut ē solo mō loquēdi. ergo. ⁊c. Itē ita simplex ē ꝑsona sicut eēntia. ſꝫ ꝓprietates eēntie nō differunt nisi solo mō loquēdi nō ꝭm rē. ergo silr̄ ꝓprietates ꝑsone. Itē diuina eēntia ꝑꝑ sūmā simplicitatē seipā refert ad creaturā. ⁊ iō relatio eēntial' solo mō loquēdi differt ab eēntia. vt cū dr̄ dn̄s oīo eni trāsit in sbām. ergo pari rōne ꝑsona seipā refert ad ꝑsonam.

Itē creatura ꝑꝑ eēntialem ꝯparatōeꝫ ad suū pͥncipiuꝫ seipā refert ad creatorē. aliogn inter creatorē ⁊ creaturā caderet mediū. ꝙ n̄ esset nec creator nec creatura. ergo si multo essentialior est comparatio ꝑsone ad ꝑsonā. ergo seipā refert. ⁊ si hoc. ergo vr̄ ꝙ ipa ꝓprietas vel rel'o nō differrat nisi solo mō loquēdi a ꝑsona. R. dð. ꝙ oēs catholici tractatores posuerūt ꝓprietates ꝑsonaꝝ in diuinis. Cū eniꝫ sint pl'es ꝑsone ⁊ distincte necesse ē ꝙ sit ibi distinguēs. hoc aūt ꝓprietatē appellam⁹. Sꝫ diuersificati sūt in mō positiōis. Qm̄ ergo viderūt aliqui sūmā simplicitatē in ꝑsona sicut in eēntia posuerūt ꝙ sic̄ in eēntia oīo idem est quo ē. ⁊ qð ē. ita in ꝑsona oīno idē q distinguit ⁊ quo. ⁊ ita suppositum ⁊ ꝓprietas differēs aūt solo mō loquēdi. sicut si dicat. rogo te benignū. vl' benignitatem tuā. Sed ista positio non pōt stare. qm̄ sicut in opponēdo ꝓbatū est in eadē persona sunt ꝓprietates differētes. nō solū modo loquendi. sed realiter. videmus enim qð vna persona vno modo cōparatur ad vnaꝫ vt pater ad filium. Et videmus vnā personam vno modo siue vna habitudine cōparari ad plures. vt spūs. s. ad patrem ⁊ filium Et iterum vnam personam pluribus modis comparari: ad plures. vt filium ad pr̄em ⁊ spm̄. s. Similiter videm⁹ plures personas eodem modo cōparari ad vnā. vt pr̄ ⁊ filius

ad spũ.s.igitur vnitas habitudinis.nõ põt
accipi ex parte eẽntie certũ est.nec a pte per
sone/que referꝫ.nec ex parte persone ad q̃ꝫ
refertur:restat ergo ꝙ sit alius modus dicẽ
di sumptus a pte rei.⁊ ideo nũc opinio cõis
tenet in diuinis esse ꝓprietates ꝑsonarũ.rea
liter differentes a se inuicẽ.ac per hoc etiaꝫ
differẽtes a ꝑsonis aliquo mõ.Sic enim.qꝛ
in vna eẽntia nõ plurificata ponimus pl'es
ꝑsonas⁊ tñ modi dicendi eẽntialiter.⁊ ꝑsona
liter differũt.nõ solum differẽtia sumpta a
parte nr̃a:sed etiã a pte rei.sic etiam dõ.de
modo dicẽdi personaliter.⁊ notionalꝛ.Et
ideo distingũt magistri tres modos dicendi
in diuis:qui sumũtur a pte rei.s.eẽntialẽ.ꝑ
sonalem.⁊ notionalẽ.⁊ dr̃ cõiter ꝙ tres sunt
modi p̃dicandi.s.i quid.in qs.i quẽ.siue i quõ
se hꝫ.⁊ incidit peccatum ſm figuram dictio/
nis ex cõione hoꝝ modoꝝ.sicut in creatu/
ris ex cõione predicamẽtorum.Sicut ergo
in diuinis vera est eẽntia.⁊ vere sunt perso
ne.ita vere sunt personarum proprietates

Ad illud.ergo ꝙ obijcit incontrariũ pri/
mo de Hylario.dõ.ꝙ Hylarius accipit no
mina nõ ꝓ ipis vocib⁹ sed ꝓ intellectib⁹ suũ
significatis iportatis per illa tria noia.ipor/
tant eniꝫ ibi ꝓprietates.nã solis nõ excludit
ibi vnitatẽ proprietatis.sꝫ ecludit diuersita
tatem forme.vel sb̃e.vel nẽ. Ad illud qõ
obijcit de Dam̃ ꝙ differunt solũ rõne.dõ:
ꝙ differre rõe est tripliciter. Uno modo
a parte nr̃e apprehẽsionis.sic differt in deo
bonitas.⁊ magnitudo. Alio modo differ
re rõne est ſm dr̃iam attributionis.quia ali/
quis modus ponitur circa vnũ vel attribui
tur vni qui nõ attribuitur alteri.⁊ sic diffe
rũt rõe.eẽntia.⁊ ꝑsona.⁊ notõ. Tertõ mo
do differre rõne:est differre ſm pluralita/
tem distinctionis.que non inducit diuersita
tem in essentia vel natura.tñ tantam iducit
dr̃iam ꝙ vnum nõ dicitur de altero.⁊ sic dif
fert ratione.persona a persona.⁊ ꝓprietas
a ꝓprietate Et prima qdeꝫ dr̃ia ſm rõneꝫ
est minima qꝛ nihil ꝑet a parte rei.sed vlti
me ꝑet.Nõ vult ergo Dam̃.diuidere rem
ꝯ rõem.nisi ſm ꝙ res accipitur pro natura.
Nec etiam sic o.o diuidit.sed quasi a p̃ncipa
li denominat.Nã in creaturis.nõ solũ ẽ cõi/
tas rõnal'.imo ẽt nãl'.nã Petrus ⁊ Paulus
nõ tñ in rõe ꝯueniũt.sꝫ etiã in nã cõi. Ad
illud.ꝙ obijcit.ꝙ hoc tollit sũmã simplicita
teꝫ.dõ.ꝙ dr̃ia rõnis q̃dam fundat super qd
absolutũ.siue sb̃ale.siue accidẽtale.quedã su
per respectũ siue modũ se hñdi.⁊ prima dr̃a
oio repugnat simplicitati ⁊ nõ põt esse i deo.
Scd̃a vero nõ repugnat.nã videmus respe
ctum aliquẽ de nouo eẽ circa aliqd.illo nul/
lomõ mutato.videm⁹ ẽt aliqd hr̃e pl'es re/
spectus ipo sine ꝯpositione existẽte.dõ.ergo
ꝙ ꝓprietates ꝑsonales sũt respectiue nõ ab
solute.⁊ iõ possũt differre rõne respectuuꝫ.
qꝛ ꝑsona suppositũ siue ypostasiꝫ dicit.sed ꝓ/
prietas dicit hitudinẽ ad alterũ. Et ꝑ hoc
pꝫ sequẽs.qꝛ enim ꝓprietates eẽntiales sũt
absolute.nõ possunt dr̃e realem dr̃iam nisi
habeãt eẽntialem.⁊ iõ solo mõ loquẽdi dif/
ferũt.non sic ꝓprietates ꝑsonales.vñ pro/
prietates eẽntiales.oio transeunt in eẽntiaꝫ
sed ꝑsonales nõ. Ad illud.ꝙ obijcit.ꝙ es/
sentia seipa differt.dõ.ꝙ eẽntia diuina non
põt referri nisi ad aliam eẽntiam.ad illã aũt
nõ referꝫ.qm̃ relõ dicit ordinẽ ⁊ hitudinem
sicut aũt vult pħs.de⁹ nõ ordinaꝫ ad res sꝫ
res ad ipꝫ.⁊ iõ nõ est ibi relatio nisi solo mõ
loquẽdi.sꝫ cũ ꝑsona ad ꝑsonã referꝫ.ibi vere
ẽ ordo origis.⁊ iõ hitudo ⁊ iõ uã relatõ.⁊ sic
pꝫ illud. Ad illud ꝙ obijcit.ꝙ creatura se
ipa referꝫ.dõ.ꝙ referri seipo põt itelligi tri
pliciter.Aut qꝛ inꝫ rei respectũ.⁊ eẽntiã nõ
cadit mediũ.qꝛ ipa eẽntia eẽntialiꝫ depẽdet
⁊ sic qdẽ reperiꝫ i creaturis.sic eni referꝫ mã
ad formã ⁊ fõma ad mãꝫ.vñ pħs dic.ꝙ mã
ſ ipꝫ ꝙ ẽ.ad alteꝝ est.tñ nec mã est su⁹ respe
ctus nec forma.qꝛ nõ hñt omnimodã simpli
citatẽ.Alio modo est referri seipso.qꝛ inter
id quod refertur ⁊ suum correlatiuum non
cadit aliquod medium.ꝙ non sit alterum eo
rum.⁊ sic pater seipso refertur ad filiuꝫ ⁊ ecõ
uerso.nam pater est sua paternitas.⁊ hoc ꝓ
pter sũmam simplicitatem.Tertio modo re
ferri seipso est quia ipsum ꝙ refertur non ẽ
nisi relatio ⁊ respectus purus.Et hoc est im
possibile esse neque in deo neque in creatu
ra.quia sicut dicit Aug.Omne quod referꝫ
ẽ aliquid excepto eo ꝙ relatiue dicitur.alio
quin relationis esset relatio. Et ita patet
quod omnis proprietas relatiua.siue in dõ
siue in creatura necessario differtur aliquo
modo ab eo cuius est proprietas.⁊ magis i
creatura quam in creatore.Et intelligaꝫ

oia hec sicut prius assignatum ē: qm̄ omne respectiuum fundatur super aliquid absolutum.

Ecūdo ē qō de ꝓprietatibꝯ qd sint. ⁊ ꝙ sint relatōes vr̄. qꝛ dicit Hylarius. xij. de tri. Propriū ē deo nato eē filiū. sꝫ filiatio ē relatio. ğ ⁊c̄. Jtē Dama. Dicimꝯ oiaꝫ vbi ipostasiꝫ natiuitatꝫ mō ⁊ hitudine a p̄rnali ipostasi differenteꝫ: sed modꝯ hitudinis ē relō. ğ ⁊c̄. Jtē Rica. de scō vic. in li. de tri. dicit. ꝙ p̄sone distingunt ꝓp̄etate originis: sed origo in diuinis non ē motus sꝫ hitudo ergo relō. ğ ⁊c̄. Jtē hoc ipsum vr̄ rōe. qꝛ ꝓprium ē ꝙ conuenit soli: sꝫ nihil absolutū. ē icōicabile in diuinis ⁊ cōueniens soli. ğ ois ꝓprietas p̄sonalis ē relatiua. ğ ⁊c̄. Cōtra. sicut paternitas ē relatio. ita magnitudo q̄ztitas. ⁊ ita bonitas q̄litas: sꝫ magnitudo dei nō ē q̄ztitas. nec bonitas qualitas. ergo nec paternitas ē relatio: sꝫ paternitas ē ꝓp̄etas. ğ ⁊c̄. Si dicas ꝙ non ē silr̄ qꝛ alia trāseūt in sb̄am relatio n̄. oñdit ꝯrium. p̄mo sic. Sicut q̄ztitas ē vnū genus accn̄tis distinctū a sb̄a. ita relatō. sꝫ qꝛ in deo nō cadit diuersitas. iō necessario genꝯ q̄ztitatis trāsit in sb̄am. cū ibi non sit accn̄s. nec diuersitas geneꝝ. ğ pari rōe relō. Jtē sicut deus ē sua magnitudo ita p̄rnitas: sꝫ qꝛ deꝯ est sua magnitudo. iō q̄ztitas nō differt a sb̄a sꝫ in eā trāsit. ğ ⁊ paternitas silr̄. Jtē vr̄ ꝙ relatio magis trāsit qꝛ inter oia genera accidentiū relō iportat maiorē dependentiā. qꝛ ad sb̄m̄ ⁊ ob̄m̄. sed deus ē oio indepēdens. ğ relō mimie manet in deo. Jtē inter omia genera entiū relō minus hꝫ de entitate sicut pꝫ. qꝛ aduenit ⁊ recedit sine mutatione illius ꝙ refert: sꝫ in sūmo ente nō dꝫ pōi. nisi ꝙ mltum hꝫ de entitate. ğ ⁊c̄. Rn̄. dō. ꝙ ꝓp̄etates p̄sonales necē ē esse relationes. Et hoc duplici rōe. tū qꝛ sunt incōicabiles. ⁊ soli ꝯueniūt. tū etiā qꝛ realiter differūt vt p̄us ostensum ē. sola aūt relatio manet in diuinis Ad cuiꝯ intelligentiā notandū ꝙ relatō i aliq̄bus ꝯuenit cū alijs generibꝯ. in aliquibus differt. ꝯuenit quidē in hoc ꝙ ē p̄dicamētuꝫ ⁊ genus entis. ⁊ in hoc ꝙ ē accn̄s. ⁊ discōuenit in hoc ꝙ p̄ter alia genera hꝫ respectū nō solum ad sb̄m. sed etiā ad ob̄m̄ ꝭm hitudieꝫ ⁊ dependentiā. Quantū ad primas ꝯditiones ipossibile ē relationē manere in diuinis sicut nec alia genera ⁊ hoc ꝑꝑ sūmam simplicitatem. Jn deo eni relatio nō ē p̄dicamētū nec accn̄s: sed sb̄a est. Quantū v̂o ad ꝯditiones quas hꝫ respectu obi necesse ē quodam mō manere. s. q̄ztum ad hitudinē. ⁊ hoc ꝑꝑ v̂am distinctionē q̄ ē in diuinis. ⁊ veram originē ⁊ hitudinem. ⁊ necē ē quodāmō nō manere. s. q̄ztū ad dependētiam ⁊ hoc ꝑꝑ oimodā absolutionē que ē in diuinis. Alia igit genera simplr̄ trāseūt: sed relō quodāmodo manet ibi. quodāmō trāsit: qꝛ alia genera respectū solū ad sb̄m dn̄t ⁊ ꝭm illū trāseūt: sꝫ relatio vltio dicit. respectū ad ob̄m̄ ⁊ ꝭm illum respectū dicit pluralitatē q̄ v̂e ē in diuinis. ⁊ ita relatio manet. pꝫ etiā q̄uo transit: videlꝫ q̄ztū ad oē ꝙ dicit ꝯpositionē. Vn̄ nō est genus nec in genere. nō ē accn̄s nec est aliud. Et sic patēt tria obiecta circa hoc. qꝛ vnum sumitur a nā generis. aliud a nā accidentis tertiū a p̄dicatōne idēptitatis. patet ēt q̄uo manet. s. q̄ztū ad id ꝙ dicit distinctionē. non q̄ztū ad id ꝙ dicit dependentiā ⁊ inclinatōeꝫ quia sic priuat absolutōis p̄fectionē. ⁊ p̄ hoc pꝫ quartū argumentū ꝙ obijcit de dependētia relatiōis. Ad illud ꝙ obr̄ ꝙ minus hꝫ de ente. dō. ꝙ hoc ē veꝝ cū differt eēntialr̄ a sb̄a. in deo āt nō sic est. posset tn̄ p̄ter rōem p̄dictam hec rō reddi. ꝙ nō transit qꝛ eni minimū hꝫ de ente. iō minimā vl' nullā facit cōpositionē ēt cū manet ꝭm suaꝫ ꝓprietatem. Alia v̂o q̄ habēt aliq̄d de ente absoluto faciunt ꝯpōem. ⁊ hinc ē qō relatio melius manet in summo simplici. q̄ꝫ aliqō alioꝝ.

Ertio qr̄ de ꝓprietatibꝯ q̄ztū ad actum. Et q̄rit vtꝝ hiꝯ ꝓprietatuꝫ sit ipostases distinguere. aut distinctas ostendere. Et ꝙ sit distinguere vr̄ p̄ Boet. de tri. Suba ꝯtinet vnitatem. relatio multiplicat trinitatē. sed si multiplicat. ğ distiguit. Jtem Ric. de scō vic. de tri. dicit ꝙ p̄sōa distinguit ꝓprietatem originis: sꝫ habitudo dicit originem relatiuam. ğ ⁊c̄. Jtē hoc videtur. quia cum persone distinguātur. Aut distinguntur per aliquid absolutum. aut respectiuum. per absolutum non: quia sicut vult Augustinus quod ad se dicitur de singulis dicitur. Ergo necesse est quod differant per aliquid respectiuum.

Jtem proprietas patris. Aut accidit

ipi ypostasi. aut est ei ꝯsbalis. ꝙ si accidit. er
go sunt ibi aliqua accidētia. ergo est ibi aliq̄ cō-
positō. Si aūt est ꝯsbalis ⁊ ꝯnaturalis. ergo
cum nō consequaẜ esse ypostasis. nō tm̄ ē rō
inotescendi. sed ēt distinguēdi. Item i sum
me simplici idē oīo ē ratio essendi ⁊ cogscēdi
sed pꝯsona patris ē sūme simplex. ergo eodeꝫ di
stinguitur. quo distingui cognoscitur. hoc āt
ē p ꝓprietatem. ergo ⁊c. Cōtra. oē respecti-
uum reducit ad absolutuꝫ. sed ꝙ reducit ad
aliqd sm rōem intelligēdi ꝯsequitur illud.
ergo cū ꝓprietates sint respectiue ypostases
absolute. ꝓprietates reducūtur ad ypostases
ergo ypostases sūt ꝓprietatibus priores. sed ꝙ
prius ē nō distinguitur ab eo ꝙ posterius ē.
q2 ab eodē est esse. ⁊ eē distinctum. ergo ⁊c.
Itē ꝙ distinguit aliquid dat ei tale eē q̄le
ipm est vel hꝫ. sed ꝓprietates hn̄t de se soluꝫ
esse respectiuū. ergo si ypostases p ꝓprieta-
tes distingūtur hn̄t solum eē respectiuum. sꝫ
hoc falsum. q2 cū sint supposita eēntie hēnt
esse sibi absolutuꝫ. Itē in diuinis personis
ē plurificatio p originem. ergo distinctō. sed ori
go dicit emanatōem vel exituꝫ. relatō auteꝫ
per se nō emanat nisi prius alio emanāte. q2
in ad aliqd nō est motus. ergo prius oritur ꝓpo
sitis ab ypostasi sm rōem intelligēdi q̄ꝫ sit i
telligere relatōem esse. Et si hoc. relatio cō
sequitur eē distinctū in ypostasib9. ergo. ⁊c.
Itē omne ꝙ relatiue dr̄ ē aliquid excep-
to eo ꝙ relatiue dr̄. sicut dictat rō ⁊ Aug. di
cit de tri. v. sed pr̄ ⁊ filius dn̄r relatiue. ergo
vterqꝫ eoꝝ est aliquid excepto qd̄ relatiue
dr̄. ergo abstracta relatione ꝯtingit aliquid itel
ligeṙ. quero ergo quid sit illud. Aut eēntia. aut
ypostasis. Si eēntia. ergo relatio est in eēntia. ergo
multiplicat eā. Si ypostasis. Aut ergo vna aut
due. Nō vna q2 ipossibile ē intelligere qd̄
pr̄ ⁊ filius sint vna ypostasis. ergo due. ⁊ si hoc.
pꝫ ⁊c. Itē abstractꝭ oib9 ꝓprietatib9 duo
rū indiuiduoꝝ vt Petri ⁊ Pauli solis ypo
stasib9 remanētib9. adhuc ꝯtingit intelligeṙ
remanere distinctōem. ergo pari rōne i ypo
stasib9 diuis. ꝙ si veꝝ ē. tūc ergo nō sunt solum
rō distinguēdi quo ad nos. R. dd. ꝙ cir-
ca hoc dupl'r fuit opinio. quidā eni dixerūt
ꝙ abstractis ꝓprietatib9 impossibile ē intel
ligere ypostases distinctas q2 h9 i ꝓprietates
i diuis nō solū dāt psonis inotescere. imo ēt
dant eē. vn̄ ipis abstractis abstrahiẜ eē. ⁊ eē
distinctum. Alioꝝ opinio fuit ꝙ ꝓprieta
tibus abstractis adhuc ē intelligere distinc-
tōem in ypostasibus quam ꝓprietates sm
ipos nō sunt ratio distinguēdi sm rē. sed di-
stinctōem manifestādi. vn̄ dixit ꝙ abstracta
pr̄nitate ⁊ filiatiōe. adhuc ꝯtingit intelligere
q ab alio. ⁊ a quo alius. ⁊ si queras quō di-
stingūtur. dn̄t ꝙ seipis sicut publica ⁊ gnālis
sima seipis distingūẜ ⁊ differūt. vn̄ hec ime
diata sba nō est q̄ꝫtitas. Et si respiciamus in
terius vtraqꝫ opinio continet aliquid ꝓba-
bilitatis. ⁊ hoc pꝫ sic. In diuis enim ypostasi
bus itelligimus originem siue emanatōem.
Intelligimus etiā habitudinē. Scd̄m rōem
intelligēdi origo pcedit ipm. qui oriẜ. ⁊ sꝫ rō
nem intelligēdi habitudo ꝯsequiẜ ipm qui
referẜ. Pōt igiẜ ꝓprietas relatiua iportare
solum habitudinē. ⁊ h modo ꝯsequiẜ rōeꝫ
distinctionis. ⁊ ē ratio inotescēdi distinctōeꝫ
nō distinguēdi. sicut dicit sa opinio. ⁊ ꝓbāt
rōnes inducte ad sam partē de ipsa relatōe
pt eni tūc itelligi distinctō q2 itellr̄ q ab alio
⁊ a quo alius. Pōt etiā ꝓprietas vtrūqꝫ
iportare. s. habitudinē ⁊ originē. ⁊ tūc nō tm̄
ē ratio inotescēdi. sed etiā distinguēdi. Circū
scripta eni origine siue emanatōe. ipossibile
est intelligere i diuinis pluralitatē. imo sicut
est eēntia vna. ita ēt intelligiẜ ypostasis vna
⁊ sic ꝓcedit pma opinio ⁊ rōes ad pmā par
tem. Sed notādum ꝙ cū idē sit psonis diui-
nis oriri. ⁊ esse. ⁊ ad alterū se hr̄e. tn̄ sm rō-
nem intelligēdi sūt ordinata. vt primū sit ori
ri. dm̄ū esse intelligaẜ in his q̄ hēnt esse ab
alio. ⁊ deinde ad alteꝝ se hr̄e. q2 vero idem
sunt in deo. iō eodē noie designātur. vn̄ gnō
dicit originem ⁊ habitudinē. tn̄ ꝓprie loquē
do gnō dicit originem. ⁊ pr̄nitas habitudi-
nem. q̄ꝫtuꝫ ergo ꝓprietas diuia sm cōeꝫ vsū
loquēdi iportat hitudinē ⁊ originē. iō tenen
dū ꝙ ꝓprietates nō solū sūt rō inotescēdi di
stinctōem. sꝫ etiā distinguēdi. Et ad illud.
ꝙ obijcitur. ꝙ respectiuū rducitur ad abso-
lutū. dd. ꝙ reduci ad aliqd ē dupl'r. aut sicut
ad pncipium. aut sicut ad terminū ꝓprietas
originis his duob9 modis reducitur ad ab
solutū. Ad ypostasim pr̄is reduciẜ inascibi-
lis sicut ad pncipiū. Ad ypostasiꝫ aūt geniti
⁊ spirati sicut ad terminū. qm̄ ergo ꝙ reducitur
ad aliqd sicut ad pncipiū ipm ꝯsequiẜ. iō ab
stracta origine solū intelligiẜ deus inascibiẜ

nõ ens ab alio ⁊ ita in vnitate ypostasis. qꝛ
vero ꝙ reducit̃ ad aliqd sicut ad terminũ in
telligitur ꝓcedere: hinc ē ꝙ abstracta origie
iam nõ est itelligere ypostasiꝫ ꝓcedentē. vel
illud intelligendũ vbi respectiuũ dicit depē
dentiã rõe cuiꝰ deficit a sũma simplicitate. ꝙ
nõ est in deo. Ad illud. ꝙ obijcit̃. ꝙ respe
ctiuũ soluꝫ dat esse respectiuũ. dõ. ꝙ hoc ve
rum ē de respectiuo ꝙ dicit solum hitudinē
sed nõ est verꝫ de respectiuo ꝙ dicit originē
Ad illud. ꝙ obijcit̃ ꝙ relõ nõ oritur ꝑ se.
dõ: ꝙ relõ ē proprietas ſm ꝙ est ipsa. origo
vero ſm ꝙ est illud ꝙ oritur. ⁊ qꝛ origo pro
prie nõ oritur. sed ē illud quo oriens oritur.
ita ꝙ non ꝯsequit̃ tpe vel nã. sed ſm rõnem
intelligēdi. vel ē simul necessario vel prece
dit. iõ pꝫ illud. Ad illud. ꝙ obijcit̃. ꝙ ē ali
quid excepto ꝙ relatiue dr̃. dõ. ꝙ illud non
hꝫ veritateꝫ i sũme simplici. ꝙ sic differat eē
⁊ referri. ꝙ vnũ possit ab altero separari ſꝫ
rem. qꝛ ibi vnũ sunt. nisi solũ ſm intellectum
nr̃m. nec adhuc intellectus nr̃ sic abstrahit
vt intelligat yposteses distinctas abstractis
ꝓprietatibus ⁊ relationibꝰ. Si eni ab ypo
stasi pr̃is abstrahatur pr̃nitas vel ecõuerso.
iam nõ hꝫ aliquid spãle ꝙ sit ꝑncipium intel
ligēdi ipam. ⁊ ita ꝯsideratur sub rõne gnãli
⁊ incõpleta. vñ ⁊ bene vidētur mihi dicer̃ q
dicũt ꝙ remanet itellectus hiꝰ nois res ſm
ꝙ est gnãle vocabulũ. ⁊ sic pꝫ ꝙ abstractis
ꝓprietatibꝰ. nõ remanet distinctõ nec re. nec
itellectu. ⁊ iõ vtroqꝫ modo sunt rõ distinguē
di. Ad illud. ꝙ vltimo obijcit̃. ꝙ Petrus
⁊ Paulus distingui intelligũtur abstractis
ꝓprietatibꝰ. dõ. ꝙ nõ est sil̃e. nam distinctio
ē ibi a ꝑte ꝓprie materie ⁊ ꝓprie forme q̃ in
notescit ꝑ ꝓprietates accidētales. sed in diui
nis ē distinctio solũ ꝑ originē. iõ pꝫ illud.

Quarto ⁊ vltimo querit̃ de ꝓprietati
bꝰ q̃ꝫtum ad numerꝝ. Et vr̃ ꝙ sint i
finite qꝛ ꝓprietates sũt respectꝰ per
quos deꝰ nobis inotescit. sed illi sunt infiniti
sicut pꝫ de respectibꝰ ydealibꝰ. g̃. ⁊c. Itẽ
pr̃ ⁊ filiꝰ adiuicē assil̃ant̃ ſꝫ oēs ꝯditões eēn
tiales g̃ ſm oēs ꝯparant̃ ⁊ ſꝫ oēs inotescũt no
bis. ſꝫ ille sũt i numero idefinito. g̃. ⁊c. Itẽ
q̃ꝫto aliqd ē simpliciꝰ tãto pl̃es hꝫ respectꝰ.
vt pũctus q̃ꝫ linea. ⁊ linea q̃ꝫ supꝼcies. ſꝫ di
uinũ eē ē simplicissimũ. g̃ i eo sũt ifiniti respe
ctꝰ. ſꝫ oēs sũt rõ inotescēdi. g̃ notõesꝫ sũt ifini
te. Sꝫ ꝙ sint tm̃ tres. vr̃ ꝑ Dam. q dic̃ ꝙ
i diuis oia sũt vnũ ꝑter gnãtiõeꝫ. ingnãtõeꝫ
⁊ ꝓcessionē. sed iste nõ sũt nisi tres ꝓprieta
tes. g̃. ⁊c. Itē rõe vr̃ ꝙ ꝓprietas ꝯuertit̃
cũ eo cuiꝰ ē ꝓprietas. ſꝫ ꝓprietas ē ꝑsona. g̃
quot sũt ꝑsone tot sũt ꝓprietates ⁊ nõ pl̃es. ſꝫ
ꝑsone sũt tres. g̃. ⁊c. Itē fiat tal̃ rõ. Ois ꝑ
sona ē aliq̃ triũ ꝓprietatũ. hec ē vera. ois no
tõ est ꝑsona. ſꝫ ois ꝓprietas siue notio ē aliq̃
triũ. g̃ ⁊c. Qõ aũt sint pl̃es tribꝰ ħ oñdit̃.
Notiões siue ꝓprietates sũt relatões. In oĩ
aũt hitudine sunt due relatiões ſm duo ex
trema. sed in diuis sũt due origines. g̃ saltēꝫ
q̃ttuor relatões. Itē ꝓprietas ē q̃ ꝯuenit
vni soli. sed inascibilitas ꝯuenit soli pr̃i. g̃ est
ꝓprietas. ⁊ nõ ē aliq̃ illaꝝ q̃ttuor relationũ
g̃ sũt qnqꝫ. Querit̃ g̃ sufficia ⁊ numerus
notionũ in diuis. ⁊ penes qd accipiat̃. ⁊ vtꝝ
sit idē numerus ꝓprietatũ ⁊ relõnũ. R. in
telligendũ ē ad istud vltimũ. ꝙ vis cõsueuit
fieri int̃ ista tria noĩa. ꝓprietas. relatio. ⁊ no
tio. Nã ꝓprietas dr̃ inq̃ꝫtũ ꝯuēit soli. Relõ
inq̃ꝫtum dicit hitudinem ad aliũ. Notõ in
q̃ꝫtum ē ꝑncipium cognoscendi. Et qꝛ ois
ꝓprietas est rõ cognoscēdi: sil̃r ⁊ ois relatõ.
iõ nomē notõis ē in plus q̃ꝫ illa duo. qꝛ que
daꝫ ꝓprietas est relõ vt pr̃nitas. q̃dã nõ. vt
inascibilitas. q̃ nõ dicit respectũ sed ꝑnat. Si
mil̃r q̃dam relõ est ꝓprietas vt filiatio. q̃dã
nõ vt actiua spiratio. iõ qꝛ ꝯuenit plibus nõ
vni soli. Et hinc est ꝙ nomē ꝓprietatꝭ ⁊ re
latiõis se hēnt vt excedētia ⁊ excessa. nomē
vero notiõis est i plus. vñ plures sũt notio
nes q̃ꝫ ꝓprietates pl̃es etiam q̃ꝫ relõnes. ſꝫ
ꝓprietates ⁊ relõnes mutuo se excedũt ⁊ eq̃
liter. iõ sunt numero equales. tm̃ nõ oportet
facere viꝫ. Nam oĩs relõ distinguit aliq̃ mõ
ab alio. ⁊ ita est aliquo mõ proprietas. Sil̃r
oē ꝙ distinguit aliquo mõ iportat relatõneꝫ
g̃ omis relõ ꝓprietas. ⁊ ois ꝓprietas relõ.
sed omnis notio ē proprietas vel relõ. ergo
omnis notõ est ꝓprietas. ⁊ sil̃r relatio. ⁊ ita
extenso nomine sunt equalia. Ideo idem est
numerus ⁊ eadem rõ assignandi numerũ in
omnibus istis modis. Intelligendum igi
tur ꝙ circa numerꝝ proprietatũ fuerũt tres
opiniones. Quidam dixerũt ꝙ sunt infinite
quidam ꝙ tres. quidã ꝙ. v. Rõ autem hiꝰ
diuerse positõis fuit. qꝛ diuersimode notio
nes ꝯsiderauerũt. Qui ꝯsiderauerunt illas

incōparatione ad eos quibus inotescunt. dixerunt eas infinitas eē. q: per infinitas comparationes. τ silitudines. τ respectus. deus nobis inotescit. Qui vō ɔsiderauerunt in comparatione ad ypostases. que distinguunt. vel inotescunt. dixerunt esse tm̄ tres. q: tm̄ tres sunt psone. iō tm̄ tria hēnt ppria: per q̄ sufficienter inotescunt. Qui vero ɔsiderauerūt per ɔparationē ad rōnes quibus inotescunt: dixerunt esse qnqȝ. cadē est eni rō innoscēdi τ distinguendi. sed rō distinguēdi accipitur a pte originis. Aut ergo positiue. aut puatiue. Si puatiue. aut puat originē p modū pducentis. τ hoc nō dicit nobilitatē. s. nō pducere. iō non ē notio. Aut. n. puat originē per modū pducti. τ hoc vel spālr. vel gnālr: Si spāliter nō dicit nobilitatē. Si gnālr sic dicit nobilitatē. τ ita notio ē vna sola. Si aūt accipiat a pte originis positiue: cum duplex sit origo τ cuilibȝ respōdeat de necessitate duplex hitudo. de necessitate erūt q̄ttuor. s. gnatō actiua τ passiua. τ in vniuerso. v. Prima opinio sūpsit rōem magis a longinquo. τ iō magis a veritate recessit. Scd̄a magis de ppinquo. τ iō magis veritati appropinquit. Tertia sicut debuit. τ iō veritatē posuit τ inuenit. Et hec est positio q̄ȝ tenet cōis opinio magrōrum notiones eē. v. τ rō huius prius visa ē. Ad illud. ergo q̄ objicitur. d̄ respectibus τ cōparatiōibus infinitis. dō. q̄ nec pprietates nec ratones sunt notōnes nisi q̄ important respectū distinguentē psonaȝ a psona. τ hic est respectus origis qui tm̄. v. modis spectātibus ad dignitatem pōt cōparari. iō pȝ illud. Ad illud. q̄ objicit. q̄ tm̄ tres per verbū Dam̄. dō. q̄ sub gnatione comphendit duas gnōnes. silr sub pcessiōe

Ad illud q̄ objicit. q̄ pprietas dȝ cōuerti cum persona. dō. q̄ verum est de illa que ē proprietas psonalis faciēs personā esse psonam. tm̄ nō sequitur. si ɔuertitur. q̄ tot sint τ nō plures. qm̄ vnū τ idem pōt hr̄e plā conuertibilia. Ad illud. q̄ objicit. de sillogismo illo. dō. q̄ i illo pcessu ē fallacia accidētis. sicut hic. Pr̄ est inascibilitas. τ pr̄ ē p̄rnitas. ḡ p̄rnitas ē inascibilitas. q: q̄ attribuit subiecto siue ypostasi attribuit hitudini. possēt tm̄ poni figura dictiōis. ex mutatōe modi pdicādi. q: in diuis eēntia pdicat. vt qd. pso na vt quo. τ notō vt q̄. τ pceditur a persona ad notionem.

In pte ista sūt dubitatōes circa lraȝ τ pmo d̄ hoc q̄ dicit Hiernry. Ab aruanoȝ pfule nouellū nomen ame hoīe romano exigit. Si enim ē nouellū cum apl's dicit. i. Thi. vlt. Uocum nouitates esse vitādas nullomodo debuit ɔcedere. ꝑterea Dam̄. dicit. q̄ ypostasis ē sb̄a cum accn̄tibus sed in diuis nō cadit accn̄s. ergo nec nomen ypostasis. ergo. τc. R. dō. q̄ nouitas vno mō sonat in vitiū. aliquo mō non. qn̄ est talis adinuētio q̄ snīa etiam facit: q̄ nō hȝ ortum ex veritate antiqua. tūc est vere nouelluȝ. τ sic apl's dicit esse fugiēdū. vn̄ addit pphana sed illud verbū q̄ȝtum ad intellectū sanum nō erat nouum. sed q̄ȝtum ad intellectū quē heretici supponebāt. Qō objicit de auctoritate Dam̄. dō. q̄ nomē ypostasis de se nō importat respectum ad accns. sȝ soluȝ ad pprietatem distinguentē. q̄ q: in creaturis ē accn̄s. iō dicit sb̄m cū accidētibus. nō sic aūt ē i deo. Itē q̄rit de hoc q̄ dicit. q̄ venenuȝ latet sb̄ melle. q: cū h̄ nō dicat nisi pp errorē ɔiūctū. vr̄ q̄ talia nomia oīa eēnt fugiēda. R. dō. q̄ venenū nō latebat sb̄ nomie. sȝ sb̄ oꝝ intētōe siue occasiōe. q ex h̄ occasiōalr volebāt inducere inheresim. vel pōt dici q̄ venenū latebat nō q̄ȝtum ad significatōeȝ. sȝ ꝑpter dubitatōem. τ iō nunc cū determiata ē eius significatio absqȝ dubio est vtenduȝ. Itē q̄ritur de hoc q̄ dicit Aug. q̄ aliud ē genuisse τ natū esse. vr̄ enim male dr̄e. q: cū aliud dicat diuersitatē in eēntia. ƀm h̄ vr̄ q̄ gnō actiua τ natiuitas differāt p eēntiā. q̄ est ɔ fidem. R. dō. q̄ aliud nō dicit ibi diuersitatē a pte rei absolute: sȝ p ɔparatōem ad dicentē τ intelligētē. q̄si dr̄et. Aliud ē dr̄e siue itelligē p̄rēȝ gnāre. τ hōc. i. sȝ huic alietati nō sb̄est diuersitas eēntie. sȝ alietas pprietatis

Itē querit de hoc q̄ dicit. q̄ pp̄riū ē p̄ris nō: q: nō est natus. vr̄ eni dr̄e ɔtra illud q̄ dr̄ j. di. xxviij. vbi dicitur q̄ hoc q̄ est in genitus est propriū patris. sed ingenitum non est aliud dr̄e quam ingenitū. R. dō. q̄ Aug. loquit de hoc q̄ est non natus ƀm q̄ dicit purā negatōȝ τ sic nō dicit pprietatē. Ingenitus enim put est pprietas non est negatō pura

Item quia de ista ratione Aug. q̄ dić q̄ i deo nihil dr̄ ƀm accn̄s. quia nihil est in eo mutabile aut āmissibile. videtur enim rō nō

valere.q: aliqua sũt accidẽtia insepabilia ⁊ talia nõ sunt ãmissibilia. R.dõ.q sicut ipse idem Aug.dicit.Omne accñs.Aut ẽ per nãm suam ãmissibile.aut põt circa sbm suuz intẽdi ⁊ remitti. ⁊ ipse nõ dicit q sit accñs tm̃ q: põt ãmitti.sed q: potuit aduenire rei pri⁹ existenti.vel recedere are iam existente.vel saltem intẽdi.vel remitti.siue variari. Et si tu obicias q accidẽtia nõ possũt alterari ƀz Boetiũ ve⁊ est de alteratõne a sbo in sbm. tñ certuz est q in eodẽ intendunt ⁊ remittũt Aliter põt dici q accñs põt ɔparari ad sbm primũ.vel ad sbm ꝓximũ. ⁊ habito respectu ad sbm primũ.omne accñs dicit aduenies q est possibile etiã ab esse.q̃zuis nõ respectu subiecti q est sbm ⁊ cã.Tertius mod⁹ dicendi est iste q illud solum ꝑ nãm est imutabile.q ẽ omnino simplex:Si g̃ deus est oio imutabilis.g̃ est oio simplex. ⁊ in nullo simplici est accñs.g̃ in nullo imutabili ẽ ponere accidẽs.Si g̃ pater est imutabilis. ⁊ in eo ẽ p̃rnitas.g̃ non est accidẽs. Item queritur de hoc q dicit.Quod filij dei sum⁹ facturã q: ƀm istum modũ dicẽdi cũ asinus sit fact⁹ vr̃ q possit dici filius dei. ⁊ silr̃ q archa que facta est ab artifice possit dici filia artificis. quo⁊ neutrum ɔceditur.Si tu dicas q oz q sit ad ymaginem factus.ɔ̈.diabolus ẽ ad ymaginem factus.g̃ diabolus est filius dei.

R.dõ.q hoc q dico filius duo dicit.s.ortum. ⁊ imitationẽ.dõ:g̃ q est imitatio per oimodam assĩlatõem. ⁊ sic filius natural' imitatur p̃rem. ⁊ q: nõ hz socium in imitãdo sic. iõ solus ipse est filius nãlis. Est iterum imitatio expressa. ⁊ hoc ɔsistit in ymagie. ⁊ hec tenet adhuc rõem filij ⁊ facture. Et iterum imitatio longinqua. ⁊ hec rõem tenet tm̃ facture nõ filij.Sed attendẽdum q imitatio expressa.vt ɔsistit i sua ɔditione.aut est isignita vlterius sua perfectione ⁊ decore.aut est priuata honore ⁊ deformata a sua ɔditõe. Primo mõ dr̃ filius factura.g̃.Scdõ modo filius.factura ⁊ adoptione.Tertio mõ neutro mõ dr̃ filius nisi valde iproprie. ⁊ cũ additione distrahẽte.q: dñs. Jo.viij.dicit peccatores hr̃e patrem diabolũ.ꝓpter q a dõ recedũt ⁊ imitantur eum. Item queritur de distinctiõe illo⁊ trium que ponit Hylarius.s.origine.veritate. ⁊ natiuitate. Et dõ.q hec tria dicit ad excludẽdum tres hereses.ɔ̈.Fotinuz dicit.Origine nõ adoptiõe q: fotinus dicebat xp̃m esse dei filium adoptiuuz.ɔ̈ Sabeliũ dicit.veritate nõ nuncupatione.q: ipse p̃mo nũcupatur pr̃.postea filius ɔ̈ Arrium dicit. Natiuitate nõ creatiõe.q: arrius dicebat dei filiuz esse creaturã. Itẽ querit de hoc q dicit.q dr̃ relatiue.q̃zuis ei vicissiz nõ Rñeat vocabulum.vr̃ eni falsuz q: propriũ est relatiuo⁊ dici ad ɔuertentiã. g̃ si nõ dñr ad ɔuertentiã.non dñr relatiue.

R.dõ.q illud ve⁊ est.si nomẽ positum ẽ vtriq3 extremo aliogn si deficit ex vna pte nõ dicit.vt si dicatur remus nauis.silr̃ vult dr̃e Aug.q sb istis noibus pr̃ ⁊ filius nõ referũtur ad spm̃.s.sed tñ vbi deficiunt noia docet fingere.sed in diuis melius.ibi cadere q̃z fingere pp vitandũ errorẽ Itẽ querit.de hoc q dicit.q ibi nõ potuit iueniri vsitatuz vocabulũ.vr̃ enim falsum.q: ita bñ spiratio dr̃ ad spm̃.sicut donator ad donũ. R.vn⁹ modus dicẽdi est.q Aug.nõ loquit simplr̃ de hoc noie spũs.sed de hoc toto.spũs.s.vl' aliter.hoc dicit q: spirator nõ erat tunc nomẽ vsitatum vt donator. Itẽ queritur de hoc dicit.q donator nõ dr̃ nisi ex tpe.q: ƀm ħ q nec donũ dr̃ nisi ex tpe.cuz relatiua sint siml' natura.Et ad hoc dõ.q põt dici ab actu donãdi.vel ab habitu. Primo mõ dr̃ solũ ex tpe.sic etiã donũ.Scdõ mõ dr̃ ab etno.

Di.xxvij.

Ic q̃ri põt vt⁊ ꝓprietates.Sup̃ assignauit magr̃ ꝓprietates psonales.hic ƀo agit de ipis ꝓprietatib⁹ ƀm q ꝑ diuersa vocabula exprimuntur. Et qm̃ ɔtingit eas exprimi ꝑ vocabula magis vsitata ⁊ minus vsitata.iõ hz hec pars duas partes.In p̃ma agit de exp̃ssione ꝓprietatum ꝑ vocabula vsitata. In ƀa ꝑ vocabula minus vsitata.j.di.eadẽ. Hic nõ est pretermittẽduz.Prima pars hz q̃ttuor.Cũ eni Hylarius ⁊ Aug.ꝓprietates aliis ⁊ aliis vocabul' assignẽt vterq3 tñ ɔsuetas q: vnus.s.Aug.ꝑ gnãre ⁊ gnãri.alter.s. Hylarius per eẽ p̃rem. ⁊ esse filiuz.iõ magr̃ Primo q̃rit.vtrum eedẽ sint ꝓprietates ab vtroq3 assignate.Scdõ soluit oñdens q sũt eedem ibi. Ad q s ne p̃iudicio alio⁊.Tertio ne crederet q oio sint eedez.oñdit q re idẽ sũt.sed differũt q̃ztum ad modũ significãdi.s.in abstractiõe ⁊ ɔcretiõe ibi. Nec tñ vr̃

nobis oio idé. Quarto ꝺo q: dixerat ꝓprie tates significari incõcretione q: qri possꝫ re spectu cuiꝰ. ostendit ꝙ respectu ipostasis ibi. Jlle eni ꝓpꝑetates singule singulis. ⁊c.

D intelligentiã hiꝰ ptis. iiij. qrunt. Primo qrit vtꝝ esse p̄rem ⁊ gnãre sit eadé notio. Scõo qrit q illarũ sit alteriꝰ rõ. Tertio vtꝝ ꝓprietates ꝯtingat abstrahi. Quarto vtꝝ circa eas liceat ꝯ rie opinari.

Qantũ ad p̄mũ ꝙ sit eadé notio oñ dit sic. Una sola é ꝓprietas ipostasis q dat eé distinctũ. nã non é in rõe ac cidétis ſꝫ forme: sed illa é vna sola vniꝰ. ſꝫ gnã re é ꝓprietas ꝑ q̃ꝫ ipostasis p̄ris distinguit: filꝛ ⁊ eé patrem. g̊ é eadé notio. Jté patris ad filiũ vna sola é relatio. q: vna tm̃ origo ⁊ vnꝰ modus emanãdi: ſꝫ gnãre. dicit relatõeꝫ p̄ris ad filiũ filꝛ ⁊ eé p̄rem. g̊ est eadé relatio vel notio. Jté si sunt diuerse ꝓprietates. tũc g̊ notiones erũt plures q̃ꝫ. v. imo infini te. Sicut eni ad generare seqtur eé patrem. ita sequit referri ad patré distingui a patre. ⁊c. q si sũt notiões alie. tũc g̊ infinitꝰ é nume rus notionũ. hoc aũt é incõueniés ⁊ sequit: ſꝫ ille ꝓpꝑetates sũt diuerse. g̊ ⁊c. Cõtra. Si eadé ꝓprietas é esse patré ⁊ gnãre. ergo oio idé importat noie p̄ris ⁊ genitoris. g̊ sic est baptizatꝰ siqs baptizet in nomie patris. ita si in noie genitoris: ſꝫ hoc cõiter negatur Jté ꝓprietates ⁊ notiones sũt diuerse. ⁊ cog̊ scunt esse diuerse q: de diuersis ꝑdicant. ⁊ de vno ꝑdicat vna. de quo nõ ꝑdicat alia ſꝫ hec ꝯcedit. eẽntia é p̄r. hec negat eẽntia ge nerat. g̊ ⁊c. Si dicas ꝙ hoc é ꝑꝑ diuersũ mo dũ significandi. ꝯ. hoc nihil é. q: tam eé p̄reꝫ q̃ꝫ gnãre vtrũqꝫ incõcretõe dr̃. Jté diuer se ꝓbant eé ꝓprietates q̃n vna. de altera nõ ꝑdicat. vt p̄rnitas ⁊ inascibilitas: sed gnãre sic vt patebit. infra nõ dr̃ de p̄rnitate. hec. n. nõ admittit paternitas generat. g̊ sũt diuer se. Rñ. dõ. ꝙ oio eadé sũt ꝓpꝑetas ꝭm ré. ⁊ hiꝰ rõ manifeste appet nã vna dr̃ de alr̃a. nõ solũ incõcretiõe vt p̄r generat: sed etiã in abstractiõe. vt p̄rnitas é generõ. ꝙ nõ esset si differrét. Cũ aũt sit eadé ꝓprietas: diffe renti tñ mõ significat. ⁊ hoc q̃ꝫtum ad tria. Primũ quidem q: gnãtio ꝓprietatem ꝑsõe generaliꝰ exprimit q̃ꝫ hoc ꝙ é p̄r. nã sicut di cit Aug. ⁊ hébit. in tertio li. di. v. Ad eé pa trem sequit generare: ſꝫ nõ ꝯuertit. hõ enim dr̃ gnãre pediculos nõ tñ dr̃ pater eorum. Alia rõ é. q: hoc ꝙ é pater importat intra ipostasim circa q̃ꝫ notat ꝓprietaté. sed hoc ꝟ bum generat nõ iportat ipostasim. imo eget sibi apponi ab extra. ⁊ hãc ponit magr̃ i lr̃a Tertia est q: cũ ꝓprietas duo iportet. s. ema natõꝫ. ⁊ hitudiné q q̃ꝫuis sint idé re. differũt rõe intelligendi. q: hoc ꝙ é gnãre iportat ꝓ ductioné. ⁊ generatio emanationé: ſꝫ hoc ꝙ est eé patré ꝓprie iportat hitudiné. Ex his patent obiecta. nã ꝙ nõ sit baptismus in no mie genitoris. hoc nõ é ꝑꝑ diuersitaté rei. ſꝫ mõi exprimendi. ⁊ vtꝝ qꝫ ꝯsiderat ibi. sicut patebit in. iiij. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ nõ ꝑdica tur ⁊c. dõ. ꝙ hoc é ꝑꝑ diuersũ modũ signifi candi. nam hoc ꝙ é generat q: nõ hꝫ suppo situm intra. ponit rem circa eẽntiam. ⁊ ideo ipsam significat distingui. nõ sic aũt hoc ꝙ é p̄r cũ hãt suppositum intra. sensus enim est eẽtia é pater. i. ille q est pater. Ad illud ꝙ vltio obr̃. ꝙ vna nõ ꝑdicat de altera. dõ. ꝙ é predicare ꝑ modũ de noiationis. ⁊ hoc est ꝑ ꝯcretiõem. ⁊ é ꝑdicatio ꝑ modũ idéptitatis ⁊ hec é ꝑ abstractõné. quãdo g̊ gnãre. ⁊ esse p̄rem é vna ⁊ eadé ꝓpꝑetas. iõ nõ ꝭm moduꝫ denoiandi tm̃ sed ꝑ abstractioneꝫ: ꝑdicat vt p̄rnitas est generatio.

Ecũdo qrit q istaꝝ sit rõ intelligen di alterã. i. vtꝝ ipostasis p̄ris siue p̄r iõ gnẽt q: p̄r é. vel ideo sit p̄r q: ge nerat. Et ꝙ iõ sit p̄r q: generat ꝟ dr̃ aucto ritate magr̃i in lr̃a. semꝑ é filiꝰ q: semꝑ é ge nitꝰ. g̊ gnãtio passiua é rõ essendi filiũ. g̊ pa ri rõe ⁊ generatio actiua é rõ eẽndi patré. g̊ ⁊c. Jté ꝭm rõné intelligendi priꝰ é gene rari q̃ꝫ eé. ⁊ prius é eé q̃ꝫ referri. g̊ prius est generari q̃ꝫ eé filiũ. g̊ pari rõe prius é gnãre q̃ꝫ eé patré. ꝭm ordiné intelligendi. Si ergo prius é rõ posterioris nõ ecõuerso. ergo ⁊c.

Jté ipostasis patris é p̄r. Aut g̊ q: deus. aut q: deus gnãns. nõ q: deus. q: pari rõe ⁊ filiꝰ. g̊ q: deus generans. ergo ⁊c. Con tra nõ gnãt nisi ꝑsona distincta. qm̃ gnãre n ꝯuenit essentie ſꝫ ꝑsone: ſꝫ ꝑsona patris: non est distincta nisi ꝑ paternitaté. g̊ non ꝯuenit gnãre illi ipostasi nisi ꝑ p̄rnitatem. g̊ iõ gnãt q: pater. Jté in his q nõ acquirunt ꝑ ac tum. prius é hitus q̃ꝫ actus ꝭm rõnem intel ligendi: q: eni nõ sumꝰ boni ꝑ opa: ſꝫ magis

ſumꝰ boni ꝙ̄ꝫ opemur: ſꝫ p̄rnitas nõ acqritur
ꝑ actũ in dõ. ğ priꝰ ordine intelligendi itell'r
eẽ pr̄ ꝙ̄ꝫ gnẽt. Jtẽ pater generat. iſte eſt q
dam actꝰ diuinus q ꝑ ſe ineſt pr̄i ſoli. qro per
qd aut eni q: deus. aut q: deuſ pater. aut q:
deus innaſcibilis: nõ q: deꝰ: q: tunc filio. nõ
q: deus inaſcibilis. q: innaſcibilitas dicit na
tiuitatis priuationẽ nõ põem. ğ a diuiſione.
q: deus pr̄. Rñ. ad intelligentiã huiꝰ notã
dũ ꝙ hic ẽ duplex opinio. Quedã dñt ꝙ cũ
ꝓprietates relatiue ẽprio ſint in deo ꝙ̄ꝫ i cre
aturis: q: in creaturis vt aduenietẽs in deo
vt inſiſtẽtes. ꝙ in creaturis actꝰ ẽ relationis
rõ. Uñ in iferioribꝰ iõ ẽ pr̄ q: generat: ſꝫ i di
uis eꝫ relatio ẽ rõ actus. Uñ ſimpl'r ꝯcedũt
ꝙ pr̄ gnãt q: pr̄ ⁊ negant ꝯuerſaꝫ. Sꝫ ꝙ̄ꝫuis
iſtud poſſit aliquo mõ capi ab intellectu ex
ꝑte pris. tamen ſi ꝯſideremꝰ in filio. oio nõ
vr̄ intelligibile. ꝙ iõ q: filiꝰ generet. Nã cõi
ter dr̄ ⁊ rõ ꝯcordat. ꝙ filiꝰ ⁊ ꝙ ſit ⁊ ꝙ filiꝰ ſit
hoc hꝫ ꝑ gnãtionẽ. ergo gnõ ẽm rõem intel
ligendi ꝑcedit filiationẽ. ⁊ relatiua ſunt ſiml'
nã in intelligendo. nõ tñ in eſſendo. ğ gnõ ẽ
ẽ rõ dicendi paternitatẽ. in deo pře. ſicut eni
ſe hꝫ gnõ paſſiua ad filiationẽ ita actiua ad
paternitatẽ. Et ꝓpterea eſt alia opinio. ꝙ iõ
eſt pr̄ q: generat. ⁊ ꝙ illud ſit bñ dictum. pꝫ
ꝑ drīam aſſignatam inter gnõnẽ ⁊ eẽ pr̄em.
Nam ẽm ꝓpriã rõnem gnõ dicit emanatio
nẽ ſiue originẽ. paternitas dicit habitudinẽ
Cõſtat aũt ꝙ origo eſt rõ hitudiniſ. nõ habi
tudo rõ originis ẽ. ⁊ iõ gnõ ẽ rõ paternitatꝫ.
nõ ecõuerſo. iõ ꝯcedũt. rõnes ad hoc. Ad
illud ğ ꝙ obr̄. incõtrariũ ꝙ nõ gnãt niſi ꝑſo
na diſtincta. dõ. ꝙ veꝝ eſt. ꝙ ẽm rõem intel
ligendi neccẽ ẽ añ gnõnẽ intelligi ipoſtaſiꝫ. ẽꝫ
ordinẽ intelligendi loquor: ſꝫ nõ oꝫ p̄intelli-
gere eam actu diſtinctã: q: ipſa diſtinguitur
ꝑ ꝓprietatẽ generationis. diſtinctõe ꝯpleta
ſicut meliꝰ patebat infra. tñ ẽm rõnẽ intelli-
gendi rõ diſtinguẽdi inchoat in innaſcibili-
tate. ⁊ iõ generat nõ vt priuſ diſtincta pater
nitate: ſꝫ vt diſtincta quodãmõ innaſcibilita
te. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ nõ acqritur ꝑ actuꝫ
dõ. ꝙ in diuinis nulla ꝓprietas acqrit: q: q̃
libet ẽ eſſentia. tñ ẽm rõem intelligendi ori-
go ſiue emanatio originis ẽ rõ relationis: ſi
cut in his inferioribꝰ ẽ rõ ẽm eſſe. Uñ ſicut
actus gnõnis eſt eternus. ita ꝓprietas pater
nitatis eterna. Uñ ꝙ̄ꝫuiſ nõ acquirat ꝑ actũ

ineſt tñ ꝑ actum. Uñ illa ꝓpõ eſt falſa ⁊ debꝫ
ſic generaliter ꝓponi in eis q̃ non in ſũt per
actũ. ⁊c. ⁊ tũc minor ẽ falſa. põt tñ dici ꝙ il-
lud eſt veꝝ de actu q elicit ex illo hitu: ſicut
opus meritoriũ ex grã: ſꝫ actus generatiõis
nec elicit nec intelligit elici ex paternitate. iõ
nõ opꝫ p̄intelligere paternitatẽ ad hoc ꝙ in
telligat generar̄. Ad illud aut gnãt quia
deus pater ⁊c. dõ. ꝙ generat q: deus ina-
ſcibilis. ⁊ ſpirat q: in ꝓceſſibilis. Qõ ğ obr̄
ꝙ innaſcibilitas. dr̄ ẽm priuationẽ. dñt aliq
ꝙ̄ꝫ priuatio pura nõ eſt rõ hitus: ſꝫ aliqua ꝑ
uatio cũ habitu ſubſtrato eſt rõ. Uñ ſicut ali
quis liberalis hõ inuitat ad comedendũ q:
ſolus: ſic pater generat ꝑꝑ liberalitatẽ. ⁊ ne
ſit ſolꝰ. ⁊ iõ cũ ſemel generauit ⁊ ſpirauit. nõ
amplius generat. q: iã non ãplius eſt ſolus
ẽ͂ ais ſit liberralis. Al'r tñ ẽ. dõ. ſicut pre
dictum fuit. ꝙ innaſcibilitas ẽ priuatio que
ẽm rem ẽ ꝑfecta poſitio. Jnnaſcibilis eni dr̄
pater: q: non eſt ab alio ⁊ nõ eſſe ab alio eſt
eſſe p̄mũ. ⁊ primitas eſt nobilis poſitio. pri-
mũ eni rõe primi adeo dicit nobilẽ poſitiõeꝫ
⁊ ꝯditionẽ vt videbit: ꝙ ad poſitionẽ primi
ſequat põ ſecundi. Uñ q: p̄mũ ideo princi
pium. q: principiũ. ideo vel actu vel habitu
eſt principiatum. Qm̃ igitur rõ primitatis
in aliquo gnẽ eſt: rõ principiati eſt in illo: iõ
q: pater eſt p̄mum reſpectu emanatiõis. ge
nerationis. ⁊ ꝓceſſiõis generat ⁊ ſpirat. Et
qm̃ p̄mũ in genere generationis q: innaſci-
bilis. primũ eſt in genere ſpiratiõis q: deus
i ꝓceſſibilis ideo generat q: deus innaſcibil'r
⁊ vltra non eſt q̃rere quare eſt inaſcibiliſ: cũ
eni innaſcibilitas dicat primitatẽ: ⁊ ſtatꝰ ſit
in primo. iõ ⁊c. Et hoc eſt ꝙ dr̄ ifra di. xxix.
circa principiũ. pater eſt principiũ totiꝰ deita
tis q: a nullo. Et hoc ẽ ꝙ in plibus locis. ſ
p̄ſuppoſitum ẽ. Qõ aũt mouet ad hoc: di
cendũ. ꝙ eſt antiqua poſitio magroꝝ docto
rum qui dixerũt ꝙ innaſcibilitas in pr̄e dicit
fõtalem plenitudinẽ. fontalis aũt plenitudo
ꝯſiſtit in ꝓducendo: ſed ꝯſtat ꝙ nõ ideo qa
creaturã ꝓducat: dr̄ in eo fontalis plenitu-
do: q: hoc ꝯuenit tribꝰ. nec ideo ꝙ ꝓducat
ſpm̃. ſ. q: hoc ꝯuenit filio. ğ fontalis plenitu
do in patre: ponit generationẽ in eodẽ. ſi er
go innaſcibilitas ẽ fontalis plenitudo. pater
⁊c. Mouet etiã cõis opinio q̃ dicit inna
ſcibilitatem eſſe ꝓprium patris: ſed non po

test esse ꝓprium: ⁊ maxie ꝓpriū ꝙ dicat no
tionem ſm ꝙ iportat purá priuationem. sic
eni ꝯuenit essentie ⁊ spūi.s.ergo aliqd pōit
nó absolutū.constat.q: rōe illius non posset
esse ꝓprietas.ſ3 non pōt ponere respectum
positiuū respectu ꝓducentis.ergo de ratiōe
sua ponit respectum ꝓducti.ſ3 ſm rōnez in
telligendi.prima rō respiciendi aliquez vt ꝓ
ductum est gnō.ergo ad innascibilitatis po
sitioné seqtur pō generationis. ergo ⁊c.
Mouet etiá vbū Hylarij.xij.de tri.vbi di
cit ꝙ pater est auctor filij.ꝯstat auté ꝙ ꝑ au
ctoritaté intelligit nō factorem:ſ3 genitorem
eo igit ꝯuenit patri esse genitoré:quo ꝯue
nit ei esse auctoré. Auctorem aūt ei ꝯuenit
esse ꝑ id ꝙ dicit auctoritaté esse in patre:sed
sūma auctoritas é in patre rōe innascibilita
tis.ğ ꝯuenit ipostasi patris rōe innascibilita
tis gnāre. ⁊ hoc videnť dr̄e vba Hylarij.xij
de tri. si quis attendat ⁊ silr.in.iiij. Mo
uet etiá vbū pħi qui dicit ꝙ principia, q̃3to
sunt priora tanto poténtiora. Et ꝙ cá prima
plus influit. ⁊ q̄ simpliciter ꝑma sume h3 in
fluere ꝑ oēm modū. Si vo videmꝰ in ordine
cáꝝ inter quas est ordo essentialis. ꝙ primi
tas facit esse sūmá influentiam in cá. ⁊ maio
ré influentiam ſm essentiam.pari rōe vbi é
ordo ꝑsonalis.primitas i prima ꝑsona est rō
ꝓducédi alias. Et q: innascibilis dicit ꝑmi
tatem.hinc é ꝙ dicit fontalem plenitudinez
respectu ꝓductionis ꝑsonalis. Et hiꝰ signū
videmꝰ. ꝙ prima in gnībꝰ sunt principia ali
oꝝ ⁊ q̄ sunt simplicia vt in ꝑlibus. ita ꝙ i eis
sit status hn̄t potentiam infinitá:sicut pūctꝰ
respectu lnīaꝝ ⁊ vnitas respectu numeroꝝ.
sic etiá diuina essentia:q: prima é respectu
creaturaꝝ. Vn̄ fortassis q: dia essentia est
pria iō est oipoténtissima. Et q: ois eéntia se
quiť essentiá trium ꝑsonaꝝ impossibile é ꝙ
vna ꝑsona ꝓducat aliqd sine altera. q̃3uis
aūt potentia ꝓducendi respectu ꝑsonaꝝ in
finitaꝝ nō debuerit esse sicut supra mōstra
tum é. Attn̄ si ꝑ impossibile poneret ꝙ mil
le ꝑsone ꝓducerent, necesse eét ꝙ oés ime
diate ꝓcederent a ꝑsona pr̄is:q: sicut causa
prima necessario in oi ꝓductiōe sequéte im
mediate opatur sic suo mō in ꝑsonis. Ad
hoc etiá mouet rō. Sicut eni impossibile est
intelligi ipostasim patris ⁊ filij nō itellecta
ipostasi.spūs.s.sic etia3 possibile est intelligi
ipostasim patris.nulla alia persona intelle
cta. Et tūc qdem intelligetur non intellecta
paternitate. ⁊ certū est ꝙ possibile est hoc i
telligi.possumus enim non intellecta ꝑsona
rum pluralitate intelligere diuinam naturá
⁊ habentem illam. ⁊ ꝙ illam non héat ab a
lio. ⁊ ita intelligūt gentiles. Sic igitur intel
ligendo ꝯtingit de isto dicere ⁊ intelligere ꝙ
possit generare.per quid ergo potest? nihil
inuenio nulla ipostasi nisi cōmune preter in
nascibilitatem.ergo si generatio non potest
ei inesse per illud ꝙ est commune. inest per
illud ꝙ est proprium.hoc autem est innasci
bilitas.ergo ⁊c. Rursus sicut videmꝰ plu
res personas in vna natura ita plures pro
prietates i vna persona.ergo sicut ad perfe
ctionem completissimam necesse est omnes
personas reduci ad vnam que sit principiu3
aliarum.sic omnes proprietates vnius per
sone ad vnam q̄ sit ratio aliarum. Sed i pa
tre est paternitas ⁊ innascibilitas ⁊ spiratio.
Sed innascibilitas non est reducibilis ad a
lias.ergo necesse est ꝙ alie reducantur ad i
nascibilitatem que est sicut dixerunt fontalis
plenitudo. Amplius.paternitatis ⁊ gene
rationis proprietas:quátu3 est de sua gene
rari significatione communicabilis est. ꝙ p3
in creaturis.q: genitus generat: ⁊ filiꝰ vniꝰ
fit pater alterius. In diuinis autem pater
nitas est incommunicabilis.ergo cum hoc n̄
sit de ratione paternitatis inq̃3tum paterni
tas:erit ratione alicuius ꝙ est incommuni
cabile.hoc aūt est innascibilitas siue primi
tas:q: primum nō pōt alij dare primitatem
⁊ innascibilis non pōt gnāre innascibile3.ğ
videtur ꝙ in diuinis ipostasis patris. iō ge
neret q: innascibilis. Postremo cū idem
sit primū ⁊ principium sicut p3: ⁊ pħs dicit.
Aut ideo est primū q: principium:aut econ
uerso.ꝯstat ꝙ ideo conuenit ei ratio princi
pij quia est primum:ideo per se hoc habet.
⁊ constat ꝙ status est in primo principio.nō
quia principium:sed quia primum. ⁊ con
stat ꝙ illa é ꝯditio nobilitatis.ğ cū pater sit
totius deitatis principium.vt dicit Augu.
hoc est quia est prima persona. ac per hoc:
quia innascibilis:hoc sine preiudicio alioꝝ
dictum est. Utraq3 enim harum positionu3
magna est: ⁊ neutra est contemnenda. Hec
autem videtur magis cadere i intellectu q̃3

pꝛima. maxie ſi reſpiciatᷣ ipſius paternitatiſ
ꝓpꝛia acceptio. q̄ eſt ꝟe relatio. ⁊ ſimul natu
ra cū filiatiōe. nec pōt abſtrahi a nā ⁊ ꝓpꝛie
tate relationis. Uñ ita ipoꝛtat hitudiné ad
filiū: ſicut ⁊ gnāre. ⁊ iō alia pō intelligibilioꝛ
vr̄. ⁊ hoc meliꝰ patebit infra. cū agetᷣ de in-
naſcibilitate.

Ertio q̄ritᷣ vtꝝ ꝯtingat ꝓpꝛietateſ
abſtrahi. Et ꝙ nō vr̄. qꝛ oīs abſtra
ctio ſupponit cōcretioné: ſed in eiſ ſo
lum ꝓpe é ꝯcretio. in quibꝰ é denoīatiua p̄di
catio. ergo ſi hoc é in accñtibꝰ tm̄. vr̄ ꝙ vbi
cūqꝫ é ponere ꝓpꝛietaté abſtrahibilé é po-
nere ꝓpꝛietaté accidétalé: ſed talis nullomō
ponitᷣ in diuinis. g̊ ⁊c̄. Itez vbicūqꝫ é ab-
ſtractio. abſtractū é ſimpliciꝰ ꝯcreto. hoc nō
hꝫ inſtantiā: ſed in diuinis nō é maioꝛ ſimpli
citas ⁊ minoꝛ cū oé ꝙ é ibi: ſit ſimpliciſſimuꝫ
⁊ in fine totiꝰ ſimplicitatis é. ergo in diuinis
nō cadit abſtractio. Ité omis abſtractio
aut é vlis a pticulari: aut é foꝛme a mā: ſed ī
diuis nec é vl'e nec pticulare. nec foꝛma nec
mā. ergo in diuinis nō é abſtractio. Item
q̄ñcūqꝫ abſtrahitᷣ aliqd ab aliquo. minus é
ꝙ remanet q̄ꝫ añ abſtractioneꝫ erat. qꝛ vtrū
qꝫ aliqd eſt. Nihil eni ñ abſtrahitᷣ ab aliquo
nec nihil a nullo: ſꝫ aliqd ab aliquo. ergo ſi
p̄rnitas a pſona vel ipoſtaſi é abſtrahibilis.
ergo minꝰ haberet de entitate q̄ꝫ cū paterni
tate. Sꝫ ꝯ abſtracta paternitate intelligitᷣ
ipoſtaſis eſſe deus. g̊ ſi minus haberet d̄ en
titate q̄ꝫ cū paternitate. intelligeretᷣ deꝰ non
hr̄e ſūmū eē. Cōtra. Magr̄ dicit in litte-
ra paternitas filiatio pꝛoceſſio. ipſas tm̄ re-
lationes ſignificant. Aut g̊ huic aliqd rñdet
in re: aut nihil. Si nihil. ergo falſo ⁊ inanitᷣ
ſignificant. Si aliqd. g̊ vr̄ ꝙ ſint abſtrahibi
les a pte rei. Ité nō intellecto filio nihilo
minus pōt intelligi ipoſtaſis p̄ris eé: ſed nō
intellecto filio. nō pōt intelligi paternitas. g̊
abſtracta ꝓpꝛietate adhuc pōt intelligi patᷣ
nitas ipoſtaſis illa eé: cuiꝰ erat ꝓpꝛietas: ſed
q̄ñcūqꝫ aliqua duo ſic ſe hñt ꝙ vnum pōt in
telligi ſine altero. vnū pōt abſtrahi ab alt'o.
g̊ ꝟe pōt intelligi ꝓpꝛietas abſtrahi ab ipo
ſtaſi. Ité cū dico pſonam intelligo hñtem
nām ex ꝓpꝛietate incōicabili: ſed ꝯſtat hoc
totum nō ſimul intelligi. ergo priꝰ vnum po
ſtea alteꝝ. g̊ priꝰ itelligo nām. deinde hñteꝫ.

⁊ tertio ꝓpꝛietaté incōicabilé. g̊ vnūq̄dqꝫ é
p ſe itelligibile. g̊ ⁊ ꝓpꝛietas ſiñ ſbo. ergo ab
ipſo é abſtrahibilis. Si tu dicas mihi ꝙ a p
te. Intellectꝰ pōt abſtrahi: ſꝫ ñ a pte rei. Cō
tra tūc ſm hoc. ſi abſtractio é a pte mōi itelli
gédi. g̊ notio ⁊ pſona nō differūt niſi ſolo mō
loq̄ndi. ⁊ hoc é ſupꝛa impꝛobatū. Ité re-
latio in diuis é ꝟa relatio. qꝛ vt dicit Boe.
deꝰ nō eſt ſine relatōe relatꝰ: ſꝫ vbi é ꝟe q̄ꝫti
tas ⁊ q̄ꝫtū: ibi eſt ꝟa abſtractio nō tm̄ a pte ī
tellectꝰ: ſꝫ etiā a pte rei. ergo pari rōe vbi é
ꝟa relatio ⁊ ꝟe relatꝰ: ibi eſt ꝟa abſtractio.
Item q̄ñcūqꝫ aliq̄ ꝓpetas habꝫ diſtingui ab
alia ſm ré a q̄ nō diſtiguitᷣ ſm ſuppoſitū. ibi
eſt abſtractio nō ſolū a pte itellectus: ſed ét
a pte rei: ſꝫ p̄rnitas differt ab inaſcibilitate.
ñ: āt differt p̄r ab innaſcibili. ergo ꝟe ⁊ ꝓpꝛie
eſt abſtrahibilis ꝓpetas ſiue notio a pſona
nō ſolū a pte nr̄a: ſꝫ ét a pte rei. Rñ. dō. ꝙ
abſtrahi aliqd ab aliquo é dupl'r. Uno mō
abſtractio é q̄ totū hꝫ a nā rei. ⁊ ſic abſtrahi
tur vl'e a pticulari. ⁊ foꝛma a mā q̄m vtrobi
qꝫ é ꝯpō ⁊ diuerſitas. Alio mō eſt abſtractō
q̄ totum hꝫ ab intellectu nr̄o. Intellectꝰ eniꝫ
nr̄ cū intelligit aliqd ꝯpletū: de nccitate du-
pliciter intelligit ſiue ſub duplici rōe. ſ. p mo
dū ipſiꝰ: ꝙ eſt. ⁊ ipſiꝰ quo. Semp eni cū ali-
qd intelligit: ꝯſiderat ipſuꝫ intelligibile per
aliq̄ꝫ rōné: p quā etiā ipſum capit. ⁊ ita intel
lectus nr̄ é reſolubilis. in intellectū ipſiꝰ ꝙ é
⁊ ipſius quo: qꝛ ꝯpō erat circa ipſum. Q̄m
igitᷣ realis abſtractio p̄ſupponit ꝯpōeꝫ: que
nullomō é ī deo nec q̄ꝫtū ad eſſentiaꝫ. nec q̄ꝫ
tum ad pſonā. iō nullomō é ibi abſtractio a
pte rei. Rurſus q̄m deū intelligimꝰ ſm poſ
ſibilitaté intellectꝰ nr̄i. iō intellectꝰ nr̄ intelli-
git deū p modū ipſius ꝙ. ⁊ ipſius quo. ⁊ itel
lectus nr̄ é reſolubilis. ⁊ qꝛ reſolubilis ⁊ cō-
poſitꝰ. q̄ꝫuis res nō ſit ꝯpoſita. q̄ꝫtū ad ipm
pōt eé abſtractio. ⁊ ſepatio. vt intelligat ipm
quo eſt: ꝙ eſt nō intelligédo. Et q̄m moduſ
ſignificandi ꝯſequitᷣ modū intelligédi. iō cō
tingit ſignificare ipm quo ī abſtractiōe. ⁊ h̄
ex pte cōicabilis. vt cū dr̄ deꝰ ⁊ deitas. ⁊ ex
pte incōicabilis. vt cū dr̄ p̄rnitas. Concedo
ergo ſicut manifeſtāt p̄me rōes ꝙ non é ibi
realis abſtractio. Ad illud ꝙ obr̄. in ꝯrium
de ſignificatōe. dō. ꝙ aliqd rñdet a pte nr̄i ī
tellectus. nec oꝫ ꝙ rñdeat abſtractio. Sicut

enl intellectus nr licet sit ppositus. De intelligit simplex p modū ppositi. q: ponit illā cōpoēm circa se nō circa rē intellectā. ita est oīno intelligendū de abstractōe. ꝛ p hoc patet duo sequētia q̄ sūt supra a rōe intelligendi. Ad illud ꝙ obī. ꝙ tūc differūt solū modo loquendi. dō. ꝙ sicut tactū fuit indistinctiōe p̄cedēti relatio ſm ppōnem ad subm̄ trāsit. ſ ppatiōnē ad obm̄ siue terminum manet. ꝛ est: q: abstractio est forme a ſbo non a termino: q: paternitas abstrahit a patre nō a filio Et q̄tū ad ppatiōnē ad subm̄ ē oīo idē. ideo nullomō est abstrahibilis a pre rei. nihilominus tn̄ differre pōt aliquo mō p ppationem ad obm̄. q̄ qdē dr̄ia sumit a pte rei. Sꝫ sicut illa dr̄ia nihil facit ad ppōnem. ita nihil facit ad abstractionē. Et sic patet duo sequētia: q: relatio manet ꝛ distinguit ab alia: ſꝫ hoc est per comparationem ad obiectum nō ad subiectum.

Quarto ꝛ vltio q̄rit vtꝝ pecm̄ sit ꝯrie de notionib⁹ siue ꝓpetatib⁹ opinari. Et ꝙ nō vr̄. qm̄ sci ꝯrias opiniones habuerūt de scripturis ꝛ tn̄ nō peccauerūt: ſꝫ solum erat eis pena. Vn̄ Aug. falsa ꝓ veris approbare nō est nā hoīs instituti. ſꝫ pena dānati. Itē Hiero. Nō de scripturis viratem nō hꝫ eadē facilitate ꝯtēnit qua ꝓbat: ſꝫ notiōes non hn̄t vitatē a scripturis. ſꝫ inuente sūt a magr̄is. ḡ licet multa ibi eadē rōe ꝯtēpnere qua ꝓbare. Itē hoc vr̄ rōe q: numerus notionū ꝛ h⁹i nō sunt de his q̄ sūt nccīa ad salutē. ſꝫ ꝯrie opinari licet i hiſ q̄ nō spectāt ad viam salutis. ꝛ hoc sine pctō ḡ ꝛ in notionib⁹. Itē si est ibi pecm̄. Aut ḡ fidei aut moꝝ. nō fidei. q: nō est ꝯ articulos. nō moꝝ. q: credere falsū. nō respicit mores. ḡ nullū pecm̄. Contra de duob⁹ ꝯrie opinātib⁹ circa notiōes. necc̄ium ē alteꝝ dicere falsum circa dīa: ſꝫ mēdatiū circa dīa ē mendatiū in xpiana religiōe. ꝛ hoc ē grauissimū pecm̄. ḡ ꝛc̄. Itē duob⁹ ꝯrie opinātib⁹ circa notiōes necē ē alteꝝ decipi ꝛ errare: ſꝫ error circa diuina ē piculosissim⁹. Vn̄ Augu. j. de tri. Nec piculosi⁹ alicubi errat nec fructuosi⁹ aliqd inuenit. Si ḡ error circa humanitatem xpi ē pecm̄. ergo circa notōes multo fortius. Itē cū ꝓprietates sint ipse de⁹. q dic̄ vel credit ꝓpetates esse ꝙ nō sunt vel nō eē ꝙ sūt. dicit de deo ꝙ nō est: ſed q dicit deum nō esse ꝙ est vel ecōuerso. errat errore pecī. ḡ cū alter sic opinātiū sit h⁹i. ergo ꝛc̄. Itē sicut dicit Aug. nō solum ille mētit qui dicit falsū. ſꝫ ēt q asserit dubiū: ſꝫ vterqꝫ opinātiū dicit qd dubiū: q: nulla opinio duoꝝ ē certa. ḡ mētit vt̄qꝫ: ſꝫ q mentit circa deū. peccat mortalr̄ l' vēialr̄. ḡ vt̄qꝫ peccat. Rn̄. dō. ꝙ opinari ꝯrie pōt eē circa ea q̄ spectant ad doctrinā xpiane religionis: vel circa ea que spectāt ad doctrinā humane inq̄sitiōis. Circa ea q̄ spectant ad doctrinam inq̄sitiōis humane lꝫ ꝯrie opinari ꝛ asserere. Opinari quidem: q: illa nō faciūt ad salutē. asserere. eo ꝙ nostre inq̄sitioni subiecta sūt. In his que spectāt ad doctrinā religionis est distinguēdū. Nam qdā sūt de necessitate fidei. Quedam de rectitudine scripture. Quedā sunt his annexa. vt sūt illa q̄ faciunt ad fidei explicationē ꝛ scripture expōem. Circa ea que sūt de necessitate fidei opinari ꝯria simpliciter ē pecm̄ in altero. s. qui falsum opinat. ꝛ si sit simplex opinio est pecm̄ erroris. Si autē assertio ꝛ defensio. nō tm̄ error: ſꝫ ꝛ heresis dicenda est. In his aūt q̄ sūt de certitudine scripture ignorantib⁹ scripturas licet ꝯrie opinari. nec est culpa. vt si vnus simplex hō credat ꝙ Jacob fuit pater ysaac. alter non sed ecōuerso. ꝛ primus quidem lꝫ suspicetur vel opinet falsum q: ignorat scripturā non peccat. Sciētes aūt scripturā n̄ lꝫ. imo necessario alter peccat: si simpliciter opiet. Si aūt defendat hereticus est iudicand⁹ qm̄ ꝯ dicit scripture sacre. In his aūt que sunt annexa fidei vel scripture: aut vna opinio seqtur ad fidem ꝛ scripturam ꝛ ad alterā sequit oppositū. ꝛ tūc. dō. ꝙ ante p tractationē lꝫ ꝯrie opinari: ſꝫ post ptractationē nō lꝫ. imo pecm̄ est: sicut in his que determinata sunt p fidē ꝛ scripturā. Sicut fuit de opiniōe porretani circa ꝓpetates. dicebat enim illas nō eē de um. ꝛ ad hoc seqt ꝯrium fidei. Cū enim ecclesia adoret ꝓpetatem. tūc adoraret nō deum. ꝛ nō deus esset adorand⁹. Vn̄ si postq̄ȝ ostensum est sibi. inconueniens nō retractasset errorē. fuisset ab eccl̄ia hereticus iudicatus: ſed retractauit in concilio remēsi. vt dicit. Ber. In his que sunt annexa fidei: nec sequantur nec repugnant: q: dubia sunt licꝫ opinari: ſed non lꝫ asserere. q: opinari ē rationis conferentis: ſed asserere dubium cir

ca deū est rōnis supbiētis. Concedēdū ergo ꝙ vterqꝫ opinans si asserat peccat. nō ꝑꝑ er rorem sꝫ ꝑꝑ ꝑsūptionē. ⁊ sic ꝯcedendū ꝙ licꝫ ibi ꝯ̈ria opinari. Ad illud ꝙ obī. ꝙ mēda tiū in xp̄iana religiōe ⁊c̄. dō. ꝙ nō est menda tiū: q: neuter dicit ꝯ̄ credulitatē. Nō in xp̄ia na religione. q: nō ē de necessitate fidei vel moꝝ. Ad illud ꝙ obī. ꝙ erroꝛ ille ē ꝑicu losus. dō. ꝙ veꝝ est in q̄ztū est ꝯ̈rius fidei: sꝫ si est de his q̄ nō spectāt ad fidē nō est verū.

Ad illud ꝙ obī. ꝙ peccat qui dicit deum nō eē ꝙ est ⁊c̄. dō. ꝙ illud veꝝ est si sit deter minatū ꝑ fidē vel scripturā. aliter nō peccat nisi asserat vel defendat. Q̄ō obī. vltio ꝯcedēdū est. nā q ꝓp̄a auctoꝛitate de deo as serit vel affirmat. ꝙ nec scriptura nec fides dicit nec ad illas seq̄tur. ꝑsūptuosus ē iudicā dus. etiā si veꝝ dicat. ⁊ si dubitat coꝛde ⁊ af firmat oꝛe mēdax est. si vtroqꝫ mō asserit su perbus est.

In ꝑte ista sunt dubitatiōes circa lit terā. ⁊ ꝑmo de hoc ꝙ dicit. ꝓpꝛium ē p̄ris ꝙ semꝑ ē p̄r. Uī eni dicere fal sum. q: ois ꝓpꝛietas differt ab eo cui⁹ ē pꝛo pꝛietas vel re vel rōe: sed p̄r ⁊ p̄r. ꝯueniunt re: rōe. ⁊ noie. ḡ vnū nō est ꝓp̄etas alterius.

Rn̄. dō. ꝙ in p̄re intelligim⁹ ⁊ illum q est p̄r ⁊ quo est p̄r. qn̄ ergo p̄r ꝑdicaꝫ de se rōne vni⁹ subijciꝫ ⁊ rōe alteri⁹ ꝑdicaꝫ. Silr̄ qn̄ as signaꝫ esse p̄rem ꝓpꝛiū patris. q: assignatur vt in rōe attributi. iō rōne ipsius ꝓpꝛietatis attribuiꝫ ipsi ipostasi. Un̄ dicit ꝙ eē patreꝫ ē ꝓpꝛium p̄ris. nō ꝙ pater sit p̄r. Iteꝫ q̄riꝫ de hoc qd̄ dicit. eadē dr̄ natiuitas vl' oꝛigo. Uī eni dr̄e ꝯ̄ illud ꝙ dictū ē supꝛa. di. iij. ca. de vestigio. ⁊ tractū est ab Aug. de v̄a reli gione. s. ꝙ oꝛigo appꝛopꝛiaꝫ patri. Rn̄. dō. ꝙ oꝛigo sēꝑ dr̄ relatiue. pōt ḡ accipi oꝛi go vel respectu creature vel respectu ꝑsone Si respectu creature sic est toti⁹ trinitatis. ⁊ appꝛopꝛiaꝫ patri. Si aūt respetcu ꝑsone sic pōt accipi actiue vel passiue. Si actiue sic ē patris ⁊ filij: sed appꝛopꝛiaꝫ patri. Si passi ue sic filij ⁊ sp̄us. s. ⁊ appꝛopꝛiatur filio. ꝫꝫ ꝙ simpliciter dr̄: sed ꝫm ꝙ oꝛigo dicit emanati oñē ꝑ modū nature. Sic eni cū illud sit pꝛo pꝛium filij similiter ⁊ oꝛigo, ꝫm ꝙ sic accipiꝫ. ⁊ hoc mō accipiꝫ hic. ⁊ ideo non est ꝯ̄ illud.

Item q̄riꝫ de hoc ꝙ dicit. ꝙ gignere ⁊ gi gni ipsas tm̄ relatōes nō ipostases signant. Uī enī falsum. q: relationes signant incōcre tōe ⁊ nō tm̄ impoꝛtant relōnes. sꝫ etiā suppo situm: sꝫ qn̄ terminū ipoꝛtant relōes signifi caꝫ abstracte. Si ḡ hoc ꝙ est gignere n̄ im poꝛtat relationē abstracte sꝫ ꝯcrete. vī ꝙ nō tm̄ impoꝛtent relatiōes. Rn̄. dō. ꝙ diffe renter ipoꝛtaꝫ ꝯcretio. aliꝫ cui impoꝛtaꝫ per v̄bū. aliter ꝑ nomē adiectiuū. q: enim v̄bum ipoꝛtat actum vt egrediētē. iō in quadā di stantia. ⁊ iō etiā impoꝛtat sub quadā inclina tione. ⁊ ꝑꝑ hoc q: indistātia ipoꝛtat. nō clau dit intra se suppositū. imo opꝫ ꝙ addaꝫ ex tra. nisi locū exterioꝛis additōis suppleat de monstratio. q est in actu ꝓpꝛie. pꝛime ⁊ ꝫe ꝑ sone. q̄ztū semꝑ sunt p̄ntes ⁊ demonstratiue. ⁊ iō q̄zuis impoꝛtet in cōcretōe tn̄ nō ipoꝛtat nisi relationē q̄ztum ē de se non suppositū: sed nomē adiectiuū idē significās. significat vt ꝓp̄etatē infoꝛmantē. ⁊ iō in quadā vniōe ⁊ indistantia. ⁊ iō simul ipoꝛtat foꝛmā ⁊ sup positū. vt cum dr̄ album. nisi significeꝫ in ab stractione. vt cum dr̄ albedo. hoc attendens magr̄ dicit ꝙ paternitas ⁊ filiatio gignere ⁊ gigni dn̄t tm̄ relatōes. Itē q̄riꝫ d̄ hoc qd̄ dicit. cū noia relationū ponimus in ꝑdicamē tis. ipsas tm̄ notiones significam⁹ nō iposta ses. q: si hoc veꝝ est. qn̄ dr̄ essentia ē p̄r cuꝫ p̄r ponaꝫ in ꝑdicamēto. stat tunc ꝓ notione. ḡ idem est dr̄e. eēntia est p̄r. ac si dr̄eꝫ essen tia generat: sed hec ē falsa. ḡ ⁊c̄. Rn̄. dō. ꝙ q̄dam ponunꝫ in ꝑdicamēto ꝑ naturā ꝓ pꝛiam ⁊ significationē. ⁊ talia sunt q̄ de se im poꝛtant ꝯpōem sicut sunt v̄ba. ⁊ de talibus loquiꝫ magr̄. q̄dam ponunꝫ ita in pꝛedicato ꝙ sunt nata subijci. vt est hoc nom̄ p̄r ⁊ hoc nomē fili⁹. ⁊ q: talia nō solum nata sūt ꝑdi cari. veꝝ etiam subijci p̄nt impoꝛtare itelle ctum ipostasis. Un̄ v̄bum magr̄i intelligen dū est cum ꝑcisione. s. de illis q̄ ita nata sunt ꝑdicari ꝙ nō subijci. ⁊ ita nō hꝫ instantiam.

Itē q̄riꝫ de hoc ꝙ dicit. caractistica idio mata. determinata sunt ipostasuꝫ nō nature ⁊c̄. Uī enim maledicere. q: ꝓpꝛietates q̄ n̄ determinant nām sunt nō naturales. q: ois ꝓpꝛietas naturalis. eo ipso ꝙ naturalis est nām determinat. ergo si ꝓpꝛietates in diuis non determināt nām non sūt naturales. er pꝛeter naturā ḡ accn̄tales. Rn̄. dō. ꝙ sic oꝛdo nature dr̄ dupliciter. aut quo natura oꝛdinaꝫ: aut in quo nā est rō oꝛdinādi. sic ēt

de proprietatibus intelligendū ⁊ qñ dicim⁹ ꝓprietatem nālē. non oꝫ ꝙ ꝓprietas habe- at nām vt subm̄. ꝫm ꝙ sit ꝯsonans nature ip sius ibi. sicut filius naturalis non dr̄ ꝙ sit a natura vel essentia: sed a patre naturaliter producente. sic ⁊ in proposito est intelligēdū

Ic nō ē ꝑtermittendū ꝙ sicut pater ⁊ fili⁹ ⁊c̄. Supra egit magr̄ de ꝓpe tatibus ꝑsonalib⁹ ꝫm ꝙ exprimunt̄ ꝑ noīa magis vsitata. hic agit ꝺo de eisdem ꝑut exprimunt̄ ꝑ uocabula minus vsitata. ⁊ hꝫ hec ꝑs quattuor ꝑticulas. In prima ma- gister assignat noium dr̄ias ꝑ q̄ contingit ip sas ꝓprietates exprimi. auctoritatibus con firmans noīa illa esse ꝓpria. In ꝺa vero as signat q̄ꝺdam regulā in qua discernuntur ꝓ pria a cōībus ibi. Et est hic aduertēda que dam generalis regula. In tertia opponit ꝯ ꝑdictam regulam ⁊ determinat ibi. hic q̄rit̄ cum dr̄ deus de deo. In quarta ex illa solo ne elicit aliam regulam ibi. Et est sciendum ꝙ ꝫm noīa ꝺbe ⁊c̄.

D intelligentiā illoꝝ que dnr̄ de v̄bo in p̄te ista. quattuor queruntur. Primo q̄ritur de v̄bi significatione Scd̄o de ꝯnotatione. Tertio de ipsius ꝯparatione. Quarto de translatione.

Utrū ergo ad p̄mū q̄rit̄ primo vtꝝ v̄bū dicatur eēntialiter vel notiona liter. Et ꝙ dicat̄ notionaliter: osten ditur primo auctoritate canonis. Beat⁹ Io annes elegantissime exprimēs incarnatiōeꝫ dicit. v̄bum caro factū est: sed vnio nō est fa cta nisi in ꝑsona filij. ergo v̄buꝫ nō exprimit nisi ꝑsonam filij. ⁊ ꝓprie. ꝫ ⁊c̄. Itē Aug. xv. de tri. In trinitate nō dr̄ v̄bum nisi fili⁹ neqꝫ donū nisi sp̄us. s̄. Item Ansel. in mo nol. Apertissimū ē q: nec ille cuius ē v̄bum pōt esse v̄bum suū. nec v̄bum pōt eē ille cu ius est v̄bum. Itē rōe vr̄. q: v̄bum est q̄ꝺ emanat a mēte ꝑ modū ꝯceptionis. ꝫ v̄bum de se dicit ꝯceptū: sed eē ꝯceptum ⁊ genituꝫ sunt idem: sed genitū ē notionale. ꝫ ⁊c̄. Itē v̄bum dr̄ ꝙ emanat ꝑ modū ꝑfecte expssio- nis: sed esse imaginem ē ꝓpriuꝫ filij. ergo ⁊ v̄bum. Item oē v̄bum dicit respectuꝫ ad dicentē: sed eē respectiuum in diuinis est no tionaliter dictum. si dicat respectū ad ꝑsonā sed dicēs non pōt eē nisi persona. ergo ⁊c̄. Contra. ꝙ dicat̄ essentialiter ostenditur sic.

Sicut dicit Aug. xv. de tri. ca. x. Verbuꝫ est cū amore notitia: sed notitia ē eēntialiter di ctum. ꝫ ⁊c̄. Itē v̄bum ē quo res manife- stat̄ ⁊ exprimit̄: sꝫ manifestari ē cuiuslibet ꝑ sone. ⁊ manifestatio ē eēntialis. ꝫ ⁊ v̄bum. Si tu dicas. ꝙ nō dr̄ manifestatio simplicit̄ sed manifestatio alteri⁹. obī. tūc q: sp̄us. s̄. ē manifestatiu⁹ filij. Io. xvi. Ille me clarifica- bit ⁊c̄. Itē hoc ip̄m ostendit̄ ꝑ ꝯpōneꝫ ad dicentē. q: v̄bum dr̄ respectu dicentis: sꝫ di centes sunt tres. sicut dicit Ansel. in monol. Unusquisqꝫ in trinitate se dicit. ergo verbū est trium: sed nihil est trium nisi essentiale. ergo ⁊c̄. Item sicut dicit Ansel. in mono lo. dicere nihil est aliud q̄ꝫ cogitando intue ri: sed hoc est essentiale. ergo ⁊ verbum. Si dicas ꝙ dr̄e ꝫm ꝙ essentialr̄ dicitur non hꝫ correspondens verbum. Contra sicut dicit Ansel. pater se dicendo generat verbum: sed omnis actus secūdū quem persona refle ctitur supra se est essentialis. ergo ⁊ dicere ꝓ ut est essentiale. respondet verbū. ergo ⁊c̄.

Item hoc ostenditur per comparationeꝫ ab id ꝙ per verbum dicitur. Nihil mediuꝫ inter creaturam ⁊ creationem est notio: vel notionale. quoniam mediuꝫ equaliter distat ab extremis: sed verbum est medium. quo- niam omnia per verbum facta sunt. ꝫ ⁊c̄.

Rn̄. ad hoc dixerunt aliqui ꝙ dicere tri pliciter accipitur in diuinis. Uno modo di cere idem est. ꝙ intelligere. Alio modo ideꝫ ꝙ generare. Unde Augu. exponit illud Ge ne. j. dixit. i. filium genuit in quo omnia dis- posuit. Tertio modo dicere idem est quod creare. ⁊ verbum non respondet ei ꝙ est di cere inquantum increatum. nisi secunduꝫ ꝙ dicere idem est. quod generare. ⁊ ita conue nit soli patri. Sed istud non videtur intelli- gibile ꝙ sit loq sine verbo. ⁊ ꝙ aliq̄ꝺ sit dr̄e cui non rn̄deat v̄bum sicut nec gn̄are s̄. ne ge nito. nec nosse sine notitia. ⁊ hoc etiam ipse modus loquendi ⁊ intelligendi abhorret. q̄ꝺ dicit ⁊ loquatur sine omni verbo. Ideo vo luerunt aliqui dicere quod sicut dr̄e accipit̄ essentialiter ⁊ personaliter. quia tres sunt qui dicunt sicut dicit Ansel. ꝙ verbum dici tur essentialiter ⁊ personaliter. Et secundū istam viam soluere nituntur obiecta ad v- tranqꝫ partem. Sed hoc est contra Augu- stinuꝫ ⁊ contra Anselmum. expresse. Nam

Aug dicit ꝙ verbũ eo ip̄o ꝙ verbuꝫ dr̄ ad
alterum. Silr̄ Ansel. apertissimũ est ꝙ ver
bũ nõ est ille cuiꝰ est verbũ. Et hoc pꝫ etiaꝫ
ꝑ auctoritates Aug. quas magr̄ adducit in
lr̄a. ⁊ Ansel'. imonol'. exp̄sse negat. Prop
ter hoc itelligendũ ꝙ dicere idẽ est ꝙ loqui
loq aũt est duplr̄. vel apud se vel ad alteruꝫ
loqui aũt ad se nihil aliud est q̄ꝫ aliqd mẽte
ꝯcipere. Mens aũt ꝯcipit intelligẽdo. ⁊ itel
ligendo aliud ꝯcipit silr̄ alij. Intelligẽdo se
ꝯcipit silr̄ sibi. q: intelligẽtia assilatur intel-
lecto. Mẽs igitur dicẽdo se apud se ꝯcipit
per oia silr̄ sibi. ⁊ hoc est verbũ ꝯceptum.
Alio mõ dr̄e ad alteꝝ ẽ ꝯceptum mentis ex
primere. ⁊ huic dicere respõdet verbũ ꝓla-
tum. dõ. ergo ꝙ sicut i nobis duplr̄ accipit
dr̄e. ita in deo. Nã dr̄e dei apud se hoc ẽ in
telligẽdo ꝯcipere ⁊ hoc est gnãre ꝓlẽ silr̄eꝫ
sibi. ⁊ huic dicer̄ respõdet verbũ natũ. i. ver
bum eternũ. Alio mõ dicere est exterius se
exprimere. ⁊ sic idem ẽ dicere. ꝙ se ꝑ creatu
ram declarare. ⁊ huic dicere r̄ndet verbũ cr̄a
tum ⁊ verbũ tp̄ale. Cõcedendũ ergo ꝙ ver
bum sicut ⁊ dr̄e duplr̄ accipit. s. eternaliter ⁊
tp̄aliter. ⁊ verbũ tp̄aliter est creatũ. nec ẽ dꝰs
nec in deo, sed creatura respectu dei. verbũ
eternum est deus. ⁊ ẽ illius solius cuius ẽ cõ
cipi. sicut dr̄e est illius solius cuiꝰ est ꝯcipere
Ideo rões ꝓbãtes verbũ dici notionaliter
sunt simplr̄ ꝯcedẽde. Ad illud. ꝙ obijcit
ꝙ verbũ est noticia. ⁊ verbũ est manifesta-
tiuũ. dõ. ꝙ ista nõ est tota rõ verbi sicut ne-
nosse est tota rõ dr̄e nec manifestare. sed nec
cesse ẽ ꝙ cadat ibi ꝯceptuꝫ ⁊ ideo cũ noticia
ꝯcepta ⁊ manifestatio ꝑ ꝯceptum sit per so-
lum filiũ nõ per sp̄m. s. ⁊ sic pꝫ illud ꝙ obijcit

Ad illud. ꝙ obijcitur. dẽ verbo incõpara
tione ad dicentẽ. dõ. ꝙ dicere nõ dr̄ eẽntiali
ter nisi ſm ꝙ dr̄ respectu verbi creati ⁊ ſꝫ ꝙ
notat effectũ tp̄alem. ſm vero ꝙ dicit respe
ctum eternũ sic vnus solus ẽ dicẽs. Qđ g̊
obijcit. ꝙ dicere nõ est aliud q̄ꝫ cogitãdo in-
tueri. dõ. ꝙ veꝝ est vbi intuitꝰ. nõ est sine cõ
ceptu vt i nobis ⁊ i pr̄e. ſꝫ i filio nõ ẽ silr̄ nec
in spũ. s. q̄ꝫuis eni se itelligat tñ nõ ꝯcipiũt ꝓ
lem. q: nõ ẽ in eis fecũditas ad generãduꝫ. si
q̄ras rõnem hiꝰ Aug. te docet. xv. de tri. q:
nos nõ intelligimꝰ nisi ꝑ intelligentiã. ⁊ illa
semꝑ ẽ genita. In illa aũt beata trinitate alr̄
st q̄ꝫ in ymagine. q: q̄libet ꝑsona intelligit.
⁊ iõ intelligere nõ dicit ibi rõem ꝯciplẽdi. ac
per hoc nõ ꝯplectitur totã rationẽ dicẽdi vl
verbi in deo vt in nobis. Ad illud. ꝙ obij
citur. ꝙ est actus reflexus sup̄ se. dõ. ꝙ siue
dicat apud se siue exterius ad alteꝝ. vtroqꝫ
mõ implicat apud se actum absolutũ ⁊ respe
ctium. dicere eni apud se ẽ cogitãdo siue itel
ligẽdo se ꝯceptum gignere ⁊ rõe primi est re
flexio. sed rõe ſi est relo. Silr̄ dicere exteriꝰ
est se vel ꝯceptuꝫ declarãdo aliqd extra for
mare. vñ dicere vtroqꝫ mõ reflectit sup̄ di-
centẽ ⁊ dictum. Supra dicentẽ rõe absoluti.
supra dictũ rõe ꝯparati. Et sic manifesta est
illa obiectio quoniã dicere. nõ tm̄ est absolu
tũ. ⁊ iõ non ẽ eẽntiale semꝑ. Ad illud. qđ
obijcitur. ꝙ verbũ est mediũ. dõ. ꝙ duplex
ẽ mediũ. s. eẽntie ⁊ intelligẽtie. Et verbũ nõ
est mediũ in eẽndo. sed extremũ q̄m ip̄ꝫ ver
bũ fecit. sed solũ in itelligẽdo. q: pr̄ ꝑ verbũ
oia fecit. ⁊ hoc melius. j. dicet.

Cđo querit de verbi eterni cõnota
tione. ⁊ est q̄stio vtrũ verbũ eternũ
ꝯnotet aliqd ex p̄te creature. Et ꝙ
sic vr̄. primo auctoritate p̄s. dixit ⁊ facta sũt.
⁊. j. geñ. dixit deꝰ fiat ⁊ factum ẽ. g̊ cũ dr̄e nõ
sit aliud q̄ꝫ verbũ ꝓferre. ⁊ ad dicere sequa
tur facere. ⁊ ad facere ip̄m factũ. g̊ ad v̊bum
sequitur factũ. g̊ vr̄ ꝙ verbuꝫ ꝯnotet aliqd
creatũ. Si tu dicas hoc esse dictũ de dicere
ꝓut accipit eternalit ⁊ r̄ndet ei verbũ eternũ
sed ꝓut accipit tp̄aliter respondet ei verbũ
creatum. ꝫ. Aug. xi. ꝯfessionũ. verbo tibi co
eterno dicis quecũqꝫ dicis. ⁊ fit quicqd dicit
nec aliter q̄ꝫ dicẽdo facis. g̊ vr̄ ꝙ illud sit in-
telligendũ de verbo eterno. Item Aug.
in li. lxxxiij. q. tractãs illud euãgelij. In p̄nci
pio erat verbũ dicit. Meliꝰ i hoc loco ver-
bũ interp̄tamur. vt significet nõ tm̄ ad pr̄eꝫ
respectus. sed etiã ad ea q̄ facta sũt opatiua
potentia. g̊ verbũ significat respectũ ad fcã.
sed ꝯstat ꝙ đ verbo eterno loquit. s. ꝙ erat
in p̄ncipio. Itẽ super illud p̄s. Semel lo-
cutꝰ est deꝰ. dicit Aug. i. filiũ gennit in q̄ oia
disposuit. Si ergo verbũ iportat nõ tm̄ gnõ
nem. imo et dispositõeꝫ oium. g̊ ad oia dicit.
respectũ. Item Ansel'. imonol'. cũ sũmus
sp̄s se ip̄m dicit. dicit oia que facta sũt. ergo
eodẽ verbo dicit se ⁊ cr̄aturas. ſꝫ verbũ dicit
respectnm ad id ꝙ ꝑ verbũ dr̄. g̊ non tm̄ ad
pr̄em. sed etiã ad ea que facta sunt dicit re-

ſpectum.ḡ.ꝛc. Cōtra.oē ꝙ ꝯnotat tp̄ale. dr̄ tp̄aliter ſed verbū non dr̄ tp̄aliter in diui nis.q: in p̄ncipio erat verbū.ḡ verbū nō cō notat tp̄ale.q: ois creatura vel creatū tp̄ali ter incipit accipiēdo large tp̄s.ḡ verbum ni hil ꝯnotat in ꝯparatione ad creaturas. Si tu dicas ꝙ ꝯnotat in hitu nō in actu ſicͤ eter na diſpoſitio ꝛ p̄deſtinatio. Cōtra.ſi nūq̄ꝫ aliqd fieret vel fiendū eēt adhuc pr̄ ſe ip̄ꝫ di ceret.ergo ꝛ verbū mēte ꝯciperet.ergo ver bum eſſet.ſi nūq̄ꝫ nulla creatura eēt futura vel p̄ſens.ergo.ꝛc. Itē dr̄e verbū eſt ne ceſſarium.qm̄ ſicut in p̄cedentib⁹ ꝓbatū fu it di.vi.ꝓductio pſone eſt neceſſaria.ſed ꝓ ductio creature ē volūtaria.vn̄ cum ꝓducit eā poſſet nō ꝓducere. Si ergo ſimplr̄ neceſ ſarium nō claudit in ſe ꝯtingens.verbū non dicit reſpectū aliquē ad creaturaꝫ. Item creator ꝛ creatura ſūme ſunt diſtantia.ergo i nullo cōicant. Si ergo verbū p̄ris eſt vnū ꝛ ſūme vnum.ergo illo verbo cū dicaᷓ de⁹ pater ipoſſibile eſt creaturā dici.ergo ſi cr̄a tura nō dr̄ illo verbo.nō ergo dicit reſpectū ad creaturā. Item ſi verbū dicit reſpectū ad creaturā.ergo poterit dici verbū creatu re.ꝙ exp̄ſſe negat Anſel.i monol.di.verbū quo creaturā dicit.nequaq̄ꝫ verbū eſt crea ture. Si tu dicas mihi ꝙ dicit reſpectum ad dicentē p̄ncipalr̄.vn̄ non pōt dici niſi verbū p̄ris eadē rōne.cum ſp̄us dicat reſpectuꝫ ad ſpirantem p̄ncipaliter.nō poterit dici ſp̄us Moyſi vel ſp̄us Helye ꝙ eſt ꝯ ſcripturaꝫ.

Itē ſi dicit reſpectū ad creaturā cū omne nomē dicēs reſpectū ad creaturā ſit eſſentia le nō pſonale.verbū nullomō dr̄ pſonaliter. ꝙ eſt ꝯtra p̄determinata. R. dō. ꝙ ſicut dicit Anſel.tūc verbū dr̄ vel gnātur qn̄ mē te ſilitudo vel ymago alicui⁹ cognoſcibil' cō cipiᷓ ꝛ verbū illō reſpicit ꝙ reſpicit ſilitudo ꝯcepta. Qm̄ igitur mēs nr̄a non ſimul nec vno ꝛ eodē videt ſe ꝛ alia.iō alio verbo dicit ſe.ꝛ alio alia.imo alijs.tot eni ſunt in ea ver ba quot intellecta. Sūmus aūt ſp̄us in p̄re ſe ꝛ oīa vno aſpectu ꝛ eodē cognoſcit ꝛ cū in telligit ſe ꝛ alia.cognoſcit ſe vt alioꝝ p̄ncipiū ꝛ q: i ip̄o vis ꝯceptiua ꝯcipit ſilitudinē oīa circūplectentē ſubintuitu vno ſiue aſpectu. ꝯcipit ſiue gnāt vnū verbū ꝙ ē ſilitudō pa tris imitatiua ꝛ ſilitudo reꝝ exēplatiua.ꝛ ſili tudo operatiua.ꝛ ita tenet quaſi medium ꝛ dr̄ paᷓ operari p verbū.ꝛ vlterius ip̄ſi v̄bo attribuitur ꝙ ſit dei virtus ꝛ dei ſapientia. Et ita pꝫ ꝙ verbum diuinū dicit reſpectuꝫ ad patrē dicentē ip̄m a quo gnātur per oia ꝯſil'em.dicit etiam reſpectū ad creaturā per modū exemplaritatis diſpoſitiue.ꝛ virtutis opatiue. Et q: iſta nō dn̄t reſpectū in actu ſed ſolū in hitu.dico ꝙ ſicut exēplar reſpec tum dicit in hitu.ꝛ potētia ſilr̄.q: multa ſcit deus ꝛ pōt que nō facit.ſic verbū eternū.vn̄ ſicut ſupradictū eſt de dono.ita ēt nūc intel ligēdum de verbo. Cōcedēde igitur ſūt rō nes ꝓbātes ꝙ dicit reſpectū.ſed nō ꝯnotat effectum actualiᷓ. Vn̄ p̄ma rō que ꝓbat de effectu actuali ſoluēda eſt ſicut in opponen do tactū eſt.q: ibi loquiᷓ de dicere ƀm ꝙ ei ſ₰et verbū creatum ꝙ eſt quaſi verbū ꝓla tum.ſed tn̄ illud dicere eſt p verbū increatū ſicut pr̄ dr̄ operari p filium. Et hoc ē ꝙ dicͭ Aug.ꝙ eterno verbo dicis q̄cunq̄ꝫ dicis ꝛ fit qcquid dicis.pōt tn̄ dici ꝙ illud dicere eſt eternū.ꝛ tm̄ valet q̄ꝫtum diſponere.ſed hoc nō dicit effectū.ſed reſpectū in hitu.ꝛ h̄ con ceſſum ē ꝙ verbū dicit. Et ꝙ iſte ſit intelle ctus Aug.pꝫ.p lr̄am ſequētē. Et ſimul ꝛ ſem piterne dicis.nec tn̄ ſimul ꝛ ſempiterna ſunt q̄cunq̄ꝫ facis. Ex hac auctoritate pꝫ veritaſ reſpōſionis.ꝙ verbū dicit hitualem reſpec tū. Ad illud.ꝙ obijciᷓ.in ꝯtrariuꝫ.ꝙ nul lum eternū ꝯnotat tp̄ale.dō.ꝙ verum ē in actu.vn̄ verbū ꝓp̄rie loquēdo non ꝯnotat effectū.ſꝫ dicit reſpectū non ad cr̄aturā iam entē.vl' etiam tm̄ futuram verū etiā poſſibi bile fieri.ꝛ ſic pꝫ Ro.ad inſtantiā q̄ꝫ adducͭ in cōtrariū. Ad illud.ꝙ obijciᷓ.ꝙ ꝓductō v̄bi ē eterna ꝛ neceſſaria.ſꝫ cr̄ature volūta ria.dō.ꝙ q̄ꝫuis actual' ꝓductio cr̄aturᷓ ſit vo luntaria.tn̄ potētia ꝓducēdi ꝛ ſcia ē neceſſa ria.ipoſſibile eni ē deum nō poſſe.ꝛ ipoſſi bile ē eū neſcire cr̄aturas ꝓducē. Ad il lud.ꝙ obijciᷓ.ꝙ n̄ cōicāt i aliq̄.dō.ē ꝙ verū ē de cōitate eētiali ꝛ p̄dicatōe.ꝛ h̄ mō n̄ cōi cāt in v̄bo q: v̄buꝫ ē ds nō creatura. Nihil omin⁹ tn̄ ƀꝫ aliq̄ꝫ rōem poſſūt hr̄e r̄ſpectuꝫ ad idē. Nihil en̄ ipedit ꝙ vni⁹ ꝛ eiuſdē de⁹ ſit p̄ncipiū ꝛ cr̄atura ſit effect⁹.ꝛ ita ē ꝯ v̄bo eterno.ꝙ dicit reſpectū ad p̄reꝫ vt ad p̄nci piū ad cr̄aturā aūt vt effectū. Ad illud.ꝙ obijciᷓ.ꝙ tunc poſſit dici v̄bū cr̄atura.dō.ꝙ ſicͭ pꝫ ex rōe nois v̄bum dicͭ reſpectuꝫ vt ad

ad pducenté.q: dr̃ ꝟbũ dicẽtis filĩ donuz. Et q: ṕncipalis respect⁹ ipoꝛtat⁹ p nomé solũ dr̃ respectu ꝑsone. iõ nec fili⁹ dr̃ ꝟbũ creature nec spũs.s. donũ creature. Et si tu obicias de h̃ noie spũs.dõ.ꝙ ꝑut ỏ spũ Helye dr̃.non accipit ab actu ꝑsonali.q: spũs.s. dr̃ spũs pr̃is ⁊ filij tm̃.ſʒ accipit ab actu spirádi. de q̊ dr̃.Jo.iij.Sp̃s vbi vult spirat.⁊ iste est actus eẽntial'.vñ sic dr̃ de⁹ Helye q: fouet Helyaz.vel ab aliq̊ alio actu.ita sp̃s Helye q: ĩspirat hylie. Jta ét posset dici spũs.s. helye.sicut dr̃ Daniel' vltio suscitauit de⁹ spũz s.pueri iunioꝛis.nec hoc é ꝯ magistrũ.q: ipe loquit de spũ.s.ꝑut é nomé ipositũ a ꝓprietate ꝑsonali. ⁊ magis determinatũ é illud totale nomé.ꝙ stet ꝑ ꝑsona.q̃ȝ hoc nomé sp̃s ꝑ se.iõ frequẽtius ĩuenim⁹ spm̃ dici alicuius hois q̃ȝ spm̃.s.alicui⁹ hois.attñ inuenit alicubi.q: sicut dr̃ spũs helye.q: in eũ spir at ⁊ ĩspirat.ita etiá spũs.s.helye.q: ei scá ĩspirat. Et iõ foꝛtassis ibi dictũ é ꝙ suscitauit spm̃.s. q: ñ:fuit ad futura ṕdicẽdũ.ſʒ ad iniquũ iudiciuz retractádũ. Ad illud.ꝙ obijcit.ꝙ nomé dicẽs respectũ ad creaturá nõ é notiõale dõ.ꝙ veꝝ é si illud pure dicat.ſʒ ꝟbuz ñ tm̃ illũ dic̃ nec ṕncipal'r dicit.ſʒ ṕncipal'r dic̃ respectuz ad pr̃ez sicut ⁊ de dono dictũ é. Magis aũt fili⁹ ⁊ spũs.s.noiant noib⁹ dicẽtibus respectũ ad creaturá q̃ȝ pr̃.qm̃ ƀm rõem itelligẽdi ⁊ appꝛopꝛiádi.quasi mediũ sunt inter nos ⁊ deũ. ⁊ ƀm rõem appꝛopꝛiádi sũt reducẽtes ad deũ. vñ ƀm Aug.pr̃ est ṕncipiũ ad ꝙ reducimur.filius foꝛma q̃ȝ seq̃mur. ⁊ spũs s.gr̃a qua reconciliamur. vnde ⁊ ipi magis ꝓpꝛie nobis dari dicuntur q̃ȝ pater.

Ertio querit de ꝯparatõne ꝟbi ad sapientiá. Et cuz fili⁹ sit verbũ ⁊ sapientia q̊rit ꝙ istoꝝ sit pꝛius ƀʒ rõez intelligẽdi. Et ꝙ sapiẽtia pꝛioꝛ sit. vr̃ Aug. ix. de tri.ca.x.verbum é cum amoꝛe noticia. g̃ verbum ƀm rõem intelligẽdi addit supꝛa noticiam.ſʒ ꝙ se habet per additõem ad aliqd ṕsupponit illud.g̃.⁊c. Jtem noticia dicit eẽntiale.sed verbum personale.ergo cuz eẽntiale sit comuni⁹ ⁊ esse comunius.ƀm rationem intelligendi sit pꝛius.ergo.⁊c. Jté verbum dicit respectuz ad creaturas.sapiẽtia aũt dicit quid absolutum de ratione sui nominis.ergo cum absolutum ƀm rõem intelligendi sit pꝛius respectiuo ergo ⁊ sapientia q̃ȝ verbum. Contra.eccl'.i.fons sapiẽtie verbũ dei in excelsis.fons dicit rõem ṕncipij.ergo ꝟbum est ṕncipium sapientie.sed ꝙ est ṕncipium é pꝛius ƀm rõem intelligẽdi necessario.g̃ verbum pꝛius q̃ȝ sapia. Jté verbum sic̃ dic̃ Aug.lxxxiij.q.dicit operatiuam potentiá.sed potẽtia sic̃ dic̃ Ricardus ƀm rõem intelligendi pꝛioꝛ é sapiẽtia.g̃.⁊c. Jté verbuz dic̃ silitudinez interius ꝯceptá.sapiẽtia dicit habitũ vel habilitaté ad cognoscẽdum.sed ꝯceptio silitudinis ⁊ spéi pꝛecedit ipam habilitaté.g̃ ⁊ verbum pꝛecedit sapiẽtiá in intelligẽdo. Juxta hoc q̊rit.cũ filius dicat verbũ ⁊ sapientia.ꝓpter qd sapiẽtia est solum appꝛopꝛiatũ nõ ꝓpꝛiuz.verbum aũt est ꝓpꝛium. Et iterum.cũ filius sit filius. ⁊ ymago. ⁊ verbuz ꝓpꝛie:querit q̊ sit dr̃ia istoꝝ nominũ. Si eni nõ est dr̃ia nisi in voce tunc vident esse noia synonima. R. dõ.ꝙ in intellectu verbi cadũt iste ꝯditões. s.intelligẽtis cognitio.silitudis ꝯceptio. ⁊ alicuius expssio. Et hoc pʒ. Si eni ꝯsiderem⁹ gnõnem ꝟbi.ƀm Ansel'.i suo monol'.q dicit sic. Cũ cogito notũ hoiem abñtez foꝛmatur acies cogitatõis i se talé ymaginé eius.q̊lem illá ꝑ visũz oculoꝝ i memoꝛiá attraxi.q̊ ymago i cogitatõe verbũ est eiusdé hois qué cogitádo dico.hʒ igit mẽs rõnal' cũ cogitando se itelligit secuz ymaginé suá ex se natá.i.cogitatõem sui ad sui silitudiné.quasi sua impssione foꝛmatá.q̊ ymago eius verbũ est.hoc itaqȝ mõ qs neget sũmaz sapientiá cũ se dicẽdo intelligit gignẽ ꝯsbalem sibi silitudinez i.verbũ suũ.verbũ aũt nõ est aliud q̃ȝ similitudo expssa ⁊ expssiua ꝯcepta vi spũs intelligẽtis.ƀm ꝙ se vel aliud intuet.vñ pʒ ꝙ intellectus ꝟbi ṕsupponit intellectũ notitie ⁊ generatõis ⁊ ymaginis. Jntellectũ notitie in ituitu spũs itelligẽtis.intellectũ gnõnis in cõceptiõe interioꝛi.intellectũ ymaginis.in similitudine ꝑ oĩa ꝯfoꝛmi. ⁊ supaddit his oibus Jntellectu expssionis. Qm̃ igit intuitus intelligẽtis nõ dic̃ respectũ. iõ ipa sapia ⁊ notitia nõ dic̃ ꝓpꝛiũ. Sʒ qm̃ ꝯceptõ ⁊ silitudo dicũt ꝓpꝛiũ.iõ necesse é tá nomé filij q̃ȝ ymaginis.q̃ȝ ét ꝟbi ꝓpꝛie dici. Et rursus pʒ oꝛdo i dicẽdo. ⁊ pʒ ét differẽtis modi dicẽdi rõ. Nã sapia vl' notitia dic̃ ṕmũ in itelligẽdo. Deiñ fili⁹ q dicit ipam emanatõez siue ꝯceptõem.

Deifi ymago que dic modũ exp̃ssuȝ emanã di: ⁊ tertio mõ verbũ ꝙ dic hec oia ⁊ supad dit rõem exp̃mẽdi ⁊ manifestãdi. his visis fa cile ẽ ad obiecta r̃ndere. Cõcedo enim ꝙ ƀȝ rõem intelligẽdi. intellectus notitie ⁊ sapien tie est prior. Ad illud. ꝙ obijcit. ꝙ verbuȝ est fons sapie. dõ. ꝙ illud intelligit de sapia creata. Ad illud. ꝙ obijcit. ꝙ dic potenti am opatiuã. dõ. ꝙ verbũ ⁊ si hẽat oipoten tiam sic pater. tñ ip̃m verbũ nõ dicit poten tiam opatiuã de rõne sui nois nisi q̃ȝtum illa potẽtia ẽ opatiua p̃uia dispositõne. ⁊ qm̃ dis positio ẽ actus sapie. iõ sapiẽtia priori ẽ i itel ligendo. Ad illud. ꝙ obijcit. ꝙ silitudo est prior habilitate in itelligẽdo. dõ. ꝙ istud ve rum est in his in qb⁹ est sapia p acquisitõem sic i nobis. sed nõ sic in deo. imo ecõuerso. q: ex intuitu mẽtis sũme sapiẽtis. oritur ver bum ꝙ dr̃ esse sũma sapientia. ita ꝙ silitudo ꝯcepta nõ dat sapientiã ꝯcipiẽti. imo magis accipit. Quod vltimo querit. iam deter minatum est.

Quarto querit de translatiõe hu⁹ no minis verbũ ad diuina. Et ꝙ nullo mõ debeat transferri ostendit. Ois translatio est ƀm silitudinẽ. ȝ nihil insit crea ta est vani⁹ verbo. q: stati duȝ fit transit ⁊ nõ est. verbũ aũt dei manet in eternũ. g̃. ⁊c.

Item cũ sit verbũ itelligibile in sensibile ƀm duplex dicere q̃rit quod trãsfert. Et ꝙ nõ exterius vult Aug. xv. de trinitate. ver bũ exterius nõ est verbũ. sed signũ verbi. g̃ ꝯ verbũ diuinũ est vex verbuȝ. g̃. ⁊c. Itẽ exterius verbum exit a dicẽte. verbum aũt diuinum semp est in dicẽte. q: ego in p̃re dic veritas. Jo. xiiij. g̃. ⁊c. Itẽ vr̃ ꝙ nec ad si militudinẽ iterioris cogitatiõis. q: dic Aug. xv. de tri. Cogitatõ est qd volubile. In deo autẽ nihil est volubile. g̃. ⁊c. Itẽ cogitati ones mortalium timide sunt sic dr̃. ix. sap. ⁊ in certe ꝓuidẽtie nr̃e. sed i verbo diuino nul la falsitas nulla dubietas est. g̃. ⁊c. Item multa cogitamus q̃ nobis displicẽt. sed v̾bũ diuinuȝ est per oĩa placẽs p̃ri. g̃. ⁊c. Item multa cogitam⁹ q̃ nõ possumus. ȝ verbũ di uinum est op̃e. g̃. ⁊c. Cõtra inter oia crea ta ymago ẽ exp̃ssior. g̃ inter oẽs emanatões ea ẽ exp̃ssior q̃ est i ymagie. ȝ emanatio silis v̾bo i creato i ymagie ẽ emãtõ v̾bi a mẽte. g̃ exp̃ssissima. g̃ ꝯuenienter trãsfert. Itẽ ꝙ dicatur per comparationem verbi intellec tus hoc vr̃ per ꝯparationem ad res extra. qm̃ dic eccl. ƀm aliam translatiõem. lxx. p̃nci pium ois opis verbũ. sed p dei filium omia sũt facta. g̃. ⁊c. Itẽ ꝙ verbũ vocis sit sile vr̃ q: verbum dr̃ q: exp̃ssiuum ⁊ manifesta tũ. vñ neqȝ patreȝ qs nouit nisi fili⁹ ⁊ cui vo luerit filius reuellare. Math. xi. ȝ hoc ma xime est in v̾bo vocis nã verbũ interius nõ pȝ nisi per verbũ vocis. g̃ verbũ increatum dr̃ ad silitudinẽ verbi exterioris. Itẽ Ba silius. filio dei attribuit sensus. sapiẽtia. vir tus. verbũ ⁊ lumen. sensus quo cogitant oia sapiẽtia qua oia disponunt. virtus qua fiũt verbuȝ quo ãnuntiant. lumẽ quo clarescũt. Si g̃ verbuȝ dr̃ rõne ãnũtiatiõis. ⁊ hec pti nent ad verbũ vocis. pȝ ꝙ verbum illud dr̃ ad silitudinem verbi ꝓlati. R. dõ. ꝙ si cut ratõ p̃nitatis p prius reperit in deo. q̃ȝ in creaturis. tñ ip̃m nomẽ trãslatum est a no bis ad deũ. sic rõ lucis. sic sapiẽtie ⁊ hoꝝ siliũ sic etiã rõ verbi. ⁊ signatũ p pri⁹ ⁊ nobilius ẽ in deo. q̃ȝ in nobis. tñ nom translatũ est a no bis ad deum. Translatio autẽ fit ꝓpter duo vna ratio est ꝓpter similitudinem exp̃ssam. Alia ratio est ꝓpter instructiõem nr̃am. Et hec duo hic sunt. Primum qdẽ est silitudo verbi creati ad increatũ. ad q̃ȝ insinuãdũ di stinguit beat⁹ Aug. in li. xv. de tri. verbum ƀm triplicẽ drãm. nam vnũ est verbuȝ sensi bile aliud est v̾bum intelligibile. tertium est verbũ mediũ. verbuȝ sensibile attendit in ꝓ latione vocis. verbũ intelligibile in cogita tione rei. verbuȝ mediũ in cogitatiõe vocis. Et est ordo. quia. primo cogitat aliquid ho mo quid sit. scdõ qualiter debeat cogitatum pronunciare. tertio pronunciat. Sicut ergo ratio trinitatis reperitur in sensu. reperitur in ratione conuersa ad sensum. reperitur ⁊ in ratione scdm se. sic ⁊ ratio verbi. Et quẽ admodum trinitas in qua consistit expressa similitudo non ẽ in sensu nec in inferiori par te rationis. sed in ratione ƀm se. Sic cum tri pliciter dicatur verbum in nullo consistit si militudo expressa. nisi in verbo intelligibili ⁊ hoc est verbum quod ad nullam pertinet linguam. vnde dicit quod qui hoc põt vidẽ aliq̃ mõ videt illi⁹ verbi silitudinem. Silitu dinem autẽ istius verbi ad illud assignat q̃ȝ tum ad tria. s. q̃ȝtuȝ ad emanatõeȝ siue origi

ne q̃ztũ ad diſpõem: q̃ztũ ad vnioné. ná hec tria eſt in dei filio ↄſiderare originé ſm quá dr̃ filius. diſpóez eternam ſm q̃z dr̃ mundus architipꝰ ⁊ ars plena oium rõnum viuétiũ. ⁊ vnioné ſm q̃z dr̃ hõ factus. Siłitudo eſt i origine. ná ſicut filiꝰ ꝑ moduz nẽ ꝓcedit per oia pater ſilis. ſic ṽbũ intellectus a méte ꝓcedit ꝑ modũ nẽ per oia ei ſiłe ⁊ equale. Vñ dr̃ métis ↄceptus. Quátũ ad diſpóem etiá eſt ſilis. nam ſicut hõ nihił opatur rõabiliter ꝙ nõ ꝑcogitet. ⁊ méte ↄcipiat: ſic deꝰ pr̃ oia in ṽbo diſpoſuit. ⁊ ſicut diſpõ nr̃a vel ꝑcõceptio. põt eſſe etiá ſi nõ ſequaẗ opus. ſic ⁊ diſpõ eterna ⁊ ꝑcog̃ nõ ab ope depédet. Quátum ṽo ad vnioné eſt ſiłitudo: ná ſicut ṽbũ mentis vniẗ voci vt inoteſcat. ⁊ tñ nõ tráſit in vocé: ſed manet integꝝ in mente. ſic ꝑ oia in ṽbo eterno intelligendũ eſt. ꝙ vnitũ é cãni ⁊ nõ tráſit in carné: ſꝫ manet integꝝ apõ patrem. hec igiẗ eſt ſiłitudo: ſed tñ hec ſiłitudo nõ attendiẗ in ṽbo métis gnãłr. ná ſicut idé Aug. dicit frequéter cogitamꝰ q̃ neſcimꝰ ⁊ ſic ṽbo nr̃o ↄiuncta é falſ'a. frequéter que nolumꝰ. ⁊ tũc iuncta eſt diſplicentia. frequéẗ q̃ nõ ꝑoſſumꝰ. ⁊ tũc iuncta eſt in potétia. diuinũ aũt ṽbum é ṽiſſimũ placétiſſimũ oipotétiſſimũ. iõ expſſa eius ſiłitudo nõ ↄſiſtit i ṽbo nr̃o. niſi ſit ṽbum certe notitie ⁊ ↄplacentie ⁊ potentie. ⁊ hoc é ṽbũ ꝙ ↄſiſtit in cogitõe iūcta ſibi affectiua ⁊ opatiua. Vñ Aug. ix. de tri. ṽbum é cũ amore notitia. ⁊ ſi addatur ṽtus tũc eſt rõ ꝑfecta. ſic ṽbũ eſt cũ amore ⁊ ṽtute notitia. transfert igiẗ ṽbũ a ṽbo interiori ſm ꝑdictas ſiłitudines. ⁊ ꝑdetermiatas ↄditões. ⁊ hec eſt rõ ex ꝑte rei. Rõ aũt ex ꝑte nr̃a eſt q: diuina intelligimꝰ per creata. qm̃ g̃ cum audimꝰ patré ⁊ filiũ cogitamus de patre carnali ⁊ filio. vt ſubleuemur ad cõgitandũ gnõnem ſpũalez. iõ diuiniſſimꝰ Joannes q totus erat in ↄtéplatõe diuinitatis eleuatus ṽbi noie vſus eſt dicens i ꝑncipio erat ṽbũ. ꝙ ṽbũ q intelligit multũ ꝓfecit in cog̃ne filij dei. His viſis patét obiecta. Cõcedo enim ꝙ ṽbũ exterius non hꝫ expſſam ſiłitudinem. tum q: vanũ. tũ q: ꝓcedit exterius. tũ etiam q: nõ eſt ṽbũ ſed ṽbi ſignum. Verbũ aũt interius hꝫ hoꝝ oppoſita. Concedo etiá ꝙ ṽbũ interius dubiuz vel falſum vel ipotés vel diſplicés nõ hꝫ expſſam ſiłitudiné: ſꝫ ṽbum ꝙ hꝫ oppoſitas cõditiones.

Ad illud ꝙ obr̃ ad oppoſitum. ꝙ ṽbum intelligibile hꝫ ſiłitudinem. ↄcedenduz eſt. qd̃ aũt obr̃ de ṽbo ſenſibili. dõ. ꝙ aliqualé habet ſiłitudinem: ſed nõ expreſſam. iõ tranſlatio non é ſm ipm: ſed ſm interius ꝙ é filius vt pꝫ. nullum aũt ṽbũ põt ꝑ oia illi aſſimilari nam illõ ſolũ hꝫ cum dicente idemptitatem ſbalé ⁊ ſimultaté nãlem: q: eſt ſimul nã ⁊ duratione. q̃ conditiones. vt dicit beatus Aug. non ſunt in noſtro verbo. ⁊ ideo quãuis ſit ſimilitudo eſt tamen non nulla diſſimilitudo. ⁊ ideo poteſt recte dici tranſlatio. quia non eſt per omnia ſimile. Et ſic omnia patent.

In parte iſta ſunt dubitationes circa litteram. ⁊ primo de hoc ꝙ dicit. Scdm̃ ꝙ ſapia eſt eſſentia. hoc é ꝙ pater. ſm ꝙ ṽbum non eſt hoc ꝙ pater. qa aut hoc tenetur eſſentialiter aut perſonaliẗ ſi eéntialiter non ſolum ſm ꝙ ſapia eſt vnũ per effentiam cum patre: ſꝫ etiam inquantũ verbum. Si pſonaliter. tunc é falſum ꝙ ſm ꝙ ſapia ſit hoc ꝙ pater pſonaliter. Item cum hoc ſit neutri gnĩs videtur ꝙ ſtet pro eſſentia. ⁊ ita ſemꝑ ṽbum é hoc ꝙ pr̃. ſ. vnũ ꝑ eéntiam ſiue ſbam. Rñ. dõ. ꝙ hoc ſtat ibi ꝓ ſignificato termi. vt ſit ſéſus. ṽbum ſꝫ ꝙ ſapia hoc é ꝙ pater. q: ſm ꝙ ſapia aliqd ei attribuitur ꝙ etiá patri. ſ. ſignificatuz hiꝰ nominis ſapia. Siłr altera eſt ṽa filius ſm ꝙ ṽbum ꝙ non conuenit patri. Vñ ſm dicẗ ibi habitudinem ſub ratione formali. ⁊ ꝓnomé hoc importat ⁊ demonſtrat ꝓpriuz ſignificatum termini. Et iõ q: ſapia ſignificat eéntiale tenetur i prima eéntialiter. q: ſignificatum ṽbi eſt pſonale. tenetur in ſecunda pſonaliter. Vel aliter poteſt dici ꝙ teneẗ eéntialiter ⁊ ſm ꝙ dicit habitudinem per modum formalis. Unde ſicut alio eſt deus alio eſt pater. q: deitate eſt deus paternitate pater. ita ꝙ nec paternitate deus. nec deitate pater. ita accipit Aug. cum dicit ſm ꝙ verbum non eſt hoc qd̃ pr̃. non vt negetur vnitas in natura: ſed vt negeẗ habitudo eiꝰ ꝙ eſt ſecundum: quia verbum inquantum verbum. non dicit vnitatem eſſentie: ſed diſtinctionem perſone. econtra. ſapientia.

Item queritur quod dicit. Eadem proprietate ſiue notione dicitur verbum. Imago ⁊ filius: quia ſi hoc eſt verum.

ğ est ibi synonima. vel inculcatio verboꝝ.
aut aliq̄ dr̄ia. R. dō. ꝙ dr̄ia ē. ⁊ vna dr̄ia
p̄t accipi sic. vt verbū dicat̃ q̄ ꝓcedit ex ite
rioꝛib⁹. ymago q̄ imitat̃ in exterioꝛib⁹. ⁊ fi
lius ꝯplectitur vtrūq̧. Et iō magis ⁊ cōīns
dr̄ filius q̄ȝ aliq̄ alioꝝ. Uel aliter. oīa h̄
tria ipoꝛtāt silitudineȝ alterius. sȝ filius ipoꝛ
tat illam silitudinem nāliter emananté. yma
go vt expꝛesse imitanté. verbū vt alijs exp̄
menté. q̄ȝtum est de se siue natā exprimer̃. iō
filius frequētius noīatur illa ꝑsona. pp̄ hoc
qd̄ ipam emanatōeȝ ⁊ hitudinem illā ꝓpꝛio
impoꝛtat noīe. Uel alit̃. ymago ipoꝛtat il
lam silitudinem vt ꝯformé. verbū impoꝛtat
illaȝ vt mētalé siue spūalem: sed filius ꝯnālé
Et sic pȝ diuersa rō significādi eandé hitudi
nem. ⁊ ita eadé ꝓpꝛietas est. nec tñ synonia.
⁊ in p̄ma acceptōe p̄it intentio verbi. In s̄a
intentio filij. In tertia intētio ymaginis tñ in
ter oēs medius modus ē ꝯueniētioꝛ. Iteȝ
querit̃ de hoc qd̄ dicit. ꝙ solus filius ē deus
de deo. videt̃ enī falsum dicere q̄ spūs. s. est
deus de deo. nō ğ solus filius. R. dō. ꝙ ip
sa exclusio artatur ex modo loq̄ndi. ꝙ patet
q̄ nō dicit simpl̃r hoc. sed loqués de pr̄e ⁊ fi
lio dicit. nō ambo deus de deo. sed sol⁹ fili⁹.
ita ꝙ ex ipo mō loquendi solus artat̃ ad fa
ciendū exclusioné pro p̄re. Ité querit̃. de
hoc ꝙ dicit. s̄m noīa sb̄e dr̄ illud de illo. vr̄
enim falsum. q̄ bn̄ dr̄ filius de pr̄e que non
sunt noīa sb̄e. Si tu dicas. q̄ intelligit̃ s̄ȝ idé
nomé. obijcitur. q̄ bn̄ dr̄ ꝓcedens de ꝓcedé
te. ⁊ p̄ncipium de p̄ncipio. siue spirās de spi
te. hec tñ noīa non dr̄r s̄m sb̄am. Ité que
ritur de hoc ꝙ statiȝ addit ibi. Licȝ illa noīa
sb̄am nō significent. q̄ si hoc. ğ significant re
latōem. ğ hoc nomé deus significat relatōeȝ
Et iteꝝ si nō significāt sb̄am sed relationem
ergo possunt ꝓ eis poni noīa relatina. ğ pr̄
de patre. R. dō. ꝙ dici de hoc est duplicit̃
s̄m idem nomen vel s̄m aliud. Scōm idem
non potest esse nisi ꝯueniat duobus. Et q̄a
noīa duabus ꝑsonis ꝯuenientia fere omnia
sunt essentialia. lȝ aliqua sint notiōalia. ideo
regula magr̄i vt plurimū veritaté hȝ. tñ qui
dā libꝛi hént maxime in q̄bus nō ē pōt po
ni pꝛo glo. ⁊ sic cessat obiectio. q̄ magr̄ non
intēdit excludere nisi noīa ꝓpꝛia. q̄ dicūtur
de vno solo. Quod obijcitur. ꝙ noīa nō
significant sb̄am. dō. ꝙ significatōem accipit̃
pꝛo suppositōne. ⁊ tm̄ valent noñ significant
q̄ȝtum non supponunt.

Di. xxviij.

Preterea ꝯsiderari oȝ ꝙ nec tm̄
⁊c. Supꝛa egit magr̄ de ꝓpꝛieta
tibus que sūt ꝑsonaꝝ ⁊ ꝑsonales.
hoc incipit s̄a pars in qua agit d̄
ꝓpꝛietatibus siue relatiōib⁹ nō ꝑsonalibus
⁊ diuiditur hec pars ī duas q̄ ꝓpꝛietas nō
ꝑsonalis ē duplex. s. inascibilitas. ⁊ cōis spira
tio que significant̃ per hoc nomé p̄ncipiuȝ.
iō pꝛimo agit de inascibilitate. s̄o de cōi spi
ratiōe. j. di. xxix. Est p̄terea aliud nomé. ⁊c.
pꝛima pars hȝ duas. In p̄ma determinat d̄
ꝓpꝛietate inascibilitatis. In s̄a q̄ opposita
circa opposita clarius elucescūt tāgit īcidét̃
d̄ ꝓpꝛietate nascibilitatꝭ ⁊ nascibil̃. j. di. eadé.
Sciendū quoq̧ est ꝙ sicut filius. Iteȝ p̄ma
pars hȝ quattuoꝛ p̄ticulas. In p̄ma ostendit
ꝙ sit significatū hi⁹ noīs ingenitus in se ostē
dens ꝙ sit ꝓpꝛium ꝑsone patris ⁊ differens
a p̄rnitate. ⁊ dictū s̄m relatiōeȝ. Scōo deter
minat eius significatōem in eq̄pollenti sicut
in hoc noīe inascibil̃. ibi. Ideo solet queri
vtrum sicut solus. Tertio determinat huius
noīs vsum ostendés ꝙ q̄ȝuis nō habeat oꝛ
tum ex scriptura ꝙ lȝ eo vti. q̄ȝuis Ambꝛo
sius videatur dicere ꝯtrarium. hoc enim fa
cit ad repꝛehédendū hereticos ⁊ hoc facit.
ibi. Illud etiam taceri nō ꝓpoꝛtet. In quar
ta vero determinat q̄dam dubiū ꝙ ex pꝛe
determinatis hȝ oꝛtum. ibi. p̄terea q̄ri solet.
⁊c. Sciendū quoq̧ solus ést ꝙ solus fili⁹
hec est s̄a pars huius p̄tis. In qua incident̃
determinat de ꝓpꝛietate filij siue nati. ⁊ hec
hȝ duas p̄ticulas s̄m duo q̄ ibi tangit. quia
enim supꝛa dictū fuerat ꝙ sapīa diceret cōe
⁊ ymago ꝓpꝛiuȝ. iō q̄ hoc posset gnāre du
bium q̄ inuenimus aliq̄n ecōtrario. ideo p̄
mo ostēdit ꝙ sapientia nata ꝓpꝛie dr̄ de fi
lio. scōo vero ostendit ꝙ ymago aliq̄n acci
pitur ēentialiter ibi. Illud etiā sciri opoꝛtet.

D intelligentiā eoꝝ q̄ dn̄r in pꝛesen
ti. d. q̄ttuoꝛ querunt̃. Pꝛimo. q̄ri
tur vtrum hoc nomé ingenitus siue
inascibilis dicatur s̄m sb̄aȝ vel s̄m relatōeȝ.
Scōo supposito ꝙ s̄m relatōem dicatur
querit̃ vtrū dicat eandé relatōem q̄ȝ h̄ no
men pr̄. Tertio q̄ritur vtrū inascibilitas
sit ꝓpꝛietas siue relatō ꝑsonal̃ ꝑsone patris.

Quarto ⁊ vltimo q̄ritur vtrū in ꝓcessibilitas dicat aliq̄ꝫ notionem in patre.

Quantū ḡ ad ṗmū. Q̄ȯ hoc nomē ingenitus dicat̃ ſm relatōēꝫ. oñdit̃ primo p Aug. q dixit. x. de tri. ⁊ habet̃ ī lr̃a. nō recedit̃ ē relatiuo ṗdicato cū īgenit⁹ dr̃: ḡ dr̃ ſm relatōēm. Jtē eodē li. Sic genitus ad genitorē ita nō geniꝫ⁹ ad nō genitorem. ſꝫ q̄ dr̃ ad aliud dr̃ relatiue ſiue ſꝫ relatōēm. ḡ. ⁊c. Jtē hoc ipm vr̃ rōe qꝛ oē illō ī quo differt ꝑſona a ꝑſona dr̃ ſm relatōēm hoc pꝫ. ſꝫ ſm hoc q̄ ē ingenit⁹ differt pr̃ a filio. ḡ. ⁊c. Jtē nulla negatio priuat moduꝫ ſignificādi ſiue dicēdi. ſꝫ genitus ſm relatōēꝫ dr̃. ḡ addita negatōe adhuc dicet̃. ergo. ⁊c.

Cōtra. oīs relatio ī diuis aliq̄d ponit iſtō certū eſt. ſꝫ ingenit⁹ nihil ponit. ḡ. ⁊c. ꝓbatō medie. Si hoc nomē aliq̄d ponit. Aut ḡ ſm q̄ negatiue. aut ſm q̄ ṗuatiue tenet̃. nō ſm q̄ negatiue hoc ꝯſtat. Si ḡ ſm q̄ ṗuatiue tenet̃. ſꝫ ṗuatio tollit actū ⁊ ponit aptitudinē. ḡ ſm h̄ ingenitus idē erit q̄ aptus gnāri ⁊ nō genitus. ſꝫ hoc nulli ꝯuenit. ḡ. ⁊c. Jtē oīs relatio ī diuis in ꝯcretōe ſignificata īportat diſtinctōēm. ⁊ iō nulla dr̃ de eēntia ſꝫ modū denoīatōīs. h̄ enī eſt falſa. eēntia gnāt. ſed ingenitus dr̃ de eēntia. nā diuina eēntia eſt nō genita. cū ei⁹ oppoſitū de eēntia nō ṗdicet̃. ſ. genit⁹. ḡ. ⁊c. Jtē negatōēs ſe hēnt ecōtrario affirmatiōib⁹. ſꝫ genit⁹ ē in minus q̄ꝫ relatus ⁊ gnō q̄ꝫ relō. ḡ ingenit⁹ eſt in plus. q̄ꝫ nō relatus. ⁊ ingnō q̄ꝫ nō relatio. ſed nō relatus vel nō relō nō dr̃ ſm relatōꝫ. qꝛ tūc oppoſita īplicaret. ḡ cū in plus ſit hoc q̄ eſt ingenit⁹ nō ē ingnē relōnis. ḡ. ⁊c. Jtē oīs relō in diuis. aut eſt reſpectu ṗncipij aut reſpectu ṗncipiati: ḡ ſi hoc q̄ eſt ingenit⁹ dicit relatōnem aut reſpectu ṗncipij aut reſpectu ṗncipiati. ſed nō reſpectu ṗncipij. qꝛ tunc pr̃ h̄ret ṗncipiuꝫ q̄ eſt incōueniēs. Si reſpectu ṗncipiati. tūc ḡ nō eius ē negatio cui⁹ fuit affirmatio. nā genit⁹ dr̃ reſpectu ṗncipij qꝛ ab aliquo. ergo ſi ingenitus nō dr̃ reſpectu ṗncipij. tunc ergo negatio nō dr̃ reſpectu eius. reſpectu cuius fuit affirmatio. ergo nec dicit relatōēm ad ṗncipiatū. qꝛ nō ꝑmittit nomē. nec ad ṗncipium qꝛ non ꝑmittit res.

R̷. dō. q̄ circa hoc diuerſe ſunt poſitiones oēs enim poſuerunt q̄ hoc q̄ eſt ingenitus dicit̃ ſm relationem. ſed differenter quidam eniꝫ dixerūt q̄ ingenitus dicit ſolum relatōīs priuatōēm. ⁊ illud ſolum ſufficit ad hoc q̄ dicat̃ notionalr̃. qm̄ priuatio pōt eſſe ṗncipiuꝫ diſtinguēdi ⁊ inoteſcēdi ſicut ouis nō ſignata a ſignata. ⁊ iteꝝ negatio dicit nobilitatē. ſicut nō regi in rege. nō cāri in cā. nō ꝓduci in ṗncipio. Sed iſta poſitio nō pōt ſtare. qꝛ pura negatio nec diſtinguit nec dicit nobilitatem nō diſtinguit nā negatio relatiōis dr̃ de eēntia. nō dicit nobilitatē. nā oīs nobilitas pōīt aliq̄d p modū poſitōīs. Alij poſuerunt q̄ hoc q̄ ē ingenitus dr̃ ſm relatōēꝫ ⁊ poſitiue qꝛ priuādo vnam ponit aliaꝫ. ſicut inequale priuat equalitatē. ⁊ ponit relatōēm illi oppoſitam. Silr̃ ⁊ hoc q̄ eſt diſſilē. vñ ⁊ relationē īportat poſitiue. Sic hoc q̄ eſt ingenit⁹ priuando relatōēꝫ ad genitorē ponit relatōēm oppoſitā ad nō genitorem. Et hoc dnt ſenſiſſe Aug. q dicit. q̄ ſicut genit⁹ ad genitorē ita nō genit⁹ ad nō genitorē. dr̃. Sed iſta poſitio nō pōt ſtare. qꝛ nō genit⁹ aut dr̃ ad ṗncipiū aut ad ṗncipiatū. Si ad ṗncipiatū. ergo reſpectu illi⁹ nō pōt dici h̄ nomē ingenitus. cum genitus dicatur ī reſpectu. ⁊ idē ſignificatū ſit ī hoc noīe genit⁹ ⁊ ingenit⁹. ⁊ ingenitus differat ſola negatōe. ergo neceſſe eſt q̄ hoc nomen ingenit⁹ dicat̃ reſpectu ṗncipij. Si aūt ē hoc veꝝ. ergo ſm hoc ponetur pr̃ h̄re ṗncipium reſpectu cui⁹ dicat̃. ⁊ iteꝝ illud ṗncipiū dr̃ nō genitor. ſꝫ nō gnāre nō dicit ṗncipiū ſꝫ ṗuatōēm illius. Terti⁹ modus dicēdi ē q̄ hoc nomē igenitus ſꝫ q̄ aſſignat̃ notio patris dr̃ ſm relatōēm. ꝑtim priuatiue partiꝫ poſitiue. Propt̃ q̄ notandum q̄ ſicut dicit Aug. idē eſt ingenit⁹ ⁊ nō genitus. Nō genit⁹ aūt tripl̃r pōt accipi ſicut nō albū. qꝛ pōt eē negatio ingnē vel extra gen⁹ vel partiꝫ ingnē partiꝫ extra genus. Scōm q̄ ē negatio extra gen⁹. ſic gnāliter ṗuat. ⁊ nō ponit aliq̄ꝫ q̄litatem. ſicut pōt dici non albū q̄ nō eſt in gnē coloris nec q̄litatiſ. Scōꝫ q̄ ē negatō ī gnē. ſic ṗuat albedinē ⁊ ponit q̄litatē ꝯriā. vt nō albū qꝛ caret albedine. ſed tñ eſt nigrū. Scōm q̄ partiꝫ in gnē partim extra genus. in gnē. ſ. remoto. ⁊ extra genuſ ꝓximū. ſic nō album dr̃. q̄ caret tñ albedine q̄ꝫ colore. hꝫ tñ qualitatē nihilomin⁹. Per hunc modū intelligendū eſt in ꝓpoſito. Nā hoc q̄ eſt ingenitū importat ordinem in rōe generis remoti. ⁊ ordinem ad ṗncipium ī rō

ne proximi. ⁊ ordinem talē per modū nē in rōne ꝯpletiui. Si igitur ingenitus sit negatio extra genus. sic dr̄ ingenitus ꝙ nō generatur. nec etiā hʒ ordinem nec relatiōem. ⁊ hoc mō pure dicit priuatōem. ⁊ dr̄ de essentia. nec dr̄ ꝯm sbām nec ꝯm relatōem. eo qđ priuatio solum est. Alio mō pōt esse negatio in genere. ⁊ tūc ingenitus dr̄ qꝛ nō generatur. hʒ tn̄ ordinem ad ꝑncipium. ⁊ hoc mō dicit relatōem substratā. sed tn̄ ex hoc nō dicit nobilitatem. ⁊ sic ꝯuenit spūi scō. nec tn̄ ē notio. Tertio modo pōt esse negatio quodā modo in genere quodāmodo extra genus. Et sic dr̄ ingenit⁹ ꝙ nō generat̄. hʒ tn̄ ordinem. sed nō ad ꝑncipium. ⁊ hoc mō dicit priuatiōem relatōis respectu ꝑncipij. Si enim hʒ ordinem ⁊ nō ad ꝑncipium. ergo ipm̄ est primū ⁊ ꝑncipium. ⁊ hoc mō dicit nobilitatē sicut ⁊ ꝑncipium ⁊ decuit illā per negatōem signari. qꝛ ꝑma cognoscūtur per negatōēs. ⁊ hoc mō est notio. Sed qm̄ ingenit⁹ de rōne sui nois nō vr̄ dicere nisi priuatiōem vel negatōem ḡnōnis. Propt̄ hoc dđ. ē quarto mō. ꝙ hoc nomē ingenit⁹ ꝯm ꝙ ꝯuenit p̄ri ꝓprie. dicit relatōem ꝑuatiue. sed ex hoc ipso dicit ex ꝯñti relatōnem positiue. ꝙ pʒ sic. Nō gnāri enim dr̄ qui simplr̄ non generat̄. ⁊ sic ꝯuenit nō tm̄ patri. sed eēntie ⁊ spūi scō. sed vltra hūc itellectū ꝓut ꝓprie ꝯuenit p̄ri addit. qꝛ p̄r nō generat̄. nec p gnātōem accipitur. ⁊ sic excludit̄ eēntia q̄ per gnātionē accipitur. sʒ adhuc ꝯuenit spūi scō. prout autē ꝯuenit soli patri. sic dr̄ igenitus. qꝛ non gnātur nec p gnātōem accipit̄. nec generatōem ꝯsequitur. Per primū mēbrū excluditur filius. Per ꝯm eēntia. per tm̄ spūs. s. cuius ꝓcessio ꝑsupponit gnōnem ꝯm ordinē originalem. qꝛ ꝓcedit vt nexus a p̄re ⁊ filio. Q̄uis enī nō sit in diuis prius ⁊ posterius. tn̄ ꝯʒ originem ⁊ rōem itelligēdi. prior est gnō filij q̄ʒ spūs. s. vt sup̄ ostensum fuit. ⁊ tn̄ simul sūt nā. sic ergo large accepto verbo ꝯsequēdi. cū ibi proprie nō sit precedere ⁊ sequi. triplr̄ dicitur. esse aliquis ingenitus. Aut quia nō ꝓducitur per generatōem. Aut qꝛ nō producitur per generationem nec per generatōēs habetur siue accipitur. Aut quia nec producitur. nec accipitur. nec consequitur. hoc igitur modo igenitus importat nullomodo eē ab alio. ⁊ ita primitatem. ac per hoc fontalē plenitudinem sicut ostensum fuit in ꝑncipio distinctionis precedētis. ⁊ sicut patet ex ꝑncipio distinctionis sequentis vbi dicitur qđ pater est principium totius deitatis quia a nullo est. Et ita in principali itellectu dic̄ relatōem priuatiue. Ex ꝯñti positiue. ⁊ ita nō dicit negationem que nihil ponit. vnde ꝯcedēde sunt rationes ad hoc. Ad illud. ergo ꝙ obijcitur. ꝙ nihil ponit ꝯm ꝙ negatione. dđ. ꝙ falsum est. quia nō est negatō extra genus. sicut si dicatur. chimera est igenita. imo est negatio cum ꝯstantia subiecti. ⁊ talis negatio in subiecto. sūmā relinquit nobilitatē.

Ad illud. ꝙ obijcit̄. ꝙ dr̄ de essentia. dꝫ. ꝙ verum est. sed ꝯm ꝙ solum dicitur priuatiue. ⁊ sic nō est proprietas patris. ꝯm autē ꝙ est proprietas patris nō dicitur de essentia. Ad illud. ꝙ obijcitur. ꝙ negatōes econtrario se habēt affirmatōib⁹. dđ. ꝙ illud nō semper est verum de negatōe in genere. sed extra genus. nō albū enim prout est negatō in genere nō dicitur superius ad hoc ꝙ est nō quale. similiter ingenitum ad hoc ꝙ est nō relatū nō ē superi⁹. Ad illud. ꝙ vltio obijcit̄ ꝙ dic̄ relatōēs. dđ. ꝙ ꝯʒ ꝙ iportat relatōēs ꝑuatiue dr̄ respectu ꝑncipij. ⁊ ex h̄ nō sequit̄ ꝙ p̄r hēat ꝑncipiū. imo ꝙ n̄ hēat. qꝛ n̄ dr̄ ꝯʒ positionē sʒ ꝯm remotionē. vñ bñ dicit Aug. ꝙ dr̄ ad n̄ genitorē qꝛ igēit⁹ significat remotionē genitoris. Scđʒ v̄o ꝙ iportat relationē positiue ⁊ ex ꝯñti sic respectu ꝑncipiati. Et sic n̄ ē incōueniēs qđ aliqđ nom̄ ꝑuatiuū aliqd ex ꝯñti iporter ꝙ n̄ iportat affirmatiuū. sibi oppositū ⁊ sic parēt cetera.

Cđo supposito ꝙ h̄ nomē igenit⁹ dicat̄ ꝯʒ relōnē q̄rit̄ vtrū iportet eādē relōnē q̄ʒ h̄ nomē p̄r. vtrū. s. eadem relo sit inascibilitas ⁊ p̄rnitas. Et ꝙ n̄ ondit̄ sic. Aug. v. đ tri. aliđ ē dr̄e eē p̄rē. ⁊ aliđ igenitū. sʒ n̄ ꝯʒ eēntiā. g̊ ꝯʒ relōnē. Itē h̄ vr̄ ꝑ rōēs. qꝛ possibile ē aliq̄ʒ itelligi eē ingenitū. ⁊ n̄ eē p̄rē vt i Adā. ⁊ ecōuerso. vt i Chaym. sig̊ vna pōt itelligi altera nō itellecta ⁊ ecōuerso. ⁊ pōi alt̄a n̄ posita. g̊ diuerse sūt relōnes. Itē relōnes diuersificāt̄ penes t̄mios qꝛ relatio ꝯʒ ꝙ hi⁹ ad alteꝝ ē. sʒ igenit⁹ dr̄ p ꝑuatō pōris. s. p̄ris. ⁊ p̄r ꝯʒ positionē germinis siue filij. ergo dicunt respectum ꝯm aliā ⁊ aliam partē. ergo. ⁊c. Itē pl⁹ differūt gnātio ⁊ ignātio q̄ʒ gnātio. ⁊ spiratio. nā hic

est oppositio ꝓpria ibi aūt solum dispatio.ſʒ
alia relatio est gnātio ⁊ ſpiratio.ḡ ⁊ gnātio ⁊
in gnātio.ſed gnātio ⁊ p̄rnitas est eadē vt ſu
pra oſtenſum est.ḡ inaſcibilitas. ⁊ p̄rnitas.

Cōtra.oīs relatio in diuis est pſone ad p
ſonam. Si ergo ingenitus dicit relationem
aut ḡ ad filiū.aut ad ſpm̄.ſ.aut ad vtrunqʒ.
nō ad vtrūqʒ.q꞉ p̄r nō comparat vnica rela
tione.ſed diuerſis ad filium ⁊ ſpm̄.ſ. non ad
pſonam ſpūs.ſ.hoc ꝯſtat.ergo ad filiū.Si ḡ
relatio ad filium est p̄rnitas.ḡ inaſcibilitas
est eadē relatio. Jtē relatiōes in diuis p
ſonis nō accidunt.ſed eē tribuūt pſone.ergo
ſi vnius pſone vnicum est eſſe.vnica erit ei⁹
relatio ſi p̄r est vna pſona. ⁊ ꝯuenit ei inaſci
bilitas ⁊ p̄rnitas.ḡ. ⁊c. Jteʒ ſicut ſe hʒ na
ſcibilitas in filio ad filiatōeʒ.ita inaſcibilitas
in patre ad p̄rnitatem.ſed in filio eadē rela
tio est naſcibilitas ⁊ filiatio.ergo. ⁊c. Jteʒ
ph̄s.primū ⁊ ꝑncipium idem dico.ſed inaſci
bilis dicit illud ꝙ dicit in rōne primi.pater i
rōne ꝑncipij.ergo dicunt eandē hitudinem
⁊ relatōem.nō ergo ſunt due relatōnes .ſed
vna tm̄. R.dō.ꝙ hoc ꝙ est innaſcibilitas
aliam relatōem iportat q̄ʒ hoc ꝙ est p̄r.ſiue
q̄ʒtum ad ꝑncipalem intellectū ſiue q̄ʒtū ad
ꝯñtem. Quantū ad ꝑncipalem manifestum
est.q꞉ iportat reſpectū ad ꝑncipium p modū
priuatōis.p̄r aūt iportat reſpectū ad ꝑncipia
tum per modū poſitōis ⁊ gnōnis. Et ita dn̄t
diuerſas hitudines quaꝝ vna vera est hitu
do.altera ꝓuatio hitudinis. Quantū ad cō
ſequentē intellectū ſilr̄ differrūt licet nō tm̄.
nam p̄r dicit rōem ꝑncipij ſolū reſpectu filij
⁊ per modū gnōnis.ſed inaſcibilis dic̄ vl̄eʒ
ꝑncipalitatē ſiue fontaleʒ plenitudinē in pro
ducēdo.nō tm̄ q̄ʒtum ad gnōnem ſed etiam
q̄ʒtum ad ſpiratōem.nō tm̄ reſpectu filij ſed
etiā reſpectu ſpūs.ſ. Et hoc patet.q꞉ inaſci
bilis dr̄ eo ꝙ nec gnātur nec gnātionem ꝯſe
quitur.ḡ in noīe inaſcibilis.aufertur rō na
ſcēdi ⁊ ꝓcedēdi. Et ſi hoc ponit̄ rō oīmode
ꝑncipalitatis. ⁊ iō fontal̄ plēitudinis. Ad
illud.ḡ ꝙ obijcit̄.ꝙ dicit reſpectū pſone.dō
ꝙ priuatiue ſiue negatiue nō dicit reſpectuʒ
ad pſonaʒ. Et qḋ dicit ꝙ oīs relatio dicit re
ſpectū ad pſonam.intelligit̄ de illa que dicit
poſitōem Scḋm aūt ꝙ accipit̄.q̄ʒtuʒ ad cō
ſequentē intellectū dicit reſpectum ad vtrā
qʒ pſonam. Qḋ obijcitur.ꝙ non est vna
cōis relatio.d .ꝙ verum ē q̄ʒtuʒ ad ꝑncipa
lem intellectū tm̄ vñ pōt eē q̄ʒtum ad ꝯñtem
vt aliqḋ nomē dicat plenitudinem reſpectu
vtriuſqʒ. Ad illud.ꝙ obijcit̄.ꝙ rel̄o dat
pſone exiſtere.dō.ꝙ nō quecūqʒ.ſed que est
rel̄o pſonalis.q̄ aūt ſit illa.j.patebit. Ad
illud.ꝙ obijcitur.ꝙ i filio idē est naſcibilitas
⁊ filiatio.ḡ. ⁊c.dō.ꝙ nō ſequit̄.q꞉ nō oppo
nunt̄ eodē genere oppoſitiōis.q꞉ p̄rnitas ⁊
filiatio opponūt̄ relatiue.nō ſic naſcibilitas
⁊ inaſcibilitas.imo magis ꝯdictorie vel cō
trarie. Ad illud.ꝙ obijcit̄.ꝙ ꝑmū ⁊ ꝑnci
pium idem.dō.ꝙ primū dr̄ dupl̄r.aut p pri
uatōem prioris ⁊ ſic primū ⁊ ꝑncipiū ſunt idē
re ⁊ nō rōne. Alio mō primū dr̄ reſpectu ꝑi.
⁊ ſic primū ⁊ ꝑncipiū idem ſunt re ⁊ rōne. Et
ſic nō ſignificatur primū per hoc nomē ina
ſcibilis.iportat eni primitatē p priuatōnem
prioris vt pʒ ex ipa nominis impoſitione.

Ertio querit̄ vtrū inaſcibilitas ſit ꝓ
prietas ſiue relatio pſone patris an
p̄rnitas. Et ꝙ ſit p̄rnitas vr̄.q꞉ illa
est ꝓprietas pſonalis p q̄ʒ pſona ab oibus ſe
paratur ſʒ tal̄ est h relatio p̄rnitas.ergo. ⁊c.
Jtē illa est ꝓprietas pſonalis.p q̄ʒ perſo
na ꝓprijſſime noīatur ⁊ exprimit̄.ſed perſo
na p̄ris ꝓprijſſime exprimit̄ per p̄rnitatē.ḡ
⁊c. Jtem ſicut filiatio ſe hʒ ad filiū.ſic pa
ternitas ad p̄rem.ſed filiatio est pſonal̄ rel̄o
pſone filij.ḡ ⁊ p̄rnitas patris. Jtem illa ē
ꝓprietas pſone que dicit p modū poſitionis
⁊ ꝓprie hitudinis.ſed inter omēs rel̄ones q̄
dn̄r de p̄re.ſola p̄rnitas ē talis.ḡ. ⁊c. Cō
tra.ꝓprietas ſiue rel̄o pſonalis dat eſſe pſo
ne.ſed p̄rnitas nō dat eſſe pſone p̄ris.q꞉ ni
hil hʒ eē ex hoc ꝙ alteri dat eſſe.ſed pſona
p̄ris dr̄ pater q꞉ alteri dat eē.ḡ. ⁊c. Jtem
nō intellecta ꝓprietate pſonali ipoſſibile est
intelligere pſonam.ſed nō intellecta p̄rnita
te est intelligere hn̄tem deitatē ⁊ inaſcibili
tatem.ḡ cum inaſcibilis ſit ꝓprietas perſone
p̄ris.ḡ. ⁊c. Jtem ꝓprietas pſonalis debʒ
dr̄e totum eſſe pſone.ſed p̄rnitas nō noīat p
ſonam patris.ſm̄ oēm plenitudinē fecūdita
tis.ſed inaſcibilitas.ergo. ⁊c. Jtē Dam̄.
Jn diuinis omnia ſunt vnū preter gnōneʒ.
in gnōnem. ⁊ ꝓceſſionem.ꝯſtat ꝙ nō noīat
oēs ꝓprietates.ergo ſolum pſonales.ergo
in gnātio est ꝓprietas pſonalis.non niſi pa
tris.ergo. ⁊c. R.dō.ꝙ ſicut dicu cōmūis

opio. ⁊ hẽt ex ỽbis magr̄i ⁊ scõꝝ.s. Hylarij
⁊ Aug. paternitas ẽ notio pr̄is ꝑsõalis. Ad
hoc eni ꝙ aliqua relatio sit ꝑsonalis. opꝫ ꝙ
dicat illi⁹ ꝑsone ꝑmã ⁊ ꝓꝑam hitudineꝫ. ⁊ ꝑ
modũ põnis ⁊ ꝯpletõis: sed ꝯstat ꝙ inascibi
litas q̃ztũ ad ꝑmũ intellectũ nõ dicit põnem
q̃ztũ ad ꝯñtem intellectũ nõ dicit spãlem re
lationẽ ſꝫ fontalẽ plenitudinẽ. Silr̄ spiratio
nõ dicit ꝓꝑiam relationẽ pr̄is. ⁊ iõ necẽ est
ꝙ pr̄nitas dicat. vñ ⁊ rõnes ad hoc inducte
ꝯcedẽde sũt. Ad illud g̊ ꝙ obr̄. ꝙ ꝓꝑetas
dat eẽ ꝑsone. dõ. ꝙ illud nõ est intelligendũ
de esse simplr̄: ſꝫ de eẽ ꝑsonali. siue de eẽ disti
cto. Et ipsa pr̄nitatis auctoritas in diuinis
nõ accidit illi ipostasi. imo dicit illi⁹ ꝑsone cõ
plemẽtũ rõe cui⁹ est hoc. q̃zuis g̊ pater non
hẽat ex hoc ꝙ dat alteri eẽ. tñ nihil impedit
ipm ex hoc eẽ ꝑsonam distinctã. Ad illud
ꝙ obr̄. ꝙ est intelligere ꝑsonam pr̄is ⁊c. dõ
ꝙ intellectu plene apꝑhendẽte ⁊ rõabiliter
ꝓcedẽte nõ ẽ intelligere ꝑsonã pr̄is vel ipo
stasim nisi intellecta pr̄nitate: q: si intelligat
inascibilis ita ꝙ nõ assit paternitas inascibi
lis dicit priuationẽ. nec aliqd dicit circa pa
trem ꝙ nõ dicat etiã circa essentiã. Et iõ nõ
intelligit vt ꝓꝑetas ꝑsonalis. nec ẽ alia. im
mo sũt ꝓprietates nãles. ⁊ iõ nõ intelligit ꝑ
sona pr̄is vt distincta siue ipostasis illa. nam
innascibilitas vt ꝓprietas includit ꝓprieta-
tes ⁊ relatiões respectu ꝑncipij. Alioquin vt
supra ostensũ ẽ nõ ẽ ꝓprietas. Ad illõ ꝙ
obr̄ ꝙ ꝓprietas ꝑsonalis dicit totũ eẽ ꝑsone
dõ. ꝙ si dicat totũ eẽ. i. ꝑfectum ⁊ cõpletuꝫ ⁊
ꝓprium. sic hꝫ ỽitatẽ. si aũt intelligat ꝙ di-
cat totũ esse. i. oẽm hitudinẽ. sic falsum ẽ. q:
nõ dꝫ dicere oẽm: ſꝫ necẽ ẽ ꝙ dicat vnã det-
minatã. aut si nullã determiate diceret. ⁊ ita
nõ est notio ꝑsonalis. Ad illud ꝙ obr̄. de
Dama. dõ. ꝙ nõ enumerat oẽs ꝓprietates
ꝑsonales ꝯm ꝙ ꝑsonales sed itendit relatões
sub illis ꝯꝑhendere. Et sub gnãtione duas
ꝑsonales ꝯꝑhendit: sub ꝓcessiõe duas. vnã
ꝑsonalẽ. aliã nõ ꝑsonalẽ. Sed sub ignõne di
cit solũ innascibilitatẽ q̃ ꝓprietas est lꝫ nõ ꝑ
sonalis.

Uarto ⁊ vltio q̃rit vtꝝ in ꝓcessibili
tas sit notio pr̄is sicut innascibilitas
Et ꝙ sic. vr̄. q: sicut pater differt a
filio ꝑ inascibilitatẽ. ita a spũ. s. ꝑ in ꝓcessibi
litatẽ. g̊ sicut inascibilitas ẽ notio pr̄is. silr̄ vr̄
ꝙ in ꝓcessibilitas. Itẽ sicut nobilitatis ẽ
patri nõ gnãri. ita etiã nõ spirari. g̊ si ꝑꝑ rati
onem nobilitatis ponit inascibilitas ei⁹ no-
tio silr̄ dꝫ poni in ꝓcessibilitas. Itẽ sicut
generare ꝯuenit pr̄i ꝑ hoc ꝙ inascibilis. ita
spirare ꝑ hoc ꝙ in ꝓcessibilis siue inspirabi
lis. g̊ sicut innascibilis notio ẽ q: nõ tm̄ dicit
priuationẽ: ſꝫ etiã põnem. ita vr̄ in ꝓcessibi
litas. Si tu dicas ꝙ in ꝓcessibilitas claudit
sub inascibilitate obr̄ q: filio ꝯuenit in ꝓces-
sibilitas. ⁊ tñ nũq̃ꝫ inascibilitas. g̊ est alia no
tio saltem in filio. g̊ saltem in eo debet eẽ no
tio. Si tu dicas ꝙ nõ dicit nobilitatẽ. ꝯ. omẽ
ꝙ dr̄ in diuinis ad nobilitatẽ ꝑtinet. alioqui
nõ dr̄ ibi. g̊ si dr̄ in ꝓcessibilitas de filio. vr̄
sonare i nobilitateꝫ. Iuxta hoc q̃rit. cum
pater cõicet alicui in ꝓcessibilitatẽ siue inspi
rabilitatẽ. qr̄ silr̄ nõ cõicat innascibilitatem.

Cõtra. si in ꝓcessibilitas ẽ notio. g̊ notões
plures sunt q̃ꝫ q̄nq̃ꝫ ꝙ est ꝯ cõem opinionẽ.

Itẽ si in ꝓcessibilitas ẽ notio. Aut hoc est
simplr̄ priuat eẽ ab aliquo. aut q: põit spira
tionem. Si ꝑmo mõ nõ differt ab inascibili
tate. Si ꝯo mõ tũc differret a spiratiõe acti-
ua. q: eni nõ spirat spirat q spirat. Iteꝫ si
nõ ꝓcedere eẽt notio. eadẽ rõe nõ ꝓducere
ſꝫ hoc falsum. g̊ ⁊c. Si dicas ꝙ nõ ẽ silr̄. q: ñ
ꝓducere nõ dicit nobilitatẽ. ꝯ. nõ ꝓducere ꝑ
sonam. dicit statũ emanatõis: ⁊ sicut rõ prin
cipij añ ꝙ nõ est aliqd dicit nobilitatẽ. simili
ter rõ stat⁹ vltra ꝙ nõ est ꝓcedere. g̊ nobili-
tatẽ dicit. Si g̊ nõ est aliud qr̄ nõ dicat noti
onaliter. vr̄ ꝙ nõ ꝓducere sit notio: sicut ⁊ ñ
spirari. Rñ. ad ꝑdictoꝝ intelligentiã ẽ no
tandũ ꝙ nihil põt eẽ notio in diuinis nisi di
cat respectum positiuũ. vel ex ꝑmo intellcũ
vel ex ꝯñti. Si eni solũ priuat relationeꝫ. ita
dr̄ de essentia sicut de persona. Uñ sicut dr̄
ꝙ pr̄ nõ ꝓducit. nec spũs. s. ꝓducit ꝑsonam.
ita etiã essẽtia dr̄ nõ ꝓduci. ⁊ etiã ꝑsonã nõ
ꝓducere. Et sicut nõ põt eẽ notio hoc ꝙ ẽ
ingenit⁹ nisi ponat respectũ positiuũ ex ꝯñti
⁊ hũc ponit sicut visũ est. Similiter nec hoc
ꝙ est. ĩspirabilis põt esse notio nisi ponat re
spectum positiuũ. hũc aũt non ponit nisi ꝯm
ꝙ ponit primitatẽ respectu spiratiõis: sicut
inascibilitas respectu gnõnis. vt sic inascibil
dr̄ q nec gnãt nec gnõnem ꝯsequit. ita in ꝓ-
cessibilis qui nec ꝓcedit nec ꝓcessionẽ ꝯse-
quit. Et qm̄ oĩs emanatio vel ẽ gnõ vel ad

gnōnē ꝯſequit̄.q꞉ gnō.dicit ꝓmam emana-
tionē.iō innaſcibilis ꝓuat oēm emanationē
⁊ iō dicit fontalē pleītudinē.nō tm̄ reſpectu
gnōnis:ſed etiā ſpiratōis.⁊ iō inaſcibilitas
nec gnō eſt nec ſpiratio. Sꝫ inꝓceſſibilitas
dr̄ q꞉ nec ſpirat̄ nec ſpirationē ꝯſequit̄.⁊ ſic
nō excludit̄ fili⁹ ſiue gnātus.fili⁹ eni genera
tur.⁊ tn̄ nō ſpirat̄ nec ſpiratōꝫ ꝯſequit̄.Inꝓ
ceſſibilis igit̄ nō priuat niſi vnam ſolā ema-
nationē.⁊ iō dicit ſolū ꝑtē illius fontalis ple
nitudinis.Et iō inꝓceſſibilitaſ nō pōt eē no
tio diſtincta in patre ab inaſcibilitate.nec in
filio a ſpiratōe.nec iportat fontalē plenitudi
nem:ſed ſolū inſpirādo.Quāuis igit̄ iꝓceſ-
ſibilitas poſſit dr̄e nobilitatē.tn̄ q꞉ nō diſtin
guit̄ ab alijs aſſignatis.iō nō ponit in nume
rū cū alijs. Et ſic patēt tria ꝓma obiecta.ꝙ
inꝓceſſibilitas diſtinguit ⁊ dicit nobilitatem
⁊ dicit fecunditatē q꞉ rōnes nō valēt eo ꝙ h̄
totum in alijs rōnib⁹ aſſignatis claudit̄.iō ꝯ
alias non diſtinguit̄. Ad illud ꝙ q̄rit̄. qr̄
nō cōicat̄ innaſcibilitas ſicut inꝓceſſibilitas
dō.ꝙ ſicut pꝫ.q꞉ inꝓceſſibilitas nō claudit i
ſuo intellectu nō eē ab alio:ſicut facit inaſci-
bilitas:ſꝫ ſolū dicit nō ſpirari.pr̄ aūt nulli po
teſt cōicare ꝙ non ſit ab alio.pōt tn̄ cōicare
alij ꝙ nō ſpiret̄. Ad illud ꝙ q̄ritur qr̄ nō
ꝓducere nō eſt notio.dō.ꝙ nō eſt nobilitaꝫ
⁊ eſto ꝙ eſſet.q꞉ illud nō vr̄ pricipaliter cōſi
derari in rōe notiōis.dō.ꝙ illud ē rō q꞉ non
dicit reſpectū poſitiuū q̄ꝫtū eſt de rōe ſui no
minis.⁊ iō ſimplr̄ pōt ꝯuenire eſſentie.⁊ iō
nō eſt notio.nō ſic aūt eſt de inaſcibilitate vt
in ꝓcedentibus viſum eſt.

IN pte iſta ſunt dubitatōes circa lit-
ram.Et ꝓmo de hoc ꝙ dicit Aug.
ꝙ ſi filiū nō genuiſſet nihil ꝓhibēt
eū dr̄e ingenitū.Ur̄ eni ſm hoc ꝙ accidat ꝑ
ſone ingeniti gnāre.⁊ ita eē patrem. Itēꝫ
ex hoc vr̄ ſeq ꝙ remota pr̄nitate adhuc re-
maneat ꝑſona patris.⁊ ita pr̄nitas nō eſt ꝓ
ꝓetas ꝑſonalis. Rn̄.dō.ꝙ ē loq de inten
tione hi⁹ nois.ingenitꝰ.⁊ pr̄ ſimpliciter.vl̄
ꝓut ponūt̄ in ꝑſona diuina. Si loq̄mur ſim
pliciter.ſic diuerſe ſūt intentiōes ⁊ vna ꝓter
aliā eſt intelligibilis.⁊ ſeꝑabilis ſm rōnem.
ſicut pꝫ in generatione hoīum.Alio mō ē lo
qui de his ꝓut ponūt̄ circa ꝑſonā diuinam.
⁊ ſic dn̄t aliā ⁊ aliā rōeꝫ inoteſceū.⁊ ille due
ſm rem oio ſunt inſeꝑabiles.tn̄ ſm intellcūꝫ
pōt vna accipi ꝓter alterā.Et ſic loqt̄ Aug.
nō ꝙ re ſeꝑari poſſit ſed q̄ꝫtum ad intelligē
nr̄m.Sꝫ ꝙ poſſit itelligi aliq̄d preter alteꝝ
hoc pōt eſſe multiplr̄.Aut q̄ꝫtū ad intellcūꝫ
appꝓhendentē.aut q̄ꝫtū ad intellectū reſoluē
tem.Si primo mō.ſic nō pōt intelligi aliq̄d
ſine aliquo q eſt ei rō intelligendi:ſicut de⁹
ꝓter deitatē.⁊ hō ꝓter humanitatē.pōt tam̄
intelligi effectus nō intellecta cā.⁊ inferius
nō intellecto ſuꝑiori.q꞉ pōt quis appꝓhendē
hoieꝫ nō intellecto aliquo ſuꝑioꝝ. Et ſic di
cit phs.ꝙ q vnum dicit quodāmō multa di
cit.nō ſimplr̄:ſed quodāmō q꞉ iplicite.Alio
mō ꝯtingit aliq̄d intelligere ꝓter alterū itel
lectu reſoluente.⁊ iſte itellectus ꝯſiderat ea
q̄ ſunt rei eēntialia.ſicut pōt intelligi ſbm ſin̄
ꝓpria paſſione.Et hoc pōt eſſe dupliciter
aut intellectu reſoluēte plene.aut intellectu
deficiēte.Intellectu aūt reſoluēte ſemiple-
ne pōt intelligi aliq̄d eſſe nō intellecto ꝓmo
ente.Intellectu aūt reſoluēte ꝑfecte nō pōt
intelligi aliq̄d eē primo ente nō intellecto.
Scōꝫ hūc triplicem intellectū de ꝯꝑatōe pa
tris ⁊ ingeniti ꝯtingit loq tripliciter.Si eni
loquimur de intellectu appꝓhendēte.poſſibi
le eſt hec duo intelligi altero nō appꝓhenſo.
eo ꝙ aliud ſignificatū vni⁹.aliud alterius.
Si loquamur de itellectu reſoluente adhuc
ſi ſemiplene reſoluat accipiēdo itellectū hi⁹
nois ingenitus ſolum priuatiue:ſicut accipi
unt gentiles.ſic pōt intelligi vnū ſine altero
Si aūt loquamur de intellectu plene reſol-
uente.cū ingenitus ſm ꝙ eſt ꝓprietas pr̄is
non dicat̄ ſolū priuatiue imo ponat reſpcūꝫ
poſitiuū:de neceſſitate ponit pr̄nitateꝫ.Et
ſic veꝝ eſt.ꝙ dicit aliq̄d eſſe ingenitum ne-
ceſſario ponit̄ eſſe pr̄.cuꝫ ponat̄ plenitudo
fontalitatis ꝑ illum tm̄. Qn̄ ḡ dicit Aug.
ꝙ non iō dr̄ pr̄ q꞉ ingenitus.ipſe loqt̄ de in-
tellectu appꝓhendēte.q꞉ vnū nō ē propria rō
⁊ ꝓma intelligendi alteꝝ.imo vtꝝq꞉.ſ.ige-
nitus ⁊ pr̄.dn̄t aliam rōnem innoteſcendi.tn̄
ſm reſolutionē vna ponit aliam neccīo.Un̄
diſtinctio ꝑſone patris quaſi inchoat̄ in ina
ſcibilitate.⁊ ꝯſumat̄ in paternitate.⁊ iō nō
intellecta pr̄nitate nō pōt intelligi ꝑſona illa
ꝯplete diſtincta.Et iō paternitas ē notio ꝑ
ſonalis q̄ꝫuis in rōe intelligendi ꝓus cadat i
naſcibilitas. Item q̄ritur de hoc ꝙ dicit.
negatiua porro ꝑticula nō id efficit vt ꝙ ſine

Illa ⁊c̄. vr̄ enim falſum. q: hō dr̄ ſm ſbaʒ. tm̄
albedo poteſt dici non hō. ḡ q: hō ⁊ non hō
ↄ̄dictorie opponūẗ. ⁊ de quolʒ affirmatio vl̄
negatio. ḡ albedo eſt nō hō. ⁊ albedo ē qua
litas. ergo ⁊c̄. Si tu dicas ꝙ Aug. loquitur
ſm ꝙ facit negationē in gnē. tūc obr̄. ꝺ hoc
ꝙ eſt nō ſba. ↄ̄ſtat ꝙ nō pōt facere negatōeʒ
in gnē. ḡ cū nō ſba non dicaẗ niſi de alijs ge
neribus pʒ ⁊c̄. Rñ. dō. ꝙ moduʒ dicendi
ſm ſbam circa terminū negatiuū ſiue infini-
tum dupl'r eſt accipere aut q̄ʒtū ad ſignifica
tum. aut q̄ʒtū ad ſuppoſitū. Si q̄ʒtū ad ſigni
ficatū. q: terminꝰ negatus trahit ſignificati
onē ab extremis. idē eſt modus dōi. q̄ʒtū ad
ſignificationē in termino negato ⁊ affirma-
to. Vñ ſicut hō dr̄ ſm ſbam q̄ʒtum ad ſigni-
ficatōeʒ. ita ⁊ nō hō. qñ eni dico. hic ē homo
ſbam p̄dico. qñ dico hic ē nō hō ſbam remo
ueo. Si aūt loquamur q̄ʒtuʒ ad ſuppōnem
tūc ꝓ alio ſupponit terminꝰ negatꝰ. ⁊ affir-
matꝰ ſic opponit, ⁊ ſic nō intelligit Auguſti.
Itē q̄ritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ nō genitꝰ refer
tur ad nō genitorē. Vr̄ enim dicere falſum:
q: ois relatio ponit duo extrema. ḡ ſi nō ge
nitꝰ referẗ ad nō genitorē. necē eſt ad hoc ꝙ
aliqs ſit ingenitꝰ ꝙ ſint duo quoꝝ vnꝰ ſit nō
genitꝰ alter nō gēitor. Contra. eſto ꝑ im-
poſſibile ꝙ nullꝰ eēt niſi vnꝰ ſolꝰ ille vtiqʒ eſ
ſet nō genitor. Rñ. dō. ꝙ referri ad aliquē
hoc pōt eē dupliciter. Aut ſm rōem exiſten
di. aut ſm rōnē intelligendi. Scōm rōnē exi
ſtendi qñ iportaẗ habitudo realis. Scōʒ rō
nem itelligēdi qñ p̄uaẗ hitū realis. Ad hoc
eni ꝙ itelligaẗ p̄uatio hitudinis necē ē itel-
ligere hitudinem. Et ad hoc ꝙ hitudo itel
ligaẗ necē ē itelligi duo extrema. vt affirma
ta. ⁊ ita ad hoc ꝙ intelligaẗ priuatio hitudi
nis ſiue relatiōis. necē ē intelligi duo extre-
ma negata. Et q̄ʒtum ad hoc dicit Augu.
nō genitū referri ad nō genitorē q: non pōt
capi intellectꝰ eiꝰ niſi ꝑ intellectum illiꝰ. ⁊ ita
q̄ʒtū ad rationem dicēdi dr̄ ſm relationem.
ſicut nō hō dr̄ ſm ſbam. Itē q̄riẗ de hoc
ꝙ dicit cū dr̄ nata ſapia: ſapia eēntiam ſigni
ficat. ḡ ſm hoc licebit loco ſapie ponere eēn
tiam cū faciat eiꝰ intellectū: ꝙ falſū ē. Rñ.
dō. ꝙ eſt loq de noie ſapie q̄ʒtum ad ſignifi
catum. vel q̄ʒtū ad ſuppoſitū. q̄ʒtū ad ſignifi
catū dicit eēntiam: ſʒ tñ ſupponit ꝑſonā. ⁊ ita
adiectm̄ reſpicit ipm rōe ſuppoſiti. cū dicitur
ſapia nata nō rōne ſignificati. Nec ſeqẗ ꝑꝑ
hoc ꝙ loco ſapie poſſit poni eēntia. q: cū ſa
pia ſit de noibꝰ medijs. pōt ſupponi ꝓ ꝑſoā
⁊ trahi ad ſuppoſitum: ſʒ eēntia cū ſit nomē
abſtractiſſimū nō. Itē q̄ritur de hoc ꝙ di
cit. ꝙ imago aliqñ intelligentiā eēntie facit
⁊ tūc ad ſe dr̄. Vr̄ enī falſuʒ. q: imago ſemꝑ
ↄ̄notat imaginatū: ſed nō poteſt idē eē ima-
go ⁊ maginatū. ḡ ſemꝑ dr̄ relatiue: Rñ.
dō. ꝙ imago ſemꝑ dicit reſpectū vel ad crea
tū vl' ad increatū. Et qñ dicit reſpectū ad i
creatum dr̄ ꝑſonaliter ⁊ relatiue ſm reʒ. qñ
aūt reſpectu creature eēntial'r dr̄ ⁊ ad ſe nō
q̄ʒtū ad modū dicēdi: ſʒ q: toti trītati ↄ̄uēit
Et p̄terea aliud nomē multiplicem
notificās relationē. Supra egit ma
giſter. de ꝓprietate ꝑſonali q̄ ē ina-
ſcibi as. hic ſo agit de ꝓprietate ſiue noti
one nō ꝑſonali q̄ eſt cōis ſpiratio. ſignificata
ꝑ hoc nomē principiū. ⁊ qm̄ illud nomē non
tm̄ notionaliter accipiẗ imo etiam eſſentia-
liter. ideo primo diſtinguit huius nois mul-
tiplicem. ſo manifeſtat hiꝰ nois vnitatē. ſm
ꝙ dicitur de patre ⁊ filio reſpectu ſpūs. ſ. oñ
dens ꝙ ſunt vnum principiū ſpūs. ſ. ⁊ hoc
ibi. deinde in eodem li. continue. prima parſ
habet duas. In prima diſtinguit hiꝰ nomis
multiplicitatē. In ſa vero membra ſue diſti
ctionis explanat. oſtendēs per auctoritates
ꝙ principium hʒ omnes illas acceptiones.
⁊ hoc ibi. ⁊ pater ab eterno principium eſt
filij. Deinde in eodem lib. ⁊c̄. Hec eſt ſe
cunda pars in qua agit de hoc nomine prin
cipium ſpecialiter prout dicitur notionaliẗ
⁊ eſſentialiter. ⁊ primo oſtendit ꝙ pater ⁊ fi
lius ſunt vnum principium ſpiritus. ſ. ſecun
do qua vnitate ſunt vnum. ſ. vnitate notio
nis. vltimo cap. Unum autem principium
ſunt ⁊c̄. vbi oſtendit ꝙ eadem notione ſunt
principiū. ⁊ ꝙ illa notio eſt ſpiratio.
Ad euidentiam eorum que dñr in p̄
ſenti. di. de hoc nomine principium
duo qñr. Primo queritur de ip-
ſo quantum ad multiplicitatē. Scđo quā
tum ad vnitatem. Et q̄ʒtum ad primum
qñr duo. Prio ſuppoſito ꝙ nomē princi
piū accipiaẗ eēntialiter q̄riẗ vtꝝ poſſet acci
pi ꝑſonaliter ſiue notional'r. Scđo dato ꝙ
eſſential'r ⁊ notional'r. q̄riẗ vtꝝ de illis duo
bꝰ modis accipiaẗ vniuoce vel equoce.

Quod aũt accipiaꝛ notionaliter oñditur sic. Aug. v. de tri. pater ad filiuꝫ principiũ est qꝛ genuit eũ. ergo idẽ iportatur noīe pncipij ꝙ noīe gnōis. ergo teneꝛ ꝑsonaliter siue notionaliter. Itẽ hoc vr̃ rōne qꝛ vbicũqꝫ est v̾a rō emanatiōis ⁊ originis. ibi ē v̾a rō principij: sed in diuinis v̾e ⁊ ꝓpe est rō emanationis. ergo ibi v̾e ⁊ ꝓpe ē rō principij. Cōtra. pncipiũ ⁊ pmum sũt idẽ. ergo vbi cadit rō principij ē dr̃e pmum: ⁊ vbi est dr̃e pmum. ē dicere prius. qꝛ suplatiuũ ꝑsuppōit ꝯpatiuũ. ⁊ vbi prius ibi posteriꝰ. ergo a primo. vbi rō pncipij ibi est ratio posterioris: sed in diuinis nullomō recipiꝛ ꝙ vna ꝑsona sit posterior altera. ergo nullomō ꝑsona est principiũ ꝑsone. Item in creaturis. idẽ ē principiuꝫ ⁊ initiũ: sicut pꝫ ꝑ phm. ergo vbi nō recipiꝛ initium nec principiũ: sꝫ oēs ꝑsone in diuinis sũt sine initio. ergo ⁊ sine pncipio. ergo pncipiũ nō dic̃ respectũ ꝑsone ad ꝑsonã. ergo non accipiꝛ ꝑsōaliter siue notionaliter. Itẽ idem ē cã ⁊ pncipiũ re. differẽs rōne. qꝛ pncipium dr̃ q̃ꝫtũ ad fieri. cã q̃ꝫtũ ad eē. ergo si maioris nobilitat̃ est esse q̃ꝫ fieri ꝓprius dꝫ ibi accipi rō cāe q̃ꝫ pncipij: sꝫ nō recipiꝛ ꝙ vna ꝑsona sit cã ⁊ alia sit effectus. ergo nec dꝫ recipi ibi ītentio pncipij. Item deꝰ ē alpha. ⁊ o. pncipium ⁊ finis. ⁊ vtꝝ q̃ꝫ ē equalis nobilitat̃: sꝫ intentō finis ita dr̃ de deo essentialiter ꝙ nullomō ꝑsonalr̃. deus. n. ē ita finis creature ꝙ nō est finis ꝑsone. ergo similiter videꝛ ꝙ ita sit pncipium creature. ꝙ nullomō sit pncipiuꝫ ꝑsone.

Rñ. dō. ꝙ in diuis est v̾a origo siue emanatio. ⁊ nō tm̃ v̾a: sed etiã ꝯpletissima. Ad hoc aũt ꝙ sit ꝑfectissima. necē est ꝙ emanãs hēat cum ꝓducẽte equalitatẽ oīmodam ac vnitatem in sb̃a: qꝛ nihil pōt equari deo nisi deus. Si ergo emanatio ⁊ origo dꝫ exprimi cōuenienter ⁊ catholice debẽt recipi noīa dicentia originis v̾itatẽ. ⁊ nō recipi noīa iportantia in ꝑfectionẽ. vel diuersitatẽ vel ineq̈litatem. Qm̃ ergo principiũ ⁊ pncipiatum. dñt originis v̾itatẽ. iō vtrũqꝫ recipiꝛ in diuinis. maxime aũt intentio pncipii. sed qm̃ posterius dicit ĩꝑfectionẽ ⁊ initiũ silr̃ qꝛ dicit ĩꝑfcãꝫ durationẽ. s. inceptionem. ⁊ intẽtio cāe iportat diuersitatẽ. qꝛ cã est cuius eē sequiꝛ aliđ. ⁊ intentio finis ineq̃litatẽ. qꝛ finis melior est his q̃ sunt ad finẽ. iō nec intentio pōris ⁊ posterioris. nec initij. nec initiati nec cāe ⁊ effectus nec finis ⁊ eius ꝙ est ad finẽ recipiꝛ i ꝑsona respectu ꝑsone: sed intentio ꝓducentis ⁊ ꝓducti. qꝛ possibile ē ꝙ ꝓductus sit summe ꝑfectus. ⁊ eq̃ꝛ ꝓducẽti. iō recipiꝛ in diuinis. similiter ⁊ intentio pncipij. Ad illđ ergo ꝙ obr̃. ꝙ ad pncipiũ sequiꝛ priꝰ ⁊ ad hoc posterius. dō. ꝙ sicut dr̃ ſm Hylariũ pater est maior filio. nec tñ filius minor qꝛ sonat imꝑfectionẽ hoc ꝙ est minor. iō q̃ꝫuis recipiaꝛ ꝙ pater sit pōr filio qꝛ iste est ab illo nō ecōuerso. nō tñ recipiꝛ ꝙ iste posterior: attñ nec rō pōris oīo ꝓprie recipiꝛ. Quia cũ in diuinis sit ordo ⁊ origo. ꝓpe est origo ⁊ minus ꝓprie ordo. nec est nisi solum rōe originis. q̃ꝫtuꝫ ergo pncipiũ pncipaliter iportat originẽ. ⁊ prius ordinẽ. iō simpliciter recipitur intentio pncipij. Intentio v̾o prioris minus ꝓpe ⁊ cũ determinatōe. Intentio aũt pncipij ꝓut ꝑuat anteriꝰ ꝓprijssime recipiꝛ in deo maxie q̃ꝫtũ ad ꝑsonam patris. ⁊ iō nō sequiꝛ ꝙ ita ꝓpe dicaꝛ prius ꝙ tm̃ dicit respectuꝫ ad posteriꝰ

Ad illud ꝙ obr̃. de iītio. dō. ꝙ initiũ vno mō accipiꝛ large ad pncipiũ eēndi ⁊ durãdi. Alio mō ꝓpe ad pncipiũ durandi. vt illud dicaꝛ habere initiũ ꝙ incepit esse. pmo mō pōt accipi. ⁊ sic accipit Hylarius in littera. ſcđo v̾o mō nō pōt. ⁊ sic nō equalet principio.

Ad illud ꝙ obr̃. de cã ꝙ idem ēst ꝙ pncipiũ. dō. ꝙ in creaturis idẽ ē pncipiũ ⁊ cã. ⁊ hoc est qꝛ ꝓductum differt a ꝓducente. ⁊ iō pōt dici effectus eiꝰ. ⁊ illud pōt dici cã. ⁊ in idẽ ꝯcurrũt intentio cāe ⁊ pncipij ⁊ similiter nomẽ: sed nō ita in diuinis. qꝛ ibi pōt eē vniꝰ sb̃e ꝓducens cũ producto. iō non valet illđ.

Ad illud ꝙ obr̃. de fine iam pꝫ Rō. qꝛ finis q̃ꝫtũ est de se dicit excessuꝫ bonitatis respectu eiꝰ ꝙ est ad finem. nō sic pncipiũ respectu eius ꝙ est ex illo. Et iō deꝰ nō pōt esse finis nisi creature inequalis. pōt tñ esse ⁊ ē pncipiũ ꝑsone oīo equalis. Ideo vna ꝑsona non est finis alterius. ē tñ principium.

Secũdo q̃riꝛ vtꝝ hoc nomẽ pncipiũ cum accipiaꝛ eēntialiter ⁊ notionaliter. vtꝝ dicaꝛ equoce vel vniuoce. Et ꝙ vniuoce videꝛ. Basiliꝰ dicit. ꝙ filio dĩ accipe cũ creaturis ē cōe: sed habere ꝑ essẽtiam ꝓprium. Si ergo cōe est accipere. ergo ⁊ dare. ⁊ s. hoc. cum penes hoc accipiaꝛ ratio pncipii respectu filij ⁊ respectu creature. vr̃ ꝙ dicaꝛ vniuoce. Itẽ sic differt principiũ

essentialiter dictū ⁊ notionaliter sicut sapia
⁊ sapia genita: ꝫ nō dr̄ equoce sapia sic ⁊ sic
ḡ ⁊ c̄. Ité nihil dr̄ multiplr̄ ex hoc ꝙ dr̄ d̄
gnē. ⁊ de spe. siue ex hoc ꝙ h̄ꝫ vnū supposi
tū. ⁊ pl'a: q: multiplicitas respicit significati
ones diuersas nō supposita: sed principium
eēntialr̄ dictū est in plus ⁊ plibꝰ ꝯuenit quā
notionaliter. ⁊ ꝯuenit eisdē ipsis. ḡ nō dicit̄
multiplr̄: sed vniuoce. Ité ꝙ non dicatur
analogice vr̄. q: vbi est analogia ibi pꝰs ⁊ po
sterius: ꝫ in diuinis nō ē priꝰ ⁊ posteriꝰ: ergo
nec analogia. Et iteꝝ vr̄ ꝙ nec equoce. qa
vbi ē equocō ibi ē diuersitas significationis
sed ꝑsona ⁊ eēntia nō sūt diuersa. ḡ non pōt
accipi equoce. Sꝫ ꝯ. ꝙ dicat̄ multipliciter
vr̄ pmo ꝑ magr̄m in littera. q dicit ꝙ hoc no
mē pncipiū multiplicem facit intelligentiaꝫ.
ḡ dr̄ multiplr̄. Ité h̄ ipm vr̄ rōne q: isti ac
tus gnāre. spirare. creare. sūt ipsius pncipij
ſm ꝙ differēter accipit̄: ꝫ nō est vnā cōeꝫ rō
nem inuenire ad istos actus. ḡ nec ad pnci
piū ꝙ dicit respectū sic differentē. Ité re
gula ē phi. ꝙ si aliqd in vna sui acceptiōe h̄ꝫ
vnū oppositū, ⁊ in alia aliud. dr̄ multiplr̄: ꝫ
pncipiū essentialiter dr̄ respectu creati. ⁊ no
tionaliter respectu icreati. ḡ multiplr̄ sic ⁊ sic.

Ité pncipiū eēntialiter dictū dr̄ tpaliter.
notōnaliter dictū etnaliter. ꝫ nihil ē cōevni
uocū eterno ⁊ tpali. ḡ ⁊ c̄. Rñ. dō. ꝙ aliqd
nomē accipi differenter in dis pōt eē triplr̄.
Aut q̄ꝫtū ad suppositū. aut q̄ꝫtū ad significa
tū. aut q̄ꝫtū ad ꝯnotatū. Primo mō accipit̄
differēter hoc nomē deꝰ. cū dr̄ deꝰ ē trinitas
⁊ deꝰ gnāt. q: in pmo stat ꝓ nā in ſo ꝓ ꝑsōa
⁊ illud nō inducit aliq̄ꝫ multiplicitatē. Alio
mō ꝯtingit terminū differēt̄ accipi q̄ꝫtuꝫ ad
significatū. ſm ꝙ ipse terminꝰ in vna sui ac
ceptiōe significat eēntiā in aliā ꝑsonaꝫ. sicut
hoc nomē pr̄. put dr̄ deus pr̄ filij. ⁊ ꝓut dr̄
pr̄ nr̄. ⁊ h̄ inducit equocōeꝫ. q: ē diuersitas
signis. nō in re ipsa: ꝫ in significādo. Tertio
mō ꝯtingit different̄ accipi rōe ꝯnotati. vt
puta hoc nomē pncipiū dictū eēntialr̄ ꝯno
tat effectū creatū. dictū ꝑsonaliter nihil ꝯno
tat creatū. ⁊ illud inducit multiplicitatē ſm
analogiā. nō ſm equocōeꝫ. Scōm analogiā
qdē q: accipit̄ ꝓ diuersis siue diuersa ipor
tat. q nō h̄nt nisi vnitatem ꝓportiōis. ⁊ iō
neciō opꝫ ꝙ ꝯcidat ibi analogia. ꝫ nō equo
catio. equocatio eni. h̄ꝫ plures institutiōes ⁊

determinate accipit̄ ꝓ q̄libꝫ. sicut pꝫ i hoc no
mie canis: sed nō sic se h̄ꝫ hoc nomē pncipiū
nā pncipiū de sua ipōne ipositū ē ab actu ꝓ
ducendi nō creādi nec gnāndi. Vñ sicut pro
ducere de ꝓductōe filij ⁊ creature nō dr̄ eq
uoce: ꝫ analogice. ita ⁊ hoc nomē pncipium
ſm has tres accipit̄ ꝯpatiōes differenter.
Concedo ḡ ꝙ ibi est multiplicitas quedam
q̄ꝫuis nō sit multiplicitas simplr̄ sicut equo
catiōis ꝓpe dicte. ⁊ ꝯcedēde sunt rōnes ad
hoc. q: nō ꝯcludūt ꝙ sit ibi equiuocatio u ā.
tñ illud v̄bū phi intelligit̄. qñ nom̄ h̄ꝫ diuer
sa opposita q̄ nō vniunt̄ in aliquo nec vni
uoce nec analogice ꝙ sit illi termino opposi
tum: ꝫ pmo ⁊ ꝑ se opponūt̄ nō sic aūt ē in ꝓ
posito. q: pncipiū nō dr̄ pmo ad filiuꝫ vl' ad
creaturā sed ad hoc ꝙ est ꝓductum: siue pn
cipium. ꝙ qdē dr̄ de filio ⁊ de creatura quā
uis nō vniuoce sed analogice. Ad illud ꝙ
obr̄. d̄ basilio. dō. ꝙ basiliꝰ accipit cōe ꝓ ana
logo. ꝙ ē mediū inter pure equocū ⁊ vniuo
cū. Ad illud ꝙ obr̄. de sapia. ⁊ sapia nata
dō. ꝙ nō est sil'e. q: ibi nō ē diuersificatio ni
si solū q̄ꝫtum ad suppositū. hic aūt ē q̄ꝫtū ad
ꝯnotatū. ⁊ ꝑ hoc pꝫ sequens. Ad illud ꝙ
obr̄. vltio ꝙ nō cadit ibi pꝰs ⁊ c̄. dō. q̄ꝫuis ñ
cadat ibi pꝰs ⁊ posteriꝰ in se cadit tñ respectu
effectus. q: in ꝯpatōe ad effectū accipit̄ ana
logia. Qd̄ aūt obr̄. ꝙ nō ē ibi diuersitas. dō
ꝙ veꝝ ē in re. tñ in significando ⁊ intelligen
do aliud ē intelligere eēntiam. aliud itelligē
ꝑsonam. ita ⁊ dr̄e. ac ꝑ hoc ⁊ significare. Et
iō q̄ꝫuis nō sit diuersitas a pte rei absolute.
nihilominꝰ pōt esse a pte signis.

Onseqnt̄ est qō de ſo articulo. s. de
vnitate hiꝰ nois pncipium. Et cir
ca hoc qr̄r duo. Primo q̄rit̄ vtꝝ
pr̄ ⁊ filiꝰ possint dici vnū pncipiuꝫ spiritus. s.
Scdo vtꝝ possint dici vnus spirator vel
idē principium spūs. s.

Uod aūt possint dici vnū pncipium
spūs. s. vr̄. in l'ra dr̄ fatenduꝫ ē prēm
⁊ filiū vnū esse pncipiū spūs. s. Ité
rōe vr̄. q: vniꝰ principiati. vnū est principiū
i vno gnē: ꝫ spūs. s. ē vnꝰ. ḡ vnū h̄ꝫ pncipiū.
ḡ si imediate ⁊ ꝑfecte ē a prē ⁊ filio. sūt ḡ pat̄
⁊ filiꝰ vnū pncipiū. Ité pater ⁊ filiꝰ spirāt
aut ḡ vna potētia aut duabꝰ. cōstat ꝙ vna:
q: cū vna ē i eis eēntia. ē ⁊ vna potētia. ergo
cū res dicat̄ esse principiū rōne potentie. ⁊

vna ſit potētia in p̄re ⁊ filio. pꝫ ⁊c̄. Jté ſic̄
tres ꝑſone. vnica creatōe creāt. ita due vni-
ca ſpirōne ſpirāt. ſꝫ tres q: vnica creatōe cre
ant ſūt vnū ꝑncipiū creature. ḡ due vnū ꝑn
cipiū. ſpūs. ſ. Cōtra cū dr̄. ſūt vnū ꝑncipi
um ſpūs. ſ. Aut vnū dicit vnitaté eéntie aut
vnitaté ꝑſone. aut notōis. nō eéntie q: tunc
ſpūs. ſ. eét ꝑncipiū ſpūs. ſ. nō ꝑſone. q: tūc p̄r
⁊ filiꝰ eént vna ꝑſona. ḡ notiōis. Sꝫ ꝯ. ſi pat̄
⁊ filiꝰ ꝑꝑ vnitaté notiōis dn̄r vnū ꝑncipiū. ḡ
ab oppoſitis pater ꝑꝑ pluralitaté notiōis p̄t
dici plura ꝑncipia. Jté ſi p̄r é ꝑncipiū ſpꝰ
ſ. ⁊ filiꝰ ꝑncipiū. ⁊ hoc ꝑncipiū nō eſt illud. ḡ
ſūt duo ꝑncipia. Jté pater ⁊ filiꝰ ſūt vnum
ḡ vnū ꝑncipiū é pater ⁊ filiꝰ. ⁊ ſi hoc. ḡ pater
é filiꝰ. Jté ſi ſunt vnū ꝑncipiū. aut vnū ꝙ
eſt p̄r. aut vnū ꝙ nō eſt pater. ſi vnū ꝙ é p̄r.
ḡ pater ⁊ filiꝰ ſūt p̄r. ſi vnū ꝙ nō eſt pater: er
go p̄r nō é ꝑncipiū ſpūs. ſ. Rn̄. dō. ꝙ oés
iſtá ꝯcedūt. p̄r ⁊ filiꝰ ſūt vnū ꝑncipiuꝫ ſpūs. ſ.
qm̄ Aug. iſtá ꝓponit ⁊ dicit. ſꝫ in mō intelli-
gédi diuerſificat̄. ná qdá dn̄t ꝙ hoc nomen
ꝑncipiū nō dicit ibi eéntiá nec ꝑſoná nec no
tioné ſꝫ dicit ꝯueniétiá duaꝝ ꝑſonaꝝ in vni
ca notōe. Et dn̄t ꝙ ſicut hoc nomé trinꝰ ſpá
liter é īpoſitū ad inſinuandá trinitaté ſuppo
ſitoꝝ vt ꝯueniūt in vnitate nē. ſic in ꝓpoſito
dn̄t ſe h̄re. Sꝫ cū nō ſit facile hiꝰ ꝑōnem ſiue
trāſlationé ⁊ v̄tute vocabuli accipe. hec pō
nullá h̄re dignoſcit̄ firmitaté. Et ideo fu
erūt aliȷ̄ q dixerūt ꝙ hoc nomé ꝑncipiū im-
portat notioné ī adiacétia. ⁊ é nomé adiectie
retétū. Et iō h̄ adiectm̄ noīſ noīale ꝙ é vnū
cadit a rōe noīs ⁊ tenet̄ aduerbial̄r vt ſit ſen
ſus. p̄r ⁊ filiꝰ ſunt vnū ꝑncipiū. i. vno mō pro
ducūt ſiue ſpirāt ſpm̄. ſ. Sꝫ qm̄ hoc nomé ꝑn
cipiū de ſua impōe nomé é ſb̄ſtātm̄ vt pꝫ. nō
vr̄ adhuc pō iſta eé rōabil̄. Et iō fuerūt ter
tiȷ̄ q dixerūt ꝙ hoc nomé ꝑncipiū ꝗ̄ꝫtū é de
ſe ſtat ꝓ eéntia. ⁊ ꝯtingit ipm ꝑ additionem
trahi ad ꝑſoná. Et cū dr̄ p̄r eſt ꝑncipiū filiȷ̄
trahit̄ ad ꝑſonaꝫ patris. qn̄ v̄o dr̄. p̄r ⁊ filiuſ
ſūt vnū ꝑncipiū ſpūs. ſ. ſtat ꝓ eſſentia vel nā
inꝗ̄ꝫtū é in duabꝰ ꝑſonis ⁊ illud vr̄ ꝯſonare
Anſel. dicéti ꝙ pater ⁊ filiꝰ ſpirāt inꝗ̄ꝫtū vt-
qꝫ idem deus. ⁊ dn̄t ꝙ vnū dicit vnitaté cir
ca hūc terminum ꝑncipiū. nō ꝑſone. ſꝫ eéntie
vel nē. vt eſt in duabꝰ ꝑſonis. Sꝫ qm̄ Aug.
vr̄ dr̄e ꝙ ꝑncipiū dictum de p̄re ⁊ filio dicat
notioné cōem. ſil̄r magr̄ dicit vltio. cap. ꝙ di
cit vnitaté notōis ⁊ ꝑncipiū iportat notioné
⁊ eéntia nō refert̄. iō nec iſte modꝰ é adhuc
oīo ꝯueniés lꝫ ſit aliȷ̄s ꝓbabilior. Et iō é
quartꝰ modꝰ dicédi. ꝙ hoc nomé ꝑncipium
ſtat ꝓ notōe. nō tm̄ incōpōne ad ſuppoſituꝫ
ſꝫ ad nām ⁊ vi ſpiratiuá: ⁊ vnū iportat vnita
tem circa ipm ſm ꝙ ꝯpetit eius acceptioni.
Et hoc pꝫ ſic. Cū eni pater ⁊ filiꝰ ſpirét. ſ. ſ.
inꝗ̄ꝫtū vnꝰ deus iꝓceſſibilis. ⁊ inꝗ̄ꝫtū vnus
deꝰ ſit i eis volūtatȷ̄ vnitas inꝗ̄ꝫtū in ꝓceſſi-
bilis ſit voluntatis fecunditas. Et inꝗ̄ꝫtum
vnꝰ deꝰ inꝓceſſibilis ſit in eis volūtatȷ̄ vna
fecunditas ⁊ vna fecūditas volūtatis dicat
vnitaté ꝑncipiȷ̄. dō. ꝙ ſine diſtinctōe ꝯceden
dū é ꝙ pater ⁊ filiꝰ ſūt vnū principium. ſ. ſ.
Et ad illud. ꝙ q̄rit̄ ꝗ̄ꝫ vnitaté dicat hoc ꝙ
eſt vnū circa ꝑncipiū. dō. ꝙ cū hoc nomé ꝑn
cipiū. de plibꝰ ſil̄ dicat̄ nō pōt ſtare ꝓ ꝑſona
⁊ cū iteꝝ dicat reſpectū ad ꝑſoná nō pōt ſta
re ꝓ eéntia. ḡ necé é ꝙ ſtet ꝓ notiōe. Cum ḡ
dr̄. p̄r ⁊ filiꝰ ſunt vnum principū. vnum dicit
vnitaté notōis incōpōne tm̄ ad vnitaté nē. ⁊
vis ſpiratiue ſicut patebit in alio ꝓblemate
⁊ pꝫ etiá ex p̄dictis. Ad illud ḡ ꝙ obr̄ pꝰ
modū ꝙ hoc principium nō é illud demon-
ſtrato patre ⁊ filio. rn̄deri pōt dupl̄r. primū
qdé ꝙ nō pōt dici hoc ⁊ illud. q: ꝑ reſpectuꝫ
nō cadit diſtinctio niſi vbi é ex diuerſis cāis
vnio. Qm̄ igit̄ vnio oīmoda é in noīe prin-
cipiȷ̄. ita ꝙ nō multiplicat̄. iō nō é ibi dicer̄ h̄
⁊ illud. Al̄r pōt dici. ꝙ cū dr̄ hoc ⁊ illō. aut
demōſtrat formá. aut ſuppoſitū. aut vtrūqꝫ
ſi formam falſa é. ſi ſuppoſitum vel vtrunqꝫ
v̄a é rōe ſuppoſiti. Et iō nō ſequit̄ ꝙ duo. q:
forma nō multiplicat̄. Sil̄r pōt argui in hoc
noīe deꝰ. Ad duo ſeq̄ntia rn̄dent qdá qō
hoc nomé principium nō pōt ſubiȷ̄ci nec ad
eum pōt fieri relatio ꝙ tenet̄ adiectiue: ſed
illud nihil é. q: nomé eſt ſb̄ſtantm̄. ḡ pōt ſub
iȷ̄ci ⁊ p̄dicari ⁊ ad eum relatio fieri. Et ſi di-
cāt ꝙ ad hoc inuérum é illud nihil é q: non
pōt ꝓbari. Et iteꝝ inuentio dꝫ h̄re rōnem.
⁊ nos videmꝰ ꝙ pōt fieri relō. vt ſi dicatur.
Jn principio erat v̄buꝫ in quo ꝑncipio erat
ſpūs. q: nō in alio erat: ſꝫ in eodé pōt etiam
ſubiȷ̄ci. q: ſi p̄r é principiū ſpūs. ſ. A ſimplici
ꝯuerſa princiū. ſ. ſ. é p̄r. Propter hoc al̄r
Rn. ꝙ cū dr̄ vnum principium. vnum dicit
vnitaté notōis q̄ cōis é duobꝰ. ⁊ q: vnitaté
dicit cōem. iō é hic ꝯn̄o. vnum principium.

ſpūs.ſ.ē fili⁹ ⁊ pr̄.ḡ fili⁹ ē pr̄.ſicut hec.vn⁹ de⁹ ē pr̄ ⁊ fili⁹.ḡ pr̄ ē fili⁹. Ad vltimū ꝙ obi̇̄.aut vnum ꝙ ē pater ⁊ c.dd̄.q: dicit cōem ſpirationē vt ē in plib⁹.iō nō ↄtigit diuidere.aut vnū ꝙ ē pater.aut vnū ꝙ nō ē pr̄. vt ſi dicatur.oīs hō ē aīal.aut aīal ꝙ ē albuʒ.aut al' ꝙ nō eſt albū.neutꝝ ē dare.q: al' cōit̄ ſtat ꝓ albo ⁊ nō albo.ita ꝙ ꝓ vtroqʒ ſimul reddit loqutiōeʒ v̄aʒ. Silr̄ in ꝓpoſito principium ſtat ꝓ principio ꝙ eſt pr̄. ⁊ ꝙ eſt fili⁹. ⁊ iō nō licet ibi diuidere ⁊ deſcēdere.imo ē ibi figura dictionis ex mutatōe ſuppōnis.

Cōo q̄rit̄ vtꝝ iſte ſint ↄcedende pr̄ ⁊ fili⁹ ſunt vnuſ ſpirator.vel ſunt idē principiū.ſ.ſ. Et ꝙ hec ſit ↄcedēda ſunt vn⁹ ſpirator.vr̄.q: pr̄ ⁊ fili⁹ nō ſūt vnuʒ principium niſi q: ſpirāt vnica ſpiratione. ḡ cū hoc nomē ſpirator iportet ipſam ſpiratōʒ pr̄ ⁊ fili⁹ ſunt vn⁹ ſpirator. Itē q: pr̄ ⁊ fili⁹ vnica creatiōe creāt.nō tm̄ dr̄ vnū principium creature ſʒ etiā vn⁹ creator.ḡ cum ſilr̄ vnica ſpiratōe ſpirēt ſunt vn⁹ ſpiratō. Itē ꝙ ſint idē principiū vr̄.q: vnitas n̄ multiplicata facit idēptitatē oīmodā: ſed pr̄ ⁊ fili⁹ ſt̄ vnū principium ſpūs.ſ.ita ꝙ vnitas principij nullomō multiplicat̄ in illis.ḡ ſunt idem principiū. Itē hec ē v̄a.pr̄ ⁊ fili⁹ eadē ſpiratione ſpirāt: ſʒ idē iportat̄ hoc noīe principium.ꝙ hoc noīe ſpirō.ḡ ab eqpollēti.pr̄ ⁊ fili⁹ ſunt idē principiū. Cōtra.ſpirator ⁊ q ſpirat eqpollēt.ḡ ſi ē vn⁹ ſpirator.ḡ vn⁹ ⁊ q ſpirat: ſed hec ē falſa vn⁹ ſpirat.q: nō vnus ſʒ duo ſunt q ſpirant.ḡ ⁊ c. Itē ſpirator iportat ipaʒ ſpirōeʒ in ↄcretōe ad ſuppoſituʒ Aut ḡ illud ē eēntia aut pſona.nō eēntia.ergo pſona.ḡ ſi pr̄ ⁊ fili⁹ ſunt vn⁹ ſpirator: ſunt vna pſona vel ipoſtaſis. Itē.ꝙ hec ſit cōcedēda ꝙ ſint idē principiū vr̄.Si eni ſūt idē principiū: ſunt idē: ſed hec ē falſa: ꝙ pr̄ ⁊ fili⁹ ſūt idē.ḡ ⁊ prima eſt falſa.ꝙ autē ſeq̄at̄ manifeſtum ē. Bn̄ enim ſeq̄t̄.ſunt idē aīal.ḡ idē. Qd̄ iterꝝ hec ſit falſa.ſunt idē.pʒ q: ſunt diſtincti.ergo nō ſunt idē. Itē hoc ꝙ ē ideʒ ē ꝓnomē relatm̄ ergo cum ꝓnomē certam deſignet pſonā. ⁊ relatm̄ ſit notans idēptitatem in eo ꝓ quo refert.ſignificat idēptitateʒ in ſuppoſito: ſed illud nō ē eēntia ſʒ pſona.ḡ ſignificat ꝙ ſint eadē pſona.ꝙ cum ſit falſuʒ reſtat ꝙ illa loqutio ē falſa. Rn̄.dd̄. ꝙ h̄ loqutio pr̄ ⁊ fili⁹ ſunt vnū principiū ſpūs.ſ.ſimpliciter recipit̄.hec aūt pr̄ ⁊ fili⁹ ſunt vn⁹ ſpirator nō recipit̄. ⁊ hec ſilr̄ nō admittit̄ pater ⁊ filius ſunt idē principium.q̄uis eni videatur eqpollere illi nō tn̄ eqpollent.differenti enim mō in his loqutiōib⁹ ſpiratiōis notio ſignificat̄. Propter ꝙ notandū ꝙ notio pt̄ ſignificari duplr̄.ſ.in abſtractiōe. ⁊ in ↄcretiōe. In abſtractōe vt ſi dicat̄ ſpiratio.in cōcretōe vt ſi dicat̄ principiū vel ſpirator. In ↄcretiōe aūt pōt ſignificari vel incōpatione ad ſb̄m.in rōe ſuppoſiti.vel incōpatione ad ſb̄m in rōe actiui.vel vtroqʒ mō. Significatur igit̄ notio ſpiratiōis incōpatione ad ſb̄m in rōe ſuppoſiti.ꝓ hoc nomē ſpirator. ꝙ eſt nomē v̄bale. Et q: ſuppoſitum hi⁹ notōis eſt pſona ⁊ nō vna pſona ſʒ due.iō dicim⁹ duos ſpiratores non vnuʒ.nec ē ſile de hoc ꝙ eſt creator.q: cū ſit nomē eēntiale ſignificat in ↄcretiōe ad ſb̄m ꝙ eſt ſb̄a. ⁊ illud ē vnum in tribus ſʒ notio ad pſonaʒ q̄ de ſe multiplicatur non eſt vna in duobus. Significat̄ etiā notio incōpatione ad ſb̄m in rōne actiui vt ꝓ hoc nomen principium ꝙ dicit originē ⁊ qm̄ ſb̄m agit per virtutem. ⁊ virtus reſpicit naturam.cum in patre ⁊ filio ſit vna natura ⁊ vna virtus non multiplicata.per hoc nomen principium ſignificatur notio ſpirationis vt nullomodo multiplicata. Ideo dicimus pater ⁊ filius ſunt vnum principium ſ.ſ. vt vnum dicat vnitatem notionis ⁊ vis ſpiratiue ⁊ nature in ſpirantibus.hinc eſt ꝙ pater non dicitur plura principia licet plures habeat notiones: quia non hʒ ſʒ diuerſas vires ⁊ naturas. Significatur etiā notio in ↄparatione ad ſubiectum vt in ratione ſuppoſiti ⁊ actiui.cum dicitur idem principium.quoniam pronomen idem ꝙ certaʒ deſignat perſonam ſignificare: reſpicit ſuppoſitum. ⁊ principium ſicut dictum eſt reſpicit ipſum vt actiuum. Et quoniaʒ ſuppoſitum non eſt idem.nec vnum.ideo hec ē falſa.pater ⁊ filius ſūt idem principiuʒ.hec igitur eſt vera.pater ⁊ filius ſunt vnum principium.hec autem falſa.ſunt vnus ſpirator.h̄ iterum falſa.ſunt idem principium ſpirit⁹.ſ. ⁊ rō hoꝝ oīum ex predictis patet. Ad illud ergo ꝙ primo obijcitur.ꝙ ſunt vnū principiū q: vnica ſpirōe ſpirāt.dd̄. ꝙ h̄ non eſt tota ratio.ſed hec eſt tota ratio: quia vnica ſpiratione ⁊ vnica virtute ⁊ in vnitate

natture.spirãt eundẽ. Et ꝓncipium hoc mõ
iportat illã notionem.iõ sũt vnũ ꝓncipium.
Nõ sic aũt significaẽ illa notio ꝑ hoc nomẽ
spiratio ꝙ est nomẽ verbale.⁊ descẽdit a ver
bo ꝙ ꝯcernit suppositũ ꝑsonale.spiratõ eni
dr̃ ille q spirat.⁊ ista est ꝑsona. Ad illud.
ꝙ obijciẽ.de creatõne iam pꝫ ℞o.q: creatio
nõ tm̃ hꝫ vna virtute fieri.sed etiã hꝫ vnum
suppositũ.⁊ ipm est sb̃a.pater eni non creat
tanq̃ꝫ ꝓprium sb̃m:sed ipsa sb̃a diuina.que
vna est.sed suppositũ spiratõnis nõ põt esse
sb̃a sed ꝑsona.iõ non dr̃ ꝙ pr̃ ⁊ filius sũt vn⁹
spirator. Ad illud.ꝙ obijciẽ.ꝙ idẽptitas.
est vnitas nõ multiplicata dõ.ꝙ illud nõ suf
ficit nisi sit talis vnitas.ꝙ nec ꝯpatiatur nec
multipliceẽ secũ pluralitatẽ suppositoꝝ q̃ꝫ
excludat idẽptitas. Et q: vnitas ꝓncipij cõ
patitur pluralitatẽ personaꝝ.ideo pꝫ aliud.
Ad illud.ꝙ obijciẽ.ꝙ eadẽ spiratõne spi-
rant.dõ.ꝙ nõ sequiẽ ex hoc ꝙ vnus spiratõ
q̃ꝫuis enim eadẽ sit notio.tñ suppositũ nõ ẽ
idem.⁊ cũ dr̃ idem ꝓncipium notatur idẽpti
tas in vtroq̃ꝫ.cũ dr̃ eadem spiratione notaẽ
idẽptitas in altero.ideo hec nõ sequiẽ ex illa
nec vna infert alteram.

In pte ista sunt dubitatões circa lr̃aꝫ
⁊ ꝓmo de hoc ꝙ dr̃.ꝙ pr̃ est princi-
pium totius deitatis.q̃ritur g̃ ꝓ quo
stat ibi hoc nomẽ ꝓncipium.nõ eni põt staẽ
pro eẽntia.nec pro ꝑsona.q: vtrũq̃ꝫ dicit q̃ꝫ
tum est de se absolutũ.aut g̃ stat pro pr̃nita-
te.⁊ hoc falsum.q: nõ est pr̃ spũs.s.nec ꝓ spi
ratione.q: spiratio non est respectu filij.nec
cõiter ad vtrũq̃ꝫ q: nihil habẽt cõe nisi eẽn-
tiam.nec ꝓ inascibilitate.q: inascibilitas nõ
dicit respectũ ad ꝑsonam.sed ꝓuatiõeꝫ respe
ctus.g̃ oĩo est falsa. ℞.dõ.ꝙ sensus locutõ
nis hic ẽ.pr̃ ꝓncipium totius deitatis.i.oĩuꝫ
ꝑsonaꝝ in deitate.⁊ est distributõ acomoda
ta.sicut cum dr̃ celuꝫ ꝯtinet oĩa.s.e.s.excepto.
Si aũt queraẽ ꝓ quo stat hoc nomẽ ꝓncipi
um.dõ.ꝙ stat ꝓ pr̃nitate simul ⁊ spiratõe q:
ꝑ pr̃nitatẽ ẽ ꝓncipiũ filij ꝑ spiratõem ꝓncipiũ
spũs.s.⁊ ꝑ vtrũq̃ꝫ ꝓncipiũ vtriusq̃ꝫ. Ad g̃
obijciẽ.ꝙ nõ hñt cõe.dõ.ꝙ nõ ꝯueniũt in no
tione vnica ꝯueniẽtia formali.tñ ꝯueniunt
ꝯueniẽtia originali in eadẽ ꝑsona.⁊ eiusdeꝫ
ꝑsone ꝓprietate q: eni ꝑsona pr̃is a nullo ẽ
vt dr̃ i lr̃a.iõ omnimõ ꝓductõis ꝓducit ⁊ iõ
est ꝓncipiũ totius deitatis.vñ idẽ iportatur

noie ꝓncipij cũ dr̃ ꝓncipiũ deitatis intellectu
ꝓncipali ꝙ iportatur noie inascibilis q̃ꝫtum
ad intellectũ ꝯñtem. Et ex hoc verbo ⁊ ex
rõne verbi ꝯfirmatõem recipit illa positio q̃
dicit inascibilitas dicit in pr̃e plenitudinem
fontalitatis.siue fontalẽ plenitudinẽ.licꝫ ex
ꝯñti intellectu. Itẽ queriẽ de huiusmodi
circũlocutiõib⁹ qualiter accipiẽ ibi hoc no-
men ꝓncipium cum dr̃ ꝓncipiũ sine ꝓncipio.
ꝓncipium de ꝓncipio. Aut eni accipiẽ ꝑsona
liter aut eẽntialiter.non ꝑsonaliter vt vr̃ q:
spũs.s.dr̃.esse ꝓncipiũ de ꝓncipio.⁊ ꝓncipiũ
nõ ꝯuenit ei nisi tpaliter. Preterea.sicut
dicit magr̃.d.xxvij.nõ põt dici hoc de illo ni
si q̃ꝫtum ad noia sb̃alia.g̃ ꝓncipiũ nõ põt ac-
cipi notionalr̃. Et iteꝝ ꝓ qua notione acci
pereẽ cũ dr̃ filius ꝓncipiũ de ꝓncipio.q: non
ꝓ filiatione.q: hoc ꝯuenit spũi.s.scilicet esse
ꝓncipium de ꝓncipio.nõ ꝓ cõi spiratõne.q:
cõis spiratio ꝯuenit pr̃i cui nõ ꝯuenit eẽ ꝓn
cipium de ꝓncipio. Si tu dicas ꝙ accipitur
eẽntialiter. Cõtra.eẽntia nõ est ꝑsone ꝓnci-
pium.nec dicit respectũ ad ꝑsonã.g̃ cum ꝓn
cipium dicat respectũ ad ꝑsonam.nõ põt ac-
cipi eẽntialr̃.⁊ ita nullomõ. ℞.posset dici
ꝙ hoc nomẽ ꝓncipiũ accipiẽ in ꝯparatõne
ad creaturã ⁊ trahiẽ ad ꝑsonas ꝑ ꝓpositiões
additas.sicut:si dicaẽ.deus de deo.⁊ de⁹ nõ
de deo ⁊ ꝯsilia.⁊ sic cessant obiectões. Ali
ter põt dici ꝙ hoc nomẽ ꝓncipiũ nõ est iposi
tum ad significãdũ respectũ eẽntialẽ vel ꝑso
nalem.q̃ꝫtuꝫ est de se.ſꝫ indifferẽter se hꝫ ad
vtrũq̃ꝫ ⁊ ei⁹ acceptio determinaẽ ꝑ adiũctuꝫ
Qñ g̃ dr̃ de pr̃e.stat ꝓ notione pr̃nitatis ⁊
spirationis cõiter.⁊ artaẽ per ꝓprietatẽ ina
scibilitatis ꝑ hoc ꝙ dr̃ nõ de ꝓncipio. Silr̃ i
filio stat ꝓ cõi spiratõe cũ filiatõe.q iportaẽ ꝑ
hoc ꝙ dr̃ de ꝓncipio.de spũ vero scõ.dõ.qõ
stat eẽntialr̃ tm̃.⁊ artaẽ ad ꝑsonam ꝑ hoc ꝙ
dr̃ de vtroq̃ꝫ. Itẽ queriẽ de hoc ꝙ dic.ꝙ
spũs.s.eẽ cepit ꝓncipiũ creaturaꝝ.vr̃ eni di
cer̃ ꝯ illud ꝙ dictũ est supra.di.iij.ex ꝑpetui
tate creaturaꝝ intelligiẽ ꝯditor eternus. Si
g̃ spũs.s.ẽ etern⁹ ꝯditor.g̃ eternalr̃ ꝓncipiũ
Itẽ in hino.eterne reꝝ ꝯditor. Itẽ rõe
vr̃.q: res ab eterno fuerũt i deo.ſꝫ nõ nisi si
cut in ꝓncipio.g̃ ab eterno fuit ꝓncipiũ. ℞.
dõ.ꝙ noia q̃ dñt effectuꝫ i creatura possunt
illũ dr̃e actu vel hitu. Si actu ex tpe dñr:ſꝫ
habitu possũt dici eternalr̃. Et qm̃ ꝓnci

piũ põt sonare in actũ vel in habituꝫ.iõ põt dici nõ solũ tꝑaliter.imo etiaꝫ eternalr̃.Sed qm̃ vsus magis accipit hoc nomẽ pncipium ꝓut dr̃ in actu q̃ꝫ in habitu.iõ dicit magr̃ ꝙ dr̃ tꝑaliter. Q̃d̃ obijcit̃.ꝙ dr̃ ꝯditor eternus dd̃.ꝙ hec locutio duplex ẽ.tũ ex pte ei⁹ ꝙ est ꝯditor q̃ põt dicere actũ vel habituꝫ. tũ ex pte eius ꝙ ẽ eternus.q̃ põt teneri adiectiue vel substantiue. Et si eternus teneat̃ substãtiue.sic nõ poñit eternitatẽ.circa ꝯditionem.sed circa suppositũ.⁊ est locutio vera.si adiectiue. ⁊ ꝯditor tenet̃ habitualit̃ ad huc vera.si actualit̃.tunc falsa. Sensus sũt manifesti.nã vno mõ sensus est.eternus qui est ꝯditor. Alio mõ.etern⁹ ꝯditor.i.ab eterno potẽs ꝯdẽ in tꝑe. Et tertõ modo etern⁹ ꝯditor q̃ eternalit̃ ꝯdidit.duob⁹ pmis sensibus est vera locutio.sꝫ tertio sensu est falsa.

Itẽ q̃r̃.de hoc ꝙ dicit.ꝙ pr̃ ab eterno pncipiũ est filij.Sꝫ pr̃ ⁊ filius ⁊ spũs.s.nõ sũt pncipium nisi ex tꝑe.g̃ ꝫm hoc cũ eternuꝫ ante tꝑale ꝑ pri⁹ dr̃ pncipiũ notionalr̃ i diuis q̃ꝫ eẽntialr̃.Sed ꝯ.oẽ eẽntialr̃ dictũ est cõius ⁊ q̃ꝫto aliq̃d cõius tãto pri⁹.g̃ ꝑ prius dꝫ dici pncipiũ eẽntialr̃ q̃ꝫ notionalr̃. R̷.dd̃.q̃d duplr̃ est loq de hoc nomie pncipiũ. Aut respectu subiecti.aut respectu termini.Si respectu subiecti.sic cũ intelrect⁹ eẽntie sit añ intellectũ ꝑsone.sic pncipiũ eẽntialr̃ dictũ ꝫm rõem intelligẽdi pit pncipiũ dictũ notionaliter sicut opponit.Si aũt r̃spectu termini .sic pncipiũ eẽntialr̃ dictũ respicit q̃d diuersum ꝑ eẽntiam.⁊ ita creatũ. Principiũ vero notionalr̃ dictũ respicit ꝑsonã ꝯsbalem ⁊ incr̃atam ⁊ eternã. Et ideo pncipiũ notionalr̃ dictũ dr̃ eternalit̃ ⁊ q̃ꝫtum ad hãc viaꝫ pri⁹ dr̃ in deo.nõ solũ q̃ꝫtum ad intellectũ.sed etiaꝫ q̃ꝫtum ad rẽ.⁊ sic pꝫ de qua acceptione hoc nomẽ pncipium dr̃ ꝑ prius ꝫm diuersas cõparatões. Itẽ querit̃ de hoc ꝙ dicit.ꝙ cũ filius se dixit pncipiũ creatorẽꝫ voluit se ostendere.vr̃ enim falsum.q̃ ipe respõdit ad q̃õnem phiseoꝝ q̃rentiuꝫ tu qs es.sed qs querit de ꝑsona.sed pncipiũ ꝫm ꝙ ꝓ creatore accipitur tenet̃ eẽntialr̃.g̃ aut dñs nõ respondit ꝯuenient̃.aut pncipium nõ stat ꝓ creatore.Si tu dicas ꝙ appropriat̃ filio.ꝯtra.tam rõ creatoris q̃ꝫ rõ pncipij appropriat̃ patri nõ g̃ filio. R̷.dd̃.ꝙ pncipium tenet̃ essentialr̃ ibi.sicut dr̃ in lr̃a.sed tractũ ẽ ad ꝑsonaꝫ filij.Sed ꝙ obicis ꝙ appropriat̃ patri.dd̃.ꝙ pncipium de rõne sui nois nõ appropriat̃ filio.nisi ꝑ additionẽ.⁊ sic est in ꝓposito:q̃ appropriat̃ ꝑ actum verbi.nõ eniꝫ dixit simplr̃ ego pncipium.sed ego pncipium qui loquor vobis. Itẽ querit̃ de hoc ꝙ dicit.ꝙ nõ est ꝯcedendũ ꝙ filius hẽat pncipium cuꝫ ⁊ filius sit pncipium de pncipio.vr̃ enim debere ꝯcedi q̃ oẽ relatiuũ dꝫ hr̃e correlatiuũ sibi R̷ns.g̃ si filius cũ dr̃ pncipium de pncipio dr̃ relatiue.dꝫ hr̃e correlatiuũ ꝙ est pncipium. R̷.dd̃.ꝙ hr̃e pncipium est duplr̃ aut sicut correlatiuũ sicut filius dr̃ hr̃e pr̃eꝫ. ⁊ sic filius hꝫ pncipium.aut sicut dispositõeꝫ sui.⁊ sic dr̃ hr̃e pncipiũ ꝙ incipit cẽ.⁊ sic fili⁹ nõ hꝫ pncipiũ q̃ nõ incipit. Vel aliter est habere principiũ essendi ⁊ durãdi.pmo mõ filius hꝫ pncipium.ꝫo modo non.

Di.xxx.

Unt eni q̃dã q̃ ex tꝑe de deo dñr Sup̃ egit magr̃ de relatiuis que ꝯueniũt deo ꝓprie ⁊ eternalit̃ hic agit de his q̃ ꝯueniũt deo tꝑalit̃ ⁊ cõiter. ⁊ hꝫ hec ps duas. In pma magr̃ agit de relatiuis q̃ ex tꝑe de deo dñr. In ꝫa de his q̃ plurib⁹ ꝑsonis ꝯueniunt.sꝫ tñ appropriari possunt vt silis ⁊ equal̃.j.di.xxxj. ꝑterea.ꝯsiderari opꝫ cum tres ꝑsone.prima pars hꝫ quattuor ꝑticulas. In pma ostẽdit aliqua noia dici de deo ex tꝑe.exẽplificans de plib⁹. In ꝫa q̃ exemplũ videbat̃ incõueniens de hoc noie dñs opponit ⁊ soluit. ibi. Sed hic aliqs dicet ꝙ non ex tꝑe. In tertia vero q̃ dictum videbat̃ esse falsuꝫ.ꝙ aliqs ex tꝑe diceret̃ de deo.iõ mouet ⁊ soluit aliud dubiũ.ibi. Q̃uo igit̃ optinebim⁹ nihil ꝫꝫ accñs ⁊c. In quarta vero ex pdeterminatõne soluit q̃dam dubiũ in pcedẽtib⁹ q̃situm ibi. Hic potest solui questio superius ꝓposita.

D intelligẽtiã eoꝝ q̃ dicũt̃ in hac distintõe tria q̃runt̃. Primo q̃ritur vtrũ aliq̃d dicat̃ de deo ex tẽpore. Scd̃o dato ꝙ sic.q̃rit̃ vtrũ ea q̃ dñr d̃ d̃o ex tꝑe.dicãt̃ ꝑ se vel ꝑ accñs. Tertio vtrũ dicant̃ ꝫm s̃bam an ꝫm relationẽ.

Uod aũt dicat̃ aliq̃ d̃ deo ex tꝑe ondit̃ sic. Nõ ẽ dñs nisi hẽat ꝫuũ sic dicit Aug.sꝫ d̃s dr̃ dñs.⁊ nõ hũit ab et̃no ꝫuũ g̃ ex tꝑe.g̃ ⁊c. Itẽ actõni R̷ct passio.ita ꝙ sũt siml̃.sꝫ d̃s creat.g̃ aliq̃d creat̃.sꝫ ñ creatur

aliqd nisi ex tp̄e.ğ nō creat nisi ex tp̄e.ğ.⁊c.

Jtē nulli ↄuenit eē hoiez nisi ex tp̄e.eo ꝙ eē humanū hꝫ pͥncipiū.sꝫ deo ↄuēit eē hoiez ğ ex tp̄e. Jtē sicut se hꝫ tp̄ale ad tp̄ale.ita eternū ad eternū.ğ mutata ꝓportione sicut se hꝫ eternū ad tp̄ale ita tp̄ale ad eternū.sed eternū sic se hꝫ ꝙ dr̄ ō tp̄ali vt cū dr̄ Petrꝰ ē p̄destinatꝰ.ğ ⁊ tp̄ale poterit dici de eterno

Cōtra.oē tp̄ale ē creatū sꝫ d̄s ē increatus ⁊ hoꝝ ē sūma distātia.Sꝫ illoꝝ inť q̄ ē sūma distātia vnū nō p̄dicať de altero.ğ.⁊c. Jtē̄ oē tp̄ale ē mutabile ⁊ variabile.sed oē illud de q̊ p̄dicatur mutabile circa ip̄m est mutabile.cū igiť deꝰ nō sit mutabilis ⁊ variabilis pꝫ.⁊c. Jtē nihil eternū est ex tp̄e.sꝫ oē qd̄ p̄dicať de deo ē deꝰ.⁊ ita eternū.ergo nihil tale pōt dici ex tp̄e. Jtē omē ꝙ est aliqd ex tp̄e incipit eē aliqd ꝙ nō erat priꝰ.⁊ oē tale ēst mutabile.ergo nihil tale est in deo.ğ.⁊c. Si dicas ꝙ nō p̄dicať aliqd de deo ex tp̄e p̄dicatiōe ꝑ eēntiā.sed ꝑ cām q̄ n̄ ponit aliqd ī deo.sꝫ in effectu.Cōtra.cū dr̄ d̄s est creator ħ dr̄ ex tp̄e ⁊ nō ꝑ cām.ğ rō illa nulla.ꝓbatō oē ꝙ dr̄ de aliq̄ per cām de alio dr̄ ꝑ eēntiaꝫ vel inherētiaꝫ.sꝫ creator de nullo alio a deo dr̄ nec per eēntiam nec ꝑ inherentiā.ğ.⁊c.

Jtem ꝙ dr̄ de alio ꝑ cām.pōt inferri per modū hitudinis cāis.vt dies est sol lucēs sr̄ terram.ergo dies est a sole.ğ si per cām deꝰ est creator pari rōe deus a creatura vel econuerso. Jtē ꝙ p̄dicať solum ꝑ cām nō ē idē illi de quo p̄dicať.sed cū dr̄ deus creat.actō dei est deus.ergo nō p̄dicať ꝑ cām. Jtem cū dr̄ deus dn̄s.dn̄s nō dicit aliqd̄ genꝰ cāe ⁊ tn̄ dr̄ de deo.ergo p̄dicta r̄nsio nō est sufficiēs. R̄.d̄.ꝙ aliqd dici ex tp̄e est duplr̄.aut qꝛ dicit respectū ad tp̄ale:p̄mo modo nihil p̄dicatur de deo ꝑ eēntiam vel ꝑ inherētiam.sicut ꝓbant quattuor rōnes ad hoc inducte.p̄dicatur tn̄ ꝑ cām.vt si dicať.deꝰ est patientia mea.vel ꝑ vnionem.vt si dicať d̄s est hō:⁊ hoc nō ponit mutōem vel eē tp̄ale circa deū sꝫ circa creaturā. Alio mō dr̄ aliqd ex tp̄e.eo ꝙ de rōne sui noīs dicit ↄparationē ad aliqd tp̄ale.vt dn̄s ⁊ creator.sed tn̄ de sua p̄ncipali significatōe iportat eēntiam nam dn̄s importat dn̄ium ꝙ est potestas cohercendi subditos.⁊ hec est diuina essentia silr̄ creator importat diuinam actionē que ē diuina eēntia.vtrūqꝫ tn̄ significat in respectu ad creaturā.⁊ ita ↄnotat creatū ⁊ tp̄ale.

Q̄m ergo ꝙ implicat in se ↄtingēs ⁊ necessarium denoiatur totū ↄtingens.silr̄ ꝙ eternum ⁊ tp̄ale totū denoiatur tp̄ale.ꝓp̄ nāꝫ totius copulati que ponit vtrāqꝫ ꝑtem ⁊ falsificatur ꝓ vtraqꝫ ꝑte ⁊ ꝑ altera.hinc ē ꝙ talia dn̄r ex tp̄e nō rōne p̄ncipalis significati.sed rōe ↄnotati in creatura.Et ꝑ hoc patēt quattuor argumēta sequētia.Concedēdum est enim ꝙ nō oē ꝙ ex tp̄e dr̄ de deo dr̄ per cām.sed vel dr̄ per cām vel ꝑ vnionē.vel ꝑ q̄ꝫdam ↄparationē ad tp̄ale.⁊ sic patēt oīa.

Ad illud.ergo.ꝙ obijciť.ꝙ tp̄ale est creatum ⁊ mutabile.d̄.ꝙ loquiť de tp̄ali primo mō.⁊ hoc nō dr̄ de deo nisi ꝑ cām vel ꝑ vnionem. Ad illud.ꝙ obijciť.ꝙ omne ꝙ p̄dicatur de deo est eternū.d̄.ꝙ hec ē duplex qꝛ eternū pōt teneri adiectiue vel substantiue si adiectiue falsa est.aliqd enim p̄dicatur de deo cuius duratio nō est eterna.Si substantiue.vera est.⁊ est sensus.oē ꝙ p̄dicatur de deo ē aliqd eternū.nec tam̄ sequiť.ergo eternū.imo est ibi falla accn̄tis.sic hic.Creatio est deus ⁊ d̄s est eternus.ergo creatio ē eterna.ita ⁊ in p̄dicta.Aliqd eni ꝙ est eternū rōne p̄ncipalis signati.i.ꝙ est aliqd eternum rōne ↄnotati dr̄ tp̄ale. Ad illud.qd̄ obijciť.ꝙ illud ꝙ est ex tp̄e icipit aliqd esse.d̄.ꝙ hoc nō est i deo ꝓp̄ mutatiōeꝫ aliquaꝫ factam in ipso.sed in creatura.⁊ illud determinatum est supra.di.viij.·

Cōo queriť vtrum q̄ dn̄r de deo ex tp̄e dicanť ꝑ se vel ꝑ accn̄s ⁊ ꝙ ꝫ accidēs ōndiť hoc mō Aug.v.de tri.⁊ hētur in lr̄a.ꝙ dn̄s eēt hois ex tp̄e accidit ei

Jtē hoc ip̄m vr̄ rōe.qꝛ oē ꝙ adest preter eiꝰ de quo dr̄ corruptionē p̄dicať ꝫm accn̄s ħ est ꝑ se nota.sꝫ oīa hec q̄ tp̄alit̄ dn̄r de deo sunt hꝰi.ergo.⁊c. Jtē ꝙ p̄dicať ꝑ se ō aliquo sp̄ inest illi ğ ab opposito.ꝙ p̄dicať ō aliquo ⁊ nō sp̄ inest.p̄dicať nō ꝑ se.ğ ꝑ accn̄s.sꝫ talia sūt hꝰi noīa.ğ.⁊c. Jtē oē ꝙ p̄dicať ō alio aut ē ↄuertibile cū sb̄o.aut de rōne sbi.aut p̄dicať ꝑ accn̄s.sꝫ hꝰi noīa.nec sūt de rōe dei.nec ↄuertibilia.vt pꝫ de ħ nomie dn̄s.ğ ⁊c. Cōtra.Aug.v.de tri.nihil ꝫm accn̄s dr̄ de deo. Jtē ōndiť rōne.qꝛ in q̄cūqꝫ est ponē accn̄s ē ponē ↄpositōeꝫ.⁊ ꝑ ↄn̄s varietatē.sꝫ neutrū ē in deo.ergo.⁊c. Jtē oē ꝑ accn̄s reduciť ad ꝑ se.sꝫ reductio ē posterio-

ris ad priꝰ nõ ecõuerso. deꝰ aũt nõ hꝫ prius nec simplr̃ nec sm qd. ergo nihil de deo dr̃ sm accñs. Itẽ oẽ ꝙ dr̃ de duobꝰ. de vno ꝑ se. de altero per accñs. ꝑfectõri modo dr̃ ḋ eo de quo dr̃ ꝑ se. ſꝫ qcqd dr̃ de deo dr̃ ꝑfec tissime. ergo nihil dr̃ de deo sm accñs. ergo hꝰ nõia nõ dñt de deo ꝑ accidens. ergo ꝑ se

Rñ. dḋ. ꝙ dici sm accñs ẽ tripl̃r. Uno mõ accidẽs dr̃ ꝑ oppositõez ad sbam: ⁊ sic dr̃ accidẽs ꝓprietas aliũ inherẽs q̃ non ẽ de rei essentia. ⁊ hoc quidẽ mõ nihil dr̃ de deo sm accidens sicut dicit Aug. eo ꝙ accidens hoc modo ponit ꝯpositionẽ ⁊ varietatem in eo de quo dr̃. Alio modo dici sm accñs est ꝑ oppositionẽ ad ꝑ se. ⁊ sic dr̃ sm accñs. aut ꝙ dr̃ per aliud in eẽntia. vt si dicat̃ paries dis/gregat. aut ꝑ aliud cui ẽ quodãmõ idẽ quo/dãmodo diuersum vtputa cũ dr̃ de supiori per iferius. vt figura hꝫ tres. vel de iferiori ꝑ superius vt Ysocheles hꝫ tres. hoc mõ nõ ẽ aliqd dici de deo sm accñs. h̄ eni dici ꝑ accñs. ponit in aliq̃ posterioritatẽ ⁊ impfectõez sic ostendũt rões ad hoc iducte. deꝰ aũt nihil hꝫ iperfecte. nihil hꝫ ab alio ꝙ sit omnio aliḋ. nec a supiori vel iferiori q: h̄ nõ cadũt i deo. Tertio mõ dici sꝫ accñs ẽ ꝑ oppositõez ad necessariũ. vt illud dicat̃ accidẽ ꝙ ñ necessario inest. ⁊ h̄ mõ hꝰ i. dñr ḋ deo sm ac cñs q: nõ dñr ḋ ipo necessario. ſꝫ dñr de ipo ꝑ se q: ꝑ ꝯparationẽ ad creaturã. ꝯparatio aũt ad creaturã ꝑ se ẽ q: ḋs est sua actio. sed tñ q: ḋs agit ꝑ volũtatẽ q̃ nõ sp̃ nec de necessitate ꝯiũcta est actui. iõ nõ necessaria. ⁊ q̃ꝫtuꝫ ad h̄ cadit ibi rõ dicendi sm accñs. vnde hic modꝰ dicẽdi ꝑ accidens opponit̃ ꝑ se in creaturis. rõne eius ꝙ addici ꝑ se. sequit̃ ne/cessariũ i creaturis. i deo ãt nõ. qm̃ ideꝫ ipm seipo facit ⁊ volũtarie fac. ⁊ iõ in deo nõ hꝫ oppositõez ad ꝑ se. Rõnes ḡ oñdẽtes qḋ nõ dñr de ḋo sm accñs. ꝓcedũt sm ꝑmaꝫ ⁊ sꝫ acceptõez. Qḋ añt obijcit̃. ꝙ eẽ dũm accidit. sic itelligẽdũ ẽ. i. nõ necessario nec sp̃ ꝯuenit. Ad illḋ. ꝙ obijcit̃. ꝙ ad sũt preter corruptõez. dḋ. ꝙ ista diffinitio ẽ accidentis. sm ꝙ adesse ẽ ꝑ iherentiã. ſꝫ sic non ꝯuenit deo vt visuꝫ ẽ. ſꝫ solũ creaturis. vñ pꝫ illud.

Ad illud. ꝙ obijcit̃. de ꝑ se. dḋ. ꝙ loquit̃ de per se in creaturis. Ad ꝑ se eni i c̃aturis seqtur necessarium. ſꝫ nõ sic in deo.

Tertio q̃rit̃ vtrũ ea q̃ sic dñr de deo ex tp̃e. dicant̃ sm sbam. an sꝫ relõnẽ. ⁊ ꝙ sꝫ relõnẽ. vr̃ h̄ mõ sic pr̃ seipso gnãt. ita seipso c̃rat. tñ q̃ꝫuis seipo gnẽt. gnãtio ⁊ pr̃nitas dr̃ vere in ipo sm relatõez. ḡ pari rõe. q̃ꝫuis se ipso creet̃ dominet̃ tñ q: ista sũt ad alteruꝫ. dñr realit̃ relatiue. Itẽ huiꝰ nõia. aut ꝓpure dñt diuinã sbaꝫ. aut supaddũt aliqueꝫ re/spectũ. Si pure diuinã sbaꝫ dñt. ſꝫ sba ẽ eterna ⁊ ab eterno. ergo dñr de ḋo ab eterno ꝙ falsuꝫ ẽ. ergo supaddũt aliquẽ respectũ. ergo relationẽ. Si dicas ꝙ addũt respectũ sꝫ modũ ⁊ nõ sm rẽ. ꝯ. Aut illi mõ rñdet aliqd in re. Aut nihil. Si aliqd i re. ergo realit̃ dicũtur relatiue. Si nihil. ergo falsus ẽ modꝰ itelli/gẽdi ⁊ iconueniẽs modꝰ dicẽdi. Itẽ q̃daꝫ sũt relatiua sm eẽ. q̃dam sm dici. ſꝫ in relati/uis sꝫ dici ẽ modꝰ respectiuꝰ. In respectiuis sm eẽ est veritas respectꝰ. ſꝫ dñs ⁊ suꝰ sunt respectiua sm eẽ. ergo vtrũqꝫ iportat respe ctũ nõ tm̃ sm modũ. ſꝫ ẽt sm rẽ. ḡ. ⁊c̃. Itẽ dñiuꝫ dictũ de deo. ita bñdic̃ suppositõez sic dictum de creatura. Illa igit̃ suppositio aut ponitur in deo aut i creatura. nõ i creatura ꝯstat. q: tũc idẽ sibi supponeret̃. ergo ponit̃ i deo. ſꝫ suppositio est vere relatio. ergo. ⁊c̃.

Itẽ cũ dico. deus creat. hic notat̃ duplex eẽ respectꝰ. s. cãe ad effectũ ⁊ econuerso. aut ergo vterqꝫ est i creatura aut vterqꝫ in deo aut vnꝰ in deo alt̃ in creatura. ꝯstat ꝙ iposs sibile est vtrũqꝫ eẽ in deo. q: deus non ẽ effectus. ⁊ silr̃ in creatura. q: creatura non ẽ sui cã. ḡ necesse ẽ ꝙ alter in deo. ḡ. ⁊c̃. Itẽ cũ dico. deus creat. deus verissime est causa ⁊ si vera ratio cause ponit ueram rationem huiusmodi nomina dicta de deo dñt veram relatõem. Contra. Dyony. In causalibꝰ ⁊ causis non recipimus reciprocationem. ergo cum deus sit cã ꝑfectissima creature non refert̃ ad creaturã. q̃ꝫuis ecõuerso c̃atura referat̃ ad ipm. Itẽ phs. dic̃. ꝙ scia sm eẽ refertur ad scibile. sed nõ ꝯuertit̃. ergo si minor est dependentia dei ad creaturam q̃ꝫ scibilis ad scientiam. ergo nulla est in ea relatõ

Item rõe vr̃ q: huiusmodi nõia. si dñt relatõem circa deum. Aut illa est pure diuina eẽntia aut aliquid superadditum. si pure dei essentia. ergo eternum quid. ergo respectus huiusmodi nominũ est eternꝰ. ergo de necessitate dñr ab eterno. Si aũt dñt aliqd supadditũ. ergo in deo est aliq̃ ꝯpositõ. Itẽ oĩs

relatio dicit depẽdentiã: vel ſaltẽ ordinẽ ⁊ hitudinem ad illud reſpectu cuiꝰ dr̃: ſed deꝰ nõ ordinat̃ nec terminat̃. g̊ nihil dr̃ de deo relatiue reſpectu creature. Rn̄. ad hoc intelligendũ eſt ꝙ dici ƀm relationẽ eſt dupl'r. Aut ƀm rem. aut ƀm modũ. Realis autẽ relatio triplex eſt. Aliqñ eni fundat̃ ꝓprie ſuper proprieetatem accñtalẽ vt ſilitudo i duplici albedine. Aliqñ ſup dependẽtiã eẽntialem: ſicut reſpectus vel relõ mat̃ie ad formã. Nam ſicut dicit phs. mã hoc ipſum ꝙ ẽ ad alteꝝ eſt. Aliqñ ſup originẽ nãlẽ. ſicut effectus ad cãm ⁊ filij ad patrẽ. Prima relatõ nõ põt eẽ in deo. qꝛ in deo nulla ẽ accñtalis ꝓꝑetas. Scd̃a nõ põt eẽ in eo. qꝛ nulla ẽ in eo dependẽtia. tertia eſt in deo: ſ; non reſpectu creature ſ; reſpectu ꝑſone. hoc eni nõ dicit ꝯpõem nec depentie inclinationẽ ſicut ꝑma ⁊ ƀa. ſ; ponit ordinẽ ⁊ diſtinctionẽ. ⁊ qm̃ vere vna ꝑſona ordinat̃ ad aliã. ⁊ hitudieꝫ hꝫ. ⁊ alio mõ ƀm rẽ ſe hꝫ ad vnã q̃ꝫ ad aliaꝫ iõ hec relatio ẽ in ꝑſona reſpectu ꝑſone: ſed nõ reſpectu creature. nã deꝰ ad creaturã nõ hꝫ ordinẽ. nec hꝫ aliam ⁊ aliã hitudinẽ. ⁊ iõ nullomõ realis ẽ in deo relatio reſpectu creature. Creatura aũt hꝫ ad deũ ordinẽ ⁊ hitudinẽ mediãte ꝓꝑetate accñtali ⁊ depẽdẽtia eẽntiali ⁊ origine nãli. iõ ƀm oẽꝫ modũ referetur creatura ad deũ. Qm̃ igit̃ intellectuſ nr̃ cũ intelligit aliqd referri ad aliqd. intelligit etiã illud ꝯꝑari ad illud. iõ intelligit deuꝫ ꝑ modũ reſpectus ⁊ relõnis. cui reſpectui i d̃o nihil rñdet niſi dia eẽntia. ex ꝑte creature rñdet. ⁊ iõ nõ eſt vanꝰ. Concedẽdũ g̊ ꝙ hꝰi nomia dicta de deo nõ iportãt relationẽ in d̃o ƀm rem: ſ; ſolũ ƀm modũ intelligendi. Ex his paterẽ q̃ſita. Ad eni obr̃. de p̃re. d̃o. ꝙ nõ eſt ſil'e. qꝛ p̃ris ad filiũ ẽ ordo ⁊ hitudo ⁊ alia hitudo q̃ꝫ ad ſpm̃. ſ. deus aũt ſicut dic̃ phs. nõ hꝫ ordinẽ nec aliq̃ꝫ hitudinẽ. Nam prima cã eodẽ mõ ſe hꝫ ad omia. q̃ꝫuis alia alio ⁊ alio mõ ſe hẽant ad ipſam. ⁊ in. xi. prie phie dicit ꝙ primũ ⁊ ſũmũ bonũ nõ ordinat̃ ad hec creata. Ad illud ꝙ obr̃. Si ñ dñt relationẽ g̊ pure ſb̃am. d̃o. ꝙ pure circa d̃m dñt ſb̃am ƀm rẽ: ſed relationẽ ƀm modũ intelligendi. In creatura v̊o ƀm rẽ. Et ꝙ obijcit ꝙ vanꝰ ẽ intellectꝰ. d̃o. ꝙ falſum ẽ. qꝛ itellectus fundat̃ ſup aliqd. ſ. ſup relationẽ creature cui rñdet relatio ƀm dici i deo. Ad illud ꝙ obr̃. ꝙ q̃dã ſũt relatiua ƀꝫ eẽ ⁊c̃. d̃o. ꝙ q̃dã ſũt relatiua ƀm eẽ ex ꝑte vtriuſqꝫ extremi, vt dñſ ⁊ ſeruꝰ i creatura. q̃dã ex ꝑte alteriꝰ vt ſcibile ⁊ ſcia. ⁊ mẽſuratuꝫ ⁊ menſura ſic i ꝓpoſito. Ad illud ꝙ obr̃ ꝙ dñs dicit ſuppõeꝫ. ⁊ ſil'r creator cãlitatẽ. d̃o. ꝙ ſuppõ in deo ẽ v̊e ſuppõ ⁊ v̊e cãlitas. qꝛ v̊e alij ſupponit̃ deꝰ ⁊ v̊e efficit. tñ illa ſuppõ non ẽ v̊e relatio. ſil'r nec cãlitas: ſed ẽ v̊e diuina eẽntia. qꝛ ſeipſo ſupponit̃. ⁊ efficit. Ad ill̃d ꝙ obr̃. ꝙ eſt ibi reſpectus cãe ⁊ effectus. d̃o. ꝙ reſpectus effectus ibi ẽ v̊e reſpectꝰ. ⁊ v̊e relatio: ſ; reſpectus cãe nõ ẽ reſpectus nec relatio in deo ƀm rẽ: ſ; ƀm modũ intelligendi. ƀm rẽ v̊o ſb̃a vel eẽntia.

In ꝑte iſta ſunt dubitatõẽs circa litterã. ⁊ primo de his noibꝰ. creator dñus ⁊ hꝰi. q̃ dicit magr̃ dici de deo ex tꝑe. Ur̃ eni falſum. qꝛ dñium vt dicit Boetiꝰ eſt ꝑtãs cohercendi ſubditos: ſ; hec eſt in deo ab eterno. g̊ ⁊c̃. Itẽ dñus vt dicit Amb. nomẽ ẽ nẽ. g̊ ſi nã et̃na ⁊ dñium. Itẽ de hoc noie creator obr̃. qꝛ non dr̃ lector qꝛ actu legat: ſed qꝛ habilis eſt ad legendum: ſed deus ab eterno habilis eſt ad creanduꝫ ergo ⁊c̃. Juxta hoc queritur de hoꝝ nominum ſignificatione ⁊ ꝯnotatione. ⁊ vñ habent rõem ꝯnotandi. cũ dina eſſentia ſit ꝑncipale ſignificatum. Rñ. d̃o. ꝙ q̃ꝫuis dia eſſentia nõ hẽat veꝝ reſpectũ ad creaturaꝫ tñ ꝯtingit eã intelligere ⁊ ſignificat̃ ꝑ modũ reſpectꝰ nec tñ intellectꝰ eſt vanus ꝑꝑ hoc ꝙ totam rationẽ reſpectus realis ponit in creatura. Qm̃ igitur hꝰi nomina dicunt reſpectum a quo imponuntur. q̃ꝫuis iponãt̃ eẽntie. iõ dñt ƀm exigentiã iſtiꝰ reſpectꝰ. Jõ intelligendũ ꝙ q̃dã dñt reſpectũ ſolũ vt dñs q̃dã effectũ vt creator ⁊ iuſtꝰ. ⁊ vtraqꝫ ſũt ſub duplici dr̃ia. qꝛ aut iportãt reſpectũ vt ad rẽ p̃ntẽ: aut ad rẽ futurã: ſiue ad rẽ in actu: vel i hitu. ꝑmo mõ qꝛ ponũt creaturã i actu dñr ſolũ cũ creatura icipit. ƀo mõ ab et̃no. ƀm ƀ g̊ ſi dñs ⁊ creator iportẽt reſpectũ i actu, ab et̃no nõ p̃nt dici. Si ãt i hitu p̃nt dici. ex tꝑe tñ vſus cõiſ accipit hec noia vt ꝯnotãt i actu ⁊ iõ dicit Aug. ea dici cũ tꝑe. Quod g̊ dicit Boe. intelligẽdũ. ꝙ ẽ ꝑtãs cohercẽdi ſubditos habitos: ſed non habendos. Quod dicit Ambro. patet ꝙ non cogit. quia quanuis imponatur nature. tamen imponitur ap

appropriate nē vt dicit respectū ad creaturas. et iō znotat qd creatū. Et sic patent oia q: rō znotādi est modus significādi. Itē qritur de hoc q dicit. q tps nō cepit ex tpe. vr enim falsū. q: oē q incipit est tpale: et oē tpale mensurat tpe. et oē tale cepit in tpe. g. etc. Si tu des instantiā in ppetuis. obijcitur nihil est magis variabile. q̄ tps. sed oē tale est tpale. g. etc. Item si tps nō cepit in tpe ergo cepit extra tps. ergo fuit tps extra oē tps. R. dō. q q̄tum ad psens ptinet q: ō initio tpis dz dici in scdo. differt incipere ex tpe. et in tpe. et cum tpe. q: ex dicit ordinē. et ita presupponit tps tanq̄ anterius. et ideo nihil cepit ex tpe nisi q sequitur tps. In tpe dicit temporis existentiā sed tps nō fuit i sui initio. cum sit successiuū. iō que sūt equal' durat ōis. cum tpe. nō cepunt nec ex tpe. nec in tpe: sed cū tpe. i. cum tpe cepit. Si qras qūo tps cepit. breuit dō. q nullo dictorū modorū sed cepit in sui pncipio. et iō nō cepit extra té pust Ad illud. q obijcitur. q tpe mensuratur tpale. dō. q tēporale qd excellit a tpe mēsuratur et incipit in tpe. sed illud q nō excellitur. incipit cū tpe. et rō predicta ē. Ité queritur de hoc q nūmus mutat⁹ nō est cū cepit esse preciū. vr enim falsum. q: omé precium est accñs nūmi. et mō inest. et prius non inerat. ergo nūmus mutatus ē. R. dō. qd relō nō predicat qd absolutū. sz pdicat ordinem ad alterū. ordo aūt respicit dispositóem ordinatorū. quedā igitur sūt ordinabilia. ita q vtrūq̄ est in potētia. et tūc relō introducit pmutóem factā in vtroq̄. Quedā sunt ordinabilia ita q alterū q̄tum é de se in actu est. sed alterū in potētia. Sicut pz de duob⁹ quorum vnus q est actu alb⁹. actu hz pprietaté bm q̄ attendit silitudo. Et iō altero de non albo. facto albo fit pfecta silitudo. Nō ergo oportet q relō semper inducat mutatóēz in vtrūq̄ extremorū propter sui corruptónem vel inceptóem. sed sufficit q in altero. et ratō visa é. q: respicit duplex extremum et q: pót vnum de se esse in actu. altero existente i potentia. sic in nummo q est in ptáte possidétis q sit pignus vel preciū vel arra bm mutatō nem factā in ipso. nec aduenit nūmo aliquid absolutū. sed ordo q ex pte nūmi erat in actu ex parte illius q erat in potentia sit in actu. et ideo mutat illud non mutato nūmo. Itē queritur de hoc q dicit. q actñs est in creatura. cū relō est creature ad creatoré. vr eniz falsum q: ptingit rem intelligi accñte remoto ergo si relō ad creatorem accidit creature. ergo illo remoto. ptingit remcreatā eē intelligi. et circūscripto respectu ad creatorem. Item si relō qua creatura refert ad creatorem est accñs cum illud sit creatū refertur et ita per accñs. et sic de alio. et ita abire in infinitum. R. dō. q creaturam q̄tum ad esse pmum eēntialiter depédet. et talis relō que exprimit illā dependétiaz nō est creature accidétalis. sed magis eēntialis. Quantū auté ad esse bm. siue ad bñ esse. nō depédet essentialiter. q: illud bene esse accidétale est. ideo talis relō bm accñs dr. vt filiatio bm q dicit adoptóem. et de tali intelligit Aug. Ad illud. q obijcitur. q relō. relōne alia refertur aliqui volūt dr̄e: q creatura seipsa refertur tñ illud nō vr̄ eé dō. q: nulla creatura é sua relō cum nō sit sūme simpl'r imo hoc ipm q refertur aufert simplicitaté. Ideo dō. q sic relatiua referūtur pprie que dñt ré substratam cū respectu ipe aūt relatónes siue respectus nō referūtur. imo magis illa alia referunt. q: nō sunt entia. sed entiū. sic in pposito dō. q ipse relōnes p se non referunt. sed cū subiectis. ita q vnū cum alio et per aliud. et iō nō est vltra querē aliud quo referatur. Itē querit de hoc q dicit. nec tñ dicim⁹ spm. s. referri ad se. vr enim posse referri. q: s. s. est donū. et donum refert ad donantē. et ipse est donās. ergo necessario pcludit q referat ad se. R. dō. q hoc nomé spūs. dicit relatóem bm esse. et iō q: relatóem bm eé nihil refertur ad seipm bm idé. nullomō spūs. s. inq̄tum spūs ad se refert. sz donū non tm̄ iportat relatóem bm esse vtputa cū dic auctoritatem in dāte. sed etiā bm modum dicendi. vt qñ dicit largitaté et potestaté in cōicāte. Et q: taliter pót bm modū intelligédi cōparari ad se: vt datum. inquantū datum dicit ad se. inquātum dans nō. ideo pceditur. qd appellatio dati vel donati refertur ad spm̄ s. non autem spūs. s.

Di. xxxi.

Preterea cōsiderari oportet cū tres persone coequales sibi sint. etc. In p̄cedenti proxima pticula egit mag'r de relatiuis q dñr de deo pprie et tpalit. In

In hac pte agit de his que dñr de deo cõit ⁊ eẽntialiter. Et qm̃ hec sũt approꝑabilia. iõ hec ps duas hꝫ ptes. In pͥma determiat eoꝝ significatõem. In ꝫa eoꝝ appropriatio neꝫ ibi. Nõ est ꝑtermittẽdũ hic. ⁊c. Prima ps hꝫ duas. In pͥma determinat significatõ nẽ huius nois equalis. In ꝫa huius nomis silis. ⁊ hoc facit ꝫo cap. hoc etiam dicimus. de simili ⁊ similitudine.

D intelligentiã huius partis est qͦ de his noib⁹ silis ⁊ equalis. Et circa hec tria qñr. Primo querit vtrũ hec noia dicant ꝫm positõem an ꝫm ꝑuatio nẽ. Scõo querit vtrũ dicant ꝫm sbam an ꝫm relatõem. Tertio q̃ritur vtruꝫ dicant mutuam relationem in patre. ⁊ filio.

T quod dicãtur ꝫm ꝑuatiõem. vr̃ ꝑ auctoritatẽ magr̃i in lr̃a. qbusdaꝫ vr̃ noĩe equalitatis ⁊ silitudinis. nõ aliqd poni ſꝫ remoueri. vt dicat fili⁹ eq̃lis pr̃i. q: nec maior nec minor ẽ eo. Itẽ hoc põt ꝑbari sic. Euclides diffiniuit eq̃le sic. Equale est ꝙ alteri suppositũ nec excedit nec excedit. g̃ cũ hec diffinitõ sit data ꝫm ꝑuatõeꝫ. pꝫ ⁊c. Itẽ eq̃le ⁊ sil'e nõ tm̃ dicũt vnitatem. ſꝫ etiã diuersitatẽ. sed nõ ẽ ponere diuersitateꝫ in diuinis. g̃ hec noia nõ dñr ꝫm positõeꝫ ſꝫ ꝫm ꝑuatõem. Itẽ equale ꝫm ꝙ dicit positõem dicit ꝯmẽsuratõem. sed in diuis nõ est ꝯmensuratio nec excessus. g̃ dñr per ꝑuatõnem excessus nõ ꝑ positõeꝫ. Cõtra. silitudo ⁊ eq̃litas in his iferiorib⁹ dñr positiue: ſꝫ hec ꝯpletius sũt in deo. q: vt dicit Aug. i filio pri⁹ reperit rõ silitudinis ⁊ eq̃litatis. ergo multo forti⁹ ĩ deo dñt positõeꝫ. Item ois negatio q̃ nõ est pura negatio fundat super positõeꝫ. g̃ cũ hoc ꝙ dico eq̃le iportet remotõem excessus. ⁊ nõ importet purã negatõeꝫ q: tũc chimã ẽẽt eq̃lis deo. opꝫ ꝙ iportet positõem. Itẽ hec ẽ falsa pr̃ ⁊ filius sunt ineq̃les. g̃ hoc ꝙ est inequale aliqd ꝑuat. ꝙ ẽ in deo. sed hoc nõ est iportatũ ꝑ equalitatẽ. ergo eq̃litas aliqd ponit. q: si eius oppositum ꝑuat. necesse est ipꝫ ꝑ onere. Itẽ heretici dñt hanc falsaꝫ. pr̃ est equalis filio. aut ergo q: aliqd ponit. aut q: aliquid remouet. non q: remouetur. q: dñt hanc veram pater est inequalis. que remouet. g̃ q: aliqd ponit. ergo ⁊c. Et fundatur vtraq; istarum rõnum super oppositionem inequalis ad equale. si enĩ eq̃le ⁊ ieq̃le accipent remotiue. tũc eo ꝙ opposita acciperent positiue. R. dõ. ꝙ ꝫꝫ ꝙ in lr̃a inuitur ⁊ doctores antiqui dicũt ꝙ positio magr̃i fuit ꝙ noia que nõ dñt personalem ꝓprietatem vel eẽntie vnitatem ꝙ ꝑuatiue accipiũtur. vñ q: sil'is ⁊ equalis dicit respectũ pr̃is ad filium. ⁊ ille respectus nõ ẽ ꝑsonalis ꝓprietas nec eẽntia. voluit ponere ꝙ oia talia ꝫm priuatõem dicerẽtur sic duo tres. similes ⁊ eq̃les. ⁊ ꝯsil'ia. tam̃ ista positio stare nõ põt sicut supra ꝓbatũ est de vnitate ⁊ pluralitate nominũ diuinoꝝ. Si eniꝫ in diuinis ẽ vnitas positiue ⁊ pluralitas. ⁊ hec duo faciũt similitudinẽ ⁊ eq̃litatem. necesse est hec positiue accipi in diuis ⁊ ꝯcedẽde sũt rõnes inducte. Ad illud. g̃ ꝙ obijcitur. ꝙ equale ẽ ꝙ nõ excedit. dõ. ꝙ illi negatõi substernit affirmatio. ⁊ positio q̃ notificatur per ꝑuatõem oppositi. s. excessus. Ad illd. ꝙ obijcit. ꝙ nõ est diuersitas in diuis. dõ. ꝙ n̄ indicãt diuersitatẽ nisi suppositi. nõ forme d̃ se. ⁊ q: in diuĩs ẽ pluralitas suppositoꝝ. pꝫ ⁊c. Ad illud. ꝙ obijcit. ꝙ ꝫm ꝙ dñr positiue dicit ꝯmẽsuratõem. dõ. ꝙ in diuis nõ ẽ mẽsuratio simplr̃. sed tñ est ꝯmẽsuratõ respectu ĩfiniti. ⁊ hec nõ ponit simplr̃ ꝯmẽsurationẽ. Aliter põt dici ꝙ eq̃le ⁊ sil'e de suo primo intellectu ponũt vnitatem q̃ꝫtitatis ⁊ q̃litatis. Qd̃ aũt pon̄at ꝯmensuratõnem hoc ꝙ est eq̃le. est q: q̃ꝫtitas illa est mẽsurata. qm̃ g̃ in diuinis imensa. dicit eni ꝯuenientiaꝫ in q̃ꝫtitate virtutis quãuis nõ ponat ibi commensurationem.

Cõo querit vtrum noia supradicta dicant ꝫm sbam an ꝫm relatõeꝫ. Et ꝙ ꝫm sbam. vr̃ auctoritate magr̃i in lr̃a. Equalitas inquit nõ est rel'o vel notio. ſꝫ nẽ vnitas vel idẽptitas. Et Hylarius de tri. Sil'itudo est indifferẽs eẽntia. g̃ tã silitudo q̃ꝫ equalitas dicit diuinã eẽntiã. Item eq̃litas dr̃ ꝫm q̃ꝫtitatem ⁊ silitudo ꝫm q̃litatẽ. sed in diuis q̃ꝫtitas ⁊ q̃litas trãseũt i sbaꝫ g̃. ⁊c. Item omne ꝙ dr̃ ꝫm relatõem iportat distinctõem de suo ꝑncipali intellectu. ſꝫ sil'e ⁊ eq̃le dñt ꝯuenientiã. g̃ nõ dñr ꝫm relatõem. Itẽ nihil ꝙ dr̃ ꝫm relatiõem dr̃ de duobus nisi importet relatõnem in cõi. hoc dico ꝓpter hoc nomẽ relatus ⁊ distinct⁹. ſꝫ simile ⁊ equale importãt specialem relationem si eã important. q: nõ est assignare spa

liões sub ipis ꝛ dñr de pluribꝰ.ḡ.ꝛc. Cõtra. Hylarius. de tri. Silitudo sibi nõ est: ſ omne ꝙ dr̄ ſm ſbam dr̄ ad ſe ḡ.ꝛc. Jtē oē ꝙ dr̄ ſm ſbam dr̄ de pluribus singulariter. ſed ſilis ꝛ equalis dr̄ pl'r.ḡ.ꝛc. Jtem eq̄litate referr̄ pr̄ ad filium. ꝛ filius ad pr̄em.ſed nõ eēntia.ḡ equalitas nõ dicit eēntiā. Jtē aut pater est equalitas filij ad patreꝫ aut nõ ſi ſic.ergo cū filius equalitate illa ſit equalis pr̄i. pater est equalis ſibi.ꝙ non ↄceditur.ꝙ ſi pr̄ non ē equalitas filij ad pr̄em.ergo eq̄litas nõ dr̄ de omnibus.ergo nõ dicit eſſentiam.eſſentia enim filij eſt pr̄. R̄.dō.ꝙ ſm cōem oīum opinionem.cū ſile ꝛ equale dicāt ↄuenientiā pluriū in vno ꝙ de ſe impoꝛtāt diſtinctōem in ſuppoſitis ꝛ vnionē ſiū vnitatem in eēntia. Et q: diſtinctio pſonaꝝ ſpectat ad modum dicendi ſm relationē.vnitas eēndi ad modum dicendi ſm ſbam.ideo huiuſmodi nomina.nec omnino dñr ſm ſbam. nec oio ſm relationē.ſed quodāmō ſm ſbaꝫ quodāmodo ſm relationem.Sed q: nõ poſſunt ſm hunc duplicē modum dici pncipaliter ſed neceſſe ꝙ ſm alterum.ideo vlteriꝰ opoꝛtet querere:ſm quem modū dicēdi accipiuntur in diuinis ꝛ hic ſunt diuerſe opiniones. Quidam enim dñt ꝙ hꝰi noia ſm cōcretionē ſignificata.dñr pncipaliter ſm relatōem.nam ↄſimiles dñr habētes candem q̄litatem q: ḡ reſpicit ſuppoſitum p ſe ſm qō ↄcretum:ideo dr̄ ſm relatōnem.Sed in abſtractione q: ſilitudo ē vnitas nature vel eſſentie.q: reſpicit vnitateꝫ foꝛme pꝛimo.non diſtinctionem ſuppoſitoꝝ niſi ex ↄſequenti. pncipalir̄ dr̄ ſm ſbam.Sꝫ iſte modus ſoluēdi non eſt ↄueniens.nam eadeꝫ eſt ſignificatio in concreto ꝛ in abſtracto in pꝛincipali ꝛ ſuppoſito.ergo ſi dicitur ſm ſbam vnum ꝛ reliquum. ſilr̄ ḡ hoc nõ ſoluit ꝙ dictum eſt.

Scōa opinio eſt ꝙ huiuſmodi nomina ꝛ in concretione ꝛ in abſtractione dicūtur pncipaliter ſm ſbam ꝛ ↄnotant diſtinctionem i ſuppoſitis. ꝛ ratio ipſoꝝ eſt q: cum ſimilitudo reſpiciat iſta duo.ſ.ↄuenientiam ꝛ dr̄iam imediatius ꝛ ↄpletius reſpicit ↄuenientiaꝫ. dñr enim differentes eſſe ſiles inquantū cōueniunt.ↄuenientes vero nõ dñr ſimiles in quantum differūt. Reſpicit ergo ſimilitudo diſtinctionem per modum materie.ſed per modum foꝛme reſpicit vnitatem eſſentie. ꝛ ideo ↄpletiue dr̄ ſm ſbam tam ſimitudo q̄ꝫ ſimilis.Sed iſta poſitio nõ pōt ſtare.Certuꝫ enim ē ꝙ ſimilitudo dr̄ reſpectus aliquoꝛuꝫ ad inuicem.ſed in diuis nõ eſt niſi reſpectus pſone ad perſonā.reſpectus aūt pſone ad pſonam.non pōt dici ſm ſbam.ergo neceſſe ē ꝙ hoc nomē ſile ꝙ a ſilitudine iponitur.ſm ſbam nõ dicaᷓ. Et iō eſt tertia opinio.ꝙ hꝰi noia dñr ſcōm relatōem foꝛmalir̄ loquendo dñt eni reſpectum ſuppoſitoꝝ diſtinctoꝛum ↄueniētiū in aliq̄ vno. ꝛ ita reſpectꝰ cadit ib i per modū foꝛmalr̄.ſꝫ vnitas eēntie ꝛ pluralitas cadit p modū cāe. Jdeo ↄpꝛie ꝛ pncipl'r ſcōm relatōem. ex ↄñti vero ſcōm ſbaꝫ dñr cāliter loquēdo. Et hoc magis pꝫ ſi ↄſideremus ſignificatōeꝫ hoꝝ noiuꝫ in creaturis vñ ſit trāſlatio. Silitudo enim eſt ſcōꝫ q̄litatē. ꝛ ſilr̄ eq̄litas ſcōꝫ q̄ꝫtitatē.ſꝫ ſilitudo dicit relationē foꝛmalir̄.ſꝫ q̄litatē cāliter.nõ eni eſt ſilitudo q̄litas.ſꝫ relatio q̄ attēdir̄ ſcōꝫ q̄litateꝫ.

Ad illud.ꝙ obijcir̄.de magr̄o ꝛ Hylario ꝙ ē eēntia.dō.ꝙ cālir̄ intelligunr̄ oēs tales ſermōes. Ad illō.ꝙ poſtea dr̄ ꝙ eq̄le dr̄ ſcōꝫ q̄ꝫtitatē.dō.ꝙ ſm dic̄ cām efficientē nõ dic̄ foꝛmā. ſic de ſili. Ad illud vō ꝙ obijcir̄.ꝙ relatiua ipoꝛtāt diſtinctōeꝫ.dō.ꝙ q̄dā i diuis dñr ſm relatōeꝫ q̄ ſūt diſtictiua relatoꝝ.vt pr̄ ꝛ filiꝰ ꝛ talia ipoꝛtāt reſpectū diſtīguētē. ꝛ talia ipoꝛtāt diſtinctōeꝫ vt exercitā. q̄dā aūt dñr ſm relatōeꝫ q: ſūt relatiua diſtictoꝝ vt ſilis ꝛ eq̄lis. ꝛ talia ipoꝛtāt reſpectū ſꝫ ille reſpectꝰ nõ ē notio diſtiguēs.ſꝫ ↄñs diſtinguētē ipoꝛtat eni diſtinctōeꝫ nõ vt exercitā.ſꝫ vt ↄceptā. nā reſpectꝰ diſtinguēs ē vniꝰ pſone ad aliā ſm ꝙ ē ab illa. Jn hꝰi vō noibꝰ ipoꝛtar̄ reſpectꝰ vniꝰ pſone ad aliā.ſꝫ ꝙ cōicāt naꝫ vnā. ꝛ q: reſpectꝰ ē relatio iō pliſicaᷓ.q: vō reſpectu vniꝰ eēntie.iō dr̄ de plibꝰ. Et iō pꝫ vltimū ꝙ dr̄.ꝙ nullū relatiuum dr̄ de plibꝰ. niſi dicat relatōꝫ i cōi.dō.n.ꝙ h̄ nõ ſolū ē i his noibꝰ q̄ ipoꝛtāt diſtictōeꝫ i cōi vt relatꝰ ꝛ diſtinctꝰ.veꝝ ēt i his q̄ dñr reſpectū pluriū vt cōicāt in aliq̄.tale eni nom̄ dic̄ reſpectū i cōi ſpecificatū rñ rōe cōicatōnis in vno.vñ conſimiles dñr ad inuicē relati pticipantes vnam qualitatem.

Ertio q̄rir̄ vtrū pdcā noia.ſ.eq̄lis ꝛ ſilis dicant mutuā relatōnem ſm q̄ꝫ pater filio ꝛ filius patri ſit equalis. Et ꝙ nõ vr̄.q: ſcōm Diony.in talibus nõ recipimꝰ

reciprocatōem sed pr̄ est pncipium filij ḡ nō cadit ibi reciprocatio. vt dicaꝛ pater equalis filio. Itez hoc vr̄ rōne. qꝛ eni filius ē silis patri. iō dr̄ silitudo patris. ḡ si pr̄ econuerso silis est filio pfecte. ergo pr̄ est silitudo filij. h̄ autem nō recipiꝛ. ergo. ꝛc. Itē qui est eq̄lis alij hꝫ equalitatē sibi ad equaꝛ. si ergo pr̄ est equalꝛ filio. ḡ ei ad equatur. quero a q̄. aut a se aut ab alio. nō a se qꝛ quicūqꝫ equat se alij aliqd agit in se. sed pr̄ nihil agit in se. ergo nō adequat se. nec ab alio equaꝛ. ergo nō est equalis filio. Cōtra. silē ꝛ equale. sunt relatiua equipantie. sed ista denoīant se ꝯsimiliter vtrūqꝫ extremū. ergo si filius est silis patri. pari rōne pr̄ est silis filio. Itez ratō silitudinis est ꝯueniētia vel dr̄ia. in equalitate vl̄ sb̄a. sed ꝯueniētia equalr̄ respicit vtrūqꝫ extremū. etiā indifferentia. ḡ si filius est indifferēs patri. ꝛ ecōuerso. pr̄ est similis filio.

Itē omne plurale geminat suuz significare. sed hec ꝯcediꝛ pater ꝛ filius sunt silēs. ꝛ equales. ḡ pater est silis. quero cui aut sibi. aut alij. non sibi. ergo alij. R. dō. ꝙ silis ꝛ equalis duplr̄ accipiūtur. Aut ꝓut dn̄t conueniētiā in q̄ztitate vel qualitate. aut prout supra ꝯuenientiā addūt imitatōem vel expssionem pfectam. pmo quidē modo sūt relatiua eqparantie. ꝛ dr̄r ad ꝯuertentiā. sm̄ qd̄ ꝓbant rōnes s̄o inducte. Alio mō similis ꝛ equalis supaddit rōem originis. vn̄ equalis dr̄ quasi ad equatus. ꝛ silis quasi assilatus. Hoc mō nō ꝯuenit nisi ei qui ē ab altero. ꝛ hoc mō ꝓcedunt ꝓprie rōnes. ꝙ pr̄ non dr̄ silitudo filij pimitōez. nec ad equaꝛ filio per emanatōnem ab alio. sed equat sibi filium.

Qd̄ tn̄ dicit Diony. ꝙ nō recipimus reciprocatōnem. ꝛc. loquiꝛ de cā ꝓprie prout differt ab effectu per eēntiam. hoc autē mō pr̄ non est cā filij imo bene est hitudo filij ad pr̄em sicut econuerso. ꝛ sic patent oia.

In parte ista sūt dubitatōes circa litteram. ꝛ primo dubitaꝛ. de situ hui⁹ partis. qꝛ cū supra. di. xix. actū sit de eq̄litate. vr̄ hic magr̄ supflue repetere. R. dō. ꝙ de eq̄litate ꝛ silitudine est loqui duplr̄ s. a pte rei vl̄ a pte nois. Et pmo mō agitur de equalitate ꝛ silitudine in pcedētibus s̄o mō hic. Itē queritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ nihil est sibi silē. vr̄ eni falsum. qꝛ aliqs differt a se sic sortes senex a se puro. ḡ pari rōne aliqs pōt eē silē sibi. Itē xp̄s hō est sibi silis qꝛ nullus ē beatus. nisi sit deo assilatus. ꝛ ipse maxime est deo assilatus. ḡ. ꝛc. R. dō. ꝙ sic dr̄a aliqn̄ notat alietatē suppōiti. a suppōito vt cū dr̄ Petr⁹ ē aliud a Paulo. aliqn̄ alietatem in nā. vt cū dicit xp̄s sm̄ ꝙ hō differt a se deo. aliqn̄ alietatē status a statu. vt Petr⁹ senex differt a se puero. per hūc modū intelligendū est de silitudine. qn̄ igiꝛ similis dicit silitudinem suppositi ad suppositum. nō pōt idem esse silis sibi. qn̄ vero dicit similitudinē nē ad nām vel status ad statuz. pōt idem esse similis qn̄ hec ꝯcurrunt in eadē persona. ꝛ ita intelligit magr̄. Itē queritur. de hoc ꝙ dicit ꝙ eq̄litas pr̄is ꝛ filij nō est relatio vel notio. qꝛ statiꝫ pdixit. ꝙ simile ꝛ equale ē relatiuū. ergo similitudo est relō.

R. dō. ꝙ magr̄ intelligit de notiōe que est psone ꝓprietas. nō de relatōe cōiter intellecta. Uel aliꝛ. dō. ꝙ verbū magistri est cāliter intelligendū sicut pꝫ ex pcedētibus. qꝛ equalitas nō ꝯsistit in ꝓprietatib⁹ psonalib⁹ personalibus. sed magis in eēntialibus que supra ostense sunt.

On est hic ptermittēduz ꝙ illustris vir Hylarius. Terminata pte illa in qua agit de signōne hoꝝ nominum similis ꝛ equalis. hic incipit s̄a pars in qua agit de hoꝝ nominū appropriatōne. ꝛ hꝫ h̄ pars duas ptes. In pma assignat appropatōes. In s̄a mouet ꝛ soluit dubitatōem. que ex hui⁹ appropriatōe hꝫ originē. j. di. xxxij. Hic oritur qd̄ ex pdictis deducta. Pria ps diuidiꝛ in duas partes. In pma assignat appropriata sm̄ Hylariū. In s̄a sm̄ Aug. ibi. Illud etiā sciri oportet ꝙ eandē triū psonarum distinctōem. Prima pars tres hꝫ ptes In pma assignat Hylarij appropriatōnem ꝛ eius explanatōnem pp sui obscuritatē. In s̄a ondit ꝙ illa q̄ Hylarius assignat nō sunt ꝓpria. sed appropriata. ibi. Nō est sm̄ pmissam expositōem. In tertia vero ondit ꝙ illa quib⁹ hec appropriat sūt ꝓpria. appropriatio eni est cōis respectus ꝓprij. ꝛ hoc facit. ibi. ꝓpria igiꝛ psonaꝝ. ꝛc. Illud etiā sciri oꝫ. ꝙ eādem triū psonaꝝ. ꝛc. Hec est s̄a ps huius partis in qua assignat magr̄ appropriatōem Aug. ꝛ hꝫ hec ps duas ptes. In pma ponit ipsam appropriatōez. In s̄a ponit eius expositōez ibi. Sꝫ plurimos mouet qd̄

pr̄i attribuit ꝛc̄. ꝛ hec ᵬa ṗs hꝫ tres ꝑtes:ᵬꝫ illa tria appropriata. In ṗma oñdit. q̄l'r pr̄i appropriat̄ vnitas oñdens ét incident̄ qualiter aliqua dñr vnū. In ᵬa v̂o oñdit q̄uo filio approṗat̄ equalitas ibi. Nūc videamus qualiter equalitas. In tertia v̂o oñdit q̄uo spūi.s̄. approṗet̄. ꝯcordia ibi. ꝙ āt i spū.s̄. dr̄ eé vtriusqꝫ ꝯcordia. ꝛc̄.

D intelligentiā eoꝝ q̄ dñr in hac ꝑte duo ṗncipal'r q̄ñr. ṗmo q̄rit̄ ꝺ appropriatiōe Hyla. ᵬo de appropriatiōe Aug. Et q̄ꝫtū ad p̄mū querūtur tria.

Primo q̄rit̄ vtꝝ imago dicat̄ in diuinis ᵬm sb̄am. an ᵬm relationé. Scd̄o dato ꝙ ᵬꝫ relationé q̄rit̄ vtrum imago sit ꝓṗum filij. Tertio q̄rit̄ de rōe appropriatōis illoꝝ triū s̄. eternitas spéi, ꝛ vsus.

Uod aūt imago dicat̄ ᵬm sb̄am. oñditur hoc mō. Hyla. iiij. de tri. deus ad cōem sibi cū deo imaginé eandé, qꝫ silitudiné reppit̄ hoīem opari. Ité Beda sup illud faciam⁹ hoīem ꝛc̄. In hoc ꝙ dicit imaginé notat̄ vna ꝛ equalis sb̄a trinitat̄ g̊ imago cū ꝑtineat ad cōitaté ꝛ vnitateꝫ sb̄e dr̄ ᵬm sb̄am. Ité hoc ipm vr̄ rōe. q: illud idé ꝙ dicit exéplar actiue. dicit imago passiue: ſꝫ exéplar in diuinis dr̄ ᵬm sb̄am. nō ᵬm relationé. g̊ ꝛc̄. Ité imago ꝯsistit in repn̄tādo aliq̄d nō tm̄ in sb̄a. ſꝫ etiā in distinctiōe ꝛ ordine distictoꝝ. Si g̊ in diuinis nō cadit distinctio in vna ꝑsona. necé é ꝙ ī diuinis attendat̄ imago ᵬm ꝙ vnitas eéntie é in trib⁹ ꝑsonis. g̊ nō notionaliter ſꝫ eéntialiter dicit̄ imago in diuinis. Cōtra. Aug. vi. de tri. q̄d absurdi⁹ q̄ꝫ imaginé dici ad se: ſꝫ oé ꝙ dr̄ ᵬm sb̄am dr̄ ad se. g̊ imago cuꝫ non dicat̄ ad se nō dr̄ ᵬm sb̄am. Ité Hyla. iiij. de trini. imago sola nō est. g̊ imago in diuinis é cum alio: ſꝫ eéntia non é cū alio. g̊ ꝛc̄. Ité hoc ipm vr̄ ꝑ diffinitioné imaginis q̄r hylarius dicit ꝙ imago é rei ad rem coequādā: ſꝫ res q̄ coequat̄ rei est ꝑsona. g̊ imago é ꝑsone ad ꝑsonā: ſꝫ ꝙ dicit respectū vnius ad alteꝝ dr̄ ᵬm relationé. g̊ imago. Ité hoc vr̄ ꝑ ethimologiā. imago eni dr̄ quasi imitago. g̊ vbi est rō imaginatiōis ibi é imitatio: ſꝫ diuina eéntia nō imitat̄ aliq̄d q: oé tale é ab aliquo. ergo imago nō dr̄ ᵬꝫ sb̄ā vel essentiaꝫ. Rñ. dd̄. ꝙ sicut exéplar ᵬm ꝓṗetatem vocabuli dicit exṗssionem ꝑ modū actiuū. Un̄ exéplar dr̄ ad cui⁹ imitationé: fit aliq̄d. sic eꝯrio imago ꝑ modū passiuū. ꝛ dr̄ imago ꝙ alterū exprimit ꝛ imitat̄. Et hoc mō accipit̄ imago dupl'r ᵬm ꝙ dupl'r est exṗssio. s̄. vel in ē vnitate vel in nē diuersitate. In nē cōitate siue vnitate: sicut fili⁹ iṗatoris dr̄ imago patris. In nē diuersitate: sicut imago iṗatoris é in nūmo. Sic respectu dei dr̄ imago ꝑ exṗssioné ᵬm idéptitaté nē. ꝛ sic est imago īcreta. ꝛ dr̄ notional'r siue ᵬm relationé. q: imago dicit emanationé. emanatio aūt in vnitate nē nō est nisi ꝑsone. Dr̄ etiā imago ꝑ exṗssioné in diuersitate nē. ꝛ sic dr̄ imago creata respectu toti⁹ trinitatis. Et sic pꝫ ꝙ imago in diuis accepta dr̄ ᵬꝫ relationé ꝑsōe. ad ꝑsonam. ꝛ hoc ᵬm vocabuli ꝓṗetateꝫ. sicut ꝓbāt rōes ad hoc inducte. Sꝫ q̄m ꝯtigit abuti noīe exéplaris. vt etiam dicat̄ exemplar ꝙ ad imitationé alteri⁹ sit. sic eꝯrio ꝯtingit abuti imagine. vt dicat̄ imago ad cui⁹ exṗssioné fit aliud. Et sic cū creatura fiat ad exṗssioné vnitatis eéntie ī tritate ꝑsonaꝝ. pōt dici imago ꝺ tota trinitate. ꝛ sic dr̄ imago imaginans cū de rōe noīs dicat̄ imaginatū: sicut exéplar dr̄ exéplatū abusiue. q̄ꝫuis exéplar sit exemplaris. ꝛ ᵬm istū modū vident̄ accepisse hylari⁹ ꝛ Beda. vt dicit magr̄. xvj. di. ij. li. tn̄ pōt dici ꝙ vterqꝫ loq̄t̄ ꝺ imagīe creata q̄ cū sit respectu vni⁹ eéntie. é cōis imago triū ꝑsonaꝝ. ꝛ indicat vnitaté sb̄e in tribus. Un̄ nūq̄ꝫ imago pure dr̄ ad se. q: semꝑ dicit respectum vel ad aliā ꝑsonā. vel ad creaturam. siue creature ad diuinā nām. nūq̄ꝫ etiā dr̄ pure ᵬm sb̄am. q: semꝑ notat vel distictioné interi⁹ vel exteri⁹. Un̄ imago nō dicitur essentia simpl'r: ſꝫ essentia vt in trib⁹ ꝑsonis ꝯsiderata. tn̄ ꝓṗetatem sermonis seruando imago dr̄ ᵬm relatiōꝫ ꝑsonalé, put dr̄ imago eterna. ꝛ ꝯcedéde sunt rōnes ꝛ auctoritates ad hoc. Ad auctoritates ad oppositū pꝫ R̷.

Ad illud eni ꝙ obr̄. ꝙ exéplar dr̄ eéntialiter. g̊ ꝛc̄. dd̄. ꝙ nō est silé: q: tota trinitas é ṗncipiū. ꝛ iō q: exéplar rōnem ꝓducentis dicit. Un̄ ᵬm sb̄am dr̄. ꝛ ꝯuenit toti trinitati: ſꝫ nō tota trinitas é ṗncipiata. ꝛ q: imago dicit rōnem ꝓducti ꝓṗe. iō nō ꝯuenit toti trinitati. nec dr̄ ᵬm sb̄am. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ ad hoc ꝙ sit imago. dꝫ exprimere distinctioneꝫ ꝛ ordiné. dd̄. ꝙ illud veꝝ est in imagine q̄ é imago rei hn̄tis distictioné ꝛ ordiné. sicut hꝫ

hō in ptib⁹ ꝛ tota trinitas in psonis: sicut res cui⁹ ē imago nō hēat distinctionē vtputa vna psona. nō opꝫ sic exprimi. Vel pōt dici ꝙ illud verū ē qñ imago sbalr differt. tūc eni qñ imago sbalr differt ad hocꝙ expsse exprimat necē ē imitari incōpationib⁹ pñtib⁹ sbaꝫ: sed cū non imitaẜ in eadē forma substantie non oportet.

Ecūdo qriẜ vtrū imago sit ppum filij. Et ꝙ sic. vr̄ p Hylariū i ppōsita appropatōe. Eternitas i prē. spēs in imagine. vs⁹ imunē. pr̄ dr̄ ppe silr mun⁹. ğ si recte ponūẜ ex equo. imago dr̄ ppe de filio. Itē Aug. vj. de tri. Sol⁹ fili⁹ ē imago prīs. Expssi⁹ eo fili⁹ quo imago ꝛ vbū. ğ bm hoc cū fili⁹ dicat psonalē relationē. pꝫ ꝛ c. Itēꝫ imago ē silitudo expssa. ꝛ in diuinis silitudo expssiua: ſꝫ silitudo expssissima nō pōt eē nisi plium distictoꝝ. Si ğ fili⁹ ē ab vno sps. s. equaliter a duobus. nō ğ poterit eē imago. Itē imago in diuinis. attēdiẜ bm imitatiōeꝫ psone nō eēntie: q: nō ē imago eēntie: ſꝫ psōe ğ ad hoc ꝙ vna psona sit imago alteri⁹ necē ē ꝙ illā imiteẜ. in eo. ꝙ respicit psonā vt psonā: ſꝫ emanatio vel pductio. respiē psonaꝫ vt psonā. nā pductio creature respicit sbaꝫ. Cū ğ sol⁹ fili⁹ imiteẜ prēm in pductōne psone: sol⁹ fili⁹ ē imago: Cōtra. Dama. dicit ꝙ sps s. est imago filij. ğ nō est filij. ppum eē imaginē. Itē hoc vr̄ p vtrāqꝫ diffinitionē Hylarij. Et pma ē. imago est ei⁹ rei ad q̄ꝫ imaginaẜ spēs indifferēs: ſꝫ hoc ꝯuenit spūi. s. ğ. ꝛ imago. Itē hoc vr̄ p rōeꝫ: q: ad imagieꝫ ista duo sufficiūt. s. imitatio bm silitudineꝫ ꝛ bm equalitaratē: ſꝫ hoc duo ē reppire in persōa spūs. s. ğ ꝛ c. Itē sicut fili⁹ pcedit a prē vt exprmēs prēm. ita spūs. s. a filio exprmens filiū. ğ quēadmodū fili⁹ ē imago prīs. ita sps s. ē imago filij. Rñ. dō. ꝙ imago in diuinis nō tm̄ dicit expssionē psone: ſꝫ ēt expssioneꝫ in sūmo. Expssio aūt in sūmo duo pōit. s. qđ sit vni⁹ ad vnū. ꝛ ꝙ sit bm moduꝫ. Quod sit vnius ad vnuꝫ ponit p hoc ꝙ illud ꝙ p supabūdantiā dr̄ vni soli ꝯuenit. Et si sit essentiale eēntie: si psonale psone. Nā vnū in summo nō pōt exprimere plura vel plures. vnū inq̄ꝫ in quo nulla ē diuersitas. Silr vnū summe nō pōt exprmi a plib⁹ vt pluresſūt: q: tūc eis differentes eēnt. ponit etiā aliud. videlꝫ vt sit expssio bꝫ oēm modū. Nā si ex aliquo respectu nō hꝫ exprmere nō exprmit summe. Propter pmā rōnem sol⁹ fili⁹ est imago: qa sol⁹ ab vno pcedit. spūs aūt. s. a duob⁹. ꝛ iō equaliter vtrūqꝫ exprmit ꝛ iō neutrū i sūmo. Propter bam rōeꝫ sol⁹ filius est imago: qa bm oēm respectū hꝫ rōnē exprmēdi. ꝛ inq̄ꝫtū ꝯpatur ad illum a quo ē. ꝛ inq̄ꝫtū ꝯpaẜ ad illum q ex ipso est. Inq̄ꝫtū ꝯpatur ad illum a quo: q: exit p modū nē. ꝛ ita p moduꝫ vbi ꝛ spēi ꝛ p modū silitudinis expsse. Inq̄ꝫtū cōpatur ad illū q ē ex eo: q: p oia ꝛ eodem mō spirat fili⁹ vt pr̄. Spūs aūt scūs i nullo hoꝝ ꝯuenit. iō rō imagis ē in solo filio. q: ab vno tm̄ pcedit. ꝛ q: p modū nē. q: etiā ꝯsilr pducit spm̄. s. Media th rō: q: p modū nē est rō ppa. alie vo faciūt ad ꝯgruitatē. Concedendū igr̄ ꝙ sol⁹ fili⁹ loquēdo ppe ē imago. ꝛ eo ipso vbū: ſꝫ fili⁹ dicit solū respectū ad patreꝫ imago pncipalr respectū ad prēꝫ: ſꝫ ꝯnr respectū ad aliā psonā. vbū pncipalr respectuꝫ ad prēꝫ. ꝛ ꝯnr respectum ad creaturā. Vnō eadē notio sūt ipi⁹ filij. tn̄ alio ꝛ alio mō. significata. Vñ nō est supfluitas. Ad illud ğ ꝙ obr̄ de Dama. dō. ꝙ Dama. fuit grec⁹. greci aūt nō ita ppe accipiunt rōeꝫ imaginis vt latini. q: nec de origine psonaꝝ sic sane itelligunt. Vel pōt dicit ꝙ bmo Aug. ꝛ Dama. intelligiẜ cāliter q: reformat nos ad imaginē xpi. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ diffinitio imaginis ꝯuenit spūi. s. dō. sic patebit. infra qđ spēs vt ibi accipiẜ ꝯuenit soli filio. Ad illđ ꝙ obr̄ de assilatōe ꝛ equalitate. dō. ꝙ filius nō dr̄ imago pp assimilatiōeꝫ i sba. ſꝫ pp modū emanādi ꝛ hoc nō hꝫ spūs. s. expssissimaꝫ silitudinē nec cū filio nec cū patre. iō nullius est imago.

Ertio qriẜ qr̄ eternitas appropaẜ prī. spēs imagini. ꝛ vsus muneri. vr̄ eni ꝙ ñ sit appropriatio Hylarij. q: oēs psone diē silr eterne sunt ꝛ equales. ꝛ eternitas abstrahit ab actu psone. ğ nō ē appropriabilis. Itē qriẜ qr̄ spēs appropaẜ imagini. aut. n. ibi sumiẜ spēs vt spēs dr̄ forma. aut pulchritudo. Si forma. sicut nā nulli est appropriabilis sic nec spēs. Si aūt pulchritudo: ſꝫ pulchritudo imaginis refert ad ptotipum. ğ ad prēm. ğ illi dꝫ appropriari. Itē Dyo. dicit ꝙ bonū ꝛ pulchꝝ idem. ğ cū bonitas sit approiabilis spūi scō. ğ ꝛ pulchritudo. Itē Hylari⁹ dicit ꝙ oꝫ imagineꝫ hre

eẽntiam ⁊ nãm ⁊ ſpẽm auctoris. qꝛ magiſ diffinit imaginẽ ꝑ ſpẽm q̃ꝫ aliqđ aliorum. Itẽꝫ nõ ẽ vtendũ deo ſꝫ ſolũ creatura. g̊ vſus nulli pſone ẽ appropriabilis. ergo nec ſpiritui. ſ.

Rñ. dđ. ꝙ iſta appropriatio Hylarij fuit ad explicandã pſonarum originẽ ſiue emanationẽ. qm̃ igiꝛ pſona pr̃is emanatione ⁊ origie caret. iõ illud debuit ei appropriari. ꝙ importat ꝓuationẽ p̃ncipij. tale aũt eſt hoc nomen etnitas. eternũ eni ẽ ꝙ principio caret. ⁊ lꝫ đ ſuo noie nõ dicat niſi ꝓuationẽ initij duratõnis. ꝑ appropriationeꝫ tñ dicit ꝓuationẽ oĩs p̃ncipij. ⁊ ſic pꝫ p̃ma obiectio. Spũs vő. ſ. ꝓcedit ꝑ modũ voluntatis ⁊ amoris: ⁊ iõ debuit ei appropriari nomẽ ꝙ actũ exp̃mit voluntatis. hoc aũt eſt hoc nomẽ vſus. nã vti ẽ aſſumere aliqd ĩ facultatẽ volũtatis ſiue ad vtendũ ſiue ad fruẽdũ. qm̃ g̊ aſſũptio ad fruendũ ẽ ꝑ amorẽ. ſilr ad vtẽdũ. qꝛ amor ẽ põdus ⁊ ordo. iõ vſus recte approꝑaꝛ ſpũi. ſ. ⁊ ſic pꝫ vltio q̃ſituꝫ. ſ. ꝙ vſus accipiꝛ hic nõ ꝓut diuidiꝛ ꝯ fruitionẽ: ſꝫ ꝓut dicit amoris cõplexũ ⁊ actũ liberum. Filiꝰ vő emanat ꝑ modũ nẽ. ⁊ qꝛ emanat ꝑ modũ nẽ. iõ emanat ꝑ modũ pfecte ⁊ exp̃ſſe ſilitudinis. nã nã ꝓducit ſibi ſilẽ ⁊ equale. ⁊ qꝛ hñt in ſe rõnem exp̃ſſe ſilitudinis. iõ ⁊ cognitiõis. qꝛ exp̃ſſa ſilitudo ẽ rõ cognoſcẽdi. Et qꝛ ꝑ moduꝫ pfecte ſilitudinis ⁊ rõis. hꝫ in ſe rõeꝫ ⁊ exẽplar oĩuꝫ. Inde ẽ ꝙ hꝫ rõem pfecte pulchritudinis. qꝛ eni ẽ pfecta ⁊ exp̃ſſa ſilitudo. iõ pulchre eſt ĩ cõparatione ad eũ quẽ exprimit. Quia vő rõnem cognoſcẽdi hꝫ. ⁊ nõ vniꝰ tm̃: ſꝫ totiꝰ vniuerſitatis. iõ pulchꝝ pulcherrimꝰ ipſe mundũ mẽte gerẽs pulchritudinẽ hꝫ ĩcõpatiõe ad oẽm pulchritudinẽ exẽplatã. Ex his duobꝰ relinqꝛ pfectiſſima pulchritudo. ſicut eni dicit Aug. pulchritudo nõ ẽ aliud q̃ꝫ eqlitas numeroſa. Qm̃ igiꝛ incõpatõe ad pr̃eꝫ hꝫ pulchritudinẽ equalitatis qꝛ pfecte exp̃mit ſicut pulchra imago. Incõpatiõe vő ad res hꝫ oẽs rões ſcḋm ꝙ dicit Aug. ꝙ ẽ ars plena oĩum rõnuꝫ viuẽtiũ. iõ pꝫ ꝙ in filio recte reppitur rõ oĩs pulchritudinis. Ex o igiꝛ quo filiꝰ ꝑ modũ nẽ emanat. hꝫ rõnem pfcẽ ⁊ exp̃ſſe ſilitudinis. Ex o ꝙ hꝫ rõnem pfecte ſilitudinis hꝫ rõnẽ cognitiõis. ⁊ rõe vtriuſqꝫ hꝫ rõnem pulchritudinis. Qm̃ igiꝛ nomen ſpẽi iportat ſilitudinẽ ⁊ iportat cognoſcendi rõeꝫ. iportat etiã pulchritudinẽ. vt ſpẽs qdẽ pꝛ iami digna ẽ ipio. iõ elegãtiſſime appropriatur filio. pꝫ ergo qꝛ illud nomen magis appropriat Hylarius filio q̃ꝫ aliud. qꝛ etiaꝫ magis diffinit imagineꝫ ꝑ illud nomen q̃ꝫ ꝑ aliqđ aliud. Ad illud ergo ꝙ obꝛ. ꝙ pulchritudo imaginis referꝛ ad ꝓtotipum. dđ. ꝙ verum eſt: ſꝫ tñ aliter refertur honor aliꝛ pulchritudo. qꝛ honor imaginis. ſiue picture ita refertur ad ꝓtotipum ꝙ in ipſa non ẽ ſcḋm ſe honor. ſicut patet ſi honoretur iconia beati Nicolai: ſed pulchritudo ita refertur ad ꝓtotipum. ꝙ nihilominus eſt in imagie pulchritudo. non ſolum in eo cuius eſt imago. Et poteſt ibi repperiri duplex ratio pulchritudinis. q̃ꝫuis in eo cuius eſt nõ niſi vna inuẽiatur. ꝙ pꝫ. quia imago dicitur pulchra quando bene protracta eſt. dicitur etiaꝫ pulchra quando bene repreſentat. illuꝫ ad quẽ eſt. ⁊ ꝙ iſta ſit alia ratio pulchritudinis patꝫ quia contingit vnam eſſe ſine alia. quemadmodum dicitur imago diaboli. pulchra. quãdo bene repreſentat feditateꝫ diaboli. ⁊ tũc feda eſt. ⁊ ideo Hylarius appropriãs ſpẽm ſiue pulchritudinem filio. magis appropriat ſub nomine imaginis. quam ſub nomine filij. Ad illud ꝙ obijcitur. ꝙ idem eſt bonum ⁊ pulchrum. dđ. ꝙ Dio. non vult dicere. ꝙ ſint vnum ratione: ſed quod ſunt vnũ re: ſed quoniam ratione differunt. ideo aliꝛ poteſt appropriari vnum ꝙ non appropriatur alteruꝫ.

Onſequenter eſt qđ p̃ncipaliſ de appropriatõe Aug. q̃ eſt in patre vnitas. In filio equalitas. In ſpũ. ſ. vnitatis equalitatiſqꝫ ꝯcordia. Et circa h̃ q̃rũr tria. Primo queritur vtꝝ deus poſſit dici eſſe vnum cũ creatura. Scđo vtꝝ creatura poſſit dici eſſe vnum cuꝫ alia creatura. Tertio de ratione appropriationis illoruꝫ trium.

Uod autem deus poſſit dici vnum cum creatura oſtenditur per auctoritatem Ap. i. cor. vi. Qui adheret deo vnus ſpũs eſt. Si vnus ſpiritus. g̊ vnũ ens. ⁊ vna res ⁊ ſi hoc ergo vnum. Item hõ qui adheret deo eſt vnus ſpũs: aut creatus. aut increatus. Si increatus quia deus non eſt creatura. ergo vnus increatus: ſꝫ ſpiritus increatus eſt omnio vnus. ergo hõ adherens deo eſt ſimpliciter vnum cum deo. Item magis vnitur extremum medio q̃ꝫ extremum extremo: ſed ſpiritꝰ ſanctus ẽ me

dium vniēs viros iustos. ⁊ viri iusti ꝑ ipsum vniti sūt vnū. Jo. xvij. Ut sint vnum sicut ⁊ nos sum⁹. ḡ vir iustus cū spū. s. pōt dici vnuꝫ

Jtē magis vnit̄ mēbꝝ capiti q̄ꝫ mēbꝝ cū mēbro. ḡ cū mēbra xp̄i sunt vnū i xp̄o. multo forti⁹ mēbꝝ ē. dē capiti: ſꝫ xp̄s ē caput ñ tātū ꝺm humanitatē: ſꝫ etiā ꝺm diuinitatē. ḡ ⁊c̄.

Cōtra. ex illo v̄bo ꝙ dr̄ Jo. x. Ego ⁊ pr̄ vñ sum⁹. impugnāt sci heresiꝫ arrianā ⁊ maxie Aug. ex hoc ꝯcludens arriū errare. qui dicit filiū aliā hr̄e nām. Si ḡ rō Aug. bona ē. vnū dicit vnitatē. in nā: sed tali mō nō est vnū creator cū creatura. ḡ ⁊c̄. Jtē hoc vr̄ alia rōe q̄ꝛ q̄ maxie distant mīme sūt vnum. sed creator ⁊ creatura maxie distāt. ḡ nō pñt dici simplr̄ vnū. Jtē si sunt vnū. ḡ aliquod vnū ſꝫ si aliqđ vnū sunt. ḡ de⁹ ⁊ creatura habent aliqđ cōe. ⁊ si hoc vniuocant̄ i aliquo. ergo cū vniuocū simplici⁹ sit q̄ꝫ q̄ vniuocant̄ in ipso. aliqd est simplici⁹ deo. Jtē si deus et creatura sunt vnuꝫ cū infinitū distet a qualibet. qua rōe dr̄ vnū cū vna ⁊ cū qualibꝫ: ſꝫ q̄cūqꝫ vni ⁊ eidē sunt eadem. inter se sūt eađ ergo ꝺm hoc oīa sunt vnū. Rñ. dđ. ꝙ sic dicit Aug. ad hoc ꝙ aliqua sint vnū nō sufficit ꝯformitas volūtatis: ſꝫ necē ē ꝓsuppōi ꝯueniētiam i nā. qm̄ igit̄ deus ⁊ creatura sūme differūt in nā. iō nō dꝫ dici vnuꝫ sicut ꝓbant rōes ad hoc inducte. Qꝛ v̄o vir iustus sūme ꝯformat̄ ꝑ caritatē volūtati diuine. ⁊ ei adheret magis q̄ꝫ alicui alij. recte dr̄ vnū cū determinatiōe vtputa vn⁹ spūs. Sp̄s. n. volūtas dr̄ ⁊ amor. Uñ q adheret deo vn⁹ spūs est. qꝛ vni⁹ ⁊ cōformis est voluntatis. Ad illud ḡ. ꝙ obr̄. est vn⁹ spūs. ergo vna res dđ. ꝙ ibi est fall'a ꝺm quid ⁊ simplr̄. nā vnus distrahit̄ a rōne sua. ꝑ hoc ꝙ est spūs. ⁊ dic̄ ibi vnitatē nō ꝑ idiuisionē siue vnitatē nē: ſꝫ per ꝯformitatē voluntatꝭ. Ad illđ ꝙ obr̄. Aut vn⁹ spūs creat⁹ aut increatus ⁊c̄. dđ. ꝙ nec creatus. nec increat⁹. nam sp̄s nō stat ibi ꝓ sb̄a sed ꝓ actu voluntatis. ⁊ vn⁹ nō īportat nisi ꝯformitatē affectus humani ad diuinam volūtatē siue ad diuinū amorē qꝛ amō transformat amātē i amatum. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ sp̄s est mediū vniēs. dđ. ꝙ vnit q̄ꝫtuꝫ ad voluntatē: ſꝫ nō q̄ꝫtū ad ꝯformitatē nē. ⁊ nō dñr vnū rōe ꝯformitatis volūtatis solū iō nō valet qꝛ ligamē sp̄s nō ē tota cā quare sint vnū. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ mēbra xp̄i sūt vnū. dici pōt ꝙ mēbra xp̄i nō dñr vnuꝫ simpliciter: ſꝫ vnū corpus ⁊ sic etiā xp̄s ē vnum in mēbris: sed hoc est ratione humanitatis assumpte.

Secūdo q̄rit̄ vtrꝫ vna creatura possit dici vnū cū alia. Et ꝙ sic ōnditur hoc mō. Apo. i. Cor. iij. q plātat ⁊ q rigat̄ vnū sunt: ſꝫ ali⁹ erat plātās vt paulus. ⁊ ali⁹ rigās vt apollo. ergo ꝺꝫ hoc pꝫ ꝙ vna creatura pōt dici vnuꝫ cū alia. Jtē Aug. dicit ⁊ magr̄ pōit in lr̄a. ꝙ recte dñr vnum q ꝯueniūt i nā ⁊ volūtate. ſꝫ hoc hꝫ vna nā cū alia. ergo ⁊c̄. Jtē dñs. Matth. xix. Jtaqꝫ iam nō sūt duo ſꝫ vna caro. hoc dixit de viro ⁊ vxore. Sꝫ si sūt ⁊ nō sunt duo. ergo sunt vnū. ergo vir cum vxore pōt dici vnū. ⁊ sic ⁊c̄. Jtē ab vnitate ꝓncipij māl' venit vnitas simpliciter q̄ est vnitas numero: ſꝫ corp⁹ est māle ꝓncipiū in hoīe. q aūt adheret meretrici vnū corpus efficit̄ sicut dr̄. j. cor. vi. ḡ vnum simpliciter. ⁊ sic ⁊c̄. Contra. Jdem simpliciter dictū stat ꝓ eodeꝫ numero. ergo vnum simpliciter dictū stat ꝓ vno numero: sed due creature nō sunt vnū numero quātūcūqꝫ ꝯueniāt ergo nō debēt dici vnum. Jtē si aliq̄ dñr si a vnū ꝑꝑ ꝯuenientiā in nā. tunc ergo cū hō ⁊ asin⁹ ꝯueniant in nā sunt vnum ꝙ nō ꝯcedit̄. Si dicas ꝙ vltra reqrit̄ ꝯformitas volūtatis. Cū ergo viri peccatores ꝯueniāt ⁊ in nā. ⁊ in volūtate. ergo debēt dici vnū. ꝙ cū nō dicat̄ nō sufficit ergo ꝯformitas nē ⁊ volūtatis. Jtē si hō ex ꝯiunctōe maretricis efficit̄ vnum. cum omis vnitas sit a p̄ria vnitate. h̄ vnitas erit a p̄ria vnitate: ſꝫ tal' vnitas ē detestabil'. ḡ p̄ria vnitas fac̄ vnitatē d̄testabilē. ḡ ipsa ē vitupabil'.

Rñ. dđ. ꝙ due creature distincte nō pñt hr̄e vnitatē nisi per ꝯformitateꝫ. Quelibet aūt ꝯformitas non facit dici vnum simpliciter: ſꝫ illa q̄ est ꝯformitas simplr̄ nō ꝺm qđ. Ad plenam āt ꝯformitatē reqrit̄ triplex cōformitas. s. in nā. in voluntate. ⁊ oꝑatione. ⁊ qñ illa tria ꝯcurrunt ad aliqua duo vt perfecte dicantur vnum tunc illa duo dñr vnū sicut paul⁹ ⁊ apollo, in nā ꝯformes: qꝛ vterqꝫ homo. in voluntate similiter: quia vterqꝫ salutē fidelium cupiebat. Jn actōe silr̄ qꝛ vterqꝫ ad eam ꝓcurandaꝫ se exercebat. ille plantando ⁊ iste rigando. ⁊ vtraqꝫ actio cōformis. qꝛ vtraqꝫ erat ꝑ diuini v̄bi predicati

onem. Verbum enim diuinum pmo iactatū est semen. deinde accipit rōnem pluuie. Si autē sit conformitas in natura soluz non debent dici vnum nisi secundum quid. s. cuz determinatione diminute vt vnum genere vl specie. Si solum in voluntate tunc sunt vnus spiritus qui dicit amorem. Si vnum in natura et voluntate. tunc vnuz corpus. et vna anima. Si vnuz in natura et actione possunt dici vnum cum determinatione vt fornicator cum meretrice potest dici vnuz corpus tamē non potest dici vnum simpliciter: sicut vir et vxor. nec viri mali ita vnum sicut viri boni. q: disconueniunt in volitis principaliter intentis. quilibet enim malus bonum proprium querit et non commune. Ex his patet quesita. Concedendum enim est aliqua duo dici vnum simpliciter. si habeant conformitatem sicut dictum est. sicut probant pme rationes. Ad illud autem quod quarto obijcitur. dicendum q non concludit. q: fornicator et meretrix non dicuntur vnū corpus ratione sbe corpal': sed ratione operis carnalis in quo vniuntur. et ideo non sequitur quod debeant dici vnum simpliciter.

Ad illud q obijcitur. de vno in numero. dicendum q duplex est vnitas. s. in diuisionis et conformitatis. Unitas indiuisionis attenditur in vno numero. et hec ē vnitas simpliciter. Unitas vero conformitatis non est in vno numero: sed in his quibus conuenit alijs conformari vt dictum est. Ad illud q obijcitur. si propter conformitatem in natura dicuntur vnum et c. dicendum q propter conformitatem in natura et voluntate. et in natura non solum secundum qd est rei essentia: sed ex qua pullulat pullulans. hoc est inquantum est operationis principium. Sic patet q homo et asinus non dicuntur vnum: patet etiam q mali homines non dicuntur vnum. quia et si concordant in fine propinquo et in opere differunt tamen in remoto quia quilibet querit q suum est. Justi autem viri econtrario. si aliquando dissentiant voluntates eoruz in fine propinquo. cōueniunt in remoto. Ad illud q obijcitur. q vnitas meretricis nullomodo est a deo. dicendum q sicut i peccato est substantia actionis. et hec est a deo et deformitas et hec non est adeo. sic in vnitate tali intelligenduz est.

Tertio queritur de ratione appropriationis trium nominum predictor.

Et primo de vnitate. et quod non sit appropriabilis videtur. quia vnum et ens conuertuntur. ergo vnitas et essentia: sed essentia nulli est appropriabilis. ergo nec vnitas. Item si appropriatur cum spiritus. s. sit ambor vnitas. vt dicit August. videtur q debeat appropriari persone spiritus. s.

Item obijcitur de equalitate que appropriatur filio. nihil enim magis est indifferēs in rebus equalibus quam ipsa equalitas: sed indifferens non est appropriabile. ergo nec equalitas est appropriabilis. Item si appropriatur debet appropriari patri. quia equalitas non est aliud q vnuz siue vnitas in quantitate: sed vnitas appropriatur patri. ergo et equalitas. Item obijcitur de cōcordia que appropriatur spiritui. s. Si enim concordia plures reducit ad vnitatem. videtur potius de proprio facere commune. q de communi proprium. ergo si appropriare est de communi facere proprium. concordia nulli est appropriabilis. Item videtur q debeat appropriari filio. quoniam filius est pax nostra qui fecit vtraq vnum Eph. ij. Item col'. j. pacificans per sanguinez crucis eius. siue que in celis et c. Item obijcitur contra rationem Aug. omnia equalia propter filium et c. ergo pater est equalis propt filium. ergo habet aliquid a filio. q falsum ē

Item quero quam causam dicit propter. vtrum efficientem. aut finalem. quancunq harum dicat cum tota trinitas sit efficiēs et finis omnis rei. tam vnitas q equalitas q concordia est propter patrem. similiter propter filium. ergo nulla est ratio appropriandi. Rn. Intelligendum est. q sicut appropriatio Hylarij fuit ad explicandam personarum originem. sic ista est ad explicandum ordinem. Quoniam igitur persona patris est prima antequam non est alia et que non est ex alia. ideo appropriatur ei vnitas que est prima in numero et antequam nihil est in numero. Ex hoc patet responsio ad duo pma. quia accipitur hic vnitas secundam rationem qua dicit primitatem non essentie in

diuisionem. ⁊ sic conuertitur cum ente. Aut voluntatis conformitatem quia sic appropriatur spiritui sancto. Et prima autem patri appropriatur. Similiter quia persona filij secundum rationem intelligendi est secūda. ⁊ perfecte exprimens patrem: ⁊ hoc facit equalitatem. ideo equalitas ratione ordinis primo repperitur in filio. tunc enim primo intelligitur cum filius intelligitur nasci. Et ex hoc patet obiectum. ꝙ eniꝫ equalitas approprietur hoc non est ratione vnitatis: sed ratione prime associationis ⁊ perfecte. Equalitas enim tunc priᵒ intelligitur quādo intelligitur associatio. ⁊ hec intelligitur primo in filio qui est secunda persona. Similiter persona spiritus sancti secundum rationem intelligendi est tertia. Concordia autem ponit duos concordabiles ⁊ ēt concordantem. ideo primo incipit cōcordia vbi primo intelligitur oriri persona tertia. Et sic patet illud: quia concordia appropriatur alicui non quia de communi faciat propriuꝫ sed q: distinctos connectit. ⁊ hoc secundum rationem sue emanationis ꝙ non conuenit filio. ratione emanationis: sed ratione inclinationis. quia mediator dei ⁊ hominuꝫ: Ex his patent obiecta omnia. Ad illud vero ꝙ vltimo queritur. omnia sunt vnum propter filium. dicendum ꝙ si vnum distribuit pro creatis tunc: propter: dicit causam formaleꝫ exemplarem secundum rem ⁊ appropriationem. quia omnis equalitas habꝫ exemplar in equalitate filij ⁊ sic de alijs. Si autem distribuat pro creatis ⁊ increatis. tunc propter dicit causam formalem exemplarem secundum rationem intelligendi appropriatam. quia intellectus noster non intelligit equalitatem in patre. nisi propter hoc quod habꝫ filium per omnia exprimentem eius naturā ⁊ potentiam. similiter de alijs. Et tunc propter: non dicit causam exemplaritatis secundum rem: sed secundum rationem intelligendi. ⁊ sic nō notatur ꝙ pater habeat aliquid a filio. Sed quod intellectus noster aliquid cognoscit ꝺ patre per hoc ꝙ cognoscit filium.

In parte ista sunt dubitationes circa litteram ⁊ primo de situ huius ꝑtis: quia cum magister agat de appropriatione distinctione. xxiiij. ⁊ de appropriatis. distin. xxv. vsqꝫ in finem. videtur ꝙ male situet hic tractatum de appropriatis.

Respondeo dicendum ꝙ duplici ex causa ponit hic magister tractatuꝫ de approꝑatis. Una est. quia egerat de nominibus que dicunt relationem secundum relationem cōmunem secundum que attenditur appropriatio sicut sunt similis ⁊ equalis. ⁊ ita incidenter hec pars hic introducitur. Alia ratio est quia appropriata faciunt ad euidentiam ꝓpriorum. Et ideo statim post tractatum de proprijs egit de appropriatis. ⁊ hoc maxime prout faciunt ad euidentiam proprioruꝫ ideo de his agit hic que non dicunt respectum ad creaturas. Infra vero agit de his appropriatis que respectuꝫ ad creaturas dicunt. ⁊ ita patet distinctio huius partis ab illa. Unde tria appropriata Hylarij manifestat nobis personarum emanationem. tria vero appropriata Augu. manifestant nobis personarum ordinem siquis inspiciat. Itē queritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ est ars quedam omnipotentis ⁊ sapientis ⁊c̄. Uidetur enim male dicere. quia vnusquisqꝫ non intellecta arte est iners. ergo si filius est ars patris. nō intellecto filio: esse pater est iners. ergo videtur ꝙ rationabiliter operari habeat pater a filio suo. Respondeo dicendum ꝙ facienda est vis in verbo. quia non dicit q̄ꝺ sit ars simpliciter sed ꝙ ars quedam. quia nō est ars qua pater nouit sed vbi nouit. non ē ars patris qua pater sit sapiens: sed que est a patre sapiente. per quam pater omīa operatur quia omnia produxit per filium. Et notandum ꝙ cum ars includat ⁊ itentioneꝫ virtutis ⁊ sapientie. ⁊ similiter verbum. tamen differenter. quia verbum dicit emanationem ⁊ respectum. ideo est proprium. ars autem appropriatum. Item queritur de hoc quod dicit quod spiritus sanctus ingenti largitate perfundit ceteras creaturas. ergo secundum hoc videtur ꝙ omnibus do-

netur spiritus sanctus. Respondeo dicendum ꝙ spiritus sanctus non dicitur dari ratione cuiuslibet effectus: sed proprie ratiōe eius qui facit spiritum sanctum haberi. Et ita inhabitare in aliquo vt in templo. Et quia huius sola rationalis creatura capax est. ⁊ soli iusti capiunt. ideo patꝫ ꝙ illis solis spiritus sanctus datur. Ideo autem spirit⁹ sanctus dicitur ceteras perfundere creaturas. non quia ei attribuatur actus creandi: sed quia ei attribuitur actus conseruandi.

Item queritur de hac ratione Hylarij que ponitur in notula. Imago est eius rei ad quam imaginatur species indifferens. Primo videtur ista ratio non esse conuertibilis. quia totum conuenire videtur spiritui sancto. Item species aut accipitur eēntialiter aut psonaliter. Si eēntialr̄ g idē sensus est qui est species indifferens. qui est etiam si diceretur essentia indifferens: sed hoc conuenit patri non tantum filio. ⁊ iterum essentia non dicitur vt alicuius. Si stat pro persona. ergo idem sensus est species indifferens qui est cum dicitur. persona indifferens hoc autem falsum. Item de secunda ratione obijcitur que talis est. imago est rei ad rem coequandam. imaginata ⁊ indistincta similitudo. Videtur enim falsa. quia frequenter imago non equatur ei cuius est imago. Item si est ad rem coequandam. tunc videtur esse equalitas non similitudo.

Item videtur falsum dicere cum dicit indistincta similitudo quoniā omnis imago ⁊ similitudo distinguitur ab eo cuius est imago. Item cum vnius rei vna sit diffinitio. queritur quomodo differenter iste rationes assignentur. Respondeo dicenduꝫ ꝙ hic diffinitur imago increata. prout est ꝓprium solius filij. ⁊ sic semper dicit respectuꝫ ad patrem. Et ideo in prima ratōne ponit genitiuus vt in ratione principij. In secunda ponitur vt in ratione termini. quoniam imago habet comparari ad patrem nō solum tanquam ad aliquem ad quem siue in quem ducit: sed etiam a quo emanat. ⁊ ita patet harum rationum distinctio ⁊ ordo. Et prima ratio tres conditiones continet. per primam notatur filius esse ab alio. cum dicitur imago eius rei ad quaꝫ imaginatur. ⁊ per genitiuum ⁊ verbum quod est passiuum. per secundam notatur quod est secundum modum expressum: emanandi scilꝫ per hoc quod dicitur. species. que includit perfectam similitudinem cognoscendi. per tertiam notatur quod sit indifferens secundum substantiam scilicet per hoc quod est. indifferens. Et per primam conditioneꝫ differt ab essentia ⁊ a patre. per secundam a spiritu sancto per tertiaꝫ ab imagine creata. per hoc patet quod species ⁊ si de se sit essentiale. tamen accipitur hic vt tractum ad personam. ⁊ indifferens non dicit indistinctionem in hoc nomine species: sed in substantia. Et sic patent obiecta de ratione prima.

Hac visa. similiter patet ratio secunda que datur in comparatōne ad ipsum patreꝫ vt ad terminum. ⁊ hoc patet cum dicitur. ad rem coequandam rei. i. personaꝫ filij persone patris. ⁊ per hoc excluditur persona patris. per hoc quod dicitur imaginata. excluditur persona spiritus sancti. Per hoc quod dicitur indiscreta. excluditur ipsa imago creata. ⁊ indiscreta non dicit indifferentiam personalem: sed solum essentialem.

Ad illud ergo quod obijcitur de equalitate dicendum quod illud non est necessarium de creata imagine. Et rursus quoniaꝫ imago de ratione sui nominis dicit qualitatem in quantitate. ideo prima dicitur similitudo ad rem coequandam. i. similitudo secundum quam res coequatur rei.

Item queritur de differentia horum trium que attribuit scilicet speciem. naturam. ⁊ imaginem. quomodo hec distinguantur. Dicendum quod vniuscuiusqꝫ forma sbstantialis ⁊ completiua dicitur species natura. ⁊ essentia. ⁊ hoc secundum triplicem considerationem. pōt enī considerari in se. ⁊ sic dicitur essentia. potest iterum considerari in comparatione ad operationem propriam ⁊ sic dicitur natura. potest iterum considerari in comparatione ad nostram cognitionem. ⁊ sic dicitur species. Speciem habet imago auctoris eo quo similitudo est eius. Naturam habet quia similitudo genita vel imaginata naturaliter. essentiaꝫ

vero quia ſimilitudo indiſcreta.ſ.per ſbam.
Item queritur de hoc quod dicit. Siqs innaſcibilem. ⁊ ſine initio dicat filiuȝ. Uidetur enim ꝙ Hylarius nõ dicat bene. qui dicit duos innaſcibiles dicit duos deos: qꝛ innaſcibilitas in diuinis non eſt proprietas eſſentie ſed perſone. ergo nõ ſequitur. ꝙ ſi ſũt duo innaſcibiles ꝙ due eſſentie ſed ꝙ due ꝑſone. Item inaſcibilitas dicit priuationeȝ eius ꝙ eſt natus. vnde tantum valet innaſcibilis quantum non filius: ſed nõ ſequitur ſunt duo filij in diuinis ergo duo dij. ergo pari ratione. non ſequetur ſunt duo innaſcibiles. ergo duo dij. Reſpondeo dicendũ ꝙ innaſcibilis ſicut ſupradictum eſt priuat ſiue negat eſſe ab alio. ⁊ ex hoc ponit fontalem plenitudinem in illo qui inaſcibilis dicitur. ex vtraqȝ parte concluditur. quod ſi ſũt duo inaſcibiles ꝙ ſunt duo dij. Sequiť eni ſunt duo q̊ꝝ quilibet non eſt ab alio. ergo non diſtinguntur per origineȝ. ergo neceſſe eſt ꝙ diſtinguantur per ſubſtantiam. Itẽ ſi ſunt duo in quorum quolibet eſt fontalis plenitudo. ergo quilibet poteſt eſſe trinitatꝭ principium. ⁊ principium eſt totius deitatis ſicut dicitur de patre. ſed ſi principia ſunt diſtincta ⁊ principiata. ergo ſi quilibet eſt principium totius deitatis ⁊ ſunt duo. ergo due deitates. Q̃uis ergo ingenitus non ſit proprietas ſubſtantie ſed perſone. quia tamen eſt prime perſone. ⁊ in vnica perſona nõ poteſt eſſe niſi vna inaſcibilitas. ideo de neceſſitate ponit deorum diuerſitatem. Itẽ q̃ritur de hoc ꝙ dicit. caput enim oĩum filius ẽ. Uidetur eniȝ male dicere. quia aut dicitur eſſe caput ratione deitatis. aut ratione conformitatis in natura. Si ratione deitatis eadem ratione ſpiritus.ſ. poteſt dici caput. Si ratione deitatis. tunc filij caput non poteſt dici deus: quia caput ſuperexcellit ⁊ maioritatem tenet nobilitatis. quam non habȝ pater reſpectu filij. Si tu dicas ꝙ caput nõ dicit nobilitatem ſiue ſuperexcellentiam. obijcitur ex littera ſequẽti. quia dicitur. hoc gradu omnia deferuntur: ſed conſtat ꝙ inter filium ⁊ patrem ratione deitatis non eſt gradus. ergo non poteſt accipi ratione deitatis. Si ratione conformitatis. cum filius nõ habeat conformitatem in natura cum omnibus ſed tantuȝ cum hominibus non erit caput omnium. Reſpondeo dicendum q̊d caput ſecundum ꝙ proprie accipitur importat rationem influentie ⁊ conformitatiſ nature. ⁊ ſic dicitur chriſtus eſſe caput totius eccleſie: ſed Hylarius extenſiori modo accipit prout caput dicit originale principiuȝ ⁊ quoniam deus pater principium eſt filij. ⁊ filius principium omnium. ita ꝙ filiuſ producitur ⁊ producit. ideo eſt caput ⁊ habet caput: ſȝ pater quoniam caput non habet cum ſit innaſcibilis eſt caput omnium. ⁊ ideo dicitur fontale principium a quo omnia. ⁊ in quem omnia per filium reducuntur. ⁊ in hac reductione gradus eſt comparando creaturas ad filium: ſed vltra comparando filium ad patrem non eſt gradus: ſed ordo ⁊ origo. ⁊ ideo Hylarius non dicit his gradibus: ſed hoc gradu. Quod obijcitur de ſpiritu ſã cto dicendum quod ipſe ſpiritus ſanctus cũ procedat a filio per filium cum alijs ad patrem reducitur. ⁊ propterea filio appropriatur reductio. Item queritur de hoc q̊d dicit. vt ſint per ſubſtantiam tria. per conſonantiam vero vnum. quia videtur hec confeſſio fidei non eſſet cõueniens. quia de tribus hominibus concordibus poteſt illd̊ dici. quod per ſubſtantiam ſunt tria. per conſonantiam vero vnum. Item queritur de ratione hylarij qua dicit quod debet dici ꝑ conſonantiam propter ſpiritum ſanctum qꝛ ſ. ſpiritu ſancto cognominato conſonantie. potiuſquam eſſentie predicari conuenit vnitatem. videtur enim illud falſum quia ſpiritus ſanctus eſt eiuſdem eſſentie cum patre ſicut filius. Reſpondeo dicendum. ꝙ ſicut intendit hylarius oſtendere catholicã patrum confeſſionem cum dixerunt ꝙ ſunt per ſubſtantiam tria per conſonantiam vnũ. Sancti enim patres volentes elidere hereſim ſabellianam que elidebat. ideſt euacuabat veritatem patris ⁊ filij. per nominationem ſolam quam dicebant ibi eſſe non rem confeſſi ſunt adeo expreſſe pluralitatem. Ut minus expreſſe confiterentur eſſentie vnitatem non tamen receſſerunt a veritate. quia per tria tres res intelliguntur.i.

tres ipostases per consonantiam vero non vsia intelligitur: sed persona. Et ideo ex hac parte verum dixerunt. Ex parte consonantie similiter verum dixerunt irreprehensibiliter. Nam sicut per patris et filij nomen innuitur vnitas nature: quia filius est connaturalis patri. ita per spiritum sanctum qui est amor datur intelligi vnitas consonantie. et ideo verbum non habebat calumpniam. et propter hoc ipsum dixerunt. et hoc vult dicere Hylarius cum dicit quod potius consonantie quam essentie. non quia vtrunque non sit verum: sed quia hoc est expressius et minorem habet calumpniam. tamen adhuc sequitur illud. quia si pater et filius vnum ex se producunt spiritum ratione cuius est ibi vnitas per consonantiam. necesse est quod vnitatem habeant in essentia.

Di. xxxij.

Hic oritur questio ex predictis deducta. Supra magister posuit appropriata. in quorum explanatione dixit spiritum sanctum esse concordiam. quia pater et filius diligunt se spiritu sancto. Ideo hic mouet questionem de illa locutione. et hoc facit in ista distinctione habet autem hec distinctio quattuor partes. In prima magister mouet principalem questionem prius positam scilicet vtrum pater et filius diligant se spiritu sancto. Secundo vero mouet aliam questionem huic consimilem que facit ad eius explanationem. et hoc facit ibi. Preterea diligenter inuestigari etc. Et est illa questio vtrum pater sit sapiens sapiētia genita. Tertio vero redit ad principalem questionem determinandam et hoc facit ibi. Preterea diligenter notandū est. Prima pars habz duas particulas. In prima magister mouet questionem et opponit. In secunda vero respondet questioni: sed non respondet obiectioni ibi. huic questioni cum altitudinez. Preterea diligenter inuestigari oportet. Hec est secūda particula. in qua determinat magister questionem annexam scilicet vtrum pater sit sapiens sapientia genita. Et quia ad determinationē huius questionis tria alia dubia concurrūt ideo habet hec pars quattuor particulas. secundum quattuor dubitationes quas mouet et determinat. Et primo determinat istam questionem. vtrum pater sit sapiens sapientia genita. quam determinat in partē negatiuam. Secundo vero determinat aliam questionem. vtrum filius sit sapiens sapientia ingenita quam determinat in partem affirmatiuam ibi. Post hec queri solet etc. Tertio mouet hanc questionem. Utrum filius sit sapiens per seipsum vel seipso quaz determinat per distinctionem. quod seipso potest teneri originaliter vel formaliter. et hoc ibi. Queri autem solet vtrum filius etc. Quarto vero mouet hanc questionez vtrum pater habeat duplicem sapientiam quaz determinat in partem negatiuam ostendens hanc questionem et eius non esse responsione dignā. et hoc facit ibi. Post hec queri solet a quibusdam vtrum vna tantum sit sapientia. Preterea diligenter notanduz est. Hec est tertia particula in qua redit magister ad questionem primo positam. et habet hec pars duas particulas. In prima obijcit accipiens rationem ex determinatione alterius questionis. In secunda vero loco solutionis suam insufficientiam ostendit. et hanc questionem determinandaz prudenti lectori relinquit. et hoc ibi. Difficillimum mihi fateor hanc questionez etc.

Ad intelligentiam presentis distinctionis duo principaliter queruntur secundum duas questiones quas determinat magister. Primo queritur de hac locutione pater et filius diligunt se spiritu sancto. Secundo queritur de ista alia pater est sapiens sapientia genita.

Quantum ad primum queruntur duo.
Primo queritur vtrum illa locutio sit
admittenda. Secundo queritur in qua
habitudine construatur ille ablatiuus.

Quod autem sit ãmittenda ostendi-
tur auctoritate. ⁊ ratione. primo sic
Augu. vij. de trinitate. Non est ali-
quis duorum quo genitus a gignente dilígi
tur genitoremque suum diligit. si ergo est
aliquis. ⁊ non est pater vel filius. ergo est
spiritus sanctus. Item Hieronymus su-
per psalmuз. xiiij. Spiritus sanctus est amõ
patris ad filium. ⁊ filij ad patrem: sed amo
re qui est patris ad filium pater amat filiuз
⁊ econuerso. ergo ⁊c. Item Boetius. de
amore dei. Amas te inquit o amabilis do-
mine cum a patre ⁊ filio procedit spiritus
sanctus amor patris ad filium. ⁊ filij ad pa
trem. ⁊ tantus amor vt sit vnitas. Item
ratione ostenditur sic. magister Hugo de sã
cto Victo. Facit talem ratioñ. in epistola
quadam ad Ber. Si recte diceris amare
amore qui a te procedit. cur non pater ⁊ fili
us recte dicuntur amare. amore qui ab ipis
procedit? Et iterum ibidem. Si spiritus sã
ctus esset amor cordis tui sicut patris ⁊ filij
quis queso possз negare spiritu sancto. hoc
est amore tuo te diligere? Item alia ratio
ne videtur sic. Sicut se habet verbuз ad di
cere. sic amor ad diligere. sed pater verbo
suo qui ab ipso procedit dicit se ⁊ omnia. q̄r
pater verbo suo ꝙ ab ipso procedit seipsuз
declarat. ergo pater ⁊ filius amore qui ab
ipsis procedit seipsos diligunt. Item si-
cut filius non potest produci nisi generãdo.
sic nec amor nisi diligendo. ergo pater ⁊ fili
us diligendo se producunt spiritum sanctuз
qui est amor personalis. Aut igitur diligen-
do amore qui est spiritus sanctus: aut qui
non est spiritus sanctus. si amore qui non est
spiritus sanctus. Aut amor ille est essentia-
lis aut personalis. non personalis quia tũc
essent due persone in diuinis quib⁹ conueni
ret amor proprie quod est impossibile. Si-
militer non essentialis. nam ille est spiritus
sanctus. Et iterum si essentialis. tunc ergo
cum conueniat spiritui sancto. spiritus san-
ctus similiter produceret. Restat igitur q̄d
producunt spiritum sanctum diligendo se a
more qui est spiritus sanctus. Aut igitur di-
ligendo se. aut diligendo aliud a se. non ali-
ud. quia tunc aliud exigeretur ad producti
onem spiritus sancti. Ergo diligendo se spi
ritu sancto producunt spiritum sanctum. er-
go pater ⁊ filius diligunt se spiritu sancto.

Contra. diligere idem est quod velle bo
num ⁊ velle idem est quod esse. ergo cum
hec sit falsa pater ⁊ filius sũt spiritus. s. Et
simil̄r. h̄ diligunt se spiritu sancto. Item
sicut se habet sapere ad patrem respectu fi-
lij. ita diligere ad patrem ⁊ filium respectu
spiritus sancti: sed hec est falsa: pater est sa-
piens sapientia genita. ergo ⁊ illa similiter.

Item omne plurale infert singulare: sed
hec est falsa. pater diligit se spiritu sancto. er
go ⁊ prima. Si dicas quod diligere tene
tur notionaliter. Contra nulla notione con
tingit mutuo reflecti vnam personam super
aliam: sed secundum dilectionem est mutua
reflexio in predicta locutione. ergo dilige-
re non tenetur notionaliter. ergo ideз quod
prius. Item nulla notio conuenit tri-
bus sed diligere spiritu sancto conuenit tri
bus. nam pater diligit spiritu sancto: filius
diligit spiritu sancto. ⁊ spiritus sanctus dili
git spiritu sancto quia seipso. ergo diligere
non tenetur notionaliter. ergo idem quod
prius. Item pater ⁊ filius codeз amo
re diligunt se ⁊ nos: sed dilectio dei ad nos
est essentialis. cum connotet effectum in cre
atura. ergo similiter cum dicitur diligunt se

Item si tenetur notionaliter. quero pro
qua notione. ⁊ non est dare nisi spirationeз
Aut ergo actiue. aut passiue. Si actiue. er-
go ideз est diligant se quod spirant. sed hec
est falsa. spirant spũ sancto. ḡ ⁊ prĩa. Si pas

siue.contra illa non predicatur de patre ⁊ fi
lio.sed de solo spiritu sácto.Si dicas quod
denominatiue predicatur.contra omnis pro
prietas que de persona predicatur in diui-
nis concretiue predicat ⁊ abstractiue.ergo
cum processio non conueniat patri ⁊ filio in
abstractione.ergo nec denominatiue. R.
ad predictorum intelligentiam notandum.
quod quidam predictam locutionem simpli
citer negauerunt. ⁊ dixerunt.omnes consi-
miles retractatas esse a beato Aug.in sua
simili.In hac.s.pater est sapiens sapientia
genita.Sed hec solutio non potest stare.q2
non solum Aug. eam dicit sed etiam alij san
cti quorum dicta Aug.non retractat.Ideo
fuerunt alij qui eam simpliciter concesserūt
dicentes hanc locutionem debere intelligi
per appropriationem non per proprietatez
vt sit sensus.pater ⁊ filius diligunt se amore
qui appropriatur spiritui sancto.Sed ista so
lutō non potest stare.quia tunc similiter hec
esset concedenda pater ⁊ filius sunt boni spi
ritu sancto cui spiritui sancto appropriatur
bonitas que tamen nullomodo conceditur.
Igitur pria opinio non potest stare que sim
pliciter tales locutiones negat cum multi-
plex auctoritas eas dicat.Similiter sequēs
que simpliciter concedit non potest stare cuz
multiplex ratio contradicat.Restat igitur
eligere opinionem mediam.s.quod vno mo
do sit vera.alio modo falsa.Naz hoc quod
est diligere potest teneri essentialiter vel no
tionaliter.Secundum quod tenetur essen-
tialiter.sic dicit voluntatis complacentiam
que comunis est tribus.Secunduz quod te-
netur notionaliter sic dicit voluntatis fecun
ditatem ad producendum personam ex se q̄
quidem fecunditas soluz est in duobus quā
uis voluntas sit in tribus.Si ergo teneatur
essentialiter.falsa est locutō.quia tunc sequi
tur quod pater ⁊ filius sunt spiritus sanctus.
Et in hoc sensu pronomen cum verbo con
struitur reciproce.Si autez notionaliter ve-
ra est.sicut probant rationes ad oppositum
Et in hoc sensu pronomen construitur cuz
verbo retransitiue. vnde sensus est. pater ⁊
filius diligunt se spiritu sancto.i.pater dili-
git filium. ⁊ filius patrem. ⁊ tunc vera est lo
cutio:quia amor qui est spiritus sanctus est
amor nectētes patrem cum filio. ⁊ econuer-
so. ⁊ tunc non licet inferre.ergo pater diligit
se spiritu sancto.Ex hoc patent tria prima.
Nam primum procedit secundum quod di
ligere tenetur essentialiter.Secundum simi
liter.Nam sapere non dicitur notionaliter
sicut diligere.sed vel est comune vel appro-
priatum.Tertium similiter. quia procedit se
cundum quod obliquus construitur recipro
ce. ⁊ tūc diligere essentialiter tenetur. Ad
illud.quod obijcitur quod non possit teneri
notionaliter intelligenduz est.quod sicut ge
neratio dupliciter potest significari.vno mo
do vt dicit emanatōnem.alio modo vt dicit
modum emanandi.superaddita expressione
Et primo modo per hoc verbum generare
Secundo modo per hoc verbum dicere si-
gnificatur.sic ⁊ spiratio dupliciter potest si-
gnificari.Prio modo per hoc verbū quod
est spirare.Secundo modo per hoc verbuz
quod est diligere.Quemadmodum eniz di
cere importat generationem ⁊ vlterius quā
dam expressionem circa personam sic ⁊ dili-
gere.vnde sicut dicere importat actum gene
randi ⁊ declarandi siue exprimendi. ⁊ ratio-
ne actus declarādi dicitur pater dicit se ver
bo.hoc est se declarando siue exprimendo
generat verbum.vel generando verbuz se
exprimit verbo.sic ⁊ in proposito diligere im-
portat actum connectendi.siue concordandi
⁊ spirandi.Et ratione actus cōnectendi dici
tur pater ⁊ filius diligūt se spiritu sácto hoc
est inuicem concordando spirant spiritū sāc
tum vel spirando spiritum sanctum inuicem
connectuntur.Ex his patēt obiecta.Quod
enim obijcitur de mutua reflexione patet re
sponsio.quia hoc est actus essentialis comu
nis intelligendi. Ad illud.quod obijcitur
quod diligere spiritu sancto conuenit tribus
⁊ dicitur respectu creature.dicendum quod
non conuenit tribus ratione spirationis q̄z
importat. ⁊ ideo quamuis dicatur respectu
creature.non tamē dicitur essentialiter om-

nino.sed connotat aliquid essentiale dicit tamen notionem ratione respectus quem importat ad personam.sicut supradictum é de verbo ⁊ dono. Ad illud quod vltio obijcitur.pro qua notione stat.patet quod stat pro comuni spiratione.tamen non licet,p eo ponere verbum spirandi.quia alio modo importat illam notionem.vnde sicut concedit hec.pater dicit verbo non tamé hec:pater generat filio.⁊ tamen dicere importat ipsam generationem sic in proposito intelligédnz.

Secundo queritur in qua habitudine construitur ille ablatiuus.cuz sic dicitur pater ⁊ filius diligunt se spiritu sancto. Et quod in habitudine forme videtur per simile.quia Petrus diligit amore a se procedéte formaliter.ergo pari ratione pater ⁊ filius diligunt se spiritu sancto formaliter. Itez nihil denominat aliquid ad qd comparatur vt ad principium solum.nisi cóparetur vt informans.nam quanuis cursus sit a deo non tamen dicitur deus currere.sz amor est a patre ⁊ filio.⁊ illo dicuntur amare.ergo amor est in ratione forme. Item omni nexu aliqui nectuntur formaliter.sed spiritus sanctus é nexus.ergo aliqui illo nectuntur.nõ nisi pater ⁊ filius.ergo.⁊c. Ité omni albedine aliquis est albus formaliter. ergo omni amore aliquis est amãs formaliter.sed non est amans formaliter amore nisi ille cuius est amor.Cum ergo spiritus sanctus sit amor patris ⁊ filij patet ⁊c. Contra.omé quod diligit formaliter alio a se habet diligere solum per participationem.ergo si pater ⁊ filius diligunt formaliter alio a se.ergo diligunt per participationé.sed hoc est inconueniens.ergo ⁊c. Itez si aliquis diligit aliquo formaliter.illo circunscripto impossibile est intelligere amoré i eo.siue ipsuz amare.ergo si pater ⁊ filius diligũt spiritu sãcto impossibile est intelligere patrem amare nõ intellecto spiritu sancto.sed hoc est falsum.ergo ⁊ primum. Item nulla ypostasis est forma.sed amor qui est spiritus sanctus est ypostasis.ergo nõ est forma.ergo nullus illo amore diligit formaliter. Item nullũ relatiuum potest esse a forma sui correlatiui quia ex forma ⁊ formato fit vnum.relatiuuz autem distinguitur a correlatiuo.sed amor qui est spiritus sanctus correlatiue se habet ad patrem ⁊ filium.ergo.⁊c. Item omnis forma est ante illud cuius est forma.ergo si pater ⁊ filius diligunt spiritu sancto formaliter.Amor ille precedit diligere patris ⁊ filij. sed hoc est falsum,quia dilectio producitur. ergo.⁊c. R.dicendum quod aliquorum positio fuit quod ablatiuus ille construitur in ratione signi.non in ratione forme.nam spiritus sanctus habet se per modum producti respectu dilectõnis patris ⁊ filij.⁊ ideo illius est signuz.vnde dicunt quod is est sensus locutionis.pater ⁊ filius diligũt se.⁊ huius signum est quia concorditer spirant spiritum sanctum qui est amor vnicus ⁊ indiuisus.Sed hec positio non est sufficiens naz si ablatiuus posset construi vere in ratione signi cum verbo.tunc hec esset vera pater ⁊ filius diligunt se amore creato.quia amor creatus est signum illius.quam nullus concedit.Si dicas quod istud non est signuz ita propinquũ.obijcitur quia tunc hec esset vera simpliciter.pater est sapiens sapientia genita.cum sapientia genita signum sit maxime sapientie in patre generãte. Aliorum positio fuit quod ablatiuus ille construitur in ratione forme dicunt enim quod diligere se nihil aliud est dictum de patre ⁊ filio quã inuicem connecti.Et quoniam nexu formaliter connectuntur.⁊ spiritus sanctus est ille nexus.ideo formaliter loquendo vera é pater ⁊ filius diligũt se spiritu sancto sicut hec formaliter est vera.pater ⁊ filius nectuntur nexu.Sed hec positio non potest omnino stare.quia cum dicitur pater ⁊ filius nectuntur aut dicit aliquid quod sit in patre ⁊ filio a spiritu sancto.Aut qd est in eis vt pncipiũ

spūs.s. Si quod est in eis a spiritu scō, ergo
pater ⁊ filius aliquid recipiunt a spiritu sanc
to· Si aliquid cum non possint recipere par
tem. ergo totum. ergo sunt a spiritu .s. quod
est inconueniēs. Restat ergo quod hoc qđ
est cōnectuntur dicat aliquid quod est in pa
tre ⁊ filio vt principium spiritus.s. quanuis
enim sit passiua secūdum modum. actiua est
secūdum rem. ⁊ si hoc spiritus sanctus com-
paratur ad cōnexionem vt ad principiuꝫ. nō
ergo vt in ratione forme omnino. Patet
igitur quod prima positio dicit minus suffi-
cienter. 2a dicit nimis habundāter. quia ni-
mis exprimit. ⁊ prima fuit magistri symonis
carnocensis. scđa fuit magistri Guillielmi al
tisiodorēsis. Et licet neutra sit omnino suffi
ciens. tamen vtraque hꝫ in se aliqđ verita-
tis. Nam prima dicit quod spiritus sanctus
se habet ad patrem ⁊ filium per moduꝫ pro
ducti ⁊ hoc quidem veruꝫ est. Scđa dicit ꝙ
amor comparatur ad amantes vt in ratiōe
forme. ⁊ hoc quidem verum est. Et ideo ex
hꝭ duabus positionibus quarum vna est i
sufficiens ⁊ alia excedēs colligitur media po
sitio sobria ⁊ sufficiēs videlicet quod ille ab-
latiuus construitur in ratiōe effectus forma
lis. liceat nominare effectum quod est ex pri
cipio. Et hec fuit positō magistri Hugonis
de sancto victore qui hic clare vidit verita-
tem. vnde etiam redarguit illos qui reputāt
hāc questionem insolubilem· vnde dicit. qđ
sicut cum dicitur ego diligo te amore a me ꝓ
cedente. ibi est cōstructio in ratione effectus
formalis sic in proposito. In hoc tamen est
differentia. quia amor a te procedens est in
te requiescens vt vniens ⁊ inherens quia ē
accidens. Sed in diuinis amor a patre ⁊ fi·
lio procedens est in eis requiescens vt vni·
ens non tamen vt inherens quia non est ac
cidens. sed substantia ⁊ ypostasis. ⁊ ideo ad-
huc minus habet rationem forme. Con-
cedende ergo sunt rationes ad hoc inducte
quod ablatiuus habet aliquo modo ratio-
nem forme. Quod tamen vltimo obij
citur non valet. quia omnis albedo est for-
ma sed aliquis amor est ypostasis. Ad
illud ergo quod in contrarium obijcitur. si
formaliter alio diligit. ergo per participatio
nem. dicendum quod diligere alio per essen
tiam facit participationem. sed alietas per-
sonalis. non. vnde Hugo. animus humanꝰ
amor non est sed ab ipso procedit amor. ideo
se ipso non diligit. pater vero amor est ⁊ spi-
ritus sanctus eius amor est. ideo diligit se ip
so. Diligit etiam spiritu sancto. ⁊ ideo pa-
tet quod non per participationem ⁊ ideo pa
tet seqnens. quia enim pater se ipso diligit a
more essentiali. ideo potest intelligi amare
pater spiritu sancto nō intellecto. non sic au-
tem est de amore notionali. Rationes se
quentes procedunt de forma secundum qđ
habet perfectum actum forme. forme enim
inherere. ⁊ ideo non est ypostasis. ideo etiaꝫ
non distinguitur. Ibi vero ablatiuus cadit
ab actu forme qui est inherere. ⁊ tenet actuꝫ
forme qui est vnire. Ad illud. quod vl
timo obijcitur. quod forma precedit illud cu
ius est forma. dicendum quod loquitur de
forma secundum quod habet rationem cau
se quia sic precedit. sed ablatiuus cadit a ra-
tione causalitatis. quia construitur per mo-
duꝫ effectus formalis. patet ergo quod quo
dam modo est ibi ratio forme. quodam mo-
do ratio signi ⁊ in hoc patꝫ responsio ad om
nia quesita.

Onsequenter est questio principa-
lis. de hac locutione pater est sapi-
ens sapientia genita. Et circa hoc
qneruntur duo. Primo queritur vtrum
illa locutio sit admittenda. Secundo ad
intelligentiam huius queritur vtruꝫ sit hec
admittenda. pater est potens virtute quam
genuit.

Uod autem prima locutio sit admit
tenda. ostenditur hoc modo. i. cor. i.
Christum dicimus dei virtutem ⁊
dei sapientiam. sed vnus quisque est sapiēs
sua sapientia. ergo si christus est sapiētia pa
tris. ⁊ est sapientia genita. pater est sapiens
sapientia genita. Iteꝫ Augustinus. vi. de
tri. filius est ars quedam omnipotentis ⁊ sa-
pientis dei vbi omnia nouit. sed vnusquisqꝫ
artifex est sapiens sua arte. ergo pater est sa
piens filio. ergo. ⁊ cetera. Iteꝫ hoc videt

ratione per simile. quia omnis amans a quo
procedit amor est amans amore a se proce-
dente. ergo omnis sapiens a quo procedit
sapientia est sapiens sapientia a se emanan-
te. sed pater est huiusmodi. ergo. ⁊c. Itez
Augustinus. xv. de tri. Nouit deus pater
omnia in se nouit ⁊ in filio. sed idem ē nosse
omnia ⁊ sapientissimum esse. si ergo omnia
nouit in filio non tantum seipso. sed ēt filio ē
sapiens. Itez deus pater omnia dicit ver
bo. sicut dicit Augustinus. xi. confessionum.
verbo enim coeterno dicis quecūque dicis
ed dicere vt ait Ansel. est intelligere. ergo
pater omnia intelligit mediante verbo. er-
go cum idem sit esse sapientem ⁊ intelligere.
patet ⁊ cetera. Contra. in diuinis sapere
est esse. ergo si pater est sapiens sapientia ge
nita. ergo est sapientia genita hoc autem est
falsum. ergo ⁊ primum. Item non intellec
ta generatione adhuc est intelligere deum
sapientem. ergo sapientia genita non est ra-
tio sapientie dei. R. dicendum quod sine
distinctione cum esse sapientem dicatur eēn
tialiter quod locutio est simpliciter falsa. Et
si alicubi legitur ab aliquo sancto est exponē
da. vnde Augustinus in li. retractationū illā
recitat dicens. quod melius illam questionē
in libro. de tri. tractauit. vbi. s. dicit contra
rium. ostendens illam non valere. sed pater
fuit sine filio cum filius sit eius sapientia pa-
ter fuit insipiens. quia sapientia non tantum
cōuenit filio sed patri ⁊ spiritui sancto. ⁊ hoc
ipsum dicit de tri. in pluribus locis. sed maxi
me in. vi. ⁊. xv. Ad illud. ergo quod obij
citur. quod filius est sapientia patris. dicen-
dum quod ista conceditur filius est sapien-
tia patris sapientis. nec tamen ista pater est
sapiens sapiētia genita. vnde notāduz quod
cum dicitur sapiētia alicuius. hoc dicitur du
pliciter. aut sicut subiecti. vt albedo Petri.
Aut sicut principij. genitiuus enim originez
importat. Quoniam ergo filius est sapien-
tia habēs originem a patre. ideo hec est ve
ra. filius est sapientia patris. Cum autem di
citur pater est sapiens sapientia genita abla
tiuus construitur in ratione alicuius causali
tatis vel inhabitudine forme vel principij.
⁊ maxime forme ⁊ ideo falsa est. quia filius

nec forma nec principiuz est patris. Si tu
queras quare non construitur in ratōe for-
malis effectus. sicut amor cum amāte a quo
procedit. dicendum quod nō est simile. ⁊ hu
ius duplex est ratio. vna comunis. Alia spe
cialis. comunis que sumpta est a creaturis.
quoniam quidam sunt actus qui dicūt mo-
tum a rebus ad animam vt sapientia. quidā
ab anima ad res vt amare. ideo comparatō
amoris ad amantem. est in ratione exeuntis
non in ratione impartientis. ⁊ ideo amor de
se importat formam ⁊ effectum. sed sapien-
tia quia dicit vt ad intelligentem non vt ab
intelligente. ideo ablatiuus tantum impor-
tat formam non effectum. ⁊ ideo locutio fal
sa. Alia ratio est specialis in diuinis. quia
amor procedens est amor proprie. non per
appropriationem. ⁊ diligere similiter est dic
tum notionaliter. vnde importat originem
vt supra monstratum est. sed sapientia semp
essentialiter. ⁊ hoc quod est esse sapientem.
nullomodo dicitur notionaliter. quia nullo
modo importat originem. ⁊ ideo est locutio
falsa. Ad illud. quod obijcitur. quod pater
nouit omnia in filio. dicendum quod differt
dicere nouit filio. ⁊ in filio. Nam cum dici-
tur nouit filio. ablatiuus importat rationez
forme vel pricipij cognoscēdi. ⁊ ideo falsa ē
simpliciter. hec tamē est distinguenda nouit
in filio. quia prepositio in cum suo casuali po
test determinare hoc verbum nouit incom
paratione ad subiectum. ⁊ tunc est locutio
falsa. est enim sensus. quod filius sit patri ra
tio cognoscēdi. vel potest verbuz determina
re in comparatōne ad obiectum. ⁊ tunc ve-
ra est. ⁊ est sensus. quod filius sit rebus co-
gnitis ratio ⁊ exemplar ⁊ causa exemplandi.
Et quod iste possit esse sensus locutiōis pa
ter. qui enim perfecte cognoscit aliquem co-
gnoscit omne quod est in illo. Si ergo pater
cognoscit filiū ⁊ in filio sunt omnia. ergo om
nia cognoscit in filio. nec tamen ex hoc sequi
tur quod sit sapiens filio. quia tunc significa
tur quod filius sit ratio cognoscendi ipsi pa-
tri. Ad illud. quod obijcitur vltio. quod
pater dicit omnia verbo. dicēduz quod hoc
quod est dicere importat originez. importat
etiam effectum in creatura quem efficit per

verbum. sed intelligere non importat de se
nisi solummodo actum essentialez. ita quod
nec importat de se respectum ad personam
nec ad creaturam. ideo non omnino idem
est dicere. dicit omnia verbo. ⁊ intelligit om
nia verbo. dicere enim idem est quod intel-
ligere sed amplius importat.

Secundo queritur vtrum hec locu-
tio sit admittenda. pater est potens
potentia quam genuit siue virtute.
⁊ videtur quod sic. quia quicunque opera-
tur per aliquem ⁊ non potest operari sine eo
habet potentiam ab eo. sed pater operatur
per filium. ⁊ non potest operari sine filio. er
go: ⁊ cetera. Item in diuinis idem est vir
tus ⁊ operatio. ergo cuz pater operetur per
filium. pater est potens per filium. sed quicū
que potest per alterum est potens poten-
tia illius. ergo pater est potens potentia ge-
nita. Item sicut se habet nosse ad sapien-
tiam. ita operari ad potentiam. sed bene se-
quitur. iste nouit per illum. ergo est sapiens
per illum. ergo bene sequitur iste operatur
per illum. ergo habet potentiam per illum
siue ab illo. ergo. ⁊ cetera. Item cum dici
tur: pater operatur per filium. hec preposi-
tio per. aut importat causam. aut instrumen
tum. non instrumentuz. quia tunc filius non
vere cooparetur patri. ⁊ iterum esset indi-
gens si ageret per instrumentum. ergo in ra
tōe cause. ⁊ si hoc ergo filius dat patri. ope-
rari. ergo ⁊ potentiam operādi. Si tu di-
cas quod non dicit rationez causalitatis. sed
subauctoritatis. cum ergo similiter habeat
spiritus sanctus subauctoritatez in operan-
do sicut filius. qua ratiōe dicitur pater ope-
rari per filiuz. eadem ratione ⁊ per spiritum
sanctum. Si dicas quod hoc est dictum per
appropriationez. quero rationez appropriā
di. Cum enim operatio sit per potentiam ⁊
potentia appropriectur patri non filio. nō er-
go poterit filio appropriari operari per fili-
um. Item cum imediata causa opera-
tionis sit voluntas. ⁊ illa appropriectur spiri
tui sancto. videtur quod magis debeat dici
pater operari per spirituz sanctuz quaz per
filium. Contra. Idem est esse potentem
quod esse. ergo si pater est potens potentia
genita. ergo habet esse ab illa. Item po-
tentia appropriatur patri. ergo nec per pro
prietatez nec per appropriationez conuenit
filio ergo talis locutio est magis impropria
quam ista. pater est sapiens sapientia geni-
ta. Item potentia qua aliquis est potens
secunduz ordinez intelligendi antecedit pos-
se. sed generatio secundum ordinez intelligē
di cōsequitur posse. ergo hec est omnino fal
sa. pater est potens potentia genita. R.
dicendum. quod hec est simpliciter falsa. pa
ter est potens potentia genita. ⁊ magis ipro
pria quam aliqua predictarum. Ad intel
ligentiam autem obiectorum notāduz quod
hec regula consueuit dari. de hac prepositi
one. per. quod cum verbo absoluto impor-
tat auctoritatem. vt cum dicitur iste est bo-
nus per illum. vel sapiens vel potens. Cuz
verbo vero transitiuo importat subauctori
tatem. vt rex punit per baiulum. dicendum
est igitur. quod hec est falsa: pater est potēs
per filium. hec tamen est vera. pater opera
tur per filium ⁊ non valet argumentum. ope
ratur per illum. ergo potest per illum. quia
per. primo importat causalitatez respectu ef
fectus. ⁊ postmodum respectu patris. Ad
illud. ergo quod primo obijcitur. quod qui
operatur per aliquem potest per illum. di-
cendum quod falsum est quia hoc non est
quod habeat potentiam ab illo. sed quia ha
beat potentiā cū illo indiuisaz. ⁊ dat illi pos
se. ideo per illum operatur. ⁊ non potest sine
illo. Ad illud. quod obijcitur. quod non
differt operatio ⁊ potentia in deo. dicenduz
quod verum est per comparationem ad de
um. differt tamen quantum ad effectum cō
notatum. Ad illud. quod obijcitur. quod
semper nouit per filium. ergo est sapiens
per filium. ergo ⁊ cetera. dicendum quod nō
est simile de nosse ⁊ operari. quamuis enim
nosse sit verbum transitiuum. tamen non cō
notat effectuz sicut operari. ⁊ ideo. per. non
potest cum ipso importare subauctoritatem.
vbi enim est subauctoritas. notatur quod a-
liquid sit a duobus. ⁊ ab vno per alterum.
⁊ sic patet illud. Ad illud. quod obijcitur

vtrum dicat rationem cause vel instrumenti. dicendum quod neutrum proprie dicit. sȝ sub auctoritatem. que importat rationē vtriusque. quantum ad id quod est ibi completionis. Quod obijcitur. quare filio appropriatur operari per ipsum. Respondendum est quod operatio est per virtutem. ⁊ virtus appropriatur filio sicut dicitur. i. cor. i. Christum dicimus dei virtutem ⁊ dei sapientiam. Ratio autem quare virtus appropriatur est. quia virtus est vltimum potentie siue est potentia vltimata. Quoniam igitur filius producitur a patre secunduȝ omnimodam perfectionem potentie. quia generare est actus perfecte potentie perfectum enim est vnumquodque quando potest generare tale quale ipsum est. Quia igitur filius accipit potentiam producendi eque perfectum sicut ipse ⁊ pater est. vt spiritum sanctuȝ. ideo virtus ei appropriatur. Ideo dicitur virtus patris ⁊ dextera. ⁊ pater operari per filium

Aliter potest dici. quod virtus dicit immediatiorem ordinem ad actum quam potētia. quia potentia ordinatur ad opus per dispositionem. ⁊ filio appropriatur dispositio. ideo ⁊ potentia disposita. Et sic patent omnia quesita.

A parte ista sunt dubitationes circa litteraȝ: ⁊ primo de ratione Aug. que ponitur in littera. Si pater est sapiens sapientia quam genuit. ⁊ hoc est ei esse quod sapere. ergo est sapientia genita. videtur enim illud argumentum non valere. quia illud non valet. hoc est patri esse ꝙ operari. sed operatur per filiuȝ. ergo est per filium. ergo similiter nec istud argumentum valet. Si tu dicas quod non est simile qꝛ operari connotat effectum. obijcitur. qꝛ idē est patri esse ⁊ esse patrem. sed tamen argumētum illud nō valet. pater deitate est deus ergo deitate est pater. ergo sil'r nō valet hoc argumētum est sapiēs sapientia genita. ergo est sapientia genita. ℞. dicēduȝ quod argumentum Aug. est necessarium quoniā esse sapientem, ⁊ esse in diuinis non differt modo dicendi a parte rei. sed solum a parte nostra. Non sic autem ē esse ⁊ operari. quoniā ⁊ si operari quātum ad principale significatum sit idem quod esse. tamē quantum ad cōnotatum differunt. ⁊ potest esse extraneū ⁊ ita potest ibi esse accidēs. tamē hoc ꝙ ē eē deum. ⁊ esse patrē. quāuis non differant q̄ȝtum ad essentiam vel modum essendi. differunt tamen quantum ad modum se habendi. qui vere est in diuinis. s'm absolutum ⁊ comparatum. ⁊ ideo non transit paternitas in substantiam sicut sapientia ideo habet alium modum dicendi. qui potest esse extraneus respectu alicuius attributi. ideo ibi est accidens. non auteȝ in argumēto Aug. Itē queritur de hoc quod dicit. quod pater nō ē sapiens sapientia genita. sed ingenita. videtur. eniȝ male dicere. quia si eternitas appropriatur patri. sapientia filio. sed eternitas n̄ debet dici ingenita sicut dicit Ansel. in li. de incarnatiōe verbi. ergo nec sapientia potest nec debet dici ingenita. Item si potest dici sapientia ingenita. pari ratione potest dici sapientia procedens. ⁊ ita videtur. quod sapientia sit appropriabilis spūi. s. sic̄ ⁊ filio. Iuxta hoc queritur. quare non dicitur potentia de potētia. sicut sapia de sapientia. ℞. dicendum. quod sapiētia ē de noibus medijs. que sūt nata supponere pro persona. ⁊ ideo sicut dicitur deus de deo. ⁊ deus genitus ⁊ ingenitus dicitur etiā sapientia. non tamen ita proprie quia nomen abstractum est quodāmodo. Magis tamen dicitur sapiētia de sapiētia quam eternitas de eternitate quia eternitas significat in maiori abstractione quam sapiētia. ⁊ ideo magis abstrahit a rōe originis. Scd̄m hoc est etiam cōcedendum quod possit dici sapientia procedēs. licet adhuc minus proprie. nec valet illud argumētum. de se quāuis enim sapientia non sit appropriabilis spiritui sancto. tamē per determiātōeȝ adiūctaȝ pōt trahi. Ad illud. quare potentia nō dicitur de potētia. dō. quod non ita proprie dicitur sicut sapiētia de sapientia q̄m sapia appropriatur filio qui est ab alio. ⁊ ab alio habȝ oē ꝙ habet. ergo ⁊ sapiaȝ ab illo habet. ideo sapientia genita ex sua appropriatiōe p̄supponit sapiētiā igenitā. sȝ potētia appropriat p̄ri q ē ab alio. iō non sic d' potentia de potētia. vl' potētia gēita. Itē

querit̃ de h̃ ꝙ dicit Aug. in li. retractationū
⁊ ponit̃ in lr̃a. Melius istā qōez in li. de tri.
tractaui. vr̃ eni non recte loq. q: cū ꝯpara-
tiuū in vtroqʒ extremoꝝ ꝑsupponit rem sui
positiui. sed ibi meli⁹. g̃ vtrobiqʒ bñ. ergo si
ibi dicit ꝙ pr̃ est sapiēs sapiētia q̄ʒ genuit ur̃
ꝙ dicat verꝫ. R. dd. ꝙ abusiua est ꝯpara
tio. qm̄ in li. de tri. dicit ꝯ:ium hi⁹. ⁊ iō si ibi
bñ. ꝯstat ꝙ hic male. q̄ʒtum ad hoc tñ q: ali
qua vera dixit in li. lxxxiij. q. de hac qōne. iō
non oio male. sed quodāmoda bñ. quodam
mō male. ⁊ iō dicit ꝙ ibi melius. inuēs ꝙ ali
quid sit ibi maledictū. q enim vnū opposito
rum astruit. p ꝯñs destruit reliquū. Item
querit̃ de hac Rone magr̃i. ꝙ sapiētia geni-
ta est sapiēs de sapia ingenita. vr̃ eniʒ nō eē
bona q: nō vr̃ R̃re ad qōem. nō enim q̄rit̃
ꝙ sapiētia genita siue filius sit de pr̃e. ſʒ hoc
querit̃ vtrū filius sit sapiētia igenita. R.
dd. ꝙ magr̃ bñ R̃et lʒ verbis paucis. in q̄bus
īnuit hāc distinctionē. ꝙ aliquē eē sapienteʒ
aliquo hoc ē dupl̃r. Aut ita ꝙ ablatiuus te
neatur formal̃r, ⁊ sic est sapiēs sapientia ge-
nita. ⁊ pr̃ sapiētia ingenita. aut ita ꝙ teneat̃
original̃r. ⁊ sic cū sapiētia genita sit de sapia
ingenita filius ē sapiēs sapiētia ingenita. Sʒ
q: ablatiuus vt plimū ꝯstruit̃ in rōe forme.
iō magr̃ caute ē locutus cū dixit. ꝙ filius q ē
sapia genita est de sapiētia igenita sapiēs. vt
verbū nō haberet calūpniā. ⁊ ideo bñ R̃et.

Itē querit̃. de hoc ꝙ dic̃. ꝙ vterqʒ ē vna
sapia. ⁊ tñ solus pr̃ est sapia ingenita. vr̃ eniʒ
dicere duo opposita. q: iste due ꝓprietates
sapiētiā ꝯtrahunt. ⁊ cū sint ꝓprietates distic
tiue. distingūt. Et hoc pʒ: q: solus pr̃ est sa-
piētia igenita. ꝙ si sapia distinguit̃ g̃ est alia
⁊ alia sapiētia. g̃ nō vna. Itē vr̃ falsum di
cere cū dic̃ ꝙ solus pr̃ est sapia igenita. aut
eni sapientia dr̃ eēntialit̃ aut ꝑsonal̃r. Si ꝑ-
sonal̃r. g̃ nō vna sapiētia ē genita ⁊ ingenita
cū pr̃ ⁊ filius nō sint vna ꝑsona. Si vero es-
sential̃r. nō ergo solus pr̃ est sapia ingenita.

R. dd. ꝙ in h̃ noīe sapia est duo ꝯsiderar̃.
s. significatum ⁊ suppositūʒ. Et q̄ʒtum ad si-
gnificatū dicit eēntiam. sed suppositū est ꝑso
na. Et ille determinatōes genita. ⁊ inge-
nita. nō respiciūt significatuʒ. sed suppositum
⁊ ita distingūt suppositū. manēte vnitate in
signato. siue forma. Et sapia genita ⁊ igeni-
ta est alia ⁊ alia. s. ꝑsona. sed nō est alia ⁊ aila
sapia. sicut nō ē alia eēntia. ⁊ iō magr̃ bonuʒ
exemplū ponit in h̃ termino dd. ꝙ significat
eēntiā ⁊ supponit ꝑsonā. Qn̄ ergo q̄rit̃ vtꝝ
dicat̃ eēntialit̃ aut ꝑsonal̃r. dd. ꝙ q̄ʒtum ad
significatū dr̃ eēntial̃r. sed q̄ʒtum ad supposi
tū dr̃ ꝑsonal̃r. ⁊ iō nulla ē ꝯtrouersia. Itē
querit̃ de hoc ꝙ dic̃. ꝙ filius nō a se agit. cū
pr̃ in eo manē mōstratur. sed silr̃ fili⁹ manet
in pr̃e. g̃ pari rōne pr̃ non a se agit. Item
vr̃ falsum dr̃e cū dicit. Infirmus sit non a se
agēdo. nisi a deo ipe agat. q: ſm hoc cū ois
creatura agat a deo. tūc vr̃ esse agens infir-
mū. nec in h̃ vr̃ differre filius ab alijs. R.
dd. ꝙ Hylarius duo intēdit ondere ex ver
bis dñi in Johe. ⁊ illa duo ostēdit deducēdo
ad ipossibile. Ipe eni dñs dicit Jo. xiiij. ver
ba q̄ ego loquor a meipo nō loquor. pat̃ ve
ro ime manēs ipe facit opa. Ex hoc g̃ argu
it ꝙ filius nō agit a se. sed a pr̃e manēte in se
nō tm̄ vt ꝯsbalis sed vt ꝑncipiū. sic autē non
manet filius in pr̃e. sed tm̄ vt ꝯsbalis. Alia
auctoritas ē dñi. Jo. viij. vbi dic̃. q misit me
nō reliqt me solum. q: q̄ placita sunt ei facio
semp. Si ipe agit semp vna cū pr̃e. tūc ergo
per se agit. hec duo ꝓbat p deductionem ad
ipossibile. q: ois potentia a ꝑma potentia. q̄
ꝑmo residet i pr̃e. g̃ si filius nō pōt a deo sim
pl̃r est ipotēs vel infirmus: q: ifirmus habʒ
potentiā deficiēdi a se nō a deo. Iteꝝ si fili⁹
nō agit p se. non agit per virtutē ꝓpriaʒ sibi
ꝯnaturalē. ergo alia est virtus pr̄is ⁊ filij. a
se enim ⁊ nō a se n̄: facit distinctōem in nā sed
solum in ꝑsona. q: dicit rōem ꝑncipij vel ori
ginis. p se aūt ⁊ nō p se. q: p se dr̃ ꝯ per accñs
siue ꝯtra p aliud ponit diuersitatē in nā. ⁊ iō
fili⁹ agit p se q̄ʒuis nō a se. Itē querit̃. de
hoc ꝙ dic̃. ꝙ vna est tm̄ sapia pr̄is. sed non
vno mō dr̃. vr̃ enim male dr̃e. q: sapia dr̃ sp
eēntial̃r. g̃ falsuʒ dic̃ cū dicit nō vno mō dic-
ta. R. magr̃ nō vult ꝙ sapia sit dicta mul-
tipl̃r. ſʒ ꝙ sapia pr̄is. q: genitiu⁹ pōt ꝯstrui ī
rōe origis. ⁊ sic dr̃ fili⁹ sapia pr̄is. vel ipsa sa
piētia genita. sapia pr̄is q: ē a pr̃e. vel pōt i-
telligi in rōe sbi vt dicat̃ sapia pr̄is sic albe-
do Petri. Et sic sapia genita nō dr̃ eē pr̄is.
ſʒ filij. Quia g̃ rō passiua iportata p h̃ adiec
tiuū gēita. nō ē in ꝑsona pr̄is ⁊ filij vna. falsa
ē locutio. rōe determiatōis. nō rōe ei⁹ ꝙ ē sa
pia. q: vna ⁊ eadē est sapientia pr̃. ⁊ filius. ⁊
spūs. s. ⁊ illa ē sapiētia pr̄is ⁊ filij ⁊ spūs. s.

Ost sup̄dicta interi⁹ ꝯsiderari. Sup̄
egit magr̄ de noib⁹ ſbalib⁹. ⁊ de ꝑ
prietatib⁹ ꝑ ſe ⁊ ſingillatī. hic tertio
loco agit de his i ꝯꝑatiōe. ⁊ h̄ h̄z ꝯueniētiaꝫ
⁊ drīam. Et h̄z ps iſta duas. In p̄ma querit
magr̄ de ꝓprietatib⁹ in ꝯparatōe ad eēntiaꝫ
⁊ ꝑſonas. In ſa ſo agit de ꝯꝑatione pſone
ſiue rei nē ad nām. j. di. xxxiiij. p̄dictꝭ addici ē
⁊c. p̄ma ps h̄z duas ſꝫ duo opa ſapiētis. q̄ꝝ
p̄mū ē nō mētiri de qb⁹ nouit: ⁊ ſꝫ ē mentiē
tē poſſe māifeſtare. vn̄ i p̄ma pte p̄mo oñdit
⁊ ꝓbat veritatē. In ſa eā defēdit ꝯ falſitatē
ibi. hoc āt qdā negāt. Prima ps h̄z q̄ttu
or ꝑticulas. In p̄ma oñdit ꝙ ꝓꝑetates ſūt ꝑ
ſone ⁊ i pſonis ꝑ nāꝫ ipi⁹ ꝓꝑetatꝭ q: et̄na ē ⁊
diſtincta. In ſa oñdit illō idē violentia auc-
toritatꝭ. ibi. Sabellij hēſiꝫ declinātes. ibi pōit
auctēſ. Hier. In. iij. oñdit h̄ ipꝫ ꝑ nāꝫ die ſim
plicitatꝭ. ibi. Cūqꝫ de ſiplicitate ditatꝭ. In. iiij
oñdit. ꝙ ꝓꝑetates ñ tm̄ ſūt pſōe. ſꝫ ēt dia eēn
tia ⁊ h̄ ꝓbat efficacia auctis. ibi. ꝙ eni ꝓꝑe
tas ēt dia nā ſit ibi pōit auctē hylarij. Hoc
āt aliq negāt dicētes. ⁊c. h̄ eſt ſa ps. in q̄ po
nit magr̄ veritatis ꝓbate ꝯfenſionē ponēdo
aloꝝ rōes ⁊ ſuas r̄ſiones. Et qm̄ duplex eſt
mod⁹ ipugnādi veritatē. ſ. ꝑ rōes ⁊ ꝑ auctes
iō h̄ ps h̄z duas ptes. In p̄ma ponit rōes ⁊
r̄ſiones. In ſa auctes ibi. Verūtn̄ nondū ꝺ
ſiſtūt ⁊c. Prima ps h̄z q̄ttuor ꝑticulas. In p̄
ma ponit obiectōeꝫ ⁊ ꝙ ꝓꝑetates nō ſint pſo
ne. ⁊ q: rōabilr̄ erat r̄ñ̄et ad veritatē. Scd̄o
ſo ſubiūgit aliā rōeꝫ. ⁊ q: curioſa vr̄. r̄ñ̄et ad
hoiem nō ad orōnem ibi. Sꝫ qm̄ iteꝝ addūt
⁊c. Tertio adhuc reſumit rōem illoꝝ ⁊ r̄ñ̄et
ad veritatē ibi. Ceteꝝ hereticoꝝ iprobitas
⁊c. Quarto ⁊ vltio ſubiūgit eoꝝ interroga-
tōeꝫ. ⁊ q: curioſa erat p̄figit terminū hūc in-
qſitioni. ibi. Sꝫ forte q̄res cū hee ꝓꝑetates.
⁊c. ⁊ q̄libꝫ iſtaꝝ ꝑtiūꝫ poſſet ſubdiuidi. eo ꝙ
p̄mo ponit oppoſitionē. ⁊ ſo r̄ſioneꝫ. ⁊ illud
manifeſtū ē in lr̄a. Verūtn̄ nondū deſiſtūt
in patientie ſpū. ⁊c. h̄ eſt vltima: ps in q̄ r̄ñ̄et
magr̄ auctoritatib⁹ q̄s inducūt. ⁊ h̄z h̄ pars
duas ptes ſm̄ duas auctes Aug. q̄s iducūt
Et p̄ma ſūpta ē ab expoſitiōe p̄s. Scd̄a ſo
ſūpta ē ab Aug. de tri. vi. p̄ma p̄s ponit̄ ibi.
Veꝝtn̄ nondū deſiſtūt. ⁊c. Scd̄a ponit̄. ibi.
Itꝫ illis ꝟbis Aug. Et q̄libꝫ haꝝ p̄t ſubdi-
uidi. q: primo ponit auctoritatem ſiue ratio
nem. ſo vero diſſoluit.

Ꝺ intelligētiā p̄ntis diſtinctōiſ. q̄tt̄
or q̄runt̄. Primo q̄rit̄ de ꝯꝑatōe
ꝓꝑetatis ad pſonā. Scd̄o ꝺ ꝯꝑa-
tōeꝫ ꝓꝑetatꝭ ad eēntiā. Tertio de ꝯꝑatōe
vnius ꝓprietatis ad aliaꝫ. Quarto de cō
ꝑatōne eiuſdē ꝓprietatis ad ſeipaꝫ.
Quantū ḡ ad p̄mū. q̄rit̄ de ꝯpōe ꝓꝑe
tatis ad pſonā. ⁊ q̄rit̄ vtꝝ ꝓꝑetas ſit
pſona. Et ꝙ nō oñdit̄ h̄ mō. vbicūqꝫ ē vē ꝺ
terminās ⁊ determinatū ſm̄ rē. ibi determi-
nās differt a determiato nā ſi nō differt ñ ē
determinās vē. ſꝫ totū ē determiatū. ſꝫ i dis
pſona ē vē determiatū. ⁊ ꝓꝑetas vē det̄iās
q: ꝓꝑetas vē ⁊ nō ſꝫ modū dicēdi ſolū diſti-
guit pſonā. ḡ ꝓꝑetas differt a pſona. ſꝫ drā ñ
p̄dicat̄ ꝺ ſe in abſtractōe. ḡ nec ꝓꝑetas de ꝑ
ſōa l' ecōuerſo. Itꝫ vbicūqꝫ ē vē abſtractū
⁊ ꝯcretū. ibi differt ꝙ abſtrahit̄ ab eo a q̄ ab
ſtrahit̄. ſꝫ ꝓꝑetas ſignificat̄ incōcretiōe ad ꝑ
ſonā. cū dr̄ pr̄. ⁊ in abſtractōe cū dr̄ p̄rnitas.
⁊ nō tm̄ eſt drīa in mō loq̄ndi. q: aliqd dr̄ de
p̄re ꝙ ñ de p̄rnitate. ḡ vē differt p̄rnitas a ꝑ
ſona. ſꝫ ꝙ vē differt ab alio nō p̄dicat̄ de eo
in abſtractōe. ḡ: ⁊c. Itē vbicūqꝫ ē abſolu
tū ⁊ reſpectiuū: abſolutū nō ē ipe reſpect⁹ q̄ꝫ
tūcūqꝫ ſe ipo referat̄. vn̄ q̄ꝫuis mā ſeipa refe
rat̄ ad formā tn̄ nō eſt ipe reſpect⁹ ad formā
ḡ cū i diuis pſona vē ſit ſba abſoluta. ⁊ relō
ſit ver⁹ reſpect⁹ q̄ꝫtūcūqꝫ ſeipa referat̄ pſo-
na nō eſt ver⁹ reſpect⁹ ſiue ipe reſpect⁹ nec
ecōuerſo. ḡ ꝓꝑetas nō eſt ipa pſona. Ex his
trib⁹ ſuppōnib⁹ arguebat porrectan⁹ ꝙ ꝑ-
ſona nō eſt ꝓꝑetas nec ecōuerſo. ⁊ q: oē qꝺ
ē in pſona ē pſona pp ſūmā ſiplicitatē. argue
bat vlteri⁹ ꝙ ꝓꝑetates nō ſūt in pſonis ſꝫ aſ
ſiſtūt. Et ꝙ iſta pō ſit ꝯuēiēs. vr̄ aucte Boe
tij ꝺ tri. dicit eni ꝙ relō nō in eo ꝙ ē eſſe ꝯſi
ſtit. ſꝫ in ꝯꝑatiōe. Itꝫ h̄ ipꝫ oñdit̄ rōe. q: oē
ꝙ aduēit alicui ⁊ recedit ſine ſui mutatōe. nō
p̄dicat aliqd ꝙ ſit i illo. ſꝫ ſolū aſſiſtēs. ſꝫ relō
ē h⁹i: vt pꝫ in dextro ⁊ ſiniſtro. ḡ. ⁊c. Cū ḡ ꝓ
ꝑetates ſint relōnes ñ ſtꝫ pſone. nec i pſōis. ſꝫ
aſſiſtūt. Cōtra. oē ſiplicīſſimū ē id ꝙ h̄z ex
cepto eo ad ꝙ relatiue dr̄ h̄ ē Aug. xi. ꝺ. tri.
⁊ ꝑ ſe nota ē. Sꝫ diuia pſona ē ſimpliciſſima
alit̄ nō eēt ꝺs. ⁊ nō dr̄ relatiue ad ꝓꝑetatē. ḡ
ē ꝓꝑetas. Itē oē pfectiſſimū ē oē illō a q̄
pficit̄ ⁊ denoiat̄ h̄ ꝑ ſe nota ē q: tūc denoians
⁊ pficiēs eſſet pfecti⁹ eo. ⁊ Aug. iſtā ꝓponit.
vi. de tri. dicēs. ꝙ ipe ꝺs eſt maxim⁹. ideo ē

sua magnitudo.sed psona diuina est pfectissi
mū qd ꝛ dnoiat sua ppietate. g psona ē sua
ppietas. ꝛ pr est prnitas. Itez oē simplr
pmuz est qcqd hz excepto eo q ē ab illo. naz
si hz aliqd q nō sit ab ipo vel qd non sit ipz
illud est eq pmū vt ipm. g ipm nō erit simplr
pmuz. sed pr hz prnitatē. ꝛ prnitas nō est ab
ipo. ꝛ ipse est simplr pmus. g pr est prnitas.
eadē rōe fili9 est filiatio. ꝛ sps.s. pcessio. Ex
his ꝯcludit q ppietates nō tm sūt psone. sz
ēt i psōis. Et q istd vex sit vr aucte Hier.
tres inqt psonas expssas sbpropetatib9 di-
stinguim9. in libro de expositōe fidei catho-
lice ad Philippū. Itē b vr rōe. q: oē q ē
aut est ens p se ꝛ in se. aut in alio. ppietates
igit Aut sunt p se entes. ꝛ ita sbe. aut in alio
Sed in alio nō nisi in psonis. q: ppietas nō
est nisi in eo cui9 est ppietas. Si p se g ppe
tas est sba. Aut g creata. aut incrata. aut me
dia. sz non creata nec media. istud ꝯstat. Re
stat g q increata. ergo sūt psone. R. dd q
de ꝯpositōe ppietatis ad psonā triplex fuit
opinio pma positio fuit q ppietates nō sūt
psone. nec in psonis. sz assistūt psonis. sic relo
nes. Et rō q mouit istos fuit personarum
pluralitas ꝛ diuina simplicitas. q: eni psone
vē plēs sūt. plēs hēnt ppetates q vē differē
tes sūt. Et q: differētes sūt. si eēnt i psona.
auferrēt ꝛ simplicitatē. q cū n possint aufer-
ri a diuis. posuerūt ppetates eē assistētes p
sonis. n eē psonas. ꝛ huic vr ꝯsonar nā relo
nis. q n vr eē in sbo nec pdicare aliqd in sbo
sz dre respectū ad aliud. Et h pō. ꝛ si rōabil
aliq mō fuit tn stare n pt. q: ponebat relones
in diuis nec deū eē nec craturā. vn ꝛ si in pn
cipio sui modicū ꝯtinet errorē. ducebat tam
ad magnū. ꝛ iō retractata fuit incōcil remēsi
ꝛ magr Gilbert9 porrectan9 ore ppio re-
tractauit. Ideo fuit ba pō multū differēs
ab ista. videlz q ppetates oio sint psone. nec
differāt nisi solūmō in mō loqndi. ꝛ tm tres
sūt ppietates sic tres sūt psone. ꝛ ista pō fū
data ē silr sr diuinā simplicitatē. q: eni psone
sūt simplicissime seipis distingunt. ꝛ ipe sunt
sne ppetates. nec hēnt alias differētes re. sz
solo mō loqndi ꝛ ista pō fuit magri ppositiui.
ꝛ magis ē pbabil qz pcedēs. Attn ꝛ ipa i
probata ē sup. d. xxvi. q: vna psona plēs hz
relones. q sūt vē relones. ꝛ plēs psone vnā
hēnt ppetatez ꝛ vna psona alio ꝛ alio mō se

hz ad filiū ꝛ ad spm.s. ēt bz rē. ex q necessario
sequit. q realit aliq mō differt ppetas a p-
sona. ꝛ n solū in mō loqndi sicut dicebat ma
gr ppositiu9. Et pp h intelligēdū q vtra
qz pdictax positionū. aliqd veri dic. ꝛ in ali
q defecit. Nā pma q dicebat q ppetates ali
q mō differt a psonis. vex dixit. sz in h male
q dixit simplr differre. Seqns q dixit q p
petates sūt psone vex dixit. sz in h excessit q
dixit qd nullomō differūt a psonis. Ideo
ex his duab9 positōib9 ꝯflatur vna vera ꝛ
cōis pō. quā tenēt mō magr cōit. q ppeta-
tes sūt psone ꝛ in psonis. tn aliq mō differūt
a psonis. Et q ista pō sit ꝯueniēs pz siqs in
spiciat nām ppetatū dictū est eni sup cū qre-
bat qd eēt ppetas in diuis q erat relo. dic
tū est etiā q relo rōne ꝯpatōis qz hz ad sbm
trāsit in sbam in diuis. ꝛ iō de sbo suo oio uē
pdicat. vt pr est prnitas. Rōne vo ꝯpatōis
quā ad obm manet verissime in diuis. ꝛ hz
qdāmō dfiam a psona nec facit bz h ꝯpōem
sz distinctōez respectu cui9 ē. Cōpositio enim
attēdit p ꝯpatōz ppetatis ad sbm. distinctio
respectu obiecti. Et ex h pz q ppetas est p
sona ꝛ in psona. q: idē est p eēntiā siue p mo-
dū eēndi. differt tn qztū admodum se hndi.
Cōcedende igit sūt rōes q pptates sūt pso
ne ꝛ in psonis. Et pz ex dictis R. ad primuz
argumtū. q: eni aliqntulū hēnt dfiā ppeta-
tes ꝛ psona penes modū se hndi. iō ppetas
vē determinat ꝛ distinguit. h tn nō tollit pdi
catōez. q: mod9 ille n addit aliā eēntiā. Ad
illd. q obijcit. bo de abstractōe. dd. q non ē
abstractio bm rē. sz solū bm modū loqndi ꝛ i
telligēdi. q: abstractio respicit sbm in q. ꝛ bz
illum respectum transit i sbaz. Quia tn ma-
net incōparatōe ad terminū. hinc est q relo
non tm modo loqndi differt. nec tamē opor
tet q sit ibi vera abstractio. Ad illud. qd
obijcitur tertio q absolutū. nō dr de respec
tiuo. dd. q vex ē i creatura. q: respect9 ipe
ver9 aut ē ali9 p eēntiā. aut incōpatiōem ad
aliud p eēntiaz vt mā ꝛ forma. qx neutrū est
in diuis. vn respect9 in craturis ponit depē
dentiā ꝛ ideo puat summā simplicitatez. ꝛ iō
nō pdicatur in creaturis. omne tn simplicissi
mū est in dependēs omnino. In diuinis aūt
relatiōes dnt respectū sine depēdētia. ꝛ iō n
puāt sūm. i simplicitatē ꝛ iō dnr d ypostasib9
Ad illd. q obijcit. postmod q oēs relones

ſunt aſſiſtẽtes.dđ.ꝙ eſſe incõparatõne dr̃r
a Boetio nõ q: non ſint in re.ſed q: cũ ſint
in re nõ ſunt in ea abſolute.ſed incõparatõe
ad alterũ.quo quidẽ mutato ⁊ corrupto.cõ-
tingit relatõem parit̃ corrumpi ⁊ deſinere.ꝓ
pter hoc ꝙ nõ eſt in ſb̃o abſolute.ſed ad alte
rum.nihilominꝰ tñ eſt in ſb̃o. Et ex hoc pꝫ
℟o ad illud.ꝙ obicit.nã illud nõ hꝫ verita
tem niſi iente abſoluto nõ reſpectiuo. ⁊ illud
trahit̃ ex rõe ⁊ verbo Boetij. Et rõe q:
qñ dico hoc eẽ ordinatũ ad aliqd.non nihil
dico de illo de quo dr̃. Et qñ de aliquo qđ
nõ hꝫ ordinẽ fit hñs ordinẽ.q: nõ erat illud
ad ꝙ ordinaret̃. Et iđ ordo erat in potẽtia i
hoc nõ rõne ſui.ſed rõne eius ad ꝙ ẽ. Quã-
tuꝫ eſt ex pte ſui erat in actu. Et iđ nulla mu
tatione facta in ip̃o ſed in obiecto introdu-
citur ineſſe ⁊ deſinit. Et hoc patet ex verbis
Boetij.q: Boetiꝰ nõ negat ſimplr̃ ꝙ relo
nõ in eo ꝙ eſt eẽ ꝯſiſtit.ſi nõ totalr̃ ꝯſiſtit.vñ
dicit nõ põt p̃dicatio relatiua quicq̃ꝫ rei de
qua dr̃ ꝑ ſe addere vel minuere vel mutare
q̃ nõ tota in eo ꝙ eſt eẽ ꝯſiſtit. Ex hoc inuit
ꝙ aliquo mõ cõſiſtit. Et iđ nec in creaturis
nec in deo eſt verꝫ dicere.ꝙ relo nõ ſit in ali
quo.ſed verꝫ eſt dicere.ꝙ non tota eſt in ali-
quo abſolute.

Cđo querit̃ de ꝯparatione ꝓprieta
tis ad eẽntiam. ⁊ querit̃ vtrũ ꝓprie
tas ſit eẽntia. Et ꝙ ſic vr̃.q: eccleſia
cantat. In ꝑſonis adoret̃ ꝓprietas.ſꝫ nihil
eſt adorandũ latria niſi diuina eẽntia.g̊. ⁊c.
vñ Ber.illã ꝓprietatẽ q̃ deus nõ eſt.nõ mi-
hi adorabilẽ credo. Itẽ eẽntia eſt i ꝑſona
filij ⁊ ꝓprietas. Aut ergo ſũt ibi ꝑ dr̃iam aut
ꝑ indifferentiã. Si ꝑ differentiã.g̊ ꝑſona eſt
ꝯpoſita.ꝙ eſt incõueniẽs. Si ꝑ indifferẽtiaꝫ
oĩmodã.g̊ ꝓprietas eſt eẽntia ⁊ eẽntia eſt ꝓ
prietas. Itẽ ꝓprietas aut eſt aliqd.aut ni
hil. Si nihil.ergo aut ꝑſona nõ diſtinguitur
aut diſtinctio ꝑſone nihil eſt. Si aliqd ẽ.ſed
oẽ ꝙ ẽ aliqd ẽ lꝫ eẽntia c̃rata lꝫ ic̃rata.ſꝫ ꝓprie
tas nõ eſt eſſentia c̃rata.hoc manifeſtũ eſt.g̊
increata. Itẽ oẽ ꝙ eſt.aut eſt deꝰ.aut me-
lius deo.aut minꝰ bonũ.aut maius.ꝓprietas
ergo aut eſt deꝰ.aut meliꝰ.aut minꝰ.aut ma
ius.ſꝫ maius nõ põt eẽ q: deꝰ eſt quo maius
excogitari nõ p̃t minꝰ.nõ p̃t dẽ q: tũc p̃t eẽt
minor q̃ꝫ ſit ip̃e.g̊ eſt deꝰ. Cõtra. Aug. di
cit. ⁊ hẽtur ſup̃.di.xviij.nõ eo ẽ dđ quo p̃r.ſꝫ
deitate eſt dđ.p̃rnitate.eſt p̃r.g̊ deitas nõ eſt
p̃rnitas imo aliud ⁊ aliud. Itẽ h̃ vr̃ rõe.h̃
eſt ꝯceptio animi ꝑ ſe vera.ꝙ nõ eſt idẽ p̃nci
pium diſtinguẽdi ⁊ vniẽdi formalr̃ loquẽdo
ſed eẽntia eſt cã vniendi.ꝓprietas eſt rõ di-
ſtinguẽdi.ergo eẽntia ⁊ ꝓprietas nõ ſũt idẽ.

Itẽ nulla ꝓprietas ꝓprie p̃dicat̃ de aliq̃
eẽntia ſiue ſb̃a niſi ſit in illa.ergo ſi ꝓprieta-
tes dr̃r de diuina eẽntia.ergo ſunt i illa.ſed
ꝓprietas ponit rẽ ſuã circa ſb̃m in quo eſt.g̊
cũ rei ꝓprietas ſit reſpectꝰ. ⁊ ad reſpectũ ſeq̃
tur diſtictio.de neceſſitate ꝓprietates ponũt
diſtinctõeꝫ circa diuinã eẽntiaꝫ ſi ſunt in illa
ſed hoc eſt incõueniẽs.ergo. ⁊c. Itẽ ſi eẽn
tia eſt ꝓprietas aut ergo ꝑ ſe aut ꝑ accñs. Si
ꝑ ſe.ergo cuicũqꝫ ineſt eẽntia ⁊ p̃rnitas.ſed h̃
falſum.ergo ſi eſt vera eſt vera ꝑ accñs.er-
go cũ in diuis nõ ſit ponẽ accñs nec ꝑ accñs
pꝫ ⁊c. Itẽ ſi ꝓprietas eſt diuia eẽntia cum
diuina eẽntia.vel ſb̃a ſit creatrix ⁊ creet.g̊ ꝓ
prietas creat ꝙ non ꝯcedit̃. Querit̃ igit̃ q̃r
ꝯcedit̃ ꝙ p̃rnitas ſit eẽntia ⁊ ꝙ etiã ſit adorã
da.nõ tñ ꝙ ſit creatrix vel ſapiens. ℟.ſicͭ
magr̃ tãgit in lr̃a.aliquorꝫ poſitio fuit ⁊ ipo-
nit̃ pictauẽſi.ꝙ ꝓprietas nec ſit eẽntia nec in
eſſentia.ſed ſoluꝫ aſſiſtẽs.ſed iſta poſitio ma
manifeſte ĩprobata eſt. q: neceſſe ẽ ꝙ ſit di-
uina eẽntia ſi eſt aliqd. Propter hoc ad i
telligentiã obiectorꝫ intelligendũ ſicut p̃no-
tatũ ẽ ꝙ relo rõe ꝯparationis ad ſb̃m trãſit
in ſb̃am ⁊ iđ ꝓprietas eſt diuina ſb̃a. Rõne
vero ꝯparatõis ad terminũ ſuũ obiectum re
manet. ⁊ q̃ꝫtum ad hoc eſt diſtincta ⁊ differt
ab eẽntia.nõ q: dicat aliã eſſentiã.ſed aliuꝫ
modũ ſe hñdi.q per ꝯparatõeꝫ ad eſſentiaꝫ
vel ꝑſonã ſolũ dicit modũ nihil addens. In
ꝯparatiõe vero ad correlatiuũ.vere dicit rẽ
⁊ diſtinctõem. Et iđ nõ eſt vanitas in rõne
intelligendi.nec ꝯpõſitio in re.ſed vera diſti
ctio. Et qm̃ iſte reſpectꝰ nõ dicit aliud q̃ꝫ eſ
ſentiam ipi ꝯparatꝰ.ſilr̃ nec aliud q̃ꝫ ꝑſonaꝫ
iđ vere eſt eſſentia ⁊ ꝑſona. Sed q: vlterius
reſpectus ille nõ eſt eẽntie ad aliud.ſed ꝑſo-
ne ad ꝑſonam.iđ reſpectꝰ ⁊ relões ꝓprie lo
quẽdo ſũt in ꝑſonis non in eſſentia.q: ꝑſone
ſm̃ eos referunt̃ ⁊ diſtingunt̃.in eẽntia autẽ
nõ.q: nec refert̃ nec diſtiguit̃. Sũt tñ in eẽn
tia diuina.loq̃ndo cõiter ⁊ iproprie vt dicat̃
in diuina eſſentia eẽ oẽ ꝙ eſt diuia eſſentia.
vel oẽ ꝙ eſt in eẽntia vel ꝑſona. Ad illud

ergo q̄ obī.q̄ alio ē deus alio ē pr̄.dō.q̄ ab
latiuus dicit rōem dicendi vel denoiandi.
Uñ ꝛ alietas p ablatiū significata attēdit so
lū q̄tuz ad modū nō q̄tū ad essentiā.vt pȝ.
Ad illud siłr q̄ obī.nō ē idē pncipiū disti
guendi ꝛ vniēdi.pȝ Ro.q: ppetas distinguit
in eo q̄ differens nō eēntia ſȝ mō.qui mod⁹
nō dicit ꝯpōēȝ q: transit i sbam.nec dicit so
lū intellectum q: res ē.ꝛ māet respectu obi.
Ad illud q̄ obī.nō pdicat de sba q̄ est in
sba.dō.q̄ nō pdicat de sba vt de sbo nec per
inherentiā:ſȝ solū de psona sic pdicat. Unō
de eēntia pdicat.q: eēntia ꝛ ppetas sūt vnū
in psona.nō q: vnū sit in alio. Ad illud q̄
obī.vtꝝ pdicet p se aut p accñs.dō.q̄ nō p
se.q: p psonam.nō p accñs.q: psona nō ē ali
ud ab eēntia.qm̄ igit res die sup excedūt res
iseriores.sic ꝛ pdicatō pdicationē. Ad illō
q̄ vltimo obī.q̄ si eēntia creat ꝛ ppetas.dō
est ad hoc.q̄ q̄uis ppetas sit eēntia.tñ eēn
tia nō supponit ppetatē nec ecōuerso.Uñ ñ
seqt.q̄ illō q̄ ꝯuenit essētie ꝯuēiat psone vł
ecōuerso.Aliqua tñ ꝯueniūt eēntie ꝛ ppeta
ti aliqua nō.Uñ notādū q̄ qdam dñr de di
uiña eēntia in se vtputa illa q dñr in oppōe
ad creaturā.vt imēsa increata.ꝛ h⁹i ꝛ ħ dñr
de ppetatib⁹.Aliqua dñr de dia eēntia vt
in psonis.vt eē cōicabilē.ꝛ esse in trib⁹ vnā
talia ꝯueniūt eēntie vt hñt rōnem forme.ꝛ
in hoc differt rō eēntie ꝛ ppetatis.ꝛ talia ñ
dñr de ppetatibus:Rursus aliqua dñr de
essentia vt eē pncipiū actōis.vt esse potentē
sapiētē volentē vt creare.ꝛ talia nō dñr de
ppetatib⁹.Uñ notandū q̄ adiectiua essen-
tialia q eēntiā in se respiciūt vt diuersā a cre
atura.dñr de ppetatibus.q aūt de ipsa for-
maliter siue vt est forma vel vt ē pncipium
non dñr.ꝛ sic patent oia quesita.

Ertio qrit de ꝯpatione vni⁹ notio
nis ad aliā. Et qrit vtꝝ vna notio
siue ppetas vni⁹ psone pdicet ō alia
Et q̄ sic.vr̄ sillogismo expositorio.ō neces
sitate eni seqt.vt dr̄ in arte poꝝ.hoc.a.ē.b.
hoc.a.ē.c.eodē demōstrato ḡ.c.est.b.ꝛ fun
dat iste sillogismus sup illud pncipiū p se no
tum.Quecūqꝫ vni ꝛ eidē sūt eadē.inter se sīt
eadē.fiat ḡ talis sillꝰs.pr̄ est pr̄nitas.pr̄ est in
nascibilitas.ḡ pr̄nitas ē inascibilitas. Si
tu dicas q̄ accñs peccat.contra istam ꝯñtiā
ꝛ ꝯ illud pncipiū.vt pȝ hic.petr⁹ est indiuidu
um.petr⁹ ē hō.ḡ hō est indiuiduū.ꝯ hoc obī
q: vbi est accñs ibi ē accñtal' pdicatio:ſȝ cuȝ
dr̄ pr̄ est pr̄nitas.pr̄ est innascibilitas non est
accñtalis pdicatio.q: ē in abstractōe.ḡ non
est ibi accñs. Itē bñ seqt ꝯcretiue.pr̄ ge-
nerat.pr̄ est innascibilis.ḡ innascibilis gnāt
ꝛ tñ magis iportat sic pdicatio p modū accñ
tis.ḡ multo forti⁹ seqt in abstracto.ḡ hec est
ṽa pr̄nitas ē inascibilitas. Itē hoc oñdit
a minori sic.Maior ē vnio in vna psona siū
supposito icōicabili.q̄ȝ ppetatū i vna nā cōi
sed tāta ē vnio ppetatū i vna nā cōi.q̄ vna
ē alia.vt bonitas ē sapia.ḡ multo forti⁹ in p-
sona vna ppetas pdicat de alia. Itē ma-
ior ē vnio ppetatū in vna psona.q̄ȝ ppetatȝ
ꝛ eēntie in psona.q: ibi vnio q̄tū ad reȝ est
equalis.ꝛ q̄tū ad modū magis ꝯuenit ppe
tas cū ppetate.q̄ȝ pprietas cū nā siue eēntia
sed tāta ē vnio eēntie ꝛ ppetatis in psona q̄
vna de alia pdicat.vt diuinitas ꝛ pr̄nitas.ḡ
ꝛc. Itē maior ē vnio pprietatis in vna p
sona q̄ȝ duaꝝ nāꝝ in eadē psona.ſȝ pp ꝯue-
nientiā nāꝝ in vna psona xpi ē cōicatio idio
matum.q: de⁹ ē hō ꝛ hō deus.ḡ pari rōe pp
ꝯuenientiā pprietatū in vna ipostasi vna de
alia pdicat. ꝯ.sicut se hȝ psona ad psonam
ita notio ad notionē:ſȝ vna psona nō pdicat
de alia psona.ḡ nec vna notio de alia notōe
Itē q̄ pdicat de alio in abstractiōe nō fa
cit numeꝝ cū illo.ḡ si notio de notōe pdicat
nō sūt plures notiōes ſȝ vna. Itē si notio
pdicat de notiōe.ḡ spirō est gnō.ꝛ spirare ē
gnāre.ḡ cū hec sit ṽa.pr̄ spirat spm̄.s: ꝛ hec
siłr erit ṽa pr̄ gnāt spm̄.s. Rñ.dō.q̄ est p
catio p idemptitatē ꝛ pdicatio p inherentiaȝ
pdicatio p inherentiā.ē incōcretōe.ꝛ hoc est
rōe suppositi vt albū ē musicū.pdicatio ṽo p
idēptitatē est in abstractiōe.ꝛ rōne forme nō
suppositi.vt iustitia ē bonitas. Dico ḡ q̄ no
tio ad notōnē pt dupłr ꝯpari.vel i ꝯcretōe ł
in abstractōe.Si incōcretiōe.sic vna pdicat
de alia.vt gnāns ē spirās.ꝛ pr̄ ē inascibilis
ꝛ hoc q: ꝯueniūt i supposito.Si aūt i abstra
ctiōe.q: tūc notio pure iportat ipsum respēȝ
ꝛ in vna eadēqꝫ psona sūt diuersi respectus
sine sui ꝯpōne.ꝛ hoc ſm diuersas ꝯpatiōes
sic vna de alia nō pdicat. Ad illud ḡ qō
obī.de sillō.dō.q̄ ꝯ illū sillm̄ peccat accñs:
sicut pȝ in exēplo pus posito.Uñ nō vȝ for-
ma silli.Siłr illud principiū intelligendū est

ƀȝ idé.nõ eni seqꝉ.ꝙ si aliq̃ duo sunt silia vni
ꝙ sint silia inter se:nisi sint silia ƀm idé.Silr
oȝ etiá in relatõib⁹ ad h̄ ꝙ sit idéptitas vni⁹
ad aliá.ꝙ ñ tm̃ i eodé ⁊ ƀȝ idé.veꝝ ét sint ad
idé. Qm̃ igiꝉ relõnes diuerse in eadé ꝑsona
nõ sũt ad idé.siue ad eũdé.iõ nõ seqꝉ ꝙ si cõ
ueniát i supposito.ꝙ ꝑꝑ hoc ꝯueniát iter se.
⁊ sic pȝ ꝙ nec silr̃s nec ꝑncipiũ ꝯuenit. Ad
illud ꝙ obr̃.ꝙ ñ é ibi accñs.dõ.ꝙ fallã accñ
tis nõ solũ attédiꝉ q̃ȝtũ ad ꝑdicatũ accñtale:
sȝ etiá attédiꝉ q̃ȝtũ ad ꝑncipij variationé ita
ꝙ i vna sola acceptõe ꝯueniat.in alia sit ex-
traneũ.Sic é in ꝓposito.ná pr̃ ƀm aliá ꝯꝑa
tioné é inascibilitas.ƀȝ aliá ꝯꝑõné é pr̃nitas
ita ꝙ pr̃nitas nullomõ dicit ꝯꝑationé ad ꝑ-
us nec positie nec ꝑuatiue q̃ȝtũ é de sua rõe
⁊ iõ pȝ ⁊ c̃. Ad illõ ꝙ obr̃ ꝑ silitudiné vniõis
duoꝝ in tertio.dõ.ꝙ ꝑdicatio ꝑ idéptitateȝ
põt eé triplr̃. Aut ita ꝙ eéntia ꝯꝑeꝉ ad eén
tiá.aut eéntia ad ꝓꝑetaté. aut ꝓꝑetas ad ꝓ
prietaté. Qñ igiꝉ é ꝑdicatio ꝑ idéptitaté per
ꝯꝑõné eéntie ad eéntiá.notaꝉ idéptitas eén
tialis.vt cũ dr̃ magnitudo é bõitas. Qñ ite
rũ ꝑ ꝯꝑõné eéntie ad ꝓꝑetaté silr̃ nõꝉ idépti
tas eéntialr̃. Qñ ṽo é ꝯꝑõ ꝓꝑetatis ad ꝓꝑe
taté:q: ꝓꝑetas nõ iportat nisi rõeȝ ⁊ relõné
siue respc̃ȝ tũc nõꝉ idéptitaꝫ rõis. ⁊ hic é ꝙ
vna ꝓꝑetas eéntialis ꝑdicaꝉ d̃ alr̃a ⁊ ꝓꝑe-
tas d̃ eéntia.q: vniformis modus ꝑdicandi
é i his ad se iuicé: ⁊ ad illõ i quo cõueniũt q:
ꝑ idéptitaté eéntie.Sȝ nõ sic é cũ ꝓꝑetas ꝑ-
dicaꝉ d̃ ꝓꝑetate.Ná cum ꝓꝑetas ꝑdicaꝉ d̃
ꝑsona nõꝉ ꝯueniétia i sb̃a ⁊ eéntia ⁊ suppo-
sito cũ aũt ꝑdicaꝉ d̃ alia ꝓꝑetate notaꝉ cõue
niétia i rõe ⁊ respectu. ⁊ iõ nõ é silr̃.imo é ibi
accñs ꝯueniũt i sb̃a.g̃ i respectu. Ad vlti-
mum d̃ ꝯueniétia naꝝ i vna ꝑsona pȝ. rñsio
q: nõ é cõicatio idiomatũ i abstractiõe. sȝ in
ꝯcretiõe.q: deitas nõ é hũanitas.sȝ d̃s é hõ
silr̃ in proposito est. ideo patent omnia.

Quarto q̃riꝉ de cõpõe eiusdé ꝓꝑeta-
tis ad seipaȝ.q̃riꝉ igr̃ vtrꝝ eiusdé ꝓꝑe
tas siue notõ ꝑdiceꝉ d̃ se denoiatiue
⁊ ꝙ sic vr̃ ꝑ silr̃.q: adiectiua eéntialia deno
minát abstracta.vt magnitudo é mag̃ ⁊ bo
nitas é bõa g̃ pari rõe gnõ gnát ⁊ spiratõ spi
rat. Jté q: i ꝑmis é stat⁹ iõ seipis d̃noiant
Uñ vnitas seipa é vna.g̃ cũ ꝓꝑetates ꝑsõa
les nõ héant ꝑores imo ipe ꝑme sint.tũc se-
ipas denoiant. Jté idefinita affirmatiua
eqꝑollet ꝑticulari.g̃ simplr̃ ꝯuertiꝉ.sȝ h̄ cõ-
cediꝉ gnãs é pr̃nitas:siue gnõ.g̃ gnõ é gene
rás. Jté si h̄ nõ ꝯcediꝉ pr̃nitas nõ é gene
rás.aut h̄ é ꝑꝑ r̃pugnátiá a ꝑte rei:aut a ꝑte
mõi.nõ a ꝑte rei.q: eadé res é nõ a ꝑte mõi.
q: eadé ꝓꝑetas ⁊ rl̃o iꝑõtaꝉ.g̃ nullõ é ibi re
pugnátia.g̃ locutio é simplr̃ ṽa. Cõtra si-
cut ꝓpriũ ꝓꝑetaꝫ é distiguẽ sic ꝓpriũ é ꝑsõe
aliá ꝓducẽ.sȝ h̄ é fl̃a ꝑsona distiguit.q: nõ di
stiguit imo distiguiꝉ.g̃ ⁊ h̄ é fl̃a ꝓꝑetas gnát
Jté oé ꝙ referꝉ é aliqd excepto eo ꝙ re-
spectiue dr̃.sȝ ꝓꝑetas é relõ.g̃ ꝓꝑetas: non
referꝉ.sȝ gnáre é referri.ergo ꝓꝑetas nõ ge
nerat. Jté ꝓꝑetas iportat origineȝ ⁊ relõ
neȝ.g̃ si supra se reflectiꝉ: ⁊ seipsaȝ denoiat.
tũc g̃ origis erit origo: ⁊ relõnis relõ: ꝙ hȝ
ꝑb̃s: ⁊ ois rõ ꝓ icõueniéti. Jté cũ dr̃ gnõ
gnát aut ṽbũ ꝯstruiꝉ rõne suppositi aut rõe
forme:nõ forme q: respect⁹ nõ agit nec rõe
suppositi:q: supposita notiõe nõ supponiꝉ ꝑ
sona. Aliqd eni ꝯuenit ꝑsone ꝙ ñ notiõi vt
supra oñsũȝ é.g̃ locutio é simplr̃ fl̃a. Rñ.
dõ ꝙ ꝑdicte locutiões fl̃e sunt nulla.n.notio
d̃noiat seipaȝ. ⁊ rõ hui⁹ é q: denoiatio notõ
nis iportat emanatiõeȝ ut actũ:iportat ét re
lationé: ⁊ qm̃ ꝓductio ꝓꝑe é suppositi ñ for-
me silr̃ relõ é alicui⁹ vt suppositi iõ ois talis
d̃noiatio ꝯcernit suppositũ:ñ sic é de ꝓꝑeta
tib⁹ eéntialib⁹ velut é d̃ ꝑmis ut d̃ vno ⁊ ṽo
imo respiciũt formá.iõ denoiant seipa.ꝙ q:
nõ é i hui⁹ adiectis notõib⁹ nõ pñt locutões
eé ṽe rõe forme. Rõe ṽo suppositi ñ pñt eé
ṽe cũ notio nõ supponat ꝑsoná.q: plr̃es no-
tiões sũt i eadé ꝑsona:eéntia tñ suppõit sb̃aȝ
q: vna é eéntia ⁊ vna sb̃a. ⁊ iõ h̄ é ṽa deitas
creat.q: deitas suppõit deũ.h̄ át fl̃a pr̃nitas
gnát q: nõ suppõit pr̃eȝ. Qd̃ obiiciꝉ d̃ cõ
ditõib⁹ eéntialib⁹ ⁊ de ꝑmis.pȝ ꝙ ñ é silr̃ rõe
iá dicta:põt tñ nihilomin⁹ alia rõ assignari.
q: respect⁹ reflex⁹ supra absolutũ ibi qetaꝉ.
ita ꝙ absolutũ respectui dat fũdamétũ ⁊ re
spect⁹ dat cõplemétũ.sȝ cũ respect⁹ reflectiꝉ
supra se.q: vtqȝ dicit ꝯꝑatõeȝ ad alteꝝ vn⁹
nõ põt dare fũdamétũ nec altꝉ cõplemétũ ⁊
iõ ñ põt reflecti:sȝ i simplicib⁹ ꝑmis cuiusmo
di é ṽitas.q: aut nõ iportát relõné:aut si im
portát.iportát relõné q̃ cõiꝉ respicit sb̃aȝ: ⁊
ei⁹ ꝓꝑetates:utputa eé a d̃o.iõ supra se refle
ctũꝉ ñ sic i ꝓposito.q: ꝓductõ respicit ꝑsoná.
Ad illõ ꝙ obiiciꝉ ꝙ h̄ é ṽa gnãs é pr̃ni

taſ. dō ꝙ gnãnꝰ ſubijcit̃. rõe yp oſtaſis: ⁊ ita
nõ t̃ p̃dicatõ p idẽptitatẽ ſ ʒ cũ p̃dicat̃ p̃rnitaſ
accipit̃ rõe forme. iõ imitat̃ modꝰ accipiẽdi
iõ nõ ſeq̃t̃. Si m̃ itelligẽt̃ rõne ſuppoſiti p̃di
cari v̄a eẽt tũc ⁊ eẽt ſẽſus p̃rnitas ẽ ille q̃ ge
nerat. ſʒ tc̃ ñ ſeq̃t̃ gnõ gnãt. imo ẽ ibi accñs.
Ad illõ ꝙ obr̃ q̃ r̃pugnãtia ſit ibi. dō ꝙ ẽ ibi
repugnãtia a p̃te mõi itelligẽdi. nã notio nõ
denoiat niſi ſuppoſitũ. Un̄ tal' modꝰ nõ ꝯue
nit notiõi. Un̄ ſicut h̄ eſt falſa. albedo ẽ alba
ſic in propoſito eſt intelligendum.

M p̃te iſta ſũt dubitatõẽs circa l̃raʒ.
Et p̃mo de r̃ñſiõe magr̃i q̃ʒ põit ibi
Hoꝝ doctrinis nouis ⁊ hũanis. vr̃
eni iſufficiẽter r̃ñdẽ q: nõ ſoluit argumẽtũ.
ſʒ dicit ꝙ ẽ icõp̃rehẽſibile ⁊ vr̃ ꝙ iſta euaſio
nulla ẽ. aut. n. argum̃tũ necẽo ꝯcludit aut ſo
phiſtice. Si necẽo. tũc g̃ cũ p̃cedat ex v̄is cõ
cluſio ẽ v̄a. Si nõ necẽo. tũc g̃ ſophiſticũ ẽ. ſʒ
vnũ ſophiſma ñ ẽ icõp̃rehẽſibile. ⁊ iõ vr̃ ꝙ
male applicet auc̃tes ylarij. R̃ñ. dō ꝙ ad
argum̃tũ facile ẽ r̃ñdẽ: q: ẽ ibi ſophiſma ƀm
accñs p̃p̃etas ẽ eẽntia: ⁊ eẽntia nõ diſtiguit̃.
g̃ nec p̃p̃etas. ſʒ h̄ magr̃ ñ dicit icõp̃rehẽſibi
le. ſʒ dimittit tãq̃ʒ ſophiſticũ ⁊ idignũ diſcuſ
ſiõe maioꝝ. ſʒ illa qõ v̄itatis q̃ ſeq̃t̃ ẽ icõp̃re-
hẽſibil' ƀʒ ſtatũ vie: q̃m ſi p oimodã idẽptita
tẽ p̃dicat̃ eẽntia de p̃p̃etatibꝰ ⁊ econuerſo h̄
diſtiguit̃ ⁊ illa ñ ⁊ h̄ ẽ nob̄ icõp̃hẽſibile. q: n.
videmꝰ p ſpecl'ʒ itelligimꝰ p ſilitudinẽ ſũptã
a creaturiſ. ⁊ h̄ nullũ ſƀ celo hʒ ſil'e imo ſoliꝰ
di ẽ p̃p̃riũ pp ſũmã ſimplicitatẽ. iõ magr̃ dic̃
eẽ icõp̃hẽſibile. nec ẽ ſil'e ꝺ gnẽ ⁊ d̃ria. q: g̃ p̃
dicat̃ ꝺ d̃ria. ⁊ h̄ diſtiguit ⁊ illõ ñ q: ñ p̃dicat̃
p idẽptitatẽ. iõ cũ ilario dic̃ ꝙ ẽ icõp̃hẽſibile
⁊ ꝺſcribit icõp̃hẽſibilitatẽ q̃ʒtũ ad triplicẽ vi
q̃ʒtũ ad receptiuã cũ dic̃ icõp̃hẽſibilẽ ⁊c. q̃ʒ
tũ ad exp̃ſſiuã cũ dicit extra ƀmõis ſignifica
tionẽ q̃ʒtũ ad idicatiuã cũ dic̃ extra ſẽſus itẽ
tõẽʒ ⁊ alia q̃ ſequũt̃ ex his tribꝰ aptãt̃. ut pʒ
iſpiciẽti. Itẽ q̃rit̃ de alia r̃ñſiõe magr̃i q̃ʒ fa
cit ibi quoꝝ audacie reſiſtẽtes. ⁊c̃. dic̃. n. ꝙ
p̃p̃etates ſt̃ i ypoſtaſibꝰ ⁊ eas det̃minãt in
eẽntia ſũt. ⁊ eã ñ det̃minãt. vr̃. n. eẽ oppõ. q:
ois p̃p̃etas ẽ det̃mĩatiua eiꝰ i quo ẽ. Alioqn
i illo nõ ẽ g̃ ſi p̃p̃etates ñ det̃minãt eſſentiã
nõ ſũt i eẽntia. R̃ñ. dō ꝙ magr̃ bñ r̃ñdet
q: h̄ p̃põ. i. notat diuerſas hitudĩes alr̃. n. dr̃
p̃r i filio. Alr̃ p̃rnitas i p̃re. p̃r. n. i filio eẽ dr̃
nõ ſic p̃p̃etas diſtictiua. ſʒ ſic pſona cõſƀalis
p̃rnitas i p̃re ſic p̃p̃etas diſtictiua. Sic vult
dr̃e magr̃ ꝙ alr̃ ſt̃ ſiue dñr eẽ p̃p̃etateſ i cẽn
tia q̃ʒ i pſona. Naʒ i eẽntia dñr eẽ pp idẽpti
tatẽ. ita ꝙ. i. oio dic̃ idẽptitatẽ. In pſõis dñr
eẽ ſic̃ v̄e p̃p̃etates i ypoſtaſibꝰ ⁊ det̃miatõeſ
i determinatis. In creaturis ãt nõ eſt vnus
modꝰ ſine alio. q: p̃p̃etas nõ oio idem ẽ cum
eo cuiꝰ ẽ p̃p̃etas. ⁊ iõ in creaturis nõ dr̃ eẽ p
p̃etas in aliq̃. niſi in eo cui inheret nõ ſic i di
uinis. Itẽ q̃rit̃ de alia R̃ñſiõe magr̃i. q̃ʒ fac̃
ibi R̃ndeo ⁊ hic tibi cũ Hylario ⁊c̃. Ur̃ eni
falſũ ꝙ dicit. ꝙ ſolutionẽ iſtiꝰ q̃õis archãgli
neſciũt. cũ eni ſint ꝯp̃hẽſores ꝯſtat ꝙ omia
cognoſcũt q̃ ſũt de ſƀa glie. g̃ cognoſcũt pſo
naꝝ diſtinctõẽʒ ⁊ eẽntie vnitatẽ ⁊ modũ. g̃ vi
dent q̃r p̃p̃etates determiant ipoſtaſim non
eſſentiã. Et iteꝝ ſi ꝯp̃henſio erit de q̄bꝰ eſt
mõ fides. ⁊ nos mõ fide tenemꝰ. g̃ in p̃ria co
gnoſcemꝰ. R̃. dō. ꝙ ſicut dicit Aug. ꝺ tri.
Sicut fouea dr̃ eẽ ceca. nõ q: ip̃a nõ videat
ſʒ q: ꝙ hʒ ñ oñdit alijs. ſic angli dñr ignorar̃
⁊ alij ſci. pp hoc ꝙ nõ reuelant talia ſʒ magiſ
itelligibilia. ⁊ q: talia nõ hñt ſil'e i creatura
imo magis diſſimile. iõ dñr nobis incõp̃hen
ſibilia. Et remouet Hyla. triplicẽ cog̃nẽ q̃ʒ
hẽmꝰ de rebꝰ dis. Una ẽ p angeloꝝ reuela
tõʒ. Alia p p̃p̃hãꝝ illuſtratõʒ. Tertia p apo
ſtoloꝝ p̃dicatõʒ. Et dic̃ ãgelos ñ audire. q̃ʒ
tũ ipi recipiunt r̃uelationẽ a maioꝛibꝰ ⁊ nob̄
nõ exp̃mũt. magr̃ igit̃ bñ R̃et oñdendo iſuf
ficientiã. Si eni q̃rat̃. q̃r p̃p̃etas ẽ i pſona vt
diſtinguẽs. in eẽntia nõ R̃et̃. ꝙ pſõa ſe hʒ ad
aliã ⁊ refert̃ ⁊ diſtiguit̃. Et ſi hoc r̃ñdeat̃ ad
huc mãet qõ. q̃r pſona r̃fert̃. ⁊ r̃ñdet̃ q: vna
eſt eſſentia tres pſone. Si tu q̃ras hiꝰ oino
ſimile nõ iuenies. ⁊ iõ i fũdam̃to fidei oʒ ſiſtẽ
Notandũ ſup iſta ſolutiõe magr̃i q̃ʒ põit
hic. Nos aũt iſta alit' itelligẽda fore dicimꝰ
ꝙ locutõẽs ille q̃s p̃ponit Aug. ſ. p̃r nõ eo ẽ
ſƀa quo eſt p̃r ⁊ ꝯſil'es duplices ſunt. q: abla
tiuus importat hitudinem in ratione forme
ſiue cauſe formalis. q̃ʒuis in diuinis non ca-
dat vere habitudo cauſe q̃ʒtum ad rem. tñ
q̃ʒtum ad rõnem intelligendi. poteſt igitur
cauſalitas cadere ſub negatione. vt ſit nega
tio cauſalitatis ⁊ tunc eſt locutio vera. ⁊ in
hoc ſenſu accipit Aug. ⁊ magiſter exponit.
Eſt enim ſenſus non eo eſt deus quo pa-
ter. quia paternitate eſt pater tanquam rõe
dicẽdi vl' itelligẽdi. ñ ſic ãt p̃rnitas ẽ rõ dicẽ

di ipm eē deū vel intelligēdi. ⁊ sic locutio vā est ⁊ nihil facit p Porretano. pōt iterū esse cālitas negatiōis. ⁊ tūc est falsa. ⁊ ē sensus. n̄ eo est deᵘ quo pr̄.i. qʒtum ad illud q̄ ē pr̄ nō est deus. ⁊ in hoc sensu accipit porrectanus ⁊ ita est falsus intellectus. ⁊ sic non accipit Augu.

Di.xxxiiij.

Redictis etiā ē adijciendū q̄ qdā puersi sensus homies ⁊c. Supra egit magr̄ de ꝯpatōe ꝑꝑetatū ad psonas ⁊ eēntiā. hic s̄o agit de cōpatōe psonaꝝ ad eēntiā. ⁊ hoc facit i hac distinctōe q̄ in tres ptes diuidit. In pma agit de ꝯpatōe s̄m p̄dicationē. In s̄a s̄m appropriatiōez ibi. Ex p̄dictis ꝯstat q̄ sicut eēntia ita psona ⁊c. In tertia ānectit caplm̄ de trāslatione. Ut sic tractatū istū pducat ad ꝯsumationē ⁊ hoc ibi. Preterea sciendū ē q̄ in assignatiōe. Prima ps hʒ.iiij. pticulas. In pma ponit errorē quorūdam dicētiū psonas nō eē nāꝫ ⁊ hoc cū sua ꝯfirmatione.s. cū auctoritate Hylarij. In s̄a ipsius auctoritatis sanū intellectū ex v̄bis Hylarij sequētibus elicit. p quē etiā errorē illoꝝ elidit ibi. hoc qdā dn̄t nō intelligētes ⁊c. In tertia qʒdā oppōnē incidentē dissolnit. qr̄ n̄ dn̄r tres psone vniᵘ dei sicut dn̄r tres psone vniᵘ eēntie ibi. Hic ꝯsiderandū ē. cū deᵘ sit dia essentia ⁊c. Ex p̄dictis ꝯstat. q̄ sicut eēntia ⁊c. Hec ē s̄a ps in qua agit de appropriatiōe. ⁊ hʒ ista pars tres ptes. In pma dicit ⁊ ostēdit q̄ cōia appropriāt. In s̄a rōnem reddit appropriatōis ibi. Id ḡ sacri eloquij prudētia ⁊c. In tertia. qr̄ hoc nomē hō vsion dicit ꝯpationē essentie siue nē ad psonas. vsū eiᵘ determinat eē catholicū ⁊ v̄itati fidei ꝯsonū ibi. Hic nō est ptermittendum q̄ Aug. ⁊c.

Preterea sciēdū ē q̄ in assignatōe distinctionis. Hec ē tertia pticula in qua agit magr̄ de noīum trāslatiōe. q̄ posset diuidi ꝯ totū tractatū pcedentē de diuis noībᵘ: ſʒ quia magr̄ paꝝ aut nihil determiat de his noībᵘ iō potiᵘ icidēret cū epylogatōe ē positū. Unde hec pticula duas hʒ. In pma qʒdā gnālē de noībᵘ trāslatiuis tradit instructionez. In s̄a v̄o ponit p̄dictoꝝ epylogationē. in qua tractatū de sacro trinitatis ⁊ vnitatis finit ostēdens se i hoc tractatu potiᵘ defecisse qʒ sufficisse pp mē altitudinē. ⁊ hoc facit ibi de sacramento vnitatis ⁊ trinitatis ⁊c.

Ad intelligentiā pn̄tis distinctionis. iiij. qr̄r. Primo querit vtꝝ in diuinis sit ponē additōnē. Secūdo vtꝝ in diuinis sit ponere p̄dicationē. Tertio vtꝝ sit ibi ponē appropationē. Quarto vtꝝ sit ibi ponere trāslationē.

Quantū ergo ad pmū querit vtꝝ sit ponere in diuinis additionē. vtꝝ.s. res nē addat supra nāꝫ. Et q̄ sic v̄r hoc mō. Hyla. de trin. Aliud ē nā aliud res nē. ſʒ itellectus nē claudit in re nē. ḡ si est aliud necē ē q̄ in rōe alicuiᵘ additi. Itē Boe. de duabᵘ naturis. ⁊ vna psona xp̄i. nā ⁊ psona distinguēda sūt ⁊ ꝑꝑis rōnibᵘ sepanda: ſʒ quoꝝ diffinitōes sūt diuerse ipsa sunt diuersa. ḡ cū nā cadat in diffinitōnē psone. nec ēē q̄ diuersitas vēiat rōe additi. ḡ ⁊c. Si dicas q̄ diffinitiōes nē ⁊ psone nō sūt diuerse re ſʒ s̄m rōem intelligēdi. tūc ꝯcludit q̄ intellectᵘ ille casus est ⁊ vanᵘ cū in re nihil sibi r̄ndeat

Itē hoc ipsum v̄r rōe. qr̄ qʒto aliqd i plibus inuenit tāto simpliciᵘ ē: ſʒ eēntia vel nā ē in plibᵘ. psona v̄o in vno solo. ḡ nā simplicior: ſʒ nō ē aliqd minᵘ simplex qʒ aliō. nisi p aliqʒ additionē. ḡ ⁊c. Itē qʒto aliqd ē maioris abstractiōis. tāto simpliciᵘ ē. ſʒ nā ē maioris abstractiōis. qʒ psona. q̄m abstractis p prietatibᵘ ē intelligere nām ſʒ nō psonā. ḡ psona addit aliqd supra nāꝫ. ḡ ⁊c. Itē hoc est pncipiū p se notū. de nullo eodē ⁊ s̄m idē vā ē affirmatio. ⁊ negatio. ſʒ aliqd v̄e affirmat de n̄ psona vt distingui q̄ negat de nā. ḡ s̄m idē: ḡ in psona aliquid ē q̄ nō est in nā vel econuerso. ⁊ si hoc. ḡ vnū addit supra alteꝝ. Itē hoc est principiū p se notū. q̄cūqꝫ sūt eadē vni ⁊ eidē s̄m oīmodā indr̄iam. ⁊ inter se sunt eadē. cū ḡ nā sit vna ⁊ eadē si psōe oio idē sūt cū nā. ⁊ nihil addūt. ergo p sōe s̄t adiuicē eedē ⁊ sic redit errorē sabellij. q̄ vna psona s̄m rem sit alia. ḡ ⁊c. Cōtra. Aug. vij. de trini. nō ē aliud deo eē. ⁊ aliud psonā esse. ergo psona nihil addit supra eē. ḡ nec sup nāꝫ. Itē in sūme siplici n̄ hapt eē additō: ſʒ diuia psona siue res nē ē sūme simplex. ergo ⁊c. Itē q̄cūqꝫ duo sic se hn̄t q̄ qcquid est in vno ē alteꝝ p essentiā. vnū nihil addit supra reliquū: ſʒ qcqd ē in psona ē deitas. ḡ ⁊c. Maior manifesta ē. minor pʒ sic. In persona nō ē nisi s̄ba ⁊ ꝑꝑetas. ⁊ s̄ba illa ē deitas

qꝛ ē ds. ⁊ ds nō alio q̄ȝ seipso: qꝛ tūc eēt per participatioñe. g̊ seipso ē ds: ⁊ deitate ē deꝰ ⁊ sb̄a q̄ ē de itellectu ꝑsone ē ipsa nā ꝑ essentiā. ⁊ silr̄ ⁊ ꝓꝑetas ē eēntia vt supꝛa ꝓbatū ē: restat g̊ ꝑmū ꝙ nihil addit. Itē si addit aut addit aliḋ aut idē. idē addē sibi nō ē itelligē. Si aliḋ. aut g̊ aliud sb̄alr̄ aut accn̄talr̄. ñ accn̄talr̄ qꝛ nō ē accn̄s i diuis nec sb̄alr̄. qꝛ tūc eēnt ibi diuerse sb̄e. g̊ nā h̄ȝ eēntiā differt a ꝑsona. ⁊ h̄ ē māifeste falsū. Itē si addit aliqd. aut illud ē māle. aut formale. nō māle qꝛ deꝰ ē purꝰ actus. Nō formale: qꝛ formale nō ē nisi respectu mālis. g̊ cū i deo non sit aliqd māle. nō poterit addi aliqd formale. g̊ nullomō. Itē si addit aliqd supꝛa diuinaȝ nāȝ aut ē meliꝰ dina nā. aut equale: aut minꝰ. nō meliꝰ ꝯstat. ꝯstat ēt ꝙ nō peius. qꝛ tūc eēt creatura nō equale. qꝛ nihil pōt equari dine nē. g̊ oio nihil. Rn̄. dō. ꝙ cū q̄rit vtꝝ ꝑsona siue res nē aliqd addat. s̊ nām. Rn̄. ē ꝙ ē loq de additiōe duplr̄. aut q̄ȝtū ad reȝ aut q̄ȝtū ad itellm̄. Si q̄ȝtū ad itellꝫ: cū itelectus huiꝰnois ꝑsona siue ypostasis siue rei nē icludat intellm̄ nē. ⁊ adhuc det intellere aliqd ꝙ necessario ē cōpō circa intellectū ⁊ additio. Et hoc pȝ. ꝑsona eni dr̄ suppositū rōnalis nē distinctū ꝓꝑetate. Ecce itellectꝰ ꝑsone ex plibꝰ intellectibꝰ cōponit̄: ⁊ cadit ibi intellectꝰ nē. g̊ ꝯstans ē ꝙ q̄ȝtū ad itellꝫ addit ꝑsona supꝛa nāȝ. Iste aūt intellectus falsus nō ē. qꝛ nec nāȝ ꝑ illā additionē distinguit nec cōpōit ꝑsonā. Nō distiguit nāȝ qm̄ ⁊ si addat supꝛa itellectū nec ꝓꝑetatē. nō addit i recto. ut itelligas ꝑsonā eē nāȝ ꝓꝑetate distinctā. sȝ i obliquo ē intelligēduȝ ꝑsonā eē suppositū rōnalis nē distinctū. siue ꝙ ē ypostasis disticta. ⁊ iō nō ponit distinctiōem circa nām nec itelligit eā distingui. Rursus ꝑsonā nō cōponit nec aliqd ei ꝙ nō sit in ipa iponit. Ex h̄ pȝ qꝛ intellectꝰ sanꝰ ⁊ fidelis itelligit ⁊ credit ꝑsonā dinaȝ eē simplicissimā intelligit eā nihilominꝰ eē ꝑfectissimā. Un̄ sic circa eēntiā ꝑꝑ hoc ꝙ ꝑfectissima ē itelligit oēs ꝯditiones nobilitat̄ ⁊ v̄e. qꝛ ibi sunt ⁊ tn̄ illas ꝯditiones q̄ȝuis itelligat ut mltas s. potētiā. sapentiam. bonitatē. cum credat ⁊ sciat oīa h̄ in deo unū esse. Intellectꝰ nec ē falsus nec vanꝰ: qꝛ nō ponit in deo ꝙ nō sit nec cōponit deū ꝑ hūc modū se h̄ȝ circa itellectū ꝑsone. vn̄ ipsā dicit simplicē qꝛ q̄ȝuis in ipa dicat eē nām ⁊ v̄e nām ⁊ suppositū ꝙ v̄e ē suppositū: ⁊ ꝓꝑetatē q̄ v̄e ē ꝓꝑetas. tn̄ dicit oia h̄ esse vnū: ⁊ vnū eē altez. Re igr̄ exn̄te simplicissima v̄e ē additio: ⁊ cōpō circa intellectū sine vanitate ⁊ falsitate. Si aūt loq̄mur a ꝑte rei: sic dō. ꝙ cū additio ex ꝑte rei ponat cōpōnē ⁊ dina ꝑsōa simplicissima sit. ꝙ ipossibile ē oio. ꝙ ibi sit aliqua additō ⁊ ita ꝺm rē nihil addit res nē supꝛa nāȝ. Sȝ tūc uī illud nō intelligibile ꝙ ꝑsona sit distincta ꝺm rē ⁊ nā nō. ⁊ tn̄ nulla ē additio. ⁊ nulla dr̄ia ꝺm rē inter ꝑsonā ⁊ nām. Et ad h̄ qualitercūqȝ itelligēdū. cū h̄ sit supꝛa vires hūani intellectꝰ: notandū sicut vult Ricardus ꝙ ē distinctio ꝑ qualitatē: ⁊ distinctio ꝑ originē. distinctio ꝑ qualitatē ē in creaturis nec pōt eē sine additiōe. qꝛ h̄ distinctio ortū h̄ȝ ex additiōe mē ad formā. distinctio aūt ꝑ qualitatē dr̄. qn̄ vnus distinguit̄ ab alio ꝑ ꝓprietates absolutas. ut pȝ cū vnus ē albꝰ alter niger. distinctio ꝑ originē ē cū unus ꝓducit ⁊ alter ꝓducit̄. Et quēadmodū distinctō ꝑ qualitatē v̄a distinctio ē. ⁊ ꝺm rē. ita distinctio ꝑ verā originē. vera ē disticito. Sicut. n. non pōt vnꝰ esse silr̄ albꝰ ⁊ niger. ita non pōt vnꝰ ⁊ idē ꝓducere seipm̄. Qm̄ igit̄ in diuis intelligit̄ eē v̄a origo. iō intelligit̄ ibi eē v̄a distinctio. Rursus cū intelligo pr̄ēȝ ꝓducere: intelligo ipm̄ seipo ꝓducere. sicut cū intelligo diuinā sb̄am agere. pari rōe ⁊ finē seipo ꝓduci. g̊ ꝓductio nihil addit. silr̄ nō pōit aliquā cōpositionē circa finē. g̊ cū ubi ē v̄a origo ibi sit v̄a distinctio: ⁊ origo intelligit̄ ibi esse sine additiōe. ⁊ distinctio sine additione itelligit̄ ibi eē. Quāuis āt ꝑsona siue res nē nō se habeat ad naturā ꝑ additionē. tn̄ nihilominꝰ differt ꝺm rōeȝ. Alioqn nō eēt intelligibile ꝙ plificaret̄ ꝑsona nā exn̄te vnica dr̄ia aūt ꝺm rōem ē. qꝛ eēntia nō orit̄ ab essentia. nec se h̄ȝ ad aliā eēntiam. sȝ ꝑsona bn̄ oritur a ꝑsona. ⁊ se h̄ȝ ad illā. Si tu queras rōeȝ huiꝰ. Rn̄. ꝙ vnitas ⁊ nobilitas diuini esse nō admittit circa eēntiā plificationē sic circa ꝑsonā. Et huius rō dicta ē supꝛa di. ix. Qm̄ g̊ modus se h̄ndi ad alium ⁊ oriēdi nō ponit cōpositionē in ꝑsona ꝺm rem. sȝ distinctionē realem ab alia ꝑsona. iō modus ille cōparatus ad essentiā vel ꝑsonā cuiꝰ ē: modus tātuȝ est. Cōpatus uero ad illū ad quē est cū faciat distinctionē ꝺm rē vere res ē. ⁊

ita vno mō facit differre re. Alio mō rōne. hinc ē q̄ q̄zuis vn a p̄sona nō sit alia, tñ res nē est nā. p3 igit̄ q̄ ista sūt ɔpossibilia. q̄ p̄sōa sit simplr̄. ꝛ nihil addat sup̄a nām. nec differāt nisi rōe. ꝛ tñ hec ē cōicabilis. s. nā. illa incōicabilis. s. p̄sona. hec indisticta. illa disticta Cōcedende igit̄ sūt rōnes p̄bātes q̄ p̄sona siue res nē nihil oīo addit ꝫm re3 sup̄a nā3.

Ad illud q̄ obr̄. q̄ aliud ē res nē. aliud nā ꝛ silr̄ aliā hn̄t rōnē p̄sona ꝛ nā. potest dici q̄ Boe. ꝛ Hyla. loquūtur i creaturis. Si autē intelligam⁹ i deo. tūc dicem⁹. q̄ ē diuersitas rōnis q̄ fundat̄ nō sup̄ absolutū: s3 sup̄ respectiuū. q̄ nullā inducit ɔpōem. nā eēntia nō refert̄. p̄sona aūt refert̄ ꝛ orit̄ nec tñ ē ɔposita. q: ipsa ē su⁹ respect⁹. Ad illō q̄ obr̄. q̄ simplici⁹ est q̄ in plib⁹ reppit̄. dō. q̄ reppiri i plibus hoc ē duplr̄. aut ita q̄ vnū illoꝝ alicubi pōt eē vbi nō est alteꝝ. vt hō ē i plibus hoībus ꝛ sic h3 p̄positio v̄itatē. Aut ita in plib⁹ q̄ vnū nō est sine alio. ꝛ sic ē in p̄sonis. nā vna nō est sine alia. ꝛ sic nō h3 v̄itatē. nā sicut nā ē semp̄ ꝛ vbiq3 ita ꝛ p̄sona. ꝛ sic p3 q̄ nihil addit a quo artet̄. Ad illud q̄ obr̄. q̄ maioris ē abstractiōis ꝛ c. dō. q̄ illud h3 v̄itatem. vbi illud a quo abstrahit̄ aliq̄3 facit ɔpōem cū eo q̄ abstrahit̄. sic aūt non ē in deo. Ad illud q̄ obr̄. q̄ affirmatio ꝛ negō nō ē simul v̄a de eodē. dō. q̄ q̄ztulacūq3 dr̄ia rōis sufficit ad affirmationē ꝛ negōe3. vñ intelligēda est p̄pō de eodē re ꝛ rōe. ꝛ p̄sona aliquo mō differt a nā. l3 nō p̄ additionē realē3. Ad illud q̄ obr̄. q̄ q̄cūq3 sunt eadē vni īter se sīt eadē ꝛ c. dō. q̄ illud fallit vbi ē conueniētia p̄lium tanq̄3 in cōi vt dr̄iaꝝ in gnē. fallit ēt vbi aliqua plura distinguūt̄ p̄ suas origines vt radij diuersaꝝ stellaꝝ in vno pūcto aeris vniunt̄. ꝛ tñ adinuicē distiguūt̄. q̄m igit̄ die p̄sone in nā ɔueniūt tanq̄3 in vno cōi. ꝛ p̄terea distinguūt̄ adinuicē p̄ originē iō patēs ē q̄ nō valet. pōt tñ dici q̄ regula vbiq3 v̄a ē si sane intelligat̄. pp̄ q̄ notandū. q̄ quedam sunt absoluta q̄dā respectiua. diuersitas aūt in respectiuis venit nō tm̄ a p̄te subiecti. verū etiā t̄mi. in his nō t3 regula nisi intelligat̄ ad idē. q̄m p̄sone p̄ suas p̄p̄etates referunt̄ q̄zuis vnū sint in nā. q: tñ non sūt ad vnum. ideo nō seq̄t̄ q̄ sint idē. ꝛ sic pat3 illud.

Secūdo q̄rit̄ vtꝝ in diuinis sit ponē p̄dicationē. s. vt res nature siue p̄sōa p̄dicet̄ de nā vel ecōuerso. Et q̄ nō. vr̄: Boetius. in li. de tri. de⁹ ē forma sine sbo: s3 vbi nō est sbm nō est p̄dicatū. ḡ ꝛ c. Itē Dio. dicit. q̄ negatiōes de deo sūt v̄e. affirmatōes aūt incōpacte: sed vbi est v̄e aliq̄d de aliquo p̄dicare ē etiā v̄e affirmare: s3 in deo nō ɔtingit v̄e affirmare. ḡ ꝛ c. Itē hoc ip̄3 vr̄ rōe q: vbicūq3 ē p̄dicatio ibi ē ɔplexio ꝛ ɔpō. s3 in deo nulla ē ɔplexio. ḡ nulla ɔpō. Itē in oī p̄dicatiōe sbm se h3 ad modū mē: s3 in diuinis nec ē reppire materiā nec modū mat̄ie. ergo nec p̄dicationē. Itē si ē ibi p̄dicatio. aut p̄dicat̄ idē de eodē. aut aliud de alio. Si idē de eodē nullus ex hoc capit̄ intellectus alius q̄3 si nō eēt p̄dicatio. vt p3 cū dr̄ hō est hō. Si aliud de alio. ḡ i diuinis ē aliud ꝛ aliud. ḡ ɔpō. Itē si est ibi p̄dicatio. aut p̄dicatur res nē de nā aut ecōuerso. res nature nō pōt p̄dicari de natura. q: res nature se h3 p̄ modū suppositi. ḡ ei⁹ ē subijci nō p̄dicari. Si ḡ p̄dicatur. tūc ḡ natura de re nature. S3 ɔ natura ē forma: s3 oīs forma dr̄ relatiue ad informatū. nullū aūt respectiuū dr̄ ō alio. ḡ nā nō p̄dicat̄ de re nature. ḡ non ē ibi p̄dicatio.

Itē q̄ habent oppositas p̄p̄etates. vnum nō p̄dicat̄ de altero: s3 eēntie vel nature p̄p̄etas ē cōicabilitas. p̄sone v̄o incōicabilitas ḡ vnū de altero nō p̄dicat̄. nec vna p̄sona ō altera. ɔstat ḡ q̄ nulla ē ibi p̄dicatio. Cōtra. Dama. Suba de ipostasib⁹ p̄dicat̄. Itē rōe v r̄. q: fides h3 obm̄ veꝝ. ꝛ h3 obm̄ deū ergo veꝝ ē ponere in dīs: s3 v̄itas ꝛ falsitas circa ɔpōem: v̄itas inq̄3 circa q̄3 est credulitas vel opio. ḡ in diuinis ē ponere ɔpōnem ergo ꝛ p̄dicationē. Itē vbicūq3 ē v̄e reppire cōe ꝛ p̄p̄um. ibi est v̄e ponere p̄dicatōe3 sed i diuinis est v̄e reppire cōe ꝛ p̄p̄u3: quia natura v̄e est cōis. ꝛ p̄sona p̄p̄um siue incōicabile. ḡ ꝛ c. Itē hoc v̄bu3. est. ē nota idēptitatis: s3 oīs p̄dicatio ē mediāte hoc v̄bo ē ergo oīs p̄dicatio signū ē idemptitatis. Sed vbi vere est significatū. ibi ē vere signū. S3 in deo p̄p̄issime ꝛ verissime ē idēptitas. sīc p̄batum ē q: res nature nō addit sup̄a nā3 ergo p̄p̄issime p̄dicatio. ꝛ hoc ē q̄ dicit Boetius. q̄ nulla v̄ior p̄dicatio illa in qua ide3 de se p̄dicat̄. si ergo hoc ē in diuinis. ḡ oēs p̄dicationes in diuinis sūt v̄issime. Rñ. dō q̄ est p̄dicatio p̄ inherentiā. ꝛ est p̄dicatio p̄ idēptitatē. ꝛ vtranq3 est in deo reppire. p̄ in

herentiã. vt cũ dr̃. pr̃ generat vel de⁹ creat.
p idéptitatem. vt cũ dr̃ pr̃ est gnõ vel de⁹ é
creatio. ꝑdicationé aũt p idéptitaté est reppi
re in deo ꝓpriissime. pp ipsi⁹ rei qualitatem.
qm̃ ibi é sũma idemptitas. Vñ oés locutóes
importantes vnitaté ibi sũt verissime. ꝑdicati
oné aũt p inherentiã est ibi reppire pp itel-
lectus nr̃i defectibilitaté. qm̃ lꝫ actus in di-
uinis sit dei sba. ⁊ ipsa ꝓꝑetas etiã: tñ q: in-
tellectus nr̃ intelligit p res inferiores. ⁊ enũ
ciat p vocabula reꝝ inferioꝝ. ꝫ modũ enun
ciandi qué hꝫ circa inferiora. ⁊ iõ ꝑdicat per
modũ inherentie. q̃zuis oĩa q̃ in deo sũt rea
liter hẽant modũ sbe. Intellectus tñ iste nõ
est falsus. qm̃ quéadmõꝫ intellectus abstra-
hés lineã a mã non é falsus: q: modũ illũ nõ
ponit circa ré ꝫ circa suũ intelligere. silr̃ in-
tellectus nr̃ in diuinis ꝯplexioné illam non
ponit circa ré: sed circa suũ intelligere ⁊ suũ
exprimere. Quãuis eni in deo sit sũma sim
plicitas tñ exprimi nõ põt nisi p ꝯplexioné.
Et iõ bñ dicit Aug. q̇ veri⁹ é de⁹ q̃ꝫ cogita
tur. ⁊ veri⁹ cogitat q̃ꝫ dr̃. Nã ⁊ si intellectus
aliquo mõ p intelligentiã ascédat ad ꝯtuitũ
simplicitatis. non tñ põt hoc exꝑmere voce
simplici ꝫ ꝯposita. Ad illud g̊ q̇ obr̃. i dõ
non est sbm. dõ. q̇ veꝝ est q̃ztũ ad rem. é tñ
q̃ztũ ad modũ intelligédi vel enũciandi. Ad
illud q̇ obr̃. q̇ affirmatões sũt incompacte
dõ. q̇ hoc dr̃ q: nullum nomé exprimit diui
nam eẽntiã: sicut est oĩo. vel dic q̇ i affirma
tione notat idéptitas ⁊ hoc vere é in deo a
pte rei. ⁊ nõ é ꝯpõ. ⁊ respectu hi⁹. é incõpac
tio. q: nulla est ibi realis ꝯpõ. Ad illud q̇
obr̃. de ꝯplexiõe. dõ. q̇ illa ꝯplexio i ꝫmõe
significat ꝯpõeꝫ in intellectu: ꝫ vnitaté i re.
Ad illud q̇ obr̃. q̇ mod⁹ mẽ nõ cadit in dõ
dõ. q̇ veꝝ est. q̇ nõ cadit modus vt ex qua
mod⁹ aũt ut de quo ⁊ i quo bñ cadit. Ad il
lud q̇ obr̃. Aut idé ꝑdicat de eodeꝫ ⁊c. dõ.
q̇ aliqñ idé re. diuersũ tñ ꝫm rõnem intelli-
gendi ⁊ dicédi vt bonitas ⁊ sba. aliqñ idé ꝫꝫ
sbam. diuersum ꝫm modũ se hñdi. vt psona
est sba. siue relatio est sba. ⁊ deus gnãt. ⁊ iõ
aliquis intellectus capit ex ꝯplexione. q nõ
capit ex simplici voce. Ad illud q̇ q̃ritur
vtꝝ res nẽ ꝑdicetur de natura. dõ. q̇ ꝑdica
tione p idéptitaté vtꝝq; de altero ꝑdicatur
nec est ꝯpatio in rõe forme. nec in rõe matie
Si aũt p inherentiam. tũc cõe ꝑdicat dõ ꝓpo
vt pr̃ est deus. Qd̊ g̊ obr̃. q̇ natura é for
ma. Rñ. é duplr̃. q̇ forma vno mõ dr̃ relati
ue ad informatũ. ⁊ sic nõ é accipe in deo. alio
mõ absolute q̇ caret materia. ⁊ sic est in deo
⁊ sic pꝫ illud. Aliter põt d ci. q̇ dici relatie
est duplr̃. Vel ꝫm esse vel ꝫm dici. Scõꝫ di
ci. vt vidés ad visuꝫ. ⁊ intelligés ad intelle-
ctum ⁊ sic vnũ de altero ꝑdicat. Scõm eé vt
pr̃ ad filium. ⁊ sic nõ ꝑdicat. Natura g̊ non
dicit respectũ ad psonã ꝫm esse. ꝫ ꝫm dici et
talis respectus iportatur cũ dr̃. q̇ natura é
forma respectu rei nature. hinc est q̇ dr̃ rõe
illius respectus tres psone vnius eẽntie. vel
nature. ⁊ vna natura triũ psonaꝝ. nõ tñ dr̃
tres psone vnius dei. nã hoc nomen deus ñ
iportat respectum ꝫꝫ dici ad psonam: ꝫ solũ
ad creaturã iõ dr̃. deus Abrahã. Isaac ⁊ Ja
cob. Ad vltimũ. dõ. q̇ cõicabilitas ⁊ incõi
cabilitas non sunt opposite ꝓprietates: sed
sic differunt. sicut habere ꝓprietatem ⁊ non
habere. q: enim persona habet proprietaté
respectiuam. iõ distinguitur ⁊ est incõicabilis
sed q: essentia caret illa proprietate. ideo co
munis est ⁊ cõicabilis pluribus. ⁊ ideo non
distinguũtur adinuicem. Vel potest dici qd̊
proprietas comunicabilitatis. non est pro-
prietas distinguens etiã in creaturis. Unde
quanuis homo sit cõe ⁊ petrus propriuꝫ. nõ
tamen impeditur quin homo dicatur in pe
tro. quantomagis in deo. propositio autem
illa intelligitur de proprietatibus separan-
tibus ⁊ distinguentibus illa in quibus sunt
adinuicem.

Ertio queritur vtꝝ i diuinis sit po
nere appropriationem. Et q̇ sic vr̃
q: per cõia est deuenire in intellectũ
ꝓpriorũ: sicut pꝫ q̇ per memoriam intelligé
tiam ⁊ voluntatem venit in cognõné trinita
tis. silr̃ per vnitatem ṽitatem bonitaté. in q
bus consistit rõ vestigij: sed non deuenitur a
cõibus ad ꝓpria nisi cõia aliquo modo ap-
proprientur. cum ergo sit deuenire in diuis
p cõia ad cognitioné ꝓprij. est ibi appropria
tio. Item ad hoc é auctoritas sacre scrip-
ture que appropriat cõia psonis. vt poténtiã
pr̃i. ⁊ sapiãꝫ filio. ⁊ bonitaté spũi.s. Sꝫ ꝯ.
Sicut se habꝫ ꝓpũm ad cõe ita comune ad
ꝓprium: sed proprium non potest comuni-
cari nisi falso. ergo nec cõe appropriari: si-
cut ergo proprium patris nunquaꝫ alijs sit

cõe.sic nec cõe ꝓprium. Itẽ si est appropꝛia
tio in diuinis aut est ꝫm rem.aut ꝫm intellec
tum.Si ꝫm rem.Sed vbi ẽ appropꝛiatio ꝫꝫ
rem aliqd ꝑ prius dr̃ de illo cui appropꝛiat̃.
g̃ in diuinis ẽ prius ⁊ posteri⁹ q̃ʒtum ad eẽn
tialia ꝙ est incõueniẽs. Sed ꝫm intellectuꝫ.
sed intellectus illi appropꝛiat cui magis iudi
cat ꝯuenire.ergo cũ magis iudicet itellectus
in eẽ sapientiã parti tanq̃ʒ antiquiori.illi dʒ
appropꝛiari.ſʒ appropꝛiat̃ incõtrariũ.g̃ ap/
propꝛiatio est ꝯtra intellectũ nõ ergo atten/
ditur ꝫm intellectũ. Iteꝫ vbi ẽ appropꝛia
tio ibi ꝑus est ꝫm rõem intelligẽdi ꝓpꝛiũ q̃ʒ
appropꝛiatũ.rõ enim appropꝛiatõis ꝑ prius
est in ꝓpꝛio.ergo cũ appropꝛiatũ sit cõe ꝫm
rõem intelligendi.ꝑus erit ꝓpꝛium q̃ʒ cõe
ꝙ est inconueniens. ℟.dõ.ꝙ de appꝛo/
pꝛiatis est loq duplr̃.Aut q̃ʒtum ad id ꝙ si/
gnificãt.aut q̃ʒtũ ad ordinẽ quẽ ꝯnotant.Si
q̃ʒtũ ad significatũ.cũ illud sit cõe.⁊ oio ꝯue
niat ꝑ indifferẽtiaꝫ.nõ ꝯuẽit appropꝛiari rõ
ne sũpta a pte rei.appropꝛiat̃ tñ rõe sũpta a
pte intellect⁹ nr̃i pp errorẽ amouendũ.Qm̃
enĩ intellect⁹ carnal' in pte carnali videt de/
fectũ potẽtie.⁊ in filio defectũ sapie.⁊ in spũ
itelligit furorẽ iracũdie.iõ spũal' intellectus
ut eleuet a carnalitate potentiã pr̃i attribuit
q̃ʒuis nõ magis ꝯueniat ei.ſʒ nc min⁹ videa
tur ꝯuenire.⁊ sic de alijs.Si aũt loquamur
q̃ʒtum ad ordinẽ vel originẽ.q̃ʒtum ꝯnotãt
sic appropꝛiat̃ a pte rei pp ꝯuenientiã cũ ꝓ
pꝛijs ꝑsonaꝝ.vñ qꝛ pater a nullo ẽ.⁊ filius ẽ
a pr̃e.⁊ spũs.s.ab vtroqꝫ.⁊ hi⁹ ordo attẽdit̃
in potẽtia.sapia ⁊ bonitate.iõ pꝫ rõ appꝛop/
andi.vñ illa q̃ nõ ꝯnotãt aliquo mõ ordineꝫ
vel originẽ nõ sũt appꝛopꝛiatiua. Ad illð
g̃ ꝙ obijcitur.ꝙ ꝓpꝛiũ nõ cõicat̃.g̃.⁊c.dõ.
ꝙ nõ est sile.qꝛ ex hoc ꝙ cõe appropꝛiat̃.nõ
attribuit̃ nisi ei cui ꝯuenit.Sed si ꝓpꝛiũ fiat
cõe.tunc attribuit̃ cui nõ ꝯuenit.⁊ ideo nõ ẽ
sile. Ad illud.ꝙ querit̃ vtrũ appropꝛiatõ
sit ꝫm rem vel ꝫm intellectũ.dõ.ꝙ per hoc
ꝙ est ꝫm.potest dici vis appropꝛiatiua siue
ꝑncipiũ appropꝛiãs.vel põt hoc ꝙ ẽ ꝫm im
portare rõem appropꝛiãdi.Si primo mõ.sic
cum appropꝛiare sit virtutis cognoscẽtis.sic
appropꝛiatio est ꝫm intellectum nostruꝫ.Si
autem ꝫm dicat ratõnem appropꝛiandi.sic
vno mõ est ꝫm rẽ.s.q̃ʒtum ad ordinem ꝯno/
tatum. Alio modo ꝫm intellectum q̃ʒtuꝫ ad
significatũ.vñ intellectus appropꝛiat ꝓpter
intellectũ.sed nõ idẽ intellect⁹ ꝓpter se.ſʒ in
tellect⁹ sanus ⁊ fidel' ꝓpter intellectũ carna/
leꝫ.nõ vt etiã eo ꝯcordet ſʒ vt ei obuiet.⁊ iõ
cum intellectus carnal' credat parũ de potẽ
tia in pr̃e spũalis appropꝛiat ei potentiã.nec
tñ intellectus est falsus qꝛ nõ intelligit plus
esse de potẽtia in pr̃e.sed nõ minus q̃ʒ i filio
Si aũt potentiã appropꝛiaret filio.tũc intel/
lectus carnal' plus crederet esse in filio.⁊ iõ
falsus eẽt.⁊ sic pꝫ illud. Ad vltimũ.dõ.ꝙ
appropꝛiatũ ꝫm id ꝙ est prius ẽ.ꝫm rõnem
intelligendi q̃ʒ ꝓpꝛiũ. Appropꝛiatũ aũt sub
hac intentione ꝯsequitur rõem ꝓpꝛij.⁊ hoc
nullum est inconueniens.

Quarto ⁊ vltimo querit̃ vtrũ in diui
nis sit ponere translatõem. Et ꝙ sic
vr̃ ꝑ Ambꝛosiuꝫ in li.de tri.Sũt no
mina q̃ trãslatiue ⁊ ꝑ siltudineꝫ de deo dñr
Itẽ Diony.in li.de di.noibus theologi
tanq̃ʒ inoiabilem deum laudãt ex oi nomĩe
sed hoc non põt eẽ nisi ꝑ translatõẽs.ergo i
diuinis est ponere translatõnem. Itẽ hoc
vr̃ rõne.qꝛ sacra scriptura dicit deũ irasci ⁊
dolere.sed hoc non põt dici ꝓpꝛie.ergo ne/
cesse est ꝙ dicatur translatiue.sed inter oia
que ꝯtingit nomiare dolor ⁊ ira maxime di
stãt a deo.ergo si hoc ꝯtingit trãsferre ⁊ oia
alia noia. Itẽ ꝑ que ꝯtingit rẽ intelligere
ꝯtingit ⁊ significare.⁊ ꝑ que ꝯtingit significa
re ꝯtingit ⁊ noiare.sed ꝑ oia creata cõtingit
deum itelligere.g̃ ⁊ noiare. Sed ꝯ.omẽs
transferrẽtes ꝫm aliq̃ʒ siltudinem trãsferũt.
dei ad creaturã nõ est siltudo cũ sit sũma di/
stantia.ergo.⁊c. Itẽ omnis siltudo est re
latio equipantie.ergo si ꝓpter siltudineꝫ cõ
tingit nomina creaturaꝝ trãsferri ad creato
rem pari rõne ⁊ ecõuerso.sed illa nõ trãsferũ
tur ergo nec ista. Item siltudo est rõ trãs
latõis.ergo noia rerum magis deo similiuꝫ.
magis debent ad deũ transferri.talia auteꝫ
sunt nomia angeloꝝ.ergo illa trãsferuntur.

Queritur ergo que noia debeant trans/
ferri ⁊ que nõ. ℟.dõ.ꝙ rõ vel finis trans
latõnis duplex est.vna inq̃ʒ est laus dei alia
manuductio itellectus nostri propter laudẽ
dei' necesse est translatio.qm̃ eniꝫ deus mul/
tum est laudabilis.ne propter inopiam vo/
cabuloꝝ ꝯtigeret cessare a laude.sacra scri
ptura decreuit nomina creaturaꝝ transfer/

ri ad deum. et hoc i numero indifinito. vt sic omnis creatura laudat deū. sic deus laudet ex omi noīe creature. et qui nō poterat vno noīe laudari tanq̄ʒ superexcellēs omne nom laudaret ex omni noīe. Alia rō est manu ductio intellectus nr̄i. q: eni per creaturas ad cognoscēdum creatorē venimus et vt plurimū fere omnes creature hn̄t ꝓprietates nobiles que sūt rō intelligendi deum vt leo fortitudinem. agnus māsuetudiē: petra soliditateʒ: serpens prudentiā et ꝯsilia. iō oportuit noīa plura transferri ad deū. Qm̄ igit finis imponit necessitatē his que sūt ad finē cum trāslatio fit ad laudē dei. iō nomina importantia defoꝛmitatē. nō debent transferri vt Dyabolus. buffo. vulpes. q: magis trāsferunt ad vituperiū q̄ʒ ad laudem. Rursus q: translatio est pp nr̄am instructionem et similitudo incipiens a notioꝛi est via cognoscendi iō est translatio a creaturis tanq̄ʒ a notioribus ad creatoꝛem. sed nō ꝯuertit. Et quia magna silitudo mater ē falsitatis. iō nō transferunt noīa multum silia sicut sunt noīa angeloꝝ. ne forte angelus credatur esse deus. Ex hoc patet q translatio ē in diuinis et q̄ʒ tum ad nominū multifoꝛmitatē: rōne cui⁹ dr̄ deus omni nominabil' et patent obiecta. preter primū. Quod eni obijcitur. q nulla ē silitudo. q: sūma distantia. dō. q nō est silitudo per vnius nature ꝑticipatōem est tñ silitudo ɓm analogiam et habitudinē. et hoc in comparatione ad effectus. sed de hoc alibi magis habitum est.

In pte ista sunt dubitatōes circa literā et primo ð hoc q dicit magister.

Huius dicti occasiōe ꝑfati heretici. et c. vr̄ enim q magr̄ reputet hereticos illos q dicebant nām non dici de ꝑsonis. q: videt Dam. dicere idem q illi dicebāt. cum dicit de ypostasi nō est deitatē dicere. ḡ cū deitas dicat nām pʒ. et c. R. dō. q verbū Dam. simplr̄ intellectū gnāt sinistrū intellectū. et q sic intelligeret sicut sonat heretic⁹ eēt. sʒ ipse Dam. itelligit cū ꝑcisiōe. s. q deitas nō dr̄ ð vnica ypostasi tm̄. imo de oib⁹. Itē q̄rit ð h q dicit. In spū dei aliq̄n significari p̄reʒ. sicut illud. Ysa. lxi. Sps. d. sr̄ me. et c. vr̄ enim male dr̄e. q: Iero. dicit ibi i glosa. q de illo spū intelligit. de q̄ dr̄ Ysa. xi. Regescat sup eū et c. et ꝯstat q ibi accipit ꝓ ꝑsona spūs. s.

Itē hoc vr̄ alia auctē. q: alius euāgelista Luc. xi. dicit. Si indigito dei eicio demonia. et glosa exponit digito ꝓ spū. s. q est tertia i trinitate ꝑsona. R. dō. q iste rōes nō cōcludūt ꝯrietatem. q: vna scriptura pluribus mōis pōt exponi. nā in illa auctoꝛitate i qua dr̄ Ysa. lxi. Spūs. d. sup me. et c. agit de missione filij. et qm̄ filius pōt intelligi missus ɓm diuinā nām. et sic intelligit ꝓprie loquendo missus a p̄re solum. iō spūs dn̄i stat ibi ꝓ p̄re si aūt intelligat de missione hʒ humanā nāʒ sic intelligit de spū. s. ꝓut est tertia in trinitate ꝑsona. Silr̄ intelligendū de auctoꝛitate sequēti. q pōt intelligi vtroq̄ʒ modo. sed tamē spūs accipitur alit et alr̄. Item querit. de hoc q dicit Hylarius. q in aliq̄ differt xp̄i et dei nā: ne eadem sit si ꝑstari pōt. q spūs dī nō sit xp̄i. vr̄ enim male dicere. q: argumentum hoc nō valʒ. filius est filius patris. et nō spūs. s. ḡ differt nā p̄ris et spūs. s. ḡ cū spūs dicat ꝑsonam. argumentū istud nō valet q facit Hylarius. R. pōt dici q Hylarius loquitur de spū ɓm q noīat nām. sic aūt nō hʒ instantiā verbū suū. nihilominus aūt si intelligat de spū ꝓut dr̄ ꝑsonalr̄ adhuc veritateʒ hʒ. nā cū verbū nō possit eē sine spū. tūc haberēt p̄r et suū verbū duos spūs. et ita ñ eēnt vnius nē. Preterea. si spūs p̄ris nō eēt filij nō oꝛiretur a xp̄o. et si nō ꝓcederet ab eo nō distingueret oꝛiginalr̄. ḡ eēntialr̄ sʒ spūs dei et ðs sūt vnū eēntialr̄. ḡ opoꝛteret q xp̄s et de⁹ eēntialr̄ differrēt siue distinguerent.

Itē q̄rit ð h q dicit magr̄. q ð verbū Hylarij. nō ē idē nā q nē res. itelligit solū i creaturis. vr̄ illa solō ñ esse ꝯueniēs. q: Hylari⁹ loquit de spū dei ꝓut significat nām et rē nē. q si nulla est dr̄ia nullā deberet viʒ facer vt vr̄. q si facit viʒ in spū ꝓut significat nām et rē nē. ḡ vr̄ distinctio int hi⁹ facienda. R. dō. q cū dr̄ ab Hylario. aliud est nā aliud res nē. aut intellr̄ de alietate a pte rei sicut illi hērici intelligebāt et sic hʒ veritatē solū in creaturis. Alio mō ꝑt dr̄e alietatē siue dr̄iā ɓm rōem. et sic hʒ veritatē in diuis. et sic itelligit Hylarius et dicit Aug. q aliud est esse patrem aliud est esse deū. non inq̄ʒ aliud hʒ rem, sed aliud ɓm rōem significandi et intelligendi. et sic hn̄di. Itē queritur de hac Rōne magr̄i q non dʒ dici ꝑsona vnius dei. q: nihil est in trinitate creatum vel seruiēs vel

subiectū. vr̄ enim male dicere q: genitiu⁹ de sui rōne nō importat subiectōem nec dn̄ium ḡ nō vr̄ sufficiens rō. Si dicas. q: hoc venit a pte termini. hoc nihil est q: terminus de se nō importat respectū dn̄ij. Ité querit̄ q̄re hoc nomé eéntia nō importat supexcellétiaꝫ in genitiuo. sicut hoc nomé deus. Iteꝫ qr̄ nō dicitur tres psone eéntie sicut vnius eéntie. ℞. dō: ꝙ ad hoc ꝙ genitiu⁹ vere construat̄ ⁊ ppꝛie. necesse est aliq̄ꝫ habitudineꝫ iportari. vel b̄m ré vel b̄m modū intelligédi genitiu⁹ aūt importat hitudinem pncipiati ad pncipiū vel ecōuerso. vel possidentis ad possessum. vel forme ad informatū. vel specificátis ad specificatū. habitudiné aūt forme nō importat nisi cū termio abstracto. ꝙ significat per modū forme. ⁊ qm̄ forma se hꝫ per modū expꝛimétis. ⁊ declarátis. iō talis ꝯstructio nō attendit̄ nisi cū genitiuo nois abstracti. alio ðterminato. vn̄ ꝯuenienter dr̄ mulier egregie forme. sꝫ nihil ē dictu mulier forme. iō bn̄ dr̄ tres psone vnius eéntie. nō aūt tres psone eéntie deus aūt nō est nom̄ abstractuꝫ iō nō ꝯstruit̄ cū genitiuo. nisi vl' in habitudine subiecti. vt forma dei. vel in hitudine specificátis vt psona dei. sicut creatura salis. vel i hitudie pncipij vt c'ratura dī. Et qm̄ qū dr̄ tres psone vnius dei nulla habitudinū iportatur ppꝛie nisi habitudo pncipij siue possessoris. hinc est ꝙ cū in illo sensu sit falsa locutio non est recipiéda. Alia rō est ista. q: locutio que est i vi declaratōis eéntie ꝯuertit̄ vt cū dr̄ mulier egregie forme. pōt dici egregia forma mulier. ḡ si diceret̄ tres psone vnius dei. diceretur vnus deus triū psonaꝝ. ⁊ iste intellectus nō é sanus vt vr̄. sic eniꝫ posset intelligi. sicut dr̄ vnus de⁹ trium hoiuꝫ. Ité querit̄ de hoc ꝙ dicit ꝙ in istis trib⁹ cōsistit sūmuꝫ bonū. s. potentia. sapiétia. ⁊ bonitate. vr̄ enim male dicere. q: sūmuꝫ bonū specificat bonū. ḡ si bonitas distinguit̄ ꝫ potentiaꝫ ⁊ sapientiá. pari rōne sūmuꝫ bonū. Ité nō vr̄ in his trib⁹ esse. q: sūmuꝫ bonū est agregatiuū oiuꝫ bonoꝝ ⁊ collectiuū. ḡ nō tm̄ horuꝫ triū. ℞. dō. ꝙ bonū vno mō distinguit̄ ꝫ potentiá ⁊ sapientiá. Alio mō nō. Si enim accipiatur p bonitate moris sic ꝯsistit in volūtate. ⁊ distinguit̄ ꝫ alia duo. Si aūt bonuꝫ accipiat̄ cōiter sic ꝯplectit̄ oia. est enim bonū nē. hoc ad potentiá. ⁊ bonū gr̄e. ⁊ hoc aut perficit intellectū ⁊ ita scia. aut affectū. ⁊ ita bonitas. ⁊ hec tria ꝯplectitur bonū i sua vlitate ⁊ sūmuꝫ in sua integritate. qm̄ igit̄ omé bonum ad hec reducibile est. iō sūmuꝫ bonū in istis tribus ꝯsistit. Item querit̄ de hoc ꝙ dicit. ꝙ scriptura appꝛopꝛiat pr̄i potentiam. Ne videat̄ minus potés. vr̄ hoc plus debere dici de filio ꝙ minus potés cū fuerit passus ⁊ mortuus. ḡ magis dꝫ ei potétia appꝛopꝛiari. ℞. dō. ꝙ q: ppter passioné visus est fecisse stulticiá ⁊ habuisse in potentiá pp ꝙ iudeis. pdicatō crucis erat scandalū ⁊ grecis in stulticiá. iō ipe apl'. egregi⁹ doctoꝛ. nō tm̄ sapientiá appꝛopꝛiat xp̄o imo etiá virtutem vt sic excludat a diuitate infirmitaté. ⁊ maluit ei appꝛopꝛiare virtuté q̄ꝫ potentiam q: virtus dicit potentiá vltimá ⁊ sūmum de potentia. sicut vult ph̄s. ꝙ virt⁹ est vltimū ð potétia. iō maluit ei appꝛopꝛiare virtutem. nec est incōueniés ex diuersis ꝯsideratōib⁹ idé modo appꝛopꝛiari vni mō alij. cū equaliter ꝯueniat trib⁹. vn̄ patri attribuimus potentiá. ne videat̄ impotés ppter antiquitaté filio virtutem. ne videat̄ impotés siue debilitatus ppter assumptá infirmitatem: nihilominus tamen facienda est vis inter potétiaꝫ ⁊ virtutem. sicut dictum est. xxxij. di.

Di. xxxv.

Unq̄ꝫ supꝛa disseruimus ac pl'a dixerimus. Supꝛa egit magr̄ de sacramēto trinitatis ⁊ vnitatis in hac parte agit de conditionibus. secundum quas est in deo ratio causalitatis q̄. s. sunt potentia. sapientia. ⁊ voluntas. habet autem hec pars tres partes. In pꝛima quarum agit de scientia. In secunda de potentia. j. di. xlij. Nunc de omnipotentia dei agendū est. In tertia de voluntate. j. di. xlv Iam de voluntate dei. ⁊c. pꝛima pars habet tres. In pꝛima agit de scientia in generali secundum se. In secunda agit de modis diuine cognitionis. vtrum deus cognoscat mutabiliter vel immutabiliter. ⁊ quomodo distinctione. xxxviij. Nunc autem ad pꝛopositum reuertentes. In tertia vero agit quantum ad speciales effectus. j. di. xl. Pꝛedestinatio vero est de bonis salutaribus. pꝛima pars diuiditur in tres. In pꝛima magr̄ determinat de ipsa dei scientia. In b̄a quia res agnite sunt in sciente per modum scientis de

terminat quomodo res sūt in deo. di. xxxvi. Solet hic queri cuꝫ omnia dicuntur esse in dei cognitione. In tertia vero incidenter d̄terminat quomodo deus est in rebus. d̄. xxxvij. Et quoniam demonstratum est ex tempore. prima pars que continet presenteꝫ di. tres habet. In prima cuꝫ dei scientia sit vna determinat quomodo sortitur plura nomina. In ſa cum dei scientia vel prescientia sit eterna determinat quomodo se habeat ad temporalia vel creata. ibi. Hic considerari oportet vtrum scientia vel ꝓscientia. In tertia cum dei scientia sit ens quomodo cognoscat non entia. ibi. Propterea omnia dr̄ in deo esse ⁊c. In prima parte seipsum continuans dicit quod dei scientia esset si nihil futurum esset scientia. sed nō diceretur ꝓscientia. In tertia ostendit quod omnes habent ratiōes in deo per quas cognoscuntur ⁊ sūt in ipso. ⁊ ita omnia sūt in eiꝰ presentia. ⁊ sic patet diuisio ⁊ sententia. subdiuisiones enim partium manifeste sunt in littera.

Ad intelligentiam presentis distinctionis queritur de ratōne diuine cognitionis. que ydea consueuit appellari. Primo queritur vtruꝫ in deo ponēda sit ratio ydealis. Secundo dato quod sic queritur vtrum habeat pluralitatem ſm rem. Tertio vtrum habeat pluralitatem secundum rationem. Quarto vtrum pluralitatem habeat secundum numerum vniuersalium an singularium. Quinto vtrū habeat pluralitatem ſm numerum finitum vel infinitum. Sexto vtrum sit in ydeis pluralitas secundum numerum ordinatum vel confusum.

Quantum ergo ad primum queritur vtrum sit in deo ponere ydeas. Et quod sic ostenditur primo auctoritate Aug. li. lxxxiij. q. ydee sunt forme eterne ⁊ incōmutabiles que in diuina intelligētia continentur. ex his tribus conditionibus cōcluditur ꝙ ydea sit in deo. Item ratione ostenditur sic. omne agens ratiōabiliter nō a casu vel ex necessitate ꝓcognoscit rem añ quam sit. sed omnis cognoscens habet rem cognitam vel secundum veritatem vel secūdum similitudinem. sed res ante quam sint non possunt haberi a deo ſm veritatem. ergo ſm similitudinem. sed similitudo rei per quam res cognoscitur ⁊ producitur est ydea ergo. ⁊c. Item omne quod determinate ducit in alterum cognoscendum habet penes se similitudinem cogniti. vel ipsum ẽ eiꝰ similitudo sed speculum eternum mentes se videntium ducit in cognitionem omniū creatorum. sicut dicit Aug. quod rectius ibi cognoscuntur quam alibi. ergo restat quod in eo resident similitudines. Et constat quod sunt in eo sicut in cognoscente. quia non tantum alijs representat. sed sibi. sed hec est tota ratio ydee. ergo. ⁊c. Item quia res a deo producuntur ideo sunt in deo tanquam in efficiente. ⁊ deus verissime est efficiens. Similiter quia ab ipso finiuntur ideo verissime est finis. ergo pari ratione. quia ab ipso cognoscuntur ⁊ exprimuntur per seipsum. deus verissime est exemplar. sed exemplar non est nisi in quo sunt rerum exemplatarū ydee. ergo. ⁊c. Contra. Dyony. de diuinis nominibus. Cognoscit diuinus intellectus. sed ex seipso. ⁊ per seipsum. non ſm ydeam singulis immittens. sed ſm vnam excellentie causam omnia noscens ⁊ continens ergo deus singula non cognoscit per ydeaꝫ.

Item ratione videtur. quia ydea dicit rōnem similitudinis. ⁊ similitudo dicit rationē conuenientie. dei autem ad creaturam cum sit summa distantia. nulla est conuenientia. aut si est minima est. ergo aut nulla similitudo aut minima. Aut ergo non est ydea i d̄o aut si est. secundum rationem imperfectam est. sed nihil imperfecte ponendum est i deo ergo. ⁊c. Item nobilissimus modus cognitionis est deo attribuendus. sed cognitō per rei essentiam est nobilior quam per similitudinem rei. ergo deus cognoscit per ẽntiam rei non per similitudinem. sed ydea est similitudo non essentia rei. ⁊ sic ⁊c. Item ydea non est necessaria nisi ad dirigendum in cognoscendo. ⁊ regulanduꝫ in operando sed nihil indiget dirigente vel regulante. nisi quod potest errare vel deuiare. deus autem nullum horum habet. ergo frustra ponuntur in deo ydee. R. dicendum quod circa hoc duplex fuit opinio. Quidam eniꝫ dixerunt. quod deus non cognoscit secundum rationem ydee. sed secundum ratōnem cause. ⁊ ponunt sile sicut si pūctꝰ cognosceret

virtutē suā cognosceret lineas ⁊ circunfe-
rentiam. Similiter si vnitas haberet poten
tiā cognitiuā p q̄z ꝯuerteret se. sup se cogno
sceret oēs nūeros. p hūc modū dn̄t cē in đo
qm̄ enī deꝰ hꝫ virtutem ꝓducendi oīa ⁊ co
gscit totā virtutē suam. iō cognoscit oīa. ⁊ h̄
dn̄t Dyo. sensise cum dixit. ꝙ nō ꝫm ydeaꝫ.
sed ꝫm vnā excellētie cām cognoscit oīa. Sꝫ h̄
pō non pōt stare. primū qdē est. q: đs cogno
scit nō p collationē deueniēdo a pncipio ad
pncipiatū. sꝫ simplici aspectu. ⁊ verū oē co-
gnoscens inq̄ꝫtū huiꝰ silē est cognoscibili. ḡ
hꝫ eius silitudinem. uel ipe ē silitudo. Rur
sus oīs cognoscēs iō distincte ꝓducit. q: di-
stincte cognoscit nō ecōuerso. ḡ rō ꝓducēdi
nō est rō coḡscēdi. ⁊ iteꝝ aliqua cognoscit q̄
ab ipso nō sūt pp h̄ ⁊ silia aliter dđ Jō ē alia
pō. ⁊ ꝫm scōs ⁊ ph̄os. ꝙ đus cognoscit per
ydeas: ⁊ hꝫ in se rōnes ⁊ silitudines reꝝ q̄s
cognoscit. in qbus nō tātū ipe cognoscit. sꝫ
etiā aspiciētes in eū. ⁊ has rōes vocat Aug.
ydeas ⁊ cās pmordiales. Ad intelligentiam āt
oboꝝ intelligēdū. ꝙ ydea dr̄ silitudo rei co
gnite. silitudo aūt duplr̄ dr̄. Uno mō ꝫꝫ ꝯue
niētiā duoꝝ i tertio. ⁊ h̄ ē silitudo ꝫꝫ vniuo
cationē. Alio mō dr̄ silitudo ꝫꝫ ꝙ vnū dr̄
silitudo alteriꝰ. ⁊ h̄ silitudo nō ꝯcernit ꝯue-
nientiā i aliquo cōi. q: silitudo seipsa est silis
nō i tertio. Et h̄ mō dr̄ creatura silitudo đi
vel ecōuerso. đs silitudo creature h̄ mō acci
piēdo silitudinē: silitudo est rō cognoscēdi ⁊
h̄ dr̄ ydea. sed aliter ē in nobis aliter in deo
Jn nobis quidē rō cognoscendi est silitudo
cognitū est v̄itas. Nā in nobis ē silitudo ac-
cepta. ⁊ ipressa ab extrinseco. pp h̄ ꝙ intelle
ctꝰ nr̄ respectu cogniti ē possibilis ⁊ n̄ actꝰ
purus. iō fit in actu p aliqd cogniti ꝙ ē silitu
do eiꝰ. Jn deo aūt est ecōtrario q: rō coḡscē
di est ipsa v̄itas. ⁊ cognitū est silitudo v̄itatis
s. ipsa creatura. Et q: rō cognoscēdi ꝯsistit i
ipsa veritate pmo. iō rō cognoscēdi in deo ē
sūme expssiua. ⁊ qm̄ oē id ꝙ sūme exprimit
pfectissime assimilat cognitū assimilatōe cō
petēti cognitōi. iō pꝫ ꝙ ipsa v̄itas ex h̄ ꝙ fac̄
cognoscē ē silitudo expssiua ⁊ ydea. eꝯ̄rio est
in nob. q: eo ipo ꝙ ē silitudo facit cognoscē
Ex his patent oba. Q đ. n. obr̄. ꝙ non ꝫꝫ
ydeā singlis imittens. dđ ꝙ Dyo. ex hoc n̄
vult remouere rōeꝫ ydee a deo. sꝫ uult dicē
ꝙ nō sic est multitudo ⁊ dīa ydeaꝝ. ꝫm sin-
gula sic in nobis. Ad illud ꝙ obr̄ ꝙ nulla
est ꝯueniētia uel mīma. dđ ꝙ ē silitudo vni-
uocatōis siue pticipatiōis. ⁊ silitudo imitatō
nis ⁊ expssionis. silitudo pticipatōis nulla ē
oīo. q: nē est cōe: silitudo imitationis ē mo-
dica. q: i modico pōt finitū imitari infinitū
Un̄ semp maior ē dissilitudo q̄ꝫ silitudo. sili
tudo v̄o expssionis est sūma q: cāt ab inten
tione v̄itatis. ut uisū est q̄ ē ipsa expssio. iō đs
sūme oīa cognoscit. Ad illud ꝙ obr̄ tertio
ꝙ nobilior est cognitio p eēntiā. dđ. ꝙ est sili
tudo creata a v̄itate rei extra. ⁊ de hac veꝝ
est ꝙ nunq̄ꝫ ita pfecte expmit rem sicut ipsa
res. si psentē eēt apud aīam. ⁊ hac silitudine
nō cognoscit đs. Est alia silitudo q̄ est ipa v̄i
tas expssiua cogniti. ⁊ eo silitudo quo v̄itas
h̄ silitudo meliꝰ expmit rē q̄ꝫ ipsa res seipaꝫ
expmat. q: res ipa accipit rōem expssionis
ab illa. ⁊ ꝫm hāc est pfectiō cognitio. ⁊ hac
cognoscit đs. Ad illud ꝙ obr̄. ꝙ ydea est
ad regulandū ⁊ dirigēdū. dđ ꝙ regulari ⁊ di
rigi pōt esse duplr̄. Aut p regulā differentē
a directo ⁊ regulato. ⁊ hec ponit ipfectionē
⁊ possibilitatem erroris. Aut p regulā q̄ est
idē ꝙ regulatū ⁊ h̄ ponit ipossibilitatem er-
roris. Q: n. regula errare non pōt. ⁊ đs est
ipa regula ⁊ ydea. iō ipossibile ē ipm errare
⁊ sic patet ꝙ ydeam in deo non ponit imp
fectionem sed complementum.

Ecūdo querit vtꝝ sit ponere plita
teꝫ in ydeis ꝫꝫ reꝫ. Et ꝙ sic vr̄. quia
Aug. dicit. ꝙ ydee sūt forme etne ⁊
inꝯmutabiles. Si sūt forme plures cū forma
dicat ipm ꝙ est ydea absolute. tūc vr̄ ꝙ sint
plures ꝫm id ꝙ sūt absolute. Jtē ydea est
silitudo expmens ydeatū ꝫꝫ totū. sꝫ quecūqꝫ
vni ⁊ eideꝫ ꝫꝫ totū sūt silia. nllo mō adinuiceꝫ
differūt. ergo si ydea omniū ꝫm id ꝙ est eēt
vna. tunc omnia essent in dr̄ia. Jtem si
ydea est vnū quid. aut vna cōis aut vna ꝓ-
pria silitudo. si vna cōmunis. ergo per ipaꝫ
nunq̄ꝫ res distinguūtur. si. vna ꝓpria. ergo
per ipsam nunq̄ꝫ plura cognoscunt. Jtem
si ydea est ratio cognoscēdi. sed vnūquodqꝫ
cognoscens cognoscit ꝫm exigentiaꝫ rōnis
cognoscendi. ergo si ydea est vnum quid cū
in vno non cadat distinctio. deus nō cogno
scit res distīcte sꝫ indistincte. Cōtra Aug.
vj. đ trini. filiꝰ est ars qdā oipotentis đi plena
omnium rationū viuentium. ⁊ oīa in ipso

vnum sūt. Ité ꝙ ꝑfectius est deo é attri-
buendū. sed ꝑfectius é vno posse cognoscer̄
plꝛa ⁊ oꝑari q̄ꝫ pluribꝰ. ḡ deo é attribuenduꝫ
ergo deus vna ydea oīa cognoscit. Ité in
omni genere cāe status é in vno simplici. vt
pote in gnē efficiētis. ⁊ finis. ḡ cū deꝰ sit exē
plar in quo é oīmode status. é ergo in deo sū
ma vnitas. sed exēplar ꝙ ꝯtinet multa nō é
oīo. vnum ⁊ simplex. ḡ in diuino exēplari ꝰn̄
est nisi vna ydea ꝫm ré. R. ad intelligen
tiā ꝑdictoꝝ notandū. ꝙ hic fuit duplex opi-
nio. Quidā eni dixerūt. ꝙ ydee in deo ꝫm
rem hēnt distinctōem. dixerūt enī ꝙ est ꝯsi
derare vniuersitaté formaꝝ in deo. in aīa ⁊
in mūdo. siue ī mā. ⁊ in mā siue in vniuerso
hēnt distinctōem. ꝯpositōem. ⁊ oppositōem.
qꝛ sūt ibi māl'r. In aīo vero humano hēnt
distiuctōem ⁊ ꝯpositōem. sed nō hēnt opposi
tōem. ⁊ hoc qꝛ sunt aliquo mō spūal'r. nō tn̄
oīo qꝛ sunt a rebꝰ extra iō est ꝯpositio. diffe
rūt eni ab aīa. In deo hēnt distinctōeꝫ. sꝫ
nō ꝯpositōem nec oppositōeꝫ ꝑpter summam
simplicitaté. Et q̄ꝫuis ī deo sint distincte sūt
tn̄ vnū exēplar sicut plꝛes forme ꝑticulares ī
sigillo faciūt vnū sigillū. Sed ista positio q̄ꝫ
uis in sui īnitō videaꝛ ꝓbabil'. Infine ꝯtinet
errorē. Nā si in deo eēt ponere ydeas realiꝛ
differētes siue distinctas: tūc eēt ibi alia plꝛa
litas real' q̄ꝫ plꝛalitas ꝑsonal'. ꝙ ab horrēt au
res pie. Si dicas ꝙ nō est pluralitaté aliam
absolutā ponere. sed respectiuaꝫ: tūc q̄ro de
respectu illo. Aut est aliq̄d. Aut nihil. Si ni
hil. nulla est ibi real' distinctio. Si aliq̄d nō
est dare nisi diuinā eēntiaꝫ. sed oīa eēntialia
in deo vnū sūt. Et ideo é alia positō ꝙ ydee
sunt vnum ꝫm ré. Et hoc pꝫ sic ydea in deo
dicit silitudineꝫ que é rō cognoscēdi illa aūt
ꝫm rem est ipa diuia veritas. sicut supꝛa mō
stratū est. ⁊ qꝛ illa est vna. pꝫ ꝙ per eā omēs
ydee vnum sunt. Et hoc dicit Aug. expres-
se. ꝙ in illa arte omnia sunt vnū. Ad illud
ergo. quod obijcitur. quod sunt forme. dicen
dum ꝙ forma duplex é. s. forma q̄ est ꝑfectō
rei ⁊ forma exēplaris. ⁊ Aug. accipit ydeas
in rōne forme pꝛo forma exemplari. vtraqꝫ
tamē dicitur relatiue. Illa ad māꝫ q̄ꝫ infor-
mat. sꝫ ista ad exemplatū. Et iō qꝛ forma di-
cit vt ad alteruꝫ sicut similitudo quādo dn̄r
plures forme nō ex hoc notaꝛ ꝙ sit in ydeis
pluralitas ꝫm ré siue ꝫm id ꝙ sūt. sꝫ ꝫꝫ id ad
ꝙ sunt. Ad illud. ꝙ obijciꝛ. ꝙ ydea é sili-
tudo exprimēs ꝫm totū. ḡ ⁊c. ad hoc é vnus
modus dicēdi ꝙ ydea nō dicit silitudinē ali-
q̄ꝫ per q̄ꝫ cognoscēs assil'etur alijs. sꝫ cui mul
ta assil'ātur. ⁊ multa possūt assilari vni. sicut
si a forma sigilli eadā fiat exꝑssio figure in ce
ra. poterit eē ab eadē forma vna multe ⁊ va
rie ipꝛessiones. ꝫm ꝙ sigillū magis ⁊ minus
īpꝛimiꝛ. Sic in deo intelligūt qm̄ multitudo
in rebꝰ venit ꝫm gradus ⁊ appꝛoximationē
ad ipm eē diuinū. Sed illud nō sufficit dicer̄
qꝛ deus facit oīa diuersa ꝫm formā. non tm̄
ꝫm gradū ⁊ dignitateꝫ. ⁊ illa cognoscit per
vnū ꝫm rem. ꝙ quidē est silitudo cogniti. Si
tu dicas q̄ hoc est qꝛ deꝰ seipo cognoscit. si
cut seipo agit. iō sicut vno agit mlta. ita vno
cognoscit multa. adhuc nō est solutū. qꝛ ad-
huc manet qō q̄uo ipe deꝰ possit assilari mlꝛ
tis. Proptꝛ hoc dō. ꝙ silitudo quedam é
ꝫm ꝑpꝛietaté generis. ⁊ de hac nō é dubiuꝫ
ꝙ nō pōt esse vna pluriū genere differētiuꝫ
⁊ hec é silitudo que expꝛimiꝛ ⁊ causatur a re
generis determinati. Alia est silitudo simpli
citer extra genus. ⁊ hec qꝛ ad hoc genꝰ nō
artatur. qua rōne est hiꝰ ea rōne est illius. ⁊
qua rōne est hiꝰ ꝫm parté. eadē rōne ꝫm to-
tuꝫ ⁊ talis silitudo est diuina veritas. ⁊ ydea
in deo. Si tu q̄ras q̄uo hoc possit itelligi. ali
qualiter intelligi pōt. q̄ꝫuis nō possit aptari
oīo sil'e. Cum eni illa silitudo sit actus purꝰ.
⁊ ipa veritas sicut dictū est. ⁊ oīa alia cogno
scibilia. q̄ꝫtūcunqꝫ nobilia. ꝫm id ꝙ sunt com
pareꝛ ad ipam per moduꝫ possibilis sicut
vnū ꝫm formā pōt assil'ari pluribꝰ ꝫm māꝫ
etiā diuersis. sic in ꝓposito vna real' silitudo
pōt esse oīuꝫ cognoscibiliū. Et pōt poni exē
plum in luce aliquo mō. que vna ꝫꝫ numeꝝ
expꝛimit multas ⁊ varias spēs coloꝝ. In co
gnitione aūt nr̄a qm̄ se hꝫ per modū possibi
lis respectu cogniti. ⁊ quodāmō informabil'
ab illo. nō pōt inueniri similitudo. imo inue
nitur dissimilitudo. Et ideo aspiciendo ad
nostram cognitionem videtur nobis in deo
non esse intelligibile. Ad illud. quod que
ritur vtrum illa similitudo sit pꝛopꝛia aut co
munis. dicendum quod deus non diciꝛ cau
sa vniuersalis nec particularis simpliciter. sꝫ
aliquid habet de nobilitate cause vniuersa
lis. quia potest in plurimos effectus simul
aliquid de causa particulari. quia imediat.

⁊ sufficiētēr pōt in effectū quēlibet. Sic i cognitione dei intelligendū ꝙ nec oio in ꝑticulari. nec oio in vniuersali est. Silr̄ de silitudine ⁊ ydea intelligendū est, ꝙ cōis est q̄ztum ad indifferentiā ⁊ amplitudinē. ꝓpria vero est q̄ztum ad discretissimā exp̄ssionē. Ratio hiꝰ est q: ē silitudo exprimēs nō ip̄ressa nec exp̄ssa. q: oio exprimēs iō sūme exprimit. ⁊ ẜm oēs ꝯditiones. Et rursus ex hoc ꝙ nō ē exp̄ssa. ideo nō est artata nec limitata. sed extendit se ad oia sicut diuina eēntia. q̄zuis tota sit in vno. nō tñ sic est i vno ꝙ nō sit i alio.

Ad illud. ꝙ obijcit̄ vltimo. ꝙ cognoscit ẜz exigentiā rōnum. dō. ꝙ sicut rō cognoscedi ē vna. ⁊ tamē plura cognita distinctissime rep̄sentat. ẜm ꝓprias ꝯditōes. sic diuina cognitio q̄ztum ad modū cognoscēdi q est in ipsa est vna ⁊ simplex nō distincta. ẜz i cōparatōe ad obiectū distincte cognoscit. Qñ g̃ dicitur deus cognoscit oia distincte. si distinctio ponitur in cognitōe ꝑ cōparatōez ad cognoscētem falsa est si autem per ꝯparatōem ad cognitum. sic h̄z veritatem.

Tertio querit̄ vtrū in ydeis sit pluralitas ẜm rōnem. Et ꝙ sic. ondr̄ hoc mō Aug. li. lxxxiij. q. Alia rōne ꝯditus est homo alia equus. g̃ si ydea dic̄ ip̄am rōem cognoscēdi necesse est ꝙ plurificetur ẜm rōem. Itē hoc ip̄m ostendit̄ ex modo loquēdi ⁊ diffiniēdi. q: Aug. loquitur in pl'ali ⁊ diffinit in ip̄sas tēporis ydeas dicens ꝙ sūt forme. g̃ plurificant̄ re vel rōe. ẜz nō re. g̃ rōne. Item ydea dicit silitudinez ad cognitam rem. ⁊ silitudo q̄zuis in deo sit qd absolutum. h̄z modū dicendi ad alterum siue respectū. ẜz plurificatio silitudinis relatiue est a re cui assimilat̄. g̃ cuz res ydeate sint plures: ydee sunt plures ẜm rōem dicendi.

Item deꝰ añ quā res ꝓducat distincte cognoscit ⁊ actu. sed nō est distinctio in deo cognoscēte nec in cognito. ergo oportet ꝙ sit i rōne cognoscēdi. Contra. si est ibi plurificatio ẜm rōnem cuz nō sit re. tunc videtur illa pluralitas non esse aliud quam vanitas.

Item si est in hoc nomine ydea pluralitas. aut rōne eius ꝙ est. aut ratione eius ad ꝙ est. Non ratione eius quod est. quia ē diuina essentia. sed ratōe eius ad quod ē. g̃ cū verbum ⁊ exemplar ⁊ ars dicāt respectuz ad creaturam saltim ẜm nomen. debet plurificari ꝙ tamen falsum est. Itē si ydee sunt plures nō propter significatum sed ꝓpter cōnotatū. tūc quero aut ꝯnotatum illud ē eternum aut tp̄ale. Si eternū. ergo vr̄ ꝙ plura sint ab eterno. Si tp̄ale. ergo vr̄ ꝙ ydea nō dicatur de deo nisi ex tp̄e. sicut nec dñs nec creator dr̄ nisi ex tp̄e. Itē ydee si sūt plures ꝓpter ydeata. aut g̃ ẜm esse ꝙ hēnt ydeata in deo aut in ꝓꝓmo genere. Si ꝓpter esse ꝙ hēnt in deo. ꝫ. in deo sunt vnū. ergo rōne illius eē nō possunt dici plures. Si ꝓpter eē ꝙ hēnt in ꝓꝓmo gener̄. ẜz hoc nō hēnt nisi ex tp̄e. ergo vel ydee nō sunt plures nisi ex tp̄e vel tp̄ale est cā eterni quoꝝ vtrūqz est incōueniēs. Item ydea aut dicit aliqd aut nihil. Si nihil. ergo nec pluralitatē habet nec vnitatem. Si aliqd dicit. ergo si sunt plures ydee sūt plures res. ergo si plures ydee sūt ab eterno. plures res sūt ab eterno. sed non plures res ꝑsonaliter. q: ydea no dicit qd ꝑsonale. ergo plures eēntialiter. R. dō. qd̄ sicut p̄z ex p̄dictis di. xxx. q̄zuis in deo nullꝰ sit respectus ad creaturam a parte rei tñ cōtingit ip̄am eēntiaz significari in respectu ad creaturam ꝑ multa nomina. nec tñ nomen siue vocabulum est vanū. Intelligendū ē igit̄ ꝙ h̄ nomē ydea significat diuinā essentiā in comparatione siue in respectu ad creaturaz ydea enim dr̄ silitudo rei cognite. q q̄zuis in deo sit absolutum tñ ẜm modū intelligēdi dicit respectum mediū inter cognoscēs ⁊ cognitum. Et q̄zuis ille respectus ẜm rem plus se teneat ex ꝑte cognoscētis q: est ip̄e deus. tñ ẜm rōnem intelligendi siue dicendi. silitudo plus se tenet ex ꝑte cogniti. Et qm̄ cognoscēs est vnū. ⁊ cognita sūt multa. iō oēs ydee in deo sunt vnū ẜm rē. sed tñ plures ẜm rōez intelligēdi siue dicēdi. vñ ꝯcedendum ē oēs rōnes in deo esse vnum quid. sed nō vnam ydeam siue rōem. sed plures. Ad illud. ergo. ꝙ obijcitur. ꝙ illi rōi nihil subest ex parte rei. dicendū ꝙ falsum est. q: respectui subest ex parte dei eēntia non respectus. ex ꝑte vero creature subest verus respectus. ⁊ iō respectus ille significatus non inducit falsitatem. sic pluralitati respectiuum quanuis nō subsit pluralitas ex parte dei. subest tamen ex parte connotatorum. vnde respectus ille sic plurificatus non habet falsitatem nec vanitatem. Ad illud ꝙ obijcitur. ꝙ verbuz

ꝛ ars dñt respectum. dō est ꝙ dñt. sed aliter
q̄3 ydea vel ratio. Ná ydea siue rō cogno-
scédi plus se tenet ꝭm rōem intelligédi ex p-
te cogniti. Silitudo enim ꝭm ꝙ huius nō di
cit respectum ad id in quo est. sed cuius est.
Sed verbū plus se tenet a parte dicétis. silr
ꝛ ars ꝛ exéplar ex pte ꝓducentis: Et q: mul
ta sūt cognita ꝛ vnū cognoscens iō ydee sunt
plures ꝛ ars tm̄ vna. vel aliter. rō ꝛ ydea di-
cunt respectū ad res inq̄3tum distincte sunt
nō sic alia vocabula. Ad illud. ꝙ obijcit.
ꝙ ꝯnotata nō sunt plura ab eterno. dō. qō
pluralitas est in ydeis rōne ꝯnotatoꝝ. Sed
de ꝯnotatis est loqui duplr aut inq̄3tum sūt
Aut inq̄3tum sunt ꝯnotata. Inq̄3tum sūt. sic
sunt solū ex tépoꝛe inq̄3tum aūt ꝯnotant. sic
possunt ꝯnotari. ꝛ eternalit ꝛ tꝑaliter. Eter
naliter qn̄ respectus importat vt in hitu sic
per hoc nomé ꝑdestinatio. iō ꝑdestinatio est
eterna q: ꝯnotat effectum nō in actu sed in
habitu. tꝑaliter vero qn̄ respectus ipoꝛtat i
actu sicut p hoc verbū creat. qm̄ ergo sic cō
notant tꝑalia. vt futura sūt. ꝛ futura sūt mul
ta. iō ꝯnotátur vt multa sed tam̄ sic ꝯnotata
q̄3uis ab eterno ꝯnotent nō sūt ab eterno. s3
ex tpe. Ita multitudo ꝯnotatoꝝ q̄3uis ab et
no dicat. tm̄ nō ponit realem multitudine3 ni
si ex tpe. Ad illud. ꝙ querit vtrū ꝭm esse
ydeatoꝝ sint ydee plures. dō. ꝙ ꝭm esse qō
habiture sūt res ydeate in ꝓmo gener. ꝛ q̄3
uis illud nō habeát nisi ex tpe tm̄: ab eterno
fuerūt habiture. ꝛ ydee sunt reꝝ vt future
sūt. iō intelligunt nō tm̄ plures ex tpe veru3
ét ab etno. Sic differt itellre ꝑdestiatō3 fu
isse ab eterno ꝛ reprobatōem. nō rōne ei9 ꝙ
fuit ex tpe. sed rōe eius ꝙ futuꝝ erat ex tpe.
Ad illud. ꝙ obijcit. si plures ydee. g̊ plu-
res res. dō. ꝙ ydea nō dicit tm̄ ꝙ est. sed re-
spectum ad id ꝙ futuꝝ est. vel etiá pōt esse.
ꝛ rōne illius respectus recipit plurificatōem
ꝛ q: ille nihil ponit in actu. sed solū in poten
tia. hinc est ꝙ pluralitas ydeaꝝ eterna non
ponit aliq̄3 pluralitaté actualé sicut nō poni
tur si dicat ꝙ de9 pōt facere plura. S3 hoc
nomen res ꝙ dicit ipoꝛtat absolute. ꝛ iō cū
dr plures res esse ponitur pluralitas in ac-
tu. Et ideo argumétum illud nō valet imo
est ibi quid ꝛ simplr. sicut si dicat. plura sunt
possibilia deo. vel plura sūt cognita. g̊ plura
sunt. sic nec v3 plures ydee sunt. ergo plures
res sunt. q: ydee non sunt plures rōne eius
ꝙ sunt sed rōne eius ad ꝙ sunt.

Uarto querit vtrum ydee plurificé
tur p compationé ad ydeata ꝭ3 mul
titudiné ydeatoꝝ q̄3tum ad diuersi
taté vniuersaliū aut singulariū. Et ꝙ singu-
larium. vr qm̄ p ydeas est rō distinguendi. s3
deus nō tm̄ distinguit vle ab vli. sed etiá sin
gulare. a singulari. sed: q: distinguit vle ab
vli. iō habet pluriū vlium ydeas plures ꝛ
rōnes. vn̄ alia rōne ꝯditus est hō alia rōne
ꝯditus est equus. ergo. ꝛc. Ite3 cognitio
rei verissima est ꝭm rei totalitaté. s3 singula
re aliqd addit supꝛa vniuersale. ergo cu3 de
us totum cognoscat. non tm̄ h3 ydeam vni-
uersalis. sed etiam superadditi. s. singularis.
silr ꝛ alterius singularis. ergo si addita sunt
diuersa ꝭm rōnem siue multitudinem ydea-
lem p3 ꝛc. Item deus quosdam ex homi-
nib9 ꝑdestinat quosdá reprobat. s3 alia rōe ꝑ
destinat alia rōe reprobat. g̊ ꝭm aliá rōem ꝛ
ydeá sūt ꝑsciti ꝛ ꝑdestinati i deo. s3 h é diuer
sitas idiuidualr siue numeralr. g̊. ꝛc. Item
ydea multiplicat in diuis rōe respect9 ꝛ re-
latiōis ad ydeatū. g̊ multiplicato vno relati
uoꝝ multiplicat ꝛ reliquū. cū hō q est ydea-
tū multiplicet i diuersis indiuiduis ꝭm rem
multiplicabit ydea respectu illoꝝ ꝭm rōem.
Cōtra. Aug. ad nébꝛidiū. dico q̄3tum ad
hoie3 ptinet tm̄ quidé hois. nō meá vel tuá
ibi esse rōem. ergo multiplicatio vel distinc
tio ydeaꝝ attédit solū ꝭm diuersitaté vliu3.
Ité artifex creatus p vnam ydeá ꝓducit
multa. ergo cū hec sit nobilitatis. de9 p vná
ydeá re ꝛ rōe multa diuerso numero pꝛodu
cit. Item singulare vt singulare est ꝯposi
tiu9 vli. g̊ si é ydea i deo singlaris. vt singla
ris tūc g̊ est vna ydea altera simpliciox. s3 h
é incōueniés. ergo. ꝛc. Ite3 singulare ma
gis ꝓpꝛiū est q̄3 vle. Si ergo in deo é ydea
vniuersalis vt vniuersalis ꝛ singlaris vt sin
gularis. g̊ vna ydea cōis. ꝛ altera ꝓpria. sed
cōe pꝛius est ꝛ simplicius est q̄3 ꝓpꝛium. er-
go vna ydea é altera pꝛiox ꝛ simpliciox. g̊ in
deo est ponere oꝛdinem ꝛ ꝯpositioné eéntia
lem. ꝛc. R. dō. ꝙ ydea in deo ꝭm rem est
diuina veritas. ꝭm rōnem intelligédi est sili
tudo cogniti hec aūt silitudo est rō expssiua
cognoscédi. n̄ tm̄ vniuersale s3 ét singular. q̄3
uis ipa nō sit vlis nec singularis sic nec de9

Et iõ non tm̄ est sil'itudo vl'is vt vl'e est. sed
etiam singularis vt singulare. Et iõ q: sili-
tudo est vtrorũqꝫ nõ solũ mltiplicaẗ ſꝫ mul
titudiné vl'ium. sed etiá singulariũ. Et hoc é
ꝙ dicit Aug. ad nébridiũ. dico q̃ꝫtuꝫ ad ho
miné faciédi hoīs tm̄ esse rónem. q̃ꝫtum ve
ro ad ordiné tp̄is varias hoīum rónes in il
la sinceritate viuere. Et ex hoc pꝫ solõ illiꝰ
verbi Aug. q: Aug. dič. ꝙ q̃ꝫuiſ vl'is vt vl'e
est vna sit ydea. tm̄ singulariuꝫ vt singularia
sunt plures. vñ ibidem dicit. ꝙ si qs velit fa
cere angulũ sufficit hr̄e anguli róem. siquis
aũt velit pingere quadrágulũ necesse é ꝙ
róem hēat quattuor angulorum. Ad illud.
ergo. ꝙ obijciẗ. ꝙ artifex creatus ꝓducit mł'
ta ꝑ vnam ydeam. dõ. ꝙ hoc facit ꝑ applica
tõem ipsius ad diuersas materias. vñ si hꝫ so
lum ydeá vnam. ipossibile é intelligere qõ
ſm illá simplici aspectu cognoscat diuersa.
deus aũt simplici aspectu cognoscit singula
ria vt diuersa. ita ꝙ ſm totũ ⁊ ſm ꝓprias dif
ferétias ⁊ ꝓprietates. iõ nõ est sil'e. Ad il
lud. ꝙ obijciẗ de ꝯpositione ⁊ prioritate. dõ.
ꝙ nec ſm rem nec ſm róem oportet ꝙ ydea
hēat ydeaticas ꝓprietates. ná corporal' est si
militudo spũal': ⁊ ꝯpositi é sil'itudo simplex
etiá in creaturis. ⁊ iõ nõ oportꝫ ꝙ vna ydea
sit altera simplicior vel prior. Sil'itudo tam̄
ſm róem intelligédi hꝫ ꝓprietaté ydeati ſꝫ
distinctõem. tũ ꝓpter correlatõem. q: oꝫ qõ
vno relatiuorum multiplicato multipliceẗ ⁊ re
liquũ. saltem ſm róem vbi est relatio ſꝫ róeꝫ
tum etiam q: sil'itudo illa est rõ exprimédi ⁊
distinguédi. ⁊ iõ q̃ꝫuis recipiatur proprietas
distinctionis non oportet tm̄ de alijs.:

Quinto: quæriẗ vtrũ in deo sit poneṙ
multitudiné ydearum ſm numerum fini-
tum vel infinitũ. Et ꝙ ſm numerum
infinitũ. vr̄ Aug. de ci. dei. xi. vna é sapiétia
in qua sũt infiniti thesauri oīum rerum intelli-
gibiliũ. Ité Aug. vi. de tri. dicit. ꝙ filius é
ars plena oīum rónum viuentiũ. sed constat
ꝙ ars illa est infinita. ḡ nõ ipletur nisi infini
tis. ḡ sunt ibi ifinite rónes. Item róne vr̄
q: ꝯstat ꝙ deus agnoscit oés spés numeri.
ḡ oés hēnt ydeas in deo sed spés numeri sꝫ
infinite. ḡ ⁊c. Si dicas ꝙ sunt ifinite species
quo ad nos. nõ ſm ré. Contra. ponaẗ ꝙ oés
spés numeri sint i re h' posito de necessitate
sequiẗ ꝙ ifinita simpl'r actu sint. ḡ si oīuꝫ spé
rum numeri sũt in deo. ydee sũt ifinite actu.
pꝫ. ⁊c. Ité deꝰ põt infinita ꝓducere. ſꝫ ni
hil põt ꝓducere cuius nõ hēat cognitõeꝫ ⁊
ydeam. ḡ hꝫ ydeas infinitorum. sed pluriũ sunt
ydee plures. ḡ infinitorum sũt infinite. Iteꝫ
oibus finitis possunt excogitari plura. q: oi
finito põt excogitari aliqd maiꝰ. sed nec dõs
nec hõ põt plura cogitare his q̃ deꝰ cogno-
scit. q: tunc dei scia nõ esset sũma. Et si hoc
cũ cognoscat ꝑ ydeas. pꝫ ⁊c. Cõtra Aug.
de ciui. xi. quicqd sciẗ scientis ꝯprehésiõe fi-
nitur. sed ꝯstat ꝙ rónes cognoscédi sciũtur.
ḡ finiunẗ. sed quecũqꝫ finiunẗ sunt finita. er-
go. ⁊c. Ité multitudo ydearum est ſm mul-
titudiné ydeatorum. sed ꝯstat oīa alia a deo õ
necessitate esse finita actu. ḡ similiẗ ⁊ ydeas.
Ité vbi infinitas ibi est ꝯfusio ⁊ inordina
tio. sed in exéplari eterno nulla cadit ꝯfusio
nec inordinatio. ergo. ⁊c. Ité ponere infi
nitaté actu in creatura est ponere iperfectio
né. vñ omne creatũ eo est finitũ quo ꝑfectuꝫ
sed omnis ꝯditio impfectiõis est a deo rele-
ganda. ḡ. ⁊c. R. dõ. ꝙ sicut dr̄ in ps. diuie
sapiétie nõ est numerus. ac ꝑ hoc nec rónuꝫ
ꝑ quas diuina sapiétia cognoscit. ⁊ qm̄ non
hēnt numerum nõ sunt numerabiles. iõ nõ sũt
in numero finito sed ifinito. ⁊ ꝯcedende sunt
rónes ⁊ auctoritates ad hoc iducte. Ad il
lud. ergo. ꝙ obijciẗ ꝙ oé scibile est finituꝫ. ḡ
⁊c. dõ. ꝙ omne scibile ꝑ ꝯprehensiõem est
finitũ ꝯprehédenti. Rónes aũt eterne ꝑ cõ
prehensioné a solo deo sciunẗ. iõ soli deo sũt
finite. sed quéadmodũ nõ sequiẗ. hoc equaẗ
infinito. ḡ est finitũ. imo est ibi qd ⁊ simpl'r ⁊
potiꝰ sequiẗ oppositũ. ḡ nõ est finitũ. sic in ꝓ-
poisto iudicandũ. rónes aũt ille nõ sũt ꝯpre-
hésibiles ab aliquo itellectu finito. iõ pꝫ illõ.
Ad illud. ꝙ obijciẗ. ꝙ multitudo ydearũ
est a multitudine ydeatorum. dõ. ꝙ sicut dictũ
est nõ venit a multitudine ydeatorum in q̃ꝫtuꝫ
ꝯnotata. ydea aũt nõ ꝯnotat ydétitatem. ſꝫ
actualem existentiá. sed solum ſm potentiá.
⁊ q: deus põt facere infinita q̃ꝫuis nũq̃ꝫ fa-
ciat nisi finita. iõ ydee vel róes cognoscendi
sunt in deo infinite ⁊ q: nõ tm̄ sunt entiuꝫ vł'
futurorum. sed oīum deo possibiliũ. nihil enim
põt deꝰ ꝙ nõ actu cognoscat. Ad illud. ꝙ
obijciẗ ꝙ ifinitas ponit ꝯfusioné. dõ. ꝙ é po
nere ifinitaté ſm diuersitaté realé. ⁊ sic pri-
uat ⁊ distinctõem ⁊ ordinem si ponatur actu

sz multitudo ideaꝝ nõ ẽ reꝝ diuersaꝝ: sz di-
cit imensitaté diuine vitatis in exp̃médo ⁊ co
gnoscédo oẽ ꝙ est deo possibile. ⁊ hoc qdez
ꝭm ré ⁊ actũ est vnũ. iõ nõ ẽ ꝯfusio. Ad il
lud ꝙ obĩ. ꝙ ipfectionis ẽ infinitas in crea-
tura. dõ. ꝙ q̃zꝫtus sit impfectióis in creatura
nõ tñ in creatore. q: est intelligere infinitaté
p defectũ ⁊ p excessum. Infinitas p defectũ
põt esse in creatura vt in mã. ⁊ hoc ẽ ipfecti
onis. hec aũt nullaten⁹ ẽ in creatore. Infini
tas aũt p excessum nõ põt simplr̃ eẽ in crea
tura. qm̃ hꝫ eẽ creatum ⁊ ꝯpositũ ⁊ limitatũ.
deus aũt nihil hoꝝ hꝫ. ⁊ iõ hꝫ infinitaté ⁊ hõ
est sũme pfectionis.

Sexto ⁊ vltio q̃rit̃ vtꝝ in ideis sit po
nere numeꝝ ordinatũ. Et ꝙ sic vr̃
Aug. dr̃e. Alia rõe ꝯdit⁹ ẽ hõ quaz
equs. q: ali⁹ ẽ hõ ali⁹ equ⁹. g̃ cũ hõ sit nobi
lior equo. pari rõe nobiliori idea vel rõe est
ꝯditus hõ q̃z equs. sz vbi ẽ magis nobile
⁊ min⁹. ibi ẽ ordo. g̃ ⁊ c̃. Ité sicut de⁹ p ide
as cognoscit ⁊ pducit res ordinatas. g̃ sicut
ponit̃ plitas in ideis ex plitate cognitorum
⁊ ideataꝝ. ita dꝫ poni ordo ex ordine. Itez
vbi plitas siue distinctio aut ẽ ordo aut ior-
dinatio. sz in deo nõ cadit inordinatio nec cõ
fusio. g̃ i deo hñt ordiné. Itẽ. idee sũt plẽs q:
p eas de⁹ distincte cogscit g̃ dõs ñ cogscit vnũ
post aliud sz oia sil'. g̃ idee hñt in deo simulta
tem. Ité si ẽ ordo. aut g̃ p̃oritatis. aut di-
gnitatis. aut originis. nõ p̃oritatis. q: tũc eẽt
vna idea altera posterior. ꝙ ẽ incõueniens
dr̃e. nõ nobilitatis. q: q̃lꝫ in deo ẽ sũme no-
bilis. nõ origis: q: si vna de altera orireẽ. tũc
eẽt ibi v̉a distinctio ꝭm ré. g̃ nullomõ vt vr̃
est in eis ordo. Ité ois infinitas. aut oino
p̃uat ordiné aut tollit pfectioné ab ordie q:
tollit statũ ⁊ ꝯplemétũ. sed in ideis est infini
tas vt visum ẽ in alio pblemate. g̃ aũt null⁹
ordo. aut icõplet⁹: sz nõ icõpletus. g̃ nullus.

Rñ. dõ. ꝙ sicut tactum est in opponédo.
nõ est ordo in ideis siue rõnib⁹ cognoscendi
adinuicé. nec ꝭm ordiné nec ꝭm rõnem. hñt
q̃ppe ordiné idee ad ideata: sed adinuicé nõ
qm̃ nec una p̃or altera nec posterior. nec est
vna ab alia. nec nobilior ẽ. ⁊ iõ nõ ponit̃ ibi
ordo. ⁊ rõ hi⁹ ẽ q: idee dñt respectuꝫ ad res
cognitas de rõe sui nois ⁊ q: ille sunt pluresr
iõ idee ex p̃mo respectu nois plures sunt: sz
ordo dicit noium respectũ ⁊ nouaꝫ hitudiné

cum vna idea ꝯpat̃ ad aliã ⁊ qm̃ vno respe-
ctu circũscripto q est ad ideata in deo idee
simplr̃ sunt vnũ nec hñt ordiné adinuiceꝫ. iõ
nõ est ꝯcedendũ ꝙ idee hẽant pluralitatem
cuꝫ ordine adinuicé. Ad illud g̊ ꝙ obĩ. ꝙ
alia est idea q: hõ alius. g̃ nobilior q: hõ no
bilior equo. dõ. ꝙ nõ est sil'e. Silitudo enim
eo ꝙ ad alteꝝ ꝯpat̃ hꝫ distingui: sz nõ habꝫ
nobilitari ab illo nisi aliqd r̃cipiat ab illo ad
ꝙ ꝯpat̃ ⁊ qm̃ idea hois nihil recipit ab ho-
mine nec idea eq ab equo. iõ vna nõ dr̃ alte
ra nobilior. Ad illud ꝙ obĩ. ꝙ deus cog
scit res ordinatas. dõ. ꝙ q̃zuis ordiatas co
gnoscat. tñ simul ⁊ eque nobiliter cognoscit.
Et ideo sicut ponebat̃ distinctio in ideis q:
distincte p eas cognoscebat. ita dꝫ poni sim l'
tas ⁊ equalis nobilitatis. q: sil' ⁊ eq nobiliter
cognoscit. ⁊ ita nõ dꝫ poni ordo. Sicut enim
q̃zuis de⁹ cognoscat res albas nõ sunt idee
albe in deo. sic q̃zuis cognoscat ordinatas ñ
opꝫ ꝙ sint in deo ordiate. Ad illud ꝙ obĩ
ꝙ vbi ẽ pluralitas sine ordine ẽ ꝯfusio ⁊ in
ordinatio. dõ. ꝙ falsum ẽ q: põt esse ibi siml'
tas ⁊ sic est in ideis. Uel dõ. ꝙ illud hꝫ locuꝫ
vbi est pluralitas realis. nõ talis est in ideis
q: oẽs vnum sũt. ⁊ iõ non potest esse iordi-
natio.

Ad pte ista sunt dubitatões circa lit
terã. ⁊ p̃mo de hoc ꝙ dicit in primo
cap. magr̃. Eoꝝ tñ quedam spãlem
efflagitãt tractatũ. Aut eni ista efflagitãt spe
cialem tractatũ q: sunt difficilia. aut q: sunt
appropriata. Si q: sunt difficilia. alia etiam
sunt difficilia: sicut simplicitas v̉itas. imuta-
bilitas. Si q: sunt appropriata: sz similit̃ sũt
vnitas ⁊ equalitas. Rñ. dõ. ꝙ ista efflagi
tant: spãlem tractatũ triplici ex cã. tũ q: sunt
difficilia. tum q: multa de ipis in scriptura
sunt determinata. tũ etiã q: dñt respectum
ad creaturã. Et ꝭm has ꝯditiones attédit̃
rõ cãe in diuina nã. Ideo q: debebat fa-
cere transitũ ad creaturas siue ad creatiõeꝫ
⁊ ad hoc p̃exigit̃ in cã. posse. scire. ⁊ velle q̃
faciunt cãm esse perfectam. iõ tractatũ istuꝫ
in medio collocauit inter tractatum de trini
tate ⁊ tractatum de rerum vniuersitate: sed
q: hi⁹ plus se tenent cum deo ⁊ a deo se te-
nent ꝙ sunt deus. iõ tractatus iste in p̃mo li
bro ponit̃. Ité querit̃ de hoc ꝙ dicit. A
modo tractandũ est de scia. volũtate ⁊ ptãte

Ur enim male ordinare. qr potentia pcedit sciam & voluntaté. g male ordinat i pponédo & male i exseqndo. Rñ. dõ. q duplr é log de istis. Aut in sua gnalitate. aut vt pcurrut ad vnu effectum. Si in sua gnalitate: sic cuz scia sit respectu bonoz & maloz. faciédoz & nõ faciendoz. por é bm rõem itelligédi quá potétia. & potétia cu sit respectu faciédoz & non faciédoz por est volutate. q é respectu bonoz faciendoz tm. Si aut loquamur de his put pcurrut ad vnu effectu. sic potétia inqztum potés é pma. inqztu ex sequés é vltima. pus eni é posse. deinde scire. & pº velle & postremo é facere. q é ipsius potétie. & qz tu ad huc actu magr ponit hic vltio loco potentiá sz in exsecutione psiderat bm maiorez gnalitaté & minoré. Ité qrit de hoc q dič q diuina scia diuersa sortit noia. q. s. sut scia pscia vel puidentia. dispó. pdestinatio. puidentia. querit quo distinguut hec noia. Et vr qd insufficiéter enumeret. qr nõ soluz est ponere in diuinis pdestinationé vez ét reprobationé. Rñ. dõ. q hº i noia distiguutur sic. diuina cog pót psiderari in se. aut in pparione ad creaturas. Si in se. aut put pure dicit cognitioné p modu speculatiois. aut put dicit speculationé iunctá affectioni. primo mõ est scia. bo sapia. Uel sic. aut dicit cognitioné simplicé. aut p rõné nobilissimam. Primo mõ é scia. Scõo mõ sapia. Si autez psiderek in pparatiõe ad res. hoc pót eé dupliciter. Aut pnotat euentu. & sic pscia. Aut effectum & hoc duplr. Aut in pseruando siue gubernádo & sic puidétia. Aut in efficiédo & hoc duplr. aut qztu ad bonu ne. & sic dispó Aut qztu ad bonu supadditu ne & sic pdestinatio. aut qztu ad eius puationé. & sic reprobatio. sz qr puatio gre nõ est effectus: sz defectus, iõ reprobatio nõ hic numerak: sz ptinet sub pscie noie. & ips sibi appropriat. vñ pót diuisio sic formari. Cognitio di é aut i se aut in pparatoé. Si in se. aut p rõnem nobilissimá. & sic sapia. Aut p qualécuqz rõnem. & sic est scia. Si in pparatoé. aut pnotat solu euentum & sic pscia. Aut euentu & effectuz. & hoc vel in gubernádo & sic puidentia. Uel i efficiédo. & sic si respectu cuiuscuqz ne sic dispó. si respectu rõnalis sic pdestinatio. quo ad euentu & effectu: aut quo ad defectu. & sic reprobatio q é pscia noiata p pparationé. Ité

qritur d hoc q dicit. q creator ita dr relatiue. vt tñ essentiá nõ significet. Ur eni dicere falsu. nam creatio significat modu actiõis & relationis. ergo creator silr. ergo nõ dr bz relationé a pte mõi. nec a pte rei istud pstat. g nullo mõ. Ité vr falsum dre cum dicit. qd eéntiam nõ significat. qr creator significat aliqd. Aut ergo creatu. aut increatu. Si creatum. ergo nõ dr de deo. Si icreatu. ergo cu nõ significat psonam. significat eéntiá. R. dõ. q rlatie dici aliqd é duplr. Aut qr significant relationé sunt noia q sut in pdicamento relationis. aut qr hnt respectu annexum. Sic cum ois actio dicat respectu. ad passuz siue factu & passum ad agétem. sic dr relatie & ita intelligit magr de hoc noie creator & bn. Aliud etiá q dicit. q nõ significat eéntiá dicit pp hoc. qr qzuis iponak eéntie die. & iõ de sola eéntia dr bm oés. tñ de eo a quo iponik fuit prouersia. Quidá eni voluerunt dicere q noia sex genez nõ pdicant aliquid i deo: sz cu pdicant. Uñ actio nõ vr dicere aliqd in agéte sz ab agéte. & huic vr psonare rõ qr actio & passio vnr eé eadé. Et itez huic vr psoare vbu Boetij de tri. q alia gná rez nec de creatore nec de creaturis pdicak. ista opinio satis fuit pbabilis. & hiº fuit magr. & iõ dicit q pscia rõe scie iportat essentiaz sz creator tm relationé. Uez tñ illud hodie coiter nõ tenek. dicimº eni deum eé suá actióez vtputa creationé. Et qm eéntia é diuina actio. & hoc nomé creator iponik ab actiõe. iõ nõ tm ipositum é eéntie. vez etiá ab eéntia. sed illá significat in relatione. Nec Boe. intendit dicere q talia nõ pdicank: sz non pdicank absolute. Si tñ velimº sustinere magrz bm cõem opinioné. dicemº q magr nõ vult dicere q creatio nõ iporret diuiná eéntiam. sed q qztu est ex ui vocabuli nõ dicit essétiá absolute: sz p modu relatiõis siue sub appellatiõe relatiua. Sz pscia duo dicit. & sciam. & pdestinationé. Rõe scie dicit eéntiá absolutam. Uñ manet scia re ipsa nõ manéte. nõ sic est de creatoé. nõ eni é creatio nisi etiá sit creatura. & bm hoc: vbu magri nõ hz calumpniá. Ité qritur de hoc q dicit. Si nulla fuisset futura. eét tñ in deo scia eadem. Ur eni male dre. qr scia nra ponit res. & qñ nõ ponit nõ é scia: sz opinio vel alia acceptio minus nobilis. ergo cu de nobilitate scie sit po

nere ré. vr̃ multofortius ꝙ oia eéntia pōat q̄ est nobilissima. ℞. ad hoc breuiter dō. ꝙ est scia qua héo cognitioné de re. ⁊ é scia qua scio ré eé. ꝑma scia nec in nobis nec i dō ponit existentiá rei in ꝓꝑo gnē nec de pn̄ti: nec de futuro: ꝙ patet q: artifex hȝ cogniti oné faciendi domū q̄ȝ nūq̄ȝ faciet. Scd̄a vō scia ponit rem tam in deo q̄ȝ in nobis: ſȝ i no bis q: depédet: in deo q: ꝯnotat. ⁊ q̄ȝtū ad ꝑmū modū loquit̄ magr̄ ꝙ eadé scia esset: ſȝ nó respectu eiusdeȝ. ⁊ respectu tot. respectu quot mó é. q̄ȝtū ad ꝯm modū. Ité qrit̄ de hoc ꝙ dicit. ꝙ oia sūt in deo pn̄tia. nó solum q̄ sunt: ſȝ etiá q̄ ꝑterierunt. qūo intell'r illud. Aut eni intell'r de pn̄tia ꝯm vitatem. aut de pn̄tia ꝯm cognitioné. Primo mó falsum est. ꝯstans é ꝙ antixp̄s nó est deo ꝯm vitaté pn̄s. Sȝ ꝯm cognitioné. q: hȝ cognitioné ꝑ- terito⁊ ⁊ futuro⁊: sed sic hȝ vna aia. ergo si militer sūt oia ei pn̄tia. Rn̄. dō. ꝙ non oia dr̄ eé pn̄tia deo ꝯm vitatem existentie re⁊ sed ꝯm cognitioneȝ. q: actu cognoscit. pn̄tia. ꝑterita. ⁊ futura. Et circa actum sue cogni tionis semꝑ est pn̄tialitas. ita ꝙ nulla succes sio cognitionis dei é in nunc ꝙ ꝯplectit̄ oéȝ successioné siue mutationé. ⁊ ideo oia sunt ei pn̄tia. ex hac duplici causa. q̄ȝuis aūt creatu ra héat cognitioné dō preteritis. q: tn̄ cogni tio eius trásit in ꝑteritū. ⁊ noua gnāt̄ cogni tio ex rei existétia. ió n̄ dr̄ ꝙ oia sūt pn̄tia cre ature. sicut dicitur ꝙ oia sunt pn̄tia deo. Et ió non ponit̄ memoria in deo. qm̄ memoria respicit ꝑteritum vt ꝑteritū, nó tm̄ in re: sed vt etiam act⁹ illius cognitionis trásit i ꝑteri tum: ſȝ ꝑscia nó dicit rónem siue actum scie vt futura⁊. ⁊ ideo in deo conuenienter po- nitur.

Di. xxxvi.

Olet hic queri cū oia dr̄ esse in dei cognitione. Supra egit magr̄ de cognitione dei qua cognoscat oia creata. ⁊ qm̄ cognitū dr̄ esse incognoscéte. ió determinat hic ꝯo qūo res sint in deo. Et qm̄ res create nó tm̄ dr̄ eé in deo: sed etiá ex deo ⁊ ꝑ deū. Ideo primo agit de existentia re⁊ in deo. Scd̄o vero ꝯpat ad alias hitudines. s. ex ipso ⁊ ꝑ ipsum ibi. ꝓinde si diligent̄ inspiciam⁹. Prima ps duas hȝ. In ꝑma ostendit qualiter res dicá tur eé in deo a ꝑte eius i quo sunt. vt⁊. s. sint in eéntia: sicut sūt in dī ꝑscia. Scd̄o qualiter dicant̄ eé in deo a ꝑte ipsa⁊ re⁊ ibi. post ꝑ dicta q̄rit̄ cū oia dicant̄ eé in deo. Ubi qrit vt⁊ mala sint in deo. ⁊ soluit ꝙ nó. q̄lȝ ha⁊ ꝑtium posset diuidi. qm̄ ꝑmo qrit ⁊ oppōit. ⁊ postmodū determinat ⁊ ꝑtes manifeste st̄ in ipsa littera. Proinde si diligenter ispi- ciamus. hec é ꝯa ps. in qua ꝯpat hoc ꝙ é eé in deo ad alias hitudines iportatas ꝑ alias ꝑpónes. ⁊ hec ps hȝ quattuor ꝑticulas. ꝯm. iiij. cap. In ꝑma ostédit ho⁊ triū ꝯueniétiaȝ In ꝯa dr̄iam ⁊ appropriationé ibi. preterea sciendū é. In tertia dr̄iam eius ꝙ dr̄ de ipso ad hoc ꝙ est ex ipso ostendit ibi. Illud etiaȝ attendendum est. In quarta breuiter epy- logat que pretacta sunt ibi. Ex premissis a pertum est. Et hoc posset diuidi contra to- tam precedentem. Intellectus partium pa- tet in littera.

D intelligentiam huius partis q̄ri tur de existentia rerum in deo. ⁊ cir ca hoc tria principaliter queruntur. Primo queritur vtrum creature fuerint in deo eternaliter. Secundo queritur de modo existendi ipsarum rerū in deo. Ter tio quantum ad gnālitaté re⁊ in deo existé tium vt⁊. s. omnia que deus cognoscit fuerīt ⁊ sint in deo. ita quod primo de existentia. ꝯo de modo. ⁊ tertio de numero. Quan tum g̊ ad primū articulum duo qn̄r. Pri mo vt⁊ res fuerint in deo ab eterno. Se- cundo vtrum sint in deo ratione essentie vl̄ persone.

Uod aūt res fuerit i deo ab eterno vr̄. q: agens cognoscens. agit ꝑ spéȝ rei q̄ȝ penes se habet. Sed res est i anima q: similitudo eius est in ea. ergo ⁊ in deo similiter. Si dicas ꝙ illud exemplar ni hil est rei. ergo ꝯm illud non debent dici res eé in deo. Cótra. plus facit ad eé rei exéplar ꝙ est cognitiuū ⁊ productiuum. q̄ȝ ꝙ est ꝓ- ductū a re. Si ergo róe exéplaris ꝓducti a re. res est in aia. multofortius dȝ dici in deo esse róe exéplaris ꝓducentis. sed hoc ab et no. ergo ⁊c̄. Ité silitudo ꝓducta non é de aliqd sed alicuius: sed exéplar ꝑ ꝙ cognoscit deus vere est ipse deus. ergo verius é exem plar rei i deo q̄ȝ in aia. g̊ multofortius res é in deo q̄ȝ in anima ⁊ sic. ⁊c̄. Item q: res potest exire de materia. res est in materia.

⁊ tn̄ nõ totaliter est in potẽtia materie. imo agentis. ergo si res q̃ sunt in potẽtia dei tota liter ibi sunt. multo forti⁹ debẽt dici eẽ in ip̄o ⁊ sic ⁊c. Cõtra. ꝙ exit ꝑ creatõem. oio ni hil est añ q̃ꝫ creetur. sꝫ creature sic exeunt. g̃ oio nihil sunt añ q̃ꝫ ꝓducant̄. sꝫ ꝙ nõ ẽ. nec est hic nec ibi. g̃ nõ est in aliquo. ⁊ ita nec in deo. Itẽ ꝙ est in aliquo ẽ ab illo vel ƀꝫ se vel ƀm aliqd sui. sed res nõ est. in deo ƀm se q: tũc eẽntia rei eẽt in deo. nec ƀm aliqd sui q: nihil de ipsa est eternum. sed totũ ex tp̄e. g̃. ⁊c. Item ꝙ cũ in aliquo est in illo ƀꝫ eẽ actuale vel potẽtiale. sed creatura nõ est in deo ƀm esse actuale. q: tũc actu esset. g̃ si est in deo est ƀm esse potẽtiale. sed oẽ esse possi bile. ƀm ꝙ huius ẽ ꝑmutabile. si g̃ creatura ab eterno est in deo ƀm eẽ potẽtiale ab eter no ẽ in deo ƀm eẽ mutabile. sed hoc falsuꝫ. g̃ ⁊ primũ. Iteꝫ si creatura dr̄ esse in deo q: põt esse a deo. cũ g̃ ab eterno esse a deo sic i possibile. nõ est creatura i deo ab eterno rõ ne potentie. R. dꝺ. ꝙ aliqd dr̄ esse in aliq̃ tripl̄r. s. ƀm actualeꝫ existentiã. Scđm simitu dinis ꝑn̄tiam. ⁊ ƀm causatiuã potentiã. ꝑmo mõ sunt res in vniuerso. Scđo mõ in cogni tiua sb̄a. tertio mõ in sua cã. his duob⁹ mo dis vltimis res sũt in deo q: est cognoscens res añ q̃ꝫ fiãt ⁊ potẽs ꝓducere. vñ q: ab etẽ no cognouit ⁊ potẽtia qua ꝓduxit ex tp̄e fu it in deo ab eterno. iõ dñr res fuisse i deo ab eterno. Ad illud. ꝙ obijcit̄. ꝙ nihil ẽ nõ ẽ in aliq̃. dꝺ ꝙ veꝝ est ƀm primũ modũ existẽ di. sed nõ ƀm ƀm ⁊ ƀm tertiũ. q: illud ꝙ nihil ẽ mõ. de⁹ põt facere. Ad illꝺ. ꝙ obijcit̄. ꝙ ẽ in illo ƀꝫ se. ⁊c. dꝺ. ꝙ q̃ꝫtũ ad ƀꝫ modũ res sũt i deo ƀm aliqd sui q: ƀꝫ exẽplar. sꝫ aliqd rei põt dici tripl̄r. s. eẽntial̄r. effectiue. ⁊ crea tiue. s. sicut ꝑs. effect⁹. vel cã. h̄ tertio mõ est illud exẽplar aliqd rei. Quãtuꝫ ad tertium modũ. s. potẽtiaꝫ creatiuã est res ƀm se nõ in actu sed potẽtia. q: suũ eẽ põt a deo produci

Sil̄r ad sequẽs. dꝺ. ꝙ rõe exẽplaris res actualit̄ sũt i deo. rõe creatiõis potẽtial̄r. q: possũt ꝓduci. Qꝺ obijcit̄. ꝙ ẽ i deo est i mutabile. dꝺ. ꝙ h̄ veꝝ est de eo ꝙ ẽ actu in deo. sꝫ ꝙ põt ꝓduci a deo ẽ mutabile. vl̄ dꝺ. ꝙ possibile hꝫ ꝯparatõeꝫ ad diuinã potẽtiaꝫ q̃ est imutabil̄. ⁊ sic ẽ imutabile. vel ad ꝯno tatũ tp̄ale exẽpla. ⁊ sic hꝫ eẽ mutabile. Ad illud. ꝙ obijcit̄. de creatõe. dꝺ. ꝙ q̃ꝫuis act⁹ creãdi nõ potuerit eẽ ab eterno. tñ potentia creandi fuit in deo.

Scđo querit̄ vtrũ res sint in deo rõe eẽntie vel ꝑsone. Et ꝙ rõne eẽntie vr̄. q: ꝙ inest rõne ꝑsone est ꝓpriũ ꝙ inest rõ ne eẽntie est cõe. Si g̃ hoc est cõe tribus pꝫ. ⁊c. Preterea. res in deo sũt rõne exẽpla ritatis. sꝫ exẽplar creature in deo est diuina eẽntia. q: de⁹ seip̄o ꝓducit ⁊ cognoscit. g̃. ⁊c. Itẽ regula ẽ. ꝙ qcqd de deo dr̄ in relatõ ne ad creaturã est eẽntial̄r dictũ. sꝫ res eẽ in deo est realit̄ dictũ. g̃. ⁊c. Cõtra. ꝙ rõe ꝑ sone vr̄. q: res sũt in deo inq̃ꝫtuꝫ ab ip̄o pos sunt exire. sed ꝓducere cũ sit actus est ipsius suppositi. ergo ꝑsone. Itẽ sicut dic̄ Aug. li. lxxxiiij. q. verbũ dicit oꝑatiuam potentiaꝫ Si ergo res sũt in deo rõne oꝑatiue potẽtie sunt rõne verbi. g̃ cum verbũ sit ꝑsona. sunt in deo rõne ꝑsone. Item Aug. de ci. dꝭ. xi ca. xxiiij. dicit. ꝙ cum dr̄ dixit vt fiat intelligi tur pr̄. in verbo dicẽdi filius. in uisiõe. s. s. g̃ cũ eius sit ꝓducere in quo sunt pꝫ igit̄ ꝙ sũt rõ ne ꝑsone. R. dꝺ. ꝙ in diuis est ꝯsiderare eẽntiam q̃ est cõis ⁊ vt cõis ⁊ absoluta. est ꝯsi derare ꝓprietates. ⁊ est ꝯsiderare cõe in re latiõe ad ꝓpria. ꝑmũ dr̄ in oimoda absolutõ ne. Scđm. s. ꝓprietas dicit relatõeꝫ ad ꝑso ñam. Tertiũ dicit relationẽ ad res ⁊ illa ap propriata significãt deum vt cãm. Cuꝫ ergo querit̄ vtrũ res sint in deo. rõne essentie vl̄ ꝑsone. dꝺ. ꝙ ꝓprie loquẽdo nec sic nec sic. sꝫ sũt in deo vt in cã. ⁊ sic rõe appropriatoruꝫ q̃ sũt eẽntialia ꝯsiderata in ꝑsonis. Cum ergo obijcit̄ vtrũ sint in essentia: dꝺ. ꝙ ille rõnes ꝯcludũt ꝙ sint in eẽntia cõiter dicta ƀꝫ ꝙ cõ prehẽdit appropriata. nõ ƀm ꝙ in oimoda absolutõe ꝯsideraf̄. Qꝺ obijcit̄ ad oppo sitũ nõ ꝯcludit de ꝑsona rõe proprio. sed ra tione appropriatoꝝ.

Consequnter q̃ꝫtũ ad ƀm articulum q̃ rit̄ de mõ existẽtie reꝝ i deo. Et cir ca hoc qr̄ duo. Primo q̃rit̄ vtrũ omia q̃ sunt in deo sint in ip̄o vita. Scđo vtrũ res veri⁹ sint i deo q̃ꝫ i vniuerso siue i ꝓprio gnẽ

Quod aũt oia sint in deo vita vr̄ Io. i. qꝺ factũ est in ip̄o vita erat. sꝫ ois creatura ẽ fcã. g̃ ois creatura ẽ ip̄o vi ta. Itẽ Aug. sup ge. ad lr̄aꝫ oia dñr fuisse i ip̄o vita. ñ in sua nã. q: oia nouerat añ q̃ꝫ fie rẽt. Itẽ rõe vr̄. q: diuia eẽntia ẽ vita. g̃ ꝙ

est diuina eẽntia ẽ etiã vita. ſʒ creatura i deo
ẽ diuia eẽntia q: qcqd ẽ in deo ẽ ds. gͦ ẽ vi-
ta. ⁊ hoc ẽ ꝙ dic̃ Anſel. in monol̃. ꝙ creatu
ra i deo ẽ creatrix eẽntia. Jtẽ intelligere
ẽ vna dr̃ia ei9 ꝙ est viuẽ. cũ viuẽ dicat̃ q̃-
drupl̃r ƀm phm. Si igit̃ intelligẽ est viuẽ. gͦ
oĩs rõ intelligẽdi est rõ viuẽdi. ſʒ res sunt in
deo ƀm ſuas rõnes intelligẽdi. gͦ ſũt in deo
viuẽtes. ſʒ nõ ꝑ ꝑticipatõeʒ. gͦ ſũt vita simpl̃r
Cõtra. act. xvij. Jn ipo viuim9 mouemur
⁊ sum9. gͦ ſi q: viuim9 sum9 in eo vita. gͦ ⁊ q:
mouemur sum9 in eo mot9. ſʒ h̃ nõ dr̃. gͦ nec
illđ dʒ dici. Jtẽ ſi res dñr in deo vita. aut
gͦ rõe potẽtie. aut noticie. aut volũtatis. ñ rõ
ne potẽtie. q: res ex h̃ ꝙ põt ꝓduci ꝑ crea-
tõeʒ. añ q̃ʒ ꝓducit̃ nihil oĩo ẽ. q: ƀm totuʒ ꝓ
ducit̃. Si nihil est. gͦ nec vita. nec rõe noticie
q: tũc cũ mala sint a deo cognita. tunc mala
eẽnt i deo vita. ꝙ absurdũ ẽ. Si rõne volun
tatis. ſʒ volũtas dei nõ est niſi futuroꝝ. gͦ ſo-
la futura viuerẽt in deo ꝑ ydeã. gͦ nõ eẽ ꝙ ẽ
in deo. ẽ in ipo vita. Jtẽ hoc vr̃ q: exem-
plar eternũ repñtat res expſſiſſime. ƀm qđ
ſũt ⁊ ab ipo exeunt. gͦ cũ quedã viuãt q̃dã ñ.
q̃dam repñtat ꝑ modũ viuentiũ. q̃dã ꝑ mo-
dum nõ viuentiũ. gͦ q̃dã ſũt in deo vita q̃dã
nõ. Rõne gͦ hi9 q̃rit̃ q̃re magis dñr res
eẽ in deo vita. q̃ʒ ſapiẽtia vel eẽntia. vel itel
ligẽtia. Ad hoc voluerũt aliqui dicere. ꝙ
nõ omnia que dicuntur esse in deo sunt i il-
lo vita. ſed ea ſoluʒ que ſit sunt in deo vt diſ
poſita fieri. Et rõ huius est q̃m verbũ ⁊ vi-
ta dñt actum ⁊ diſpoſitionem. ⁊ ideo dicit.
Anſel. q̃m v̄bũ nõ est niſi eoꝝ q̃ sunt vel fu-
tura sunt. ⁊ iõ ea ſolũ sunt i deo vita. Et iõ
dñt ꝙ ad rõnẽ dicẽdi vitã ꝯcurrũt necessario
ꝙ res sint i deo q̃ʒtũ ad potẽtiã: noticiã ⁊ vo
lũtatẽ ꝓducẽdi. Sʒ h̃ ñ põt stat̃ ƀʒ Aug. fili9
eni vt ipſe dicit. vj. de tri. ẽ ars plena omniũ
rõnum viuẽtiũ: ſed ꝯſtat ꝙ nõ iplet̃ niſi rõ-
nibus infinitis: ergo ifinite rõnes reꝝ viuũt
i deo. ergo nõ ſolũ entiũ vel futuroꝝ ſed ẽt
omniũ poſſibiliũ. Et iteꝝ Aug. in li. lxxxiij.
q. dicit ꝙ rõ ẽ. ẽt ſi nunq̃ʒ aliqd ꝑ illã fiat. ſed
ꝯſtat ꝙ rõ i mẽte artificis viuit: nõ q: res ex
tra ꝓducit̃. viuit eni ẽt ſi res corrũpat̃: ⁊ exte
rius eẽ oĩo nihil facit ad vitã. Et iõ pʒ ꝙ nõ
ſolũ pñtia vel futura viuũt in deo. Et ꝑꝑ
ea aliter dđ. ꝙ res tripl̃r sunt i deo: videlicʒ
vt i pñcipio ꝓducẽte. ⁊ ſic sunt i rõne poten
tie: vt in exẽplari exprimẽte: ⁊ ſic sunt i rõnẽ
noticie. Et vt in fine ꝯſeruãte. ⁊ ſic ſũt i rõe
volũtatis. Pžio mõ q: in pñcipio ꝓducente
cũ totũ ex nihilo ꝓducat ds. nihil oĩo sunt.
nec vita nec aliquid. Q: ṽo sunt in deo tan
q̃ʒ in fine ꝯſeruãte cũ ꝯſeruent̃ ƀʒ eẽ ꝙ hñt
ſic sunt q̃dã vita q̃dã nõ. vñ q̃dã tñ sunt: q̃ʒ-
tũ sunt ⁊ mouẽtur: q̃dã vt hoĩes ⁊ sunt ⁊ mo-
uent̃ ⁊ viuunt. Q: ṽo sunt vt in exẽplari ex
primẽte: ſicut sunt in ipſo vita. Et quia non
ſolũ in illo exẽplari exprimunt̃ entia. ſʒ etiaʒ
oĩa cognoſcibilia deo. iõ oĩa sunt in deo vi-
ta q̃ in ipſo sunt. Et ideo dicit beat9. Jo. qđ
factũ est in ipo vita erat ⁊ ſic pʒ ꝙ esse i deo
attendit̃ ƀm triplex genus cãe. ⁊ ſil̃r pʒ q̃uo
rõne potentie. ⁊ noticie. ⁊ volũtatis ⁊ ſoluit̃
illa qđ ƀm ꝙ genus cãe. vel ƀm quã triuʒ cõ
ditionum dñr res eẽ in deo. pʒ etiã q̃ dñr in
deo vita. ſ. oĩa q̃ ſũt in ipo tanq̃ʒ in exẽplari.

Ad illud. gͦ ꝙ obijcit̃ qđ i deo mouemur
⁊c. intelligendũ ẽ q̃ʒtum ad tertiũ modum
eſſendi in deo. ſ. ꝑ ꝯſeruatõem. deus eni cõ-
ſeruat in nobis vitã ⁊ oꝑatõeʒ ⁊ eſſentiã. ⁊
q̃ʒtum ad hoc intelligit dictũ illud verbum.

Ad illud. ꝙ obijcit̃ rõne cui9 dicunt̃ i dđ
vita. dđ. ꝙ rõe potẽtie ⁊ noticie simul. q: iſta
duo ꝯcurrũt ad rõem exẽplaris. non eni est
exẽplar de9 niſi eoꝝ q̃ cognoſcit ⁊ pt. Ad
illud. ꝙ obijcit̃. ꝙ res in illo exẽplari repže-
ſentant̃ vt ſũt. dđ. ꝙ veꝝ ẽ tñ nõ opoꝛtet ꝙ
rõ repñtatiõis ſit talis oĩno q̃le est repſenta-
tum ſicut ſup̃ oſtenſum ẽ. Et iõ ſicut coꝛpo-
raliũ ẽ ydea ſpũal̃. ita nõ viuentiuʒ viuens.

Ad illud. quod vltimo querit̃ quare ma
gis dñr res esse in deo vita q̃ʒ alia. dđ ꝙ q̃ʒ
uis pžedictũ v̄bũ multas hẽat expões: ꝙ di
cit̃ ꝙ factũ ẽ in ipſo vita erat: tñ ſpãl̃r circa
h̃ v̄bũ ꝯſideranda est veritas dicti: ⁊ ratio
dicendi. veritas dicti: vt dicit Aug. est quia
omnes res facte a deo. vel etiam poſſibiles
fieri habent rationes in deo per quas intel
liguntur. que quidem rationes viuere dicũ
tur. quia sunt in ſubſtantia viuente ſecundũ
quod viuens. ⁊ sunt etiam ratio intelligẽdi
qui est actus vite. ⁊ ideo in artifice creato di
cuntur viuere. ſed in deo non tñ dicunt̃ vi-
uere. ſed etiam ipſa vita. quia ipſa ratio co-
gnoſcendi in deo est ipſa intelligẽtia. Ra
tio autem dicendi fuit hec. cum eniʒ res ha
beant esse in deo. ⁊ ẽt in vniuerſo. ⁊ diuerſi

mode.q: aliq̄s ꝓprietates hn̄t ꝫm exn̄tias in
mūdo q̄ nō cōpetūt eis ꝫm ꝙ sunt i deo. iō n̄
solū dixit. ꝙ fcm̄ est i ipso erat. ſ; vita: vt oēs
ille ꝯditiōes excludēnᷣ. Creature eni i mun
do hn̄t esse corpale: variabile ⁊ corruptibile
Qm̄.n. vita ē actus spūal'. ⁊ cōtinuus fluēs
ab ente q̄eto ⁊ sempiterno: ꝑfecte dcm̄ est ꝙ
res in deo sint vita: vt ꝑ spūalitatē excluda-
tur corporeitas .ꝑ q̄etē varietas ꝑ simplici-
tatem corruptibilitas.

s Cōo q̄riᷣ vtrū res verius sint i deo
q̄3 in vniuerso siue i ꝓpo gnē. Et ꝙ
v̄ius sint in deo vr̄ ꝑ Aug.v. sup ge
ne. ad lit. oīa prius q̄3 fierēt erāt i noticia fa
ciētis. ⁊ vtriq3 ibi meliora vbi eterna: vbi ve
riora ⁊ icōmutabilia. Jtē vnūq̄dq3 sicut se
h3 ad esse: ita ad cognitionē: sed creature ve
rius cognoscūtur i deo q̄3 i ꝓpo gnē. ergo: ⁊
verius sunt i deo. Jtē oē q̄d est in aliquo
ē in eo ꝑ modū eius i quo ē: sed deus ē in ifi-
nitū nobilior mūdo. ergo i infinitū nobiliori
⁊ veriori mō sunt res in deo q̄3 in vniuerso.
Jtē nobilius ⁊ verius est eē vite q̄3 nō vi
uētis: sed oīa viuunt in deo vt s̄ mōstratū
est. nō aūt i gnē ꝓpo. g̊ ⁊c̄. Contra. verius
ē res vbi ē simplr. q̄3 vbi est solū ꝫm q̄d: sed
in deo solū dᷣ esse ꝫm quid: q: non seq̄ᷣ. Asi
nus ē in deo. g̊ asinus est. sed in ꝓpo genere
simplr. ergo ibi verius. Jtē verius ē res
vbi est ꝫm pricipia intriseca ⁊ ꝓxima q̄3 vbi
ē in ꝑncipio extriseco ⁊ remoto. sed res i mū
do sunt ꝫm ꝑncipia itrinseca. in deo aūt vt i
ꝑncipio extriseco. g̊ ⁊c̄. Jtē verius ē res
vbi est ꝫm ꝓpa3 entitatē: q̄3 vbi solū ꝫm sili
tudinē: sed i deo ē hō ⁊ lapis ⁊ alia ꝫm simitu
dinē ergo ⁊c̄. Rn̄. dō ꝙ triplex est exn̄tia
rerū. s. in exn̄ti eterno: ⁊ in itellectu creato. ⁊
in ipso mūdo. Et i exēplari eterno ⁊ in itel-
lectu creato sunt res ꝫm simitudinē. i ip̄o mū
do ꝫm ꝓpriā entitatē. Qn̄ ergo queriᷣ i quo
sint verius. h̄ dupl'r pōt queri. Aut ita ꝙ fi-
at ꝯparatio eiusdē rei ad se: ꝫm diuersum mo-
dū exn̄di. vt sit sensus vbi lapis verius: h3 eē
vel cū est i cognoscēte ⁊ ꝓducēte: vel cū est i
se. Et h̄ mō cōcedendū est ꝙ verius ē vnaq̄
q3 res i ꝓpo genere q̄3 in deo: sicut ꝓbāt rō
nes ad h̄ adducte. Alio mō pōt fieri ꝯpa
tio rei ad suā simitudinē. vt sunt sensus q̄onis
quid h3 eē verius ⁊ nobilius. vtrū ipsa res l'
eius simitudo. Et hoc mō simpl'r ꝯcedendu3
ꝙ simitudo rei: verius ⁊ nobilius eē h3 in deo
q̄3 ipsa res i mundo rōne eius ꝙ ē: q: ē ipse
deus: ⁊ ꝯcedende sunt rōnes ad h̄ inducte.
Adhuc simitudines reꝝ i itellectu creato. ve
rius ⁊ nobilius hn̄t eē q̄3 res in vniuerso vt
dicit Aug. de trinitate. nō rōne eius ꝙ sunt:
sed rōne eius in quo: q: sunt nobiliori ⁊ spūa
liori mō simitudines i intellectu cognoscente
q̄3 sint ipse res in mundo ꝯtente. ⁊ sic patent
rōnes ad vtrāq3 ꝑtē. Tn̄ ad illud argumē
tū q̄d fit de ꝯparatōne eē ad cognoscere. dō ꝙ
illud gnāl'r itellectū: ꝙ res ibi ē verius vbi
veri⁹ cognosciᷣ: nō h3 veritatē. Cōtingit ei3
cognoscere ꝙ nō est. ⁊ iō sicut ad cognosci n̄
seq̄ᷣ eē: ita nec ad v̄e cognosci. v̄e eē: nec ad
verius cognosci v̄ius eē. Qn̄ ergo dᷣ ꝙ vnū
q̄dq3 sicut se h3 ad eē: ita ad cognitionē: hoc
itelligiᷣ: q: eadē ꝑncipia: q̄ sunt ꝑncipia eēn
di: sunt ꝑncipia cognoscēdi: sed cum ꝑncipia
eēndi ꝯferūt eē ꝑ seipsa. sed cognitionē non
ꝯferūt ꝑ se: ſ; ꝑ suas simitudines.

Ertio loco ē q̄ō de tertio articulo. s.
t de gnālitate existētie rerū i deo. Et
circa h̄ q̄runᷣ duo. Primo q̄ritur
vtrū mala sint in deo. Scōo vtrū i dō sint
iperfecta: ꝫm ꝙ hmōi.

Uod aūt mala nō sint i deo. vr̄ Au
q gu. de li. arbitrio. Jn tm̄ res recte vi
tuꝑanᷣ: inq̄3tū eaꝝ vituꝑatio artem
in q̄ facte sunt videt. vt h̄ in eis vituꝑet. ꝙ in
arte nō videt. si ergo vituꝑanᷣ q̄3tū ad mali
tiā siue inq̄3tū mala. ⁊ h̄ videnᷣ in deo. g̊ h̄
mō nō sunt in deo. Jtē oē ꝙ ē in deo ē ex
ipso: ⁊ ꝑ ip̄m vt dicit Aug. ⁊ magr̄ i littera:
sed mala nunq̄3 sunt ex deo: nec ꝑ deū. ergo
nec i deo. Jtē oē ꝙ ē in deo. aut ē sicut in
ꝑncipio ꝓducēte: aut sicut i exēplari exꝑmē-
te: aut sicut in ꝯseruāte. Sed ꝯstās est ꝙ tres
nō ē ꝑncipiū ꝓducēs mala: nec ēt ꝯseruans.
Jtē nō ē exēplar exꝑmēs: q: rō exēplaris
attēdiᷣ ꝫm assīl'atiōnē: sed dei ad malū nulla
ē assīl'atio. g̊ mala nullo mō sūt i deo. Jtē
q̄3to aliquid meli⁹ ē: tāto magis distat a ma
lo: sed deus est optimus: quo nihil meli⁹ pōt
cogitari. g̊ tāta distātia differt q̄3ta nulla ma
ior pōt cogitari. sed magis distat a malo: ꝙ

nec hꝫ ꝟitatē malitie nec siłitudinē: quā ꝙ hꝫ saltē siłitudinē: ⁊ i quo nullo ē malū: q̄ꝫ i quo aliquo mō ē. ergo ⁊c. Cōtra. oē ꝙ cognoscit ab aliquo q est sua cognitio ē in illo tāq̄ꝫ i cognoscēte. sed ꝺs cognoscit mala: q꞉ ea punit ⁊ reprobat. ⁊ ꝺs ē sua cognitio. ḡ mala sūt i deo. Minor: pꝫ. Maior: siłr: q꞉ oē cognitū ē in cognitiōe. si ergo idē ē cognitio ⁊ cognoscēs. si ergo ē in cognitiōe ⁊ in cognoscente. Itē oē ꝙ cognoscit i aliquo ē in illo i quo cognoscit: sed mala cognoscūtur i deo. ḡ sunt in deo. ꝓbatio minoris. Mala cognoscunt a deo ꝯstat: aut itra se: aut extra: nō extra ħ ꝯstat: q꞉ diuinus aspectus nō stat extra. tūc eiꝫ indigeret alio ad cognoscēdū. Et iteꝝ angeli cognoscūt mala i deo. Vn̄ Aug. sup genesiꝫ ad lr̄aꝫ. Angeli vidēt i illo bona nr̄a q̄ eis placēt: ⁊ mala nr̄a q̄ eis displicent. Itē oē ꝙ cognoscit in aliquo ⁊ nō p accn̄s. est aliquo mō in illo: sicut i exēplari: sed mala cognoscūtur a deo: sed nō p accn̄s: q꞉ nihil per accn̄s cognoscit: sed oīa p se. ergo mala sunt in deo. Itē oē ꝙ cognoscit ab aliquo non p priuationē: cognoscit p siłitudinē: ⁊ ideꝫ sꝫ i deo nō cadit cognitio p priuationē. q꞉ nulla pōt in illo exēplari eē priuatio cum sit actus purus. ḡ si cognoscit mala cognoscit non p ꝑuationē: sed siłitudinē: sed siłitudinē ē idea i deo. ergo mala hn̄t ideaꝫ i deo. Rn̄ ꝺꝺ. ꝙ mala a deo cognoscunt: nō tn̄ in deo existūt ꝭm ꝙ mala: q꞉ sic loqmur in ꝓposito. Ideo i q̄ꝫ cognoscūtur: q꞉ sicut rectū est iudex sui ⁊ obliqui. sic summa ꝟitas: ⁊ lux ⁊ actus. est rō cognoscendi. nō tm̄ ꝟitatem ⁊ lucē ⁊ actum. sed ēt obliquitatē tenebrā ⁊ priuationē. Vn̄ lux seipsa tenebrā cognoscit. nō sunt aūt mala in deo. qm̄ illa dicunt eē in deo. ad q̄ ꝯpatur ꝺs ꝭm aliqꝺ genus cāe. ⁊ maxime ꝭm genus cāe formalis ⁊ exēplaris. Malū aūt nō hꝫ deū ꝓ cā nec ꝓ exemplari. q꞉ malum rōne malitie dicit solū priuationē. Exēplar autē ꝭm ꝙ hui⁹ dicit assiłationē. Qm̄ igit ꝑuatio ꝭm ꝙ h⁹ nulli est assiłabilis. hinc ē ꝙ nec malum nec falsitas hꝫ ideā in deo. suum aūt oppositum est assiłabile. vnde cum vno ⁊ eodem cognoscat deus bonū: ⁊ malū sibi ⁊ oppositū. bonū cognoscit ꝭm rōnem assimulationis. ⁊ iō bonum est in deo vt in exemplari. ⁊ vt cognitū per se ⁊ p modū pōnis. Malum aūt cū cognoscat a deo nō habꝫ ab ipso ideam. iō non est in deo q̄ꝫuis sit i dei cognitione: q꞉ q̄ꝫuis cognoscat a deo. non cognoscit per ideā sui sed boni. cuius ē priuatio. ⁊ iō ꝺr cognosci p accn̄s ⁊ per ꝑuationem.

Ad illud ergo ꝙ obijcit ꝙ malū est in dei cognitione. ⁊ cognitio ē ꝺs. ḡ ⁊c. ꝺꝺ ꝙ hic ē fallā ꝭm accn̄s. q̄ꝫuis eni idē sit cognitio dei ꝙ deus. tn̄ aliud ꝯnotat. sicut potētia ⁊ sapiētia. Vn̄ sicut nō sequit est in dei noticia. ḡ ⁊ i potētia. imo ē ibi accn̄s ⁊ ꝯn̄s. sic ⁊ in ꝓposito. Ad illud ꝙ obijcit ꝙ malū cognoscitur in deo. ergo ē in deo. ꝺꝺ. ꝙ nec illud sequit. plus eni dicit eē in deo q̄ꝫ cognosci a deo. vł in deo. Cum eni ꝺr aliqd cognosci a deo. p ħ intelligit ꝙ ꝺs sit rō cognoscēdi illud. sꝫ cū addit ꝙ hoc sit i deo significat ꝙ deus sit rō cognoscendi vt exēplar. ⁊ per assimilationē ⁊ iō ē ibi ꝯn̄s. Ad illud ꝙ obijcitur ꝙ cognoscit nō p accn̄s mala ⁊c. ꝺꝺ. ꝙ cognosci p accn̄s. ħ est dupłr. aut a parte cognoscentis aut cogniti. In deo nulla cadit cognitio per accn̄s a parte cognoscentis: q꞉ oīa cognoscit seipso. cadit tn̄ a parte cogniti. qm̄ aliqd cognscit per siłitudinē suam vt bonū aliquid p siłitudinē sui oppositi. ⁊ ita est ibi per accn̄s nō in decurrendo. sed i assiłando. cuꝫ eni ꝺs cognoscit malū nō intelligit assiłari ei sꝫ suo opposito. Siłr soluēdū est de priuatione: q꞉ cognoscere per priuatōeꝫ est duplicit aut ita ꝙ sit priuatio in ꝟtute cognoscente. sicut cognoscit aliqs silentiū ⁊ tenebrā p aurem ⁊ oculum. ⁊ sic ponit i ꝑfectionē. Aut ita ꝙ sit priuatio i cognito nō i cognoscente: sicut lux cognosceret tenebrā sic hr̄et vim cognitiuā sonus silentiū. ⁊ sic cognoscit deus: qm̄ est actus purus ⁊ lux ⁊ veritas.

s Ecundo queritur vtrum imperfecta ꝭm ꝙ huius sint in deo. ⁊ videtur ꝙ non. quia mala vt mala non possunt habere similitudinem est summo bono. ergo pari ratione. cum imperfecta nō habeant similitudinem cum perfectissimo non erunt in deo. Item illa sola sunt in deo que possunt esse a deo ⁊ per deum: sed imperfecta a deo non sunt. quia dicitur deuteron. xxv. dei perfecta sunt opera. Item specialiter obijcitur de materia

⁊ passione. diuersitate. ⁊ ꝯpositiõe. Cuȝ eni exẽplar sub rõne exẽplaris sit forma. sit act⁹ purus. ⁊ ita oĩo simplx. vr̃ ꝙ rõnes materie ⁊ passionis. ⁊ diuersitatis ⁊ ꝯpositionis repugnẽt exẽplari. ⁊ si hoc cũ nihil dicat̃ esse i deo nisi rõne exẽplaris. pȝ ⁊c. Item sicut veritas ⁊ bonitas est gnãlis ꝯditio entiũ. ita ⁊ vnitas. ſȝ oppositũ veritatis nõ hȝ ydeaȝ in deo silr̃ ⁊ bonitas. ergo pari rõne oppositum vnitatis. Sȝ oppositũ vnitatis ẽ multitudo ergo ⁊c. Contra. Aug. ad nẽbridiũ. qui totũ ꝯdidit nõ potuit ⁊ partiũ nõ hr̃e rõnes. ergo cũ ptes sub rõe partiũ sint impfecte. pȝ ꝙ hȝ rõnes imperfectoꝝ. Itẽ oĩs diuina cognitio ẽ a priori. cũ ergo in omni creatura pri⁹ cadat rõ impfecti ꝗ̃ pfecti vt mẽ ꝗ̃ forme. pncipioꝝ ꝗ̃ pncipiati. partiũ quã totius. ergo p prius hec cognoscit de⁹. ergo si pfectã hẽnt ydeam in deo. necesse ẽ ꝙ hẽant etiã impfecta. Itẽ diuinũ exẽplar exprimit rẽ ſm totũ. alioqui nõ pfecte cognosceret. ergo ꝗcquid est de re hȝ exẽplar. ſȝ mã est de rei ꝯstitutõe ⁊ imperfecta de ꝯstitutione pfecti. ergo ⁊c. Itẽ oĩs effectus assimilat̃ sue cãe aliqua assiłatione. ſȝ minima assiłatio sufficit ad rõnem exẽplaris ergo omne ꝙ est a deo. hȝ ydeã in deo. p ꝗ̃ prius ꝗ̃ fiat est in deo. ſȝ mã ẽ a deo ⁊ passio ⁊ ꝯpositio ⁊ diuersitas. qꝛ oĩa dñr ens. ergo oĩa sunt in deo. R. ad hoc dixerunt aliqui ꝙ impfecta nõ sũt in deo. nec cognoscunt̃ a deo per aliq̃ȝ ydeam ꝓpriam. ſȝ per ydeã suoꝝ oppositoꝝ. vt mã per ydeã forme. passio p ydeam actus. multitudo p ydeam vnitatis. Sed illud stare nõ põt. cũ eniȝ ista oĩa dicãt aliq̃ȝ entitatem. ⁊ ita veritatẽ. de necessitate aliq̃ȝ assiłationem hẽnt ad primã veritateȝ. ⁊ ita rõne exẽplaritatis. ⁊ iõ necessario sunt in deo. Propterea intelligendũ ꝙ cũ q̃ritur vtrũ impfecta hẽant ydeã i deo. hoc duplr̃ põt intelligi. aut rõne ipius ꝙ subest. aut rõne impfectiõis. Si rõe impfectõis. cũ imperfecto sit priuatio. ⁊ ꝑuatio nõ dicat ens nec qd a deo. nec assiłabile. sic nõ hȝ ydeam. Si aũt rõne eius ꝙ sub est. sic mã dr̃ quid impfectũ. ⁊ materiã aliq̃ȝ eẽntiã dicit. sic hȝ ydeam. sed nõ impfectã ſȝ pfectã. qm̃ sicut nõ viuentiũ est ydea viuẽs. ⁊ corporaliũ spũalis sic tpaliũ eterna. ⁊ impfectoꝝ pfecta. neq̃ȝ tñ maloꝝ ẽ ydea bona. vñ notandũ ꝙ ydea sicut supdictũ fuit in q̃ōe de ydeis. dicit assiłatõȝ extra gen⁹. pri⁹ aũt assiłatõ est in rõe entitatis i deo. Omne igit̃ ꝙ de se dicit̃ rõeȝ entitatis. siue sit ꝯpositũ siue iperfectũ. siue mãle siue passibile. siue i actu siue i potẽtia. põt do assiłari ⁊ ꝓduci. ⁊ iõ hȝ esse in deo. Qd aũt dicit priuatõem. hoc ipo ãmittit rõnem veri effectus ⁊ rõeȝ assiłatõis. ⁊ iõ falsitas ⁊ malitia ydeã nõ hẽnt. nec sũt i deo. nec a do. Ex his pȝ ꝙ impfecta sunt i deo. patẽt etiã q̃sita

Qd eni obijcit̃ de malo pȝ ſ̃lo. qꝛ maluȝ dicit simplr̃ ꝑuatõȝ in eo ꝙ malũ. nõ sic impfectũ. Ad illd. ꝙ obijcit̃. ꝙ impfecta ñ sũt a deo. dd. ꝙ iperfecta ſm id ꝙ sũt a deo sũt lȝ in eis nõ remaneat impfectõ. qꝛ de⁹ pficit.

Ad illud. ꝙ obijcit̃. ꝙ nõ hẽnt assiłatõeȝ. dd. ꝙ q̃uis nõ hẽant in spãlib⁹ ꝯditõnibus hẽnt tñ in gnãlib⁹. ⁊ hoc sufficit. oĩa eni hẽnt rõem boni. ⁊ pulchri. ⁊ entis. Ad illd. qd obijcit̃. de opposito vnitatis. dd. ꝙ nõ est silr̃ nã vnitas saluat̃ in multitudine. non sic bonitas in malicia. nec veritas in falsitate. qꝛ ille sunt priuatões. nõ sic aũt vnitatis priuatio ẽ multitudo. ⁊ ideo patet totum.

Pt̃ ista sũt dubitatões circa lr̃aȝ. ⁊ ꝑmo de hac solõne magr̃i. q̃ dicit ꝙ cognitio dei ẽ eius eẽntia. nec tñ oĩa q̃ sũt in cognitiõe sũt in eẽntia. vr̃ eni male dicere qm̃ hoc augmẽtũ vr̃ necessariũ. Si aliqua duo sũt oĩo eadẽ. si aliqd ẽ in vno. ⁊ in alio. Si dicas ꝙ differũt penes ꝯnotata. vr̃ falsum. qꝛ dei pſciẽtia nõ ꝯnotat. vel si dicas ꝙ pſcia ꝯnotat. obijcit̃. de hoc noĩe de⁹ ꝙ nõ cõnotat. ⁊ tñ oĩa dñr eẽ in deo. ergo pari rõne ⁊ i eẽntia. Preterea. ꝯ magr̃uȝ vr̃ eẽ verbũ Ansel. i monol. ꝙ cr̃atura i creatore ẽ creatrix eẽntia. ergo vr̃ ꝙ vẽ sint i dei eẽntia. R. dd. ꝙ hoc ꝑpositio in. aliqñ ꝯnotat inherentiã vt si dicat̃ accidẽs in ſbo. Aliqñ notat idẽtitatẽ. vt si dicat̃ ydee reꝝ sũt in deo. qm̃ sunt de⁹ nõ a deo. Aliqñ notat cãlitatẽ. vt si dicatur. creature sũt in ipo deo. ⁊ põt hoc ꝑpositio dici. ſm quattuor gnã causaꝝ. ſȝ in deo non dr̃. nisi ſȝ tria. Qm̃ ergo cã dicit̃ respectũ ad cr̃aturã ſm rõeȝ intelligẽdi. iõ hoc ꝑpositio. in. hȝ ꝙ dicit̃ cãlitatẽ. nõ addit̃ nisi termis dicẽtib⁹ respectũ ad creaturã. Et qm̃ nomẽ ſbe vł nẽ vel eẽntie ñ dicit respectũ. iõ si dicat̃. cr̃ature sũt i dei ſba. hoc ꝑpositio in. aut notat idẽtitatẽ aut inherẽtiã. quoꝝ vtrũq̃ falsuȝ ẽ. ⁊ iõ tales locutõe s nõ recipiũt̃. ⁊ in illo argu

mēto ē sophisma ꝫm accidēs. iō dic̄ magr̄ ꝙ
nō valet: q̄zuis eni idē sint re differūt tñ in
mō significādi ꝛ itelligēdi. Ad illō ꝙ obij
cit ꝙ de⁹ nō dicit respectū. dō. ꝙ falsū ē. q̄
ipponit ab actu quē hꝫ ad creaturā sicut dic̄
Dam̄. vñ bñ dr̄ dñs crāturaꝝ. Ad illō. qō
obijcit. ꝙ creatura i creatore ē creatrix eēn
tia. dō. ꝙ creaturā i creatore eē. est ydeā siū
silitudinē ei⁹ apud deū eē. ꝛ Ansel. vult dicē
ꝙ illa silitudo ē creatrix eēntia nō ꝙ illa crā
tura sit eēntia. vñ bñ ꝯcedendū ꝙ ydee reꝝ
sunt i diuia eēntia. q̄ eni notant idētitatē. ꝛ
vere. sꝫ h̄ nō pōt dici de creatura ꝫ eē ꝙ hꝫ
in ꝓprio gnē. Ité q̄rit de hoc ꝙ dicit. ꝙ il
la esse in deo. itelligūtur q̄ ex ipo ꝛ p ipꝫ ꝛc.
vr̄ eni maledicere q̄ cū talia nō sint nisi pñ
tia. g̃ in deo nō sūt nisi ea q̄ pñter existūt ꝙ ē
manifeste falsuꝫ. ꝛ ꝯ Aug. q dicit ꝙ res sūt
in deo ab eterno. Si tu dicas. ꝙ accipit eē in
deo vt in ꝯseruāte. q̄ sic accipit apostol⁹ i p
fata auctoritate. ex ipso. ꝛ per ipsum. ꝛ in ip
so. tunc nihil facit ad propositum. quia magi
ster accipit esse in. ꝫm quod dicunt res esse
in deo eternaliter. Si tu dicas quod res ac
tualiter sunt ex deo. vel per deuꝫ ex tempo
re. sed habitualiter ab eterno. tunc ego que
ro. quare actualiter sunt in deo ab eterno
ꝛ non ex deo. vel per deum. R. dicenduꝫ
quod esse in deo vel per deuꝫ pōt accipi vl'
ꝫm aptitudinem. vel ꝫm actum. vel ꝫm ha
bitum. Si ꝫm actum. sic predicta auctoritas
non est intelligenda ꝓcise. quod illa sola sint
in deo que sunt ex deo. vel per deum. quia
multa deus cognoscit que sunt in deo. que
tam̄ nec sunt ex ipso. nec per ipsum nec erūt
Pōt iterum accipi secundum habitum ꝛ sic
adhuc non est intelligenda precise. quia mul
ta deus cognoscit. ꝛ potest facere que non
faciet. ꝛ tñ sunt in ipso. nec vnq̄z erūt ex ipo
nec p ipm. pōt iteꝝ itelligi ꝫm aptitudinē. ꝛ
tūc ꝓcise hꝫ veritatē. q̄ nihil ē in deo. nisi sit
aptū esse ex ipo ꝛ p ipm. ꝛ sic valet ad ꝓposi
tū. ꝛ itelligit magr̄. ꝛ p hoc excludunt mala
q̄ de⁹ nō pōt facere mala. nec mala possūt
esse ex ipso nec per ipsum. Quod querit
quare non dicuntur res eternaliter esse ex
deo. ꝛc. dō. quod non est simile. quia alie ꝓ
positiones significant per moduꝫ fieri. ꝛ mo
tus. ꝛ actus. sed hec prepositio in per modū
qetis. ꝛ q̄m deus nō fecit nisi ex tpe. nec fuit
cā actualiter causans. nisi ex tpe licet habi
tudinalr̄ ab eterno. iō magis dicunt res etē
naliter in deo q̄z ex deo. Item querit de
ista ratione magistri qua dicit. ꝙ mala non
sūt in deo. q̄ deus nō cognoscit ea p appro
batōem. vr̄ enim male dicere. q̄ approba
tio respicit voluntatē. sed eē in deo ab eter
ño respicit exēplaritateꝫ. ergo noticia appro
batōis nihil ad hoc facit. Item magr̄ vr̄ ñ
sufficiēs. in diuisiōe diuine cognitiōis. q̄ sic
bona cognoscunt noticia approbatōnis. ita
mala noticia reprobatōis. Ité approba
tio aut addit aliqd sup̄ noticiā simplr̄: aut nō
Si nō: ergo non dꝫ distinguē noticiā. ꝛ noti
ciam approbatōis. Iteꝝ si nihil addit. er
go sicut sunt in deo q̄ cognoscit approbādo.
ita etiā illa q̄ cognoscit simplr̄. Si aliqd ad
dit. ergo vr̄ ꝙ diuina noticia sit ꝯposita. Si
dicas ꝙ addit ꝫ intellectū. sꝫ intellectus nr̄
non capit res eē in deo. ergo nec noticia ap
probatōis. R. dō. ꝙ approbatio sup̄ co
gnitōem ꝫm intellectū. addit bñplacitum vo
luntatis. hoc aūt bñplacitū. ꝯnotat bonita
tem in eo respectu cui⁹ est. q̄ deo nō placet
nisi bonum. ꝛ omne bonū in quātuꝫ hi⁹. deo
sile est. Si ergo ydea dicit rōem cognoscēdi
ꝫm assimilatōeꝫ. oia que deus cognoscit no
ticia approbatiōis sunt in ipo. Sed notādū
ꝙ approbatio pōt ꝯnotare bonitatē in actu
ꝛ sic nō est ꝓcise veꝝ. ꝙ omne qō est in deo
sit cognitū noticia approbatiōis. pōt iterum
ꝯnotare bonitatem in potētia. sicut exēplar
ꝯnotat rei entitatē. nō q̄ sit. sed q̄ de⁹ pōt
eaꝫ facere. ꝛ sic nihil est in deo. nisi ꝙ cogno
scit noticia approbatōis. q̄ sic cognoscit om
ne bonū. ꝙ est vel pōt facere ꝛ illius hꝫ exē
plar. ꝛ iō illud tm̄ ē in deo. Qō ergo. obi
cit qō voluntas non facit ꝙ sint in deo. dō.
ꝙ hoc nō est. q̄ voluntas actu. sed q̄ deus
nihil potest facē. ꝙ nō approbꝫ tanq̄z bonū
vñ approbatio potius dicit ibi iudiciū rōis
q̄z affectum voluntatis. Qō q̄rit si addit
dō. ꝙ addit a pte nr̄i intellectus. ꝛ a pte cō
notati. a pte ipius dei nō. Non sic aūt addit
reprobatio. ꝛ ideo magister non ponit noti
ciam reprobatōis pro mēbro. Ité querit
de hoc ꝙ dicit Ambrosius. Eandē vim ha
bent hec oia. s. ex ipso ꝛ per ipꝫ ꝛ in ipso obij
citur enim q̄ si habēt eandē viꝫ. g̃ vr̄ ibi eē
inculcatō verboꝝ. Ité aut accipit esse in

exéplari. aut sicut in cā ɔseruāte. Si tanq̃z i
exéplari. ɔstat q̄ aliud est esse in ipo ⁊ ex ipo
sicut p̄ostensum est. Si tanq̃z in ɔseruāte. ad
huc aliud est p̄duci aliud ɔseruari. Itez si
eandé viz hént. sicut ex ipo appropriat̄ pr̄i
ita pōt appropriari filio ⁊ silr̄ pr̄i erit appro
priare in ipo. R̄. dō. q̄ est loq de illis tri-
bus circūloeutionib⁹. q̃ztuz ad illud q̄ signi
ficāt. aut q̃ztum ad ordiné qué ɔnotant. Si
loq̄mur q̃ztum ad illud q̄ significant. sic oia
dicunt̄ esse ex deo tanq̃z ex p̄ncipio p̄mo nō
aliunde moto. Oia dn̄r esse p̄ deū tanq̃z p̄
p̄ncipium sufficientissimū. q̄ð oia agit per se
ipm. Oia dicunt̄ eē in deo tanq̃z in p̄ncipio
infinito. q̄ nō pōt facere aliqd extra se. sȝ oia
ambit eius virt⁹. ⁊ in his trib⁹ circūlocutio
nibus significat̄ q̄ deus est p̄ncipiū p̄muz. ⁊
sufficiētissimū. ⁊ infinitissimū. Et q̄ꝛ oia hec
in deo sunt vnū ⁊ ɔueniūt trib⁹. iō q̃ztuz ad
significatū dicit Ambrosi⁹ q̄ hént eandé vi
nec tñ est iculcatio. q̄ꝛ idé importāt ƀm rōem
intelligédi. Si aūt loq̄mur q̃ztū ad ordinem
qué ɔnotāt p̄positionū hitudines. sic sūt ap-
propriata trib⁹. q̄ꝛ ex ipo. dicit rōem p̄mi. ⁊
per ipm. dicit rōem medij. ⁊ in ipo. dicit rōez
vltimi siue qetatiui. Iō ex ipo appropriat̄ p̄
sone pr̄is. q̄ est p̄ma in trinitate. p̄ ipm appro
priat̄ filio. q̄ est p̄sona media. ⁊ in ipo spūi. s.
q̄ est p̄ sona tertia. Et ex his patét obiecta.

T qm̄ demōstratū é ex p̄te. q̄ūo oia
dicant̄ esse in deo. Sup̄ egit magr̄.
q̄ūo oia sunt in deo. hic ƀo agit q̄ūo
de⁹ sit in reb⁹ ⁊ in locis corporalib⁹. Et qm̄
ad eē in loco ⁊ in re mutabili. sequit̄ mutatō
in eo q̄ in illo é. iō agit ƀo de dei imutabili-
tate in loco. j. di. eadé vltra mediū ibi. Cum
q̄ȝ diuia nā. ⁊c. Prima p̄s tres h̄ȝ p̄tes. In
p̄ma narrat. q̄ūo deus é in locis ⁊ reb⁹ ⁊ per
auctoritates ɔfirmat. In ƀa nitit̄ dictoꝝ a-
perire intelligentiā ibi. Q̄ūo aūt deus hitat
in bonis ⁊c. In tertia oñdit intellect⁹ nr̄i ad
hoc capiendū insufficientiā ibi. Ex p̄dictis
p̄ȝ. q̄ de⁹ vbiq̄ȝ tot⁹ é. Prima p̄s tres h̄ȝ ƀȝ
tria capl'a. In p̄ma oñdit modos eéndi deū
in reb⁹. In ƀa vero ɔfirmat auctoritatibus
q̄ de⁹ est vbiq̄ȝ p̄ eéntiā ibi. Ne aūt ista q̄ꝛ
capacitaté humane itelligētie. ⁊c. In tertia
oñdit q̄ deus in sol' scis hitat per grām ibi.
In scis vero hitat in q̄bus ⁊c. Q̄ūo aūt
de⁹ hitat. hec est ƀa p̄ticula in q̄ excitat ad

dictoꝝ intelligentiā. ⁊ hec h̄ȝ tres p̄ticulas.
In p̄ma rōnabilr̄ manuduc. In scōa stultā
rōem excludit ibi. Sciendū est etiā q̄ꝛ vt ait
Aug. In tertia in admiratōez erigit ibi. Il-
lud quoq̄ȝ mirabile est sacraméta eni diuina
magis sūt admirabilia q̃z itelligibilia. Ex
p̄dictis p̄ȝ q̄ de⁹ vbiq̄ȝ tot⁹. Hec é tertia p̄ti
cula. in qua oñdit insufficientiā ad cognoscé
dū q̄ūo de⁹ est vbiq̄ȝ p̄ eéntiam. ⁊ hec p̄s h̄ȝ
tres p̄tes ƀm tria capl'a. Primo eni ostédit
q̄ intellectus nr̄i nō sufficiūt. Scōo excludit
eos q̄ p̄sumptuose soluūt. ibi. Quidā tamen
imensa ingenio suo metiri. ⁊c. Tertio vero
abicit eos q̄ irrōnabilr̄ querunt ibi. Solet
etiā ab eisdem q̄ri q̄ūo de⁹ ⁊c. vbi ostendit
q̄ōnem eoꝝ friuolā esse. ⁊ rñsioné idigétiā.

D intelligentiā hui⁹ partis q̄ritur
de existétia dei vbiq̄ȝ. Et circa hoc
tria p̄ncistalr̄ q̄ñr. Primo querit̄
vtrū esse vbiq̄ȝ ɔueniat deo. Scōo vtrū
esse vbiq̄ȝ sit p̄prium dei. Tertio q̄lit̄ cō-
ueniat deo esse vbiq̄ȝ. Et q̃ztum ad pri-
mū. q̄ꝛ esse vbiq̄ȝ pōt distribuere p̄ oibus
rebus. ⁊ p̄ oibus locis. duo q̄ñr. Primo
queritur ðs sit in oib⁹ rebus. Scōo vtrū
sit in omnibus locis.

Q̄uod aūt sit in oib⁹ reb⁹ oñditur sic
p̄ ƀs in potétia p̄lia. q̃zto aliqd sim
plici⁹. tāto a p̄lib⁹ indiget̄. ⁊ in p̄li-
bus inuenit̄. sed de⁹ é simplicissimus in fine
simplicitatis. ḡ inuenit̄ in oib⁹. sȝ nō reperit̄
nisi vbi é. ḡ est in oib⁹. Ité q̃zto cā priori.
tanto vlior. ḡ cā prima é vlissima. sed q̃zto
aliqd vlius tanto influit in p̄la. ḡ cum cā pri
ma sit vlissima. influit in oia. sed oé q̄ influit
in aliqd. é illi p̄ñs ƀm virtuté. nusq̃z enim ⁊
nunq̃z opatur agés. nisi p̄ p̄ñtiam virtutis:
sed de⁹ p̄p suā simplicitaté est idé q̄ sua vir
tus. cū ḡ virtus dei sit in oibus. ⁊ ƀa é in oi
bus. Item hoc vr̄ p̄ impossibile. q̄ꝛ oé q̄
est in vna re limitata ita q̄ nō in alia. é limi-
tatuz. finitū. ⁊ artatū. sed ƀ é impossibile circa
ca deū. ḡ nō est i vna re. q̄n in oib⁹ sit. Itē
si deus é in vna re. ita q̄ nō in alia. aut p̄t eē
in illa in q̄ nō est. aut nō. Si non pōt. ḡ non
est omnipotens. Si potest esse ⁊ non est cuȝ
res non mutetur: ergo potest mutari. ergo si
deus non est in oibus rebus. aut non est oi
potens. aut non est imutabilis. quoꝝ vtrum
q̄ȝ est ipossibile. Cōtra. q̃zto aliqd magis

seiūgit a nā tenebrosa.tāto ē impmixtius ⁊
sub nobiliori luce cognoscit.ſʒ de⁹ clarissime
cognoscit.ğ maxime a nā tenebrosa seiūgit.
sed oīs creatura tenebra.ego de⁹ aut in nul
lis:aut in paucissimis ē reb⁹ creatis. Itē
q̄ȝto motor magis distat a mobili.tāto suffi-
ciētius mouet.vñ sufficienti⁹ mouet aīa quā
forma nālis.⁊ intelligētia q̄ȝ aīa.sed deus ē
motor ⁊ opator sufficientissimus.ergo sūme
distat ab omni mobili.ğ aut in nullis est re-
bus.aut in paucis. Itē omnis virtus vni
ta.plus est infinita q̄ȝ multiplicata.sed diui-
na virtus ē infinitissima.ğ vnitissima.ſʒ q̄ȝ-
to aliqd est magis vnitum.tāto minus diffu
sum.⁊ in paucioribus repertū ğ.⁊c. Item
q̄ritur que necessitas ē deum ponere in re-
bus oībus.vr̄ q̄ nulla ex parte dei.nobili-
tatis eni est in agente q̄ possit agere vbi nō
est. Similiter q̄ possit facere effectuʒ per se
stantem.alioqn opa dei sunt magis debilia.
q̄ȝ opa artificum creatorū.que saluātur ineē
ipis absentib⁹.ergo si nulla necessitas ē.vr̄
ergo esse superfluitas.sed impossibile est in
deo esse superfluitatem. ergo.⁊c. R.dō.
q̄ deus in oibus rebus est.sicut Dauid ipe
testatur dicēs.Si ascendero In celū tu illic
ex.⁊c. Necessitas aūt existendi deum in oi
bus sumitur.tū a pte pfectōnis ipius. tum a
parte indigentie rerū.a pte ipius.ppter sū-
mam imensitatem. ⁊ sūmam potestatem.⁊
vtriusqʒ rō.est sūma simplicitas.q: enim sū-
me simplex est ad nihil artatur ideo in oib⁹
inuenitur tanq̄ȝ imensum.q: sūme simplex.
ideo in infinitū virtuosissimū.⁊ iō virtus ei⁹
in oibus.⁊ virtus idem est q̄ sbā.⁊ ideo ne-
cesse est q̄ sit in oibus.Ex pte creature.ē ne
cessitas.q: creatura hʒ in se possibilitateʒ ⁊
vanitatem.⁊ vtriusqʒ cā est q: producta est
de nihilo.q: enim creata est.⁊ accepit eē ab
alio.qui eā fecit esse cū prius non esset.ex h
non est suū esse.⁊ iō nō est purus actus.sed
hʒ possibilitatem.⁊ rōne hi⁹ hʒ fluxibilitatē
⁊ variabilitatem.ideo caret stabilitate.⁊ iō
non potest esse nisi per presentiam eius.qui
dedit esse.Exemplū hi⁹ apertum est in im-
pressione forme sigilli in aqua.que non ↄs-
uatur ad momentū nisi pñte sigillo. Et ite
rum q: creatura de nihilo pducta est.iō hʒ
vanitatem.⁊ nihil vanum in seipo fulcitur.
necesse est q̄ omnis creatura sustentet. per
pñtiam veritatis. Et est sile.siquis poneret
corpus pōderosum in aere.q̄ est quasi va-
num.nō sustentaret.sic in ppposito. Ad il
lud ergo:q̄ obijcitur.de distātia ⁊ permixtio
ne.dō.q̄ tripl̄r vnitur aliqd alicui.aut ſm p
sentiam tm̄.aut ſm pñtiam ⁊ dependētiam.
aut ſm presentiā.⁊ depēdentiā.⁊ ↄcomitan
tiā in mā.primo mō ē radius in aere.ſo mō
ania in corpore.tertio mō liquor in liquore.
Dō pmo modo est in aliq̄ nō permiscet.silr
q̄ scdō modo est nō permiscet pprie.ſʒ solū
q̄ tertio.⁊ pmo quideʒ mō est deus in reb⁹
nō scdō vel tertio. Ad illud q̄ obijcit de
distantia motoris a mobili.dō.q̄ est distan-
tia p abñtiam ⁊ hec impedit nō iuuat ad mo
tum.⁊ est distātia p independētiā.⁊ hec iu-
uat.q: q̄ȝto motor perfectior ⁊ absolutōr mi
nus depēdet.⁊ est sufficiētior.⁊ hoc mō di-
stat deus etiā pñs. Ad illud.q̄ obijcit.q̄
virt⁹ vnita.ē magis ifinita.dō.q̄ vnitas vir
tutis q̄ facit ad ei⁹ magnitudinē p se attēdit
respectu sbi.p accñs respectu obi. Respectu
aūt sbi attēdit p sbi simplicitatē.respectu aūt
obiecti p indistātiā a virtute.q: virtus tāto
potētior q̄ȝto sbo ppinquior. Qm̄ igitur
virtus diuina ē in sba simplicissima.⁊ nūq̄ȝ
a sba elongat.iō i multis ē infinitissima.q:
vnitissima in multis vt i vno.vbiqʒ eni ē cē
trū illi⁹ potētie sic dicit trimegistus. Dō
vltimo obijcit.iā solutū ē.q: necessitas ē ex
pte dei ⁊ creatur̄.sicut visuʒ ē. Dō ğ obij
cit.q̄ agēs creatū vbi nō ē opat.⁊ effectum
pducit q sine ipo stat.dō.q̄ nō ē sile in deo.
nā si attendat hoc in artifice creato hoc ve
nit ex defectu pfectionis.q: eniʒ agens crea
tum limitatum est.⁊ differt a sua virtute po
test opari per virtutem vbi nō est. Rursus
qm̄ agit ex suppositione.⁊ non potest in to-
tum.ideo effect⁹ non totaliter dependet ab
ipo.deus autem hʒ ↄditōnes oppositas.q:
infinitus.⁊ idem est in eo virtus ⁊ sba.totuʒ
producit.ideo non est simile.

Cdō queritur vtrum deus sit vbi-
qʒ localiter.i.vtrum sit in omnibus
locis. Et quod non.videtur Boec-
tius in li.de trinitate.deus ita esse vbiqʒ di
ci videtur.non q̄ in omni loco.ſʒ q̄ oio in lo
co esse non pōt. Itē hoc ipm vr̄ rōe.q: si
cut vult ph̄s.loc⁹ ad locatū magis ↄpat in
rōe forme.sed deus est forma excellētissima

g respectu eius nulla est forma. g nullus locus.
Item alia ratione videtur. quia quadruplex est conditio loci in respectu ad locatum. scilicet continere. saluare. mensurare. et terminari. Continet locus vt vas. mensurat vt quantitas. saluat vt natura. terminat vt finis. sed deus secundum nullam horum conditionum comparatur ad locum. g. etc. Item prima et propria passio essendi in loco est dimensio. g quod magis recedit a dimensione. minus est in loco. et quod maxime minime. et quod omnino recedit nullomodo est in loco. sed deus est huiusmodi. g. etc. Contra. Iere. xxiiij. Celum et terram ego impleo. secundum omne quod est in loco ipsum implendo est in loco secundum quod locus. Item hoc videtur ratione. quia loci secundum quod locus est indigentia ad locatum. vt ab ipso repleatur. sed omnis creatura vanitas. vanitas autem non repletur. nisi per veritatis presentiam. g ad hoc quod locus repleatur. necesse est deum adesse. sed hoc posito ponitur deus esse in loco vbi est locus. Item maior est indiuisio forme ad materiam quam locati ad locum. sed forma nec vnitur materie nec permanet. nisi per dei presentiam. g multo minus nec locatum loco. sed quia per dei presentiam forma vnitur materie. deus est in qualibet re vt natura. g cum per dei presentiam vniatur et saluetur locatum in loco. deus est in loco vt est locus. Item est presentia et simultas secundum locum et secundum tempus. sed deus perfectissime est presens cuilibet rei. g secundum locum et tempus. sed que sunt presentia secundum tempus. sunt in eodem tempore. g et illa que sunt presentia secundum locum sunt in eodem loco. Si. g deus est presens omni loco. deus est in loco. non tamen vt est res. sed etiam vt est locus. Respondeo dicendum quod triplex est conditio secundum quam comparatur locatum ad locum. vna secundum quam locatum excellitur. et hec est proprietas saluationis. sic enim locatum indiget loco. et locus complet eius indigentiam et conseruat naturam. et secundum hanc proprietatem. sola corporalia sunt in loco. non autem spiritualia. quia non recipiunt influentiam a loco corporeo. Alia est proprietas secundum quam locatum equatur et proportionatur loco. et hec est proprietas commensurationis. et secundum hanc conditionem proprie corporalia sunt in loco. quia illa sola sunt commensurabilia. vnde circumscribuntur. spiritualia autem minus proprie. nam non sunt commensatiue respectu partium. sunt tamen diffinitiue respectu totius. Tertia est conditio secundum quam locatum excellit locum. videlicet quod per sui presentiam replet et supplet loci indigentiam. locus enim sine locato priuatus est et indigens. sicut concauitas oculi siue organo. Quoniam igitur deus ad nullam creaturam comparatur. nec secundum rationem inferioritatis. nec equalitatis. sed superioritatis et excellentie. deus non est in loco quantum ad primam et secundam proprietatem sed solum quantum ad tertiam. scilicet quod per presentiam supplet loci indigentiam. nam locatum per presentiam replet vanitatem essentie. et illa quidem sine hac esse non potest. Ex his patet responsio ad obiecta. nam rationes probantes deum esse in loco vt est locus. procedunt secundum tertiam conditionem vt patet. Rationes vero ad oppositum. secundum primam et secundam. scilicet saluationis et coterminationis.

Consequenter quantum ad secundum articulum queritur vtrum esse vbique sit proprium deo. et quia proprium est quod conuenit. et soli et semper. et ideo quantum ad hoc. duo queruntur. Primo queritur vtrum esse vbique conueniat soli deo. Secundo vtrum conueniat ei semper. siue ab eterno.

Quod autem soli deo conueniat. videtur Augustinus in libro de symbolo. vbique esse est deum esse. sed nulli creature conuenit deum esse. immo hoc est dei proprijssimum. ergo nulli creature conuenit esse vbique. Item Ambrosius in libro de spiritu sancto. Cum omnis creatura certis sue nature sit circumscripta limitibus. esse vbique et in omnibus rebus diuinitatis et durationis est proprium. Item hoc ipsum videtur ratione. quia omnis creatura per se existens et in se est hoc aliquid. Sed omne quod est hoc aliquid est singulare. et omne singulare est hic et nunc. et nihil tale natum est esse vbique. g solius dei est esse vbique. Item conditio ista que deus est vbique conuenit deo ratione sue immensitatis. sed immensitas est proprietas dei solius. que nulli creature potest conuenire. g nec esse vbique. Contra. hoc obijcitur de vniuersali quoniam vniuersale est semper et vbique. et tamen non est deus. si tu dicas quod est vbique suorum singularium et non simpliciter obijcitur tunc quia aliquod vniuersale est cuius singularia sunt vbique. et impossibile est aliquid fieri quod non sit eius singulare vel in singulari. vt hoc vniuersale sba. g est vbique. Item obijcitur de numero qui est in omnibus entibus et nihil potest fieri in quo non sit numerus. Et preterea in omnibus entibus est vnus numerus. g cum numerus non sit deus. esse vbique non est proprium solius dei. Si dicas quod non est ibi totus. sed secundum partem et partem. obijcitur de voce que est in auribus diuersorum tota. et in toto aere. Esto quod vox esset ita magna quod per totum mundum audiretur. tunc esset vbique tota et vna. probatio. quia si multe. cum infinite sint partes aeris. et vox sit in qualibet parte. tunc ergo infinite sunt voces actu. quod est impossibile. Item obijcitur de anima que est in qualibet parte

aīalis tota vt sup̄ monstratū est. Esto g̊ ꝙ fie
ret aīal giganteū ita magnū vt totꝰ mūdus.
tūc aīa essꝫ vbiqꝫ. g̊ ꝙ nō sit. hoc est ꝑpter ꝺ
fectum corporis. ⁊ nō suū. Si tu dicas ꝙ ē in
pluribꝰ tanq̄ꝫ in vno loco. vn̄ nunq̄ꝫ est vna
aīa nisi in vno corpore. obijcit̄ de corꝑe xp̄i.
ꝙ totū ⁊ integrum est in diuersis altaribꝰ di
stinctis. Itē obijcit̄ per rōnem. Cū eni de
nā singularis sit eē hic ⁊ nunc. tn̄ alicui dat
deꝰ sp̄ eē vt angelis. g̊ pari rōne alicui dabit
esse vbiqꝫ. Item si aliq̄ duo insepabiliter
sūt vnita. vbicūqꝫ est vnū ⁊ alteꝝ. sed huma
na nā ⁊ diuina in xp̄o insepabilr̄ sunt vnita.
ergo vbi est diuina ē ⁊ humana. sed diuina
nā est vbiqꝫ ergo ⁊ humana. ⁊ sic ⁊c. R̸.
dō. ꝙ esse vbiqꝫ sicut dn̄t sci ꝯuenit soli deo
ꝓprie ⁊ singularit̄. ita ꝙ nulli ꝯuenit alij nec
intelligi pōt ꝯuenire si recte intelligat̄. Naꝫ
deus dr̄ esse vbiqꝫ. ita ꝙ ex ꝑte dei intelligi
tur. idētitas. ⁊ totalitas. Ex ꝑte loci plurali
tas ⁊ vl̄itas. Per ꝯditōem idētitatis exclu
ditur vl̄e. ꝙ q̄ꝫuis sit in omnibꝰ singularibꝰ
tn̄ ſm aliud ⁊ aliud suppositū ⁊ ita numera
tum. Per ꝯditōem totalitatis excludit̄ nu
merus. nā q̄ꝫuis numerus sit vbiqꝫ. tam̄ ſm
aliā ⁊ aliam ꝑtem. Per ꝯditiōem pl̄alitatis
a ꝑte loci. excludit̄ sp̄ūs creatus. q q̄ꝫuis sit
in pl̄ibus partibꝰ corporis nō tn̄ in oibꝰ vt
vnitatꝫ. Per ꝯditōem vniuersalitatis exclu
dit̄ corpus xp̄i sub sacramēto. ꝙ q̄ꝫuis sit in
pluribꝰ non tn̄ est in oibus nec esse pōt. q: ħ
solum ꝯuenit ei ſb sacramēto. ⁊ ita patent ꝑ̄
me instātie. Qd̄ tn̄ obijcit̄ de voce. intelli
gendū ꝙ gn̄ō sensibiliū i medio ē ꝑ diffusio
neꝫ. vn̄ nō numerat̄ vox sicut nec lux nisi ad
nnmeratōꝫ susceptibil̄. vn̄ quot sūt aures tot
sunt voces. qm̄ vox in aere erat multiplica
bilis. ⁊ nō multiplicata. ⁊ ideo pꝫ ꝙ nec tota
vbiqꝫ an̄ numeratōem. sicut nec lux diffusa
nec eadē post numeratōem ⁊ ideo exempluꝫ
de existentia vocis. nō est multū simile deo.

Ad illud. ꝙ obijcit̄. de hoc dō dat sempi
ternitatē. dō. ꝙ tā esse vbiqꝫ q̄ꝫ semꝑ impor
tat q̄ꝫdam infinitatē. sed infinitas sempiterni
tatis ē īfinitas duratōis q̄ ē ſm potētiā. ⁊ ħ
nō repugnat creature. q: nō īpedit duratōꝫ
creature eē finitā actu. ⁊ infinitā potētia. ⁊ iō
oī duratiōī creature necesse ē aliqd addici.
ſꝫ eē vbiqꝫ dicit īmēsitatē actu. q: importat
simultatem locoꝝ ⁊ hec repugnat creature.

⁊ iō non pōt ei oīo cōicari. Cōicat̄ tamē ſm
possibilitatē creature ſꝫ ꝙ ꝑticipant magis
⁊ minus. de nā sp̄ūalitatis. nā nihil est omio
sp̄ūale nisi solus deus sicut dicit Aug. ꝺ mo
ribus eccl̄ie. solus deꝰ est icorporeus q: oia
replet. Creature aūt quedā sūt sp̄ūales per
abstractōem. vt vl̄e ⁊ numerus. ⁊ ista possūt
esse in pluribꝰ ꝑꝑ cōitatem ad pl̄a. ⁊ ita ſm
sui pl̄ificatōem. quedā sunt sp̄ūales per sepa
tionem a mā corꝑali. vt aīe. ⁊ iste sūt in pl̄ibꝰ
tm̄ nō multiplicatis. Quedā aūt sp̄ūal̄ ꝑ vni
onem vt corpus xp̄i est cibꝰ sp̄ūal̄ nē. q̄ꝫuis
sit vnū corpus. ⁊ iō quasi ē mediū int̄ aīam
⁊ deū. ⁊ iō inq̄ꝫtum cibꝰ plus sapit nām spi
ritualitatis. ⁊ iō est in pl̄ibꝰ vt sūt plura loca
nō tn̄ in oibus. q: rō cibatōis nō se extendit
ad oia. ⁊ sic pꝫ. q̄r sub sacramēto est in pl̄ibꝰ.
Quod obijcit̄ de isepabilr̄ vnitis. soluen
dum est ꝑ interēptionē cū alteꝝ excedit alte
rū. vt pꝫ in gnē ⁊ sp̄e. Qd̄ obijcit̄. ꝑ vnio
nem. hō est deꝰ. dō. ꝙ hoc intelligit̄ ꝑ cōica
tōem ydiomatū. silr̄ ⁊ esse vbiqꝫ ꝯuenit per
ydiomatum cōicationem.

Cōo q̄ritur vtꝝ esse vbiqꝫ ꝯueniat
deo sp̄ siue eternalr̄. Et ꝙ sic. vr̄. q:
sicut sp̄ se hꝫ ad tp̄s. ita vbiqꝫ ad lo
cū. sed an̄ omne tp̄s. deꝰ fuit sp̄. g̊ an̄ oēm lo
cum deus fuit vbiqꝫ. Itē ꝓpriū dei essen
tialiꝰ ei ꝯuenit q̄ꝫ ꝓpria passio alicui subiec
to. ſꝫ ꝑꝑ necessariā ꝯueniētiā passiōis ad sub
iectū distributio suppositoꝝ icludit distribu
tōem tꝑuꝫ. vn̄ dici de oi est ꝙ nō in quodam
sic in quodā nō. nec aliqn̄ sic. aliqn̄ nō. sed in
quolibet ⁊ sp̄. g̊ silr̄ hoc ꝙ est vbiqꝫ includit
sempiternitatē. g̊ esse vbiqꝫ. sp̄ ꝯuenit deo. g̊
ab eterno. Itē res sunt ī deo ⁊ deus in re
bus. ſꝫ res sūt in deo ab eterno. g̊ a relatiuis
cū dicant̄ hec ad ꝯuertentiā. deꝰ est in rebꝰ
ab eterno. sed nō nisi in oibus. ergo ⁊c. Si
dicas ꝙ nō dn̄r correlatiue. contra. cum dr̄
deꝰ est in rebꝰ nō significat̄ respectꝰ nec de
pendētia dei ad res. ſꝫ reꝝ ad dꝫ. ergo nihil
aliud ē dicere deū eē in rebꝰ quā res esse in
deo. Itē si deꝰ nō fuit vbiqꝫ ab eterno ⁊
fuit. ergo fuit alibi q̄ꝫ vbiqꝫ. ⁊ mō est vbiqꝫ.
ergo mutauit locum. ergo in deo cadit mu
tatio. sed hoc falsum. ergo primum. Si tu di
cas ꝙ mutatio est in cōnotato. contra. cuꝫ dr̄
deus est in loco non cōnotatur effectus. sed
solum dei presentia. ergo videtur ꝙ ſm hoc

non significetˀ mutatio in ꝯnotato.sed soluꝫ
in ipo deo restat ḡ per ipossibile.ꝙ deus est
vbiqꝫ eternalr̄. Contra.vbiqꝫ p̄supponit
vbi.⁊ vbi p̄supponit locū.⁊ locū nō est pone
re nisi ex tp̄e.ḡ ⁊ deū esse vbiqꝫ nō est ponerˀ
nisi ex tp̄e. Itē bene sequitˀ.de⁹ est vbiqꝫ
ergo est in celo.ḡ destructo ꝯseq̄nte.destruitˀ
añcedēs.sed ab eterno nō fuit in celo.ergo.
⁊c. Item bn̄ sequitˀ.de⁹ est vbiqꝫ.ergo est
in ista domo.ſꝫ ista domus nō fuit nisi ex tp̄e
⁊ post initiū tp̄is.ergo ⁊ esse vbiqꝫ. R̷.dō.
q̄ꝫ esse vbiqꝫ dupl̄r pōt accipi de deo.sicut
⁊ esse sp̄.vno eni mō semꝑ iportat diuinā im
mensitatē ꝫm duratōem.⁊ sic ideꝫ est ꝙ eter
nitas.⁊ ꝯuenit deo eternal̄r.alio modo ꝯno
tat simultatem tp̄is.⁊ sic ꝯuenit ei a p̄ncipio
tp̄is.Sic esse vbiqꝫ vno mō importat p̄ntia
litateꝫ diuine imensitatis per q̄ꝫ est p̄ns oī ei
ꝙ est siue sibi siue aliȷ̄.⁊ sic idē ē deū esse vbi
qꝫ ꝙ deū esse imensum.⁊ sic ꝯuenit deo eter
naliter.⁊ ꝫm hoc ꝓcedit p̄ma rō.Alio modo
ꝓut ꝯnotat locū creatū siue rem.⁊ tūc ꝯue
nit ei ab initio reꝝ ⁊ locoꝝ ꝓpter ꝯnotatuꝫ.
⁊ ꝯuenit sp̄.⁊ adhuc est ꝓꝓriū q̄ꝛ ꝯuenit soli
⁊ sp̄ vno mō.ſꝫ non eternaliter sicut etiaꝫ in
demōstratiuis ⁊ sic ꝓcedit ꝫa rō.⁊ iste mod⁹
accipiēdi deum vbiqꝫ est vsitatioꝛ ⁊ ꝫm hūc
modū ꝯuenit eternaliter. Ad vero obȷ̄
citur ꝯ hoꝛ ꝙ ꝯueniat eternal̄r ꝑ suam ꝯuer
sam.dō.ꝙ nō est sua ꝯuersa.Cum eni dr̄ ꝙ
res sunt in deo.hoc intelligitˀ rōne exēplari
tatis nihil tn̄ ꝯnotatˀ actu.sed cū dr̄ deus eē
in reb⁹ ꝯnotatˀ aliqd creatū.nā in eo ꝙ nō ē
deus nō est.ḡ si deus est in reb⁹ ⁊ locis.res ⁊
loca sunt.Nō ens tn̄ ꝫm se.bn̄ est in exēpla
ri tanq̄ꝫ in p̄ncipio.vn̄ hec.de⁹ est in rebus
nō est ꝯuersa hui⁹.res sunt in deo.sed hec.
deus est exēplar reꝝ.⁊ vtraqꝫ est vera eter
naliter.⁊ hi⁹.deus est in reb⁹ ꝯuersa ē.res
ꝯtinentˀ a deo.⁊ ꝯseruantur ab ipo. Ad
illud.ꝙ obȷ̄citˀ.ꝙ si deus nō fuit vbiqꝫ ⁊ mō
est.ergo est mutat⁹.dō.ꝙ nō sequitˀ.q̄ꝛ hoc
nō est ꝓpter mutatōem dei. Ad obȷ̄citˀ.
ꝙ vbiqꝫ nō ꝯnotat effectū.ſꝫ solū p̄ntiaꝫ.dō.
ꝙ p̄ntia iportat habitudinē ad duo.ſ.eius q
p̄sens est.⁊ cui est p̄sens.⁊ iō pōt esse incep
tō rōe rei cui p̄sens ē.nō noui effect⁹. Ad
obȷ̄citˀ ad oppositum ꝓcedit ꝫm.ꝙ vbiqꝫ cō
notat locū creatū. Ad tn̄ vltimo obȷ̄citˀ.
nō valet imo est ibi fallatia accidentis.sicut
hic.iste triangulus incipit habere tres non.
ergo omnis triangulus semper habuit tres
quia non fit distributio pro tribus vt nunc.
sed simpliciter.

Ertio loco p̄ncipaliter queritur de
tertio articulo.ſ.qual̄r deus sit in re
bus.Et circa hoc duo queruntˀ. Primo
queritˀ vtrum deus sit in omnibus reb⁹ eq̄
liter siue vniformiter. Scđo queritˀ quib⁹
modis ⁊ qualiter sit deus in rebus.

Uot aūt sit vniformiter.vr̄.q̄ꝛ sicut
dicit ph̄s.p̄ma cā vno modo se ha
bet ad oīa.licet oīa nō se hēant vno
mō ad ipam.sed oīa in deo sūt vniformiter.
q̄ꝛ sūt vita ⁊ creatrix essentia.ergo ml̄to for
tius.deus in oībus rebus est equal̄r ⁊ vni
formiter. Itē ꝙ est vbiqꝫ totum.est equa
liter ⁊ vniformiter.sed de⁹ cū sit simplicissi
mus est vbiqꝫ totus.ḡ equal̄r ⁊ vniformiter
est in oībus reb⁹. Item vnicuiqꝫ rei inti
ma est mā ⁊ forma.sed forma nō vnitˀ mē ni
si mediāte appetitu.appetitus aūt ortum hꝫ
ab essentia.sed hoc nō posset nisi ꝑ dei p̄sen
tiam.ḡ deus ē magis intim⁹ omni rei q̄ꝫ sua
forma.sed forma vnicuiqꝫ rei est sūme inti
ma.ḡ deus in termino est intim⁹ cuilibꝫ.sed
ꝙ hꝫ esse in termino ē vniformiter.ergo ⁊c.
Item hoc oñditˀ per ipossibile.q̄ꝛ si deus
nō est equal̄r in reb⁹.cū ergo magis intime
ē in vna q̄ꝫ in alia.ḡ in aliq̄ nō est sūme inti
me.ergo aliqd ē in re intrinsecū in quo non
est de⁹.ergo deus nō est in omni ꝙ est.sed h̄
est ipossibile.ergo ⁊ p̄mū. Sed ꝯ.omē qđ
recipitur in aliquo ē ibi ꝑ modū recipientis.
⁊ nō recepti.ſꝫ creature nō sunt equal̄r capa
ces dei.ergo nō est in eis equal̄r de⁹. Itē
sicut se hꝫ itellect⁹ ad p̄imā lucē.sic ens ad
p̄mā eentiā.⁊ viuēs ad p̄imā vitā.sed ma
gis intelligēs magis ꝑticipat diuinā lucē.er
go ꝑfectius ens.⁊ ꝑfectius viuēs diuinā es
sentiā ⁊ vitā.ergo ꝑfectius est đs in vno q̄ꝫ
in alio. Itē existētia dei in reb⁹ ē ꝯserua
tio reꝝ.sed nō oēs res equal̄r ꝯseruantˀ.ḡ n̄
est equal̄r in oīb⁹. Itē cū deus vbiqꝫ sit.
solū dr̄ hitare in iustis.sed hoc nō eēt si eq̄l̄r
⁊ vniformiter eēt in oībus.ergo.⁊c. R̷.
ad p̄edictorum intelligentiā est notāduꝫ.ꝙ
deū esse in reb⁹ dupl̄r pōt intelligi.vno mō
vt idem sit ꝙ esse p̄esentem cuilibet rei.nō
ꝯnotando effectum.⁊ sic vniformiter est in

oībus rebus eo ꝙ intimus est cuilibꝫ rei ⁊ sū
me p̄sens. ⁊ totus in qualibꝫ re. Alio modo
pōt ꝯnotare effectum. sicut artifex dr̄ esse in
artificio ꝑ ꝯnotatōem effectus ꝑ imp̄ssionē
sue siītudinis. ⁊ sic cū vni creature plus det
q̄ȝ alij. magis est in vna q̄ȝ in alia. ⁊ hoc pōt
esse duplr̄. vel extēsiue q̄ȝtum ad ea q̄ hn̄t
esse diuturniꝰ vt in corpe incorruptibili pluſ
q̄ȝ in aīa sensibili. vel intēsiue q̄ȝtum ad ea q̄
hn̄t esse nobiliꝰ. vt in aīa sensibili q̄ȝ in cor
pore icorruptibili. vel vtroqꝫ mō. vt in aīa
rōnali q̄ȝ in corpe corruptibili. His visis pa
tent obiecta ad vtrāqꝫ ꝑtem. ꝓcedūt enī his
duabꝰ vijs. vt pꝫ. exceptis p̄mis duobꝰ ad
vtranqꝫ ꝑtem. Ad̄ enim obijcit̄. ꝙ deus
vniformit̄ se hꝫ ad oēs res. Si intelligatur
vniformitas ex ꝑte diuini esse veꝝ ē. Si aūt
intelligat̄ ex ꝑte effectus falsum ē. qm̄ deus
vniformiter ⁊ stabilit̄ existens cetera mouet
⁊ multos ⁊ varios effectus ꝓducit. ⁊ efficiē
do diuersa in rebꝰ facit ꝙ res non se hn̄t
vniformiter ad ip̄m. Qm̄ igit̄ cum dr̄ deus
esse in rebꝰ vno mō ꝯnotat̄ effectꝰ. alio mō
nō. iō vno mō ꝯcedit̄ ꝙ sit vniformiter. alio
mō ꝙ nō. Silr̄ ecōuerso. cū dr̄ ꝙ oīa sunt in
deo. vno mō pōt ꝯnotari effectus. sicut pꝫ in
p̄destinatōe ⁊ reprobatiōe. ⁊ sic nō est vnifor
miter. Alio mō nō ꝯnotat̄ effectus. ⁊ sic vni
formiter. Ad̄ obijcitur. iteꝝ ad oppositū
ꝙ omne ꝙ recipit̄ est ꝑ modū recipiētis. dd̄.
ꝙ veꝝ est vbi receptū dependet a recipien
te. vt sp̄es a virtute cognoscēte. In ꝓposito
aūt nō sic est. vn̄ diuina essentia existēs in re
nō accipit modum rei. ⁊ sic pꝫ illud.

Sc̄do querit̄. q̄bus modis ⁊ qualit̄
sit deus in rebꝰ. Et assignat magr̄
duplr̄ modos existēdi deū in rebus
Et vnū modū accipit ab Aug. de p̄ntia dei
ad Dardanuȝ. qui dicit ꝙ aliuer est deus in
omnibus creaturis. aliter in sanctis: aliter in
xp̄o. In creaturis singul'est per naturaȝ. In
sanctis ꝑ inhabitantē grām. In xp̄o ꝑ vnio-
nem. Alium modū accipit a Gregorio q̄ di
cit super. v. cañ. ꝙ deus est in rebus triplicit̄
s. potētialr̄. p̄ntialr̄ ⁊ eētialr̄. Queritur er
go. de distinctione. sufficientia. ⁊ ordine isto
rum modorum. Et obijcitur contra assi-
gnatōnem Aug. aut enī accipiuntur modi il
li quantum ad diuinam sb̄am. aut quantum
ad creaturam: aut q̄ȝtum ad effectus. Si q̄ȝ
tum ad effectus. cū inumerabiles sint. innu-
merabiles sunt modi essendi. Si q̄ȝtum ad
creaturam suscipientem: cum solum duplex
sit suscipiens. s. natura ⁊ volūtas. vr̄ ꝙ tantū
duo sint modi. s. per naturam ⁊ per gratiam
si quantum ad dei substantiam. cum in ea nō
cadat diuersitas. erit tantum vnus modus.

Item sicut gratia est effectus superaddi-
tus nature. ita operatio miraculosa. ergo si-
cut in habentibus gratiam est aliter deꝰ. q̄ȝ
in non habentibus. ita ⁊ in re in qua opera-
tur miraculose vt in asina Balaaȝ erat alio
modo essendi. Item sicut gratia gratum
faciens est supra naturam. ita gratia gratis
data. vt ꝓphia ita ⁊ pena ⁊ gloria. ergo cū
ista differant genere. ⁊ specie. debent s̄ꝫ hec
diuersi modi essendi distigui. ergo magister
non distinguit sufficienter. Item obijcit̄.
ꝯtra assignatōem Gregorij. Aut enī est illa
assignatio s̄ꝫ effectꝰ. aut ꝯditōes ⁊ ꝓꝑtates
dei. Si s̄m effectꝰ. tūc cū eēntia nullū cōno-
tet effectū. nō debēt poni. Si s̄ꝫ ꝯditōes dei
sꝫ nō tm̄ dei est potētia. sꝫ ēt sapīa. ⁊ volūtas.
ergo vr̄ ꝙ isufficiēter assignet. Iteꝫ vr̄ eē
p̄posteratio in ordine. nā s̄m rē ⁊ rōem itelli-
gēdi. eēntia p̄cedit potētiā: ⁊ potētia p̄ntiam
ꝗ male ordinat. Itē verboꝝ inculcatio vr̄
q̄ in d̄o idē est potētia. eēntia. ⁊ p̄ntia. ergo
distinctio. R. dd̄. ꝙ assignatio Aug. respi
cit diuersitatē modoꝝ eēndi deū i rebꝰ. Sꝫ
assignatio Gregorij respicit ꝯditōes modoꝝ
eēndi. vbicūqꝫ enī ē deꝰ. siue ꝑ nām. siue per
grāȝ. ē eētialr̄. potētialr̄. ⁊ p̄ntialr̄. diuersi-
tas āt modoꝝ eēndi accipit̄ penes diuersitatē
effectuū. ⁊ n̄ q̄lēcūqꝫ sꝫ solū trimēbrē. quidaȝ
enī ē effectꝰ s̄ꝫ quē creatura ꝯpat̄ ad deuȝ ꝑ
modū exeūtis. ⁊ hij oēs ꝯtinent̄ sub mō nē.
extēso noie. Quidā ꝑ modū redeūtis. ⁊ hic
ē effectus grē inchoate. vel ꝯsumate vt gl'e
⁊ q̄ȝtum ad hūc est sc̄ds modus eēndi. Qui
dā est effectꝰ s̄m quem ꝯparatur creatura ad
deū. vt ꝑueniens. ⁊ hic est effectus grē vni
onis. in q̄ vniunt̄ in vnitate p̄sone creatura
⁊ creator. vt hō ⁊ deus. Qm̄ igitur tres sūt
modi effectus s̄m quos creatura diuersimo
de ꝯparatur ad deum. ideo tm̄ tribus mo-
dis dr̄ esse in rebus. Et p̄mus q̄ attenditur
q̄ȝtum ad exituȝ assilatur linee recte. Sc̄ds
quātum ad reditum linee reflexe. Tertius
quantum ad perfectionem assilatur circulo

Et prim⁹ qdem mod⁹ silis ē linee. Scđs qꝛ
includat p̄mū silis est supficiei. Tertius quia
vtrūqꝫ silis est soliditati. Et iō optime dicit
apo. col. ij. ꝙ in xp̄o tota diuinitas habitat
corꝑaliter. Est eni ꝑfectissime. qꝛ est ad mo/
dū circuli q̄ est ꝛ nā ꝑfecta. ꝛ ad modū altitu
dinis que ē q̄ꝫtitas ꝑfecta. Ex his pꝫ suffici
entia ꝛ distinctio ꝛ solō obiectoꝝ. Assigna
tio aūt beati Grego. accipiť q̄ꝫtū ad ꝯditio
nes mōꝝ essendi. in his eni trib⁹ circumloqť
beatus Greg. ꝑfectioné modoꝝ existédi de
um in oibus in qb⁹ est. hoc mō. Aliqd enim
est in aliquo ƀm p̄n̄tis indistantiá. vt ꝯtentū
incōtinente. vt aqua in vase. Aliqd ƀm ꝟtu
tis influentiam. vt motor i mobili. Aliqd ƀꝫ
intimitatis existentiá. vt illud ꝙ est ꝯtinens
intra. vt aia in corpore. Et oē ꝙ ꝑfecte est i
r e. neceē est esse q̄ꝫtuꝫ ad hanc triplicé ꝯdi/
tionem. ꝛ hoc mō est deus. ꝛ iō dr̄ esse. p̄n̄tia
liter potentialr̄. ꝛ eéntialiter. qꝛ ƀm p̄n̄tiali-
tatis indistantiá. ƀm ꝟtutis influentiá. ƀꝫ in
timitatis existentiá. Et sic pꝫ distinctio. suffi
cientia ꝛ ordo. Qm̄ ƀm rōnem intelligendi
ꝯditōes iste se hn̄t ꝑ additioné. ꝛ iō bn̄ ordi/
nat beatus Greg. p̄mo p̄n̄tialr̄ ꝛc̄. Aliqui
tn̄ h⁹i ꝯditiones voluerūt distiguere. penes
ſbam. ꝟtutem. ꝛ oꝑationé: ſꝫ lꝫ mod⁹ existen
di eéntialiter rn̄deat ſbe. ꝛ potentialr̄ ꝟtuti.
tn̄ p̄n̄tialiter non rn̄det oꝑationi ná p̄n̄s est
aliqs alicui etiá si non oꝑeť. Aliq accipi/
unt penes gnā cáꝝ: sed nec illud vr̄ ꝯueniés
qꝛ eéntialiter existere. nō ꝯnotat genus cáli
tatis. Aliq penes trinitaté vestigij. scilicet
modum spéꝫ ꝛ ordiné: sed oia hec p̄cedit eén
tia ƀm rōneꝫ intelligendi.

In pte ista incidūt dubitationes cir
ca lr̄am. Et p̄mo de hoc ꝙ dic̄ ma
gister. ꝛ est ꝟbū Aug. s. ꝙ mali nō sť
cū illo. vt ceci in luce ꝛc̄. Vr̄ enim male dr̄e.
qꝛ mali sunt in deo. qꝛ in illo viuūt. moueńť
ꝛ sunt. ǧ si non iportať maior ꝯuenientia. ꝑ
hoc ꝙ ē eē cum aliquo q̄ꝫ in aliquo. vr̄ ꝙ sic
mali dn̄r eē in deo. ita debeát dici eē cū deo
Itē q̄ ē magis in ꝓp̄a. deus est cuꝫ malis:
vel mali cū deo. vr̄ ꝙ hec mali sunt cū deo.
Vn̄ Aug. in li. ꝯfes. Mecū eras. ꝛ tecuꝫ nō
erá loqť ꝑ statu pcci. Sꝫ ꝯ. cū dicit auctorita
té in casuali. ǧ vr̄ ꝙ melius dr̄ hō cū deo. q̄ꝫ
ecōuerso. Rn̄. dō. ꝙ hec p̄pō. cū. dicit as/
sociationé. In societate aūt duo ꝯsideranť.
s. mutuū auxiliū. ꝛ conformitas voluntatis
Qm̄ igiť soli boni hn̄t volūtaté ꝯformitaté
ꝛ sunt coadiutores dei. iō de eis solis ꝓprie
dr̄ ꝙ sunt cū deo. ꝛ ecōuerso. qꝛ tūc hoc ꝙ ē
cū nō dicit auctoritaté. Quia ꝟo mali nō cō
formanť nec auxilianť deo in sua salute: sed
ꝯdicunt. ꝛ tn̄ de⁹ adiuuat in multis. iō dicit.
Aug. mecū eras ꝛc̄. Ité q̄ritur de hoc ꝙ
dicit. Apud se hitat ꝛc̄. Vr̄ enim male dr̄e.
qꝛ p̄pōnes sunt distinctiue qꝛ trásitiue. Si ǧ
deus a se nō distinguiť. male dr̄ ꝙ apud se
erat. Si tu dicas ꝙ transitioné dn̄t solū quā
tum ad modū. Cōtra. est glo. sup p̄mū Jo.
q̄ dicit ꝙ apud notat distinctioné p̄ris ad fi
lium. Rn̄. dō. ꝙ deus non solū ē in crea/
turis: ſꝫ etiá apud se. Vn̄ Aug. in li. ꝯfes. de⁹
est in se vt alpha ꝛ. o. In mundo vt creatō
ꝛ rector. In anglis vt sapor ꝛ decor. In ele/
ctis vt liberator ꝛ adiutor. In reprobis vt
terror ꝛ orror. Qđ obr̄. ꝙ p̄pō dicit tran
sitioné ꝛ distinctioné. dō. ꝙ q̄ꝫtū est de ꝟtute
sue signis. nō dicit nisi transitioné q̄ꝫtum ad
modū. ꝙ aūt dicat q̄ꝫtū ad rem. hoc ē ratōe
mē siue terminoꝝ qbus additur. Ité q̄riť
de hoc ꝙ dicit. Qđ deus hitat in aliquo: cū
ita ē i eo vt ab eo cognoscať ꝛ diligať. Vide
tur eni nō bn̄ dr̄e. qꝛ hitat in ꝑuulis q nō eū
cog̃scūt. ǧ n̄ vr̄ h̄ rō ꝯueniés. R. ꝙ ē cog̃scē
actu ꝛ ē cog̃scē hitu. ꝛ q̄ꝫuis ꝑuuli non cog.
scunt actu. cognoscunt hitu. eo ꝙ g̃ram hn̄t.
ꝛ hitum ꝟtutū sicut dr̄ in. iiij. li. Ité q̄ritur
de hoc ꝙ dicit. Quō vbiqꝫ deus sit intelle/
ctu nō capim⁹. Vr̄ eni falsum dicere. qꝛ ꝙ in
telligim⁹ debeť rōni sicut dicit Aug. ſꝫ rōes
hémus ꝑ quas scim⁹ deū esse in reb⁹. poten
tialiter. p̄n̄tialiter. ꝛ eéntialiter. Si tu dicas
ꝙ nō ꝯp̄hendim⁹. silr̄ nec alia ꝯp̄hédimus
q̄ dn̄r de deo. ǧ magis de hoc q̄ꝫ de supradi
ctis nō debét dicere magr̄ ꝙ sit ineffabile.

Rn̄. dō. ꝙ. Quedá sunt pure intelligibi
lia. ꝛ talib⁹ non ꝯdicit imaginatio sed deficit
Quedam sunt sensibilia. ꝛ in talibus suffic̄.
Quedaꝫ sūt quodá mō imaginabilia. ꝛ quo
dam mō intelligibilia. ꝛ in talibus frequét
intellectus deficit. ꝛ imagō contradicit ꝛ de
ficit vt cum cogitamus deum esse vbiqꝫ. de
um solo intellectu capimus. locum aūt ima/
ginamur. Et qm̄ nostra imagiatio exemplū
non capit ꝙ aliquod vnū sit in ꝑlibus locis
ꝛ intellectus in claritatem lucis non aspicit

hinc est ꝙ talia nobis nõ intelligibilia iudi-
cant magis q̃ȝ alia. Jté querit de hoc ꝙ
dicit. Spũs creatus sordibus polluti corru-
ptio nõ inquinat. Uidetur enim ꝯriũ esse ei ꝙ
dr̃ sapi. ix. Corpus qd̓ corrumpit aggrauat
aiam. Et itẽ aia ꝯhit originale a carne. ⁊ i
ficit ab illa. Rñ. sicut generatio vniuoca
ẽ q̃ est silis ex sili. ⁊ equoca q̃ est rei dissilis.
ita est ifectio ẜm rõné vniuocã. vt leprosus
facit leprosum. vt ifectio generat ifectionem
⁊ primo mõ loquitur magr̃: q: aia leprosi ñ
ẽ leprosa. scd̓o mõ obijcit. Jté q̃rit de h ꝙ
dicit. Jn deo sũt oia q̃ ꝯdidit. nec tñ inquinãt
eum ⁊c. videt enim male dicere: q: sordes cor
porales ingnãt ré corporalé. ergo spũales.
res spũales. Jté si deũ nõ inquinãt. g̃ vi-
det ꝙ possit dici ꝙ deus ẽ in diabolo. ꝙ ẽ ꝯ
oẽȝ vsũȝ. Rñ. dd̓. ꝙ sicut tangit magr̃ in lit-
tera. sordes corporales nõ inquinãt spirituȝ
q: nec cõicãt in mã nec dependet. vt pȝ in ra
dio q̃ nõ inficit fecibus: q: nec dependet nec
cõicat i trãsmutabili mã. ⁊ qm̃ deus neutrũ
hȝ. iõ nõ valet illud. Qd̓ obijcit ꝙ deus
est i peccatoribus. dd̓. ꝙ nullũ incõueniẽs eét
dicere. tñ q: h vr̃ sonare in ꝯtumeliã. iõ po-
néda ẽ deteriatio. rõne cuius sermonis intel
lectus sanus appeat. vt si dicat deus i diabo
lo vel in adulterio q̃ȝtũ ad ꝯseruatõem nẽ.

Unqȝ diuina nã veraciter ⁊ substã
c tialiter. Supra oñdit magr̃ qualiter
dš sit in locis ⁊ rebus oibus. Et qm̃
ad exñtiam in loco seqtur circũscriptibilitas
⁊ localitas in creatura locata, iõ intẽdit hic
a deo has ꝯditiões remouere. ⁊ diuidit hec
pars i duas. Jn p̃ma oñdit deũ i circũscripti
bilem ⁊ imutabilem. Jn scd̓a vͦ ꝯcludit ⁊ ꝑ
auctoritates ꝯfirmat ibi. Fateãur itaqȝ diuã
nãm ⁊c. Pria ps hȝ tres ptes. in p̃ma oñdit
ꝙ imutabilitas ⁊ icircũscriptibilitas ꝯuẽit dš
Jn scd̓a h remouȝ a nã angelica. ⁊ oi nã cre
ata ibi. Sp̃s vͦ creat⁹ quodãmõ ⁊c. Jn
tertia suã ꝯclusioné infert ꝙ solus sp̃s icrea
tus ẽ incircũscriptus ibi. Sũt ibi g̃ sp̃s creati
⁊c. Fateamur itaqȝ ⁊c. h est scd̓a ps in q̃
suã resumit ꝯclusiõem vt addat: ⁊ h pars hȝ
tres ptes. Jn p̃ma ꝯcludit p̃deteriata: ⁊ au
ctoritatibus ꝯfirmat. Jn scd̓a vͦ mouet du-
bitationẽ ⁊ soluit illã ibi. Ad h aũt solet op-
poni. Jn t̃tia breuit epilogat p̃deteriata. ⁊
oñdit rõnẽ situs p̃ntis capl̃i ibi. iam sufficiẽ-
ter demõstratum ẽ ⁊c.

D intelligentiã h⁹ partis duo p̃nci-
s paliter q̃rũr. Primo q̃rit de icircũ
scriptibilitate siue inlocalitate dei.
Scd̓o de mutatõne spũs ãgelici ꝑ locum.
h enim duo ꝓseqtur magr̃ i lr̃a. Quãtuȝ
ad primũ articulũ q̃rũr tria. Primo q̃ritur
vtrũ dš sicut local' intra locũ. Scd̓o vtrũ
sit mutabilitas d̓ loco ad locũ. Tertio vtrũ
sit sepabilis a loco. siue sit extra oẽm locũ.

Jrca primum ꝓcedit sic. qd̓ deus sit
c localis ostẽditur h mõ. Esse in loco
⁊ esse locatũ: ꝯuertunt. sed dš est in
loco vt i precedẽtib⁹ ꝓbatũ est. ergo dš est
locatũ. sed eẽ locatũ est eẽ locale. ergo deus
ẽ localis. Jtem ꝙ est in vno loco tm̃ loca-
le ẽ. g̃ si plus p̃nt omnia loca q̃ȝ vnũ. ⁊ mag̃
sapit nãm rei ꝙ hȝ esse in toto q̃ȝ ꝙ hȝ i pte
multomagis ẽ locale ꝙ est i oi loco. sed dš ẽ
in oi loco q: vbiqȝ. g̃ vr̃ esse maxime localis
Jté dš ẽ vbiqȝ. g̃ dš ẽ hic a toto, sed ꝙ est
hic est i loco deteriato. ⁊ ꝙ ẽ in loco deteria
to est locale. g̃ ⁊c. Jté dš est i loco aliquo
deteriato. Aut ergo ẜm totũ: aut ẜm ptem. si
ẜm ptem. ergo hȝ ptem: ⁊ ptem qd̓ est incon
ueniẽs. si ẜm totũ. lȝ ꝙ ẜm totũ ẽ in aliquo cõ
p̃hendit ab illo. ⁊ ꝙ cõprehendit a loco ali-
quo deteriato ẽ locale. g̃ dš ẽ localis. Cõ
tra magr̃ in lr̃a. localis: nõ est. q: nullo peni-
tus circũscribit loco. Jté rõne ꝓbat sic. ni
hil dr̃ tpale nisi ꝙ excedit a tpe. tpalia enĩȝ i
tpe sunt corruptibilia. g̃ nihil dr̃ locale ꝙ nõ
excedit a loco: sed dš nõ excedit a loco. g̃ ⁊c
Jté locus ẽ accñs. g̃ nõ denoiat illud nisi
ad qd̓ ꝯpat vt accñs. sed ad deũ nõ põt com
pari vt accñs. g̃ nõ denoiat deũ. g̃ dš nõ est
local'. Jté locus ẽ q̃ȝtitas ꝯtinua diuisibil'
pũctus aũt ẽ p̃ncipiũ q̃ȝtitatis indiuisibile. g̃
magis ꝯuenit cũ deo pũctus q̃ȝ locus. q̃ȝtuȝ
ad ꝓꝑetates: sed dš nõ dr̃ pũctalis. nisi i ꝓꝑe
⁊ falso. g̃ nõ dȝ dici localis. Rñ. dd̓. ꝙ lo-
cale dr̃ ꝙ seqtur leges loci sicut tpale qd̓ se-
qtur leges tpis. leges aũt loci sunt q̃ȝtuȝ ad
actum ꝯtinẽdi. mensurãdi. saluandi. terian-
di. ẜm quas locus se hȝ ad locatũ ꝑ modum
iꝯtinẽtis. ⁊ locatũ se hȝ ad locũ ꝑ modũ susci
piẽtis. Et qm̃ dš sic ẽ p̃ns loco. vt nihil oio
ab eo recipiat. sed solũ eius indigẽtiã supple
at. ⁊ det loco virtutẽ ꝯtinẽdi. ⁊ locato vͦtut
replẽdi. hinc est ꝙ deus nullomõ dicendus

é eē localis sić dić mgr̄ i lr̄a. ꝛ rōes ad ħ idu
cte ꝯcedēde sunt. Ad illud ğ ꝙ obijcit. ꝙ
eē in loco. ꝛ eē locatū ꝯuertunt. dō. ꝙ ꝯuer-
tunt rōne mē circa ipm corpus. tñ rōne ꝩtu
tis vocabili nō. Nā ħ deteriatio in loco ad
ħ ꝙ hēat ꝩitaté locatio nō exigit nec pōit ni
si pñtialitatem ꝛ in distātiā. sed eē locatuȝ po
nit ambitū ꝛ ꝯtinétiaȝ. Esse locale pōit ido-
neitaté ad ꝓpetates loci ꝛ indigentiá aliquaȝ
Et iō ħ ꝯcedit. deus est in loco. tñ aliqd hȝ
iproꝑetatis. pp ħ ꝙ ħ prepō in. vr̄ iportare
ꝯtinétiaȝ ambiétem. sed ħ é magis impropria.
deus é locatus. ꝛ adhuc ista é plus i ꝓpa de⁹
est localis. ꝛ iō nō est recipiéda. sed exponen
da. Ad illud ꝙ obijcitur ꝙ é i vno loco é
locale. dō. ꝙ illud é q: locus supexcellit ipm
locatū. vñ illud deteriat ꝛ diffinit. sed qñ est
in oibus ipm supexcellit oia loca. Et iō sup
ħ nō tm̄ pñt oia loca q̄ȝtū pōt vnus locus su
p illud. ꝙ é tm̄ in vno loco. ꝛ iō non é localis
dicédus de⁹. Ad illud ꝙ obijcit. ꝙ de⁹ est
hic ꝛ c. dō. ꝙ ħ pōt teneri duplr̄. aut deteria
tiue tm̄. aut demōstratiue ꝛ discretiue. Si tm̄
demōstratiue si veꝝ é deum eē hic. q: nō est
signare locū cui de⁹ nō sit pñs. si aūt discreti
ue falsuȝ est eē hic ꝛ nō sequit ex pma. ꝛ hoc
sensu ꝓcedit rō qnta. Ad illud ꝙ q̄ritur.
aut deus est ꝫm totū ꝛ c. dō. ꝙ in deo sil' sūt
simplicitas ꝛ infinitas. qñ ğ appōitur circa de
um nomé iportās totalitaté pōt duplr̄ appo
ni vel rōne simplicitatis. ꝛ sic priuat ptem ꝛ
pté ꝛ sic signatur. p nomé. vt si dicatur totus
deus. Et qm̄ de⁹ in oi loco simplex est. ꝛ qlȝ
é capax simplicitatis diuine. vel dcm̄ ratiōe
simplicitatis. de⁹ est in quolȝ loco tot⁹. Pōt
iteꝝ appōi totalitas rōne infinitatis. ꝛ ħ fit
p aduerbiū. vt si dicatur deus totalr̄ é in o
co ħ. siue ꝫm totū. ꝛ sic cū diuina infinitas a
nullo loco includat: de⁹ in nullo é ꝫm totum
Qñ ğ querit. aut ꝫm parté: aut ꝫm totū. dō
ꝙ nō diuidit p immediata: q: ōs nec é ꝫm p-
té q: simplex. nec ꝫm totū q: infinitus. ꝛ iō
dicendus é eē totus in quolȝ loco. nō tñ tota
liter. ꝛ iō est in loco nō tñ localiter.

Ecūdo queritur vtrū de⁹ sit muta-
bilis ꝫm locū. ꝛ ꝙ nō. vr̄ sic. magr̄ in
littera dicit. ꝛ accipit ab Augu. sup
geñ. Deus est in omni tpe. ꝛ in omni loco. ñ
tñ mouet p loca vel tpa. Ité rōe ondit
q: motus é actus ipfectus: sed i deo nulla é
ipfectio. ğ nec ꝫm locū mutatio. Ité p oéȝ
motū aliqd acquirit: sed ōs nullum locū pōt
acqrere: q: é vbiqȝ. ğ ipossibile é ꝫm locum
mutari. It nobilior dispō é qes q̄ȝ motus
sed ꝙ nobilius é deo é attribuédū. ğ ipossi-
bile é deū ꝫm locū mutari q: semp qescit.
Cōtra. Aug. ad Orosiū. ōs mouet se sine
tpe ꝛ loco. ğ videt ꝙ de⁹ moueat: sed pfectis-
simus motuū est motus ꝫm locū ergo ꝛ c.
Ité ysidorus. Cū sit illocalis de⁹. localit
tñ ambulat in scis. ğ saltē vr̄ mutari p acci-
dés. Ité ħ vr̄ rōne. q: mouétibus nobis.
mouent ea q̄ i nobis sunt. ħ dicit phs: ꝛ dić
pp formas q̄ nō sunt i vno deteriate. ergo si
de⁹ est in nobis: ōs mouet in nobis saltem p
accñs. Idē q̄ȝuis de⁹ q̄ȝtū ad exñtiā p eén
tiā nō deteriet locū. tñ q̄ȝtū ad habitationeȝ
diffinite é in aliqbus. ita ꝙ nō in alijs. ğ saltē
q̄ȝtuȝ ad hūc motū é mutabilis. Rñ. dō.
ꝙ sicut dicit magr̄ in lit. de⁹ nullo mō mutat
p locū. ꝛ ħ veꝝ é. q: nec p se nec p accñs mu-
tat. ꝛ ħ est pp summā imésitaté. q̄ adest omni
bus ꝛ nulli abest. ꝛ si incipiat eē in re vel desi
nat. ħ solū ꝫm rei mutationé. nō ꝫm mutatio
né ei⁹. vtputa si aere illuiato intelligat crea
ri cristallus radius incipit eē in eo. ꝛ cristallo
a moto desinit eē nulla fcā mutatōe i radio.
Ad illud ğ ꝙ obijcit. ꝙ de⁹ mouet se ꝛ c.
dō. ꝙ Aug. nō dicit simplr̄. ꝙ mouet se sine
tpe ꝛ loco. Et qm̄ ois mot⁹ ꝫm Aug. ꝯphédi
tur sub mutatiōe ꝫm tps ꝛ ꝫm locū. iō tm̄ est
ħ dicere: q̄ȝtū eét dicere mouet se sine motu.
ꝛ ita nō mouet ꝩe: nec iplicat ꝯdictio: sed cū
in motu sint duo. s. ꝙ est actus. ꝛ ꝙ é variatō
siue ipfectio. vult dicere aug. ꝙ mouet se si-
ne motu: q: sp é in actu: sed nō in actu ipfcō i
mo pfecto. Qō dicit ysidor⁹ é intelligen-
dū: methaphorice vel cāliter: q: scōs fać am
bulare. i. ꝓficere de ꝩtute in ꝩtuté. Ad il-
lud ꝙ obijcit. ꝙ mouétibus nobis. ꝛ c. dō ꝙ
illud nō hȝ ꝩitaté nisi in illis q̄ sunt in alijs p
dependétiā ꝛ diffinitioné. vnde q: radius é i
aere. sed nō dependet ab aere. iō nō mouet
moto aere: ꝛ q: aia é in manu. nec diffinitur
manu. iō nō mouet mota manu. de⁹ aūt non

depẽdet a rebus nec diffinit᷑.iõ nõ mouetur
ad motũ reꝝ. Ad illud ꝙ obijcitur de ha
bitatiõe dei.dõ.ꝙ deteriate ẽ in aliquibus:
nõ rõne imẽsitatis:sed rõne iſluẽtie grẽ.⁊ iõ
nõ deteriat᷑ ipſe dõs.ſed effectus tm̃.hinc eſt
ꝙ nõ ꝑ ſe ſed ꝑ accñs mouetur.nec moueri
põt:q: a nullo depẽdet nec põt depẽdere: a
nullo diffinitur nec põt diffiniri.Et nõ ſolũ
nõ ẽ poſſibile:ſed ẽt nõ intelligibile. obijciet
aũt aliqs ſic.Intelligamus corpꝰ egredi a lo
co nullo introeũte tunc remanet vacuum.
Aut ꝗ ẽ ibi deꝰ.aut nõ.ſi ſic.ꝗ eſt in eo ꝙ ni
hil ẽ.ꝙ ſtultũ ẽ dicere.Si nõ ẽ ⁊ ꝑ̇us ibi fu-
it.ergo vr̃ eẽ mutatꝰ.ſaltẽ ꝑ accñs.ꝗ videtur
ꝙ deꝰ exeat cuꝫ re.⁊ cũ re alia igrediatur q:
ſi res tm̃ exiret deꝰ exiret. Ad h̃ rñdendũ
ꝙ ſi ꝑ ipoſſibile ponat᷑ locũ euacuari:tũc re-
manere intelligit᷑ capacitas loci.ꝑ̇uata capa
citas aliqd ẽ:⁊ in illa deꝰ eſt.ꝑ̇uatio aũt nihil
ẽ.⁊ in illa deꝰ eẽ nõ põt.Nõ ergo deſinit eẽ
deus ab eo ꝙ remanet poſt receſſum corpo
ris:ſed cũ res ꝑ̇uatur.auſertur ꝯpatio eius
ad deũ.ꝙ eni nihil ẽ nullã hꝫ ꝯparationeꝫ.ſed
cũ res mouet᷑.nec deũ dimittit.nec ad deum
accedit.nec deus cũ re venit:q: ſic eſt in re:
vt ſit extra rẽ idẽ.iõ nec res cum dimittit nec
nouũ inuenit.Et hoc ẽ intelligibile.ſiqs põ:
intelligere ꝙ deus ſit ſimplex:⁊ infinitus ⁊ i
mẽſus:q: eni ẽ imẽſus.ita ẽ intra ꝙ extra.q:
ſimplex ſm̃ vnũ ⁊ idem.ẽ intra ⁊ extra.⁊ iõ
nec dimittitur nec acquiritur aliud in re.nec
ab ipſo itur ad ipm̃ cũ dimittit᷑.vt alibi ⁊ ali-
bi inueniatur.

Ertio loco queritur vtrum tres ſit
ab omni loco ſeparabilis.vel extra
omnem locum.Et ꝙ non.videtur:
quia extra omnem locum nihil eſt.ergo ſi
deus eſt extra omnem locum.ergo nihil eſt
vel in nihilo. Item hoc ꝙ eſt extra.ad-
uerbium loci eſt.ergo ſi deus eſt extra om-
nem locum:eſt in loco ⁊ preter omnem lo-
cum. Sed hoc eſt falſum.⁊ non intelli-
gibile.ergo deus non poteſt nec re nec intel
lectu ſeparari ab omni loco. Item cum
dicitur.deus eſt extra mundum.extra.aut
ſtat pro aliquo:aut pro nihilo. Si pro ni-
hilo.ergo chimera eſt extra mundum.Si ꝓ
aliquo.ergo ꝓ increato vel creato.nõ ꝓ crea
to ꝯſtat.ergo ꝓ increato.ergo eſſe extra mũ
dum:eſt eſſe in deo.ſed oĩa ſunt in deo.ergo
oĩa ſunt extra mundũ. Item in nullo ẽ de
us ꝙ nõ ſit in ipſo.ſed nihil ꝙ ſit extra mun-
dum ẽ in deo.ergo deus nõ eſt extra mũdũ.
Cõtra.qð locus poſſit ſepari a deo ſm̃ i-
tellectũ.vr̃ q: poſſibile ẽ ſm̃ intellectum.lo-
cũ priuari oĩ locato.⁊ remanere vacuum: ſꝫ
vacuum ẽ priuatio.deus aũt in nullo eſt ꝙ ñ
ſit in ipſo.ꝑ̇uatio aũt non eſt in deo.ergo nec
deus in ꝑ̇uatione.ergo nec i vacuo.⁊ ſic ẽ ſe
ꝑabilis a loco. Itẽ ꝙ deus ſepetur a loco
ſm̃ rem vr̃:q: ſicut ſe hꝫ dei eternitas ad oẽ
tp̃s.ita imẽſitas ad oẽm locũ:ſed dei eterni-
tas fuit ante omne tp̃s.ergo dei imẽſitas fu
it extra oẽm locũ.ſed ꝙ eſt extra aliqd ẽ ſepa
tum ab illo ergo ⁊c̃. Itẽ ſi deus ẽ tm̃ in lo
cis creatis cum illa ſint finite dimẽſiõis.⁊ ꝙ
ꝯmẽſurat ſe finito ẽ diffinibile ⁊ finitũ.ergo
deus eẽt finitus. Itẽ deus ẽ adeo bonus
ꝙ melior cogitari nõ põt.ergo adeo magnꝰ
⁊ immẽſus.ꝙ maior eo cogitari nõ põt. Sꝫ
toto mundo poteſt cogitari linea maior.ſi in
telligatur protendi extra circũferentiam celi
ergo ſi ibi eſt deus.deus eſt extra.aut nõ eſt
maximum. Item Angelus põt eſſe extra
mundum.ſed non extra deum.ergo deus ẽ
extra mundum. Rñ.dõ.ꝙ aliquid ſepa-
rari ab alio eſt dupliciter.Vel ſm̃ diſtantiã
vel ſecũdum independentiam. Primo mõ
aliqua duo que ſunt in eodem loco ſeparan
tur cum vnum elongantur ab alio. Et hoc
modo impoſſibile eſt eſſe nec intelligi deum
ſeparari ab omni loco.Nam iſta ſeparatio ĩ
cludit diſtantiam ſpatij.⁊ hoc de neceſſita-
te includit locum.⁊ ita implicantur duo op-
poſita.ſ.ꝙ deus ſit in loco:⁊ diſtet ab omni
loco. Si autem loquamur de ſeparatio-
ne per independentiam. Sic dicendum ꝙ
deus ⁊ re:⁊ intellectu eſt ſepatus a loco:q:
in ſeipſo eſt omnino independens a loco.ſi-
cut ante productionem loci. Locus autem
econtra non eſt ſeparabilis a deo.nec re nec
intellectu.ſicut probant rationes ad hoc in-
ducte. Silr̃ cũ queritur.vtrũ deus ſit ex-
tra oẽm locum.dõ.ꝙ extra. Vno modo di-
cit ſitum ⁊ poſitionem.⁊ ſic eſt impoſſibile:

sicut ipossibile est.si añ dicat tp̃s qd̃ sit ante
tp̃s. Alio mõ añ 7 extra dicũt excessum 7 sup
excellentiá dîe imẽsitatis 7 eternitatis respe
ctu tp̃is 7 loci. Et sic ꝯcedendũ q ds est an/
te tp̃s: 7 extra oém locũ.nec ex h̃ seq̃r q se
pet a loco.sed q summa imensitas supexce/
dat oém locũ.nec ad illũ arctaꝛ. 7 h̃ vult di/
cere Gregorius.q ds é extra oîa: nõ exclu/
sus.q2 nõ distat. 7 intra oîa nõ inclusus:q2 ñ
arctaꝛ.q2 in seipso ens é oîo imẽsus.ita q ex
tra ip̃m nihil põt eẽ nec cogitari ita imẽsum
sicut ds est in seipso. Ex h̃ pꝫ sequẽs q2 qd̃ ñ
est extra.nõ est pp suá limitatõꝫ sed loci de/
fectioné. Ad illd̃ q obijciꝛ de linea.dd̃. q
statim dum itelligiꝛ aliqd extra mũduꝫ.ex h̃
daꝛ intelligi q ds sit ibi.sicut si itelligatꝛ no/
uus mũdus fieri.absq3 dubio ds esset i illo.
tñ nõ seqꝛ q ibi sit.q2 illud nihil é.Silr̃ si fi/
at ágelus deus.tũc é extra.nõ ̃m motũ suũ
sed angeli.sed forte h̃ é magis fictionis q̃3 vi
tatis.qd̃ angelus extra vniuersum exeat. sic
patebit. Attñ illud cogitãdũ é q diuinuꝫ eẽ:
sicut nõ põt cogitari hr̃e terminũ in duratio
ne.sic nõ põt cogitari neq3 dꝫ hr̃e terminũ in
exñtia 7 pñtialitate. Et sic ñ pt cogitari hr̃i i
tercisioné in duratõe.sic nec in pñtialitate.h̃
intellectus hñdus est. Caueat tñ qualr̃ quis
imagineꝛ 7 exp̃mat p sermoné.

C Onsequẽter q̃riꝛ de scd̃o articulo.s.
de mutatiõe angeli. Et circa h̃ q̃rũ
tur tria. Primo queritur vtrum
angelus possit moueri localr̃ sine corpore.
Scd̃o q̃ritur vtrũ moueaꝛ p mediũ vel ñ.
Tertio vtrũ ptranseat mediũ motu subi/
to vel successiuo.

q Uidetur g̃ ad primũ.q angelus non
possit moueri sine corpore.oñdiꝛ sic
Ber.sup cañ.discurrere 7 d loco ad
locũ transire nõ est nisi corpoꝝ.g̃ si h̃ ꝯuenit
angelo.nõ ꝯuenit nisi p corpus assumptum.
Item rõne:q2 qd̃ moueꝛ aut moueꝛ p se.
aut p accñs.sed angelus nõ moueꝛ p se loca/
liter.qm̃ h̃ est ppriũ corpis. 7 illi soli inest res
p se:cui inest p̃pe.Si ergo moueꝛ h̃ é p accñs
sed q per accñs mouetur.moueꝛ moto alio.
vt nauta mota naui.g̃ vr̃ q angelus nõ pos
sit moueri nisi moto corpe. 7 ita corpe assum
pto. Jté oẽ q moueꝛ:moueꝛ pp indigen/
tiá. sed i angelis beatis.nulla é indigentia.g̃
7 c. Si tu dicas q pp indigẽtiaꝫ nr̃am.g̃ cir/
cũscripta indigentia nr̃a:nõ videꝛ q ãgelus
possit moueri.si ergo indigentia nr̃a nullam
det ꝟtutem ágelo.pꝫ 7 c. Jté oé q moueꝛ
differt a motore.sicut ppõnit ph̃s.sed ange
lus nõ distat a se.g̃ angelus ñ moueꝛ a se.nec
ab alio.g̃ nõ põt moueri nisi mouendo alid̃:
sicut mouẽdo corpus. Cõtra.Heb.j.Oẽs
sunt ammistratorij sp̃us missi pp eos 7 c.sed
aliqd̃ ministeriũ exsequũꝛ sine corpe:vt sug/
gerẽ bõa 7 hmõi.g̃ pñt sine corpe moueri.
Jté Damascenus. Cõfestim inueniũtur
vbi diuin9 iusserit nutus velocitate nature.
si g̃ velocitas é dispõ ad nutum ex sui nã sũt
mobiles. Jté Aug.in vno loco tm̃ est.si ibi
é vbi opaꝛ.g̃ virtus eius aut é ad vnum tm̃
arctata:aut si nõ est artata.nec substãtia est
artata ad vnum locũ:sed nõ põt eẽ in pluri/
bus.g̃ cũ est in vno loco é in potentia ad al/
teꝝ.sed q est in potẽtia ad vnũ nõ fit i actu
in illo:nisi per motũ ̃m locũ.g̃ 7 c. Jteꝫ q
moueanꝛ sine corpe assumpto.oñdiꝛ p simi/
le in aîa. Aîa enim exuta a corpe fertur in ce
lum vel descẽdit in infernũ localr̃.sed ꝯstat
q aîa nõ assumit aliud corpus q̃3 suũ.g̃ mo/
ueꝛ sine corpe.g̃ pari rõne angel9. Jté an
gel9 in empyreo põt esse sine corpe.pari rõe
7 in terra.g̃ si per eandẽ viꝫ per quaꝫ qescit
in terra.facit se in terra siue trãsfert.ergo vr̃
q sine corpe. Rñ.dd̃.q ang9 sicut dic̃ scri
ptura hꝫ moueri.Moueꝛ aũt nõ solum assũ
pto corpe:sed ẽt corpe nõ assumpto cũ nõ sit
minoris libtat̃.nec ꝟtut̃:nec nobilitat̃ sine cor
pe q̃3 cũ corpe. Ad intelligẽtiam aũt obie
ctoꝝ é notandũ.q sicut esse in loco é duplr̃.
siue eẽ locale.sicut tãgit magr̃ in lr̃a.s. q cir/
cũscribitur. 7 q2 diffiniꝛ. 7 illud p̃pe est loca/
le qd̃ circũscribiꝛ. Aliud aũt quodãmõ é lo/
cale.quodãmõ nõ. Jta moueri p locũ vno
mõ é per circũscriptioné.ferri de loco ad lo
cũ. 7 sic est tm̃ corpoꝝ. Alio mõ moueri é mi
nus p̃pe ̃m diffinitõem trãsire 7 sic é sp̃uuꝫ
p̃pe.g̃ p circũscriptioneꝫ nõ moueꝛ ãgul9 ni/
si corpe assumpto. Minus p̃pe 7 p diffiniti/
oné moueꝛ angelus ẽt sine corpe. Ex h̃ pꝫ.
Rñ.ad primo obiectũ.q2 Bernardus acci
pit discurrere 7 transire ̃m pprietaté loci q̃
est circũscriptio. Ad illud g̃ q queriꝛ vtrũ
p se aut per accñs.dd̃.̃m p̃dictá distinctiõeꝫ
de motu.q ̃m primum motũ ñ moueꝛ sp̃ua
le nisi p accñs.s.alio moto:sicut.n.nauta mo

ta naui mouetur. sic sp̄us moto corꝑe ī quo ē. Quātum aūt ad scd̄m motum. sicut angel⁹ ꝑ seipm ⁊ sine corꝑe diffinit̄ loco. ita ꝑ seipm trāsfertur. ita ꝙ nō alio mouēte: nec ꝑ alium motum. ipse aūt obijcit de p̄mo motu tātum ꝗ ꝑ se ꝯuēit corpori soli. Ad illd̄ ꝙ obijcit̄ ꝙ omne ꝙ mouet̄ mouet̄ ꝓꝑ īdigētiaꝫ. dd̄ ꝙ illud veꝝ ē in motu nāli. ī quo nā nō mouet nisi ꝑ appetitū alicuius rei q̄ ponit īꝑfectionē ī nā: q: nā habita perfectiōe sua q̄escit: sꝫ nō est veꝝ in motu voluntario. ī quo mouet̄ aliquis. siue ꝑ aliud acq̄rendū siue ad v̄tuteꝫ demōstrandā. sicut mouet̄ miles in stadio. vł dd̄. ꝙ illud ē veꝝ in oī motu gnāl'r accipiendo indigentiā ad suā indigētiam ⁊ alienam ⁊ suaꝫ q̄ꝫtū ad illud. cuius p̄uatio nō ponit imꝑfectionem vel cuius p̄uatio nō īꝑfectioneꝫ ponit sed limitationem. ⁊ sic ē in angelo. Angelus eni volēs aliq̄d oꝑari in terra: indiget trāsire ad terram. q: nō pōt simul eē in celo ⁊ ī terra. ꝓꝑ h̄ ꝙ hꝫ v̄tuteꝫ finitā. ⁊ sic pꝫ illd̄ ꝙ limitatio nō repugnat summe ꝑfectōi creature. Ad illud ꝙ obijcitur ꝙ oē ꝙ mouet̄ differt a motore. dd̄. ꝙ in nāli motu veꝝ est vbi nihil mouet se. q: nihil reflectit̄ sup̄ se: ꝓꝑ alligationē cū mā. sꝫ non ē veꝝ ī volūtate q̄ est instr̄m seipm mouēs. ⁊ v̄tus q̄ ē ī substantia sp̄uali: pōt supra subām reflecti. ⁊ ita mouēs idem eē cū mobili. tn̄ nō s̄m idem: q: angelus habilis ē admoueri ex ꝑte ipsius ꝙ ē siue s̄be vel mē. si hꝫ mām. sed admouet̄ ex ꝑte forme: siue ipius quo ē vel virtutis actiue.

Secūdo querit̄ vtrum angelus moueat̄ ꝑ mediū vel nō: Et ꝙ ꝑ mediū vr̄ Damascenus dicit ꝙ angel⁹ cito ꝑtrāsit velocitate ⁊ ꝑtāte nē sed ꝑtrāsire est ꝑ mediū trāsire. ḡ ⁊c̄. Itē cū Angelus mouet̄ a terio a quo ad teriuꝫ in quē. aut mouetur in terio a quo. aut ī terio in quē: sed ī termio a quo nō est motū eē. in terio ī quem ē motū eē. ḡ cū moueri sit mediū intra vtrūq3 oportꝫ ꝙ sit in spacio itermedio. Item ꝙ possit moueri ꝑ mediū vr̄. q: certū est ꝙ āgelus exn̄s parisius pōt eē rome eadē v̄tute in quolꝫ intermedio loco. ⁊ p̄us ī ꝓpinquori ⁊ d̄ īde ī singulis locis ꝯn̄ter se hn̄tibus. sꝫ hoc ē trāsire ꝑ mediū. ergo ⁊c̄. Itē q̄ncūq3 inter aliqua extrema cadit mediū ꝙ hꝫ nālē ordinē ad extrema. īpossibile ē ꝙ agens virtutis finite possit peruenire ab extremo in extremum sine medio. vt pꝫ q: inter albuꝫ ⁊ nigꝝ ē medius color. impossibile ē ꝙ aliq̄d agēs creatum faciat de albo nigrū: quia faciat per colorē mediū: sed iter celū ⁊ terrā: nāli ordie sunt alia corpora media. ḡ ipossibile est ꝙ a celo ī terrā fiat: siue moueat̄ sine media per trāsitiōe. Cōtra. Augu. suꝑ geñ. ad l'ram. ⁊ magr̄ ponit in l'ra. deus mouet creaturam sp̄ualē ꝑ tꝑa nō ꝑ loca. ḡ q̄ꝫuis fiat de vno loco ad aliū. h̄ nō ē ꝑ locū mediū. Itē ꝯclusio ꝓbata ē in. vj. physicoꝝ. ꝙ ipossibile ē imꝑtibile moueri suꝑ magnitudinē: sed angelus nō assumpto corpore est imꝑtibilis. ergo ⁊c̄. Item rōne vr̄. q: si pertransit aut ḡ ꝑ simplicia aut per cōposita. si ꝑ ꝯposita. ḡ ē cōpositus. si per simplicia: sed illa sunt īfinita in quolꝫ ꝯtinuo. ⁊ ipossibile ē infinita ꝑtrāsire. Itē si per simplicia: sed ex simplicibus nō fit aliquid ꝯtinuum. ḡ motus ille non erit ꝯtinuus. ḡ pertrāseūdo illa nunq̄3 ꝑtransit spatium. ergo si per mediū mouetur nunq̄3 ꝑuēit ad terminuꝫ. Itē ipossibile ē ꝙ aliquid ꝑtranseat spatium maius se. qn prius pertrāseat spatium minus vel equale. ḡ si spiritus angelicus transit per spatium. prius transit eq̄le sibi vel minus q̄3. maius. sꝫ equale simplici nō ē nisi simplex. sed simplex additū simplici nō facit maius. ergo in p̄mo trāsitu tantū ē: ac si nihil trāseat. sil'r nec in scd̄o transitu. ergo nec ī tertio. ⁊ sic nunq̄3 pertrāsit spatium aliquātum. Rn̄. notandum ē hic ꝙ circa hoc diuersimode dixerūt diuersi. qdaꝫ enim dixerunt ꝙ cum Angelus sit simplex non potest medium ꝑtrāsire. vnde mouetur ab extremo in extremum sine medio. ⁊ omnis locus ad quē mouetur se hꝫ ad illum per modum immediati. Unde loci mutatio ī angelo non est motus. sed mutatio tm̄ sine medio. Sed ista positio non videtur cōueniens. Certum ē enim ꝙ angelus qui ē custos hominis potest ita custodire ꝙ non deserat ipsum ⁊ sine corpore custodire potest. ergo potest inseparabiliter comitari eum. Ergo cum homo vadit per medium: ⁊ Angelus non deserat eum pariter. ⁊ angelus vadit ꝑ medium. Et ideo fuerunt alij qui dixerūt ꝙ angelus ⁊ per medium. ⁊ sine medio potest moueri. quia motus eius est. ad nutum sue voluntatis. s̄m virtutem diuinitus sibi

collatam. ⁊ ideo cum vult facit ſe ĩ extremũ
immediate. ⁊ cum vult pertranſit. Et po-
nunt ſimile: quia intellectus noſter poteſt
cogitare de pariſius ⁊ de roma dupliciter.
Aut ita ꝙ immediate cogitet de vno ⁊ poſt
de alio. vel ita ꝙ primo de vno ⁊ poſt de via
⁊ tertio de termino. Et q: angelo ita facile
ē ferri: ſicut nob cogitari cum non ſit alliga-
tus corpori: dicunt ꝙ ſic ⁊ ſic habet moueri
Sed quicquid ſit de poſitōe exemplum
non ē conueniēs: qm̃ cogitans penes ſe ha-
bet ſpeciem rome. ⁊ ſpēm pariſius: nec iſta
habēt ſitum in anima nec ordinē ſm ſitum: i
mo quelꝫ equaliter ē preſenſ aſpectui. ⁊ ideo
ad libitum poteſt de vna ⁊ de alia cogitare.
ſed in re ē ordo ⁊ ſitus naturalis ⁊ neceſſario
interiacet mediũ inter vnam ciuitatem ⁊ ali-
am. Et propter hoc illud exemplum non ē
ꝯueniēs. nec ꝑpter hoc aperitur nobis via
ad intelligendum. Et quoniam illud ē in
telligibile aliquo modo ꝙ feratur per medi
um: ⁊ ratio concordat ⁊ auctoritas. ideo vi-
detur illud rationabiliter eē dicēdum. Sed
illud membrum qđ dicit ꝙ poſſit ſine medio
arbitror reticendũ. non quia aſſeram eē fal-
ſum: ſed q: nō ē auctoritas ipromptu que h dī
cat. ⁊ ratio nō cogit: immo non capit. poſſibi
le tamen ē ꝙ deus aliquid dederit ſubſtan-
tijs illis ſpũalib⁹ ꝙ carnales ĩtellectus nō ca
piunt. Concedende ſunt igitur rōes probā-
tes ꝙ angelus mouetur per medium. Ad
illud ergo ꝙ obijcitur. ꝙ deus non mouet ꝑ
locum angelum. dicendũ ꝙ facienda ē vis ĩ
verbo ſm intellectum Aug. qđ patet ex lit-
tera. Ipſe enĩ ſpm̃ dixit nō moueri per loca:
quia proprietates loci. ſ. circũſcriptionem. di
menſionem: non obtinet cum transfertur de
loco ad locum. ſed proprietatem temporis q̄
eſt variatio ⁊ innouatio aliqua vere ⁊ ꝓprie
admittit ſps. nam noue affectiones ſuccedũt
ſpiritibus per naturam ⁊ cogitationes: ⁊ vl-
terius ille intenduntur ⁊ remittuntur. ita ꝙ
vere poteſt eſſe partibilitas a parte forme ſi
ue proprietatis acquirende. Ad illud qđ
obijcitur. de phyloſopho ꝙ impartibile nō
mouetur ſupra magnitudinem. dicēdum ꝙ
phyloſophus ꝓbat ⁊ ĩcludit ĩ impartibili ꝙ
habet ſitum in magnitudine qđ eſt imparti
bile ⁊ ſituatur impartibili. hoc ñ pōt moueri
ſupra magnitudinem: q: ſi mouetur: mouet

ad acquirendum ſitum. ⁊ qđ acquiritur per
motum: acquiritur ita ꝙ pars poſt partem:
ſed ſitus impartibilis non poteſt acquiri ita.
ꝙ pars poſt partem acquiratur. ⁊ ideo verũ
eſt ꝙ tale impartibile non poteſt moueri ſu-
pra ipſam magnitudinem: ſed angelus ē ta-
le impartibile: ꝙ non habet ſitum in partibi
li. nec enim eſt dicere ꝙ angelus ſit in loco ꝑ
tibili ſicut patebit. ⁊ ideo demonſtrationes
phyloſophi non habent hic locum. Ad il
lud qđ queritur: aut pertranſit per ſimplicia
aut per compoſita. Rñdēdum ē ꝙ trãſit per
compoſita. q: non eſt ĩ loco ſimplici ſed cōpo
ſito. hec ſuppono ad preſens. ſed ſuo loco ꝓ-
babitur. nec valet. tranſit per compoſita. er-
go eſt compoſitus. ſicut non valet. anima eſt
in compoſito. ergo eſt compoſita: q: ſic ē in il
lo. vt non ſit pars in parte: ſed ipſum totum
ſimplex ſit in qualibet parte. ita tamē ꝙ ille
partes ſunt vnus locus. poſſet tamen dici ſi
quis vellet ſe huiuſmodi implicare qđ etiaꝫ
ſi tranſiret per ſimplicia. tamen non propter
hoc pertranſiret infinita. ⁊ hoc patet ſiquis
imaginetur ſperam moueri ſuper planum. ñ
tangit niſi in puncto. ergo nō tangit niſi per
ſimplicia. nec tamen pertranſit infinita actu
quoniam ſpera illa fertur ſuper planum. ⁊ ñ
quieſcit in quolibet ſitu. ⁊ ita nulli puncto ſe
cōmetit. ſed nec numerat puncta in illo. ſꝫ cũ
ſit incōtinua latione reſpicit illa indiuiſibilia
vt intra ⁊ ita vt ſunt in cōtinuo. ⁊ ſic cum cō-
tinuum ſit finitum actu ⁊ infinitum in poten
tia. ⁊ illa potentia nō reducat ad actum non
ꝑtranſit ĩfinita actu: q: non reſpicit illa: vt ac
tu numerata. verũtamen q: exemplum ha-
bet calumniam. ⁊ dictum non videtur eē cō
ſonum dicto phyloſophi qui omnino dicit ĩ
partibile non moueri. priori reſponſioni ma
gis adhereo. ⁊ per illam patet ſequens. obij
cit enim ac ſi angelus eēt in puncto. ꝙ omni
no falſum credo. q: non eſſet in loco. cuꝫ pũ-
ctus non ſit locus: nec ſit actu in continuo. ſed
hoc totũ patebit melius in ſcđo.

Ertio queritur vtrum ſpiritus an-
gelicus pertranſeat mediũ: actu ſub
ito vel ſucceſſiuo. Et ꝙ ſucceſſiue.
videtur. In aliquo inſtanti eſt in termino a
quo: ⁊ in alio inſtanti eſt in termino ad
quem. ſed inter quelibet duo inſtantia cadit
tempus medium. ⁊ in medio illorum inſtan-

rium est moueri. ergo moueri ipsius angeli
est in tempore. ergo mouentur motu successi
uo. Item hoc ipsum ostẽditur a parte spa
tij sic. Angelus si pertransit medium in ali-
quo instanti est in medio ⁊ in partibus me-
dij. sed impossibile est. ꝙ aliquid vnum pre
ter deuz ⁊ corpus christi. simul ⁊ semel sit in
pluribus locis. ergo impossibile est ꝙ ange-
lus ĩ eodem instanti sit in toto medio ⁊ in fi-
ne. ergo non mouetur subito. ergo necessa-
rio oportet ꝙ successiue. Item hoc osten
ditur a parte virtutis. Sicut vult phyloso-
phus. si tanta virtus mouet in tanto tempo
re. ⁊ maior in minori. ⁊ maxima in minimo.
⁊ infinita in nunc. ergo secũdum ꝙ potẽtior
ẽ virtus secũdum hoc velocior est motus: sꝫ
instans excedit tempus improportionabili
ter. ergo ⁊ virtus que mouet in instanti sup-
excedit illam que mouet in tempore in infi-
nitum. sed nulla virtus creata superexcedit
aliam in infinitum. ⁊ virtus angelica est cre
ata. ergo cum motus omnis naturalis loca-
lis sit successiuus: patet ꝙ motus ãgeli sit suc
cessiuus. Iteꝫ si angelus mouetur: aut er
go motus ille est vere motus. aut mutatio.
si mutatio. ergo generatio vel corruptio. qđ
constat esse falsum. si motus. sed omnis mo-
tus proprie dictus habet prius ⁊ posterius:
⁊ situm: ⁊ tempus. ⁊ omne tale est successi-
uum. ergo ⁊c̃. Contra. Aug. in lib. v. rñ
sionũ Radius non citius peruenit ad lo-
ca propinquiora q̃ꝫ ad loca remotiora ⁊ con
stat ꝙ pertransit medium. ergo si virtus an
gelica non est minus potens. sed magis. pa-
tet ⁊c̃. Item phylosophus probat ꝙ si
esset vacuum: non esset motus: sed idem fa-
cit ipsum spatium angelo: qđ facit vacuum
corpori moto: quia nullo modo resistit: sicut
nec vacuuꝫ. ergo videt. ꝙ ipse angelus sub-
ito ipꝫ ptranseat. Itẽ omne qđ successiue
mouetur. partim est in termino a quo. par-
tem in termino ad quem. Sed omne tale est
partibile. ergo necesse est angelum esse par
tibilem. aut non mouetur successiue. Iteꝫ
omne quod simul se transfert et totum. simul
non successiue mouetur. Sed angelus simul
⁊ se totum transfert cum sit omnino simplex
ergo in instanti ⁊ non successiue mouetur.
Item motus successiuus est compo-
situs ⁊ accidens. ⁊ nullum accidens compo
situm est in subiecto simplici: sed Angelus ẽ
simplex. ergo non est subiectum motus suc-
cessiui. sed mobile est subiectum motus. er-
go ⁊c̃. Respõdeo dicendum. ꝙ circa
hoc senserunt aliqui diuersimode. Qui-
dam enim dixerunt. ꝙ quia angelus est sim-
plex: ⁊ spatium compositum. ꝙ tam Ange-
lus q̃ꝫ eius virtus est spatio improportiona
bilis. ⁊ ideo virtus eius omnino vicit supra
spatium. Adeo ꝙ subito ⁊ motu impropor-
tionabili spatium pertransit. ⁊ est huius mo
tus supra naturam. Sed quoniaꝫ diffici
le videtur intelligere ꝙ pertranseat mediuꝫ
quin sit in pluribus partibus medij et pone
re quod subito moueatur. ⁊ sit in pluribus
ptib⁹ medij ẽ ponere ĩ illo motu ꝙ sit in plu
ribus locis simul. Et hoc omnino est absur-
dum dicere de angelo. Sicut dicunt sancti ⁊
phylosophi. ⁊ doctores catholici. in hoc cõ
cordant. Ideo dicenduꝫ est. ꝙ angelus nõ
mouetur per medium motu subito sed suc-
cessiuo. propter hoc notanduꝫ ꝙ in motu q
successiuus est successiõe perfecta est succes-
sio ex quadruplici causa. Prima est medij
distantia. Secũda medij resistentia. Ter
tia est partibilitas mobilis. Quarta est fini
tas virtutis. eo ꝙ finite virtutis proprie est
mouere in tempore. maxime per medium.

Concedendum est igitur ꝙ motus ange
li per medium non est perfecta successiõe suc
cessiuus. q: deficit ibi resistentia spatij. ⁊ par
tibilitas mobilis: ẽ tamen successiuus ratio-
ne distantie spatij in qua non potest eẽ si-
mul per totum. Et finitatꝫ virtutis mouen
tis que non excedit medium improportiona
biliter. ideo nec facit motum improportiona
bilem medio omnino. Et concedende sunt
rationes probantes motuꝫ illuꝫ per spatiuꝫ
esse successiuuꝫ. tamen prima ratio sophysti
ca est: sed alibi dissoluetur. cũ agatur de trã
sitione panis ĩ corpus xp̃i vbi hꝫ locũ suuꝫ.

Ad illud ꝙ obijcit. ꝙ radius nõ citius p-
uenit. dđ. ꝙ Augu. loqt sꝫ pceptibilitatẽ sen
sus ꝙ sensus ñ pcipit radium citius puenire
ad propinquiora loca: q̃ꝫ ad remotiora. non
quia secundum rem non sit ibi vere prius ⁊
posterius. Unde si dicatur radius moueri
subito. intelligitur subito pro repente. ⁊ re-
pentinum dicitur illud quod habet moue
ri in tempore impceptibili. Sed aliter põt

dici ꝙ lux ſubito mouetur. qꝛ motus lucis i
medio nõ eſt motus local' tm̃. ſed eſt motus
diffuſionis qui eſt gñatio. ſicut gñatur ydo-
lum ab obiecto. Et qꝛ lux ſimul eſt ⁊ lucet.
ſimul cũ eſt gñat ſplendorẽ. ⁊ ita in eodem i-
ſtanti. ſilr̃ de alio intelligi põt ⁊ ſic deinceps.
vñ ſi ſimul eẽt hõ ⁊ generaret. in pͥmo inſtãti
fuiſſet mũdus plenus hoib⁹. hoc modo põt
dr̃e q neſcit melius. Ad illud. ꝙ obijcit̃ d̃
vacuo. ꝙ ſi eſſet vacuũ nõ eſſet motus. dd̾.
ꝙ circa hoc multi multa dixerũt quoꝝ dic
ta longũ eſſet dr̃e. nunc aũt ſuſtinẽdo phm̃
dici põt ꝙ ſi eẽt vacuũ nõ eſſet motus ſuc-
ceſſiuus recte intellecto vacuo ſm ꝙ credo
phm̃ intelligere. ꝙ dicit ſimplr̃ priuatõnem.
ſed eſt vacuũ ibi. vbi intelligimus vacuũ: in
telligimus nihil eſſe. g̃ nõ ſolum deeſt corpo
ris reſiſtẽtia. veꝝ etiam nulla diſtãtia eſt ibi
vbi aũt nulla diſtãtia eſt. nõ ẽ ꝓpe nec lõge.
vbi aũt eſt motus local' neceſſario eſt appro
ximatio vel elõgatio. g̃ ſi eſt vacuum nõ eſt
motus. nõ ꝓpter defectum reſiſtẽtie ſed di-
ſtãtie. Sed qm̃ mediũ ꝯparatũ ad angelum
hꝫ rõnem diſtãtie. qꝛ vere facit diſtantiã int̃
extrema. iõ ſufficit ad ſucceſſionem q̃litercũ
qꝫ ꝓpter diſtantiã. ſed vbi eſt vacuũ non eſt
diſtãtia. ⁊ hoc ꝑexigitur neceſſario ad motũ
localẽ. ptibilitas eni mobil' ⁊ finitas virtutis
nõ faciũt ſucceſſionẽ niſi ſit prius ⁊ poſterius
in magnitudine. ſupra q̃ꝫ ẽ: ſiue in eo ꝙ acq
ritur ꝑ motũ. Ad illud. ꝙ obijcit̃. ꝙ illud
ꝙ mouet̃ ſucceſſiue pti eſt i termnio a quo. ꝑ
ti i termino ad quẽ. dd̾. ꝙ in ſucceſſiuo vbi ẽ
plena ſucceſſio eſt ponere partẽ ⁊ partẽ. ⁊ q̃ꝫ
tum ad magnitudinem ſubſtratam ⁊ quan-
tũ ad magnitudineꝫ motam. ⁊ q̃ꝫtuꝫ ad diſ-
poſitõem acquiſitã. qꝛ nãlis motus ad ſitum
eſt motus ad formã quodãmodo. ſed i motu
angeli nõ eſt ſucceſſio ſm oĩmodã ꝯpletõeꝫ.
⁊ iõ non ſm oẽs has differẽtias. ſed ſolũ ſm
prioritatẽ ⁊ poſterioritateꝫ magnitudinis ſu
pra quã. Qd̾ g̃ dr̃. ꝙ partim eſt i termio a q̊
ptiꝫ i termio ad quẽ. hoc nõ eſt ſm diuerſita
tẽ partiũ mobil'. ſed eſt ſolũ per acceſſuꝫ ⁊ re
ceſſum. Ad illud ꝙ obijcit̃ ꝙ ſimul ſe trãſ
fert totum. dd̾. ꝙ q̃ꝫuis ex pte ſua ſe totũ ſil'
trãſferat. nõ tñ tranſfert ſe ſimul ſuꝑ totum.
propter diſtantiam medij. in qua tota nõ po
eſt eſſe ſimul. Ad illd̾. quod obijcitur. ꝙ
compoſitum ⁊ accedẽs non poteſt eſſe iure

ſimplici. dd̾. ꝙ veꝝ eſt de ꝯpoſito ꝙ hꝫ ptes
actu. ſed de ꝯpoſito ꝙ eſt in ſucceſſione non
eſt veꝝ. ſicut enim duratio ſucceſſiua poteſt
eſſe in angelo ſm ꝙ manet eo ꝙ de illa nun
q̃ꝫ eſt niſi nũc. ita motus ſucceſſiuus põt eſſe
in eo ſm ꝙ fertur. ⁊ hoc quidẽ nullũ hꝫ ſe-
cũ incõueniens. his viſis patẽt obiecta. Eſt
enim predictoꝝ ſũma ꝙ angelus mouetur
ſine corpore aſſumpto. ⁊ ꝙ mouetur in me-
dio ſiue per mediũ ⁊ ꝙ mouetur motu ſucceſ
ſiuo lꝫ non omnimoda ſucceſſiõe compoſito
vt predictum eſt.

N pte iſta ſũt dubitatões circa litte
ram. ⁊ pͥmo de hoc ꝙ dicit magiſter
Neqꝫ dimenſionẽ hꝫ ſiĉ corpus ⁊ c̃. vr̃ enim
male dicere. qꝛ dr̃ ephe. iij. Ut poſſitis ꝯpre-
hendere cũ oibus ſcis que ſit longitudo. la-
titudo. ⁊ c̃. ⁊ gloſa expõit iſtd̾ de deo. R̸.
magr̃ loquitur ꝓprie ⁊ ad litteram. ſed apl'.
loquit̃ metaphorice. vñ multipliciť exponũ
tur verba illa. In deo eni eſt longitudo õl-
ganimitatꝭ. latitudo caritatis ſublimitas mi-
ſericordie. ⁊ ꝓfundũ iuſticie. ſiue ſapiẽtie q̃ꝫtũ
ad dei iudicia. Item queritur de hoc qd̾
dicit Aug. in lr̃a. ꝙ mouꝫ creaturam corpo-
ralẽ ꝑ tp̃s ⁊ locũ. vr̃ eni mala eſſe iſta diuiſio
Aug. pͥmo qꝛ a phõ nulla ponit̃ mutatio ſm
tp̃s. ⁊ iteꝝ ſua diuiſio nõ vr̃ ſufficiẽs ꝙ ph⁹
ponit ſex ſpẽs motus. R̸. dd̾. ꝙ ſm phm̃.
ois ſpẽs motus adhuc modũ duplicẽ redu-
citur. ſ. ad motũ ad ſitũ ⁊ ad motũ ad formaꝫ
Aug. aũt motũ ad ſitũ intelligit ꝑ motuꝫ. ſm
locum. q eſt entis ꝑfecti ⁊ ꝯpleti. ſiue de ꝑdi-
tione vel inouatõe circa qualitatẽ ſiue ꝓprie
tatem ſbe. eatenus qua ad ſitũ eſt niſi paritẽ
ſit ad formã. motũ aũt ad formã qui ſubdiui
ditur ꝑ. v. ſpẽs ꝯprehendit ſub mutatiõe ſm
tp̃s. propter hoc ꝙ de ſe dicit menſurã va-
riabilem ⁊ rei variabilis. vñ omnem muta-
tõem que eſt ſm ꝓprietates rei abſolutas ⁊ i
trinſecas. ſiue ſm qualitates corporales ſi-
ue ſm ſpũales vt ſunt affectiones in anima
bus ⁊ ipe vocat mutationem ſm tempus. ⁊
ita patet ratõ diuiſionis ⁊ ſufficiẽtia. Itẽ
queritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ ſpũalis creatura
per tempus mouetur. videtur enim falſum
dicere. quia ſpiritualis creatura mẽſuratur
euo cum ſit perpetua. ergo ſi mouetur. non
per tempus mouetur. ſed per euum. Itẽ
intellectus angelicus eſt deiformis ſiĉ vult

pħs.ḡ intelligit in instāti. pari rōne ⁊ afficit
non ergo in tempore. Preterea tps per
prius est mēsura motus primi mobil'. ergo il
lud solum mensuratur tpe q̄ subiacet illi mo
tui. sed tale non ē angelus nec eius motus.
ergo ⁊c. R. ad presens notandū q̄ tēpus
vno modo dr̄ ꝑprie. ⁊ sic dicit mensura rei
mutabilis inq̄ztum mutabilis tn̄ sub ratione
ꝯtinui. Et qm̄ motus primi mobil' ē mo
tus maxime euidēs ⁊ ꝯtinuus inter oēs. tps
hoc modo dr̄ ꝑprie esse in primo mobili si
cut in sbo in quo primo est ⁊ in quo pmo ap
paret. Alio mō dr̄ tps mensura cuiuslibet rei
mutabilis sm q̄ mutabilis siue moueat in
stātanee. siue ꝯtinue. ⁊ sic non tm̄ est i motu
primi mobilis. ⁊ in his q̄ ei subiacēt. sed etiā
in omni creato circa q̄ accidit variatio. ⁊ sic
est in angelis. ⁊ p hoc patēt obiecta. Qd
eniȝ obicit de euo. dō. q̄ euū est mensura an
gelorum q̄ztum ad esse sbale q̄ est iuariabile.
⁊ in corporale. sȝ tps q̄ztum ad ꝑprietates q̄
variant. ⁊ quedā subito. q̄dam successiue. si
cut patet in angelis per nāȝ paulatiue inten
di aliqua affectio. ⁊ sic patent cetera. Itē
querit. de hoc q̄ dicit. q̄ eadē sapientia est
in duobus. neqȝ maior. neqȝ minor. vr̄ enim
falsum dicere q: sapientia est accn̄s ⁊ quali
tas sapiētis. ⁊ accn̄s per subiecta numerat.
R. dō. q̄ ad hoc voluerunt aliqui dicere.
q̄ eadem sapiētia creata esset in duobus sa
pientib⁹. ⁊ hoc dāt intelligere per duas sup
positiones. vna ē q̄ spēs rei in anima nō dif
ferant per essentiam a re extra. Alia suppo
sitio est q̄ eandem reȝ nosse possunt duo sa
pientes. s. vnum enūtiabile q̄ est dictum sin
gulare. ⁊ hoc vltimū non indiget persuasio
ne. sed prius ostendunt quod eadem sit quia
per eadē res cognoscitur per que res habȝ
esse. Si ergo per formam suam habet esse.
ergo ⁊ cognosci. ⁊ forma rei esse vere in ani
ma. ⁊ cum intellectus sit sciens per illaȝ for
mam ⁊ non contingat aliquos duos omnio
idem scire ⁊ cogitare. illa non est tantum ve
ra forma. sed etiaȝ vna. Et quod hoc sit ve
rum persuadent per hoc. quod si forma po
test sm veritatem consimilem formaȝ in ma
teria producere. ⁊ seipam facere in aliena
materia. quare non est simile in anima que
habilior est ad recipiendum. vnde ⁊ hoc di
cunt sensisse Aug. vn̄ dicūt q̄ sapientia non
est ad modum aliarum ꝑprietatum. Sed h
positio diuinat ab Aug. q: Aug. vult ⁊ alij
sancti. q̄ esse in pluribus omnino distinctis
non conuenit vni ⁊ eidem creature nisi per
miraculum. Et iterum pō ista super falsum
fundata est. quia si veritas asini esset in ani
ma. quare non diceretur aia esse asinus. Et
iterum si esset veritas adhuc non esset ea
dem. q: nulla forma cū generat se. generat
se omnino eandem. sed de necessitate pluri
ficatur essentia in gnāte ⁊ gnāto pōt q̄ȝ in
deo ⁊ nō valet ad ꝑpositum. Et ideo ps
modus dicendi est. q̄ Aug. intelligit de sapi
entia increata q̄ est in sapientib⁹. ⁊ attingit
vbiqȝ ꝑpter sui mūdiciā. Sed cum Aug. in
tēdat ponere exemplū in creaturis. non vr̄
adhuc h esse sm eius intellectum. Et iterum
ipe dicit q̄ illa sapientia ē equalis in duob⁹
q̄ sunt equal'r sapientes. nō aūt in alijs. ḡ vr̄
loq de habitu. Et ideo ē terti⁹ mod⁹. q̄
ipe loquit de vnitate per ꝯformitatē. Sȝ il
lud ad hec nō esset sufficienter dictū. q: tūc
maior essēt in duob⁹ q̄ȝ in vno. sicut patȝ in
duob⁹ diuitib⁹ q̄ sunt in diuitijs ꝯformes ⁊
eq̄les. Propter hoc dō. q̄ silitudo siue i
tentio in aia hȝ ꝯparari ad aiam in qua est
⁊ ad illud cuius est. ⁊ qm̄ ortū hȝ ab eo cui⁹
est. ⁊ ad illud dr̄. ideo silitudines vnius rei i
aiabus pluribus. q: in vnam ⁊ eandē veri
tatem ducūt. ⁊ tm̄ vna q̄ztum due. Hinc est
q̄ per ꝯparatōem ad illud cuius sūt habent
vnitatē. nec mai⁹ sūt due q̄ȝ vna. silr nec sa
piētia. sed incōparatōe ad aias que per illas
cognoscunt habēt pluralitatem ⁊ plus sūt
due q̄ȝ vna. Et ideo patet q̄ non potest po
ni omnino simile. q: res differūt sua inten
tione siue similitudine. In deo autē in quo
non differunt: patens est q̄ vnus potest esse
in multis. ⁊ sic patent cetera obiecta.

Di. xxxviij.

Hunc ergo ad ꝑpositum reuertē
tes cepto insistamus. ⁊c. hec est
sa pars huius partis totalis in q̄
agitur de diuina scientia. Ter
minata enim prima parte in qua agit de ip
sa q̄ztum ad sbam ⁊ in gnāli. Hic agit de ip
sa q̄ztum ad modum. ⁊ qm̄ duplex est mod⁹
nobil' cognitiōis. s. certitudo ⁊ perfectio siue
infallibilitas ⁊ imutabilitas. iō hec ps habȝ
duas ptes. In pma agit de pscientie in falli

bilitate.siue certitudie. In ſa vero de eius
imutabilitate siue ꝑfectõne ibi. Preterea so
let queri vtrũ ſcia dei. ⁊c. Prima ps spe
ctat ad p̃ntez distin. In qua magr̃ intẽdit.q̃
rere ⁊ determinare vtrũ diuina p̃ſcia infalli
biliter ponat p̃ſcituz. ⁊ hꝫ hec distinctio du
as ptes. In p̃ma pte rediens ad ꝓpositũ ꝓ
pter digressionẽ prius factã breuiter epylo
gat p̃determinata. In ſa ꝓsequitur suũ p̃n
cipale ꝓpositũ ibi. Hic oritur qð nõ dissilau
da. ⁊c. Et hec ps duas hꝫ. In p̃ma magr̃ i
quirit vtrum p̃ſcia ponat preſcitũ ꝑ moduz
cãe vel effectus. In ſa vtrũ ꝑ modũ necessi
tatis vel ꝯtingẽtie siue ifallibilitatis: vltio
caplo ibi. Ad hoc aũt ꝙ supradictũ ẽ. Pria
pars duas hꝫ. In p̃ma opponit ad vtranqꝫ
partẽ.s. ꝙ preſcia cã est preſciti ⁊ etiã effect⁹
pro. ⁊ ꝯtra. In ſa soluit ibi. Hanc igit̃ q̃ vr̃
repugnantiã. ⁊c. Silr̃ ⁊ ſa duas habet. In
prima opponit. In ſa soluit. ibi. Ad ꝙ dici
mus illam locutionez.

D intelligentiã p̃ntis distinctionis
duo p̃ncipalr̃ qn̄r. Primo queri
tur de preſcia diuina q̃ꝫtum ad causalitatẽ.
Scðo q̃ꝫtum ad necessitatẽ. Et de pri
mo querunt̃ duo. Primo querit̃ vtrum
preſcia diuina sit cã rerum. Scðo vtrum
sit causata a rebus.

E ꝙ sit cã rerum ondit̃ur. sic. Aug⁹
xv. ð tri. Ideo res future sunt. quia
deus eas nouit. Itẽ rõne sic. Omne illud
qð antecedit aliud ⁊ ipo posito ponitur alið
i ẽm est eã illius. hoc. pꝫ per diffinitiõem cãe.
sed diuina preſcia p̃cedit omne futuꝝ. ⁊ ite
rum ponit futurum. respectu cuius est. ergo
preſcia est cã. Itẽ omnis res. aut est a deo
aut a nã. aut a li. arg. ⁊ accipio cãs istas lar
ge. ꝓut comprehẽdunt casum ⁊ fortunã. sed
nulla res a nã esse põt: nec a li. ar. nisi operã
te deo. ergo omnis res ẽ a deo. siue omne fu
turum. sed non est a deo agẽte nisi ẽm artez
⁊ cognitõem. g̃. ⁊c. Itẽ omne ꝙ ſcitur ali
quo mõ ẽ in se vel in sua cã. g̃ oẽ ꝙ p̃ſcitur a
deo. est i deo vt cã. sed oẽ ꝙ ẽ in deo est a ðo
g̃ oẽ futuꝝ p̃ſcitũ ẽ a diuina p̃cognitõe vt cã
g̃ ⁊c. Itẽ oẽ ꝙ ſcit̃. aut ſcit̃ ꝑ cãm. aut per
spẽm. aut ꝑ effectũ. Si g̃ de⁹ p̃ſcit. g̃ aliquo
hoꝝ modoꝝ. non ꝑ effectuz: q: effectus se
quitur. nõ per speciẽ. siue silitudinẽ. q: illa ẽ
simul vel etiã post rem cuius ẽ silitudo. g̃ ꝑ
cãm. g̃ diuina preſcia est cã preſciti. Con
tra: deus nullius est cã nisi ꝑ voluntatẽ. Sꝫ
multa p̃ſcit ad q̃ nõ est eius voluntas g̃. ⁊c.
ꝓbatio medie. p̃ſcit te mẽtiri. ⁊ tñ nõ est dice
re ꝙ velit te mẽtiri. ergo nõ est causa illius
Item si preſcia est cã. aut rõne ſcie. aut rõ
ne añcessionis. rõne eius ꝙ est pre: nõ. q: nõ
dicit nisi ordinẽ. rõe silr̃ ſcie nõ. q: multa co
gnoſcit deus q̃ nunq̃ꝫ faciet. g̃ nullomodo ẽ
causa. Item si p̃ſcia. causa est p̃ſciti cuz p̃
ſciat mala deus erit cã mali. hoc autẽ falsuz.
Itẽ si est cã cum cõicet alicui p̃ſcientiã rei
creande. ꝑ ꝯñs cõicat cãlitatem respectu illi
us. sed hoc ẽ impossibile. g̃. ⁊c. Itez An
sel. de ꝯcordia. p̃ſcie. ⁊ li. ar. dicit. ꝙ tantuz ẽ
dicẽ si deus p̃ſcit erit. q̃ꝫtum hoc. si erit ð ne
cessitate erit. sꝫ hic nulla notat̃ cãlitas. ergo
nec ibi. R. dð. qð preſcia dicit p̃cognitio
nẽ futuri. est igit̃ loq de preſcia. aut q̃ꝫtuz ad
rẽ significatã. Aut ꝓut significat̃ per illð no
men. Si q̃ꝫtum ad rõem nois. sic nõ signifi
cat in rõne cãe. Si q̃ꝫtum ad rẽ importatam
sic dicit cãm. sed tñ nõ semꝑ respectu p̃ſciti si
ue futuri. Futuꝝ enim in triplici differentia
ẽ. Quoddã enim ẽ cui⁹ deus ẽ tota cã vt sũt
illa q̃ creant̃. Quoddã cuius creat̃a vt vo
luntas est tota cã. vt sunt defect⁹ ⁊ peccata.
Quoddã cui⁹ de⁹ ⁊ creatura simul sunt cã
vt sunt oꝑa nãlia: ⁊ oꝑa moralia. q: de⁹ co
oꝑatur creature. Scðm hoc intelligẽdũ
ꝙ respectu primi futuri diuina preſcia ẽ cã
⁊ tota cã. respectu vero ſcði futuri: nec ẽ cã
nec tota. q: non hꝫ causam efficientem. sed
deficientẽ. est tñ causa sui oppositi. respectu
vero tertij est causa sed non tota. Concedẽ
dum est ergo ꝙ diuina ſcientia vel preſcien
tia aliquo mõ respectu futuroꝝ est cã. tamẽ
si accipiatur in sua generalitate. dð. ꝙ diui
na preſcientia semper importat causalitatez
aliquaz. sed non semper respectu preſciti. vt
puta cum preſcitum est maluz. Et in hac ra
tione procedunt argumenta ostendentia ꝙ
non sit causa. Ad illð. ergo ꝙ primo obij
citur. ꝙ est causa preſciti per verbum Aug.
dicendum quod Aug. loquitur de ſcientia
rerum siue bonorum que a deo procedunt.
Ad illud. quod obijcitur. quod causa est
que precedit ⁊ ponit aliud. dð. quod ponere
aliud est duplr̃. s. ẽm productionem. vel ẽm
consecutionem. Et quod ponit ẽm ꝓductõ

nem;est causa vere in essendo. qđ vero po
nit ƀm ꝯsecutionem: nõ est cã in essendo. sed
solum in ꝯsequendo. Ad illud. ꝙ obijcit
ꝙ illud. quod est a li. ar. est a deo. dđ. qđ ve
rum est de eo ꝙ est ali. ar. efficiente. sꝫ vitia
⁊ peccata sunt ab ipo deficiente. Ad illđ.
ꝙ obijcitur. ꝙ de necessitate omne futuruꝫ
scitur a deo per cãm. dđ. ꝙ sicut supra tactuꝫ
fuit de cognitione mali. in omni cognitione
est assilatio. nihil aũt assilatur deo nisi ꝙ est
ab illo. ⁊ ideo in omni cognitione dei ẽ cau
salitas. ⁊ tũc quideꝫ est respectu eius ꝙ dic̃
entitatem simplr: respectu illius est causa ⁊
ydea. Sed cũ respectu priuatõis est ꝑcogni
tio tunc rõ causalitatis ⁊ ydee ẽ respectu op
positi. dđ. ergo ꝙ ad hoc ꝙ aliqđ cognosca
tur necesse est ꝙ ipm vel eius oppositũ ha
beat esse i re. vel in cã. nõ solum aũt opposi
tum mali. sed etiã ipa volũtas. q̃ est mali ꝓn
cipium ẽ in deo vt in cã: tñ malũ non ẽ i deo
vt in cã. nec ꝑ se nec ꝑ accidẽs. q: mutat̃ rõ
creandi sicut postea dicet̃. Exemplũ huius
manifestũ ẽ. si artifex operet̃ sup̃ mãꝫ modo
sam q̃ nõ eẽt idonea ad receptõnem spẽi. pre
sciret ꝙ defect⁹ futurus est in ymagine. sed
nõ ab ipo. Silr intelligendũ in deo. ⁊ li. ar.
ꝙ facit viciũ i ope. dũ nõ ꝯformat se ⁊ obe
dit deo opanti. ⁊ iõ sufficit ꝙ oppositũ mali.
siue illud a quo est maluꝫ sit in deo tanq̃ꝫ in
causa ad hoc quod presciatur.

Cđo querit̃ vtrum ꝑscia diuina sit
causata a rebus. Et ꝙ sic. ondit̃ur ƀ
mõ. Orig. sup eplaꝫ ad ro. dic̃ q: ali
quid est futurum iõ scitur a deo ante q̃ꝫ fiat.
Quia g̃ aut dicit cãm essendi. aut ꝯñdi. Si
ꝯñdi sicut sequitur. hoc est futurum ergo ꝑ
scitũ. ita ecõuerso. g̃ sicut dicit. q: futuruꝫ est
ideo ꝑscitur. ita deberet dicere ecõuerso. q:
scitur iõ futuꝝ. ⁊ hoc negat in littera. nõ ꝓ
pterea aliqđ erit q: scit deus. ergo dicit cãꝫ
essendi. Itẽ rõne videtur. q: intellecto ꝙ
deus nihil presciat potest intelligi aliqđ eẽ
futuꝝ. sed nõ ecõuerso. ergo hec est rõ ⁊ cã
illius. Itẽ hoc argumentũ est bonuꝫ. Iste
mentitur. ergo deus presciuit istum mentiri
ergo est ibi aliqua habitudo localis. ⁊ nul
la potest inueniri nisi cause ad effectum. sed
deus non est causa mendacij. restat ergo qđ
futurum est causa prescientie. Item que
cunque duo sic se habent quod inuicẽ se cõ
secuntur. aut ambo causantur a tertio. Aut
vnum est causa alterius sꝫ sic se habent ista
duo. s. istum mentiri ⁊ deum prescire. ⁊ non
est dicere quod ambo causentur a tertio. er
go vnũ est causa alterius. Contra. Aug.
non eniꝫ que creata sunt. ideo nouit deus q:
facta sunt. Iteꝫ ratione videtur quod nõ
sit causata a rebus. quia omnis causa nobi
lior est suo effectu. Si ergo diuina prescien
tia causatur a re aliqua. cũ diuina prescien
tia sit in creata ⁊ res creata. ergo creatuꝫ no
bilius increato. Item diuina prescientia
est eterna. ergo cuꝫ res sit temporalis. si cau
satur a rebus. temporale est causa eterni. ⁊
causa priori ẽ effectu. ergo tẽporale prius
eterno. Item si res sunt causa prescientie
aut ratione principalis significati. aut ratio
ne connotati. Si ratione principalis signifi
cati cum illud sit diuina essentia. ergo res
sunt causa dei. Si ratione connotati. cũ con
notata sint res ipse. tũc sunt causa sui. R.
Aliqui voluerũt dicere. quod causa dicitur
dupliciter proprie ⁊ communiter. proprie qđ
dat alteri esse. ⁊ sic nullomodo res sunt cau
sa prescientie diuine. Alio modo dicitur cõ
muniter causa illud sine quo res non est. ⁊
sic dicitur causa sine qua non. ⁊ hoc modo
quia prescientia dei non est quin res sint fu
ture. ideo hoc modo dñr causa. Sꝫ quoniaꝫ
hoc nomen causa semper importat honora
bilitatem respectu cuius dicitur causa. ⁊ q̃ꝫ
dam superpositõem. ideo illud non videtur
adhuc oĩo sanuꝫ dicere ꝙ sit causa sine qua
non ⁊ preterea illud non soluit ad auctorita
tẽ Origenis. q: ipe negat conuersaꝫ. Et
ꝓpterea aliter. dđ. ꝙ est causam accipere ƀꝫ
triplicem modũ. s. ƀm rationem essendi. ƀm
rationem inferendi. ⁊ ƀm rationem dicendi.
Dico ergo ƀm rõem essendi. prescia põt eẽ
causa aliquoꝝ prescitorũ lꝫ non oĩo. sed nul
lomodo econuerso. Scđm rõneꝫ inferendi
sunt mutuo cause; q: mutuo antecedunt ⁊
consecuntur ⁊ antecedens est causa ꝯsequen
tis. Scđm rationem dicẽdi futurum ẽ cã
prescie. ⁊ non ecõuerso. nam prescia dr̃ scia
ante rem. Constat ergo ꝙ importat ordinẽ
ad posterius. Et quoniam si scituꝫ esset sem
per presens esset sciẽtia sed nõ ꝑscia. ad hoc
quod prescientia dicatur venit ex futuritõe
rei. ⁊ sic intelligit̃. Origenes ⁊ patet primuꝫ.

Ad illud ꝙ obijcitur. secũdo de habitudi
ne locali. dõ. ꝙ est locus a cõuertibili. Ad
illud ꝙ vltio obijcit. dõ. ꝙ hʒ istãtiã i ꝓposi
to: ⁊ q: i solo ẽ istãtia. iõ ferẽda ẽ. rõ aũt hꝰ ẽ
q: dei ꝑscia ẽ respectu vi ⁊ respectu ois vi. iõ
ponit ⁊ ponitur. ⁊ q: potest eẽ respectu veri
ꝙ non est ab ipso ẜm id ꝙ subest. nec ecõuer
so. iõ nec cã est nec creatur. Quia ergo pre-
scia ẽ respectu veri: q: diuina respectu ois vi
q: nihil latet deum. ⁊ ideo põit ⁊ ponit. rur-
sus q: scia ẽ q̃ dicit simplicẽ noticiaʒ. iõ non
cãt q: diuina. iõ nõ cãtur. iõ ponit ⁊ ponitur
⁊ nõ cãt nec causat.

Consequẽter est qõ de. scõo articulo
s. de diuina ꝑscia q̃ʒtũ ad rõnẽ neces-
sitatis. Et circa hoc querunt duo.

Primo q̃ritur vtrũ diuina prescia ponat
necessitatẽ circa ꝑscitũ. Scõo vtrum diui
na ꝑscia hẽat in se necessitatẽ.

Quod aũt prescia diuina ponat neces
sitatem ostẽdit sic. Ansel. in li. de con
cordantia. ꝑscie. ⁊ li. ar. Que ꝑsciuit
deus necesse ẽ futura eẽ. Itẽ rõne sic. Ex
maiori de necessario ⁊ minori de inesse seq̃t
ꝯclusio de necessario sicut dicit phs in ꝑmo
prioꝝ. fiat ergo tal' sill's. oẽ ꝑscitũ necesse est
eẽ futuꝝ. hoc pʒ ꝑ Ansel. sed h ẽ ꝑscitũ quo-
libet demerito. g necesse ẽ eẽ futuꝝ. Iteʒ
oẽ ꝙ ds prescit ẽ veꝝ. ſʒ vt dicit phs in ꝑmo
ꝑyar. Oẽ ꝙ ẽ qñ ẽ necesse ẽ eẽ. g si ꝑscitum
ẽ mõ veꝝ necesse est nunc eẽ verum. ⁊ futu
rũ ẽ ꝑscitum. g mõ necessarium ẽ eẽ futuruʒ:
g de necessitate eueniet. Itẽ hoc ipm oñ-
dit ꝑ ipossibile: ds ꝑscit aliquid i partẽ affir
matiuã. q̃ro ergo vtrum id non possit nõ eẽ.
si nõ. g ẽ necessarium. si sic. g põt aliter euen
re q̃ʒ ds ꝑscit. ergo diuina prescia ẽ fallibil'.
⁊ incerta. Et hoc ẽ argumẽtum. Aug. ⁊ ẽt
boetius. in. v. de ꝯsol'. Si aliorsum q̃ʒ ꝓuise
sunt detorq̃ri valent res ꝓuise iam non erit
firma futuri ꝑscia. Itẽ ds ꝑscit aliquid eẽ
futuꝝ. aut g possibile ẽ nõ esse futuꝝ. aut i-
possibile. Si ipossibile ẽ nõ eẽ. g necesse ẽ eẽ
Si aũt possibile: ſʒ oẽ possibile ponibile. ⁊
falso possibili posito ineẽ. qõ seq̃tur. nõ ẽ im
possibile. ponat g hoc nõ eẽ. ⁊ deus ꝑ ciuit.
h eẽ. g ds ꝑsciuit falsum. sed hoc ẽ impossibi
le. ergo impossibile ẽ aliquod ꝑcedẽtium.

Contra ꝙ non inferat necessitatem ostẽ-
ditur auctoritate Augu. sumpta a simili. in
lib. de li. ar. sicut mea memoria non cogit fa-
cta eẽ q̃ ꝑterierunt. sic dei ꝑsciẽtia non cogit
faciẽda eẽ que futura sunt. Itẽ rõne osten
ditur illud idẽ. intelligamus deum nihil pre
scire. ergo ex hoc nihil accrescit lib. ar. ergo
positio ꝑsciẽtie nihil ei aufertur. g cum lib.
ar. de se sit causa reruʒ ad vtrumlibet. ⁊ cõ-
tingẽtium diuina ꝑsciẽtia hoc non tollit.

Item sicut supra probatum ẽ. diuina ꝑsci
entia in pluribus aut nõ ẽ cã: aut non ẽ tota
cã. ſʒ qõ dat alicui necessitatẽ hʒ rationẽ cãe
q: a quo ẽ eẽ ⁊ cẽ necessarium. cum igitur di
uina ꝑscia multorum futurorum non sit cã:
vt malorum. nullam rebus imponit necessi
tatẽ. Itẽ diuina ꝑscia ꝑscit res sicut sũt euẽ
ture. cum nihil ꝑsciat nisi verum. g cum ꝑscit
aliquẽ peccaturum cũ peccatum nõ sit nisi ꝑ
voluntatẽ ꝑscit istũ ꝑ voluntatẽ hoc facẽ. ⁊
ꝑscit posse aliud facẽ. g si oẽ ꝙ ꝑscit ẽ verum
verum ẽ ꝙ iste ꝑ voluntatẽ hoc faciet. ⁊ po
terit aliud facẽ. ⁊ si hoc ẽ contingẽs. g si diui
na ꝑsciẽtia ẽ contingẽtia circa res. non ergo
necessitas. Itẽ hoc ipsum ostẽditur rõni-
bus ducẽtibus ad impossibile. Si iponit ꝑ
sciẽtia rebus necessitateʒ. parit ergo casus ⁊
fortuna. Scõm impossibile ẽ. ꝙ perit. li. ar.
⁊ cõsilium tertium. ꝙ ꝑit meritum ⁊ demeri-
tum. Quartum ꝙ ꝑit laus ⁊ vituperium.

Rñ. dõ. ꝙ tres circa hoc põnes fuerunt.
Quidam enim dixerunt. ꝙ ꝑscia necessario
cum sit infallibilis iponit necessitatẽ. ⁊ iõ ab
stulerunt li. ar. ⁊ peccatum. Et ista positio
fuit hẽtica ⁊ iniqua: q: destruit bonos mores

Alia positio fuit ꝙ diuina ꝑscia si eẽt ne-
cessitatẽ imponẽt. ⁊ sic omnis virtus ⁊ laus
ꝑiret: ⁊ q: dilexerunt rẽ publicam. iõ abstu-
lerunt adeo ꝑsciam. ⁊ a propositionibus d fu
turo abstulerũt veritatẽ. ⁊ h hẽtica fuit ⁊ im
pia. q: derogat nobilitati diuine. Tertia
positio ẽ catholica que deum honorat ⁊ bo-
nos mores ꝯseruat. ⁊ iõ iusta ⁊ pia ⁊ vera. ꝙ
diuina prescientia est: ⁊ tamen non imponit
rebus necessitatem. omnia enim sic preco-
gnoscit esse euentura. sicut euentura sunt. ⁊
ideo cum multa sint euentura contingenter
vt illa que sunt a li. ar. ⁊ casu ⁊ fortuna. sicut
prescit. hec esse futura ab istis. Sic prescit
modum contingentie secundum quem sunt
ab istis. Ad intelligentiam autem ob-
iectorum notandum. quod duplex est

necessitas.s. absoluta. ⁊ respectiua. necessi-
tas absoluta q̄ opponit̄ ꝯtingentie dr̄ neces
sitas ꝯseq̄ntis. necessitas respectiua dr̄ ne-
cessitas ꝯn̄tie. ⁊ hec nō opponitur ꝯtingēti.
nam aliqđ ꝯtingens necessario sequit̄. vt si
ambulat necessario sequit̄ ꝙ mouet̄. dđ. ꝙ
in p̄scito nō est necessitas absolnta. ꝫ solum
ꝯn̄tie. qꝛ necessario sequit̄. deꝰ p̄scit hoc. er-
go erit. Et hoc mō intelligit̄ auctoritas An
sel. ⁊ ꝯsil̄es auctoritates q̄ ꝓponunt̄ cū mo
do necessitatis. ⁊ sic pꝫ p̄mum. Ad illđ. ꝙ
ſo obijcit̄. de sill̄o ex maiori de necessario ⁊
minori de inesse. dđ. ꝙ sicut pꝫ. ⁊ ph̄s expo
nit. hoc intelligit̄ de ea ꝓpositione q̄ est de i
esse simpl̄r. ꝙ equalet necessario. sed minor
hiꝰ silli. s. hoc est p̄scitum. nō est de inesse sim
pl̄r. sicut eiꝫ. j. patebit nō ē necessaria. Ad
illud. ꝙ obijcit̄. de p̄scito ꝙ est veꝝ. ⁊ si ē ve
rum necessario est mō. dđ. ꝙ istā rōem facit
ph̄s ad ōndendū ꝙ in futuris nō est veritas
⁊ est sophisma. nā qn̄ dr̄ esse ꝙ est. qn̄ est ne
cessario est. intelligit̄ de eo ꝙ ponit aliqd in
actu circa suppositū. ꝙ ex quo positū est. ipos
sibile est nō eē positū. sed veꝝ de futuro ni-
hil ponit circa ſbm qꝛ nō est veꝝ ꝓ presenti
sed soluꝫ ꝓ futuro. ⁊ iō nulla est necessitas.
neqꝫ simpl̄r. neqꝫ vt nunc. qꝛ nihil ponit vt
nūc. Ad illđ. ꝙ obijcit̄ ꝑ impossibile qꝛ si
posset aliter eē posset falli ⁊c. dđ. ꝙ falsitas
venit ex discordia intellectus ad cognitum.
sil̄r potētia fallēdi ex potentia discordādi. di
co igit̄ qm̄ necessario p̄scitum sequit̄ ad pre
sciam. iō nō possunt discordare. ⁊ iō nunquā
fallit̄ nec pōt falli. Qđ ḡ obijcit̄. vtrū pos
sit aliter eē. dđ. ꝙ pōt aliter eē. qꝛ deus pōt
alit̄ p̄scisse. ⁊ cū ponit̄ ꝙ al̄r sit: ponit̄ ꝙ alit̄
p̄scit. qn̄ ḡ infert̄. pōt aliter eē q̄ꝫ sit. ⁊ deus p̄
sciuit sic. ḡ aliter q̄ꝫ deus p̄scit. distinguēda ē
ꝯcl̄o. qꝛ pōt intelligi diuisa ⁊ sic vera. ⁊ ē sen
sus. deus p̄scit hoc euenire. ⁊ possibile est il
lud nō euenire. Si aūt ꝯiunctiꝫ. falsa. ⁊ ē sen
sus. istud est possibile ꝙ deus p̄scit vno mō
⁊ eueniat alio. ⁊ est fallacia compositiōis in
illo processo. sicut hic. currens potest nō mo
ueri. ergo possibile est. ꝙ aliquis currat ⁊ nō
moueatur. non sequitur. Similiter cum que
ritur. quod ponatur ponendum est. sed cum
assumit. deus presciuit. hoc est oppositūꝫ po
nenti. ⁊ ideo est negandū.

Sđo querit̄ vtrū diuia prescia hēat
in se necessitatēꝫ hoc est vtrū necesse sit deū
p̄scire ꝙ p̄scit. Et ꝙ sic ostēditur p̄mo. ꝑ auc
toritatē Ansel. in li. de ꝯcordia predestinatō
nis ⁊ li. ar. Qđ p̄scit deꝰ impossibile est nō
p̄scire. ergo ab eq̄pollenti necesse est p̄scire.

Iteꝫ rōe vr̄. qꝛ omne dictū de p̄terito ve
rum: est necessariū. vn̄ si cucurrit necesse est
cucurrisse. sed si p̄scit p̄sciuit. ḡ cuꝫ hoc sit di
ctum de p̄terito. ergo. ⁊ necessariū. Item
licet potētia dei sit indifferēs ad exeundum
vel nō exeundū. tn̄ ex quo exiuit in actū ne-
cesse est exisse. vn̄ q̄ꝫuis potuerit creare ⁊ nō
creare an̄ q̄ꝫ crearet. tn̄ ex quo creauit neces
se est creasse. ergo ex quo p̄sciuit necesse ē p̄
scisse. Item si hō voluit ⁊ sciuit aliqd. ne-
cesse est hoiem sciuisse ⁊ voluisse. ergo si cir
ca sciam dei nō est minor certitudo imo ma-
ior q̄ꝫ circa sciam hoīs. multo fortius est ne-
cesse. Si tu dicas sicut aliqui dn̄t. ꝙ in hac.
deus p̄sciuit totum ex futuro ē ſm rē. q̄ꝫuis
intelligat̄ sub rōne preteriti. vn̄ nihil ē plus
dicere deus p̄scit. nisi deus est ⁊ hoc erit. ꝯ.
tunc esto ꝙ deus nullam haberet cognitōeꝫ
dum tn̄ res esset futura. hec esset vera. deꝰ
p̄scit. ꝙ manifeste falsū est. Preterea esto
ꝙ p̄scie addatur actus transiens in p̄teritūꝫ
vt preuisio vel predictō vel ꝓphatio ibi trā
sit in preteritū aliqd ⁊ vere sit idem sophis-
ma. ⁊ ideꝫ dubiū ergo hoc nō soluit. Iteꝫ
plus distat esse ⁊ nō eē quam necessariūꝫ ⁊
ꝯtingens. sed aliqd ꝙ simpl̄r nō est hꝫ eē in
dei prescia. ergo multo fortius aliqd ꝙ i se
ꝯtingens est potest esse necessarium in pre-
scia dei. ergo. ⁊c. Item omne imutabile
est necessarium. sed cū dicitur deus prescit ē
imutabile. ergo est necessarium. prima ē ma
nifesta. Scđa patet. quia cum dicitur deus
prescit. si mutatur vt fiat non presciens. aut
ſm mutationem rei. aut dei. Rei non. quia
res adhuc nihil est. ergo non mutatur nec
mutari potest. Si ſm mutationem sui. ergo
deus mutatur. Item omne eternum ē ne
cessarium. quia vnum solum est eternum. ⁊
illud est in quo non cadit contingentia. ꝫ sū
ma necessitas. sed prescire dei est eternum
ergo necessarium est deum prescire quod p̄
scit. Contra. Regula. est. Si antecedens
conditionalis est necessarium. ⁊ consequēs
⁊ si consequens non est necessarium nec an
tecedens. sed sequitur si deus prescit hoc eē

futuꝝ.hoc erit quocũqȝ ꝯtingenti demon-
strato.qꝛ oppositum nõ põt stare.ergo cuȝ
ꝯñs nõ sit necessarium.ǧ nec añs. Item
regula est ꝙ necessariũ ꝯpatitur se cũ omni
possibili.omne eni repugnãs necessario est
impossibile.sed demõstrato aliquo q ꝑsci-
tus est dãnari.possibile est istũ saluari.ǧ ista
duo possũt simul stare ꝙ sit ꝑscitus dãnari.
⁊ saluetᷣ.sed hoc ẽ impossibile.ǧ.⁊c. Iteȝ
regula ẽ.ꝙ oppositũ ꝯtingẽtis est ꝯtingens
⁊ oppositũ necessariȷ̃ est ĩpossibile.⁊ regula
est iteꝝ.ꝙ si ad añcedens sequitᷣ ꝯñs.ad op
positũ añcedẽtis sequitᷣ oppositũ ꝯñtis. Ex
his arguo sic.sit.A.ꝯtingens ꝑscitũ a deo.si
deus ꝑscit.A.erit.ǧ ꝑ regulam.si.a.non est
de⁹ nõ ꝑscit.sed.a.nõ esse fuit ꝯtingẽs.deuȝ
nõ ꝑscisse fuit impossibile.ǧ ad ꝯtingens se
quitᷣ impossibile.sȝ hoc ẽ ꝯtra arteȝ.necesse
est igitᷣ hoc eẽ ꝯtingens.deum.s.ꝑscit hoc.

Item ois diuina actio q̃ respicit obiectuȝ
ꝙ põt nõ esse:põt desinere.vñ cũ deus ꝯser
uet rẽ c̃ratã põt desinere ꝯseruare.ǧ cum ꝑ
scire sit respectu ꝯtingẽtis erit ꝯtingẽs. R.
dõ.ꝙ sicut necessario ꝓbatũ est illud.ꝯstat ⁊
nõ est dubiũ ꝙ deũ ꝑscire ꝯtingẽs aliqđ cũ
añcedat ad ꝯtingens:⁊ ꝯnotet aliqd ꝙ hȝ
veritatẽ ꝯtingentẽ.ꝙ ipm̃ iudicandũ ẽ ꝯtin
gens. Sed aliq voluerũt ipm̃ iudicarᷣ cõ
tingens qꝛ totũ ꝙ dicit:dicit de futuro.⁊ il-
lud iꝓbatũ est.qꝛ falsum ẽ ⁊ nõ intelligibi
le illud.ois enim intellect⁹ q intelligit hoc:
q̃ȝuis nõ intelligat tp̃s circa deũ:itelligit ꝙ
actus ꝑcognitõis ab eterno fuerit in deo:⁊
ille differt a re futura.⁊ ꝑterea sicut dictũ ẽ
hoc nõ soluit. Alij voluerũt iudicare ꝯtin
gens.qꝛ cũ sit dictũ de ꝑterito pendet tñ ex
futuro.⁊ hoc dñt in credito.⁊ ꝓphico.⁊ dic
to christo.⁊ ꝯsilib⁹.que inferũt de necessi-
tate ꝓpositõem de futuro. Et illud est iꝓ
babile vt vr̃.qm̃ si actus diuine ꝑcognitõis
pendet ex futuro.tũc cũ in futuro q̃ȝtum est
ex ꝑte rei ꝯtingẽtis nulla sit certitudo.nec i
diuina ꝑcognitiõe esset.ꝑterea qũo depẽdet
cũ ab eo nõ decausetur aliquo mõ. Et iteꝝ
quõ pendet illud ꝙ necessariũ est fuisse.vt
actus cognoscẽdi.⁊ credẽdi.⁊ ꝑdicendi ab
eo quod futurum est non videtur nec ꝓba-
bile nec intelligibile. Et ideo.alio modo
dõ.ꝙ qđdam est dictum de preterito ⁊ pro
preterito.sicut si dicatur.Petrum legisse.

Quoddam de preterito sed pro futuro.vt
antixp̃s fuit nasciturus. Quoddam de pre-
terito ⁊ pro preterito tñ dependet ex futuro
vt hoc dictum Petrum vere dixisse naua-
le bellum fore. Ad hoc enim ꝙ dictum
habeat veritatem exigitur euentus belli.⁊
ab illo dependet veritas nostre assertionis
⁊ cognitionis que causatᷣ a re. Quoddam ẽ
dictum de preterito ꝙ nõ depẽdet.sed ꝯno
tat futuruȝ.sicut si dicatur.deus prescit hoc
futurum:quia enim dei sciẽtia est solũ respe
ctu veri.ideo ꝯnotat veritatem circa illud
dictum futurum. Sed qm̃ diuina cognitio ñ
habet certitudinem a re.qꝛ ab ipa nõ causa
tur nec oritur.ideo ab illo nõ dependet ⁊ ꝓ
pterea falli nõ põt q̃ȝuis ꝯnotet futurũ.vñ
in ꝑscientia hec duo dicuntᷣ.s.actus diuine
cognitionis.⁊ hunc necessariuȝ est esse siue
fuisse.⁊ ordinatio futuri ad illũ actuȝ.⁊ hec
ordinatio nõ est necessaria.⁊ iudicãda est cõ
tingẽtia in totali dicto:nõ rõne totalitatis si
ue ꝑncipalis significati.sed ꝯnotati. Et si po
natur deum nõ prescire aliqd ꝙ prescit.põt
⁊ dȝ intelligi nõ per remotionem principalᷣ
significati.sed ipius ꝯnotati.siue illius ordi-
nis ipius tp̃alis ad eternum.qui qdẽ est con
tingens rõne alterius.s.tpalᷣ. Contingẽtia ǧ
est in totali dicto qꝛ ꝯnotat aliqd esse verũ
de futuro.ꝙ quidẽ est ꝯtingens. Et hoc pȝ
sic. Cum eni dr̃ deus ꝑscit te saluanduȝ.hic
duplex includitur actus.⁊ compositio.vide
licet hec.tu saluaberis.⁊ hec.deus hȝ cogni
tionem de salute tua.⁊ habuit cognitionem
ab eterno.habere quidẽ cognitionẽ est act⁹
eternus ⁊ necessarius.qꝛ non depẽdet a re.
sed saluari est act⁹ futurus ⁊ ꝯtingens. Qm̃
igitur actus diuine cognitionis non depen-
det a cognito.ideo potest esse certitudo i ip
so re existente ꝯtingente.sed qm̃ vt significa
tur per nomen prescie ꝯnotat futurum con
tingens ⁊ omne dictum ꝙ claudit in se ꝯtin-
gens.iudicandum est ꝯtingens.ideo totale
ꝯtingens iudicatur.⁊ hec solutio est vera ⁊
generalis.nam actus credulitatis.actus ꝓ-
phationis ⁊ diuine assertionis ꝓpter hoc ꝙ
currunt ſm illustrationem diuine prescie.iđ
ꝯnotant ⁊ nõ dependẽt.ideo certi ⁊ infallibi
les sunt de rebus in se nõ certis. Ad illđ
ergo ꝙ obijcitur.de Ansel.ꝙ necesse est pre
scirᷣ ꝙ ꝑscit.dõ.ꝙ hoc intelligit q̃ȝtum ad ac

tum p̄cognitionis quē necesse est fuisse. sꝫ
nō q̄ꝫtum ad ꝯnotatōem futuritiōis. Ad
illud. ꝙ obijcitur. ꝙ est dictū de p̄terito. dō.
ꝙ q̄ꝫtum est de rōne preteritōis necessariuꝫ
est. sed qm̄ ꝯnotatur futuꝝ. ideo ē ꝯtingens
⁊ ex hoc pꝫ sequens. q: q̄ꝫtum ad illud futu
rum. nō ē adhuc potētia in actu. imo adhuc
pōt exire. iō. ⁊c. Ad illud. ꝙ obijcitur. qd̄
est coguitio sine existētia rei. ergo necessitaꝫ
sine rei necessitate. dō. ꝙ veꝝ est ꝙ in actu
cognitionis est necessitas. sed nō in toto. nec
est silr̄. q: p̄cognitio nō ꝯnotat actualem rei
existentiā. sed ꝯnotat rei futuritōnem. ⁊ ad
hoc ꝙ dictum sit necessariuꝫ. necesse ē ꝙ sit
necessitas in ꝯnotato. Ad illud. ꝙ obijcit̄
ꝙomne imutabile necessariū. dō. ꝙ ad esse
mutabil̄ duo ꝯcurrūt. ꝙ se habeat vno mo
do: prius. ⁊ alio modo posteriꝰ. ⁊ p oppositū
imutabile pōt dici duplr̄. Aut q: nihil actu
est. Aut q: actu ē. ⁊ nō pōt aliter se hr̄e. Illō
g̊ imutabile ꝙ ē. ⁊ nō pōt alr̄ se hr̄e: ꝯuertit̄
cū necessario. sed illud ꝙ dr̄ imutabile. ꝙ n̄
est aliqd actu nō ꝯuertit̄. ⁊ sic ē veꝝ ꝯtingēs
de futuro an̄ q̄ꝫ res sit h̄ dictū antixp̄ꝫ fore.
est mō veꝝ imutabile. q: si ponat̄ eē veruꝫ.
ponit̄ ꝙ semp fuerit. ⁊ silr̄. si falsū. Et h̄ q: i
hil actu ponit. qm̄ igit̄ dm̄ p̄scisse ꝯnotat fu
turum ꝯtingens. iō est dictū imutabile. nec
ex hoc sequit̄ ꝙ sit necessariū. vt visum est.
tamē aliqui volūt aliter dr̄e ꝙ deum p̄scire
h̄ futuꝝ ꝯtingens est imutabile a pte p̄scien
tis. sed a pte rei p̄scite ē mutabile. ⁊ iō a pte
illa ꝯtingens. Sed tn̄ illud ē difficile dr̄e. ꝙ
eni p̄scitur semel semp p̄scitum fuit. Et deus
pōt nō p̄scire futuꝝ ꝯtingēs ita ꝙ nihil fiat
circa futuꝝ. ⁊ ita nulla mutatio. ⁊ ꝓpter h̄
modus alius dicēdi est rōnabilior. Ad il
lud. ꝙ vltimo obijcit̄. ꝙ nihil ens eternū: est
ꝯtingens. dō. ꝙ ens eternum est duplr̄ aut
pure eternū. aut q: ꝯnotat tp̄ale de futuro.
⁊ pure eternum ē necessarium. sed ꝯnotās
tp̄ale de futuro rōne ꝯnotati. potest iudica
ri ꝯtingens. sic etiam rōe illius pōt desinere
Sūma dictoꝝ est ista. ꝙ deum p̄scire futuꝝ
ꝯtingens. est qd̄dam dictum ꝙ claudit in se
actum diuine cognitionis eternum. ⁊ ordi
nationem dicit ad futurum ꝯtingens. Et q̄ꝫ
uis actus diuine cognitionis ponat aliquid
existens eternum ⁊ necessarium. illa tamen
ordinatio ponit futurum ꝙ ꝯtingens ē. Et
iterum q̄ꝫuis dicat ordinationem non tamē
dic̄ dependētiam. sꝫ solum ꝯnotationem. ⁊
ideo non ponit incertitudinem. Et hinc est
ꝙ deum prescire futurum est ꝯtingens rōe
ꝯnotationis ad ꝯtingens. Est imutabile ra
tione ordinationis ad futurum. ꝙ pōt non
esse nulla facta mutatione. est certū rōne in
dependētie ab eodeꝫ. h̄ etiā patebit īfra pla
nius in distinctione de predestinatiōe.

N pre ista sunt dubitatōes circa lit
terā. ⁊ primo de h̄ ꝙ dic̄ Aug. Nec
aliter sciuit creata q̄ꝫ creanda. vide
tur enim maledicere. q: res si vere cognosci
tur cognoscit̄ sic̄ est. sed aliter fuerūt cuꝫ erāt
creanda. q̄ꝫ cuꝫ fuerunt creata. Primo eni
res fuerunt in cā ⁊ f̄m quid. postea in ꝓprio
genere ⁊ simplr̄. g̊ aut deus nō vē cognoscit
aut alr̄ cognouit. Itē Angelus cognoscit
res in verbo cognoscit etiam eas in ꝓprio
gnē. ⁊ alius ⁊ aliꝰ modus cognoscēdi est hic
ab illo. g̊ cum non possit latē deum ꝙ noui t
Angelus. vr̄ ꝙ deus vtroqꝫ mō cognoscat.
⁊ ita aliter ⁊ alit̄. R. dō. ꝙ cum dico alit̄
rem cognosci. duplr̄ pōt intelligi. Aut ita ꝙ
aduerbium dicat alietatem q̄ꝫtuꝫ ad cogni
tōem. aut q̄ꝫtum ad esse rei cognite. si q̄ꝫtuꝫ
ad esse rei cognite sic ē veꝝ. ⁊ est sensus. ds
cognoscit rē istam aliter eē vel se hr̄e quam
prius habuit. ⁊ sic nō intelligit Aug. Si au
tem dicat alietatē q̄ꝫtum ad cognitōnem: sic
ē falsa. ⁊ est sensus. ds cognoscit alit̄ rem fac
tam q̄ꝫ priꝰ faciēdā cognouerit. ⁊ ita ē falsuꝫ
q: sic significatur diuina cognitio alterata
⁊ ꝙ aliqd recepit a re extra. ⁊ p hoc pꝫ p̄mū
obm̄. Qd̄ obijcit̄. ꝙ ds cognoscit res in ꝓ
prio gnē sic̄ ⁊ Angelus. dō. ꝙ cognoscē res
in ꝓprio gnē duplr̄ intelligitur. aut ita ꝙ eē
illud ꝙ hꝫ in ꝓprio gnē cognoscatur ⁊ hoc
perfectionis est: ⁊ nō latet deū. ⁊ sic non dic̄
nouum modum cognoscēdi. a cognitione in
v̄bo. Aut ita ꝙ aspectus itelligētie siue uis
cognitiue deflectat̄ supra rē vt ē in proprio
gnē: ⁊ hoc ē impfectōnis. q: scilꝫ tūc cogno
scens egreditur extra se. ⁊ h̄ nullomodo pōt
poni in deo. ⁊ ita fac̄ in angelo alium modū
cognoscendi. ⁊ sic patet illud. Itē q̄rit̄ de
hoc ꝙ dic̄ tunc eius ꝙ eternum est aliqua
existeret causa: ⁊c. vult enim dicere. ꝙ pre
scia dicat quid eternum. sed h̄ vr̄ falsum. q:
prescia dic̄ respectum ad creaturā futuraꝫ.

ſed nihil eſt futuꝝ ſm eē ꝙ hȝ in deo.ſed in ꝓprio gnē.ergo ꝯnotat aliquid tp̄ale.ergo vr̄ ꝙ cognoſcat ex tp̄e. Preterea.reſpectus ille nihil dicit a pte dei niſi ſolum modū intelligēdi nr̄m.ergo tūc cepit ille reſpectus qn̄ cepit nr̄ intellectus.nō ergo fuit ab eterno. R.ſicut dicit magr̄.preſcia dicit qd etērnum ⁊ ab eterno.Cū enim nō importet niſi duo.ſ.an̄ceſſionē.⁊ ſciam.⁊ an̄ceſſio oīs creature ſit an̄ oēm creaturā.⁊ ſcia nāliter.pȝ ꝙ preſcia qd eternū dicit. Ad ḡ obijcit.qd importat rei futuritōem.dicendū ꝙ futuritō vno mō importat ſucceſſionē tp̄is.⁊ ita non eſt de rōne p̄ſcie.hoc eni mō futuꝝ cepit cū tp̄e. Alio mō futuꝝ importat ordinē tp̄alis ad eternū ſm ꝯſecutionē.ſicut preſcia an̄ceſſionem.Et qm̄ iſte ordo ſolū exigit p̄mū extremū in actu.⁊ illud fuit ab eterno.iō ⁊ futuritio ⁊ p̄ſcia. Ad obijcit.ꝙ reſpect⁹ ille a pte dei nihil dicit ſm rem.dō.ꝙ falſuȝ eſt.q: reſpectus ille ē diuina eēntia.ſed veꝝ eſt ꝙ nihil dicit reſpectiuū ſiue dependens niſi ſolū ſm modū intelligēdi.⁊ iō nō cepit ſȝ rē.ſed ſolus modus ſignificādi cepit. Et quando magr̄ dicit ꝙ p̄ſcia dicit eternū.nō loquitur de rōne noiandi.ſed de eo ꝙ ſignificat ꝑ nomen. Item q̄rit de hoc ꝙ dicit.ſciaȝ vel p̄ſciam nō eſſe cām.⁊c.ſi ſciam ad noticiaȝ tm̄ referamus ſi vero noie ſcie includit bn̄placituȝ atqȝ diſpoſitio recte pōt dici.vr̄ eni maledicere.q: aut ſcia.hoc mō ⁊ illo dicta dicit eundē modū ſciendi aut aliū.Si eundem.ergo ſi vno mō eſt cā ⁊ alio.Si aliū modum.ergo in deo ē multiplex modus ſciēdi.nō ergo vniformis ꝑ oia. Itē ſcia ſimplicis noticie eſt deus.⁊ deus ē cā oium.ḡ ſcia illa eſt cā oium. R.dō.ꝙ in nobis noticia ſimplex.⁊ noticia bn̄placiti:dn̄t diuerſas cognitiōes.⁊ diuerſos modos cognoſcēdi.⁊ ꝑ ꝯn̄s ꝯnotāt diuerſa.In deo aūt vna cognitio tm̄ eſt.ſed illa vna facit deus.ꝙ nos multis.⁊ ideo illa vna dupliciter poteſt ſignificari.Et cum ſignificat ꝑ modū appropriationis ꝯnotat effectū ⁊ bonitatem.qn̄ vero ꝑ modum ſimplicis noticie:ſolū euentū.⁊ qm̄ eſſe cām alicuius ꝯnotat effectuȝ ſiue reſpectum q̄zuis eadem ſit ſcia ſiue ſapiētia a pte p̄ncipalis ſignificati.ideo dr̄ ꝙ hec eſt cā illorum que p̄ſcit ⁊ illa nō.⁊ hoc dr̄:nō q: res ſignificata nō ſit cā.ſed q: vt ſic ſignificata eſt.nō ſignificatur ꝑ modū cāe.qm̄ ꝯparatur ad ea que nullomō ſunt a deo.⁊ ſic patet illud.

Item querit de hoc verbo Aug.Deus per ꝓpham predixit infidelitatē iudeoꝝ.q: cum dictum ꝓphe fuerit veꝝ certitudinaliter.vr̄ ꝙ ds reuelauerit iudeis ſuū caſum.ſine dānatōem.ꝙ eſt ꝯtra ip̄m ſuper geñ.ad lr̄am.qui dicit ꝙ nulli dȝ reuelari.ne cogat deſꝑare. R.dō.ꝙ caſus poteſt predici.ſed non ꝓpter hoc reuelat:ſiue q: dicenti non credit:ſiue q: dictum de ꝯditione intelligit.ſiue intelligens intelligit de alio nō de ſeipo ⁊ q: v̂bū Yſaye ꝓphe cominatorie ⁊ gnālit erat dictum:⁊ hominib⁹ iā in parte incredulis non aduertentibus.omnibus his modis potuit intelligi vt eēt predictō nō reuelatio.

Di.xxxix.

Reterea ſolet queri vtrum ſcientia dei poſſit augeri vel minui.Supra egit magiſter de ſcientie diuine certitudine.Hic agit de perfectione.⁊ qm̄ vere perfectum eſt.cui non eſt poſſibil' additio.iō magiſter querit vtrum diuina ſcientia poſſit augeri vel minui.⁊ habet hec pars tres partes.In prima magiſter querit ⁊ determinat ꝙ diuina ſcientia non recipit augmētuȝ nec diminutionem.nec alternatōem.ſed oia ſimul.⁊ vno aſpectu cognoſcit.In ſcd̄a opponit contra hoc ꝙ diuina ſcientia non poteſt augeri.per hoc ꝙ vr̄ aliquid poſſe ſcire ex tp̄e.⁊ determinat.⁊ hoc facit ſo capl'.ibi. Hic opponitur a quibuſdam ita:In tertia obicit auctoritate.Ierony.ꝯtra hoc ꝙ dictum erat.diuinam ſcientiā eſſe reſpectu omnium.⁊ hoc ibi.Ei aūt ꝙ predictum eſt.ſ.ꝙ deus.⁊c. Et quēlibet harū triū priuȝ pōt ſubdiuidi.q: primo in eis opponit.⁊ ſo ſoluit.tn̄ in ſa ponit duplicem rn̄ſioneȝ.⁊ in tertia poſt reſponſionem ſolūbiungit epilogationem.vlt.c.

D intelligentiam preſentis diſtinc.queritur de perfectione diuine cognitionis.Et circa hoc duo principaliter querunt. Primo q̄rit de ꝑfectiōe diuine cognitōis q̄ztū ad numeꝝ cognoſcibiliū. Scd̄o q̄rit d ip̄a q̄ztū admodū cognoſcēdi. Quātū ad p̄mū qn̄r tria. Primo q̄rit vtrū deus cognoſcat alia a ſe. Scd̄o vtrū cognoſcat oia alia a ſe. Tertio vtrū ds poſſit vere ſcire ⁊ p̄ſcire plā q̄ȝ ſciat.

Uod autez deus cognoscat alia a se. ondit auctoritate ꝛ rone. Auctoritate sic. ps. Qui plātauit aurē non audiet: aut qui finxit oculū nō cōsiderat. q. d. h ē ipossibile ꝙ det alijs potētiā cognoscēdi. ꝛ ipse nō cognoscat. Itē eccl'. xxiij. Dño deo anteq̄ꝫ crearent oia sunt agnita: sic ꝛ post pfectū respicit oia. g̊ si nō creat se: sed aliud: nō tm̄ cognoscit se: sꝫ etiā aliud. Itē pbat rōne ōnsiua sic. Oē pducēs res ſm ordinē ꝛ libertatē: pducit eas pcognoscēs. sed q̄cūqꝫ pdacit ordinate: necesse ē ꝙ pducat ſm sapiētiā. Rursum si ſm libertatē: necesse ē ꝙ ſm sapiaꝫ ppam: nō alienā. g̊ i ipso est omniū cognitio. Itē in entibus ē status. g̊ pari rōe ꝛ in cognoscibilib⁹. sed primū ens in quo ē status ē principiū a quo ē ois entitas. ꝛ sine quo nihil ē. nec aliqd ē nisi ab eo. g̊ eadē rōe in pmo cognoscēte si status ē. necesse ē ꝙ ab ipso sit ois cognitio. ꝛ ꝙ p ipsum oia cognoscūtur ꝛ sine ipso nihil. Si g̊ pp vnūqđqꝫ ꝛ illud magis pꝫ ꝛc̄. Itē hoc ipm ondītur p ipossibile. q: si nō cognoscit aliud a se. Aut g̊ q: nō pōt: aut q: nō vult: nō q: nō vult: q: in deo volūtas nō pcedit cognitionē. g̊ q: non pōt: sed oē cognoscēs ꝙ non pōt cognoscere aliqd ꝙ est cognoscibile. hꝫ cognitionē deficientē ꝛ artatā ꝙ ē ipossibile eē in deo. g̊ ꝛc̄.

Itē nihil pōt deus nisi ꝙ nouit: alioquin posset aliqd ignorans ꝙ absurdū ē. g̊ si ni nouit aliqd aliud a se: nec in se pōt cū nō sit sup se: g̊ nihil i toto mūdo pōt. ergo ds est ipotētissimus. ꝙ ē absurdissimum dicere. Sed ꝯ h opponit p rōnē phi in. xj. pme phie. Intelligibile ē pfectō itellectus. g̊ si ds intelligit aliud a se. itellectus eius pficit ab alio. ꝛ si h tūc seqt triplex icōueniēs. Primū ꝙ eius cognitio vilescit cū pficiat a re minus nobili q̄ꝫ sit ds. Scđm. ꝙ ei⁹ cognitio vel ipse ds trāsmutat. oē eni ꝙ ab alio pficitur hꝫ potētiam passiuam q ē pncipiū trāsmutandi. Et tertiū incōueniēs ē ꝙ ds nō sit sua actio. cū actio sit a pfectiōe. ꝛ ds alio perficiat ꝛc̄: Itē si ds cognoscit aliud a se: cū oē ꝙ cognoscit ds: sit idē ꝙ ds necesse ē ꝙ illud ꝙ cogscit sit extra deū. g̊ si cognoscit aliud: cognoscit aliqd extra se. ꝛ ex h oritur silr triplex incōueniens. s. ꝙ cognitio ei⁹ sit indigēs exteriori: sit ēt trāsmutabilis: ꝛ ꝙ sit aliud q̄ꝫ ipse q oia st incōueniētia. Itē ondit illud idē p rōnē cognoscēdi: qm̄ rō cognoscēdi ē ipsa vitas: sed veritas idē ē ꝙ rei entitas. vt dicit Augu. g̊ nihil cognoscit a deo nisi ens. sed ds nihil cognoscit nisi ab eťno. ergo nihil cognoscit ab ipso nisi ens: qđ ē ab eterno. sed tale ē vnū solum s. ipse deus. ergo ꝛc̄. Itē rō cognoscendi ē assilatio. vbi eni est cognitio necesse est ꝙ sit assilatio cognoscētis ad cognoscibile. ergo vbi summa cognitio ibi summa assilatio sed dei cognitio est sūma ꝛ pfectissima. g̊ debet attēdi ſm summā assilationem: sed nihil summe assilat deo nisi ipse. g̊ solum seipsum cognoscit. Itē vr ꝙ nulla necessitas sit ponere deū cognoscere alia a se. qm̄ sicut potētia se hꝫ ad pductionē: ita intelligentia ad cognitionē: sed dei potētia ēt si nihil pducat nō ē minus potēs. g̊ si itelligentia dei nihil aliđ a se coguoscat: nihilominus ē summe intelligens. Itē bonitas creature cōpata ad bonitatē creatoris: ē sicut pūctus ad lineā. g̊ silr vitas ad veritatē: sed si itelligat punctus amoueri a linea: nō est linea minor nec ipfectior. g̊ si ds vitatē suā cognoscit sine vitate creature: nihilominus ei⁹ cognitio ē pfecta.

Rn̄. dđ. ꝙ piuꝫ ꝛ necessariū est dicere. ꝙ ds aliud a se cogscit. Piū qdē q: ois rectus aius h dicit. q: nō latet deū ꝙ cognoscit noster aius. Necessariū qm̄ nō pōt opus latere sapiētissimum opificē. ꝛ iō oppositū dicere ē ipiū ꝛ ipossibile. Et ppea ad intelligētiaꝫ obiectoꝝ notādū. ꝙ cognoscere aliqd est duplr. aut per aliud a se cognoscēte. aut per se. Qn̄ cognoscēs cognoscit aliud ꝛ per aliud. tunc veꝝ ē ꝙ pfectionē hꝫ aliunde. ꝛ tc̄ ei⁹ intellectus ē in potētia: ꝛ recipit aliunde pfectionē: ꝛ iō additionē ꝛ trāsmutationē. ꝛ hoc oio est ipossibile circa deū. Est iterū aliđ cognoscēs per se. ꝛ tūc cognoscēs est actus respectu cognoscibil. ꝛ tc̄ nō recipit pfectioneꝫ a cognoscibili: sed magis ecōuerso. ꝛ h modo ponimus cognoscere deū aliud a se p seipm. ꝛ sic nō pcedit rō ppria: sed ſm pmā viam: ꝛ ita intellexit phus: si verum dixit:

Ad illud ꝙ obijcitur scđo. q. si de⁹ cognoscit aliud a se. ergo aliquid extra se. dđ. ꝙ cognoscere aliquid extra se ē duplicit. Aut p aliquid acceptū ab extra. ꝛ sic dependet cognitio ab extrinseco. ꝛ sic non est possibile ponere in deo. aut cognoscere aliquid extra q: aspectus cognoscentis deflectitur extra:

ſicut cognoſcit Angelus. Aut q: illud ꝙ eſt aliud ⁊ diuerſum hꝫ ortū ab intra. ⁊ ita ꝙ eſt extra cognoſcitur ꝑ oīno intriſecum. ⁊ hoc mō cognoſcit dō. ſ. per exēpluꝫ: qđ ē idem a quo res cognoſcūtur. ⁊ hͦ mō nihil valꝫ obiectio. Ad illud ꝙ obijcit̄ tertio ꝙ ab eterno fuit vnū ſolū ens: dō. ꝙ duplex ē rei eſſe ſ. in ſe. ⁊ in ſua cā. i. in ꝓprio genere ⁊ in exemplari. Et ad cognitionē rei ſufficit exiſteutia eius in cā ſiue in exēplari: ⁊ q: i exēplar rep̄ſentat̄: ſicut futura ē i ꝓprio genere. iō ꝑ exn̄tiaꝫ in exēplari omnino cognoſcitur ſicut futura ē. nec alr̄ cognoſcitur poſtq̄ꝫ facta ē.

Ad ğ obijcitur. ꝙ ab eterno fuit vnuꝫ ſolum ens. dō. ꝙ veꝝ eſt in ꝓprio genere ſiue in eē actuali. multa tn̄ fuerunt i cā. ⁊ eē illud erat rō cognoſcēdi ꝫm vtrūqꝫ modū cognoſcēdi. Ad illud qđ obijcitur. iiij. de aſſil'atione: dō. ſic ſupradictum fuit i q̄ōne de ydeis ꝙ ad cognitōꝫ requiritur aſſil'atio. nō ꝓ ꝯueniā i gnē vel ſpē: ſed ꝫm rōnē exprimēdi. Et qm̄ diuina virtus vna ⁊ ſumma exp̄ſſiōe exp̄mit ſe ⁊ alia. iō ſumma aſſil'atio ē. n̄ tm̄ reſpectu ſui ſed ēt reſpectu aliorū. ⁊ ita pꝫ illud.

Ad illud ꝙ obijcitur. ꝙ potētia dr̄ ꝑfecta ēt ſi nihil faciat. ğ ⁊c̄. dō. ꝙ nō ē ſil'e de actu faciēdi reſpectu potētie: ⁊ ſciēdi reſpc̄u intelligētie. nā facere ē actus vt actus. ⁊ vt egrediēs. q nō fac̄ perfectōꝫ: ſed ꝯſequitur ⁊ atteſtat̄: ſed ſcire ē actus vt hitus q ſignat̄ vt ꝑfectio potētie: Qm̄ igit̄ diuina itelligētia eſt ꝑfectiſſima. iō nō tm̄ cognoſcit aliqua: ſed oē ꝙ pōt cognoſci: nō aūt facit oē ꝙ pōt fieri.

Ad illud ꝙ vltimo obijcit̄. ꝙ veritas creature nihil fac̄ ad primā veritatē ⁊ c̄. dō. ꝙ verū eſt: ⁊ iō eque nobilis ⁊ ꝑfecta erat prima v̄itas: ante creatōm v̄itatum aliarum ſic̄ poſt. Sed tn̄ ponere ꝙ aliqua veritas ſit: ⁊ nō ſit a v̄itate eterna: ē ponere primā v̄itatē nō eē ſummā: ſic ponere aliquā veritatē eē ⁊ nō eē cognitā tollit rōnem perfecte veritatꝭ. v̄t ē rō cog̊ſcēdi. ⁊ iō pꝫ ꝙ de ꝑfectiōe ſūme v̄itatꝭ ē cognitio creat̄e. ſic̄ ⁊ potētia ꝓducēdi

Secundo dato ꝙ deus cognoſcat alia a ſe. Queritur vtrum cognoſcat omnia alia. Et ꝙ ſic. videtur auctoritate Iere. xvij. Prauum ē cor hoīs ⁊ c̄ ⁊ poſt. Ego dn̄s ſcrutās corda ⁊ renes: ſꝫ nihil incertius: nihil occultius nr̄is cogitatiōibus. ğ ſi has cognoſcit. ⁊ oīa alia. Iteꝫ ad heb. iiij. Oia nuda ⁊ rapta ſun̄t oculis eiꝰ ad quē nobis ſermo. ⁊ iteꝝ viuꝰ ē ſermo dei. ⁊ efficax. vſqꝫ ibi. ⁊ nō eſt aliqua creatura inſibilis in ꝯſpectu eius. Itē Jo. vlti. Dn̄e tu oia noſti. Item Aug. iij. de trini. Nihil fit uiſibile neqꝫ intelligibile. ꝙ non de aula interiori atqꝫ inuiſibil ſummi iꝑatoris: aut iubeatur aut ꝑmittatur ꝫm ineffabilē iuſticiaꝫ penaꝝ ⁊ p̄miorum gratiaꝝ ⁊ meritorum. ⁊ ſi hͦ. ğ oia cognoſcit. Item rōne videtur q: quāto ſb̄a ſpūalior atqꝫ ſimplicior. tanto plurium ē cognoſcitiua. ſed deus ē ſubſtātia ſimpliciſſima ⁊ ſpūaliſſima: ergo ē oium cognoſcitiua. Item deus ē creator ⁊ remunerator: ſed inq̄ꝫ: um creator ē artifex. inq̄ꝫ tuꝫ remunerator ē iudex. ſed ꝑfectus artifex cog̊ſcit oia producta. ꝑfectuſ iudex omnia remunerāda. Si ergo ois creatura ſpectat ad artificiū. ⁊ omne bonum ⁊ malum ad iudicium ğ deus omnem creaturam cognoſcit: ⁊ oēm bonitatem ⁊ malitiam. Iteꝫ impoſſibile ē aliquid eē in quo nō ſit deuſ ꝑ p̄ntiaꝫ eēntie: vt ſupra ꝓbatum ē. ſꝫ cuiqꝫ p̄ns ē ꝑ ſ'a eēntiaꝫ ⁊ cognitionem. ergo impoſſibile ē aliqd deo eē icognitum. Item ſi eēt in vna re. ita ꝙ nō in alia. eēt eius eēntia limitata. ergo ſi ita cognoſceret: ꝙ aliqua eſſet incognita eēt eiꝰ cognitio limitata ⁊ artata. ⁊ ita imperfecta.

Sed ꝯtra. omne nobilius. deo eſt attribuendum. ſed quedā melius ē neſcire q̄ꝫ ſcire: ſicut dic̄ Aug. in encheri. Ergo neceſſe eſt ponere ꝙ deus illa nō ſciat. Item intellectus noſter ꝓp ſui immaterialitatem nō itelligit ſingularia. vnde vbi phyloſophus dic̄ Intellectus ē vl'ium: ⁊ ſenſus ſingularium. ſed diuinus intellectus ē multo magis imaterialis q̄ꝫ noſter. ergo ſi noſter non intelligit ſingularia nec diuinus. Item habitus noſter ſcientialis propter ſui certitudinem n̄ eſt niſi neceſſariorum ⁊ non ꝯtingentium: q: dicit Boetius ꝙ ſcientia eſt eorum que ſui immutabilem exiſtentiam ſortiuntur. Si ergo diuina cognitio eſt multo certior q̄ꝫ noſtra ſcientia. patet ⁊ c̄. Item que neceſſitas eſt ponere deum cognoſcere omnia: ⁊ videtur ꝙ nulla quia cognitio noſtra non dicitur minus perfecta: ſi non cognoſcit vnā muſcam. ergo ſi diuina cognitio multo minꝰ perficitur a ſcibili. non erit imperfecta ſi nō cognoſcit iſta uilia. Item ſicut deus eſt

omnisciens.ita est omnipotens:sed potentia mali non est de omnipotentia:nec de perfectione potentie.ergo similiter ⁊ cognitio mali non est de perfectione scientie.ergo ⁊c.

Item hoc ipsum ostenditur auctoritate Abac. Mundi sunt oculi tui domine ne videant malum ⁊c. Item Math.xxv dicitur:de malis nescio vos. Respondeo dicendum.ad intelligentiam obiectorum ꝙ in deo est noticia approbationis ⁊ simplicis notitie. Et noticia approbationis connotat complacentiam voluntatis.hac non cognoscit deus omnia.quia nec mala nec malos: sed tm̄ bona ⁊ bonos. ⁊ de hac intelligūtur due vltime auctoritates. Est alia cognitio simplicis noticie.⁊ hec quia habet ratioē cognoscendi a veritate que est lux summa: cui nihil potest occultari:nec etiam tenebre obscurantur ab ipsa:ideo de necessitate cognoscit omnia parua ⁊ magna:bona ⁊ mala sicut ostendunt rationes ad primam partem.

Ad illud ꝙ primo obijcitur. ꝙ omne nobilius est attribuendum deo. dicendum. ꝙ est melius simpliciter.⁊ est melius huic ⁊ secūdum statum.dico ergo ꝙ omnia scire simpliciter melius ⁊ nobilius est.sed homini corrupto qui accipit occasioē peccandi ex cognitione:melius est quedam nescire.ideo non sequitur ꝙ sit deo attribuendum. Ad illud ꝙ obijcitur.de immaterialitate intellectus.dicendum ꝙ hoc ꝙ non cognoscat singularia non tm̄ venit ex imaterialitate ꝯiuncta imo ex imaterialitate sua: quoniam enim ꝯiungitur corpori.ideo habet potentias fm̄ quas dependet a corpore:quātū ad operationem: ⁊ per quas intellectus quādiu est in corpore erit ad exteriora.q: ille sunt medie.s. sensus particularis ⁊ imaginatio. Quoniam ergo singulare non peruenit ad intellectum nisi per istas potentias.⁊ ascensus per has est secūdum abstractionem ⁊ depurationem ⁊ abstractio fac̄ de singulari vl'e secundum ꝯsiderationem.ideo nō potest singularia cognoscere vt intellectus:nisi sit intellectus superatus vel diuinus. Ad illud ꝙ obijcitur de certitudine scientie.dicendum ꝙ hoc non est propter certitudinem simpliciter.sed propter certitudinem causatam a re. Et quoniam causatur certitudo nostra cognitione vel pendet ex re.ideo non potest nostra cognitō eē certa nisi res sint necessaria:diuina autē cognitio quoniam a re non cātur nec dependet.ideo potest esse certa de re ꝯtingenti.

Ad illud ꝙ obijcitur.ꝙ potētia mali ñ est de omnipotentia.ergo ⁊c. dicendum ꝙ nō simile:quia rectitudo manens rectitudo ē ratio cognoscendi malum.sed rectitudo non ē causa mali nisi declinando a rectitudine ⁊ deficiendo.ideo scire malū est de perfectione scientie:sed posse malum non est de perfectione potētie. Ad illud ꝙ queritur. que necessitas est cognoscendi omnia. dicendum ꝙ infinitas ⁊ immēsitas veritatis que non patitur aliquid latere deum sic immensitas diuine prescientie non patitur aliquid absentari a deo.

Tertio queritur.vtrum deus possit scire vel prescire plura q̄ʒ sciat. Et ꝙ possit plura scire ostenditur sic.

Nihil scitur nisi ens ⁊ verum: sed multa possunt eē que non sunt: ⁊ verificari que facta sunt.ergo multa possunt sciri a deo:que tamen non sciuntur. Item ꝙ possit plura prescire videtur:quia prescientia est tm̄ futurorū: ſʒ multa pñt futura que nunq̄ʒ fiēt nec erunt:ergo multa possunt presciri que nō p̄sciuntur.ergo deus potest plura prescire q̄ʒ sciat. Sed ꝯcedo ꝙ non possit plura p̄scire videtur:q: scientia dicitur est infinitorum: cum sit infinita sic probatum est supra:sed infinitis nō pñt eē plura nec cogitari.ergo ⁊c.

Itē pōt p̄scire pl'a.aut plura icōplexa siue plures res.aut plura ꝯplexa siue enūciabilia.nō plura icōplexa q: res scit.ōs ēt si nun q̄ʒ fiūt.scit eni oīa q̄ possunt fieri. Silr non plura ꝯplexa q: cuiuslibet ꝯdictionis semp altera pas ē v̄a:altera falsa:ergo semꝑ de ꝯplexis tot sr̄ v̄a quot sunt falsa.ergo qui scit oīa nō pōt scire plura q: ñ pñt plura eē v̄a. Itē ꝙ nō possit plura p̄scire q̄ʒ p̄sciat:vr̄ q: q̄cū q̄ʒ ōs p̄scit:sil'r prescit:nec pōt p̄scire nisi sil'.si ergo pōt.plura p̄scire q̄ʒ p̄sciat.aut ergo sil'.aut successiue sil'r ē ipossibile.successiue silr̄ ipossibile.q: in eternitate ñ ē successio.ergo nullomō.

Itē si pt pl'a p̄scire.ergo cū maior sit p̄scia pluriū saltē extēsiue ⁊ ꝙ pt eē maiꝰ pōt augeri.ergo diuina p̄scia pt augeri.ſʒ vbi augmētum ibi mutatio ⁊ variatio.ergo diuina scia potest muri ⁊ variari. Respondeo dicendum. ꝙ cum queritur vtrum deus possit pl'a p̄scire

vel scire. aliter ē videndū de ꝑscia q̄ȝ de scia
Nā sicut dici ꝯsueuit triplex ē dei cognitio:
nō q̄ȝtum ad diuersitatē cognitionū sed ꝯno
tatoꝝ. s. cognitio approbatōis: visiōis: ⁊ itel
ligentie. Cognitio approbatiōis ē solūmō d̄
eis ad q̄ se extendit bn̄placitū voluntatis. ⁊
h̄ ē solūmō de his que fiunt ⁊ bōa sunt. ⁊ h̄
absq̄ȝ dubio pōt eē pluriū. Cognitio v̄o itel
ligētie dr̄ cognitio q̄ deus cognoscit oē pos
sibile ⁊ sibi ⁊ alijs. ⁊ hac cognoscit de⁹ infini
ta. ⁊ h̄ nullo mō pōt eē pluriū. Cognitio vi
siōis ē eoꝝ quoꝝ fuit ab eterno ꝓuisio. ⁊ h̄
solum ē eoꝝ q̄ sunt vel fuerunt: vel erunt: ⁊
h̄ cognitio pōt eē pluriū q̄ȝ sit. Et q̄ȝ eius
dē ē h̄ cognitio cui⁹ est ꝑscia. prescia pōt esse
pluriū. Cōcedendū est ergo ꝙ q̄dam sciētia
pōt eē pluriū: ⁊ q̄daȝ nō. Et p h̄ pȝ rn̄sio ad
obiecta de scia. Qd̄ eni obijcit ꝙ scia ē īfini
toꝝ: ⁊ ꝙ nihil ꝯnotat circa icōplexum. dd̄.
ꝙ h̄ verū est de scia intelligētie: sed nō ē veꝝ
de scia visiōis. Qd̄ obijcit de ꝑscia: ꝯce
dendū est ꝙ pōt eē pluriū. Qd̄ aūt obijci
tur ad oppositū ꝙ si pōt scire plura. aut siml'
aut nō sil'. dd̄: ꝙ simultas pōt attēdi duplicit
aut q̄ȝtum ad r̄bam prescitoꝝ siue cognitiōȝ
sic verū est ꝙ simul. q̄ȝ ab eterno ꝑsciuit q̄dā
⁊ ab eterno potuit ꝑscire plura ⁊ pōt ꝑscisse.
Si aūt attendat simultas q̄ȝtum ad rōnem
paucitatis ⁊ pluralitatis sic ē iplicatio oppo
sitoꝝ. ⁊ sic est sensus. ꝙ simul ꝑsciat plura ⁊
pauciora. ⁊ primo sensu hȝ obiectio v̄itateȝ.

Ad illud ꝙ obijcitur si pōt plura prescire
ꝙ pōt ꝑscia augeri. dd̄. ꝙ esto ꝙ prescita pos
sent augeri nō tn̄ augeretur ꝑscia: q̄ȝ vno ⁊
eodē ꝑscit deus: ⁊ multa ⁊ vnum. ⁊ plura ⁊
pauca. tn̄ q̄ȝuis prescita possint eē plura: nō
tn̄ pn̄t augeri: q̄ȝ augeri ē de paucioribus fi
eri plura. Sed h̄ posse eē plura. hȝ duas cās
v̄itatis. aut q̄ȝ de paucioribus pn̄t fieri plu
ra: aut q̄ȝ ab initio potuerūt eē plura. ⁊ in h̄
vltimo sensu ē oratio vera. ⁊ iō cuȝ ꝓcedat a
pluribus cāis veritatis ad vnam: fac̄ sophy
sma ꝯm ꝯn̄s.

Onsequēter ē qō de scd̄o articulo. s.
de mō diuine cognitōis. Et circa h̄
qn̄r tria. Primo queritur vtrum
deus cognoscat se ⁊ alia vniformiter. Se
cūdo vtrum cognoscat mutabilia immutabi
lit̄. Tertio vtrum cognoscat omnia pre
senter.

Uod aūt cognoscat se ⁊ alia eodem
mō siue vniformiter ostēditur sic. sci
entia dei ē sua eēntia: ⁊ suuȝ scire est
suum eē. ḡ ⁊ modus cognoscendi ē mod⁹ eēn
di: sed vnus ē modus eēndi ī deo eēntialis.
ḡ ⁊ vnus modus cognoscendi. Iteȝ deus
seipo ⁊ nō alio cognoscit se. ⁊ seipo. ⁊ nō alio
cognoscit alia. ergo vna ⁊ eadeȝ rōne cogno
scit se ⁊ alia. sed modus cognoscendi attendi
tur penes rōnem cognoscēdi. ḡ si ē eadeȝ rō
cognoscēdi se ⁊ alia: ⁊ idem mōus. ⁊ sic. ⁊c.

Item h̄ ipm videt̄ per ipossibile: q̄ȝ si alio
mō cognoscit se: alio mō creaturas: ḡ cuȝ nō
cognoscit se ⁊ creaturas variatur i cognoscē
do. ḡ apud deū ē transmutatio ⁊ vicissitudis
obūbratio. Itē si alio mō: ⁊c̄ ḡ quero. Aut
mōus ille ē creator aut creatura: nō creatu
ra: q̄ȝ cognitio ⁊ mōus cognoscēdi ē eternus
Si creator aut dic̄ qd personale: aut qd eēn
tiale: nō ꝑsonale q̄ȝ ois cognitio ē cōis trib⁹.
ḡ dicit qd eēntiale. ḡ si alius ⁊ alius modus.
ḡ alia ⁊ alia eēntia. sed h̄ ē ipossibile. ḡ ⁊ pri
mum. Cōtra. deus cognoscendo alia a se
cognoscit per ideā. se aūt n̄ cognoscit p ideā.
ḡ si cogscē p ideā. dic̄ modū cognitiōis: ⁊ se
nō cognoscit p ideā. pȝ ꝙ alio mō cognoscit:
⁊ sic ⁊c̄. Item i cognitiōe qua deus cogno
scit se idem ē cognoscēs ⁊ cognitum: ⁊ rō co
gnoscēdi. sed i cognitiōe qua cognoscit crea
turā nō est eadē rō cognoscēdi cū cognito. ḡ
nō idē modus. Itē nihil ē cōe creatori ⁊
creature ꝯm rōnē eēndi. ḡ neq̄ȝ ꝯm rōneȝ co
gnoscendi. Cum ḡ aliud sit esse creature q̄ȝ
creatoris ⁊ alius modus eēndi. ḡ alia cogni
tiōe. ⁊ alio mō cognoscitur q̄ȝ creator. Si er
go alio mō cognoscit̄ a deo. ⁊ idem est creatu
rā cognosci: ⁊ deū cognoscere. ḡ de⁹ alio mō
cognoscit se ⁊ alia. Item ois cognitio in q̄
cognitum ē nobilius: pn̄tius: ⁊ intelligibili⁹.
est cognitio nobilior. s. q̄ȝtum ad rem ⁊ mōm
q̄ȝtū ad rē: q̄ȝ d̄ re magis nobili: q̄ȝtū ad mo
dū: q̄ȝ de re pn̄tiori. sed in cognitiōe qua d̄us
cognoscit se. cognitum ē nobilius: ⁊ pn̄tius
⁊ intelligibilius q̄ȝ in cognitiōe creature. er
go nobilior cognitio q̄ȝtum ad rē ⁊ modum.

Rn̄. dd̄. ꝙ est quedam cognitio q̄ cātur ⁊
ortum hȝ a cognoscibili. ⁊ h̄ q̄m a cognosci
bili cātur ⁊ dependet. variatur ꝯm exigentiā
cognoscibilis q̄ȝtum ad rem ⁊ modū. Est ⁊
alia cognitio que ꝯm rem idem ē ꝙ cogno

ſcens ⁊ a cognoſcibili nō cātur nec depēdet: ⁊ h̄ accipit idēptitatē q̄ʒtum ad rem ⁊ mōuʒ a p̄te cognoſcētis: nō a p̄te cogniti. Q̄m igiṫ diuina cognitio a rebus nō depēdet nec cā‑tur. ſʒ ē ideʒ ꝙ d̄s. ⁊ d̄s eadē eēntia. ⁊ eodeʒ modo ſe habēs. iō vna cognitione ⁊ eodem cognoſcit deus ſe ⁊ alia a ſe: q: ꝑ ſeipſum nulˡlo modo variatum: nec diuerſificatum.

Ad itelligētiam aūt obiectorum notāduʒ ꝙ ꝑ reſpectū ad cognoſcētē cognitio eodem modo ꝯpatur: ⁊ eodē modo ē. q: ſm illaʒ cōparatōʒ hʒ eē. Et ſic ꝓcedunt prime ratiōes oſtēdētes ꝙ eodē modo cognoſcit ſe ⁊ alia. ꝑ reſpēm ad cognitū lʒ ſit eodē modo. tamen alio modo comparatur. nam ad deum hʒ rationem idētitatis ad creaturam ſm rationeʒ diuerſitatis ⁊ cālitatis. ⁊ ideo ad creaturam ſm rationē ideandi. ad deum vero minime: ⁊ hoc probant rationes inducte ad ſc̄dam partē. ꝙ alio modo comparetur. ⁊ hoc modo ꝯcedendum ē. Si ḡ inferat ꝙ alio modo ſit ratio: non valet. q: cognitio dei non recipit modum eēndi: nec nobilitatem a cognito ⁊ ita patēt duo obiecta. de ydea ⁊ diuerſitate. Ad illud ꝙ obijcitur tertio. ꝙ nihil eſt cōe creatori ⁊ creature. d d̄. ꝙ verum ē de cōitate ſm eandē comparationē. ſʒ ſm aliam: ⁊ aliam nihil ꝓhibet ꝙ aliquid ſic v̄itas creature. ⁊ ſilr̄tudo dei. ſilr̄ ꝙ aliquid ſit v̄itas d̄i ⁊ ſilr̄tudo creature: ⁊ q̄m ratio cognoſcendi accipitur penes vtrūqʒ modum. ideo cognitio poteſt eſſe cōis. Ad illud ꝙ obijciṫ vltimo. d d̄. ꝙ tʒ cum cognitio cauſatur a cognito. non autem tenet cum non cātur: ſicut preponente.

Secūdo queritur vtruʒ deus cognoſcat mutabilia imutabiliter. ⁊ ꝙ ſic oſtenditur. Primo auctoritate. Dyoniſiꝰ. de di. no. Cognoſcit deus omnia: inmaterialiter materialia. aut partite partita: vniformiter multa. immutabiliter mutabilia. Item Aug. xv. de tri. Eius ſcientia in amiſſibilis ē: ⁊ inuariabilis. ſed omne tale immutabile: ḡ ⁊c̄. Item hoc ipſum oſtēditur rōne: q: ꝙ nobilius ē: deo attribuēduʒ ē. ſed nobilior ē cognitio qua cognoſciṫ res immutabilr̄ q̄ʒ qua cognoſcitur mutabiliter ḡ ⁊c̄. Item ꝙ ē in aliquo ē in eo ꝑ modum eius in quo eſt. ⁊ hoc maxime verum ē i d̄o in quo omne q̄d ē. ē ip̄m ſiue ipſe d̄s. ḡ cum ſcia reꝝ. ⁊ ip̄e res cognite ſint in deo. ⁊ ipſe ſit oīno imutabilis. ſunt ḡ i deo imutabilr̄.

Iṫ ad h̄ ē rō Aug. ducēs ad ípoſſibile. d̄i enī ſcire ē ſuum eē: ⁊ ſcia ſua ē ſua eēntia. Si ḡ ſciret mutabilr̄ eēt mutabilis. ꝙ oīo ē i ípoſſibile. Iṫ vbi ē mutatabilitas. ibi nll'a ē certitudo. Si ḡ d̄ſ ſciret reſ mutabilr̄: ſciret incerte: ſʒ incertitudo ē cōditio dedecorans cognitionē. ḡ nō haberet dei cognitio ꝑfcāʒ nobilitatē. Contra. cū res ē p̄ńs ſcit d̄s eā eē p̄ńtē: ⁊ cū p̄terita ē ſcit eē p̄teritā. ⁊ cuʒ futura: ſcit eā eē futurā non p̄teritā: ḡ vr̄ ꝙ ſic nos cognoſcimus res mutabiliṫ: ita ⁊ deꝰ cognoſcat. Itē ad hoc ꝙ ſcia ſit v̄a. neceſſe ē ſcibile ⁊ ſciam ꝓportionari: aliogn non ē vera ſcia: Cum igitur mutabilis ad immutabile nō ſit ꝓportio: ſʒ mutabilis ad mutabile. ḡ d̄s non cognoſcit res mutabiles imutabiliṫ: ſʒ mutabiliter. aliogn non v̄e cognoſcit vt videtur. Itē quicquid ſcitur ē verum. ḡ ꝙ imutabiliṫ ſcitur imutabilr̄ ē veꝝ: ſʒ res mutabiles non hn̄t v̄itatē imutabilem. ḡ nō p̄n̄t ſciri immutabiliter. Itē q: res ſunt ꝯtigētes. iō deū ꝑſcire futura ꝯtingētia ē ꝯtingēs ſicut in p̄cedentibus oſtēſum ē. ḡ q: res ſunt mutabiles. deū ſcire res mutabiles eſt mutabile. ḡ mutabilr̄ cognoſcit d̄s mutabilia. aut ſi non ē hoc verū. quero quare nō. ⁊ iterum q̄uo pōt illud itelligi: ꝙ rei mutabilis ſit ſcia immutabilis. Rn̄. d d̄. ꝙ cum queriṫ vtrū deus ſciat res imutabilr̄. h̄ eſt duplr̄: q: h̄ dictio imutabilr̄ pōt determinare actum ſciēdi dei. vel actū eēndi rerū. Si actū ſciēdi dei ſic oīo veꝝ ē ꝙ imutabilr̄ ſcit: q: circa eius actum ⁊ cognitionem non cadit tranſmutatio nec viciſſitudinis obumbratio. Si auteʒ determinet actum eēndi reꝝ ſic falſum ē de rebus mutabilibus: q: deus ſciṫ eas mutabiles: ⁊ nouit ipſaꝝ mobilitatē. ⁊ ſcit ſe habē nunc cognitionē q̄ʒ ꝑiꝰ: ſʒ tamē nouit imutabilr̄. Et ratio huius ē. q̄m i eius cognitōe nō ē receptio: nō ē ſucceſſio. nec ē obliuio.

Et iō quātūcūqʒ res ſint mutabiles. ipſa non mutatur in cognoſcēdo mutabilitatē earum. ⁊ quāuis nullum exēplum ſit ſimile. tamē pōt cogitari. Si intelligatur vl' cogitetur oculus fixus in pariete qui ſeipſo videat tranſeuntes ſine receptione. ⁊ vnico aſpectu omnes videat. ⁊ oēm motum ipſorum q̄ʒtumcūqʒ res mutētur: tamē nec oculus mu‑

tatur nec eius cognitio. ⁊ sic ē in :do. Exē-
plum autē ad hoc intelligēdum pōt sumi a
contrario sic. Quia enim sciētia causata pē-
det a scibili. ⁊ non ecōuerso. iō pōt eē muta-
tio circa sciētiam p obliuionē ⁊ errorē: ⁊ suc
cessiuam consideratione nulla facta mutatō
ne in scibili. Sic contrario modo. quia diuia
sciētia non pēdet ex re scita: pōt eē mutatio
circa scibile. nulla mutatione existēte in diui
na sciētia. ⁊ tamē illa sciētia totum scit. Et
p hoc pꝫ rñsio ad primo obiectuꝫ. de hoc ꝙ
scit: fuisse ⁊ eē: dicēdum eniꝫ ꝙ hoc dicit mu
tationē a parte scibilis non sciētie. Ad il-
lud ꝙ obijcitur de proportione. dicēdum ꝙ
in spūalibus conditionibus non oportet pro
portionari etiam scientiam creatam: quia
rei corporalis: ē sciētia spūalis: sed sufficit ꝙ
sit proportio in veritate. Ad illud ꝙ obij
citur. ꝙ quicquid scitur ē verum. ergo ꝙ scit
immutabilr: immutabiliter est verum. dicē-
dum ꝙ hic est accidēs: ꝗuis enim sciētia re
quirat veritatem in scito. de ratione sue intē
tionis gnālis. maxime sciētia respectu enun-
ciabil. tamē sciētia non dic̄ semper ꝯformita
tem in mutabilitate. maxime sciētia diuina:
que a scibili nō depēdet. Ad illud ꝙ obij-
citur ꝙ futurū ꝯtingēs non p̄scit deus neces
sario. dicēdum ꝙ: non ē simile. tum ex parte
actus presciēdi. tum ex parte dispositionis.

Ex parte actus nō ē simile: q: p̄scire sem
per connotat rei euētum: ſꝫ scire non semper
connotat rei existētiam. scit enim deus q̄ pōt
facere ⁊ nunꝗ faciet. Preterea non est simi
le de dispositione: q: modus immutabilitatꝭ
respicit actum. sed ꝯtingēs respicit non tan-
tum actum: ſꝫ ordinationē ad futurum. ⁊ ac-
tus quidem diuine cognitionis ē immutabi
lis ⁊ necessarius: sed ꝯpatio ad futurum ꝯti
gens: ē ꝯtingēs.

Tertio queritur vtrum dꝰs cognos-
cat omnia p̄senter. Et ꝙ sic. videtur
p̄ me Pe. vlti. sup illud. Mille anni
⁊c̄. glosa. In agnitione diuine veritatis .: ⁊
p̄terita. ⁊ pñtia: ⁊ futura: equalit pñtia sunt.
Itē Aug. sup Io. In veritate que manet
p̄teritum ⁊ futurum non inuenio: sed solum
pñs. ⁊ hoc incorruptum. Item quāto res
ē pñtior. tanto cognitio ē nobilior: quia h̄ fa-
cit ad nobilitatem cognitionis: sed deus oia
cognoscit nobilissime. ergo omnia q̄ cogno-
scit pñtissime cognoscit. Item non cogno-
scit omnia pñter. ergo nō cognoscit omnia sil
ꝙ si simul: tunc ergo in eodem nunc: cogno-
scit omnia. ⁊ ita pñter. Si autē non cogſcit si
mul. ergo vnum post aliud. ſꝫ in omni tali co
gnitione ē trāsmutatio. ergo in dei cognitiōe
cadēt transmutatio ꝙ est omnino falsum ⁊ i
possibile. Contra. prescientia non ē nisi fu
turi ⁊ vt futurum ē. ergo si deus omnia co-
gnoscit pñter. ergo nihil omnino p̄scit: ſꝫ pre
scit. ergo ⁊c̄. Si tu dicas ꝙ improprie dicit
p̄scire: Contra. In p̄sciētia nō sunt nisi duo.
s. sciētia ⁊ antecessio respectu cogniti: ſꝫ ꝯstat
ꝙ in deo proprie est sciētia. cōstans ē etiaꝫ ꝙ
in ipso ꝓpe ē antecessio. q: ꝓprie deus ante-
cedit omnia alia. ergo si cognoscit alia a se ꝓ
prie. ergo deus prescit alia. g̊ rñsio illa nulla
ē. Item omne presens ſm statum sue pñti
alitatis est necessarium. ergo si deus omnia
cognoscit pñter ⁊ semper pñter. omnia ergo
cognoscit necessario. Sicut ergo ꝙ pñs est
non potest non eē. ita si deus aliquid p̄scit.
necesse ē presciuisse. ⁊ si p̄sciuit. erit. ergo ne
cesse ē eē. Item hoc ostēditur p impossibi
le: quia si omnia cognosceret p̄senter g̊ plu-
ra simul. g̊ simul se cōuertit ad multa. ſꝫ sim-
plex ad qđ se cōuertit totalr se conuertit. er-
go cum vnum intelligit nō potest i alterum.
Item si cognoscit omnia pñter. ergo siml
scit duo cōtradictorie opposita. ſꝫ quicqd sci
tur ē verum. ergo duo cōtradictorie opposi
ta sunt simul vera. Rñdeo dicendum: ꝙ
cognoscē omnia pñter dupliciter potest itel
ligi. aut ꝙ notetur pñtialitas a parte cogni-
torum. ⁊ sic ē falsa. q: non cognoscit omnia
eē vera pñter ⁊ simul. aut ita ꝙ notetur pre-
sentialitas a parte cognoscentis. ⁊ sic habet
veritatem. Et ratio huius est q: deꝰ diuꝫ
ideas habet pñtes: ⁊ simul per quas cogno
scit res futuras ita certitudinaliter: sic̄ si eēnt
pñtes. Et iterum super omnes illas simul
⁊ pñter se conuertit ⁊ ita simul ⁊ pñter co-
gnoscit. Et iterum presens sue cognitiōis
est presens simplicissimuꝫ vnum quod cir-
cumplectitur omnia tempora. Ex quibus
tribus rationibus simul iunctis: dicitur de-
us omnia presenter cognoscere. Et ratiōes
iste totum habēt ex hoc ꝙ pñtialitas diuine
cognitionis. que quidem eternitas ē. est sim
plex ⁊ infinita. Quia simplex est. ideo sem

per presens: quia infinita. Ideo sunt omnia ei pn̄tia. Et exemplum huius ponitur in pn̄tialitate dei: quantum ad rerum existentiam secūdum quam deus totus est in vna. ⁊ ita ē in vna. vt nihilominus sit ⁊ in alia. ⁊ hoc est quia simplex ⁊ infinitus. Ideo deus iudicat aliquid eē futurum. sed non futurum sibi. Et omnia pariter cognoscit: ⁊ tamē nihilominus prescit. ⁊ per hoc patꝫ pmum ⁊ secūdum. quia procedunt secūdum quod presentialitas est dispositio rei cognite ī sua natura: non in cognitione diuina. patꝫ etiam tertium. quia hoc est simplex ⁊ infinitum. ⁊ in vno multa cognoscit. ideo simul super mlta se conuertit. Quod obijcitur de oppositis simul. patet quia quāuis cognoscat opposita simul ex parte sua: tamē scit vnum alteri eē incompossibile. vnū tamen alteri posse succedere.

N parte ista sunt dubitationes circa litteram. Et primo de hoc ꝙ dicit Augu. Sciunt se pater ⁊ filius i vicem: sed iste nascendo. ille gignendo. Videtur enim male dicē: quia scire ē eētiale indiuinis. ergo si scit nascendo: cum nasci dicat proprietatem personalem. proprietas personalis est ratio rei eētialis vel quid eētiale ꝙ non ē v̄e nec sane dictum. Respondeo Aliqui voluerunt dicere ꝙ scire dei relatuꝫ ad creaturas: vel ita ꝙ vna persona sciat seipsam ē dictum eētialiter: sed secundum ꝙ vna persona scit aliam. dicit respectum persone ad personam. ⁊ est dictum notionaliter: sed hoc non ē conuenienter dictuꝫ. quia sicut in pcedētibus habitum est. sapientia ⁊ sapere eētialiter tantum dicitur. Et ppterea dicēdum ꝙ ablatiuus ille non tantuꝫ dicit cām siue rationem dicēdi: sed rationeꝫ cōcomitantie. Gerundiua enim sicut dicit priscianus: habent exponi per si. vel per dum. vel per quia. ⁊ primo modo dicit consequētiam. secūdo concomitantiam. ⁊ tertio cām. Item queritur de hoc ꝙ dicit. ⁊ omnia q̄ sunt in eorum sapientia. ⁊ in eorum essentia vnusquisqꝫ eorum simul videt. Sed supra. distinctione. xxxvj. dictum ē ꝙ creature sunt in dei noticia sed non in dei eētia. ergo ē cōtradictio. Rn̄deo dicēdum. qđ in diuina sciētia sunt scibilia: in diuina vo eētia sunt attributa. sicut potentia: sapiētia: ⁊ bonitas ⁊ Aug. vlt dicere. ꝙ pater ⁊ filius simul vidēt omnia cognoscibilia creata ⁊ creanda. ⁊ omnia essentie ottributa. Unde littera legēda ē diuisim. omnia que sunt in eorum scientia vtputa creata: simul scit quilibet. Simil'r omnia que sunt in eorum eētia vtpote attributa simul sciunt siue scit quilꝫ. ⁊ ideo nō vult dicere ꝙ creature sint in diuina eētia.

Item queritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ scia dei nō ē nisi de his que sunt vel fuerunt vl' erūt videt. n. h' eē falsuꝫ. q: deus scit omne ꝙ pōt facere. sꝫ pōt facē ꝙ nūqꝫ fuit. nec ē. nec erit ḡ sciētia dei est de aliquo qđ nunqꝫ fuit: nec ē. vel erit. ⁊ preterea ē infinitoruꝫ. sicut vult Aug. xv. de ci. dei. Non tm̄ que sunt: vl' fuerunt: vel erunt. Rn̄deo dicēdum. ꝙ mgr loquit de scia visionis: que ē illorum tātum quorum ab eterno fuit puisio. sꝫ ipse obijcit de scia itelligētie: que nullius ꝯnotat existētiam. ꝙ pꝫ. Intelligit enim deus omne ꝙ potest. ⁊ ita non recte currit obiectio. Itē qri tur de hoc ꝙ dicit. ꝙ non pōt incipere scire: vel pscire ⁊c. Videt enim male dicē: quia nihil scitur nisi verꝫ. ergo ante ꝙꝫ sit verum n̄ scitur. ḡ si aliqd incipit eē vꝫ. aliquid īcipit a deo sciri. ḡ ds pōt aliquid incipē scire.

Itē creatio ē diuina eētia. ⁊ tamē ratione ꝯnotati ds pōt aliquid incipē creare. ergo silr ⁊ aliquid scire. Rn̄. scire dupl'r dicitur. vno modo scire hoc ē ꝙ habē cognitiōꝫ de aliquo. ⁊ sic nō ꝯnotat actualē existētiaꝫ cogniti. ⁊ sic non pōt deus incipere aliquid scire. idest alicuius cognitionem incipere habē. Alio modo scire. hoc ē ꝙ noscere aliquid esse verum. ⁊ hoc tunc primo scitur esse verum: quando incipit esse. Et sicut incipit deus scire. sic ⁊ desinit prescire. Non ratione principalis significati. ꝙ est scientia. sed ratione connotati ꝙ quidem est rei scite veritas. Item queritur de hoc ꝙ dicit. nec potest nouiter vel ex tempore velle aliquid. ⁊ tamen potest velle ꝙ nunquam voluit. Videtur enim hic dicere duo contradictorie opposita. quoniam illud est nouum ꝙ prius non fuit: ⁊ modo est. ergo si potest velle ꝙ prius non voluit. videtur ꝙ incipiat velle. Rn̄. dō. ꝙ cū dico: deū velle. hic duo dico. ⁊ actū diuine volūtatꝭ ⁊ vlteri⁹ ordinem ipsius effectus ad illum actum.

Et p̄mū quidē est necessariū ⁊ semp. nec pōt incipere nec desinere. volūtas eni diuina sp̄ est in actu suo. ita qđ nec illo pōt carere nec ali in habere. sed ordinatio alicui⁹ effect⁹ ad illū actū est ordinatio rei future q̄ nundū est. ⁊ ideo pōt esse: ⁊ nō esse ⁊ ordinari ⁊ nō ordinari. Qñ ergo dr̄. de⁹ pōt velle ꝙ nūq̄ȝ voluit ⁊ tn̄ nō ex tp̄e. intellectus ē ꝙ effectus ille potuit ordinari ad diuinū velle. ⁊ qm̄ ordinario effectus est ordinatio rei future. ⁊ ꝙ semel ē futuꝝ semp fuit futuꝝ ⁊ ꝙ semel est ordinatū semp fuit ordinatum ad illā. Qñ ergo dr̄ ꝙ deus pōt velle aliqđ idem ē dicere ꝙ aliqđ potuit eē futuꝝ siue habere ordinem ad diuinā voluntatē. ꝙ tn̄ non hȝ ordinem. sed si haberet ab eterno habuissȝ. ⁊ ideo nō incipit ex tp̄e. ⁊ iō dictū magr̄i bonum est. si velle dei iportat ordinem ad volitum in rōne futura. sed b̄m ꝙ iportat concomitantiā in rōne p̄ntis: pōt deus ex tp̄e velle hoc esse siue hoc approbare hodie. non q: incipiat actus. sed q: incipiat ꝯnotatum.

Itē queritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ specialeȝ curā hȝ de rōnalibus. q: vr̄ esse ꝯtra illud qđ dr̄ sap. vj. equalis est illi cura de oibus.

R. dđ. ꝙ equalit̄ nō priuat ibi ordinem diuine distributiōis ſȝ priuat acceptionē ꝑsone. ⁊ oibus distribuit ibi tn̄ pro oibus tn̄ ꝓ magnis ⁊ puis. paupibus. ⁊ diuitib⁹. ⁊ sic ei equaliter cura de oibus. q: ita vult salutē pauperum vt diuitum.

Di. xl.

Predest. natio vero de bonis salutarib⁹: hec ē tertia ps in q̄ agit magr̄ de diuia scia ꝯtracta ad spiritualē effectuȝ ⁊ diuidit̄ hec ps in duas ptes. In p̄ma agit de p̄destinatōne ⁊ reprobatōe q̄ȝtum ad cāitatem actiuam. In scđa inquiritur vtrū habeant cāitatem passiuā. vtrum videlicet sint ex meritis nostris ifra di. ꝓxima. Si vero q̄rimus obduratiōnis meritū ⁊c. Prima ps hȝ duas. In p̄ma agit de p̄destinatōe. In s̄a de reprobatōne. ibi. Cūq̄ȝ p̄destinatio sit p̄paratio gr̄e ⁊c. Prima iteꝝ diuidit̄ in duas. In prima agit de p̄destinatōis q̄ditate. In s̄a inquirit de ei⁹ necessitate. ibi. Predestinatoꝝ vero nullus vr̄ posse ⁊c. In q̄ pte p̄mo mouet dubitatōeȝ ⁊ opponit. deīn soluit. Tertio opponit ꝯ r̄onem. ⁊ vltio soluit. ptes manifeste apparent in lr̄a. Cūq̄ȝ p̄destinatio sit gr̄e p̄paratio. hec est s̄a ps distinctionis in qua agit magr̄ de reprobatiōe. Et hȝ hec pars duas. In p̄ma ostēdit quid sit ⁊ qđ ꝯnotat i q̄ȝtum p̄cognitio. In s̄a vero on̄dit cui⁹ est cā siue quis sit eius effectus. ⁊ hoc ibi. Et sicut p̄destinatiōis effect⁹ ē gr̄e appositō. ⁊c.

Ad intelligentiā p̄sentis distinctiōnis tria p̄ncipalr̄ qr̄r. Primo queritur de p̄destinatōe. Scđo de electione. Tertio de reprobatōe. Prim⁹ articul⁹ duos hȝ. Primo eni querit̄ de p̄destinatione q̄ȝtum ad entitatē. Scđo quātum ad necessitatē. De entitate aūt duo qr̄r. Primo querit̄ vtrū predestinatio sit quid eternum an tp̄ale. Scđo quid sit p̄destinatio b̄m rem.

Quod aūt p̄destinatō sit quid eternū vr̄. q̄a ꝙ ē ante mūdi ꝯstitutōnem. ē qđ eternū. p̄destinatio est h⁹i. q: p̄destinatō ē electio. eph. i. Elegit nos añ mūdi ꝯstitutōeȝ. ꝙ. ⁊c. Itē p̄destinatio ē p̄scia b̄nficiorū. ſȝ qcqđ de⁹ p̄scit eternalit̄ p̄scit. ꝙ cū ois p̄scia sit eterna ⁊ ois p̄destinatio est p̄scia. ꝙ ois p̄destinatio est eterna. Itē p̄destinatō est ꝓpositū mitendi. sed ꝓpositū est qđ ꝓponētis p̄cedens res q̄ proponunt̄. ꝙ cū sit propositū dei ⁊ deus eternalr̄ ꝓponit patȝ ⁊c.

Itē de rōne sui nois p̄destinatio dicit precessionē siue añcessionē. sed nō nisi p̄destinātis ad p̄dest natū. sed p̄destinās ē eternus. ꝙ dicit ordinē ⁊ añcessionem eterni ad tp̄ale. sed añcessio illa est eterna. ꝙ. ⁊c. Cōtra. p̄destinatio importat relatōem ad p̄destinatū sed ois relatō ponit respectū veꝝ. vel i vtroq̄ȝ extremoꝝ vel saltē in alter o. ſȝ p̄destinatio nō pōt veꝝ respectū ponere in p̄destināte ꝙ ponit respectū veꝝ in p̄destinato. ſȝ verus respectus nō fundat̄ nisi sup qđ creatū. ꝙ p̄destinatio dicit quid creatū ⁊ tp̄ale. Itē p̄destinatio iportat actōem. ⁊ oi actōni r̄ñet passio. ꝙ cū actio ⁊ passio nō sint in codeȝ q: nō est idē p̄destinās ⁊ p̄destinat⁹. necesse est ꝙ sit in alio. ſȝ aliud nō est nisi qđ tp̄ale ⁊ creatum. ꝙ p̄destinatio importat qđ tp̄ale ⁊ creatum. ꝙ non ē eterna. Itē p̄destinatio iportat ordinem predestinātis ad predestinatuȝ. aut ergo b̄m esse ꝙ hȝ in deo. aut b̄m esse ꝙ hȝ in ꝓp̄o genere. nō b̄m esse ꝙ hȝ in deo. q: sic est deus ⁊ nō sequit̄ deū. ꝙ b̄m esse qđ

hʒ in ꝓprio genere. sed esse ꝙ hʒ in ꝓpo genere ē quid tpale ⁊ creatum. ğ pdestinatio similr. ⁊ sic. ⁊c. Item oīs actus diuinus q nō reflectitur sup̄ eēntiam vel pſonam transit extra. ⁊ oīs act⁹ trāsiēs extra ex tpe dicitur de deo. cū ğ pdestinatio non transeat in eēntiam vel pſonam. sed extra. ğ est tpalis.

Itē pdestinatio est pparatio. ſʒ nihil dr̄ pparari añ q̄ʒ incipiat aliqd fieri ſm pncipia intrinseca. Artifex enim nō dr̄ pparare domū añ ligna ⁊ lapides sola cogitatōne. ğ necesse est ꝙ ponat in re. R. dō. ꝙ in predestinatione nō sunt nisi duo. s. pncipale significatum. ⁊ ɔnotatū. pncipale significatum est diuina essentia. ɔnotatū vero est creatura. vt gr̄a. ⁊ gl̄a. ⁊ pſona saluanda. ⁊ hec duo iportat pdestinatō cū ordine añcessionis vnius ad alteꝝ rōne ꝓpositionis. qm̄ igitur significatum pncipale ē eternuʒ. ita pdestinatio ē quid eternuʒ. Rursus qm̄ importat añcessionem significati ad ɔnotatum. ⁊ illa añcessio est ab eterno. ideo predestinatio ē qd eternum ⁊ ab eterno. ⁊ ɔcedende sunt rōes ad hoc. Ad illud ğ ꝙ obijcitur. de relatione. dō. ꝙ res siue relatio pōt significari i dō duplr̄. vel respectu existētis in actu vel respectu existētis in potentia futuri aliquādo in actu. Et qñ respectu existētis in actu. tūc necesse est ꝙ ſcat verus respectus in actu. qñ vero respectu existentis in potētia. sufficit ꝙ respōdeat in potentia. ⁊ talis fundat sup ens in potentia. ⁊ ideo actu nihil ponit nisi deū. Ad illud. ꝙ obijcit. de actiōe. dō. ꝙ est actio ſm rem. ⁊ ē actio ſm modū. Actiōi ſm rem q̄ est pncipium efficiēs aliqd rn̄det passio differens ſm rem. vt creationi actiōi creatio passio. Actiōi vero ſm modū nō rn̄det passio nisi ſm modū differēs. vt cognitōi actōni ipius dei rn̄det ipm cognosci. Et hoc quidē realiter nō est aliud. sed ſʒ modū. Qm̄ igitur pdestinatio nō importat nisi precognitiōē. siue actiue. siue passiue. iō est qd eternū. ⁊ nō est aliud q̄ʒ de⁹. Ad illud. ꝙ obijcit de ordine. dō. ꝙ est ordo ſm nobilitatē: ⁊ ſm duratōeʒ. Et ordo ſm nobilitatē ponit extrema simul. ordo vero ſm duratōem eo ipo ꝙ ordo ē ponit extrema nō esse simul. Et ſm rōeʒ añcedendi ordo simul est cū añcedēte siue pcedēte. Silr̄ ſm rōem subsequēdi. simul ē cū subsequēte. Qm̄ igit pdestinatio iportat ordinē ſm rōem pcedēdi iō eterna est. q̄uis sit respectu tpalis. qm̄ nō est simul cum illo. sed antecedit. Ad illud ꝙ obijcit. ꝙ pdestinatio transit extra. dō. ꝙ trāsire extra est duplr̄. aut in aliqd ꝙ est extra. aut in aliquid ꝙ est intra. si erit extra. ⁊ pmo mō ɔnotat aliud in actu ⁊ dicit qd tpale vt creare ⁊ ɔseruare. ſo mō nō vt pdestinare. Ad illud. ꝙ obijcit. de pparatione ꝙ attēditur ſm pncipia intrinseca nō ſʒ cāʒ efficientē. dō. ꝙ q̄dam est causa efficiens q̄ opatur ſm mā̄ʒ piacētē. ⁊ ista quidē q: alio indiget nō dr̄ pparare. qñ solū vult ⁊ disponit intus. ſʒ qñ mā̄ʒ aptat exterius. q̄dam est cā efficiēs q̄ nullomō indiget ad operandū ſʒ statim cū vult opatur. ⁊ in tali pparare nō est aliud q̄ʒ disponere ⁊ ꝓponē ⁊ talis ē de⁹ q: nullo alio a se indiget ad opandū.

Cōo querit qd sit pdestinatio. vtrū s. dei scia. vel volūtas. Et supposito ꝙ dicat aliqd ꝙ sit in vtroqʒ gnē. ē enim sicut dicit Aug. pſcia bñficioꝝ ⁊ ꝓpositum miserēdi: q̄ritur qō istoꝝ importet pncipali⁹. ⁊ p modū ɔplemēti. ⁊ ꝙ iportet sciaʒ vr̄ q: ɔpositū trahit significatōem a ɔponētibus. Sʒ destinatio cū dicat ⁊ missio ⁊ ordinatio in rōne pdestinationis accipit vt ordinatio. nā sicut dicit Aug. pdestinare idem ē ꝙ pordinare. ſʒ artifex lʒ volēs ⁊ sciēs pordinet. nō tñ ordiat inq̄ʒtum volēs. ſʒ inq̄ʒtum sciens. ğ. ⁊c. Itē scia nō diuidit ſm rōem accipiēdi in virtutes vel in ea q̄ sunt voluntatis. sed in ea q̄ sunt cognitōis. ſʒ nos diuidimus sciam diuinā in pdestinatiōem. ⁊ reprobatōem. ğ pdestinatō ſm ꝙ h⁹i ad sciaʒ spectat. Cōtra: pdestinatō est cā gr̄e ⁊ gl̄e ſʒ gr̄a ⁊ gl̄a imediate sīt a volūtate. ğ pdestinatio ō se dicit qd i gnē volūtatis. Si dicas ꝙ ex vi noīs nō iportat illā cāitatē. ɔ. esto. qō deus pſciret aliquē habituꝝ gr̄am ⁊ gl̄am aliunde q̄ʒ ab ipo. nō dr̄etur pdestinar̄. ğ de se dicit cāitatē. Itē pdestinatio importat sciam ⁊ volūtatē. ſʒ quotiēs h̄ duo in aliquo iportant. volūtas se hʒ p modū ɔsequētis ⁊ addētis ad sciam. ſʒ ꝙ ɔsequit ⁊ addit: se hʒ p modū ɔr̄e ⁊ ɔplemēti. ⁊ a tali ē res denomināda. vr̄ ergo ꝙ ɔpletius importet volūtatē. ⁊ ita ꝙ male sentiet magr̄. R. dō. qō cum pdestinatio significet diuinam eēntiam vt cām gr̄e ⁊ gl̄e. ⁊ h̄ ſʒ ordinatā distributōʒ

gr̃e ⁊ gl̃e. q̃ʒtum eſt de ſe nõ tm̃ importat ſci
entiá.ſed etiá volũtaté ⁊ potétiá.ſed qm̃ cá
litas gr̃e ⁊ gl̃e attribuit̃ ꝓprie voluntati vt
efficiẽti.ſed ſcie vt diſpoſiti. ⁊ potétie vt ex
ſequenti.ió ⁊ ſi ꝑdeſtinatio iportet illa tria.
tñ ꝑncipalius é in gnẽ voluntatis. Et ió ab
Aug. diffinitur ꝑdeſtinatio ꝑ illa tria. Pri-
mo ꝑ illud. ꝙ reſpicit potentiá in li. de fide
ad Petrum. Predeſtinatio é gratuite do-
nationis ꝑparatio. Scdõ ꝑ illud ꝙ reſpicit
ſciam in li. de bono pſeuerátie. Predeſtina
tio é ꝑſcia bñficioꝝ dei. Tertio ꝑ illd ꝙ re-
ſpicit voluntaté ⁊ ꝓpꝛijſſime in li. de ꝑdeſti
natõe ſcõꝝ. Predeſtinatio inqt ibi eſt ꝓpo
ſitum miſerendi. Ad illud. ḡ ꝙ obijcit̃. ꝙ
dicit ordiné. dõ. ꝙ é ordo duplex. vnus diſ-
poſitio reꝝ in vniuerſo. ⁊ hic appropriatur
ſcie. Alius directio in finé. ⁊ hic appropriat̃
bonitati ſiue volũtati. ⁊ hoc mõ é de rõne ꝑ
deſtinatõis. Ad illud. ꝙ obijcit̃. ꝙ é pars
preſcie. dõ. ꝙ quéadmodũ fides ⁊ prudentia
ſunt in gnẽ cognitõis. tñ addũt ſupra cogni
tõem aliqd ꝙ diſtrahit i genus virtutis ꝙ
reſpicit volũtaté. ꝑ hũc modũ ⁊ in ꝓpoſito é
intelligendũ. Et qm̃ ſcia nõ tm̃ accipit̃ ꝑ ſim
plici noticia. ſʒ etiá vt frequent̃ ꝑ practica. ⁊
hoc mõ ꝯplectit̃ ſciam cũ volũtate: ⁊ magr̃
accipit ſic gnãlr̃. ⁊ ió enumerat ꝑdeſtinatõʒ
int̃ ea q̃ ſunt ſcie: voluerũt tñ aliq dr̃e ꝙ ꝑn
cipalius é in gnẽ ſcie. eo ꝙ in rõne ꝑdeſtina
tionis cadit ſcia in recto. ſed volũtas in obli
quo. Eſt eni ꝑdeſtinatio ſcia bñplaciti. vter
qʒ modus dicédi ſatis eſt ꝓbabilis. ſed pri-
mus magis.

Cdõ q̃ʒtum ad hũc ꝑmũ articulũ q̃
ritur de neceſſitate ꝑdeſtinatõis. Et
circa h̃ q̃r̃ duo. Primo q̃rit̃ vtrũ iferat
neceſſitatem ſalutis li. ar. Scdõ vtrum i
ferat certitudinem in euentu.

Uod aũt inferat neceſſitaté. oſtédit̃
ſic. Ois cá q̃ neceſſaria é in ſe. ⁊ ne-
ceſſario ponit effectũ infert ſimplr̃ neceſſi-
taté effectui. ſʒ ꝑdeſtinatio reſpectu ſalutis é
h⁹i ḡ. ⁊c. Minor pʒ ꝑdeſtinatio eni cum ſit
de⁹ i ſe dicit qd neceſſariũ. ⁊ iteꝝ neceſſario
infert effectũ. qꝛ neceſſario ſequit̃. ſi é ꝑde-
ſtinatus ſaluabit̃. ḡ. ⁊c. Ité ois cá q̃ nul-
lomõ pót caſſari neceſſitaté ponit circa pro
ductionem effectus. nam tũc dr̃ cáſſari cum
nullum ponit effectũ. ſed ꝑdeſtinatio nullo-
modo pót caſſari. ergo ꝑdeſtinatio ponit ne
ceſſitatem. Ité quotiéſcunqʒ due cáe con
currunt ad aliqué effectũ quas impoſſibile
é diſcordare. ſi vna é imutabilis neceſſe é al
teram eé imutabilem. ⁊ effectuʒ ꝑ ꝯñs. hec
manifeſta é per ſe. ná ſi altera é mutabilis re
liqua exiſtéte imutabili. poſſibile é eas diſ-
cordare. ſʒ ipoſſibile é ꝙ ꝑdeſtinatio ⁊ li. ar.
diſcordent. ḡ cũ ꝑdeſtinatio ſit cá imutabilis
neceſſe é ꝙ li. ar. ſit imutabile. ⁊ ſi hoc cũ to
tum ſit imutabile reſtat igitur ꝙ neceſſitaté
iponit ꝑdeſtinatio in li. ar. ⁊ ſaluti. Ité vr̃
ꝙ predeſtinat⁹ nullomõ poſſit dánari ⁊ ſi h̃
tũc neceſſario ſaluat̃. ⁊ oñditur hac ratiõe.
Iſta duo ꝯuertuntur eſſe preſcitũ ⁊ dánari.
eſſe ꝑdeſtinatũ ⁊ ſaluari. ſed ꝑdeſtinatus nõ
pót eſſe preſcit⁹. ergo nõ pót dãnari. ꝓbatõ
medie. qñ aliqua duo ſic ſe hént. ꝙ impoſſi-
bile eſt vnũ alteri ſuccedere. neqʒ poſſunt ſi
mul ineé ſi alteꝝ ineſt ipoſſibile é reliquum
ineſſe. ſed eé predeſtinatũ ⁊ eſſe ꝑſcituʒ ſic ſe
hént. ꝙ impoſſibile eſt ſimul ineſſe eidé im-
poſſibile etiá alteꝝ alteri ſuccedere. ſ. ꝙ hõ
ſit ꝑmo ꝑdeſtinatus. ⁊ poſtea ꝑſcitus. ḡ cum
é ꝑdeſtinat⁹ nullomõ pót eſſe preſcit⁹. ergo
⁊c. Item de omni eo ꝙ eternũ eſt cuʒ nõ
eſt. impoſſibile é eſſe. qꝛ impoſſibile é ꝙ non
ens ſit eternũ. ſʒ preſcit⁹ ſi é eternaliter é pre
ſcitus. ergo illũ qui nõ é ꝑſcitus impoſſibile
é eſſe preſcitũ. ſed ꝑdeſtinatus nõ é preſcit⁹
ergo. ⁊c. Ité de eo ꝙ nõ é. idé é dicere h̃
poſſe eſſe incipẽ eſſe. ſed preſcitũ eſt qd. non
ens reſpectu ꝑdeſtinati. ergo idé é dicere ꝑ
deſtinatũ eſt poſſe eé preſcitũ ꝙ poſſe icipe-
re ꝑſciri. ſiue dánari. ſed nõ pót incipere eſſe
ꝑſcitus. ergo. ⁊c. Cõtra. ꝑdeſtinatio diui
na nullum facit indigne ſaluari. ergo cũ di-
gnitas in ſaluádo reſpiciat meritũ ⁊ meritũ
li. ar. ergo ꝑdeſtinatio nõ tollit ar. libertateʒ
ſm ꝙ li. ar. ergo nõ imponit neceſſitatem.
Ité ꝑdeſtinatio nihil aufert li. ar. ſed tm̃
ponit in eo gr̃aʒ. ſed gr̃a nullá infert neceſſi
taté li. ar. ergo nec ꝑdeſtinatio ſi nullam im-
ponit ei neceſſitaté: ergo cũ ſalus pendeat
ex li. ar. patet ⁊c. Item ſi predeſtinatio i-
ponit neceſſitatem. ergo cum omni caſu con
tingente neceſſe ſit eum qui predeſtinatus é
ſaluari. ergo fruſtra laborat aliquis bñface-

re.quia ſiue faciat bonum ſiue malum ⁊ neceſſe eſt eum ſaluari. Item nullus laudat in eo quod neceſſitatis eſt.neq; vituperatur.Si ergo neceſſe eſt predeſtinatum ſaluari ⁊ preſcitum dãnari.neq; predeſtinatus laudandus eſt ſi ſaluatur.neque preſcitus vituperandus ſi damnatur.quod ē contra ſtatum glīe ⁊ pene. R.dō.quod predeſtinatio nec infert neceſſitatem ſaluti nec īfert neceſſitatem li.ar.qm̄ predeſtinatio nō eſt cauſa ſalutis niſi includendo merita.⁊ ita ſaluãdo li.ar. Ad intelligentiam autem obiectoꝝ notandum quod predeſtinatio duo importat.⁊ rationem preſcientie.⁊ rationem cauſe.Inquantum dicit rationem cauſe nō neceſſario ponit effectum.quia non eſt cauſa per neceſſitatem.ſed per voluntatē.⁊ iterum non ē tota cā.ſed cū alia cā ꝯtingēte.ſ. cū li.ar. Et regula ē.ꝙ quotienſcunq; effectus pendet ex cā neceſſaria ⁊ variabili.a neceſſaria tanq̄ ab vniuerſali.a variabili tanq̄ a ꝑticulari.denoiatur a variabili.quia dōnominatio ē a cauſa particulari.⁊ effectus qui depēdet a cā ꝯtingente eſt contingens.

Preter rōem cāe importat rōnem ꝑſcie. Et preſcia qdem totū includit in cognitione.q: li.ar.⁊ eius cooperatōem ⁊ vertibilitatem ⁊ totum. Et preterea nō eſt niſi veri.⁊ etiã de vero ꝯtingēte ē infallibil'.ſicut ſup̄ monſtratū eſt in qōe de preſcia.ideo predeſtinatio infert ſalutē.⁊ nō pōt caſſari.nec diſcordare a li.ar. Et q: preſcia nullam impōit neceſſitatem ꝯñtis ſed ſolū ꝯſequentie.ſil'r nec predeſtinatio. Ex hoc patent tria prima obiecta de neceſſitate inferēdi.in poſſibilitate caſſandi i poteſtate diſcordandi:h̄ enim oia dīt neceſſitatem ꝯñtie ſoluz.q: in ſunt predeſtinationi non ꝑ rōem cauſalitatꝭ ſed ꝑcognitōis.q̄ eſt ꝯcors certa.⁊ infallibilis. Concors q: preſcia ſiue ꝑcognitio vera q enim cognoſcit vere cognoſcit rem p̄ñtem eſſe ſicut eſt.⁊ futuram ita euenire ſicut eueniet.ē enim veritas adequatio rei ⁊ intellectus. Eſt iterum certa.q: independens.qa nullomō pendet ex precognito.non ſm̄ eius exigentiam cognoſcit.ſed ſm̄ exigentiam luminis ⁊ claritatis eterne in qua nulla cadit dubietas ſed certitudo ſūma.⁊ ideo omnibus equaliter certa eſt. Et iterum infallibil' quoniam eſt totum poſſe preſciti circūplectens.⁊ ideo in nullo pōt falli nec circūueniri.⁊ ē exemplū Boetij in li.de ꝯſolatiōe.v. ꝙ ſi aliquis aſpiceret de loco eminēti circūiacentem regionē.vbi eſt multitudo viarū quas oēs ſimul ⁊ vno aſpectu videret Ambulans ꝑ locum illum q̄uis poſſet per diuerſas vias ire.non tamen poſſet viſuz eiꝰ latere pro eo ꝙ per nullam viam poſſet ire q̄ ille non videret.Si ergo intelligatur eē vnus viſus qui poſſet omnes vias preuidere ⁊ totum poſſe euntis nullomō quis eum preuenientē circūuenire poſſet. Et talis eſt aſpectus diuine preſcie.q: ab eterno cognouit omne ꝙ poteramus cogitare.vel velle ⁊ ſimul cū hoc vidit inq̄ partez noſtra voluntas ⁊ operatio inclinaretur.⁊ q: totum poſſe.⁊ velle.⁊ agere.circūplectitur.ideo nō poteſt falli.⁊ q: predeſtinatio claudit preſcientiam.hinc eſt ꝙ ꝯcordat cum li.ar.⁊ nō pōt diſcordare.⁊ nō poteſt caſſari.⁊ neceſſario infert ſalutē.ſed nō neceſſario efficit. Ad illud.ꝙ queritur vtrum predeſtinatus poſſit dãnari.dō.ꝙ ſic.ſine diſtinctione q: quãuis hoc poſſit diſtingui de re vel dicto.predeſtinatum dãnari eſt poſſibile.ſicut hoc album poſſibile eſt eſſe nigrum.hec tamen n̄ eſt diſtinguenda ſm̄ artez.predeſtinatus poteſt damnari.ſicut hec homo albus poteſt eſſe niger.non enim poteſt eſſe de dicto.cū non ſit dictū Propt' ꝙ ē intelligendum qō iſta habet tres cauſas veritatis predeſtinatus poteſt damnari.ſicut hec predeſtinatus poteſt eſſe preſcitus. Aut quia forma predicati poteſt ineſſe ſubiecto cum forma implicata.vel poſt formam implicatam.vel ſine forma implicata. Quocunq; eni modo predicatum poſſit ineſſe.iudicanda eſt locutio ſimpliciter vera.⁊ dico quod in tertio ſenſu locutio eſt vera.predeſtinatus poteſt eſſe ꝑſcitus.predeſtinatus enim poteſt non eſſe ꝑdeſtinatus.⁊ neceſſe eſt omnem hominem eſſe predeſtinatum vel preſcitum.⁊ ideo ſequitur quod poſſit eſſe preſcitus. Et hoc quidem neceſſarium eſt poni.nam fides dicit ⁊ ratio quod ſequitur.ſi eſt predeſtinatus ſaluabitur. Rurſus fides dicit ⁊ ratio quod iſtum ſaluari eſt contingens. Et qui diceret contrarium ⁊ aſſereret reſpuendus eſſet ſecundum omnium iudicium certum. Et iterum aro dicit.quod ſi ꝯſequens ⁊ ꝯtingens

impossibile est antecedēs eē necessarium. Et hoc supra pbatum ē p tres regulas: ꝛ q diceret huius ꝯtrarium totam artem sillogisticā destrueret: cuius virtus illationis ē. vt oppositum ꝯsequētis nō possit stare cum antecedēte. Certum ē autem ꝙ oppositum ꝯtingentis stat cum necessario. Istum ḡ eē pdestinatum non ē necessariū: ꝛ ē necessariū vl ꝯtingēs: vel impossibile: ꝛ non ē impossibile nec necessarium. ḡ ē ꝯtingēs: ꝛ ꝯtingens pōt non eē. ḡ iste qui est predestinatus pōt n̄ eē pdestinatus. Et ħ quidem credo ꝙ necesse sit poni. ħ tamē difficile est intelligi. potest tamē sic capi. Si presupponamus. iiij. vera. Primum ē ꝙ pn̄s diuine eternitatis circunplectitur omne tempus. idem ꝛ vniforme. ꝛ ħ dicit Ansel. in li. de cōcor. pscie. ꝛ li. ar. ꝙ sicut pn̄s tēporis circūplectitur omnem locū ꝛ omne qđ in loco est. ita pn̄s eternitatis oē tempus. Et ħ necessarium ē poni: q̄zuis nō possimus ħ plene intelligē. Videmus enim eius oppositum eē falsum ꝛ impossibile: q: si hoc non eēt: tunc mutaretur pn̄s die eternitatis. Scḋm ē. istud. ꝙ deus vno ꝛ eodem cognoscit omnia: ita ꝙ vnica est dei cognitio q̄ cognoscit aliqđ eius oppositum. ꝛ ħ supra pbatum est auctoritate: ꝛ rōne. non solum q̄ztum ad illud p ꝙ cognoscitur: sed etiam q̄ztum ad actū die cognitionis. Tertium est ꝙ cum dicimꝰ diuinā cognitionem vel volūtatem ordinari ad hoc cognoscibile. ꝛ ad aliud non ponitur ordo vel respectus in deo actu sed solum ex parte rei create vel cognite. Et ille quidem sicut preuisum est nō ponitur in actum sed in habitu. nec de pn̄ti: sed de futuro. Quartum ē ꝙ futurum sub rōne futuri ꝙ ponitur semel eē verum. ponitur semp fuisse verum. Et ꝙ ponit̄ semel eē falsum: ponit̄ semp posse eē. non ponitur fuisse falsum. Et iō cum ponitur nec mutari: nec incipere. His p̄suppositis facile est intelligere ꝙ pdestinatus pōt eē prescitus. ꝛ ꝙ ds quē p̄sciuit potuit pdestinasse. Constans enim est ꝙ salus istius qui prescitus ē potuit ab eterno puideri. cum possit eē siue fieri in tēpore. Et si potuit ab eterno ordinari ad diuinam cognitionē ꝛ volūtatē: pōt ꝛ nunc. ꝛ ē: quia pn̄s totum est ꝛ nihil transit in pteritum.

Et nihil factum est ꝙ sit necessarium eē factum. Hinc est ꝙ sicut potest cogitari vere posse non pdestinasse ab eterno. ita etiaꝫ ꝙ possit nunc in suo. s. nūc eternitatis non pdestinasse. Et hoc dic̄ magr̄ in littera. Actꝰ tamen eternus diuine cognitionis non pōt cogitari non fuisse. sed ad ħ futurum contingens ordinatum non eē. ꝛ si ħ ponitur n̄ ponitur aliqua mutatio in eterno pn̄ti. q: nulla ponitur successio. nec ponitur mutatio i cognitione q: nō ponitur in deo alia cognitio. Nec in ordine ex parte cognoscētis: q: non ponitur in deo alius ordo. Nec in ordine ex parte cogniti. q: ex parte illa non ponit̄ nisi futurum. ꝛ illud cum non est potest intelligi eē. ꝛ potest eē futurum sine mutatione. ꝛ hoc totum clarius apitur si veniamus ad significationem horum vocabulorum pscitus ꝛ pdestinatus. predestinatꝰ. n. ꝛ pscitus duo sunt vocabula. Et quantum ad principale significatum diuinam eēntiam. q̄ztum ad ꝯnotatū importat futura contingentia. Quantum ergo ad principale significatum ideꝫ sunt. q̄ztum vero ad ꝯnotata: q: sunt cōtingentia q̄ non de necessitate insunt. potest vnum eē alterum: q: vero ꝯnotata non tm̄ sunt ꝯtigētia: sed etiam de futuro: q: nihil ponūt actu: possunt non esse ꝛ ineē sine mutatione. Cuꝫ enim ponuntur eē vera de futuro ponūtur semper fuisse. ꝛ cum ponuntur non eē: ponuntur nunq̄ fuisse sicut patet. ꝛ Ansel. dicit. si dicatur aliquid esse futurum de contingenti ꝯstat ꝙ possibile est non eē futurum. ꝛ si futurum est semp fuit verum ipsum esse futurum. Et iō hec ē vera sine mutatiōe: ꝛ sine inceptione. pdestinatus potest esse prescitus. nulla enim repugnantia ē: nec ex parte significati: nec ex parte ꝯnotati. ꝛ hoc patet. si resoluitur. sensus enim ē iste cuꝫ pdestinatus. iste ē adeo pcognitus ꝛ saluabit̄ p dei gratiam. Similiter iste ē pscitus. sensus ē iste est pcognitus ꝛ damnabitur per suam culpā Constat enim ꝙ in diuina cognitione non ē differētia in se: sꝫ solum in connotato. Cum ḡ saluādus possit dānari pdestinatꝰ pōt eē pscitꝰ sine aliq̄ mutatōe. Ex ħ patēt tria obiecta. Nam primū ꝛ vltimū itelligit̄ i formis q̄ aliqđ ponūt actu circa subiectum. Scḋm vero de eo ꝙ est ita eternum ꝙ nihil temporale connotat: ꝛ talia autem non sunt. esse prescitum. ꝛ esse predestinatum: ꝛ sic patent omnia.

Ecūdo supposito ꝙ predestinatio ñ īferat necessitaté.li.ar.ꝙ non possit aliter esse. Querit vtrū ponat certitudiné in euētu.s.vt nūq̄ȝ alr̄ eueniat nisi sicut deus ꝑdiffiniuit. Et ꝙ sic ostendit ꝑmo auctoritate Jo.xiij. Ego scio quos elegeriȝ ⁊.ij.thi.ij. Nouit deus q sūt eius.ḡ si dei ꝑcognitio est certa ⁊ infallibilis.⁊ falleret si nō saluarent illi quos nouit eē suos certitudinalr̄.ḡ veꝝ est.ꝙ sic euenit sicut ꝑdiffiniuit de⁹ ⁊ sic.⁊c. Item ꝑme Jo.ij. Ex nobis exierūt sed ex nobis nō erant.ponit ergo illud ꝓ signo.ꝙ illud est signum ꝙ hō nō fuit electus.qñ nō ꝑseuerauit in bono finaliter. Si ḡ illud signū est rectū certum est ꝙ oēs predestinati ⁊ soli in gr̄a finaliter ꝑseuerant.⁊ si hoc certū est.ꝙ soli saluantur ⁊ omnes.ḡ certitudo est in euētu. Itē Aug. in li.de bono ꝑseuerātie.ꝑdestinatio est prescia bñficioꝝ dei ꝑ que certissime liberātur qcunq̄ȝ liberant. Si igitur liberant certissime pȝ ꝙ certitudo salutis é respectu ꝑsonaꝝ ⁊ sic.⁊c. Item Aug.in li.de correctiōe ⁊ gr̄a.certus é numerus electoꝝ qui non pōt minui nec augeri.ḡ vr̄ ꝙ certitudo sit i quoto numero. Ité hoc vr̄ rōne.q: in domo pr̄is sunt multe māsiones.sicut dr̄.Jo.xiiij. Aut ḡ ꝑuidit de⁹ q debeāt ibi habitare aut nō. Cōstat ꝙ ꝑuidit q debeant ibi eē.ergo si aliqs eoꝝ desit.aliq̄ mansio vacua remanebit.sed hoc é incōueniēs ⁊ indecēs in ciuitate supna.ḡ certū est ꝙ qlibet ꝑdestinatus locū suum habebit. Ité numerus electorum a deo ꝑfinitus é optima ⁊ decentissima rōne ⁊ ꝓportiōe. Si enim oīa fecit ordinatissime multo forti⁹ supernā ciuitaté.sed optima proportio fedat ⁊ ꝑditur ꝑ augmentū ⁊ diminutōem.ḡ si nō pōt esse vt sit ibi defectus ordinis ⁊ ꝓportōis ꝯgruētis certitudinalr̄ tot saluabunt ⁊ nō plures nec pauciores q̄ȝ de⁹ ꝑuiderit. Sȝ ꝯ.ꝙ nō sit certitudo euēt⁹ q̄ȝtū ad ꝑsonas.vr̄.sic. Apoc.iij tene ꝙ hēs ne ali⁹ accipiat coronam tuam. Greg.ibi dū ali⁹ liberat ali⁹ in locū ei⁹ subinducit.ḡ si vn⁹ vēdicat sibi locū alterius ñ ita euenit.sicut deus ordinauit.imo tota die fit trāsmutatio. Ité sup illō.Jo.xxiij. Cōteret multos. Greg.ibidé. Locuȝ vite alijs cadentib⁹ alij sortiunt. Ité ꝙ nō sit certitudo q̄ȝtū ad numeꝝ.vr̄ Luc.xv. Rūpebatur recte.glo.nō tot īntrant de iudeis quot sunt ꝑdestinati.ḡ pauciores saluant q̄ȝ sint ꝑdestinati. Ité deut.i.addat de⁹ ad hūc numeꝝ multa milia glo.ad hūc numeꝝ prediffinitū in dei ꝑscia qui nouit q sunt eius.ḡ si de⁹ addit ad numeꝝ ꝑdiffinitū.nō est certitudo q̄ȝtum ad numeꝝ saluandoꝝ. Ité ꝙ q̄ȝtum ad neutrū sit certitudo.vr̄. Intelligamus.a.b.c.eē numeꝝ ꝑdestinatoꝝ.d.e.f. numeꝝ ꝑscitoꝝ.tunc q̄ro. A.ita bñ pōt dānari sicut.⁊.d.⁊ ecōuerso.d.ita saluari sicut ⁊.a.ḡ nulla est certitudo q̄ȝtum ad ꝑsonas. Rursus.a pōt dānari.⁊ tūc solū remanent duo.⁊.d.saluari.⁊ tūc erūt quattuor.ḡ nulla est certitudo q̄ȝtuȝ ad numeꝝ. Ité hoc ipȝ oñditur deducēdo ad incōueniēs. Si ēiȝ certū est.q ⁊ quot saluabunt.ita ꝙ sic eueniet.⁊ nō aliter q̄ȝuis possit aliter.ergo null⁹ ꝑdestinatus dānabit aliquo cāu vel euētu. ⁊ nullus ꝑscitus saluabit.ergo null⁹ dȝ curare vtrū faciat bñ vel male.q: si ꝑscitus é.qcquid faciat in fine dānabit. Si ꝑdestinatus qcqd faciat.in fine saluabit.stultus é ergo q nō comedit ⁊ letatur ⁊ nō sumit bona in vita ista. R.dō.ꝙ est dr̄e certitudiné a pte rei euenietis.⁊ a pte dei ꝑordinātis. Si loquamur de certitudine a pte rei.cū hoc dicatur ꝯ ꝯtingentiā.sic dico ꝙ nō est maior certitudo in numero electoꝝ q̄ȝ sit alioꝝ futuroꝝ ꝯtingentiū q: pēdet euētus nr̄e salutis ⁊ dānatiōis ex arbitrij nr̄i libertate. Si aūt loq̄mur de certitudine a pte dei ꝑcognoscentis sic certus est euētus salutis certitudine ifallibilitatis.q: diuina ꝑscientia non fallit.⁊ iō semp euenit vt ꝑsciuit. Certus etiā est certitudine imutabilitatis.q: diuina dispositō ⁊ ordinatio.nō variatur vt mō vnum eligat modo aliū.sed qui semel electus est semper fuit ⁊ erit.⁊ nō alius. Ratōes ad ꝑmā ptem inducte ꝓcedunt de certitudine euētus non q̄ȝtum ad necessitaté.sed q̄ȝtum ad infallibilitaté ꝑcognitionis ⁊ q̄ȝtum ad iuariabilitatem eterne precognitionis. Ad illud.ḡ ꝙ obijcitur.ꝙ alius alterius locū accipit ⁊ coronam.dō.ꝙ locus eterne mansionis.⁊ corona retributiōis.alicui debetur ꝫm reputatōnem presentis iusticie.alicui secundum prediffinitionem prescientie.⁊ contingit qō vnus locus debet alicui ꝫm presentem iusticiaȝ.eo quod illo cadente ali⁹ intrat cui de-

betur ꝰm prediffinitionem eternam. Quá
do vero alicui debetur locus. ꝰm prediffini
tionem eternam. potest quidem cadere ⁊ lo
cum perdere. ⁊ alius qui non est predestina
tus potest acquirere. sed tamen hoc nunqꝫ
eueniet. Quia ergo prescitus iustus frequé
ter locum eterne mansionis perdit quez a
lius paris meriti acquirit. ⁊ nemo scit vtruz
psit prescitus vl' p̄destiatus. ideo quanuis sci
at se iustum timere debet ne ámittat locum.
⁊ ad hunc timorem hortatur beatus. Jo. in
predicta auctoritate apoč. Et hic timor bo
nus est omnibus ⁊ prescitis ⁊ p̄destiatis qa
humiliat ⁊ sollicitat. Econtra certitudo de
electóne eleuat in tumorem ⁊ deprimit itor
porem. Ideo secundū ordinatissimá dispen
sationem hoc factum est vt nulli reueletur
an sit predestinatus nisi a deo sit confirmatꝰ
in bono vt non possit eleuari per superbiá
vel torpere per negligentiam. patet ergo ꝙ
illa auctoritas non significat mutationem fi
eri in prescientia vel aliter euenire quaz de
us presciuerit. sed quod qui actualiter iustꝰ
est potest locum quo dignus est perdere p
dendo iusticiam ⁊ quod qui peccator est po
test locum sibi indebitum acquirere acqui
rendo iusticiam. Et hoc tota die contingit.
Exemplum in ve. tes. manifestuz fuit de sau
le. ⁊ Dauid in regno: cui. s. sauli recte po
tuit dici. tene quod habes. i. humilitatem ⁊
iusticiam, ne alius accipiat coronam tuam. i.
tibi debitam. secundum statum presentem.
Alij tamen debitam secundum dispositioné
eternam. exemplum etiam est in coronis. xl.
martyrum. Ad illud. quod obijcitur. de
diminutione ⁊ augmento. dicendum quod
totum referendum est illud ad statum pre
sentis iusticie. nam illa glo. non tot intrant i
telligitur tempore ecclesie primitiue. q: mul
ti intrabunt in tempore finalis ecclesie. Si
militer quod dicitur addat deus ad húc nu
merum intelligitur iustificando plures ⁊ vo
cando ad fidem. Ad illud. quod obijcitur
quod possunt esse plures ⁊ pauciores ⁊ alij
quam sint presciti. ergo non est ibi certitudo
dicendum quod non est certitudo necessita
tis. est tamen certitudo infallibilitatis: quá
uis enim possint esse alij ⁊ plures. tamé nun
quam erūt ⁊ si essent. tunc ab eterno prede
stinati essent. ideo non potest ibi cadere ali
qua mutatio. Ad illud quod obijcitur: ꝙ
si ita euenit. tunc frustra laborat prescitus ⁊
predestinatus. dicendum quod illud est ar
gumentum stultoruz quod ducit eos intor
porem ⁊ impietatis excusationem. Et ideo
primo ostendendum est eos stulte arguere
inferendo a simili. dicendo sic. deus preor
dinauit vtrum tu debeas cras viuere an nō
ad quid ergo comedis ⁊ bibis. Qui sic ar
gueret ⁊ tali rationi consentiret argueretur
dementie. similiter in proposito. Secūdo re
spondetur contra arguendo. tu dicis quod
deus predestinat. ⁊ ego dico. quod deus t. i
quam iustus iudex iuste remunerat. nullum
ergo bonū irremuneratuz. nullum malum
impunitum. ergo nullus laborat sine fructu
nullus torpescit sine damno. Et propterea
dicendum quod predicta augumentatio de
ficit. procedit enim ac si deus predestinaret
⁊ prescire t in omnem euentum. sed non pre
destinat hominem ad salutem nisi per meri
ta. nec reprobat vt perueniat in damnatio
nem sine meritis. ⁊ ideo non soluz est nostra
salus ex parte dei. sed etiam ex parte nostra
Et cum ipse velit omnes saluos fieri. ⁊ om
nibus gratiam impartiri. soluz ex nostra ma
litia vel negligentia venit defectus nostre
salutis.

Onseqnenter quantum ad secun
dum articulum queritur de diuina
electione. Et circa hoc queruntur
duo. Primo queritur vtrum electo sit in
deo eternaliter vel ex tempore. Secun
do queritur quid sit electio ꝰm ré.

Uod autem electio sit in deo eter
naliter. ostenditur primo auctorita
te ap̄. eph̄. i. Elegit nos ante mun
di constitutionem vt essemus sancti ⁊ imacu
lati coram ipso. Item. Jo. xiij. Ego scio
quos elegerim. sed omnes elegerat tp̄aliter
qui erât eius discipuli. ḡ alia est in deo elec
tio quam tp̄alis. Item ꝙ electó sit in deo
videtur per rationez. quia omnis agens dis
crete ⁊ ordinate est agens per electionez. sed
deus é hꝰi. ḡ in deo est ponere electónem.
Item ꝙ ab eterno videtur. q: omnis di
lectio que est sp̄āl'r aliquoꝝ. non tm̄ est dile
ctio. sed etiam electio. sed p̄destinatio dei nō
est oīum hominum. sed solum saluandoruz
⁊ p̄destinatio nō est sine dilectóe. ergo neqꝫ

sine electõe. sed illa ab eterno ḡ ⁊ ista. Sȝ ɔtra. Dam̄. electio nõ cadit in deum q̄r diuina natura nõ est possibil' ad ignorantiaȝ.
Item eligere est alterum alteri ꝑoptare sed deus vult omnes homines saluos fieri: ergo vr̄ q̄p electio nõ sit in deo. Iteȝ vr̄ q̄p solum sit in deo temporaliter. electio enim non esset si homo perstitisset. ergo videtur q̄p lapsus hominis faciat ad electionem. sed temporale non facit ad esse eterni. ergo electio non est eterna. sed temporalis. Item electio est dissimiliter entium. sed omnia in deo eternaliter sunt vnū ⁊ silr̄. ergo electio est reꝝ existentium in ꝓprio genere. nõ sunt nisi ex tp̄e. ergo nec electio. Iteȝ electio ē preoptatio. sed deus nihil ꝑoptat alij q̄ȝtuȝ ad intensioné affectus. ergo solum quantuȝ ad excellectiam effectus. sed effectuȝ nõ est ponere nisi ex tempore. ergo. ⁊c. Item in plus est vocatio quam electõ. multi eni sunt vocati. pauci vero electi: Math. xxij. ſȝ vocatio est temporalis. ergo vr̄ silr̄ q̄p electio.
Queritur igit̄ cū vocatõ sit tp̄alis ꝑdestinatio vero eterna. vñ hoc est q̄p electio ⁊ tp̄alis est ⁊ eterna. R. dõ q̄p electio dr̄ dupliciter vno modo ꝓut dicit dilectionem cū discretione solum. Alio modo prout dicit dilectõnem cum discretione precedente ⁊ deliberatione ⁊ inquisitione. Et primo mõ est in deo ſo modo est solum in creatura. in qua cadere potest ignorãtia. ⁊ hoc ſo modo loquitur Dam̄. Ad illud. q̄p obijcit̄. q̄p voluntas dei ⁊ dilectio est sine discretione. dõ. q̄õ est voluntas antecedens ⁊ ɔsequens. Añs qua vult quantum in se est. cõsequens vult cum prescientia nostre salutis. ⁊ prima quidem est oium ſcd̄a vero non. Scd̄ȝ ét hunc modum est dilectio duplex. vna que respicit voluntatem antecedentem. ⁊ hac diligit omnes. Est ⁊ alia que respicit consequentem ⁊ hac diligit omnes saluandos. ⁊ hec ē electio. Ad illud. quod obijcitur. q̄p electio non esset nisi homo peccasset. dõ. q̄p est electio qua eligitur ⁊ separatur bonus a malo. ⁊ est electio qua separatur melior a min⁹ bono. hec secunda esset si homo non peccasset. prima aūt nõ esset si hõ nõ peccasset. nõ q̄r lapsus aliquid faciat ad rõnem eligendi. sed preuisio lapsus. Et q̄ȝuis lapsus hoĩs fuerit tp̄alis. preuisio tam̄ eius fuit eterna.

Ad illud q̄p obijcitur q̄p electio est dissilr̄ entiuȝ. dõ. q̄p sicut dilectõ duplex est. quedā que oritur ex ɔsideratiõe bonitatis. quedaȝ que est principium bonitatis: sic electio duplex est. quedam que causatur a diuersitate ⁊ preeminētia eligibiliū. ⁊ hec consequit̄ eligibilia vt electio humana. quedā que est ratio diuersitatis in eligendo vt diuina. ⁊ hec est dissimiliuȝ. non que sunt. sed que futura sunt. ⁊ talis precedit ⁊ est eterna. nisi eni eēt diuina electõ. omnes essemus reprobi ⁊ mali. ⁊ sic patet illud. Ad illud. quod obijcit̄ quod electio est preoptatio. dicenduȝ quod preoptatio ratione maioritatis effectus potest esse dupl'r. aut per modū approbatõis. aut per modū preordinatõis ⁊ dispositionis per modū approbatiõis ponit effectū in actu. per modū ꝑordinatõis ⁊ dispositõis põit in potētia tm̄. ⁊ sicut dispositio est eterna. ita ⁊ ꝑoptatõ. Ad illud q̄p obijcitur. de vocatione q̄p solū est tp̄alis. dõ. q̄p vocatio dicit actum vt exteriorē. electio dicit actum vt interiorēȝ: ꝑdestinatio dicit actū vt anteriorē. q̄m igitur actus vt exterior ɔnotat effectuȝ vt exteriorem. iõ vocatio soluȝ ē tp̄al'. Rursus q̄m actus vt anterior non hȝ rõnem initiādi. iõ ꝑdestinatio solū est eterna. ſȝ q̄m actus iterior p manifestatõnem fit exterior. hinc est q̄p electio ⁊ dilectio ē eterna ⁊ tp̄alis.
Quod ḡ obijcitur. de vocatõne quod in plus est ḡ ꝑor. dõ. q̄p prior ē ſm rõeȝ intelligēdi tanq̄ȝ cõior. ſȝ nõ q̄ȝtū ad ordinē durādi non enim est superius essentiale. sed effectus ɔñs. ⁊ sic patent omnia.
Scd̄o queritur quid sit electio. ⁊ q̄p sit idē q̄p predestinatio videt̄. Magister in littera dicit. Cum autē predestinatio sit electõ q̄ elegit dš quos voluit añ mundi ɔstitutionem. Itē rõe vr̄. quia omnis ꝑdestinatus est electus. ⁊ oīs electus ꝑdestinatus. ergo predestinatio est electio. cum per se predicentur ad inuicem. Iteȝ quoꝝ opposita sunt eadē ipa sr̄ eadē. ſȝ oppositū electõis est reprobatio. ⁊ hoc est oppositum predestinatõis. ḡ. ⁊c. Cõtra q̄cū q̄ȝ sūt diuersoꝝ ipa sunt diuersa. ſȝ ꝑdestinatio est solum bonoꝝ. electio est omnium saluandorum ⁊ aliquorum damnandorum. ergo electio non est predestinatio. probatio minoris. Joan. vj. Non ne duodecim vos

elegi ꝛ vnus ex vobis dyabolus est. Si tu dicas ꝙ illud intelligitur de electione tꝑali. ꝯ. electio tꝑalis est signū eterne. ergo aut cōcordat. aut est signum falsum. Ité si nūꝗꝫ eét aliqs malus ꝛ essꝫ ꝑdestinatio. sed nō eét electio. ꝭm hoc ergo aliud obiectuꝫ respicit electio. aliud ꝑdestinatio. ergo non sunt oio idé. Ité agés ꝭm ꝓpositum dr̄ agens per electionem ꝛ nō dr̄ agere ꝭm ꝑdestinatóem. ergo differt ꝑdestinatio ꝛ electō. queritur ergo que sit differétia. ꝛ ꝙ sit prius ꝭm rōem intelligendi. R. dō. ꝙ electio tripl'r dr̄. est enim electio ꝭm affectum dilectōnis. ꝛ ꝭm effectum finalis gratificatōis. ꝛ ꝭm statuꝫ ꝑlatōnis. Prima é eterna. ꝛ est idé ꝙ ꝑdestinatio. Scōa est tꝑalis. ꝛ signū ꝑme infallibile. Tertia sil'r tꝑalis. nec est effectus nec signum eterne electionis. Multi eni ꝑficiūtur mali ꝛ reprobi. ꝛ vtiná nō sint plres mali ꝗꝫ boni. Ad illud. ergo ꝙ obijcit. ᷉ō verbo dñi. Jo. vj. dō. ꝙ intelligit de electiōe ꝑlationis. ꝛ hec nō est tm̄ bonoꝝ nec oiuꝫ bonorum. ꝛ iō vere pꝫ ꝙ nō est idem ꝙ ꝑdestinat o. Et ꝙ obijcitur ꝙ est signū. dō. ꝙ non est signū certum. nec dn̄s dat ꝓ signo: ꝛ stultus est q huic signo credit. sed electio ꝭꝫ effectum finalis gratificatōis. hoc est signū certum simpl'r. sed nō est certum nobis. Et ꝭ differt a vocatiōe q: multis dat grā q non ꝑseuerant. ideo dr̄ vocati. sed nō electi. ꝛ ᷉ō his dr̄. Math. xxij. Multi sūt vocati pauci vero electi. Ad illud. ꝙ obijcit. ꝙ electio respicit malum ꝛ ꝯuenit oi agenti a ꝓposito. nō sic ꝑdestinatio. notandū ꝙ in deo idé sunt ꝓpositum. ꝑdestinatō. ꝛ electio ꝭm rem tn̄ differūt. ꝭm rōnem: intelligédi. Ná ꝓpositum simpl'r dicit voluntaté faciédi aliqd. ille eni dr̄ ꝓponere qui firmiter vult facere aliqd. Electio vero ꝛ ꝑdestinatio addūt supra ꝯceptōem. sed differétet. q: ꝑdestinatio addit ordiné ꝛ directōem in finé. sed electio distictiōem siue separatōem a suo opposito. vn̄ ꝓpositū dic̄ firmá volūtatis ꝯceptionem. ꝑdestinatio cū ꝯceptione dic̄ ꝑordinationé. ꝛ electio ꝗꝺam discretioné. Scōm ꝭ igitur pꝫ ꝙ ꝓpositum est ꝑus ꝭm rōnem intelligédi ꝛ deinde electio. q: prius est intelligendum aliquid separi a malo siue a massa ꝗꝫ dirigi in finé. ꝛ sic patet diuersitas ꝛ ordo Et ex hoc patet illud. ꝙ vltimo querit qua re agés a ꝓposito nō semꝑ dr̄ agere ꝭm ꝑdestinatōꝫ sic ꝭm electōem. q: ois agés a ꝓposito deliberans alterá parté ꝯdictionis pacipit. iō omnis talis dr̄ eligere. sed nō omnis agens sic ordinat effectū in finé. sed vt plurimū seipm. ꝑdestinare aūt est ꝑordinare alterum in finé. Et ꝭ quidem ꝯpetit deo. ꝓprie iō patet illud. ꝑdestinatio enim tria ꝯnotat. s. ꝑordinatum. ꝛ hic est homo. ꝛ rōem ꝑordinandi. ꝛ hec est grā. ꝛ rōem finis. ꝛ ꝭ glā. ꝛ sic sunt tria. s. quod. ꝛ ꝑ ꝙ. ꝛ ad qō.

Onsequéter é qō de tertio articulo s. de reprobatōe. Et cū ea que dicta sunt de ꝑdestinatiōe eterna: sūt dicéda vel aptari possint reprobatiōi. queritur spáliter de obduratiōe que é eius ꝯnotatuꝫ De qua duo ꝗrunt. Primū est vtruꝫ sit pena an culpa. Scōm est vtrꝫ obduratio sit a deo.

Uod auté obduratio sit pena oñdit sic. Sup illud. ro. ix. cuius vult misereturꝛc. glō. Aug. obduratio é nolle misereri. sed nolle misereri. nō est culpa. ꝫ pena. ergo. ꝛc. Item ibidé. miseretur ꝭm grām que gratis dat. obdurat aūt ꝭm iudicium ꝙ meritis reddit. sed ꝯstat ꝙ nō redditur bonis meritis. ergo malis. sed ꝙ malis meritis reddit est pena. ergo obduratio est pena. Ité ꝭ ipm vr̄ rōe. q: in hoc differt culpa ꝛ pena. q: culpa est affectio volūtaria pena est affectio inuolūtaria. sed obduratō cordis est inuolūtaria. q: nullus vult debabilitari siue obdurari. ergo. ꝛc. Ité sic se hꝫ excecatio ad intellectū. sic obduratio ad affectū. sed excecatio dic̄ pená nō culpaꝫ. ergo ꝛ obduratio. Sed ꝯtra sup illud. ro. ij. ꝭm duritiá ꝛc. glo. obduratio est indurate mētis in malitia ꝑtinatia per quá fit hō ipenitens. sed ꝭ dic̄ culpam. ergo. ꝛc. Item Aug. de ꝑdestinatōe scōruꝫ. obduratio nihil aliud est ꝗꝫ dei obuiare mádatis ꝫ obuiare mádatis dic̄ inobedientiá. sed peccatū vt dicit Ambrosi⁹ nihil aliud é. ꝗꝫ ꝑuaricatio legis diuine. ꝛ celestium inobediétia mádatorum. ergo obduratio dic̄ peccatū. Ité rōne vr̄. q: nulla pena tꝑalis ꝭm ꝙ huius opponitur grē gratificāti. sed obduratio opponitur grē gratū facienti ꝛ maxime grē finali ergo obduratio nō est pena. ꝫ culpa. Ité in hoc est differétia inter culpam ꝛ penaꝫ. q:

vt dicit Aug. pena ē maluꝫ qđ patimur. culpa vo ē malum qđ agimus. sed obduratiōꝫ vnusquisqꝫ facit sibi. sicut dicit Aug. in li. de gratia. ⁊ li. arbi. Indurauit dñs pharaonē iusto iudicio: ſꝫ ipse se. li. ar. Et ꝙ obduratio sit a nobis. pꝫ qa in ps̄. dissuadetur. nolite inquit obdurare corda vr̄a. ḡ ⁊c. Rñ. dicendum ꝙ obduratio in spiritibus ē trāslatiue dicta ab obduratione i cordibus. In cordibus autē duritiaꝫ cōsequitur triplex ꝓprietas ꝗzuis insit corpori p eādem naturam: nō sic spūi. durum enim ē inhabile ad suscipiēdum est stabile ad pmanēdum. ē iterum forte ad rebellādum siue resistēdum. Scđm hunc triplicē modum cor obdurari dicitur tripl'r.

Primo modo dicit̄ cor obduratum ex h̄ ꝙ ē inhabile ad impressionē gratie suscipiēdam. ⁊ hoc modo sonat in passionē ⁊ ē pena ꝯñs culpam. Scđo modo dicitur cor obduratum ꝙ ē in peccato stabilitum. ꝙ .s. multum ē compactuꝫ ad amorē peccati. ⁊ h̄ modo obduratio ē peccatum cum dispositione siue dispositio peccati ꝑcedētis. Tertio modo dicit̄ cor obduratum: cor rebelle. qđ vult deum ⁊ eius mādata: ⁊ grāꝫ ipugnare. ⁊ hoc modo est spāle peccati genus. s. pctm̄ in spm̄. s. Et ſm istum moduꝫ triplicē. diuerse auctoritates ꝑcedunt de obduratione q̄ vidētur sibi obuiare. ſꝫ diuersis vijs ꝑcedūt ſm mēbra distictionis p̄dicte. Concedēduꝫ ē ḡ ꝙ obduratio vno modo ē pena. cōcedēdum ē nihilominus ꝙ alijs modis ē culpa: vel dispositio culpe. Ad illud ḡ qđ obijcitur ꝙ pena grē non repugnat. ⁊ ēt sonat in passionē. dđ. ꝙ triplex ē pena: est enim q̄dā pena inflicta: quedam cōtracta: q̄dam acta. Pena inflicta ē simpl'r passio: ⁊ non repugnans gratie. vt fames: sitis: ⁊ egritudo. Pena cōtracta ē fomes ⁊ ꝯcupiscētia. ⁊ hec quidē passio ē: ⁊ ideo pena. sed tamen inclinat ad actionē malam. ⁊ iđ gratie repugnat non quantum ad substantiam sed quantum ad iclinationē. Pena acta ē sicut obduratio ⁊ gratie expulsio. ⁊ h̄ quidem pena ē: q: passio ē: sed q: ex mala actione: siue ex peccato ē. ⁊ illud cōcomitatur iseparabil'r. iđ opponitur gratie: ⁊ ita pꝫ ꝙ nihilominus ē pena ⁊ passio ꝗzuis enim ꝯtingat p ꝓpriam actionē nihilominus pena ē. sicut pꝫ in scabioso: q̄ in scalpēdo se delectat̄: sed postea sentit in carne ardoreꝫ.

Secūdo queritur vtrum obduratio sit a deo: siue sit effectus dei reprobātis. Et ꝙ sic. vr̄ ro. ix. Cuiꝰ vult miseretur. ⁊ quē vult indurat. sed idē est aliqs fieri deo auctore ⁊ deo volente. si ḡ obduratio ē deo volēte. ḡ ⁊ deo auctore. Iteꝫ ibidē i glo. obduratio ē nolle misereri. Aut ḡ h̄ ē p̄dicatio p cām: aut p inherētiaꝫ: aut p eēntiam. Non p inherētiam vel eēntiam. In deo eni est voluntas miserēdi: nec tamē obduratio. ḡ ē dcm̄ p cām. sed deus no vult misereri aliquoꝝ vt p̄scitorum. vt dicit Augu. ḡ ab ipo ē eoꝝ obduratio. Item sunt illđ ex eo. Ego idurabo cor eiꝰ. Dic̄ Aug. Indurauit dš pharaonē iusto iudicio. ḡ ſm h̄ fuit iustum pharaonē indurari: sed oē iustuꝫ a summa iusticia ꝑcedit que deus ē. ergo ⁊c.

Item rōne videtur: q: oē ꝙ est aliqd ē a deo. obduratio ē aliquid. ḡ hꝫ id qđ ē: ē a dō ꝙ sit aliquid. pꝫ q: durum dic̄ nālem potentiam. sed molle dic̄ ipotētiam. ḡ si mollicies ⁊ in corporibus ⁊ in spiritibus ē aliquid qđ hꝫ deum cām. pꝫ ⁊c. Item qcūqꝫ hꝫ curā alicuius: si pmittit eū malefacere cū possit ꝓhibere vel pire: cum possit adiuuare: nō inconueniēter dicit̄ cā sui maleficij: vel peccati siue mali. Unde p̄latus q subditos nō corrigit cā dr̄ malorum in subditis. sil'r qui hꝫ vrī pascat fame morientem: ⁊ non pascit. cā ē mortis eius. Si ḡ deus pōt ꝓhibere: vt affectus noster nō durescat: ⁊ pōt pascere: vt non deficiat. ⁊ nō facit. videtur ꝙ sibi sit ratio. ⁊ cā indurationis attribuēda. Item phus dat maximam. Si aliquid ē cā alicuius: ⁊ oppositum ē causa oppositi. vt si habere pulmonē ē cā respirādi. ⁊ non habere ē cā non respirandi: sed velle misereri ē cā gratificationis. ergo nolle misereri ē cā obdurationis.

Item si aliquid p sui p̄ntiam cā ē alicuius p sui abñtiam cā ē oppositi. h̄ ē alia maxima phylosophi: sed dš p sui p̄ntiam ē cā mollificationis cordis. ḡ per sui absentiam ē cā obdurationis. Item si aliqua duo sunt oīno silia. aut ꝓprietas aliqua non inest vna q̄ non insit. alij aūt si inest aliunde inest. ponant̄ ergo h̄ duo paruuli sicut Iacob ⁊ Esau. deus vnum obdurat: vt Esau. alterum non obdurat. vt Iacob. ḡ cuꝫ sint sil'es omnino ꝗztum ad nām. ⁊ ꝗztum ad merita. aliunde venit

obduratio. sed nõ ē dare nisi ꝙ a deo. g̃ ⁊c.
Si tu dicas ꝙ a dyabolo ꝫ. esto ꝙ diabolus
nullo modo se intromittat. nihilominus iste
obdurabitur. Item oīs effectus siue posi
tiuus siue defectiu⁹ habet cām proximaꝫ ⁊
immediatam. quero g̃ que sit cā obduratōis
ꝓxima. aut enim culpa originalis. aut actua
lis: aut vsus li. ar. aut aliquid aliud. non cul
pa originalis. qꝛ tunc oēs obdurarētur. silr
nec culpa actualis. qꝛ tunc oīs actualit̃ pec
cans obduraretur. nec vsus li. arb. qꝛ obdu
ratio vt ē ꝯnotatum reprobationis ē ī puul̃
in quibus non ē vsus li. ar. Restat g̃ ꝙ volū
tas dei sit cā. Et hoc videtur qꝛ ea posita ꝓ
ponitur effectus. Si eni deus non vult isti⁹
misereri. necesse est eū obdurari. Contra
Io. vj. oīs qui venit ad me non eijciā foras.
g̃ paratus ē dñs omnes amplecti. g̃ defect⁹
illustrationis non venit ex parte dei: sed ex
parte nostra. Itē apoc. iij. ego sto ad ho
stium ⁊ pulso. siquis apuerit mihi ītrabo ad
illum ⁊c. ſꝫ si pegrinus volēs hospitari. ñ re
cumbit in domo. non ē cā ex parte sui: sed
solum hostarij. g̃ silr̃ ⁊ obdurationis non ē
cā. nisi q non recipit deū pulsantem. Iteꝫ
Aug. sup illud. Io. lux in tenebris lucet. dic̃
Sicut ceco posito ī sole pñs ē lux ei. ⁊ ipe ab
sens ē luci. sic omni iniquo q cecus ē corde ꝓ
sens ē sapiētia: ⁊ ipse ē abñs. Si ergo hoc ē
sic̃ cum cecitas siue priuatio actus videndi:
ñ sit a sole. pꝫ ꝙ nec obduratio ē a deo.

Itē Ansel. nō ideo nō habet hō gratiam:
qꝛ de⁹ non dat. sed qꝛ homo nō accipit. g̃ nō:
dꝫ dici obduratio eē a deo. Item rōne vr̃
qꝛ optimi ē optima adducere. sed obduratio
ē pessimum inter oīa mala. g̃ ipsam nō effic̃
deus q est optimus. Itē obduratio anime
reddit aīam impotentem ad bonum. g̃ est de
fectus: sed defectus. aut non hꝫ cām. aut si
hꝫ. hꝫ cām deficientem. deus autem nullius
est cā deficiens. ergo obduratio nullo mō est
a deo. Respondeo dicendum. ꝙ obdura
tio inquantum pena dicit anime ineptitudi
nem. ⁊ ita dicit defectum penalem. Et pena
omnis inquantum talis. ē iusta ⁊ ordinata.
ideo dicit defectum ordinatum. Inquantuꝫ
ergo defectus ē. non habet cām nisi deficiē
tem. h̃ autem non ē deus. qꝛ deus non dicit̃
cā deficiens. sed li. ar. destitutum. Inquantū
vero ordinatum. habet cām merenteꝫ. s. ipaꝫ
culpam. ⁊ eām ordinātem. s. retribuenteꝫ di
uinam iusticiaꝫ. Ille igitur tres auctoritates
apostoli. s. Aug. ⁊ glose. ⁊ ꝯsimiles que dicūt
deū obdurasse aliquē intelliguntur quantū
ad rōnem ordinis. non quantum ad rōnem
defectus: qꝛ per comparationem ad defcm̃
solum comparatur in rōne permittentis nō
efficientis. Et ē exemplum: sicut si aliqs eēt
dignus pire fame: ⁊ alius posset eum pasce
re ⁊ iusto iudicio nollet eū pascere. Si quere
tur que fuit in isto cā mortis. Rñderetur ꝙ
defectus cibi. ille vo non diceret̃ cecidisse: ſꝫ
pmisisse. Si rursus quereret̃ vtruꝫ iste iuste
fecerit. diceretur ꝙ sic. cum tamen nihil fece
rit: qꝛ ipm non facere: ordinatum fuit aucto
ritate eius ad merita illius. Et p cōsequens
ille ordinatus ē in pena sibi debita per hunc
modum ē intelligendum in ꝓposito. Ad
illud ergo dō. ꝙ obduratio dicit pōnem dō.
ꝙ in cordibus dicit positionē: qꝛ per nāꝫ suā
nata sunt sibi resistere: sed in spiritibus dicit
defectum: qꝛ de nāli aptitudine spūs dꝫ esse
habilis ad susceptionem influentie diuie. vñ
habilitas talis ē potētie ⁊ habit⁹. sed ecōtra
obduratio ⁊ ineptitudo ē p modum priuatio
nis. Ad illud ꝙ obijcitur. ꝙ qui permittit
subditum pire est cā ⁊c. dicēdum ꝙ hoc ve
rum est si tenetur ⁊ debeat facere: sed si non
tenetur nec dꝫ hoc facere. imo magis ꝯtriuꝫ
nullatenus potest illi imputari periculum: ſꝫ
iusticia. ⁊ ita ē ī deo. Ad illud ꝙ obijcit̃
ꝙ si aliquid ē cā alicuius ꝙ oppositum ē cau
sa oppositi. dicēdum ꝙ illud tenet immateri
alibus ⁊ necessarijs. sicut in habere pulmo
nem ⁊ non habere: ⁊ respirare: ⁊ non respi
rare. nō autem hꝫ locum in volūtarijs. sic di
cit Ansel. Cā aūt quare iste hꝫ grām: ē quia
deus dat. cā quare non habet: ē qꝛ non acci
pit. sed ista solutio nō videt̃ competens: qm̃
si maxima phylosophi bona ē. necesse est ꝙ
teneat in omni materia. Et propterea dicē
dum ꝙ ipse loquitur de causa ꝓxima ⁊ imme
diata. ⁊ que est tota cā nō exigens aliud. ⁊ i
in omni tali tenet: sed q̃uis voluntas dei sit
cā efficiēs gratificationis. tamē ad salutē cō
currit li. ar. vt ꝯsentiens. qꝛ ergo ista duo cō
currunt. quodlibet horuꝫ potest causare de
fectum. Et non causat diuina voluntas que
est liberalissima. sed causat li. ar. ꝙ quanuis
non possit neqꝫ sufficiat efficere. Potest ta

me ee̓ deficiens cā: que sufficiens est ad defectum effectus. In bonis enim facilius est destruere q̄z construere. Ad illud ꝙ obijcit de absentia. dicendum ꝙ cum absentia alicuius est maluz. aut ille erit cā sue absentie. aut non. Si ille est cā sue absentie. dicitur ꝑ consequēs esse causa eius quod icurritur ex absentia. Si autem ipse non est causa. immo q̄z tum est de se. semper paratus est pn̄s ee̓: tūc re vera nullo modo dicendus est esse causa. sed illud ratione cuius iuste se absentat. ideo nostrum: peccatum. ⁊ non deus. Peccata enim nostra diuiserūt inter nos: ⁊ deum nostrum. ⁊ sunt quasi nubes densissime auferētes nobis illustrationem gratie: Ad illud ꝙ queritur que sit causa efficiens ratione cuius insit. dicendum ꝙ causa est li. ar. meritoria ē peccatum siue originale siue actuale. Causa vero deficiēs que ponit defectum ē li. ar. deficiēs ⁊ in defectu suo permanēs: siue quia ipsum negligit siue quia peccaris exigētibus alius non succedit. Quia vero duobus existētibus similibus potest alter habere manum subleuantem. ideo vnus obduratur ex se: alter vero subleuatur ab alio: ⁊ ꝑ hunc modum intelligēdū ē in Jacob ⁊ Esau. Esau enim iacuit ꝓpa infirmitate. sed Jacob releuatus ē aliena v̓tute.

In parte ista sunt dubitationes circa litteram. ⁊ primo de hoc verbo ꝙ primo ponitur. s. Predestinatio ē de bonis salutaribus. Queritur ergo quid intelligatur per bona salutaria. Si tu dicas ꝙ gratia ⁊ gloria. ergo sicut homo dicitur ṗdestinatus. ita gratia dz dici predestinata.

Respondeo dicendum. ꝙ ṗdestinatio est preordinatio. In ordinatione autez tria hoc cōcurrunt ꝙ ordinatur. per quid. ⁊ ad quid Primum est homo. Scōm gratia. Tertiuz gloria. Et quoniam ille solus dicēdus ē ṗdestinatus q ṗdestinatione ordinatur. ideo pz ꝙ gratia ⁊ gloria nō debēt dici ṗdestinata sed homo solum qui ṗdestinatur ad salutem

Item queritur de h̓ ꝙ dicit. ⁊ de hominibus saluandis. videtur eni insufficiēter dicere: q: cuz ṗdestinatio. sit preparatio grē ⁊ glorie. g̊ nō tm̄ ē hoium: sz ēt angeloꝝ. Rn̄. dd̓. ꝙ ṗdestinatio vno mō dicit ṗparatōez boni ⁊ sic ꝯuenit hoibus. ⁊ Angelis. ⁊ ēt Xpo. Alio mō dic̄ ṗparatōz boni ⁊ ēt liberatōz a malo. ⁊ sic dr̄ ṗdestinatio ꝓpositū miserēdi. ⁊ sic ꝓpē ē hoium. ⁊ sic accipit mgr̄ hic. Itē q̄rit de h̓ ꝙ dicit. ꝙ ṗdestinatio sine ṗscia esse nō pōt. Videt eni male dicē. ꝙ ṗscia ē malorū. Vn̄ ṗsciti dicūt mali. sz ṗdestinatio ē bonorum. g̊ pōt ee̓ ṗdestinatio sine ṗscia. sic ecōuerso. Si dicas mihi ꝙ ṗdestinatio ē spāle. sz ṗscia cōe ē ⁊ spēale. tc̄ quero q̄re ṗscia magis appropīat reprobatiōi q̄z ṗdestinationi.

Ad h̓ ē vnus modus rn̄dēdi ꝙ q: ṗdestinatio addit. iō habuit nomē ꝓpriū. reprobatio v̓o nō. iō retinuit nomē cōe. Sed qūo hēt illud v̓itatē cū reprobatio sit ṗscia pene cuius dd̓s ē cā. Et ꝑꝑea dd̓. ꝙ nō tm̄ addit ꝙ ita distrahat. Nā ṗdestinatio dat intelligē bn̄placitū: ꝙ trahit ipsam in gen᷒ scie practice simplr̓. eo ꝙ bn̄placitū ē simplicit̓ ⁊ absolute respectu toti᷒ ꝯnotati. sz nō sic ē de reprobatōe q: volūtas nō ē respectu mali culpe. ⁊ respectu pene ē ꝯns nō an̄s. ⁊ quasi tracta. ⁊ ꝑꝑ h̓ q: minus distrahit a rōne scie. retinuit sibi nomē ṗscie. Itē q̄rit de ista rn̄siōe magistri qb᷒ rn̄dem᷒ ex ea rōne dcm̄ ee̓. ⁊ c. vr̄ eni ꝙ nō soluat ꝑꝑ suā distictione ad q̄ōnē d̓ augmēto qm̄ demonstrato aliquo dānādo: veꝝ ē dicē istū posse saluari. g̊ pōt ee̓ ṗdestinatus. g̊ plures pn̄t ee̓ ṗdestinati q̄z sint. g̊ pt numerus ṗdestinatoꝝ augeri. Rn̄. dd̓. ꝙ mgr̄ in hac ꝓpa rn̄siōe pricipalr̓ rn̄det ad ṗmā q̄ōnē. vtrū ṗdestinatū possibile sit dānari. ⁊ bn̄. s. ꝑ ꝯpatōz ⁊ diuisionē. Et ꝑ istā solutienē pz aliquo mō rn̄sio. Ad illud d̓ augmēto sz nō plene. iō amittit solōnē seq̄ntem q̄ ē explicatio h᷒ in qua dr̄ ꝙ aliq̄s nō pōt incipere ee̓ ṗdestinatus. q̄zuis possit ee̓ ṗdestinatus. quia hoc est dicere ꝙ ab eterno potuit. Et quoniam augmentum dicit maiorē numerum q̄z prius. cum ṗsuppositione prioris ⁊ noua additione. ideo patet ꝙ ex sui ratione distinctionem ⁊ successionem dicit in partibus. Unde si aliquis statim cum est ee̓t ita magnus q̄ztus futurus ē. non dicētur augeri. sed tamen potuisset esse maior. ita in proposito intelligendum. Vel aliter solui potest per compositionem ⁊ diuisionem. sicut magister soluit possunt esse plures q̄z sint. ergo potest numerus augeri. Item queritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ intelligentia conditionis implicite veritatem facit in dicto ⁊ impossibilitatem i vero. qūo illd̓ sit itelligibile

si enim idem nõ ē cā oppositorum: ⁊ ꝯditio i
plicita facit veritatē: q̄uo facit impossibilita
tē. Rñ. dō. ꝙ mgr̄ vult dicere ꝙ illud est
falsum. demonstrato aliquo. istum dānari vl'
saluari ē impossibile. sed si addatur ⁊ impli
cetur ꝯditio predestinationis. facit veritatē
in dicto: ⁊ impossibilitatem in vero. i. facit il
lud dictum cū mō impossibilitatis esse verū
vtpote si dicatur istum damnari ⁊ eē ꝓdesti
natum sil' est impossibile siue istū saluari: ⁊ ñ
eē predestinatum ē impossibile. Uel aliter
pōt dici. ꝙ dc̄z falsuz alicuius ꝯditionis ipli
catione fit verum. vt demonstrato reprobo.
istum saluari ē falsum. adde ꝯditionez prede
stinationis. ⁊ fiet verum. istum saluari si est ꝓ
destinatus ē verum. Iterum eodem deme
rito. istum damnari ē verum. adde ꝯditiōez
ꝓdestinationis: ⁊ fiet impossibile. istum dam
nari si est ꝓdestinatus ē impossibile ꝯiunctiz
ntelligendo. Item queritur de hoc ꝙ di
cit. Ex quo aliquid factum ē vel dictum: nō
cōcedunt. ꝙ possit non eē. ⁊c̄. Uidetur eniz
falsum. q: xp̄s dixit petrum peccaturum. er
go postq̄z dixit. fuit necessarium dixisse. ⁊ ne
cessario sequitur. si xp̄s dixit. hoc erit. q: da
oppositum ⁊ tunc sequetur xp̄m eē mentituz
ꝙ ē impossibile. ergo videtur cum añcedēs
fit necessarium ꝙ necessarium fuit petrum
negare. Rñ. dō. ꝙ i dictōne xp̄i duo sunt
s. verbi ꝓlatio ⁊ assertio. ⁊ verbi ꝓlatio sim
pl'r est preterita ⁊ necessaria. ⁊ ex illa non se
quitur ꝯsequens. non enim sequitur xp̄s h̄
dixit. g̊ erit. ꝓtulit enī hoc verbum. ero filiis
vobis mēdax. Est iterum ⁊ assertio. ⁊ illa se
quitur illustrationē diuine ꝓscie. Sicut g̊ di
uina ꝓscia ē certa ⁊ infallibilis cui nō potest
subesse falsum. ⁊ tamē aspicit futurum. ⁊ cō
notat circa ip̄m veritatē. ⁊ iō nō ē necessariū
deum ꝓscisse ꝙ presciuit q̄zuis sit certum ⁊ i
fallibile. ita intelligendum de xp̄i assertione
ꝙ certitudinem habet ⁊ infallibilitatē a dia
ꝓscia. sed tamē non ē necessarium xp̄m hoc
asseruisse. ⁊ ideo si ponaẜ h̄ non contingere
ponitur ⁊ xp̄m non asseruisse. ⁊ sic pꝫ illud ⁊
ꝯsimilia. In assertione enim xp̄i duo sunt.
actus mentis: ⁊ relatio ad futurum ꝯtingēs
siue ordinatio. ⁊ q̄zuis vnuz sit necessarium.
reliquum est contigens. Itez queritur de
h̄ ꝙ dicit: Sicut predestinatōis effectus illa
gratia ē. qua in presenti iustificamur. ⁊c̄. Ex
hoc ostenditur ꝙ predestinatio sit cā gratie.
queritur ergo in quo genere cāe. Cum enim
sit scia videtur dicere cām exemplarem. Et
iterum hoc non videtur sufficere. q: exem
plar non necessario infert exēplatum. sed ꝓ
scia ponit. Et iterū si est cā. Aut vl'is. aut ꝑti
cularis. non vl'is. q: tunc indigeret alio par
ticulari adiuuante. non particularis. q: tunc
determinata eēt ad vnum effectum tātum.
Et iterum aut necessaria: aut ꝯtingens. nō
necessaria. qm̄ ꝑ voluntatem operaẜ. nō con
tingens. qm̄ h̄ est fallibilis ⁊ incerta. Rñ
deo dō. ꝙ ꝓdestinatio ē cā gratie. sicut dicit.
⁊ tota cā. sꝫ non cā salutis vt excludatur coo
perans ⁊ disponēs. Adiutores enim xp̄i su
mus ⁊ nullus saluatur inuitus. Qō ergo
queritur in quo genere cause sit. dō. ꝙ ꝓde
stinatio claudit in se sciam. ⁊ beneplacitū vo
luntatis. ⁊ dispositionem voluntatis ꝑ quaz
placuit deo. nos saluare: que ē summa boni
tas manifestanda. Rōne primi. dicit cām in
genere forme. Rōne scdī in genere efficien
tis. Rōne tertij in gratie finis. Qō que
ritur vtrum necessaria vel ꝯtingens vl'is vl'
particularis. dō. ꝙ de oibus istis modis eēn
di habet ꝙ ē perfectionis nō ꝙ ē imꝑfectōis
Nā de ꝓꝑetate vl'is hꝫ extensionē ad mul
ta. De ꝓprietate ꝑticularis sufficiētiā ad sin
gula. De ꝓꝑetate cāe necessarie hꝫ immuta
bilitatē. De ꝓprietate ꝯtingentis hꝫ arbitrij
libertatem. q: potest facere ⁊ non facere.

Conditiones imperfectionis non hꝫ: q:
nec habet insufficientiam sicut cā vl'is. nec
limitationem. sicut cā particularis: nec ieui
tabilitatē sicut cā necessaria: nec vertibilita
tem sicut cā ꝯtingens. Item queriẜ dō hoc
ꝙ dicit. ꝙ ꝓdestinatōis effectus ē gratie ap
positio. Uidetur enim male dicere q: causa
⁊ effectus sunt correlatiua. Cum ergo rela
tiua sint simul nā. quandocūq3 ē predestina
tio est gratie appositio. g̊ nullus ē ꝓdestina
tus: nisi qui habet grām. Sed contra h̄ ē: q:
ꝓdestinatio ē non entium. sicut dicit Aug. in
li. de fid̄. ad petrum. Rñ. dō. ꝙ ꝓdestina
tio nō semꝑ est cā i actu: sed in habitu. ⁊ iō
non oꝫ ꝙ respondeat effectus in actu. sed in
habitu. Unde ex hoc patet ꝙ queri consue
uit. vtrum predestinatio aliquid ponat in ꝓ
destinato. dō. enim ꝙ non necessario ponit
aliquid de p̄nti siue i actu. qm̄ multi sunt pre

destinati q nõ sunt mali ⁊ multi q mali sunt. sed ponit aliquid ꝫm hitũ: siue de futuro. rõne cuius hõ põt gaudere. s. qꝛ nomẽ eiꝰ scriptum ẽ in celo. ⁊ cũ illud positũ erit. magnũ erit. ⁊ illud erit rõ ꝑsistendi in bono: ⁊ ꝑueniẽdi ad magnum ⁊ summum bonum. Et iõ ħ bonũ habituale ꝓponẽdum ẽ gratie: q̃ est ꝫm p̃ntem iusticiam.

Distinctio. xxxxj.

Iam autẽ querimꝰ obdurationis meritum ⁊ mĩe. ⁊c. Supra egit magister de cãlitate. actiua ꝑdestinationis ⁊ reprobationis. In hac pte ingrit de cãlitate passiua. Utrũ. s. ꝑdestinatio ⁊ reprobatio hẽant in nobis cãm meritoriã. Et ħ qdẽ p̃ncipal̃r intendit in hac dis. q̃ duas hꝫ ptes. In p̃ma magr̃ inuestigat p̃ncipale ꝓpositum. In scđa mouet quãdam qõnẽ q̃ ex precedẽtibus hꝫ ortũ. s. vtrũ ds desinat aliqd scire vel ꝑscire: ex cuiꝰ manifestatione patefacit diuine scie iteriabilitatem ibi. Preterea hic ꝯsiderari oꝫ. Prima ps. iiij. hꝫ partes. In p̃ma magr̃ deteriat v̓itatẽ ondens ꝙ reprobatio hꝫ cãm meritoriã q̃ꝫtuꝫ ad ꝯnotatũ ꝙ ẽ obduratio. nõ sic ꝑdestinatõ q̃ꝫtum ad ꝯnotatũ ꝙ ẽ gratificatio. In scđa v̓o magister remouet quãdam opinionem. q̃ posset hoiem ducere in errorẽ ibi. Opinati sunt tñ qdã. In tertia remouet eius defensionẽ ibi. Hijs tñ vr̃ aduersari: ⁊c. In q̃rta rẽouet ꝑsũptuosã i hac qõe iq̃sitõꝫ oñdẽs aliq̃s volẽtes reddẽ rõneꝫ de ħ ꝓfundo diuine ꝑdestinatiõis lapsos eẽ in ꝓfundũ erroris ibi Multi v̓o de isto ꝓfundo q̃rẽtes reddẽ rõnẽ. ⁊c. Preterea ꝯsiderari oꝫ. vtꝝ ea oia q̃ sel' scit ⁊c. Hec est scđa ps in q̃ mgr̃ deteriat qõnẽ. vtrum ds desinat aliqd scire vel ꝑscire. ⁊ sil̃r ẽ qõ vtrũ desinat aliquẽ predestinare. ⁊ ħ ps hꝫ duas. In prima deteriat de prescia ꝙ ꝯtingit desinere aliqd ꝑscire. In scđa v̓o deteriat de scia ibi. De scia ãt aliter dicimꝰ vbi dicit. ꝙ ds nihil desinit scire. ⁊ in vtraqꝫ parte p̃mo mouet qõnẽ. scđo deteriat.

Ad intelligentiam p̃ntis dis. duo p̃ncipal̃r querũtur. Primo q̃rit de ꝑdestinationis cãlitate. Scđo de diuine scie sempiternitate siue interminabilitate. Quantum ad primum queruntur duo. Primo queritur. vtrum ꝑdestinatio vel reprobatio in nobis habeat causam meritoriam. Secũdo queritur vtrum habeant in deo rõnem motiuam.

Quod aũt habeant in nobis causam meritoriaꝫ. oñditur sic. Primo de reprobatione. ro. ix. super illud. Esau odio habui. glõ. Esau subtracta gratia per iusticiã reprobatus. sed iusticia respicit merita. g̃ reprobatio ẽ ex meritis. Iteꝫ ꝑ reprobationẽ nõ dicũtur nisi ista tria. s. odium eternum. obduratio tp̃alis. ⁊ damnatio finalis. sed oia ista habẽt in nobis meritum. qꝛ dꝰs neminẽ odit nisi ꝑꝑ merita. nec obdurat nec damnat. g̃ ⁊c. Item voluntate añcedente vlt ds oẽs hoies saluos fieri. Si g̃ aliquẽ reprobat. ħ ẽ solum voluntate ꝯñte. neminem eñi de se creat ad supplicium. sed volũtas cõsequẽs ẽ cõcessio ex nostra cã: sed nõ ẽ alia cã q̃ꝫ meriti. ergo ⁊c. Item de ꝑdestinatione sil̃r oñdit. Gregorius dicit ⁊ Aug. ꝙ ꝑdestinatio iuuatur scõrum orõnibus: sꝫ plus valet vnicuiqꝫ fides sua q̃ꝫ fides aliena. ergo merito suo ⁊ alieno potest quis impetrare ꝙ sit predestinatus. Item nullus est ꝑdestinatus nisi final̃r in gratia ꝑseuerãs: nec ecõuerso. sunt g̃ ꝯuertibilia. sed aliquis põt mereri finalem ꝑseuerãtiaꝫ. g̃ põt mereri ꝙ sit ꝑdestinatus. Item ꝙ põt in maius põt in minꝰ vel equale pari rõne: sed hõ põt mereri hr̃e deũ: qđ ẽ maximũ inter oia. põt etiã mereri salutẽ qđ ẽ eq̃le ei. ꝙ ẽ eẽ ꝑdestinatũ g̃ ⁊c. Sed ꝯ. omne meritũ añcedit illud cuius ẽ meritũ qꝛ disponit ad illud. sed ꝑdestinatio ⁊ reprobatio ꝑcedũt nr̃m eẽ. g̃ nõ cadunt sub nr̃o merito. Itẽ oẽ meritũ aliquo mõ ẽ cã ciꝰ ꝙ meret. sed ꝑdestinatio ⁊ reprobatõ sunt eterna. merita v̓o sunt tp̃alia. g̃ tp̃ale est cã eterni. ꝙ ẽ ipossibile. Itẽ sp̃alit̃ de ꝑdestinatiõe vr̃ Thy. iij. Nõ ex opibus iusticie q̃ fecimus nos: sed ꝫm suã mĩam saluos nos fecit. Item gratia ẽ effectus predestinationis. sed p̃ma gratia añcedit oẽ meritũ. ⁊ est cã ois meriti. g̃ nõ cadit sub merito. ⁊ eo ipso gratia ẽ. qꝛ sine meritis dat. g̃ nec ꝑdestinatio. Rñ. ad ħ intelligẽdum. notãdũ ꝙ i ꝑdestinatione tria itelligunt. Primũ ẽ ꝓpositũ eternũ. Scđm ẽ tp̃al' gratificatio. Tertiuꝫ v̓o eterna glorificatio. Sil̃r in reprobatiõe intelligunt tria. s. eternũ ꝓpositum. ⁊ tp̃alis obduratio. ⁊ eterna dãnatio. Quãtũ ad p̃mum ⁊ vltimũ sil̃r indicãdũ. nã vltima. s. pe.

na ꝛ gloria simplr̃ cadũt sub merito. Primũ vo. s. ꝓpositũ eternũ: eo ipo q̃ eternũ ẽ: meritũ hr̃e nõ põt. Quãtũ ad mediũ vo ꝙ ẽ gratificatio ꝛ obduratio differẽter videdũ. naꝫ obduratio simplr̃ cadit sub demerito siue sb̃ malo merito. gratificatio vo nec simplr̃ sub merito: nec simplr̃ extra. Est enĩ meritũ cõgrui digni. ꝛ ꝯdigni. Meritũ ꝯgrui ẽ quando peccator facit ꝙ in se ẽ: ꝛ ꝑ se. Meritum digni qñ iustus facit ꝑ alio. Meritũ ꝯdigni qñ iustus opat̃ ꝑ seipo. q2 ad h̃ ordinat̃ gr̃a ex ꝯdigno. At grãꝫ aũt alteri ꝓmerendam: aut nõ oio ex ꝯdig. q2 peccator oi bono ẽ indignus. nec solũ ex ꝯgruo q2 iustus dignus ẽ exaudiri. Gratificatõ igr̃ sub merito ꝯgrui põt cadere: q̃ ad ipm gratificãdũ: sub merito digni q̃ꝫtum ad aliũ viꝝ scm̃. sub merito cõdigni q̃ꝫtũ ad neutrũ. Et h̃ ꝓpe loq̃ndo est meritũ. Rñ. g̃ ad qõné cũ q̃rit̃ vtrũ p̃destinatio ꝛ reprobatio cadãt sub merito: quia simplr̃ loq̃ndo q̃ꝫtũ ad p̃cipale significatuꝫ neutra cadit sub meritũ. q̃ꝫtũ vo ad ꝯnotatũ. reprobatio cadit sub merito simplr̃. p̃destinatio vo ꝺm qd. Cõcedẽde igit̃ sunt rõnes ꝓbãtes. ꝙ p̃destinatio nõ cadit sub merito: silr̃ ꝙ nec reprobatio. Ad illud g̃ ꝙ p̃mo obijcit̃. de glõ. ꝙ E sau ꝑ iusticiã ẽ reprobatus. dõ. ꝙ ibi accipit̃ reprobatio. ꝓ ꝯnotato ꝙ ẽ obduratio. Ad illud ꝙ obijcit̃. ꝙ odium eternum cadit sub merito. dõ. ꝙ odium eternum duo dicit. Et principale significatũ ꝛ ꝯnotatũ: q2 neminẽ odit ds: q̃ꝫtuꝫ ad affectum: sed solũ q̃ꝫtum ad effectũ. Et p̃muꝫ nõ ẽ ex meritis. sꝫ ꝺm ꝙ pꝫ si soluat̃ q2 odiuꝫ ẽ ꝓpositũ puniẽdi: ꝓpositũ aũt nullus meretur sꝫ penã. Ad illud ꝙ obijcit̃. ꝙ neminẽ reprobat nisi volũtare ꝯñte. dõ. ꝙ voluntas ꝯñs nõ dr̃ q2 ꝯseq̃tur merita nr̃a rõne volũtatꝫ: sꝫ solũ rõe voliti. vult eñi aliq̃d ds ꝙ nos meruimus. ꝛ iõ q2 volitũ ẽ ꝯnotatũ pꝫ ꝛc̃.

Ad illud ꝙ obijcit̃ de p̃destinatõe ꝙ iuuatur orõnibus scõꝝ. dõ. ꝙ illud intelligit̃ rõe ꝯnotati ꝙ ẽ gr̃a quã sci viri pñt alijs suis orõnibus ipetrare: nec tñ seq̃tur ꝙ hõ possit impetrare sibi: q2 ad h̃ ꝙ ipetret: necesse ẽ ꝙ sit dignus mẽri. ꝛ h̃ nõ ẽ nisi ꝑ gr̃am. Ad illud ꝙ obijcit̃ ꝙ idẽ ẽ eẽ p̃destinatũ: ꝛ in gr̃a finalr̃ ꝑseuerare. dõ. ꝙ nõ ẽ idẽ sꝫ cõuertibile. sꝫ illud nõ seq̃t̃. ꝙ si aliq̃s possit mẽri vnuꝫ ꝯuertibiliũ ꝙ possit ꝛ reliquũ sicut nõ seq̃tur si aliq̃d ẽ cã vni⁹ ꝯuertibiliũ ꝙ sit cã alterius istud manifestũ ẽ. Ad illud ꝙ obijcitur ꝙ põt i maius põt i minus. dõ. ꝙ h̃ veꝝ ẽ: si eq̃liter ordinat̃ ad vtrũq3. nã si hꝫ ordinationẽ ad maius. ꝛ nõ hꝫ ordinationẽ ad min⁹ ꝙuis possit i maius. nõ tñ sequitur ꝙ in minus. similr̃ in ꝓposito. gr̃a enim ordinat̃ ad merendũ deũ: vt glorificantẽ nõ vt p̃destinantem. silr̃ ad gloriã. nõ ad p̃mã grãm.

Ecũdo queritur vtruꝫ p̃destinatio ꝛ reprobatio hẽant in deo rõnẽ motiuam. Et ꝙ sic videtur per canonẽ geñ. xviij. dixit dñs. Nũ celare poto ab abrahã ꝙ gesturus sum. cum futurus sit in gẽteꝫ magnam ꝛ p̃cepturus domui sue vt custodiat pactum meum. dñs g̃ voluit releuare ipsi habrahe ꝑꝑ ꝯsideratiõnẽ bonorum futurorum. g̃ cum illa ab eterno ꝓuideat: puta rõe p̃destinat ex p̃sciẽtia bonorum futurorum.

Iteꝫ Ambrosius super. ix. epistole ad ro: dabo grãm ei quẽ sciuero toto corde ad me post errorem reuersurum. loquitur in ꝑsona dñi. ergo rõ quare dñs ꝓponit dare grãm ẽ q2 aliq̃d futurũ preuidet in hoie. Iteꝫ rõne ostẽditur q2 omnis volũtas eo ipso ꝙ voluntas ẽ rõnalis. g̃ si hoc perfectionis ẽ i volũtate ꝙ sit ex rõe h̃ maxime reperitur i voluntate diuina. ergo cuꝫ predestinatio dicat diuinum propositum erit ex rõne. Item omnis sapienter eligens eligit illos in famulos in quibus videt meliores mores preteritos. ꝛ silr̃ quos nouit fideliores fuisse: ꝛ si posset futura cognoscere multo fortius eligeret ꝛ respueret ꝑꝑ preuisionẽ futuroꝝ bonorum ꝛ maloꝝ q̃ꝫ preteritorum. Si ergo ds est sapiẽtissime eligẽs. ergo rõnẽ eligendi siue reprobandi accipit a ꝓuisione siue p̃sciẽtia. Item nullus sapienter eligẽs: p̃elegit oino in distantia. maxime si possit accipe oia eque ꝯgrue. sed deus prefert vnum alteri i electione: ergo ꝛc̃. Itẽ si diuinum ꝓpositum siue predestinatio solum hr̃et rõneꝫ voluntatem dei: ꝛ nõ aliã. tũc ergo vr̃ partialitas in diuina volũtate. si enim vellet oẽs saluare. oẽs saluarent̃. ꝛ non ẽ alia rõ nisi q2 nõ vult. ergo volũtas eius non ẽ liberalissima nec optima. Itẽ si nõ esset alia rõ q̃ꝫ volũtas. ergo cũ de⁹ reprobando ꝓponit dãnare si sine omni ratione sola voluntate vellet dãnare aliquẽ. g̃ vr̃ crudelissimus. ꝛ ꝙ fecisset

hoies ad suppliciū. Ité si sola volūtate p
destinat ꝛ reprobat. nō pcognita rōne. videt
ḡ sm h ꝙ sit acceptator psonarum ꝙ é ꝯ illō
ꝙ dr act. x. In veritate cōpi ꝙ non est acce-
ptor psonarum ds. Sed ꝯ. exo. xxxiij. mi-
serebor cui miseror: ꝛ clemēs ero sup quem
placuerit mihi. ḡ rō prima ꝛ potissima dine
mīe ꝛ pdestinationis é dei bn̄placitū ꝛ vo-
luntas. Item Math. xi. dicit filius reue
lasti ea paruulis: ꝛ abscōdisti h a sapiētibus
ita pōt: qm̄ sic fuit placitum añte. ḡ si fili⁹ op-
timam reddit rōné. solum diuinum bn̄placi
tum é rō. Ité apo. ro ix. super hac qōe dic
Nunquid non hȝ figulus ptāté de eadem
massa facere alia quidem vasa in honorem
alia in cōtumeliā. Si enim quereret ab arti
fice quare de una parte masse facit vasa pul
chra. et alia vilia. cū eque sit bona tota mas
sa non é alia rō nisi q: placet. ita enim bn̄ fa-
ceret si faceret ecōtrario. ḡ ꝛc. Iteȝ Aug.
de pdestinatione scōꝝ. non q: tales nos futu
ros sciuit: ideo elegit. sed vt tales essemus.

Ité rōne vr̄. q: voluntas dei est cā cāruȝ
ḡ ibi status est. sed vbi é status: non est vltra
querere rōné. ḡ ꝛc. ꝙ sit ibi status qȝ. ꝙ etiaȝ
status nō patiat querere rōné vr̄. q: quotiēs
q̄rimus cām vel rōnem. querimus vt distan
tem. Si enim oio esset idē cā ꝛ cuius é rō. sta
tim illo viso videt cā: ꝛ non quereret. sȝ non
é status: nisi in summe simplici. ꝛ ibi nulla di
stantia. ergo nec rō nec qō. Item si ds pre
destinat istū pp puisioné. aut ḡ bonoruȝ: aut
malorum: aut indifferentiū. nō pp puisioneȝ
indifferentium ꝛ malorum. ḡ pp puisionem
bonoꝝ. sed bona nulla futura sunt in isto: ni
si q̄ deus sua voluntate facturus é. ḡ puisio
é pp volūtaté ꝛ nō ecōuerso. Ité siqs que-
reret cū ds potuerit pducere vnū aliū mun
dum silēȝ huic. q̄re magis istū q̄ȝ illuȝ. nulla
esset qō. ꝛ hoc soluȝ fuit q: voluit. ḡ pari rō
ne nulla é cā quare pdestinat ꝛ reprobat: ni-
si q: vult. Rn̄. dō. ꝙ cū querit vtꝝ ētnū
dei ppositum: siue electio vel reprobatio rō-
né habeat: hoc nō intelligit q̄ȝtum ad volū-
tatem diuinā: vel eius actum q ds est. sed q̄ȝ
tum ad ordinationem voliti ad eius volūta
té. Et si q̄rat rō cālis vel meritoria. rn̄detur
ꝙ non. Si āt nō ꝯgruitatis ꝛ decētie. Rn̄r q
dā ꝙ ipsa dei volūtas. sibiipsi é ratio. nec est
alia rō quare istū eligit nisi q: placȝ. ꝛ h é suf
ficiēs pér oēm modū. q: é cā cāꝝ: ꝛ rō rōnuȝ
. Et eoipso ꝙ plȝ. iō rectum est pp summam
ipsi⁹ voluntatis rectitudiné: q: non tm̄ est re
cta sed ét regula. Sed cauēdū é ne dū volūta
té dei magnificare volum⁹ poti⁹ volūtati ei⁹
derogemus. Si enim nō esset alia rō: q̄re d-
us istū eligit ꝛ illū nō nisi q: plȝ. certe iam nō
occulta diceret diuina iudicia sed manifesta
cū quilȝ hác rōné capiat. nec dicerent mira-
bilia sed potius volūtaria. Et pp h dō. ꝙ p-
positum illud eternum. sicut dic Aug. ꝛ hr̄ i
lr̄a. ꝛ voluntas illa é rōnabilissima. ꝛ rōnem
hȝ. ꝛ sicut ab eterno fuit ab eterno rōné hūit
nō aliá pp eēntiá. sed pp ꝯnotatū. Quid
āt sit illud in electione hoiuȝ vel reprobatōe
nobis non é oino notū: nec oio ignotū. pp h
notádū ꝙ quedá sunt opa q̄ exeūt a diuia vo
luntate cū alio ad h ordinato ordine necessi
tatis. siue necessitate in creádo siue in merē-
do vel disponēdo vt pluere: ꝛ remunerare:
siue dánare ꝛ saluare. ꝛ respectu taliū dia vo
luntas hȝ rōné in generali ꝛ spāli. Vn̄ si q̄ra
tur quare ds vult pluere. rn̄det pp nostraȝ
vtilitaté. Silr̄ si q̄rat quare vult remunera-
re aliquos. Rn̄det pp suá gloriá. Silr̄ hȝ rō
né in spāli. vt si q̄rat quare vult ds pluere i
hyeme nō in estate. tūc rn̄det. q: vapores a-
quosi magis in hyeme abūdát q̄ȝ estate. silr̄
si querat. quare magis vult saluare petrum
q̄ȝ iudá. Rn̄det. ꝙ iste habuit bona merita
ille vo mala. Quedá āt sunt opa que sunt
a diuina volūtate cū alio ad h ordinato or-
dine ꝯgruitatis. sicut é nostra gratificatio vl
iustificatio: que é a dia voluntate cū coopa-
tiōe ꝛ ppatiōe li. ar. Et h q: qui creauit te si
ne te: non iustificabit te sine te. hoc dcm̄ est
sm ꝯgruētiá. Adiutores enim dei sum⁹. attn̄
ds sine ppatiōe ꝛ coopetiōe iustificat vt pȝ. d
scificatis in vtero. ꝛ vt dicūt de paulo. ꝛ re-
spectu talium opeꝝ hȝ rōné voluntatis i ge-
nerali: ꝛ hȝ in spēali. Sed in gnāli certaȝ. in
spāli occultá. Si. n. querit. q̄re ds vult iusti-
cat. Rn̄det. ad mīscordie sue oñsiōȝ. Et si q
rat quare nō vult oēs hoies iustificare vo-
luntate bn̄placiti. dō. ꝙ h é pp iusticie sue oñ
sioné. Vn̄ Aug. xxij. de ci. dei. Si remanerēt
oēs in pena nō apperet misericordis gr̄a re-
dimētis. Rursus si oēs trásfererēt de tene
bris ad lucem. i nullo apperet seueritas vltio
nis. in qua pptérea plures q̄ȝ in illa cū vtsic

apperet ꝙ oībus debebaꝛ. Si queraꝛ i ſpāli. quare magis vult iuſtificare vnū q̄ʒ aliuʒ duobus ſilibus demōſtratis. qꝛ multe poſſunt eē rōnes ꝯgruentie. iō non eſt certitudo a pte rei. ⁊ iō cū cognitio nr̄a pendeat a certitudine rei nullus certā pōt inuenire rōem niſi hēat per reuelatōnem illius cui dubia ſunt certa. Et qꝛ nō fuit nobis expediēs ad ſalutē iſta cognitio. ſʒ vtilioꝛ fuit neſcia ꝓꝑ humilitatē. iō deus noluit reuelare. ⁊ apl'ꝰ n̄ fuit auſus ingrere. ſed oñdit defectum nr̄e itelligētie cū exclamauit. xi. ad ro. O. altitudo ſapie ⁊ ſcie dei q̄ʒ incōpꝛehēſibilia ſūt iudicia eius ⁊ iueſtigabiles. ⁊c. Ad illud. ḡ ꝙ queriꝛ vtrum ꝑdeſtinatio hēat rōem. dō. ꝙ hʒ iu gnāli. ſilr̄ in ſpāli. ⁊ hec ratō nota ē diuine ꝑſcie nō nobis rōne ꝑdicta. Ad illud. ꝙ obijciꝛ. de ſacra ſcriptura ꝙ aſſignat bn̄placitum ꝓ rōne. dō. ꝙ q̄ʒuis aſſignet ꝓ rōne. ⁊ aliā nō expꝛimat. nō eſt ꝯcludenduʒ ꝙ nō ſit alia. qꝛ nō ſunt oīa ſcripta. ſed nobis vtilia. vtile aūt fuit ſtire ꝙ diuinū bn̄placitū eſt cā ⁊ rō. vt diſcamus eū timere. ⁊ nihil meritoꝝ nobis attribuere. Ad illud. qȯ obijciꝛ. ꝙ nō elegit qꝛ ꝑuidit taleſ. dō. quod Aug. negat ſm ꝙ hoc ꝙ ē qꝛ dicit cām non ſm ꝙ dicit rōem. qꝛ q̄ʒuis diuina voluntas poſſit habere rōnem ex qua dr̄ ꝯgruenter opari tn̄ nō hʒ cām ſiue rōem cālem cū ſit cā cāruʒ maxime reſpectu voliti. ꝙ quidē ē ex mera dei liberalitate. vtpote ē gr̄a iuſtificās impiuʒ. Et ꝑ hoc pʒ ſequēs de ſtatu. Ad illud. ꝙ queriꝛ ꝓꝑ quoꝝ ꝑuiſionem. dō. qȯ pōt eſſe ꝓpter ꝑuiſionē beatoꝝ vt aliq̄ mō ſunt a li. ar. ꝓpter quoꝝ tn̄ ꝑuiſionē determinate nō ſcio nec volo querere. nec eſt rō niſi ꝯgruitatis. vn̄ ⁊ alia pōt eē q̄ʒ hec. Ad illud. ꝙ obijciꝛ. de mūdi creatiōe. dō. ꝙ nō ē ſilꝛ qꝛ mūdi creatio a diuina volūtate ⁊ bn̄placito eſt tanq̄ʒ a tota cā ⁊ rurſus ꝑ creationem nō ꝑſupponiꝛ aliqd. Rōnes vero ad oppoſitū ꝓbant ꝙ diuina volūtas rōnabilr̄ facit ⁊ ꝙ rōem hʒ ꝯgruitatis rōne voliti. Et qꝛ hoc veꝝ eſt iō ꝯcedēde ſūt q̄ʒuis alique eaꝝ poſſint hr̄e calūniā. tn̄ ꝯcluſio ꝑncipaľ nō hʒ calūniam. Nā Aug. dicit hoc in li. retractationū poſt omnes retractationes qȯ ꝓponit ⁊ eligit ⁊ repꝛobat veritatē certiſſima. ⁊ a nr̄is ſenſibꝰ remotiſſima. ⁊ qꝛ a noſtris ſenſibus ē remotiſſima. iō nullus ꝯ debʒ ipam ingrere. qꝛ in hac vitᵃ nō poſſumus ꝑuenire. Et ideo in nr̄e intelligentie inſufficientia ſmo de ꝑdeſtinatione claudendus ē. vt obſtruaꝛ omne os ⁊ ſubditus fiat oīs mūdus deo. cuius iudicia nō ſunt ſcrutabilia. ſʒ foꝛmidoloſo ſilentio veneranda.

Onſeq̄nter q̄ʒtū ad ſʒ articulū q̄riꝛ ſo de in terminabilitate diuie cognitionis. ⁊ circa hoc q̄r̄ duo. Primo qꝛ dubium hʒ ꝑ ꝯparatōem ad ꝯplexa. queriꝛ vtrum deꝰ cognoſcat res per modū ꝯplexiōis. Scdo queriꝛ vtꝝ enūtiabilia ſiue q̄ deus ſemel cognoſcit. ſemꝑ cognoſcat

Uod aūt cognoſcat deꝰ per moduʒ ꝯplexionis oſtendiꝛ ſic. Eandē rem q̄ʒ cognoſcit ſenſus cognoſcit intellectus. ſʒ ſenſus per modū incōplexionis: itellectus vero ꝑ modum ꝯplexiōis. ſʒ itellectꝰ ē potētioꝛ in cognoſcēdo q̄ʒ ſenſus. ḡ cognoſcere ꝑ modū ꝯplexionis ē potentie. ſed oē tale eſt deo attribuendū. ḡ. ⁊c. Itē differenť ſignificatur res ꝑ vocē incōplexā ⁊ per ꝯplexionē. qꝛ ꝑ vocem incōplexā q̄ʒtum ad eſſe ſimplr̄. ꝑ ꝯiunctōem ſiue ꝯplexioneʒ q̄ʒtum ad eſſe tale vel tale. ſed deꝰ non tm̄ cognoſcit res q̄ʒtum ad eſſe ſimplr̄. ſed etiā q̄ʒtum ad eſſe tale vel tale. ſed deꝰ ḡ cognoſcit ſm ꝯplexionē. Itē oꝛdo vnius rei ad alteram cui ꝯiungiꝛ in re facit ꝯpoſitōem in cognitōe vel in ſmone ꝯplexionē. ſed deꝰ non tm̄ itelligit in ſe rē ipam ſʒ etiā in oꝛdine ad aliā rē cui vniꝛ. ḡ nō ſolū ꝑ modū ſimplicis ſʒ ꝯpoſitiōis. Itē deꝰ intelligit noſtrū itelligere ⁊ nr̄m dicē. ſʒ nos itelligimꝰ ⁊ dicimꝰ rē ꝑ modū ꝯplexionis. ḡ deus hoc mō itelligit. Sʒ ꝯ. Diony. de di. no. Cognoſcit dꝰ oīa. imaterialr̄ materialia: ipartite ꝑtita. vniformiť multa: imutabilr̄ mutabilia. Si ḡ ꝑtita cognoſcit ipartite. ḡ ꝯpoſita ꝑ modū ſimplicē. ſʒ modꝰ ſimplicis ⁊ ꝯplexionis opponunꝛ. ḡ nō cognoſcit ꝑ modū complexiōis.

Itē cū intellectꝰ cognoſcit ꝑ modū ꝯplexiōis. aut modꝰ ille ē in re. aut in intellectu. Nō in re. qꝛ cū ſenſus apꝑhēdit eandē rem apꝑhenderet eā per modū ꝯplexionis. eſt ḡ in intellectu. ſed omnis talis intellectus in q̄ eſt ꝯplexio realiter eſt ꝯplexus ⁊ ꝯpoſitus. ſed diuinus intellectus nō eſt huius. ḡ. ⁊c.

Itē ſi cognoſcit res per modū ꝯplexionis. ḡ cum modus diuine cognitionis ſit de

coeternus. ab eterno cognouit per modum complexionis. ergo complexio fuit ab eterno. sed multa intellexit. ergo multe sunt complexiones. ab eterno. ergo vere vel false. Si vere. ergo plura sunt vera ab eterno. Si false ergo plura sunt falsa ab eterno. Item si cognoscit per modum complexionis cum eadem res modo vere significet sub ratione futuritionis. modo sub ratione preteritionis modo sub ratione presentis. ergo his omnibus modis deus cognoscit. Sed contra. omnia cognoscit vt presentia. vnde ij. Pe. vlt. vnus dies apud deum sicut mille anni. etc. ergo non cognoscit omnibus his modis

R. dicendum quod cognoscere res per modum complexionis potest intelligi tripliciter. Aut enim modus complexionis cadit circa rem et sic est sensus. deus cognoscit res existere vel se habere per modum complexionis siue compositionis. et hoc est verum cognoscit enim res esse sicut sunt. Alio modo vt modus complexionis cadat circa rem vt est expressa per intellectum nostrum. et tunc est sensus quod deus cognoscit res non tantum vt sunt. sed etiam inquantum intellectus exprimit. Cognoscit enim res et voces siue intellectus illas significantes: et hoc verum est. Tertio modo potest intelligi vt modus complexionis cadit circa intellectum diuinum. et hoc modo falsum est. hoc enim spectat ad intellectum qui intelligit multa et per multa quod oportet complecti. deus autem multa intelligit vno. et ita simplici modo. nec magis est simplex intellectus eius intelligendo vnum quam multa. vnde intelliget multa per modum complexionis. nec est omnino virtutis. nec omnino imperfectionis. et ideo non ponitur nec in cognitione infima vt sensitiua nec in cognitione suprema vt in diuina. Et fortassis non etiam est in cognitione suprema ipsius anime que dicitur intellectiua. prout est in suo summo. cognoscit enim per modum simplicis aspectus. Rationes probantes quod cognoscit per modum complexionis procedunt secundum primam et secundam viam. et ideo verum concludunt preter primum. ad quod iam solutum est. Ad illud quod obijcitur. quod complexio venit ab intellectu. dicendum quod complexio potest dupliciter comparari ad intellectum. aut sicut ad causam. aut sicut ad subiectum. Sicut ad subiectum in quo et quem informat et denominat sic comparatur ad intellectum humanum a quo est complexio qui etiam complectitur. Sicut ad causam. sic comparatur ad intellectum diuinum. nam intellectus diuinus cognoscit complexionem non circa se. sed circa nostrum: intelligere. quoniam complexio non est ab intellectu nostro nisi cooperante diuino in intelligendo. Ad illud. quod obijcitur. quod si cognoscit res per modum complexionis. quod tunc complexiones sunt eterne dicendum. quod ex primo vel secundo sensu non sequitur quod complexiones sint eterne. quia non est complexio circa deum. sed bene sequitur quod veritas significata per aliquam complexionem est eterna sic veritas huius. mundum esse futurum tamen propositio et complexio est ab intellectu nostro intelligente illam veritatem eternam. vnde sicut vox temporalis significat rem eternam. vt hoc nomen deus. non tamen sequitur. quod sit eterna sic multa enuntiabilia significant veritatem eternam. nec tamen sunt eterna.

Ad illud. quod obijcitur. quod tunc cognoscit res sub ratione futuritionis et preteritionis. dicendum. sicut tactum est quod modus diuine cognitionis potest accipi secundum se. vel a parte cogniti. Si a parte cogniti sic. dicendum. quod omnino cognoscit rem sicut est et ita mutabiliter esse et ita composito modo esse sicut est. et sic de omnibus et sic cognoscit rem preteritam esse preteritam. et futuram esse futuram. et non preteritam esse presentem potest iterum accipi a parte sui. et sic cum cognitio dei sit omnino simplex. omnino presens. omnia cognoscit per modum simplicis et per modum presentialitatis. vnde quod dicitur omnia sunt presentia sunt apud deum. hoc dictum est quantum ad cognitionem in qua nulla cadit successio. ideo nec nouum: nec vetus: nec preteritum: nec futurum. In actu autem cognitionis angelice et humane cadit successio. et ideo preteritum et futurum. Et propterea non ita dicuntur omnia presentia anime cognoscenti sicut deo. Et hoc manifestum est quia nunc eternitatis quod est semper presens complectitur omnia temporalia. et ideo patet quomodo sit intelligendum.

Secundo queritur vtrum enuntiabilia siue complexa que semel deus cognoscit semper cognoscat. vel sciat. Et quod sic videtur quia deus non cognoscit enuntiabile nisi ratione veritatis. sed veritas enuntiabilis que semel fuit semper fuit et est. et erit. ergo enuntiabile quod semel cognouit semper cognouit probatio medie. Omnis veritas complexi fundatur super rem incomplexam. sed eadem res primo est futura: postea presens: deinde preterita. et vna eadem. ergo vna et eadem veritas est in ea. secundum omnes hos modos. sed necesse est. quod sit semper sub aliquo horum modorum. ergo. etc. Item hoc ipsum videtur alia ratione. quia quecunque scit deus. scit immutabiliter. alioquin cum scire dei sit suum esse si mutaretur suum scire. et esse. quod

eſt impoſſibile.ſed oē ꝙ hꝫ imutabilitatē hꝫ
ſempiternitatē.q: ſi deſinit mutaꝛ.ḡ ꝙ deuſ
ſemel cognoſcit ſemꝑ cognouit. Item ꝙ
ſcriptū eſt in illo.li.deleri nō pōt.ſed deꝰ co
gnoſcit nō aſpiciēdo extra.ſed legendo in li.
ſue pſcie ergo ꝙ ſemel cognouit ſemꝑ co
gnoſcit.ꝑma patet.queriꝛ ſuꝑ illō exo.xxxij
Aut dele me de li.tuo.⁊c.glō.ſecurus hoc
dicit q: nō delebiꝛ.⁊ idem dicit ſr̃ ꝑs. Itē
ꝙ deſinit vel ꝑditur aliquo deſinēte.de ne-
ceſſitate pēdet ex illo.ſed diuina cognitō nō
pendet ex veritate creata.ḡ q̃zuis enūtiabi
le deſinat eſſe verū.tñ deus nō deſinit illud
ſcire ⁊ ſi hoc.ḡ ꝙ ſemel ſcit ⁊ ſemꝑ. Sꝫ cō-
tra ſicut pſcire ſe hꝫ reſpectu futuri vt futu-
rum eſt.ſic ſcire reſpectu veri.ſi eniꝫ actu ſci
tur.actu eſt verū.ſed ſicut dicit magr̃.deꝰ de
ſinit rē preſcire.cū reſ de futuro fit pſens.er
go ſilr̃ deſinit ſciꝛ cū de uero fit falſū. Itē
ſicut diuina acceptatio reſpicit bonitatē.ita vi
ſio veritatē.ſed deꝰ deſinit hoīeꝫ acceptaꝛ
cū ꝑdit bonitatem.ḡ deſinit rem cogitare.ſi
ue enūtiabile cū ꝑdit veritatē. Itē hoc ipꝫ oñ
diꝛ ꝑ ipoſſibile q: ſi ꝙcūqꝫ enūtiabile ſciuit
mō ſcit.⁊ ſciuit xp̄m eē moriturū.ḡ ⁊ mō ſcit.
ſed qcqd ſciꝛ eſt verū.ergo xp̄m eē moriturū
eſt verū.ꝙ eſt ꝯ fidem. Iteꝫ ſi qcqd ſciuit
mō ſcit.ſed aliqñ ſciuit te nō eſſe cū non eraſ
ergo ſcit te non eē.⁊ ſcit de te eſſe.q: veruꝫ
eſt ergo ſimul ſcit duo ꝯdictorie oppoſita.ḡ
duo ꝯdictorie oppoſita ſimul ſunt vera qđ
eſt falſuꝫ ⁊ ipoſſibile. R.dđ.ꝙ ſcire dr̃ du
plr̃.vno mō ꝓut reflectiꝛ in ſe.⁊ ſic eſt ſenſꝰ
iſte ſcit hoc.i.hꝫ cognitionem de hoc.⁊ hoc
mō.dđ.ꝙ ſcire nihil ꝯnotat a ꝑte ſciti actua
le.nec veritatē.nec pñtiam.deus eni de om
ni enuntiatiōe hꝫ ꝑfectam cognitionē.vtrū
ſit enūtiatio ꝑfecta ⁊ ꝯgrua.vtrū vera.⁊ ce-
tera ſilia. Alio mō ſcire dr̃ ſm ꝙ eſt verbuꝫ
ꝑ hereticum ⁊ tranſit in actū extra.⁊ ſic cō-
notat veritatē in obiecto. Tunc enim ſcire
aliqđ enūtiabile idē ē ꝙ ſcire ipm eſſe verū.
vñ ſcio te ſedere.hoc eſt dr̃e.non tm̄ habeo
cognitōem de hoc.ſed etiā cognoſco ipſum
eſſe verū. Primo mō ſcire importat diuinū
intelligere. Scđo modo intelligere cū aſſen
ſu. Si ḡ ſciꝛ accipiaꝛ ꝑmo mō.ſic dico.ꝙ qc
qd ē.⁊ oē enūtiabile ⁊ oē ꝙ ſciuit adhuc ſcit
⁊ hꝫ cognitōꝫ de illo.q: de oi eo ꝙ ē ⁊ ꝙ pt
eſſe hꝫ cognitōem.nec ſequitur.ſcit hoc.ergo
eſt verū.imo eſt ibi ꝯñs. Si aūt accipiaꝛ ſciꝛ.
2o modo ꝓut ꝯnotat veritatē circa enūtia-
bile.ſic fuerunt q dicerēt ꝙ deſinit aliqnod
enūtiabile ſcire.q: poſuerūt ꝙ enūtiabile ꝙ
eſt verū.poteſt eē falſum. Alij dixerūt ꝯ-
rium.q: poſuerūt ꝙ enūtiabile ꝙ ſemel eſt
verū ſemꝑ eſt verū.⁊ ita ſemꝑ ſcitur. Et vt
melius pateat vidēda ē ſua poſitio ⁊ rō poſi
tōis. Fuerunt q dixerunt.ꝙ albꝰ alba albū
cū ſint tres voces ⁊ tres hēant modos ſigni
ficandi.tñ q: eandē ſignificatōnem iportant
ſunt vnū nomē.per hūc modum dixerūt qđ
vnitas enūtiabilis accipienda eſt nō ex ꝑte
vocis vel modi ſignificādi.ſed rei ſignificare
ſed vna res eſt q̄ primo ē futura.deinde p-
ſens.tertio pterita.ergo enūtiare rem hanc
ꝑmo eſſe futurā.deinde pñtem tertio pteri
tam nō faciet diuerſitatem enuntiabiliū.ſed
vocū. Rurſus cū idem tp̄s ſit ꝑmo futuruꝫ.
deīn pſens.tertio pteritum tp̄s.ſ.ꝙ ē mēſu-
ra rei ꝙ ſignificatur ꝑ orōnem.q̃zuis eē fuiſ
ſe vel fore.ꝯſignificent tria tp̄a rōne ꝯſigni
ficati nō diuerſificāt enuntiabile.ſed variaꝛ
ſolum a ꝑte tp̄is ſignificati.vñ ſi dicā ſemel.
ſor.currit hodie ⁊ cras dicā cucurrit. Cuꝫ hoc
verbū det intellige aliud tp̄s.⁊ ita aliā actio
nem enūtiabile tñ eſt ideꝫ.q̃ztumcūcūqꝫ mu
tata ſignificatione.⁊ q: retenta eadē ſignifi-
catōe enūtiabile ſemꝑ eſt verū.⁊ nō eſt ideꝫ
nihil cū eadem ſignificatio retineꝛ.iō dixerūt
ꝙ illud ꝙ ſemel eſt verū ſemꝑ eſt verū. Et iō
cum deus nihil obliuiſcaꝛ.dñt ꝙ oē enun-
tiabile ꝙ ſciuit ſcit. Et hnt illi rōi.oē enū
tiabile.ꝙ ſciuit ſcit.ſꝫ ſciuit te naſciturū.vel
te eſſe.ḡ.⁊c.nō dꝫ inferri ſic.ḡ ſcit te eſſe.ſꝫ
ſcit te fuiſſe. Aliter eſt ibi figura dictionis.
q: ꝓceditur ab idētitate in modo ſignifican
di.ad idētitatem rei.⁊ hoc modo ſoluit ma-
giſter.⁊ iſta fuit opinio nomīalium.qui dicti
ſunt noīales q: fundabant rōnem ⁊ poſitōeꝫ
ſuā ſuꝑ noīs vnitatē.ſed iſta poſitō fuit ꝯtra
ph̄m q dicit in pdicamentis ꝙ eadeꝫ oratio
ꝑmo eſt vera poſtea falſa.fuit etiaꝫ ꝯ cōem
poſitōem.fuit etiam ꝯ veritatē. Et rō huiꝰ
eſt.q: nec bonum fundamentū hēnt.nec bo
nam adaptationem. Primo enim ſi queraꝛ
vtrum albus alba albū ſint tria nomina.re
ſpondendū ē.ꝙ aut loqueriſ gramatice.aut
logice.ſi gramatice.cū gramaticus ꝯſideret
impoſitōem noīs.⁊ modū pncipalem ſigni-

ficandi sbam cū qualitate sic dicet vnū nomen eē. Si logyce. cū logyc⁹ ꝯsideret nomē inquantum est vox expssiua. vñ diffinit nomē ⁊ verbū. ⁊ orōnem. p vocē tanq̄ꝫ p genus ⁊ multiplicato supiori necesse est multiplicari inferius. si sunt multe voces significatiue sūt de necessitate multa noīa. ⁊ iō pꝫ ꝙ male accipiebāt nois vnitatem. Hꝫ ꝙ ꝯgruit ad ꝓpositū. Mala etiā fuit adaptatio q: enūtiabile nō significat rē. sed modū se habēdi. ⁊ cum p verbū pñtis pteriti ⁊ futuri significatur res alio mō se hr̄e. patet de necessitate. ꝙ aliud enūtiabile est te esse nasciturū ⁊ te esse natū. Rursus deficiebant in vltimo. q: sicut hō nō significat istum hoiem vel illum. sic verbū pñtis tpis. nō significat pñs illud. vel illud. sed pñs in cōi siue nō copulat vel ꝯsignificat. Et inde est ꝙ sicut hō non hꝫ aliq̄ꝫ aliā significatōem. nec est aliud nomen. nec equiuocū si mō suppōat p Petro mō p Paulo. sic nec verbū pñtis tpis siue ꝓnuncietur hodie. siue cras nō hꝫ aliam significatōem. ⁊ iō nō facit aliud enūtiabile. Et ppterea pꝫ ꝙ quocūqꝫ tpe ꝓferat te eē nasciturū. ꝙ idē est enūtiabile ꝙ prius fuit verum mō falsū. Scōm igit ꝙ scire ꝯnotat veritatē circa enūtiabile scitū. illud quidē scit ⁊ mō nō scit nulla facta mutatione in dei scia. sed solū in ꝯnotatū. Cōcedendū igit ꝙ in scōa acceptōe. nō oē ꝙ scit sp scit. Ad illud. q̄ ꝙ obijcit. ꝙ veritas ē vna in pñti pterito ⁊ futuro. dō. ꝙ q̄uis sit reducibilis ad vnā rei veritatē. sicut accidens ad sbāꝫ ⁊ modus eēndi ad entitatē. tñ cum modus eēndi hēat suā veritatem. ⁊ tres sunt modi eēndi iō tres sunt veritates. Ad illud ꝙ obijcit de indelebitate ⁊ imutabilitate ⁊ independētia. dō. ꝙ iā solutū est. q: nulla fit trāsmutatio in dei cognitiōe. nec desinit scire enuntiabile pp mutatōeꝫ in se. sed in ꝯnotato.

In parte ista sunt dubitatiōes circa lrām. ⁊ pmo de hoc ꝙ dicit magr̄. Opinati tñ sunt qdā deum iō eligit se iacob. q: talem esse psciuit ⁊c. vr̄ qꝫ ista positio non sit opinio. sed heresis māifesta. q: qui hoc ponit. ponit grāꝫ homini nō gratis. sed ex meritis dari a deo. Et iste est error pessimus. s. error pelagij. R. dō. ꝙ iō potest dicere cām meritoriā vel rōnem congruitatis. Si dicat cām meritoriam. sic quānis pma fronte nō dicat errorem. tñ ad ipsam sequitur error. Si vero dicat rōem congruitatis sic non dicit errorem. sed tñ teme ritatem q̄dam hꝫ. q: de occulto dei profundo nititur reddere rōem. Et iō vtroqꝫ mō erat digna retractatione. Itē querit de illo verbo apli ꝙ dicit Aug. reliquie p electōem gr̄e salue fient. In qua habitudine cōstruatur ille genitiuus. q: grā nec vr̄ eligēs nec electa. Et iterum grā est solū ex tpe. q̄. ⁊ electio. R. dō. ꝙ si intelligat de electōne tpali. tunc electio gr̄e dr̄. q: fit per grām. Si aūt de eterna. sic dr̄ electio non vt grā dicat habitum. sed vt ꝯstruatur sicut genitiu⁹ ex ui declarationis essentie. vñ dicitur electio gr̄e. i. gratuita. que merita non ꝯsiderat. Et si obijcitur. ꝙ vnus genitiuus nō ꝯstruitur ex illa vi. dō. ꝙ verū est nisi hēat virtutē duorū. vñ bñ dicitur. vir sanguinis ⁊ hō auctoritatis. Silr̄ electio gratie dicitur. i. gratuite bonitatis. Item queritur de hoc ꝙ dicit quod precedit aliquid in peccatoribus quo digni efficiantur iustificatione. videtur enim falsum dicere. quia peccator ante iustificationem manet in peccato. Et quandiu ē in peccato est indignus pane quo vescitur. sicut dicit auctoritas. ⁊ etiam ipa vita vtputa dei inimicus. ergo. ⁊c. R. dicendum. quod aut verbum illud Aug. retractatum est. ⁊ retractatum intelligitur impfata retractatione. que ponitur precedenti caplō. Aut dignitas ibi tantum valet quantū cōgruitas solum. ⁊ multe possunt eē congruitates in peccatoribus ad gratiam gratuꝫ facientē per multiplicem gratiam gratis datam. Itē queritur de hoc quod dic magister. quod de⁹ prescire futura desinit cum futura esse desinunt. videtur enim falsū dicere. quia prescientia dicit quid eternum. sꝫ nullum eternum desinit esse. ergo nec presciens desinit prescire. Item Ricardus dicit. quia quattuor sunt cōbinatōnes quia quoddam est quod habet principium ⁊ finem. quoddam quod caret principio ⁊ fine. quoddam quod habet principium. sed non finem vt anima. quantum. s. quod habeat finem ⁊ non principium est impossibile. Qđ enim caret principio non habet esse aliunde. quod autem tale est. seipo ē. ergo est oio.

imutabile.ḡ non pōt desinere. Si ḡ prescire caret principio: necesse ē ꝙ careat fine.

Rñ. dō. ꝙ absq̄z dubio magr̄ bñ dicit ꝙ dˢ desinit aliqua prescire cū fiunt pñtia. Si enim presciebanť q: futura: ⁊ iam desinunt eē futura. cōstans ē ꝙ desinunt ꝑsciri non rōne eius ꝙ est scire. sed rōne ꝑpositionis.

Ad illud ḡ qd̄ obijcitur de eterno. dō. ꝙ aliquod nomē importat pure eternuz. aliqd̄ nomen importat eternuz ꝯnotādo tēpale ħ nomē deus pure eternum iportat. ſ3 ħ vocabulum ꝑscire. dicit eternum ꝯnotādo tēpale Scd̄m ħ notandum qd̄ quedam ꝯnotāt tēporale: vt ens in actu: ⁊ q: tale tpale eē pōt ⁊ desinere pōt: iō tales actus circa deum dicunť hr̄e initium ⁊ terminum. vtputa si dicatur dˢ ꝯseruat hāc rē. ꝯseruare dicit diuinā essentiā ꝯnotādo effectum. iō incipit ⁊ desinit ꝯseruare. Quedā ꝯnotant tpale vt non ens q actu. ens tamē in potētia siue futurum. Et quoniam tēporale nō pōt incipē eē non ens siue eē futurum ante q̄z sit: sed pōt desinere eē non ens cū incipit eē ens. desinē eē futurum cum incipit eē pñs: Hinc ē ꝙ ꝑscia dei respectu creati dr̄ desinere: sed nunq̄z incipere Et desinit rōne tpalis non desinentis sed incipiētis. Et ex hoc p3 illud Ricardi. q: cū dˢ desinit ꝑscire. non significať ꝙ aliquod ens desinat: sed solū ꝙ aliquid incipiat ⁊ sic p3 illud.

Distinctio. xxxxij.

Hunc de oipotētia dei agēdum ē. Supra egit magr̄ de scia diuina. Hic agit de potētia. Et q: potentiam tripl'r contingit ꝯsiderare. ſ. q̄ztum ad qdditatem possibilium: ⁊ q̄ztum ad q̄ztitatē. ⁊ q̄ztum ad modum operandi. Jō ħ pars tres ꝯtinet partes. siue tres distictiones. Jn prima determinat magr̄ de potētia in comparatione ad possibilia que pōt Jn scd̄a deteriat de potētia q̄ztum ad q̄ztitatem: ondens eius immēsitatem. ifra. d̄. xliij.

Quidā tñ de suo sensu gloriantes. Jn tertia deteriat de ipsa q̄ztum ad modum. ibi. d̄. xliiij. Nunc illud restat discutiēdum. vtrum melius ⁊c̄. Prima pars que ꝯtinet pñtem distinctionem habet. iiij. partes. Jn pria magister ondit ꝙ dˢi potētia ē oipotentia: q: est respectu oīum possibilium q̄ posse potentie ē. Jn scd̄a remouet illa possibilia que posse non ē potentie ibi. scd̄o caplo. Sed q̄ritur quō oīa posse dicať. Jn tertia ponit signa q̄ attestanť diuine potētie ibi. Sic diligēter cōsiderātibus oipotētia eiꝰ ⁊c̄. Jn quarta magister alias rōnes oipotētie docet ad ꝑdcām reducere ibi. Ex qbusdam tamē auctoritatibus tradiť iō ⁊c̄. Et ibi ꝑmo ponit auctoritates. deide docet eas exponē. ⁊ hoc ibi. Sed ad ħ pōt dici ꝙ Aug. ⁊c̄.

D intelligētiā hiꝰ dis. quattuor q̄rūtur. Primo queritur vtrū dˢ possit aliqd aliud a se. Scd̄o dato ꝙ possit. queriť vtrū possit in eē. qd̄ alij agenti ē possibile. Tertio vtrū diña potētia se extēdat ad oē illud ꝙ alij agēti ē possibile.

Quarto queritur vtrum possibile dicat aliqd simpl'r ſm cās supiores siue potētiam diuinam vel ſm inferiores siue potentiam creatam.

Uod aūt dˢ nō possit aliud a se ostēdiť sic. Ois potētia q̄ agit i aliud a sb̄a in q̄ ē: vel cꝰ ē egrediť ab illa sb̄a potētia. n. ñ opať nisi vbi ē. si ḡ sb̄a diā opať ꝑ suā potētiā i aliqd aliud a se. potētia eiꝰ icepit eē: vel fieri i aliud. ḡ egrediť a sb̄a: ſ3 ois potētia q̄ egrediť elōgať a sb̄a. ⁊ ois talis distat a sb̄a: ⁊ ois potētia distans a sb̄a repugn̄t simplicitati. cū ḡ ħ sit ipossibile in deo. vr̄ ꝙ dˢ nō agat i aliud a se. Jtē ois potētia cuius opꝰ est i aliud. h3 depēdētiā ab illo. Probatio: opus eni ꝙ trāsit in mām subiectā: aliq̄ mō pēdet ex illa: sed potētia pēdet ex eodē ex q̄ pēdet actꝰ: q: ꝑficiť ꝑ actū. ḡ si potentia diā ē i aliō h3 dpēdētiā. Jt' ois potētia q̄ ē i aliqd ꝙ ñ sꝑ ē ꝯiūctū suo actui: h3 idigētiā: ñ ei3 ē ꝑfcā nisi qñ agit: ⁊ ñ agit: nisi cū obcm ē pñs. ḡ qñ ñ ē sꝑ pñs ē icōpleta. ħ āt repugnat potētie die. ḡ ⁊c̄. Jt' i dō idē ē posse ⁊ eē: ſ3 dˢ ñ ē aliō a se. ḡ ñ pt i aliud a se. Si tu dicas ꝙ potētia ꝯnotat: ſ3 ñ eēntia. ꝯ. dˢ pōt aliqd facē: ꝙ nec ē: nec fuit: nec erit. ḡ nihil cōnotat. Si tu dicas ꝙ ꝯnotat ꝙ ē i potētia: ſ3 potētia dˢi ñ ē aliō q̄z dˢ: ⁊ ꝙ ē i dō. ḡ ⁊ nihil aliō ꝯnotat. S3 ꝯ. bonū ē diffusiuū sui. sed diffusio ƀ3 ꝙ hiꝰ ē i aliō. ḡ bonū ƀ3 ꝙ bonuz pt i aliō. aut ḡ ƀ3 potētiā suā: aut alienā. si ƀ3 alienā: ḡ ñ ē ꝑfcē bonū. cū ñ hēat actū boni ꝑ se. si ꝑ potētiā suā. ḡ bonū ƀ3 ꝙ bonuz potest i aliud sed deus ē summe bonus. ergo ⁊c̄.

Jtem omnis perfectio creature est in hoc

ꝙ possit aliud a se ꝓducere. Si ergo oē qđ
ꝑfectionis est deo ē attribuendū. potētia ꝓ-
ducendi aliud ē deo attribuendo. Itez si
nihil aliud a se pōt. ergo nulli alij a se ꝑest. ğ
nec aliqđ deo subest. ğ a nullo ēst colendus
a nullo ē adorādus ⁊ nihil oīo ab ipo ē que
rendum. ꝙ ē sūmum incōueniēs. ꝭm omēs.
Itē si nihil pōt in aliud. ğ nihil est ad ipz
neqȝ ꝓpter ipm. sed bonitas ē in reb⁹ ⁊ or-
do ꝑ relatōem ipoꝝ ad sūmum bonū a quo
est oē bonum. ğ ꝭm hec nulla res ē bona ne
qȝ ordinata in vniuerso. hoc aūt est sūmuz in
cōueniens. ğ necesse ē ponere ꝙ possit ī ali
ud a se. ꝑma ꝯsequētia ē manifesta. Ad illđ
enim solū stat vltima resolutio in redeūdo ī
quo est ꝑma origo in exeūdo vt manifestuz
est. ℞. ad hoc intelligendū notandū ē ꝙ
posse aliud siue ī aliud a se. hoc ē duplr. aut
in aliud sicut indistinctū ꝭm eēntiaz: ⁊ remo
tum ꝭm distantiā sicut vnū ꝯ̃rium agit ī ali-
ud. qꝛ impossibile ē duo ꝯ̃ria esse in eodem
sƀo. ⁊ hoc mō posse in aliud est ꝑ egressum
potentie a sƀa. ⁊ iō est ibi elongatio ⁊ distan
tia. Et qꝛ elōgatur a sua sƀa. ideo pendet a
sƀa inqȝ agit. ⁊ iō est ibi dependētia. Et qa
distantia ⁊ dependētia. iō imperfectō ⁊ indi-
gentia. hoc mō posse in aliud. deo nō ꝯpe-
tit ꝓpter tres ꝯditōes ꝑdictas sicut ostensuz
est. qꝛ repugnāt diuine potētie. q̄ sunt distā-
tia. dependetia. ⁊ indigētia. Alio mō pos
se in aliud dr̃ sicut indiuisuz ꝭm formā ⁊ eēn
tiam. non tñ remotū ꝭm aliqȝ distantiā. qꝛ di
uina eēntia dū operaṫ ītime est in illo. ⁊ hoc
mō nec ponit distantiā. nec dependētiā. nec
indigentiā. Cū enim diuina eēntia sit omni
ꝑfectione ꝑfecta. ⁊ potētia eius sit oīmoda ī
diuisiōe indiuisa. a nullo alio idiget. hoc igi
tur mō ponendum ꝙ deus pōt in aliud a se
siue aliud a se. Ex his pꝫ ꝑmo obiectū. Qđ
eni obicit ꝙ potētia q̄ est ī aliud egrediṫ ab
agēte in passū. dđ. ꝙ hoc veꝝ est vbi agēs
in aliud nō est in illo ꝭm veritatē. vbi aūt ē
omio nulla necessitas ē egrediendi. Ad
illud. ꝙ obijciṫ. ꝙ potētia q̄ est in aliud pen
det ex illo. dđ. ꝙ ħ veꝝ est de illo cui⁹ actus
ē in aliud. tanqȝ insustētās. diuīa aūt poten-
tia nō indiget alio sustentāte. ꝙ pꝫ qꝛ nō indi
get subiecta mā. sꝫ facit ex nihilo. Et rō hu-
ius ē qꝛ cū potētia sit oīo idifferēs ab essen
tia ⁊ actu. sic eēntia nō indiget sƀstentāte sic

nec potētia. Ad illud. ꝙ obijciṫ. ꝙ poten
tia q̄ est in aliud hꝫ ꝑfectōis idigentiā. dđ. ꝙ
potētia agēs in aliud ē duplex. qdā q̄ est su⁹
act⁹. ⁊ talis nihil plus hꝫ qñ agit in aliud qȝ
qñ nō agit. ⁊ hoc nullo mō indiget ⁊ talis ē
potētia diuina ꝓpter sūmā simplicitatē. alia
est potētia agēs in aliud ꝑ actū a se differen
tē. ⁊ talꝭ plus hꝫ qñ agit qȝ qñ nō agit. ⁊ talis
est q̄ hꝫ indigētiā aliq̄ mō vt potētia creata.
nō sic est de diuina potētia. ⁊ iō qȝuis sit in
aliud ꝙ nō semꝑ est pñs. ꝑꝑ hoc tñ nec indi
gēs ē nec in ꝯpleta. Ad vltimū. dđ. ꝙ po
tētia ꝯnotat possibile. ⁊ possibile ampliaṫ
ad ens ⁊ ad nō ens. ⁊ sicut ampliaṫ possibi-
le. ita ⁊ diuersitas ꝯnotari. Et iō nō tm̃ dr̃
posse in aliud qꝛ pōt in aliud ꝙ ē. sꝫ qꝛ pōt ī
aliud ꝙ pōt esse. deus autem a se nō potest
esse aliud. ideo patet illud.

Cđo q̄ritur vtrū deus possit in oē
aliud in ꝙ pōt oē agens creatū. Et
ꝙ sic. vr̃. Qui eni oē dicit nihil exci
pit. sed nō tm̃ dicimus ⁊ credimus deū potē
tem. sed deū oīpotentē. ğ. ⁊c. Itē qꝛ de⁹ ē
omnisciēs. iō scit oīa qcūqȝ scit alius sciēs. si
eni aliqs sciret aliqđ ꝙ nō sciret de⁹ nō dr̃e
tur oīsciens. ğ pari rōe nō diceref oꝑs. nisi
possit oē ꝙ pōt oīs alius. Itē de⁹ non dr̃
oīuolens qꝛ nō vult oīa q̄ alij volunt. ğ pa-
ri rōne si nō posset oīa q̄ alij possunt nō eēt
oꝑs. Item oē esse ē a ꝑmo eē. ğ oē posse
est a ꝑmo posse. ğ oīs potentia pōt qcqđ pt
ꝑꝑ diuinā potentiā. sꝫ ꝑꝑ ꝙ vnūqꝙqȝ ⁊ illud
magis. ğ. ⁊c. Sꝫ ꝯ̃. aliq̄ creatura pōt oīa
recipere corporaliṫ vt mā. aliqua pōt oīa re
cipere spūaliter vt aīa. sed de⁹ nihil pōt reci
pere. ğ non pōt omne ꝙ pōt aliđ a se. Si di
cas ꝙ nō ē potētie sꝫ ipotentie. ꝯ̃. nulla ipo-
tentia ē a deo siue a potētia diuina. ğ ꝭꝫ hoc
potētia materie siue aīe nō eēt a deo. Itē
hō pōt pati miseriā sine sustinere penā. deus
nō pōt pati. ğ. ⁊c. Si dicas ꝙ illud ē impo-
tētie. ꝯ̃. nullū op⁹ virtutis ē impotētie. sꝫ su-
stinē ē op⁹ fortitudinis q̄ ꝓprijssime ē virtus
ğ. ⁊c. Itē hō pōt peccare. deus nō pōt. ğ
⁊c. ꝙ si pōt peccare. pōt eē mal⁹. ꝙ ē incōue
niēs. Si dicas ꝙ hoc posse nō est potentie.
ꝯ̃. Aug. de ci. dei. melior ē nā que pōt pec-
care qȝ que nō pōt peccare. ğ posse peccare
spectat ad nobilitatem ⁊ perfectōez nē. ğ nō
dicit impotentiā. Item hō pōt currere ⁊

comederꝫ. deꝰ hoc nō pōt. ergo. ⁊c. Si dicas
ꝙ hoc est ipotentie. ꝯ. omē illud ꝙ dicit posi
tionem est a potētia q̄ vere ē potētia. ſꝫ cur-
rere ⁊ comedere nō dn̄t actꝰ p̄uatōis ſꝫ posi
tiōis. g̊ sūt a potētia. inq̄ꝫtū potēs ē nō inq̄ꝫ
tuꝫ ipotēs. g̊ manifestū ē. ⁊c. R̷. dō. ꝙ sic
dicit ph̄s in ph̄ia p̄ma. q̄dā sūt q̄ dn̄t poten
tiā q̄ꝫtū ad modū dicēdi. dn̄t tn̄ ipotentiā a
p̄te rei vt posse mori posse corrūpi. pp̄ hoc i
telligēdū ꝙ q̄dā sūt q̄ posse ē potētie simpl'r
⁊ p̱fecte vt posse intelligē̄. diligere. ⁊ op̱ari.
Quedā sūt q̄ posse ē potētie tn̄ iperfecte vt
currere ⁊ ambulare. Jsti eni. actus dn̄t siml'
actōeꝫ ⁊ passionē siue defectū i agēte. Que-
dā q̄ posse simpl'r est ipotētie. vt p̄uatōes vt
posse peccare. posse deficē̄ loquēdo de his
rōne p̄uationis. Scōm ꝰ intelligendū ꝙ cū
potētia dei sit potētia p̱fectissima. illa p̄t deꝰ
in se ⁊ p̱ se q̄ sunt potētie simpl'r. vt itelligē̄ ⁊
op̱ari. Jlla vero q̄ sūt imp̱fecte potentie. pōt
q̄dē nō in se. ſꝫ p̱ se. p̱ se pōt ex hoc ꝙ ē ibi p̱
fectōis ⁊ potētie. in se nō pōt: pp̄ illud ꝙ est
ibi ipotentie ⁊ iperfectōis. q̄ in eo nō cadunt
Jlla aūt que sūt simpl'r ipotentie. nec pōt in
se. nec pōt p̱ se in se. nō pōt q: iperfectō in eo
nō cadit. p̱ se non pōt. q: nihil ē a deo ꝙ nō
sit a deo p̱ se ⁊ imediate. hoc aūt ꝙ est defec-
tus nō pōt eē in deo. nec a deo q: deꝰ nō de
ficit i eēndo nec in agēdo. Si g̊ querat vtrū
deꝰ possit oē ꝙ pōt aliud agēs. R̷n̄dendū ē
n̄ simpl'r. ſꝫ cū d̄terminatōe ꝙ p̄t oē ꝙ posse ē
potentie. Et in se pōt oē ꝙ est potentie sim-
pl'r. Jn alio pōt ꝙ est potētie imp̱fecte. Nec
in se nec i alio ꝙ est oimode ipotentie. Et ꝰ
ip̄o dr̄ op̄s. q: potētia eiꝰ ad oia sufficit. ⁊ in
nullo deficit. Ad illud. ergo ꝙ obijcit. q̄d
nō pōt recipē̄ res nec reꝝ silitudines. dō. ad
hoc ⁊ ad oia de q̄bus obicit ꝙ illa posse nō
est potētie p̱fecte. Scdꝫ hoc intelligendū ꝙ
est potētia oio sufficiēs ⁊ actiua. vt potentia
p̄ducendi res. Et est potētia pure passiua
vt potētia suscipiendi. ⁊ est potētia d̄fectiua
vt potentia peccādi. Et est potentia ptiꝫ ac
tiua partiꝫ passiua vt potētia ambulādi. Et
potētia partiꝫ actiua ⁊ partiꝫ d̄fectiua vt po
entia sustinēdi penā Et potētia ptiꝫ passiua
⁊ partiꝫ defectiua vt potētia moriēdi. dō. g̊
ꝙ nihil hoꝝ in se pōt deꝰ. Quāuis eni sint
potentie alicuiꝰ. derogāt tn̄ p̱fectioni poten
tie. Nec est sil'e de scia. q: scituꝫ nō diminuit
de rōne scie. sicut possibile de rōe potentie.
q: scitū non creat a scia sicut possibile a po-
tentia. Ad illud tn̄ ꝙ dr̄ de potētia peccā
di. intelligendū ꝙ si peccare dicat effectū cū
deformitate siue actū. sic nō tm̄ dicit poten
tiā defectiuā. sed actiuā rōe actꝰ ſb̄strati. ⁊ sic
dicit nobilitatē. Si rōne deformitatis. sic di
cit simpl'r defectū. quocunqꝫ tn̄ mō dicat. q:
sp̄ ꝯcernit defectū. nullomō ꝯuenit deo.

Ertio querit vtrū diuina potentia.
se extēdat ad oē illud ꝙ alij agēti est
ipossibile. Et ꝙ sic. vr̄. dr̄. eni aliq̄d
ipossibile pp̄ nē̄ ordinatiōeꝫ. vt de ceco fieri
videntē. Aliq̄d pp̄ p̄teritionem. vt te nō fuis
se ex quo fuisti. Tertio pp̄ oppositōnem. vt
idem eē albū ⁊ nigrū. Primū ē impossile ꝰꝫ
nām. Scōm ꝰm tp̄s. siue p̱ accidēs. Tertiū
pōt dici ipossibile ꝰm disciplinā: q: ois scia
supponit illud p̄ncipiū. ꝙ opposita nō sūt si
mul vera de codē. Ondit ergo ꝙ deꝰ possit
oē tale ipossibile Luc. j. nō erit ipossibile a-
pud deū oē verbū. ergo si oia hec verbo ꝯ
tingit dicē̄. ergo nullū tale ē ipossibile apud
deū. Jtem eph̄. iij. Ei aūt q̄ pōt facē̄ sup̄
q̄ꝫ possimus itelligē̄. ergo pōt deus pl'a fa-
cere q̄ꝫ intellectus nr̄ possit fingē̄. ſꝫ pōt fin-
gere oē impossibile ꝙ pōt enūtiare. ergo ⁊
deus pōt illud facē̄. Jtē Hylarius p̱fecte
p̄tātis est. id nām posse faciētis. ꝙ pōt signi
ficare ꝰmo dicētis. Jtē Basiliꝰ. plus pōt
deus facē̄ q̄ꝫ tu possis intelligē̄. ergo p̱ auc-
toritates canonis ⁊ scōꝝ. vr̄ ꝙ deꝰ possit oē
ipossibile. Jtē rōne vr̄. q: illud est poten
tius cui nihil oio est ipossibile. q̄ꝫ cui aliq̄d ē
ipossibile. sed deꝰ est potētissimus in sūmo.
ergo nihil oio ē ei ipossibile. Jtem si aliq̄d
ipossibile non est deo possibile. aut hoc ē pp̄
p̄uationē. aut hoc est pp̄ positōem. Si p̄pter
p̄uationē. ꝯ. nulla maior p̄uatio q̄ꝫ oio non
entis. sed deꝰ de nihilo facit aliq̄d. non ergo
pp̄ p̄uationem. si p̄pter positionem. ergo vr̄
ꝙ aliq̄d sit ꝙ non subiaceat diuine potentie
⁊ ꝙ ei nō obediat. ergo potentia dei hꝫ resi
stens. Jtem ondit̄ur spēal'r ꝙ possit ipos
sibile ꝰm nām. vt de trunco facere vitulum
q: plus distat non ens ab ente. q̄ꝫ vnum ens
ab alio. sed deus de non ente facit ens. ergo
de vno ente potest facere aliud. Jtem ꝙ
possit impossibile ꝰm tp̄s. vr̄. q: illud est im
possibile p̱ accidens. ⁊ ꝙ nullam ponit resi-

ſtentiā q: nō eſt. ergo ſi deus pōt impoſſibi-
le p̱ ſe. ⁊ ꝙ etiā hꝫ reſiſtentiā. cū illud ſit ma-
ius ĩpoſſibile. ergo pōt ĩpoſſibile p̱ accidēs.
Itē ꝙ poſſit impoſſibile ꝫ diſciplinā vr̄
q: plus diſtat creator ⁊ creatura. qꝫ vnū ens
creatū ab alio. ſed deꝰ potuit facē ꝙ creatu-
ra creatori vniret in eadē ypoſtaſi ſimpliciſ
ſima. ergo multo fortiꝰ. ꝙ oppoſita ſint ſimꝉ
in eodē vt ꝙ aliqđ ſit ſimul albū ⁊ nigrum.
Et hoc vr̄ factū eſſe in xp̄o. q: vnꝰ ⁊ idem
eternus ⁊ tp̄alꝉ. paſſibilꝉ. ĩpaſſibilis. viſibilꝉ. ⁊
inuiſibilꝉ. ⁊ ſic de alijs. Item deus fec̄ vir
ginem parē. ꝙ eſt ĩpoſſibile ꝫm nām. q: po-
tentia nē nullomō eſt ad hoc. ⁊ ē ĩpotentia
ꝫm diſciplinā. q: ſimul ſūt oppoſita vera de
eodē. Et ꝙ eſt maius ĩpoſſibile. qꝫ impoſſi
bile ꝫm accńs. ſ. corruptā integrare ſiue fie-
ri virginem. Magis eni vr̄ p̱tus incōpoſſi
bilis virginitati qꝫ coitus. ergo: ⁊c. Sed
ꝯ. ꝙ deus nō poſſit ĩpoſſibile ꝫm naturā vr̄
Aug. dicē in li. de vera inocētia. deꝰ inquit
ita ē op̄s. vt nūqꝫ rōnis ſue inſtituta euellat
ergo ſi aliqd ē ĩpoſſibile ꝫm inſtitutōneꝫ nē.
ſimpl̄r ē deo ĩpoſſibile. Itē rōe vr̄. q: ds̄
nō pōt facē ꝯ ordinē rōnis recte vtpote mē
tiri ⁊ ꝯſilia. ergo nō pōt facere ꝯ inſtitutōem
nē ordinate. ergo nō pōt impoſſibile ꝫ nāꝫ.
Itē ꝙ nō poſſit ĩpoſſibile ꝫm per accńs.
Ierony: Cū cetera poſſit deꝰ nō p̱ōt de cor
rupta facē virginē. ſed ꝯſtat ꝙ hoc nō dr̄ ꝙ
nō poſſit repar̄ clauſtra. ſꝫ q: eā q̄ corrupta
eſt ĩpoſſibile ē nō fuiſſe corruptā. ergo. ⁊c.
Itē Aug. in ꝫo li. ꝯ fauſtū. hāc ſn̄iaꝫ quaꝫ
dicimus p̄teritū fuiſſe deus falſam facē non
pōt. ⁊ rōem reddit. Si eni hoc facē. vt ea q̄
vera ſūt. eo ip̄o ꝙ vera ſūt eſſent falſa. ⁊ ita
eēt ꝯ̄rius veritati. Itē ꝙ nō poſſit ĩpoſſi
bile ꝫ diſciplinā. ſ. vt duo oppoſita ſint ſimꝉ
in eodē. vr̄. q: ſicut ſe hēnt oppoſita ad inui
cem. ita vnita ad diuiſionē. ſꝫ ds̄ nō pōt facē
ꝙ duo ⁊ tria nō ſint. v. q: dicit Aug. ꝙ ē ve
rum veritate q̄ nō incipit nec deſinit. ergo
pari rōne nō pōt facē ꝙ oppoſita ſint ſimul
Itē deꝰ nō pōt facē ꝯ veritatē iuſticie. ꝫe
Thi. ij. fidelis p̱manet negare ſeip̄ꝫ nō pōt.
ergo nō pōt facē ꝯ ordinē ſapientie. ſꝫ ꝯfun
dē oppoſita eſt facē ꝯ ordinē ſapie. ergo. ⁊c.
R. ad p̄dictoꝝ intelligentiā notādū ꝙ noſ
iudicamꝰ aliqd ĩpoſſibile q̄tuor đ cāis. vno
mō p̱p̱ limitatōeꝫ nālꝉ potētie. vt de trūco fie
ri vitulū ⁊ parē virginē. Mulier eni ſīn ſeie
nō pōt ꝯcipē nālr̄: Itē partus clauſa porta
p̱p̱ corpulentiā nō pōt exire. Silr̄ nā ſtatim
nō pōt trūcuꝫ ĩ vitulū ꝯuertē. cū hēat poten
tiā limitatā. Scđo mō dr̄ ĩpoſſibile nō p̱p̱ li
mitatōeꝫ potētie. ſꝫ p̱p̱ limitatōeꝫ nr̄e intelli-
gētie. vt duo corp̱a eē in eodē loco. vel idem
corpꝰ eē in diuerſis vel maiꝰ corpꝰ in miori
loco. q: nullomō poſſumus capē. cū noſtra
ymaginatio ſp̱ dicat oppoſitū. vn̄ etiā qn̄ ds̄
fac̄ ſic in ſacramēto altaris neceſſe ē vt rō ꝯ
ſe eleueꝉ vt credat. Tertio mō dr̄ ĩpoſſibile
p̱p̱ p̄uationeꝫ oīs exiſtentie. ꝫm oē ꝯpara-
tionē. ſ. p̄ncipij. medij. ⁊ vltimi. vt p̄teritū n̄
fuiſſe p̄teritū. Oīs eni potentia q̄ intelligiꝉ
aliqd facē reſpicit ens vel in rōe p̄ncipij vꝉ
in rōne termini vel vtroqꝫ mō. Vn̄: de ente
pōt facē nō ens ⁊ ecōuerſo. ⁊ de vno aliud.
ſꝫ de nō ente facē nō ens. hoc nulliꝰ oīo po-
tētie eſt. vn̄ qꝫuis ds̄ de oī ente c̄ato poſſit
facē ꝙ nō ſit ſiue de orōne ſiue de re. tn̄ đ eo
ꝙ fuit ⁊ nō ē. facē ꝙ nō fuerit. h̄ oīo eſt deo
ĩpoſſibile. q: h̄ facē ē nihil facē ſic̄ iā meliuſ
patebit. Quarto mō dr̄ impoſſibile ꝫm illu
ſtratōnem veritatis eterne ⁊ ordinē diuine
ſapie vt verbi gr̄a. ꝙ duo oppoſita inſint ei
dē ⁊ ꝫm idē. hoc ip̄a veritas eterna eo ip̄ſo
ꝙ veritas eſt iudicat ⁊ illuſtrat. vt iudicet ĩ-
poſſibile. ſic̄ ⁊ hoc duo ⁊ tria n̄ eē qnqꝫ. Qn̄
ergo argumētaꝉ. vtrū deo ſit poſſibile oē ĩ-
poſſibile. dđ. de ĩpoſſibili ꝙ ē ĩpoſſibile p̱p̱
limitatōem potētie vel etiā p̱p̱ limitatōeꝫ in-
telligētie ꝙ deo ē poſſibile. p̱p̱ hoc ꝙ eiꝰ po
tētia nō eſt limitata. ſꝫ ĩfinita. ⁊ iō ſup̄ nām ⁊
intelligentiā pōt quaꝝ vtraqꝫ ē artata. Il-
lud aūt ĩpoſſibile ꝙ eſt ĩpoſſibile p̱p̱ p̄uatōꝫ
oīs exiſtentie. ⁊ ꝙ p̱p̱ illuſtratōem veritatis
et̄ne n̄ pōt oīo. p̄mū qdem n̄ pōt: q: illđ poſ-
ſe ē nihil poſſe. Scđm nō pōt. q: illud ē poſ
ſe inordinate ꝯ ordineꝫ ſapie poſſe. Et qm̄
ds̄ ſic ē op̄s. vt nihil poſſit niſi ꝙ decet ſuā
potentiā. ⁊ nō deordinat ſapiam. ideo hec ĩ
poſſibilia n̄ pōt. Sꝫ obiciet aliqs ꝙ illđ ē
falſum. ſ. ꝙ ĩpoſſibile p̱ accidēs ſit ĩpoſſibile
p̱p̱ p̄uatōeꝫ oīs exiſtētie. nā p̱pō đ p̄terito eſt
vā. ⁊ veritas illa n̄ fūdaꝉ ſr̄ nihil. nec ſr̄ ens
ĩcreatū cū ĩcipiat eē vera. ergo ſr̄ ens c̄atū
⁊ illđ ē p̄teritū. ğ p̄teritūꝫ dicit aliq̄ mō ens.
Sꝫ oē creatū qꝫtūcunqꝫ hēat paꝝ de ente
poteſt illud amittere ſi deus velit. ergo ds̄

pôt facere. ꝙ illud ꝙ fuit nõ fuerit. Et iterũ cum dico hoc eẽ p̃teritum. aut dico aliquid aut nihil. Si aliqd. ergo rñsio nulla. Si aũt nihil dico. ḡ pôt dici ꝙ chimera sit p̃terita. Et ꝙ nõ preteritũ ꝙ nihil est. sit p̃teritum. qḋ manifeste falsum ẽ. Nõ igitur dicit p̃uatõem oĩs existentie ⁊ iõ illud non vr̃ subtrahere quin subiaceat potentie diuine. Nam futurũ nõ dicit ens. ⁊ tñ deus pôt facẽ ꝙ futurum ſm veritatem nunq̃ꝫ sit futurũ. Silr̃ non p̃sens nihil dicit entitatis. Et de⁹ pôt facere ꝙ illud ꝙ nunq̃ꝫ est presens nũq̃ꝫ sit presens. Nec adhuc vr̃ posse euadi. Queri enim pôt vtrum deus possit facere de p̃terito p̃sens. Et ꝯstans est ꝙ in altero extremo ponitur ens. Si ergo pôt facere ꝙ p̃teritum sit presens. ⁊ ꝙ est p̃sens nõ est p̃teritum pôt facere de p̃terito ꝙ non sit preteritum. Propt̃ hec ⁊ his silia fuit opinio Gilberti porectãi. ꝙ deus pôt super impossibile p accñs pôt eni facere ꝙ preteritũ nũq̃ꝫ fuerit. Et illud beati Jeronymi exponũt qui seqũtur eũ. ꝙ non pôt facere de corrupta virginẽ. i. nõ oñdit se posse. cum nunq̃ꝫ fecerit. Et silr̃ illud de Aug. ꝙ de⁹ s̃niam de p̃terito nõ pôt facere falsam. hoc itelligit̃ saluare. Sꝫ certe h⁹i expõẽs valde sunt extranee. Si enim Jerony. dicit. ꝙ nõ pôt de corrupta facere virginẽ. i. nõ oñdit. silr̃ nõ pôt de trũco vitulum facere cũ nõ oñdit. Nõ recte igit̃ dicit. cum cetera possit de⁹ ⁊c. Et iterum si ſmo Aug. intelligit̃ ꝙ non pôt deus facere illam s̃niam falsam supposito p̃terito silr̃ nec s̃niam de futuro. salua futuritõe. Et ꝓpter hoc cũ auctoritates hoc dicãt magr̃orum doctorũ ꝙ deus de eo ꝙ fuit nõ pôt facere ꝙ nõ fuerit. ⁊ intellect⁹ in nullo dicat ꝯ̃rium. nec fides nos ad hoc moueat vel cõpellat. tanq̃ꝫ rõabilius ⁊ securi⁹ dicendum ẽ cum scis. ꝙ deus de eo ꝙ fuit. nõ pôt facere ꝙ nõ fuerit. Et huius rõem ad pñs aliã nescio nisi q̃ predicta ẽ. nisi forte dicat̃ hoc esse pp oĩmodã indiuisionẽ. vt sint opposita manẽtia opposita nõ pôt vnire. sic nec ideꝫ a se diuider̃. ⁊ iõ ꝙ fuit. p tpe quo fuit. oĩmode ẽ vnicũ. Et silr̃ pñs in tpe in quo est siue in instãti. vñ hoc eẽt idẽ a se diuidẽ. facẽ. s. qḋ p̃teritũ nõ fuerit p̃teritum. Et ħ repugnat ordini diuine sapie. sicut facẽ ꝙ sit triangulus ⁊ nõ sit figura. ⁊ ħ claudit in se duo ꝯ̃dictorie opposita. Nõ tñ p̃dicta satis ẽ ꝯueniens si qs recte intelligat. Cũ eni dr̃ p̃teritũ carere existẽtia. nõ dico pp ħ ꝙ cum dr̃ aliqd fuisse dicat̃ oĩo nihil. sꝫ ꝓpter hoc ꝙ aliqd est verũ fuisse ꝙ habuit aliqñ eẽ. etiaꝫ si de eius eẽ nihil oĩo remanserit. vñ si tot⁹ cesar cesserit in nihil verũ ẽ cesarem fuisse. ⁊ ħ dicit Ansel. ꝙ si oĩa creata oĩo cedant in nihil. verũ est mundũ fuisse. Ob aliã etiaꝫ rõnem dr̃ carere existentia. q̄r nec est. nec est ordinatũ ad p̃sens. vñ veritas ꝓpositionis de p̃terito. nõ dicit a pte rei nihil oĩo nec vere ens ⁊ actu. sꝫ illud ꝙ fuit ⁊ nõ est. Et hoc qdem nõ dicit qd creatũ ꝙ sit: sꝫ ꝙ fuit. Si ḡ de⁹ dicat̃ posse aliqd sup hoc ꝙ nõ fuerit. aut q̃escendo. siue nihil opãdo. aut faciendo aliud. aut destruẽdo. Si q̃escit ⁊ nihil facit. pp hoc nihilomin⁹ hoc p̃teriit nec fuisse desinit q̄r cũ nõ sit nec actu nec potẽtia. nec indiget ꝯseruãte nec indiget ꝓducente. non sic ẽ de futuro. q̄r futurũ est ordiatũ ad esse iõ indiget ꝓducente. ⁊ iõ si deus nõ velit facẽ ꝙ futurũ ñ sit. ⁊ ita nõ erit futurũ. Si ḡ p̃t aliqd vt faciat hoc ꝙ fuit nõ fuisse. aut hoc est faciẽdo. aut destruendo. sed facẽ ꝙ non fuisset est nihil facẽ. cũ non fuisse non dicat ens. ḡ deus faciẽdo. nihil fac̃ ꝙ est iperfectio ⁊ ꝯ̃dictiõis iplicatio. Silr̃ nõ est aliqd destruere cũ fuisse nõ dicat aliquid eẽ. ḡ si destruendo hoc facẽt. destruẽdo nihil destrueret. ꝙ est silr̃e incõueniẽs. Nõ ergo pôt nihil agẽdo nec faciẽdo. nec destruẽdo. ergo de p̃terito qḋ nõ fuerit p̃teritũ. nõ pôt facẽ. Patent igit̃ instãtie. nã veritas ꝓpositiõis de p̃terito nõ necessario fundat̃ sup aliqd creatũ ꝙ sit ſm ꝙ fuerit. ⁊ iõ manet oĩ creato interempto. pꝫ etiã ꝙ p̃teritio non dicit oĩo nihil. sed dicit aliqd ꝙ fuerit. ⁊ nõ ẽ. nisi forte p̃teritũ dicat successionẽ tp̃alẽ q̃ꝫ vtiqꝫ pôt destruẽ. sed largius accipit̃ hic fuisse. pꝫ etiã instãtia in ip̃o futuro. q̄r nõ est silr̃e. pꝫ instantia ꝙ p̃teritum pôt fieri pñs. esto ꝙ hoc itelligat̃. adhuc nihilomin⁹ intelligit̃ fuisse. pꝫ etiã ꝙ deus pôt destruẽ oẽm ꝓpositõem. ⁊ oẽ dictũ. sꝫ salua ꝓpositõe ⁊ ei⁹ significatiõe non pôt ipam falsificare. qm̃ hoc non pôt eẽ nisi rẽ significatã mutaret. alioqñ facẽt oratõem eo ip̃o quo vera est eẽ falsam. ⁊ ħ eẽt ꝯ̃ suã veritatẽ. rem aũt mutare nõ pôt. ⁊ ita nec oratõem falsificare. Ex his q̃ dicta sunt

fatis pôt ꝑhabita rñsio roborari. Ad illô
ꝙ obijcitur ꝙ pôt oẽ dicibile ⁊ cogitabile. di
cẽdũ ꝙ hoc intelligitur de illis solum q̃ dicũ
tur ⁊ cogitant̃ ẜm rõnẽ recte intelligẽtem: ⁊
recte ꝓnũciãtem. Nihil eni rõnabile pôt di
ci vel cogitari. ꝙ de⁹ facere nõ possit ⁊ etiaȝ
plus pôt. Ad illud ꝙ obijcit̃. ꝙ potẽtius ẽ
illud cui oĩa sunt possibilia. dô. ꝙ verum est
de his que posse ẽ potentie nobilis. Nam si
posset aliquid ꝙ non sit de nobilitate poten
tie: q̃ȝtomagis illud possȝ: tãto magis aduer
sitas ⁊ ꝑuersitas possent ĩ illũ. ⁊ ita tãto min⁹
eẽt potẽs. Ad illud ꝙ obijcit̃. aut ꝓꝑ ꝑuã
tionẽ ⁊c. dô. ꝙ ꝓpter ꝑuationẽ omnis existẽ
tie. in vtroqȝ extremo. ⁊ propter ꝑuationeȝ
distictionis: ⁊ ꝓpter põnẽ ex parte dei. quia
potẽtia dĩ respicit aliq̃d: vt obiectũ effectiuũ
⁊ sapiẽtia respicit ordinatum. Ad illud ꝙ
obijcitur ꝙ possit ĩpossibile ẜm nãm. dô. ꝙ
illud verꝫ ẽ. Ad illud ꝙ obijcitur. ꝙ possit
impossibile ꝑ accñs: q: nullã dicit resistẽtiaȝ
dô. ꝙ hoc non ẽ ꝓꝑ resistentiam. sed ꝓpter
oĩmodam nõ existẽtiam: ob quã posse illud
ẽ nihil posse. Ad illud ꝙ obijcitur de cre-
atore ⁊ creatũ. dô. ꝙ oĩs creatura ẽ mãlis: ⁊
possibilis respectu dei. ⁊ dôs ẽ in oĩ creatura
ꝑ intimitatẽ sbe. non sic oppositum respectu
oppositi. Qô g̊ obijcitur ꝙ magis distãt. ve
rum ẽ q̃ȝtum ad naturaꝝ differẽtiam. q: in
nullo cõicant: sed non ẽ verum q̃ȝtũ ad simul
tatis existẽtiã. Ad illud ꝙ obijcitur ô hoc
ꝙ ẽ virginẽ parere. dô. ꝙ ẽ impossibile ẜm
nãm. nõ ẽ impossibile ẜm oppõnẽ: q: eẽ ꝟgi
nẽ ⁊ parere non sunt opposita. Silr̃. nec esse
virginẽ ⁊ cõcipere: sed iudicant̃ opposita. ꝓꝑ
nature ĩ potẽtiã: sed ista sunt opposita coisse
⁊ eẽ virginẽ. iô pȝ illud. Ad illud ꝙ obijci
tur ꝙ nõ pôt. ĩpossibile ẜm nãm ꝓꝑ ordinem
dô. ꝙ ẽ ordo nẽ spãlis ⁊ gnãlis. ordo nẽ spẽa
lis trãsmutari pôt ⁊ destrui: q: pôt in alteraȝ
driam res relabi. sed gnãlis non. Sic dô: ꝙ
spãlis ordo attenditur ẜm potẽtiam nẽ spãlis
gnãlis ordo ẜm potẽtiã obediẽtie: q̃ est gnã-
lis. ꝯ hũc ordinẽ nõ facit sed ꝯ aliũ. Ad il-
lud ꝙ obijcitur ꝙ nõ pôt ꝯ dictamen ⁊ rõnis
recte. dô. ꝙ verꝫ ẽ prout recta rõ dictat ma-
lum non eẽ faciẽdũ: q: hoc facere ẽ deficere
Nõ sic aũt deficit faciẽdo ꝯ nãm. ⁊ rõ huius
patebit in ista.
Quarto ⁊ vltimo queritur. vtrũ pos-
sibile simplr̃ dicatur ẜm cãs supiores ꝟ ẽ ẜm
potẽtiã diuinã. an ẜm potentiam creatã. Et
ꝙ ẜm potẽtiam creatam siue ẜm cãs inferio
res vr̃. Ab eodẽ eni ẽ in rebus potestas a
quo est necessitas ⁊ ꝯtingentia simplr̃. sȝ ne-
cessitas ⁊ ꝯtingentia attendit̃ in rebus: non
tm̃ ẜm cãs superiores: imo ẜȝ inferiores cãs
proximas ⁊ ꝑticulares. g̊ ⁊ potestas. Item
sicut aliquis dr̃ potẽs a ptãte actiua. ita dici
tur possibile a ptãte passiua. sed possibilitas
passiua. ꝑmo ẽ in eo in quo primo ẽ potẽtia
ad fieri: ⁊ ꝑ illud in alijs. g̊ cũ hoc sit ꝑncipi-
um mãle. ⁊ cã cãta. possibile simplr̃ dicit̃ ẜm
cãs inferiores. Item si possibile simplr̃ di
ceretur ẜm cãs superiores tm̃. tunc cũ apud
deũ non sit impossibile omne ꝟbuȝ. nihil eẽt
iudicandum impossibile. Item si ẜm cãs
superiores. tũc cũ de⁹ possit facere ꝙ cec⁹ re
cipiet visum. possibile eẽt cecũ videre: sed si
possibile eẽt videre: posset videre: ⁊ si pos-
set haberet potẽtiam visiuam. ⁊ hoc falsum
g̊ ⁊c. Contra. possibile dicit̃ denoĩatiue a
potẽtia. g̊ possibile simplr̃ a potentia simplr̃
Sed potẽtia q̃ summe ⁊ simplr̃ ẽ potẽtia. est
potẽtia dĩa q̃ dr̃ ẜm cãs supiores. g̊ possibile
simplr̃ dr̃ ẜm cãs supiores. Item munduȝ
creari. ⁊ aĩam antixpi creari. vel eẽ ⁊ cetera
silia simplr̃ dicunt possibilia. ⁊ sunt possibi-
lia solum ẜm cãs supiores. g̊ ⁊c. Iteȝ hoc
oñditur. q: si aliq̃d sequitur aliq̃d. si añcedẽs
ẽ possibile ⁊ ꝯñs. sed demõstrato aliquo im-
possibili vt trũcũ fieri ex vitulo. sequitur de
um facere hoc ẽ possibile. g̊ hoc. s. truncum
fieri ex vitulo ẽ possibile simplr̃. Item oẽ
verꝫ ẽ possibile. ⁊ oẽ ꝙ erat verum. pôt eẽ
verꝫ. ⁊ omne ꝙ pôt eẽ verũ ẽ simpliciter pos
sibile. ⁊ ẽ possibile solum ẜm cãs superiores
g̊ ⁊c. Rñ. dô. ꝙ circa hoc fuerunt diuersi
modi dicẽdi. Quidam enim dixerunt ꝙ ẜm
vtrasqȝ cãs accipit̃ possibile simplr̃. Et fun
dãt se sup illud cor. j. Stultam fecit deus sa
pientiã ⁊c. glo. stultam fecit possibile decla-
rãdo ꝙ ipsa impossibile iudicat. q: possibile
dicit cõe ad vtrãqȝ tñ illud nõ vr̃ conuenien
ter posse stare. q: nõ admittitur ꝙ possibile
sit simplr̃ de ceco fieri videntem. imo dicitur
ĩpossibile. g̊ sil' eẽt possibile ⁊ impossibile. ꝙ
ẽ incõueniẽs. tñ illud ẽ possibile ẜm cãs supi
ores. Et fundamẽtũ põnis illoꝝ ñ ẽ ꝯueniẽs
q: glô. ñ dicit tm̃ declarãdo: sed ẽt dĩc facien

do possibile.ergo prius nō erat possibile. ⁊ iterū
dicit. stulta fcā ē: q2 sapiētia mūdana iudica
bat ita ipossibile ꝙ nulli eēt possibile. ⁊ d̄s d̄
clarauit sibi eē possibile. et iō ē alia pō: ꝙ s3
ꝙ descēdūt scie ita ⁊ noia sciaꝝ. Et ita i nāli
phia iudicādū ē possibile simplr̄ s̄m cās infe
riores. s3 in theologia s̄m cās supiores. tñ ad
huc nō vr̄ eē ꝯueniens eē pō. q2 ipe Ansel.
⁊ Theo⁹ dic̄ ꝙ ipossibile ē de trūco fieri vi
tulū. ⁊ ꝙ ipossibilia simplr̄ d̄o sr̄ possibilia.
Propt̄ h̄ alr̄ d̄d̄. ꝙ possibile simplr̄ p̄t dicer̄
ordinē s̄be ad illō respectu c⁹ ē ordinē inq̄3 q
ē vel q futur⁹ ē. siue potētiā p̄ñtē vel futurā.
Si dicat futurā. tc̄ ē sensus possibile ē hoiē3
currē. h̄ ē h̄rē potētiā ad currendū. Si dicat
potētiā p̄ñtē. tc̄ ē sensus. possibile ē hoiē3 cur
rē. i. hō h3 potētiā ad currēdū. et iste duplex
mod⁹ dicēdi accipit̄ a ph̄o. q istā exponit du
plr̄. oē. b. ꝯtingi. eē. a. i. oē q̄d ē. b. vel oē q̄d
p̄t eē. b. ꝯtingit eē. a. ꝑut. a. dic̄ potētiā d̄ fu-
turo. sic pōt accipi possibile s̄m q̄scūq3 cās:
siue supiores siue iferiores. ⁊ h̄ p3. q2 nihil ali
ud dr̄ tūc. nisi ꝙ hēbit potētiā ad hoc. ⁊ a q̊-
cūq3 hēat siue a d̄o siue ab āgelo siue a se. ve
rū ē ꝙ potētiā hēbit. Et sic d̄d̄. ꝙ possibile ē
istū vidē demōstrato ceco illuiando. ⁊ v̄ginē
parē: ⁊ cetera talia. q2 talib⁹ dari pōt poten-
tia. Alio aūt mō h̄ ꝙ ē possibile dic̄ actualr̄
potētiā in re q̄ significat̄ ad alteꝝ ordinari ⁊
sic gnālis ē regula. ꝙ si in re cui attribuitur
possibile. ē potētia simplex. tūc dr̄ possibile
simplr̄. Si aūt potētia s̄m qd. tūc dr̄ possibi-
le s̄m qd. Cū eni possibile dicat ordinē po-
tētie ad actū siue alicui⁹ ad aliqd mediāte po
tētia. ⁊ iō rō dicēdi i ipso possibili sumit̄ a po
tētia. Nomē āt potētie dr̄ duplr̄. s. de potē-
tia actiua q̄ ē p̄ncipiū trāsmutādi aliud. ⁊ de
potētia passiua q̄ ē p̄ncipiū trāsmutādi ab a-
lio. Et potētia actiua repitur in deo ⁊ i crea
tura. ⁊ vtraq3 ē potētia simplr̄ ꝯpleta r̄spcū
sui actus. Nā potētia actiua: eo ipo ꝙ actiua
dic̄ ordinatō3 ꝯpletā ad actū q̄3tū ē de se. po
tētia xō passiua repit̄ solū in creatura. ⁊ h̄ q̄
dē potētia pōt eē actui ꝓpinq̄. ⁊ ab actu rēo-
ta. Jō potētia passiua dr̄ simplr̄ ⁊ s̄m quid.
Quedā eni potētia ē nata reduci ad actu3 a
potētia iferiori coopāte supiori. vt qñ ē cum
dispōne ꝓpinq̄. vt potētia q̄ ē i ligno ad igni-
tionē. Quedā3 ē nata reduci a potētia supio
ri: aliq̊ mō ꝯsonāte inferiori. vt potentia ipi̇̄
ad iustificationē ⁊ vtraq3 dr̄ ꝓpinq̄. Quedā
ita distat ab actu. ꝙ si reducat̄ non pōt nisi a
potētia supiori reduci. ⁊ h̄ qdē oio deficiente
vel nullo ꝯsonāte potētia actiua inferiori. vt
puta ꝙ ex mortuo possit fieri viuus. ⁊ ex trū
co vitulus. ⁊ h̄ ē potētia s̄m qd. Ex q̊ p3 ꝙ
potētia passiua simplr̄ attēdit̄ s̄m cās supio-
res ⁊ inferiores. Et q2 s̄m qd dr̄ ꝑ defectu3
respectu simplr̄. potētia passiua q̄ pōt reduci
ad actū solū s̄m cās supiores. deficiente potē
tia actiua creata disponēte vel ꝯsonāte potē
tia s̄m quid. ⁊ dr̄ potētia obedientie. Et de
hac dic̄ Augu. ꝙ i costa erat n̄ vn̄ fieret mu
lier. s3 vnde fieri posset. s. potētia obedientie.

Possibile igr̄ ꝙ dr̄ a potētia nō dr̄ vnifor
miter nec dr̄ oio equoce. sed analogice: sicut
sanū. Et iō ei⁹ acceptio deteriat̄ ꝑ adiunctū.
Pōt ergo h̄ ꝙ ē possibile dicē ordinē s̄be ad a-
gere. ⁊ tc̄ dic̄ potētiā actiuā. ⁊ h̄ deteriat̄ per
adiūctū. Nā si dicat ordinē s̄be increate ad a
ctum dic̄ potētiā s̄m cās supiores. vn̄ si dica
tur deū creare mūdū ē possibile: vel illuiare
cecū. Si aūt dicat ordinē s̄be create. dicit po
tentiā actiuā creatā. vt si dicat̄ possibile ē an
tixp̄m currē. vel cecū possibile ē videre. sig̃t
potētia in ceco. iō falsa ē simplr̄. Pōt ite-
rum possibile dicē ordinē alicui⁹ adfieri. ⁊ h̄
pōt eē dupliciť. Aut in ꝯpatōe ad aliquid ex
q̊. aut sine ꝯpatiōe. Si in ꝯpatōe ad aliquid
vt cū dr̄ possibile ē ex aere fieri ignē. tūc im-
portat potentiā passiuā s̄m rē. Et si sit potē
tia passiua simplr̄. vt illa q̄ est s̄m cās supio-
res ⁊ inferiores dr̄ possibile simplr̄. Si autē
sit potētia passiua reducibilis solū s̄m cās su
piores: esi solū possibile s̄m qd. vt si dicat̄ d̄
trūco possibile ē fieri vitulū. negās ē simplr̄
nisi addat̄ deteriatio ꝯhens. vt si dicat̄ pos-
sibile potentia obedīe. vel possibile deo. Si
aūt dicat ordinē alic⁹ adfieri sine ꝯpatiōe ad
p̄ncipiū ex quo. tc̄ iportat potentiā passiua3
s3 modū. sed actiuā s3 rē. vt si dicat̄ possibile
ē aiam antixp̄i creari. vel possibile ē vitulu3
fieri. h̄ est dicere aliqs pōt facere. ⁊ iō sine d̄
teriatōe est possibile siue s3 cās supiores: siue
s̄m cās inferiores: q2 rō potentie actiue vtro
biq3 saluat̄ simplr̄. Pōt et̄ tertio h̄ ꝙ est
possibile dicē ordinē l̄ ꝯpatōe3 entis ad eē. vt
cū dr̄ h̄ p̄t eē q̊cūq3 demōstrato. ⁊ sic nec po
tentiā actiuā nec potētiā passiuā: dic̄ det̄mi
nate. nec s̄m cās supiores: nec s̄m cās iferio

res.vñ simplr̃ dr̃ qeũqȝ hoꝝ moꝝ sit possi-
bile.solũ ğ in vno cãu possibile ẜȝ qd.dr̃ ẜm
cãs supiores.videlȝ cũ dic̃ potẽtiã passiuã ẜȝ
mõȝ ⁊ rẽ.vt cũ dr̃.ex ceco pt̃ fieri videns.⁊ ex
trũco pt̃ fieri vitulꝰ.⁊ ex asino possibile ẽ fie
ri hoiẽȝ. Ex his patẽt oia oba ad vtrãqȝ ꝑtẽ
Nã oba ad pmã ꝑtẽ ꝓcedũt de possibili ẜȝ ꝙ
dic̃ potẽtiã passiuã. Ad illud ꝙ obijcit̃. ad
oppositũ ꝙ possibile dr̃ denoiatiue a poten
tia.dõ.qȝ possibile pt̃ dici denoiatiue a potẽ
tia actiua l̃ passiua.⁊ q: i deo ꝓꝑe ẽ potentia
actiua.⁊ iõ dr̃ possibile simplr̃ ẜȝ ꝙ ab illa d̃
noiat̃.ñ ẜȝ ꝙ a passiua. Ad illõ ꝙ obijcit̃ d̃
ß ꝙ ẽ mundũ creari.dõ.ꝙ q̃ȝuis dicat potẽ
tiã ꝑ modũ passiõis.tñ ẜȝ rẽ.ñ dic̃ nisi poten-
tiã actiuã:q: añ mũdi creatõȝ nihil ẽ nisi po-
tẽtia actiua.⁊ iõ simplr̃ ẜȝ cãs supiores. Ad
illõ ꝙ obijcit̃ ꝙ seqt̃ si ds̃ pt̃ facẽ.ꝙ res pt̃ fi
eri.dõ.veꝝ ẽ ẜȝ ꝙ pt̃:dic̃ eãdẽ potẽtiã ꝑ mõȝ
passiõis.⁊ ß dic̃ cũ simplr̃ dr̃. Si ãt ṽe dicat
potẽtiã passiuã:ñ seqt̃:q: variat̃ ß ꝙ ẽ possi-
bile vt pȝ si dicat̃ ds̃ pt̃ facẽ de ceco videntẽȝ
ğ cecꝰ ꝑ cẽ videns. vel ex ceco pt̃ fieri vidẽs
ꝑus eñi dicebat potẽtiã actiuã simplr̃.⁊ post
mõȝ passiuã.⁊ iõ ñ seqt̃.ğ qñ dr̃ si añs ẽ possi
bile ⁊ ꝯñs intelligẽdũ ẽ ead̃ possibilitate.

Ad illõ ꝙ vltio obijcit̃.ꝙ oẽ veꝝ pt̃ eẽ ve
rũ añ q̃ȝ sit.dõ.ꝙ veꝝ ẽ.⁊ demõstrato ceco.
ß dcm̃ eẽ veꝝ ẽ possibile.q: possibile accipit̃
ibi respcũ ṽi. Et sic̃ dcm̃ ẽ eẽ possibile qñ dic̃
ordinẽ ad eẽ.vel ad eẽ veꝝ dic̃ potentiã cõit̃
ad actiuã ⁊ passiuã supiorẽ ⁊ inferiorẽ. ſȝ tũc
nõ seqt̃ de re.ğ iste pt̃ videre:q: dic̃ potẽtiaȝ
c̃ratã actiuã.ſ.põȝ visiuã.nec seqt̃.ğ d̃ ceco pt̃
fieri vidẽs ẜȝ ꝙ potẽs põit põȝ actu i isto.q: di
cit potentiã passiuã dispositã.imo ẽ ibi fall'a
ꝯñtis.q: cũ possibile accipiat̃ i sua gratialita
te hȝ tres cãs ṽitatꝭ. aut q: in ceco ẽ ptãs ad
vidẽdũ:aut possibilitas ad r̃cipiẽdũ.aut q: i
alio ẽ ptãs ad dãdũ.rõe hiꝰ dcm̃ ẽ possibile.
⁊ fiet aliqñ veꝝ:sic̃ pȝ. Et ĩ patẽt cet̃a oba.

N pte ista s̃t dubitatões circa lr̃am.
Et pmo de illo ṽbo Aug.ñ facit ds̃
nisi ꝙ ꝯuenit eiꝰ ṽitati ⁊ iusticie. Ur̃
elȝ falsũ.q: in ꝑs dr̃.mĩa dñi sup oia opa eiꝰ.
ğ magis debẽt dicẽ.ꝙ ñ facit nisi ꝙ ꝯuenit
mĩe. Et iteꝝ q̃ dr̃ia est int̃ ṽitatẽ ⁊ iusticiam
Rñ.dõ.ꝙ iusticia vno mõ idẽ ẽ ꝙ exigen
tia meritoꝝ.⁊ sic diuidit̃ ꝯ mĩam. Alio mõ
dic̃ ꝯdecẽtiã bõitatꝭ.⁊ ß mõ ꝯphẽdit mĩaȝ
⁊ iusticiã.ꝓꝑe dictã.⁊ sic accipit Aug.i ꝑdi-
cto ṽbo.⁊ ß mõ differt a ṽitate ẜm rõnẽ di-
cendi:q̃ȝuis idẽȝ sit ẜȝ reȝ. Nã ṽitas respicit
vnãq̃ȝqȝ rẽ ẜȝ se.sed iusticia respicit vnã reȝ.
ꝯꝑatã ad aliã.ẜm ꝙ ꝑ leges debitas colliga
tur vna alt̃i. It̃ q̃rit̃ d̃ ß ꝙ dicit.potuit de
us sil' ꝯcta facẽ.ſȝ rõ ꝓhibuit. Ur̃ eñi male-
dicere.q: posse ꝓhiberi ẽ ipossibile.ğ si diña
potẽtia pt̃ ꝓhiberi est ipotẽs. Iteȝ illa rõ.
aut quid creatũ aut increatũ.si creatũ.ğ ali-
qd aliud a deo ꝓhibuit oiaȝ ṽitateȝ.ğ aliqd
pt̃ resistere deo. Si increatũ qũo pt̃ ꝓhibere
cũ sit oio idẽ. Preťea ß ñ vr̃ ꝓhibenduȝ:
q: ecc.xxiij.dr̃.q viuit in eternũ.creauit oia
sil'. Rñ.dõ.ꝙ rõ hic vocat̃ volũtas rõnal'.
⁊ rõnabilitas in volũtate q̃ȝuis ñ dicat alid̃
q̃ȝtũ ad pncipale significatũ a dia cẽntia:cõ-
notat tñ aliud.ſ.ꝯgruitatẽ aliq̃ȝ in volito.q q
deȝ nõ repit̃ in eiꝰ opposito.ꝙ pȝ. Si oia sil'
ꝓducta cẽnt.q̃ȝtũ ad eẽ singulare.nulla cre
atura aliqd faceret.⁊ nõ eẽt reꝝ cursus i vni
uerso q est. Uolũtas ğ rõalis ß exigebat:vt
ds̃ nõ faceret oia sil' q̃ȝuis posset. Uñ ꝓhibi
tio ñ accipit̃ ß ꝑ repugnãtia. ſȝ ꝑ artatõe po
tẽtie q̃ȝtũ ad actũ ñ q̃ȝtũ ad posse.⁊ ß est de
teriatio indifferẽtie ad ß opꝰ:ñ ad oppositũ
⁊ sic patent oba. nã cecꝰ intelligit q̃ȝtuȝ ad ꝑ-
tes pncipales siue ꝑores.sed Aug.loqt̃ q̃ȝtũ
ad indiuidua. Itẽ q̃rit̃ de dr̃ia hoꝝ.iiij.q̃
remouet Aug.a deo.ſ.mori falli.miseꝝ esse
⁊ mẽtiri. Rñ.dõ.ꝙ ista dicũt defectꝰ ipsiꝰ
bonis:siue aie in corpe. Quadruplex aũt ẽ
actꝰ:⁊ quadruplex potentia. Prima est vi-
uificatiua ⁊ hiꝰ actꝰ est viuere.⁊ ꝯ hũc est de
fectus mori. Scd̃a est cogſcitiua cꝰ actꝰ ẽ nos
se.⁊ contra hunc est falli. Tertia est affecti-
ua:⁊ huius actus est velle:siue amare ⁊ de-
lectari. Contra hunc est miserum esse.
Quarta est operatiua.⁊ huius actus est age
re.⁊ contra hunc est vinci ⁊ superari. Et
nota ꝙ ex his que dicuntur quatuor. gene-
ra actuum remouentur a deo.ſ.corporales
siue instrumentales.vt currere. Actus cul
pabiles vt peccare l' mentiri. Actus passiui
vt vinci ⁊ superari. Actus defectiui vt mo-
ri ⁊ falli. quia habẽt potentiam coniunctam
defectiuã:⁊ inde elicit̃.magis perfectam rõ-
nẽ potentie.qd̃ potest oia facere ⁊ nihil pati

Jtē querit̄ de hoc ꝙ dicit Aug. ꝙ oia tā ample accepit vt ēt mala includeret. Uidet̄ enim falsum dicē: q: aut malum icludit̄ rōe substrati: aut rōne deformitatis. Rōne substrati includit̄ ēt ꝓpe. q: actio mala rōne actionis substrate. ē a diuia potētia. Si rōe deformitatis. cū illa sit simplr̄ nō ens: nō videt̄ posse icludi. Rn̄. dō. ꝙ malū accipit̄ rōne deformitatis. ⁊ qm̄ oia distribuit ibi ꝓ possibilibus. ⁊ possibile potest accipi gnālr̄. tam a potētia actiua q̄z defectiua. ⁊ sic accipitur ample. ⁊ ꝯprehendit malum. ⁊ sic intelligit Aug. Alio mō vt possibile dicat̄ a potentia q̄ ꝫm rem ⁊ modum ē potētia. ⁊ tūc ꝓpe accipit̄. ⁊ tūc nō cōtinet̄ ibi malū. ⁊ sic accipit̄ i cōi vsu. cū dicimus deū oīpotentē. ⁊ sic pꝫ ꝙ q̄zuis nō ꝯtineat̄ sub ente: nō ē sil'e de potētia. Jtē querit̄ de h̄ ꝙ dicit. ꝙ homo vel angelus gratuitam hꝫ potētiam q̄ potens ē. Uidet̄ eiꝫ male dicere: q: gnātio ē act⁹ nālis cum qs gnerat similē in nā. g̊ ē potētia naturalis. sed nō dei. q: ds̄ nō nālr̄ ꝓducit hoiez. g̊ ē hois. g̊ hō hꝫ potētiam nālez. Rn̄. dō ꝙ nāle dr̄ dupliciter. vno mō dr̄ nāle. qd̄ hr̄ a nā. ⁊ ꝫm ꝯsonātias nē. ⁊ sic creature multe hn̄t potētias nāles. Alio mō dr̄ nālis potentia q̄ inest alicui ꝑ ꝓpam nām. nec dantē nec cōseruantē. ⁊ hoc mō sola virtus diuina est nālis. ois aūt alia a deo ē liberalr̄ data. ⁊ liberalr̄ ꝯseruat̄ ⁊ adiuuat̄ vt agat. ⁊ iō dicit̄ gratuita. Jtem q̄ritur de hoc ꝙ dicit. qd̄ ꝟe ac ꝓpe dr̄ trinitas ds̄ ops̄. vr̄. n: nō veꝝ dicere. q: nō dr̄ ꝓpe oīsciēs. g̊ nec ops̄. Jtē Math. vlt. data ē mihi ois ptās i celo ⁊ in terra. ⁊ de alijs vr̄. q: Marci. ix. dr̄. si potes credere oia possibilia sunt credēti. Rn̄. dō. ꝙ oīpotentia ē solius dei ꝓpe. q: dic̄ potentiā īfinitaꝫ q̄ in nulla pōt eē creatura. nec i ip̄o nec in alio ꝫm humanā nām. ⁊ h̄ melius patebit alibi. vnde si dicat̄ de xp̄o oīpotētia. hoc intelligit̄ ꝫm ydiomatū cōicationē. Si aūt dicat̄ de credētibus distributio ē accomoda solum de miraculis. ⁊ sic pꝫ illud.

Distinctio xxxxiij.

Uidam tn̄ de suo sensu gloriātes. Supra oñdit mgr̄ quid ds̄ possit. Jn hac parte intendit oñdere q̄ztū possit. Et qm̄ qdam dei potētiā limitabant. iō mgr̄ intendit hui⁹ opionis oñdere falsitatē. ⁊ hui⁹ ꝓpōnis falsitate oñsa. reperit̄ dei potētia eē infinita. Et hꝫ h̄ pars tres partes. Jn p̄ma ꝓponit siue narrat eorū erroneā opionē. Jn scd̄a dissoluit mltiplicem eoꝝ ratōnē ibi. Jstāqꝫ suā opionē visilibus argumētis. Jn tertia cōcludit ⁊ ꝯfirmat ỽitatis assertionē: q̄ ē in hi⁹ opionis ꝯ̄tria pōne ibi. Fateamur g̊ deū multa posse facē ⁊c̄. Prima ⁊ vltima pte remanētibus indiuisis. media ps diuidit̄ ꝫm numeꝝ rōnuꝫ: quas adducit. Prima sumpta ē a rōne boni ⁊ iusti. ⁊ hanc format duobus modis. ⁊ ponitur ibi Nō pōt ds̄ facere nisi ꝙ iustū est ⁊ bonum. Scd̄a ē sumpta a ratione debiti. ⁊ hanc ponit ibi. Addunt quoqꝫ alia dicētes non pōt ⁊c̄. Tertia sumpta ē a rōne faciendi ⁊ dimittendi. ⁊ hāc format duobus modis ⁊ ponit̄ ibi. Addiciunt quoqꝫ illi dicentes ⁊c̄. Quarta sumpta est ex rōne prescie dei. ⁊ h̄ ponit̄ ibi. Jtem aliud adiungunt dicentes ⁊c̄. Quinta sūpta ē ab auctoritate. Aug. ⁊ h̄ a duplici auctorite ꝓponit̄ ibi. Hijs aūt illi scrutantes ⁊c̄. Et in qualibet haꝝ partiū mgr̄ prio ponit obiectiones. Scd̄o ỽo ponit solutionem ⁊ partes manifeste sunt.

D intelligentiam pn̄tis. di. queritur de q̄ztitate die potentie siue de infinitate. Et circa h̄ querunt̄ q̄ttuor.

Primo q̄ritur vtrū potētia diuina sit infinita. Scd̄o dato ꝙ sic. queritur vtrū ipsa eēntia diuina sit infinita sicut potentia.

Tertio q̄ritur vtrū ds̄ possit ꝓducē opus infinitum. Quarto vtrū rō operādi sit infinita. prima qō respicit infinitatē. i possendo Scd̄a in essendo. Tertia in operādo. Quarta in rōne operādi.

Rimo igitur queritur. vtruꝫ dei potentia sit infinita. Et qd̄ ipsa potentia ꝫm ꝙ huius sit infinita. oñditur sic. Jnfinitum dr̄ ꝙ non hꝫ terminū. sed diuina potētia q̄ztū ad posse non hꝫ terminuꝫ g̊ ⁊c̄. Prima manifesta ē. Scd̄a pꝫ ꝑ Criso. in quadam omel'. oīpotēs dicit̄ q: eius posse nō inuenit nō posse. g̊ si semꝑ īuenit posse. sꝑ q̄ztitatem potentie accipiētib⁹ ē vltra accipere. g̊ est infinita. Jtem omnis potentia actiua q̄ pōt in effectus infinitos ē actu infinita. dīna potētia ē hmōi. g̊ ⁊c̄. ꝓbōp̄me. Si potētia ē pure in actu. g̊ hꝫ totū actualr̄. qd̄ pōt hr̄e. g̊ si totū hꝫ actualr̄. ⁊ nihil pōt ei accrescē. nec de nouo aliqd dari. ⁊ potentia vt

potēs se extēdebat ad īfinita.ḡ actu hꝫ in se īfinitatē. Minor pꝫ q: diuīa potētia nūq̄ꝫ pōt ī tot effectus.qn adhuc possit ī plures.ḡ manifestū ē ꝙ īfinita. Jtē oīs potētia q̄ pt in actū infinitū.si ē oīo in tacu ē simplr̄ infinita sꝫ diuīa ꝟtus ē hiꝰ.ḡ ⁊c̄. Maior pꝫ sic. Sicut se hꝫ potētia ad potentiā.sic actus ad actum sed actus infinitus excedit finitū in infinitū. ḡ ⁊ potentia potētiā.ḡ si potētia ē oīo in actu ē infinita. Minor pꝫ: q: d̄s dr̄ durare in infinitū. ⁊ pt creaturā ꝯseruare in infinitū.ḡ ⁊c̄.

Jtē oīs potentia q̄ pt sup extrema ī infinitū distātia: ē infinita.sꝫ potētia diuīa ē hiꝰ.q: d̄ nihilo aliqd facit. ⁊ inter aliqd ⁊ nihil est infinita distātia.ḡ ⁊c̄. Jtem oīs potētia que omnino indifferens est ab essentia est infinita.sꝫ diuīa potentia ē hiꝰ.ḡ ⁊c.ꝓbatio p̄me. Quicūqꝫ aliq̄ duo sīt oīo indistātia.vbicunqꝫ ē vnū ⁊ reliquū.ḡ si potētia ē oīo indifferens ab eēntia.vbicūqꝫ ē potētia ⁊ eēntia.sꝫ vbi ē eēntia ibi ē centꝝ potētie.ḡ vbicūqꝫ pt talis pō:pōt vt in cētro.ḡ cū nulla pō limitet in cētro suo sed āpliꝰ possit.aut diuīa pō nihil pōt. aut pt q̄ꝫtū vult. ⁊ sic in īfinitū.ḡ q̄ꝫtū ē de se pō illa pt in īfinitis opari.sꝫ pō illa ē oīo idifferēs ⁊ simplex.ḡ idēꝫ ē ibi latū ⁊ intensum.ḡ si extēsiue ē infinita ⁊ intēsiue.ḡ oīo ē infinita. Et h̄ ē ꝙ dic̄ phs in li.de cāis.ꝙ ꝟtꝰ q̄ꝫto magis vnica.tāto magis ē infinita.cū ḡ diuīa pō sit īfinitissima: q: ē idēꝫ cū sua origine.vbiqꝫ pt tāq̄ꝫ ī sua origine.iō nūq̄ꝫ inuenit nō posse. Cōtra.oē illō ē finitū in quo ē repit statū.sꝫ in diuīa pō ē inuenire statū.q: ē assignare aliqd ꝙ n̄ pt sic̄ sup̄ ōn̄suꝫ ē.vt actꝰ corꝑales: ⁊ actꝰ deformes.ḡ ⁊c̄. Jt ꝙ hꝫ excludi ab aliq̄ ē finitū.q: infinitū nullo excedit.sed scia excedit pōm respectu scibiliū.pl'iuꝫ eni ē scia quā pō.scit.n.mala q̄ n̄ pt.ḡ ⁊c̄. Jtē videmꝰ in potētijs creatis ꝙ finitas ē a forma.ergo cū pō dei oīo sit forma:siue formalis.nihil oīo hn̄s possibilitatꝫ.ḡ simplr̄ ē finita. ⁊ nllō infinita. Jtē inter ꝯdictorie opposita ē distātia infinita.sed creature ꝟtꝰ finitū vnum reducit ad alterū.vt n̄ currētē.facit currere. ⁊ tn̄ ē finita.ḡ ⁊c̄. Jtē video ꝙ aīa hꝫ pōꝫ oīo indifferentē ab eēntia.sicut pōꝫ viuificandi corpꝰ.hꝫ ēt pōꝫ ad actū infinitū.sic̄ ad durādū siue pmanēdū in infinitū.hꝫ pōꝫ nihilo minꝰ ad actꝰ infinitos. ⁊ tn̄ ipa pō ē finita in se.ḡ vr̄ pi rōe de diuīa pō.cū aīa sit exp̄ssa imago.dei. Vn̄ vident rōes p̄dicte nihil valere

Rn̄.d̄.ꝙ diuīaꝫ pōꝫ est ponē oīo ⁊ actu ⁊ habitu infinitā sicut ꝓbatū ē p effectū a posteriori.q: hꝫ effcm̄ infinitū durōne ⁊ infinitos appōne.ad q̄s ꝯpat vt actus purus. ⁊ vt tota cā. Et iō hn̄s in se plenā ⁊ pfcāꝫ actualitatē respcū infinitoꝝ. ⁊ necesse ē cū hēat totū ꝙ vnq̄ꝫ hitura ē. ⁊ ex se hēat ꝙ ipsa infinita sit. Alia rō ōn̄dit h̄ q̄si a pori.pp sūmaꝫ eni indiuisiōꝫ ꝟtutꝫ cū eēntia. ⁊ pp sūmā vnitatē ipsiꝰ ꝟtutꝫ.vbicūqꝫ pt:tota pt. ⁊ tm̄ in extremo mūdi q̄ꝫtū ī medio. ⁊ tm̄ in summo q̄ꝫtū in latꝰ ⁊ oī mō infinitatis. Nec ē ꝯsilis rō in aliq̄ creatura.nec q̄ꝫtū ad cālitateꝫ effcūs. nec q̄ꝫtuꝫ ad vnitatē.q̄ꝫtū ad cālitatē non.q: nulla ꝟtus creature respectu durōnis infinite.ē pure actiua.imo necesse est ꝙ p diuinā influentiāꝫ ꝯseruari. Silr̄ nec q̄ꝫtuꝫ ad ꝓductōꝫ actus. Vn̄ hꝫ infinitatē passiuā ⁊ in recipiendo. ⁊ iō nulla ē actu infinita.sed solū in potētia. Et q: infinitū in pō pendet ex infinito i actu.iō oīs infinitas durōnis create opatōis pendet ex infinitate ꝟtutis increate. ⁊ h̄ ē ꝙ dicit phs in li.de cāis.ꝙ oēs ꝟtutes infinite pendētes sunt p vnū infinitū p̄mū.ꝙ ē ꝟtus ꝟtutū. Silr̄ nō est sile de simplicitate siue vnitate. Nā pō diuīa ē oīo simplex. ⁊ oīo hꝫ essentiā siue sb̄aꝫ simplicē.oīno ēt ab illa ē indifferēs. ⁊ iō oīmoda vnione est vnitissima. ⁊ iō infinita:sed nulliꝰ creature q̄ꝫtūcūqꝫ nobilis pō est oīo simplex.q: oīs talis pō dicit aliquē respectū dependentie.nec fundat in sb̄a oīo simplici.neqꝫ oīo est indifferens q: nl'la creatura est sua potentia loq̄ndo essentialit̄. Et iō q: deficit oīs creatura a rōne summe simplicitatꝫ ⁊ infinitatis p ꝯn̄s. ⁊ sic pꝫ ꝙ diuina pō est infinita. ⁊ ꝙ sola est infinita. ⁊ rō infinitatis. Et pꝫ rn̄sio ad vltimā rōnē ōn̄dentem.p̄dcās rōnes nō valere. Ad illud ergo ꝙ obijcit ꝙ inuenit terminū ⁊ ꝙ inuēit excessum.d̄.ꝙ diuina pō est infinita respectu eoꝝ q̄ posse ē posse.respectu eoꝝ q̄ posse est impossibile.nec est finita.nec est infinita.q: nihil ex eis pt. Qn̄ ergo dr̄ ꝙ inuenit terminū vel excessum.d̄.ꝙ falsum ē.q: excessus ⁊ terius rei attendit s̄m ea.ad q̄ res se extendit. ⁊ diuina pō se extēdit solū ad bona. ⁊ q̄ꝫtū ad talia nūq̄ꝫ est pluriū scia q̄ꝫ pō:nec q̄ꝫtū ad talia inuenit terminū. ⁊ iō pꝫ illud. pōt tn̄ ⁊ aliter dici ꝙ duplr̄ ē loq̄ de pō ⁊ scientia

aut in se aut p ɔpatõȝ ad obiecta. Si in se. sic
vna ñ excedit aliá: q: qcqd scit pót scire. ⁊ qc
qd pót scit se posse. Uel p ɔpatõȝ ad obm. ⁊
sic é loq dupl'r. Aut ꝺm formá siue spéȝ: aut
ꝺm numeꝝ. Si ꝺm numerũ. sic cũ põ possit
infinita. nõ excedit a scia. Si át ꝺm formá. sic
q: põ é respectu bonoꝝ. tm̃ exceditur. tñ nõ
sequit qn sit infinita. Et é exéplũ siqs imagi
net duas lineas infinitas. pluressunt due qȝ
vna. q: ñ hébat vna ifinitatem ꝺȝ numeꝝ. ſȝ
solũ ꝺm lõgitudiné. ⁊ sic ñ sunt maiores vel
lõgiores due qȝ vna. Silr i ꝓposito intelligi
tur. põ eni dr̃ eé infinita respectu oboꝝ ꝺm
numeꝝ: sed nõ ꝺm q̃litaté q: nõ pt in mala
vel ꝑuatoria. Et p h pȝ primũ ⁊ ꝺȝ. q̃ȝuis eiȝ
iueniat t'm respcũ mali. nõ tñ respcũ boni. et
ille terius l'excessus poti⁹ fac ad ifinitaté: q:
nõ é posse sed ñ posse. ⁊ iõ q̃ȝuis h videat da
re teriuȝ ꝺȝ rõné intelligédi. ꝺm ṽitaté ñ dat:
q: ꝙ ñ possit mala: hoc totũ est pp imménsita
té ṽtutis. Ad illud ꝙ obijcit ꝙ infinitum
é passio potentie m̃alis. dð. ꝙ hoc veꝝ est ð
infinito p ꝑuatõȝ ɔplexiõis siue completi eé
sed ñ é veꝝ de infinito p ꝑuationeȝ limitatio
nis. Primũ eni é infinitũ põ passiua siue re
ceptiua. ⁊ ĩ ꝑmo inest m̃e. Scðm é infinitum
actũ. ⁊ iõ in illo solo ṽe é ⁊ ꝓꝑe. q: tm̃ é act⁹
⁊ actus purus ⁊ pfectissimus. Ad illud ꝙ
obijcit. ꝙ creatura pót sup ea q̃ sũme distát.
dð. ꝙ ens ⁊ nõ ens. ñ dicũtur summe distátia
q: opponunt ɔ̈dictorie. ſȝ qm̃ nihil hñt cõe.
nec q̃ȝtũ ad gen⁹ sbm: nec q̃ȝtũ ad gen⁹ ꝑdi
cibile: sed qescẽ ⁊ moueri: siue moueri ⁊ non
moueri. ꝙ p eodé accipit vtroqȝ mõ hñt cõe
⁊ ita ñ é distátia ifinita. nec é sil'e. Ad illð
ꝙ obijcit de põ viuédi. dð. ꝙ viuere vno mõ
dicit actũ ɔñté: sic moueri. ⁊ sic é ab aia me
diátibus potétijs differétib⁹ ab ipsa eéntia.
Alio mõ dr̃ viuere ꝺm ꝙ é act⁹ ꝑmus. ⁊ est
ab eéntia aie vt in rõne forme nõ in rõe agétis
Et pp h nõ ɔsiderat ibi eé tm̃ in opãdo. sic
albedo seipa dealbat. ita ꝙ nõ notat ibi. nec
est egressus alic⁹: vt a põ agéte. nos át loq
mur h de põ vt agéte ⁊ ꝓducéte aliqd. poté
tia q̃ȝtũcũqȝ sit idé. tñ dicit aliq̃ȝ inclinatõm
⁊ iõ dependétiá. ⁊ iõ ꝑuat simplicitateȝ. ac p
h priuat infinitaté. ac p h ꝑuat. i deo át non
sic. ⁊ iõ rõ illa. nõ hȝ instátiaȝ recte itellecta.

Cõo q̃rit vtrũ eéntia sit infinita. si
ue dia sba sit infinita. q̃ȝtum ad esse.

Et ꝙ sic vr̃. q: nulla põ nobilior est sba. sed
diuina põ é infinita. g̃ cũ nõ sit maior nec no
bilior sba. necesse é sbaȝ eé infinitá. Item
si aliq̃ duo liceat sic dicẽ ꝙ sint oio idẽ. si vnũ
est infinitũ ⁊ reliquũ. ſȝ sba ⁊ põ sunt idem. ⁊
eé ⁊ posse. g̃ cũ diuinũ posse sit ifinitũ. ⁊ esse
⁊ ĩ eéntia. Ité q̃ȝtũcũqȝ aliq̃ duo sic se ha
bét. ꝙ ad nihil se extédit vnũȝ ad ꝙ pariter
ñ se extédat reliquũ. si vnũ é ifinitũ ⁊ reliquũ
sed ad nihil oio se extédit põ. ad ꝙ nõ se ex
tédat eéntia. nunq̃ȝ ðs pt facere tot: qn eius
sba possit eé in tot ꝺm ꝙ dr̃. iij. R. Si celuȝ ⁊
celi celoꝝ ⁊c̃. Ité oi finito pt aliqd cogita
ri maius. s. infinitũ ipm Sed dia eéntia é ita
bona ⁊ magna. ꝙ nihil maius nec meli⁹ cogi
tari pót. alioqn nõ é ðs. g̃ ⁊c̃. Ité oé finitũ
bonũ meli⁹ est cũ alio bono q̃ȝ p se tm̃: q: fi
nitũ additũ finito facit mai⁹. g̃ si dia eéntia é
finita. mai⁹ aliqd cũ alio erit: q̃ȝ p se tm̃. g̃ nõ
é pfectissima nec optima ꝙ oio nefas é dicẽ
Ité oé finitũ bonũ ɔtingit aliqñ equari ⁊
reddi p duplicatõȝ finiti vt pȝ in linea. ⁊ h di
co si illud ꝙ duplat facit mai⁹. h dico pp pũ
ctũ. Si g̃ diuina eéntia é finita. ꝺȝ nobilitaté
⁊ bonitaté. si duplet bonitas creature ascen
dédo. aliqñ ꝑueniet ad bonitaté equalé dine
bonitati. h át est falsum ⁊ ipossibile. ꝙ crea
tura sit ꝓporrõabilis creatori. ⁊ h dicat Aug.
viij. de tri. g̃ ⁊ illud ex quo sequit. s. ꝙ diuina
eéntia sit finita. Sed ɔ̈. finitũ ⁊ infinitum.
vt dicit phs. sunt ꝓꝑe passiões ipsi⁹ q̃ȝtitatis
sed eéntia vt eéntia ñ hȝ q̃ȝtitaté molis. g̃ si ɔ
siderat vt in abstractiõe a q̃ȝtitate ṽtutis vt
eéntia. dia eéntia nec é finita nec é infinita.
Ité ois põ q̃ pót vnũ solũ. ita ꝙ nõ aliud
é põ finita. g̃ pi rõne ois eéntia q̃ é: vnũ solũ
ĩ ꝙ nihil aliud é eéntia finita. sed dina essen
tia é ðs: ⁊ nihil aliud. g̃ ⁊c̃. Ité oé illud ꝙ
é finitũ summe ṽitati est simpl'r finitũ. ⁊ hoc
pȝ. q: ꝑma ṽitas iudicat de vnoquoqȝ: sicut
est. pȝ ét in sil'i. vt h est albũ ⁊ nigrũ. ⁊ bonuȝ
deo. g̃ simpl'r bonũ. sed dia eéntia é ṽitas di
uine cognitiõis finita. q: ðs ipam ɔꝑhendit
⁊ nouit pfecte. ⁊ ꝙ scit vt dicit Aug. scientis
ɔꝑhensione finit. g̃ ⁊c̃. Item nullum infi
nitum finit aliud. q: nihil dat alij ꝙ nõ hȝ. g̃
si dia eéntia é infinita. ergo nihil finit. ergo
nullius est finis. ⁊ si hoc. ergo nihil bonum.
Item nullum infinitum comprehendit a
finito: sed ðs comprehendit a beatis: q: ali

ter si essent beati nisi deū pfecte cōgnoscerēt semp enim appetitus ferret ad amplius. ꝛ ñ qescerēt. ꝛ ita nō eēnt beati. si ergo comprehendit. nō est infinitus. Item nulla priuatio est habitu nobilior. ergo cum infinitum dicat priuationem finitum dicat habitum: ꝛ omne nobilius est deo attribuendum. pꝫ ꝛc.

Respondeo. ad hoc voluerūt quidā dicere. ꝙ diuina eēntia sub rōne eēntie ē finita. sub rōne potētie ē infinita. nam eēntia noīat deum: vt in se. ꝛ sic est finitus q: pfectus finitus enim q: comprehenditur a finito: vt a beatis. ꝛ hoc dixerunt ppter eēntie simplicitatē q̄ꝫ dixerunt totā videri. Inq̄ꝫtum autē ꝯsideratur sub rōne potentie. sic dicit respectum ad effectus: ꝛ q: nō est status ibi. q: semper ē aliquid extra accipere. dixerunt ꝙ sub rōne potentie erat infinita. Sed ista positio erronea fuit manifeste. nam ista duo sunt incompossibilia. ꝙ potētia sit infinita omnino existēte substātia finita. ꝛ q: idem sunt oīno: ꝛ q: pōt ꝭm rōnē intelligēdi est substātia: ꝛ q: ad quicquid se extendit potentia sub rōe potentie ꝛ eēntia. vt ostensum est. Et propter hoc dixerunt aliqui ꝙ non est infinitus simplr. sed infinitum nobis: ꝛ voluerunt dicere. ꝙ tam essentia q̄ꝫ potentia est [f]inita ꝭꝫ vitatem: q: est finita deo qui est veritas. hoc tamen vtraqꝫ est nobis infinita. q: in pportionabiliter nos excedit. Unde deus infinitus dicitur: q: nec loco nec tempore nec cōprehēsione comprehenditur. sicut dicit Damascen⁹. Sed ista iterum positio non potest stare. qm̄ sicut supra probatum est de potentia. ꝙ ipsa nō habet statū in possendo. ꝛ iterum est oīno actu. ꝛ ideo ponitur vere infinita. sic etiam probari potest de essentia. necesse ē ergo ꝙ omnino sit infinita actu. Et ħ cōcedendum est ꝛ tenendum est tanq̄ꝫ verum. eo ꝙ magis est consonum fidei. que dicit deum immensum: ꝛ magis consonum auctoritatibus sanctorum. qui omnes dicūt ipsum infinitum. Unde Damascenus dicit. ꝙ deus est quoddam pelagus substantie infinitum. Origenes etiā consonū sententijs magistrorum. magis etiam cōsonum rōni. Ad intelligentiam igitur obiectorum in oppositum. notandū ꝙ infinitum dicitur per abnegationem finis. potest ergo dupliciter dici infinitum. s. a parte negationis. ꝛ similiter a parte finis. A parte finis. nam finis dicitur dupliciter. Uno modo ꝙ est complementum: ꝛ sic infinitum dicitur per priuationem complementi. Et hoc modo infinitum dicitur i materia. ꝛ in genere substantie. ꝛ in alijs generibus. Et hoc modo non cadit in deo: quoniam ipse est perfectissimus. Alio modo finis dicitur terminus: sicut finis agri. ꝛ sic īfinitum dicitur ꝙ caret termino ꝛ statu. ꝛ hoc pōt esse duplr ꝭm negationem. q: potest itelligi priuatiue ꝛ negatiue. Priuatiue q: non habet terminum. ſꝫ tamen ē natum habere propter hoc ꝙ habet esse limitatum. ꝛ hoc modo dicit incompletionem: ꝛ non in deo. Alio modo negatiue ꝙ non habet terminū nec est natum habere. ꝛ hoc modo ponitur i deo propter summam immensitatem. Ad illud ergo ꝙ obijcitur. ꝙ infinitū est passio q̄ꝫtitatis. dici potest ꝙ sic nomen q̄ꝫtitatꝫ extenditur ad quantitatem virtutis. similit̄ nomen infiniti. q̄ꝫtitas autem virtutis non tātum attenditur q̄ꝫtum ad opus. sed etiam q̄ꝫtum ad nobilitatem valoris. Et hoc patet: q: vt dicit Aug. In spūalibus idem est mai⁹ ꝛ melius. Ad illud ꝙ obijcitur. ꝙ est vnū ita ꝙ non aliud. dicendum ꝙ aliquid comparari ad multa potest esse duplr̄. aut ꝭm cōparationem causalitatis. Aut ꝭm comparationem idēptitatis. Comparari ad multa ſꝫ ratione causalitatis. hoc conuenit infinito q: infinitum. ſꝫ ꝭm rōnem idemptatis. nō. Uñ q: infinitum. iō se extendit ad multa: sed non sequitur ꝙ sit multa. Unde si essentia vel potētia comparetur ꝭm rōnem idēptitatis ad res. neutra est plurium. Unde nec potentia diuina ē alie potētie: nec eēntia: alie eēntie. Si ꝭm rōnē cāūtatis. sic ꝯuenit ꝛ potētie ꝛ eēntie. nā sicut potentie ꝯuenit facere plura sic eēntie eē in pluribus. Ad illud ꝙ obijcit ꝙ est finitum summe veritati: dō. ꝙ hoc ē duplex. Aut est finitum summe vitati: q: veritas iudicat ipsum esse finitum: aut q: nō excedit eius comprehensionem. Prio mō ñ est deus sibi finitus sed infinitus. Uere eniꝫ scit se esse infinitum. Scđo modo ē finitus: q: se ñ excedit cū sit infinitus. ꝛ sic nō valꝫ argumētū. ꝛ est ibi fallaria ꝭm qd ꝛ simplr̄ ñ excedit infinitū. ergo ē infinitū simplr̄. Ad illud ꝙ obijcit. ꝙ infinitum non finit. dicendum ꝙ infinitum per priuationem per-

fectionis nō finit. sed infinitū p negatōem li
mitatōis hȝ rōnem finiendi. qꝛ cū sit sūmū. in
ipo est oīs status. In hoc eni infinitas nō re
pugnat simplicitati nec ꝯplemēto. Ad il-
lud. ꝙ obijcit. ꝙ ꝯprehendit. dō. ꝙ nō com
prehendit p inclusionē. ꝯprehēdit aūt p p-
fectam visionē dilectionē ꝛ tentionē. ꝛ hoc
a pte ꝯprehēdētis ꝛ nō ꝯprehēsi. ꝛ iō qꝛ p fi-
cit res qescit. q̄zuis vltra nō attigat. Ad
vlimo obijcit solutū est: obicit eni de infini-
to ſm ꝙ dr̄ puatiue. sed put dr̄ de deo non
dicit puationē ſm rē: sed solū q̄ztū ad modū
significādi. ꝛ rn̄det ei sūma positio. nihil eni
dr̄ imensuȝ. nisi ꝙ hȝ sūmaȝ ꝛ pfectissimā ac
tualitatē ꝛ nihil coartās. vn̄ ꝛ si videat dici
puatiue. tn̄ ſȝ veritatē excludit oēȝ puatōeȝ.

Ertio querit de ifinitate diuine po
tētie q̄ztum ad op⁹. vtrū videlȝ diui
na potētia possit in effectū actu infi
nitū. Et ꝙ sic. ostēdit hoc mō. potētia se hȝ
pportionalr̄ ad op⁹. vn̄ tāta potētia pōt in
tm̄ opus. ḡ ꝛ maior i mai⁹. ꝛ infinita actu in
infinitū actu. Itē oīs potētia q̄ operat ex
se tota si ē infinita pducit infinitū. cū operet
ex tota sua virtute. sȝ diuina potentia cū sit
simplicissima se tota operat. ergo vr̄ ꝙ pdu
cat effectum infinitū. Si tu dicas ꝙ hoc nō
pōt esse pter ꝺfectū ꝛ illimitationē ipus ef
fectus. ꝯ. frustra est potētia que nō reducit
ad actū. vn̄ ꝛ phs dicit. ꝙ frustra est potētia
actiua cui nō rn̄det passiua. ḡ aut potētia di
uina frustra ē infinita. aut ei rn̄det effect⁹ i
finitus. ꝛ potētia passiua infinita. Itē oīs
potētia pōt seipam manifestare. ḡ diuia po-
tentia cū sit infinita. pōt infinitatē suā mani-
festare. sȝ ifinitas. nō manifestat nisi in effec
tu infinito. ḡ. ꝛc. Si tu dicas ꝙ manifestat i
pductōe filij ꝛ spūs. s. tūc obijcit ꝙ spūs. s. hȝ
potentiā infinitā. ḡ pōt ipam manifestare. sȝ
nō in pductiōe psone infinite. ergo in pduc
tōne creature. Itē omne possibile ē poni
bile in esse. sed de⁹ pōt pducere infinita. er
go infinita pduci ē possibile ḡ ponibile. sed
possibili posito inesse nullū accidit incōue-
niēs. ergo posito ꝙ de⁹ faciat infinita nullū
accidit incōueniēs. sed de⁹ pōt oē illud ꝙ nō
est incōueniēs posse vel facē. ergo de⁹ pōt
facē ꝙ sint infinita actu. Itē appellet. a
omne creabile tunc quero. A. aut est finituȝ.
aut infinitū. Si finitū ꝛ deus nō pōt nisi. a.
ergo nō potest nisi finitū. ergo potentia eius
est finita. Si infinitū. ꝛ de⁹ pōt facere. a. er-
go deus facere aliq̄ actu infinita. Itē ꝯti
nuū est diuisibile in ifinitū. quero vtrū de⁹
possit reducere potentiā ꝯtinui ad actū. Si
nō pōt. ergo potētia ꝯtinui excedit potentiā
dei ꝙ est absurdū qꝛ tūc diuina potētia essȝ
finita. Si pōt eā reducere ad actum o o. sed
hoc nō est nisi cū est actu diuisum in ptes in
finitas. ergo. ꝛc. Sed ꝯ. ꝙ nō possit in ef
fectu intēsiōe infinitū. vr̄. qꝛ infinito simplr̄
nihil ē maius. ḡ si pducit effectū infinitum:
tūc ergo illo nihil est mai⁹. ergo de⁹ non est
maior. Si ergo hoc ē sūme nobilitatis i deo
ꝙ nihil ei possit eq̄ri. pducere talē effectū ē
ꝯ nobilitatem diuine potētie. ḡ. ꝛc. Item
oē ꝙ est actu infinitū est sūme simplex. naȝ si
est aliq̄ ꝯpositio. tūc est ibi coartatio ꝛ limita
tio. Si ergo de⁹ pducit effectū infinitū. illō
est simplicissimū. sȝ in simplicissimo idē. essen
tia ꝛ bonitas ꝛ potētia. ergo si effect⁹ ē infini
tū in potētia ꝛ bonitate. ḡ sūmū bonuȝ. ergo
nō bonū pp aliud. ergo nō bonū pp deuȝ. ḡ
nec a deo. qꝛ vniuersa pp semetipm opatus
est dn̄s. Et idē ē finis ꝙ est pmū pncipiuȝ.
ergo si ē infinit⁹ nō est a deo. ergo nō ē effec
tus. ꝛ sic pȝ ꝛc. Itē si de⁹ pōt in effectum
actu infinitū. q̄ro a te vtruȝ possit in aliud. si
nō. ergo in agēdo āmittit potentiā ꝛ sua po-
tētia agēdo debilitat. Si vero pōt in effectū
aliū ꝯsilēȝ illi esto ꝙ faciat. ponat. ergo isti
duo effect⁹ sunt ꝯsiles in nā. ergo sūt i eodē
gnē. ergo si sūt in eodē gnē. tunc hēnt aliqō
in plus in quo ꝯueniunt. ꝛ aliq̄ ppria p que
differūt. ergo extēdunt ab aliquo ꝛ artant
p aliqō. sed oia talia sūt finita. ergo. ꝛc. Itē
ꝙ nō possit facere infinita actu ostendit. qꝛ
nō sunt plura ifinitis. ergo si pduceret ifini
ta actu nō possȝ pducere plura. ergo ds eēt
ipotens. sed nihil pōt facere deū ipotentem
ergo. ꝛc. Itē vbi ē infinitas actualr̄ ſȝ nu
merū. ibi deficit status ꝛ ordo ꝛ distinctio. sed
diuina sapiētia nō patit deū aliud facere si-
ne mō ꝛ mensura. ergo. ꝛc. R. dō. ꝙ du-
plex ē infinitū. s. actu ꝛ in potentia. Infinitū
in potentia pōt deus facere ꝛ facit. Infinitū
in actu nō pōt facere nec facit. Non pōt in
q̄ȝ facere. qꝛ nec ꝯuenit sibi nec ꝯuenit crea
ture. Sibi nō ꝯuenit. cum enim sūme bon⁹
sit. non pōt aliquid facere nisi bonū. ꝛ ita nō

pót facere nisi rem ad se ordinataꝫ. qm̄ igiꝭ
ordo ꝓ̄supponit numeꝝ ⁊ numerus ꝓ̄suppo
nit mensurá. q: nó ordinanꝭ ad illud nisi nu
merata ⁊ non numeranꝭ nisi limitata. ió ne-
cesse fuit deum facere oia in numero póde
re ⁊ mensura. nec aliter facē potuit nec pót.
nec in infinitū nec infinita actu. Nó est etiá
q: hoc nullomó ꝯuenit creature. Infinituꝫ
eiꝫ in actu é actus purus. Aliogn si aliquid
hr̄et de limitatóe ⁊ artatione eét finituꝫ. sed
ꝙ est actus purus est suū esse ꝑ eéntiaꝫ. ⁊ ni
hil tale accipit eé ab alia essentia nec ex ni-
hilo. Si igiꝭ creatura eo ip̄o ꝙ creatura ali
unde est ⁊ ex nihilo. nullomó pót esse actus
purus nullomó pót eé infinita. Et si nó pót
esse vna infinita. nullomó possūt esse infini
te s̄m numeꝝ. q: necesse est illas plures ad
aliq̄ꝫ vná creaturá reduci. sed infinita ad in
finitū reduci é ip̄ossibile. pꝫ ergo ⁊c. Et ꝙ
ad aliq̄d finituꝫ necessario reducaꝭ. pꝫ q: ne
cesse é ponere ordinationé in creaturis. nó
tm̄ ad deū. sed etiá ad se inuicem. Sūma er-
go rónis est q: nó decet deū facē creaturaꝫ
qn ordiné hēat ⁊ mensurá. ⁊ ró est ex pᵗe cr̄a
ture. q: necesse est oém creaturá eé limita-
tam. eo ꝙ ex nihilo. ⁊ eo ip̄o ꝙ composita é

Ad illud. ergo. ꝙ obijciꝭ. ꝙ potétia táta
pót in tm̄ effectum siue opus. dō. ꝙ est opus
opans. ⁊ opus operatū. opus opans vt cr̄a
re. opꝰ opatum vt creatura. dō. ergo ꝙ opꝰ
opans est infinitū sicut ip̄e creator. sed opꝰ
opatum necesse est eé finitū. Qō ergo obij
citur. ꝙ opus ꝓportionaꝭ potétie. si intelli-
gaꝭ de ope opante siue de actóe gnāl'r veꝝ
est. Si aūt intelligaꝭ de ope opato nó habꝫ
veritaté: nisi cū cā ⁊ effectus se hént ꝑ vniuo
catóem ⁊ sūt vniꝰ generis. hoc aūt nó é hic.

Ad illud. ꝙ obijciꝭ. ꝙ deus opaꝭ ex tota
potentia. dō. ꝙ agés ex tota potétia ꝙdam
agit ꝑ nām. ⁊ hoc agit tm̄ q̄ꝫtuꝫ pót. ⁊ tm̄ q̄ꝫ
tū ip̄m est vbi est ꝓductio filíꝰ. ꝙdá agit per
deliberatóem ⁊ volūtaté. ⁊ tale nó agit nisi
s̄m ordiné ⁊ q̄ꝫtum vult vñ ex eadé potétia
facit magnū ⁊ ꝑuū. ⁊ sic agit deus. Ad il-
lud. ꝙ obijciꝭ. ꝙ frustra é potétia q̄ nó redu
citur ad actū. veꝝ é de potentia q̄ ꝯpletur ⁊
ꝑficitur in actu. sed diuina potétia nó ꝯpleꝭ
ꝑ actū. ⁊ ideo nó é frustra etiá si nó hēat po
tentiá passiuá corn̄dente. tm̄ illa ꝓpositó in
telligiꝭ nó hr̄e veritaté in potétia q̄ pót infi
nita. Si intelligaꝭ ꝙ oío reducaꝭ ad actuꝫ
reducitur tm̄ ⁊ reduci pót s̄m ꝑtem. ⁊ ió non
est frustra. Ad illud. ꝙ obijciꝭ. ꝙ diuina
potétia cū sit infinita dꝫ suá infinitatem ma
nifestare in infinito effectu. dō. ꝙ deus suaꝫ
infinitaté manifestat in infinito s̄m suam po
tentiam sicut pꝫ. q: sicut sup̄ monstratū est in
terminabil' duratio manifestat virtuté in i-
nitam. In ifinito aūt s̄m actū nó pót mani-
festari simpl'r. q: nó decet sed ꝓportionaliꝭ
q: ens in infinitū excedit nó ens. ⁊ tm̄ deus
ex nihilo facit ens inter q̄ est distátia ifinita
vñ cū diuina potentia dicaꝭ infinita tripl'r.
duratiōis interminate. virtutis īmensitate
⁊ effectuū gnālitate. siue numerositate. Pri
ma manifestaꝭ ꝑ infinitū duratione ꝙ est fi-
nitum actu infinitū in potétia. Scd̄a ꝑ crea
tónem de nihilo vbi est distátia infinita. ꝑꝑ
oimodá ꝓportóem. Tertia manifestatur ꝑ-
tim per positóem. ꝑtim per priuatóem. quia
tot fec. ⁊ adhuc pót in plura. ⁊ nó tot fecit
qn adhuc possit in plura. tm̄ hoc manifestaꝭ
alia infinitate duplici máifestata. ⁊ ita pꝫ ꝙ
non oꝫ ꝙ sit infinitum actu. potest tamen di
ci sicut tactū é ꝙ virtꝰ pr̄is máifestaꝭ i ꝓdu
ctióe verbi. Et ꝑ ꝯñs tota virtus diuina é
virtꝰ filij ⁊ sp̄ūs. s. sit vna. ⁊ eq̄lis sint in vir
tute. Ad illud. ꝙ obijciꝭ. d̄ possibili. ꝙ pt
pói. dō. ꝙ é possibile a potétia ifinita. ⁊ pos
sibile s̄m potentiá finitá. possibile s̄m poten
tiá finitá pót poni. q: oío pót esse ad actuꝫ
reducta. sed possibile s̄m potentiá infinitaꝫ
nó pót poni q: sp̄ est in reducédo ⁊ nūq̄ꝫ in
reductū esse. Ad illud. ꝙ obijciꝭ. ꝙ. a. ap-
pelleꝭ oé creabile. esto. Qō q̄rit vtrū. a. sit fi
nitū vel infinitū. dico ꝙ infinitū. sed nó est in
finitū actu. ſꝫ potétia. ⁊ ió nó sequiꝭ ꝙ si deꝰ
possit. a. ꝙ possit i actu infinitū. Et si dicaꝭ.
ꝙ pōaꝭ ꝙ d̄s faciat. a. dō. ꝙ non é ponibile
róe ꝓ̄dicta. Ad ill'd. ꝙ q̄riꝭ vtrū possit po
tentiá ꝯtinui reducē ad actū. dō. ꝙ sić poté
tia in ꝯtinuo passiua é ifinita ad diuisioneꝫ.
sic in d̄o actiua infinita. vñ sić ꝯtinuū pt di
uidi i ifinitū. tm̄ ip̄ossibile é ꝙ total'r sit diui
suꝫ. aliogn nó eét ifinitū. sic diuidē in ifinitū
est possibile ad actū reducē. ſꝫ sić ip̄ossibile
est diuiná potentiá termiari ita ip̄ossile é ꝙ
sit in termio diuisióis. vñ d̄s pt potentiá ꝯti
nui reducē ad actū q: pt eé in r̄ducédo. ⁊ sp̄
i reducédo. ita ꝙ nūq̄ꝫ plꝰ se extédet potétia

q̄z diuina actio. ſed tñ ɔtinuū nūq̄z pōt eſſe
in reductū eē. ſic nec d̄s in reduxiſſe. Conce
dendū ḡ ꝙ ipoſſibile ē ꝙ ſit aliq̄d actu īfini
tū. niſi ſolū deū, ꝛ eiuſ potentiā. ꝛ hoc ē ꝙ di
cit Hugo de ſcō. vic. Sicut eternitatē dei ñ
eq̄t tp̄s nec imēſitatē loc⁹. ſic nec ſapientiaꝫ
ſenſus. nec bonitatē virt⁹. nec potentiā op⁹
vñ qñ dr̄ ꝙ de⁹ pōt facē infinita notaꝛ īfini
tas circa potentiā nō circa op⁹. vñ aliq̄ di-
ſtinxerūt hāc. ɔtinuū pōt diuidi in īfinitū q̄ꝛ
illa determiatio pōt determinare hoc ꝟbuꝫ
pōt vel hoc verbū diuidi. tñ quocūq̄ꝫ modo
diſtinguaꝛ ſꝑ intelligendū eſt infinitatē ac-
tualem eē ꝓprium ſolius dei.

Quarto ꝛ vltimo q̄riꝛ de īfinitate di-
uie potētie q̄ztū ad rōeꝫ oꝑandi. Et
q̄riꝛ vtrū rō oꝑandi ſe extēdat ad īfinitū. Et
ꝙ ſic vr̄. q̄ꝛ q̄cq̄d de⁹ pōt rōnabil'r pōt. ſꝫ p̄t
īfinita. ḡ rōnabil'r pōt īfinita. ꝛ ſi hoc ḡ ratō
oꝑandi ipi⁹ potētie ſe extēdit ad īfinita. Itē
ſic ſe hꝫ rō ſciendū ad ſciaꝫ. ita rō ꝓducendi
ad potentiā. ſꝫ q̄ꝛ diuia ſcia ē infinita. iō hꝫ i
ſe rōes īfinitaſ cognoſcēdi. ḡ cū diuina potē
tia ſit infinita. ſil'r ꝛ rōes ꝓducēdi hꝫ īfinitas
Itē rō oꝑandi in deo nō ē aliud q̄z boni
tas ꝛ ſapia. ſꝫ ſapia ꝛ bonitas ē infinita. ergo
ꝛ rō oꝑandi. Itē rō oꝑandi in deo nō eſt
aliud q̄z d̄s ſiue diuina eēntia. q̄cq̄d dicaꝛ il
la rō. ſꝫ diuina eēntia ē infinita. ḡ ꝛ rō oꝑan-
di. Cōtra. potētia ſe extēdit ad oꝑa ſ̄ꝫ exi
gentiā rōnis. nihil eni obmittit de his q̄ rō
exigit. Si ergo rō ſe extēdit ad infinita. ergo
vr̄. ꝙ diuina potētia ꝓducat infinita. ꝙ fal-
ſum eſt. Itē rō oꝑandi eſt ipa ars ꝛ diſpo
ſitio. ſꝫ diſpoſitio nō eſt niſi finitoꝝ ḡ rō ope
rādi nō ē niſi finitoꝝ. Itē rō oꝑandi ē ipa
diuina iuſticia, q̄ꝛ vniuerſe vie dñi mia ꝛ ve
ritas. ſꝫ iuſticia nō eſt niſi finitoꝝ. ergo vr̄ ꝙ
rō oꝑandi ſil'r. Itē obijciꝛ de p̄ſcia q̄ ſil'r
rō eſt oꝑandi. ꝛ eſt in plus q̄z potētia. q̄ꝛ re-
ſpectu maloꝝ. ꝛ tñ nō eſt reſpectu infinitoꝝ.
Si tu dicas ꝙ diſpoſitio vel p̄ſcia vel iuſti-
cia. nō ɔplectiꝛ plenā rōeꝫ ꝑ quā pōt oꝑari
diuina potētia. ɔ. ſi nō totā ɔplectiꝛ ergo di
uina potētia ſine his p̄t rōabil'r oꝑari. ḡ poſ
ſibile eſt deū oꝑari p̄ter diſpōeꝫ. p̄ter iuſticiā
ꝛ p̄ter p̄ſciaꝫ. ſꝫ null⁹ tal'oꝑaꝛ ſapient' nec re
cte. ḡ. ꝛc. Reſtat igiꝛ ꝙ totā ɔplectiꝛ rōem.
R. Sic dic magr̄ in lr̄a. Aliq̄ voluerūt di
cere. ꝙ rō diuine potentie eſt finita ꝛ ex hoc
voluerūt diuinā potentiā limitare. tū q̄ꝛ ni-
hil pōt facē niſi ex optima rōne nec dimittē
tū q̄ꝛ nihil pōt facē niſi p̄ſciens. nihil niſi iu-
ſte. ꝛ iō cū hec finitoꝝ ſint. vtpn̄ta eoꝝ q̄ fac
dixerūt diuinā potentiā non poſſe alia q̄z q̄
facit. Sꝫ hec poſitio ē erronea ſicut oſtendit
magr̄ in lr̄a. q̄ꝛ nobilitati diuine potētie de
rogat. ei⁹ imenſitatē limitādo. ꝛ dr̄ fuiſſe ma
gr̄i Petri baalardi. Rō aūt hi⁹ ſtulte pōis
fuit. q̄ꝛ neſcierūt diſtinguē rōnem potentie.
nec act⁹ eius. Actus eni potētie duplex eſt.
vñ ꝑ modū habit⁹. ſ. poſſe alius ꝑ modū ac
tus. ſ. oꝑari Qñ ergo q̄riꝛ vtrum rō diuine
potentie ſit infinita. d̄ō. ꝙ ſicut duplex eſt ac
tus. ita dupl'r pōt accipi rō reſpectu actus q̄
eſt poſſe. Accipiꝛ eni rō in habitu. ſ. diuina
ſcia. ꝛ diuine bonitatis ɔdecentia. ꝛ hec rō
ſe extendit ad infinita q̄ēadmodū ꝛ ipa po
tentia. reſpectu act⁹ q̄ eſt poſſe. Reſpectu
vero act⁹ q̄ eſt facē. accipiꝛ rō in actu. ſ. diui
na diſpoſitio ſiue p̄ſcia. ꝛ meritoꝝ exigētia.
Nihil eni facit de⁹ niſi ꝙ diſponit. Nulli ēt
retribuit niſi ſ̄m ꝙ merita exigūt qñ retri-
buit. nullā reꝫ gubernat nec regit alit' q̄z nāē
eius ſiue iuſticia nālis exigat. Et ſ̄m hanc
diſtinctōem pꝫ rñſio ad ꝑmo q̄ſitū. ꝛ ad rōes
inductas. q̄dā eni ꝓcedūt ſ̄m vnā viā. q̄daꝫ
ſ̄m aliā. Ad illud ꝙ poſtea obijciꝛ de iu
ſticia. d̄ō. ꝙ iuſticia ſ̄m ꝙ dicit ɔdecentiā di
uine bonitatis ꝛ ꝑtātis ſic eſt gnālis rō q̄ cō
plectiꝛ totū poſſe. Sꝫ inq̄ztum ɔnotat exigē
tiam a ꝑte meritoꝝ. ſic nō ɔplectiꝛ totū poſ
ſe nec totū agē. Inquātū vero ɔnotat ɔde-
centiā bonitatis reſpectu cuiuſlbet tp̄is i ac
tu ſic ɔplectiꝛ agē. ſꝫ poſſe nō. diſpō ſil'r ꝛ p̄-
ſcia agē ɔplectunꝛ. ſed nō poſſe. ſed agē eſt
reſpectu finitoꝝ. ſicut ꝛ illa ſūt. ſed poſſe ē re
ſpectu īfinitoꝝ. Qd̄ ḡ obijciꝛ. tūc ꝙ deus
pōt ſine eis rōnal'r oꝑari. d̄ō. ꝙ falſuꝫ ē. nec
ſequiꝛ ex illo. q̄zuis eni deuſ poſſit plura q̄z
velit. tñ nō pōt oꝑari ſiñ volūtate. q̄m nihil
poteſt facē q̄n poſſit velle. ſic ꝛ p̄ſcire ꝛ diſ-
ponē. neceſſe eſt enim potentiā exeq̄ntē illiſ
ad eq̄ri. ſ. diſpoſitōi ꝛ volūtati. ſed non opor
tet de potentia vt potente. iō nō ſequitur ꝙ
poſſit facere ſine illis.

In ꝑte iſta ſunt dubitationes circa
lr̄am. ꝛ ꝑmo de rñſione magr̄i. qua
dicit. His aūt rñdemus. duplicē verboꝝ in
telligentiā apientes. vñ. ſ. veniat duplicitas

huius.nõ põt deus nisi ꝙ iustũ est.ꝙ h̃ v̂bũ
est põt significare iusticiã q̃ est vel iusticiaꝫ q̃
efficit.si deꝰ faceret.hoc est nihil vr̃.q: si di
catur iustũ est hoc fieri.intelligiẜ esse iustuꝫ
vt nũc.silr̃ in ꝓposito. R.dõ.ꝙ distinctio
magr̃i est rõabiẜ.Rõ aũt hiꝰ multiplicitatis
est.ꝙ hoc verbũ est põt dicẽ p̃sens.vt nunc
vel simplr̃.⁊ ita iusticiã que nũc est vel q̃ eẽt
si res fierẽt.põt assignari a tribꝰ.p̃mo aũt a
rõne attributi.sicut eñi hoc verbũ currit ꝑ
se dictũ.dicit p̃sens vt nunc.sed qñ addiẜ de
terminatio põt stare.ꝓ pñti simplr̃.vt puta
si dicaẜ de equo iacente i stabulo.iste equꝰ
bñ currit.ita põt esse de hoc verbo est.rõne
eius ꝙ addiẜ bonũ ⁊ iustũ.Alr̃ põt assigna-
ri a pte ampliatõis huiꝰ verbi põt q: si am-
pliatio huiꝰ verbi põt totũ dictũ respiciat.
ita ꝙ implicatũ cadat sub ampliatõe.sicut di
cit p̃sens simplr̃.Si aũt cadit extra.sic dicit
p̃sens vt nũc.⁊ ꝺm hoc accipiẜ duplex sensꝰ
quẽ magr̃ assignat.tertio mõ põt assignari
rõ a pte eius ꝙ est nisi.ꝙ põt teneri excepti-
ue vel ꝯsecutiue.Si exceptiue tũc stat actꝰ
siue exceptum ꝓ presenti vt nunc.⁊ est sen-
sus.nõ potest deus nisi ꝙ iustum est.i.nihil
potest deus preter hoc ꝙ est iustum.vel po
test teneri consecutiue.⁊ tunc necesse est ꝙ
hoc verbũ est teneatur simplr̃.q: regula ẽ
ꝙ termini in ꝯditione ampliantẜ ad oẽ tp̃s.
⁊ tunc est sensus.non potest deus nisi ꝙ iu-
stũ est.i.nisi sit iustũ.⁊ sic ampliaẜ ibi ad om
ne tp̃s.ex q̃cunqꝫ tñ cã accipiaẜ locutio vere
multiplex est. Itẽ q̃ritur de hac expõne
magr̃i.poterat ꝑ potentiã.sed nõ ꝑ iusticiaꝫ.
q: iusticia stat ibi ꝓ volũtate.vr̃ enim male
dicere.q: nihil põt deus facere ꝙ nõ possit
velle.ergo si iusticia est dei volũtas oẽ ꝙ p̃t
simplr̃ põt de iusticia.⁊ ecõuerso. Itẽ pos
sibili posito in eẽ nõ seq̃uiẜ ipossibile.si g̊ dõs
poterat per potentiã loth subuertere siũ cõ
cubere ponaẜ.tunc q̃ro.Aut hoc fuit iustũ
Aut nõ si sic.ergo poterat ꝑ iusticiã.si non.g̊
fecit ꝯ iusticiã.ergo iniq̃.ꝙ ẽ oĩo ipossibile.
R.dõ.ꝙ iusticia nõ stat ibi ꝓ volũtate di
uina simplr̃ ꝯsiderata.sic eñi poterat velle
ꝙ ⁊ poterat facẽ.sꝫ stat ibi ꝓ volũtate p̃san
te merita ⁊ volente retribuere ꝺm merita.
Et qm̃ loth nõ meruerat submergi cũ illis
peccatoribus.nõ poterat iuste submergi q̃ꝫ
um fuit de exigentia meritoꝝ.nihilominꝰ
tñ poterat deus hoc facere q: ex hoc laudẽ
suã ⁊ loth vtilitatẽ poterat elicere.cũ nõ sit
malũ ꝺm se vere iustum affligere.põt enim
hoc deus facẽ ad bonũ suũ.⁊ ꝑ hoc pꝫ rñsio
ad illud.ꝙ obiciẜ.posito enim ꝙ hoc factuꝫ
fuerit poniẜ etiã fuisse iustũ.q̃ꝫtum ad ꝯde-
centiã licet nõ q̃ꝫtum ad merita.ꝯ enim exi
gentiã meritoꝝ deꝰ põt facere ⁊ facit.Iere.
xx.glõ.Qd̃ facere cogitabam ꝑꝑ iusticiam
nõ feci ꝑꝑ clementiã. Iteꝫ q̃riẜ de hoc
ꝙ dicit.ꝙ hoc verbũ dꝫ nõ ꝓprie conuenit
deo nisi forte dicaẜ ex ꝓmisso.vr̃ male dr̃e
q: sicut q̃ dꝫ ex ꝓmisso obligatur ne incurra
ingratitudinẽ.ita q̃ dꝫ ex ꝓmisso si non red
dit incurrit falsitatẽ.ergo deus est vere ob
ligatus.ergo ⁊ vere ⁊ ꝓp̃e est debitor. R.
dicendum.ꝙ debitũ ex ꝓmisso est debitum
tum ꝓprie.q: preit volũtatẽ.velit enim no
lit obligaẜ q̃ accepit bñficium.si necessario
eget bñficio.debitum aũt ex ꝓmisso ꝙ ẽ me
re liberalitatis est debitũ ꝙ seq̃tur largita-
tem ꝓmittẽtis.⁊ iõ ꝺm rẽ plus hꝫ de ratiõe
grãe q̃ꝫ debiti.⁊ hoc mõ.deꝰ ẽ debitor.p̃mo
mõ nõ.Ex sua eñi liberalitate ꝓmittit vt al
liciat.sꝫ nihil recipit.vñ obsequia nr̃a nõ ac
ceptat ꝑꝑ indigentiã.Ideo rõ debiti ꝺm ꝙ
obligatõem dicit ꝓprie in deo nõ cadit.si ãt
ab vtamur noĩe.vt debitum sonet in ꝯdecẽ
tiã bonitatis dei.sic recipiẜ in deo. Item
queriẜ de hoc ꝙ dicit.ꝙ eadem rõne manẽ
te potuit alia facere.⁊ ista dimittere.vr̃ eniꝫ
hoc esse falsum.q: Aug.dicit.ꝙ alia rõe cõ
ditus est homo.alia ratione cõditus ẽ equ
us.ergo alia ⁊ alia ratione fiunt opposita.g̊
eadem ratione manente non potuit facere
oppositum. R.dõ.quod magister vocat
hic rationem voluntatem dei equissimam.
Et sicut dictum est supra ꝙ quia deus no-
uit omnia.ideo potest scire opposita sine in-
nouatione scientie.ita etiam ⁊ de voluntate
vnde non intelligitur voluntas mutari.qñ
deus potest velle ꝙ non vult.sed aliqd̃ vo-
litum ad ip̃am ꝯpari.ipsa vna ⁊ eadẽ ⁊ imu-
tabili remanẽte.sed alio mõ ꝯpata.siue ad
aliud.⁊ aliõ.⁊ ita itelligit magr̃. Itꝫ q̃riẜ.
de h̃ ꝙ dic̃.hec aũt qõ de p̃scia facile deter
minari põt ꝑ ea que superiuẜ dicta sunt.per
quid determinatur superius dictum.vide-
tur enim argumentatio necessaria.Si eniꝫ
deus nihil potest opari nisi illud p̃sciat ⁊ ñ ꝑ

ſcit niſi q̄ facit. ꝰ ⁊c. Et. dō. ē ad h ꝙ dˢ p̄t
p̄ſcire plura q̄ȝ p̄ſcit. ſicut p̄t plura opari. vñ
hiꝰ ſolō ē: ꝙ potētia p̄t eē aliꝯ cꝰ nō eſt. ⁊ ita
dˢ p̄t illud facē. Et aliꝯ nō ee cꝰ eſt. ⁊ ī dˢ p̄t
illud ñ facē. ⁊ nūq̄ȝ pōit aliq̄d facere ſine p̄-
ſcia. Ex h manifeſtū ē ꝙ ñ ē neceſſariū deuȝ
p̄ſcire ꝙ p̄ſcit. ſi eniȝ h eēt: tunc ipoſſibile eēt
deū aliud facere. q̄ȝ illud ꝙ facit. ⁊ hic ē errō
manifeſtus. Itē q̄rit de h ꝙ dicit. an pu-
tas q: ñ poſſum rogare p̄reȝ ⁊c: vr̄. n. iſtud ñ
bñ dictū. q: aut p̄r volebat dare aut ñ. ſi vo
lebat. ⁊ xp̄s ñ volebat. ergo in volūtate diſ-
cordabāt. ſi āt nolebat. ⁊ xp̄s poterat petere
ꝰ poterat a volūtate p̄ris diſcordari. ꝰ pecca
re. ꝙ eſt ꝯ̈ꝟitatem apte. Rñ. dō. ꝙ p̄r no
lebat dare. ⁊ xp̄s nolebat petere. ſed p̄r pote
rat velle. ⁊ xp̄s ſilr̄ petere. ⁊ ita ñ diſcordare
tūc āt diſcordātia eēt: ſi xp̄s poſſet petere. ⁊
p̄r nō poſſet velle. Quō āt dˢ poſſit aliq̄d
velle ꝙ ñ vult. ſup̄ habitū eſt. Itē q̄rit de
h ꝙ dicit. nūq̄d dō. ē. nō potuit iudā ſuſcita
re in mēteȝ. Ex h vr̄ ꝙ dˢ p̄t ſaluare iudam
ꝰ pari rōne dānare petrū. ꝯ̈. iuſtus ē. ⁊ negar̄
ſeipm̄ ñ p̄t. ergo nec facē ꝯ̈ iuſticiā. Si tu di-
cas ꝙ hoc ñ p̄t. ꝯ̈. poſſet dˢ deſtruere oia q̄
fecit. ꝙ maiꝰ eſt. ergo multo fortius hoc pōt.
Rñ. aliq̄ diſtingūt hic potentiā dei dupli
citer dicētes deū poſſe. aut pō abſoluta: ⁊ ſic
pōt iudā ſaluare ⁊ petrū dānare. At de po-
tētia ordinata. ⁊ ſic ñ p̄t. Sed h diſtinctio nō
vr̄ ꝯueniēs: q: nihil p̄t dˢ: ꝙ nō poſſit ordi-
nate. poſſe eū inordinate facere. ē nō poſſe.
ſicut poſſe peccare ⁊ poſſe mētiri. vñ nec po-
tētia abſoluta nec ordinata p̄t mētiri. Alr̄
dicūt aliȷ̄. ꝙ p̄t ſaluare iudā. ſed ñ dānar̄ pe-
trū q: mīa eiꝰ ſup oia opa eiꝰ. ⁊ mīa ſuperexal
tat iudiciū. ⁊ ſaluare iudā eēt ſupabūdantis
mīe: ſed dānare eēt crudelitatis maxīe. ſed
tñ cū dˢ ſumme iuſtus ſit. ſumme miſicors. ſi
cut ñ p̄t facere ꝯ̈ mīam ſic nec ꝯ̈ iuſticiam.
Iō alr̄ dn̄t aliȷ̄ ꝙ dˢ neutrū p̄t. ⁊ h nō de-
rogat eiꝰ potētie. q: vtrūq̄ȝ eēt iniuſticia. ⁊ i
ordinatio reuocare quē finalir̄ dānauit. ⁊ q̄
finalr̄ dānari meruit. nec ē ſile d traiano: q:
dˢ ſic diſpoſuerat ad honorē ſcōꝝ. ⁊ ſuuȝ a-
liq̄ ſpālia facere. ⁊ iō mors illa traiani ⁊ dam
natio lȝ ſm̄ cāˢ inferiores finalis videretur.
ſm̄ tñ diuinā diſpōnē ⁊ ꝯſiliū alir̄ errāt. Sed
tñ qˢ h audeat dicē. qn̄ dn̄s de iuda h diſpo
nere potuerit ꝙ diſpoſuit de traiano. ⁊ quin
gnāliter poſſit oībus facere: ꝙ ꝓbat̄ feciſſe
vni. Et iteꝝ Aug. dicit. ꝙ dn̄s ipſi diabolo
poſſet bonā volūtatē dare. Et pp̄ h dō. ꝙ
qñ q̄rit iteꝝ dˢ poſſet ſaluare iudā. ⁊ dāna-
re petrū. dō. ꝙ aut loq̄ris ſaluis meritis: aut
nō ſaluis. ſi ſaluis meritis. ſic dico ꝙ nō poſ-
ſet. hoc. n. idē eſt dicere ⁊ querere: ac ſi que-
reret̄. vtrū poſſit iudicare iniuſte. ꝙ q̄ȝ abſq̄ȝ
dubio dr̄ nō pōt. Si aūt intelligat̄ nō saluꝰ
meritis. ſic abſq̄ȝ dubio poſſet ſaluare iudā.
auferēdo p̄ grāȝ peccata ⁊ demerita. ⁊ dan-
do merita. petro āt dare nō pōt merita ma-
la. ſed tñ ſicut liberaliter dedit grām̄ ⁊ nām̄:
pōt auferre vtrūq̄ȝ. ⁊ alteꝝ tm̄. ⁊ tunc petrꝰ
poſſet peccare: ⁊ dˢ eternalr̄ punire. Sic. n.
dˢ liberalr̄ dedit bonā volūtatē petro. ita ēt
liberalir̄ conſeruat. Silr̄ ⁊ nām̄. ⁊ ſic patent
obiecta.

Diſtinctio xxxxiiij.

Unc illud reſtat diſcutiēdū. vtruȝ
meliꝰ ⁊c. Sup̄ egit mḡr de poten
tia icōpatōe ad poſſibile ſ̄ȝ ſbāȝ ⁊
q̄ȝtitatē. Hic t̄tio agit de pō q̄ȝtū
ad modū ſiue q̄litate reꝝ. Et h pˢ hȝ duas
ptes. In p̄ᵃ mḡr agit de pō q̄ȝtū ad q̄litatem
poſſibilium. q̄ q̄dē ē maior ⁊ minor bonitas.
Scdō q̄ȝtū ad qualitatem potentie. q̄ q̄dem
eſt imutabilitas ibi. Preterea q̄ri ſolet vtꝝ
dˢ ⁊c. Prima pˢ hȝ duas. In p̄ma q̄ritur.
vtrū deꝰ mūdū potuerit facere meliorē. In
ſcdā vtꝝ res quas facit p̄t facere meliori mō
ſiue alio mō. ⁊ h ibi. poſt h ꝯſiderandū ē ⁊c.
vbi agit q̄ȝtū ad modū. Preterea q̄ri ſolet.
vtrū deꝰ. Hec ē ſcdā pˢ vbi q̄rit de diuine
potētie imenſitate querens vtruȝ deꝰ poſſit
quicq̄d potuit. ⁊ hec hȝ ptes duas. In p̄ma
oſtendit ꝙ deus non poſſit quicquid potuit
⁊ hoc facit oppoſito. In ſecūda vero contra
rium aſſerit in ſoluendo. ibi. Ad ꝙ dicimus
ꝙ ſicut oia ſemp̄ ſcit.

D intelligentiam diſtin. preſentis:
queritur de modo ſiue qualitate di
uine potentie. Et circa hoc que-
runtur principaliter duo. Primo queri-
tur vtrum deus mundum potuerit facere
meliorem. Secūdo queritur de imutabili
tate diuine potentie. vtrum ꝙ ſemel poteſt d
us ſemper poſſit. Circa p̄mū querūtur. iiij
Primū q̄rit̄ vtꝝ deꝰ potuerit facē mūdū

melioꝛem quo ad ſbam ptiū integrantium.
Scđo vtrū potuerit ipm facere melioꝛez
quo ad partium integrantium ꝓprietates.
Tertio querit̄.vtrū potuerit facē mūduz
melioꝛé q̄ztū ad oꝛdiné ptiū. Quāto vtꝝ
potuerit mūdū facere antiquioꝛem.
Quod aūt potuerit mundū facē me-
lioꝛé quo ad ſbam ptium integrátiū
oñditur ſic.ptes integrátes mūduz
ſunt finite bonitatis intéſiue ⁊ extéſiue.ſʒ oi
finito pōt aliqd maius ⁊ meliꝰ cogitari.ſed
deꝰ plus pōt facē q̄ʒ hō poſſit intelligere.ḡ
⁊c.Si tu dicas ꝙ mūdus nō potuit ampliꝰ
capē.hoc nō ſoluit.qꝛ deus facit capacitatez
ḡ maioꝛem potuit capacitaté dare.cū eiꝰpo
tentia ſit infinita. Jté ſuppma creatura in
vniuerſo é finita,ḡ diſtat a deo in infinitū.ſʒ
in diſtátia infinita eſt ponē gradus infinitos
ḡ vltra bonitates creaturaꝝ eſt intelligere
creaturas gradus bonitatis hn̄tes.⁊ ex illiſ
potuit integrari mundus.ḡ.⁊c. Jté ꝯſtat
ꝙ deꝰ potuit facē mundū ex ptibꝰmaioꝛibꝰ
mole.vt celū amplius ſiue latius ⁊ terrá la-
tioꝛem.ḡ ſi potuit facere maius mole eadez
rōne ⁊ maius virtute.⁊ ſi hoc.ergo ſimpl̄r
melius. Jtem mā ſm ſe totaz capax é foꝛ
me nobiliſſime vt patet.Si ḡ deus dar̄ po
tuit ꝙ nā mē potuit capere.ergo potuit da
re toti materie.⁊ oibus partibꝰ ꝑfectōnem
foꝛme nobiliſſime.vtputa mālnē.ḡ potuit
facē mundū q conſtaret ex ſolis ſbantijs rō
nalibꝰ.⁊ ſi hoc tunc mūdus hr̄et omneſ par
tes ſm ſbaz melioꝛes.ḡ.⁊c. Cōtra Aug.
in tertio li.de li.ar.quicqd in natura rōe me
lius tibi occurrerit ſcias fuiſſe deū cá bono
rum oium cōditoꝛem.non eſſe auté ꝙ vera
rōne cogitas non poteſt.neqʒ enim tu poteſ
aliqd melius in creatura cogitare ꝙ creatu
re artificé fugerit.ergo nō pōt aliq̄ creatu-
ra nobilis cogitari.que nō ſit de ꝯſtitutione
mūdi. Jtem Aug.xi.ꝯfeſ.duo feciſti dn̄e
vnū ꝓpe te.aliud ꝓpe nihil.ſ.angelicá crea
turá.⁊ māʒ ꝑmam.ſed nō pōt maioꝛ.ambitꝰ
cogitari q̄ʒ appꝛopinqtate dei ad nihil.er-
go nō potuit fieri mūdꝰ q natus eét ꝯplecti
plures naturas reꝝ.ḡ nō potuit mūdꝰ fieri
melioꝛ q̄ztū ad capacitaté.ſʒ ꝯſtat capacita-
té illá nō eé vacuá q̄ztū ad aliquē gradum.
alioqn nec mūdus ꝑfectus eſſet.nec vniuer
ſum ꝑfectum dici poſſet.ergo nec iſte plꝰ ca
pere.nec alius capacioꝛ.potuit fieri. Jtez
mā pꝛima eſt creata in oimoda poſſibilitate
⁊ i perfecta obediētia reſpectu creatoꝛis.ḡ
ſi capacitas ipſius materie attendit̄ ſm ſuaz
poſſibilitaté ⁊ obedientiá quá habuit ad de
um.⁊ in ſūma poſſibilitate.⁊ in ſūma obedi
entia eſt creata.ḡ mūdus q̄ztuz ad capacita
tem nec potuit fieri melioꝛ.Si ergo dedit d̄
us vnicuiqʒ q̄ztuz capax erat.ergo nullomō
potuit fieri melioꝛ. Jtem q̄ztūcunq̄ crea
tura fiat bona neceſſe eſt eſſe finitá.ergo ne
ceſſe eſt aliqn̄ ponere ſtatuz.ita ꝙ creatura
nullomō poſſit fieri melioꝛ in nullo derogá
do diuine potétie.ſed qua rōne ſtatur i aliq̄
ſpe creature.ſtat̄ in ſuppma ſpe creature ſpi
ritual̄.nulla igitur creatura vel ſpés pōt il-
la fieri nobilioꝛ.Et ſi optimū in gnē eſt me
lius optimo in alio.⁊ ſimpl̄r hoc illo meliuſ
ergo ſi optimū in vniuerſo eſt optimum ois
creature.q̄ poſſit eſſe creatura.⁊ ſimpl̄r mū
dus iſte eſt ita bonus.ꝙ eo nō pōt fieri me-
lioꝛ. R.dō.ꝙ exceſſꝰ bonitatis ſbalis in
rebus pōt attendi dupl̄r.Aut q̄ztuz ad eén
tiaꝝ nobilitates ⁊ gradꝰ.⁊ ſic dr̄ ꝙ ſpés ho
mis eſt melioꝛ ⁊ nobilioꝛ ſpé aſini.aut q̄ztuz
ad eſſe ꝓut ꝯcernit additōem ſiue augmen
tū.ſicut dr̄ ꝙ marcha auri é melioꝛ vncia.n̄
qꝛ nobilitaté héat formá vel eéntiam.ſʒ qa
plus hʒ de auri ſba.ac ꝑ hoc de bonitate ⁊
valoꝛe.qn̄ ergo querit̄ vtrum deus potue-
rit mūdus facere melioꝛé q̄ztum ad ſbam ꝑ
tium.ſi tu intelligas de exceſſu q̄ztum ad ꝑ-
mū modū.ꝙ mūdus ꝯſtaret ex melioꝛibꝰ ⁊
nobilioꝛibꝰ eéntijs.dico ꝙ idé mūdus q eſt
nūc nō potuit fieri melioꝛ.qꝛ nō eſſet iſte.ſʒ
alius.Sicut ſi iſte q factus eſt hō fuiſſet fac
tus angl̄s nō eſſet ille q eſt.qꝛ tn̄ poſſe eius
nō eſt artatū nec limitatū nō video quar̄ nō
potuiſſet mundū facere melioꝛé hoc genere
melioꝛitatis.Si aūt intelligas q̄ztum ad ſʒ
modū.ſic dico ꝙ nō ſolū aliū.veꝝ etiaʒ hūc
potuit facē melioꝛé.ſicut ⁊ maioꝛé.ſi feciſſet
nō eét alius.Sicut poſſʒ facere ꝙ iſte puer
eét ita magnus vt gigas.⁊ plus hr̄et de ſba
⁊ virtute.⁊ tn̄ non eſſet alius q̄ʒ eſt.Conce
do ergo rōnes ꝓbantes ꝙ deus potuit ſim
pl̄r alium mundū q̄ztum ad ſbam partiuz fe
ciſſe melioꝛem.⁊ etiam hūc q̄ztū ad magni
tudinem partium ⁊ virtuté.non tn̄ q̄ztuz ad
eéntiaꝝ nobilitaté melioꝛé. Et hoc vult

Aug. dicere i pmissa auctoritate de li. ar. q
nulla eéntia nobilior pót cogitari eé in hoc
mūdo rónabiliter que nō sit ibi. Ná si cogi-
tes meliores e sse ptes. aut sm totū. aut sm
ptem. Si sm totū. iam nō istū mundū cogi-
tasset aliū. Si sm parté. tūc g tollis ordinez
ꝛ pfectioné de hoc mūdo. vt si cogites qd
deus fecisset luná ita lucidá vt est sol. vl' ter
ram sicut est celū. nō rónabil'r cogitas q2 pi-
mis vniuersuz. nō eni céēt oia si eént eqlia.
Et hoc est q dicit Aug. de li. ar. nō est vera
ró sed iuida infirmitas cum aliqd melius fa
ciendū fuisse cogitaueris. iá nihil aliud infe
rius fieri velle. tanq̄z si pfecto celo nolles tē
ram factá esse. vtiqz oio iniqz cogitares. ꝛ
sic pz vltimo obiectū ad primá parté esse so
phicum. p eo q hoc nō ꝯpetebat vniuerso
vt mā sm se totá perfecta esset forma nobi-
lissima. Ad illud. q obijcit. in ꝯtrarium
p auctoritaté Aug. de li. ar. iá pz. R. q2 intel
ligit de hoc mūdo ꝛ de melioritate sm eén-
tiam vt pz ex ꝯtextu. Ad illud. q obijcit.
q sūma distantia est in vniuerso. dd. q ppe
deum pót dupl'r intelligi. s. q̄ztuz ad imedia
tam receptioné ꝛ sm ꝯuersioné in deuz. aut
q̄ztum ad sūmá imitatóez ꝛ assimilatóez. primo
mō est nā angelica ppe deū simpl'r loqndo.
sed scdo mō nō est nisi incōparatióe. q2 ma-
gis est dissilis q̄z silis. ꝛ plus deficit q̄z exp-
mit. imo infinitis gradib9 distat. ꝛ iō maior
ppinquitas est nobis cogitabilis ꝛ deo pos
sibilis q̄zuis nūc nō sit. Ad illud. q obijci
tur. q mā est creata in oimoda possibilitate
dd. q possibilitaté obedie de9 i nulla crea-
tura ꝯplet total'r. q2 hoc est sm oimodū im
periū creatoris. sed ꝯplet capacitaté ꝛ passi-
bilitaté vt dispóit p aliqs dispositónes. ꝛ sic
deus ꝯplet māz. q2 ei9 capacitaté debitis dis
positóib9 limitauit. ꝛ illis formas ꝯpletiuas
ꝛ pfectiuas adiunxit ita q nihil dimisit i cō
pletū. Quis tñ audeat dře qn de9 nobilius
disponere ꝛ nobiliorib9 formis pficē posset.
sm sue sapie ꝛ potétie infinitaté. Qñ g dr. d
dit vnicuiqz btitudinis q̄ztū erat capax. h in
telligit de capacitate nō put dicit longinq̄z
possibilitaté ꝛ obediaz respectu creatoris. sz
put cū hoc dic dispositōz ꝛ exigentiá. ꝛ hác
ꝯstás é deū potuisse maioré facē. Ad illd
q obijcit. q i creaturis necesse é stat. dd. q
sic numer9 sp hz statū i actu. tñ nūq̄z est dare
st atū aliqué vltra qué diuina potétia ñ pos
sit se extédē. sic itelligédū é i magnitudie mo
lis ꝛ bóitatis. q q̄ztūcūqz sit icratura stat9 é
sp q2 finita ꝛ bñ agit ds hucusqz ita q ñ agit
ápli9. sz qn possit ampli9 nūq̄z é dare vt cre
do. ꝛ iō si aliū mūdū melioré hoc fecisset. ad
huc erit vltra qrere qr nō fecit melioré cum
possit. ꝛ sic pcedédo vlteri9 ꝛ iō tal' qō é ir-
rónabil'. ꝛ so l'o ñ pót dari nisi hec. q2 voluit
ꝛ róem ipe nouit. Attñ si nō fecit nemo pót
arguē. q2 h totū q fec fuit gra. nec erat aliq
exigétia róe cui9 possit pói i eo fuisse iuidia.

Cdo qrit vtrū mūd9 potuit fieri me
liō q̄ztū ad ptiū itegrátiū ppetates.

Et q sic vr. Ysa. xxx. Erit lux lune sicut lux
solis. ꝛ lux sol' sicut lux. vij. diez. hoc erit g
pót eé. g de9 potuit ꝯdē. ꝛ ita de alijs corpi
bus ꝛ si hoc eént vtiqz res meliores. g. ꝛc.
Ité Aug. sup geñ. ad lit. ꝛ magr adducit
hác auctoritaté. potuit inqt de9 talé facē ho
miné: q nec peccare vellet nec posset. ꝛ sita
lem fecisset. qs dubitat eū melioré fuisse. g.
ꝛc. Ité meliō é ppietas icorruptibilitatis
ꝛ qetis. q̄z corruptóis ꝛ mot9. sz oia q fec ds
aut fecit corruptibilia. aut aliq mō mobilia.
g oia potuit facē meliora. Ité si nō potue
runt creature fieri meliores. hoc fuit aut q2
deus nō potuit dare plus: aut q2 creature ñ
potuerūt plus cape. Si q2 de9 nō potuit á-
plius dař. g diuina potétia é limitata. Si q2
creature nō potuerūt ampli9 capē. ꝯ. vide-
mus tota die creaturas meliorari ꝛ deterio
rari. salua sba ꝛ capacitate. g. ꝛc. Contra
optimi é optia adducē sicut dicit Diony. sz
optio nō pót eé meli9. g si de9 cū sit optimus
adduxit res optie. pz ꝛc. Itez plato addit
róem porro q2 optim9 erat. ab optimo vero
ois iuidia relegata erat. ꝛ iō dedit vnicuiqz
creature tm de bonitate. q̄ztū potuit cape. si
tu dicis q platonis verbū nō valet. q2 inui
dia é respectu inferioris. ꝯ. Aug. sup geñ. ad
lřam: Si bona facē nō posset. nulla eét po-
tétia. si posset. sed nollet. magna essz inuidé
tia. g pari róne. si possz facere meliora ꝛ nol
let. esset iuidus. Ité róe vr. q2 omne agés
ex tota sua potentia. facit rez optimo modo
quo potest fieri si potentiam eius nihil om-
nino impedit. sed deus est agens ex tota sua
potentia in omni sua actione. ꝛ potentia ei9
nullam habet resistentiaz. ergo quicquid fa

cit.ita bonum facit.ꝙ nullomodo pōt fieri
melius. Item hec est vera per se.bonuꝫ
est diffusiuum sui.ergo magis bonuꝫ magis
diffusiuum.⁊ maxime bonuꝫ maxime diffu/
siuum:sed deus est agēs maxime bonitatis.
ergo maxime se diffundit ergo vr̄ ꝙ vn̄qđ
qꝫ optime facit.⁊ q̄ꝫtum ad sb̄am ⁊ quantuꝫ
ad ꝓprietates. ℞.dđ.ꝙ cum queritur đ
melioritate partiū vniuersi.pōt queri quā-
tum ad duplex genus partium. Aut q̄ꝫtum
ad partes ꝑmanentes.sicut nā intellectual̄
ratōnabilis.celestis ⁊ elr̄aris. Aut q̄ꝫtum ad
partes transeūtes sicut hic hō.⁊ hic equus
Si q̄ꝫtum ad ptes trāseuntes.sic sine distinc
tione ꝯcedo.ꝙ possunt vt in pluribꝰ q̄ꝫtuꝫ
ad ꝓprietates fieri meliores.q: non sunt de
sb̄a vniuersi.nec sunt a solo deo.sed a deo si
mul oꝑante cum agente pticulari.ꝙ impedi
tur.⁊ deficit. Si aūt intelligamus de parti-
bus q̄ sunt de ꝯstitutione ⁊ integritate mūdi
⁊ imediate sunt a deo cū q̄ritur vtrū potue
rūt fieri meliores q̄ꝫtum ad ꝓprietates.di-
stinguendū est.ꝙ aut loq̄ris de ip̄is absolu/
te,aut de ip̄is in relatiōe ad fineꝫ. Si de ip̄is
absolute.pꝫ ꝙ meliores ꝯditōes potuerunt
hr̄e. Si de ip̄is in relatiōe ad inuicē ⁊ ad finē
optimas habuerūt ꝓprietates. Qđ pꝫ q: si
cut dicit Aug.meliores iudicauit deꝰ hoies
si ei liberaliter deseruirēt. Silr̄ melius fuit
ꝙ oēs hoies eēnt ex vno.⁊ ita ꝙ hr̄et corpꝰ
aiale ⁊ ꝺm exigentiaꝫ eius necesse fuit alias
creaturas corꝑales disponi imotu ⁊ incor-
ruptibilitate. Ex his parent rōes inductre
ad p̄mā ptē.ꝓcedunt eni đ ꝓprietatibꝰ rerū
ꝺm se ꝯsideratarꝝ. Ad illud.ꝙ obijcit in
ꝯtrarium de dyo.dđ.ꝙ illud intelligit ꝺm
ordinē sicut iā patebit. Ad illud.ꝙ obijci
tur.de platone.dđ.ꝙ nō hꝫ veritatē nisi itel
ligatur saluo ordine vniuersi. Et hoc q̄ꝫtū
ad bonitatē essentialē ꝯsiderata dispositiōe
in mā.nec rō sua ē necessaria.sꝫ solū ꝑsuasio
in sili.sicut in hoie q pōt alij bn̄facere ⁊ nisi
sac ꝙ h̄ iudicat in uidia.⁊ freq̄nter dimittit
pp in uidiā.⁊ q caret i uidia ecōtrario facit
sic deꝰ carēs in uidia fecit.⁊ sic itelligit ver
bū Aug. Ad illud.ꝙ obijcit.ꝙ agens ex
tota potētia ꝓducit optie.dđ.ꝙ agēs ex po
tētia tota quidā agit ꝺm impetū.quidā ꝺm
artē ⁊ sapientiā.⁊ q ꝺm impetū agit facit q̄ꝫ
to meliꝰ pōt.qui agit ꝺꝫ artē ⁊ sapientiā agit
q̄ꝫtum vult ⁊ q̄ꝫtum ꝯgruit saluo ordine q:
sapiētis ē ordinare.iō q̄dā facit bona q̄dam
meliora q̄dam optima.⁊ sic pꝫ ꝙ illud nō se
quit. Ad illud.ꝙ obijcit.ꝙ bonū sūmum
sūme se diffundit.dđ.ꝙ hoc verꝝ est de dif-
fusione nāli.sꝫ de volūtaria siue a ꝓposito n̄
est verꝝ.primo mō est diffusio in ꝓductōe ꝑ
sonarum.ꝺo mō in ꝓductiōe creaturarꝝ.

Ertō querit.vtrū deꝰ potuerit mū
dum facere meliorē q̄ꝫtum ad ordi-
nem ptiuꝫ. Et ꝙ nō vr̄.p̄mo aucto
ritate geñ.i.vidit deꝰ ꝯcta q̄ fecerat ⁊ erant
valde bona.glō.Aug. Singula queqꝫ bo-
na in se.sed in vniuerso optima.sed optimo
nihil ē meliꝰ.g̊.⁊c. Itē Aug.dicit ꝙ quā
uis aliꝰ modus nr̄e liberatiōis eēt deo possi
bilis.nullus fuit nr̄e miꝺie sanāde ꝯgruen-
tior sꝫ sicut deꝰ fuit sapiētissimus redēptor.
ita ⁊ sapiētissimus ꝯditor.g̊ si ordinatissime
redemit ita ꝙ nullus modꝰ melior.nec con
gruētior esse potuit.g̊ silr̄ se hūit in faciēdo
res.⁊ sic pꝫ ⁊c. Itē si ꝯsideremus ordineꝫ
elōꝝ i mūdo ꝯstat ea optime eē ordīata.vn̄
nō pōt cogitari.ꝙ illa q̄ttuor corꝑa ordinēt
meliꝰ.siue ꝺꝫ q̄litates.siue ꝺꝫ formas nobi-
les.siue ꝺm ꝓportōes numerales.sic ligant
viij.⁊.xxvij.q sūt p̄mi duo numeri solidi.q̄
drati ligant.ꝑ duos iter medios.s.xij.⁊.xv
iij.g̊.⁊c. Itē sapientis ē ordinare.g̊ sūme
sapiētis sūme siue optime ordiare.g̊ deꝰ ita
bn̄ res ordiauit ꝙ nullomō potuit ordinare
meliꝰ. Sꝫ ꝯtra ordo ille ē bonitatis finite
ergo si diuia sapia ē infinita.⁊ infinitū exce-
dit finitū.ergo đs sciuit meliꝰ ordinare.sed
q̄cq̄d sciuit potuit.ergo.⁊c. Itē melior ⁊
nobilior ē ordo in quo nulla cadit iordinatō
q̄ꝫtum in quo cadit sꝫ in vniuerso cadūt mł
te iordinatiōes.⁊ deformitates.ergo aliꝰ or
do potuit fieri melior. Itē bonitas ordi/
nis pēdet ex bonitate ptiū.sicut respectiuuꝫ
ab absoluto.sꝫ res ꝺm eē absolutū.nō sūt op
time.ergo nec inordine. Itē ꝙ ꝓpinquiꝰ
ē fini meliꝰ ē ordinatū.ergo si oia sunt opti
me ordinata.oia sūt equalr̄ ꝯiūcta fini.ergo
oia pticipant beatitudinē ꝙ absurdum est.
℞.dđ.ꝙ est ordo partium in toto.⁊ est
ordo partium in finem.primus ordo respi-
cit sapientiam.ꝺs ordo respicit bonitatem.⁊
sunt isti duo ordines ita ꝯiuncti.vt vnus al
teri ꝯformetur.⁊ ordo partiū vniuerso ē ꝑꝑ

ordinatõnem ad finem. Si ergo loq̃mur de ordine ꝑtium in vniuerso. aut hoc ē q̃ztum ad ꝑtes ꝑmas ⁊ ſbales. ⁊ sic absq; distinctione optime sunt ordinate. ita ꝙ melius ordinari nõ potuerũt. q: in eis ꝯsistit ordo ſbalis ⁊ pulchritudo vniuersi. imutabilis. vel quãtum ad ꝑtes corruptibiles ⁊ remotas ⁊ hoc dupl'r. Aut absolute ⁊ vt nũc. sic potuerunt melius ordinari. ⁊ aliq̃n erunt ordinate. aut simpl'r. ⁊ in relatõe ad finem. ⁊ sic sũt res optime ordinate in vniuerso. ſm ꝙ ꝯuenit ordini in finem. Sil'r optime ordinate sunt res in finem saluo ordine vniuersi. q: vniuersũ est tanq̃z pulcherrimũ carmẽ ꝙ decurrit ſʒ optimas ꝯsonantias. alijs partib⁹ succedẽtibus alijs quousq; res ordinenť ꝑfecte in finem. vñ sicut in ꝓductione reꝝ manifestať potentia. sed in ꝯparatiõe siue in ordine ad ens non ostendiť sũma potẽtia ex nihilo sic ordo reꝝ in vniuerso in se oñdit sapientiaʒ. ⁊ ordo ad finem bonitatẽ. sed in ꝯparatiõe vnius ad alteꝝ oñditur sũma sapientia ⁊ sũma bonitas. q: nihil põt hunc ordinẽ deordinare. sicut melius infra parebit. Concedẽde sunt igiť rõnes ꝓbantes ꝙ res sũt optime ordinare. q: respiciunt vtrunq; ordinẽ

Ad illud. ꝙ obijciť. ꝙ sapientia est ĩfinita. dõ. ꝙ q̃zuis sapiẽtia sit infinita. tñ res nõ sunt capaces nisi ordinis finiti. ⁊ ipa sapientia summa dat sũmum ordineʒ quẽ habere possunt. Ad illud. ꝙ obijciť. ꝙ cadit inordinatio. dõ. ꝙ si ꝯsideremus hos ordines. s. ad finẽ in vniuerso. ita se ad inuicẽ ꝯplectũtur ꝙ non põt ibi esse inordinatio. Ad illud. ꝙ obijciť. de ꝓpinquitate. dõ. ꝙ hoc ē verũ ſm ꝑmam ordinationẽ. sed ſm decursum vniuersi necesse est ꝙ res ꝑmo sit a lõge a fine. ⁊ post appropinquet. Ad illud. ꝙ obijciť. ꝙ ordo pendet ex ꝑtib⁹. dõ. ꝙ sicut aliqua ꝯtingentia in se habet eē absolutum ꝯseq̃ns. sed ordinem necessariũ sic ĩ ꝓposito intelligendũ. ꝙ q̃zuis aliq̃d nõ sit optimum in se. tñ optime ordinať. Et exemplũ huius patet in ꝑtibus corporis ⁊ in re artificiali. in qua est ꝯsonantia ⁊ armonia sicut in cythara. Quãuis enim nobilior sit situs oculi q̃z pedis. tñ si ꝯsideremus vtrũq; ſm suũ officium. tã oculus q̃z pes optime situati sũt in toto. ita ꝙ nec oculus melius pede nec econuerso. Et ita dicit Aug. sup Jo. ꝙ sicut angelus optime in celo. ita inimicus optime ĩ imo sicut in terra. Et sil'r appeť in cithara. possunt eñi oẽs corde ita ꝓportõari ꝙ si aliqua tendať vt deť ei melior sonus. nũq̃z remanebit ꝯsonantia. Sil'r dictiões possũt ordinari ad faciendu; versum ita ꝙ ex illis dictionibus impossibile est fieri versuʒ melius ordinatum. sic in ꝓposito intelligendũ.

Quarto queriť vtrũ potuerit facere mundũ antiq̃orem. Et ꝙ sic. vř. ij. Pe. vlt. Mille ãni apud deũ. sicut vna dies ⁊ in ꝑs. Mille anni ante oculos tuos tanq̃z dies hesterna q̃ ꝑterijt. pari rõe c. M. ãnoꝝ. ergo si deus potuit facere mũdum añ diem extremã. potuit. ꝑ. c. M. ãnorum añ. ⁊ si hoc esset antiq̃or. ergo. ⁊c. Itẽ diuia potẽtia ⁊ opatio nõ depẽdet. nec a mã nec a tempore. ergo qua rõne põt in vno instanti potest in alio. sed qua ratione etiam posteriori. eadem rõne in priori. ⁊ si h̄ mundus potuit fieri antiq̃or. ergo. ⁊c. Itẽ diuina eẽntia ⁊ potentia fuit añ tꝑis ꝑncipiuʒ. Aut ergo fuit potẽs ꝓducere añ. aut nõ. Si nõ ergo erat ipotens. Si sic. ergo potuit facere mũdum añq̃z faceret. Iteʒ ego quero vtrum facere post. si sic. sed non est maior rõ de post q̃z de añ. ergo pari rõe potuit facere añ. aut si nõ potuit post. nec añ. ⁊ ita necesse fuit ꝙ tunc. ergo. vř ꝙ ꝯpulsus ⁊ non volũtarius mũdus fecerit nũc. Sed ꝯtra añ ꝑncipium tꝑis nihil erat nisi eternitas. g̊ si potuit mundũ facere añ ꝑncipiuʒ tꝑis potuit facẽ ⁊ in eternitate. sed ꝙ hʒ esse in eternitate caret ꝑncipio. ⁊ nihil tale põt eē creatum ex nihilo. ergo. ⁊c. Itẽ si potuit facẽ añ. ponatur sil'r ego quero vtrum añ ⁊ sic ĩ infinitũ. sʒ ĩfinitũ a ꝑte ante est eternũ. g̊ si potuit in infinitum añ facere potuit etiã ab eternõ. Si ergo non potuit mundũ facere eternum. q: non esset factus. nec antiquiorem.

Item necesse est mundũ hře finitam duratõem a parte añ. sed in omni finito necesse est alicubi stare vltra ꝙ non potest eē ꝓgressus. sed qua rõne statur in aliquo instanti finito. statur in illo in quo ꝯditus est mundus ergo. ⁊c. Item ꝑncipio totius antiq̃tatis nõ põt aliq̃d fieri vel cogitari antiquius. sed tꝑs vel euũ ꝙ incepit cum mũdo ē totius antiq̃tatis ꝑncipiũ. ergo nõ potuit aliq̃d esse antiquus. R. dõ. ꝙ cũ q̃riť vtꝝ de⁹

potuerit facere mūdum antiquiorē pōt itel-
ligi dupl̄r. Aut φ ipm creauer.t ab et̄no
cum pduxerit ex tpe: ⁊ tunc eēt antiqor.
Aut ita φ mūdus durasset tpe lōgiori ta-
mē finito. Primū credo ipossibile simplicit̄
qm̄ iplicat in se ɔdictōꝫ. Ex h̄ ei φ pōit̄ fieri
ponitur hr̄e pncipiū. Ex hoc āt φ ponit̄ et̄-
nus. ponit̄ nō hr̄e pncipiū. Unde idē est q̄re
re vtrū de⁹ potuerit añ mūdū facere. φ mū-
dus habendo pncipium non hr̄et pncipiuꝫ
⁊ h̄ includit ɔdictionis vtrāqꝫ partē. Sil̄r
quātum ad ƀm sensum vr̄ aliquibus ipossibi
le: q̄ iplicat i se. oppōnē qm̄ anterioritas si-
ue antiqtas icipit simul cum tpe. nam i eter-
nitate nō ē añ ⁊ post. ⁊ tp̄s incipit de necessi-
tate sil̄ cū mūdo. sicut situs incipit sil̄ cū loco
⁊ locus cū orbe p̄. Unde sic si quereret̄ vtrū
pm⁹ orbis potuerit fieri altior nulla eēt i mū
do qō. imo iplicat ɔdictionē. s. extra oēꝫ locū
eē locū. ⁊ venit ex falsa imaginatiōe: q̄ ima-
ginat̄ totū mundū esse in locali spatio. sicut
imaginamur terrā circūdari aq̄. Sil̄r intelli-
gendū i pposito. φ ē iplicatio contradictōis
⁊ venit ex falsa imaginatōne añ pncipiū mū
di fuisse durationē tpis: in q̄ mūdus potuis-
set ante fieri. Unde sicut si q̄rat̄ vtrū tot⁹ mū
dus potuisset fieri extra totum mūdum vel
supra vel infra. stulta ē qō ⁊ iplicās opposita
⁊ veniens ex mala imaginatiōe. p h̄uc mōm
Rñt. Si querat̄ vtrum mundus potuerit fie
ri ante vel antiqor. Uñ dicūt φ si aliqd pre-
cessisset. ante mēsurās tpal̄r. potuisset vtiqꝫ
ante fieri. Similiter si eēt locus extra potu
isset altior fieri. Nō aūt istius male imagia-
tionis ē. Cū eni imaginamur eternitateꝫ in i
finitum añ tp̄s fuisse. itelligim⁹ eam q̄si dura
tionē extensam. in qua sunt diuersa nunc: in
quoꝝ quolꝫ potuisset fieri tp̄s: sed hoc nihil
oio est. q̄ eternitas est nūc simplicissimum.
i quo nulla oio cadit diuersitas. Cōceden
dū ḡ sicut pbāt rōnes inducte ad. h̄. qō sicut
nō potuit mūdū facere in alio loco: q̄ non ē
in loco. sic nec ante q̄ nulla ē antiqtas nisi i
eo. Ad illud φ obijcitur. φ apud deū non
ē vis aliqua i aliq̄ꝫto tpe. ⁊ φ potentia eius
nō dependet ⁊c. dicunt ad oia vnica Rñsio
ne. φ q̄ꝫuis diuina v̄tus ad nihil artet̄. tñ pn
cipium nō pōt facere sine pncipio: ⁊ tpale nō
sine tpe. ⁊ pmum tpale nō pōt facere nisi in
pncipio tpis. ⁊ pncipiū tpis nō nisi i pncipio
tpis. oppositū enim nō dicit potētiā sed ma-
gis ɔdictionē ⁊ repugnantiā. nec tñ artat̄ ad
sic faciendum. q̄ posset oio nō facere. vñ sic
stulta ē qō. si querat̄ vtrum potuerit facere
pncipiū tpis: añ pncipiū tpis: sil̄r ⁊ predicta.
Sed qm̄ duꝝ vr̄ dicere. φ deus nō potu-
t mundū facere antiqorem. ⁊ qn aliū mūdū
facere potuerit ēt nō tm̄ istū. Propterea dn̄t
falij φ sicut d̄s potuit facere mūdū ampliorē
ita ēt potuit facere antiqorē. sine oi distinctio
ne. Sed tñ illud nō ē oio sil̄e. q̄ d̄s posset fa
cere celum amplius ⁊ magis distari a terra.
salua vtraqꝫ nā. Sed si d̄s intelligat̄ fecisse
φ illud nūc magis distet a pncipio tpis intel
ligit̄ illud nūc esse aliud. q̄ si ēt intelligatur
mūdus factus ante. adhuc nō esset antiqor:
respectu istius nunc. q̄ tm̄ distaret q̄ꝫtum di
stat a pncipio: ⁊ ita nō eēt antiqor. Et iō nō
est simpl̄r negāda. nec simpl̄r ɔcedēda. sicut
nec ista. d̄s potuit facere mundū altiorem. si
eni itelligas de h̄ absolute. falsum ē. sic di it
pma opinio: ⁊ nō intelligibile. ⁊ iplicatio ɔdi
ctionis. Si aūt itelligas p ɔcomitantiā alte-
rius loci. s. q̄ d̄s potuit facere aliū mundum
amplectentē istū. in quo sitū posset hr̄e ma-
gis altū ⁊ minus. Sil̄r iudicandū de antiqta
te: Et iō si q̄rat̄ vtrum d̄s potuerit añ face-
re mūdū. Distiguēdū ē sic ⁊ h̄ vtꝝ d̄s potue
rit facē mūdū. i alio loco l' alibi. q̄ aduerbial̄
determiatio pōt cadere s̄b ampliatione verb
vel extra. Si s̄ub ampliatione verbi. tūc ē ve
ra. ⁊ est sensus φ d̄s potuit aliū locū facere.
⁊ in illo mūdū istum totum ponere. potuit. r.
facere. c. tales mūdos. ⁊ ad h̄ vnū complec-
tēteꝫ oēs. ⁊ vnum in loco altiori q̄ꝫ alium: sic
⁊ in tpe intelligendū est. φ d̄s potuit facē tē
pus ante h̄ ⁊ in illo facere munduꝫ. Alio mō
pōt cadere aduerbialis demr̄atio extra am
pliationē de ly: pōt. ⁊ ē sensus. φ d̄s pōt face
re mūdū istum in alio loco qui ē extra mun-
dum. ⁊ h̄ ē iplicatio falsi. q̄ non ē loc⁹ nisi in-
tra mundū. sil̄r ⁊ de tpe intelligēdū. Ad il
lud ḡ φ obijcit̄ φ ante nō erat nisi et̄nitas.
dd̄. φ veꝝ ē. sed tñ d̄s poterat facere φ āte
eēt tp̄s. Ad illud φ obijcit̄ de infinito a p
te ante. dd̄. φ infinitum a pte ante. potest eē
apponēdo ƀm actuꝫ. aut ƀm potētiam. Pri
mo mō dicit eternitatē. Scdo mō minime
q̄ eternitas dicit infinitū actu. Ad illd̄ φ
obijcitur φ necesse est ponere statum. dd̄. φ

verum ē.sed status pñt esse infiniti. Et licet ī potētia nō sit ponere statū.tñ q: actus ñ cō sequit̄ totā potētiā.sed in aliquo statu ē. iō ī statu finito.sed quare magis in h̄ q̄z ī alio. rō summa ⁊ potissima ē volūtas faciētis.

Ad illud ꝙ obijcit̄. ꝙ antiqtas cepit cum mūdo. dō. ꝙ verꝝ ē. sed dñs potuit facere ꝙ añ inciperet. iō nō valet rō illa. Ratōnes ad oppositum sint ꝯcedende. ꝑcedūt enim ₚm ṗmam viam.

Onseqnter q̄ztū ad scōm articulum querit̄ de imutabilitate diue potentie vtrū videlʒ qd̄ sel' pōt dñs sp̄ possit. Et ꝙ sic vr̄ q: ois pō q̄ est idē cū eēntia hēt idē posse qd̄ eē. ⁊ oē illud cᵘ posse ē idē ꝙ eē si hʒ eē imutabile. ⁊ eternū hʒ ⁊ posse. Sʒ ꝙ dñs sel' ē: semp̄ ē. q: eiᵘ eē ē imutabile. g̊ ⁊ ꝙ se mel pōt: sp̄ pōt. Itē ois potētia q̄ ē infinita ⁊ nō pōt nō eē infinita sp̄ ē respectu equaliū q: si respectu paucioꝝ eēt. aliqñ desineret eē infinita. ⁊ desinēt eē īfinita. ⁊ desinēt eē ops sed diuina pō sp̄ est infinita ⁊ oīpotēs. g̊ nihil possibilium accrescit ei nec decrescit. g̊ qd̄ se mel pōt: semp̄ pōt. Itē ois potētia q̄ ē oio sufficiēs ⁊ nllomō depēdēs a possibili. oē qd̄ semel pōt sp̄ pōt. si ipsa in se maneat nō muta ta. sed dia potētia ē huiᵘ. ⁊ nō mutat̄ in se. g̊ ⁊ c̄. Itē qcqd dñs potuit adhuc pōt: si nihil de eo factū est. sed nihil pōt fieri ab ipso ꝙ nō subiaceat diue v̄tuti. g̊ pp̄ illud factū non ipedit̄ qn adhuc possit. g̊ pōt qcquid potuit.

Sed ꝯ. si dñs pōt sp̄ qcqd sel' potuit. sed po tuit xp̄m resuscitare a mortuis: ⁊ mūdū crea re. g̊ ⁊ mō pōt. ꝙ stultū est. Itē si quicquid sel' pōt sp̄ potuit. sed mō pōt mundum creas se. g̊ ab eterno potuit mundū creasse. Itē si qcqd pōt semel ⁊ semp̄. sed añ mūdū potuit facere ꝙ mūdus nō fuisset. g̊ ⁊ mō pōt facere ꝙ mundus nō fuisset. Itē cū dr̄ dñs pōt fa cere h̄ aliquo demōstrato. aut ꝯnotat̄ aliqd. aut nihil. Si nihil. g̊ eque vere pōt dici ꝙ dñ us pōt malū vt bonum. Si aūt aliqd ꝯnota tur. hoc nō est nisi possibilitas ad fieri. sed ꝙ factū est idē ip̄m nō hʒ possibilitatem ad fieri g̊ dñs nō pōt facere qd̄ fcm̄ est. ⁊ ṗus potuit. g̊ nō pōt qcqd potuit. Rñ. ad h̄ ē duplex modus rñdēdi sicut ad sophisma de scia. cō cesso enim ꝙ dia potētia ₚm v̄itatē oio sit i mutabilis. hʒ pōnē tñ nō aliuʒ cōcedūt hāc. s. pōt qcqd potuit. ⁊ rñdēt illationi. sed potuit christum suscitare. g̊ ⁊ mō pōt. Rñt ꝙ non dʒ inferri sub illo tp̄e. sed sub alio. g̊ pōt xp̄m suscitasse. q: h̄ enūciabile adiūctū v̄bis diuer soꝝ tp̄ꝝ. nō ē idē. iō dicūt ꝙ ꝑpō v̄a ē. ⁊ si ali ter iterat̄ assignāt peccatū in ꝑcessu ₚm figu rā dictōis siue ₚm accñs. tñ sicut supra ꝑba tū fuit. h̄ pō nō hʒ v̄itatē. q̄zuis ista pō videat̄ fuisse ꝑbabilis. ⁊ mgr̄ fuerit hᵘ pōnis q: per hoc soluit. Et iterū nō soluit in ꝑposito. pri mū q: si diceret̄ dñs posse qcqd potuit: q: po test fecisse ꝙ potuit facere. pari rōne q̄ nūc ē cecus. pōt quicqd potuit. ⁊ trūcatus q: po test fecisse ꝙ potuit facere. ⁊ potuit nunc vi disse: ꝙ potuit videre. Preterea dādo op positū huiᵘ solōnis adhuc ꝯtingit soluē hoc mō formata rōne. pōt qcqd potuit. sed potu it nō fecisse mūdū anteq̄z faceret: g̊ ⁊ mō po test nō fecisse: loco eiᵘ qd̄ ē nō fecisse. nō ē da re aliud equiualēs. g̊ illa rñsio nō soluit. ma xime cū ipse mgr̄ dicat ī lr̄a. ꝙ dñs nō pōt face re oē ꝙ aliqñ potuit facere nec vult facere: vel eē vel fieri qd̄ voluit facē. vl' eē vel fieri.

Iō dō. sicut dcm̄ fuit de scia ꝙ dīna scia ī se oio imutabilis. desinit scire aliqd̄ enuncia bile rōne ꝯnotati. q: scibile desinit eē veruʒ Et ipsa scia siue scire ꝯnotat vno mō icogñi to v̄itatē. Silr̄ intelligēdū ꝙ dia pō ꝯnotat in re respectu cᵘ dr̄ possibilitatē. Et talem ī q̄z possibilitatē q̄ respicit pōm agentē sb̄ rōe potētie nō ipossibile. Qm̄ igit̄ ita ē ꝙ multa possibilia fiunt ipossibilia ꝑ accñs. ⁊ multa possibilia fiūt entia: ⁊ iā sunt ipossibilia ad fi eri. facē eni ꝙ nō ens: nō sit. nihil ē facē: silr̄ facere ꝙ fcm̄ ē: nihil ē facere. ⁊ ita ipossibile ē fieri. hinc ē ꝙ q: dñs nō pōt nisi possibile. ꝙ posse ē potētie: q: nulla mutatōe facta in pō sed eq̄liter deo exñte potēte sit aliquid deo ī possibile pp̄ mutationē a p̄te rei. Et h̄ ꝯce dēda ē ꝙ dia pō sit imutabil'. ⁊ h̄ negāda qc qd dñs sel' pōt: sp̄ pōt. Ad illud g̊ ꝙ obijcit̄ ꝙ diuinū posse ē eē. ⁊ infinitū ⁊ indepēdens totū illud ꝯcludit. ꝙ ipsa nō mutet̄. sed nihil seq̄t de ꝯnotato. Verꝝ est tñ ꝙ posse dei re spectu ꝯnotati. sp̄ est infinitū: q: si auferat̄ fi nitum ab infinito. nihilominᵘ remanet infi nitū. Et iō q̄zuis desinat aliqd posse facere sp̄ tñ infinita pōt. Ad illud ꝙ obijcit̄ vlti mo. q: alia patēt ex h̄ ꝙ dia pō dñat̄ oibus

q̄ ſunt. dō. ꝙ oīa ei ſubſunt. ⁊ tñ non ſeq̄r ꝙ
poſſit facere qd̄ fcm̄ ē. pōt tñ illud deſtruere
ſed facere nō pōt q: faciendo aut facit aliqd
aut nihil. Si aliqd. g̊ plus ē nūc q̄ȝ prius. g̊ ñ
facit ꝙ fcm̄ ē. ſi nihil. ergo faciēdo nihil fac.
Sil'r de eo ꝙ fuit: facere ꝙ nō fuerit. aut fac
ħ qeſcēdo aut opādo aut deſtruēdo. qeſcen
do nō. ſi eni dō nihil faciat: cū ħ eſt pteritum
ſp̄ ē pteritum. Si v̊o faciat cū nihil ex ħ fiat
hoc eni nō fuiſſe pteritū: nō ē aliqd. g̊ facien
do nihil facit. ſi v̊o deſtruendo cū pteritū ſi
ue ꝙ fuit: ñ ſit. nihil facit deſtruēdo ⁊ deſtru
endo nihil deſtruit. Cōcedendū ē g̊ ꝙ nō po
teſt qcqd potuit: q: aliquid fuit: aliqñ poſſi
bile ꝙ fcm̄ ē ipoſſibile. nō pp artationē potē
tie. ſed pp hoc ꝙ neceſſario cōnotat ipoten
tiā. ⁊ ſic patēt obiecta.

Ipte iſta ſunt dubitatōes circa lr̄aȝ
Et p̄mo de iſta ſol'one magr̄i q̄ dicit
ꝙ non valet hi⁹ ſil'itudinis iductio:
q: filiū genuit de ſb̄a ſua. Ur̄ eni rñſio iſta ñ
eē ſufficiēs. Nā inuidia bñ pōt attendi reſpc
ctu diuerſi in ſb̄a ⁊ nā. ſicut Angelus inuidit
hoi. g̊ pp hoc nō excludit inuidia a deo rſpe
ctu creature. Rñ. dō. ꝙ ad inuidiam iſta
duo cōcurrūt. ſ. ptās ad equalitatē: ⁊ exigen
tiaȝ rei facte. nō enim inuidet aliqs alicui: ni
ſi q: pariſicat ei aliqs: vel excedit: vel q: ti
met ne pariſicet. Itē artifex ñ dr̄ inuidus
niſi qñ nō facit rē ſm ꝙ exigit ⁊ ipſe pōt. Et
pp ħ q: ex pte reȝ nō erat exigētia. ⁊ iteȝ in
nullo poterāt pariſicari. iō qualeſcūqȝ facēt
nō ꝯuincit in deo eē iuidia. ēt ſi nulla res fa
ceret. ſed in filio dei erat pō ad equalitatem
⁊ vlterius exigentia ppter ħ ꝙ erat de ſb̄a
patris hinc eſt. ꝙ nō eſt ſil'e vt dicit mgr̄. ⁊ ē
rñſio eius bona. ponit enim añs p ꝯñte. non
q: velit dicere ꝙ inuidia ſit ſolum vel poſſit
eē reſpectu ſil'is in nā. ſed ppter rōnē pdictā
exigentie. ſ. ⁊ equalitatis q̄ erāt in gnātione
filij q: erat de ſb̄a patris. Iteȝ q̄rit ō hoc
ꝙ dicit ꝙ potuit dō hoiem talē feciſſe q̄ pec
care nō poſſet nec vellet. ⁊ ſi talē feciſſet qs
dubitat cū meliorē fuiſſe. Videt enim dici ꝯ
rium in eccl' xxxi. potuit trāſgredi. ⁊ nō ē trā
ſgreſſus. ħ dr̄ in laudem ſci viri. Et Augu.
ipſe dixit ſup geñ. ad lr̄aȝ. ꝙ meliores iudica
uit dō hoies: ſi ei liberaliter deſeruirēt. et ite
rū in li. de ci. dei dicit. ꝙ melior ē ſb̄a q̄ pec
care pōt q̄ȝ q̄ nō pōt. Rñ. dō. ꝙ melius di
citur dupl'r aut ſimpl'r; aut in ordine ad finē
Si ſimpl'r loquamur. melius eſt hō ꝯfirma
tus in gr̄a: q̄ȝ potēs labi. ſi in ordinatiōe ad
finē q̄ qdē ꝯſiſtit in pueniēdo. ſic melius fuit
facere hoiem in libertate peccādi. Sed tñ p̄
mum eſt melius ſimpl'r. ħ autē eſt meli⁹ ſm
qd. Et iō verbū Aug. ſimpl'r loq̄ndo v̊ita
tem hȝ. Qd̄ aūt dr̄ de viro iuſto. laus accñ
talis ē ſiue q̄ȝtum ad gloriā accidētalem. cō
ſtat enim xp̄m non potuiſſe peccare: ⁊ tamē
glorioſiſſimus erat. Sil'r intelligendū ē v̊bū
illud Aug. ſup geñ. ſed ꝙ dr̄ ꝙ melior eſt nā
q̄ pōt peccare: q̄ȝ que non pōt. dō. ꝙ nō poſ
ſe peccare ē duplici de cā. Aut q: caret volū
tate aut volūtatis v̊tibilitate. Et p̄mo mō i
telligit Aug. nō ſcd̄o. Itē q̄rit de ħ ꝙ dic
mgr̄. qd̄ potuit dō meliora facere q̄ȝ facit. vi
det eni iſtud nō hr̄e v̊itatē in oibus ⁊ ſpāl'r i
xp̄o. quē vr̄ nullo mō poſſe facere meliorem
p illud qd̄ dr̄ phi. ij. dedit illi nomē: qd̄ ē ſup
oē nomē. Item Io. iij. datus ē ei ſp̄ūs: nō
ad menſurā. g̊ nullo mō potuit dō dare xp̄o
plus de ſp̄ū. ergo non potuit eum facere me
liorem. Rñ. dō. ꝙ mgr̄ loquitur de vni
uerſo ⁊ ei⁹ ptibus. ⁊ qm̄ xp̄s nec ē de vniuer
ſo nec ei⁹ ps. iō non hȝ locum in ipſo verbuȝ.
tamen adhuc in xp̄o habet dubitationem.
Si enim quicquid habet humanitas xp̄i fi
nitum eſt. ergo cum deus poſſit ſupra omne
finitum: potuit maius. Et iterum xp̄o fact⁹
fuit paſſibilis ⁊ mortalis. ⁊ potuit fieri immor
talis. Et pp ħ dō. ꝙ tripl'r eſt loqui de xp̄o.
aut quatum ad vnionem aut q̄ȝtum ad grāȝ
ſingularis perſone. Aut quantum ad prop̄e
tates nomine. Si quantum ad vnioneȝ nec
deus poteſt plus dare. nec creatura recipe
re. quia vnionis gratia ex parte alterius ex
tremi eſt dignitatis infinite. ſ. ꝙ homo ſit de
us. q̄ȝuis ex parte humanitatis qcquid ē ibi
ſit finitum. Et ita non ponitur limitatio ex
parte dei: nec ex parte creature capacitas in
finita niſi per vnionem. videlicet quia vni
tur homo bono infinito. ita ꝙ homo eſt de
us qui eſt bonitatis infinite. Si autem lo
quamur quantum ad gratiam ſingularis p
ſone. ſic concedo ꝙ deus potuit plus dare:
ſed rationalis natura non potuit amplius
recipere. Non quia capacitas anime ad
gratiam; per collationem gatie minua

tur. q: nec minuit nec augetur: sed ꝯsumatur ⁊ cõplet. Et iõ ñ ē possibil' ad ápli⁹. Si aũt loq̃mur q̃ztũ ad ꝓpetates nature: sic d̃s ⁊ plus de bonitate ⁊ rõnalis creatura recipe: q̃ztuz ad ea. s. que sunt corporis. q: nũc plura habz q̃z quádo factus ē. sed nõ potuerũt fini ⁊ saluti nr̃e effici ꝯgruentiores. Nunq̃z eniz salus nr̃a potuisset per sbam incorruptibilē ⁊ imortalē ita reparari. sicut per mortē ⁊ passionē ei⁹ reparata ē. pz g̊ q̃uo melior eē potuit xp̃s ⁊ q̊mõ nõ. Itē obijcit d̃ beata ꝟgine. Videt eni ꝙ nõ potuerit fieri melior. q: Ansel. de ꝯceptu virginali dicit. decebat ꝙ illius hoīs cõceptio fieret de nã purissima: q̃ puritate maior sub deo nequit intelligi. g̊ vr̃ ꝙ nõ potuerit fieri melior. ⁊ tñ ipsa fuit pars uniuersi. Itē sup oēs choros angelorum exaltata ē in gloria. g̊ facta ē in summa gr̃a. Rñ d̃. ꝙ est loq de beata ꝟgine q̃ztum ad tres ꝯdictiões. s. q̃ztum ad ꝯceptionē ꝓlis: q̃ztum ad grãm iustificationis. ⁊ q̃ztum ad naturaz corpis. Si q̃ztum ad ꝯceptionem prolis sic: q: fuit mr̃ dei: quo nihil nobilius cogitari pt. Et mater nobilissimi filij. sic tãtũ habuit bonitatis dignitatē: ꝙ nulla mulier ampli⁹ capere potuit. Si eni oīs creature q̃ztũcunq̃z ascēderent in gradibus nobilitatis eēnt pñtes oēs deberent reuerentiaz matri dei. Si aũt loqmur q̃ztum ad grãm iustificationis. tantam habuit quantam habuit pura creatura humana siue rõalis. q̃ facta sit recipere potuit. Si q̃ztum ad nãlia optima habuit ꝫm ꝙ ꝯpetens fuit. Simplr tñ meliora potuit recipe. ⁊ deus dare. ⁊ ita pz ꝙ ĩ nullo creato hz instãtiã h̃ ꝟbũ mgr̃i. ꝙ d̃s ea q̃ fac̃ potuit facere meliora. Pz ēt ꝙ in aliqbus capacitatē gr̃e ꝯpleuit ⁊ ipleuit. sed ĩ xp̃o p omnē modũ. In matre ei⁹ ꝫm ꝙ capit pura creatura rõnalis in sexu femineo. q̃ztum ad ea que spectat ad corpus ⁊ in aīa humana q̃ztuz ad ea que sunt gratie.

Distinctio xxxv.

Am de voluntate dei aliqd p sensus nisi in beccillitate ⁊ c̃. Supra egit mgr̃ de scia ⁊ potentia. Hic iã tertio agit de voluntate. Et hz h̃ por tres ptes. In prima agit de voluntate ꝫz suam q̃dditatē. In scd̃a ꝫm eius impletionē. respectu opis. q̃liter: s. ipleat. j. s. di. xlvj. Hic oritur qd̃. dictũ est eni. In tertia determinat q̃liter volũtas nostra: diuine ꝯformatur. ⁊ h̃ d̃. xlviij. Sciendũ quoq̃z ꝙ aliqua mala ē voluntas. ⁊ c̃. Prima ps hz tres ptes. In prima oñdit ꝙ volũtas dei ē ipsa diuina eēntia. In scd̃a ꝙ ipsa ē oīum cã ibi. h̃ itaq̃z summe bona voluntas cã ē. In tertia oñdit ꝙ ipsa voluntas dei ē multiplex dicta ibi. h̃ nõ est ꝑtermittendũ nobis ⁊ c̃. Prima ps hz duas. In prima oñdit. ꝙ velle ē in deo eē ⁊ voluntas ē eēntia. In scd̃a soluit dubitatõnē ibi. Et lz idē sit deo velle ꝙ eē. Scd̃a ps hz silr̃ duas. In p̃ma oñdit ꝙ diuina voluntas ē cã p̃ma. In scd̃a oñdit ꝙ ē cã gnãlissima ibi. Voluntas igitur dei vt ait Augu.

Hic non ē ꝑtermittendum. Hec est tertia ps in qua agit de istius noīs multiplicitas equocatõis sed analogie. Et sunt in hac pte tres pticule. In p̃ma ponit modũ p̃ncipalem accipiendi circa h̃ nomē qd̃ ē voluntas. qa. s. accipit ꝓ voluntate bñplaciti. In scd̃a põit modos nõ p̃ncipales: sed tropologicos: ꝫm ꝙ accipitur ꝓ signo volũtatis. ⁊ h̃ facit ibi. Aliqñ ꝟo ꝫm q̃zdam dicendi figurã ⁊ c. In tertia breuiter epilogat deteriata ibi. quiq̃z g̊ supra posita sunt q̃ dñi. ⁊ c̃.

D intelligentiam pñtis di. tria p̃ncipalr̃ querunt. Primo q̃ritur d̃ voluntate diuina q̃ztum ad q̃dditatē. Scd̃o q̃ztum ad cãlitatem. Tertio q̃ztum ad rõnem significandi. Quantum ad primum querũtur duo. Primo q̃rit vtrum sit in deo ponere voluntatē. Scd̃o vtrum sit ipsum dicere omniuolentem sicut dicit oīpotens.

Uod aũt nõ sit in deo ponere volũtatē. oñdit auctoritate ⁊ rõne. Prio sic. Aug. in li. de li. ar. Volũtas ē rõnalis motus sensui presidēs ⁊ appetitui sed ĩ deo nõ ē motus nec sensus nec appetitus. g̊ neq̃z voluntas. Itē Aug. in li. de duabus aīabus. Voluntas ē aī motus ad aliqd ꝓsequendũ vel fugiendũ. sed ĩ deo nõ e ponere fugam nec ꝓsequutionē. g̊ nec voluntatem.

Item rõne q: voluntas ē potētia in nobis maxime vertibilis. vñ alie potētie nõ pñt in malum. sed sola volũtas ē a q̃ ē peccatũ. sz in deo nulla oīo ē ꝟtibilitas ad malũ. g̊ ⁊ c̃.

Item voluntas eo ipso ꝙ volũtas ē ad opposita ē ꝯtigēs ⁊ variabilis. In deo aũt nulla cadit cõtigentia nec varietas. g̊ ⁊ c̃. ꝓbatio

ꝑme. Volūtas eo ipso ꝙ voluntas ē pars rō
nalis. sed ptes rōnales sunt ad opposita sicut
dic phs. ḡ ⁊c̄. Silr eo ipso q̄ ē volūtas ē libe
ra. ⁊ si h̄ nō ē determiata ad vnū. q: tc̄ n̄ hr̄et li
bertatē. sic̄ nec potētie nāles. ḡ ē ad opposi
ta ⁊ ita variabilis. Sed ꝯ. eph. j. dic̄ apls.
ſm ꝯsiliū volūtatis sue. ⁊ itez ibidē ſm ꝑpo
situm volūtatis sue. ⁊ tota scriptura plena ē.
hoc noīe volūtas ꝙ vt i ē deo. ḡ ⁊c̄. Itē phs
in. xi. ꝯcludit ꝙ volūtas ē actio ipsi⁹ dei. Itē
rōne vr̄ ꝙ volūtas ē illud penes ꝙ residet i
ter creata summa ptās. ḡ si volūtas de se dic̄
ptātem. q: oībus presidet in regno aīe. ⁊ ni
hil pōt sibi iperare. sed d̄s ē potentissimus ⁊
oē ꝙ potētie ē sibi attribuendū. ḡ ⁊c̄. Itez
voluntas ē in q̄ ꝯsistit summa voluntas siue
felicitas. beatus. n. ē q h̄z oē ꝙ vult. vñ nihil
delectat nisi hñs voluntatē vel aliqd silr̄ evo
luntati. sed d̄s ē felicissimus i quo ē oīs feli
citas ⁊ iocūditas. ḡ ⁊c̄. Itē volūtas ē illud
penes qd̄ residet iusticia ⁊ equitas. Justicia
eni non ē aliud q̄z rectitudo voluntas. vnde
non hñtia voluntatem nō sunt capabilia iu
sticie. sed d̄s est iustissimus ſm oēm itellectuz
ḡ h̄z volūtatē. Itē voluntas ē ius ſz quaz
attendit summa liberalitas. oīs enim libera
litas venit ex amore. sed ꝯstat ꝙ amor ē ac
tus volūtatis. i deo aūt ē ponere summā li
beralitatem. ḡ ⁊ amorē ⁊ volūtatem. Rñ.
dd̄. ꝙ i deo ē ponere voluntatē. sicut ondūt
iiij. rōnes predcē. pp. iiij. ꝯditiōes. s. ptātis vo
luntatis. eqtatis. ⁊ liberalitatis. q sunt circa
voluntatē. ⁊ magis ꝑpe i deo ⁊ ꝯpletiori mō
q̄z in nobis. Voluntas enī in nobis ē p diaz
a sba ⁊ actu. ⁊ p distātiā a fine. In deo autē p
oīmodā indifferētiā hoꝝ. s. sbe ⁊ virtutis. ac
tus ⁊ finis. Et q: in nobis ē p diam a sba
⁊ ab actu. iō alijs presidens ē ſm diuersos a
ctus variabilis. pp diaz eni a sba in q̄ pos
sunt ⁊ alie potentie radicari. presidet alijs po
tentijs vt sensui ⁊ appetitui. pp diam ab ac
tu est variabilitas ſm alternationē affectio
nū. In deo aūt neutrū in deo. nec regit infe
riores potētias. nec h̄z variari ſm affectio
nes varias. Et iō q: i nobis ē p distātiam a
fine. inde ē ꝙ ē indigēs. ⁊ iō ē in ea fuga ⁊ ap
petitus. ⁊ cadit i ea ēt tristicia: cadit ⁊ malitia
q: pōt a fine obliquari cū nō sit illi ꝯiuncta.
In deo aūt ē oīno fini ꝯiuncta. iō nec fugaz
nec appetitū h̄z. nec tristiciā. nec malitiā: sed
oīmodā leticiā ⁊ iusticiā. Et sic pz rñsio ad
tria ꝑma. q: q̄zuis iste ꝯditōes appetitus: fu
ga: malitia siue vtibilitas. ꝯditiones sint vo
luntatis create. tū oīo a voluntate dia semo
te sunt. Ad illud ꝙ obijcit qd̄ ē ꝯtigens ⁊
variabilis. dd̄. ꝙ ē ꝯtingētia i actu vel i effe
ctu. si loqmur de cōtingētia in effectu nr̄o: s̄z
in multis q̄ a deo sunt multa eni facit deus q̄
posset nō facere nullo repugnāte. Si aūt lo
quamur de ꝯtingētia in actu ꝙ volūtas mō
vult aliquid: mō desinit velle ⁊ incipit velle
mō vult aliqd: mō oppositum. h̄ cadit i volū
tate humana: q: inter volūtatē ⁊ actū ē dia
vnde nec sp̄ est in vno actu. nec i actu vnifor
mi. dia aūt voluntas pp idēptitatē sui cū ac
tu oīo variari nō pōt. nec h̄z aliquā in se cō
tingentiā. ⁊ iō patēt oīa obiecta.

Ecūdo supposito ꝙ in deo sit pone
re volūtatē. qrit vtrū ipm sit ponere
oīuolentē. vt ita dicat a volūtate oī
uolens. sicut a pō ⁊ scia oīps ⁊ oīsciens. Et ꝙ
sic vr̄ q: d̄s nō dr̄ oīps eo ꝙ possit oīa. sed q:
pōt oē ꝙ decet ei⁹ pōz nō. n. pt mala. sed silr
d̄s vult oē ꝙ decet volūtatē ei⁹ velle. ḡ dz di
ci oīuolēs sicut oīps. Itē sic̄ se h̄z cognitia
di ad veꝝ. ita se h̄z affectiua siue volūtas ad
bonū. sed cognitiua siue intellectiua āplectit
oē veꝝ. vñ qui diceret deū aliqd̄ veꝝ igno
rare artaret ⁊ derogaret ei⁹ intelligētie. ḡ pa
ri rone cū intelligētia non sit latior nec perfe
ctior q̄z volūtas. volūtas erit respcū oīs bo
ni. ḡ sicut dr̄ oīsciēs. q: scit oē veꝝ. ita oīuo
lēs q: vult oē bonū. Itē sicut dr̄ d̄s. verū
oīs veri. a quo. s. oē veꝝ h̄z veritatē. ita ē bo
nū oīs boni. a quo oē bonū h̄z bōitatē. s̄z de⁹
vidēdo suā vitatē q: ē rō oīuz oīa coḡscit. ḡ
silr diligēdo suā bonitatē oē bonū diligit: s̄z
oē ꝙ diligit vult. ḡ vult oē bonū sicut ⁊ coḡ
scit oē veꝝ. ⁊ sic ⁊c̄. Itē bona voluntas ē
que se extendit ad multa bona. ḡ melior ad
plura ⁊ optima ad oīa. ḡ infinita ad infinita.
ergo sicut pō ⁊ scia se extendūt ad oīa ⁊ infini
ta. ita ⁊ voluntas. ḡ q̄ rōne dr̄ oīps ⁊ oīsciens:
pari rōne dz dici oīuolens. Sed ꝯ. in ps.
oīa q̄cūqz voluit fecit. ḡ nihil vult nisi que fa
cit. sed plura pōt facere. ⁊ nō pōt nisi volens
ḡ plura pōt velle. sed si d̄s posset plura scire
nō esset oīsciens. ḡ ⁊c̄. Itē si aliquid sciret
hō ꝙ non sciret de⁹. non eēt oīsciens. ḡ cum
aliqd velit hō. ꝙ nō velit d̄s: vt puta facē fur

um.ḡ ds nõ ẽ oiuolẽs. Jtẽ ſi poſſe maluꝫ
eẽt poſſe. deꝰ nõ eẽt ops. qꝛ ñ pt mala. cuꝫ ḡ
velle malũ ſit velle. ⁊ deꝰ ñ velit mala. deꝰ
ñ ẽ oiuolẽs. Probõ minoris. malũ ñ ẽ malũ
niſi qꝛ volũtariũ. qꝛ ſm Aug. peccatuꝫ adeo
ẽ volũtariũ ⁊ c̃. ḡ rõ volũtatis ſaluat in malo
ſilr ⁊ actus voluntatis in volẽdo malũ. ḡ ⁊ c̃.

Jtẽ velle malũ: aut ẽ velle: aut nolle. Si
velle habeo ꝓpoſitũ. ſi nolle: ſed nolle malũ
ẽ bonũ. ḡ velle malũ ẽ bonũ. ḡ ſi ds vult eẽ
bonũ. deꝰ vult malũ. qd ẽ falſum. Reſtat ḡ
ꝙ velle malũ ẽ velle. ⁊ deꝰ nõ vult malũ. er
go deꝰ ñ ẽ oiuolẽs. ſed iſtud argumẽtũ eſt ſo
phiſticũ. qꝛ ſilr poſſet dici de potẽtia. Et iõ
qr vñ ẽ h̃. ꝙ velle malũ ẽ velle. ſed poſſe ma
lũ nõ potẽtie ſed ipotẽtie. Juxta h̃ q̃rit de cõ
parõe potẽtie ſapie ⁊ volũtatis ad ſua oba ſꝫ
ambitũ. Rñ. dd. ꝙ cũ q̃rit vtꝝ ds ſit oiuo
lẽs duplicẽ intelligẽtiã pt facẽ iſta locutio. ex
co ꝙ h̃ ꝙ ẽ oẽ põt facẽ diſtributionẽ ſimplr.
vel vt nũc. Si diſtributõꝫ ſimplr q̃ꝫtũ ad ac
tũ ⁊ hitũ facit. tũc dr oiuolẽs qꝛ vult oẽ volibi
le. Si vt nũc dr oiuolẽs qꝛ vult oẽ volitum:
Jn vtroqꝫ ſenſu falſitatẽ hꝫ in volũtate. ⁊ in
vtroqꝫ ſenſu hꝫ ṽitatẽ. i ſcia ⁊ põ. ⁊ iõ ſimpli
cit ꝯcedit ꝙ ds ſit oiſciẽs ⁊ ops. ⁊ ſimplr ne
gat ꝙ ſit oiuolẽs. Jntellectus huiꝰ ⁊ rõ pꝫ.
Si eni accipiamꝰ ſimplr: ds ſcit oẽ ſcibile. ⁊
põt oẽ poſſibile. ⁊ nõ vult oẽ volibile. qꝛ dia
volũtas iportat cãm actualẽ. põ ṽo abſtra
hit a rõne accñtis. ⁊ ponit rõnẽ habitualem
cãe. ſcia ṽo abſtrahit a rõne vtriuſqꝫ. Qꝛ igr
ds ñ ẽ cã actualis omniũ q̃ pt facere vel vel
le. ſicut ñ facit oẽ volibile: ita ñ vult. Qꝛ ṽo
põ abſtrahit a rõne actualitatis. iõ dr ñ ſolũ
reſpectu faciẽdoꝝ in actu. ſed ẽt poſſibilium
fieri a deo. Qꝛ ṽo ſcia abſtrahit a rõne vtri
uſqꝫ. hinc ẽ ꝙ ſcia nõ ẽ tm̃ cũ reſpcũ faciẽdo
rũ. ſed ẽt reſpcũ poſſibiliũ. nõ tm̃ deo: ſꝫ ẽt ali
is vtpote poſſibilium maloꝝ. h̃ igit ẽ rõ. qa
actus ſcie. vt ſcire ẽ ꝑ mõꝫ habitꝰ. ſilr ⁊ potẽ
tie ꝑ mõꝫ habitꝰ. vt poſſe. volũtas ꝑ mõꝫ ac
tus vt velle. Jõ ſcia ẽ oiuꝫ ſcibiliũ. ⁊ põ oiuꝫ
poſſibiliũ. q̃ ſunt potẽtie. ſed ñ volũtas oium
volibiliũ. Et iõ ñ pt ds plura ſci: e vl poſ
ſe. põt tñ plura velle. Silr ſi accipiamꝰ reꝫ vt
nũc reſpcũ rei ꝑuiſe: ⁊ reſpectu ſcẽ ⁊ volite.
ſcia ẽ r. pectu ois rei i q̃ ſaluat rõ ſcie ⁊ põ re
ſpectu ois rei in qua ſaluat rõ potentie. ſꝫ vo
luntas nõ ẽ reſpectu ois rei in qua ſaluat rõ
voluntatis. Scia eniꝫ ẽ reſpectu oium futu
roꝝ ⁊ p̄ñtiũ ⁊ p̄teritoꝝ bonoꝝ ⁊ malorum. qꝛ
ibi ſaluat rõ ſcie ⁊ nobilitatis. qꝛ ſcire maluꝫ:
ſcire ẽ. ⁊ ſcire malum nobilitatis ẽ. Silr põ ẽ
reſpectu oium bonoꝝ in qbꝰ ſolis ſaluat rõ
potẽtie. nã poſſe malũ: nõ ẽ poſſe. Vñ poſſe
malũ nõ tm̃ derogat ꝑfectõꝫ potẽtie: ſed etiã
ipſi potẽtie: qꝛ poſſe deficere: ñ ẽ poſſe. ⁊ iõ
adhuc ops. volũtas ṽo ẽ reſpcũ bonoꝝ tm̃:
nõ reſpectu maloꝝ. Et q̃ꝫuis in volendo
malũ nõ ſaluet dignitas volũtatis: ſaluat tñ
rõ volẽdi. qꝛ velle malũ: velle ẽ. et hic ẽ ꝙ ds
nõ dr oiuolẽs: qꝛ ñ vult malũ. ſed tñ ops dr.
q̃ꝫuis ñ poſſit malũ. Si q̃rat q̃re rõ potẽtie ñ
ſaluat reſpectu mali ſicut ⁊ rõ volũtatis. dd.
ꝙ põ idipm ꝙ dicit: dicit ꝑ mõꝫ habitꝰ ⁊ põ
nis de põ actiua loquẽdo. Vñ cũ eſt reſpcũ
ꝑuatiõis. iã nõ ẽ põ. ſed defectus potẽtie: ſed
voluntas idipm ꝙ dicit. dicit ꝑ mõꝫ cuiuſdã
indifferẽtie ⁊ cõplacẽtie. qꝛ ḡ in malo ſaluat
rõ cõſenſus ⁊ ꝯplacentie. ſic̃ ⁊ reſpectu boni
iõ velle malũ velle ẽ: ſed poſſe malũ: nõ ẽ poſ
ſe. Ad illud ḡ ꝙ obijcit ꝙ ds vult oẽ ꝙ d
cet: dd. ꝙ illa nõ ẽ rõ quare dicat ops: ſꝫ illa
q̃ preaſſignata ẽ. ſ. qꝛ põt oẽ ꝙ poſſe poten
tie ẽ. Ad illud ꝙ obijcit ꝙ cognitiua ãple
ctit oẽ veꝝ: ⁊ affectiua oẽ bonũ. dd. ꝙ aliter
amplectit hec. alr illa. cognitiua eni ample
ctit actualr cognoſcẽdo oẽ ꝙ ẽ veꝝ. ⁊ qd pt
eẽ. ſed affectiua qꝛ actus eiꝰ ẽ in rõne actus
amplectit ⁊ vult ſolũ bonũ qd ẽ vel erit. rur
ſus veꝝ amplectit totũ actũ cognitiue. qꝛ ni
hil ſcit. niſi veꝝ. nã falſum ſcire nõ ẽ ſcire. ſed
bonũ nõ amplectit oio actũ volũtatis. nã vel
le oppoſitũ boni: eſt velle. ⁊ hinc ẽ ꝙ ds ſciẽ
do oẽ veꝝ dr oiſciens: ſed ñ ſic volẽdo oẽ bo
nũ oiuolẽs. Ad illud ꝙ obijcit. ꝙ dus co
gnoſcẽdo ſe q̃ ẽ ṽitas ipſa. oẽ veꝝ cognoſcit.
ḡ ⁊ c̃. dd. ꝙ nomẽ ẽ. ſed alr. qꝛ cognoſcendo
ſe ẽ cã exẽplaris: ⁊ cã exẽplaris nõ tm̃ futu
roꝝ. ſed ẽt poſſibilium a deo fieri. ſed diligẽ
do ſe: bonũ ẽ cã actualis: vt patebit. ⁊ iõ nõ
ſeqt ꝙ velit niſi bona q̃ erũt vel faciet. ⁊ ꝑꝑ
h̃ nõ põt dici oiuolẽs. alia tñ ẽ hiꝰ rõ. ſic̃ pa
tebit in lr̃a. Ad illud ꝙ obijcitur de volun
tate ꝙ melior ẽ q̃ ſe extendit ad plura. dd. ꝙ
volũtas ẽ actꝰ rõnabil. vnde nõ dr volũtas
melior. qꝛ ſimplr ad plã. ſed qꝛ ad plã rõna
bilr. Et qm̃ rõ recta dictat creaturas fieri
in numero diffinito. qꝛ numerus infinitus: re

bus nõ ꝯpetit. iõ optima volũtas ⁊ ꝑfectissi-
ma in aliquo numero vult res bõas eẽ. s; tm̃
finita. ⁊ ex h̃ nõ seq̃r ꝙ volũtas sit infinitoꝝ
vel omniũ possibiliũ. nec ẽt omniũ. Pot
tñ dici ꝙ illud si alicubi h; vitaté. ibi tm̃ h;.
vbi volũtas aliq̃d recipet a volito. sed volũ
tas dei nihil recipit. ⁊ iõ nõ ẽ melior volẽdo
tria bona q̃; vnũ. ⁊ mille q̃; tria: ⁊ iõ nõ val;
rõ illa in ꝓposito. Ex his p; illud q̃d ꝯsue-
uit queri. vtrũ voluntas ⁊ põ ⁊ sapientia sint
equalia. dõ. n. ꝙ est loq̃ de his q̃ztũ ad affe-
ctum siue actum. ⁊ q̃ztum ad effectum. ⁊ q̃z-
tũ ad obiectũ. Si q̃ztum ad actum. sic est ibi
oĩmoda equalitas. ⁊ circum incessio. vt p; q̃r
q̃cq̃d scit ds ⁊ põt. vult scire ⁊ posse. ⁊ ecõuer
so. Si q̃ztum ad effectum sic adhuc sunt eq̃-
lia: q̃r nihil efficit ds. nisi per potentiam sa-
pientiam ⁊ volũtatem. Si q̃ztum ad obiectũ
siue ꝯnotatũ sunt inequalia. Scia eni; h̃ mõ
ẽ in plus ⁊ põ in minus: ⁊ voluntas in minꝰ.
Nã scitum ẽ bonu; ⁊ malum. possibile ẽ bo-
num tm̃. sed futurũ ⁊ nõ futurum. volitũ ve-
ro ẽ bõu; ⁊ futurũ tm̃.

Quantum ad scdm particulum querit
de voluntate diuina. s. q̃ztum ad cã
litatem. Et circa h̃ querunt duo.

Primo queritur in generali. vtrum volũ
tas diuina sit cã reꝝ. Scdo querit vtrũ sit
cã p̃ma ⁊ immediata.

Irca p̃mum ꝙ sit cã reꝝ ostenditur sic.
Hylarius in li. de synodis. Oibus
creaturis s̃bam voluntas attulit. sed
filio nã dedit. Itẽ Aug. in li. ꝯ manicheos
Rñ. ẽ eis qui voluntatem dei nosce deside-
rãt. ꝙ volũtas dei omnium que sunt ipsa sit
cã. Itẽ rõne vr̃ q̃r ds ẽ cã reꝝ. sed ois rei:
cuius ẽ ds cã. ẽ p sciam: põm: ⁊ voluntatem.
Aut g̃ est cã q̃r potẽs. aut q̃r sciens. aut quia
volens. Nõ q̃r potens: q̃r multa põt q̃ nõ fa
cit. silr̃ nec q̃r sciẽs. g̃ q̃r volẽs. iõ facit. sed cã
est: cuius eẽ. seq̃tur aliud. g̃ ⁊c. Itẽ ds ẽ cã
rerũ creaturaꝝ. Aut g̃ p nãm: aut p volunta
tem. aut p casum ⁊ fortunã;. q̃r tales sunt cãe
s̃m imꝑfectã rõnẽ. nõ per nãm. q̃r sic sil'e ex si
mili ꝓducit. restat g̃ ꝙ per voluntatem. g̃ ⁊c.
Cõtra. si voluntas dei est cã. Aut rõe p̃n-
cipal' significati. aut rõne ꝯnotati. Si rõe p̃n
cipal' significati. g̃ cum idem sit sapientia po-
tẽtia ⁊ voluntas: ⁊ essentia: eadem rõne de-
bẽt dici cãe. Si rõne ꝯnotati. quero quid sit
illud nõ est dare nisi effectum. Sed effectus
cõsequitur rationem cause. nõ ecõuerso. non
ergo ratione connotati. Et iterum si ꝯnotat
effectum: ergo nullo modo potest dici. deus
vult se esse: cum circa se nihil omnino defi-
ciat ꝙ est falsu;. Item aut voluntas est
causa per proprietatem: aut per appropria
tionem. Si per ꝓprietatem. tunc ergo sapiẽ-
tia ⁊ potentia nõ sunt cause. Si per approp̃a
tionem. aut ergo quia in voluntate per pri-
us est ratio causalitatis. aut quia immedia-
tius. nõ quia prius. nam potentia ⁊ scientia
antecedunt voluntatem secũdum rõnem in
telligendi. nec quia immediatius. quia Hu-
go dicit ꝙ deus per voluntatem mouet per
sapientiam disponit. ⁊ per potentiam exeq̃-
tur. ergo immediatiore; comparatione; ha-
bent ad opus scientia ⁊ potentia q̃; volũtas
ergo ⁊c. Item aut est causa ꝓpter vir-
tutem agendi: aut ꝓpter modum. Nõ ꝓpter
virtutem. quia voluntas nõ dicit virtutem.
sed potentia dicit. Si ꝓpter modum agendi
cõtra modus agendi per modum nature no
bilior est. ergo natura magis est causa ꝓba-
tio. Illud agens est virtuosius. q̃d est suffici
entius ⁊ nobiliorem effectum ꝓducit. sed na-
tura sufficientior est in agendo ⁊ paucioribꝰ
indiget. ⁊ nobiliorem effectum ꝓducit q̃; ars
siue agens voluntarium. ergo ⁊c. Item
ꝙ non quantum ad modum. videtur quia a
gens ꝙ dat ꝓductio ꝓprietates naturales:
consimiles agit per modum nature: sed de-
us effectibus suis: dat vnitatem: veritatem:
⁊ bonitatem. nec potest facere sine his. ⁊ iste
sunt ꝓprietates naturales diuine substan-
tie. ergo deus agit per modum nature non
voluntatis. Item omne agens volun
tarie est agens preconcipiendo. sed deus nõ
agit preconcipiendo. sicut dicit Dyonisius.
de di. no. quia sicut sol nõ preconcipiendo il-
luminat. sic deus non preconcipiendo cau-
sat. ergo ⁊c. Respondeo ad predictoꝝ
intelligentiam est notandum ꝙ quamuis
diuina essentia sit vnum quid simplicissi-
mum. tamen est pelagus substãtie infinitu;.
⁊ ideo oia q̃ in nobis repiunt p diuersitate;
oia inq̃; in deo nobilius repiunt per omni-

oĩmodam idẽtitatem.nihilominus tñ ẜꝫ oĩ modã ꝑfectõem ⁊ veritatẽ. vñ sicut ĩ nobis ẽ potẽtia sapiẽtia ⁊ voluntas ẽ vere ens ⁊ cã reꝝ q̃ a nobis sunt. sic ⁊ in deo sũt.ſꝫ tñ vnũ sunt. Et q̃zuis vnũ sint.qꝛ intellectus nr̃ nõ põt infinitatem illius sibe ꝯprehendere. nec ꝑ vnum verbũ exprimere.iõ multis modis intelligimus deũ ⁊ diuersis noĩbꝰ exprimimus. ⁊ ẜm.ꝙ ꝑ illos modos intelligimꝰ.plura enuntiamꝰ.ita ꝙ deo aliq̃d attribuimus ẜm vnũ modũ.ꝙ non ẜm aliũ. ⁊ vere q̃dem qꝛ oĩa in deo hñt veram existentiã. Et iõ cum alio mõ intelligamus deũ cũ dicimꝰ deum bonum. alio cum dicimus eũ eternũ.cõcedimus eũ se diffundere qꝛ bonus ẽ nõ qꝛ eternus.hec enĩ est ꝓprietas bonitatis non duratõis. Hinc est ꝙ cũ intelligamus vere voluntatẽ esse in deo. ⁊ ꝓprietas volũtatis sit ꝓducere.ea q̃ exeunt ꝑ modũ liberalitatis ꝙ dicimus deũ in q̃ztum volũtas est esse cãm reꝝ. Ratio aũt qr̃ volũtati attribuitur cãlitas hec ẽ.qꝛ rõ causandi ẽ bonitas. ⁊ in rõne effectiui ⁊ in rõne finis. Nã bonum dr̃ diffusiuũ. ⁊ bonũ est ꝓpter ꝙ oĩa. Effectiuũ aũt non sit efficiẽs in effectu nisi ꝑꝑ finẽ Illud ḡ ꝙ dicit ꝯiunctõem ꝑ̃ncipij effectiui cũ fine est rõ creandi in effectu.ſꝫ volũtas ẽ actus ẜm quẽ bonũ reflectitur sup̃ bonuꝫ siue bonitatẽ. ergo volũtas vnit effectiuũ cũ fine. Et hinc est ꝙ voluntas est ratio creat̃ faciens in effectu. Et ideo attribuimus deo rõeꝫ causalitatis sub rõne voluntatis.nõ sic sub alijs rõnibꝰ. Et hec colligit̃ ex verbis Dionysij in q̃rto de di.noĩbus.vbi dicit ꝙ bonitatẽ vt ꝯtinentiam. ⁊ vt ꝑ̃ncipium ⁊ vt finem.oĩa appetunt.vt ꝑ̃ncipium a quo sũt vt ꝯtinentiaꝫ ꝑ q̃z saluantur vt finem ĩ quẽ tendunt.vñ diuinus amor est quidã eternus circulus. ex optimo ⁊ ꝑ optimũ ⁊ in optimũ Ex quo colligitur ꝙ dicit ꝯiunctionem ꝑ̃ncipij cũ fine. ⁊ iõ cãꝫ actu q̃ñ vult facere.ita ꝙ actualitas in creãdo referat̃ ad voluntatẽ nõ pro instanti in quo hꝫ voluntatẽ.sed ĩ quo facere vult.sicut ego volo cras audire missam. ⁊ hec voũltas faciet me cras cẽ in actu respectu voliti.sic suo modo est n deo.

Ad illud ꝙ queritur vtrum ꝯueniat voluntati rõ cãlitatis ꝓpter ꝯnotatũ vel ꝓpter rem significatã. dico ꝙ nec ꝓpter rem significatam tñ. nec ꝓpter ꝯnotatum.ſꝫ propter rẽm sic significataꝫ.qꝛ significatur diuina essentia vt volũtas.cui modo significandi rñdet veritas. vñ sicut q̃ñ nos dicimus q̃d lapis assimilatur deo inquãtum ens. aĩal inquãtuꝫ viuens. ⁊ hõ inquantũ intelligens. Re vera essentia.intelligẽtia ⁊ vita.ideꝫ sunt in deo.tñ idem ip̃m alio mõ dantur intelligi.ñ ꝓpter ꝯnotatõem sedꝫ ꝓpter eiusdem sibe infinitatem.in qua oẽs nobiles ꝓprietates sũt vnũ.nõ tñ possunt significari nisi ꝑ diuersa.

Ad illud ꝙ obijcit̃. vtrum sit cã ꝑ ꝓprietatem aut ꝑ appropriatõem dico ꝙ simplr̃ loq̃ẽdo ꝓprijssime est causa.compãdo vero voluntatem ad sciam ⁊ potentiã dr̃ causa per appropriatõem. Et hoc qꝛ ip̃a volũtas significat deũ vt cãm actualem. vnde in voluntate ꝑ̃mo inuenitur rõ actualitatis non cãlitatis potentia enim ⁊ scia ⁊ si habeãt rõnem cause hitualis.nõ tñ actualis nisi ꝑ voluntatem. vñ voluntas facit de scia dispositõem. siue facit sciam esse disponẽtem. ⁊ potentiã ex sequentẽ.iõ enim disponit qꝛ vlt̃. ⁊ ideo facit. qꝛ vult. ⁊ sic pꝫ illud. Ad illud ꝙ queritur quare volũtas dr̃ cã reꝝ ꝓpter virtutem agentẽ vel ꝓpter modũ agendi. dĩco ꝙ ꝓpter vtrunqꝫ.deo enĩ velle est posse ꝑ̃ncipalius tñ rõne modi agendi ꝓductõ enĩ diuersi in forma ⁊ nã ex sola liberalitate agẽtis.spectat ad agentẽ per voluntatem. Q̃d obijcitur ꝙ modus agentis nãlis ẽ nobilior verum est vbi voluntas nõ est op̃s. Sed si ars posset facere oẽ ꝙ vellet.nõ minꝰ nobilius ageret q̃z nã. Põt tñ dici ꝙ modꝰ ꝓducẽdi nãl̃ ꝯpetit ꝑsone respectu ꝑsone.ñ ãt eẽntie diuĩe respectu creaturaꝝ.qꝛ ñ possũt ꝯuenire informa. Ad illud ꝙ obijcit̃. q̃d deꝰ ꝓducit silẽ ẜm ꝓprietates.dõ.ꝙ nã ꝓducit silẽ in ꝓprietatibꝰ spãlibꝰ si est agẽs ꝑticulare. vel si ẽ vniuersale ꝓducit necessario nõ ex sua libertate.deus aũt neutro mõ.

Ad illud ꝙ obijcitur ꝙ deꝰ nõ est agens ꝑ̃concip̃ẽs.dõ.ꝙ hoc veꝝ est de ꝑ̃cogitatõne q̃ ꝑ̃cedat voluntatẽ.ſꝫ nõ est veꝝ de precõceptiõe respectu opis. ⁊ ꝑ̃mo mõ loquitur Diony. Ip̃e vero opponit ẜo mõ.

Cdõ q̃rit̃ vtrũ volũtas diuia sit cã p̃ria ⁊ imediata. Et ꝙ sic vr̃ ꝑ Aug. iij. de tri. volũtas dei est ꝑ̃ma ⁊ sũma cã oĩum specieꝝ ⁊ motionũ. Itẽ dĩs cã cuius actꝰ ꝑ̃mus ⁊ ꝓprius ẽ rei ꝓductio est cã

pma ꝛ imediata. sed volũtas ē huius. g̃. ꝛc. pbatio medie. sup illud ps. Justus dñs in oi bus vijs suis. glo. deo hoc ē velle ꝙ facere. q2 ex eius volũtate res hñt esse. Itez rõe vr̃. q2 ois cã est prima ꝛ imediata. quã nõ ē altera prior. sed diuina volũtas est cã quã ñ est altera prior. cũ sit idem ꝙ deus. g̃ volun tas est cã prima ꝛ imediata. Item ois cã est pma ꝛ imediata q̃ est in totũ effectũ p ac tionem suã. sed oē ꝙ sit est a deo. ꝛ nihil po test op ari sine ipo. cũ nõ possit in eē saluari. ꝛ deus toti coopatur ꝛ in totũ. g̃. ꝛc. Itez ois qui rem cognoscit certissime ꝛ nobilissi me cognoscit p cãm primã ꝛ imediatã. sed cognoscẽs deũ ꝛ videns cognoscit in eo res certissime ꝛ nobilissime. tanq̃ in cãis priori bus vt dicit Aug. g̃ in deo est cã prima ꝛ i mediata. sed nõ nisi volũtas. g̃. ꝛc. Itē ꝙ deo attribuit˜ d3 ei attribui in fine totius no bilitatis. si g̃ rõ causalitatis ꝯuenit ei nobilis sima cãlitas d3 ei attribui. sed hoc est rõ cãe pme. ꝛ imediate. g̃. ꝛc. Cõtra vnius vna est cã imediata. g̃ si deus est oium cã imedia ta. nihil h3 aliam cãm q̃3 deum. ꝛ si hoc ces sat omnis opatõ ꝛ ita cessat potẽtia. cessat ꝛ bonitas ꝛ cetera sunt otiosa. Item si diui na voluntas est oium cã prima ꝛ imediata. sed posita cã proxima ꝛ imediata ponitur ef fectus. ergo cũ diuina volũtas fuerit ab et no. cetera sunt eterna. Item oē ꝙ h3 cã3 primã ꝛ imediatam ꝛ necessariã est demon strabile. ergo si diuina voluntas est omniũ3 causa prima ꝛ imediata. oia sunt demonstra bilia. Item cognita cã proxima ꝛ imedia ta non est vltra querere. ergo scito qõ deus velit aliquid stulte laborat qui querit causã aliam. sed de omni bono quod fit scimus de um esse causam. ergo non est vlterior querē da. pereunt ergo ꝛ vane sunt scientie ꝛ doc trinales. imo omnes scientie. R. ad hu ius intelligentiam est notandu3. quod cũ in creaturis sit reperire causa3 vniuersalem ꝛ particularem. causa vniuersalis vno modo plus influit in effectum quam particularis. alio modo minus. Quantum enim ad inti mitatem causa vniuersalis quia agens por est magis influit. sed quantum ad actualita tem. ꝛ quantum ad ea que sunt propria rei minus influit. Et ratio huius est. q2 causa vniuersalis creata non habet oimodam a c tualitatem nec perfectã potentiã. ꝛ ideo nõ põt peruenire ad formã specialem nisi p ac cidens. vt per formã agentis particularis q̃ non est ab ipo. diuina aũt voluntas est cau sa prima. ꝛ vniuersalissima. ꝛ actualissima. ꝛ ideo põt in totum effectum ꝛ in totam rei substantiã etiã sine ãminiculo alterius cau se. nec aliqua causa potest aliquid vel modi cum sine ipa. ꝛ ideo necesse est quod ipsa sit causa imediata. in omni actione. ꝛ re. ꝛ con cedende sunt rationes ad hoc. Ad obiec ta incontrariũ intelligendum. quod cũ deus sit oium causa imediata. quorũdã tñ est tota causa. sicut eoꝝ q̃ creant˜. quorundã aũt ē cã cum alia causa pticulari. vt eoꝝ q̃ sunt a nã ꝛ a volũtate pticulari. Et hec quidē cã con currit nõ ꝑpter indigentiã diuine volunta tis. sed ꝑpter sũmam liberalitatē. que non tm̃ dedit rebus esse. sed opatõem ꝛ diffusio nem. Et ꝑpter ordinē ꝛ ꝯnexionem vniuer si ad inuicē. nec vna cã derogat alteri. s3 to tus effectus est a cã creata ꝛ totus a volun tate in creata. Et sic p3 rñsio ad pmu3 obiec tum. obicit enĩ de cã imediata respectu alte rius cãe create. q2 due cãe nõ sũt imediate i eodē gnē cãe. Ad illud ꝙ obijcit˜. ꝙ posi ta cã imediata. ꝛ c. dð. ꝙ cã3 poni est dupl'r. vel in eē vel in opari. ꝛ posita cã nõ ponitur effect⁹ in actu. nisi ponat˜ in opando ꝛ sic nõ fuit ab eterno. sed in tpe in quo disposuit ꝛ voluit ab etno ꝑducē tunc. Ad illud qð obijcit˜. ꝙ oia eēnt demõstrabilia. dð. ꝙ ve rũ est. si cã illa sit ꝑpria ꝛ determinata ad ta les effectus. Ad illud ꝙ querit˜ ꝙ nõ d3 q̃ri alia cã. dð. qõ si plene cognosceret˜ dei volũtas ꝛ dispositio in se. null⁹ vnq̃3 deside raret scire aliam cãm. ita plene cognosceret in causis primordialibus. Attamen quia di uina voluntas nõ cognoscit˜. nec ipa exclu dit in agendo operationē cause create. non excludit etiã nec in cognoscẽdo. Et ideo bo num est ꝛ p vtile exerceri in consideratione causarũ creaturaꝝ. vt aliquo mõ semiple ne veniamus in cognitionē illius cãe supp me que est finis omnis cognitionis.

Consequent˜ q̃rtum ad tertiũ articu lũ ar̃ de voluntate diuina q̃ru3 ad rõnem significandi. Et circa h̃ q̃rr̃ ꝑncipaliter duo. Primo querit˜ de ꝯue nientia illius diuisionis diuine voluntaq̃ in

voluntatem bñplaciti ⁊ vo untatem signi.

Scḋo queritur de numero ⁊ sufficientia signoꝝ diuine voluntatis.

Et ꝙ p̄ma diuisio nõ sit ꝯueniẽs vr̄. q: sicut volũtas est respectu reꝝ. ita potentia ⁊ scia. sed scia nõ distinguitur p sciam veritatis ⁊ sciaꝫ signi. silr̄ nec potentia. ḡ nec volũtas. Si tu dicas ꝙ illa nõ hñt signa. ꝯ. Sicut creature sũt signa volũtatis ita ⁊ innuunt ex suo ordine sciam. ⁊ ex sua magnitudine monstrãt potentiã. ḡ si signum ꝑducit in aliud. pꝫ ⁊c. Item si ꝯtingit diuinam voluntatẽ significari aut per signa nãlia. aut p signa volũtaria. Non p nãlia. q: p̄ceptio ⁊ ꝓhibitio nõ sunt a nã. sed a volũtate. Nõ per volũtaria q: signuꝫ volũtarium ẽ ꝙ significat ex institutiõe. ſꝫ preceptio ⁊ ꝓhibitio nõ significant ex institutione voluntatẽ. sed ip̄m ꝙ p̄cipit. ḡ. ⁊c. Item res significata nõ cõicat nomẽ suũ signo. vñ q̄ꝫuis circulus sit signũ vini nõ tñ est vinuꝫ. ergo q̄ꝫuis p̄ceptio ⁊ ꝓhibitio. ⁊c. sint signa volũtatis diuine. nõ tam̄ debẽt dici volũtates. ergo nõ dꝫ diuidi volũtas in voluntatẽ signi ⁊ voluntatẽ bñplaciti. Itẽ p̄ceptõ ⁊ ꝓhibitio ⁊ hi⁹. aũt sunt signa rõne act⁹. aut rõne obiecti siue ꝯnotati. Si rõne actus. sed actus est idẽ ꝙ diuina volũtas ⁊ deus. q: cũ dico de⁹ p̄cipit. dr̄ de deo. ⁊ ita p̄dicat diuinam ẽentiaꝫ. ḡ ẽm hoc idẽ eẽt signuꝫ sui ip̄i⁹ aut idẽ effectus. ⁊ tũc cũ p̄ceptio ⁊ ꝓhibitio nullũ ꝯnotent effectũ nec ꝯsilium. nullomõ erit signũ. ⁊ ita nullomõ videnẗ signa. Sꝫ ꝯ. scriptura dicit plures eẽ volũtates dei. ſꝫ ꝯstat vnã esse voluntatẽ bñplaciti. ḡ si plures sunt oportet ꝙ stet ꝓ alia voluntate q̄ꝫ bñplaciti. sed nulla volũtas dei est nisi beneplacitũ vel signũ illius. ḡ. ⁊c. Item ꝯtingit cognoscere voluntatẽ dei. ſꝫ nõ possum⁹ eã cognoscere per se. necesse est ḡ ꝙ cognoscamus p signa. ſꝫ sic noiamus ẽm ꝙ cognoscimus. ḡ nõ tm̄ debemus dicere volũtateꝫ bñplaciti eẽ volũtatẽ. ſꝫ etiã signũ ei⁹. Itꝫ p̄ceptio alicuius recte dr̄ volũtas illius. ḡ ⁊ p̄ceptio dei. sed nõ est volũtas causãs q: p̄ceptum est etiã si nihil fiat. ergo est volũtas vt significans. R. ad hoc intelligendum est. ꝙ ⁊ rõ ⁊ auctoritas ꝯpellit nos distinguere. volũtates dei in voluntatẽ signi ⁊ voluntatem bñplaciti. auctoritas quidẽ q: dic̄ apl̄. thes. iiij. hec est volũtas dei scificatio vr̄a. ſꝫ illud nõ est dictũ p ẽentiam. ḡ vel p cãm vel p significatõem. nõ aũt per cãm. ḡ p significatõem. Iteꝝ rõ dictat. q: cõi vsu loquendi ꝯsucuimus p̄ceptũ nr̄m voluntatẽ appellare. ꝓp ꝙ intelligendũ. ꝙ sicut nõ absurde intellectus dr̄ vis itellectiua ⁊ ip̄m intellectuꝫ ita volũtas dr̄ ip̄a vis volendi ⁊ ip̄m volitũ Et q: volũtas dei inotescit nobis p volitũ tamq̄ꝫ p visibile signũ ⁊ signuꝫ est ꝙ facit in aliud venire dũ offert se sensui. inde ẽ ꝙ voluntatẽ dei diuidimuſ in volũtatẽ bñplaciti ⁊ in voluntatẽ signi. Ad illud ꝙ obijciẗ d̄ scia ⁊ potẽtia. dð. ꝙ ip̄sa voluntas se hꝫ imediaci⁹ ad res. ⁊ tñ nõ sic determinata in futuris indifferentib⁹. iõ indiget certis signis Et p̄terea. cũ debeamus nos illis ꝯformare. oportet nos ip̄aꝫ cognoscẽ. sed diuia scia est respectu oĩum silr̄ ⁊ potẽtia. Et preterea neutri oportet nos ꝯformare. iõ nõ sic. diciẗ scia signi vel potẽtia. sicut voluntas dicitur

Ad illud ꝙ obijciẗ. vtrũ sicut signa nãlia vel volũtaria, dð. ꝙ signũ est ens. ⁊ ẽ signũ. põt ḡ dici nãle inq̄ꝫtum ens. vel inq̄ꝫtum signũ. Signa igiẗ volũtatis inq̄ꝫtuꝫ entia voluntaria sũt. q: a volũtate. ſꝫ nãlia sũt inq̄ꝫtum signa. q: nãliter signt. sicut effect⁹ nãl̄ sigt cãꝫ. Ex hoc pꝫ sequẽſ. q: res non cõicat nomẽ signo nãli. vt pꝫ. nã vrina dr̄ sana q: ẽ signũ sanitatis. Est eni signũ ꝙ cãtur nãlr̄ ẽ tñ nõ ẽ gnãlr̄ veꝝ. nec ẽꝫ ẽmonis ꝓprietatẽ sed ẽm tropũ loquẽdi sicut tãgit magr̄ in lr̄a ⁊ rõ transferẽdi est silitudo ꝯpta inter signũ ꝙ nãlr̄ significat ⁊ signatuꝫ. Ad illud. qð obijciẗ. rõne cuius sũt signa. dð. ꝙ rõne aci⁹ creati per ꝯparatõem ad obiectum. obiectũ eni inotescere facit voluntatẽ. vt ẽ sub actu p̄ceptionis ⁊ ꝓhibitionis ⁊ hi⁹. vñ hoc ꝙ p̄cipiẗ signũ est voluntatis inq̄ꝫtum p̄cipitur.

Cðo queriẗ de numero ⁊ sufficiẽtia signoꝝ diuine volũtatis. ⁊ põit magister. v. signa. q̄ ꝯtinenẗ in hoc versu. p̄cipit ⁊ ꝓhibet. pmittit ꝯsulit implet. Et vr̄ ꝙ debeat ponẽ pauciora. qm̄ signũ ⁊ sigtũ dicunẗ correlatiue. sed si vnũ oppositorũ dr̄ multiplr̄ ⁊ reliquum. ⁊ si vnũ nõ dr̄ multiplr̄ nec reliquũ per artẽ topicoꝝ. ſꝫ volũtas dei est vna. ⁊ vno mõ se hñs. ḡ vnum solum dꝫ hr̄e signũ. Item aut signa hec distingunẗ rõne modi significãdi aut rõne rei.

Si rõne rei significãtis.ergo debẽt tot eẽ si
gna quot res. q: oĩs res signũ est diuine vo
luntatis.tanq̃3 cãc. Si rõne modi.sed eodẽ
mõ signant diuinã voluntatẽ pceptio. ꝛ phi
bitio.ergo sunt vnũ signũ. Itẽ voluntas
dei sicut infra patebit nõ est respectu mali.
ergo nullũ signũ eius ꝺ3 accipi p ꝯparatõe3
ad malũ.ergo cũ pmissio ꝛ phibitio sint re/
spectu mali nõ sunt signa voluntatꝫ diuine.
Cõtra.ꝙ sint plura vr̃ q: cuilibet bono
rñdet malu3.ex opposito.imo vni bono plu
ra mala.ergo tot vel plura signa debẽt acci
pi ex pte mali sicut ex pte boni.cũ ergo ex p
te boni sint tria.p3 ꝛc. Itẽ sicut impletiõi
rñdet pmissio ita ꝛ cohibitio.imo multo for
tius ꝛ magis ex opposito.g̃ vr̃ ꝙ plura sint
signa. Item sicut pceptiõi opponit̃ probi
bitio.ita ꝯsilio dissuasio.ergo vr̃ ꝙ sint plu
ra. R.ꝺd.ꝙ numerus signoꝝ vno mõ cõ
sueuit accipi sic. volũtas enim diuina ꝑprie
loquẽdo est pñtium ꝛ futuroꝝ pteritoꝝ aũt
aut nõ est aut alio mõ q̃3 pñtium. Scd̃3 hoc
notandum ꝙ si ẽ respectu pñtis.aut illud ẽ
bonũ. ꝛ sic impletio.aut malũ ꝛ sic pmissio.
Si respectu futuri.hoc tripl'r. Aut est malũ
ꝛ sic ẽ phibitio.aut bonũ necessariũ ꝛ sic p̃
ceptio.aut bonũ superogatõis ꝛ sic ꝯsilium.
Bonũ aũt superogationis nõ h3 malu3 op
positũ.ideo nec ꝯsilium h3 signũ oppositum
Alio mõ possunt distingui sic. volũtas di
uina sicut ĩfra patebit.aliqd vult simpl'r.ali
qd vult ꝯditionalit̃ siue q̃3tu3 in se ꝛ vtroq3
mõ ꝯtingit eũ significari. volũtas g̃ absolu
ta põt ad aliqd ꝯparari.aut p modũ ꝯplacẽ
tie.aut p modũ displicẽtie. Si p modum dis
plicẽtie illud nullo mõ fit. ꝛ ita hãc nõ ꝯtin
git significari.nec sciri aliquo signo exterio
ri. Si p modũ ꝯplacentie. Aut q: placet illõ
ꝙ fit. ꝛ sic impletio. Aut q: plac3 aliqd ex il
lo ꝛ sic pmissio. ꝛ sic habemus duo signa.pt
ereꝝ significari diuina volũtas. vt añs siũ cõ
ditional' ꝛ hoc dupl'r. Aut p modũ ꝯplacen
tie.ita ꝙ oppositũ displicet. ꝛ sic preceptio.
Aut p modũ displicẽtie ꝛ sic phibitio.aut p
modũ ꝯplacentie ita tñ ꝙ opposituꝫ nõ dis/
plicet. ꝛ sic ꝯsilium.per modũ vero nec pla
centie nec displicentie ita qd̃ oppositũ non
placet nõ est possibile reperiri. Et ꝫm hoc
p3 numerus ꝛ sufficientia. ꝛ solũ obiectorũ.
Ad enim obijcit̃.ꝙ volũtas bñplaciti ñ
est multiplex.ꝺd.ꝙ hoc veꝝ est q̃3tũ ad cõ/
notata multiplex est vt visu3 est. volũtas ei3
absoluta ꝯnotat effectũ. volũtas ꝯditõnata
ꝯnotat nãlem ordinatõ3 rei ad euentũ sicut
oĩum ad salutẽ. Ad illud ꝙ obijcit̃ vtru3
rõne modi significãdi.ꝺd.ꝙ rõe modi.ẽ eni3
aliqs modus significãdi voluntatẽ. vt dete/
stantẽ ꝙ facit phibitio. Alius mod9 vt ap/
probantẽ ꝙ facit pceptio. Ad illd̃.ꝙ obij
cit̃.ꝙ volũtas nõ ẽ respectu mali.ꝺd.ꝙ per
modũ approbãtis nõ est respectu mali.s3 ex
malo eliciti.p modũ vero detestãtis ẽ respe
ctu mali in se. Ad illud.ꝙ obijcit̃.ꝙ cuil3
bono rñdet malum ex opposito.ꝺd.ꝙ veꝝ
est.s3 tñ bono superogatiõis põt opponi ma
lũ. ꝛ nõ malũ. In q̃3tu3 eni superogatõis op
ponitur minus bonũ. In q̃3tum aũt bonum
opponit̃ malum.sed nõ aliud. ꝛ illud quidẽ
opponit̃ bono pcepti. ꝛ ideo cadit sub phi
bitione. Ad illud.ꝙ obijcit̃ de cohibitiõe
ꝺd.ꝙ illa impedit effectũ. ꝛ pp hoc priuat
rõem significãdi vt visum est. Ad illd̃.ꝙ
obijcit̃.ꝙ ꝯsilio opponit̃ dissuasio.ꝺd.ꝙ sic
opinio est vna ꝯtrarioꝝ.q: ẽ acceptio vni9
ptis cũ formidine alterius. sic ꝯsiliũ q: non
accepit alterã ptem determinare.ꝯpreben/
dit suasionem ꝛ dissuasionem.nam qui sua/
det ꝯsulit.qui dissuadet sil'r ꝯsulit aliqd.

IN pte ista sunt dubitatiões circa lit
terã. ꝛ pmo de hoc ꝙ dicit mag̃r.ꝙ
voluntas nũq̃3 dr̃ relatiue. vr̃.enim
falsum.q: sicut creator dr̃ ad creaturã. ꝛ p̃
scia ad pscitũ.ita velle dei dr̃ ad volitũ.s3 su
pra hitum est ꝺ.xxxv.ꝙ illa dñr relatiue.g̃
ꝛ velle. R.ꝺd.ꝙ mag̃r accipit hic dicire
latiue.put relatiuus modus dicendi.distin
guitur a modo dicendi ꝫm sb̃am. ꝛ hic est p
sonalis. ꝛ ita accipit hic. Ipe aut̃ obicit de
relatõe respectu creature q̃ ẽ q̃3tũ ad modũ
intelligẽdi.nec distinguit̃ a modo dicẽdi ꝫ3
sb̃am. vel põt dici ꝙ mag̃r loquit̃ ꝫm gnãlẽ
nõis intellectum q: velle nõ est tm̃ respectu
creati vt psc re ꝛ creare.s3 etiã respectu dei.
Itẽ queritur de hoc ꝙ dicit.ꝺs scit omia
.i.deus est cuius sciẽtie que ẽ ipius essentia
subiecta sunt omnia. Uidetur enim male di
cere.quia similiter diuine voluntati omnia
sunt subiecta.q: voluntati eius null9 resistit
g̃ deus vult omnia ꝙ nõ conceditur. Itẽ
ego quero.cum omnia scibilia sint subiecta

diuine ꝛ eẽntie. ꝛ silr̃ volita. q̃re nõ dicimus
ꝙ deus volẽdo se velit. alia sicut sciẽdo se scit
alia. ꝙ si tu ꝯcedas ceťa eẽnt; eťna. Si tu di
cas ꝙ nõ ẽ silr̃ q̃rit quare nõ: ꝛ vr̃ ꝙ sit silr̃:
q: sicut diuine scie actus non deflectit extra
deũ. ꝛ ita sciẽdo se scit oĩa. ita ꝛ de voluntate
vr̃. Rñ. dõ. ꝙ subiecta die scie: nõ dñr q̃a
sint inferiora. sed subiecta dicũtur respectu:
quoꝝ ẽ actus diuine cognitionis. ꝛ h̃ quidẽ
sunt oĩa cognoscibilia. Silr̃ subiecta volũta-
ti sunt. ꝛ h̃ nõ sunt oĩa volibilia. iõ pʒ illud.
Qõ q̃rit vtꝝ volẽdo se velit oĩa: dõ. ꝙ vel
le vno mõ dicit ꝯplacentiã: ꝛ alio mõ diĉ cãʒ
Et ꝑut dicit ꝯplacẽtiã credo ꝙ bñ põt dici:
ꝙ volẽdo se velit oĩa: q: oĩa placent ei q̃ ab
ipso ꝛ ad ipm̃ sunt. ꝑut tñ dicit egressum effe
ctus ab ipsa q̃ʒuis actus nõ egrediat extra.
tñ res egrediunt. ꝛ iõ dicit respcm̃ ad extra.
Vñ sicut nõ ꝯcedũtur possendo se: põt oĩa:
sic in ꝓposito. Itẽ querit de h̃ ꝙ dicit. qua
re ds̃ fecit celũ ꝛ terrã. Rñ. ẽ q: voluit. Vĩd
tur eñ mala rñsio. q: tũc vr̃ facile oĩa deter-
minare. vr̃ ẽt ꝙ voluntas dei nõ hẽat rõnẽ

Sed ꝯ. sup illud eph̃. j. Scdm̃ ꝯsiliũ volũ
tatis sue. glo. Volũtas dei ẽ ex rõne. g̃ ẽ q̃re
re rõnẽ volũtatis dei. Rñ. dõ. ꝙ voluntas
nr̃a cũ excitet a volito. ꝛ cãm ꝛ rõnẽ hʒ ꝛ q̃ʒ-
tũ ad se ꝛ q̃ʒtum ad volitũ. maxime cum vult
aliq̃d ꝙ est ꝑp finẽ. Sed volũtas dei cꝰ actus
est ipse: q: nõ excitat aliqua rõne alia a se cãʒ
q̃ʒtum ad se hr̃e nõ põt. Volitũ aũt aliquã-
do hʒ aliã cãm q̃ʒ volũtatẽ. aliqñ solũ volũta
tem. vt in mũdi creatione volũtas hʒ rõneʒ.
sed nõ cãm. q: nõ ẽ irrõnalis. Unde nõ habʒ
rõnẽ tanq̃ʒ diuersam a se. sed idẽ re. ꝛ iõ vo-
luntas dei nõ põt eẽ irrõnal̃. Et ꝑp h̃ in acti
bus qui totalr̃ sunt ad ipsam sufficit ipaʒ sci-
re. nec oʒ vlteriꝰ aliã rõnẽ querere: ꝛ sic pʒ il-
lud. Itẽ vr̃ q̃re de hoc ꝙ dicit ꝙ volũtas
dei ẽ cã oĩum spẽꝝ ꝛ motionũ. Videt eñ ma
le dicere. q: tunc cũ volũtas dei agẽs ꝑ intẽ
tionẽ. vr̃ ꝙ nihil fiat casu ꝛ fortuna. Rñ.
dõ. ꝙ ds̃ q̃ʒuis sit cã oĩuʒ nõ tñ ẽ tota cã. sed
ipse cũ cãis creatis. ꝑp h̃ notandũ ꝙ effectus
hʒ ꝯpari ad cãm supremam q̃ ds̃ est. ꝛ sic ni
hil euenit casu ꝛ fortuna. hʒ ẽt comparari ad
voluntatẽ siue cãm creatã: que ẽ nã vel itel-
ligentia. ꝛ sic cũ multa eueniãt p̃ter intentio-
nẽ multa fiunt casu ꝛ fortuna. Itẽ querit
de hoc ꝙ dicit. ꝙ nihil fit ꝙ non egrediatur
de interiori aula summi ipatoris. Videt eñ
falsum. q: peccata fiunt: ꝛ nõ egrediunt ab
ipso. Rñ. dõ. ꝙ mgr̃ nõ assumit hanc au-
ctoritatẽ sicut hr̃ in originali. nam ibi dicitur
ꝙ nõ iubeatur aut permittatur. ꝛ ita nõ ha-
bet locum obiectio. nihilominus tñ põt dici
ꝙ magister restringit distributionẽ suam ad
res que sunt aliqua nã. Vel dõ. ꝙ ampliat v̾
bum egrediendi aliquid facere ꝛ permittere

Item queritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ mõstruo
si aiantium ꝑtus ꝛ terremotus: ꝛ his silia fi-
unt dei voluntate. Videtur enim male dice-
re ꝙ mõstrum dicit deordinationem aliquã
ĩ nã. g̃ ñ ẽ a cã supma. Rñ. aliquibꝰ dõ. ꝙ
monstrum dicit deordinationem aliquaʒ in
nã. ꝛ dicit etiam sb̃am aliquam. Sub̃a illa
cãm habet positiuam que est deus. sed i or-
diuatio illa non habet cãm positiuam sed ꝓ-
uationem. ꝛ h̃ est vt plurimum in ꝓportio v̾
tutis agentis ad mãm: aut enim materia sup
abundat aut deficit s̄m ꝓportionem caloris
operantis ꝛ virtutis. Et Augu. loquitur de
monstris q̃ʒtum ad id qd̃ habent substratũ.
tamen aliter posset dici. ꝙ monstra etiã sunt
a deo puniente: quoniam pene sunt. ꝛ sic ha
bent rationem ordinis. Quãuis enim deus
non faciat contra ordinem in finem. facit ta-
men contra solitum cursuʒ nature. Frequen
ter: vel ad vindictam vel ad misericordiam.

Item queritur de hoc ꝙ dicit. Placu-
it vanitati phylosophorum causis alijs at-
tribuere. Videtur ꝙ non bene dicat. q: phy
losophi causis alijs vere tribuerunt. ergo in
hoc vani nõ fuerũt. vtputa luna eclipsat eo
ꝙ t̃ra interponit. Rñ. dõ. ꝙ ñ iõ dñr vani:
quia alijs tribuerunt: sed quia sic alijs tribu
erunt: vt tamen: ad causam precipuam non
deferrent. ꝛ ideo euanuerunt: quia ad cau-
sam primam ꝛ precipuam non venerunt. q̃
sola est causa simpliciter prima ꝛ simpliciter
generalissima. Item queritur de hoc
dicẽdum ꝙ dicit. ꝙ diuina voluntas non re
cipit in se multiplicitatem. Videtur enim
falsum quia plures sunt idee. eo ꝙ plurium
ydeatorum. ergo similiter voluntates: quia
plurium volitorum. Respondeo dicẽ
dum ꝙ non est simile sicut patet in questio-
ne de ydeis. quia voluntas dicit ꝙ plus se
tenet ex p̃te voluntatis: ꝛ secũdum esse ꝛ se
cũduʒ rationẽ dicendi. ꝛ ideo re ꝛ rõne vna ẽ

volũtas bñplaciti.sed ydea ẜm rõem dicen
di plus se tenet ex pte ydeati q: silitudinem
eius dicit. ⁊ cognitio ẜm rõem intelligendi
⁊ dicendi motũ dicit in nobis a reb⁹ ad ani
mam ẜm rem.sed in deo ẜm rõem intelligẽ
di. voluntas nũt non. Ideo hac duplici rõe
pceditur de ydeis non de volũtate. Itez
queritur de hoc q dicit. q voluntas nõ re
cipit mutabilitate. vr̃ enim falsum. q: deus
nũc vult aliqd esse q postea nõ volet eẽ.er
go vr̃ q desinat velle. ⁊ silr̃ incipiat.g̃ vr̃ di
uina voluntas mutari. R̷.dõ.q in h⁹i
locutionib⁹ est solũ ex pte ꝯnotati mutatio.
q ꝯparatur ad diuinã voluntatẽ rõne cui⁹
ponit inceptio ⁊ desitio in actib⁹ illis qui cõ
notat aliqd de presenti. Si enĩz dicat.deus
vult hoc esse futuꝝ.ab eterno voluit.sed tñ
cã in actu suũ actualiter creãs nõ fuit nisi qñ
facere voluit.i.p illo instãti in quo act⁹ vo-
lũtatis copulat operi.nõ aũt ipi sbo volẽti.
Et sic pz qũo sit cã actualis in tpe in illa fcã
in ea mutatiõe.q: ꝯtinue voluit ⁊ ita actu fu
it.sed creans in actu nõ fuit nisi pro tpe pro
quo voluit.ita q nulla circa deum volũtas
incepit.sed solus effectus icepit. Itẽ que
ritur. de hoc q dr̃. ⁊ deus iratus dr̃.sed nõ
est ira in eo. vr̃ eni male dicere.q: in deo ẽ
vis rõnabil' ⁊ ꝯcupiscibilis.g̃ pari rõne po-
nenda est in eo irascibilis.g̃ sicut vere est in
eo actus cognitiue. ⁊ amoris ita ꝓprie act⁹
furoris. R̷. dõ. q irascibil' aliquo modo
sonat in iperfectionem de rõne sui nõis. Et
iõ dñt aliq qd nullomõ recipitur in deo nisi
transũptiue. Tñ cũ actus huius vis i nobis
sint glari ⁊ dñari. ⁊ hĳ sunt in deo quare nõ
silr̃ ⁊ hec vis. Et pptere a.dõ.q in deo ve
re sit hec vis dñandi ⁊ gl'andi.q̃ est ipa diui
na sb̃a.tñ q: ita hz passionẽ ꝯiunctã de rõne
suis nõis.iõ non recipitur in deo nec irasci-
bilis nec ira.nisi transũptiue. ⁊ sermone tro
pico. Et notandũ.q deus hz signa ire.nõ q̃
significant iram in ipo.sed q̃ significant iraz
in nobis ⁊ vere qñ in nobis sunt. Itẽ que
ritur d̃ hoc q dicit. q p̃cepit habrahe ymo
lare filiũ.nec tñ voluit. g̃ ẜm hoc vr̃ q p̃cep
tum falsum signũ fuit. R̷.dõ. q voluntas
dei volebat fidez ⁊ deuotõem habrahe ma
nifestari in preparatiõe obediẽdi. ⁊ hoc de
us volebat. ⁊ hoc signum importabat ⁊ ve-
re.sed tñ ẜm estimatõem habrahe plus im-
portabat ⁊ per illud plus q habraã intelli-
gebat dñs fidem eius ꝓbabat.ita q nec in si
gno falsitas.nec in habraam deceptio fuit.
sed probatio.

Di.xlvj.

Ic oritur qd. dictũ est eni insupio
ribus ⁊c. Hec ẽ ẜa ps huius to-
talis tractatus de volũtate i qua
magr̃ agit de diuine volũtatis i-
pletione. ⁊ hz hec ps duas partes. In p̃ma
supposito ex p̃cedentib⁹ q dei volũtas bñ-
placiti sp implet remouet dubitatões. In
ẜa explicat veritatẽ.j.d.prima. volũtas qp
pe dei sp efficax est. Prima ps hz duas par
tes in p̃ma magr̃ remouet dubitatõem per
ꝯparatõez ad bona. In ẜa p cõparatõez ad
mala.ibi. Ideoqz cũ ꝯstet oia bona q̃ fiunt
⁊c. Prima ps duas ptes hz. In p̃ma magr̃
obicit. In ẜa soluit ibi. Si audiam⁹ solutõez
Iõqz cũ ꝯstet ⁊c.hec est ẜa ps in q̃ magr̃
ingrit vtrum volũtas dei impleat respectu
maloꝝ. ⁊ rõe hui⁹ ingrit vtrũ de⁹ velit ma
la fieri. Et qm̃ fuerũt hic due opiniões q̃ꝝ
vna fuit q deus vult mala fieri. ⁊ hec opi-
nio est. quod deus non vult mala fieri. ⁊ h̃
opinio est vera. Iõ hec ps hz duas ptes. In
p̃ma magr̃ opponit ad partẽ falsam. In ẜa
opponit ad partẽ vãm.ibi. Si quis igitur di
ligenter attẽdat ⁊c. Prima pars duas hz.
In p̃ma adducit rõnes ad defensionẽ false
opinionis. In ẜa pte ponit solutões quas
assignãt illi q sũt ꝯrie positõis. ⁊ hoc ibi. Il-
li vero q dñt dei voluntate mala non fieri.
Et vtraqz ptium duas hz.naz in opposito
duas inducit rõnes quaꝝ vna rõni initur
alia auctoritati. Et ẜm hoc ps in qua soluit
diuidit. q: ponunt ibi due rñsiões iuxta du
as obiectiones. Si qs igitur diligent' ⁊c.
Hec est ps illa in q̃ conat magr̃ ad veraz p
tem astruendã. Et hec ps duas hz. In p̃ma
inducit rõnes veras. In ẜa dissoluit q̃zdaz
rõnem sophicam. ⁊ hoc facit ibi. Iã sufficiẽ
ter ostensũz est. ⁊c. Prima ps hz tres pticu
las.ẜm tres rõnes quas iducit.p̃ma sump-
ta est ab hoc q idez ẽ fieri deo actore ⁊ deo
volẽte. ⁊ ponit ibi. Si qs diligent' ⁊c. Scd̃a
sũpta ẽ ab hoc q eadẽ ẽ cã q̃ malũ fit. ⁊ qua
hõ fit deterior ⁊ ponit ibi. Deiñ idẽ Aug.q̃
rens ⁊c. tertia sũpta ẽ ab hoc q malũ facit
ten dẽ ad nõ eẽ. ⁊ ponit ibi. Itẽ ⁊ alr̃ ondit

ꝙ deo auctore. Simil'r ba ps in qua dissol
uit rōnem sophicam tres hꝫ. In pma illam
ponit. ibi. Iā sufficienter ostensum ē. ꝛc. In
ba dissoluit ibi. Quibus facile est nobis rñ
der. In tertia redit ad veritatis assertiōem
dicés hanc parté esse verā. ꝙ deus nō vult
mala fieri ibi. Hec ꝛ alia hꝰ i ꝛc.

D euidentiā eoꝝ q̄ determinat ma
gister in pñti di. sex q̄runt. Prio
querit vtrum deus velit oēs hoies
saluos fieri volūtate bñplaciti. Scōo q̄r i
tur vtrum deus velit mala fieri. Tertio
vtrū mala fieri sit bonum. Quarto vtrū
mala fieri sit veꝝ. Quinto vtrū mala or
dinentur a deo. Sexto vtrum mala au
geant decoré in vniuerso.

Uod aūt deus oēs hoies velit sal
uos fieri volūtate bñplaciti ostendi
tur sic pme thi. ij. vult oēs hoies saluos fie
ri. sed ꝯstat ꝙ hoc nō est dictū de voluntate
signi q: nec p̄cepti nec ipletionis. nec alicuiꝰ
alterius. hoc eni nō cadit sub p̄cepto. g̃ con
stat esse dictū de volūtate bñplaciti. Itē
Dam. oportꝫ scire q̄m deus vult añcedent
oēs hoīs saluos fieri. ꝛ regni sui potiri fortu
na. n̄ eiꝫ ad puniēdū plasmauit nos. g̃ cū vo
luntas añcedens sit voluntas bñplaciti que
est bonoꝝ q̄ sunt bona irrefragabilit' volun
tate bñplaciti vult oēs hoies saluos fieri si
ne saluari. Item ois hñs caritatem vult
oēs hoies saluos fieri q̄ztūcunqꝫ modicam
hēat dilectōem. cū ergo deꝰ sūmā hēat dile
ctioné. ꝛ caritatem. v r. ꝙ ipe velit oēs ho
mines saluos fieri. Itē sicut vult phs. pri
mū vno mō se hēt ad oia siue ad omnes. g̃
q̄ztum est de se oēs vniformiter diligit. ergo
si vult aliquos saluari ꝛ oēs. vel si de aliqui
bus nō vult pari rōne de nullis. Contra
hic pmo est instātia q̄ꝫ adducit mag'r in l'ra.
Si vult oēs hoies saluos fieri. ꝛ de omibꝰ
plures dāpnantur q̄ꝫ saluātur. g̃ voluntas
eius frustrat' ꝛ cassatur ꝙ est ꝯtra veritatē
apte. Item oēs quos deus vult saluari
eligit ad salutem electio eni dei non dicit ali
ud q̄ꝫ dilectioné ad saluandū. g̃ si oēs vult
saluos fieri. omnes sūt electi. ꝯ. Math. xxij.
Multi sunt uocati pauci vero electi. Itē
in p̄destinatōe non sūt nisi hec duo. s. preco
gnitio ꝛ volūtas saluādi rōne cuiꝰ deꝰ dr̄ p̄
destinare. dū eni ꝓponit dare grām ꝛ glām
p̄parare p̄destinare dr̄. g̃ cū p̄cognitio dei oi
bus sit cōis si voluntas salutis est respectu
oium. g̃ oēs sunt p̄destinati. sꝫ oēs p̄destina
ti saluabunt' ꝙ ē ꝯ fidé. Si tu dicas mihi ꝙ
duplex ē volūtas absoluta ꝛ ꝯditōalis. ꝛ ꝺs
absoluta volūtate solos vult saluari quos p̄
sciuit ꝯformes fieri ymagini filij sui. ꝛ istos
p̄destinauit. voluntate vero ꝯditionali vult
oēs. si ipi velint. tūc obijcit' ꝙ volūtas ꝯdi
tional' nō vr̄ ꝯuenire deo. q: hec ē volūtas
semiplena. deꝰ aūt q̄cq̄d vult plene vult. Et
iteꝝ q̄cq̄d facit plene facit. Et iteꝝ hec ꝯdi
tionata volūtas. aut ē voluntas bñplaciti.
aut volūtas signi. Si signi tunc nihil ad pro
positum. q: volūtate signi nō vult oēs hoies
saluos facere. Si volūtas bñplaciti. sed hoc
vno mō tm̄ est ꝛ dr̄ ꝛ semp implet'. g̃ omnes
hoies saluant'. Et p̄terea hec volūtas ꝯdi
tionata qua dr̄ ꝙ vult si ipi velint. locū nō
pōt hr̄e in puul' q moriūtur. g̃ adhuc nō sol
uit ista distinctio. Itē cum sic dr̄. vult hūc
saluari aliquo demōstrato. aut hoc ꝙ ēst vel
le. aliq̄d ꝯnotat aut nihil. Si nihil. g̃ pari ra
tione pōt dici de lapide. ꝙ deꝰ vult hūc sal
uari. Si aliq̄d nō nisi saluté. g̃ sequit'. si vult
hūc saluari ꝙ iste saluabitur. q̄litercūqꝫ acci
piat' velle. Si dicas ꝙ ꝯnotat possibilitaté
ꝛ ordinabilitaté ad saluté. obijcit' tunc ꝙ de
quolibet ordinabili ad aliq̄d pōt dici ꝙ deꝰ
velit. sed q̄libet clericus est ordinabilis ad
ep̄atum ꝛ q̄libet miles ad dignitaté regalē.
g̃ deus vult oēs clericos eē ep̄os. ꝛ oēs mi
lites esse reges ꝙ nō ꝯceditur. R. dō. q̄ꝺ
cū apl's dicat ꝙ deus hoc vult. s. oēs hoies
saluos fieri necesse hēmꝰ ꝯcedere ꝙ deꝰ ve
lit. Et cū nō possit exponi de volūtate signi
necesse hēmus exponē de volūtate bñpla
citi. sed cū nō oēs saluent'. ꝛ volūtas dei nun
q̄ꝫ frustret'. iō necesse est ꝙ fiat vis in mō di
stribuēdi vel in mō volēdi. Et egregiꝰ doc
tor Aug. duplicé facit viꝫ in mō distribuēdi
in ench. vno mō ꝙ distributio sit accomo
da sic ꝛ l3 ois hō timet in mari. bꝫ cōeꝫ modū
loq̄ndi itelligit' q est i mari. Sil'r Aug. exem
plificat. Si dicat' mag'r iste docet oēs pue
ros ꝺ ista ciuitate. q: s. doceꝫ oēs q addiscūt.
nullꝰ eni docet' nisi p ipm. Sil'r ꝺs vult oēs
hoies saluos fieri. q: nullꝰ saluat' nisi velit
ꝺs. ꝛ iō orādus ē vt velit facit etiā alio mō
vim in distributōe bm cōem modū distigué

di. q pōt fieri distributio p singul' generꝫ. ꝛ sic est falsa. ꝛ nō intelligit apl's. vel p generibus singuloꝝ ꝛ sic vera. q2 de9 de oi gente voluit ꝛ vult aliqs saluari. ꝛ de grecis ꝛ latinis ꝛ de plātis ꝛ de subditis ꝛ de oi gēte. Et ideo dicit apl's p oib9 esse orandū. hec est rn̄sio Aug. cui magr̄ innitit. Et necesse ē sic vel sic soluere supposito q velle dicat ibi velle dei. s̄m q dr̄ velle placito qetato. siue volūtate absoluta. d e q̄ veꝝ ē dicē. oīa qcū q3 voluit fecit. Sed Dam̄. facit vim in mō volēdi distinguit eni in deo voluntatē añcedentē ꝛ voluntatē ꝯsequentē. Et voluntas añs est volūtas respectu eius pp qd ds hoiem facit. ꝛ est irrefragabilit' bonoꝝ. volūtas aūt ꝯsequens ē volūtas nō que sequatur merita. sed q̄ vult aliqua s̄m p̄sciam meritoꝝ. p̄ma. s. añcedens dr̄ a magr̄is volūtas ꝯditionalis siue volūtas q̄ deus vult q̄3tu3 in se est. Scd̄a aūt. s. ꝯñs dr̄ absoluta. dr̄a autem inter hanc voluntatē ꝛ illā nō est s̄m diuersitatē affectiōis siū modi volendi q sit in deo. sed s̄m rōem ꝯnotādi ꝛ intelligēdi. put enim deus dr̄ velle oium salutē q̄3tum in se est añcedenter. ꝯnotat in oib9 hoib9 ordiatis ad salutē tum ex p̄te nē date. tum ex p̄te grē oblate. dedit eni deus nām s̄m q3 possent cognoscere ꝛ cognitū q̄rere. ꝛ q̄situm inuenire. ꝛ inuēto inherē. ac p hoc salutē optinere. Grām silr̄ optulit dū filiu3 misit. ꝛ optulit cuius p̄cium oium saluti suffecit. leges etiā ꝛ mādata tribuit salutis ꝛ oñdit ip̄e etiā p̄sto est oib9 inquirentib9 ꝛ ppe est oib9 inuocātib9 eū. velle ergo hoiem añcedentem saluare. est ordinatū ad salutem facere ꝛ volenti puenire nō deesse. vñ velle añcedent' saluare nō ꝯnotat salutē. sed ordinabilitatē ad salutē. velle aūt ꝯñt' siue absolute saluare est velle dare salutē ei quē p̄scit ad salutē p̄uentuꝝ p suum auxiliū ꝛ grām. ꝛ ꝯnotat salutis euentū. ꝛ sic non est dicere q de9 velit oēs hoies saluos fieri. Huic rn̄sioni magis ꝯsonant magr̄i q̄3uis vtraq3 bona sit. Scd̄3 hāc igit' rn̄dendum q deus vult oēs hoies saluos fieri q̄3tum in se est siue volūtate antecedente. non aūt volūtate absoluta siue cōseqnēte. Et q2 illa nō ꝯnotat effect9 euētum. iō non impedit' in hoc q non oēs saluātur. p3 etiam R̄. ad illud. q obicit de p̄destinatiōe siue electione. q2 in illis claudit' volūtas absoluta nō solum añcedens. p3 etiā rn̄sio ad ultimu3 de ꝯnotato. Ad illud tn̄ q obijcit'. q volūtas ꝯditōnata nō cadit in deum. dd̄. q nō ponit' in deo velleitas q̄3tum ad effectum plenitudinis volūtatis nec pp diuersos modos volēdi. sed ppter aliam cōparatōem in ꝯnotando. ꝛ sic p3 illd̄. Ad rōes vero ad oppositu3 q deus vult hoies saluos fieri R̄nderi pōt ad duas p̄mas qd̄ veꝝ ꝯcludūt ꝛ vere. Ad illud aūt q obijcitur de charitate hoium. dd̄. q nō est sil'e. q2 nos nescimus merita hoium futura finaliter. ꝛ si qs sciret aliquos eē p̄scitos q̄3uis q̄3tum in se ē deberet eos velle saluari. non tn̄ volūtate absoluta. sed hec. j. melius patebunt. Ad illud. q obijcit' q ds vno mō se h3 ad oēs. dd̄. q illud verbū phi. h3 locū q̄3tum ad reꝝ gubernatōem. nō q̄3tu3 ad earū pductō3. l' q̄3tū ad nālia. ñ q̄3tū ad ḡtuita

Cd̄o q̄rit' vtrū ds velit mala fieri.

Et q sic oñdit' p Ansel. cur. ds. hō c. xvij. q ds nō vult inqt ipossibile est fieri. ḡ p ꝯñtiam ecōtrario. q possibile ē fieri. deus vult illud. sed malū possibile ē fieri. ḡ malum fieri est deo volibile. Itē ois iustus vult oē q iusticie est. sed ois pēa iusta est vt dicit Aug. ꝛ oē malū est pena. ḡ omē malū q sit a deo ē volitū fieri. Dd̄ oē malū sit pena. p3 p Aug. p̄mo ꝯfes. Jussisti inquit dñe ꝛ sic est. vt ois mot9 inordinatus pena sibi sit. Itē duob9 oppositis ppositis inter q̄ nō est mediū necesse est alteꝝ eē a deo scitum. ḡ pari rōne necesse est alteꝝ eē volitū sed demōstrato peccāte. istū peccare. istū nō peccar' sūt opposita. ḡ ds vult alteꝝ. sed qcqd vult deus illud fit. ḡ si vult istū nō peccare. iste ñ peccat. q ē ꝯ ypotesi3. vult ḡ istu3 peccare. s3 hoc ē malū. ḡ malū fieri est a deo volitū. Itē oē volēs aliqd volūtate ꝯsiliata ꝛ deliberata vult illd̄ sine quo illd̄ ñ p̄t eē. q̄3uis ei3 aliqs velit eē abbas. s3 ñ mōac9 tn̄ si dliberatiue velit eē abbas' vult parit' eē monach9. s3 ds vult aliqd̄ bonū q nūq̄3 p̄t eē sine malo sic scōs suos pbari ꝛ pati. ꝛ filiū suum. ḡ. ꝛc. Cōtra nihil est ab aliq̄ volitum vel volibile quod omne displicet ei. ꝛ est odiosum. sed eccl'. xij. dicitur. Altissimus odio habet peccatores. sed nō nisi rōne peccati siue mali. ergo multomagis odit malu3 ergo non vult illud fieri. Item Augusti.

in li.lxxxiij.q. Idem ẽ fieri deo volẽte ⁊ deo auctore.sed malũ non fit deo auctore.ḡ malum nõ fit deo volente.prima supponit ipe. ꝯbam ꝓbat.q: nullo hoie sapiente fit hõ deterior.ergo multo fortius nec deo. Item rõne vr̃.q: ois voluntas aut denoiatur a volito.aut denoiat volitum.si ergo deus vult malũ.aut voluntas ẽ mala.aut si volũtas ẽ bona volitum ẽ bonũ.ergo aut nihil est malũ. Aut deus est malus si vult malũ fieri.ſ; vtrunq; ẽ falsum.ḡ.⁊c. Itẽ ois volẽs malum vult sub rõne appentis boni.ergo omis volens malũ decipit.ergo si deus vult fieri mala deus decipitur.ꝙ est ipossibile. Itẽ ois qui vult aliqd ꝙ non põt est miser.ſ; ds non põt malum.sicut sup̃ ꝓbatum est.ergo si vult illud ẽ miser.sed hoc est ipossibile.ḡ.⁊c. R. dd.ꝙ sicut ꝓbant vltime rões malum nõ est a deo volibile.malũ inq̃ztum culpe.q: ois volũtas inordinata est cui plac; illud malũ. Et hoc oẽs ꝯcedũt.sed tñ aliqui voluerũt dicere ꝙ de⁹ vult malũ fieri.cum ipe nõ sit cã eius.sed alius deo volente. Et hoc quidẽ dicebãt deum velle nõ rõne sui.sed rõne eius ꝙ inde elicit. Sed hoc ẽ ꝯtra Aug. sicut oñdit magr̃ in lr̃a.qui hãc opinionem iprobat. Ideo neutrũ est ꝯcedendũ.ſ; si alicubi legitur exponendũ. Ad illud.ḡ ꝙ obijcitur.incõtrariũ.ꝙ deus nõ vult ꝙ i possibile est fieri.dd.ꝙ nõ velle dr̃ dupliciť. Aut negatiue aut ꝑuatiue. Si negatiue.nõ est veꝝ illud.nec Ansel.ita intelligit. Si priuatiue.tũc non vult est vna dictio.⁊ est tertia psona eius ꝙ est nolo.⁊ hoc mõ dr̃ deus nolle ꝙ absolute vult non fieri.hoc aũt mõ non est dicere ꝙ de⁹ nolit mala fieri.⁊ hoc mõ non tenet ꝯñtia ecõtrario.q: nõ tenet i ꝯtrarijs.sed in ꝯtradictorijs. Ad illud.ꝙ obijciť ꝙ duob⁹ ꝓpositis necesse est alterũ scire.ergo necesse est alterũ velle.dd.ꝙ loquẽdo devolũtate bñplaciti nõ ẽ sil'e.nã scia ẽ respectu oium q̃ fiunt.volũtas aũt bñplaciti nõ est nisi respectu eoꝝ que sunt ab ipo.

Ad illud ꝙ obijciť.ꝙ quilibet iustus vult iusticiam ⁊c.dd.ꝙ aliquid dr̃ iustũ duplr̃.in se.s.⁊ ex ordine.ꝙ est iustũ in se.ꝭm id ꝙ est.est a deo volitu;.ꝙ vero est iustũ ex ordine est a deo volitum.ꝭm ꝙ ordinatum.⁊ malũ non est volitum ꝭm quod malum.sed ꝭ; ꝙ punit.⁊ ita ꝭm ꝙ ordinatum. Et ita ꝭm id quod est non est volitum. Ad illud quod obijcitur.ꝙ qui vult aliquid vult omne illi annexum.dd.ꝙ velle aliquid est dupliciter aut voluntate antecedente. Aut voluntate consequente. Quod vult aliquis volũtate antecedente vult omne annexum illi necessario ꝙ vero vult voluntate ꝯsequente potest etiam velle sine annexo.põt eni; ex malo bonum elici ꝙ non diceretur.nisi factu; illud malum displiceret.⁊ bonum elicitũ cõplaceret ei qui nouit elicere.põt tamẽ rñderi p interemptione; ꝙ volens voluntate cõsiliata vult aliquid nec tñ vult illud ꝙ cõsequitur.sicut aliquis vult aliquem surgere.sed tñ non vult eu; cecidisse.tñ aliter põt dici ⁊ melius ꝙ velle aliquid sine alio est dupliciter.aut velle hoc ⁊ nõ velle aliud quia vnum placet ⁊ aliud dispicet.⁊ sic possibile est in his que insepabiliter sunt coniuncta. Alio modo velle aliquid sine alio est dicere velle aliqd sine illo esse.⁊ hoc modo velle aliquid sine inseparabiliter annexo est velle impossibile.primo modo non sequitur qd velit illud q̃zuis non sine illo.sensus enim ẽ non sine illo ente.sed tamen sine illo volito ⁊ est exemplum sensibile.volo enim aliquẽ qui cecidit surgere.ita quod non volo eum cecidisse.non tamen volo quod surgat.ita quod non ceciderit.

Tertio queriť vtrũ mala fieri sit bonum. Et ꝙ sic.oñdiť hoc mõ. Qd expedit facienti ad salutẽ illud est bonum.ſ; malũ est h⁹i.vñ super illud.ro.viij.diligentib⁹ deum.oia coopanť in bonum glõ.etiã ipe cãus. Et Aug.xiiij.de ci.ca.xiij. Audeo inquit dicere supbis vtile esse incidere i aliquod apertũ manifestũq; peccatu;.vt inde sibi despiceant qui iam placendo corruerũt ergo malũ fieri est bonu; ⁊ vtile facienti ad salutem.ergo.⁊c. Item quod est bonum deo ⁊ vniuersitati est bonum simplr̃.q: bonum cõe prefertur bono priuato.sed malu; fieri est bonum vniuersitati.ergo.⁊c. Boetius in li.de consolatione. Sola diuina vis est cui queq; mala bona sunt. Et Aug.i li. confes. Tu cui nihil omnino malum.sed nec vniuerse creature tue.q: nihil ẽ extra te ꝙ corrumpat ordinem quem imposuisti.ergo si malum fieri est bonum vniuersitati patet ⁊c. Ite; cuius vsus bonus est.ip; quoq;

bonum:sed vsus maloꝝ factorũ est bonus.
g̊ ꝛc. Minor pꝫ per Aug. xi. de ci. neqꝫ eni
deus malos cẽt p̄sciisset nisi pariter prescire
quib⁹ eos bonoꝝ vsib⁹ accõmodaret. Jtẽ
oẽ ꝙ iustum ẽ bonũ ẽ. sed mala fieri iustum ẽ
q: pena ẽ peccati p̄cedentis. sicut vult Gre-
gori⁹. g̊ malũ fieri bonũ ẽ. Sed ꝯ. malum
fieri ẽ malũ inesse, p̄duci. Si g̊ malũ fieri est
bonũ, p̄ductio mali ẽ bona. sed regula ẽ i ar-
te topicoꝝ. cuius generatio vel p̄ductio bõa
ẽ. ip̄m quoqꝫ bonũ. g̊ si p̄ductio mali ẽ bona.
malũ ẽ bonũ. Jtẽ malũ fieri idẽ ẽ ꝙ bonũ
p̄uari siue corrũpi. g̊ si malũ fieri ẽ bonuꝫ cor
ruptio boni ẽ bona. sed regula ẽ. cui⁹ corrup
tio bõa ẽ. ip̄m quoqꝫ malũ. g̊ si corruptio bo
ni ẽ bona. bonũ ẽ malũ. ꝙ absurdum est.

Jtẽ de duobus ꝯuertibilibus. si vnum ẽ
bonũ ꝛ reliquũ. sed malũ fieri ꝛ malũ facere
sunt ꝯuertibilia. g̊ si malum fieri ẽ bonuꝫ: ꝛ
malum facere ẽ bonũ. sed p̄ bono nullus est
puniẽdus. g̊ nullus faciẽs mala ẽ puniẽdus

Jtẽ si oppositũ in opposito. ꝛ p̄positũ in
p̄posito. Si g̊ malũ fieri ẽ bonũ. g̊ bonuꝫ fie
ri ẽ malũ. sed h̄ absurdũ ẽ. q̄ malũ sit facere
bonũ. g̊ ꝛ p̄mũ. Jtẽ si malum fieri est bõuꝫ
aut g̊ in se: aut q: ex ipso euenit: vel ꝯsequit̄
bonũ. Nõ in se ꝯstat. Si g̊ q: inde euenit bo
nũ. qui dicit faciam⁹ mala: vt eueniãt bona:
bene dic̃. male g̊ ap̄ls rep̄hendit. Rñ. ad
intelligentiã predcõꝝ notãdũ. ꝙ in op̄ib⁹ illõ
dicere ẽ bonũ vel vtile siue ꝯferẽs: ꝙ i bõuꝫ
finẽ ducit siue ẽ via i bonũ. ducere auteꝫ ad
bonũ tripl'r dr̄ aliqd. s. per mõm cause. vel p̄
mõm casus. vel p̄ mõm occasiõis. ꝛ differunt
hec tria. Nã cã p̄ se ducit circa illud circa ꝙ
põit̄ ꝙ sit p̄ducẽs ꝛ intendens. sed cãus p̄uat
intentõꝫ. sed nõ opationẽ. sic pꝫ in fodiẽte q i
uenit thesauꝝ preter intentõꝫ. Occasio autẽ
p̄uat vtrũqꝫ. Nõ eni dic̃ p̄ncipiũ p̄ducẽs: sꝫ
magis dic̃ aliqd ꝙ p̄ncipiũ effic̃ l' efficiat sic
aliqs ex v̄bo audito p̄cutit aliũ. v̄bũ audituꝫ
fuit occasio nõ efficiẽs p̄cussiõꝫ nec coop̄ãs p̄
cutiẽti. sed quodammõ afficiens. Et h̄ occa
sio duobus mõis ẽ. quedã eiꝫ est que q̄dãmõ
hꝫ rõeꝫ actiui q: q̄dãmõ excitat efficientẽ sic
malũ exẽplũ ad peccatũ. vel q̄ habet rõꝫ pas
siui vt ex quo aliquis assumit rõnem. Sicut
aliquis ex malo alterius excitat se ad facien
dum bonum. Secundum hoc intelligen-
dum ꝙ malum duo dicit. s. priuationem ꝛ na

turam ordinabilem. Et ratõe malitie cõpa-
ratur ad bonum. ꝙ elicitur sicut occasio pas
siua. Ratione boni ꝙ substernitur: sicut oc-
casio aliquo mõ actiua. Propter ꝙ dicitur
malum occasio boni. Cum igitur aliquid
ducat in bonum hĳs tribus mõis. habent sic
differentiam in ducendo. Aliquid enim põt
ducere aliquid ad alterum: aut ex se vel per
aliquid sui. ꝛ tunc tenet rationem cause per
se. aut põt ducere per alterum: ad ꝙ tamen
nõ ordinatur: sed illud ordinatur ad tertiuꝫ
sumpta occasiõe ex illo. ꝛ sic tenet rationem
occasionis. Aut ducit cum alio ad ꝙ tamen
nõ ordinatur: nec illud ad tertium. sed ambo
simul. ꝛ sic tenet ratiõeꝫ casus qui est ex ꝯcur
su causarum. Ex h̄ igitur patet ꝙ illud ꝙ
ducit per modum cause habet i se rõnem or
dinatiõis in finem. ꝛ ideo in ip̄o est bonitas.
ꝛ ideo recte denominat̄ bonum. Quod
vero ducit per modum occasiõis. nullam ha
bet intra se rõnem ordinatiõis in fineꝫ. ideo
nec bonitatem. ꝛ p̄pter hoc nõ potest deno
minari bonum per se: nisi cum additione illi
us per ꝙ ordinatur. in quo . s. consistit ratio
ordinatiõis ꝛ bonitatis. ꝛ circa ꝙ põitur bo-
nitas. Cum igitur malum nõ ducat ad bo
num ex se: sed per illud ꝙ elicitur ex ipso
a sapiente deo. absolute loquendo: malum fi
eri: nõ est bonum. immo omnes consimiles
sunt negande: q: bonitas nõ poni circat ip̄ꝫ
malum. Si autem addatur bonum ꝙ eli-
citur vel ipse eliciẽns. sic ꝯcedende sunt hu-
iusmõi locutiões malũ fieri est bonũ ei q no-
uit ordinare in bonum. Similiter malum fie
ri est bonum vt electi p̄bentur. Ex hoc
ergo patent due p̄me rationes. p̄cedũt eniꝫ
cum determinatione sicut patet in ipsis au-
ctoritatibus. Ad illud ꝙ obĳcitur tertio .
cuius vsus bonus ẽ. ꝛ c̃. dicenduꝫ ꝙ duplex
est vsus rei. Unus ad quam res de se ordina
tur ꝛ de tali verum est. sicut patet de equo q
est ad equitandum. Alius vsus qui ẽ aliquã
do ꝛ ex post facto. ꝛ iste potest esse bonus ex
bonitate vtentis nõ vtilis. quia bonus vtens
bene vtitur malis. ꝛ de tali vsu nõ est regu-
la vera. De tali autem loquitur Augustin⁹.

Ad illud ꝙ obĳcitur ꝙ iustum est. bo-
num est. ꝛ c. dicendum ꝙ iustum dicitur du-
pliciter. Uno mõ iuste ordinatum per iusti
ciam que est in ipso. ꝛ omne q̄ sit iustum est

ꝛ

q̄m intra se habet iusticiam. vel est declaratiuum iusticie. ⁊ sic pōt malum ostendē. sicut enim malum pōt ad retributionem iusticie disponere: ita ⁊ ostendere. ⁊ h̄ mō dicit ordinationē iusticie: in altero. nec sequitur ꝙ sit bonum: ꝙ iustum plus importat rōnem ordinis. nihilominus tamen sermo ille n̄ ē ꝓprius. quo dicitur iustum est: vt qui in sordibus est sordescat: immo valde per accidēs intelligitur: q: iustum est vt relinquatur a deo. ⁊ ad h̄ sequitur ꝙ adhuc sordescat. vnde ꝑ accidēs intelligitur.

Uarto q̄ritur vtrū mala fieri sit verum. Et ꝙ sic videt̄ q: de quolibet affirmatio vel negatio vera. sed h̄ ē falsa. nulla mala fiunt. g̊ oppositum ē simpl'r verum. s. mala fieri. Item veritas ē adeq̄tio rei ⁊ intellectus. ergo quotiens homo intelligit sicut est in re veritatem habet ⁊ intelligens ⁊ intellectum: sed qui intelligit mala fieri vere intelligit intellectum ē verum. ergo mala fieri est verum. Item v̄itas ꝓpōnis asserit v̄itatem in dicto. vn̄ si sor. currit. sor. currere est verum. g̊ si malum fit. malum fieri est verum. sed malum fit. constat. ergo ⁊c̄. Item veritas dicentis ponit veritatē in dicto. sed deus qui non est mēdax dicit mala fieri. Math. ix. quid cogitatis mala i cordibus vestris. g̊ vex̄ ē mala cogitari. pari rōne vex̄ ē fieri. Sed ꝯ. vex̄ ⁊ bonum ꝯuertunt̄. sed mala fieri nō ē bonum vt supra ꝓbatum ē. g̊ mala fieri nō ē vex̄. Si forte dicas ꝙ vex̄ ē de veritate ꝯplexi. on̄dit̄ de omni v̄itate. q: ois v̄itas entitas quedā ē. ⁊ oē qđ ꝑticipat rōnē entis: participat rōnem boni. g̊ ⁊c̄. Item ois veritas ē a v̄itate p̄ma g̊ ⁊ oē vex̄ a p̄mo v̄o. Si g̊ malum fieri ē vex̄ malum fieri ē a deo. sed h̄ ē supra iꝓbatū g̊ ⁊c̄. Si tu dicas ꝙ illud ē vex̄ de v̄itate rei nō signi. h̄ nihil ē q: sicut a deo sunt res. ita ⁊ signa. Et ambrosi⁹ dicit ꝙ oē vex̄ ē a sp̄ū. s. a quocūq̄ dicat̄. loq̄t̄ g̊ de v̄itate in s̄mone: ⁊ ita de v̄itate ꝯplexiōis siue signi. Item ois v̄itas signi siue ꝯplexiōis cām ⁊ ortū h̄ a v̄itate incōplexiōis. g̊ v̄itas hi⁹. istum furari ortum h̄ a v̄itate furti. sed furtum non dicit actionē veram. imo defectiuam. g̊ pari rōne istum furari nō ē simpl'r vex̄. Si tu dicas ꝙ v̄itas cōplexiōis triplex ē. s. pōnis: ꝑuatiōis: ⁊ negationis. Et p̄ma cātur a v̄itate rei. scđa v̄o ⁊ tertia nō cātur. Cōtra ph̄s gnāl'r dicit. ꝙ ab eo ꝙ res est vel nō ē oratio ē v̄a vel falsa. g̊ hoc vbiq̄ vex̄ ē. Itē oē qđ mō verū ē de p̄nti ab eterno: vex̄ fuit de futuro. ergo si malū ē mō vex̄. ab eterno fuit vex̄. sed nihil eternal'r fuit vex̄ nisi esset d̄s vel in deo vt in cā. g̊ si malum fore fuit vex̄ ⁊ nō fuit d̄us: fuit i deo tanq̄ in cā. g̊ a deo. sed h̄ falsū g̊ ⁊c̄. Rn̄. dđ. ꝙ sine distictiōe ꝓcedendū ē ꝙ mala fieri ē vex̄: ⁊ vere enūciatur: ⁊ v̄e intelligit̄. Vex̄ eni dcm̄ de ꝯplexo respic̄ cōpōnem. sicut dic̄ ph̄s. ꝙ v̄itas ⁊ falsitas circa ꝯpōnē ꝯsistit. ⁊ iō dicit v̄ita: ē signi. Signum aūt ē vex̄ qn̄ significat rē se h̄re sicut se h̄ēt. tūc eni d̄r adequari. ⁊ iō cum ita se habeat i re sicut signum exprimit simpl'r loq̄ndo verū ē mala fieri. Ad illud ꝙ obijcit̄ ꝙ vex̄ ⁊ bonum ꝯuertunt̄. dđ. ꝙ circa idē verum est. Unde si res v̄a ē bona. et ⁊ si signū ē verum ē bonū. sed tn̄ nō sequit̄ ꝙ si signum sit verū. ꝙ signatum siue res sit bona. Et iō hic ē fallatia accn̄tis. oē verum ē bonū. sed istū furari est vex̄. g̊ istum furtum ē bonū ex variatione minoris extremitatis verū eni predicat̄ de illo dicto rōne ꝯpōnis cum sit dictio modalis. bonum v̄o rōne attributōis. ⁊ hanc instantiam fert magr̄ in l̄ra. Sil'is modus arguendi ē hic. Audio āgelos cātare: sed āgelos cantare ē vex̄. g̊ audio vex̄. Cōsil'is modus arguendi ē in illa rōne. oē vex̄ ē a deo. istum furari ē vex̄. g̊ ⁊ c̄. ⁊ ideo simil'r soluendū. Ad illud ꝙ obijcit̄ ꝙ v̄itas signi ē a v̄itate rei. dđ. ꝙ falsum ē. tc̄ eni signū vex̄ ē. qn̄ siḡt rem n̄ eē: que nō ē. ⁊ n̄ h̄re v̄itatē cū illa nō h̄. nā sic̄ aliq̄d impꝑfectū perfecte equat̄ alij imperfecto. ita res defectiua plene pōt significari. Un̄ ph̄s nō dixit. ab eo ꝙ res ē tantū. sed ē vel nō ē. ⁊ ē sen sus: ab eo ꝙ res ē. ē o̊ro v̄a: que significat ipsam rem. ⁊ ab eo qđ non ē. est falsa. que significat nō esse. E cōtrario intelligendum in re que non est. Unde quamuis furtum sit ens secūdum quid. tamen oratio que significat aliquem furari est vera simpliciter. Uerum est tamen ꝙ omnis veritas complexa super aliquid fundatur: s̄ non oportet ꝙ super rem intellectam sed super intelligentem: in quo oratio habet esse. Et sic patet illud. Posset tamen dici ꝙ sun

datur super ens secundum quid ratione de formitatis. ꝛ tamē ṽa est simpliciter. propter adequationē que ē simpliciter. Nota tamen ꝙ de fundamēto veritatis propositionis diuersimode sentiunt diuersi. Aliqui eni distinguunt sicut tactum est tripliciter veritatem orationis. s. positionis: vt cum dicitur Cesar est homo. priuationis. vt cum dicitur Cesar est homo mortuus. negationis. vt cū dicitur cesar non est. Primam dicunt fundari super ens simpliciter. Secundam sup ens secūdum quid. Et tertiam non dicunt fundari super aliquid. quia talis oratio nihil ponit. Sed tamen illud non videtur suffi cere quia cum dicitur hec oratio est vera. verum predicat aliquam conditionem entis. Ergo necesse ē super aliquo fundari ꝙ sit. Et ideo dicunt aliqui ꝙ fundatur supra pn cipia Cesaris. Sed hoc non sufficit: q2 esto ꝙ Cesar sit corruptus. ꝛ secūdum materiā ꝛ secūdum formam. ad h̄ tamē vera est ista. Cesar fuit siue cesar non est. Et tiō dicunt alij ꝙ fundatur sup intelligentem. Sꝫ ad h̄ istud non videtur sufficiēs quia esto ꝙ nullus intelligat actu. adhuc oratio ista ē vera scripta in pariete. Cesar fuit. Ideo dicendum ꝙ cum veritas orationis. sit ṽitas signi. ꝛ veritas signi non dicat qualitatē absolutam sicut nec necessitas consequentie: sꝫ respectiuam sicut signum. cum omne ꝙ contingit signare contingat vere signare. ꝛ etiā falso. sicut ad rationem signandi. non oportꝫ rem esse entem. sed cognoscibilem: sic nec ad rationem vere signationis. Et quoniam omne ꝙ intellectus capit. vel est ens. vel capit siue imaginatur per comparationem ad ens. Ideo omnis signatio ꝛ veritas orationis significantis. vel fundatur simpliciter super ens. Ut si dicatur petrus est vel in ordine ad ens. Unde ꝓpositio de preterito fundat super ordinem eius ad pn̄s. Similiter propositio de futuro sicut propositio negatiua. vt si dicatur cesar nō est. Aliquod enim ens est ꝙ non est cesar. ꝛ sic de alijs. Similiter si dicatur chimera nō est hyrcoceruus.

Ad illud ꝙ obijcitur vltimo ꝙ malitiā fore sit verum ab eterno. dicēdum ꝙ ad hoc ꝙ aliquid sit verum. non oportet ꝙ sit i deo tanꝙ̄ in causa. sed sufficit ꝙ sit in dei ꝓ̄scientia. que non est nisi veri. Ad hoc autē ꝙ aliquid sit in dei ꝓ̄scientia. sufficit ꝙ ipsum vel eius causa. vel eius oppositum sit in deo tanꝙ̄ in causa: sicut supra dictum est de cognitione dei.

Quinto queritur vtrum malum sit ordinabile a dei voluntate. Et ꝙ sic. videtur q2 super illud. ps. Domine deus meus in te speraui. glo. qui videt merita animarum sic ordinari a deo. vt pulchritudo vniuersitatis ex nulla parte violetur i omnibus laudat deum. distinguens deum aliud fecisse ꝛ ordinasse. vt vniuersum bonū aliud non fecisse: sed ordinasse vt malum.

Item Aug. in ench. Malum bene ordinatum ꝛ suo loco positum eminentius commēdat bonum. Item ratione videtur quia omne meritum ordinatur ad premium siue retributionem. sed malum meretur penam. sicut bonum gloriam. ergo ꝛ cum bonū gratie sit ordinatum pari ratione malū culpe. Item peccantes in supplicijs. ordinātur. sed ꝓpter ꝙ vnūquodꝙ̄ ꝛ illud magis. sed mali non ordinantur in penis nisi per malat ergo malum multo magis est ordinabile.

Item omne qđ auget decorem in re: ordinata est ordinatū. sed malum auget decorem in vniuerso. ꝙ est ordinatum. ergo ꝛ c̄. probatio minoris. Augu. in. xij. de ci. dei. sic pictura cū colore nigro suo loco posita. pulchrior est. ita vniuersitas rerum ex peccatoribus pulchra est. Contra. Aug. Malum est priuatio modi speciei ꝛ ordinis. sed nulla priuatio participat id cuius est priuatio. ergo si malum priuat ordinem. malum non cōtingit ordinari. Item ꝙ non est: non ē ordinabile. nam ordo ꝓ̄supponit eē. sed malum in eo quod malum nihil est. Item omne ordinabile ē ordinanti possibile. sꝫ malum non ē possibile deo. quia ds non potest facē malum. ergo non ē a deo ordinabile.

Item si malum ē ordinabile. aut ordine partium in totum. aut in finem. Non primo modo quia malum nullius est pars. Si secundo modo. ergo cum bonum sit aliquid ex ordine in finem. Tunc malum fieret bonum. Respondeo ad predictorum intelligētiam ē notandū ꝙ quēadmodū aliqā

dicitur esse sanū tripł'r. aut subiectiue vt aīal
dr̄ sanū. aut dispositiue. vt potio dr̄ sana. aut
oñsiue. vt vrina sana. Sic aliquid ordinatū
dr̄ tripł'r. aut sic̄ ordinis susceptiuum. aut sic̄
dispositiuum. aut sicut ostensiuum. Sicut
susceptiuum nō ē aliquid ordinabile nisi qꝫ ē
ens ⁊ nā aliqua. ⁊ ita malum nō ē ordinabi-
le nisi per accn̄s. s. per bonū sb̄stratū. Sic̄ dis-
positiuum malum ē ordinabile: sed n̄ sic̄ dis-
positio ponēs sed priuans. duplex eni est or-
do. s. nē ⁊ iusticie. ordo nē est institutus. ordo
iusticie est acqsitus. Malum autem ꝑuat or-
dinem spālis nature. ⁊ illū ꝑuando icurrit in
ordinem iusticie q: offendit. vn̄ rō ordinandi
sic̄ dispō in ordine iusticie ē meritum vel de
meritum. Sicut ostensiuū malū ē ordina-
bile ⁊ ordinatum. q: manifestat ordinē bono
rū per oppositum. opposita eni iuxta se posi
ta magis elucescūt. Rōnes igit̄ ꝓbātes qꝫ
malū sit ordinatū. ꝓcedūt ſm ordinē iustitie:
⁊ ſm dispōnem ⁊ ostensiōz. At illud autez
qꝫ obijcit̄ qꝫ malū ē ꝑuatio ordis. dō. qꝫ verū
ē pticularis nē: sed n̄ est ver: ꝓut ordo dicit
dispōnē vlis ꝓuidentie. de q̊ dic̄ boetius. or
do ꝯcta ꝯplectitur q̊ fit vt si quis ab assigna
ta sibi ordinis rōne discesserit. necesse sit vt i
alterā differētiā relabat̄. Exemplū pōit̄
in circūferētia circūplectente cētruz. Ad il
lud qꝫ obijcit̄. eē ordinatuz ꝓsupponit eē. dō.
qꝫ ver ē in eo qꝫ per se ⁊ in se ordinat̄. maluz
aūt n̄ ordinat̄ p se nec in se. ⁊ iō n̄ oꝫ qꝫ ipꝫ sit
sed sufficit qꝫ aliud sit in q̊ sustātificat̄ malum
⁊ h̄ est bonū vt dic̄ dio⁹. Ad illud qꝫ obij-
cit̄. qꝫ ordinabile est possibile ordinari. dō.
qꝫ eē possibile siue sb̄esse potētie diuine ē du
plr: aut potētie ꝓducenti aut ꝓuidenti. ⁊ q̄ꝫ-
uis malū nō subsit diuine ꝓductiōi. subest tn̄
ꝓuisiōi. Ad illud qꝫ obijcit̄ qua ordinatōe
sit ordinabile. dō. qꝫ ordinatōe ad finem. sꝫ h̄
est solum ex sb̄ pōne. Et iō n̄ sequit̄ qꝫ maluz
sit bonū. sed qꝫ ex ipo sequit̄ bonū. posset tn̄
dici qꝫ q̄ꝫuis malum nō sit pars. tn̄ illud in q̊
est: ps ē. ⁊ locū ⁊ ordinē ptis tꝫ. Sexto ⁊
vltimo querit̄ vtrum malū sit de ꝯplemēto
vniuersi. ⁊ qꝫ sic videt̄. ecc. xxxiij. Cōtra ma
lū bonum est. ⁊ ꝯtra mortem vita. ⁊ sic intue
re in oīa opa altissimi. Si g̊ huiusmōi oppo-
sitio spectat ad decorem ⁊ ꝯplemētuz vniuer
si. g̊ ⁊ malum. Item Aug. de ci. dei. loq̄ns
de malis quare sinantur a deo. dic̄ qꝫ d's vni

uersum quasi quibusdam antithetis hone-
stauit. ⁊ exemplificat in sermone ⁊ in pictu-
ris. In sermone sic̄ apl's vtitur. ꝑma. cor̄. v.
per gloriam ⁊ ignobilitatem. ⁊ i picturis silr
sicut pictura alba cum colore nigro suo loco
posita pulchra est. sic etiam vniuersum cum
malis. g̊ malum ſm h̄ decorat vniuersum.
sed omne tale est de ꝯplemento vniuersi. er
go ⁊c̄. Item ratione videtur quia sic̄ ma
luz est priuatio boni. ita silentiuz est priuatio
vocis. ⁊ somnus vigilie. sed ad perfectionem
⁊ decorē ſmōis. necesse ē iterpōi silētiū ⁊ ad
pfectōez ⁊ decorē animalis necesse ē aliqn̄ vi
gilijs interponi somnum. ergo ad perfectuz
decorem vniuersi necesse est bonus interpo
ni mala. Item vniuersum est ꝯditum ad
dei manifestationez. sed in operibus dei ma
xime manifestatur misericordia ⁊ veritas. sꝫ
si malum nō fuisset: neqꝫ veritas neqꝫ mise-
ricordia ita perfecte manifestaretur. sic̄ ma-
nifestatur in eterna punitione. ⁊ peccatoruz
remissiōez ⁊ redemptione. ergo nō esset vni-
uersum ꝯpletum. Sed ꝯtra. Gen̄. j. Vidit
deus ꝯcta que fecerat. ⁊ erant valde bona.
⁊ n̄ fecerat mala ꝯstat. ergo absqꝫ malis erāt
omnia vniuerso valde bona. sed vniuersuz
nō esset valde bonum si deesset ei perfectio
cum ergo deesset ei malum. videtur qꝫ ma-
lum non sit de eius perfectione. Item
Augu. in primo de li. ar. loquens de perfe-
ctiōe vniuersi. dicit quicquid tibi vera ratio
ne melius occurrent. scias opificem omniuz
fecisse. si ergo non fecit mundum cum malis
sed sine malis. ergo mundus sine malis erat
perfectior q̄ꝫ cum malis. ergo malum non ē
de perfectione vniuersi. Item ratiōe vi-
detur quia albus est qꝫ est nigro in permixti
us. ergo pulchrius ⁊ melius. qꝫ est malo in p
mixtius. sed si in mundo nullum esset malum
tunc vniuersum esset malis in permixtius.
ergo melius: pfectius: ergo ordinatio mali
nō ē de complemēto vniuersi. Itez bo
num ⁊ pulchrum idem sicut dicit Dionisius
ergo qꝺ est priuatio boni est ꝑuatio pulchri.
sed malum est priuatio boni ergo est priua-
tio pulchri. ergo malum deturpat. sed qꝺ de
turpat ⁊ fedat. non spectat ad pl'chritudinem
siue decorem. ergo nec malum siue mali or-
dinatio. Respōdeo ad hoc notandum
qꝫ circa hoc diuersi diuersa senserunt. Dixe

runt enim aliqui q est loqui de malo vt e in potentia facientis. et vt est in ope siue i facto Si loquamur vt est in potetia facietis: sic voluerut dicere q posse malum facere erat de perfectione vniuersitatis: q creatura debebat fieri q posset peccare et posset abstinere: ad hoc q vniuersum perfectum esset sicut i tertio. de li. ar. dicitur. Si loquamur de malo vt est in facto esse. sic dicunt q nullomodo spectat: ad complemetum vniuersi: nec p se nec per accides. Sed cum auctoritates dicant: contrarium q ex ordinatioe mali ad bonum quidam decor resultat. sicut dicit Aug. expresse oportet aliter dicere. Ideo dicut alij q decor vniuersitatis. Quidam e substatialis. siue q̃tum ad esse. quidam accidentalis. siue quantum ad bn esse. Quantu ad primum decorem. mala non sunt facienda: nec per se: nec per accides. Sed quatum ad aliquem decorem accidetalem mala bene ordinata faciunt. non q mala: sed q ordinata et ita per accidens. sicut per accidens ordinatur. Et illo decore circuscripto. adhuc esset vniuersum decorum et perfectum: quamuis hunc decorem non haberet. Ad hunc decorem faciunt mala. non rone sui: sed rone subiecti qd ordinatur i pena ad dine iusticie manifestationem: vel rone oppositi: cuius decor magis clarescit ex pntia mali. sicut opposita iuxta se posita magis elucescunt. sicut comuniter dicitur. Vel rone boni eliciti. Multa enim bona deus fecit et facta sunt. que no essent facta: nisi peccatum prestitisset occasionem: sicut illa que gesta sunt in nostra reparatione. tame sine hijs omnibus esset copletum Si vo: queritur vtrum tunc esset pulchrius q̃z nunc. Sic respoderi pot. q se habet sicut excedentia et excessa. sicut due facies in quarum: vna nulla est macula. in altera e cicatrix aliqua bene sita que vident facie venustare. Et si vltra procedas qs decor magis excedat. pot dici sine preiudicio q decor qui nunc est. Et ro huius est: quia dina vis eliciens bonum ex malo: ppotens est malo. et ideo bonum q inde elicit: preualet bono: q malum corrumpit. Et ideo plus valz vniuersum nunc: q̃z valuisset tunc. in quo nunc modo commendatur sapientia creatoris.

Unde Gregorius in bndictione cerei pascalis. O felix culpa que talem habe metuit redemptorem. Et exemplum est. de cyfo fano: qui frangitur et religatur filo argenteo l aureo: q melior est postq̃z ante. non ratioe fractionis: sed ratione religationis. Et si tu queras a me. Nonne melius valerent si oes essent beati. quam si quidam beati: et quidaz miseri. dicedum q sicut credo si homo stetisset non peruenissent plures ad hierusalem supernam: quam sic peruenturi sunt. Unde mali quasi ex habudanti: nec sunt in computatione. Et sic concedenduz q ordinatio mali facit ad complemetum accidetale sicut pbant rones. ad primam partem inducte: sed ad complementum, siue decorem substantialem nec per se: nec per accidens. Per se vo ad: nullum: sicut ille rones ostedunt. Veru tame q obijcitur ad primam partem per simile in priuationibus. dicedum q non est simile: q ille non sunt priuationes aliquid adimetes nec auferentes aliquid de bono l pulchro. Malum autem aufert ideo pz illud.

Ad illud q obijcitur q non manfestarentur iusticia et misericordia. dicendum q quauis non manifestarentur in actu: manifestaretur tame in sua origine. qui enim deum in se cognoscit. videt i illo eterno exemplari qd deum face et possit. licet no omnino. et ita misericordiam et iusticiam pariter. nihilominus tame misericordia ostedetur insuper errogatione: et iusticia i retributione: lz no ita clare vt nunc incipe.

In parte ista sunt dubitationes circa lram. Et pmo de illo verbo Augu.

Nisi vsqz adeo eet omnipotes et bonus. vt benefacet etiam de malo. Videt eni indebito modo loqui: quia malitia est priuatio. ergo non est materia boni. Si dicas q accipitur rone substracti. s. de malo. i. de illo qui e malus facit bonum. Contra. hoc nihil aliud e q̃z malum destruere. Ex hoc ergo non habetur: q deus debeat mala sinere cum eius sit facta destruere. Respondeo dicedum q de non e ibi cale nec materiale: sed occasionale: et ordinale: quare dicat de malo facit bonum. q post malum fac bonum: occasioe sumpta a malo. Ipse aut obijcit ac si hoc q e de tenetur causalr siue materialr. Item queritur de hoc q dic. q malum bri ordinatum et suo loco positum. videt enim male loqui: quia qd non e non e locari.

tu dicas ꝙ hꝫ locuꝫ rōne substrati. Con-
tra locus debitus ⁊ ꝯueniēs nature rationa
li ē gloria. ergo malum locatur in gloria.
Respōdeo dicēduꝫ. ꝙ cū dico infernū
siue locum penalem duo dico. ⁊ partem vni
uersi ⁊ vilitatem. Inq̄ꝫtum locus est debetur
nature substrate. sed inq̄ꝫtum vilis est debe-
tur deformitati culpe. ⁊ ita malum locuꝫ ha
bet ⁊ vilem. sed locum rōne substrati. vilem
vero rōne deformitatis. Item queriꝛ de
hoc ꝙ dicit. Siqui boꝝ deuiāt ⁊ exorbitāt
etiam hoc ipm̄ faciet eis ꝓficere in bonū. er-
go videtur ꝙ mala proficiant siue cooperen
tur. Cōtra: mali est bonum corrumpe. ergo
nullo modo est in bonum cooperari siue ꝓfi
cere. Respondeo dicendum. ꝙ ꝓficē siue
cooperari in bonum aliquid alicui pōt tripli
citer. s. adiuuando vt gratia cooperaꝛ. li. ar.
vel econuerso. vel excitando. vt paupertas
⁊ miseria que excitant ad amoreꝫ dei siue pū
gunt ⁊ impellunt: sicut dicit Gregorius. vel
etiam obsistendo sicut aqua calida fortius cō
gelatur: qꝛ dum resistit vigoraꝛ actio contra
rij. Et sic malum dꝛ cooperari: vel qꝛ fa-
cit hominem ad bonum magis excitari. vel
magis ꝙ dum obsistit ⁊ homo ꝑualet. vigo-
ratur virtus gratie ⁊ feruescit. Item que
ritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ Aug. astruit a mino-
ri. Videtur enim falsuꝫ dicere qꝛ locus a mi
nori non ē destructiuus. sed positiuus. sed il-
lud argumentum est destructiuum. sapiens
non potest facere hominem deteriorem. er-
go nec deus. ergo non est. a minori. Res-
pondeo dicēdum ꝙ re vera. locus iste nō est
a minori ꝓprie loquēdo. sed a maiori. qꝛ nō
dicitur ibi minus res minor se illud ꝙ minꝰ
videtur inesse. Magis auteꝫ videtur ꝙ hō
possit facē malū q̄ꝫ deus: sed sapiens hō n̄ pt
ergo nec deus. ⁊ ita est a maiori locus. nihi-
lominus aūt pōt dici ꝙ est a minori: sed redu-
citur ad rōnem affirmatiuam. sic. Minꝰ vi-
detur ꝙ impossibilitas faciendi malum insit
homini q̄ꝫ deo. sed sapiens manens sapiens
est in minus a faciendo aliquem deteriorem
ergo multo fortius deus. Item queriꝛ de
hoc ꝙ dicit. ꝙ culpa in sapientem cadere ne
quid. videtur enim falsum. qꝛ sicut se hꝫ sapi
entia ad ignorantiam. ita virtus ad culpam.
ergo permutatim sicut se habet virtus ad igᷠ
rantiam ita sapientia se habet ad culpam. sꝫ
virtus simul stat cum ignorantia. ergo sapiē
tia simul stat cum culpa. Rn̄deo dicēduꝫ.
ꝙ sapientia vno modo dicit cognitionē daꝫ
alio mō dicit cognitionem veram ⁊ nobilissi
mam: qꝛ per cās altissimas. Tertio mō dicit
cognitionem veram ⁊ nobilem ⁊ sapidam.
Quarto mō sapiētia nō dicit aliquam cogni
tionem q̄ꝫ religionem diuinam siue cultum.
ꝭm quod dꝛ ꝙ pietas ipsa ē sapiētia siue the
osebia. ⁊ h̄ ꝯsistit vt dicit Aug. in fide: spe: ⁊
charitate. ⁊ h̄ modo claudit in se virtutem.
⁊ ita opponitur culpe. ⁊ sic pꝫ rn̄sio. Item
queritur de hoc ꝙ dicit. ꝙ. deꝰ non ē cā ten
dendi ad nō esse. videtur enim dicere falsuꝫ.
qꝛ in cant. deute. dicitur. Ego occidaꝫ. ⁊ ego
viuere faciam. percutiaꝫ ⁊ ego sanabo. ergo
videtur cum mors sit corruptio tendendi ad
non esse: q̄d deus sit huius causa. Rn̄deo
dicēdum ꝙ nō eē. nō appellaꝛ hic per priua
tionem qualiscūq̄ꝫ esse. Sed illius ꝙ diffinit
Boetius dicēs. esse ē ꝙ ordinem retinet ser
uatq̄ꝫ naturam. ⁊ ad illud deus non deducit
ipse aūt obijcit de esse naturali. vel potest di
ci ꝙ loquiꝛ hic ꝭm nature institutionem: ꝭm
quā dicitur deus mortem non fecit. ꝙ auteꝫ
dꝛ ꝙ ipse occidit. hoc est ꝭm punitionem iu-
sticie. h̄ tamē in scđo melius dicetur. Iteꝫ
queritur de h̄ ꝙ dicit. ꝙ malum ē tēdere ad
non esse. Videtur enim male dicere. qꝛ si tē-
dit ad nō eē. aut hoc dicitur q̄ꝫtuꝫ ad esse na
ture: aut gratie. Si nature. ergo malum cor
rumpit nām. ꝙ est contra Dionysium q dic̄.
ꝙ malum nihil corrumpit existentiam in eo
ꝙ essentia vel nā. Si aūt intelligaꝛ q̄ꝫtuꝫ ad
eē gratie: hoc silr̄ falsum vꝛ: qꝛ post primam
culpam non remanet esse gratuitum ꝭm ali
quid sui: qꝛ totaliter ꝑ mortale expelliꝛ. cul-
pa ergo non tendit ad non eē. sed iam est in
termino. Rn̄deo dicēduꝫ. ꝙ in hoīe iusto
⁊ bono ē tria ꝯsiderare. Cum enim habe
at nām per grām ordinatam. ē ꝯsiderare eē
nature. ⁊ ordinabilitatem ad grām. que cōi
noīe dꝛ habilitas. ⁊ ordinem gratie: siue gra
tie ordinationem. Maluꝫ igitur per se loq̄n
do corrumpit ipsam ordinabilitatē. ⁊ ex hoc
elongat a gratia ⁊ facit tendere ad non esse.
Et qꝛ habilitas nunq̄ꝫ omnino tolliꝛ salua
natura. ⁊ nā nō corrumpiꝛ semper malum fa
cit tendere ad non eē. ita ꝙ nunq̄ꝫ est in ter-
mino. Iteꝫ queriꝛ de hoc ꝙ dicit Ambro-

tus. Uerũ a quocũqꝫ dicatur a spiritu.s. est. Uidetur enim malum dicere. q: si hoc ẽ verum. ergo cũ detractor detrahendo frequẽter dicat verum. videtꝫ ꝙ dicat a spũ scõ. Similiter diabolus: multa vera dicit. Silr de verbo ipo obijcitur. Nemo dicit dñs ihs nisi in spũ.s. Multi enim peccatores h̃ dicũt tota die: Item veritas appropriatur filio ḡ magis deberet dicere Ambrosi⁹. ꝙ oẽ verum ẽ a filio. Rñ. dicẽdum ꝙ aliquid dr̃ a spũ.s. illustrãte intellectum: ⁊ mouente affcũꝫ ⁊ illud ẽ verũ ⁊ bonum. q: dicitur verum aliquid ex charitate a spũ scõ mouente affectũ sed nõ illustrãte intellectũ. sicut dixit apl's. se iturum ad hyspanos. falsum dixit. sed tamẽ in dicẽdo meruit: q: charitas mouebat eum hoc velle ⁊ dicere. Aliquid ẽ dictum a spiritu.s. illustrãte intellectu. sed nõ rectificante affectum. ⁊ illud potest esse malum. ⁊ tamẽ verum. dicere ḡ perfectum vtrũqꝫ icludit. ⁊ sic dr̃ a spũ.s. ⁊ in spũ.s. ⁊ ita intelligit apostolus Ambrosius aũt largius dicit. ⁊ sic pꝫ illud ꝙ obijcitur ꝙ veritas appropriatur filio. Rñdetur enim ꝙ spũi scõ appropriatur interp̃tatio. vel dõ. ꝙ hoc non dr̃ tanq̃ appropatum. vel si appropriatum. Hoc est ratione doni.

Oluntas quippe dei semp efficax ẽ. Supra remouit magister dubitationes ex quibus videbatur voluntem dei aliquãdo impediri. Hic determinat veritatem ostendẽs voluntatem dei semp esse efficacẽ. ⁊ nunq̃ impediri: ⁊ hec pars hꝫ. iiij partes. In p̃ma auctoritate Aug. ostẽdit voũtatem dei semper esse efficacem. ⁊ nunq̃ impediri. In secũda vero nec hoc intelligeretur de voluntate signi distinguit volũtatem vt ostẽdat hoc eẽ dictum de voluntate beneplaciti ibi. Uer. vt supra diximus. In tertia magister obijcit ꝙ contra q̃dam voluntatẽ signi non potest fieri ibi. Multa enim fiunt cõtra dei preceptum ⁊c̃. In quarta ꝟo epilogat breuiter prederteriata. ⁊ hoc ibi. Ex p̃dictis liquet quod voluntas dei que ipse est

D intelligentiam eorum que dicuntur in hac parte. iiij. queruntur. Primo queritur vtrum volũtas beneplaciti possit impediri. Scõo vtrum aliqs possit facere ꝯ voluntatẽ signi. Tertio vtrum debeat deus mala pmittere. Quarto. vtrũ deus possit mala p̃cipe.

T quod voluntas beneplaciti non possit impediri. ostenditur primo auctoritate gen. vlt. Num domini possumus resistere voluntati. q. d. non. Item ro. ix. voluntati eius quis resistit. Itẽ sup illud thi. vlt. qui vult omnes homines saluos fieri. glo. Rogandus est vt velit. quia si vult necesse est fieri. Itẽ sup illud ps. Iustus dñs in omnibus operibus suis. glo. ibi Apud deum. h̃ est velle ꝙ facere. sed nõ põt impediri ne velit. q: libere vult qd vult. ergo non põt impediri ne fiat. Item ois voluntas que potest impediri: potest superari. sed diuina voluntas superari non potest: cũ sit suprema. ergo diuina volũtas non põt impediri. Item omnis cã que impeditur a p̃secutione sui effectus: aut deficit: aut mutat. sed diuina voluntas nec deficit: nec mutatur nec potest deficere nec mutari. ergo ⁊c̃.

Item nobilius agens est ⁊ nobilior cã. que non potest impediri: q̃ que potest: sed diuina voluntas ẽ summa ⁊ supprema causa omnium. vt supra monstratum est. ergo ⁊c̃.

Sed contra. omnis causa: cuius effectus contingẽter euenit: potest impediri. nã si nõ potest tunc effectus euenit necessario: sed diuina voluntas est hmõi: q: est multorũ cõtigẽtium alioquin. aut nihil eẽt contingẽs ꝙ est contra ar. libertatem ⁊ consilium ⁊ casum aut deus nõ esset illius cã. quorum vtrumqꝫ absurdum est. ergo ⁊c̃. Itẽ omnis causa que per aliam agentẽ expletur. si explet põt per illam deficientem impediri. si illa possit deficere. hec propositio per se nota est: sed diuina voluntas est hmõi. naꝫ deus vult multa fieri per cãs creatas: que non facit sine ipsis sicut gn̄are hominem asinum ⁊ similia. similiter de his que sunt ab opere nostro. ⁊ h̃ possunt deficere. Ergo diuina voluntas potest impediri. Item omnis causa cuius virtus se extẽdit ad contrarium voluntatis. potest aliud velle q̃ velit. sed diuina eẽntia est hmõi. Aliquid enim vult deus vt istum damnari. cuius oppositum potest. hoc certum est. alioquin non eẽt omnipotẽs: potest ergo facere oppositum eius ꝙ vult. sed omne possibile est ponibile. Ponatur ergo quod deus faciat oppositum eius,

ꝙ voluit. ſi hoc volũtas dei ē fruſtrata ⁊ im
pedita. g̊ ⁊ c. Jtē voluntas vult aliquid ꝙ
deus vult ipſam velle. Aut g̊ poteſt velle ꝯ
rium. aut nō pōt. Si pōt. Ergo diuina volũ-
tas pōt ipediri. Si nō pōt. g̊ neceſſe ē liber-
tatē ei⁹ artari. Rñ. notādũ ad intelligētiā
ꝑdictorum. ꝙ ſm Jo. Dama. volũtas bene
placiti duplex ē. ſ. añs ⁊ ꝯñs. ſiue cōditionalr̃.
qua vult q̃ztum in ſe ē. oiuz ſalutē ⁊ abſoluta
qua deteriate vult aliquid ꝙ nouit certitudi
nalr̃ euenire. Intelligēdum ē g̊ ꝙ nullam
dei volũtatē poſſibile ē ſupari. nullā poſſibi
le ē caſſari. aliquā tñ vt añtem poſſibile ē nō
ipleri. aliquā vt ꝯñtē neceſſe ē ipleri. ⁊ ipoſ-
ſibile ē ipediri. Nullam inquam poſſibile ē
ſuperari. nam ſi homo non faciat ꝙ ds̃ vult
q̃ztum in ſe ē. ſiue volũtate añte. ds̃ facit de
ipſo qđ vult volũtate ꝯñte. ⁊ ita ſꝑ ipletur: l̃r
ab hoie: vel de hoie. ⁊ ſic nunq̃z vincitur vl̃
ſupat̃. Non ēt poſſibile ē volũtatem dei caſ
ſari. nā caſſum dr̃ aliqd dum priuat̃ effectu
ꝓpo ad quē ē. Volũtas āt nulla priuat̃ effe
ctu ad quem ē ꝓpe. nam qđ dicitur ꝙ deus
vult omnes homines ſaluos fieri. q̃ztum i ſe
ē. Hec voluntas non ꝯnotat ſalutem. nec ꝓ
prie eſt ad effectum ſalutis: ſed ꝯnotat ordi-
nationem nẽ: ſiue nām ordinabilem ad ſalu
tem vnde nihil ē plus dicere. deus vult iſtuz
ſaluum fieri quātum in ſe eſt. q̃z. i. deo placu
it dare iſti naturam per quam poſſet perue
nire ad ſalutem. ⁊ qđ deus paratus eēt iuua
re. ita ꝙ ſalus non deficit ꝓpter defectum a
parte dei. Unde non caſſatur q: habet pro
prium effectum. De voluntate autē abſolu
ta planum eſt ꝙ non poteſt caſſari: q: omnē
effectum ſuum ponit: nec vnq̃z remanet i ex
pleta. Cum itaq̃z verum ſit voluntatez dei
nullo modo poſſe ſuperari neq̃z caſſari. tam̃
voluntatem abſolutaz neceſſe eſt impleri cō
dictionalem vero minime. Sed attendendũ
ꝙ eſt neceſſitas conſequētie. ſicut ſupra dcm̃
eſt de preſciētia: ꝙ ipſa non habet neceſſita-
tem ꝯſequētis: ſed ꝯſequētie: q: neceſſario i
fert ⁊ ſequitur deus ꝑſcit hoc. g̊ hoc erit. ſed
tamen nō neceſſario ꝑſcit: q: in actu ꝑſciēdi
frequēter notatur effectus contingēs. Sic i
voluntate intelligendum ꝙ volũtas dei ab
ſoluta connotat euentum rei. ⁊ ideo neceſſi
tas eſt ibi conſequētie: ſed non conſequētis:
quia non mutat euētum rei. immo vult ꝙ ds̃

ꝙ eueniat conſequēs contingeter. vñ ſicut ꝑ
ſciētia q: neceſſario infert effectum non pōt
falli. ſic nec voluntas abſoluta: q: neceſſario
infert non poteſt impediri. immo eam neceſ-
ſarium ē impleri. voluntatē vo condictiona
tam non neceſſarium ē impleri omnino: nec
neceſſitate conſequētis: nec neceſſitate con-
ſequētie: quia non connotat euētum rei: ſꝫ cō
notat illud ꝙ ē ordinabile ad euētum vt pre
dictum ē. vñ bñ ſequitur. vult iſtum ſaluari.
voluntate abſoluta. g̊ iſte ſaluabitur: nunq̃z
enim vellet niſi pariter ꝑſciret cum eē ſaluā
dum. de voluntate vo condictionara vt vi-
ſum ē non ſequitur. Si g̊ obijciatur ꝙ volun
tas dei ē neceſſaria in ſe: ⁊ neceſſario infert
effcm̃. g̊ omnimodam ponit circa ipm neceſ-
ſitatē. dicēdum ꝙ q̃zuis neceſſe ſit deum vel
le. ⁊ voluntatē eius eē in actu. tamē compa-
ratio eius ad futurum ē contingēs. ⁊ iō effe
ctus euenit cōtingēter. Ad illud g̊ ꝙ obij
citur ꝙ pōt impediri cum ſit cauſa cōtingēs
dicēdum ſicut tactum ē. ꝙ q̃zuis comparatō
diuine voluntatis ad futurum ſit contingēs
tamē comparatio diuine voluntatis ad voli
tum ⁊ euētus voliti ſe neceſſario concomitā
tur. ſicut vnum contigēs aliud. ⁊ ideo ñ pōt
impediri. Tunc enim impeditur cā. quando
manēte comparatione ⁊ ordinatione ei⁹ ad
effcm̃. effcũs non eueniet. Quod g̊ proponi
tur. omnis cā cuius effcũs ē contigēs: pōt im
pediri. falſa ē propoſitio. ⁊ habz inſtantiam
ſi effcũs neciō concomitatur ⁊ conſequatur
ad cām. ⁊ h̃ ē inſtantia in propoſito. Ad
illud ꝙ obijcitur ꝙ pōt impediri ꝑ dfectum
cauſe coopantis. dicēdum ꝙ ſic diā volũtas
ſiue diuinum velle connotat effcm̃. ita cōno
tat exiſtētiam cāe particularis. Cum eniꝫ dr̃
deus vult iſtum ſaluari. non eſt ſenſus ꝙ ve
lit in omnem euentum: ſed qđ vult iſtum ſal
uari. ⁊ vult iſtum velle. vnde ſicut diuina vo
luntas connotat iſtum effectum euenire. Et
ideo neceſſario ſequitur effectus ad ipaz. ita
connotat cauſam cauſatam concurrere. ⁊ iō
neceſſario ſequitur ſi deus vult iſtum ſalua-
ri ꝙ iſte etiam velit. ⁊ ita nunq̃z deficit. ſicut
nec effectus. ⁊ ita nunq̃z impeditur. Ad il
lud ꝙ obijcitur ꝙ deus poteſt oppoſitũ eius
ꝙ vult. dicēdum ꝙ diuina voluntas non ar
tat potētiam in poſſendo vnde plura poteſt
q̃z velit. artat tamē potētiam in agēdo nũq̃z

enim potentiam agit aliqd nisi q vult ⁊ impossibile ē q actio supexcedat voluntatē. vñ nihil pōt facē nisi q pōt velle. Qñ ḡ dr̄ q pōt ꝯrium sue volūtatis. pōt intelligi duplr: aut volūtate mouēte ad ꝯrium. ⁊ sic notat̄ repugnātia volūtatis ad pōm. ⁊ hoc ē ipossibile aut volūtate nō mouēte. ⁊ sic nō notat̄ ipedimētum nec repugnantia: sed volūtas libē pōt: q̄ ita pōt hoc: q eius oppositum. ita enī vult hoc. q pōt velle eius oppositum: absq̄ sui mutatiōe. sicut supra dcm̄ ē de pscia. ⁊ rō huius ē q: vno ⁊ eodē vult quecūq̄ vult.

Ad vltimum dō. q volūtas dei bm̄ ꝯueniētiā ad pscia3 vult illa q̄ vult. Vñ sic pscientia ambit totū velle ⁊ posse ⁊ agē. ⁊ nō potest falli: aliqd nō subtrahendo ꝯtingētie rei eueniētis. sic etiam in ꝓposito intelligendū.

Secūdo queritur vtrū s aliqs possit facere ꝯ voluntatē signi. Et q nō videt̄: q: signatū ⁊ signum debēt ꝯformari. ḡ qd̄ fit ꝯ vnū. fit ꝯ aliud. ḡ si nō pōt fieri ꝯ signatū: nec ꝯ signum. Alioqn si fit ꝯ signatum ⁊ ꝯ signū. tunc signū est falsum. s.n. signum ducit in signatum. significat q fit contra ipm fieri cōtra signatum. Item minimum inter oia signa ē pmissio: cū sit respectu mali ad q minime ordinat̄ bñplacitum dei. ḡ si minime accedit ad voluntatem bñplaciti si nō pōt fieri ꝯ pmissionē: sicut dicit magr̄ in lr̄a. Et Aug. de ci. xx. Sicut nullus hoīum agit recte: nisi adiutus diuino auxilio. sic nullus hoīum atq̄ demonu3 agit inique nisi eodēm diuino atq̄ iustissimo pmittat̄ iudicio.

Item potētior ē volūtas cui nō pōt resisti nec in re nec in signo: q̄3 cui pōt in signo salte3. ⁊ si nō i re: sed dꝰ ē potentissimus. ḡ videtur q nec volūtati eius: nec signo voluntatis possit resisti. ⁊ sic. ⁊c. Sed ꝯ iter oia signa voluntatis. preceptio siue iperiū videtur eē potētissimum. sed fieri pōt. ⁊ fit ꝯ diuinū mādatum. ḡ ꝯ oia alia. Itē vr̄ q spālr̄ contra pmissionē: q: permissio nō ē nisi mali culpe. sed malum culpe: non ē malū nisi volūtarie fiat. ⁊ si voluntarie fit pt nō fieri. ḡ deo pmittēte aliquē malefacē pōt nō facē. ḡ pōt facē cōtra pmissionē. Item sup illud ps. Eduxit eos cū argento ⁊ auro. glō. dicit q idē fuit p̄ceptum ⁊ pmissum. s. asportatio vasoꝝ. ḡ cu3 possit fieri ꝯ preceptum. pari rōne ⁊ ꝯ pmissionē. ⁊ ꝯ alia per ꝯñs. ḡ ꝯ oēm voluntatem signi.

Rñ. dō. q ꝯ aliqd signum diuine voluntatis pōt fieri. ꝯ aliqd nō. Et rō huiꝰ duplex ē ex duplici mō distinguēdi signa. q̄da3 enī sunt signa respectu pñtis vt ipletio ⁊ permissio. q̄dam respectu futuri. vt preceptio: ⁊ ꝯsilium ⁊ ꝓhibitio. Et qm̄ de pñti q fit impossibile est in presenti nō fieri. quoniam eē q est quando est necesse est eē. ideo respectu signorum de pñti non potest esse resistentia q: si sit resistentia iam non sunt pñtia: q: vero futura vel facienda possunt non fieri. iō q̄3tum ad signa tria sequentia resistentia potest eē. Alia ratio sumitur secūdum aliū modum distinguendi: q: quedam sunt signa voluntatis diuine absolute. quedam conditionate. dico igitur q quia contra voluntatem absolutam non potest fieri. nō potest etia3 fieri contra signa voluntatis absolute. vt pu ta sunt impletio ⁊ pmissio. Quia vero contra voluntatem antecedētem siue conditionatam potest fieri. quia potest homo diuertē ab ordine ad quem ex sui institutione conditus est. Hinc est q potest fieri cōtra volūtatem signi que illam significat. s. cōtra ꝓhibitionem: preceptionem ⁊ ꝯsilium. Ad illd̄ ḡ q pmo obijcitur. q cōtra nullum: potest fieri. patet solutio q non sunt falsa. Ad illd̄ q obijcitur q minimum ē permissio. dicēdū q maior significatio vel minor nihil facit ad hoc: sed pñtialitas effectus. vel etiam quia sigt volūtatem absolutam: que aliquid cōnotat absolute. Ad illud q obijcitur q potētius ē illud cōtra cuius signum nō potest fieri. dicēdum q hoc verum est: quando voluntas vult omnino q nihil fiat nisi q ostēdit se velle. sed diuina voluntas non est talis. imo vult q vnusquisq̄ habeat ꝓpam libertatem. ⁊ faciat q vult. Unde ⁊ potentia faciendi contra diuinam voluntatem est a diuina voluntate. ⁊ ideo non esset potentior ꝓpter hoc. Unde distinguendum q posse facere contra signum voluntatis alicuius: aut est cōtra volūtatem. ⁊ sic attestatur ipotentie. aut illd̄ posse est a voluntate: cuius est signum. ⁊ sic non attestatur impotentie: sed magis potentie.

Ad illud q obijcitur q cōtra omnia. quia fit cōtra preceptionem que est maximum signum soluendum est per interemptionem: q non est maximum signu3. Preterea hoc nihil facit ad ꝓpositum. sed pñtialitas in effe

ctu ⁊ absolutio i signato. Ad illud ꝙ obij/
citur ꝙ sit cōtra permissionem: q2 peccator
potest non peccare. dicendum ꝙ deus non
dicitur permittere peccare nisi eum qui actu
aliter peccat dum peccat. ⁊ tunc impossibile
est eum non peccare. Ad illud ꝙ vltimo
obijcitur. ꝙ idem fuit ibi preceptum ⁊ ꝑmis-
sum. dicēdum ꝙ permissio multis modis ac-
cipitur in scriptura. Primo enim modo di-
citur permissio non cohibere sicut dominus
permittit mala: quia nō cohibet. ⁊ hoc mō
est signum voluntatis diuine distinctio ꝯtra
preceptum. Alio modo prepunire tempora
liter. ⁊ sic dicitur libellus repudij permitti.
Math xix. Moyses ad duriciam vestram
permisit. Tertio modo nō ꝓhibere. ps. Ira-
scimini ⁊ nolite peccare. glo. permittit ꝙ ne
cessitatis est non prohibet. Quarto modo
permittere est minus: bonum indulgere sup
illud ꝑme corinth. vij. hoc autem dico ẜm i
dulgentiam ⁊c. glō. permittit.

Tertio queritur vtrum deus debe-
at mala permittere. Et ꝙ sic videt.
Job. xij. abūdant tabernacula ꝑdo-
num ⁊c. Gregorius. omnipotens deus ꝙ fi
eri prohibet iustum est vt fieri sinat. Iteꝫ
deus debet conseruare ordinem quem insti-
tuit. sed cum deus creauit homineꝫ dedit ei
liberam voluntatem. sed libera voluntas di
citur eo ꝙ libere potest quicquit vult. ergo
si vult malum potest in malum. ergo cuꝫ non
debeat auferre homini potentiam q̄ꝫ dedit
debet permittere ipsum peccare. Iteꝫ ma
lum frequenter est occasio maioris boni: ꝙ
non fieret nisi malum precessisset: vt patet i
passione christi. sed decet deum facere ⁊ per
mittere illud ꝙ est via ad melius. ergo cū nō
possit nullum facere: saltem debet permitte
re. Item deus omnia facit propter laudeꝫ
suam: sed in malis manifestatur laus iusticie
diuine ⁊ misericordie. ergo si non debet face
re contra amplificationem sue laudis. non
debet impedire ne mala fiāt. Cōtra Ro.
j. Non soluꝫ qui talia agunt digni sunt mor
te. sed qui consentiunt glo. Consentire est fa-
cere cum possit arguere. ergo cum deus pos
sit corrigere ⁊ impedire maluꝫ. si permittit ⁊
tacet cōsentit. ergo ⁊c. sed qui cōsentiunt di-
gni sunt morte. ergo ⁊c. Item Augu. xix.

de ciui. dei. ca. xvi. Ad innocētis officium ꝑ
tinet: non solum nemini malū īferre: sed etiā
a peccato cohibere. ergo si deus nō cohibet
cum possit. ergo deus non ē innocens.
Item ratione videtur. quia omnes virtu
tes nostre debent habere exemplar in deo:
sed in nobis est virtus zeli. ergo ⁊ in deo. sed
zelus q̄ꝫtū potest obuiat peccato. ergo si de⁹
habet zelum q̄ꝫtum potest obuiat. ergo ⁊c.
Item vniuerse vie domini misericordie
⁊ veritas. Si ergo permittit iustum peccare
aut est misericordie: aut iusticie. nō misericor
die. constat nec iusticie q2 iustus non meruit
cadere. ergo ⁊c. Rn̄. dicēdum. ꝙ deus ꝑ-
mittit mala fieri: ⁊ hoc ordīatissime. duplex
est enim ordo rerum. Unus in vniuerso. Al
ter in finem. ⁊ vterqꝫ exigit ꝙ deus permit-
tat mala fieri. Ordo quippe in vniuerso exi-
git q2 ad perfectionem vniuersitatis necesse
fuit fieri creaturam arbitrio liberam ⁊ pecca
re potentem. sed administratio vniuersitatꝭ
est vt deus sic res conditas admistret. vt cas
agere ꝓpos motus sinat. sicut dicit Aug. vij
de ci. Ideo cū debuerit dare potētiam pec-
candi. ⁊ debuerit regere saluo ordine sue cō
ditionis. si voluit peccare debuit permittere
⁊ si noluit peccare debuit cōseruare. ⁊ ita d̄-
bet permittē mala. Ordo ad finem hoc exi-
git quia duplicem finem ꝯtingit repire i vni
uerso. Unus ē salus electorum. Alius diuia
laus. quoniam ḡ ꝑmissio maloruꝫ reddit ele
ctos gloriosiores ꝑ occasionē. ⁊ d̄us non cu-
rat vtrum ꝑ causam vl' per occasionem ele
ctorum gloria augeatur. ideo d̄us ꝑmittit re
cte. Und̄ Augu. xi. d̄ ciui. dicit. ꝙ nullum fa
cēt quē malum ꝑsciret: nisi pariter nosceret qui
bus bonorum vsibus accommodaret. pro-
sunt autem eis exercitando. ⁊ ideo dicit de
lapsu mundi qd̄ permisit plures eē malos:
quia si pauci eēnt nō auderēt exercē bonos.
Diuina etiam laus hoc exigit: quia occasio
ne mali summe manifestatur dei misericor-
dia i electis. in filij vnigeniti donatione ꝑ ini
micis secūdum tempus. Summe etiam ma-
nifestatur dei iusticia in eterna punitione re
proborum. Unde Augu. xi. d̄ ci. Si omnes
remanēnt i pena i nullo apperet misercordi
gratia redimētis. Rursus. Si omnes trans-
ferentur ad lucem. in nullo appareret seueri
tas vltionis. Ad illud ergo quod obij-

citur. ꝙ pmittere est consentire. dō. ꝙ per-
mitteř malū est duplr. aut nó cohibédo ma
lū vel animū. nec in facto. nec in retributóe
⁊ sic ꝯsentire est. vel nó cohibédo manū. sed
tm̄ puniendo transgressoré ⁊ arguédo conti
nue ⁊ sic nó ꝯsentit. ⁊ hoc mō deus pmittit ⁊
nó ꝯsentit. Ad illud. ꝙ obijcit. ꝙ ad inno
centé ptinet cohibē. dō ꝙ illud itelligitur
de cohibitióe q̄ʒtum ad arguitioné ⁊ puni-
tóem nó q̄ʒtum ad uoluntatis coactónem.
Ad illud. ꝙ obijcit. ꝙ zelus obuiat pecca
to. dō. ꝙ veꝝ est saluo iure iusticie. ⁊ iusticia
put est ordo vniuersi hoc exigit vt deus p-
mittat hoiem ire ₰m imperiū sue volūtatis.
Ad illud. ꝙ vltimo obijcit pʒ rnsō. q: per
mittere aliqué peccare. é opus iusticie. nó in
q̄ʒ iusticie q sit exigétia meritoꝝ. sed ꝯcedé-
tia diuine sapientie ⁊ bonitatis.

Qarto ⁊ vltimo querit vtruʒ deus
possit mala p̄cipere. Et ꝙ sic vř q:
precipit osee. i. vt duceret vxoré for
nicariá: ⁊ Ber. exponit ad lr̄am. ꝙ si dicas
ad lr̄am. nó esse intelligendū obijcit tūc. q:
p̄cepit nó tm̄ ducere vxorem. sed etiá facere
filios fornicatónis. ꝙ si esset vxor legitima
nó essent filij fornicatióis. Ité exo. xij. pre
cepit facē furtum filijs isl̄r. sed furtū est ma
lum. ⁊ ꝯtra legé nature. g̃. ⁊c. Si dicas qđ
nó est malū ₰ʒ se. ⁊ iō pōt fieri bñ. obijcit. q:
p̄cepit Habrahe occidere filiū inocentem ⁊
qué sciebat inocentem. Gen̄ xxij. ⁊ hoc é ma
lum ₰m se. g̃ vř ꝙ deus possit precipere ma
lū. Ité rōne vř q: deus est sup oēm legé.
g̃ in omni mádato pōt dispensař. g̃ pōt oiuʒ
p̄ceptoꝝ ⁊ ꝓhibitionum ꝯria p̄cipē. Iteʒ
plus distat nó ens ab ente q̄ʒ maluʒ a bono
sed deus solo impio volūtatȷ̃ ex ñ ente facit
ens. g̃ solo impio volūtatis ex malo fac̄ bo-
num. g̃ pōt precipere mala vt vř. Cōtra
p̄ceptum est signū diuine volūtatis. g̃ aut é
falsum signū cum significet deū velle ꝙ p̄ci-
pit aut deus vult illud. sed si deus vult ma-
lū. est malus. si nó vult ⁊ p̄cipit est falsus. ⁊
vtrunqʒ est impossibile apud deū. ergo. ⁊c.
Item nullus obediés diuino p̄cepto dʒ
puniri. g̃ si deus potest malū precipere pōt
malum impune fieri. sed malum remanere
impunitum. est contra diuinam iusticiam. er
go deus potest facere contra se. ergo sibi ad
uersari. sed hoc est impossibile. g̃. ⁊c. Ig

deus precipit mala non fieri. Si ergo prec-
pit fieri precipit duo opposita. sʒ duo oppo-
sita fieri est impossibile. ergo deus p̄cipit im
possibile. sed ad nullū tale preceptum obli-
gamur. ergo deo possumus nó obedire qđ
absurdum est. Et iteꝝ ois precipiens ipos-
sibile est stultus vel ipius. ergo deus eēt stul
tus vel ipius quoꝝ vtrūqʒ est ipossibile. Et
iō dicit Iero. qui dicit deū precepisse iposs-
bile anathema sit. R. dō. ꝙ cū queritur
vtrū deus possit precipere malū. hec potest
intelligi dupliciter. aut malū manens malū
aut ita ꝙ precipiendo faciat bonum. primuʒ
est simpliciter ipossibile. Scđʒ vero aliquo
modo est possibile. lʒ non omnino. est enim
aliquid malū in se. aliquid malū ₰ʒ se. Ma
lū in se potest fieri bene. Malū ₰m se nullo
modo potest fieri bene. imo hoc intelligere
ꝙ fiat bñ. est intelligere ꝙ idē sit malū ⁊ bo
num. Pōt ergo dici ꝙ deus potest precipeř
malū in se ⁊ nó malū ₰m se. q: nihil pōt pre-
cipere quin bonū sit postq̄ʒ preceptum é. ⁊
illud est malū in se non aūt ₰ʒ se. ideo potest
illud precipere ⁊ non aliud. ⁊ hinc habet or
tuʒ ꝙ dicit Ber. in li. de dispensatione ⁊ pre
cepto. ꝙ deus potest dispensare in preceptis
scđe tabule ⁊ non prime. Et ratio huius est
quia in preceptis scđe tabule. q̄ʒtum est de
ratione precepti. tangit siue precipitur ordi
natio ad ꝓximū ⁊ prohibetur deordinatio
ad eundé. deordinatio autem respectu pro-
ximi nisi sit deordinatio respectu dei maluʒ
est in se. si autem respectu dei malū est ₰m se
sicut cognoscere non suam malū est in se. sed
cognoscere alienam ex libidine siue non suá
malū est ₰m se. ⁊ deus in preceptis scđe ta-
bule dispensat ⁊ dispensare potest. ⁊ contra
illa potest precipere ratione predicta. nec ex
hoc sequitur quod precipiat cōtraria. quia
mandatum speciale absoluit a ı cōi. sicut pri-
uilegium speciale derogat generali. In pre
ceptis autem prime tabule non potest deus
dispensare. q: coꝝ opposita sunt mala ₰ʒ se.
Ipsa enim precepta dicunt ordinationeʒ ad
deum siue in finem de sua ratione. ⁊ eorum
opposita deordinationé. ⁊ ideo si contrariū
preciperet precipet contra se. Contra se au
tem nó potest facere. ⁊ si illa p̄ciperet cū illa
sint mala ₰m se. ita quod nullomodo possūt
bene fieri. aut deus vellet malū ꝙ est incon

ueniens. aut ipune fieret malũ aut idẽ esset
bonũ ⁊ malũ. quoꝝ vtrunqꝫ est inconueniẽs
simplr. Et ideo ꝯcedende sunt rationes ꝓ
bantes quod deus non potest omne maluꝫ
precipere. vtputa maluꝫ manẽs malũ ⁊ hoc
est malum ſm se. tñ vltima ratio de hoc qđ
precepit malũ non valet. ⁊ iam soluta est.

Ad illđ. ergo quod obijcitur de Osee. di
cẽdum quod illud fuit maluꝫ in se. s. cogno
scere non suã. ⁊ diuino precepto factum est
ei bonũ. sed ſm quod formatio dicit actuꝫ li
bidinosum ⁊ cognoscere aliquã ex libidine.
hoc dñs nunqꝫ precepit. Ad illud quod
obijcitur de auctoritate exo. quod precepit
filijs isrl. dđ. ꝙ illud similiter precepit in quã
tũ fuit malum in se. s. accipere rẽ alienam. ⁊
hoc potuit facere qꝛ cum sit dominus oĩuꝫ
dñiuꝫ potuit transferre. sed nunqꝫ precepit
quod ex libidine hoc facerent. illud enim ẽ
malũ ſm se. Ad illud ꝙ obijcitur de eo ꝙ
precepit Habrahe de Ysaac. dđ. ꝙ illđ nõ
erat malũ ſꝫ se. qꝛ Ysaac qꝫuis non esset re
us mortis sibi infligende ab homine. tamen
ratione peccati originalis reus erat mortis
tẽporaalis sibi infligende a deo ad quaꝫ ha
bebat necessitatẽ. ⁊ ideo deus habebat auc
toritateꝫ. ⁊ ita de iure potuit illã Habrahe
ex causa ꝯmittere. tñ aliqui volũt dicere qđ
non precepit occidẽ. sed offerre. ſꝫ cõtra hoc
glõ est. ⁊ textus. qꝛ dicitur ꝙ portauit igneꝫ
⁊ gladiuꝫ. Ad illud. quod obijcitur quod
potest super oẽm legẽ datã. dđ. ꝙ verum ẽ
quod põt. qꝛ põt imponere. sed non põt de
struere iam impositã. quoniã eni ordinatio
nem ad ipsum dñt aliqua mãdata. sicut non
potest contra suã iusticiam facere. sic nec cõ
tra illa precipẽ. Ad illud. quod obijcitur
quod de nõ ente potest facẽ ens. dicendum
quod verum est quod põt facẽ. sed hoc non
potest facẽ quod aliquid sit simul ens ⁊ non
ens. Et quia non ens. nõ hꝫ necessitatẽ ad
hoc quod sit non ens. ideo potest fieri ens.
ſꝫ aliqua sunt mala que si sunt de necessita
te sunt mala. sicut mentiri ⁊ odire deum ⁊
ideo non est simile. quia si faceret ista eẽ bo
na. facẽt ꝙ idẽ simul eẽt malũ ⁊ bonũ.

In parte ista sunt dubitationes cir
ca lrãꝫ. Et prio de verbo illo Aug.
Ad eoꝝ dãnationẽ quos iuste ꝑde
stinauit ad penaꝫ. videtur improprie eniꝫ lo
qui. qꝛ supra. xl. di. dr̃. quod ꝑdestinatio est
đ bonis salutaribus. Itẽ Dam. nõ quod
ad puniẽduꝫ plasmauit nos deus. g̃ male di
cte. Iuxta hoc queritur cuꝫ deus sit sũme
iustus sicut sũme miſicors. quare magis di
citur ꝓpriuꝫ dei misereri qꝫ condẽnare siue
punire. R. dđ. qđ Dam. distinguit volũ
tatem dei in añcedentẽ ⁊ ꝯñtem. põt igitur
eẽ ꝑparatio: qꝫtum ad vtrunqꝫ ⁊ sic est ꝑpa
ratio bonoꝝ. ⁊ hoc modo est ꝑparatio sim
plr ⁊ ꝑdestinatio ꝓprie dicta. Alio modo ꝑ
paratio accipitur large ſm qꝫcũqꝫ volunta
tem ⁊ sic est maloꝝ. ⁊ est ꝑdestinatio large.
Magr̃ aũt ⁊ Dam. supra accepunt proprie
sed Aug. accipit cõiter ⁊ sic pꝫ ꝯtrarij solutõ.

Ad illud. ꝙ queritur de ope mie. dđ. qđ
magis est ꝓprium dei misereri. qꝛ ad opus
mie non requirit nisi dei bonitas. ſꝫ ad hoc
ꝙ seueritateꝫ iusticie faciat ꝑsupponit nr̃a
iniquitas. ⁊ ideo illud magis appropriatur
ipsi deo qꝫ hoc. Itẽ q̃ritur de hoc ꝙ dicit
magr̃. quod mala fiunt ꝑter dei voluntateꝫ
sed nõ pret permissionẽ. videtur eniꝫ male
loqui. qꝛ cum ꝑmissio sit signũ volũtatis di
uine. si fiũt ꝑter ꝑmissionẽ. g̃ ⁊ pret volũta
tẽ. Itẽ q̃ritur q̃ dr̃ia est int fieri pret volũ
tatẽ ⁊ ꝯ. ⁊ vr̃ ꝙ nulla qꝛ Math. xij. qui nõ
ẽ mecũ ꝯtra me ẽ. R. dđ. ꝙ fieri ꝑter vo
luntatẽ hoc est qꝛ volũtas dei nec ẽ in hoc
fieri nec in eius oppositũ. ⁊ ita pret volun
tatem fit ꝙ nõ fit ſm voluntatẽ nec ꝯ. Et I
ter hoc mediũ est. dñs aũt in Math. itelli
git đ ꝑceptis q̃ qui negligit inimicus dei ef
ficit. Ad đ g̃ obijcit ꝙ ꝑmissio ẽ signũ vo
luntatis bñplaciti. dđ. ꝙ nõ ẽ signũ ꝙ deus
velit illud ꝙ ꝑmittit. ſꝫ ꝙ velit illud ꝙ ex eo
elicitur. ⁊ sic pꝫ illud. Itẽ q̃ritur de hoc
quod dicit. Sed non preter eius permissio
nem que ipse non est. ſm hoc videtur quod
permissio nõ sit deus. Cõtra. deus ẽ sua
actio. ergo deus est sua permissio cum per
missio sit actio dei. Si tu dicas hoc esse dic
tum ratione connotati. tunc obijcitur. quia
voluntas dei similiter aliquid ꝯnotat circa
volitũ. R. põt dici. ꝙ magr̃ loquitur ſm
opinionẽ illoruꝫ qui dñt nomina sex generũ
non predicare aliquid de deo vel in deo. ſꝫ
a deo. ſꝫ hec opinio supra improbata est. ⁊
iõ potest dici ꝙ magr̃ loquitur de ꝑmissiõe.

rõne ꝯnotati. ꝙ importat de rõne sui nois. Et si tu obicias de volũtate ꝙ ꝯnotat. dõ. ꝙ verũ est ex adiũcto. sed nõ est ita de principali significatõe nois. Itez q̃ritur de hoc ꝙ dicit. Neq3 iõ ꝑcepit oibus bona pro eo ꝙ vellet ab omnib⁹ bona que ꝑcepit. fieri. vr̃ enim falsum dr̃e. q2 ꝑceptum dei ẽ signũ voluntatis dei sicut ꝑceptum nr̃m est signũ voluntatis nr̃e. sed rectus hõ nunq̃3 ꝑcipit aliqd alicubi nisi ꝙ vult facere. ergo multo fortius nec ipse deus. R. dõ. ꝙ Augu. ⁊ magister sequẽs Aug. qñ de voluntate bñplaciti loquũtur: semper accipiunt ꝑ voluntate qua deus absolute vult aliqd euenire. ⁊ de hoc nõ est dubium. illud ꝙ dicit. Sed vlterius magr̃ ſm Dam. distingũt voluntatẽ antecedentẽ siue q̃3tum in se est ⁊ huius signũ est ꝑceptuz. ⁊ de hac nõ loqnitur Aug. nec magister. Item quare de hoc quod dicit. ꝙ ꝑcepit in noua ⁊ in veteri lege q̃ ab eis quib⁹ ꝑcepit noluit fieri. vr̃ enim male dr̃e. q2 ꝑceptum est signũ voluntatis diuie. g̃ si p2ecibiebat q̃ nolebat videtur ꝙ illos d̃cipiebat quibus ꝑciebat. Item videt̃ falsum dicere quod noluit imolatiõem Ysaac. q2 Abraham volebat. g̃ voluntatẽ suam diuie nõ ꝯformabat. ergo non merebatur vt videtur. Itẽ queritnr Habraam parauit se ad obediẽdum non aũt curatus in euangelio. R. dõ. ꝙ q̃dam ꝑcipit dñs ad faciẽdum vt ꝑcepta moralia. q̃dam ad ꝑbandũ .i. probatũ ostendẽdum. q̃dam ad erudiẽdũ. ⁊ hoꝝ duoꝝ exẽpla tãgunt̃ in lr̃a. In ꝑcepto igitur Habrahe significat̃ nõ ꝙ deus velit imolatõem. s3 ꝙ vult Habraã velle. ⁊ iõ cum noluit se sibi ꝯformauit. In ꝑcepto vero ꝙ fecerit curato significauit se velle contemptũ laudis. Et iõ Habraã laudãdus ẽ in voluntate obedie. ⁊ curat⁹ i h̃ ꝙ ñ tacuit.

Di. xlviii.

Sciendũ quoq3 ẽ ꝙ alteri mala ẽ volũtas hois. ⁊c. Hec ẽ̃ tertia ps. in qua agit magr̃ de ꝯformatiõe volũtatis nr̃e ad volũtatez diuinã. Et diuidit̃ h̃ ps in q̃ttuor ptes. In ꝑma magr̃ oñdit ꝙ ad ꝯformitatẽ volũtatis nr̃e ⁊ diuine nõ sufficit ꝯformitas i volito. In ſa oñdit ꝙ nõ sufficit ꝯformitas in opatiõe. siue in ope opato ibi. Illud quoq3 nõ ẽ ꝑtermittendũ. In tertia magr̃ soluit ad hoc q̃3tũ q̃õnem a latẽ vtrũ. s. sci debeant passionem xp̃i velle. ibi. Ex quo soluit̃ qõ q̃ queri solet. In quarta vero ⁊ vltima magr̃ mouz qõem iuxta hãc ⁊ determinat ibi. Si vero querit̃ vtrũ eodẽ modo sciendũ sit. vbi ostẽdit ꝙ dissimiliter iudicandũ est de passionibus sanctoꝝ ⁊ ipius xp̃i.

D intelligentiã pñtis. di. querit̃ de ꝯformitate volũtatis nr̃e ad voluntatẽ dei. Et circa hoc duo ꝑncipaliter qñr.

Primo querit̃ de ipa ꝯformitate q̃3tum ad quiditatẽ. Scdõ querit̃ de ipa q̃3tum ad tentionẽ. Circa ꝑmũ articulũ duo qñr

Primo querit̃ vtrũ possibile sit volũtatẽ nr̃am ꝯformari volũtati diuine. Scdõ vtrum ꝯformitas voluntatis nr̃e ad diuinã faciat voluntatẽ nr̃am iustam.

Qod aũt nõ sit possibile nr̃am volũtatẽ ꝯformare diuine. oñdit̃ sic. Ysa. lv. Sicut exaltãt̃ celi a terra ita exaltate sũt vie mee a viis vr̃is. ⁊ cogitatiões mee a cogitationib⁹ vr̃is. s3 sicut ẽ in viis ⁊ cogitatiõib⁹ sic ⁊ in volũtatib⁹. g̃ si celũ ⁊ terra ñ hñt ꝯformitatẽ. vr̃ silr̃ ꝙ nec volũtas nr̃a ⁊ volũtas diuina. Si dicas ꝙ auctoritas itelligit̃ ⁊ loquit̃ de malis. ꝯ. glõ. sup illud ps. exultate iusti. glõ. q̃3tuz distat dõs ab hoie tm̃ distaz volũtas dei a volũtatẽ hois. g̃. ⁊c. Itẽ ifinite distãtiũ nulla ẽ ꝯformitas. s3 dõs ⁊ hõ distãt i infinitũ cũ vnũ sit finitũ ⁊ aliõ ifinitũ g̃ nulla ẽ ꝯformitas volũtatũ. Itẽ si volũtas nr̃a ꝯformat̃ diuie. aut g̃ se ipa aut i tertio. Si i tertio. g̃ diuia volũtas ⁊ hũana ꝯueniũt in aliq̃ cõi. Et si h̃. g̃ hñt aliqd simplicius se ꝙ est incõueniẽs maxie i diuia volũtate. restat g̃ ꝙ si ẽ ꝯformis ꝙ se ipa ꝯformetur. g̃ volũtas ẽ ipa ꝯformitas. s3 ꝯformitas nõ põt eẽ difformis. g̃ volũtas nr̃a non põt discordare a diuina. ꝙ ẽ mãifeste falsũ. Itẽ si volũtas nr̃a ẽ ꝯformis diuine. aut h̃ ꝯuenit eẽntialr̃. aut ꝑ pticipatõem. Si eẽntialr̃ reddit idẽ ꝙ pri⁹. Si ꝑ pticipatõem. q̃ro de illo ꝑ cuius pticipatõez volũtas ẽ ꝯformis vtrũ sit ꝯforme: Si nõ. nõ põt ꝯformare. si sic. tũc aut eẽntialr̃ aut participatiue. g̃ vel erit ab ire in infinitũ vel stare in aliquo creato. ꝙ sit conforme deo per eẽntiam vel volũtas ꝯformatur deo per increatum. s3 non est abire in infinitum. nec est ponere ꝙ de⁹ sit ꝯformitas volũtatis humane ad deuz. g̃

aliqͦd creatuꝫ eẽntialiter est ꝯforme. sed ꝙ eẽntialiter est ꝯforme alicui. eẽntialiter ꝯuenit cũ illo. ⁊ qd eẽntialiter ꝯuenit. est eiusdẽ eẽntie. ergo ⁊c. Cõtra. cor. vi. q adheret dõ vnus spũs est. sed nõ est vnus spũs ꝑ vnitatem nẽ. ergo est vnus ꝑ ꝯformitatem voluntatis. Itẽ Math. xij. oĩs q facit voluntatẽ pr̃is mei qui est in celis ille meus frat̃ ⁊ soror ⁊c. sed nõ ẽ verũ ꝙ sit frat̃ per ꝓpinquitatẽ sanguinis. ergo est frat̃ per ꝯformitatẽ voluntatis ⁊ dilectiõis. Itẽ quascũqꝫ voluntates ꝯtingit velle idẽ ⁊ velle oposita ꝯtingit ꝯformari ⁊ difformari siue ꝯtrariari. sed voluntas diuina ⁊ humana sunt huiꝰ. hoc pꝫ. ergo ⁊c. Itẽ quascũqꝫ volũtates ꝯtingit adinuicem ordinari ꝑ perfectã ꝓfidentiã ⁊ obedientiã ꝯtingit ad inuicẽ ꝯformari. sed voluntatẽ humanã ꝯtingit diuine per oĩa subiacere ⁊ obedire. ergo ⁊c. R. dõ. ꝙ aliqd cõformari alicui ꝯtingit dupl̃r. aut q̃ntuꝫ ad similitudinẽ aut q̃ntum ad hitudinem. Quãtũ ad similitudinem ꝯtingit tripl̃r. aut qñ aliq̃ dũ nõ ꝑticipãt tertiũ in quo assilant vt cignꝰ ⁊ nix in albedine. aut aliq̃ua duo sic se hñt ꝙ vnũ ẽ silitudo alterius. vt spẽs coloris siue ydolũ assilatur siue ꝯformat̃. Tertio aut qñ aliquid ꝑticipat silitudinem vt speculuꝫ vel oculus assilatur vel ꝯformatur corpori obiecto. Primo mõ nõ est possibile aliq̃ꝫ creaturam deo ꝯformari. Scdõ mõ alqua creatura ꝯformatur. vtputa grã que dr̃ silitudo dei vel glĩa que est deiformitas. Tertio mõ assilatur ⁊ ꝯformatur aĩa que hꝫ grãꝫ ⁊ gl̃aꝫ de hac ꝯformitate nihil ad p̃sens. Alio mõ ꝯtingit ꝯformari aliquid alicui s̃m ꝯsilem habitudinẽ siue ꝯparatõem. que põt dici ꝓportio cũ est reꝝ eiusdẽ generis. ⁊ ꝓportionalitas cũ est reꝝ diuersorum generuꝫ siue non cõicantiũ vt fiat vis in verbo. large tñ loquẽdo vtraqꝫ potest dici ꝓportio. ⁊ hoc nihil ponit cõe qꝛ est per ꝯparatõem duoꝝ ad duo. ⁊ potest esse ⁊ est inter sũme distantia. Et s̃m hanc põt volũtas nr̃a ꝯformari diuine. videlicet per silem habitudinem ad actũ. vt sicut deus quod vult vult liberaliter ⁊ caritatiue ita ⁊ homo. Et per consimilem comparatõem ad obiectũ. vt ꝙ vult deus velit hõ. ⁊ eodẽ fine quo vult deus velit hõ. hoc totum possibile est esse. ⁊ totũ possibile est nõ esse. ⁊ ideo possibile est volũtateꝫ nr̃am diuinẽ ꝯformari ⁊ difformari. ⁊ ꝯcedende sunt rõnes ad hoc. Ad illud. ergo ꝙ obijcitur. ꝙ distat deus ab hoĩe ⁊ voluntas humana a diuina in infinitũ. iã pꝫ rñsio. qꝛ hoc nõ impedit ꝯformitatem ꝯparatõis licet impediat ꝯformitateꝫ equalitatis ⁊ vniuocatõis. Ad illud. ꝙ obijcitur. vtrum se ip̃a. vel in tertio ꝯformet̃. dõ. ꝙ nõ seip̃a nisi loquamur de ꝯformitate longinqua que attenditur in ymagine. Si aũt loquamur d̃ cõformitate ꝓpinqua que ꝯsistit in silitudine sic nõ seip̃a conformatur. sed mediante grã. que non est tanq̃ꝫ tertiuꝫ ab vtroqꝫ ꝑticipatum sed est sicut silitudo vnius ⁊ proprietas alterius. vñ grã est silitudo eẽntialiter. non tñ oportet qd eẽntialiter ꝯueniat in tertio. qꝛ silitudo se ip̃a ꝯuenit cum ea cuius est similitudo. ⁊ sic patent ambo obiecta. Sil̃r si loquamur de ꝯformitate q̃ñtum ad habitudinem. dicemus ꝙ voluntas nõ seip̃a ꝯformatur sed per ꝯparatõem ad alterum ꝙ tñ nec est de eẽntia diuine voluntatis. nec humane. nec tanq̃ꝫ tertium ꝑticipatũ ab vtroqꝫ. ⁊ sic pꝫ illud. Ad illud. ꝙ vltimo queritur vtrum ꝯformetur per eẽntiam aut per ꝑticipationẽ. dõ. ꝙ nec sic nec sic. sed conformatur per proportionem siue per ꝯsimileꝫ hitudinem. ⁊ sic pꝫ illud.

Scdõ querit̃ vtrũ ꝯformitas volũtatis nr̃e ad diuiaꝫ faciat eã iustaꝫ. ⁊ ꝙ sic vr̃. qꝛ sup illud ps. Rectos decet collaudatio. glõ. Recti sũt q dirigũt cor suũ s̃m voluntatẽ dei q̃ recta est. Item. ij. cor. vi. q̃ ꝑticipatio iusticie cũ iniqtate. aut q̃ societas lucis ad tenebras q̃si dicat nulla. Si ergo diuina volũtas iusticia ẽ ⁊ lux si volũtas humana sit in q̃ nõ põt esse ꝯformis. ergo si ꝯformis ẽ necesse est esse iustũ. Itẽ conformari regule iusticie nihil aliud est q̃ꝫ iustificari. sꝫ volũtas diuina est regula iusticie. qꝛ nõ põt obliq̃ri ad aliqͥd iniquũ. ergo ꝯformari volũtati diuine ẽ iustificari. Itẽ intellectus nr̃ non põt ꝯformari diuisio qn efficiatur verus. ergo nec affectus nõ potest ꝯformari diuino qn efficiatur iustus. sicut enim veritas est rectitudo intellectus. sic iusticia est rectitudo affectus. Contra. magister dicit ⁊ est verbum Aug. ꝙ voluntas dei bona ꝑ hominuꝫ malas volũtates impletur. sꝫ vnus effectus nõ ꝓcedit ab vna cã per aliã

nisi ille eāe adinuicem ꝯformenť.ergo ꝯtin
git malā voluntatē diuine ꝯformari. Jtē
ꝯformitas voluntatū ꝯsistit in volendo ⁊
nolēdo idē.sed impius pōt velle ⁊ nolle qđ
deus vult ⁊ nō vult vt ponit exemplū Aug.
de prauo filio q vult patrem mori ꝙ ⁊ deus
vult. ergo ꝯformitas nō facit voluntatem
istam. Jtem q̄muis volūtas dei sit beata.
tñ voluntas illi ꝯformis nō ꝓpter hoc est
beata. ergo pari rōne q̄uis sit iusta.non ꝓp
hoc volūtas ꝯformis est iusta. Jtē si con
formitas facit voluntatē iustā cū velit hoiez
vindicare qui patiť iniuriā. Si iste q patiť i
iuriam vult se vindicare iuste vult.ergo iu-
stum est exigere vindictā. Si tu dicas. ꝙ ds
vult hoiem vindicare.sed nō vult ꝙ homo
vindicet se. hoc nō soluit qz saltem tunc lice
ret homini appetere ꝙ deus ipꝫ vindicaret
R.dđ. ꝙ ꝯformitas volūtatis nr̄e ad di
uinā attendiť ſm ꝓportionem sicut dictuꝫ ē
duplex est aūt ꝓportio voluntatis.s.ad actū
⁊ ad volitū. Siłis ꝓportio ad actum consi-
stit in hoc ꝙ sicut deus ꝙ vult. vult ex cari
tate ⁊ liberaliť.siue iuste ⁊ recto fine.sic ⁊ hō
velit. Siłis ꝓportio ad obiectum est.vt ꝙ
vult deus etiā homo velit.potest igitur cō
formitas attendi ſm hanc duplicē habitu-
dinē ⁊ cōparatōem. ⁊ sic est sufficiens ⁊ facit
voluntatē iustam.pōt iterum attendi solum
ſm alterā vtputa ſm volitum. ⁊ sic est defi-
ciens cū careat sili habitudine. ⁊ hec nō suf
ficit ad iusticiā.de pma ꝯformitate ꝓcedunt
prime rationes.de scđa.scđe. Ad illud.ta
men.ꝙ obijciť.tertio.ꝙ ꝯformitas nō facit
beatam animā ergo nec iustā.dđ.ꝙ beatitu
do dicit iusticiā ꝯsumataꝫ. vñ plus requiriť
ad hoc vt volūtas fiat bona q̄ꝫ vt fiat iusta
⁊ iō nō sequitur ꝙ si non facit bonā. ꝙ non
faciat iustā.tñ sicut ꝯformitas sufficiēs q̄ est
in volito ⁊ rōne volendi facit voluntatē iu-
stā sic ꝯformitas sup excellens facit eā bea
tā. Jlla autem est supexcellens qñ in oibus
diuine ꝯformatur. ⁊ ex nulla parte ē diffor
mis nec in aliquo saltem i modico. Ad il
lud.ꝙ obijciť.vltimo.iam pꝫ rñsio. qz appe
tens vindictam non ꝯformat se deo in mō
siue in rōne volendi deus eniꝫ tanq̄ꝫ iustus
iudex vult hoc zelo iusticie.qui aūt appetit
vltionem sui siue sue iniurie vt plurimum
vult libidine vindicte. Si aūt aliquis appe
tat solum zelo iusticie sicut deꝰ ⁊ ex caritate
tunc dicerē eum hr̄e voluntatem iustā.

Consequēter q̄ꝫtum ad ſm articulū
queriť de tentiōe.ad ꝯformitatē vo
lūtatis diuie. Et circa hoc duo q̄ŕr
Primo queriť vtꝝ teneamur ꝯformare
voluntatē nr̄am voluntati diuine in rōe vo
lendi vt velimus ex caritate quod volumꝰ.
Scđo vtꝝ teneamur ꝯformare i volito.
Uod aūt teneamur in rōe volendi
vř.qz tenemur ꝙ facimus facē iust e
vñ deuť. xvij.iuste qđ iustū est exe-
queris.sꝫ nō fit iuste nisi ꝙ hō facit ſm ꝯfor
mitatem volūtatis q̄ꝫtum ad rōnem volen
di vt velit ex caritate.ꝗ. ⁊c. Jtē tenemur
diligē deum ex toto corde.qz hoc ꝑcipitur.
deuť.vi. ⁊ dñs ideꝫ iterat Math. xxij.sed
hoc non pōt fieri nisi ex caritate.ergo tene-
mur ad ꝯformitatem in rōne siue in rōe si-
ue in forma volendi. Jteꝫ tenemur deo
veraciter obedire.sed veraciter nō obedit
deo nisi q facit ea voluntate qua acceptat
deus.hoc aūt est voluntas informata cari-
tate.ergo. ⁊c. Jtem ꝓpter ꝙ vnūqđqꝫ ⁊
illud magis.sed ꝓpter ꝯformitatem volun
tatis in rōne volendi obligamur ad ꝯformi
tatē volūtatis inuolito. qz finis ꝑcepti est ca
ritas vt dicit apl's.thi.i.ergo multo fortius
obligamur ad ꝯformitatē i rōne volēdi. vt
ꝙ volumus velimus ex caritate. Cōtra.
deus vult ⁊ ꝑcipit parentes honorari.esto ꝙ
oportunitas se offerat ⁊ aliqs honoret prēꝫ
ex nāli pietate ñ ex caritate.ꝯstat ꝙ nō pec
cat. ⁊ nō ꝯformat voluntateꝫ suā nisi in vo
lito.ergo nō teneť ad rōem volēdi. Jtem
si tenemur ꝯformare voluntatē nr̄am diui-
ne in rōne volendi sicut in volito.ergo quo
tienscūqꝫ volumus aliquid nō ex caritate đ
ficit illud ad ꝙ tenemur.ergo peccamus in
omni actu.nullus ergo actus indifferens.
Jtē si tenemur ꝯformare i rōe volēdi.cū
ergo vir peccator hēat voluntatem a deo
ꝯtinue in hoc deficientē qz non habꝫ carita
tem.ergo continue in omni instanti peccat.
Jteꝫ nullus potest ꝯformare voluntateꝫ
suam diuine in rōe volēdi nisi hēat caritatē
sed nō est in nr̄a potestate hr̄e caritatem.er
go tenetur hō ad impossibile. Si dicas qđ
potest facere quo facto hēbit caritatem qz
potest se disponere ad caritatem.obijciť de

obstinato ⁊ de eo q est actualr̄ i peccato duz
peccat. ⁊ est in actu illo. nō pōt se ꝯformare.
ḡ nō teneť. ꝙ si nō teneť. ⁊ alij teneť repor-
tat ꝯmodū de malitia. ꝙ si hoc nō est cōue-
niēs. nulli ḡ teneň. R. dō. ꝙ tenemur cō-
formare voluntatē nr̄am volūtati diuine in
rōne volēdi. vt. s. velimus ex caritate. ⁊ hoc
pꝫ q: tenemur eū diligere ex caritate. Attē-
dendū aūt ꝙ hec ē obligatio ꝑ modū p̄cep-
ti affirmatiui differt eni obligatio p̄cepti af
firmatiui ⁊ negatiui. nā negatiuum obligat
semper ⁊ ad semper. Affirmatiuum aūt obli
gat semper. sed non ad semper. sed pro loco
⁊ tpe. Et sicut non obligat ad semꝑ. ita nec
ad omnē actum voluntatis. nec ad omne tē
pus. sed tunc solum quando tenemur exire
in actum caritatis. vnde notanduꝫ quod sic
tenemur ad hoc. quod nunquā ad contrari
um. sicut velle ꝙ deus vult ex charitate. ad
hoc etiā tenemur ꝓ loco ⁊ tpe si habemꝰ ca
ritatem. Si aūt nō habemus. nō ad hoc te-
nemur. sed ad equiualēs. q: tenemur facere
ꝙ in nobis ē. vt habeamus ⁊ ad hoc simplr̄
ꝓ loco ⁊ tpe obligamur. Ex his pꝫ rn̄sio ad
obiecta. Qd̄ eni obijcit ꝙ aliqs sine pec-
cato honorat pentes etiā ex nāli proprieta-
te. dō. ꝙ verū ē. ⁊ ex hoc sequit qd̄ non in oi
actu teneť ꝯformare. nō tn̄ sequit ꝙ non te
neať. Et ꝑ hoc pꝫ sequens ꝙ obicit de gnā
litate actuum. pꝫ ⁊ aliud ꝙ obicit de gnālita
te tpis. Ad illud ꝙ vltimo obijcitur. ꝙ n̄
est in ptāte nostra hr̄e caritatem. dō. quod i
ptāte habētium caritatē est. ⁊ in ptāte non
habētiuꝫ nō propinqua. sed dispositiua pōt
enim quilibꝫ facē quo facto habeat carita-
tem. Et iō si non faciat imputatur sibi nec
excusatur per impossibilitatē. q: nō est ipos
sibilitas vbi succurrit aliunde ptās. ⁊ nō de
ficit nisi pp nr̄am negligētiam. Ad illud.
ꝙ obijcitur. de obstinato. dō. ꝙ nullus est a
deo obstinatus qui nō possit facē ꝙ in se est
⁊ qui nō possit redir̄ ad cor. ⁊ ideo tenetur
sicut ⁊ alij. licet nō pro quolibꝫ instanti. sed
pro loco ⁊ tpe. Si aūt tu q̄ras quid sit locus
⁊ tps. melius docet vnctio quā ars. tn̄ quā-
do dominus visitat eum interiori allocutio
ne vel exteriori p̄dicatione vel aliquo tali i
quo ē oportunitas redeūdi ad cor. si tūc ne-
gligit incidit in contemptum ⁊ omissionis
peccatum.

Scd̄o q̄ritur vtrū teneamur ꝯforma
re voluntatē nr̄aꝫ voluntati diuine
in volito. Et ꝙ sic. vr̄. Math. xij. q
nō est mecū ꝯtra me est. ḡ qui nō ꝯsonat dō
i uolito. est ꝯ deū ḡ si tenemur deo nō eē cō-
trarij tenemur velle ꝙ deus vult. Item
suꝑ illud p̄s. Non adhesit mihi cor paruuꝫ.
glō. paruum cor atqꝫ distortum hꝫ. qui non
vult hoc ꝙ deus vult. sꝫ tenemur vitar̄ cor
dis prauitatē. ergo tenemur velle qd̄ deus.
vult. Item tullius diffiniēs amiciciā. dic̄.
ꝙ amicicia ē idem velle ⁊ idem nolle in rebꝰ
honestis. sꝫ tenemur deo s̄uare amiciciaꝫ. ḡ
⁊ idem velle i honestis. sꝫ deus nō vult nisi
iustū ⁊ honestum. ḡ debemus nr̄am volūta-
tē sue ꝯformare in oibus. Itē ois intelle
ctꝰ qui discordat a p̄ma veritate siue cogni
tiōe est falsus. ḡ omis affectus est iniquus.
q nō ꝯcordat cū diuina volūtate inuolito. ḡ
⁊c. Item tenemur velle ꝙ deus precipit
Aut ḡ q: p̄cipit. aut q: i vult. nō q: precipit
q: illi q fuerūt mūdati quibꝰ datū ē p̄ceptū
a dn̄o de tacēdo nō peccauerūt in reuelādo
q: diuina inspiratiōe cognouerunt deuꝫ nō
velle illud ꝙ precipiebat. ergo tenemur ad
p̄ceptum q: tenemur ad voluntatem. ergo
tenemur velle ꝙ deus vult. Itē tenemur
credere non tm̄ ꝙ p̄cipit deꝰ credere. sꝫ etiā
omne ꝙ dicit esse verū. ergo a sili tenemur
velle nō tm̄ ꝙ p̄cipit deus velle. sed omē ꝙ
deus indicat se velle. tanq̄ꝫ bonū. ergo tene
mur velle omne ꝙ scimus deū velle. Cō
tra. Aug. in encħ. Aliqn̄ homo bona volū-
tate vult ꝙ nō vult deus. Itē viri sci fre
quenter volūt opposita sicut apl's volebat
alligari in ieru. ⁊ discipuli nolebāt actꝫ. xxj.
Sꝫ ꝯstat. ꝙ deꝰ aliqd̄ illorū volebat. ḡ licet
ꝯtrarium diuine volūtati velle meritorie. ergo
⁊c. Itē si tenemur inuolito ꝯformare. ḡ
cū in indifferentibꝰ nō sit nobis volūtas di
uina determinata. quicūqꝫ vult aliqd idiffe
rens determinate cōmittit se discrimini. er-
go peccat mortaliter. ꝙ absurdū ē. Si tu di
cas quod tenetur quando scit dn̄i volunta-
tem. ꝯ. scia non inducit nouū peccatuꝫ. neqꝫ
tentionem. sed solum aggrauat peccatuꝫ. er
go propter scientiā nemō teneť sic nec igno
rans. Itē Jeremias dolebat suꝑ destruc
tionem Jerusa. in tre. xp̄s. flebat suꝑ destru
ctōnē Jeru. Luc. xix. beata virgo ⁊ apl'i suꝑ

passione xp̄i. Si flebānt ⁊ dolebāt ⁊ dolor ē
de rebꝰ q̄ nobis nolētibꝰ accidūt. g̃ nolebāt
⁊ constat ꝙ oēs hij merebant ⁊ sciebāt deū
velle ꝯtrariū. g̃ licite ⁊ meritōie possumꝰ vl'
le ꝯtrarium diuine voluntatis etiā vbi scit.
Item q̄zt ūcunq; ꝑlatus meꝰ velit aliqd
nō teneor illud velle nisi mihi ꝑcipiat. etiā
si sciam ipm velle. ergo pari rōne q̄ztūcūq;
deus velit nō teneor illud. q̄ztūcunq; mihi
inotescat nisi deꝰ mihi ꝑcipiat. Itē ꝙ ds
ꝯsulit vult. ⁊ nos scimꝰ cū velle tñ nō tene
mur velle q̄zuis multū sibi placeat. etiā plꝰ
q̄ ꝑceptum. g̃ nō tenemur velle oē ꝙ scimꝰ
deū velle. R. ad hoc dñt aliq qd nō tene
mur ꝯformare volūtatem nr̄am voluntati
diuine in oi ꝙ vult deus. s; hoc est ꝑfectōis
⁊ superogatiōis. ⁊ hoc erit in patria. sed ad
hoc solū tenemur ꝙ ipe vult nos velle. di-
cūt aūt ꝙ deus vult nos velle solū ꝙ ꝑci-
pit. ⁊ nolle ꝙ ꝓhibet. hec eni sūt signa per q̄
sufficient indicat nobis suā voluntatē. qua
vult nos velle aliqd. In alijs volitis siue in
notescat siue nō. l; velle ꝯtrium sine peccato.
Et p hoc soluūt ad vtrāq; partē. vñ dicūt
ꝙ l; nobis aliqua velle ꝓprie q; non decet
velle opposita vt est de destructōne gentis
nr̄e. de calamitatibꝰ iustoꝝ ⁊ ꝯsilium. etiā
si deus pluat vel disposuit plure oppositum
possum velle ⁊ petē. Sed l; ista via sit faci-
lior. tñ q; Aug. dicit ꝙ impius est cui nō pla
cet diuina ꝓuidētia. nō tñ vr̄ ꝙ hō teneat
velle dei mādata. s; etiā ꝙ teneat velle dei
opa. ⁊ iteꝝ qūo nō recalcitrat voluntas nr̄a
volūtati diuine qñ deus vult aliqd. ⁊ nos
oio volumus ꝯtriū. oio vr̄ ei repugnare. Et
iteꝝ glō. ꝑdicta vr̄ dicere. ꝙ homo q ñ vult
ꝙ deꝰ vult h; cor paruū. nō dicit ꝙ ds vult
ipm velle. vel ꝙ deus ꝑcipit. ꝓpterea aliter
dd. ꝙ reuera nō tenemur velle oē ꝙ deꝰ. s;
solū qd vult ⁊ inotescit. nec adhuc istud oē.
Id notandū. ꝙ aliqd oñdit deus velle ab-
solute ⁊ q̄ztum in se ē. vt bona q̄ facit. ⁊ hec
tenemur velle simplr̄ ⁊ absoluta voluntate
q̄ztum in nobis ē. Aliquid oñdit se velle vo
lūtate absoluta s; oppositū velle q̄ztum i se
est. vt mala que infligit ⁊ hec tenemur velle
voluntate absoluta ⁊ deliberatiua. tñ oppo
situm possumus velle volūtate pietatis vt
dicit Hugo. vñ sicut deus nō delectatur in
nr̄is penis. sed magis dicit. heu heu ꝯsola-
bor sup hostibꝰ meis. Ysa. i. Sic ⁊ nos. vñ
Hugo distinguit in nobis triplicē volūtatē
s. rōis pietatis. ⁊ carnis. Et in xp̄o quadru-
plicem. extendēs nomē volūtatis. vñ dic in
li. de volūtatibꝰ xp̄i loquēs de xp̄o. volun-
tas deitatis p iusticiā sniam dictabat. volun
tas rōnis p obedientiā veritatem approba
bat. volūtas pietatis p ꝯpassionem in malo
suspirabat. volūtas carnis p passionē in ma
lo ꝓprio murmurabat. Et iō voluntate rō
nis debemus velle etiā malū pene quod sci
mꝰ deum velle. s; volūtate pietatis possu-
mus ꝯditionalr̄. siue q̄ztū est in nobis si deo
placet nō velle. nā ⁊ ipe deus q̄ztum in se est
nō vult sicut ꝑdictū est. Aliquid ostendit
deus se velle q̄ztū in se ē. circa ꝙ ꝯsistit sba
liter ordo salutis. vt sūt ea que ꝑcipit fieri ⁊
ꝑcipit nō fieri. ⁊ hec tenemur velle. Ali-
qd oñdit deus velle q̄ztum in se est circa qd
ꝯsistit expeditio salutis. vt sūt ea q̄ ꝯsulit. ⁊
ad talia nō obligat. nec vult obligare. vult
eni aliquos saluare sic. aliquos latiori via
ire. Ex his igit p; ꝙ tenemur gnālit velle
ꝯformare voluntatē nr̄am nō in oi volito. s;
in omni eo ꝙ inotescat tribꝰ modis ꝑdictis.
Aliogn frangeret amicicia. ⁊ de tali volito
currunt rōnes ⁊ auctoritates. Idō eni ꝑcep-
to tenemur ꝯformare. q; vult nos velle qd
ꝑcipit. ⁊ hoc scimꝰ. Et ꝑlato meo teneor cō
formari in hoc ꝙ expsse scio ipm velle me
velle. sed in ꝑlato nescio nisi p mandatū. s;
in deo scio p alia signa sicut predictum est.
Ad illud. g̃ ꝙ obijcit. ꝙ in nullo pōt dis-
cordare intellectus qn sit falsus. ⁊ c. dd. ꝙ ñ
est sile de bono ⁊ vero. nā veꝝ dicitur abso
ute. bonum vero in relatiōe ad finē. Et q;
duo opposita nō sunt simul. ideo nō possūt
intellectus discordātes esse veri. sed bonum
dicitur in relatione ad finem. Et qñ oppo-
sita volita possunt ad eundem finē ordinari
ideo simul possunt esse bona. ⁊ affectus re-
spectu illoꝝ esse recti. Ideo non necesse est
in omni volito conformari. q; oppositū pos
sumus scē velle q; ordinate in finem. sed op
positum eius ꝙ deus vult nos velle nō po
sumus. ordinate in finem. q; deus nō accep
tat illud. Ad illud quod obijcitur ad con
trarium. quod non tenemur ad omne voli-
tum. dd. ꝙ verum est. q; nec ad volitum q;
volitum. nec quia scitum. sed q; scitum esse

volitu3 a deo. ita quod nos velimus illud.
Aliter tñ pōt dici q tenemur q2 absolute
volitum. sed excusamur p ignorantiá maxie
vbi adhibetur debita diligétia. sicut aliquis
obligatur ne cognoscat nō suam. vñ de ob/
ligatione inducente culpá falsum est q dicit
q scia non inducit nouá obligatōem. Sicut
eni ignorantia facti excusat a toto. ita scia p
oppositum cu3 diuina volūtate facit aliqué
esse obligatum vt nullomō possit incontra/
rium sine culpa. ꝛ sic est in proposito. ꝛ sic p3
illud. Ad illud q obijcit de xpo ꝛ beata
virgine ꝛ alijs ɔpatientib⁹. dō. sicut dictum
est q volūtate absoluta volebant q ds vo
lebat tñ voluntate ɔditionata siue volunta
te pietatis debebát velle ɔ̃rium. ꝛ hac volū
tate merebantur quoniam hec nō est natu
re tm̃. sed etiam rationis.

N parte ista sunt dubitatiōes circa
lr̃a3. Et p̄mo de hoc q dicit Aug.
Multū inter est qd velle deo quid
hoi ɔgruat. Ex hoc auté vr̃ q aliqd licite
possit hō velle. sciendo q deus velit ɔ̃rium
ponat. ergo p impossibile. q alicui reuelet
sua dānatio. ɔstans est q deus vult istū dā/
nari voluntate absoluta. Aut ergo iste tene
tur velle. aut nō. vel quicqd sit de tentione.
qd est pfectius velle. vtrū velle dānari: vel
non. Si vult dānari. ergo vult a deo sepa/
rari. hec voluntas recta nunq̃3 pōt appetē
Si non vult dānari. ergo pfecte se non con
format. g̊ perfectior est voluntas opposita.
R. dō. q illud é impossibile. q alicui re/
uelretur sua dānatio. ꝛ impossibili posito nō
est mirū si sequit impossibile. tñ si tu queras
qd est pfectius. rñdeo qō in eterna dānatio
ne sunt duo. s. pene inflictio. ꝛ eterna a deo
sepatio. Separatōe3 eternā a deo nullomō
credo q aliqua aīa debeat recte velle. imo
semp velle ɔ̃rium. sed pená velle. si reuelatū
est ei sibi debet. Et hoc p3 q2 quilibet iust⁹
de. se ꝛ de alio d3 velle. qō omnis peccans fi
naliter eternaliter pūitur. ergo si ponitur
preerigens cognitio certitudinaliter circa se
credo quod quandiu durat ei bona volun/
tas quod h̄ volet. Si auté queras de eo
qui peccat vtrum velle debeat gratiam sibi
subtrahi. quia videtur quod sic. cum deus
velit. ꝛ ipse sciat hoc esse iustum. Et dō. est
ad hoc quod gratia3 subtrahi alicui sub tri
plici ɔditione pōt respici. aut simplr̃. aut ad
tp̄s. ꝛ ad tp̄s adhuc dicit vel in re vl' prout
habet rationem pene. hoc modo vult deus
subtrahere. ꝛ hoc mō peccans debet velle.
vt eum deus puniat. vnde regula generał
est. que in oibus que scimus deum velle ab
solute. tenemur voluntate absoluta velle.
tamen licet nobis velle cōtrarium volunta
te ɔditionata. siue q̃3tum in nobis est quia
hoc decet nos. Et propterea dicit Augu.
multum interest. ꝛc. Item queritur de h̄
quod dicit magister. Quod actio iudeorum
fuit mala. videtur eni3 falsum dicere. quia
actio iudeorum fuit causa passionis. sed si cá
imediata mala ꝛ effectus. ergo si actio fuit
mala ꝛ passio. R. dō. quod illud est verū
de actione ꝛ passione in eodem genere boni
tatis. sm̄ q vnum est causa alterius. dō. er/
go quod actio iudeorum fuit causa passiōis
in genere nature. ꝛ in illo genere sicut actio
fuit mala ita ꝛ passio. sed nō fuit causa in eo
dem genere moris. imo xp̄i bona intentio q̄
passioné voluntariá dirigebat in bonū finé
ecōtra actione nō habente rectum fine3. Et
iō in genere moris actio fuit mala ꝛ deo dis/
plicens. ꝛ passio bona ꝛ deo placés. ꝛ sic p3
totū. Item queritur de hoc q dicit. q vo
luit xp̄m pati ꝛ mori. vr̃ enim male dicer̃. q2
occidere xp̄m erat malū facere. ergo xp̄3 oc
cidi fuit malū fieri. Si ergo deus voluit xp̄3
pati. deus voluit malū fieri. quod supra ne
gatum est. R. dō. q occidere xp̄3 fuit ma
lum per ɔparationem ad subiectum. qñ er
go accipitur passio. aut simplr̃ accipitur in
comparatione ad patienté siue substinente3
penam ꝛ sic simplr̃ est bonum. aut in ɔpara/
tione ad inferenté. ꝛ sic ex illo respectu iudi
catur malum quia malicia moris potius in/
tentionem respicit quam actum. Et primo
modo est sensus. xp̄m pati a iudeis est bonū
. i. xp̄m sustinere penam quam iudei intule/
runt est bonum. Scdō modo est sensus. xp̄3
pati a iudeis est bonum. i. passionem inferri
xp̄o a iudeis est bonum. ꝛ sic falsum. quia il/
latio passionis non fuit nisi mala. sed suffe/
rétia non fuit nisi bona. ꝛ sic distinguit ma/
gister. Item queritur de hoc quod dicit.
hoc bonum tantum fuit vt apl's Petrus q
id fieri nolebat ab ipo qui occisus é sathan
diceretur. Scdm hoc videtur quod quicun

qꝫ dolet ⁊ tristatur circa passionem xp̄i ē re-
darguendus. ergo peccauit beata virgo cū
doluit sicut dicitur Luc. ij. tuam ipius aiaꝫ
per transibit gladius. peccauerunt similiter
apl̄i. falsum etiam dicit apl̄s. ij. thi. ij. Si cō-
patimur ⁊ ꝯregnabimus. R̸. dō. quod do
lere de aliquo est dupliciter. Aut ita ꝙ do-
lens voluntate rationis absoluta velit con
trarium eius de quo dolet. ⁊ sic nulli licuit
dolere de passione xp̄i. ⁊ Petrus qꝛ volun
tate ratiōis ꝯ̄rium volebat. est redargutus.
Alio mō dolere de aliquo est ferri ad ꝯtra-
rium voluntate pietatis. tamen nihilominꝰ
hoc velle voluntate absoluta. sic bonum est
ꝯdolere xp̄o ⁊ pie affici circa eum. ⁊ afficiū
tur viri sancti qui magnas gratias agūt deo
de passione xp̄i. sed tñ mouentur pie in ꝯsi
deratione doloꝝ. Sic etiaꝫ pijssima anima
beate virginis dilectissimo filio suo patien
ti qꝫtum sustinere poterat compatiebatur.
Nullo tamen modo est dubitandum quin
virilis eiꝰ animus ⁊ ratio constantissima ve
let etiam vnigenitum tradere pro salute ge
neris humani. vt mater per omnia confor-
mis esset patri. Et in hoc miro modo debꝫ
laudari ⁊ amari. quod placuit ei vt vnigeni
tus suus pro salute generis humani offer-
retur. ⁊ tantum etiam ꝯpassa est vt si posset
fieri omnia tormenta que filius pertulit ip
sa multo libentius sustineret. vere igitur fu-
it fortis ⁊ pia dulcis pariter ⁊ seuera. sibi par
ca. sed nobis largissima. hec igitur precipue
est amāda ⁊ venerāda post trinitatē sūmaꝫ
⁊ prolem beatissimam ih̄m xp̄m dñm nr̄m
a cuius diuinitatis mysterio enarrando ce-
tere lingue deficiunt. quia consūmatio s̄mo
num ipse est. Ei igitur qui potest omnia fa
cere superhabundanter quaꝫ petimus aut
intelligimus secundum virtutem que ope-
ratur in nobis ipi gloria in ecclesia ⁊ in xp̄o
ih̄u in oēs generatiōes scl̄i scl̄oꝝ. Amē.

Finis.

Omnes sunt quaterni preter. q. et. ⁊. qui sunt quinterni.

A b c d e f g h i k l m n o p q r s t u x y z ⁊

Reuerendissimi patris ⁊ dñi sancti Bonauenture septimi generalis minoꝝ cardina-
lis ⁊ epi catholiciqꝫ doctoris parisiensis theologi. Super primo sniaruꝫ opus seraphi
cuꝫ explicit. Accuratissime correctuꝫ atqꝫ emēdatuꝫ. Maximaqꝫ diligentia ac studio
Brixie per presbyterū Baptistam de farfengo Feliciter Impressum. Anno domini.
M. cccc. lxxxx. die vero vigesimo mensis Octobr.

